Katib Çelebi

Kitâb-ı Cihânnümâ

Kostantınîye [1732] = 1145 [h.]

سبب تحریر کتاب مستطاب اولدرکه چون دوام قیام قوانین دین ودولت وضوابط قوام
نظام ملك وملت وضبط و ربط تواریخ واخبار وحفظ وحراست معارف وآثار ثبت وتحریر
کتب وصحایف وقید وتحریر دواوین لطایف ایله میسر واشاعت انواع علوم واطراف
فنون تکثیر کتب ایله مقدر ایدوکی مسلم ومقرر اولمغله طلوع آفتاب عالمتاب دین مبین محمدی
وظهور تباشیر صبح صادق ملت احمدی صلی الله تعالی علیه وسلمدن برو علماء دین مبین
وفضلاء محققین کثرهم الله الی یوم الدین ضبط وحمایت علوم شریفه وحفظ وصیانت
معارف یقینیه ایچون تدوین صحایف وتسطیر کتب علوم ومعارف اهم مهمات اولمغله بذل
مقدور قلدیلر وکذلك علوم محاضره ده لغات عربیه وفارسیه ومعارف آلیه وحکمیه وسائر
فنون جزئیه وقواعد کلیه نك ضبط وافاده وتعلم واستفاده سی دخی کتب وتحریر وتدوین
وتسطیر ایله حصول پذیر اولمغله نیل اجور دنیویه واخرویه واحراز سعادت ابدیه ایچون
تألیف کتب علمیه وتدوین صحف معارف جزئیه دن خالی اولمیوب جمهور مسلمین وزمرهٔ
موحدین مؤلفات کثیره ومصنفات عدیده ابداع وتصنیف برله بالجمله ملل وادیان سائره
اصحابنه تفوق ایتمشلر ایکن مرور اعصار وایام وکرور ادوار واعوام ایله جنکیز فتنه انکیز
وهلاکوی بی تمیز خروجلرنده ومملکت اندلسه کفرهٔ افرنج استیلا سنده وسائر دول
اسلامیانده پی در پی وقوع بولان حروب وقتال وحریق نار امثالی مصائب ورزایا ظهورنده
اکثر مصنفات عرضهٔ ضیاع وتلف اولمغله الیوم ممالك فسیحة المسالك اسلامیه ده علوم
آلیه وسائره ده کبیر الحجم عظیم القیم اولان نسخ لازمهٔ نادر وقلیل وکتاب ومستنسخینك دخی
زمانمزده همتلرینه قصور وسعی واهتماملرینه فتور طاری اولوب بو حال ایله یازیلان نسخ دخی
خبط وخطادن خالی اولمیوب کتبك ندرت قیمتنده وفرت عبارتنده سقامت طلبهٔ علوم ورغبهٔ
معارف وفنونك تحصیل کتبده عسرت ومشقتلرینه باعث وبادی واصحاب استعداددن
نیجه لرینك فضائل وکمالاته عدم وصوللرینه مؤدی اولدیغی ظاهر وبدید اولمشدر اعمال صناعیه
میاننده ایسه طباعت کتب صنعتی وفرت نسخی بهای رخیصی صحت عبارتی ضامن وکافل بر فن
مفید وکار پر رواج وکثیر النفع والنتاج اولوب وجوه ایله نفع عام تحتنده مندرج ایدوکی ظاهر
وبدیهی

وبديعى اولدوغندن غيرى صناعت مرقومه وجوه دنانيره سكهٔ حسنه ضربى وروى صحيفه يه
خاتم نكين طبعى كبى برنوع كتابتدن عبارت وخطك تعريفى تحتنده داخل برحرفت كثيرة البركت
اولوب دولت عليهٔ ابد پيوند بويله برصنعت غريبه نك وراى خفادن منصهٔ ظهورده جلوه كر
اولمسنه اهتمام ايله عامه اهل اسلامك الى يوم القيام استجلاب دعوات خيريه لرينه توسل
ايدوب كتب لغات ومنطق وتواريخ وطب وفنون حكمت وهيئت واكا تابع جغرافيا وممالك
ومسالك كتابلرى بصمه فنيله توفير وتكثير بابنده بوندن اقدم اذن ورخصت پادشاهانه رجا
اولندقده بوامر باهر المنافعك اساس ومبناسى قاعدهٔ شرع مبين مصون الاندراس اوزره
تأسيس اولنمق خصوصى ايچون شرفيافتهٔ صدور بولان فرمان واجب الاذعان اولى الامره
امتثالا علماء كرام وصدور دولت عليهٔ ابد قيام واعيان واركان سلطنت سنيهٔ دائم الاستمرار
ميانلرنده بوامر بديع مذاكره ومحاوره وكما ينبغى تتبع وملاحظه اولندقده اعلم العلماء المتبحرين
افضل الفضلاء المتورعين بحر زخار علوم شتى وينبوع انهار مسائل وفتوى سابقا
شيخ الاسلام ومفتى الانام مولانا عبد الله افندى حضرتلرندن استفتا اولنوب جوازى بابنده
صادر اولان فتواى شريفه مضمونى جمهور فحول علماء عظام جانبلرندن دخى تقاريض وامضا
برله تأكيد وتأييد اولنوب موجبنجه عمل اولنمق بابنده خط همايون ميمنت مقرون دخى
شرفيافتهٔ صدور بولمغله اشرف مساعى واحسن صنايع اولان صناعت طباعت ايله توفير
وتصحيح كتبه مباشرت وعون جناب حق ايله زمان قليلده لغات وتواريخدن حجمى صغير وكبير
برقاچ بيك جلد كتاب حصول پذير اولوب ايدىٔ راغبينه واصل وتناول كتب متداوله ايله
منفعت عامه حاصل اولديغى اثناده اعلم علماء المتبحرين افضل الفضلاء المتورعين بحر زخار
علوم شتى ينبوع انهار مسائل وفتوى لابس لباس ورع وتقوى حالا مسند نشين صدر والاى
فتوى شيخ مشايخ الاسلام سلمه السلام كاشف مشكلات انام ابو الخير والحسنه الشهير
بدامادزاده مولانا شيخ احمد افندى حضرتلرينك ايام خاليه لرنده بركون شرف زيارتلريله
شرفياب ودستبوس سعادتمأنوسلريله كامياب اولدوغمزده بو عبد عاجز وبندهٔ ناچيزه
چشم التفات ايله نكران ومعاملهٔ جميله برله توجيه خطاب مستطاب بيوروب بوكونه تمهيد
كلام بيوردپلركه اكرچه بوقدرجه كتب لغات وتواريخ حصوليله عامه يه برسماط پرنعمت بسط
وتمهيد اولنوب علوم ومعارف طالبلرينه وآثار امم سالفه راغبلرينه برعالى ضيافت ترتيب
اولندى انجق فروع هيئتدن فن جغرافيا برعلم جليل القدر اولمغله اركان واعيان دولته علم
ومعرفتى الزم وعلى الخصوص حالا ديهيم افروز خلافت وسرير آراى ملك ودولت سلطان البرين
والبحرين خادم الحرمين الشريفين شوكتلو مهابتلو كرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز
حضرتلرينك علوم ومعارفه رغبت ومحبتلرى واصحابنه ميل وعنايتلرى عظيم وبو علمك نفع
وفائده سى عميم اولدوغى ظاهر وبديدر زيرا دائرهٔ دولتده واقع بلاد وثغور وحد ودوسنور
واحوال سرحد وقرب وبعد ممالك اعدا وسهولت وصعوبت طريق سفر وبالجمله احوال

بحر و بر فن مرقومندن مبين و مبرهن اولمغله مصالح ممالك وانامده وجه صواب اوزره فتق ورتقه
ومهمات سلطنتده حل و عقده مرشد و دليل و پيشواء اصحاب غزا و جهاد قوى الاجتهادى
برا و بحرا دار و ديار اعدايه دلالته رهبر و رهنما اولوب صور واشكال ممالك جهان سطحنده
عيان و احوال اقوام زمين و زمان يوزنده نمايان برجام جهان نمادركه شرذمهٔ مشركين فن مرقومه
اطلاع و اهتمام ايله شرقدن غربه سفر و صحيفهٔ ارض ومابى كشت وكذار ايدوب چوق
فائده كوردكلرى اهل اسلام ايسه نهادلرنده مركوز اولان شجاعته قصر همت و بو فن جليلى
تحصيلده تكاسل و رخاوت ايدوب بو بابده فتور وقصورلرى جلوه كر منصهٔ ظهور اولمغله
اواسط قرن حادى عشرده فضلاى كتاب معارف اكتسابدن حاجى خليفه لقب كاتب چلبى
مرحوم كمال غيرت و حميتندن ناشى اهل اسلامه مثلى نامسبوق خدمت نيتيله شد نطاق
همت ايدوب دولت عليه ده فن مرقومى احيا و وسيله تأليفنه مباشرت ايتديكى جهان نما نام كتاب
مستطابك بو اثناده طبع و رسم ايله تكثير و توفيرى لزومنى مشار اليه مفتى الانام افندى حضرتلرى
بو عبد عاجزه ايما و اشارت بيوروب و كتاب مرقومك تبييض اولنان نسخهٔ اصليه سى نابود
و ناياب اولوب لكن مشار اليه حضرتلرى بعض نسخهٔ اصليه نك مسوده سنه ظفرياب اولمغله
بالجمله مسوداتى يد حقيره تسليم بيوروب كتاب مزبورك تكميلنه اشارت و تعريف و توصيه لرى
اوزره امرلرينه امتثاله مبادرت اولنوب كاه مأخذ و مبادئ اصل كتاب اولان كتبه مراجعت
و تذييل الطابع ناميله مناسب حال بعض صور و اشكال ضميله ايضاح مآل و توسيع دائرهٔ مقال
وكاه كتاب مزبورك قصور و نقصانى ابو بكر بن بهرام الدمشقى نك جغرافياسندن نقل ايله
تكميل و كاتب چلبى مرحومك هوامش مسوده ده مرقوم اولان منهياتى دخى صحيفهٔ مسطره
درج و بسط اولنمق اوزره كتاب جهان نمانك تكميلنه و طبع و تمثيلنه حسب الطاقه عزيمت
و مباشرت اولنمشيدى فحمدا ثم حمدا المحضى عون جناب حق و فضل فياض مطلق برله شاهد
مرام زيور آغوش ختام اولوب لكن بو مقوله جوهر نفيسك عيار اعتبارى و سوق عرفانده رواج
و اشتهارى مطالع عز و اقبالده غيرت مهر و ماه اولان اهلهٔ آسمان ملك و دين و اجلهٔ سلاطين
نصفت آيين انار الله براهين اسلافهم و طول اعمار اخلافهم حضراتنك انظار عاطفت آثار
اعتبارلرينه منوط و ادارهٔ الحاظ عنايتلرينه مربوط اولمغله مأمولدركه اول جام كيتى نما
آيينهٔ اسكندر آسا سلطان سليمان نظير رونق افزاى افسر و سرير پادشاه بلند باركاه
شهنشاه مكارم دستكاه حامئ حومهٔ مراحم و انصاف ماحئ آثار جور و اعتساف شهسوار
عرصهٔ شهريارى بالانشين مسند تاجدارى خاقان كشورستان حرز حريز امن و امان
زيور سرير سلطنت كوهر وهاج تاج خلافت مهر منير اوج سعادت و اقبال درة التاج جاه
و جلال سلطان البرين و البحرين خادم الحرمين الشريفين سلطان ابن السلطان ابن السلطان
السلطان محمود خان اعز الله تعالى انصاره و اعوانه و افاض على العالمين بره و احسانه
حضرتلرينك جلوه كر مرآت نظر انورلرى اولوب نكاه چشم التفات و قبوله مظهر وطابع

فقير

فقیر خلعت کرم پادشاهی ایله موقر اوله غبذ الك چون بو کتاب مستطاب نادر العصرك
ختام واتمامی آصف کریم الشیم وزیر جلیل الهمم صدر عالی جناب دستور معالی نصاب
ناظم امور جمهور حافظ بلاد وثغور تشریف ساز مقام صدارت عظمی ورونق افزای مسند
وکالت کبری صدر اعظم وزیر افخم علی پاشا یسر الله ما یرید ومایشاء حضرتلرینك هنکام
صدارت وایام دولتلرینه مصادفت ایله وایه دار شرف عز واعتبار اولوب وتحفهٔ مور عاجزی
بارکاه سلیمان زمانه عرض وتعریف حسن همت بیهمتالرینه توقیف اولنمغله کتاب مزبورك
صحیفهٔ عنوانی اول ذات باهر الشرفك دخی نام نامیلریله موشح ومزین اولمق عنوان اعتبار
ودستمایهٔ افتخار اولمق مقرر اولمغله جناب مکارم نصابلرندن نیاز اولنورکه رقم زدهٔ
قلم پریشان ادای عبد فقیر اولان تحفهٔ حقیرانه مزك قصور وکسوری نظر
خطاپوش عنایتلریله مستور بیوریلوب ع هر عیب که سلطان بپسندد هنرست
مؤداسی اوزره بو نسخهٔ کمقدری حضور همایونه عرض ایله قدرنی اعلا
وطغرای حسن قبولی عنوانینه املا بیوروب بو عبد کمینه وبنده
کمترینلری دلشاد واحیا بیوریله کذلك مزایا شناسان اسرار
وبیان ورمز آشنایان دقایق عرفان اولان ارباب الباب‌دن رجا
ونیاز اولنورکه رسم واملا وطبع وادادە واقع اولان
هفوات وعثراتمز صفح جمیل ایله عفو وقصور
وکسوریمزی کمال کرملریله ستر بیورەلر
وما توفیقی الا بالله

فهرس اجمالی

ارقام هندیه صحیفه لره اشارتدر

ذکر

ایالت اوصاف رها ۴۴۳ قوچ حصار جماسه دیر لواء خابور ماکسین سنجر حران رحبه
رقه رأس عین قرقیسیا قلعهٔ جعبر اوصاف الزور ۴۴۴ ایالت شهرزول حدود تقسیم
اوصاف بلدهٔ شهرزور ۴۴۵ اوصاف مدینهٔ اربیل وآثار ابوسعید ملک معظم مظفر الدین
۴۴۶ قلعهٔ کشاب اوصاف کرکوک لواء دوالجوران وقره جه طاغ ۴۴۷ هزارمرد
شهر و بازار غازی قران قزلجه قلعه شهمران سنجر وجلک مرکوه قلعهٔ بلبان لواء اوشنی
سماقلو لواء اورکانی کلدیم اورمان قلعه اوصاف حریر دوین روبین ناحیهٔ اونک قلعهٔ هربیل
اوصاف بابان ۴۴۸ اوصاف ولایت کردستان واحوال طوایف اکراد ۴۴۹ نواحی
کردستان الانی البستر بهار حقشیان دربند تاج دربند زنکی دربیل دینور سلطان جمجال
آباد کرمان شاهان کرند وخوشان ۴۵۰ ولایت ماندشت مرسین اوصاف وسطام
وکورکور بابا اقلیم عراق عرب حدود ومسافه مشتمل اولدوغی ایالتلر ایالت بصره ۴۵۱
تقسیم حدود ۴۵۱ توابع قلاع اوصاف نفس بصره جبل سنام وادی النسا ۴۵۲
احوال مد وجزر مراقد متبرکه نباتات ومحصولات ضبط انساب خیل واغنام وحمامه
مدینهٔ مختار مسیرهٔ مشان مدینهٔ ابله نهر ابله نهر معقل شط عثمان ۴۵۳ اوصاف
عبادان قلعهٔ رزینی قلعهٔ نخری قلعهٔ جدیده قلعهٔ کلید البحر قلعهٔ سدیه قلعهٔ قبان
رحمانیه جزایر الشط قلعهٔ عثمان محمد اوصاف شط العرب ۴۵۴ قلعهٔ قورنه قلعهٔ فتحه
ناحیهٔ صدر بحرین قلعه زرنوک قلاع عقار قلعهٔ زکیه بطایح بصره مسالک ومنازل ۴۵۵
احوال ملوک وحکام ۴۵۶ ایالت بغداد حدود ومسافه فتح سلطان مرادخان رابع شروط
مصالحهٔ باشاه صفی تقسیم نواحی ۴۵۷ والویه وطوایف لواء بغداد اوصاف نفس
بغداد ۴۵۸ بناء بغداد مزارات ومشاهد ۴۵۹ قصبهٔ امام اعظم قصبهٔ امام موسی کاظم
مرقد امام ابی یوسف قصبهٔ دجیل قوشلر قلعه سی بلدهٔ عکبرا قطربل یزدان اوصاف بابل
تبدل السنه ۴۶۰ قصر ابن هبیره کربلا صرصر سکره مدینهٔ نهر الملک تل عقرقوف قریهٔ
کوثی نار نمرود شهر قوسان ومحول ۴۶۱ ناحیهٔ نیل دیرعاقول مدینهٔ ساباط جلولا
خانقین حلوان اوصاف مداین رومیه زاوان ناحیهٔ خالص قویاباد اوصاف قصر شیرین
۴۶۲ واسط جرجرایا جبل نعمانیه فم الصلح شهربان کوفه قصبهٔ تنور نوح علیه السلام
قصبهٔ امام علی رضی الله عنه ۴۶۳ اوصاف قریهٔ ذی الکفل وسرملاحه اوصاف حجر القمر
قصر خورنق حیرهٔ بیضا مشهد امام حسین رضی الله عنه اوصاف حله اسکلهٔ فلوجه
۴۶۴ انبار حدیثه جزیرهٔ عانه هیت قادسیه سموات لواء روماهیه اوصاف جواز رجسان
درتنک زنک آباد درنه لواء چل لواء قزل رباط ۴۶۵ لواء کشاب قلعهٔ جنکوله لواء بیات
لواء ده بالا قلعهٔ کیلان وکرند لواء قره طاغ اسکی بغداد عاشق ومعشوق اوصاف سامره
طوزخرما داقوق صدرین بطایح واسط وبصره وکوفه حکومت عمادیه اوصاف عمادیه ۴۶۶
عشایر وقلاع عمادیه قلعهٔ عقر وغیر اوصاف ناحیهٔ زاخو عشایر زاخو قلاع زاخو انهار
اوصاف

هراه وقف عرمه شقرا وشقیر ناحیهٔ الریاض قصبهٔ منفوحه قصر معکال بلاد النخلین
هوده سدیر قارتار روضه تویم جلاجل بلاد القصیم عنیزه مذهب وثال حمدیه تنومه
ناحیهٔ مزرج اوصاف یمامه ٥٢٨ قصهٔ قوم طسم وجدیس وعملیق وحسان ملك تبع وزرقا
٥٢٩ قصهٔ مسیلمه کذاب حضرمه یبرین ضبیعه حوطه اوصاف بحر بلاد شمر اوصاف
بلاد الجوف سبکه اوصاف دومة الجندل ٥٣٠ قراقر عمری شقارقان سکاله شقیقه
قلته ام برقع رویشدات صریات عذیب بانات سبیع وحریق قین نبك حائل موقف
اوصاف تیما ناحیهٔ ساعده جبل سلمی ثعلبیه غمر مرزوق ٥٣١ اوصاف جزایر بحر
سویس جزیرهٔ نعمان جزیرهٔ شیخ مزیق جزیرهٔ قویعه جزیرهٔ قنفده جزیرهٔ سرجه
جزیرهٔ حرده جزیرهٔ محامله جزیرهٔ فرسان جزیرهٔ حدیده جزیرهٔ ضلغه جزیرهٔ نکران
جزیرهٔ حرتان جزیرهٔ مرتان اوصاف جزیرهٔ بحر فارس جزیرهٔ مسندم جزیرهٔ بحرین
جزیرهٔ آوال جزیرهٔ خارك جزیرهٔ کیش اوصاف جزیرة العرب احوال مذهب ٥٣٢
جزیرة العرب خلقنك قبل ظهور الاسلام شریعت محمدیه ایله بعض امورده اتفاقلری سبب
عبادت اصنام اسماء اصنام احوال لغات احوال سکه ٥٣٣ احوال تجارات خصایص
یمن قهوهٔ یمن اوصاف قهوه ٥٣٤ وقت ظهور قهوه وسبب ظهور قهوه ٥٣٥ خصایص
سائره مواسم عرب ٥٣٦ عادات ٥٣٧ المیاه الحیوانات محصول منازل مسالك جزیرة العرب
منازل حجاج من جوانب جزیرة العرب ذکر منازل طریق حجاج شام ٥٣٨ و ٥٣٩
و ٥٤٠ ذکر منازل طریق حجاج مصر ٥٤١ منازل طریق حجاج عدن ٥٤٢
منازل طریق حجاج عمان منازل طریق حجاج لحسا منازل حجاج بصره منازل حجاج بغداد
٥٤٣ احوال ملوك جزیرة العرب اوصاف اولاد نوح علیه السلام فضائل عرب بعلوم
شتی ٥٤٤ طبقات علم انساب ابتداء ظهور لسان عرب اوصاف یعرب احوال شداد ٥٤٥
اوصاف تبابعه اوصاف ذو القرنین بانیٔ سد تعداد ملوك ٥٤٦ بیان اقلیم شام بو اقلیمك
جلیل شانی ٥٥٢ حدودی وقدیمده بش جنده دورت صقعه یه واعمال کثیره یه انقسامی
وهرجند بر کوره اولوب مدن وقصبات وقرایه مشتمل اولدوغی خلفا زماننده خلقی
وعسکری دورت صنف ایدوکی ارباب سیوفدن اهل وظایف صنفی و بو صنفك اعیانی
٥٥٣ ارباب شریعت صنفی و بونلرك اصنافی ارباب وظایف دیوانیه صنفی وکاتم السر
ناظر الجیش ووزیر تسمیه ایلدکلری اعیانی توابع ونواب وکاشف وولاتی عربان بلاد شامیه
صنفی وانلرك اصنافی وصنادید ومنازلی ٥٥٤ بو اقلیمك غاباتی یعنی اورمانلغی غاب
عسقلان غاب ارسوف غاب قنیطره غاب یوك بحیرات بحیرهٔ بقاع بحیرهٔ دمشق بحیرهٔ
قدس ٥٥٥ بحیرهٔ افامیه بحیرهٔ انطاکیه انهار نهر عوجه نهر اردن ٥٥٦ نهر یرموك
نهر نعمان نهر لیطانی نهر بیروت نهر غضبان نهر البارد نهر اعوج نهر بردا نهر ثورا نهر دارانی
نهر قنواه نهر بانیاس نهر عقربا نهر داعلی نهر جرمانی اوصاف نهر عاصی ٥٥٧ نهر کبیر
نهر اسود

نهراسود نهرعفرين نهر قويق نهر جيحان نهر سيحان نهر سميساط الجبال جبل طورسينا
طورهارون جبل كلبودى جبل عوق جبل الشراه جبل طور ٥٥٨ طورسينا جبل
عيسى جبل تابور جبل صديقا جبل عامله جبل الشوف جبل قاسيون جبل الثلج
جبل الربوه جبل الجولان جبل لبنان ٥٥٩ جبل عكار جبل شحشبو جبل اللكام جبل
خوش جبل البستان توصيف ومدح اقاليم شام ٥٦٠ وانواع نباتات ومحصولات واجناس
طيور وحيوانات وانواع طوايف ولغات واديان واحوال قبله بيان اقسام شام ايالت دمشق
على اعتبار الدولة العثمانيه الويه اوصاف فلسطين حدود بلاد اوصاف غزه وبلدهٔ عسقلان
٥٦٢ خان سدود رمله لديا فارسوف قيساريه بيت جبريل بيت هبرون ٥٦٣
اريحا اوصاف بيت مقدس ٥٦٤ اوصاف صخره اوصاف مسجد اقصى واثرقدم رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم ٥٦٥ احوال قمامه ٥٦٦ بيت لحم جبل زيتا احوال موسم
٥٦٧ اوصاف مملكت اردن لواء نابلس شهر نابلس ٥٦٨ اوصاف جنين قصبهٔ
بيسان اوصاف لواء لجون مدينهٔ لجون وقاقون وجلجوليه اوصاف لواء صفد قلعهٔ
شقيق بيروت عكه حيفا صفوريه ناصره الصرفن وصور ٥٦٩ لواء عجلون نواحى وبلاد
عجلون حصن عجلون قلعهٔ صلت ناحيهٔ بلقا اوصاف مدينهٔ عمان مدينهٔ حسبان
لواء كرك وشوبك حصن كرك وحصن شوبك وموته ومآب ورابيه ناحيهٔ شراح قلعهٔ
شراه ٥٧٠ قصبهٔ ربه وخميه قصبهٔ رقيم قصبهٔ اصحاب الرقيم مدينهٔ معان ذكر فضائل
ومحاسن دمشق شام ٥٧١ احوال سنجاق شريف ومحفل شريف واحوال حجاج
واوصاف دار العدل واوصاف جامع شريف اموى ٥٧٢ احوال تعمير و بنا در ايام وليد
بن عبد الملك ٥٧٣ و ٥٧٤ و ٥٧٥ و ٥٧٦ و ٥٧٧ باقى جوامع دمشق وابنيهٔ
خيرات وخانات وعمارات وسائر آثار جميله ٥٧٩ مسيرهٔ جبهه وغيرى واوصاف
ابنيه ٥٧٩ اوصاف اسواق وازهار واثمار ونباتات وفواكه وغيره ٥٨٠ اوصاف قصبهٔ
صالحيه ٥٨١ اوصاف جوامع ومدارس وحمامات قديمه وحادثه وتربهٔ شيخ اكبر
وجامع وعمارت من آثار سلطان سليم خان جامع حنبليه و بيمارستان وغيرى اوصاف بيت
لهيا والعنايه وارض سطرا ومقرى وقينيه ٥٨١ مسيرهٔ بلبللى ارض فره ولوان قريهٔ
مينين تل حورته ناحيهٔ جبه عسال ناحيهٔ ربوه وحاميه بيرهاويه ناحيهٔ بقاع ٥٨٢
وادى التيم حصين شقيق احوال طائفهٔ تيمانى ودرزى احوال ومنازل معن اوغلى توابع
قلاع اوصاف قنيطره نواحى و بلاد قلعهٔ حوله اوصاف بانياس قلعهٔ سبيدا ٥٨٣ ناحيهٔ
بنى كنعان جسر يعقوب ناحيهٔ بنى اربد ناحيهٔ جولان ووادى العجم ناحيهٔ حوران مدينهٔ
بصره قلعهٔ صرخد ناحيهٔ جيدور شهر نوى ناحيهٔ ازرعات شهر بثينه قلعهٔ مزيرب
٥٨٤ كثيبه قريهٔ صنمين وتامر ارض لجا وقنواة ناحيهٔ صفا و ناحيهٔ سماوه وقراقر
ناحيهٔ مرج راهط ومرج غوطه قراى مرج راهط اوصاف ناحيهٔ غوطه ٥٨٥ ناحيهٔ

Merdjch
Gutha

وثنية العقاب قريهٔ داريه وغير مزارات متبركه مشيرهٔ غيضة السلطـــان مسيرهٔ
ست الشام عين الاوليا العيون المشهورن ناحيهٔ غدرا ضمير قطيفه ناحيهٔ حصيه ٥٨٦
ناحيهٔ بعلبك عين الجرد لواء صيدا نواحى سولا قلعه سى اقاليم تفاح وشومار وحروب
جبال شوف بلاد بشان قلعهٔ نيمه وغير جبال كسروان ناحيهٔ مشغر شهر كامد ٥٨٧
حصن ابو قلمون برج البحصاص وجه الحجر برج الهوابير العبد قلعهٔ جبيل جبة الكور اعمل
قنيطر بيروت مقيشه مدينهٔ عرجموش حصن ماحور جبيل حصن بترونه جند حمص
وقنسرين اوصاف طرابلوس اعمال طرابلوس فى القديم ذكر ايالت طرابلوس الويه
مقاطعات بلاد اوصاف نفس طرابلوس ٥٨٨ نواحى قلعهٔ عرقه جبل عكار غاب شعرا
حصار قريعات حصن الحمام حصن بانيه خرابهٔ طرطوس حصن الحوانى قلعهٔ حيمور
قلعهٔ حيصه حصن المرتب اوصاف شهر بليناس عورت اطه سى ٥٨٩ غاب ميشة الابرش
قلعهٔ قدموس وقلعهٔ كاف اوصاف لواء جبله قلعهٔ صيهون طائفهٔ فداويه احوالى وتوابع
قلاع علوى اوصاف حمص ونواحى اوصاف نفس حمص ٥٩٠ اوصاف حصن الاكراد لواء تدمر
لواء سلميه لواء حما واعمالى ٥٩١ مدينهٔ حما شهر مديق قلعهٔ شيراز قصبهٔ كفرتاب قلعهٔ
بارين بلدهٔ مصيات لواء معرة النعمان جند قنسرين اعمال قديمه ٥٩٢ عواصم قديمه
طوايف تركمان واكراد وعربان حلب ايالت حلب الويه اوصاف حلب ٥٩٣ بزاغا رصافه
جبول اتارب ناحيهٔ جومه سرمين قلعهٔ درباك حصن برزه قلعهٔ شغر وبكاس ٥٩٤
جسر كسفهان اوصاف انطاكيه ٥٩٥ و ٥٩٦ قلعهٔ بغراس ناحيهٔ قصمره جسر الحديد
كوپى قلعهٔ حارم قصبهٔ سلقين شقيقه حصن كغربين مدينهٔ اسكندرون اريحا ناحيهٔ
دوچين ناحيهٔ ادلب ناحيهٔ بليس وغيرى ٥٩٧ لواء بيره قلعهٔ بيره جك قلعة الروم
ناحيهٔ مرزبان لواء كليس وعزاز ومنبج ولواء عزير ايالت مرعش وادنه حدود الويه اوصاف
مرعش نواحى ٥٩٨ بازارجق قصبهٔ البستان نواحى مدينهٔ زماتى قصبهٔ بهسنى لواء
قارص قصبهٔ ذولقدريه ونواحيسى لواء عينتاب اوصاف نفس عينتاب ٥٩٩ لواء
ملاطيه اوصاف بلدهٔ ملاطيه قريهٔ اسبوزى نواحى ملاطيه قصبهٔ حسن بطريق
وكاختة ٦٠٠ قلعهٔ كرك حصن منصور حصن ارقلو ديا اكراد مرعش ايالت ادنه
الويه وناحيه حدود اوصاف نفس ادنه رمضان اوغلى ييلاقى كوللك بلى كوللك قلعه ٦٠١
لواء سيس قلعهٔ سيس نواحيسى بلاد مصيصه مرج الديباج باج النو روجبل النور بيلان
قلعه سى عين زربه تل حمدون حصن جموص برس برت ٦٠٢ قلعهٔ اياس وپاياس ومركز
وسرفندكار لواء طرسوس وقضالرى اوصاف شهر طرسوس منازل ومسافات شام
٦٠٣ احوال ملوك وحكام اقاليم شام حكام شام قبل ظهور الاسلام ٦٠٤ دول اسلام
اوصافى كه اقليم شامه مالك اولمشلر خلافت حضرت عمرده شـــامك فتحى احوالى ٦٠٥
دولت امويه ٦٠٦ دولت عباسيه مصردن بنى طولون دولت اخشيديه دولت فاطميون
دولت

Tripoli Syria

Meraasch
El-Bostan
Behesne
p. 601 Adana

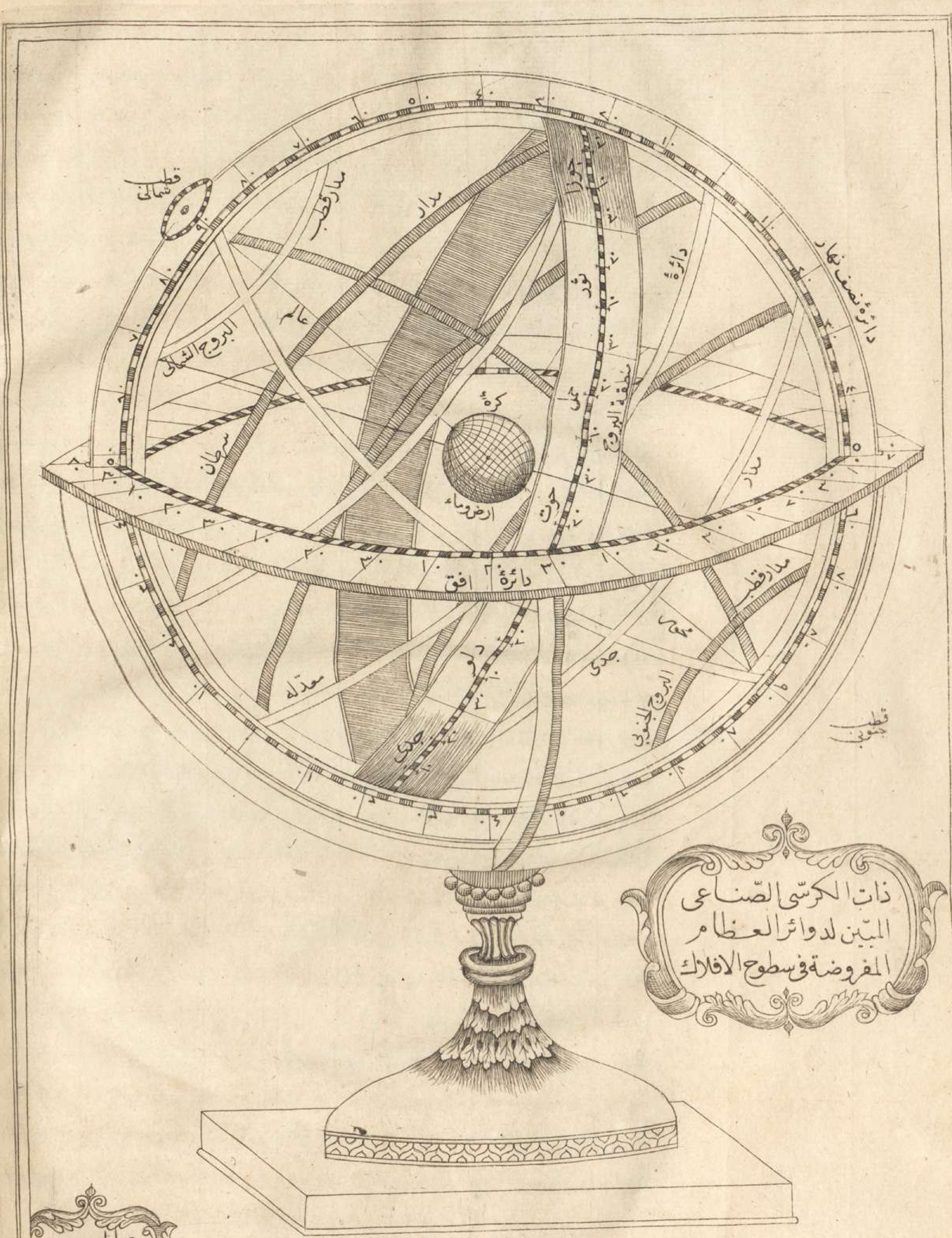
دولت مرداسیه دولت سلجوقیه ٦٠٧ طغتکین وایلغازی وعماد بن زنکی ونور الدین
محمود شهید اوصاف نور الدین صلاح الدین والا فضل علی ایوبیه دولت ترکیه دولت
ایوبیه ٦٠٨ ویته دولت ترکیه وذو القدریه دولت چراکسه دولت علیهٔ عثمانیه ٦٠٩
اوصاف ایالت عساکر شام مملکت ایچ ایل حدودی قبریس جزیره سنه الحاق ومعا
سنجاقلره تقسیمی سنجاقلرینك عسکری ٦١٠ اوصاف نفس ایچ ایل حدودی قلاع
وبلاد ونواحیسی ناحیهٔ معموریه ناحیهٔ کلنار قصبهٔ ارمناك ناحیهٔ سلنتی ناحیهٔ سنانلو
قصبهٔ مود ناحیهٔ صاری قواق قضا ونواحیسی اوصاف نفس علائیه وانطالیه نواحیسی
قصبهٔ بردانیه انهار نهر قرغی نهر منوغات نهر کوپری نهر الاداصو وصام بلی جزیرهٔ قبریس
قره دن بعدی طول وعرض ودوری حدودی اقسامی قضالری بلادی اوصاف شهر
لفقوشه وقلعهٔ ماغوصه وشهر چتریا وغیری اوصاف جزیره نباتات ومحصولات حیوانات
انهار وجبال احوال ملوك ٦١٣ مسافات ایالت قرمان ٦١٤ اقسام ایالت مملکت قونیا
سنجاقلری میرلو اخاصلری ایالت عسکری وقلاعی حدودی لواء قونیه قضالری اوصاف
نفس قونیه زیارتگاه ٦١٥ اوصاف لارنده قصبهٔ زنکی جای اسمیل قودول باطاغی
الاطاغ قره بیکار اوصاف قصبهٔ ارکلی ٦١٦ قریهٔ آب ریز اوصاف نهر ارکلی ناحیهٔ
بل ویران لواء نیکده وقضالری اوصاف نفس نیکده قصبهٔ بور ٦١٧ اوچ قپولو ییلاقی
قضاء سجاع الدین لواء بکشهری قضالری اوصاف نفس بکشهری ناحیهٔ یاغان اناماس
طاغی قیرایلی رمضان بلی سیدی شهری ٦١٨ بوزقیر بحیرهٔ بکشهری بحیرهٔ قیرایلی
لواء آق شهر وقضالری اوصاف نفس آق شهر ومسیرهٔ باش تکیه زیارتگاه اوصاف قصبهٔ
ایلغون اسحاقلی وبحیرهٔ آق شهر ٦١٩ لواء اقسرای قضالری اوصاف اقسرای لواء
قیصریه نهر قوزمان جبل ارجیش لواء قیرشهری قضالری اوصاف قیرشهری ملوك
وحکام قیرشهری ٦٢٠ و ٦٢١ ایالت سیواس حدودی سنجاقلری قلاعی وعسکری
ولواء سیواس قضالری نفس سیواس اوصافی ارتق آباد ٦٢٢ اوصاف شهر توقات قلعهٔ
ترحال وزیله قلعهٔ نیکسار صونیسا قصبهٔ مجید آباد وحسین آباد لواء جانیك حدودی
قضالری اوصاف ولایت جانیك قصبهٔ باقره ٦٢٤ قصبهٔ صامصون قضای آلاجام لواء
عربکیر وقضالری اوصاف عربکیر قریهٔ زیله معبر فرات قصبهٔ اکین لواء دیوریکی
قضالری اوصاف دیوریکی ٦٢٤ قصبهٔ درنده لواء چورم قضالری اوصاف چورم قصبهٔ
اسکلب وعثمانجق قریهٔ حاجی حمزه لواء اماسیه قضالری اوصاف اماسیه ٦٢٥ قصبهٔ
مرزفون وکومش وحمام اوزی قضای بولاق اوصاف کوپری وتکیه لروکاکراس وحاجی کویی
لواء بوزاوق قضالری انهار قزل ارمق ٦٢٦ نهر اماسیه نهر چوکرك یلدز طاغی مسالك
ومنازل ایالت سیواس ٦٢٧ و ٦٢٨ احوال ملوك وحکام ٦٢٩ ایالت اناطولی کوچك
آسیا تعبیری وحدودی ٦٣٠ اوصاف ایالت اناطولی حدودی سنجاقلری ایالت عسکری

Amasia

صومه

صومه اوصاف برغمه ۶۵۹ كرماستى اوصاف بحيرهٔ اولوبادلوند طاغى قازطاغى اوصاف
كشيش طاغى ۶۶۰ طوماںچ طاغى نيلوفر نهرى لواء قره سى حدودى قضالرى نواحى
وبلادى اوصاف باليكسرى قصبهٔ ايازمند وكمرادرميد قريهٔ مندهور ياقصبهٔ بيغاديچ
وايورندى لواء قوجه ايلى ۶۶۱ حدودى قضالرى ونواحى وبلادى اوصاف ازنكميدوديل
اوصاف كورفز ازنكميد قصبهٔ ككبوزه اوصاف ازنيق ۶۶۲ قصبهٔ صبانجه وقره مرسل
وصمانلو قصبهٔ شيله جبل ايدوس اوصاف قاضى كويى اوصاف اسكدار ۶۶۳ اسكدار
باغچه سى قوزغونجق استاوروز نارلى باغچه قوله باغچه سى قندللو باغچه حصار اناطولى
قصبهٔ قاناىجه چبوقلى وسلطانيه باغچه سى قريهٔ انجيرلو يوروس قصبهٔ بلك قوز ۶۶۴
قواق قصبهٔ واق باباسر وبورنى اناطولى حصارى قريهٔ اروه الجبال مسيرهٔ اسكى
چاملوجه يكى چاملوجه بولغورلى قريه سى مال تپه علم طاغى ۶۶۵ اغچ دكزى بحيرهٔ
ازنيق نهر قرق پكد بحيرهٔ صبانجه نهر سقاريه صبانجه كولنه وصبانجه كولى ازنكميد
درياسنه اقدلمق تدبيرى وكشف وعرض اولندوغى صورت ۶۶۶ لواء بيغاحدودى
اوصاف قصبهٔ شهرترويا يعنى تماشالق ۶۶۷ و ۶۶۸ لواء صغله قضالرى ونواحى
وبلادى اوصاف شهرازمير ۶۶۹ قصبهٔ برون آباد مسيرهٔ بيكارباشى بلدهٔ اورله منمن
۶۷۰ بيان مسالك ومنازل ومسافات اناطولى وقرمان ۶۷۱ و ۶۷۲ و ۶۷۳ لغات
اديان اوصاف خلق احوال ملوك وحكام دولت عليهٔ عثمانيه نك اناطوليده ظهورى وسبب
ظهور وثبوتى سليمان شاهك قوم وقبيله سى نواحى بلخدن ماهان شهرندن ديار رومه
توجهى اسبابى فرات صوينى عبور ندهٔ فوتى وجعبر قلعه سنده دفن اولنمه سى سنقرتكين
كون طوغدى وطن اصليه لرينه رجوع ارطغرل پاسين اوه سنده اقامت بعده ديار رومه
توجهى ۶۷۴ اوغلى صارى بالى يى قونيا پادشاهى سلطان علاء الدينه ارسال وممالك
محروسه سنه دخولى استيذان وتعيين مكان اولندوغى ارطغرلك علاء الدينه امدادى
وغزالرى علاء الدينك وفاتى اوغلى غياث الدينك جلوسى وارطغرل ايله مناسبت
تامه سى ارطغرلك عثمان كوندزصارى بالى اوچ اولادى عثمان غازينك علاء الدينه رسالتيله
مناسبتى والفتى مناقب عثمان غازى ۶۷۵ غزالرى كوسه ميخالك اسلامه كلمه سى
وتوابعى برله عثمانه اتباعى ارطغرلك وفاتى وعلاء الدينك عثمان غازى يه طبل وعلم وقايچ
وآت وخلعت ايله اكرامى عثمان غازينك رؤياسى وشيخ اده باليناك قزينى تزوجى ۶۷۶ جمعه
وعيد قلنوب عثمان غازى نامنه خطبه اوقندوغى طورسون فقيهك قضا وخطابتى ۶۷۷
عثمان غازينك باقى غزواتى ۶۷۸ علاء الدينك انتقالى ۶۷۹ بروسه شهرينك فتحى
عثمان غازينك وفاتى اورخان غازينك پادشاه اولمسى قرنداشى علاء الدينك عزلت
اختيارى ازنكميد وايدوسك فتحى قوانين دولت وضع ايدوب سلجوقيه سكه لرينى كندى
نامنه ضرب ولباس جند ووظايف جند ومراتب تعيينى وعسكرى رعايادن تمييزى ۶۸۰

احداث یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی حکایت کیکلو بابا ٦٨١
غزوات سائرهٔ عثمان غازی سلیمان پاشا بن اورخان غازینك روم ایلی یقه لرینه کچمه لری
فتوحاتلری وفوتی وآثاری واورخان غازینك وفاتی وآثاری ٦٨٢ سلطان مراد غازی
بن اورخان غازینك جلوسی خیر الدینك قاضیعسکر نصب اولنمه سی قره رستم احوالی
اموال غنایمدن خمسك اخراجی اولادنصارادن یکیچری تحریری خیر الدینك وزارتی
لالا شاهین پاشانك فتوحاتی کرمیان اوغلی قزینی مراد غازی اوغلو یلدرمه تزویجی
واحوال جهازی ودوکن واطراف ملوکك دعوتلری ٦٨٣ غزای اکبر سلطان مراد خان
درصحرای قوسوه سلطان مرادك شهادتی واوغلی یلدرم بایزید خانك جلوسی سلطان
مرادك آثاری ٦٨٤ یلدرم بایزید خانك غزواتی تیمور وقعه سی یلدرم سلطان بایزید
خانك وفاتی اوغلی سلطان محمد خانك جلوسی سلطان بایزید خانك آثاری سلطان محمد
خانك غزالری ووفاتی ویرینه بیوك اوغلی سلطان مراد ثانینك جلوسی ٦٨٥ سلطان
محمدك آثاری سلطان مراد ثانینك غزواتی اوغلی سلطان محمد خانه تختی فراغت ویئنه اقتضا
حسبیله کندوسی تخته جلوس وانکروس قرالیله وارنه ده جنك وقرالی قتل ویئنه قوسوه ده
یکی قرال انکروس ایله جنك وچه قرالنی اسیرایتدوکی ٦٨٦ وفاتی وآثارلری سابق الذکر
ابو الفتح غازی سلطان محمد خانك استقلال اوزره جلوسی استانبولی فتحی وسائر غزوات
کثیره سی ٦٨٧ آثاری واخلاق حسنه ایله اتصافی وفاتی واوغلی سلطان بایزید خانك فتوحاتی
وآثاری ٦٨٨ وفاتی واوغلی سلطان سلیم خانك جلوسی وفتوحاتی یکیچری اغاسنی احداثلری
٦٨٩ شاه اسمعیله غلبه سی دیارشام ومصری فتحی ٦٩٠ و ٦٩١ وفاتی واوغلی سلطان
سلیمان خانك جلوسی فتوحات عدیده سی شاه عجمی تأدیبی وبغدادك فتحی ٦٩٢ آثاری
اوغلی سلطان سلیم ثانینك جلوسی فتوحاتلری ویمنی فتحی ووفاتی آثاری واوغلی سلطان مراد
ثالثك جلوسی فتوحاتی وفاتی واوغلی سلطان محمد ثالثك جلوسی فتوحاتی ووفاتی اوغلی سلطان
احمد خانك جلوسی ٦٩٣ شاه عباسك استیلاسی وبعض اشقیانك ظهوری ودفعی سلطان
احمد خانك وفاتی وآثاری وقرنداشی سلطان مصطفی خانك جلوسی وتختی فراغتی وسلطان
عثمان خانك جلوسی وفتوحاتلری شهادتلری وتکرار سلطان مصطفی خانك جلوسی وعزلی
وسلطان احمدك اوغلی سلطان مراد رابع جلوسی وبغداد فتح وتسخیری وکعبهٔ مکرمه بناسنی
تجدیدی ووفاتی وقرنداشی سلطان ابراهیم خانك جلوسی ٦٩٥ کرید سفری وقلعهٔ حانیه فتحی
فرزند ارجمندی سلطان محمد خان رابعه تختی فراغت انلرك جلوسی وجزیرهٔ کریدك قلعهٔ
قندیانك فتحی له سفرینه توجهلری ٦٩٦ قمنیچه قلعه سنك توابع ولواحقیله فتحی سلیم کرای
خان توسط ایدوب قمنیچه قلعه سی توابع ایله دولته قالوب وسنه ده یکرمی بیك التون ویرمك
شرطیله وسائر شروط وقیودیله مصالحه عقد اولندوغی چهرین سفری
وفتحی ویچ سفری تذییل ضمننده کتاب جهان نمانك اتمامه
رسیده اولدوغی ٦٩٧ و ٦٩٨

قطب شمالي
مدار قطب
مدار
عالم
البروج الشمالي
سرطان
دائرة نصف نهار
دائرة
منطقة البروج
جوزا
ثور
حمل
كرة
ارض وماء
حوت
دائرة افق
مدار قطب
معدل
دلو
جدي
البروج الجنوبي
قطب جنوبي
ذات الكرسي الصناعي
المبين لدوائر العظام
المفروضة في سطوح الافلاك
عمل احمد القريمي

كتاب جهاننما لكاتب چلبی

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

فاتحهٔ خرايد عالم آرا وسرلوحهٔ جرايد جهان نما زيور افروز حمد وثنا ذات اقدس
واعلى ايله مزين ومجلى ورونق بخش صلات وسلام سلطان انبيا ايله موشح ومحلى
قلندقدن صكره ضماير ارباب عرفانه خفى ونهان دكلدركه فروع علم هيئتدن فن جغرافيا
يعنى خريطه لرده تصوير اولنان صورت بسيط غبرا برفن خوب وهنر مرغوبدركه اندن
ذوقى اولان دقيقه شناس كاشانهٔ امن واستيناسده مسند نشين چاربالش حضور ايكن
دورادور سياحتده كزن سياحان جهان كبى برآنده عالمى سير ودور ايدر واول سير وسلوك
معنوى برمرتبه علم اجمالى حصولنه سبب اولوركه مدت العمر سياحت ايدنلر اولقدر
استحضار واحاطه يه قادر اولمازلر زيرا پى درپى كتابلره رجوع وممارسه ايله اقطار ارض كوشه
بكوشه لوح درونده بالجمله منتقش اولوب برطرفى استحضار وقتنده مرأت ذهنه
توجه اولنسه فى الحال اول طرفك اجمال حالى صور حس وخيالده مشاهده ومحسوس
كبى اولور ومعلوم دركه فنوندن برفن ذاتنده علم اولدوغى جهتدن مذموم اولميوب المرء
عدو لما جهله مقتضاسندن قطع نظر كاهى بحسب العوارض ذم اولنورسه ده دائما
وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قالمازبلكه احتياج زماننده الزم لوازم اولور بناء على
ذلك بو وادى يه دخى برازتكوپو اولنوب مسالك الممالك وجغرافيا كتابلرى كوريلوب شكل
بحر وبر دفعاتله مرسوم ومصور قلندقده عزيمت تدقيقه نوعا فتور كلمش ايدى سابقا بعض
جزاير دريايه سفر تحريك اوتار قانون هنر ايلمكله ميل سابقه شوق جديد لاحق اولوب داعيه
ظهور ايتمشدى كه اول رسملر صفحهٔ بيانه كشيده اوله لكن اوروپا ممالكنده كتب اسلاميه نك
كلى قصورى ظاهر وزبان اقلام اسلاميان اكثر اقاليم وبلدان بياننده قاصر اولمغله لاتين
دلنده يازيلن جغرافيا لردن متأخر كتاب اطلس مختصرنى ترجمه وساير كتب اسلاميه

فوائدنى

فوايد نی آكاضميمه قلوب مجموعندن بو كتابی انتزاع وفن طالبلرينه بسط موائد انتفاع
ايلدم ومجموعی ايكی قسم اوزره مرتب قسم اولی نيجه فصولی مشتمل وقسم ثانيسی اسماء بلاد
فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر لكن مقاصده شروعدن اول بر مقدمه تقديم اولنوب
كتاب مذكور جهان نما اسميله مسمی قلندی مستفيد اولنلردن ذكر باالخير ملتمسدر وبو كتاب
جليل القدر ونوادر دهر كه ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب دول سالفه اعصارنده
برجهاندارك خزينه سنه كرمش وبونك نظيرينی كمسه كورمشدر حالا ولی نعممز پادشاه
عالم پناه السلطان ابن السلطان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهيم خان ابن السلطان
احمد خان خلد الله ملكه وسلطانه وافاض علی العالمين بره واحسانه حضرتلرينك عهد
همايونلرنده ترجمه اولنوب وجوده كلمكله خزينهٔ عامره لرينه تقديم وممالك ملوك دنيا
عامه يه تفهيم قلنوب ابتداء تأليفنه مرأت دنيا وما فيها اولدی بو جهان نما تاريخ
دينلدی ١٠٥٨ تذييل الطابع خفی اولميه كه صاحب تأليف دلپذير كاتب چلبی مرحوم بو محله
كشيدهٔ سلك سطور قلديغی تركيبدن يعنی مجموع كتاب ايكی قسم اوزره مرتب قسم اولی نيجه
فصولی مشتمل وقسم ثانيسی اسماء بلاد فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر وينه باب اولك
اون برنجی فصلنده تنبيه اخرنده پس بو كتابده ممالك روی زمين بيانی فلك اعظم حركتنه تابع
اولوب حركت كل حركت اولی يه تبعيت ايله نقل وحركت ايدرك ابتدای جزاير شرقيه دن
انتهاء سواحل غربيهٔ آمريقايه منتهی اولور ديدوكی عبارتدن ذهنه تبادر ايدن كتاب
مزبور نيجه فصول وابوابی جامع حجمی كبير نادر العصر ايكی جلده متحمل بر كتاب عظيم القدر
اولمقدر لكن بو زمانده ايادی ناسده متداول نسخ كورلوب وكند وخطيله ظفرياب اولدوغمز
نسخه دخی مسوده يوللو اولوب مقدمهٔ كتابده امر رابع عشرده فهرس اجماليده تعيين
واشارت وذكر وبيانی متعهد اولوب اسماسی ثبت سلك سطور فهرس قلنان ممالك واقاليم
وبلاد فصللری نسخ مرقومه ده هنوز رسيدهٔ ختام اولميوب نقصان اوزره قالمشدر مع هذا كه
بو اثر بی نظير مرحوم ومغفور له سلطان محمد خان عليه الرحمة والغفران حضرتلرينك عهد
همايونلرنده حصوله كلوب خزينهٔ عامره لرينه تقديم اولندوغی مصنف مرحوم كندو
خطيله تحشيه قلدغی نسخه نك منه سنده كورلمكله عبارتی آنفا مسطره نقل اولندی
حيفا كه بويله بر نسخهٔ جليله ومجموعهٔ لطيفه نشر وشيوع بولمدن رفتار ناهموار فلك غدار ايله
عرضهٔ ضياع وتلفده نابود وناپيد اوله الحالة هذه بو حاليله دست رس حقير اولان نسخهٔ
عديمة السبق والمثل شايستهٔ التفات نصفت اشنايان وسزاوار رغبات قدرشناسان
اولمغله دار الطباعهٔ عامره ده تكثير وتوفير يله نشر وشيوعنه عاجزانه غيرت وكتابك وضعی
تبديل وتغييردن وزياده ونقصاندن كمال مرتبه ده تحاشی اولنوب مجرد ظفرياب اولدوغمز
مأخذه مراجعت ايله كتاب مرقومه محل بمحل تذييل الطابع ناميله الحاق فوايد وبعض
هندسيات وطبيعيات تعريفلری تقديمه سزا كورلوب اجرام علويه وسفليه نك كميت

وكيفيتلرى بحثنه دائر جمهور حكماى متقدمين ومتأخرينك اقوالى جمع واجمالا اشارت
وتعيين وهر فرقه نك رأيى فهمه اسان اولمق ايچون اشكال كونا كون ايراديله احوال فلكيات
بيان وايضاح اولندقده ذكر ممالك وبلاد خلالنده دخى جابجا فن جغرافيانك كتب
جديده لرندن بعض منافع واشكال ممالك الحاقيله توسيع ساحهٔ ابواب وفصول كتاب وتوضيح
احوال ملوك وملل وانساب قلنوب كتاب مرقوم جانب شرقدن ذكر ممالك وملوك عالمه بدء
وجانب غربه توجه ايله اقليم ارمنيادن ممالك فسيحة المسالك عثمانيه عد اندن معدود ايالت
وانده نهايت بولمغله فن اربابنك رأينه مطابق وغالبا مصنفك مافى الضميرينه موافق جلد
اول آسيا قطعه سنى تماما حاوى اولمق ايچون اقصاى معمورهٔ شرقده جزاير هند وچيندن
شروع برله بلدهٔ طيبهٔ قسطنطنيه يه كلنجه ممالك اناطولى بقاياسى وجزيرة العرب اقليمى
ضم والحاق ايله جلد اولك تكميلنه صرف مكنت حقيرانه قلنوب بوېله بر كتاب جليل القدر
نادر العصر ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب بر جهاندارك خزينه سنه كرممش وعين
دوران مثلنى كورممش سياق وسباق مقيم زاويهٔ خاكسارى ومحاط دائرهٔ بى اعتبارى
الحقير والفقير ابراهيم الجغرافى من متفرقكان دركاه عالى المأمور بعمل طباعت الكتب
بدار الطباعة العامرة العثمانى عبد عاجز وبندهٔ ناچيزه دخى وسيلهٔ فخر ومباهات اولمق
اميديله حالا سبب امن وامان خليفهٔ زمين وزمان پناه اهل ايمان زبدهٔ خاندان آل عثمان
السلطان ابن السلطان سلطان محمود خان بن سلطان مصطفى خان ابد الله دولته وايد
سلطانه رأفتلو عنايتلو ولى نعممز مروتلو وكرامتلو افنديمز حضرتلرينك خزينهٔ
عامره لرينه تقديمه اجتسار تصميميله دستمايهٔ شوق عاجزانه يه تازيانهٔ آرزوى دلفريبى سوق
وبروب صوب مرامه عطف عنان عزيمت اولندى حضرت واهب مطلق وفياض
على الاطلاق جناب حقدن متضرع ومتوقعدركه بو طريقده توفيقن رفيق ايدوب مجرد
منافع عباده مخصوص ومحصور اولان مطلوب ومرامى سر منزل اتمامه ايرشدره وكذلك
حضرت مكارم انكا المشار اليه پادشاه عالم آرا جنابلرندن مستمندانه نياز ونيازمندانه التماس
اولنوركه بو عملى پرخلل عين عنايت پادشاهانه وديدهٔ التفات كيميا آثار ملوكانه لريله شايستهٔ
نظر ميمنت مأثورلرى بيوريله الحق بو فن جليل القدرك شاننه رواج وعلوم عاليه ومعارف
آليه نك عالمده نشر وشيوعيله جمهور اهل اسلامه عون وعنايت وزمرهٔ اصحاب ايمانه امداد
واعانت موقوف كرم قهرمان زمان ومخصوص همت بى همتاى پادشاه سليمان نشان شهنشاه
جليل الجنابكدر مزايا شناسان اسرار بيان ورمز اشنايان فهم واذعان اولان ارباب الباب دن
دخى تمنى اولنوركه تعبير وادادده وطبع واملاده واقع هفوات وعثراتمزى صفح جميل ايله عفو
وقصورمزى فضل وكرم ايله ستر بيورهلر زيرا بو فن عجيب الطورك شهرت ورواجى نظر
استحسان ارباب كماله منوط ومحل اعتذارده بسط معاذير كرام ناس قتنده مقبول اولمغله
بو نسخهٔ معموله نظر ورغبته شايان بيوريلوب صحيفهٔ عالمده اعتبار وانتشارينه وسيله اوله لر

اما بعد

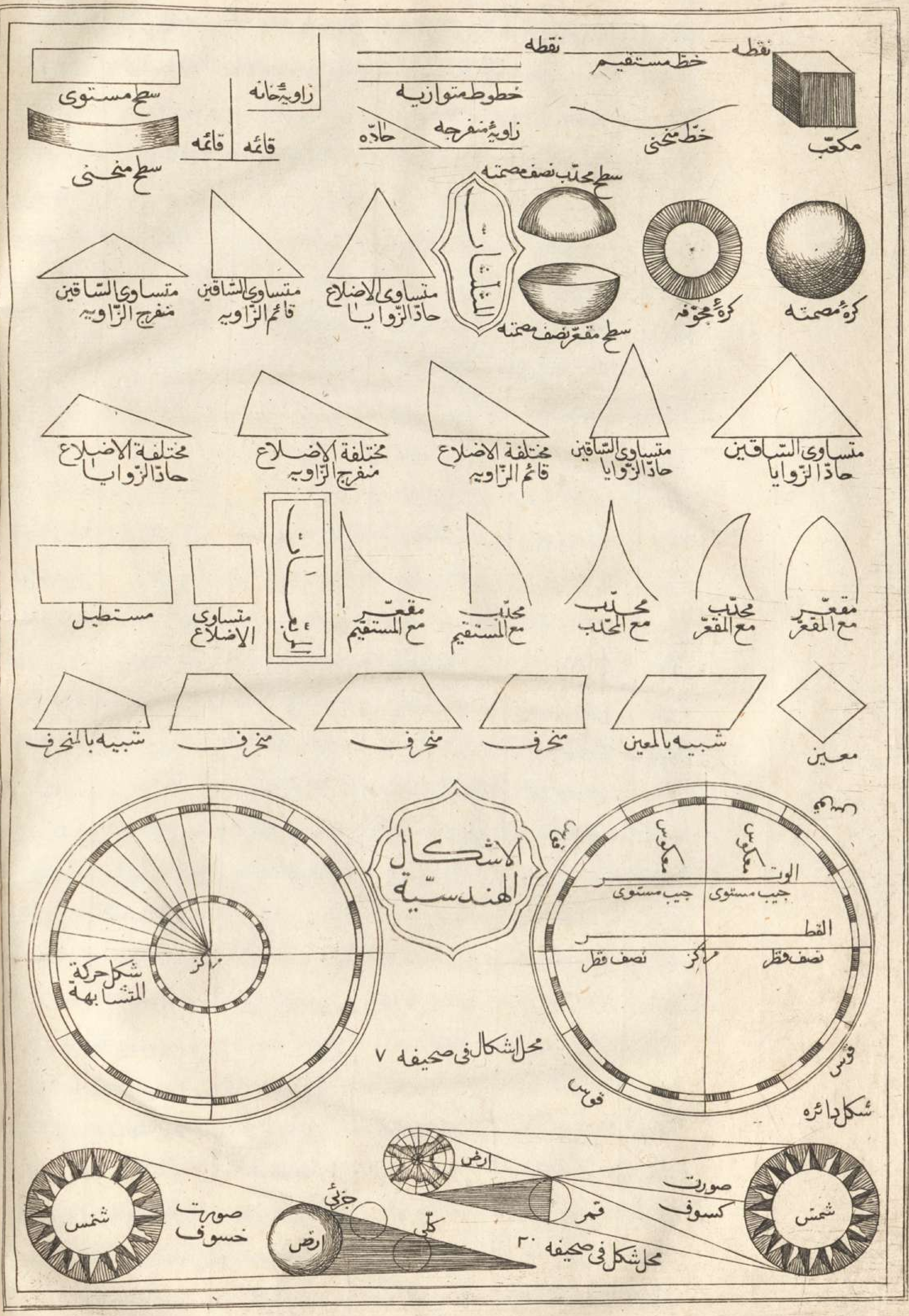
امابعد اولو الابصار ذوی الاعتبار قتنده پوشیده دکلدرکه جناب واجب الوجود
تقدس وتعالی دن ماسوی اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب ماهیت وکیفیت
اشیا امعان فکریله تتبع وملاحظه واحوال موجودات دیدهٔ بصیرت ایله نظر ومطالعه
اولنسه عالمك جمیع اجزاسیله محدث ایدوکنه بداهت عقل سلیم دلالت وشهادت
ایلمك امر محققدر وبو عالم اعیان واعراضدر اعیان ذاتیله قائمدر اعراض ایسه بونك
خلافیدر وینه بو عالم یا مرکبدر جسم کبی ویا غیر مرکبدر جوهر کبی واشبو کتاب
موجودات احوالندن بحث ایدوب علم حکمت وهیئت فروعاتندن اولان فن جغرافیا
اساسی اوزره تأسیس اولنمغله مقاصده شروعدن اول علم عالمه مقدمه اولور مبادیٔ
یقینیه ومهرهٔ فن جغرافیا فن مرقومی تعریف وتعلیم وتقریر وتحریرده استعمالیله
رطب اللسان اولدقلری وضعیات هندسیه وطبیعیه اجمالا ایراد اولنوب مقدمهٔ کتابده
بو فنه موقوف علیها اولان امور عدادندن تعداد اولنسه سزادر بناء علی ذلك فن جغرافیاده
تألیف اولنان کتبك دأب اکثر مصنفین اوزره دیباجه لری عوارض ذاتیهٔ مقادیر ثلاثه
احوالندن اجمالا بحث ایله معنون اولوب بو بابده دخی طلبهٔ معارفه جهت حصول بصیرت
وسهولت تحصیل علم ومعرفت بلکه مبتدیلرك همان مبادیٔ شروعده علوم ریاضیه یه
فی الحال انتسابلرینه باعث وبادی اولمق مأمولیله وحقایق دقایقنی درحال احاطه ایلمك
ملکه سنه مالك اولملری اعتقادیله تعریف وتفهیم حدودده تمثیل طریقیله بوکونه بسط
کلام ایتمشلردر بو عالمده موجود اجسام واجرام مصمته وغیر مصمته لایعد ولا یحصی در
وبا تقدیر خدای لم یزل صور واشکالده دخی مقتضای طینت وطبیعتلرینه موافق مباینت
واختلاف ایله بری برلرینه مغایرت اوزره وجودپذیر اولمشلردر بر اجسام مصمته دن برشکل
ایله مشکل بر جسمی تتبع وملاحظه ایدرز مثلا بر جسم متساوی الاضلاعده شش سطح
احاطه سندن حاصل اولان هیئت که مکعب شکلیدر وبین الناس معروف اولان تاوله نك
زاریدر آکا نظر ایدوب اولا مقادیر اجسامدن طول وعرض وعمقی انده مشاهده ایلدیکمزده
بوزاره جسم اطلاق ایدرز ثانیا بوزارده شش جهاته نظر ایدوب بوجهاته سطح اطلاق ایدرز
یعنی شعاع بصری یه مقابل اولان زارك مجرد ظاهرینه نظر ایله انده طول وعرض مشاهده
ایدوب عمقه تجاوز ایتمزز زیرا نظریمزه عمقی ضم ایلدیکمز کبی جسم اولمش اولور ثالثا
زارك حدودینه یعنی زاری محیط اولان سطوحك نهایتلرینه خطوط اطلاق ایدرز وبونده
مجرد طول اعتبار ایدوب خطوطه سطحدن حصه ویرمزز زیرا خطوطه ادنی عرض ضم
اولندوغی برله سطح اولمش اولور رابعا منده خطوطك برینه نظر ایدوب ایکی جانبدن منتهی
اولدوغی غایت معینه یه نقطه اطلاق ایدرز واول نقطه یه خطدن بردورلو حصه ویرمیوب
مجرد نهایته نقطه تسمیه ایدرز فعلی هذا اعراض اقسامندن هر نسنه که قابل اشارت
حسیه اولوب هیچ بر جهتله قسمت پذیر اولمیه ارباب هندسه اکا نقطه دیرلرکه فی الحقیقه

وضع صاحبی اولوب جزئی اولمیان شیدر وبوشیء خطك ایکی جانبنده منتهی اولدوغی
غایتدرواعراض قسمدن برنسنه‌که قابل اشارت حسیه اولوب انجق برجهتله قسمت پذیر
اوله آکا خط دیرلرکه نقطه‌یه منتهی اولان طول بلا عرض وبلا عمقدرواعراض قسمندن
هرنسنه‌که قابل اشارت حسیه اولوب ایکی جهتله قسمت پذیراوله یعنی طولا وعرضا قسمت
قبول ایدوب عمقا قسمت قبول ایلمیه آکا سطح دیرلرکه بونسنه فقط طول ایله عرض اولوب
خطه منتهی اولان شیدر واعراض قسمندن هرنسنه‌که جهات ثلثه‌یه نظرایله قسمت پذیر
اولوب یعنی طولا وعرضا وعمقا قابل قسمت اولا آکا جسم دیرلروبونده جسمدن مراد علوم
ریاضیه‌ده مبحوث عنه اولان جسم تعلیمیدروخط دخی مستقیم ایله منحنی‌یه تقسیم اولنوب
خط مستقیم اولدرکه مسافهٔ امتدادی اوزره فرض اولنان جمیع نقاط بری برینه متحاذی
اولا یعنی خطك ایکی جانبنده اولان غایاتیله ما بیننده ممتد اولان اجزا استقامت اوزره اولوب
بعضیسی بلند وبعضیسی پست اولمیوب برطرفنی شعاع بصری‌یه مقابل ایلدیکمزده
طرف اخریله وسطنك رؤیتنه مانع اولمیه خط منحنی ایسه بونك خلافی اولوب مسافهٔ
امتدادی اجزاسی اعوجاج اوزره موضوع یعنی بعض جزئی ارفع وبعضیسی اخفض اولوب
برطرفی شعاع بصری‌یه مقابل اولدقده طرف اخریله وسطنك رؤیتنه اعوجاج اجزا
مانعدروخطوط مستقیمه دخی یا متوازیه‌در ویاغیر متوازیه‌در خطوط متوازیه سطح
مستویده واقع ایکی ویازیاده خطلردرکه بری برلرندن بعدلری بالجمله اجزالرنده مساوی اولوب
ایکی جانبلرندن استقامت اوزره الی غیر النهایه اخراج اولنسه‌لرده بری برلرینه تلاقیلری
میسر اولمازوسطح دخی یا مستویدر ویاغیر مستویدر سطح مستوی اولدرکه غایاتیله
ما بیننده اولان مسافهٔ امتدادی اجزاسی بالجمله متحاذی اولا یعنی عرضا وطولا برغایتندن
اوبرغایتنه کلنجه سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل ومتحاذی اوله
یاخود سطحك هریرنده فرض اولنان ایکی نقطه‌نك ما بینی برخط مستقیم ایله وصل اولنسه
اول خط واصل سطح مذکوردن هیچ بروجهله ایرلمیوب نفسنده واقع اوله الحاصل سطحك
مسافهٔ امتدادی اجزاسنده ادنی ارتفاع وانخفاض بولنمیوب جملهٔ اجزابرلرینه متحاذی
ومقابل وهموار اوله سطح غیر مستوی ایسه بونك خلافیدر وسطوح غیر مستویه‌نك
بعضیسنه مستدیر دیرلرکرهٔ مصمته‌نك سطح محدبی وکرهٔ مجوفه‌نك سطح محدبی ومقعری
کبی ونصفلرینه نصف مستدیر محدب ونصف مقعر دیرلروسطوح مستویه‌نك متوازیه
وغیر متوازیه‌لری خطوط مستقیمه‌نك متوازیه وغیر متوازیه‌لرینه قیاس ایله معلوم اولورو هر
سطح که‌انی خط واحد ویازیاده احاطه ایلیه آکا شکل مسطح تعبیر اولنور ایمدی اکرانی
خطوط ثلاثه محیط اولورسه مثلث اولوروبودخی اوچ قسم اولوب برینه متساوی الاضلاع
دیرلرکه اوچ بیله ضلعی برابردر وبرینه متساوی الساقین تسمیه ایدرلرکه همان
انجق ایکی ضلعی برابردر وبرینه دخی مختلفة الاضلاع اطلاق اولنورکه ضلعلرینك

اوچی

اوچی دخی بر برینه مخالفدر واکر دورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر واکر بش خط
محیط اولورسه ذوخمسة اضلاع دینلور و باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه حد نهایتدر و شکل
بر امردر و یاخود بر امتداددر که کندوسنی حد واحد و یاخود حدود احاطه ایلیه دائره خط
منحنی سطح مستوی یی شول وجهله محیط اولورسه که درون سطحده بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن محیطه چکلن خطوطک جملهسی برابر اوله محاط اولان سطحه دائره
و محیط اولان خط منحنی یه محیط دائره و خط مستدیر و نقطهٔ مفروضه یه مرکز دائره
تسمیه اولنوب اول خطوط مستقیمه نك هر برینه نصف قطر دیرلر و مرکزه مرور ایلیوب ایکی
جهتدن محیطه منتهی اولان خط مستقیم که ذکر اولنان انصافدن هر ایکیسنك تمامیدر
قطر دائره اولور و بو قطر دائره دیدیکمز خط دائره یی ایکی برابر قطعه یه تنصیف ایدوب
قطر یله محیطك بر نصفی دائره نك بر نصفنی محیط اولور و دائره یی ایکی پاره ایدوب مرکزه
مرور ایلمین خط مستقیمه وتر اطلاق اولنور که دائره یی ایکی برابره تنصیف ایتمیوب بلکه بری
اکبر و بری اصغر اولمق اوزره ایکی قسمه تقسیم ایلر و بو ایکی قسمك هر برینه که وتر ایله محیطك بر
پارهسنه محاط اولمشدر قطعه دیرلر و محیطك هر پارهسنه قوس تعبیر اولنوب نصف
وتره جیب مستوی دینور و نصف وتردن چیقوب نصف قوسه واصل اولان عموده سهم
دیرلر و بوکا جیب معکوس دخی تسمیه اولنور و دائره نك نصف قطرینه جیب مطلق دیرلر
زاویه ایکی خطیله محاط بر سطحدر و لکن ایکی خطك ملتقی سی بر نقطه یاننده اولور که ایکی
خط خط واحده متحد اولمیه و زاویه دخی ایکی قسم اولوب برینه مسطحه دیرلر که بلا اتحاد
بر نقطه ده اتصال ایدن ایکی خطك بیننده واقع اولان منحنی یی دروبرینه مجسمه تعبیر اولنور که
بر سطحك و یا زیاده نك احاطهسندن بر جسمده ظهور ایدر مثلا زاویهٔ رأس مخروطی و زوایاء
خانه کبی و زاویهٔ مسطحه دخی اوچ قسم اولوب برینه قائمه دیرلر که بر خط مستقیمك ینه کندی
مثلی اوزرینه قائم اولوب جنبتیننده حادث اولان ایکی برابر زاویه لرك بری درو قائم اولان خطه
عمود اطلاق اولنور و برینه حاده تعبیر ایدرلر که قائمه دن اصغردر و بر قسمنه دخی منفرجه
تسمیه اولنور که قائمه دن اکبردر و بو ایکی بیله قسمك خطلری مستقیم اولمق شرط
دکلدر و سالف الذکر مثلثی بر دخی بو طرزه تقسیم ایدهرز که کندوسنده یعنی مثلثده زاویهٔ
قائمه بولندقده قائم الزاویه در و منفرجه بولندوغی تقدیرده منفرج الزاویه اولور و قائمه
و منفرجه دن بر شیء بولنمدوغی حینده حاد الزوایا تعبیر اولنور و کذالك اضلاع اربعهسی
اولانك دورت بیله ضلعی برابر اولوب دورت بیله زاویهسی قائمه اولدقده کندوسنه مربع
تسمیه اولنور و زاویه لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر و بونك عکسینه که
اضلاعی متساویه اولوب زاویه لری قائمه اولمیاندر معین دیرلر و ضلعلری متساوی
و زاویه لری قائمه اولمیوب و لکن اضلاع و زوایاسندن هر ایکی مقابلی برابر اولانه شبیه معین
تعبیر اولنور و بونلرك ماعداسنه منحرف اطلاق اولنور و خفی اولمیه که دورت ضلعدن

زياده سى اولنلره كثير الاضلاع دخى تسميه اولنور وهر جسم كه انى بر سطح وزياده احاطه ايده
اكا شكل مجسم ديرلر وبر شكل مجسم شول وجهله اولور سه كه انك ميانندن بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن جسمك سطحنه چكلن خطلرك جمله سى برابر اوله اول شكله كره واول
سطحه محيط كره وسطح مستدير واول نقطه يه مركز كره واول خطوطه انصاف اقطار كره
ديرلر وبر سطح مستوى كره يى ايكى پاره ايتدكده دائره ظهور ايلر ايمدى اكر اول سطح مركز
كره يه مرور ايدر سه اول دائره يه عظيمه وماعداسنه صغيره تسميه اولنور وكره نك محيطنده
هر نقطه كه فرض اولنه دورينى تمام ايتدكده بر دائره رسم ايدر الا ايكى نقطهٔ متقابله كه انلره
قطب كره وقطب حركت ديرلر ساكن درلر وبر قطر كه ايكى قطبك ما بينى وصل ايدر اكا
محور تعبير اولنور ودوائر مذكوره دن شول دائره كه قطبى بعينه كره نك قطبى ومركزى بعينه
كره نك مركزيدر اكا منطقهٔ كره تسميه اولنور وبو دائره جمله سنك اعظمى در وسائرلرى بوكا
موازات ايدوب برر لرندن اصغر درلر ومدارات نقاط مفروضه تعبير اولنورلر وطرفينده
واقع اولوب منطقه يه نسبت ايله بعدلرى برابر اولان هر ايكى دائره برابردر وكره نك ايكى
قطبى مدارات مذكوره نك دخى قطبلريدر وكره يى ايكى سطح متوازى قطع ايدر اولد قلرنده
ما بينلرنده واقع اولان قطعه قطع دفيه اطلاق اولنور فاما طبيعيات جسم طبيعى
بر جوهر دركه انك ذاتنده مقادير اجسام يعنى طول وعرض وعمق زوايای قائمه اوزره تقاطع
ايلمك شرطيله فرض اولنمق ممكن اولا وجسم يا بسيطدر ويا مركبدر جسم بسيط اولدركه
انك اجزاسيله طبيعتى متشابه اولا يعنى صور وطبايعى مختلف اولان اجسامه منقسم
اولميوب انك طبيعتى بر اوله كه اول طبيعتدن صادر اولان شى نهج واحد اوزره صادر اوله
جسم مركب ايسه بونك خلافى اولوب اجسام مختلفة الطباع وصوره منقسم اولور معدنيات
ونباتات وحيوانات كبى كه بونلره اباؤها الاثيريات وامهاتها العنصريات مواليد ثلثه تسميه
ايدرلر وحكمت طبيعيه ده مثبتدركه كل جسم بسيط اذا خلى وطبعه فهو كرى الشكل در
واجسام بسيطه فلكيه يه وعنصريه يه منقسم اولوب فلكى افلاك وانك متعلقاتيدركه انلره
اجرام اثيريه وعالم علوى ديرلر وعنصرى عناصر اربعه دركه انلر ارض وما وهوا ونار در وبونلره
وبونلرك ضمننده اولانلره عالم سفلى وعالم كون وفساد ديرلر ومركب دخى ايكى قسمدر برى تام
وبرى غير تامدر مركب تام اولدركه بر زمان معتدبه ده كند وتركيبى صورتنى حفظ ايليه
معدنيات ونباتات وحيوانات كبى ومركب غير تام بونك خلافى اولوب زمان معتدبه ده
كند وتركيبى صورتنى حافظ اولماز بر ومه ودخان وقوس قزح وهاله وشهب وسائر كائنات
جوكبى وحركت فلك دخى منقسمدر بسيطه يه ومختلفه يه فلكك حركت بسيطه سى كه اكا
متشابه دخى ديرلر اولدركه اول فلكك سطحنده ويا خود ثخننده هر نقطهٔ مفروضه كه اول حركت
ايله حركت ايلسه اول فلكك محيطندن ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايليه واول
فلكك مركزينك دائره سنده ازمنهٔ متساويه ده زوايای متساويه احداث ايليه
مثلا

نقطه
نقطه
خط مستقيم
مكعب
خط منحنى
خطوط متوازيه
زاويۀ منفرجه
حادّه
زاويۀ حاده
قائمه
قائمه
سطح مستوى
سطح منحنى
سطح محدّب نصف مصمته
سطح مقعّر نصف مصمته
كرۀ مصمته
كرۀ مجوفه
متساوى الاضلاع حادّ الزوايا
متساوى الساقين قائم الزاويه
متساوى الساقين منفرج الزاويه
متساوى الساقين حادّ الزوايا
متساوى الساقين حادّ الزوايا
مختلفة الاضلاع قائم الزاويه
مختلفة الاضلاع منفرج الزاويه
مختلفة الاضلاع حادّ الزوايا
مقعّر مع المقعّر
محدّب مع المقعّر
محدّب مع المحدّب
محدّب مع المستقيم
مقعّر مع المستقيم
متساوى الاضلاع
مستطيل
معين
شبيه بالمعين
منحرف
منحرف
منحرف
شبيه بالمنحرف
الاشكال الهندسيّة
الوتر
جيب مستوى
جيب مستوى
القطر
نصف قطر
مركز
نصف قطر
قوس
قوس
شكل دائره
مركز
شكل حركة المتشابهة
محل الشكال فى صحيفه ٧
شمس
صورت كسوف
قمر
ارض
محل شكل فى صحيفه ٣٠
صورت خسوف
شمس
ارض
جزئى
كلّى

مثلا فلك تاسع كه فلك اعظمدر مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ايله بر كون و بر
كيجه يه قريب مدتده دورنى تمام ايدوب فلك مرقومك سطحنده فرض اولنان نقطه اول
حركت ايله ازمنۀ متساويه ده قسى متساويه قطع ايدر و مركز عالم حولنده ازمنۀ متساويه ده
زواياء متساويه احداث ايدر يعنى فلك مرقومك محيطنده منطقه مثللو فرض اولنان دائره
اوچيوز التمش درجۀ متساويه يه تقسيم اولنوب منطقۀ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه
فلك مرقوم حركت مرقومه ايله حركت ابتدكچه هر بر ساعت نجوميه ده اون بش درجه مسافه
قطع ايدوب اولكى ساعتده قطع ايلدوكى اون بش درجه قوسنه ايكنجى ساعتده قطع
ايلدوكى اون بش درجه قوسى مساويدر و بوكونه حركت ايله مركز عالم حولنده اولكى
ساعتده احداث ايلدوكى زاويه يه ايكنجى ساعتده احداث ايلدوكى زاويه مساويدر
باقيسى دخى بوكا قياس اولنه و اول حركتنه مركزك حولنده متشابه ديرلر و اكر بويله اولمسه
متشابه ديمزلر و حركت مختلفه اولدركه انك غيرى اوله و بونه منقسم اولور مفرده يه و مركبه يه
مفرده اولدركه بر فلكدن صدور ايده و مركبه اولدركه بر فلكدن زياده سندن صدور ايده و هر
حركت مفرده بسيطه در و مختلفه مركبه در اما هر مفرده و هر مركبه مختلفه دكلدر وضعيات
مز بورهٔ فهمه اسان اولمق ايچون صور و اشكالى صحيفۀ ماضيه ده رسم و تصوير اولنوب
اسماسى دخى تعيين اولنمشدر تم تذييل الطابع المقدمه مقدمه بو فنك موقوف عليهى
اولان امور ذكرنده در امر اول بو فنده كوريلوب بو كتابه مأخذ اولان كتابلرى متضمندر
انلردن غيرى اطلسك مأخذى اولان فرنكى كتابلر دخى بعض مرتبه ايراد اولنور آثار البلاد
و اخبار العباد عجايب المخلوقات صاحبى زكريا بن محمد قزوينى نك اقاليم سبعه اوزره مرتب بر
كتابى در التى يوز تمش دورنده تأليف ايلمشدر مآلى يازلدى احسن التقاسيم فى معرفة الاقاليم
شيخ محمد بن احمد مقدسى دورتيوز حدودنده اقاليم عرفيه اوزره بلادى ذكر و عربانه
تصوير ايلمشدر مآلى اخذ اولندى اشارات الى معرفة الزيارات اكثر ربع معمورى كزوب
ممالك اسلاميه ده كوردوكى يرلرى و زيارتلرى يازوب التى يوز اون برده حلبده وفات ايدن
سياح عالم شيخ ابو الحسن على ابن ابى بكر هروينكدر بالتمام كوريلوب حاصلى يازلدى
اطلس ماجور فرنكى جغرافيا كتابلرندن متأخر بر معتبر كتاب كبيردركه فلمنكدن جراردوس
مرقاتور تأليفنه شروع ايدوب صكره كير واول يرليدن لودوويكوس هونديوس اتمام و بر نوع
دخى اختصار ايتمش و نامنه اطلس مينور ديمشدر ماجور كبير مينور صغير معناسنه لفظ
لاتنى در ذكر اولنان اطلس مينورى حقير توركيه ترجمه ايدوب اول ترجمه يى بو كتابده درج
التزام وانكله بو فنك تركى و عربى كتابلرى قصورنى اتمام قصدندن اتدم ديباجه ترجمه بودر
ديباجه قوافل حمد و ثنا و رواحل شكر خلوص انتماكه كرهٔ معمورهٔ دل و شهرستان
قلب بى غلدن نمايان و مسالك ممالك ملاء اعلايه روان اوله اول مبدع زمين و آسمان موجد
مواليد و اركان واجب الوجود و مفيض الخير و الجود حضرتلرينك دركاه قدس و سر منزل

انسنه نزول ایدرسه روادر وطوایف لطایف صلوات زاکیات وتسلیمات طیبات که بلدۀ
طیبۀ جناندن صدور وراه زبانه مرور ایده اول ذات شریفی مدینۀ علم اولان فخر عالمك روضۀ
رضیۀ منوره وحظیرۀ خطیرۀ مطهره لرینه دخول ایدرسه سزادر وآل واصحاب کراملرینه
تحیت وسلام هموار تحفۀ انام اوله الی یوم القیام وبعد بو کتابك مسودی اقل خلیقه
مصطفی خلیفه مبدأ فطرت وعالم طفولیتدن بری تعلیمخانۀ اطلبوا العلم من المهد ده چراغ
فکر وحواسی روغن زکا وفطنت ایله قضایا وقیاس نتیجه لری صباحنه چقاروب افاده
واستفاده اثناسنده جناب حق وفیاض مطلقدن فایض اولان نعم کوناکون ایله معاینۀ
اطوار شئون ایدوب سفر وحضرده تقلب احوال وتکرر ایام وسال حسبی ایله تجربه دن
حاصل اولان کماله قناعت ایتمیوب مزید فضل ونوال عزیز المنال تحصیلی ایچون کتب تواریخ
وسیره تتبع ایدردی وبو عالم اجسامه بهیمه کبی بقر اشخاص حقنده وارد اولان اولم ینظروا فی
ملکوت السموات والارض فحواسی فن هیئت کتابلری مذاکره سنه ونظم کریم سیروا فی الارض
فانظروا الی اثار قدرة الله رمزی فن جغرافیا کتابلری مطالعه سنه باعث وبادی اولور ایدی
وهربار نصرانیانك یونانیاندن انتحال ایله فن مذکوری تحقیق وتصویرده کمال دقت ومهارتی
واسلامیانك انکار واهمالی وبو بابده عدم معرفت وبطالتی کوریلوب تأسف واسترجاع
اولنوردی زیرا عربی وفارسی وترکی تدوین اولنان اقالیم وبلدانیات ومسالك الممالك
کتابلری جمله مختل ومشوش کوریلوب ضروری مجموعندن جهان نما اسمی ایله مسمی بر کتاب
انتزاعنه عزیمت اولنمش ایدی مقدمه وقسم اول غایتنه ایردکده محیط غربی جزایرنده انکلتره
وهبرنیا واسلاندیا نام جزایر عظیمه نیجه ممالك وملوکی مشتمل ایکن اخبار واوصافنك بیلکه
بری یازلمغه مجال اولمیوب عدم ظفردن ناشی قصور کتاب مذکورك اتمامی عزمنه فتور
ویرمش ومأخذه نائل اولمقدن کلی کسل کلمشیدی زیرا مقدما اوراهام اورتلیوس
یازدغی جغرافیای کبیر کوریلوب اطلس ماجور نام فرنکی کتابك جا بجا رسملری پرتوی مزبور
جهان نمایه نقل ایچون اخذ اولنوب جزایر مذکوره وسائر معموره ده تفصیل تام کورلمکله
کتاب مزبورك تمامنه ذهن اقبال ایلمیوب ذکر اولنان کتابلر ترجمه سنه ظفره موقوف قالمش
ایدی ناکاه بو اثناده اوراهام اورتلیوس جغرافیاسنه مالك اولان قره چلبی زاده محمود افندی
وفات ایدوب مخلفاتندن کتاب مزبوری تحصیله منتظر ایکن اطلس ماجورك مختصری
اولان اطلس مینور نام کتابه ظفر میسر اولوب لاتین دلندن تورکی ترجمه سنه شوق
کلی ایله سمند همت سوق اولندی اذا اراد الله شیئا هیأ اسبابه سابقا فرانسا دیارندن
شهر مزه کلن شیخ محمد افندی فن جغرافیا قواعدینه واقف ولسان لاتین دقایقنه عارف
بر قابل وجود اولوب بحسب القابلیت زمان یسیرده تورکی تعبیره دخی قدرت کلمکله کتاب
مزبوری اوقودوب تقریر ایتدردکده نصکره معناده تأمل ایله مصنفك مرادنی ادا ایدر عبارت
تحریر اولنمق اوزره هجرة نبویه نك بیك التمش دورت محرمی اواسطنده ترجمه یه شروع
اولندی

اولندی واطلس مینور وضعی تغییر اولنموب زیاده ونقصان دخی روا کورلمدی بلکه اقتضا
حسبی ایله اسماء مشکله یی شرح ومواضع مبهمه یی بیان ایچون کنار حاشیه لر یازلدی
وشکللری دخی صحیفه صحیفه عینی ایله نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور
دینلدی تا که معناسی حسب حال کتابه موافق دوشه و بو جمله ده اهل اسلامه نصرت
مقصود اولمغله مأمولدر که باعث مغفرت اوله ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار
بو فنلر وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد و بو
خصوصده دعوای تفرد ایتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندن صکره ترجمه یه شروع اولنوب
مقاصد کتاب فصل فصل یازیلور والتوفیق من الله العزیز العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی
تذییل الطابع مرقوم اخلاصی مخلص شیخ محمد افندی که فن جغرافیاده کاتب چلبینک
خواجه سی واطلس وسائر کتب لاتینیه ترجمه لرنده مرحومک استادی و معلمیدر فرنکستانده
ملل نصارا میاننده مشهور ومعتبر وغایت ایله متمول بر کمسنه نک فرزندی اولوب ایام صباوتنده
رهابین ریاضت آیین طریقتنی اختیار وانلرک قافله سنه لاحق اولوب کمالاته قابلیت با لجبله
طبعنده مضمر اولمغله علوم ومعارف تحصیلنده صرف مکنت ایدوب پدرینک امداد واعانتی
ورشد وزکای طبیعی واستعداد مادرزادی از زمانده فنون شتی تحصیلنه وسیله اولوب
ممتاز الاقران ومشار الیه بالبنان اولدقده مقتضای طریقتی سوقیله کالشمس المضی
فی وسط النهار وبدر المنیر فی الافاق والاقطار ظاهر و باهر اولان دین مبین محمدیه یه تعریض
واساس مصون الاندراس عقاید اسلامیانی زعمنجه تنقیص سوداسیله تحصیل شهرت
سویدای سوادنده جایگیر اولوب بو داعیه ایله عهد سلطان محمدده آستانه یه کلوب
حصول مرامنه مدار اولمق امیدیله صرف ونحو ومنطق ومعانی نسخه لرینی عادت اوزره
کوروب لسان تورکی وعربی یه انتسابی وقابلیت واستعدادی مساعده سیله هر فنیله
آشنا اولوب تزییف دین هواسیله وادی ضلالده بر مدت تکاپوی سودای خام ایله جست
وجو ایدوب کتب تفاسیر مطالعه سنده ایکن بر کون اتفاقا یا ارض ابلعی ماءک ویا سماء
اقلعی آیت کریمه باهرة الاعجازی صرف ذهن ایله مطالعه ایدر ایکن بو کلام حکمت احتوانک
لفظا ومعنا جامع اولدوغی فصاحت و بلاغت معجزبیانه توفیق حق ایله اطلاع حاصل
ایدوب بو حالت درحال مظهر هدایت وشرفیت اسلامیله فخریاب اولمسنه باعث اولمشدر
دیو ثقه دن منقولدر تم تذییل الطابع اما سبب تألیفنه یازدوغی مقاله ترجمه سی
بودر که اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادک بیک التیوز یکرمی بر تاریخنده فلمنکده آزنه همبوم
شهرنده باصلوب جراردوس مرقاتور بو کتابک تألیفنه شروع ایدوب قبل التکمیل مرد
اولمغله همشهریسی لودوویکوس هوندیوس تکمیل ایلیوب اشکالنی باقر صحیفه لرده قازدردی
دیدکدنصکره بر ازفنی مدح وبو فنک مصنفلرینی یاد ایدوب اول زمره دن اوراهام اورتولیوس
ودانیال سلاریوس وانتون ماجن و پالوس مرولا وپتروس پرسیوس خصوصا جمله دن

فايق وماهر اولان مهندس فاضل همشهرم جراردوس مرقاتور كه كتاب اطلسك مؤلفى در
اتمامى ميسر اولميوب بزبو كتابى تكميل مراد ايلدك مهم اولان اشكالى تدارك وشرحلرينى
اقربامزدن اولان پتروس منتانوس ايله تكميل ايدوب بياضه چقاردقده بوفن ماهرلرى
وطالبلرى تلقىء بالقبول ايلديلر ونسخه لرى باصديلوب عالمه منتشر اولدى اما كتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمى كبير وبهاسى كثيردر ديو طالبلر بس شكوا وبر نوع
مختصر اولمسنى توقع ورجا ايلديلر لاجرم مسئوللرى رد اولنميوب ذكر اولنان مرقاتور
اطلاسنى اختصاره عزيمت اتدك لكن بومختصرده اطلس كبيرك صورتلرندن وشروحندن
بر نسنه اهمال ومعناسنده اخلال اولنميوب تمام مرتبه ايجاز اوزره اول مفصلك معناسنى
افاده يه اهتمام ايلدك وتتميماً للفوايد بعض شكللر عقبنده اسكى صورتلردخى الحاق اولندى
وبزبو عملى فلمنك ديارنده امستردام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاريخ ميلادك بيك
التيوز يدى سنه سى مارتنك اون يدنجى كونى تمام ايلدك ديمشدر فقير ايدر بو ترجمه
اولنان اطلس مينور التيوز سكسن اوج صحيفه در كه عدد مذكورك يوزاللى اوج صحيفه سى
كرهء ارضك اقسامى صحيفه لرى اولوب هر برنده بر مملكت نقش وتصوير واوزرلرنده اسماسى
تحرير اولنمشدر باقى صحايف بو اشكال احوالنى شرح وبيان ايدر ذكر اولنان كتابى ترجمه دن
غرض اصلى بو كتابك اتمامى ايدى چون سنه خمس وستين والف صفرينك اوائلى كه كانون
اول اوائليدر كتاب مزبورك دورتيوز اوتوز سكزنجى صحيفه سنده جرمانيا ممالكنده باواريا مملكتنى
ترجمه سنه كلوب ثلث مقدارى قالمغله بو جهان نما كتابنى ابتدادن تحرير وبياضه شروع ايلدم
اميد در كه اتمامى خيرله ميسر اوله وبوندن صكره لوامع النور فصولنده اولان امور محلى كلدكجه
جميعا نقل وايراد اولنوب نقله صالح اولميان بلاد كفار احوالى برنده قالمغله طعن وتشنيع
سفهايه بر مقدار خفت كلور زيرا اطلس ترجمه سنده بالتمام ترجمه التزام اولنمغله ديار كفر
آثارى واوجاق بكلرينك ومصنفلرينك اسملرى وخمر وخنزير وكليسالر ذكرى تكرار اقتضا
ايلمشدر ولكن بونده ذكرى مستهجن اولنلر طى اولندى بو مقامده كتاب اطلس بيانى انجامه
ايردى بوندن صكره ساير بوفنك كتابلرى ذكرنه رجوع ايده لم تا كه مأخذ احوالى معلوم اوله
اوضح المسالك الى معرفة البلدان والممالك استانبول قضاسندن معزول ايكن طقوز يوز
طقسان يدى ده وفات ايدن سپاهى زاده محمد افندى ملك المؤيدك تقويم البلدانى حروف
تهجى اوزره ترتيب اتدكدن صكره مرتبى نوعا اختصار اوزره توركى ترجمه ايدوب قوجه محمد
پاشايه اهدا اتدى كتاب مزبور كارى نيجه پللر ظفر بولنان فوائد ايله تحشيه اولنور ايدى
جمله سى ايراد اولندى بحريه اق دكزك نامدار رئيسلرندن كمال رئيس برادرى پيرى رئيس كه
نقد عمرينى دريا فننه صرف ايدوب طقوز يوز التمش سنه سى خلالنده سويسدن دونمايله
هرمزه واروب پورتقاله غالب كلوب بصره واليسى قباد پاشا ظلم وتعدى ايلمشدر ديو
در دولته عرض ايلمكله مصرده اخذ وقتل اولنمش ايدى بحر رومك سواحلنى وليمانلرى
وكنسلر

وكشتيلر مجراسنى شكللرى ايله مفصل ومشروح يازوب طقوز يوز حدودنده سلطان
سليمان خانه ويردوكى كتابدر برى مفصل برى اندن اقل ايكى نسخه كوريلوب نقله
صالح اولانى يازلدى كبير اولنده كشتيبانلغه متعلق بر قاچ يوز بيت وجا بجا تفصيللر واردركه
صغيرنده انلر مطوى دركرك نظمى وكرك نثرى قبا صبا كچى لسانى اوزره در تاريخ هند غربى
اطلسده آمريقا ولسان خلقده يكى دنيا ديدكلرى ممالك تاريخى در اول قطرك ظهورى
وعجايب امورى بيانده بر مختصر كتابدر مروج الذهب وخريده وشرح تذكره دن الحاقاتله
بعضى فرنكى اوراقدن ترجمه وطقوز يوز طقسان حدودنده سلطان مراد خان نامنه تأليف
اولنمشدر قطر مزبور اخبارنه سائر كتبده تعرض اولنمغله كتاب مزبور اطلس ترجمه سى
الحاقاتيله مزكوردر تحفة الزمان وخريدة الاوان سلطان سليم جامعى موقتى مصطفى بن
على نك اقاليم سبعه اوزره مرتب كتابى در بوندن دخى بعض فوائد يازلدى   تقويم البلدان
اكراد ايوبيه شعبه لرندن حما ملوكنك افضلى بلكه بعد المأمون اعلم خلفا وملوك ملك المؤيد
عماد الدين اسمعيل ابن الملك الافضل على نام پادشاهك تأليفى در اولنده تقريرى اوزره بو بابده
غرضه وفا ايدر بر كتاب كورميوب ابن حوقل كتابنده اوصاف بلادى تفصيل وضبط اسما
وطول وعرض ذكرنى اهمال ايليوب شريف ادريسى نزهة المشتاقده وابن خرداد وغيرى ابن
حوقل مسلكنه سالك اولوب زيجلر واطوال وعروض كتابلرى تحقيق اسما وذكر اوصاف
واحوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط اسمايه اعتنا ايدن كتابلردن انساب سمعانى ومشترك
ياقوت حموى وفيصل ومزيل الارتياب نام ابو المجد موصلى نك ايكى كتابنده وغيريده طول
وعرض بلد ذكرنه تعرض اولنمامق ايله بونلرك برى دخى افادده مستقل اولمق مقرر
اولدقده طول وعرضى متعين التيوز يكرمى اوج شهرى يكرمى طقوز اقاليم عرفيه اوزره ابن
جزله نك تقويم الابدانى طرزنده جدولله يدى يوز اوتوز تاريخى حدودنده جمع وتأليف ايليوب
بو مقداره اقتصاردن اعتذار صددنده ديمشدركه جمله بلادى ذكر واحاطه دعوى ايلمزز
بلكه اكثرى بله مذكور اولمغه مجال يوقدر زيرا اقاليم چين كه عرض ساحه ووسعت اكنافده ربع
مسكون ربعنه قريب ايكن انك بلادى اخبارندن بزه واصل اولان غايت قليل ونادر وانده
دخى نيچه خبط وخلل ظاهردر كذلك ممالك هند بر اقاليم بعيد الاطراف وواسع الاكناف
ايكن اكثرى معلوم دكلدر وجانب شمالده بلاد ترك وتاتار وروس وبلغار وافرنج وافلاق وله
وقزاق حدود قسطنطنيه دن بحر محيط غربى يه منتهى اولنجه وجانب جنوبده بلاد نوبه
وتكرور وحبش وزنكبار كه قره لر در وغيرى نيچه امم عظيمه وطوايف كثيره يه دار وديار ايكن
بز اول يرلر اخبارندن عشر معشاره مطلع دكلز زيرا اكثر مسالك الممالك كتابلرى بلاد اسلاميه
بيانه مقصور اولوب انلرى بله تمام ذكر اتمامشلردر لكن بالكليه مجهول قالمدن بو مقدارى معلوم
اولمق اولى واهم وجمله يى تركدن مقدمدر انتهى كلامه فقير ايدر كتاب مزبور بو فنده تأليف
اولنان كتب اسلاميانك اشبهى در بونك كنهى وماهيتى تقرير اولنان منوال اوزره اوليجق

سائر تأليفلرك حالى بوكا قياسيله بيلنور وبو جهان نما واطلس مينور ترجمه سى زياده لرى
نه مرتبه ايدوكى معلوم اولور وبو معناى اشعار ايچون ملك المؤيد كلامى ترجمه اولندى
جغرافيا بو لفظك تحقيقى كره ارض فصلنده بيان اولنور اسكندريه حكماسندن تاريخ
بخت النصرى نك طقوز يوز نده كندى رصدى مقتضاسنجه يازيلان مجسطى نام كتاب
عظيمى كه ميشتى معربيدر تأليف ايدن پتولوس كه بطلميوس تعريب اولنمشدر بيان
ارضده بو كتابى دخى يازوب حدود ممالكى و دورت بيك بش يوز اوتوز بلدى وجبال وانهار وهر
ديارك وسكاننك احوال واوصافنى بيان ايتمشدر صكره مأمون خليفه عصرنده بو كتاب دخى
سائر تعريب وترجمه اولنان كتب حكما ايله عربى لسانه نقل وفاضل كندى تحريرى ايله
تعريب اولنمشدر حالا اصلى موجود وترجمه سى غالبا مفقوددر لكن مرور ادوار ايله انده يازيلان
دارو ديارك كيمى خراب اولوب كيمنك اسمى تغيير اولنمغله محلنده نايابدر واذا اطلعن
على البقاع وجدتها تشقى كما تشقى الرجال وتسعد حالا اطلسده وغيريده بطلميوسك ذكر
ايتديكى بلادى بعض قراين ودلائل ايله تعيين ايدرلر پس تبدل اوصاف والقابله اول كتابدن
باب استفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولى نقلده عمده در خريدة العجايب
يدى يوز اللى سكزده وفات ايدن شيخ زين الدين عمر بن مظفر ابن وردى تأليفيدر بو فنله آشنا
دكل ايكن اربابنه تقليد ايله كره ارضى عربانه بى معنى تصوير وصكره بعض اقاليم وبلاد احوالنى
تحرير ايدوب اهل فننده اظهار جهل ايلمشدر صكره غفلت اصحابى انك نقشنه الدانوب
يازدوغى اكاذيبى كتابلرنده ايراد ايلمكله خبط وخلل جرمنه شريك اولديلر روض المعطار
فى اخبار الاقطار مغاربه دن شيخ ابو عبد الله محمد بن عبد النور حميرى تأليفيدر مجرد بلاد
اسلاميه دن بر شهرك ويا بر موضعك اشتهارى حسبى ايله اوصاف واخبارنى يازوب حروف
اوزره ترتيب ايلمشدر نقله صالح اولان يازلدى عمدة المهره محيط شرقيده سفاين اجراسى
احوالنى بيانده سليمان بن احمد مهرينك يدى باب اوزره عربى تأليفيدر بوندن غيرى
تحفة الفحول نام كتابى واكا شرحى وبو كتابك تركى ترجمه سى اولان غلطه لى سيدى على
زاده نك محيط نام كتابى كوريلوب انتخاب اولندى كتاب لورنسو اتالياده قالابريا اولكه سنده
انانيا شهرندن لورنسو نام مصنف تأليفيدر رسمسز مسالك الممالك طرزنده اقاليم وبلدانى
يازوب ابنية عالم معناسنه فابرقاموندى تسميه ايلدى وميلادك بيك بشيوز سكسن ايكى
سالنده تمام اولوب باصلدى اطلس مينور تصنيفى قدروار در سائر كتابلرده بولنمين يرلر بوندن
نقل وترجمه وبيچه فوائد ذكر اولندى كشف الممالك اقاليم مصر مسالكى واحوالى بيانده
خليل بن شاهين ظاهرينك قرق باب اوزره مرتب بر تأليفيدر زبده سى ايله كوريلوب مناسبى
ايله يازلدى مسالك الممالك عربى وفارسى متعدد تأليفلردر صاعد بن على جرجانى نك
فارسى كتابى واحمد بن سهل بلخى نك تأليفى كه علماء رومدن شريف افندى مرحوم مدرس
ايكن غضنفر اغا سوقى ايله فاتح اكره سلطان محمد خانه تركى ترجمه ايليوب فن ايله علاقه سى
اولمدوغى

اولدوغی بلدرمشدر وابوعبید بکری ومسعودوابن حوقل وابن سعید مغربی کتابلری
وحسین بن احمد مهلبی نك عزیزبالله فاطمی یه یازدوغی عزیزی واحمد عذری وعبد الرحیم
مشهدی تألیفلری اقالیم ومسالك الممالك کتابلرندندر معجم البلدان التیوزیکرمی التی ده
وفات ایدن یاقوت حموی تألیفی درصکره اختصار ایدوب اسمنه مراصد الاطلاع دیمشدر و
اصل معجمی عبد المؤمن بن عبد الحق دخی اختصار ایدوب دیباجه سنده دیمشدرکه
بوکتابك وضعندن غرض امکنه اسماسنی تعریف ایکن حموی انلر ذکری ایله اکتفا ایتمیوب
کتب لغات متکفل اولدوغی اشتقاق ومشتبه ومشکوك طول وعرض بلدی وانسابده
مذکور اولان رجالی ایراد اتمکله تطویله مؤدی اولوب اخبار وآثارده وارد اولان مواضع
اسملرینه اقتصار اولندی وجلال سیوطی دخی کتاب مزبوری مختصر قلمشدر مراصدك
مختاری درج اولندی مقدمه فرانسز فلپوس قلو وریوس نام مصنفك قدیم وجدید
کتابلرندن انتخاب ایدوب فن جغرافیایه مدخل قلدغی مختصردرکه التی کتاب اوزره ترتیب
ایدوب میلادك بیك التیوز اوتوزبش سالنده پارس شهرنده باصدرمشدر اول دخی ترجمه
وبوکتابده درج اولندی مناظر العوالم قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقویم البلدانه
حیات الحیوان ومرآت الزمان وغیریدن الحاقله بیك بشده ترکی ترجمه وروم ایلی
واناطولی ده کوردکی بلاد اخبارنی اکا ضمیمه ایلمشدر واقعه مطابق فائدۂ زائده سی
اخذ ونقل اولندی کتاب مزبور بیاض اولنمیوب مسوده ده قلمشدر منهاج الفاخر
فی علم البحر الزاخر سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره تألیفی درمحیط شرقی سفری
کتابلرندندر نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق مسینه دن شریف محمد بن محمد ادریسی
تألیفیدر یدی اقلیمی اون قسم اوزره یازوب مسالك ممالك وبلادی تعیین ایلمشدر صکره بعض
مغاربه بوکتابی انتخابله منافعنی طی ایلیوب باصمه مخبط نسخه لر منتشر اولمشدر بوندن
دخی بعض فوائد اخذ اولندی هفت اقلیم امین محمد رازینك اقالیم سبعه اوزره مرتب
فارسی کتابی در بیك اون حدودنده تألیف ایدوب هر بلدك شعراسنی واکابرنی دخی
یازمشدر بلاد شرق احوالندن وقوفی اولدوغی محللر نقل اولندی وحمد الله مستوفی نك
نزهه سی دخی اقالیم ذکرنی متضمن اولمغله بلاد شرق احوالی انلردن تصحیح اولندی امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسی بیاننده در فلپوس مقدمه سنده ایدر جغرافیا جمله
کرۂ ارضك رسوم ونقوشندن بحث ایدر بوعلمدر بزه معلوم اولدوغی جهتدن یعنی علمز
احاطه ایتدوکی قدر فقیر ایدر بوتعریف دوری مشتملدر کرۂ ارض وما احوالندن بحث ایدر
اول احوال عارضه کره اوزرنده نقوش ورسوم وحدود ومسافات اولدوغی جهتدن
دیمك کرك ایدی وبولفظ لغت یونانی ده ایکی لفظدن مرکبدر بری جیا یعنی ارض
وبری غرافودن مشتق اولان غرافیا در کتابت ویازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه
ترکیبنده جه اوغرافیا اولور ولکن غلط مشهور اولی اولیجق تلفظده دخی نوعا خفت

كورنمكله بزبو كتابده لفظ مزبورك وسائر اسماء معربه نك املاسنده معربنه تابع اولدق وجزء كلدن منفصل وانك تحتنده داخل اولدوغى كبى جغرافيادخى قوسموغرافيادن منفصلدر لسان يونانده قوسموس عالمه ديرلر غرافو ايله تركيب اولنوب عالم اجسام رسمنه علم قالمشدر وبونك علمى افلاك وعناصرك مجموعى رسومندن وحركاتندن بحث ايدر علم هيئتدر پس بو علم جغرافيا علم هيئت تحتنده داخل وانك فرعى اولور وكذلك دريا رسمى معناسنه اولان هيدوغرافيادخى انك تحتنده در وجغرافيا تحتنده بر فرع دخى خوروغرافيا اولدر بر مخصوص ولايت واولكه معناسنه اولان خوروس ايله غرافودن تركيب اولنوب بر ولايت رسمنه علم اولمشدر جغرافيا كلدن بر جزء واندن منفصلدر كذلك بو كلدن برجزء دخى منفصل اولور كه اكا طوپوغرافيا ديرلر بر مخصوص شهر ويا قصبه ويا قريه رسمى معناسنه طوپوس مكان مخصوصدر تركيبنده طوپوغرافيا اولور بو دورت قسمك اوچى قوسموغرافيا تحتنده ورى برينك تحتنده مندرج وداخلدر لكن تفصيل جهتى ايله برى برندن منفصل اولورو بونلرك هر برنده نيچه كتب تدوين اولنمشدر مجموعنى بر كتابه درج دخى قابل لكن تطويله مؤدى اولدوغندن افراد بالتدوين ايلديلر بو جهان نماده طوپوغرافيا وخوروغرفيا بعض مرتبه جغرافيا ضمننده بولنمق قابلدر تذييل الطابع مرقوم فلپوس جغرافيايى تعريفدن صكره مقدمه سى ذيلنده بوكونه بسط كلام ايدركه بزم تعريفمز تعريف لفظيدر تعريف حقيقى دكلدر پس بادئ نظرده طالب فن اولان مبتديلره شبهه ويا تردد طارى اولمدن تحاشى ايچون بو محلده بر مقدار تفصيل لازمدر بناء على هذا فن جغرافيايى مطالعه وتتبع ايدن متقدمين ومتأخرينك تدقيق وتحقيقلرى مقتضاسنجه غايتنه نظر ايله فن جغرافيا ايكى قسمه منقسم اولور قسم اول ماتماتقايعنى جغرافياى رياضيه وقسم ثانى هستورقايعنى جغرافياى تاريخيه در جغرافياى رياضيه كرهٔ ارضك عظمى ووضعى ودوايرنى وسائر اقسام واجزاسنى قوانين هندسيه اوزره تعداد وتعيين وبيان ايدر بو علم نظريدر انجق غفلت اولنميه كه بو محلده كرهٔ ارض تعبيرى عناصر چهاركانه دن يكانه اولان عنصر خاكه تخصيص اولنماز زيرا بو فنده كرهٔ ارض على الاطلاق ياد اولندقده عنصر تراب وعنصر ما وعنصر هوادن عبارت اولان كره مراد اولنور زيرا بو قسمك موضوع تامى ارض وما وارض ومايى محيط اولوب بونلره مجاور اولان طبقهٔ هوادر كه حكماى يونان فن اصطلاحاتنده بوكا آتموسفرا تسميه ايدرلر وعناصر مرقومه قسم مزبورك موضوع ماديسى در موضوع صوريسى ايسه كرهٔ ارضك عظمى ووضعى دوايرى منطقه لرى اقاليمى وسائر تقدر وتعداد اولنور اقسام واجزاسيدر وبوكونه تعيين وتقدر ومعرفت اقسام واجزادن حاصل اولان منافع بو قسمك موضوع صوريسى متعلقاتندندر پس جغرافيا نيچه اجزايى حاوى معناى كل اولوب بو وجه ايله اولان تقسيم وتعريفدن تحتنده داخل اولان اجزا ظاهر وباهر اولور اولا هيدوغرافيا كه درياى محيط ومياه سائره نك رسومى معرفتيدر ثانيا اتموسفرا كه

هوانك

هوانك رسومی معرفتيدروبونك تحتنده انه موغرافياواردركه اصطلاحات فنده عالمده تكون ايدن روزكارلرك عددی ومواسم وحسوم وطوفانات وفورطنه واعتدال هوانك علم ومعرفتی رسومندن عبارتدر ثالثا خروغرافياكه مخصوص براولكه ويابرمملكتی رسم وتصوير ايلمكدر اسپانيه وفرانچه وسائرلركبی رابعا طوپوغرافيا مخصوص بربرك رسميدر بلده قريه قلعه ناحيه وبونلرده موجود باغ وباغچه تارلا مرعی منابع انهار معادن اسواق اورمان نيستان عمارت بحيره كبی كه قوانين هندسيه وحسابيه ايله رسم وتعيين اولنور پس جغرافيا بوجمله برله هيئت ارضی رسم وبيان ايتمك علمی اولور قوسموغرافيا ايسه بوندن اعمدر علم جغرافيا وعلم هيئت افلاك ونجوم دخی بونك تحتنده داخلدر جغرافيانك قسم ثانيسی كه جغرافيای تاريخيه ناميله مصطلح قلمشلردر منافع متنوعه يی احتوا برله بقاء نوع بشره باعث اولوب كرهٔ ارضده واقع مواضعی علی الانفراد رسم وتعيين وبيان ايدر برعلم حقيقيدر يعنی وجه ارضده واقع براری وبحار وجزاير وانهار وجبال وتلال وخليج وبوغاز ووادی وصحرا وبلاد ومنابع وسائركونا كون منافعی متضمن محللرك فردافردا رسم ومعرفتی كه اصطلاحات فنده مواضع منفرده علمی رسوميله تعبير اولنوب قسم ثانينك موضوع ماديسی بونلردروبوعلمك غايتی كه مسافرت تجارت مكاتبه مجاهده مصالحه محادده بابنده سهولت ونوع بشرك تمدن واجتماع وسائرامور وخصوصلرنده منافع عظيمه لری حصوليدر بوقسمك موضوع صوريسی متعلقاتندندر تتمه كم بوندن صكره متن كتابده بومعنا نوعا تفصيل اولنور وبعض كتب جديده لرده جغرافيا اوچ قسمه تقسيم اولنوب قسم ثالثی پولتقا لفظيله تعبير ايلمشلر سياسيه معناسنه كه بو قسم روی ارضی دولتلره وسلطنت وحكومتلره يعنی پادشاهلره وملوك وسلاطين وسائر حكامه توزيع وتقسيم ايدوب بووجه ايله رسم وتصوير وتعيين وتعريفدن عبارت اولمش اولور تم تذييل الطابع امر ثالث بوفنك غايتی وفائده سی ذكرنده در خصوص مذكور ديباجهٔ كتابده اجمالا اشارت اولندوغندن غيری اطلسده ايدر تمدن واجتماع ناسده غايت نافع ومفيد اولان علوملك بری علم جوغرافيادركه اعيان دولت واركان سلطنته بونك علمی جمله دن اهم والزمدر بعض حكما بوعلمی سائرعلوم عقليه دن ترجيح وتفصيل ايلدی زيرا بوندن بی خبر اولان مؤلفات مطالعه ايدركن بوخصوصلرده اعمی واصم مثابه سنده اولور وحدود ممالكده نزاع واقع اولسه بوفن اول مشكلی حل ايدر ومعاملهٔ جزئيه ده دخی بوعلمك نفعی ومدخلی مقرردروبوبرفن عجيبدركه خاطره خطور ايلمين امورغريبه بونده مسطور اولمغله آدمی مجرب روزكاروواقف احوال داروديار ايدر زيرا جمله اقاليم وبلدانی وانلرده اولان نوادری تفصيل اوزره بلدرر خصوصا فی زماننا كه اطراف واكناف جهان كميلرله كشف وبيان اولنوب روی زمينده بلاد وانهار وجزاير وصحرا وكوهسار وعذاير وميشه زار يرلو يرنده رسم اولنوب اطوال وعروض بلاد دقايق ودرجات ايله صحتی اوزره اثبات واحاطه اولندوغندن ماعدا هراقليم خلقنك سفر وحضرده وقايع غريبه سی وقوعی اوزره بيان اولنمشدر پس

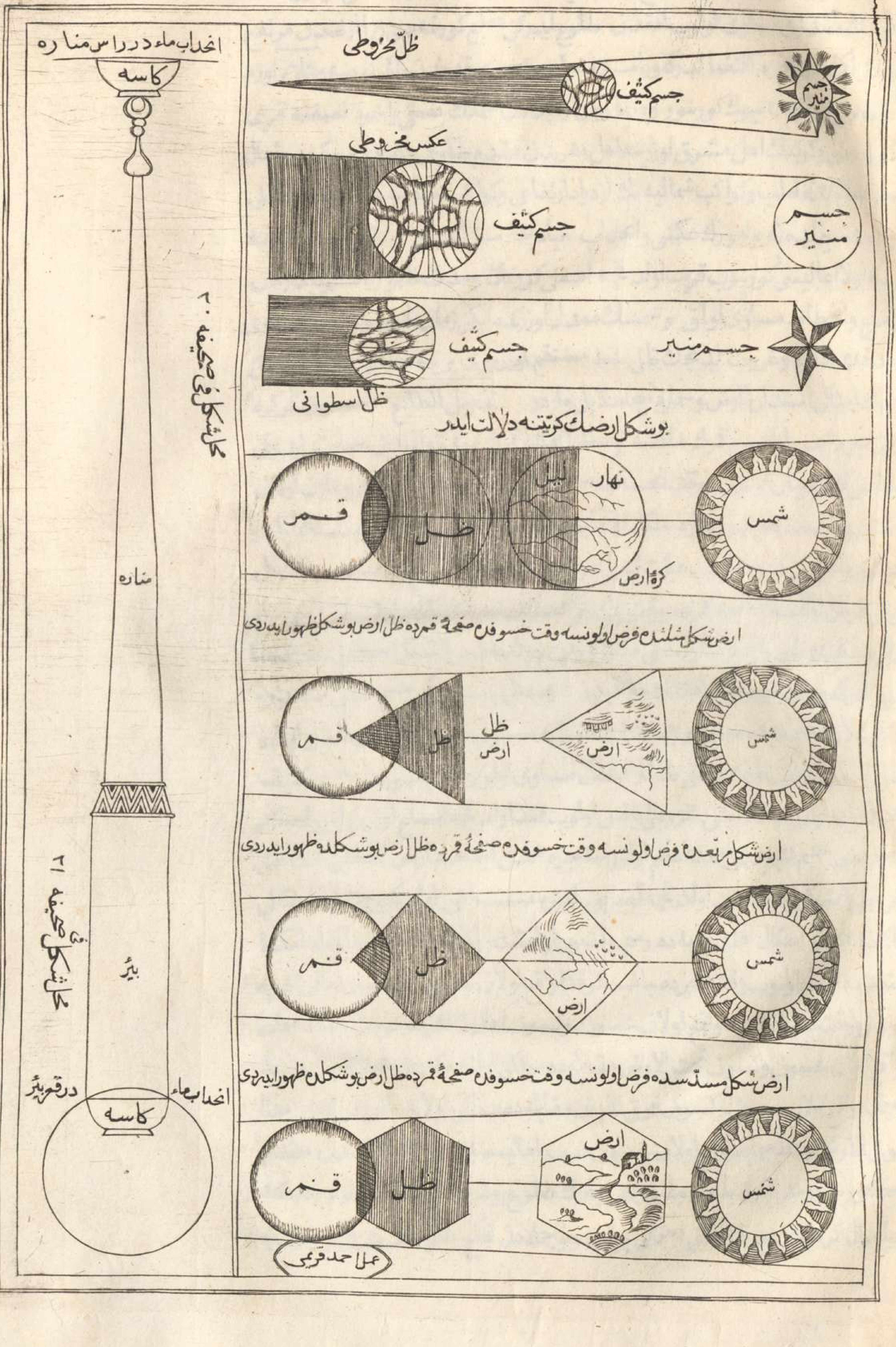
بوفن سیاستک باننده جمله‌دن انفع اولوروبوفنی بلوب احاطه ایدن کمسه غایت عزیز وممدوحدر
دیدکدن صکره برقاچ مصنف ذکرایدوب بعده کرهٔ ارض احوالنی بیان فصلنده دیمشدر
بوفن غایت لازم اولدوغی اول جهتدندرکه کواکبك شرق وغرب وسائرجهاتنی ولیل ونهارك
اختلافی وصیف وشتانك سببی وعالم کون وفساده وقوعه کلن حوادثك موقعی احسن
وجهله بونده معلوم اولورو بوفن لزومنك خارجده مثالی بودرکه برواسع دارە مالك اولان کمسه
اول سرایك ایچنده جمله بیوت وحجرات واخورومطبخ ومخزن وروزن وسائرحالاته واقف
اولسه اماسرای شهرك نه سمتنده درونه محله‌ده در بلمزسه شهرده بعض فتنه وحریق واقع
اولدقده اول خانه صاحبی کندی دارنه قرب وبعدنی بلمیوب امورنی تدارکده تقصیر
ایدر پس اکادارك طشره سنی ومحله سنی وهمجوارنی بلکه اباعد واجانبنی بلمك دخی مهم اولور
وبالجمله قوسمواغرافیا وجغرافیا علمی تمدن واجتماع بشری نظامی لوازمندن اولوب
برکمسه که انلك رسوم وقواعدن بیلوب استحضاره قادراوله هزارتعب ومشقت التزامی ایله
نیچه بیك ییل سفروسیاحت ایدنلر تحصیل اتدوکی وقوفدن زیاده علم تحصیل ایتمش
اولوروبونك طریقی فکرصائب وذهن ثاقب ایله بوفن کتابلرنه مطالعه واهل ایله مذاکره در
شول شرطله که اولا صحایف عامه‌یی کوروب حفظ اتدکدن صکره صحایف آتیه‌ده
رسوم جزئیه‌یی کوروهرصحیفه جزئیاتنی کلیاتنه الحاق ایلیه یعنی بوتفصیل فلان اجمال
سابقك تفصیلی دردیوتعیین ایده تمام مقاصدفنه واصل اولمش اولورو صحایف عامه‌دن
مراداول کلن بش رسمدر بری کرهٔ ارض وماوایکنجی اوروپا اوچنجی آسیادوردنجی افریقابشنجی
آمریقاصحیفه‌لریدر امررابع عالم اجسامك استداره سنده وارضك کری اولمسنده در
تمهید اثبات کریت عناصروافلاك ایچون سوق اولنان ادله‌دن قطع نظر بومقامده
واجبدرکه امرمزبورمسلم اوله زیرا بوفن قواعدی جمله اول اصل اوزره بنا اولنوربرغیری حاله
سبیل ومجال یوقدروبورأی فلسفی شرعه مخالف ظن اولنورسه دفع خلجان وحصول
اطمینان ایچون مظهرفیض لایزالی امام غزالی تهافت فلاسفه‌ده یازدوغی بعبارته بومحلده
ایرادوترجمه اولنورکه دیمشدر لیعلم ان الخلاف بینهم وبین غیرهم من الفرق ثلثة اقسام
معلوم اولسونکه حکما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم یرجع النزاع فیه
الی لفظ مجرد کتسمیتهم صانع العالم جوهرامع تفسیرهم الجوهربانه الموجود لافی موضوع
ای القائم بنفسه الذی لایحتاج الی مقوم برقسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولورمثلا انلرصانع
عالمه جوهردیوب جوهری موضوعده دکل یعنی مکاندن منزه موجود قائم بالذات ایله تفسیر
اتدکلری کبی القسم الثانی مالایصدم مذهبهم فیه اصلا من اصول الدین ولیس من
ضرورة تصدیق الانبیاء منازعتهم فیه قسم ثانی مذهبلری اصول دیندن براصله معارضه
ایلین اموردرپس انلرله انده نزاع انبیا تصدیقی ضرورتندن دکلدریعنی تصدیق انلری
تکذیب وعکس اقتضا ایلمز کقولهم ان خسوف القمرعبارة عن انمحاء ضوء القمر

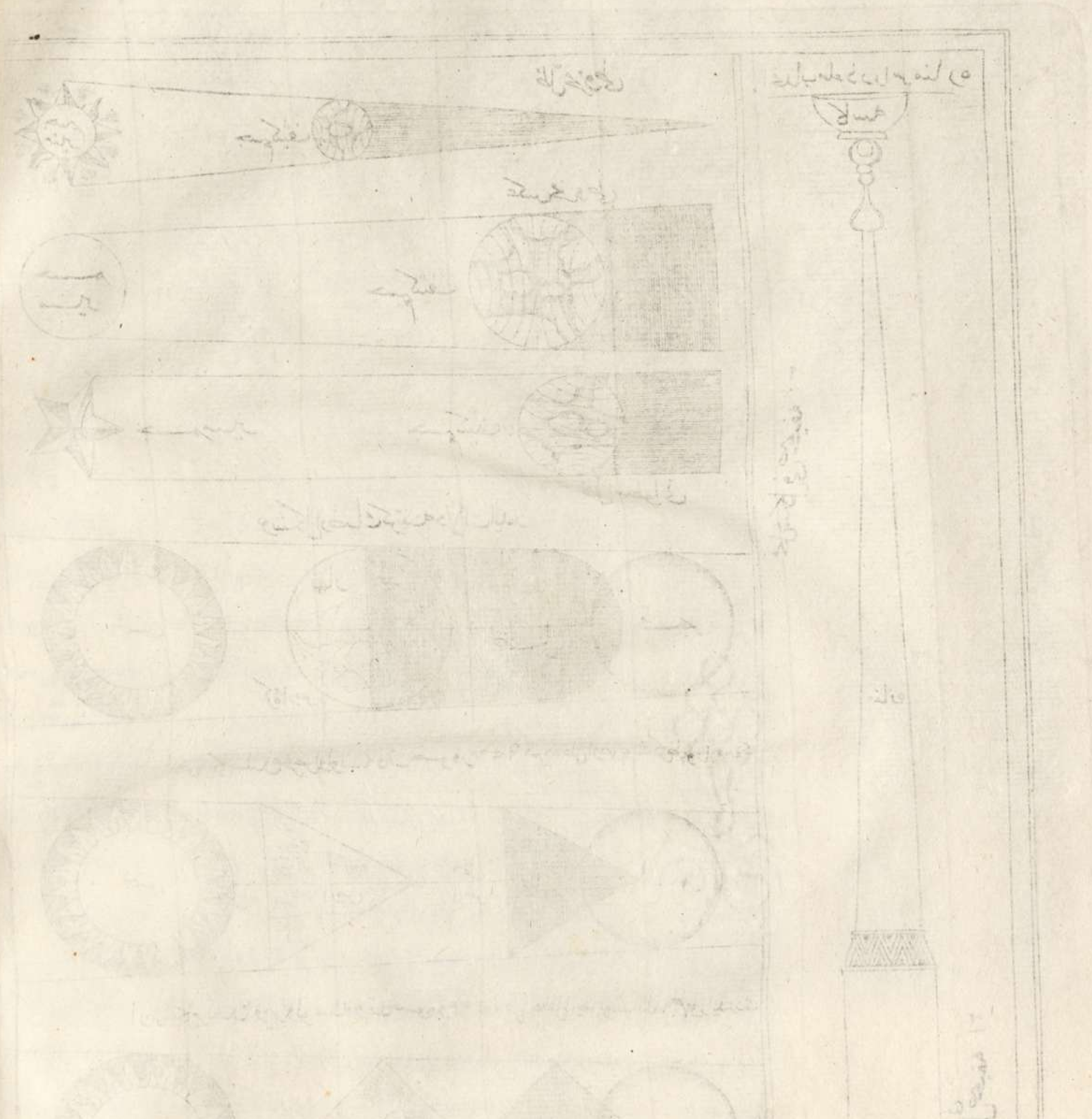
بتوسط

بتوسط الارض بينه وبين الشمس من حيث انه يقتبس نوره من الشمس والارض كرة والسماء
محيط بها من الجوانب فاذا وقع القمر في ظل الارض انقطع عنه نور الشمس مثلا خسوف قمر
كرۀ ارض جرم شمس ايله جرم قمر ميانه توسط اتمكله قمرك نوری زوالندن عبارتدر زيرا قمر
نوری کونشدن اخذ ايدر ارض ايسه کره در وسما جمله جانبدن زمينی احاطه اتمشدر قچان قمر
ظل ارضده واقع اولسه نور شمس اندن منقطع اولور ديدکلری کبی وكقولهم ان كسوف الشمس
معناه وقوف جرم القمر بين الناظر وبين الشمس وذلك عند اجتماعهما في العقدتين على
دقيقة واحدة ودخی معنای کسوف شمس زميندن افتابه نظر ايدن شخص ايله شمس
ميانه جرم قمرك وقوعی وحيلولتی درو بوحال شمس ايله قمرك رأس وذنب عقده لرنده دقيقهٔ
واحده اوزره اجتماعی وقتنده اولور ديدکلری کبی وهذا المعنى ايضا لسنا نخوض في ابطاله اذ لا
يتعلق به غرض ومن ظن ان المناظرة في ابطال هذا من الدين فقد جنى على الدين وضعف
امره ذکر اولنان کلاملرك دخی نزاع لفظی کبی ابطاله مقيد اولمازز زيرا ابطال ممكن ولازم دکلدر
شول کمسنه که بو مقوله يی ابطاله مناظره لوازم دينيه دن ظن ايليه امر دينی تضعيف
وتوهين وجنايت على الدين ايتمش اولور فان هذه الامور تقوم عليها براهين هندسية
حسابية لا تبقى معها ريبة فمن يطلع عليها ويحقق ادلتها ويخبر بسببها عن وقت الكونين
وقدرهما ومدة بقائهما الى الانجلاء اذا قيل له ان هذا على خلاف الشرع لم يسترب فيه وانما
يسترب في الشرع زيرا امور مذکوره وقوعنه براهين هندسيه وحسابيه دلالت ايدر بر کمسنه که
اکا مطلع اولوب تحقيقنه قادر اوله سببندن ووقتندن وقدرندن ومدت بقاسندن خبر
ويره اکا دينيلسه که بو شرعه مخالفدر اول يقين اوزره استدلال اتديکی امرده شبهه ايلمزبلکه
شرعده استشکال ايدر که يقينه مخالف شرع نيچه اولور ديو توجيهه باشلر وضرر الشرع ممن
ينصره لا بطريقه اكثر من ضرره ممن يطعن فيه بطريقته وهو كما قيل عدو عاقل خير من صديق
جاهل شرعه يوليله طعن ايدنلر ضررندن يولسز نصرت ايدنلرك ضرری اکثر درنتکه عدو
عاقل صديق جاهلدن اولی دردبعشلر بوندن صکره امام خسوف وکسوف حديثنی نقل
ايدوب اخرنده دير که فان قيل روی انه قال في اخر الحديث ولكن الله اذا تجلى بشئ خضع له
فيدل على ان الخسوف خضوع بسبب التجلی قلنا هذه الزيادة لم يصح نقلها فيجب تكذيب
ناقلها وانما المراد ما ذكرناه كيف ولو كان صحيحا لكان تأويله اهون من مكابرة في امور قطعية فكم
من ظواهر اولت بالادلة القطعية لا تنتهي الى هذا الحد اکر دينلسه که اخر حديثده بيورلدی
اوزره خسوف تجلی الهی سببی ايله خضوعدر بز ديرز که بو زياده نك نقلی صحيح دکلدر صحيح
اولدوغی تقديرده دخی امور قطعيه ده مکابره دن تأويلی اهوندر چوق ظواهر ادله وضوحده
بو حد منتهی اوليان امور قطعيه مقابلنده تأويل اولنمشدر فکيف که نقلی صحيح اوليه واعظم
مما يفرح به الملحدة ان يصرح ناصر الشرع بان هذا وامثاله على خلاف الشرع فيسهل
عليه طريق ابطال الشرع ملاحده يی اشاعتنده مسرور ايدن امورك اعظمی ناصر شرع

بونك امثالنى شرعه مخالفدر ديو تصريح اتمسى در زيرا من بعد شرحى ابطال طريقى امر سهل
اولور وهذا الان البحث فى العالم عن كونه حادثا او قديما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء كان كرة
او بسيطا وسواء كانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة كما قالوه او اقل او اكثر فالمقصود
كونه من فعل الله فقط كيف ما كان امور مذكوره يه تسليم لازم اولمق انكيچوندركه بحث عالمك
حدوث وقدمنده در حدوث ثابت اولدقدن صكره كرى اولسون بسيط اولسون طبقات
افلاك وعناصر اقل اولسون اكثر اولسون ضرر وير مز مقصود نيچه اولور سه فعل بارى ايله
وجوده كلدوكيدر بوندن صكره اوچنجى قسم اولدركه انده نزاع اصول ديندن بر اصله متعلق
اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد كبى انلر له بو ماده لرده بحث الزامى ايله بحث
وكلاملرين ابطال لازمدر ديو تهافت اولنده بسط مقدمه ايلمشدر بو مقامده امامك كلامنى
نقل وترجمه ايلدك تاكه ورع بارد اصحابى امور آتيه يى شرعه مخالفدر ديو رد اتمكله مردود
اولور اقناعيات قبيلندن صانعيه لر تحقيق تمهيددن صكره فن اربابنك استدلان تحقيقنا
شروع ايدلم اطلسك يديجى فصلنده مسطور اولان امورى ذكر ايدوب بعده سوق ادله
مسلكنه كيدهلم صاحب اطلس ايدرلاتين دلنده عالمه موندش ديرلر زيرا كمال لطافت وحسن
ترتيب اوزره خلق اولنمشدر پلينيوس كتاب طبيعى نك ايكنجى مقاله سنده ديمشدر امور عالم
برى برينه مربوط ونفس عالم برى برنى محيط كراتدر وعالمك هيئت طبيعى سى شكل
مستدير اوزره اولمقدر كره عالم دينلوب وكرى الشكل تصوير ايدن عقلا آثاردن قطع نظر
اقتضاء طبيعته راجع نيچه دلايل ايله بو دعوا اثبات اولنمشدر جمله دن نه طرفنه نظر اولنسه
شكل محدب كورينور وهر قطعه بر قوس ايدوكى قانون فكر ونظر وتجربه بشر ايله بيلنوب
شكل مستدير اوسع اشكال اولدوغندن غيرى ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شكل
مستديردن غيريده اولمق محالدر دينلدى كره ارضى مسطح ظن ايدوب بسيط اولمق
فكرن ايدنلر اضحوكه عقلا وسر دفتر اغبيادر پس ارض وبحار وجبال وانهار اختلاف اشكالى
ايله مجموعى بركره اولوب مقام استدلالده ارسطو اجسام ثقيله نك مركز ارضه هر جانبدن
ميلينى بو خصوصه دليل قطعى طوتدى وغيرى اهل فن ديديلر ظل ارض ايله قمر منخسف
اولمق ووجه ارضده سياحلرك حركتى ايله مواضع طول وارض متغير اولدوغى دلايل
استدان اولوب آنته سى وپريه سى وآنتى پودس وجودى بوندن لازم كلمشدر كذلك پريه سى
وانفسى وآنتروسى دخى مقرردر وبو الفاظك معناسى دواير بحثنده بيان اولنور بو مقامده
اطلس سياقى تمام اولدى بزم هيئت كتابلرنده مذكور اولان ادله دندر كواكب ثابته قطب
حولنده دواير متوازيه اوزره دونوب قطبه قريب موضعده مدار اصغر اوزره ابدى الظهور اولمسى
ودايره افقه مماس كورينن ثابته دن منطقه يه وارنجه بحسب البعد زمان خفانك تزايدى تابر
حده وارنجه كه زمان ظهور وخفا برابر اولا بعده خفا ارتوب زمان ظهور تدريجله اكسله حتى اوبر
قطب قربنده ابدى الخفا حاصل اوله وطلوع ايدن كوكبك افقدن نصف نهاره وارنجه تدريجله

ارتفاع

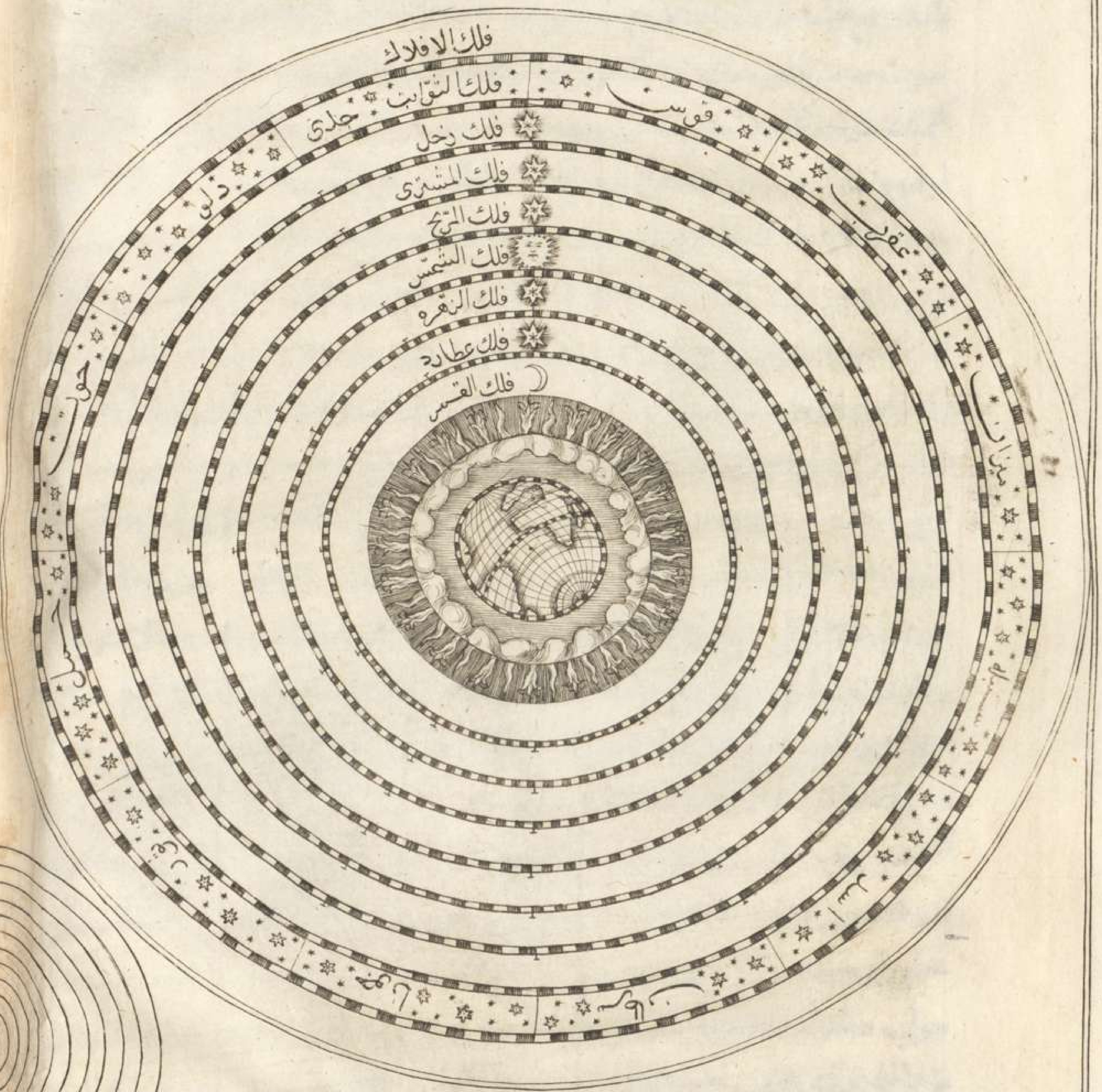

انجذاب ماء درراس مناره
كاسه
مناره
بئر
انجذاب ماء
درقعر بئر
كاسه
ظلّ مخروطى
جسم منير
جسم كثيف
عكس مخروطى
جسم منير
جسم كثيف
جسم منير
جسم كثيف
ظل اسطوانى
بو شكل ارضك كريتنه دلالت ايدر
شمس
نهار
ليل
كرهٔ ارض
ظل
قمر
ارض شكل مثلث فرض اولونسه وقت خسوفده صفحهٔ قمرده ظل ارض بو شكل ظهور ايدردى
شمس
ارض
ظل ارض
ظل
قمر
ارض شكل مربع فرض اولونسه وقت خسوفده صفحهٔ قمرده ظل ارض بو شكلده ظهور ايدردى
شمس
ارض
ظل
قمر
ارض شكل مسدس فرض اولونسه وقت خسوفده صفحهٔ قمرده ظل ارض بو شكلده ظهور ايدردى
شمس
ارض
ظل
قمر
عمل احمد قريمى

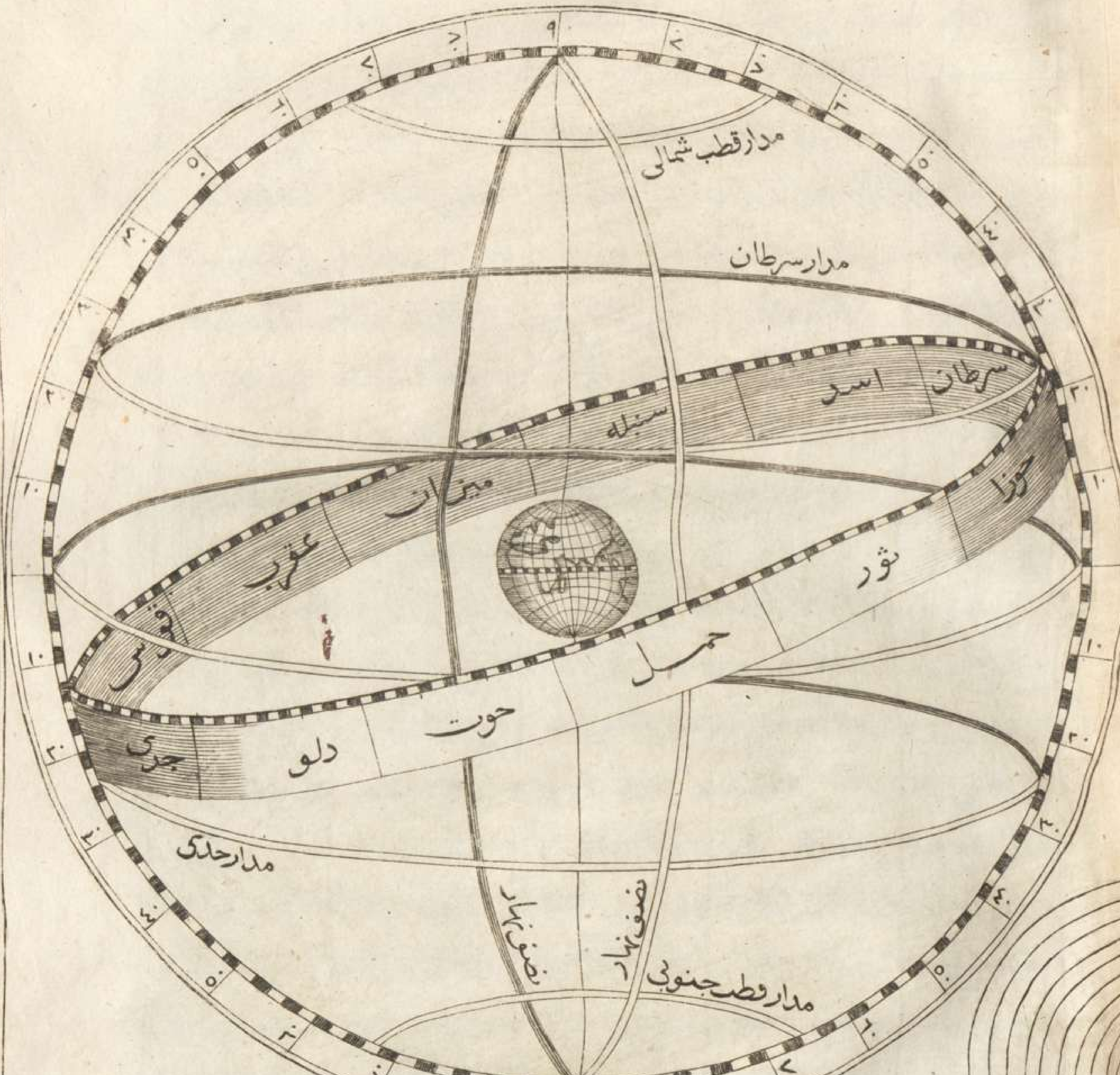
كوكبك اجزاسی شیئا فشیئا طلوع ایدوب کیو واول منوال اوزره طولونمه سنی ودون سنده
کوکبك مقداری مساوی اولوب افقدن طلوع ایدرکن عظیم کورنمه سی زیرا ارضدن مرتفع
ومتراکم اولان ابخره اقتضا ایدرکه وراسنده شیٔ کندی قدرندن زائد کورینه مثلا براوزم
دانه سی صوایچنده بیوك کورینور ودائما روی زمینه دن سمانك نصفی یاخود نصفنه قریبی
کورنمه سی وکوکبك اهل مشرق اوزرینه اهل مغربدن مقدم طلوعی وغروبده عکسی وشمال
طرفنه کیدنه قطب وکواکب شمالیه نك ازدیاد ارتفاعی وکواکب جنوبیه نك ازدیاد انحطاطی
وجنوبه سیر ایدنه بو امورك عکسی وانحداب میاه بحار ستر اتدیکی اسافل جبالك توجه
ایدنه اولا اعالیسی کورنیوب قریب اولدقچه اسفلی کورنمك ومدت ظهور کوکبده زمان
ارتفاع وانحطاط مساوی اولمق وشمسك معدل اوزرنده ایکن زمان ظهور وخفاسی مساوی
اولدقده طلوع وغروب ایدیجك ظلی خط مستقیم اوزره بری برینه مطابق ومقابل اولمق
وبونك امثالی استداره ٔ ارض وسمایه نیچه دلایل واردر تذییل الطابع خسوف قمر کره ٔ
ارض جرم شمس ایله جرم قمرك مابیننه توسط ایتمکله قمرك نوری زوالندن عبارت ایدوکی
آنفا متن کتابده بیان اولنوب وقت انخسافده صفحه ٔ قمرده دائره شکلنده ظاهر ونمایان اولان
ظلمت کره ٔ ارضك ظلیدر ودائره شکلنده نماینده اولدوغی ارضك کریتنه یقینا دلیلدر
دیمشلر واکر ارض کری اولمیوب هیئت اخراده واقع مثلا مثلث ویا مربع ویا مسدس الشکل
اولمق فرض اولنسه صفحه ٔ قمرده وقت بدرده انخساف تقریبیله ظاهر اولان ظل ارض دخی
دائره شکلنده ظهور ایتمیوب اول دخی مثلث ویا مربع ویا مسدس الشکل کورنمك اقتضا
ایدردی که بوجمله تجربه ومشاهده نك خلافیدر وبو دخی بدیهیدرکه جسم مضیٔ مستدیره
حائل اولان جسم کثیف مستدیر حجمده جسم مضیٔ یه مساوی اولسه حائلدن حاصل اولان
ظل اسطوانی اولوب ظلك غلظتی طائلا ماطال مساوی اولور وجسم مضیدن جسم کثیف
حجمده زیاده اولورسه انك ظلی مخروطیٔ ناقص اولوب ممتد اولدقچه اتساع اوزره اولور واکر
جسم مضی جسم کثیفدن حجمده اعظم اولورسه جرم شمس ایله جرم ارض کبی انك ظلی
مخروطی الشکل اولوب ممتد اولدقچه تضایق اوزره متناهی اولورکه بوجمله نك اشکالی
بالاده صحیفه ٔ اشکال هندسیه ده رسم وتصویر اولنمشدر وکذلك حوادث فلکیه امکنه ٔ
متعدده ده ارصاد اولنوب وقت سحرده جانب شرقده واقع اولان خسوف وکسوف اهالی ٔ غربیه
کورنمز ووقت عشاده غربده واقع اولان خسوف وکسوف اهالی ٔ شرقیه کورنمز ووسط سماده
واقع اولان خسوف وکسوف تحت الارض مقابله ده ساکن اولنلره کورنمز وتحت الارض وسط
سماده واقع اولان خسوف وکسوف فوق الارض مقابله ده ساکن اولانلره کورنمز فعلی هذا
فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف غرب اهالیسنه شرق اهالیسندن مقدم
کورینور وشرقیلرك طلوع وغروبی غربیلرك طلوع وغروبندن مقدم اولورکه
بو احوال کره نك غیریده اولمق احتمالی یوقدر وبوجمله دن قطع نظر هندسی شرقی وغربیه

بحر محيط ايله سفر وشرقا وغربا دريای مرقوم ايله كشت وكذار امكانی ظاهر اولوب غربدن
كيدوب شرقدن طولاشوب كلن سفينه لر احوالی استدارهٔ ارض دعواسنی اثبات
واستحكامنه دائر سوق اولنان بالجمله براهين وادله نك خاتمه سی اولوب باب منازعه يی سد
ايتمشدر   تم تذييل الطابع   قاعدهٔ استداره يه مبنی فنك مسائل غريبه سی واردر هم
سؤال وهم استغراب اولنور اولی يوم واحد اوچ شخصه نسبت مغاير اولمق مثلا بر موضعدن
اوچ شخصك بری شرقه وبری غربه كيدوب بری يرنده اوتورسه اول كيدنلر خط مستقيم
اوزره حركت متساويه ايله يوريوب شرقی غربدن وغربی شرقدن كلوب بركونده اول شخص
يانده جمع اولسه لر اول كون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی يه نسبت خميس وشرقی يه
نسبت سبت اولور سری بودر كه غربينك ايام سيری يدی كون اولسه مسير شمسه موافق
كتمكله شرقينك وقت غروبندن بونك وقت غروبی صكره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر
اوله وبو تفاوتدن يدی كونده بركون وبر كيجه نقصانی حاصل اولوب اكا نسبت اول كون خميس
دوشر كذلك شرقينك سيری مسير شمسه مخالف اولمغله غربينك عكسی سبع دور مقدم
غروب ايدوب يدی كونده اجزاء تقدم اجتماعندن بركون بر كيجه حاصل اولور ويوم مزبور اكا
نسبت سبت دوشر ايكنجی بودر كه وجه ارضده بر بئر عميق واوزرنده بر مناره اولسه قويی دبنده
بر كاسه يی طولدرب اول صويی رأس مناره ده كيرو اول كاسه يه قوسه لر الميوب زياده كلور زيرا
دائره مركزدن بعيد اولدقجه قوسنك انحدابی قليل اولور عناصر اجزاسی نه حيزده
اولورسه كره دن بر قطعه در كاسه اغزنده واقع دائره قوسی اشاغه منحنی ورأس مناره ده اكا
نسبت مستقيم اولمغه قريبدر اول اجلدن بر زفضله لازم كلور   اوچنجی بودر كه بر مناره
شرفه سنده ايكی يردن بر حجر القا اولنسه ما بين مسقط حجر مسافه ده كمتردر مثلا شرفه نك
بر كارندن بر كاری ايكی ذراع اولسه ما بين المسقط ايكيدن اقل كلور كذلك ايكی ديوارك
سقف واساس محللرندن بعدی مساوی دكلدر زيرا ايكی شاقولك مبدأ ومنتهاسی براولماز
كتدكجه تقارب مركز ارضده تلاقی يه منتهی اولسه كركدر   تنبيه   بو مسايل مستغربه
تصحيحنه بر قيد لازمدر ذكر اولنان مناره وديوار غايت يوكسك وبئر زياده عميق كركدر كه
قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله   لاحقه بوندن اقدم بو مسائله مشاكل اوچ مسئله خاطره
خطور ايدوب مسائل فقهيه يه ارجاع ايله شيخ الاسلام بهايی افندی دن استفتا ايتمشيدم
جواب صادر اولمغله فيض اقدس جانبنه توجه وشرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان
مزايا ايله تفكه اولنوب اسمنه الالهام المقدس من الفيض الاقدس ديمشيدم   مسئلهٔ اولی
زيد انكليس كيلری ايله عرض تسعينه وارده التی آی كوندز والتی آی كيجه اولمغله مدت
مذكوره ده اوقات خمسه صلاتنی وصوم رمضانی نه وجهله ادا ايدر   مسئلهٔ ثانيه   زيد عمرو
ايله اشتراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله سنده مباحثه ايدوب زيد بو مسئله يی
قواعد هيئته تطبيق ممكندر ديسه عمرو انكار ايلسه زيد تقی الدين راصد قونجه منطقة البروج

هيئت عالمك شكل مسطحيدركه رأي بطليموسده
افلاك وعناصر بو سياق اوزره تعداد وترتيب اولنشدر

هيئت عالمك شكل مسطحيدركه فلك البروج
ومدارات كوسترلمك ايچون رسم وتحرير اولنمشدر

میلی کلی دن کچوب تدریجله زمان مدیدده افق استوایه منطبق اولور سائر سیارات
منطقه لری دخی انلک کی منطبق اولمغله محل غروبدن طلوع اتمش اولوردیو وجه توفیقی
بو یله بیان ایلسه عمرو انکارنده مصر اولوب بر وجهله توفیق ممکن دکلدر اکر ممکن اولور سه
طلاق ثلاثه ایله عورتم مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولورمی مسئلهٔ ثالثه زید
مکه شهرندن غیری یرده بر مکان واردرکه اول مکانده جهات اربعه قبله دردیسه عمرو انکار
ایدوب نفی واثباته عتق رقبه تعلیق ایلسه لرقنقیسنك واقع اولور بو اوج سؤالك جوابنه
تعرض اولنمیوب شرحی ایله اکتفا اولنمشدر مراد ایدن شرحن کوره بونده ادنی ملابسه ایله
ذکر اولندی امرخامس اجمال حال افلاك وعناصرده درچون سابقا اشارت اولنمشیدی
عالم اجسام بری برینی محیط کرات وعناصر اوزرنده افلاك بصل مثال طبقات اولوب مجموعی
بر طوب شکلنه کرمشدر وسطنده بر نقطه که مرکز ارض ومرکز عالمدر جمیع جهتدن تحت
حقیقی اولدر وفلك اعظم جمله یی محیط اولمغله فوق حقیقی ومحدد جهاتدر نجومدن معرا
اولمغله فلك اطلس دخی دیرلر بر کون بر کیجه ده شرقدن غربه دورهسنی تمام ایدر واچنده
اولان افلاکی دوندرر طلوع وغروب یومی انك حرکتی ایله در قطبلری قطب عالم ومنطقه سی
معدل النهار تسمیه اولنور اندن اشاغی فلك البروج وفلك ثوابتدر اون ایکی برج انك
منطقه سنده تقسیم اولنوب ثوابت یلدزلری جمله انده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حرکت
ایدوب التمش التی سنهٔ شمسیه ده بر درجه قطع ایدرویدی سیارهدن غیری جمله کوربنن
کواکب بو فلکده در بعده فلك زحل غربدن شرقه دونوب یکرمی طقوز ییل بش ای التی
کونده دورهسنی تمام ایدر بعده فلك مشتری غربدن شرقه اون ایکی سنه ده بر دور تمام ایدر
بعده فلك مریخ دخی انلک کبی دونوب بر ییل اون آی یکرمی ایکی کونده بر دوره قطع ایدر بعده
فلك شمس غربدن شرقه تقریبا اوچیوز التمش بش وربع کونده دورهسنی تمام ایدر و دوردنجی
اولمق قطعی دکلدر بعده فلك زهره سنهٔ شمسیه ده بر دفعه بعده فلك عطارد دخی
انلک کبی بر سنه ده وفلك قمر یکرمی سکز کونده جمله غربدن شرقه حرکت ایدرلر بونلرك
تفصیل احوالی هیئت کتابلرنده مذکوردر پس فلك قمر بر مجوف کره درکه عناصر اربعه انك
ایچنده واقع اولوب ارض ایله مائی کرهٔ هوا احاطه ایدوب هوایی دخی کرهٔ نار محیط اولمشدر
عنصر تراب ثقیل مطلق اولمغله تحت حقیقی ده مرکز عالمه منطبق دوشمشدر بو ترتیب اوزره
تذییل الطابع اول مبدئ بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقك اذن وارادت علیه سیله
جمیع اجرام افلاك واجسام عناصر اوراق کلم مثال بر برینك درونده حال کرات عدیده
اولوب علی الترتیب کبراسی صغراسنی محیط ومحدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
جمله سی کرهٔ واحده شکلنه کیروب عالم جسمانی قوت وقدرت قادر مطلق ایله بو نظام
بدیع الانتظام حکمت ارتسام اوزره طرح وتأسیس اولندوغنده ارباب فن هیئت واصحاب علم
حکمت باجمعهم متفقلردر لکن بو یله بر هیکل غریب الترکیب وعجیب الشکلك اجزاسنی

تشریحنده یعنی هیئت عالمی تفصیل وبیاننده بسط کلام وتمهید مرام ایلدکلرنده کاه اجرام مرقومه نك عددلرنده وکاه کیفیت اوضاع وترتیبلرنده وکاه حرکات وسکناتلرنده وبونلره متعلق امور وخصوص سائره یی تحریر وبیانده اختلافدن خالی اولمیوب منهاج مختلفه یه سالك اولدیلر پس علم هیئت وحکمت ظهور ایلدوکی زماندن تابو زمانه کلنجه حکماء فیثاغورسیین وانلره تابع بعض متأخرینك وجمهور حکماء مشائین وانلره تابع اکثر هیویونك هیئت عالم احوالنه دائر امارات وادله لری اوج نوع شکل وصورتدن نتیجه ویروب وهر شکل وصورتك زیر نقاب حجابنده مستور ومتواری شاهد معنای دلارام مقصود شرح وبیانیله ظاهر وبدید اولدقده لاجرم هر نوعدن جلوه کر میدان شرح وبیان اولان شکل وصورت عالمده قوانین حکمت وهیئت اوزره مشاطهٔ براهین وادلهٔ قویه ایله مزین اولان دیدار صورت دلر بایه ناسدن بر بلوك طائفه فریفته اولوب روایات ودرایات مختلفهٔ جمهور حکما بو کونه اختلاف فیله اوج مذهب مستقله افراغ وعالم جسمانینك یعنی کرهٔ عالمك تفصیلی ورسم وتصویر وتسطیحی مذاهب ثلاثه عنوانیله اشتهار بولدی مذهب اول سردفتر حکما اولان ارسطونك واکا تابع رئیس علم هیئت اولان بطلمیوس مذهبلریدر مذهب ثانی حکمای متقدمیندن فیثاغورس وافلاطون ومتأخریندن صاحب رصد قوپرنقوش نام حکیم مذهبلریدر مذهب ثالث بونلردن متأخر وصاحب رصد تیقهوبراهه نام حکیمك مذهبیدر علماء لاتینك رأی اول اوزره اولان هیئته هیئت قدیمه ورأی ثانی وثالث اوزره اولانه هیئت جدیده دیرلر انجق غفلت اولنمیه که احوال مرقومه یه اعتماد واعتقاد امور دینیه ولوازم اعتقادیه دن اولمیوب کرهٔ عالم هر نه شکل وصورتده اولور سه اولسون واجرام واجسام ترکیبی هر نه کیفیتده بولنور سه بولنسون وبو چرخ فلك هر نه تقریب ایله دونرسه دونسون عالمك جمیع اجزاسیله حدوثی انکاره مجال اولمدوغنه وبو هیکل بدیع الشکل صانع پرکمال جناب متعالك صنعی ایدوکندن غیری یه طریق محال اولدوغنه اعتقاد واعتماد لوازم دینیه دن ایدوکی متن کتابده شرح وبیان اولندی واکرچه امر مزبورده مذهب اول مرجح وجمله یه مرغوب ومقبول ومعتبر ومذهب ثانی وثالث مردود ودائرهٔ رغبت واعتباردن مطروددر مع هذا اینه هر شکل وصورتده صور اجرام عالیات واشکال اجسام سفلیات الخلاصه وجه تفاصیل کائنات هر حالده که عین اعتبار وچشم تأمل واختبار ایله نظر اولنسه بو بارکاه الهی وکارکاه صنع نامتناهیده اولقدر دقایق اسرار وحقایق اوضاع واطوار مشاهده اولنور که بنان بیان عد واحصاسنده قاصر ولسان تقریر استقصاسنده عاجز ومتحیردر بناء علی هذا مذاهب ثلاثه اربابنك احواللرینی تفصیله وبراهین وادله لرینی نقل وتحریره اکرچه بو محلده وسعت یوق لکن اشبو کتاب مستطاب جهان نما اسمیله مسمی قلنمغه حسب حالنه موافقتی التزام ایچون بو تماشاکاه فسیحة الفضای جهانده هر کسك بیلدوغن کوردوکن بیلمك واشتمك ارباب استقصانك مقتضای رشد کامل العیار واقتضای

طبع معارف ارتساملری اولمغله بو بابده فرق ثلاثه نك اجمال حالی ایراد اولندقده هر برینك
وأینه کون احوال جهان تصورینی وکرهٔ عالم تخیلنی تسهیل وتهوین ایچون اقوال وارالرینه
مطابق اشکال وصوردخی الحاق اولندی مذهب اول معلم اول ارسطو تلسك واکا تابع
بطلمیوس وانلره تابع اولنلرك مذهبیدرکه حکمای اسلامك دخی اکثری حکیم
مرقومك فلسفیاتده رأینی اخذ وقبول ایلمشلردر پس حکیم دانای مرقومك رأی رزین اصابت
قرینی اوزره اجرام اثیریه یعنی افلاك کلیه متن کتابده تعداد اولندوغنه مطابق طقوزه منحصر
اولوب بو جمیع اجرام عالیات وعناصر سفلیاتك حاق وسطنده برجزء متوهم واردرکه اول
جزء متوهم مرکز عالم وزیرپای جمیع امهدر و بو طقوز عدد سماواتك اکبر واعظمی فلك
اطلسدرکه محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر فلك مرقوم افلاك سائره یی قبضهٔ حکومت
وزیردست مکنته الوب یکرمی دورت ساعتده برکره جمیع کواکب نیرات وثابتات وسیاراتله
شرقدن غربه دور ایدر پس دائما غروب وطلوع که لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع
اولور انك حرکتنه منوط ومربوطدر و بو افلاك تسعه نك فلك اخیری فلك قمردرکه کائنات
جوی وعالم کون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر وکرات چهارکانهٔ عناصر انك درونندە
مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر وعلی کل حال جانب محیط جهت فوق وجانب مرکز جهت
تحت اولوب بسیط ارض وماده یعنی روی کرهٔ ارض وماده سایر وماشی اولان اشخاصك
سرلری فلك قمر سمتنه و پالری مرکز عالم جهتنه واقع اولدوغی مقرردر و بو مذهب اربابی
امور مرقومه ده اتحاد واتفاقدن صکره بعض امورده اختلاف ایدوب اولا بعض افلاكك
اوضاع وترتیبنی تقدیم وتأخیر یله بری برلرینه مخـــالفت ایتدیلرکه اختلافلری کتب هیئتده
مسطوردر ثانیا افلاکك عددلرنده اختلاف ایدوب اکثر متقدمین وانلردن ارسطو دخی
افلاکی سکز عدده حصر ایدوب محرك اول فلك البروج یعنی فلك ثوابتدر دیدیلر و بعضیلر
رصد یله فلکیاتده طقوز حرکت حس ایدوب افلاکی طقوز دردیوب فلك اطلسی
محرك اول تعیین ایتدیلر اکثر اسلامیان رصدلری دخی بوکا مطابق کلوب طقوز فلکدن
نقصانه قائل اولمیوب زیاده یه دخی تجاوز ایتمدیلر بعده طول زمان ومرور ادوار یله جانب بجانب
رصدلر بنا والات تدارك اولنوب امر ارصادده زیاده اهتمام ایتدیلر مع هذا میل کلی یی حقیقتی
اوزره تعیینده موافقت و بو امرده حقیقت میسر اولمیوب بو مذهبك بعض رجالی بوکا ذاهب
اولدیلرکه فلك البروجك حرکت ثانیه سندن صکره بنه شرقدن غربه وغربدن شرقه کاه
اقبال وکاه ادبار اینده رك برغریب الطور حرکتی اولا و بنه شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله تزلزل
واضطراب ایله رعشه آمیز برعجیب حرکتی دخی اوله که بو حرکتلر میل کلیده مجربلری اولان
اختلافك سببی اولمش اوله پس فلك البروجك فوقنده بو ایکی حرکتنه باعث و بادی اولور ایکی
عدد فلك دخی اقرار ایدوب والات رصدیه لری مقتضاسنجه بو فلکلر مضی وشفاف اولوب
کمال صفوتلرندن ناشی بونلری کاه بلوری وکاه جمدی وکاه آبی اسمیله تسمیه ایتدیلر و محرك

اول اولان فلك اطلسى بونلرك مافوقنده فرض ايدوب عدد سماوات كليه حكماى مرقومون
عندنده احدى عشره يه بالغ اولدقده اصحاب اديان وارباب ايمان اولان سعادتمندان
بو مسافرخانهٔ دار فناى دنياده مدت اقامتلرينى تكميل ايدوب دار بقاى آخرته انتقاللرنده
من فضل الله تعالى كندولرينه جاى مجازات ومحل مكافات اولور بر مقام پر نظام جنت احتشام
مهيا ومقرر ومحقق اولمغله متكلمون نصارا مافوق سماء حادى عشرده بويله بر فلك عظيم الشان
فرض ايدوب نامنه فلك اهل ايمان وقرارگاه سعادتمندان تسميه ايدوب طبقات سماوات
بونلرك عندنده عددا اثنى عشره ده قرار داده اولدى ثالثا خلا وملاء امرنده اختلاف ايدب
اگرچه كليات وجزئيات سماوات خلالنده فضله وياخود خلا اولمدوغنده اتفاق ايدوب سنو
طريقلرى بطلميوسه جمله تابع اولديلر لكن ماوراء سماواتده بحثى متواتر اولان خلا وملاء
امرنده كه آنافساغوراس و بعض حكماء اوائل بو خلايى مادده دن مجرد بر بعد موجود ديمكله
ومتكلمون اسلاميون بعد موهوم ايله تفسير ايتمشلردر اختلاف ايدوب بعضلرى ملاء
وخلا امتناعنى براهين حكميه ايله اثبات صددنده اولمشلر وبعضلر ماوراء سماوات مرقومه يه
الات رصديه نك تأثيرى وعقول بشرك حدى نافذ اولمازبو حال ايله مجهول اولان شيئدن بحث
ومجهولاته وضع نام ونشان قدم وبقانك امتدادى مقدارندن بحث كبى مكابره وجربزه دن
غيرى يه مؤدى اولماز ديو بو بابده سكوتى ترجيح ايتمشلردر پس افلاك كليه يى طقوزه
حصر ايدنلرك رأيى مرغوب وبو رأى حكماى اسلام عندنده دخى پسنديده ومقبول وآراى
سائره مردود وعند العقلا متروك ايدوكى محلنده تفصيل اوزره شرح وبيان اولنمشدر انجق
على كل حال مجرد افلاك كليه تعيينى احوال سموات ضبطنه وفا ايتميوب ارباب حكمت وقتاكه
سبعهٔ سياره يه عارض اولان امورى مشاهده يعنى كواكب مرقومه ده گاه استقامت وگاه
اقامت گاه سرعت وگاه بطو وگاه رجعت وگاه شمس كبى ميل كليدن عبارت اولان ايكى
انقلاب نقطه لرى بينلرينه سيرى تخصيص وگاه سيارات سائره كبى ايكى انقلاب نقطه لرينى
شمال وجنوبه عظيم مسافه تجاوز ايله دور وسير وضيالرى گاه زياده وگاه نقصان وبوگونه
حالات ايله گاه ارضه قريب وگاه ارضدن بعيد واحوال خسوف وكسوف دخى مطرد اولميوب
گاه كلى وگاه جزئى الحاصل سماواتده بوگونه امور مختلفه يى نظرده معاينه وملاحظه
ايلدكلرنده اسباب وعللنى شرح وبياننده وتقويم وتعديل وتنظيم وتسويه ده افلاك كليه
درونلرنده يعنى متحد المركز ايكى سطح متوازيلرى بيننده واقع ثخنلرنده ارضى شامل
وغير شامل مركزلرى وقطبلرى متحد ومختلف وغلظت ورقتده متساوى وغير متساوى
نيجه نيجه اجزا فرض ايتمكه محتاج اولديلر وبونلره افلاك جزئيه وافلاك ثانيه ديديلر
بو بابده رأى بطلميوسى حكماى اسلام دخى ترجيح ايلمريله فن هيئت طالبلرينه تخييل اجزاى
افلاك آسان اولمق ايچون حكيم مزبورك رأينه مطابق اجزاء افلاك بو محلده اجمالا تعداد وتعيين
اولندقده بو بابده توارد ايدن معقولات محسوس اولمق وتصورات وتخيلات صفحهٔ بياننده

تجسم

صورة العالم الجسمانی وترتیب اجرائه
من الافلاك والعناصر حسب ما یتصور
فی السطح علی رأی بطلیوس
قوس
عقرب
میزان
سنبله
اسد
سرطان
بو صورتده اجرام افلاك وعناصر اوراق كلم مثالسی
بر برینك درونده حال كرات عدیده دروجله
كرهٔ واحده شكلنه كرمشدر كرات عناصر
فلك قمرك جوفنده وكرهٔ ارض وسطلرنده قرار
ایدوب مركزی مركز عالم وزیر پای جمیع امم در

رتبت وطبعت هذه الصورة المرغوبة
بدار الطباعة العامرة في البلدة الطيبة
قسطنطنيه سنه اثنا واربعين ومائة والف
فلك الافلاك
فلك الثوابت
فلك زحل
فلك المشترى
فلك المريخ
فلك الشمس
فلك الزهره
فلك عطارد
فلك القمر
جدى
دلو
حوت
حمل
ثور
جوزا
على يد الحقير ابراهيم الجغرافي
عن متفرقكان دركاه عالي

تجسم ایدوب بالمعاینه دیلهٔ غرور پیشه یه تماشاگاه مرام اولمق ایچون افلاکک کلیه اجزاسنك
اشکال وصوری رسم وتصویر اولندی وتعداد وترتیب افلاکده متن کتابه موافقت اولنوب
اجزاء افلاك کلیه اجمالی دخی اول ترتیب اوزره ایراد واعلی دن ادنی یه وبالادن سفلی یه تنزل
طریقی مراعات اولندی فعلی هذا فلك اعلی که فلك تاسعدر وفلك الافلاك وفلك اعظم
وفلك اطلس وغیر نام وشان وعنوانیله شهرتیاب اولمشدر کتب هیئتده تفصیل وآنفا
اجمالا اشارت اولندوغی اوزره مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالم ایکی سطح متوازی برله محاط
بر جرم کریدر جمیع اجرام واجسامی احاطه برله عالم جسمانی کندویه نهایت بولمشدر سطح مقعری
جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماس لکن ماورای سماواتده خلا وملاء امتناعی فرض
اولنمغله سطح محدبی برشیئه مماس دن بری ونقوش کواکب ونجومدن دخی عاری اولدی فلك
مرقوم بو کونه وسعت وعظمت ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایله درونده اولان
افلاکی جملة وناری وهوانك برجزئنی دوندروب یکرمی دورت ساعتده دورینی تمام ایدر فلك
مرقوم تحتنده اجزا یعنی افلاك جزئیه فرض اولنمغه احتیاج اولمیوب انجق دوائر عظامدن
معدل النهار دائره سی بونك محیطنده ایکی قطب منتصفنده فرض اولنمشدر بعده فلك
ثامن که فلك ثوابت وفلك البروج نامیله مشهور وفلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ایله
معروفدر مرکزی مرکز عالم وقطبی قطب عالمدن برجانبه مائل ایکی سطح متوازی ایله محاط
بر جرم کریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك اعظمك سطح مقعرینه مماس وسطح مقعری
جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبنه مماسدر کواکب ثابتهٔ نامعدوده ونامحصوره ایله
محلی ومزین وتصاویر مخیلهٔ بروج اثنا عشر ایله منقش وملوندر ومحرك کل اولان
فلك الافلاکیله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ومرافقت ایله یکرمی دورت ساعت
زمانده دورنی تمام ایلدیکندن غیری حرکت ذاتیه ایله قطب عالمدن غیری قطب اوزره
ومعدلدن مائل منطقه اوزره غربدن شرقه دونر وآهسته آهسته حرکت ایله تحتنده
مرکوز ثوابتی وتحتنده موجود بالجمله افلاکی اول جانبه الوب کیدر بعضیلرك رأی اوزره قرق
بیك وبطلمیوس قولی اوزره اوتوز التی بیك سنهٔ شمسیه ده دورنی تمام ایدر حتی بعض حکما
بو دورك مدتنه بطلمیوس سنه سی دیوب مدت مرقومه تمامنده امور عالم با تقدیر خدای
لم یزل سرتاپا تجدد ایدر دیمشلر فلك مرقومك تحتنده افلاك جزئیه فرضنه حاجت مس
ایتمیوب انجق دوائر عظامدن منطقة البروج دائره سی فلك مرقومك محیطنده فرض
اولنوب اشکال بروج اثنا عشر بو منطقه نك نفسنده تعیین اولنمشدر یعنی بروجدن هر برنده
فلك مزبورك اول مقدار حصه سنده رصد اولنان کواکبك مجموعهٔ هیئتی برشکله مشابه
مشاهده ایدوب اول بروجك اسماسنه وجه تسمیه اولمشدر مثلا برج حمل فلك مزبورك
ساحه سنده برحصه درکه اول حصه داخلنده رصد اولنان کواکب برر خط ایله بری برلرینه
وصل اولنسه اندن شکل حمل ظاهر اولور باقیسی دخی بوکا قیاس اولنه وفلك مرقومك تماما

مسافهٔ فسیحة الفضاسنده کتب ازیاج وکتب صورکواکب ناطق اولدوغی اوزره قدمانك
رصدلری مقتضاسنجه بیك بكرمی ایكی كوكبی محتوی ذی الروح وغیری یه مشابه قرق سكز
صورت تخییل اولنمشدرکه اوچیوزقرق التی مرصوده یی اشتمال برله اون ایكیسنی معلوم
ومشهور اولان بروج اثناعشر اسمیله تسمیه ایلمشلردر وصورمرقومه نك یكرمی بری منطقه نك
جانب شمالنده واقع اولوب كواكب مرصوده دن اوچیوز التمش كوكب صورمرقومه ده ضبط
اولنمشدر واون بش صورت منطقه نك جانب جنوبنده واقع اولوب كواكب مرصوده دن
اوچیوزاون التی كوكب بونلرك ساحه سنده تعیین اولنمشدر انجق خفی اولمیه كه فلك مرقومك
ساحه سنده ارصاد قدما مقتضاسنجه كرك صوروكرك كواكب تعداد اولندیغی اوزره در
لكن یكی دنیا ظهوره ایدوب غربدن شرقه وشرقدن غربه مرور وعبوره امكانی حصول پذیر
اولدقده بحر محیط جنوبی ایله خط استوا ماوراسیله هند وچینه كشت وگذار ایدن
سفینه لرایله حكمای غربیه دن علم رصد ماهرلرینك بعضیلری اقطار شرقیه یه سفر
وسیاحت واول اكنافی سیر وتماشا ایلدكلرنده كوردیلركه قطب سهیل اقطارنده نیچه كواكب
واردركه قدمارصدلرنده وكتب صوركواكبده نام ونشانلری معدوم ودفاتر ازیاجدن خارج قالمشدر
پس اول قطرده مجددا طقسان كوكب رصد ایدوب ضبط وزیجیلرینه قید ایدوب
كواكب مرقومه مواقعندن تشاكل ایدن اشكالی اون ایكی صورته تشبیه ایدوب حالا
كواكب مرصوده عددی سحابیدن غیری بیك یوزاون ایكی یه وصوركواكب التمش صورته
بالغ اولوب بو زمانده تصنیع وتسطیح اولنان كراة مجسمهٔ افلاك بوجمله صوركواكبی شمول برله
تصویر اولنه كلمشلردر اسلامیان زیجلرینه مدخل اولمق ایچون صوركواكب مرقومه بومحلده
تمامیله ذكر اولندی منطقة البروجده واقع اولان صوركواكب اسماسی بونلردر حمل ثور جوزاكه
توأمان دخی دیرلر سرطان اسد سنبله كه عذرا دخی دیرلر میزان عقرب قوس كه
رامی دخی دیرلر جدی دلوكه ساكب الما دخی دیرلر حوت كه سمكتان دخی دیرلر منطقة البروجك
شمالنده واقع اولان صوركواكب بونلردر دب اصغر دب اكبر تنین قیقاوس
عواكه صیاح دخی دیرلر جاثی علی ركبته سلباق طائركه دجاجه در ذات الكرسی
برشاوش كه حامل رأس غولدر ممسك الاعنه حواكه حیه یه تمسك ایتمشدر
حیة الحوا سهم عقاب كه نسرطائر دخی دیرلر دلفین قطعة الفرس فرس ثانی
مرأهٔ مسلسله مثلث منطقه نك جنوبنده واقع اولان صوركواكب بونلردر قیطس
جباركه جوزا دخی دیرلر نهر ارنب كلب اصغر كلب اكبر سفینه شجاع باطیه
غراب قیطورس سبع مجمره اكلیل جنوبی حوت جنوبی رصد جدید ایله
بولنان اون ایكی صورت بونلردر عنقا غرنوق غلام هندی طاوس هندی
نحل هندی مثلث جنوبی كلب بحری ذبابه حوت ذوالجناح اژدها غراب البین
حمامهٔ نوح فلك ثوابتك مشتملاتی بروجه اجمال تعداد وكیفیت احوالی اجمالا ایراد اولندی
وبالمعاینه معلوم

فلك ثوابتك شكلبدركه ايكى دائره برفلـ
عبنده واقع دائره ده فلكك نصف جنو
ايلدوكى صور كواكب وجانب يسار
خيال ايلدكلرى صور كواكب دسم ونضر
حوت
حمل
قيطس
دلو
ثور
جوزا
حوت جنوبی
اكليل
جبار

كر دائره بر فلكدن عبارت اولوب جانب
ى نصف جنوبيسنده حكمانك خيال
ب بسارده واقع دائره ده نصف شماليده
م وتصويرا اسماء صوردخى كتب اولنمشدر
حوت
حمل
ثور
جوزا
مراة مسلسله
برشاوش
قيفاوس
تنين
دب اكبر
عوا
سلياق
عمل مؤرج غلطه

وبالمعاينه معلوم اولمق ايچون فلك مرقوم اشكال بروج وصور كواكبيله بو محلده
رسم وتصوير اولندى بعدهذا افلاك كواكب هفتگانهٔ سيارهنك هيئاتى وكيفيت
احوالى اجمالا ايراد اولنور پس سبعهٔ سيارهٔ مرقومه سماواتى جمله سندن فلك سابع كه
فلك زحلدر فلك شمسك فوقنده اولوب افلاك علوييں عنوانيله شهرتياب اولان افلاك
ثلاثهنك اعلاسى واعظميدر وكوكب زحل كيوان لقبيله ملقب اولوب اهل نجوم بوكا نحس
اكبر هندو پيكر درديمشلر نتكيم مشترئ سعادت كستره سعد اكبر ومريخ احمر جلاد
منظره نحس اصغر ديمشلردر ومنظرگاه بانوى سما زهرهٔ زهرا ودبير سما عطارد خوب سيما
فلك شمسك تحتنده قرارداده اولملريله سفليين اسميله تسميه اولنوب علوييں وسفليين
جمله سنه نام ديكر ايله خمسهٔ متحيره ديمشلردر وكذلك شمس منيره نير اعظم وقمر خوب
منظره نير اصغر دينلوب بو جملهنك زمره سى سبعهٔ سياره ناميله مشهور اولمشدر افلاك
مرقومه هيئاتنى تسطيح وتصويره وشرح وبيانه شروعدن مقدم جملهٔ سيارات احوالنه
شامل قوانين هيئتدن بعض قانونك ذكرى تقديم اولنمق لازمدر قانون اول هر كره كه
ايكى سطح متوازى ايله محاط اوله يعنى سطحين بيننده واقع اولان بعد فى جميع الجهات مساوى
اولوب فلكك بعض جزئى اغلاظ وبعضيسى ارق اولمغله مختلف اولميه فلا جرم بو وجه اوزره
متشابه الثخن اولان ايكى سطحك مركزى كرهنك مركزيدر ومركز كره مركز عالمدر قانون ثانى
هر فلك مجسم كه ارضه شامل اولوب ارضى محيط اولا ذكراتى فلك ممثل فلك حامل وفلك
مائل كبى فلا جرم اول فلكك ايكى سطحى متوازى اولور پس فلك تدوير كه افلاك سيارهده
ومذهب مختارده فلك شمسك غيريسنده اثبات اولنمشدر ارضه شامل اولمدوغندن غيرى
سطح مقعرينه اعتبار اولنمغله تعريفدن خارجدر وبزما نحن فيهمزه رجوع ايدوب ديرزكه زحل
ايچون ارباب هيئت اوچ عدد فلك اثبات ايدوب اولكى فلك كه فلك كليدر مركزده منطقهده
قطبلرنده حركتنده فلك البروجه مشابه اولدوغى ايچون ممثل ديديلر ايكنجى فلك خارج
المركزدر كه ممثلك تحتنده واقع اولوب تدويرى متحمل اولدوغى ايچون حامل ديديلر اوچنجى
فلك تدويردر كوكب زحل بونك جرمنده مركوز اولوب معادوران ايلدوكى ايچون تدوير
ديديلر فعلى هذا زحلك فلك ممثلى كه فلك كليدر ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم كريدر
سطح اعلاسى فوقنده اولان فلك ثوابتك سطح مقعرينه وسطح ادنى سى تحتنده اولان فلك
مشترينك سطح محدبينه مماسدر فلك مرقوم فوقنده وتحتنده معدود افلاك كليهٔ سائره كبى
اولا فلك اعظمك حركتنه تابع اولوب حركت اولى ايله مركز عالم حولنده شرقدن غربه
حركت ايدر ثانيا فلك ثامنك حركت ذاتيه سنه تابع اولوب غربدن شرقه كيدر ثالثا بالاده
مذكور رأى مردود اوزره فلك ثامنك عرضا اضطراب وتزلزل ايله واقع رعشه آميز حركتى
تأثيريله متأثر اولوب شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله رعشان ولرزان تزلزل ايدردير لركيف
ما كان حركات مرقومهنك جمله سى طبيعى وذاتى اولميوب افلاك سائره حركاتندن

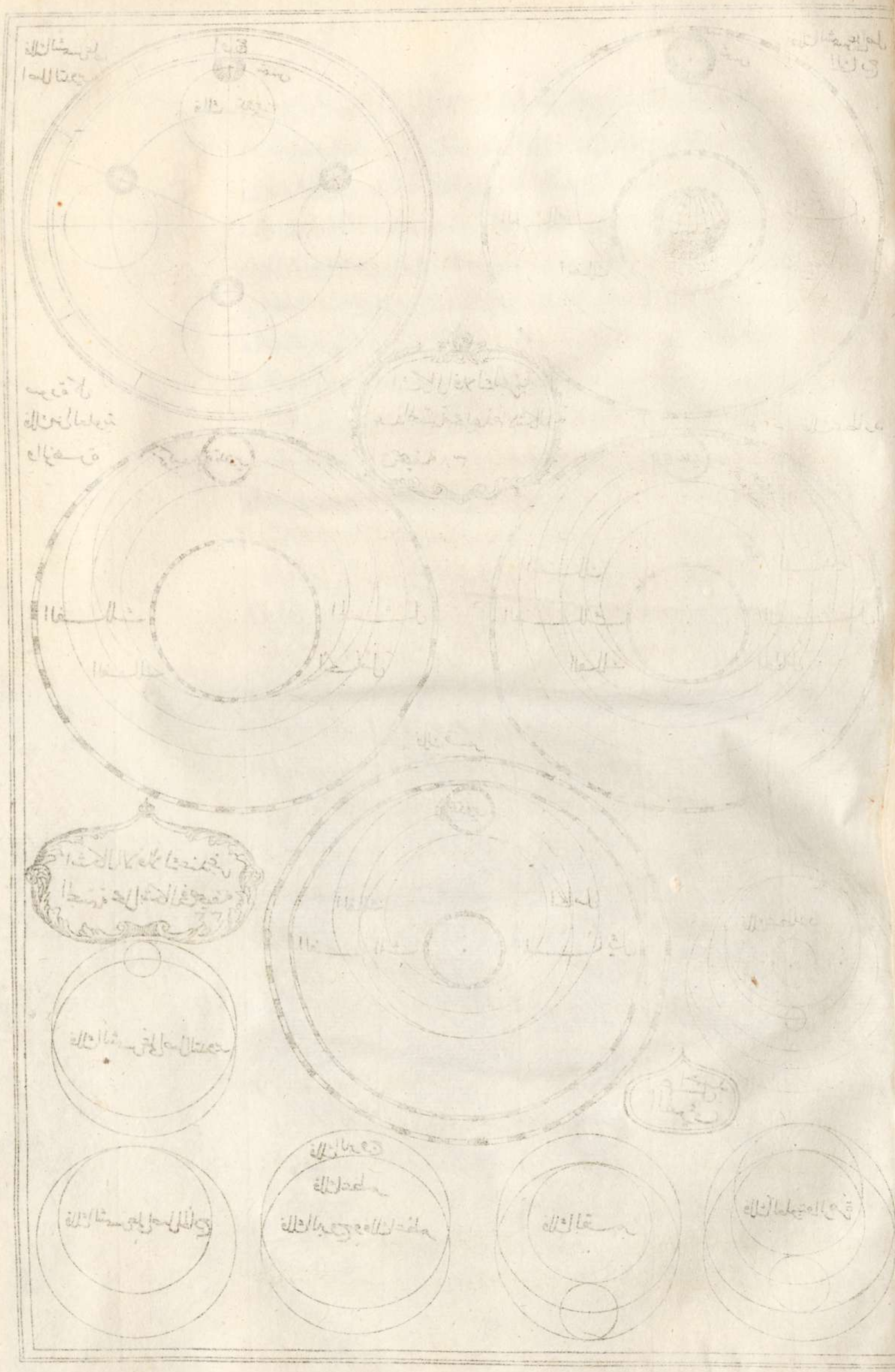
ناشی حرکت بالعرضدر لکن هر فلکك حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرر وکندویه مخصوص
محور وقطبلر اوزرنده دوران ایدوب دورینی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت
ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دوریني تمام ایدر
فلاجرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه
وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفت کانه سیارهیه عارض اولان اقامت واستقامت
ورجعت وبطو وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان
امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودورنلرنده مختلفة الاطوار والادوار
افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرأت هیئتلری صور مختلفه کوستردی
وبو محلده تسطیح وتصو یرلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا
زحلك حسن حالی وجودت نظامیچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله
محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه
حقیقتنده حس اولنمیوب نظرده دخی معلوم اولمـاز مجرد فلکلرده کورینن احوال مختلفه
تسویه سیچون فرض اولنوب کویا که اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیب بدن کلیٔ فلکی
ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز
کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کریدر واول کره نك سطح محدبی
فلك اولك سطح محدبی ایله بر محلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمزیننهاده
مشترکه اوج اسمیله مسمی بر نقطه ده تماس ایتمشلردرکه مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر
وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوه واصل اولمش اولور
وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماسدر نقطهٔ مشترکه ده که
آکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات
ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفله اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن
اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضرور
مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالورکه بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محویدر کرهٔ حاویه
رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله
کره نك فلکی تتمیم مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلرینه تنظیم وتسویهٔ
احوال کواکبه بو مقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده
ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك
تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل بر فلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی
حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبر حیثیت ایله مغرقدرکه تدویرك قطری حاملك
ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس
اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط بر جرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده
مرکوزدر

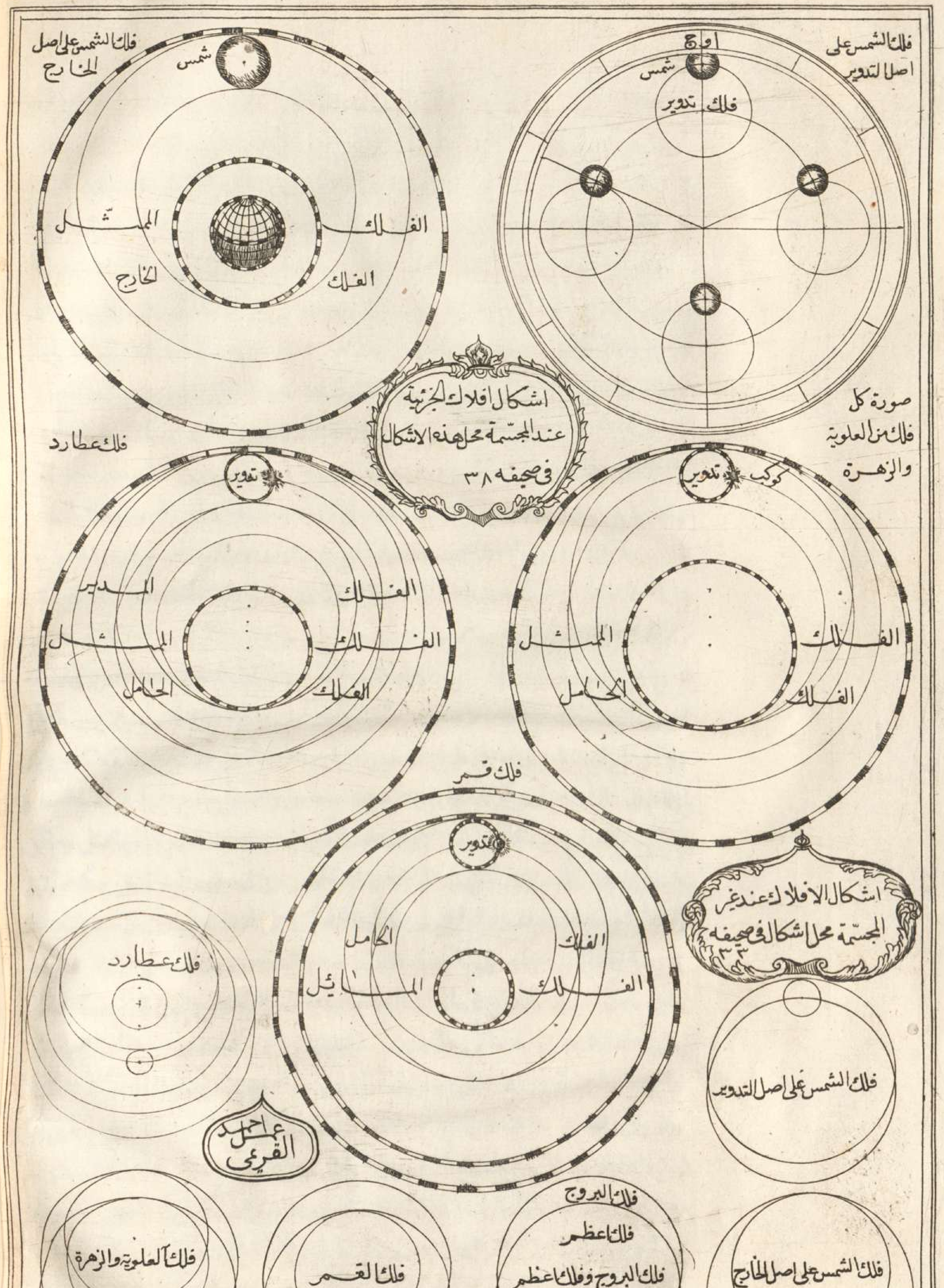
مركوزدرو برحيثيتله مغرقدركه كوكبك سطحى تدويرك ايكى قطبى منتصفنده واقع برنقطهٔ
مشتركه‌ده تدويرك سطحنه مماس اولمشدريعنى كوكب تمامه جرم تدويرده واقع اولوب
سطحى سطحنه تماس ايتمشدرچون فلك زحلك اجمال حالى ايرادوترتيب اجزا وكيفيت
شكل وهيئتى اشـــارت اولندى فلك مشترى وفلك مريخ وفلك زهره‌نك دخى هيئتى
من كل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر برى ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم
كريدرفلاجرم هر برينك سطح محدبى فوقنده اولان فلكك سطح مقعرينه وسطح مقعرى
تحتنده اولان سمانك سطح محدبينه مماس اولوب بووجهله اولان سطحينك مركزى مركز
كره‌درواول دخى مركزعالمدروافلاك مرقومه‌نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ايدن
سباق وسياق اوزره ممثل وحامل وتدوير اثبات اولنوب بالرؤيه صورت اختلافده تشكل
ايدن حاللرى بوطريقله نظام پذير اولمشدر بوجمله افلاك حركت اولى ايله شرقدن غربه
وحركت ثانيه ايله غربدن شرقه دوران وعلى قول حركت عرضيه ايله دخى رعشان ولرزان
اولدقلرندن غيرى هربرينك حركت مخصوصه‌سى اولوب قدروجهتى واسباب وعللى كتب هيئتده
بيان ومدت دورانى متن كتابده اجمالا اشارت وعيان اولنمشدرافلاك جهاركانهٔ مرقومه‌نك
هيئاتى طرز واحد اوزره واقع اولوب بينلرنده مغايرت بولنمدوغى اجلدن جمله‌نك احوالى
مشاهده اولنمق ايچون برينك هيئتى رسم وتسطيح ايله اكتفا اولندى بعد ذالك فلك رابع كه
فلك شمسدر اجمالا بيان اولنوب نير اعظم اولان افتاب عالمتاب بالجمله كواكبك اشهرى
وانورى اولوب ليالى وايام وشهور وسنون واعوام بونك حركتيله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفت كانهٔ سياره‌نك سلك سطور پرنظامى خلالنده كويانوردن برفانوس زيروبالايه ضياپاش
اولمق ايچون مقام وسط كندويه آرامكاه اولمشدرفلكى دخى سيارات سايرهٔ افلاكندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المركزنامنده ايكى فلك اثباتيله بالجمله احوالى منضبط اولمشدر
پس على الاطلاق فلك شمس مركزى مركزعالم يعنى فلك اعظم وارضه شامل ايكى سطح
متوازى ايله محاط برجرم كريدرسطح محدبى فوقنده اولان فلك مريخك سطح مقعرينه وسطح
مقعرى تحتنده اولان فلك زهره‌نك سطح محدبينه مماسدر فلك مرقوم مركزده ومنطقه‌ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغيچون ممثل ديديلرلكن ارباب رصد حركت شمسده
كاه سرعت وكاه بطومعاينه وجرم شمسى دخى كاه كمتر وكاه بزركتر مشاهده ايتمليله مركز
ارضدن كاه دورتر وكاه نزديكتر بولنمق اقتضاسى سبب اختلاف عدداولنمغله بوكونه عقدهٔ
مشكلبندى حل ايچون فلك ممثل ثخننده خارج المركزبرفلك اثبات ايتديلر وبوفلك ثانى فلك
اولك ثخننده ارضه شاملى مركزى مركزعالمدن خارج ايكى سطح متوازى برله محاط برجرم
كريدرسطح محدبى فلك ممثلك سطح محدبينه مماسدر برنقطهٔ مشتركه‌ده كه اكااوج ديرلرمركز
عالمدن ابعد نقاطدروشمس اول نقطه‌يه موافات ايلدكده مركزارضدن غايت بعده واصل
اولمش اولورفلك مرقومك سطح مقعرى فلك اولك سطح مقعرينه برنقطهٔ مشتركه‌ده تماس

ایتمشدرکه اول نقطه یه حضیض دیرلر مرکز عالمه نسبت اقرب نقاط دروشمس اول نقطه یه
مصادفت ایلدکده مرکز ارضدن غایت قربده و تسفلده بولنمش اولور وجه محرراوزره فلك
ممثل جرمندن خارج المرکز افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضروره ایکی کره
باقی قالورکه ایکیسنك دخی سطحلری متوازی اولمیوب بعض جزئی اغلظ و بعضی ارق اولور
و بو ایکی کره نك فلك ثانی یه انضمامیله فلك اول تمام اولوب فلك واحد حکمنه کیردوکی ایچون
بونلره متمم دیرلر شمس ایسه سطح واحد ایله محاط برجرم کریٔ مصمتدر خارج المرکز جرمنده
ایکی قطبك منتصفنده مرکوز و برحیثیت ایله مغرقدرکه جرم شمسك قطری خارج المرکزك
ثخننه مساوی اولوب شمسك محیطی خارج المرکزك محیطلریله ایکی نقطهٔ مشترکه ده
تماس ایتمشلردر بعد هذ افلاك زهره درکه قول اصح اوزره ثالث نه افلاکدر وفلك شمسك تحتنده
ایدوکی ادلهٔ قویه ایله اثبات اولنمشدر فلك مرقومك شکل و هیئتی من کل الوجوه علویین
افلاکنه مشابه اولمغله مشابهتلرینه قیاس ایله بالجمله احوالی اوچ عدد افلاك تقدیریله ضبط
ونظام ماهوالمرامه افراغ اولنمشدر پس فلك اولی فلك البروجه مشابه اولان ممثلدرکه
فلك کلیسیدر فلك مرقوم ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم
کریدر سطح محدبی علی قول صحیح فوقنده اولان فلك شمسك سطح مقعرینه و سطح مقعری
تحتنده اولان فلك عطاردك سطح محدبینه مماسدر فلك ثانیسی فلك اولك یعنی ممثلك
ثخننده مرکزی مرکز عالمدن برجانبه میل وخروج ایله تقدیر اولنان فلك حاملدر فلك ثالثی
فلك حاملك جرمنده مرکوز و سطحی سطحلرینه مماس فلك تدویردرکه کوکب زهره فلك
مرقومك ثخننده مرکوزدر فلك مرقومك حسب حالی و وضع و هیئتی امثالی اولان علویین
اشکالندن ظاهر و بدیدار اولمغله تفصیل حالی طی اولنوب دیکران ایچون وضع اولنان شکل
ایله اکتفا اولنمشدر بعد هذ افلاك ثانی که فلك عطارددر فلك مرقومك وضع و هیئتی اجزا
جهتیله افلاك سائره یه نوعا مخالف اولمغله تفصیل حالی و تسطیح جسم و هیئتی افراد با لبیان
قلنوب اهل هیئت و ارباب حکمت عطارد ایچون ارضه شامل اوچ عدد فلك کبیر و ارضه غیر
شامل بر فلك صغیر اثبات ایدوب بحسب الرؤیه اختلاف آلود احوالی افلاك چهارکانهٔ
مرقومه تعیینیله حسن نظام و صورت انتظام کوستروب مربوط و مضبوط اولدی فلك اولی
فلك ممثلدرکه قطبلری منطقه ده حرکتنده فلك البروجه مماثل و اکا مشابه اولدوغی ایچون ممثل
دیمشلردر فلك مرقوم ممثلات سائره کبی ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی
برله محاط برجرم کریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلك زهره نك سطح اسفلنه و سطح
اسفلی تحتنده اولان فلك قمرك سطح اعلی سنه مماسدر بعده فلك مدیردرکه ذکری آتی ایکی
فلك خارج المرکزك اولی و ثانی یی حاوی و افلاك چهارکانهٔ عطاردك ایکنجیسیدر فلك مرقوم
مارالذکر خارج المرکز ثانیٔ محوینك مرکزینی ادار ایتدوکی ایچون کند وسنه مدیر دیدیلر ورسم
مشروح و طرز و طور معهود اوزره خارجة المراکز اولان افلاك سائره ممثلاتك ثخننده غایبکیر
اولدقلری کبی

كبی اشبو فلك مدير دخی ممثلنك تحتی داخلنده مقام طوتمشدر برحيثيت ايله كه مديرك سطح
محدبی ممثلك سطح محدبينه اوج ايله مسمی وتجزی قبول ايتمز قابل اشارت حسيه بنهماده
مشترك بر نقطه ده تماس ايتمشلردر فلك مدير مرقومك سطح مقعری ممثل سابق البيانك سطح
مقعرينه قابل اشارت حسيه تجزی قبول ايتمز بنهماده مشترك حضيض ناميله مسمی بر
نقطه ده تماس ايتمشدر فلك مرقومك مركزی محلنده بيان اولندوغی وجه اوزره مركز عالمدن
خارجدر بعد هذا ايكی خارج المركزك ثانيسی يعنی عطاردك فلك ثالثی كه خارج اول اولوب حامل
مركز تدوير اولان فلك مديری محويدر ومدير ممثلنك تحتنده اولدوغی وجه اوزره بو دخی
مديرك جرمنده مركوزدر وحاملك سطح محدبی مديرك سطح محدبينه اوج ايله مسمی نقطه ده
مماسدر حاملك سطح مقعری مديرك سطح مقعرينه حضيض تعبير اولنور نقطه ده
مماسدر وحاملك مركزی مديرك مركزندن خارجدر كه مقدار ميل وخروج محلنده بيان
اولنمشدر بعد هذا افلاك تدويردر كه عطاردك فلك رابعيدر وفلك تدوير ارضه غير شامل
بر فلك صغيردر وحاملك تحتنده يعنی ايكی سطحی ميانده بر طرز ايله مركوزدر كه تدويرك
قطری حاملك ثخننه مساوی اولوب تدويرك سطحی حاملك سطحنه زير وبالاده مماس
اولمشدر وكوكب عطارد كه بر جرم كرئ مصمتدر رسم معدود ومرارا شرح واشارت
اولندوغی طرز وطور معهود اوزره تدويرك ثخننده مركوزدر فعلی هذا افلاك عطارد بو كونه وضع
وترتيب وتجزيه برله بر شكل وهيئته افراغ اولنوب صورت تمام اولدقده فلك عطارده
اوج وايكی حضيض ظهور ايدركه بری ممثلدن جزء كبی اولدوغی ايچون اوج ممثل وبری
مديردن جزء كبی اولدوغی ايچون اوج مديری ديرلر وحضيض ممثل ومديری دخی بوكا قياس
اوزره در وكذلك ايكی خارج المركزك دورت متمماتی اولوب اثنان للمدير من الممثل واثنان
للحامل من المدير ديرلر بعد هذا افلاك اول كه فلك قمردر فلك مرقومك دخی فلك كليسی اجزای
مختلفه يه تجزی تقريبيله شكل وهيئتی امثالی اولان سيارهٔ سائره افلاكنه نوعا مغاير شكل
وصورتنده رونما اولمغله تحرير وتسطيحی افراد بالبيان قلندی پس فلك قمر دخی دورت عدد
فلكه مشتمل اولوب ايكی اولكيلرك مركزی مركز عالمدر واوچنجيسی خارج المركزدر
وتدويری حاملدر دوردنجی فلك تدويردر پس كرهٔ عالم ايله متحد المركز اولان ايكی
فلكك اولی كه ثانی بی محيطدر محيطنده موجود نقطهٔ جوزهردن وفلك البروجه مشابهتدن
جوزهر وممثل ناملريله شهرتياب اولمشدر فلك مرقومك سطح محدبی فوقنده اولان
فلك عطاردك سطح مقعرينه وسطح مقعری كندو افلاكندن فلك ثانينك محدبينه مماسدر
ايكی اولكيلرك ثانيسی كه محاطدر منطقه سی منطقة البروجدن وممثل دائره سندن بر جانبه
ميل ايندوكی ايچون فلك مائل اسميله تسميه اولنمشدر وبو فلك مائل جوزهرك جوفنده يعنی
سطح ادناسنك داخلنده قرار ايدوب سطح محدبی فلك اولك مقعرينه سطح مقعری عناصر
اربعه دن كرهٔ نار مماسدر فلك ثالثی فلك حاملدر كه رسم معهود اوزره مائلك ثخننده در

ومركزی مركز عالمدن خارجدر فلك رابعی تدویردركه فلك حاملك جرمنده مركوزدر وكوكب
قمر دخی بر جرم كری مصمت اولوب كواكب سائره سیاره كبی رسم سابق اوزره ثخن تدویرده
مركوزدر فعلی هذا ممثل ومائل وحامل وتدویر دورت عدد افلاككله فلك قمر منتهیء
اولدوغی هیئت ظاهر اولوب مجسمات رسم وتسطیح اولنه كلدوكی وجه اوزره بالمعاینه محسوس
ومشهود اولمق ایچون هیئت فلك قمر بو محلده رسم وتصویر اولندی پس علمای هیئتدن
مذهب اوله تابع اولان اصحاب تجسیم افلاك ذكرنده مسائلی دلائلدن تجریده تحاول برله وجه
محرر اوزره افلاكی اجسامیله ذكره محتاج اولدیلر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت مجسمه
دیدیلر وتقریر اولندوغی اوزره عدد افلاك یكرمی دورت اولمق اوزره تعیین واعتبار
ایتدیلر كه انلر فلك اعظم فلك ثوابت وشمسك ایكی فلكی علویینك وزهره نك اوچر عطارد
وقمرك دوردر فلكلریدركه اشكال وصوری بالاده رسم وتصویر اولندی اما صاحب مجسطی
وانك توابعی وجمهور مهندسین افلاك ذكرنده دوائر ایله اكتفا ایدوب احوال فلكیاتده
اقامت دلائل واجرای براهین ایچون بو مقدار كافیدر دیمشلردر وبو اعتبار ایله علم مرقومه هیئت
غیر مجسمه دینلوب فلك تاسع ایله فلك ثامن ایچون ایكی دائرهٔ متقاطعتین ذكر ایتمشلردركه
انلر اول فلكلرك منطقه لریدر وشمس ایچون دخی ایكی دائره ذكر ایتمشلردركه بری ممثل وبری
خارج المركزدن عبارتدر وانلر بر نقطه ده تماس ایتمشلردركه اول اوجدر وبو اول رأیله دركه
شمس ایچون تدویر اولمیه اما تدویره قائل اولانلر اوچ دائره ذكر ایدرلر بری حامل
موافق المركز وبری دخی حامل خارج المركزدركه بونلر متقاطعلردر وبری دخی دائرهٔ تدویردر
اول دخی شول وجهله دركه مركزی محیط حامله منطبق ومحیطی خارج المركزه مماسدر
وكواكب علویه وزهره نك هر بری ایچون بشر دائره ذكر ایتمشلردركه انلر دائرهٔ ممثل ومائل
وحامل ومعدل المسیردر واول حامل ایله متقاطعدر وبری دخی دائرهٔ تدویردركه مركزی
حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون دورت دائره ذكر ایتمشلردر بری ممثل وبری مائلدركه
انلر متقاطعلردر وبری دخی حاملدركه نقطهٔ اوجی مائله مماسدر وبری دخی دائرهٔ تدویردر
واول شول وجهله دركه مركزی حاملك محیطنه منطبقدر وقمر ایچون جمهور حامل مركز حامل
ذكر ایتمامشلردر زیرا كه مائل حكمنده در اما بعضیلر ذكر ایتمشلردر وعطارد ایچون التی
دائره ذكر ایتمشلردر انلر ممثل ومائل وحامل ومعدل المسیر وتدویر وحامل مركز حاملدر
مدیری ذكر ایتمامشلردر زیرا كه حامل مركز حاملك قائم مقامیدر وبعضیلر انی دخی
ذكر ایتمشلردر شول وجهله كه مائله مماسدر پس جمهور مهندسین یاننده كه افلاك ذكرنده
دوائر اوزرینه اقتصار ایتمشلردر واوتوز دورت فلكدر شمس ایچون تدویر اولمادیغی تقدیرجه
والا اوتوز بش اولور اما قمر ایچون حامل مركز حامل وعطارد ایچون مدیر ذكر ایدنلر یاننده
اوتوز یدی اولور ومجسمه یاننده ایكی اصل اوزرینه دخی یعنی شمس ایچون كرك تدویر اولسون
كرك اولماسون یكرمی دورتدر ولكن حركات ضبطی ایچون مجسمه دخی ینه بعض افلاكه

فلك الشمس على اصل الخارج
شمس
الفلك الممثل
الفلك الخارج
فلك الشمس على اصل التدوير
اوج
شمس
فلك تدوير
اشكال افلاك الجزئية عند المجسمة محل هذه الاشكال في صحيفه ٣٨
صورة كل فلك من العلوية والزهرة
فلك عطارد
تدوير
كوكب تدوير
الفلك المدير
الفلك الممثل
الفلك الحامل
الفلك الممثل
الفلك الحامل
فلك قمر
تدوير
الفلك الحامل
الفلك المائل
اشكال الافلاك عند غير المجسمة محل اشكال في صحيفه ٣٣
فلك عطارد
فلك الشمس على اصل التدوير
عمل احمد القريمي
فلك العلوية والزهرة
فلك القمر
فلك البروج
فلك اعظم
فلك البروج وفلك اعظم
فلك الشمس على اصل الخارج

محتاج اولورلر چونکه اصحاب تجسیمك رأیلرینه کوره اشکال افلاك ایراد اولندی افلاکك بسط
اولنمسی ایچون دوائر اوزره اقتصار ایدنلره کوره دخی مهندسلرك رسم ایلدکلری صور افلاك
بو محلده ضم والحاق اولندی   مذهب ثانی سابقا تقریر واجمالا اشارت وتحریر اولندوغی
اوزره علم حکمت اربابی وفن هیئت اصحابی اولان حکمای پیشین وپسین دقت ایله کرات
اجرام اثیریه واجسام عنصریه دن مؤلف وملفف طوب عالمك هیئتنی وکیفیت ترتیب
واوضاعنی وحرکات وسکناتلری احوالنی کشف وبیان ایلدکلرنده مذاهب مختلفه یه
ذهاب ایله فرق ثلاثه یه متفرق اولمشلردی مذهب اولی اختیار ایدن فرقه نك هیئت عالمه
دائر رأی رزین اصابت قرینلری تنقیح اولنوب ثبت سلك سطور قلندی   مذهب ثانیه
میل ورغبت ایدن فرقهٔ حکما شمس منیر مرکز جمیع اولمق اوزره حاق وسط عالمی قرارگاه
ایدینوب ارض ایچون حول شمسده دوران وحرکت وسماواتده آرام وسکونت وقوعی ظنیله
دعوالرینه استحکام ورأیلرینه نظام سوداسیله بو وادیده تکاپو وبو طریقده جست وجو برله
کرهٔ عالمك حاوی اولدوغی اجرام علویه واجسام سفلیه نك کیفیت احوالنه دائر اقوال و
آرالرینی افراغ ایلدکلری صورت بودرکه ذکر اولنور   ولکن غفلت اولنمیه که امر مزبور امور
اعتقادیه دن ولوازم خلقیه دن اولمدوغی مراراً وکراراً اشارت وبو محلده ایراد اولنمق لازمهٔ
حالدن اولمیوب بلکه مستدرك ومستهجن عد اولنوردی لکن مجرد فرقهٔ مرقومه نك رأیی اجمالا
تنقیح وتقریر وقید تحریر اولنوب اقوال وآرالرینی تفهیم وظاهرده اراءت ومشاهده ملاحظه لریله
اجرام واجسامك کیفیتلرینه دائر طرح وتسطیح ایلدکلری صور واشکال دخی الحاق اولندی
تاکه میدان بی پایان فضل عرفان شجیعلری وصحرای فسیحت الفضای علوم ومعارف
آشنالری الحاصل ارباب کمال ودقت واصحاب حمیت وغیرت اولان فضلای عصر
بعد الاطلاع بو رأیه اعتراض وحکیمانه وضع وحرکت برله سوق براهین واضحه واحضار ادلهٔ
قویه برله بنای آرای نافرجاملرینی هدمه همت بیوروب کارکابده خارج سطورده وسعت اوزره
بو مطلوبك حصولنه وسیله اولمق امیدیله ترك اولنان بیاض یرلره محل بمحل حاشیه لر یازوب
مذهب اوله شهرت وتقویت وبو کتاب مستطابه زیب وزینت ویره لر   واگرچه بو مذهب
عاطله حکمای اسلام جانبلرندن دخی اعتراض بر وقتده خالی اولمیوب قول ناشایسته لری
نه وجهله منع ورد وسندلری نه شکل وصورت ایله ابطال اولندیغی کتب هیئتده مسطور
ومصرحدر ولکن هرچند که عاطل وباطل ایسه ده مذهب قدیم ورأی عتیق حکما اولمغله
هر عصر وزمانده مائل وراغبی وحارس وحامیسی بولنوب بو رأی تأیید سوداسی وتقویه
هواسی غیرتیله کتب ورسائل وافره دخی تألیف وتدوین اولنمشدر انجق اول کتبك فحواسی
بو محلده تقریر وتحریر اولنمق تطویل بلا طائله مؤدی اولمغله تفصیلدن کف زبان قلم
قلنوب اجمال واقتصار اوزره ایرادی مراد اولنمغله بو مطلوبه وصوله کفایت ایدر ربما مولیله ملل
مسیحیه حکماسی میاننده قریب العهد اولان پورقو چیوش نام حکیم ومصنف علم حکمتده

متقدمین ومتأخرینك رأیلرینی حاوی اولمق ایچون جمع وتألیف ایلدوکی کتابك جلد ثالثنك
باب ثالثنده عالم جسمانینك کیفیت احوالنه شامل مذاهب ثلاثه اصحابنك اقوال وآرالرینی
تلخیص ایدوب اولا قدیم الایامدن تازمانمه کلنجه بومذهب عاطلك مائللری وبوطرز
وطورناهموارك قائللری کیملر ایدوکنی اشارت وبیان ثانیا مذهب مزبور کوره هیئت عالم
وترتیب اجرام واجسام وکیفیت حرکت وسکونت بحثلرینه دائر رأیلرینی تنقیح وتبیین
وظاهرده تفهیم ایچون هیئت عالمك اشکالنی رأیلرینه مطابق رسم وتصویر ثالثا بومذهب
اربابنك اقوال وارالرینی اعطال وابطال ایچون مخالفلری جانبندن وقوع بولان اعتراض وسوق
اولنان ادله واسوله واجوبه یی جمع ایتمکله بومحلده کتاب مزبورك باب ثالثی ترجمه اولنوب
اشکالی دخی نقل اولندیکه عبارتك مآل ومفادی بودر تازمان قدیمدن بووقته کلنجه سالع
سنین وازمنه ده منسلك قرونك جمله سنده حرکت ارضه قائل اولان رأیك قائلی منقطع
ومعدوم اولیوب هرآنده روی زمینده میـــان انامده بومذهب حمایه ایدیجیدن خالی
اولمامشدر دیو معتبراتده مسطور ومصرحدر حتی سردفتر طائفهٔ مشائین اولان
ارسطوتلس کتب مفصله سنده تحقیقلنه روایت ایتمشدرکه اولا فیثاغورس واتباعی بورأیه
ذاهب اولوب رأیلرینه کوره ناردن عبارت اولان افتاب عالمتابی جملهٔ عناصرك اکملی
وجمیع اجرام واجسامك مرکزی اولمق اوزره تاحاق وسط عالمده محاط وساکن وضع وارضی
انك حولنده کویا سیاره دن برینی حرکت ایتدرمشلردر وخفی اولمیه که بوقولینه
ارسطوتلسك فیثاغورس ایله اتباعندن روایت ایلدوکی اخر قولنه که اجرام اثیریه حرکت
ایدرلر وحرکتلریله یك زباندن جاری برنغمهٔ موزونه ودوراننده مطرد الاطوار برمنظوم اهنك
احداث ایدرلر سوزیدر مناقض ومخالف دکلدر زیرا فیثاغورس ایله اتباعنك عندنده
ارض دخی سیاره دن معدود برکوکب وامثالی کبی صاحب حرکت اولمغله افلاك سائره معیتله
کندویه مخصوص حرکتلرده حسن نظام وترتیب باانتظامی محکم حفظ ایدردیك اولور
وبومحلده یك زبان افلاکدن صادر اولان نغمهٔ موزونه ودورانده حاصل مطرد ومنظوم
اهنك مجرد حرکتده حسن نظام وترتیبك حفظندن کنایه در ارشمدسك روایتنه کوره
ارستارخوس نام حکیم دخی حرکت ارضده فیثاغورسه مرافقت ایتمشدر و پولتارخوسك
روایتنه کوره دیکر ارستارخوس نام حکیم قله آنتس شامی نام حکیم حقنده زعم ایلدی که حکیم
مزبور دخی بورأیه ذاهب اولوب نظر برله مشاهده قلدوغی اوضاع وعلایم سمـــاویه دن
فلکیاتك سکونته وارضك برآرقوری دائره اوزره دوراندن غیری کندو محوری اوزره دخی
حرکت ایلدوکنه ذاهب اولمش اوله حتی حکیم مرقومك حقنده طائفهٔ یونانیدن بربلوك ناس
بوکونه سوءظن ایله دین واپین مسیحیانه مخالفت ایتدی وخوارج نصارادن اولدی دیو
طعن وتشنیع ایتدیلر وشعرای لاتن بومادده یه دائر ظریفانه ابیات واشعار انشاد ومضامیننده
ارضی ناسزالرایله همدم وخرامان اولمامش رفاقتلریله سیر وسفره عزیمت وهنوز عشاقلك

نیل دراغوشنه میل ورغبت ایتمامش مقام بکارتده ثابت قدم ومکان عفتده راسخ الدم بو
باکرهٔ مخدره یه تشبیه ایدوب بوکونه مذاق ومزایا برله حکیم مرقومی هجو ایدوب طعن
طاشلرین اوردیلر بوسببدن درکه ساده دل اولان عوام ناسك عقل وادراکنه مخالف
وکوردیکنه مغایر ارضك دائرهٔ مستدیره اوزره شمسك حولنده حرکتنه قائل اولنلره اجناس
ناس کمال برودت وبغض وخشونت ایدوب بومقوله لره معتزلهٔ دین وخوارج آیین نصاری
دیرلردی لکن بوجمله برله متأخرینك ایامنه کلنجه یه دکن تعدادلنمقدن بیرون قدما
بورأیه تابع اولوب پولتارخوش نام مورخك تصریح ایلدوکی اوزره افلاطون دخی اواخر
عمرنده بورأیه قائل اولمشدر حتی بعضیلری صوامع وبیوت طرح وتأسیس ایلدکلرنده
رأیلرینه کوره هیئت عالم ترتیبنه تقلید برله ضیاء نار دوردن ابنیه نی تماما انارهٔ ایتمك ایچون
وسط بیوت وصوامعده وضع برله نار وچراغ ایقاد واشعال ایتمشلردر فعلی هذا تطاول
ادوار وکر ودهور واعصار برله امر ارصاد متوالی اولوب احوال فلکیات ضبطنه تقید
باخصوص زمان متأخرینده قوانین والات رصدیه یه زیاده سیله اهتمام وتجارب ومشاهدات
برله ضبط احوال افلاك نظام بولور اولدقچه بورأی جدید برمرتبه ده رواج بولدیکه اکابر
رهابیندن ملل نصارا میاننده غایت ایله معتبر ومشهور وعلمیله معروف قردنال قوزانی نام
راهب بورأیه میل کوستروب تتبع وکمال تعصب وتصلب ایله متصف ایکن توفیقی اهتمامی
ملتزم اولدی بعده چوق کچمیوب دیارلهده تماما ریاضیاته نظر ایله زمانینك اعلم واکملی اولان
قوپرنقوش نام راهب دامن غیرتی درمیان ایدوب میلادك بیك بشیوز سنه سی تاریخندن
بیك بشیوز اوتوز سنه سنه کلنجه اوتوز سنه مدت زمانده الات رصدیه وقواعد هیئته تطبیق
ایدرك بورأیك استحکامنه جد واهتمام ایله صرف مکنت ایتمکله اول زماندن بوآنه کلنجه یه
دکین مذهب مذکور کند وسنه نسبت اولنوب میان انامده قوپرنقوش هیئتی دینمکله شهرت
بولمشدر روبلاداورو پاده اولان متأخرینك اکثری قبول ایتمشدر باخصوص که متأخرین
مذکورینك اشهری واشبهی اولان قارتزیوش نام حکیم فلسفهٔ جدیده سنده اختراع ایلدکی
بعض قواعد جدیده وجیده سیله بورأیه تقویت ویردوکندن اوتری کندوسنه نسبت
اولنوب خلق اراسنده قارتزیوش هیئتی عنوانیله دخی شایع اولمشدر معلوم اوله که بوهیئت
جدیده نك نمونه سی اوله جق مرتبه ده تحریر وتنقیحی دخی بویله در یعنی مقدما ذکر اولندوغی
اوزره شمس منیر کو یا برکوکب ثابت تاحاق وسط عالمده مرکز اولمق اوزره
محاط وضع اولنور بعده شمسه قریب اولوب جرم شمسی حاوی اولان فلك یا تعبیرلرینه کوره
دائرهٔ عطارد دائره سید رکه کوکب عطارد شمسك حولنده سیر ودور ایدوب دائره سنی
تماما اوج آیده قطع ایدر بعده عطاردك دائره سنی احاطه ایدن زهره دائره سیدرکه کوکب
مرقوم دائرهٔ مرقومه یی سکز آی تمامنده قطع ایدر بعده زهره دائره سنی احاطه ایدر
بردائرهٔ واسعه اثبات اولنوب ارض عنصر ماوهوا ایله محاط اولوب کوکب مثللو اول

دائرهٔ عظیمه یی تماما بر سنه ده طی ایدر و بو محلده ینه دائرهٔ عظیمهٔ مرقومه داخلنده ارضڭ
جرمی حولنده قمر دائره سی تعیین اولنوب قمر دخی ارضی کند و سنه مرکز ایدنوب مثلا فلڭ
تدویرده کوکبڭ وضع و حرکتی ماندی قمر دخی ارضڭ حولنده سیر و دوران ایدوب کندو
دائره سنی بر آیده قطع ایدر بعده مریخ دائره سی ارضڭ دائرهٔ عظیمه سنی محیط اولوب
کوکب مریخ ایکی سنه یه قریب زمانده کند و دائره سنده دورینی تکمیل ایدر بعده دائره
مریخی احاطه ایدن دائرهٔ مشتری درکه کوکب مشتری کند و سنه مخصوص دائره یی
اون ایکی سنه ده قطع ایدر بعده دائرهٔ مشتری یی محیط اولان زحل دائره سیدر
و کوکب زحل کند و دائره سنی اوتوز سنه ده قطع ایدر و بونلردن غیری دائرهٔ عظیمهٔ ارضده
ذکر اولندوغی وجه اوزره قمر ارضی مرکز ایدنوب حولنده دوران ایلدوکی کبی دورت کوکب
مشتری یی و بش کوکب زحلی مرکز ایدنوب دوردی مشتری اطرافنده و بشی زحل حولنده
جولان و دوران ایدرلر کواکب مرقومه متأخرین زماننده رصد اولنوب اسماء جدیده ایله
تسمیه و بونلره قمرجکلر لفظنی دخی اطلاق ایلمشلردر بو جمله دن صکره دائرهٔ مرقومه نڭ
جمله سنی احاطه ایلین فلڭ و یاخود تعبیرلرینه کوره دائره دائرهٔ ثوابتدر دائرهٔ مرقومه نڭ
تخنی واسع الفضاسی لا یعد و لا یحصی کواکب ثابته ایله مزین اولوب قارتزیوسڭ رأینه کوره
ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم بر شمس منیر ماندی تصور اولنوب بو رأی جدیده
کوره مرکز عالمده موضوع و محاط آفتاب عالمتاب بیاننده ذکری سبقت ایلدوکی طور
و طرز اوزره ثوابتدن هر برینڭ جرمی حولنده نیجه نیجه کواکب جولان و دوران اوزره اولدقلری
خیال اولنسه جائزدر رأی مرقومه کوره هیئت عالمڭ تخییلی ایچون وضع اولنان شکل بو محلده
رسم اولندی خفی اولمیه که بو رأی جدیده کوره اولا ارض کند و دائرهٔ عظیمه سنده
غربدن شرقه حرکت و دائرة البروجی بهر یوم ترتیب اوزره قطع ایدرك سیر و دور ایدر و سنه
تمامنده دورینی تمام ایدر ثانیا ارض غربدن شرقه حرکت سنویه ایله حرکت ایلدیکندن
ماعدا کند و محوری اوزرنده حرکت و دوران ایدوب بهر یوم دورینی تمام ایدر و تبدل لیل و نهار
راست ارضڭ بو حرکتنه لازم کلور فعلی هذا ارض حرکت یومیه ایله غربدن شرقه
حرکت ایدر اولدیغی بزه نسبت شمس و بالجمله کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت
ایدر کورینور ارضڭ بو کونه حرکتلرینه مثال بودرکه صحیحة الاستدار بر کرهٔ مجسمه بر صحرای
مستوی السطحده القا اولنوب مدحرجه فرض اولنسه کرهٔ مرقومه سطح مذکورڭ طولا
میدانی تماما طی ایدنجیه دکن کند و محوری اوزره دولانوب دوردن خالی اولمدوغی کبی ارض
دخی کند و دائرهٔ عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت و سیر ایله دائرة البروجڭ میدانی
تماميله قطع ایدنجه یه دك کند و محوری اوزره و مرکزی حولنده مدام دونوب دوران ایتمکده در
ایمدی ارض بروج ایله شمس میاننده واقع اولوب بر وجدن برینه محاذات ایتدککده البته
اول وقتده شمس اول برجڭ مقابلی اولان برجده کورینور مثلا ارض حمل ایله شمسڭ بیننده

واقع

واقع اولوب حمله محاذاتده ایکن البته اول حینده شمس حملك مقابلی اولان میزانده کورینور
وکذلك ارض سرطانده اولدقده یعنی سرطانه محاذی اولدقده البته اول وقتده شمس
سرطانك مقابلی اولان جدی ده کورینور والحاصل ارض بروج شمالیه نك برینه محاذات
ایدراولنجه البته اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نك مقابلی اولان بروج جنوبیه نك
برنده کورینور وعکسی دخی بوکا قیاس ایله معلوم اولور وشمسك بروج شمالیه ده زیاده جه
مکث ایلمه سی ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلمه سندندر زیرا ارض بروج
جنوبیه ده حرکت ایدراولدقده مرکزندن خروج ایلیوب دائره سنی توسیع ایتمکله
بالضروره جنوبده حرکت ایدرکن زیاده جه اکلنمك اقتضا ایدر غفلت اولنمیه که بورأیه
کوره ارضك محوری کندی نفسنه ودائره معدل النهارك یعنی عالمك محورینه موازی وضع
اولنور زیرا اکر دائره بروجك محورینه موازات ایدیدی دائما هر یرده لیل ونهار
مساوی اولوب اصلا هیچ بر وقتده وهیچ بر یرده فصول اربعه نك تبدل وتعاقبی بولنمزدی ولکن
چونکه ارضك محوری محور عالمه موازی اولدیغی حیثیتله دائره بروجك محورندن یکرمی
اوچ بچق درجه تباعد ایلر وبروجك سطحنه بروجهله میل ایدرکه انکله التمش التی درجه
اوتوز دقیقه زاویه سنی احداث ایلر وچونکه محور عالمه اولان موازاتنی دائما حفظ ایده رك
هر آنده فلکك بر معین ومخصوص ومحسوس اولان طرفنه متوجه اولەرق تحویل ایلرا البته
اقتضا ایدرکه ارض حرکه سنویه سیله شمسك اطرافنی دوران ایدراولدقجه فصولك تعاکسی
ازمنه معینه ده رجعت وعودت ایده که بونلر بینه قوپرنقوسك رأیی اوزره اختراع اولنان
کره مجسمه ده معاینه اولنور واشبو شکل مسطحده دخی فی الجمله تخیل اولنه بیلور
فرض ایدرزکه کره ثوابت ب ج د ی دائره سی اولسون وارضك حرکه سنویه سیله
قطع ایلدوکی دائره عظیمه سی وك آ ه دائره سی اولسون وبو دائره نك تماق وسطنده
شمس وضع اولنسون ایمدی دیرزکه مثلا فصل صیف ایرشدکده یعنی شمس سرطانده
کورنوب وارض سرطانك مقابلی اولان جدی یه محاذات ایلدکده ارض ك نقطه سنده وضع
اولنوب انك یعنی ارضك محوری اولان س م خطی محور عالمه موازی اولور ویکرمی اوچ
درجه واوتوز دقیقه محور بروجدن تباعد ایلیوب ارضك دائره سنویه سنك سطحنه
التمش بدی بچق درجه سنده کی ب ك ه زاویه سی عندنده میل ایدر وبو صورتده شعاع شمس
ارضه عمود اولمق اوزره واصل اولور یعنی مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع سطح
ارضه دائره معدل النهار ارضی ده واصل اولمیوب بلکه مدار سرطانده یکرمی اوج درجه
واوتوز دقیقه معدل النهاردن قطب شمالی جانبنه طوغری بعید اولمق اوزره واصل اولور
وبوبله اولنجه قطب شمالی طرفنده واقع اولان نصف کره ارضی تنویر ایدوب قطب جنوبی
طرفنی تمامه ترك ایدر وبعده ارض فصل خزانك ابتداسنده آ نقطه سنه انتقال ایلر
وبو تقدیرجه دخی س م خطی که محور ارضدر کندی نفسنه ومحور عالمه موازات

اوزره قالور و بو وقتده ارض حمله محاذی اولوب شمس میزانده کورنمکله مرکز شمسدن مرکز
ارضه خروج ایلین شعاع که محور عالمه عمود اولور سطح ارضه دائرهٔ معدل النهارك اول میزان
اعتبار اولنان نقطه سنده واصل اولور وایکی بیله قطبك طرفلرنده اولان ایکی بیله نصف
کرهٔ ارضه مساوات اوزره منبسط اولور وبعده اول فصل شتا ایرشوب ارض م
نقطه سنه وارد قده بوحینده دخی س م محورنك موازاتی کما کان علی حاله باقی قالوب شعاع
شمس مدار جدی ارضی ده عمودا سطح ارضه واصل اولمغله قطب جنوبی طرفنده کی نصف
کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب شمالی جانبنده واقع اولان نصف آخرنی ترك ایلر وبعده اول
فصل بهارده ارض حرکت سنویه سیله و نقطه سنه وارد قده یعنی اول میزانه واصل اولد قده
شمس اول وقتده حملده کورینور مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه
معدل النهارك ابتداء حملده واقع اولان نقطه سنده واصل اولوب بوصورتده دخی ایکی بیله
قطبك طرفلرینه مساوات اوزره نور پاش اولور ولکن چونکه بوتقدیرجه ارضك منور
اولان طرفی شمسه ناظر اولور البته بزلره که خارج شکل مرسومده واقع اولمشز درظاهر
ونمایان اولمازپس قوپرنقوش هیئتنه کوره تبدل واختلاف امتدادلیل ونهار وتفرق
وتعاقب فصول اربعه اشبو تفصیل اولنان طریق ایله درخفی اولمیه که چونکه ارضك
دائرهٔ سنویه سنه موازی اولان دائرهٔ ثوابتك مثلا ب ج قطعه سی ویاخود د ی
قطعه سی بیزه بغایت بعید اولد وغندن بر نقطه قدر کورینورا لبته لازم کلورکه محور ارض
کندی دائرهٔ عظیمه سنك هرقنغی نقطه سنده بولنورسه عالمك یعنی دائرهٔ ثوابتك دائما
بعینه بر نقطه سنه متوجه اوله وقطب ارضی نك ارتفاعی ویوکسکلکی دائما بعینه بر جانبه
وفوق رأسمزده اولان بعینه بر کوکبه وبر مقداره نظر ایله ظاهر اوله هر نقدرکه ارض فی الحقیقه
دائرهٔ بروجده یعنی کندی دائرهٔ عظیمه سنده کی حرکت سنویه سیله کاه اوکوکبه وکاه بوکوکبه
وکاه جنوبیه وکاه شماله زیاده قریب اولورسه ده حال بوکه بیزدن پك بعید اولان دائرهٔ ثوابته
قیاس ایله دائرهٔ عظیمهٔ ارض که انی ارض حرکت سنویه سیله رسم ایلر بر نقطه قدرکلور وقوت
وقدرت الهیه ده نهایت تعیین ایلمکه اجتسار ایلین کمسنه لرك عندنده امورمزبور زیاده سیله
بعید وغریب ایسه ده امعان نظر برله ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد دکلدر وغفلت
اولنمیه که بورأیك اقتضاسی اولان حرکت ارضی استبعاد ایلیوب قبول ایتمینلره فکر وملاحظه
ایلمك لابد ولازمدرکه بطلمیوس رأینه کوره دخی بوندن زیاده نیجه امور مستبعده لازم
کلورکه جمله دن بری محرك اولك یعنی فلك اطلسك کمال وسعت وعظمتیله اول عجیب وغریب
سرعتی درکه انکله بهر یوم شرقدن غربه اولان دورنی تکمیل ایدر و بری دخی فلك اطلسك
یکرمی دورت ساعت مدتیله دورنده محاط اولان افلاکك حرکتلری وحرکتلرنده اولان
سرعتلریدرکه هر بری فلك اطلسه مخالفت ایدرك کندی مقتضای طبیعتلریله غربدن شرقه
حرکت ایلرکن ینه فلك اطلسه متابعتله بهر یوم شرقدن غربه حرکت ایدرلر وبرآتیلان

تفنكك

تفنك قورشننه بولنان سرعتدن بو حركتلرده كی سرعت اوچ یوز بیك ویاخود دورت یوز بیك قات زیاده وشدیددر امدی بو رأیه ذهاب ایدنلر دیرلركه شكلی كری اولمغله حركته زیاده سیله مستعد اولان جرم صغیر ارضك شمس اطرافنی دوراپلمه سی قتی چوق مرتبه آساندر اول جرمی كبیر اولوب سطح محدبنك شكلی هنوز دخی معلوم اولمیان فلك اطلسك وسائر افلاكك بینه كندولرینه نسبتله برحبه و برنقطه قدر اولان ارضك حولنده طیران ایتملرندن دخی اولمیه كه بو رأیه ذهاب ایدنلر كه دیرلر ارض كندی دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حركت ایدر اولدقچه محوری دائما موازات مذكوره سنی حفظ ایلر اوله دیمك دكلدركه محور ارض اصلا بر وقتده وهیچ بر وجهله وضعنی تبدیل ایلمیه زیرا بو رأی صاحبلری عندنده محور ارض دخی بر كونه بغایت بطی اولان حركتله متصف اولور كه یكرمی بش بیك سكز یوز اون التی سنهٔ قبطیه ده قطب دائرهٔ بروج حولنده بر دائره رسم ایدركه نصف قطری یكرمی اوچ درجه وقرق دقیقه اولور وارضك بو حركتندن بالضروره لازم كلور كه دائرهٔ بروج ایله دائرهٔ معدل النهارك محل تقاطعلری كه نقطهٔ مساوات لیل ونهاردر توالیٔ بروجك خلافنجه یعنی شرقدن غربه اولورجه سنه انتقال ایلیه وبوندن اوتوری بو حركته تقدم مساوات لیل ونهار اسمنی ویرمشلردر وارضك بو حركتندن نشأت ایتمشدر كواكب ثابته نك توالیٔ بروجه كوره یعنی غربدن شرقه اولان حركتلرینك ظهوری ونقطهٔ مساوات لیل ونهاردن شرقه طوغری اولان اختلافات بعدلرینك اشكاره اولمه سی وبو دخی معلوم اوله كه محور ارضك بو حركتی نسق واحد اوزره اولمیوب مشوش بولنمشدر زیرا تموقهارده نك كوندن بطلمیوسه كلنجیه دك كواكب ثابته نك حركتلری ترتیب بر وجه كوره اولمق اوزره هر یوز سنه ده بر درجه قدر مشاهده اولنمشدر و بطلمیوسدن البانكنیه كلنجیه دك هر التمش التی سنه ده بر درجه مقداری معاینه اولنمشدر وشمدی بو وقتده تیقهونك رصدینه كوره هر یتمش سنه ده بر درجه اولور كه بو تقدیرجه یولیانوسك سنه سیله یكرمی بش بیك سكز یوز اون التی سنه ده دورینی تماما تكمیل ایدر ور یجیولشك رصدینه كوره هر یتمش ایكی سنه ده بر درجه اولور كه بو صورتده كینه یولیانوسك سنه سیله یكرمی بش بیك طقوز یوز یكرمی سنه ده ادارهسنی اتمام ایلر امدی حد ذاتلرنده كواكب ثابته نك ثبات وسكونلری علی حاله طورركن دخی ینه بادی رأیه نظر ایله اولان حركتلرینك مشوش واقع اولمسیچون قوپرنقوش حقیقة تشویش ولامساواتی اشبو تقدیم مساوات لیل ونهار تسمیه اولنان حركتده تخیل ایتمشدركه بو تشویش ولامساوات بیك یدی یوز اون یدی سنهٔ قبطیه ده تمام اولورو لكن چونكه تیجیس والفونیس نام راصدان دائرهٔ بروجده میل كلی نك تشویش واختلالینی دخی مشاهده ایلدیلركه بو تشویش واختلال تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زمانك ضعفنده یعنی اوچ بیك دورت یوز اوتوز دورت سنهٔ قبطیه ده تمام اولور قوپرنقوش بو مشكلی تسهیل ایچون ارضك قطبلرینك حركتلرنده تشویش واختلالی تعیین ایلدی و بویله

تخیل ایدرزکه محور ارض شمالدن جنوبه وینه جنوبدن شماله یالکز یکرمی دورت دقیقه
وشرقدن غربه وینه غربدن شرقه ایکیشر درجه ویکرمیشر دقیقه حرکت ایدروایله که
محور ارضك اوجی بومقوله بوکوك وصارمشق حرکتله بر بوکوك وصارمشق
دائره یی احداث ایلر تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زمانتك ضعفنده ودائرهٔ
بروجده واقع اولان میل کلیده کی تشویشك برمدتده اشبو اعدادك ترتیبی اوزره
۱. ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ کهشکلدن معاینه اولنور وبویله اولنجه محور ارض یکرمی
بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده ترتیب بروجك خلافی اوزره حرکت ودورایتمکله اشبویدی
قطعه دن وبلکه دخی زیاده دن مرکب اولان دائرهٔ قطب دائرهٔ بروج حولنده تمامارسم اولنور
وبو دخی معلوم اوله که کواکب سیاره ده واقع اولان اقامت واستقامت ورجعتی بورأیه کوره
بطلمیوسك تعیین ایلدوکی تدویره محتاج اولمقسزن بغایت سهولتله فهم وتخیل ممکندر
زیرا ذکر اولنان اقامت واستقامت ورجعت همان انجق بزم رؤیتمزه کوره اولوب امور
محققهٔ خارجیه دن دکلدرشوکا بناءً که همان انجق برده بولنوب کواکب مذکوره یه نظر ایدر
اولدوغمزده بیزه کورنورکه کاه اقامتله وکاه استقامتله وکاهیجه دخی رجعتله متصف اوله لر
والا فرضا مرکز اولان شمسده بولنوراولیدق قطعا کوزمزه بومقوله خیالات کورنمزدی زیرا
مقدما تصویر اولندوغی کبی عطارد ایله زهره شمسك حولنده کی دائره لرینی ارضدن اول قطع
ایدرلر وارض دخی حول شمسده اولان دائرهٔ سنویه سنی کواکب ثلاثهٔ اخردن یعنی مریخ
ومشتری وزحلدن مقدم طی ایلر وبوسببدندرکه عطارد ایله زهره کاهیجه شمس ایله ارض
آره سنده وارض ینه شمس ایله کواکب ثلاثه میانده واقع اولورلر امدی فرض ایدرزکه
شمس آ نقطه سنده اولسون وارضك دائرهٔ سنویه سی ب ه ع ح ت ل دائره سی
اولسون مثلا دائرهٔ مریخ دخی ط د ق ر ی پ دائره سی اولسون که مریخ
بودائره نك برقوسنی قطع ایدنجیه دك ارض کندی دائره سنده اولان دورنی تمام ایدر
وبوندن صکره دائرهٔ ثوابت م ف لا ن دائره سی اولسون پس امدی دیرزکه
ارض ل نقطه سنده وکوکب یعنی مریخ ط نقطه سنده اولدقلرنده اول وقتده کوکب یعنی
مریخ دائرهٔ ثوابتدن م نقطه سنده کورینوروبعده ارض ل نقطه سندن ب نقطه سنه
وکوکب دخی ط نقطه سندن د نقطه سنه انتقال ایتسونلر اویله که ارض کوکب ایله
شمس اراسندن قریب اولمق اوزره انتقال ایدروبو وقتده کوکب فلك ثوابتدن لا نقطه سنده
مرئی اولور امدی چونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره اولان حرکتنك م نقطه سندن
لا نقطه سنه تعجیل ایلمه سی مشاهده اولنور استقامت دینلور وبعده چونکه ارض ب
نقطه سندن ه وکوکب د نقطه سندن ق نقطه سنه واروب کوکب بوحینده دخی
لا نقطه سنده محسوس اولور اقامت اولی حاصل اولور وبعده ارض ع نقطه سنه
وکوکب ر نقطه سنه واراولدقلرنده که کوکب بو وقتده ف نقطه سنده معاینه اولنور
وبوسببدن

وبوسببدن ناشی ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایتمش كورنور البتہ بوصورتده اولان
حركتنه رجعت تسمیه اولنور وبعده ارض چ نقطه سنه وكوكب ی نقطه سنه واصل
اولدقلرنده كه بوحینده دخی كوكب ف نقطه سنده مبصر اولور اقامت ثانیه حاصل اولور
وبعده ارض ت نقطه سنه وكوكب دخی پ نقطه سنه انتقال ایلدكلرنده كه بوحالده
كوكب ن نقطه سنده كورینور وترتیب بروجه كوره حركت ایدر استقامت دینلور
فعلی هذا كواكب ثلثهٔ علویه نك اقامت واستقامت ورجعتلری یعنی سكون واقبال
وادبارلری بومنوال اوزره درشمسدن صكره باقی قالان ایكی كوكب سفلی نك یعنی عطارد ایله
زهره نك دخی اقامت واستقامت ورجعتلرینی بویلجه تصویر ایدرزكه چونكه بوایكی كوكب
یعنی عطارد ایله زهره شمسه ارضدن زیاده قریبدرلر البتہ ارضدن اسرع اولمق اوزره كندی
دائره لرینی قطع ایلدكلرندن ارض ایله شمس آره سنه توسط ایدوب كاه اقامت وكاه
استقامت وكاهیجه دخی رجعت ایدرلر كورنورامدی فرض ایده لم كه ارض كندی دائره سندهكی
ت ب چ د ی ف قوسنی قطع ایدراولنجیه دك مثلا عطارد كندی لا ل م ن ط
دائره سنی تمامیله طی ایلر پس امدی دیرزكه ارض ت نقطه سنده وكوكب یعنی عطارد
لا نقطه سنده اولنجه البتہ كندوسی یعنی عطارد دائرهٔ ثوابتدن ه نقطه سنده كورنور
وبعده ارض ب نقطه سنه وكوكب یعنی عطارد ل نقطه سنه وارد قلرنده بووقتده كوكب
دائرهٔ ثوابتدن پ نقطه سنده مرئی اولور وچونكه بوصورتده ترتیب بروجه كوره حركت
ایدر البتہ بوحركتنه استقامت دینلور ولكن چونكه كوكب م نقطه سنه وارض چ
نقطه سنه وارد قلرنده دخی ینه كوكب پ نقطه سنده مبصر اولور البتہ بوحالده اقامت
اولی حاصل اولور وبعده ارض د نقطه سنه وكوكب ن نقطه سنه وارر اولدقلرنده كه
كوكب بوحینده ق نقطه سنده مشاهده اولنور البتہ بووقتده ترتیب بروجك خلافنجه
رجعت ایدر وبعده ارض ی نقطه سنه وكوكب ط نقطه سنه واصل اولنجه دخی چونكه
كوكب ینه ق نقطه سنده محسوس اولور اقامت ثانیه حاصل اولور وبعده ارض ف
نقطه سنه وكوكب لا نقطه سنه ایرشنجه كه بوحالده كوكبك كندوسی ع نقطه سنده
كورنور البتہ چونكه بواثناده دخی ترتیب بروجه كوره حركت ایلر استقامت ایدر خفی
اولمیه كه بوتفصیلكه عطارد حقنده تصویر ایلدك بعینه زهره حقنده دخی جریان ایدر
شوقدر واردركه بوتبدلات زهره ده سیره جك یعنی بطیجه واقع اولور چونكه زهره عطاردن
متزاید زمانده كندی دائره سنده دور ایلر ومعلوم اوله كه بوقدرجه تفصیلكه یوقرودن
بومحله كلنجیه دك تحریر وتقریر ایلدك بورأی جدیده بلكه یك قدیمه نمونه اولمغه كفایت
ایدر اولمغله تقریر وتنقیحندن بومقامده ختم كلام ایلمكی مناسب كوروب شمدن صكره
بومذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه یی تحریر وتقریر ایتمكه شروع ایدرزكه اولا بویله اعتراض
اولنمشدركه بورأی جدید تعبیر اولنان تخیلات كتب سماویه نك قتی چوق منطوقاتنه مخالفدر

وهرشیٔ كه حال وشانی بویله اوله اصلا بر وجهله كندوسنه رغبت والتفات اولنمغه شایسته
وحقیق دكلدر امدی بو رأی جدید تعبیر اولنان تخیلاته دخی اصلا بر وجهله رغبت والتفات
اولنمق لایق وسزا دكلدر جوابنی دخی كبراده تردید ایدرك بویله ویرمشلردركه نفس الامر
اولمق اوزره رغبت والتفات اولنمغه شایسته وحقیق دكلدر دینلورسه هرنه قدركه مسلم
اولورسه ده قطعا فائدهسی یوقدر وفرضی اولدوغی اعتبار ایلهده اصلا رغبت والتفاته
سزادكلدر دینلورسه ممنوعدر وقارتزیوش صغراده دخی تكلم ایدرك بومنوال اوزره جواب
ایتمشدركه ارض بومذهب جدیده كوره دخی حد ذاتنده حركت ایله متصف اولمیوب حقیقة
متحرك اولان كندوسنی یعنی ارضی احاطه ایلین اول ماده لینه دن اولان كردابی درو بلكه
ینه قارتزیوشك اثبات ایلدوكی بعضی قواعدك اقتضاسنجه بوقوپرنقوش رأیندن زیاده
بطلمیوسك رأیی اوزره دخی ارضه حركت ایلمك لازم كلور زیرا قارتزیوشك عندنده ارض اول
كردابی اولان ماده لینه نك اجزاء معینه سی میاننده دائما محاط اولوب همان داخل سفینه
اولان كمسنه نك سفینه ایچنده ساكن اولدوغی كبی ارض دخی ذكر اولنان ماده لینه نك اجزاء
معینه سی ایچنده دائما ساكن اولور اما بطلمیوسه كوره چونكه ارضی احاطه ایدن
هوانك جزءلری هرآنده انك یعنی ارضك حولنده تجدد وتبدل ایدرك دور ایلرلر البتهینه
قارتزیوشك حركت حقنده سرد ایلدوكی تعریفه كوره ارض دخی حركت ایلمك لازم كلور
وبوندن غیری بردخی بوطرزه جواب ویرلمشدركه امور دینیه وخلقیه یه متعلق اولمدقلری
تقدیرده مجرد رؤیته كوره قتی چوق احكام كتب سماویه ده ایراد اولنمشدر ازجمله مقالات
توراتده قمره بیوك چراغ تسمیه اولندوغی واردر مع هذا كذا واقعه نظر ایدر اولدوغمزده قمر كواكب
سائره دن اصغر اولدوغندن غیری نورنی دخی شمسدن اخذ ایلر وبردخی ارض دائما
ساكندر حكمی كه مجلدات توراتده تصریح اولنمشدر مقصود اولان معنا ایله حق وكرچكدر
زیرا بوسوزك اول محلده اولی بویله دركه نسلك بری كیدر وبری كلور دیو اولنجه تمام كلام
نسلك بری كیدر وبری كلور وارض دائما ساكندر بوسبكه افراغ اولنوب سباق وسیاق
قرینه سیله ارض دائما ساكندر دیمك ارض دائما بعینه باقی قالوب من حیث المجموع تبدل
وانقلابدن مبرادر هرنه قدركه بعضا كندوسنده فی الجمله كون وفساد واقع اولورسه ده
دیمكدر وبو معنایه ارجاع اولنور حضرت داود علیه السلامك تكلمنمش یعنی ارض
كندی سكونی اوزرینه یعنی پكلكی وصلابتی اوزرینه تنكم عبرانی لسانجه اولان شرحلرده بیان
اولنمشدر ویاخود محكملغی اوزرینه تنكم اسكی ترجمه ده واقع اولمشدر زیرا ارض مجموع اعتباریله
اصلا نه طاغلور ونه هباء اولور ونه كینه بر دورلو فسادی قبول ایلر وبونلره حضرت
ایوب علیه السلامك اول كه تحریك ایدر ارضی كندی مكانندن وانك یعنی ارضك دیركلری
سلكنور وصرصلنور بوسوزینه كه جناب باری تعالی حضرتلرینك حقنده سویلمشدر
استناد ایله ارضك مركز عالمده مخلنوب دائما سكونت اوزره اولمسنی انكار ایدنلرده واردر

وبوندن صكره

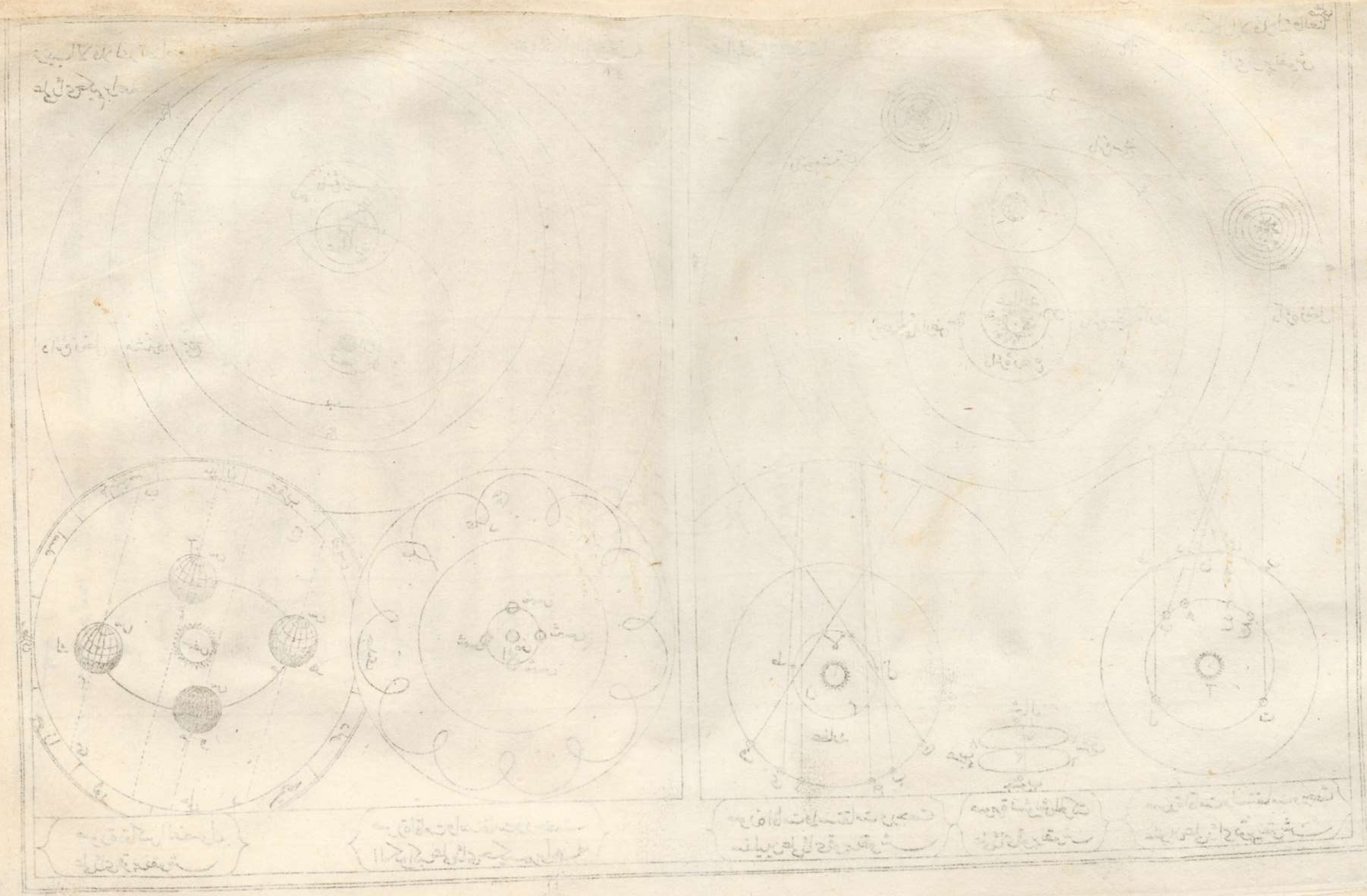
وبوندن صكره بنه قوانين رصدده وهيئته تشبث اولنرق بوطرزه دخي اعتراض اولنمشدركه
اكر ارض مركز عالمدن بعيد اولوب كندي دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده حركت ايديدي مثلا
قطب شماليننك يوكسكلكي هر زمان بر اسلوب اوزره اولمزدي وتپه مزده كي كوكبلر دائما ظاهر
اولمزلردي وهر وقتده فلكك بر معين نصفي منظورمز اولمزدي وبوندن غيري اوج ايله حضيض
دخي متعين اولمزلردي كه بواسوله ده واقع اولان ملازمه لرك بيان واثبات اولنماري
قواعد مناظر وهندسه دن نبذه دار اولنلره مختفي دكلدر جوابلري دخي بوقالبه افراغ
اولنمشدركه ارض منوال محور اوزره حركت ايدر اولدوغي تقديرجه ده ينه قطب شمالي نك
يوكسكلكي هر زمان بر اسلوب اوزره اولور وتپه مزدكي كوكبلر دائما ظاهر اولورلر وكرهٔ
فلكك بر معين نصفي يعني بروج ستهٔ معينه سي تماميله هر وقتده منظورمز اولور شوقدر
واردركه دائما ارضك بر معين قطعه سنده ثبات واقامتده اولمز شرطدر چونكه مقدما
ديدوكيمز كبي فلك ثوابت بيزدن اوقدر بعيددركه انك يانده ارضك دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سي
بر نقطه قدر كورنور وچونكه محور ارض محور عالم ايله دائما موازاتده در وخفي اولميه كه ذكر
اولنان احكام ثلثه يه دائما ارضك بر معين قطعه سنده ثبات واقامتده اولمزي شرط ايلدك
شو كا بناء كه قطب شمالي نك يوكسكلكي كه دائما بر نهج اوزره در بيزم رؤيتمزه كورندروارضك
دائما بر معين يرنده اولدوغمز زمانده در يعني بر معين افقي وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ معينه يي
غايب وتبديل ايلمدوكيمز وقتده در زيرا مثلا شمالدن جنوبه طوغري وياخود بالعكس كرهٔ
ارض اوزرنده حركت ايليوب مكان معينمزي وافق معينمزي وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ
معينه يي تبديل ايدر اولدوغمزده البته اول وقتده بيزه فلكك برباشقه قطعه سي ظاهر
اولوركه مقدما اني اصلا كورمزدك ومقدما كورر اولدوغمز قطعه سي شمدي بيزه
بالكليه مختفي اولور وقطب مذكورك يوكسكلكي وتپه مزده كي كوكبلر دخي متبدل اولورلر
وبوندن صكره اوج ايله حضيضك متعين اولملرينك لزوميله اولان سؤاله دخي بوبابجه
مقابله اولنمشدركه ارض دائرهٔ عظيمهٔ سنويه سنده حركتده ايكن دخي شمسدن بعيد اولمق
وضعي بولنجه اوج حاصل اولور وينه شمسه قريب اولمق وضعنه ايردكده حضيض پيدا اولور
وبو بعينه بطلميوسك رأيي كبي در شوقدر واردركه بطلميوسه كوره بعيد وقريب اولمق
وضعنه ايرمك حركت شمسدن اولور بو رأيه كوره ايسه حركت ارضدندر وبوندن صكره
ينه دونوب بو اجوبه نك مبني سي اولان مقدمه يه اعتراض ايدر ايسكه فلك ثوابتك
بزدن تا اوقدرن دك بعيد اولمه سي كه يانده دائرهٔ عظيمهٔ سنويهٔ ارض بر نقطه قدر كورنه
اينانلميه جق مرتبه ده مستبعد در بن دخي جواب ايدرمكه چونكه ذكر اولنان استبعاد ايله
اينانلمق بر سند قوي يه مستند دكلدر ومع هذا كه ذكر اولنان صغرا ايله مقصود اصلمز
اولان نظام احوال فلك حاصل اوليور بو مقوله فنلرده او مقوله استبعاد واينانلمق پك چوقده
ضرر ايتمز وبعده قواعد طبيعياته دخي استناد اولنه رق بو سياق اوزره اعتراض اولنمشدركه

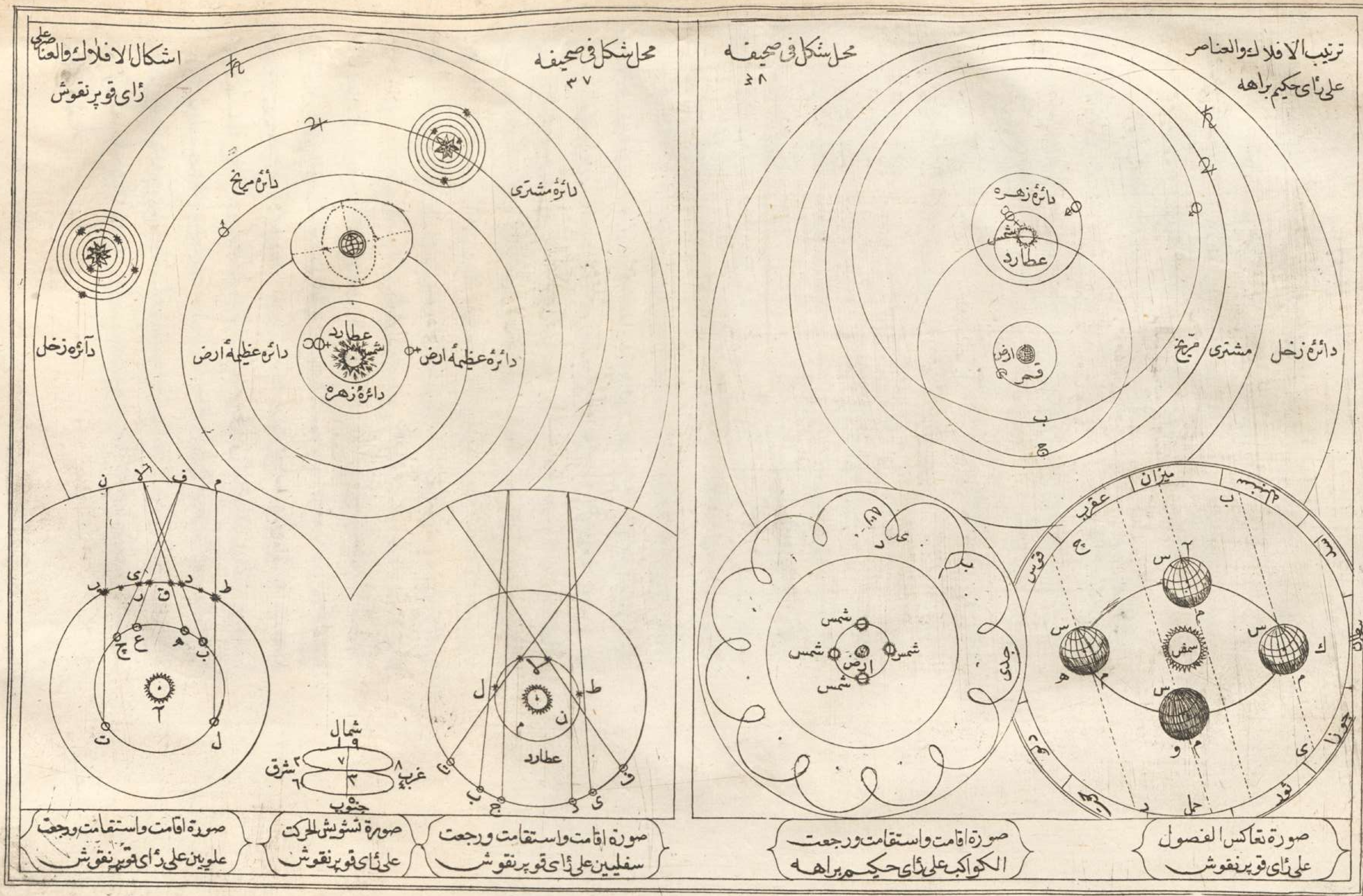
اسفل امكنه مركز عالمدر واسفل امكنه ده ينه اثقل اجسامكه ارضدر ساكن طورملودر
وبوندن غيرى اكر ارض متحرك اوليدى البتّه حس اولنوردى والبتّه ابنيه واشجار دخى
يقلوب باش اشغه اولورلردى واجسام ثقيله يوقرودن اشغه عمود انزول ايده مز اولورلردى
چونكه استقامتله كندوسنه وارهجق اولدقلرى نقطه سطح ارض ايله معا حركتده اولور
وقوشلر هوايوزنده طيران ايتكن چونكه ارض لانه لرنى الوب بيله سنجه كوتورارتق بردخى
لانه لرنى نه وجهله بوله بيلورلردى وبوندن غيرى مثلا غرب جانبنه طوغرى اتيلوب مدحرج
اولان برخمپاره نك حركتى شرق طرفنه طوغرى اتيلوب مدحرج اولدوغى وقتده اولان
حركتندن پك چوق زياده سريع اولوردى چونكه غربه كيدركن غربدن شرقه كلن ارضك
سطحى اكا يعنى غربه كيدن خمپاره يه قرشو كلمكله خمپاره نك سطح ارضدن طى ايلدوكى قتى
چوق اولوركه بوحال ذكر اولنان خمپاره نك شرقه طوغرى كيتمه سنده يوقدر وبو اسولهنك
فردا فردا جوابلرى دخى بوبله دركه ارض اسفل امكنه مى درد كليدر هنوزدخى مثبت ومبين
دكلدر وارسطونك فلكيات طبيعيه ده بومطلبى اثبات ايتمك ايچون كتوردوكى دليلنى غاللئس
نام هيوى زياده ذم وقدح ايلمشدركه اول مذموم ومقدوح اولان دليلك تحرير وتنقيحى
بوبله دركه لاجرم ثقيللر مركز عالمه كوتوريلوب خفيفلر اندن يعنى مركز عالمدن تبعيد اولنورلر
اما ثقيللر ايسه مركز ارضه قصد ايدوب خفيفلر اندن يعنى مركز ارضدن فرار واجتناب
ايدرلر امدى مركز ارض مركز عالمدر وبو دليلك ردى وقدحى دخى بوطرزه دركه بو دليلده كى
كبرا كه مقدم ذكر اولنان مقدمه در يا ابطال اولنور وياخود هيچ اولمزسه كندوسنده شك
وتردد اولنور زيرا اكرچه كوريورزكه بعضى ثقيللر مركز ارضه حركت ايده يورلر لكن مركز عالمه
كوتورولملرى هنوزدخى نه بداهتله معلومدر ونه كينه ارسطودن مبين ومثبت اولمشدر
وبلكه جزو بجزو تأمل اولنجه بو دليلده يعنى بو كبرا ده مصادره اولدوغى آشكار اولور وبوندن
غيرى ارضك طبيعتنه نظر اولندقده سائر كواكبدن اثقل اولمه سى هنوزدخى بيلنممشدر
وكيف كه نه مثلا قمر ارضه مستند اولور ونه كينه ارض قمره نه بو اجسامك بعضيسنه كندى
ذات وطبيعتى اعتباريله اعلى دينلور ونه كينه اسفل بلكه اعلى واسفل اولملرى بيزه قياس
ايله در واكرچه احجار عظيمه وانلره ماند اولان بعضى اجسام ثقيله ارضدن مفارقت
ايتدكلرى وقتده ينه اكا يعنى ارضه عودت ورجوع ايدرلرسه ده ولكن بتون كرهٔ ارض همانا
برجسم ثقيل كبى كندى محلندن قلدامز اولملق لازم كلمز وبوندن صكره ينه ديرزكه بز ارض ايله
بيله اول ذكرى سبقت ايدن ماده لينه نك ايچنده مخلط اولوب صوكوتورندوسى كبى ارض ايله
معا حركت ايدراو عمزدن اوتورى حركت ارضى حس ايده مزز وابنيه واشجارك منهدم
ولمدغى يرينك سببى دخى بوندن معلوم اولوربلكه بو دليلدن بونلرك قيام وثباتى لازم كلور
وبعده ديرزكه ارض ساكن اولسون وياخود ماده لينه ايله متحرك اولسون قطعا بر مانع ومزاحم
يوقدر برجسم ثقيلك يوقرودن اشغه طوغرى عمود انزول ايلمه سنه چونكه اومقوله جسم
ثقيل

ثقيل نازللك نزول دينلن حركتندن غيرى اول مادهٔ لينهٔ مذكورهنك حركتندن دخى
حصه دار اولمهسى محقق ومقرردر و بو بعينه اول طاش كبى دركه سفينهنك سرنك
تپهسندن دبينه طوغرى آتلمشدركه بو مقوله طاشك يوقرودن اشغه آتلدوغى حالده
سرهنك دبينه دوشمهسى تجربه ايله بلنمشدر سفينه يورر اولسون ساكن اولسون وبوكا دخى
بعينه سبب طاشك نزول دينلن حركتندن غيرى سفينهنك حركتندن دخى حصهدار
اولهسيدر وبلكه بو خصوصه طوغروسى بودركه نه جسم ثقيلك ونه كينه طاشك نزول
دينلن حركتى قطعا مستقيم دكلدر بلكه براكرى خطى رسم ايدهرك حاصل اولور هرنه قدر كه
بيزم رؤيتمزه كورهكه سفينه ايچنده يوز عمودا تخيل اولنور سه ده وبو بعينه بكا بكزر كه بركمسنه
برسفينهنك كورته سندن سرهنك دبينه بركره جكى اتدقده طوغرى حركتله نزل ايتدوكنى
مشاهده ايدر ولكن خارج سفينهدن يعنى كنار دريادن نظر ايدنلره انده يعنى اوكره جكده
ايكى حركت محسوس اولوركه بريسيله عمودا نزول ايدر و بريسيله دخى سفينهنك حركتنه
مشايعت ايلر او بيله كه اول كره جكك ذكر اولنان ايكى حركتله براكرى خطى رسم ايلدوكنى
تخيل ايدرلر و بويله اولنجه همان دريادهصونك حركتندن بالقلرك حصه دار اولدقلرى كبى
قوشلر دخى هوانك حركتندن حصهدار اولملريله لانهلرندن آيرلوب مباعدت ايتملرى لازم
كلمز وغربه طوغرى آتيلان خمپارهنك حركتى اسرع اولماز چونكه اوصورتده خمپاره دخى
ارضه مشايعتله غربدن شرقه حركت ايدر مذهب ثالث تيقهو براهئوش نام حكيم واكا
تابع اولنلرك مذهبيدر حكيم مرقومك هيئت عالم كيفيتنه دائر رأى سقامت آلودى كتاب
مرقومك باب رابعنده تلخيص اولندوغى اوزره بو محلده ثبت سلك سطور قلنمق ايچون عبارت
كتاب ترجمه ومآل ومفادى اجمالا نقل وتحرير اولندى فحواى عبارت بودر بطلميوس هيئتى
دلائل ومشاهداته مخالف قوپرنقوش هيئتى ايسه نظر جليه ونفس الامره مغاير اولمق
زعميله حكيم مرقوم ثالث مذاهب الثلاثه اولمق اوزره ايكى اولكى سقيمدن مصنع برمذهب
مستقيم انشا وپيدا ايتمك سوداسيله هيئت عالم بيانتى بركونه شكل وصورته افراغ
ايدوب رأى مرقوم كندوسنه نسبت اولنمغله تيقهو براهئوش هيئتى ناميله شيوع بولدى
حكيم مرقوم اولا بطلميوسه موافقت ايدوب ارضى مركز عالمده ثابت قلدى ثانيا قوپرنقوشه
مرافقت بر له شمشى جملهٔ سيارات حركتلرينك مركزى اولمق اوزره تعيين ايتدى انجق قمرى
استثنا ايدوب ارضك حولنده حركت ايدر ديدى پس رأى مرقومه كوره حول ارضده
متحرك اولوب ارضى كندولرينه مركز ايدينلر اولا قمردركه جملهدن ارضه قريب اولوب برآيده
دورينى تمام ايدر ثانيا شمس دركه قمردن ابعد وكويا بعد اوسطده اولوب سنه تمامنده دورينى
تمام ايدر ثالثا فلك ثوابتدركه غايت بعد ايله ابعد وآهسته سير ايله يكرمى بش بيك يلده
دورينى تمام ايدر شمس حولنده ايسه سيارهدن بش كوكب كندولرينه مخصوص حركت ايله
سير ودور ايدوب عطارد اوچ سنهده زهره سكز سنهده مريخ ايكى سنهده فعلى هذا مشترى

وزحل مدت معلومة المقدارده دورلرینی تمام ایدرلر بونظام اوزرەكه شمس حركت
سنویه ایله دائرة البروجی طی ایتدكجه كواكب مرقومه یی بیله الوب كیدر وعطارد وزهره
شمسك حولنده واقع حركتلرینه نسبت ارضه شامل اولمزلر ولكن مریخ ومشتری وزحل
كندی دورلریله ارضه شامل اولورلرحتی مریخ ب نقطه سنده بولندوغی زمانده شمسدن
زیاده ارضه قریب حاصل ایدرتنه كم بومحلده الحاق اولنان شكلدن بوجمله نك تخییلی ممكندر
خفی اولمیه كه حكیم مرقوم حركت یومیه اسبابنی بردرلو ذكر و یاد ایتمامكله رأینه تابع اولنلر
لاجرم فلك ثوابت مافوقنده حركت یومیه ایله بوهیكل عالمی شرقدن غربه اداره ایدیجی
بر محرك اثباتنه محتاج اولورلریا خود رأیلرینه كوره محركات ثلاثهٔ مرقومه یعنی قمر وشمس
وفلك ثوابت حركت بطیه ایله توالیٔ بروج اوزره غربدن شرقه حركت ایلدكلرندن غیری
هر یوم دائرهٔ معدل النهاره موازات ایدەرك شرقدن غربه حركت ایدرلردیه لر بوندن غیری
خیال ایدەرلر كه سیاره دن بش كوكب كندولرینه مخصوص حركتلرندن غیری كه شمسه
مرافقت ایله ترتیب بر وجه موافق غربدن شرقه حركت ایدرلردی بینه حركت یومیه ایله
دائرهٔ معدله متوازی سطح مستوی اوزره رأیلرنده قائم مقام محرك اول اولان شمسك تحریكیله
شرقدن غربه كیدرلر و بوجمله برله بینه دائرهٔ عظیمه لرینك محوری كندوتفسنه موازاتی دائما
حفظ ایلیه امرمز بورا كرچه من كل الوجوه محالاتدن عد اولنماز ولكن دشوار الحصول
ایدوكی دخی ذهن مستقیمه پوشیده اولماز وغفلت اولنمیه كه طبایع فلكیاتده یعنی مادهٔ
افلاكده جمهور حكما اختلاف ایدوب رأی بطلمیوسه یعنی مذهب اوله راغب اولنلر اجرام
اثیریه ماده سی اجسام مصمته یعنی حجم وصلابت وصفوت وشفت اوزره اولوب فلكلرده
نموو تدبل وتخلخل وتكاثف وخرق والتیام اولمیوب وحركتلرنده تشددو تضعف ورجوع
ووقوف وحیزلرندن خروجی قبول ایتمزلر مذهب ثانی وثالث اربابی سماوات موادندن حجم
وصلابتی سلب ایدوب طبایع افلاك مایعه ولینه وخرق والتیام قبول ایدر اجرامدر دیدیلر
حتی صاحب رأی ثالث تیقهو براهیوش ممالك شمالیه دن معدوددانیا اولكه سنده بحر بالطقده
هوءنانام جزیره ده صوند قوس تعبیر اولنور بوغازده متصرف اولدوغی اورانبورك نام قلعهٔ
رفیع البنیانده تاریخ میلادك بیك التی یوزسنه لری اوائلی اثناسنده رصد بنا ایدوب مادهٔ
سماوات لینه ومایعه اولق اوزره تخییل حتی ذوات اذناب سطوح افلاكده سیر ایدرلردیو دلیل
اقامت ایتمش وعطارد ایله زهره شمسك كاه فوقنده وكاه تحتنده بولندقلرینه ذاهب اولمش
وغفلت اولنمیه كه بو رأیه كوره عدد سماوات اوچه منحصردر اولی كه جمله یی محیطدر
امپیره یوم دیدكلری درکه اعتقادلرنده اهل سعادت اولنلرك مكانیدر ایكنجی فلك ثوابتدر
اوچنجی فلك سیاراتدر كه بوفلكی كواكبك حركات مختلفه سنه كوره بینلرنده تفاوت اوزره
واقع ابعاده نسبت دوائره تقسیم ایدرلر و بعضیلری فلك ثوابت مافوقنده محرك كل بر فلك
اثبات ایدوب بونلره كوره افلاك كلیه عددی دورت اولور وكذلك صاحب رأی ثانی

قوپرنقوش

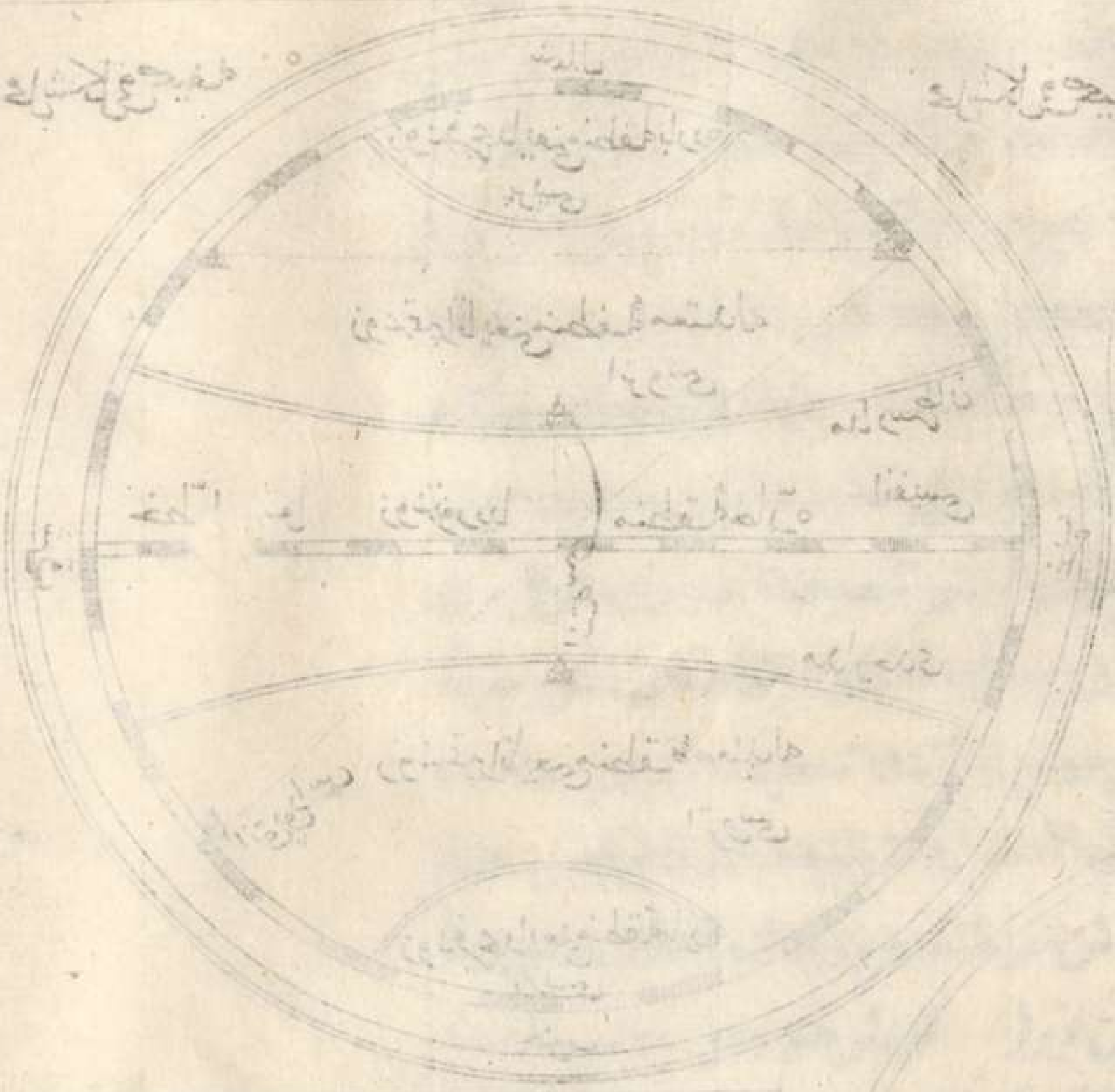

ترتيب الافلاك والعناصر
على رأى حكيم براهه
محل شكل فى صحيفه
دائرهٔ زحل
مشترى
مريخ
دائرهٔ زهره
عطارد
ارض
قمر
اشكال الافلاك والعناصر على
رأى قوپرنقوش
محل شكل فى صحيفه
دائرهٔ مشترى
دائرهٔ مريخ
دائرهٔ زحل
دائرهٔ عظيمهٔ ارض
دائرهٔ زهره
ميزان
عقرب
قوس
حمل
ثور
شمس
ارض
شمال
جنوب
شرق
غرب
صورة تعاكس الفصول
على رأى قوپرنقوش
صورة اقامت واستقامت ورجعت
الكواكب على رأى حكيم براهه
صورة اقامت واستقامت ورجعت
سفليين على رأى قوپرنقوش
صورة تشويش الحركت
على رأى قوپرنقوش
صورة اقامت واستقامت ورجعت
علويين على رأى قوپرنقوش

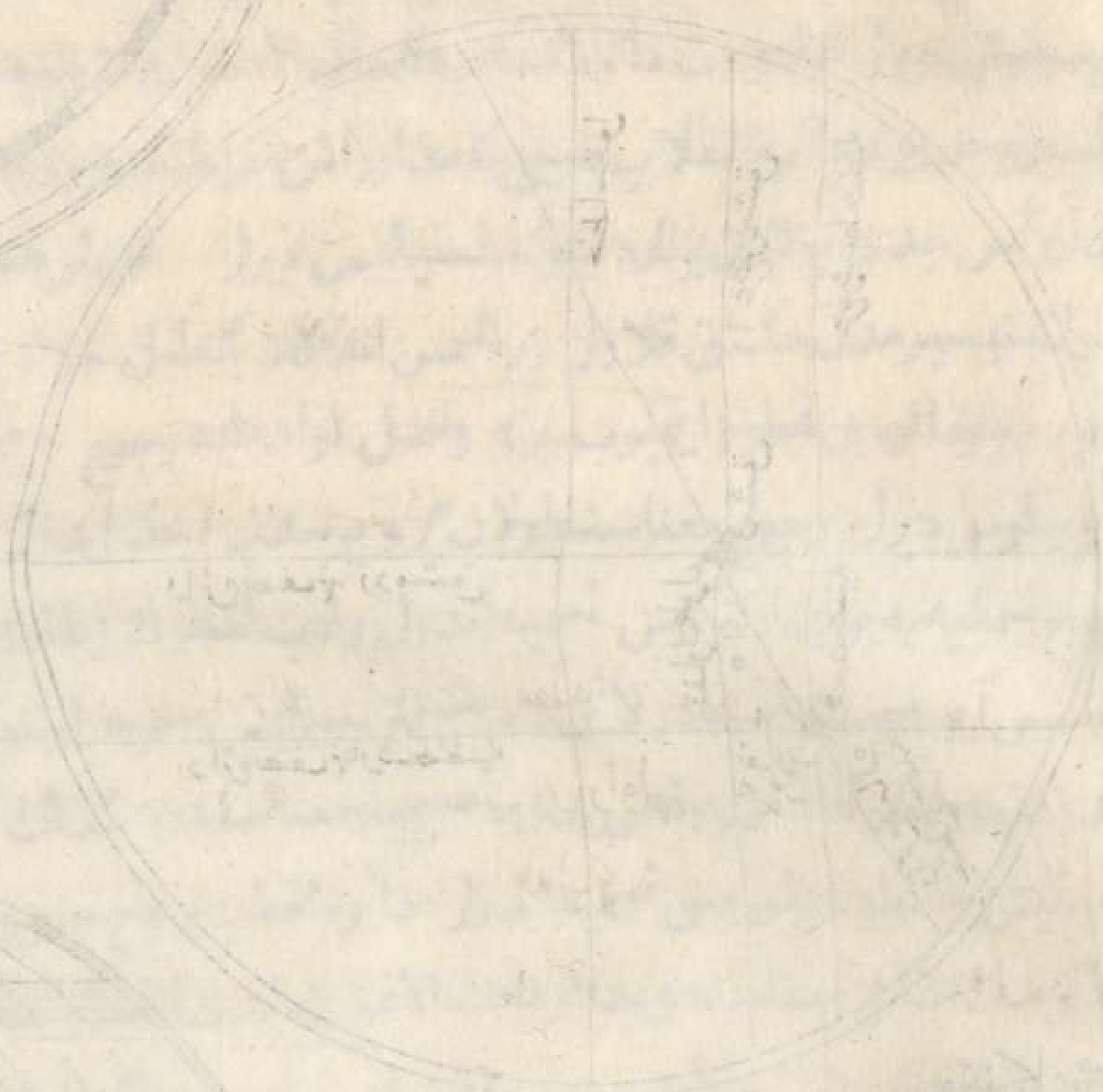
قوپرتقوش هيئتنده دخی عدد افلاك اوچه منحصر اولوب اولی جمله سيارات وعنا صردن عبارت اولان هيئت مذكوره در ايكنجی بزه كوريلوب مشاهده قلديغمز فلك ثوابتدر اوچنجی فلك ثوابتك تحتی مسافه سی هرنه دكلو بی حد وبی پايان وسعت اوزره فرض اولنور ايسه ده ماوراسنده فلك مرقومی محيط برفلك عظيم الشان خيال اولنوب اهل سعادته آرامكاه تعيين اولنور بوندن صكره باب مرقومده رأی مرقومه كوره تعاقب وتعاكس فصول سنه علل وكواكبه عارض اولان اقامت واستقامت ورجعت وسائر بونك امثالی كيفيت اسبابی بيان اولنمش ايكن اقتصار ايچون ترك اولنوب تخيلی اشكاله حواله ونچه نچه اسوله واجوبه ايراد اولنوب نقل وتحريری تطويله مؤدی اولمامق ايچون بومقدار ايله اكتفا وترجمه ده تعامل ناسده جريان ايدن القاب واملا اختيار اولندی وبو محلده شاعر بليغ فصيح اللسانك بيت حديث از مطرب ومی كوو راز دهر كمتر جو كه كس نكشود ونكشايد بحكمت اين معمارا بيت كمسه حل ايلمدی مشكل راز فلكی واراسه عقد ثريايی قودی نقطهٔ شك قوليله هيئت عالم بحثنده ختم كلام ودقايق وحقايق اسرار نامتناهی بی حاوی مجرد صنع جناب حضرت باری اشبو عالم جسمانينك كيفيتی علمنده دريای بی پايان حكمته بوندن زياده توغلدن كف عنان عزيمت اولندی تم تذييل الطابع

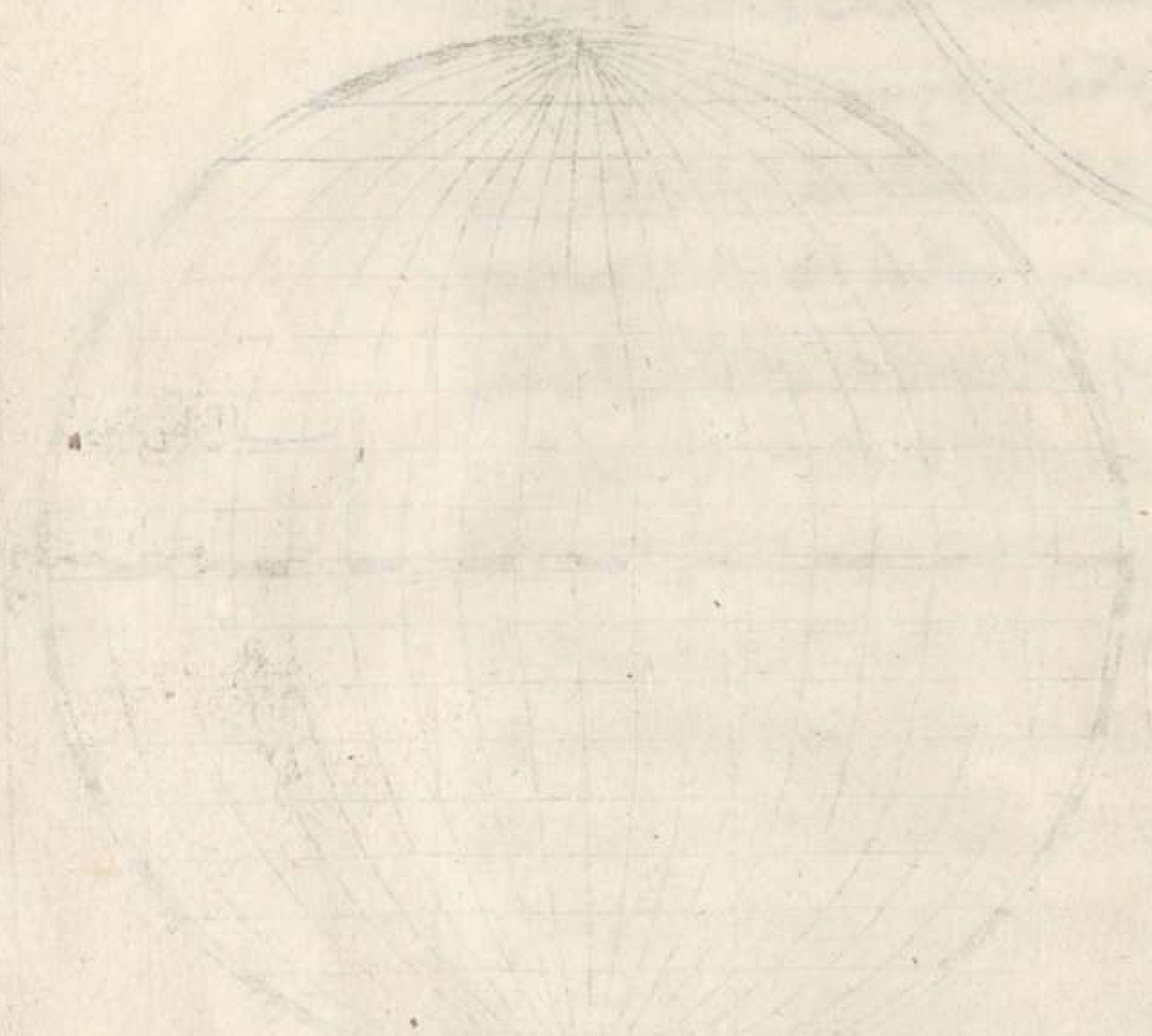
امر سادس دوائر واقطاب بياننده در جغرافيلر كره اوزرنده دوائر مختلفه واقطاب اثبات ايدرلر ارض وافلاك اموری بونلرله ضبط اولنور اولا كره ده محور فرض اولنور اول برخط دن عبارتدر كه مركزه اوغرايه وكره ياخود دائره نك برطرفندن برطرفنه منتهی اوله بوكا قطر دخی ديرلر يونانده ديامتر بومعنايه در واول خطك ايكی طرفی قطبدر كره لنك اوزرنده دو تر يونانيلر اكا پولوس ديرلر دونمك معناسنه پوليودن مشتقدر افلاك وارضده بوايكی قطبك بری شمالی در يونانده اكا اركتكوس ديرلر آيو معناسنه آركتكودن مشتقدر زيرا انده دب اصغر شكلی واردر بو قطبه مقابل اولان جنوبی در يونانيلر اكا آنتاركتكوس ديرلر آنتی ضد ومقابل معناسنه در وبونلرك لاتن ده غيری اسملری دخی واردر كه اطلسده بووجهله مذكوردر قطب شمالی يه بورياليش وآكولوناريس دخی ديرلر بورياش وآكولونام روزكار اول سمتدن اسد وكيچون وشبتمتر يوناليش دخی ديرلر زيرا دبك يدی يلدزی اولان تريونيش انك حولنده دورايدر وقطب جنوبيه اوشتر ياليس ونوسيوس ديرلر زيرا آوشتر ياخود نوتوس نام روزكار اول سمتدن اسر ومريد يوناليش دخی ديرلر اصطلاحا جنوبی معناسنه مريديش دن اخذ ايدرلر دائره برخط وياسطح دركه وسطنده نقطه دن محيطه اخراج اولنان خطوط متساويه اوله واول نقطه يه مركز محيط ومركز دائره ومركز كره ديرلر بودخی ايكی قسمدر اوزرنده واقع اولدوغی كره يی تنصيف ايدرسه عظيمه تنصيف ايتمزسه صغيره ديرلر پس كرهٔ ارض اوزرنده سكز دائره تعيين اولنمشدر دوردی عظيمه دوردی صغيره در اول دورت عظيمه دائرهٔ استوا ودائرهٔ نصف نهار ودائرهٔ بروج ودائرهٔ افق در دوت دوائر صغرا ايكی انقلاب مداری وايكی قطب مداری بوسكز دوائرك بشی متوازيه يعنی ارالرنده بعد مساوی اوچی منحرفه در

وبونلردن ایکیسی یعنی دائره نصف نهار ایله دائرهٔ افق کره اوزرنده رسم اولنیوب منفصل ومتحرك وضع اولنور باقیسی کره اوزرنده مرسوم وثابتدر پس بونلری بر بر بیان لازمدر دائرهٔ افق بو بر دائرهٔ عظیمه درکه عالمك کورینور قسمنی کورنمز قسمندن فصل وتحدید ایدر اول اجلدن حد ایدیجی معناسنه یونانده اکاهوریزون ولاتنده ترمینا تور وفینینس دیرلر کره نك تحتانیسی وفوقانیسی انکله بیلنور بودخی بر قاچ قسمدر بری افق حقیقی که کره یی تنصیف ایدر بری افق حسی که امکنه سکاننك روئیتنه کوره مختلف اولور بری دخی افق مستقیمدر خط استوا افقی که انده طلوع وغروب استقامت اوزره در بری دخی افق مائل که مستقیمدن غیریسی جمله آفاق مائله در یعنی قطبلردن برجانبه میل ایدر وطلوع وغروب انلرك اکثرنده استقامت اوزره دکلدر افق حسی قطرنك ارضده مسافه سی یوزسکسن استادیوم یعنی یکرمی ایکی بیك بشیوز ادمدر که جرمانیه میلی ایله بش میل وخمسهٔ اثمان میلدن زیاده دکلدر دیو تخمین اولنور دائرهٔ افقك ایکی قطبی واردر بری سمت رأسدر که فرنك مهندسلری بونی تحریفله زنت دیرلر وبری سمت قدمدر اکا انلر نادیر دیرلر بونلرك هر بری آتی یوداسه نسبت علی العکسدر یعنی بزم سمت قدممز طبان طبانه مقابلمزك سمت رأسی دوشر دائرهٔ استوا کرهٔ ارضده بر عظیمه درکه فلك اعظم منطقه سی اولان معدل نهار دائره سی سطحنده واقع اولوب شمس سنه ده ایکی دفعه کندی حرکتی ایله اوزرینه کلدکده اکثر معموره ده لیل ونهار مساوی اولمغله استوایه منسوبدر یونان اکا ایسی مرنوس ولاتن اکواتوردیرلر معدل معناسنه اول وقت شمسك فلکده ایکی اعتدال نقطه لرینه کلدیکی زماندر که بری اول حمل وبری اول میزاندر واول ایکی نقطهٔ اعتداله اکونوقسیالیس دیرلر پس متوازی دوایرك عظیمه سیدر ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرهٔ ارضی جنوبی وشمالی ایکی قسم متساویه تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنور اول تقاطع محلی ایکی نقطهٔ اعتدال مقامنده در انلره اکونوقسیالیس دیرلر وکیجلر بودائره یه مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرهٔ بروج کرهٔ ارضده رسم اولنان عظیمه نك بری دخی بودر بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوس در معدلله تقاطع ایدوب ایکی انقلاب نقطه لرینه اچیلوب بر جانبه میل ایلمشدر اول میله میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بوچق درجه قدر جنوبه وشماله مائلدر قطبلری دخی قطب عالمدن بوقدر برجانبه دوشر بودائره یی اون ایکی قسمه تقسیم ایدوب هر برینه بر برج دیدیلر التیسی شمالده حمل ثور جوزا سرطان اسد سنبله التیسی جنوبده میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا فلك البروجده اشکال کواکبدن بودائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی واقع اولمشدر انکیچون یونان حیوان معناسنه اولان زودیادن اسمی مشتق قلدی ولاتنده شیغنی فر دیرلر علامت کتوریجی معناسنه زیرا بروجك هر بری شیغنم یعنی علامتدر واسماء بروجی بر بیته درج ایدرلر اول بیت بودر سونت آریش تاروش جمینی قانسر لیو ویرغو لیبرا اسکوه اسقور پیوش

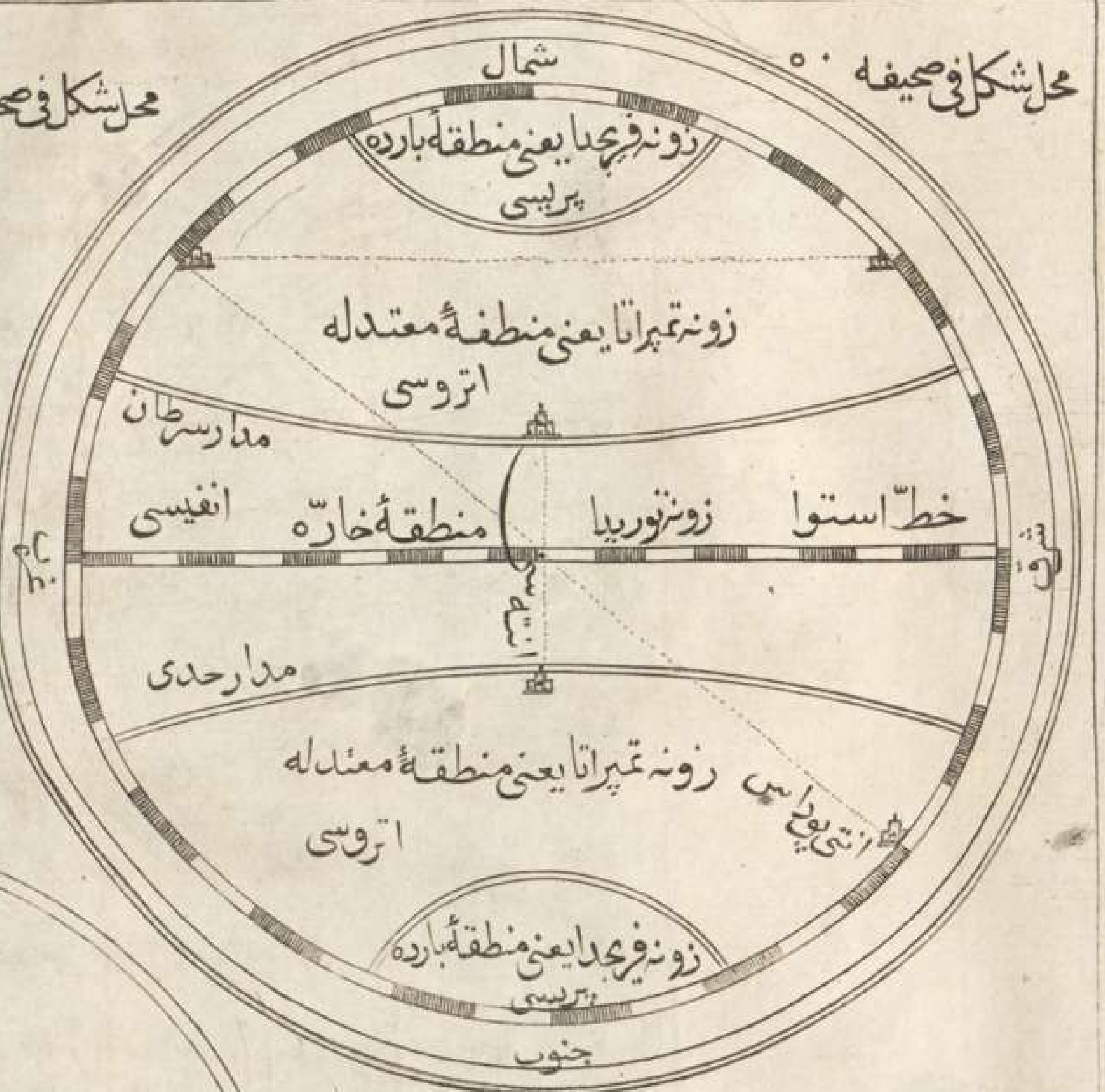

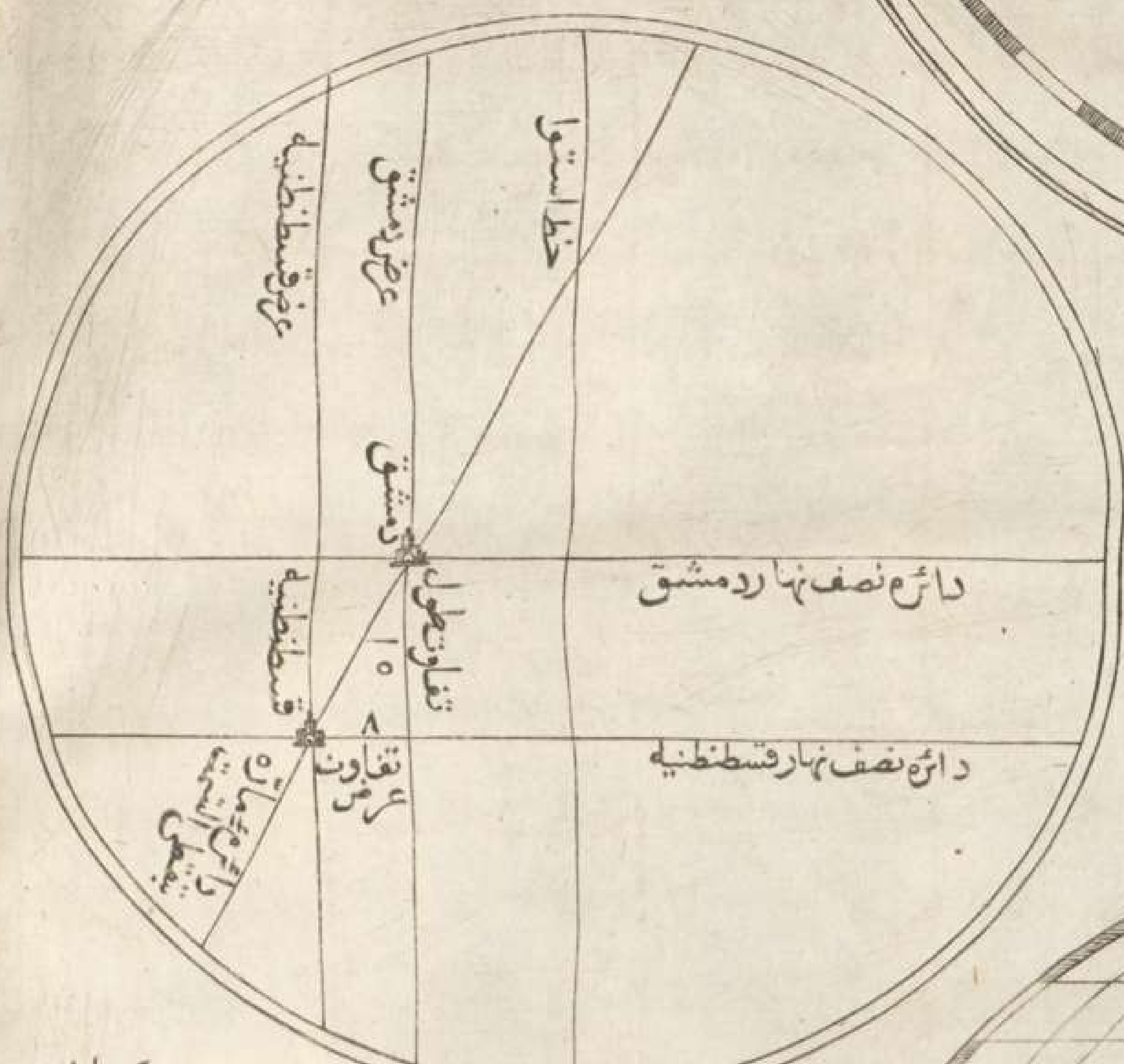
محل شكل في صحيفه ٥٠

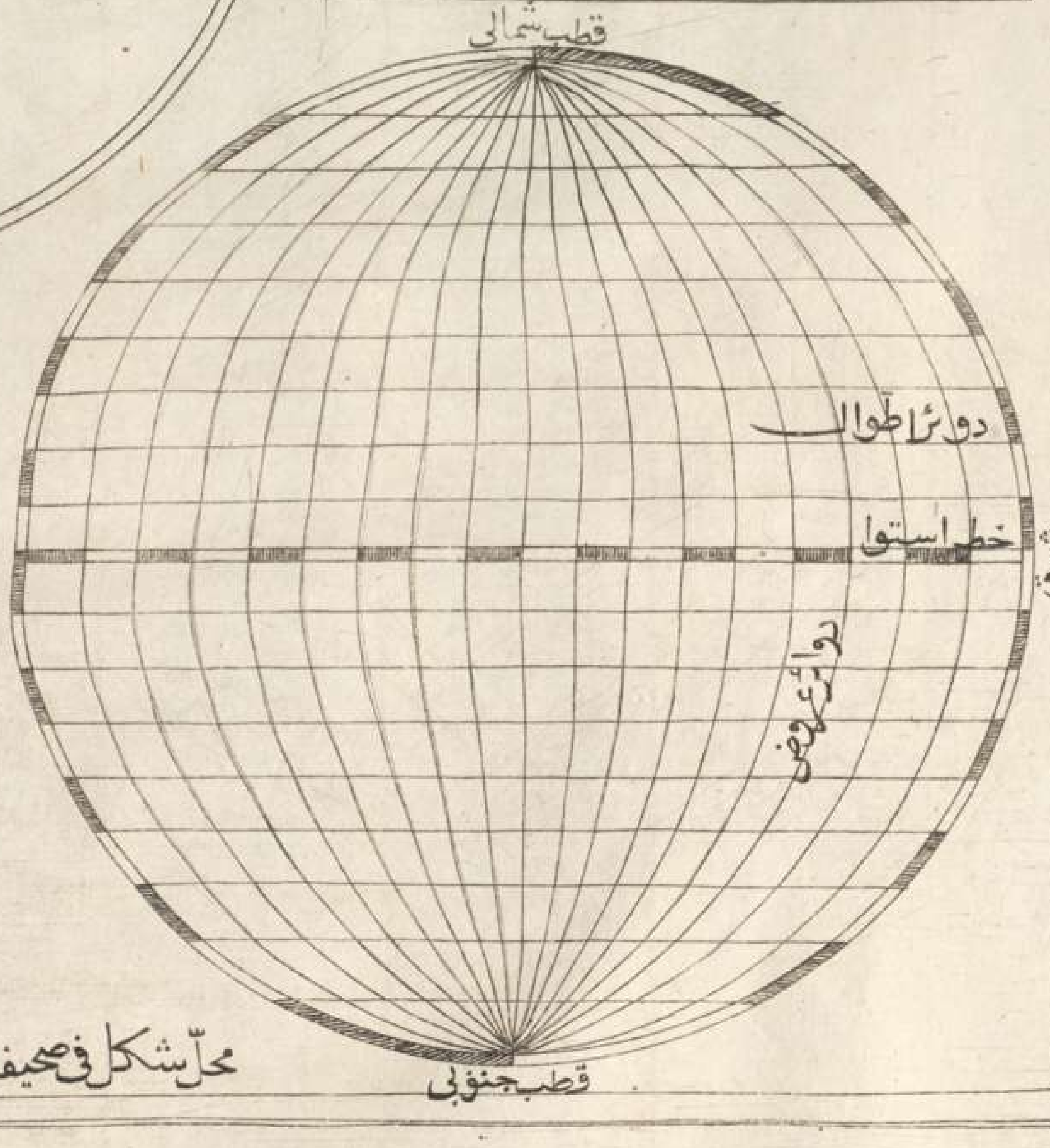
محل شكل في صحيفه ١٢٠

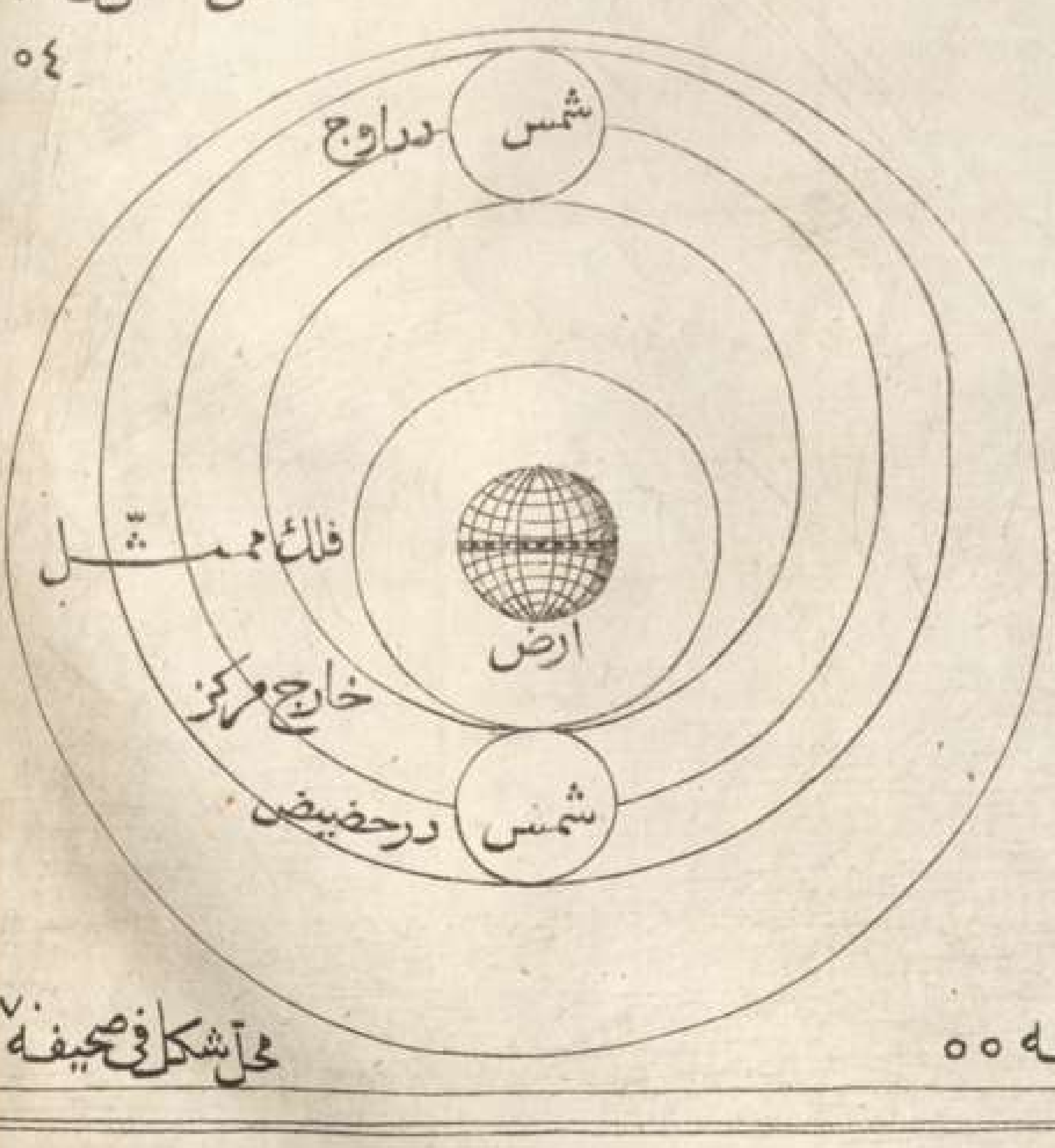

شكل انقسام الكرة الى المناطق . منسويات
ممالك بمثلثات بروج وسيارات . معرفة جهات
ومواضع بلاد . دوائر عروض واطوال در كره
. قاعدة المساحه . قرب وبعد شمس الى الارض
حسب الاوج والحضيض . جدول اقاليم
. جدول مسافات ومقادير مقياسات

محل شكل في صحيفه ٥٤

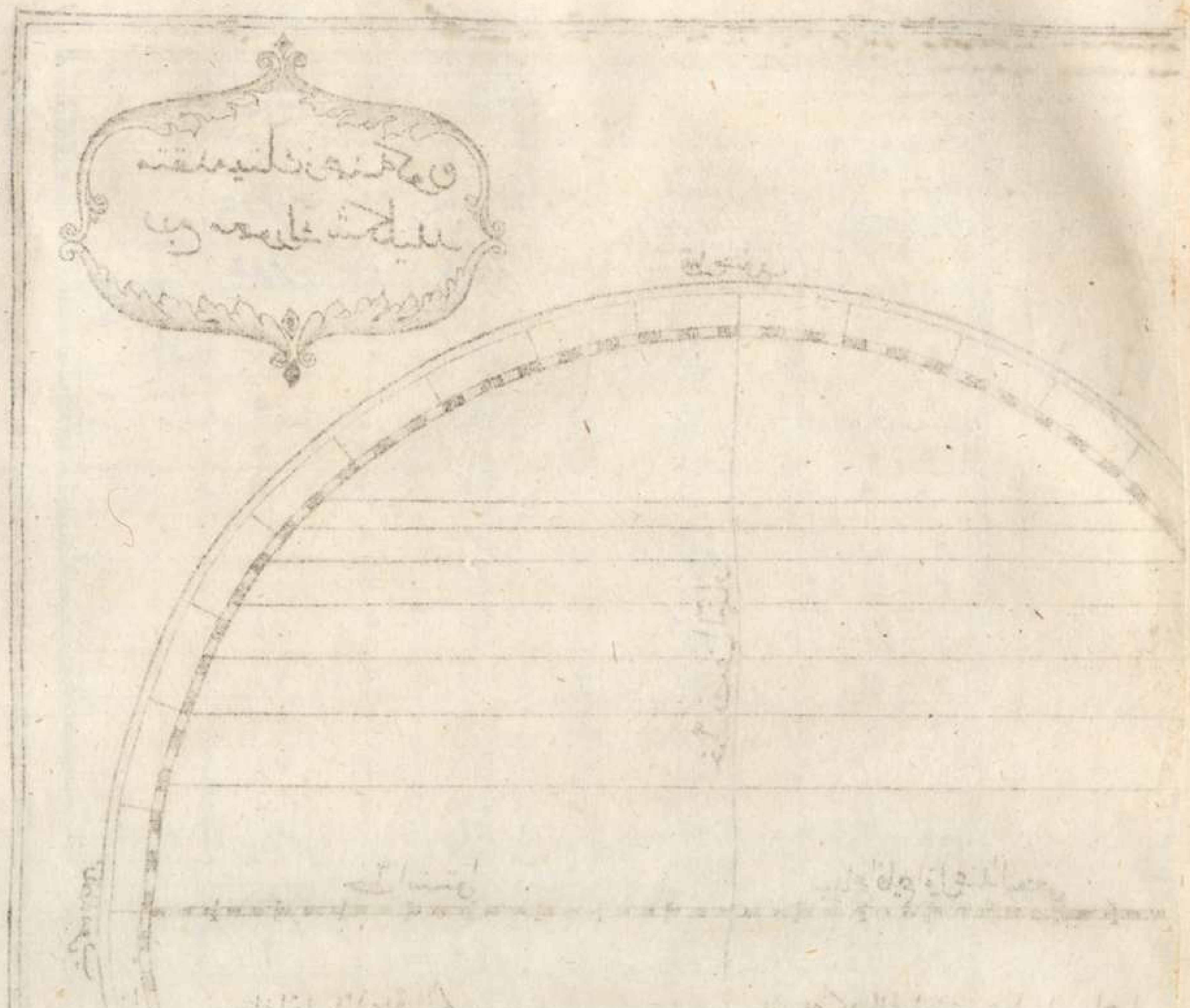

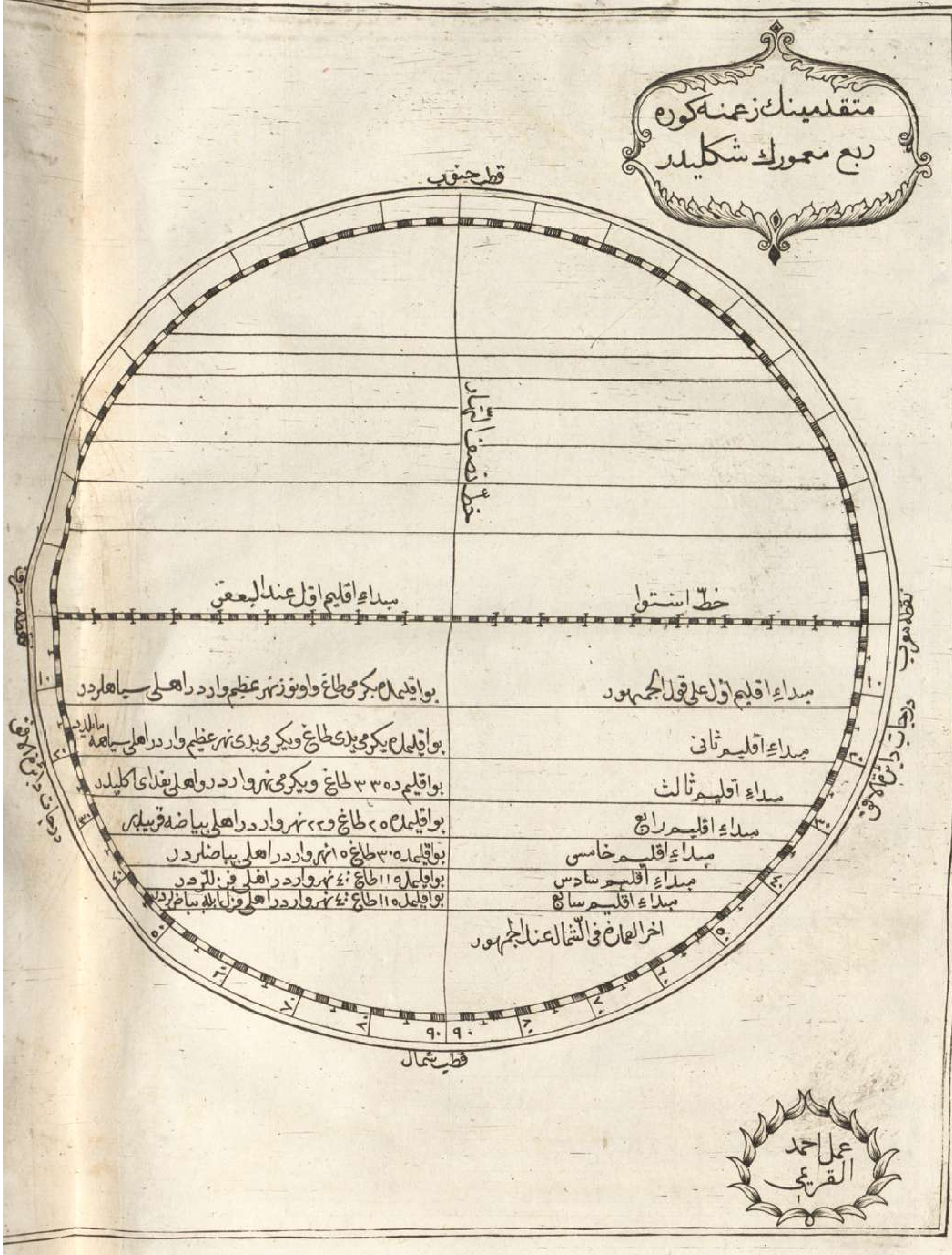
محل شكل في صحيفه ٥٥

محل شكل في صحيفه ٧

آرسی تنتش قاپرآنفون پیسچش بو بیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی مصراع ثانی
بروج جنوبیه اسماسیدر کوه واو معناسنه عطف ایچوندر ولاتنده آریش حمل تاوروش
ثور جمینی جوزا قانسر سرطان لیواسد ویرغو سنبله لیبرا میزان اسقور پیوش عقرب
آرسی تنتش قوس که ساجیتاریوش دخی دیرلر قاپرجدی آنفون دلو که قواریوس دخی دیرلر
پیسچش حوت اسملریدر وهر برج اوتوزدرجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه وهر دقیقه
التمش ثانیه یه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه قلنمشدر جمله احوال کره بونکله
حساب اولنور دائرهٔ نصف نهار بر عظیمهٔ متحرکه درکه ایکی قطب عالمدن ومتعین سمت
رأسدن مرور ایدوب دائرهٔ استوا ایله تقاطع وکرهٔ ارضی تنصیف ایدر بری شرقی بری
غربی دوشر نصف لیل ونصف نهار بونکله بیلنور ودائرهٔ استوا اجزاسندن هر برجزئه
بر نصف نهار اعتباری ممکندر بوکا یونانده مریم ومرینوس ولاتنده تنصیف ایدیجی معناسنه
مریدیانوش دیرلر امادورت دائرهٔ صغیره که دائرهٔ استوایه متوازیه درانلرك ایکیسی مدار
قطب بروجدر بری دائرهٔ انقلاب صیفی که مدار رأس سرطاندر وبری دائرهٔ انقلاب شتوی که
مدار رأس جدیدر لاتن بونلره ستولستسیالیس دیرلر کونش طورمق معناسنه
سولستیسیومدن مشتق قلاردر زیرا شمس انده کلدکجه لیل ونهار بر وزبر قرار اولمغله کانه
طورور وبودائره یی تجاوز ایتمیوب برنه واصل اولدقجه رجوع ایتمکله یونان بودائره لره
تروپیکوس دیرلر رجوع معناسنه اولان تروپوسدن اخذ ایدرلر دائرهٔ مدار قطب
بروج شمالیه یه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرك ایقلوی کویاکه انی رسم ایدر
ارتقوس آیو معناسنه در لاتنده شپتنتریونالیش تسمیه اولنور زیرا دب اصغر یدی
یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی یاصیجیلر معناسنه در کذلك اول سمتك اسمی ایله
بوریالیش واکولوناریش دخی تسمیه ایدرلر دائرهٔ قطب بروج جنوبی یه انتارتکوس دیرلر
ارتیکوسك مقابلی معناسنه وبودائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوشتر ینوش یاخود
اوشترالیس ومریدیونالیش دخی دیرلر امر سابع بودائره لر ایله ارضك انقسامیدر
ذکر اولنان دورت دوائر صغار که ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدر جمله ارضی بش قسم
ایدر جغرافیلر بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هربری ایکی کوچك دائره اراسنده یاخود
بردائره وسطنده واقع اولان مسافه دن عبارتدر بو بش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله
منطقهٔ محترقه درکه بو معنایه اکاتوریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن
ایدرلردی وبوایکی انقلاب اراسی اولان قرق یدی درجه مسافه در خط استوا اورته سندن
یکروایکیسنه منطقهٔ بارده دیرلر زیرا مسیر شمسدن بعید اولمغله شدت برددن متقدمین
ظنی اوزره غیر مسکوندر و بونلر مدار قطبین اورته سنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور
مسافه دربو مسافه لردخی کندی قطبلری ودائره لری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی
منطقهٔ معتدله دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغله بونلر مسکونه در شمالیسنی سرطان

انقلابی ایله ارکتکوس تحدید ایدر جنوبیسنی جدی انقلابی ایله انتارکتکوس تحدید ایدر وهربرینك
عرض مسافه سی قرق اوچ درجه در وبومناطق سکانی ظل ووضع جهتی ایله بری برندن
ممتازلردر ظله نسبت منطقهٔ بارده سکاننه پریسی دیرلر زیرا انلرك ظلی دکرمن کبی سطح افقده
دونر منطقهٔ معتدله سکاننك اسمی اتروسی در زیرا انلرك نصف نهارده ظلی برجانبه دوشر
منطقهٔ حاره سکاننه انفیسی دیرلر زیرا بونلرك نصف نهارده ظلی کاه جنوبه وکاه شماله دوشر
ووضع جهتندن دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر برقسمی پریه سی در بونلر بومدارده وبرعرضده
دیزلنلردر ابتداء طولدن آخره وارنجه ایکنجی انتیسیدر بونلر خط استوادن ایکی طرفه
علی السویه بعید اولان عرضلرده وبرطولده دیزیلنلردر اوچنجی انتی بوداسدر بونلر خط
استوایه ایکی طرفده برابر عرضلرده بری سمت رأس بری سمت قدمده اولنلردر بوالتی قسم
دائره دن ملاحظه اولنه امر ثامن عرض دائره لرنده واقالیمده در جغرافیلر کرهٔ ارضی
اختلاف لیل ونهار اعتباری ایله برنیجه قسم ایدوب هربرینه اقلیم دیدیلر اسلامیان اقلیمی
ایکی قسم قلوب برقسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی نتکم تقویم البلدان صاحبی
یکرمی سکز اقلیم عرفی ذکر ایدر لکن سائر جغرافیلر انجق اقلیم حقیقی یازوب انلری اقسام
ثلثهٔ کلیه جزئیاتندن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هرقسم نیجه اقسامه منقسم اولور
وهربرنده ولایت واقلیم دیمکه صالح نیجه اقسام واردر بوتقدیرجه مضبوط ومطرد اولماز
واول اقلیم اعتباراتدیکی بعض مجملده نیجه تفصیللر واردرکه بعد الوقوف نیجه اقالیم اولمق مقرردر
مزبورملك المؤیدك عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمشیدی پس بوکتابده انکیچون اقلیم
عرفی اعتبار ایتمدك زیرا برحد حقیقی ایله محدود دکلدر کیمی مدور وکیمی مقوس وکیمی
مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیجه یوز اقلیم ذکری لازم کلور انجق انلری ولایتلر
بیانی محللرینه حواله ایلدك بومحلده اقلیم حقیقی تقسیمنی ذکر ایدرز اهل فن انلری بووجهله تقسیم
ایلدیلرکه خط استوا التنده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام اون ایکیشر ساعتدر
بعده بلده قطب شمالی وقطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه اختلاف لیل ونهارا کاکوره زیاده
اولور پس بودائرهٔ استوایه موازی عرض دائره لری فرض اولنوب هرایکیسی اراسنه
براقلیم دیدیلر بوتقدیرجه اقلیم ایکی دائره اراسنده واقع اولان مسافه در شول شرطله که
انده اطول نهار خط استوا طرفنده اولاندن نصف ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول
مسافه یه دلالت ایدر لکن کاه دائره یه دخی اطلاق ایدرلر وبوتقسیم ایله بلادك مواضعی
وطبایعی واختلاف لیل ونهاری اجمالا معلوم اولور زیرا برابر عرضده اولان بلاد امورمذکورده
مشارکدر وهراقلیمده اوچ دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری اخر
وبودائره لره یونانده پارالّلی دیرلر بطلمیوس واتباعی یکرمی بردوائر شمالیه ویدی اقلیم تعیین
ایلدیلر جمله متقدمین اقالیمی یدی یه حصر ایدوب باقیسنك مسکونی آز اولمق ظنی ایله
اللی عرضندن اوته اقلیم اعتبار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علملری
قدمایه

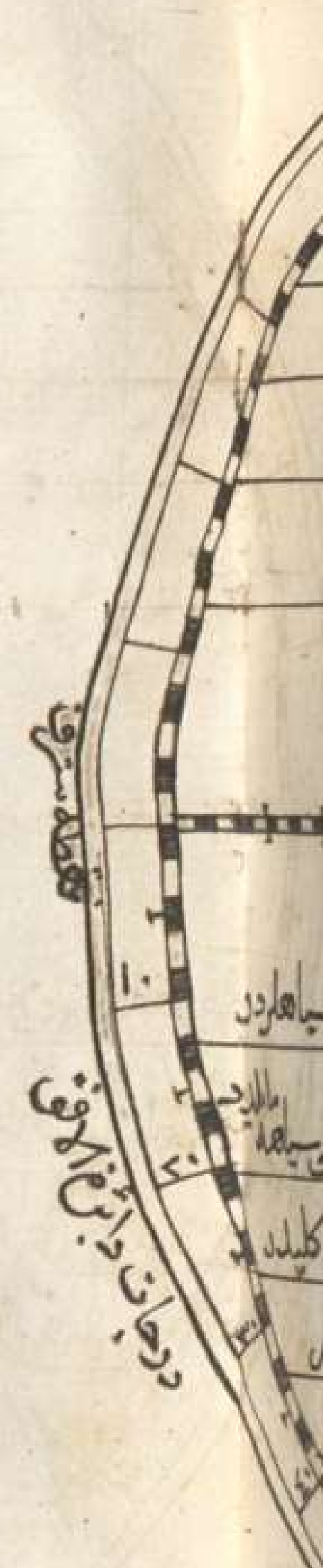

متقدمينك زعمنجه كوره
ربع معمورك شكليدر
قطب جنوب
خط نصف النهار
مبداء اقليم اول عند البعض
خط استوا
مبداء اقليم اول على قول الجمهور
مبداء اقليم ثانی
مبداء اقليم ثالث
مبداء اقليم رابع
مبداء اقليم خامس
مبداء اقليم سادس
مبداء اقليم سابع
اخر العمارة في الشمال عند الجمهور
قطب شمال
عمل احمد القريمي

جدول اقاليم على رأى المتأخرين

عدد اقاليم	عدد دوائر	اطول نهار اقاليم: ساعت	اطول نهار اقاليم: دقيقه	عرض اقاليم: درجه	عرض اقاليم: دقيقه	مسافات اقاليم: درجه	مسافات اقاليم: دقيقه	
		١٢	-	٠				خط استوا
١	١ / ٢	١٢ / ١٢	١٥ / ٤٥	٤ / ٨ / ١٢	١٨ / ٣٤ / ٤٣	٨	٣٤	مبدا وسط
٢	٤ / ٥	١٣ / ١٣	٠٠ / ١٥	١٦ / ٢٠	٤٣ / ٣٣	٧	٥٠	نهايت
٣	٦ / ٧	١٤ / ١٤	٣٠ / ٤٥	٢٣ / ٢٧	١٠ / ٣٦	٧	٣	
٤	٨ / ٩	١٤ / ١٤	٠٠ / ١٥	٣٠ / ٣٣	٤٧ / ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ / ١١	١٥ / ١٥	٣٠ / ٤٥	٣٦ / ٣٩	٣٠ / ٢	٥	١٧	
٦	١٢ / ١٣	١٥ / ١٥	٠٠ / ١٥	٤١ / ٤٣	٢٢ / ٣٢	٤	٣٠	
٧	١٤ / ١٥	١٦ / ١٦	٣٠ / ٤٥	٤٥ / ٤٧	٢٩ / ٢٠	٣	٤٨	
٨	١٦ / ١٧	١٦ / ١٦	٠٠ / ١٥	٤٩ / ٥٠	١ / ٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ / ١٩	١٧ / ١٧	٣٠ / ٤٥	٥٢ / ٥٣	٤٨ / ١٧	٢	٣٤	
١٠	٢٠ / ٢١	١٧ / ١٧	٠٠ / ١٥	٥٤ / ٥٥	٢٩ / ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ / ٢٣	١٨ / ١٨	٣٠ / ٤٥	٥٦ / ٥٧	٣٧ / ٣٤	٢	-	
١٢	٢٤ / ٢٥	١٨ / ١٨	٠٠ / ١٥	٥٨ / ٥٩	٢٩ / ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ / ٢٧	١٩ / ١٩	٣٠ / ٤٥	٥٩ / ٦٠	٥٩ / ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ / ٢٩	١٩ / ١٩	٠٠ / ١٥	٦١ / ٦٢	١٨ / ٥٣	١	١٣	
١٥	٣٠ / ٣١	٢٠ / ٢٠	٣٠ / ٤٥	٦٢ / ٦٢	٢٥ / ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ / ٣٣	٢٠ / ٢٠	٠٠ / ١٥	٦٣ / ٦٣	٢٢ / ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ / ٣٥	٢١ / ٢١	٣٠ / ٤٥	٦٤ / ٦٤	٣٦ / ٠	٠	٤٤	
١٨	٣٦ / ٣٧	٢١ / ٢١	٠٠ / ١٥	٦٥ / ٦٥	٤٩ / ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ / ٣٩	٢٢ / ٢٢	٣٠ / ٤٥	٦٥ / ٦٥	٤١ / ٢٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ / ٤١	٢٢ / ٢٢	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٤٧ / ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ / ٤٢	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	١٦ / ٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ / ٤٥	٢٣ / ٢٣	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٢٠ / ٢٥	٠	١١	
٢٣	٤٦ / ٤٧	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٢٨ / ٣٠	٠	٥	
٢٤	٤٨ / ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦ / ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٢٩	٣٠
٣	٣٧	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

قدمایه تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یرلر مسکون
اولدوغن بیلوب التمش یدی عرضه وارنجه تقسیم و یکرمی دورت اقالیم تعیین ایتدیلر
بز بو کتابده انلرک رأینی قبول ایتدک اقلیم اول ابتداسی عند البعض خط استوادن فرض
اولنوب لکن اول سمتلرک اکثری دریا اولمغله جمهور رقتنده اقلیم اولک مبدئی اون ایکی درجه
وقرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر اول محلک اطول نهاری اون ایکی ساعت وقرق بش
دقیقه اولور وسطی بالاتفاق اون التی درجه واتوز یدی دقیقه عرضدرکه اطول نهاری اون اوج
ساعته واردیغی کتب اسلامیه ده تصریح اتدیلر لکن هر اقلیمده بچوق ساعت تفاوت شرطنه
مخالفدر اول اجلدن سائر ذکر اتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی زیرا خط مفروض ایله
تحدید اولنان حدودده تعداد انهار وجبال وممالک صحیح اولور امور دن دکلدر و بو بابده طول
وعرض قاعده سنه اعتماد احساب اولنور ظن ایلمک فن ایله اشنا اولمقدن ناشیدر بو کتابده
حدود اقالیم جدولله بیانه حواله اولنوب هر برنده ذکر ایله تطویل التزام اولنمدی پس بو اقالیم
بعض جزایر محیط شرقی یه ونیل ایچنده مروانام شهره اوغرار ایکنجی اقلیم بعض سواحل
بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن بحر غربه وارر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین
وهند وسند وافریقیا سواحل شمالیسندن بحر دوردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا
وتبت وخراسان وجبل وفارس و روم و بعض غالیا یه واسپانیا یه اوغرار بشنجی اقلیم
اکثر ماوراء النهر وترکستان وروم وغالیا وایتالیا واسپانیا یه اوغرار دوردنجی بشنجی اقلیم
اعدل اقالیم در آب وهواسنک لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه وباطنیه ده حسن وجمالده
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیا وغالیا یه وجرمانیا یه و رومه وقره دکزه
وترکستانه اوغرار بحر بودخی اعتدالدن خارج دکلدر یدنجی اقلیم بلاد له وروس وترکستان
شمالندن بحر بونک نهایتی عرض اللی درجه و یکرمی دقیقه واطول نهار اون التی ساعت وربع
اولدوغی محلدر دیو متقدمین تعیین ایتدیلر و بعضلر دخی یدنجی اقلیمک اخری اول محلدرکه
عمارت آنده نهایت بوله و اول جانب شمالده جزیره تولی در دیدیلر جزیرهٔ مزبوره التمش اوج
عرضنده اولوب اطول نهاری یکرمی ساعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن مجسطی ده
صقالبه دن بر قوم التمش دورت عرضنده ساکن اولدقلری مذکور و بطلمیوس جغرافیاسنده
التمش التی عرض دخی فی الجمله معمور اولمق مسطوردر متأخرین کتابلرنده یتمش عرض
میله مسکون یازلوب ترجمه اولنان اطلس وغیریده دخی زیاده معموریلر رسم اولنمشدر
نتکه تفصیلی کلجکدر متأخرین رأیی اوزره سکزنجی اقلیم وتان بوغازندن طقوزنجی اقلیم
روستوقیوم دن اوننجی اقلیم هیبرنیادن اون برنجی اقلیم نوروجیا قلعه سی اولان
بوهوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن اون اوچنجی اقلیم نوروجیاده برج شهرندن
اون دوردنجی اقلیم فینا شهری اولان ویبورجیوم دن اون بشنجی اقلیم سودیا شهری اولان
آروسیادن بچوب آخر اقلیملر نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخر اطه لرک اوزرندن

مساوی بعد ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهار یکرمی دورت ساعت
اولدوغی یره دك یکرمی دورت اقالیم اولمق متعین درلندن اوته قطبه وارنجه اقالیم تقسیم
اولندوغی معلوم اولمدی زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت
اولنمق ممکن دکل زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتی ایله التی آیه منتهی اولور زیرا قطبده
نصف کره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حرکت کواکب رحویه در پس
براقلیمه اطول نهار استعلامی لازم کلسه قاچنجی اقالیم ایسه نصف عددنی خط استوا نهاری
او زرینه ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمه ایکی بچوغی اون ایکی او زرینه زیاده ایلدك
اون دورت بچق اولدی وبونکله اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمه دوشدوغی دخی معلوم
اولور مثلا بربلدك اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایکی ساعتی کیدردك
واوچی تضعیف ایتدك التنجی اقالیم حاصل اولدی اکر اوچی تربیع ایتسك دوائر متوازیه
عددی ظهور ایدر مثلا التی اقلیمك اون ایکی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنه
اقالیمه حال نیچه ایسه متأخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال او زره در یعنی انده دخی
یکرمی دورت اقالیم تقسیم اولنمشدر زیرا ایکی دنیانك نصفی جنوبی واقع اولمشدر لکن مصنفلر
اقالیم جنوبی یه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلکه شمالده انلره مقابل اولان اقلیملر
اسملو یله ذکر ایدرلر آنتی مروه کبی یعنی یونانده مقابل معنا سنه اتی لفظی مروه یه اضافتله
مروه نك مقابلی دیرلر نهایت بونلری دخی اوغرادوغی یرلر اسمیله تسمیه ایلمك ممکندر مثلا اقالیم
اول جبل قمره مرور ایدر ونیل منبعندن کچر ایکنجی اقالیم انقلاب شتوی التندن کچر
وقورنیتش بورننه اوغرار آخرلر دخی کذلك اما متقدمین جنوب جانبنده قلت عمران
وتفریق بلدان سببیله آنده اقالیم اعتبار ایتمدیلر بطلمیوس جغرافیاسنده اون عرضنه دك
بعض بلدان اولدوغی یازیلوب باقیسی ذکر اولنمدی صکره کشف اولنوب او توز عرضنده
نیچه ممالك بولندی خصوصا امار یقانك جنوبیسی صکره ظهور ایلمکله اول سمتده دخی
تقسیم اقالیم متعین اولدی پس هر اقلیمك عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیانی ایچون
برجدول وضع اولندی تا که سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقلیملر
جدول ثانی ده دوائر متوازیه عددی ثالثده اطول نهار رابع ده عرض خامس ده
مسافه عددی یازلمشدر درجه ودقایقه دخی اشارت اولنمشدر وجدولده اقالیم اوللك
مبدئی اولان اولکی دائره دورت درجه اون سکز دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر که انده
اطول نهار اون بش دقیقه تفاوت ایدر امر تاسع طول وعرض ایله کرهٔ ارضك انقسامنده در
جغرافیا اربابی کرهٔ ارضده اون سکز دائرهٔ نصف النهار وایکی طرفه سکزر دائرهٔ عرض
رسم وفرض ایلدیلر سابقا ذکر اولندوغی او زره هر دائره اوچیوز درجه یه تقسیم اولنمشدر
پس نصف النهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایکی جانبندن طقوزر
دائره عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایکی دائره اراسی حساب شطرنجی وضرب ایله اون

درجه

درجه مسافه درواثناء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنور بری عرض
شمالی و بری عرض جنوبی درامّا ابتداء طولده اختلاف اولندی بطلیوس وغیری یونانیلر
بزم کتابلرده جزایر خالدات وکندی کتابلرنده قناریا دیمکله معروف اولان فورتوناتا اطه لرینك
نصف نهاری دائره سنی ابتداء طول تعیین ایلدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه
عمارتك مبدئی اول زمان محل مزبور ایدی صکره بعض متأخرین واسپانیار رئیسلری ابتداء
طولی فلمنك اطه لرندن ازورس نام جزایردن طوتوب دیدیلر که پوسله ده اولان ابره اول
اطه لرده برجانبه میلسز طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدر اسپانیا اورته سنده طلیطله سمتلرنده
دخی رقاص طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدوب غیری یرلرده برمقدار منحرف طورر و بوکیجه
آلت رصدیه ایله تجربه اولنمشدر و بعضیلر ابتداء طولی سواحل غربیه دن اعتبار ایتدیلر
ایکی حدك مابینی اون درجه در اطوال بلادده اولان تفاوتلر اکثریا اعتبارلره مبنیدر
وحکماء شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه ده لنك درنام محلدن مبداء طول
اثبات ایتدیلر بو رأی جمهور استعمالنه مطابق دکلدر و ایکی مبداء میانی تقریبا یوز تمش
درجه اولور که ربع معمورك مسافهٔ امتدادیدر و میانده خط استوا اوزره برمقام فرض
اولنوب اکا قبة الارض دیدیلر و اول محل ارین اسمیله کتب اسلامیه ده مذکور و اطلس
وغیریده غیر مسطوردر بعضیلر بو قبة الارض طقسان طول اوتوز اوچ عرضده فرض اولنور
دیدیلر بونك اثباتی برامر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی بوکا التفات وذکرینه دخی تنزل
ایتمدیلر پس اصطلاح فن جغرافیاده طول بلد جزایر خالدات نصف نهاری دائره سیله
معدل نهار تقاطعی نقطه سندن بلد مفروض نصف نهاری تقاطعنك نقطه سی بیننده
معدلدن واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطهٔ سمت رأس بلد ایله معدل نهار
بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره سندن برقوسدر و بوعرض بلد کرك
جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه وخلاف سمتی قطبنك خفاسنه
مساوی اولور و بو طول وعرض تعیینی ایله روی زمینده واقع اولان بلاد و مواضعك
امکنه سی وجهتی و بری برینه نسبتی وبعدی وقربی تقریبا معلوم اولور مثلا
استانبولك طولی التمش بش وعرضی قرق بردرجه و دمشقك طولی تمش وعرضی
اوتوز اوچ درجه در دینلدکده دمشق استانبولك شرق وجنوب طرفنده اولمق
لازم کلور زیرا طولی اندن زیاده وعرضی اندن کمتردر اما ایکیسی اراسنده بعد
نه مقدار مسافه در استعلام قاعده سی بودرکه اولا نظر اولنور ایکیسنك عرضی بر
وطولی مغایر ایسه تفاوت ما بین الطولین بعد مابین در استانبول ایله ازنکمید کبی
واکر طولده متفق وعرضده مختلف ایسه بو صورتده تفاوت مابین العرضین بعد مابین اولور
استانبول ایله بروسه کبی واکر ایکیسی دخی مختلف ایسه بو صورتده بعد مابین
برمثلث قائم الزاویه وتری اولور و اول زاویه نك برضلعی دائرهٔ نصف نهاردن برقوس و برضلعی

دائرهٔ عرض بلد مطلوبدن برقوسدر و وتر اولان ضلع ایکی بلدك نقطهٔ سمت رأسنه
مرور ایدن دائره‌دن برقوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ایکی ضلعك مقداری بزه معلومدرکه
اول طول وعرض تفاوتلریدر بو معلوم ایله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارنی استعلامك
بو طریق بودرکه ایکی ضلع معلومك مربعی جمع ومجموعك جذری اخذ اولنه حاصل عدد
مطلوب اولور مثلا دمشق ایله قسطنطنیه‌ده تفاوت ما بین الطولین اون بش وتفاوت
ما بین العرضین سکزدر ایکیسنك مجموع مربعی ایکیوز سکسن طقوز اولور عدد مزبورك جذر
تقریبیسی اون التی در پس ایکی شهرك میاننده بعد مسافه اون التی درجه اولور باقیسی
دخی بوکا قیاس اولنه معنای مذکور دائره‌ده محسوس وظاهردر تتمه خصوص مذکور
کتب اسلامیه‌ده مسطور اولان رسمسز طول وعرض ترکیبلرینه کوره‌در اما اطلس وغیری
فرنکی جغرافیا کتابلرنده صحایف کلیه وجزئیه‌ده رسم وتقسیم اولنوب درجات طول وعرض
صحایف اشکال بلادکه اکا قارتی وتابولا دیرلر کنارلرنده رقم ایله عدد اقسام تعیین اولنمشدر اکثر
درجات عرض یمین ایله یساره ودرجات طول زیر وبالایه دوشر وهر بری اجمال وتفصیل
حسبی ایله کاه التیشر وکاه اونر دقیقه تقسیم قلنمشدر بر بلدك طول وعرضی وبری برندن
بعدی پرکال ایله انلردن معلوم اولور بوندن غیری هر صحیفه مسافه سنه کوره میل حسابیله
تقسیم اولنمش مقیاس واردر اکا اسقاله دیرلر اکثریا بعد ما بینی پرکال ایله اول مقیاسه کوره
اولچلوب قیاس اولنور بو جمله کتاب اطلس ترجمه سنده تفصیل اوزره یازیلوب بو کتابده
جمله اشکالی نقل التزام اولنمغله بعض تطویل ترك وطی اولندی زیرا نقل اشکال التزام
ایلسك بر نسخه‌دن بر نسخه‌یه نقل عمل کثیر وبو دیارلرده باصمه استعمال اولنمغله بر صحیفه سنی
بله رسم امر عسیردر لابد یازلد قده یرلری آچق قالوب کتاب ناقص اولمق لازم کلور اکا بناء
بعض اشکال عامه نقلی ایله اکتفا اولنوب انلرده دخی مسطور اولان مشهور ومعظم
شهرلرك طول وعرضی ترکیبه النوب اشکاله حواله ورسمه موقوف قلنمدی تا که لازم کلوب
شکلدن تجرید اولنورسه کتاب افاده‌ده مستقل اولوب ناقص قالمیه زیرا رسوم واشکالی
یرلو یرنده صحتی اوزره نقل وتحریره قادر نساخ نادر بلکه بو دیارلرده معدوم واولنلرك دخی حالی
معلومدر لکن بو کتاب جلیل القدری یازان ویزدران اخواندن مأمولدرکه مشتمل اولدوغی
صور واشکالی یرلو یرنده نقل وتحریره همت ایده‌لر تا که لباسدن عاری قالمش وحوشه
وقویروغی وقنادی یولنمش قوشه دونمیه زیرا بو فنك اشکال محسنات لازمه سندندر وهر بار
معقول محسوس ایله تفهیم اولنه کلمشدر لکن بو صور واشکالی بیهوده نقش صانن جهلا کتابی
یازوب شکلنی قصد اطی ایدرسه نه چاره حق بلا ویره عمری کونی طی اولنه تنبیه محال طول
وعرض چون هر موضعك محلنی استعلامده طول وعرض قاعده سنی فرض اقتضا اتدی فن
اربابی الات رصدیه ایله وکاه ظن وتخمین ایله اطوال وعروض بلادی تتبع واستقرا ایتدیلر
عرض بلد وطول بلد ربع واسطرلاب وخسوف کسوف وقتلری ایله معلوم اولورکه طریقی

اول

اول آلتلر رساله‌لرنده وزیجلرده مبیّن در وبو بابده تقریب فائده‌سنی تحقیق فائده‌سی مقامنه قائمدر دیو عقلا رمز واشارت ایتمشلردر جغرافیاده بطلیموس یازدوغی بلادك طول وعرضنی مهماامکن تعیین ایتدی اسلامیان دخی بعض مرتبه زیجلرده واقالیم کتابلرنده نقل ایلدیلر وبو ماده‌ده مستقل کتاب دخی تدوین اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودی‌ده یازدوغی اوزره اکثری مختل ومشوش اولوب کیمی اصلاح اولندقدن صکره اکثری تقریب اداسندن خالی دکلدر بو حالی اوزره نقل اولنه کلوب اطلس وغیری متأخر جغرافیالرده وماپاموندالرده مهماامکن تصحیح اولنمق دعواسن اتدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان اطوال وعروض بلاده کوره برخریطه رسم ایلیوب بلادی نقل محلنده اکثرینك بعد مشرقین کبی فسادی ظاهر اولمغله ابو الریحانك اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمك لازم کلدی واطلس وغیری فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال وعروض بری برینه مطابق بولنمدوغندن غیری نیجه متعین یرلر ترجمه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرك دخی ماهیتی بیلندی جمله‌دن بری اکثر کره وجغرافیاده شهرمز اولان قسطنطنیه یی قرق اوچ قرق بش عرضنده یازارلر لکن تقریبا قرق بر درجه اولدوغی آلات رصدیه دلالتی ایله ثابتدر پس طول وعرض امورنده تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریب افاده‌سی تسلیم اولنور سابقا ذکر اولنان سکز طول وعرض دائره‌لرینك رسمی بودر امر عاشر احوال مسافه وآلات مساحه‌ده‌در مقدمه‌ده مذکوردرکه رومانیلر ارضك مسافه‌سنی خطوه ایله که خطوه ذراع خیاط مقداری تقدیر اولنور مساحه ایدوب بیك آدم یره برملیو وملیار دیدیلر وهر ملیرده بر طاش دیکوب ولایتلری مسافه‌سنی اول طاشلر ایله معلوم ایدندیلر صکره کلنلر ملیر اسمنی طاشه نقل ایدوب اوتنجی ملیرده یوینه اوتنجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن قالدی چون هر دائره اوچیوز التمش درجه‌یه وهر درجه التمش دقیقه‌یه قسمت اولنمشدر کره ارضده بر درجه مسافه‌سی قاچ میل بر اولور تعیین ایچون قدمادن بطلیموس تدمر صحراسنده قیاس ومساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل وثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله اولدی که مزبور صحراده بر یره نصب علامت ایدوب ایکی طائفه خط مستقیم اوزره نقطهٔ شمال وجنوبه کیدوب کیجه قطب شمالی اول علامت محلنده الدقلری ارتفاعدن بر درجه تفاوت اتدیکی یرده طوروب آنده دخی نصب علامت اتدیلر وایکی علامت ماببیننی ایکی طرفدن اولچوب بربنی بو مقدار زیاده بولوب احتیاطا اقلی اخذ اتدیلر زیرا اقل اکثرده داخلدر بو مقدار کلدی وعدد مذکوری اوچیوز التمشه ضرب ایله بتون دورهٔ واندن قطره ونصف قطره وشکسز کره مسافه‌سنه علم حاصل اتدیلر وبو قیاس صحیح میدر دیو آل عباسدن مأمون خلیفه امتحان مراد ایلدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی وغیری برطائفه ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس ومساحه ایلدیلر بونلرك قیاسنده بر درجه اللی التی میل وثلثان میل کلدی وتفاوتی عملده مسامحه‌یه

حمل ایلدیلر حالا عمل کبیر وقدماء رأیی اوزره درکبیر ومقدمه ده ایدر یونان کندی مسافه سنی
استادیوم ایله قیاس ایدرلردی ویوزیکرمی بش آدمه بر استادیوم دیرلردی بو تقدیرجه
سکز استادیوم بر رومانی ملیر اولور وفرس قومی فرسنك ایله قیاس اتدیلر وهربر
فرسنك اوتوز استادیوم درومصر سکانی اسکنی استعمال اتدیلر وبونك مقدارنده اختلاف
اولندی بعضیلر التمش استادیوم وبعضلر قرق وبعضیلر یکرمی استادیوم طوتدیلر حالا نمچه
ودانیا ونوروجیا واسوچ وانکلیز واسقوشیا ولهوچه وایتالیا خلقی ملیر لفظنی استعمال
ایدرلر لکن اسپانیا وفرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسپانیا قومی آکالغاس وفرانسا لیوس
دیرلر روس ومسقو کندی مسافه لرنده وورست نام مقیاس استعمال ایدرلر بودخی معلوم
اولا که ذکر اولنان اقوامدن برقوم یوقدر که کندی مسافه لرینك مقیاسی براولوب ارالرنده
اختلاف اوزان اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولکه لرنده مختلف میللر استعمال
ایدرلر کیمی بیوك وکیمی کوچك وکیمی وسط کذلك اسپانیا وفرانسا وآخر طوایفده کرك
لوقه کرك میل مختلف اولور پس بو بابده اتفاق طمع اولنمیه واختلاف صورتنده ذکر اولنان
قیاسات ایله مقدمه واطلسده مذکور اولدوغی اوزره برغرادوش یعنی بردرجه مسافه سی
التمش بیك آدم وهرآدم دورد رقدم وهرقدم اون التی شبر مقدارکه بردرجه دورتیوز
سکسن استادیوم وجرمانیانك بیوك میلی ایله اون میل واورته میلی ایله اون ایکی میل
وکوچك میلی ایله که استعمال اتدکلری عادت میلی در اون بش میل در فلمنك واسوچ
مهندسلری دخی بوجرمانیا میلنی استعمال ایدرلر وغالیا یعنی فرانسانك مطلق لوقه سی ایله
یکرمی بش میل وبیوك میلی ایله یکرمی میل در وایتالیا میلی ایله التمش میل در وانکلیز میلی ایله
دخی التمش میل دردیدی وانکلیز لوقه سی ایله یکرمی لوقه در واسپانیا لوقه سی ایله اون یدی
بوچق لوقه در ویکرمی ساعتلك یولدر پس جرمانیانك کوچك میلی ایله کرهٔ ارضك دوری
بش بیك دورتیوز میل اولوب قطری بیك یدیوز اون سکز میل واون برجزئك ایکیسی
مقداری دردیو تعیین اتدیلر اما اسلام مهندسلری قتنده بردرجه مسافه سی سابقا ذکر
اولندوغی اوزره التمش التی وثلثان میل ومتأخرین رأیی اوزره اون میل اکسك ویکرمی
ایکی فرسخ وتسع فرسخ وهرفرسخ بالاتفاق اوچ میل در میل دخی قدماء مهندسین ذراعی
ایله اوچ بیك ذراع ومتأخرین ذراع ایله دورت بیك ذراع در ذراع دخی قدما ذراعی اوتوز
ایکی پرمق ومتأخرین ذراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متأخرین ذراعی قدما ذراعنك
ثلاثهٔ ارباعی وبرمیل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور وهرپرمق التی شعر
معتدل ارپه نك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردوغی یر مقداریدر متأخرین رأیی اوزره
عدد دوریکرمی ایکی وتسع فرسخه ضرب اولنسه سکز بیك فرسخ اولور ومیل حسابی
ایله یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوز اوتوز التی میل در وبر منزل مسافه ایام
بهارده سیر وسط ایله تقریبا یکرمی دورت میل درکه سکز فرسخ اولور ومسافهٔ فرسخ
حرکت

جدول اقاليم

عدد اقاليم	عدد درجات	طول نهار اقاليم ساعت	طول نهار اقاليم دقيقه	عرض اقاليم درجه	عرض اقاليم دقيقه	مسافات اقاليم درجه	مسافات اقاليم دقيقه	
		١٢	٠	٠	٠	٠	٠	در خط استوا
١	١ / ٢ / ٣	١٢ / ١٢ / ١٢	١٥ / ٣٠ / ٤٥	٤ / ٨ / ١٢	١٨ / ٣٤ / ٤٣	٨	٣٤	مبدا وسط نهايت
٢	٤ / ٥	١٣ / ١٣	٠٠ / ١٥	١٦ / ٢٠	٤٣ / ٣٣	٧	٥٠	وسط نهايت
٣	٦ / ٧	١٤ / ١٤	٣٠ / ٤٥	٢٣ / ٢٧	١٠ / ٣٦	٧	٣	وسط نهايت
٤	٨ / ٩	١٤ / ١٤	٠٠ / ١٥	٣٠ / ٣٣	٤٧ / ٤٥	٦	٩	
٥	١٠ / ١١	١٥ / ١٥	٣٠ / ٤٥	٣٦ / ٣٩	٣٠ / ٢	٥	١٧	
٦	١٢ / ١٣	١٥ / ١٥	٠٠ / ١٥	٤١ / ٤٣	٢٢ / ٣٢	٤	٣٠	
٧	١٤ / ١٥	١٦ / ١٦	٣٠ / ٤٥	٤٥ / ٤٧	٢٩ / ٢	٣	٤٨	
٨	١٦ / ١٧	١٦ / ١٦	٠٠ / ١٥	٤٩ / ٥٠	١ / ٣٣	٣	١٣	
٩	١٨ / ١٩	١٧ / ١٧	٣٠ / ٤٥	٥٢ / ٥٣	٤٨ / ١٧	٢	٣٤	
١٠	٢٠ / ٢١	١٧ / ١٧	٠٠ / ١٥	٥٤ / ٥٥	٢٩ / ٣٤	٢	١٧	
١١	٢٢ / ٢٣	١٨ / ١٨	٣٠ / ٤٥	٥٦ / ٥٧	٣٧ / ٣٤	٢	٠	
١٢	٢٤ / ٢٥	١٨ / ١٨	٠٠ / ١٥	٥٨ / ٥٩	٢٩ / ١٤	١	٤	
١٣	٢٦ / ٢٧	١٩ / ٩٩	٣٠ / ٤٥	٥٩ / ٦٠	٥٩ / ٤٠	١	٢٩	
١٤	٢٨ / ٢٩	١٩ / ١٩	٠٠ / ١٥	٦١ / ٦٢	١٨ / ٥٣	١	١٣	وسط نهايت
١٥	٣٠ / ٣١	٢٠ / ٢٠	٣٠ / ٤٥	٦٢ / ٦٢	٢٥ / ٥٤	١	١	
١٦	٣٢ / ٣٣	٢٠ / ٢٠	٠٠ / ١٥	٦٣ / ٦٣	٢٢ / ٤٦	٠	٥٢	
١٧	٣٤ / ٣٥	٢١ / ٢١	٣٠ / ٤٥	٦٤ / ٦٤	٦ / ٣٠	٠	٤٤	
١٨	٣٦ / ٣٧	٢١ / ٢١	٠٠ / ١٥	٦٥ / ٦٥	٤٩ / ٦	٠	٣٦	
١٩	٣٨ / ٣٩	٢٢ / ٢٢	٣٠ / ٤٥	٦٥ / ٦٥	٢١ / ٣٥	٠	٢٩	
٢٠	٤٠ / ٤١	٢٢ / ٢٢	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٤٧ / ٥٧	٠	٢٢	
٢١	٤٢ / ٤٢	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٦ / ١٤	٠	١٧	
٢٢	٤٤ / ٤٥	٢٣ / ٢٣	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٢٠ / ٢٥	٠	١١	
٢٣	٤٦ / ٤٧	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٢٨ / ٣٠	٠	٥	
٢٤	٤٨ / ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦ / ٦٦	٣١	٠	٠	

عدد ماه	درجه	دقيقه
١	٦٧	١٥
٢	٢٩	٣٠
٣	٣٧	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

محل شكلي في صحيفه ٥٣

جدول مسافات درجه ومقادير مقياسات

اسماء مقياس	فرسخ	ميل اسلامي	ميل كبير جرماني	ميل وسط جرماني	ميل صغير جرماني	ميل غاليا يعني فرانسا	ميل ايتاليا وروماني	ميل انكليز	ميل روس	ميل اسقوت
مسافهٔ يك درجه	٢٢ و ١/٩	٦٦ و ٢/٣ / ٥١	١٠	١٢	١٥	٢٠	٦٠	٥٠ / ٦٠	٨٠	٥٠
عدد ذراع مقياس	١٢٠٠٠	٤٠٠٠	٢٦٦٦٦	٢٢٢٢٢	١٧٧٧٧	١٠٦٦٦				
اسماء مقياس	لوقهٔ غاليا	لوقهٔ اسپانيا	لوقهٔ انكليز	لوقهٔ ساعت	استاديوم	آدم	قدم	بريد	منزل	ذراع
مسافهٔ يك درجه	٢٥	١٧ و ١/٢	٢٠	٢٠	٤٨٠	٦٠٠٠٠	٢٤٠٠٠	٥ و ١/٢	٣	٢٦٦٦٦٦
عدد ذراع مقياس			٦٠٦٦٦	١٠٦٦٦	٤٠٠	٣ و ١/٥				
نسبت	استاديوم ١	آدم ١	قدم ١	اصبع ١	ميل ايتاليا ١	فرسخ ١	بريد ١	منزل ١	ذراع قدما ١	ذراع متأخرين ١
در ميان مقياسات	آدم ١٢٥ ميل رومي ١/١٠	قدم ٤	اصبع ١٦	شعير ٦	استاديوم ٨	ميل ٣ استاديوم ٣	ميل ١٢	فرسخ ٨	اصبع ٣٢	اصبع ٢٤

محل شكلي في صحيفه ٥٨

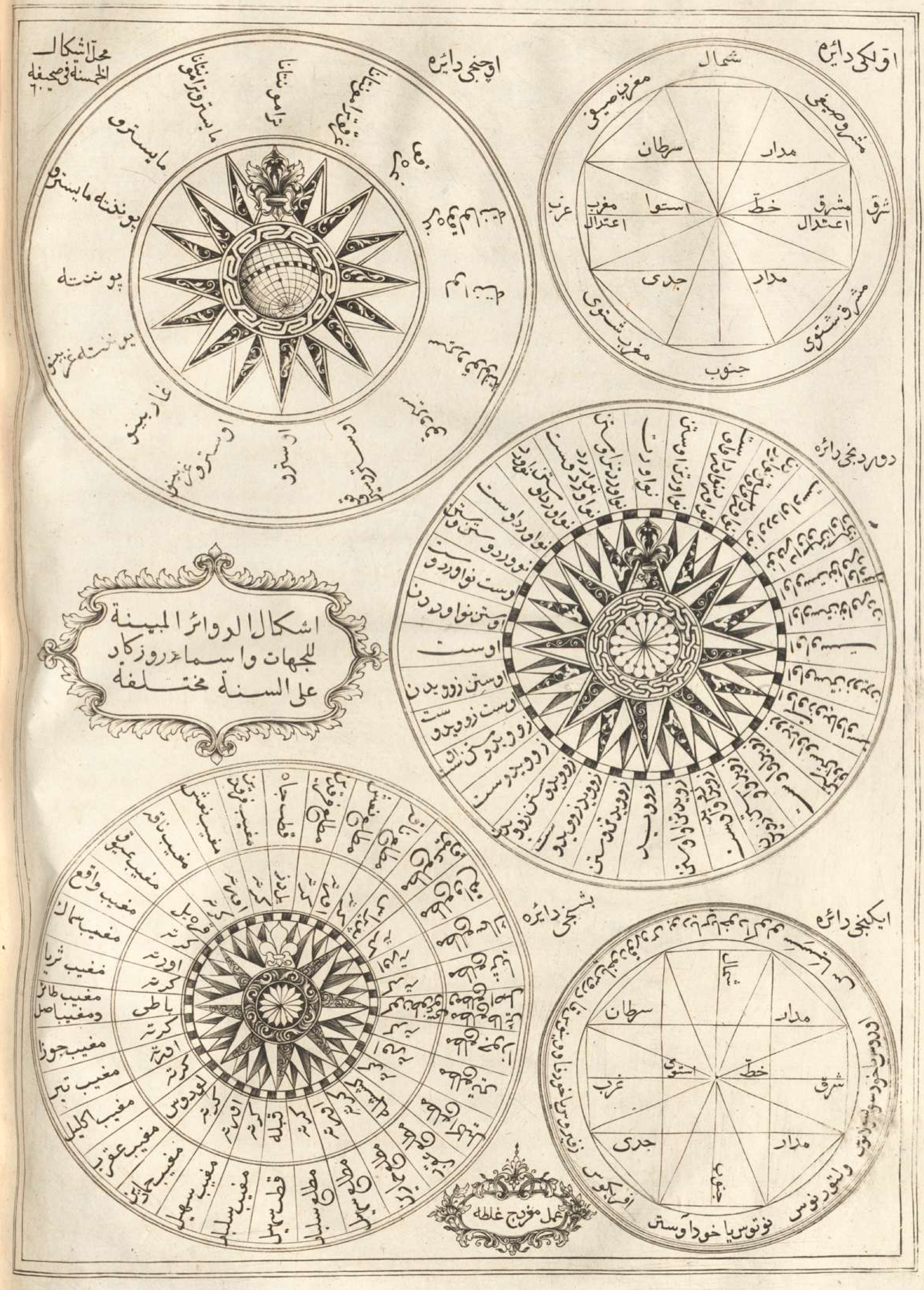

محل شكلي في صحيفه ٥٦

حركت بطيئه ايله بر ساعت قدر زمانده قطع اولنور اكثر ملوك اسلاميه سلفده يوللر
اوزره هر دورت فرسخ محله بريد تسميه ايدوب آتلر قومشلر ايدى استعجال ايله كوندردكلرى
اول آتلره بنوب كيدرلر وكونده بو قدر بريد قطع ايدرلردى حالا اندن اولاق تعبير اولنور اكثر
مسافه تعيينى اعتبارى قالمشدر ودرياده التمش ميل بر مجرا تسميه اولنوب اعتدال هواده
سير وسط ايله انجق قطع اولنور زياده موافق روزكار منزللرينه حد يوقدر وبو جمله
جدول مقياسده درج اولندى تذييل الطابع در تفصيل مقياس بر وبحر ومقدار مسافه
كرهٔ ارض وما خفى اولميه كه متن كتابده اشارت اولندوغى اوزره هر عصرك خلقى
وهر بلدك اهلى مسافهٔ بر وبحرى بلمك ايچون مختلف مقياس استعمال ايده كلمشلردر
وعنصر تراب ومامن حيث المجموع كره يعنى بر مدور رطوب شكلنده اولوب طولا وعرضا يعنى
كرك غربدن شرقه وكرك شمالدن جنوبه اعتباريله وسطنده قوشاق مثللو فرض اولنان
دائره اوچيوز التمش درجهٔ متساويه يه تقسيم اولنمق اصحاب هيئت عندنده متفق عليه در
ولكن بر درجه مسافه فرسخ وميل ومرحله وساعت وساير مقياسك اختلافى سببيله
منازع فيه اولمشدر مهندسين متقدميندن بطلميوس واكا تابع اولنلرك مساحتى اوزره
بر درجه ارض يكرمى ايكى فرسخ وتسع فرسخدر وفرسخ اوچ ميلدر وميل اوچ بيك ذراعدر
وذراع اوتوز ايكى برمقدر وبرمق بطن بطنينه ملاصق التى شعير معتدل اريه مقداريدر
بو تقديرجه بر درجه ارض التمش التى ميل وثلثان ميل اولور وفرسخ حساب ذراع ايله
طقوز بيك ذراع اولوب حركت بطيه ايله بر درجه ارض تقريبا اوچ مرحله اولور ومرحله
سكز فرسخدر وفرسخ حركت بطيه ايله بر ساعتده قطع اولنوب بر كونده قطع اولنان مسافه
تقريبا يكرمى دورت ميل اولور وبحرده اكرچه زياده موافق روزكاره حد وقرار يوقدر
ولكن اعتدال سير ايله بر كونده انجق التمش ميل مقدارى مسافه قطع اولنوب بحريون
عندنده بر مجرى تعبير اولنور واكثرى عمل اكرچه متقدمين اعتبارى اوزره در ولكن
سهو وغفلت اولمامق ايچون متأخرينك دخى اعتبارى بو محلده ذكر وبيان اولنمق مناسب
كورلدى پس متأخرين مساحتى اوزره بر درجه ارض اون طقوز فرسخدن تسع فرسخ
نقصاندر وبو تقديرجه درجه اللى التى ميل وثلثان ميلدر وميل دورت بيك ذراع وذراع
يكرمى دورت اصبعدر واصبع بطن بطنينه منضم اولمش التى دانه معتدل اريه مقداريدر
ومتقدمين ايله متأخرين بيننده فراسخده واقع تفاوت اختلاف اوچ فرسخدر واميالده
واقع اختلاف ماببن اون ميلدر وبو اختلاف حقيقى اولميوب لفظيدر زيرا مقدار ميل ايكى
اعتبارده دخى شئ واحد اولوب انجق ذراع متقدمينه كوره اوتوز ايكى اصبع ومتأخرينه كوره
يكرمى دورت اصبع اولوب تفاوت مابين سكز اصبع اولور وفرسخ رأى اوله كوره طقوز بيك
ذراع ورأى ثانيه كوره اون ايكى بيك ذراع اولوب مقدار ميل ايكى قولده دخى ثلث فرسخدر
واصبع دخى التى شعير دانه معتدل اريه مقداريدر كذلك منازل ومراحلده دخى اختلاف جارى

جاری اولوب اکر مشی بطو اوزره اولورسه کاربان وعسکر سیری کبی معتدل تعبیر اولنوب
بر درجه ارض اوچ مرحله اعتبار اولنور مثلا بر کونده استانبولدن بیوك چکمجه یه وارمق
کبی واکر سیر بوندن سریع اولورسه سیر متوسط تعبیر اولنوب بر درجه ایکی مرحله اولور
سوار مجردك استانبولدن بر کونده سلوریه وارمسی کبی و بوندن دخی اسرع اولوب
بر درجه ارض بر کونده قطع اولنوب استانبولدن بر کونده چورلیه وارمق کبی اولور قسم اولده
ثلث درجه وقسم ثانیده نصف درجه وقسم ثالثده بر درجه قطع اولنمش اولور وهر عصرك
وبلدك اهلی بردولو مقیاس استعمال ایده کلدکلرینه بناء زمانه خلقینك بعضیلری اق
دکز وقره دکزده اکرچه درجات حسابندن غافل ولکن اول مقدار مسافه یی کاه یوز وکاه
التمش میل عدایدرلر ومنجمون وجغرافیون بر درجه یی یکرمی ساعت وقوم فارس قدیم
یکرمی فرسنك واهل مغرب یکرمی فرسخ واهل هرمز یوز میل واهالئ هند شرقیدن کجرات
ودکن خلقی اوتوز میل وکبایدشرقی اهالیسی یوز میل اعتبار وجملهٔ ملل نصارانك مقیاسنده
اعتبارلری اختلاف اوزره اولوب بالجمله صحایف جغرافیالرنده اختلاف بیان وعملده سهولت
وغفلت وخطادن تحاشی ایچون مختلف مقیاس وضع ایده کلمشلردر پس ضابطهٔ
مرقومه یه صرف ذهن ایدن ارباب الباب ه تراب ومادن عبارت اولن اشبو طوپ زمینی دائرا
مادار سیر ودورنه مقدار زمانه محتاج ایدوکی ظاهر ونمایان اولور مثلا استانبول شهری
بو مرادك تمشیتنه مبدأ فرض اولنوپ برکمسنه طوپ زمینی طولا سیر ودور ایلمك نیتیله
استانبولدن حرکت وغربه عزیمت ایله فرنکستاندن ویکی دنیادن مرور ایدوب سیر شمسه
تابع اولارق هنده واصل اولور فعلی هذا هنددن وعجمدن مرور ایله استانبوله کلوب
واصل اولور وبوکمسنه بزه نسبت غربدن کیدوب شرقدن کلمش اولور وکذلك طوپ
زمینی عرضا سیر ودور ایتمك مراد ایدن کمسنه استانبولدن چقوب شماله عزیمت ایله مسقو
دیارندن واول جانبده اقصای معموره وکشف جدید اولان نوه زمله یرلرندن چقوب قطب
شمالیدن مرور وبزه نسبت طبان طبانه وتحت الارض سیر ایدرك قطب جنوبی یه واصل
واندن اقلیم افریقا وحبش واق دکز ایله استانبوله واصل اولور وبوکمسنه شمالدن کیدوب
جنوبدن کلمش اولور وطوپ زمینی طولا وعرضا بوکونه سیر ودور مقتضای ضابطه اوزره
مشی معتدل ایله اولورسه تمامادورت بیك سکسن قوناق اولور ومشی سوار مجردك سیری
کبی سریع اولورسه یدی یوز یکرمی قوناق اولور ومنزل ایله سیر اولنسه اوچیوز التمش کونده
تماما طوپ زمینی برمقتضای فن جغرافیا خط مستقیم اوزره دائرا مادار سیر ودور اولنمق
امکانی درکاردر امرحادی عشر جهات اربعه وروزکارلر ذکرنده درکون طوغدوغی
سمته مشرق ولاتنده اوریئش دیرلر باتدوغی یره مغرب ولاتنده اوکسی دنش دیرلر وآفاق
مائله سکاننه کون کونش اوته طرفه سیرنده میل ادوکی یره جنوب ولاتنده مری دیش
دیرلر اول طرفك مقابلنه شمال ولاتنده شبتمتریو دیرلر بو دورت سمت اراسنده دورت

سمت دخی

اشكال الدوائر المبينة
للجهات واسماء روزكار
على السنة مختلفة
محل اشكال
الخمسة في صحيفه ٦٠
اولكى دائره
شمال
مغرب صيفى
مشرق صيفى
سرطان
مدار
شرق
مشرق
خط
استوا
مغرب
غرب
اعتدال
جدى
مشرق شتوى
مغرب شتوى
جنوب
ايكنجى دائره
سرطان
مدار
شرق
خط
استوى
غرب
جدى
اوچنجى دائره
مايسترو
پوننته
غاربينو
دوردنجى دائره
اوست
بشنجى دائره
مغيب واقع
مغيب سماك
مغيب ثريا
مغيب جوزا
مغيب تير
مغيب اكليل

سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه او ریئش اشتی وش دیرلر مشرق صیفی
معناسنه جنوب ایله شرق اراسنه او ریئش هیبرنوش دیرلر مشرق شتوی معناسنه وشمال
ایله غرب اراسنه اوکسی دنش اشتی وش دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله
غرب اراسنه اوکسی دنش هیبرنوش دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس دنیانک دورت
سمتنه دورت باش روزکار تعیین وارالرین تقسیم ایدرلر اما قدیم وحادث مصنفلر بو تقسیم
وتعیینده اختلاف ایدوب هر سمتک خلقی بردورلو تقسیم واخر اصطلاح وضع ایلدی
بزبو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه اقوامک اصطلاح وتقسیملرینی بر دائره ده رسم ایلدک
اولا جهات دائره سی رسم اولنوب تقسیم اولنمشدر ایکنجی دائره ایچ دکزده سفر ایدن
قدماء روم ویونان ولاتن تقسیمیدرلاتنده مطلق روزکاره ونتوش دیرلر شمالدن اسنه آکولو
جنوبدن اسنه آوشتر شرقدن اسنه شو بشولا نوش غربدن اسنه فاوونیوش دیرلر جهات
اربعه ده اصول ریاح بونلردر بونلرک اراسنده ایکیشر واوچر ویدیشر فروع واردر هر قومک
اصطلاحنه واستعمالنه کوره دائره لرده بیان اولنمشدر پس بو ایکنجی دائره یی ذکر اولنان
طوائف اون ایکی یه تقسیم ایدوب ایچ دکزده وطشره اوقیانوسده سفر اتسه لر استعمال
ایدوب لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی جرمانیا لغتنه وآخر طوائف کندی
لغتلرینه دوندروب تقسیمی دخی اکا اویدررلر ایکنجی دائره لاتنیلرک اوچنجی دائره رومانیلرک
واتالیا خلقینک استعمالیدر بونلر دائره یی اون التی قسم ایدرلر دوردنجی دائره بحر اوقیانوسده
سفر ایدن جرمانیلر وسائر اوروپا خلقینک تقسیمی اوزره اوتوز ایکی قسم ومجموعی
اضافت وترکیب ایله دورت اسمدر دائره ده اولدوغی اسلوب اوزره بشنجی دائره بحر محیط
شرقیده سفر ایدن هندیلرک وسائر اسلامیانک تقسیمیدر بونلرک اقسامی بریعنی اوتوز
ایکی قسم واسماسی مغایر در ترتیب اوزره اما اهل اسلامدن داخل دکزده سفر ایدنلر
اوتوز ایکی قسمی اون اسم ایله تسمیه ایدوب شماله یلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی
غربه باطی شرق ایله شمال اراسنه پویراز شرق ایله جنوب اراسنه کششلمه جنوب ایله
غرب اراسنه لودوس غرب ایله شمال اراسنه قره یل وبونلرک هر ایکیسی اراسنه اورته
وهر بری ایله اورته اراسنه کرته دیرلر وکرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی
استعمال ایدرلر مثلا کون طوغوسنک پویرازدن یکا کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب
اوزره وکرته نک اصلی یونانده ربع معناسنه اولان قارته لفظیدر اکثری مربع رسم اولنان
صحیفه لره انکیچون قارتی دیرلر خارتی انک تحریفی در ونصف کرته یه لازم کلدکده بونلر
مزه کرته دیرلر اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارس بو اوتوز ایکی
قسمی اون بش مطلع وایکی قطب جمله اون یدی اسم ایله ومطالعک مقابلنی مغیب ایله
تسمیه ایدوب قطبلره قطب جاه وقطب سهیل وبو اوتوز ایکی قسمده هر برینه خن دیرلر ذکر
اولنان اون یدی اسم کواکب ثابته اسماسندن اون یدی کوکبک اسملریدر نقطه

شمالدن شرقه بو ترتیب اوزره اعتبار اولنمشدر قطب جاه مغرب کاه در قطب شمالی قربنده اولان یلدزه اعجام کاه واهل مغرب سمیا واهل هیئت جدی دیرلر بعده مطلع فرقدین مطلع نعش مطلع ناقه که بوکا سنام وذات الکرسی وکف الخضیب دیرلر مطلع عیوق مطلع واقع که نسر واقعدر مطلع سماك که سماك رامحدر مطلع ثریا مطلع طائر که نسر طایردر بوکا مطلع اصلی دخی دیرلر کون طوغوسی اولدوغیچون مطلع جوزا مطلع تیر که شعرای یمانیدر مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حمارین که اولنه معقل ایکنجی یه ظلیم دیرلر فارسین دخی تسمیه ایدرلر مطلع سهیل مطلع سلبار که اکا محنث دخی دیرلر زیرا برقبیله انك طلوعنی سهیل درظنی ایله بحث اتدکده خلافی ظاهر اولیجق حنث لازم کلوب بو تقریبله محنث تسمیه اتدیلر قطب سهیل که قطب جنوبیدر قربنده سهیل نام مشهور کوکب اولمغله قطب اکا مضاف اولدی نصف غربی دخی ذکر اولنان کواکب مغیبی ایله تسمیه اولندی قطب سهیلدن صکره مغیب حمارین مغیب عقرب مغیب اکلیل مغیب تیر مغیب جوزا مغیب طایر بوکا مغیب اصلی دخی دیرلر مغیب ثریا مغیب سماك مغیب واقع مغیب عیوق مغیب ناقه مغیب نعش مغیب فرقدین بواوتوز ایکی خنك اراسنه نصف خن ونصف خن مابیننه ربع خن دیرلر وبواقسامی بوکواکبه اضافت مجردادنی تقریبله تسمیه قبیلندن اولوب حقیقتده مطالع ومغارب اول سمتلر اولمق لازم دکلدر زیرا استعمال وقتنده طلوع وغروب کواکب اعتبار اولنمزکه محله موافقت رعایت اولنه وبواصطلاح اول سمته مخصوص اولدوغی انکیچوندرکه بریده فرقدین ونعش ابدی الظهور وسهیل وسلبار وحمارین ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب وهند اصطلاحی تعبیر وتلفظه انسبدر زیرا انلرك اون اسمی وار وبونلرك اون یدی لکن کرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا کون طوغوسنك یوبرازدن یکا کرته سنه دیمدن مطلع ثریا اوزرینه دیمك اساندر تمه بوطائفه مسافه ده دائره یی ایکیوز اونه تقسیم ایدوب هر برینه اصبع وترفه دخی دیرلر واصبعی دخی سکز قسم قلوب هر برینه زام دیرلر زام دخی ایکی در بری عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول دیارده ربع لیل ویا ربع نهاره دیرلر که اوچ ساعت زمانیه درو قره ده برکون برکیجه لك مسافه نك سکز جزءنده برینی مشی ایله قطعه دخی دیرلر وزام اصطلاحی اصبعك سکز بلوکنده بربلوکیدر که کوکبك بر اصبع ارتفاعی ویا انحطاطی مسافه سنك سکز جزنده برینك زمانی اولور مثلا شمال اوزره یوروسه کوکب جدی سکز زامده بر اصبع مرتفع اولور واول قدر زمانده قوی وضعیف روزکار ایله سفینه سیرینه دخی اطلاق ایدرلر معتدل روزکار ایله بر زام عرفیده بر زام اصطلاحی قدر حرکت ایدرکه اول اون بش میل قدردر تقریبا هر ساعته بش میل دوشر بو تقدیرده اصبع بر درجه وخمسهٔ اسباع درجه اولورکه درجه اصبعك اون ایکی قسمندن یدی قسمدر ودورت زام وثلثان زام بر درجه اولور وبر زام اون دورت و ربع میلدر تمام دورت بیك التیوز سکسن زام اولور

وبو متأخرین

وبومتأخرین حسابیدر اما قدما دائره یی ایکی یوزیکرمی دورت اصبع طوتوب آکا کوره اختنانی تقسیم ایلمشلردر انلر رأینه کوره هرخنك ماببنی یدی اصبع اولور متأخرین رأیی اوزره التی بوچق ونصف ثمن اصبعدر بو رأی جدی ارتفاعی ایله امتحان اولنوب قیاسه موافق کلمکله رأی قدما ترك اولنمشدر امر ثانی عشر رسم قارتی قواعدنده درخفی اولمیه که سابقا ذکر اولندوغی اوزره فن جغرافیانك ایکی قسمی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرندن غیری برقسم دخی واردرکه انده رسمدن مقصود احوال دریادر واکا هیدروغرافیا دیرلر پس اقسام دورده منحصر اولوب انلرك هر برنده ایکیشر اسلوب اختیار اولنمشدر بری اجمـــال وبری تفصیل حاله راجع اولور اول اجمالی جغرافیادرکه اکثر فرنکی طوپلرده نقش وتصویر اولنوب اطلس وغیری فرنکی جغرافیا کتابلرنده وبزم ترجمه مزده ایکی دائره ده وبعضیلرنده بر مبسوط دائره ده کوسترلمشدر و بو دائره یی فن اربابی بر مندیل کبی مسطح دری یا کاغده نقش ایدوب آکا ماپاموند دیرلرکه پاپاموننا اندن غلطدر ماپا مندیل وموند امنقش ومزین معناسنه لفظ یونانیدر ایکنجی رسم تفصیلی جغرافیادر چون احوال مباحث جغرافیایه رسم اجمالی وفا ایتمیوب هربردیاری بر صحیفه ده رسم لازم کلدی وکره لر وکتابلر اولنده مرسوم اولان رسم اجمالی نك اقسامی صحیفه صحیفه رسم وتفصیل اولندی اطلسده اولان یوز اللی قدر صحیفه وبو ترجمه صحیفه لری کبی پس بو صحیفه لره کتاب اطلس مؤلفی کاه قارتی وکاه تابولا تسمیه ایلدی اکثر بونلر مربع واقع اولدغندن زیرا لفظ مزبور لسان یونانده ربع معناسنه دردورت قسم دخی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرینك مجملی ومفصلی اولوب یدنجی وسکزنجی اسلوب اجمال وتفصیل اوزره رسم اولنان دریا قارتیلریدرکه تحریف ایله انلره خارتی دیرلر وعامه ماپاموندایه دخی خارتی لفظن اطلاق ایدرلر بودریایه مخصوص اولان قارتیلرده طول وعرض تعیینی واعتباری لازم اولمامغله یازلمازانجق اصل اولان سکز روزکار سیاه ایله وایکیسی اورته لری یشل ایله وکرته لری قزل ایله چزیلوب سرخ نقطه لر صغاره وسیاه نقطه لر دوکندیلره وشکل صلیب دریاده کورنمین طاشلره وکارده واقع شکافلر اقرصولره اشارت اولوب کارده مشهور شهرلر اسمی سرخله وسائر مواضع سیاه ایله یازیلوب بحر هندده اولان خارتیلرده مشرق امامکده وشمال یسارکده اولور بحر مغربده مغرب امامده شمال یمینکده اولور نه سمتدن خروج ایدرسه آکا کوره وضع اولنور واکثر خارتیلره برمدور اغاج میخلر شمال طرفنه کلجك اوجی مغایر اولور ونیجه سنده یوسله شکلی یازیلوب شماله سیاه علامت ایدرلر سایر جهات انکله متمیز اولور یوسله برمدور مقوا اوزرینه اوتوز ایکی روزکار چزلمش وحقه ایچنه قونمشدر اول تقسیملرده سیاه ایله نقطهٔ شماله اشارت وارد راول حقه یه بیت ابره دیرلر ابره نك اوجی مقناطیسك شمال کوزی ایله صوواریلمشدر میل اوزرینه قونوب اوزری سرچه ایله قپانر که روزکار کیرمیه مزبور حقه نك شمال نقطه سی خارتی نك شمال نقطه سنه مطابق قونور وابره شماله مقابل قرارا تدکده جهات اربعه وروزکارلر بونکله معلوم اولور وبو دخی معلوم درکه

مقناطيس ايله تربيه اولنان ابره نقطهٔ شمالدن يدى درجه شرقه توجه ايدر طوغرى قطبه
توجه ايدردينلر غلط سويلرالمسان وفرنكستاندن كلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بويله
بولنمشدر اگرچه آق دكزك مسافه سى از اولمغله تفاوتى معلوم اولماز لكن بحر محيط انكنلرنده تفاوت
فاحشدر بيلمينلر افنديدن صانور وخارطه لرده بر جانبدن يا ايكى جانبدن برمقدار خطى نقطه ايله
تقسيم ايدوب مقدار ميلى كوستررلر هر ايكى نقطه اراسى اون ميل اولوب اللى ميلده بر علامت
قورلر وبر محلدن بر محله نقدر ميلدر بلنمك مراد اولنسه پركار ايله اولچيلور وينه بر محلدن بر محله
نه روزكار اوزرينه واريلور بلنمك مراد اولنسه پركارك بر اوجنى ايكى محلك اوزرنده فرض اولنان
خطه موازى روزكار اوزرينه قويوب يورودرلر نه محله واصل اولورسه اول روزكار ايله كيديلور
دومنى انك اوزرينه قورلر وانكنلرده نيچه كون نيچه كيجه كتا روجزيره كورنمسه روزكار ينه كورنكمى
هر ساعتده نقدر ميلى حركت ايدرسه كه اول تجربه ايله معلومدر اكا كورنكونده بر كره ويا ايكى
كره كرتوز يعنى حساب ايدوب قياس ايله مسافه يى معلوم ايدينورلر اقندى واختلاف
حركات بله محسوب اولمق شرطدر محيط معلملرينك قدماسى برى برندن متفاوت اصبعنده
كون طقوز لوح استعمال ايدرلردى حالا متأخرين تخمينا اوج دورت قارش بر لوح استعمال
ايدرلر وانلر طريقنه ديره ديرلر بونلره لازمدركه طريقلر مواسمن وسفاين يوكنك مقدارين
ومدوجزر احوالين وطوفانلر زمانن بيله لر وخارتى ده رياح وجزاير برلوبرنده اولمق لازمدر
وصحتى انكله معلوم اولوركه دائره سنده اولان اون التى پوسله شكلنك مركزلرى مابينى مساوى
اوله وزواياى رياح دخى مساوى اوله بوندن صكره رئيسلرك آلتلرى وبرى برينه مخالف
استعماللرى وطريق بحرده شروط وقيودى واردر تفصيلى تطويله مؤدى اولمغله
بومقداره اقتصار اولندى بعده برنوع مجمل خارتيلرده اكثر اون ميل يره غالبا اوج نقطه قدر
محل دوشوب كنارلرده اون ميلدن اقل مواضع احوالنى ونيچه مذودرلرى بيان ممكن اولمغله
برنوع دخى بسط وتوسيع اقتضا ايدوب سكز قسم اوزره جزاير وكنارلرى سمت بر بر
صحيفه ده رسم ايدرلر وانده قبا ميل ايله ليمانلر وكنارلر احوالى مفصل بيان اولنوب كوستربلور
تجربهٔ بيرى رئيس وبعض فرنكى طشره دريا كتابلرى بوقبيلدندر آق دكزده سفر ار بابى
اكثر تجربه يى مطالعه ايدرلر وبوجمله خارق عاده يه قريب امور غريبه دن ايديكى ظاهردر
قچان ابره يه خلل كلسه برمكانده ثابت اولمسا زاول زمان مقناطيسك شمال جانبنده اولان
كوزنى تجق ايله نيچه كره اوردقده چوقدن خاوى كبى خاولنور اكنه نك شمال طرفى اوجنى محكم
سورر صحت بولور ومقناطيسى قرمزى چوقه ايچنده صرمساق وصوغان رايحه سندن
حفظ ايدرلر اكر عملى باطل اولسه تازه كچى قانى ايله ياسركه ايله محكم اصلدرلر قچن زيت
سورسه لر حديداندن قچار كچى قانى ايله اصلنسه كيرو جذب ايدر مجربدر مقناطيس
بطن زمينده ايكن شمال كوزى ارضك قطب شماليسنه وجنوب كوزى قطب
جنوبيسنه ناظر در اخراج اولندقده قول اصح اوزره ينه بوكونه طورينى حفظ ايدر ديرلر

تذييل

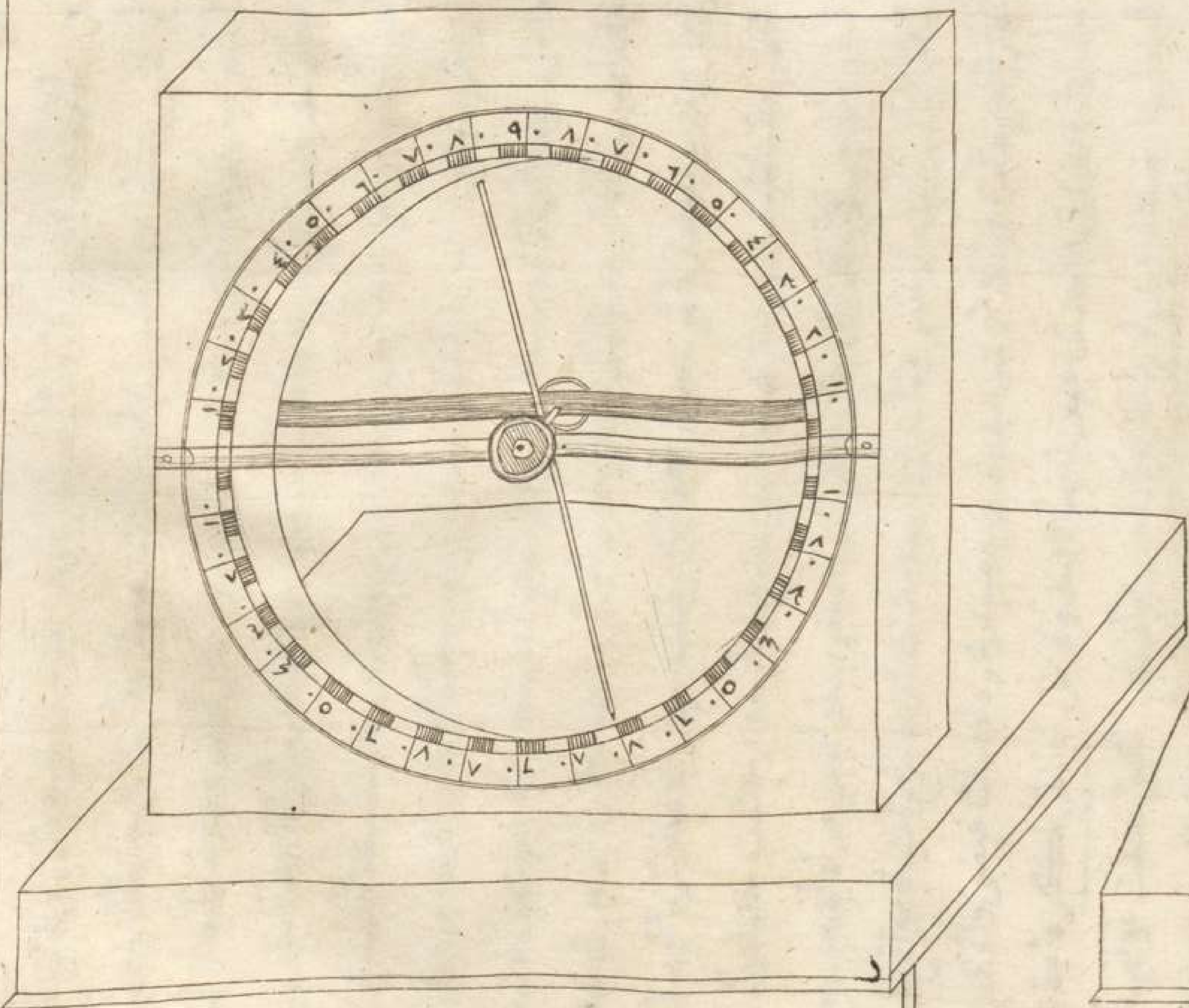
تذییل الطابع خفی اولمیه که جناب خدای متعال حضرتلرینك آیات باهرهٔ نامحصوره
والطاف عمیمهٔ مالانهایه لرندن مجرد منافع عباد ایچون احسان وعنایت بیورلمش انعم بی
نهایه دن بری سنك مقناطیسدرکه اهالی اسلامه قبله نما ودریای بی پایانه توغل ایدن
ارباب کشتی یه رهنما اولوب جمهور حکمای پیشین وپسین کمال سعی ودقت برله برسنك
پاره سنك حقیقتی اوزره کنهنی فهم وادراکده وکیفیت احوالنی کشف وبیانده الی الآن عاجز
وفرومانده قالمشلردر بعض کتب لاتینیه ده تحریر اولندوغی اوزره حجر مرقوم ابتدا
اناطولیده مغنیسا طاغلرنده ظهور ایدوب مقناطیس لفظی مغنیسا لفظندن تعریب
ویا تحریف ویاخود واجدینك اسمیله تسمیه اولنمش اوله حجر مرقومك حدیدی جذب وجر
ایلمك خاصه سی وبوکونه خاصه دن حدید وپولادی حصه دار قلمق عادتی اکرچه قدمایه
معلوم اولمش ایدی لکن خاصهٔ ثالثه سی که عقول بشر فهم وادراکنده عاجز وقاصر برسر
خفیدر یعنی برپاره مقناطیس جوف هواده معلق علی حاله ترك اولنسه ویاخود برظرف
ایچنه وضع اولنوب اول ظرف برحوضه ویاصو ایله مملو طشته قونلوب صو یوزنده علی حاله
ترك اولنسه البته مقناطیس کندو طبعنده مکتومه خاصه سیله اول یرك نصف نهار
دائره سنه موازات ایدوب قطب شمالیسی یعنی شمال کوزی تعبیر اولنور جانبی کرهٔ ارضك
قطب شمالیسی جانبنه طوغریلوب توجه ایلمك امر مقرردر نتکم حالا استعمال اولنان پوصله لر
ابره لرنده بو حالات مشاهده اولنور مقناطیسك قطبه توجهی خاصه سندن اهالی غرب
اوائلده غافل اولوب بعد زمان اطلاع حاصل ایلدکلرنده کمال استغراب برله خیال ایلدیلرکه
قشر بیضه ده اولان صار ومانندی مادهٔ مقناطیس دخی جوف ارضده تراب ایله مستور
ومتواری برکره جك اوله واول خیال ایلدکلری مقناطیس کره سنك کرهٔ ارض کبی واکا
منطبق ویا متوازی قطبلری اولوب کرهٔ مقناطیس اوزرنده دخی نصف نهار ومعدل نهار
وارضه قیاس دوائر سائره فرض اولنوب احوال مقناطیس بونکله ضبط اولنمق اقتضا ایدر
اوله پس خاصهٔ مرقومه یه اطلاعدن صکره تاریخ میلادك بیك دورتیوز ایکنجی سنه سنده
اتالیا اولکه سنده انابولی ناحیه سنه تابع امالفیش شهرنده برشخص ظهور ایدوب
پوصله یی ایجاد ایلدی ودریاده کشت وکذاره راغب اصحاب کشتی یه اهدا ایدوب بوروزکار
عالمده بریادکار قودی کیتدی منوال محرر اوزره مقناطیس قطبلرینك ارضك قطبلرینه
توجهی معرفتی فعلی هذا پوصله نك ایجادی وابره سنك فیض مقناطیس ایله جانب شماله
مسارعتی علمی اهالی غربه اکرچه دورتیوز سنه بوندن اقدم مستور ایدی لکن غربدن
مشرقه سیر وسفر ایدن سیاحلرك تحریراتنه کوره ممالك چین اهالیسنه خواص مقناطیس
قدیمدن برو معلوم ومقناطیس ایله مصنوع آلات استعمالی مشهور ومتواتردر حتی
سیاحلر روایتی اوزره خاقان چینه قوچین چینه ممالکی خاقانی جانبندن ایلچیلر کوندریلوب
ادای مراسم رسالتلرندن صکره عودت ایندرلمك اثناسنده خاقان جانبندن ایلچیلره

ویریلان هدایای بهیهٔ سائره برله بر مجوهر خبره نامه وجهات اربعه واسماء روزکار نقش
اولنمش یوسله اهدا اولنوب ایلچیلرك کیده جك ولایتلری چینك جنوبنده واقع اولمغله
اشبو یوسله ولایتکزه طوغری کیتمکده سزه دلیل اولور رهبره حاجت یوقدر دیو خاقان
چین طرفندن ایلچیلره مقامه مناسب ملاطفه وظرافت معامله سی اولنمشدر دیو
نقل اولنور وایکی بیك بش یوز سنه دن برو خواص مقناطیسه اهالی چین واقفلردر
دیو تحریر اولنور پس آنفا تقریر اولندوغی اوزره حکمای غربیه خواص مقناطیسه اطلاع
حاصل ایلدکلرنده اسباب توجهی تتبع اندیشه سنه دوشوب مقناطیسی ویاخود
مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره یی قطب شمالی جانبنه جذب ایدوب توجه ایتدرن قطب
یلدزیدر و بعضلر قطب جوارنده سمانك برقطعه سیدر بعضلر کرهٔ ارضك ایکی بیله قطبی
محض مقناطیسدن عبارتدر و بعضی صوفیلر ایسه برحکمت خدادرکه ارادت علیه‌انی
اظهار ایدوب کمال قدرتن بیان وقالرندن استغراب اولنمسنی مراد ایدوب حقیقتنده سرنی
اخفا ایلدی دیدیلر بعض متأخرین ایسه مقتضای طبایع اشیاده واقع اسباب خواصه
نظر ایله بو حالت هوانك اثریدر دیدیلر وبعضیلر مجرد ارضك فیضی واثری وجنوبدن شماله
جداول وعروق ماندی جوف ارضده ممتد وفرض اولنان کرهٔ مقناطیس کبی بعض
اسباب ارضیه دردیدیلر واکثر بوکا ذاهب اولدیلر انجق غفلت اولنمیه که ابره نك راست
نقطهٔ شماله توجهی بعضی امکنه یه مخصوص اولوب بعض امکنه ده نقطهٔ شمالدن بر مقدار
غربه و بعضیلرده شرقه مایل اولوب ومیل وحرکتنده دخی مطرد الحال اولمیوب کاه سرعت
وکاه بطو وکاه اقبال وکاه رجعت وکاه سکونت اوزره اولدوغی امتداد زمان ایله تجربه وضبط
اولنمغله ساکن اولدیغمز استانبولده دخی متن کتابده اشارت اولندیغی اوزره نقطهٔ شمالدن
شرقه مائل ایدوکی نمایان اولدقده جوامع ومساجد بنا اولنوب محراب تعیین اولنمق امر
واجب الاهتمامنده ابره یه استناد کفایت ایتمیوب ربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیهٔ
مجربه برله عملده دقت اولنمقده غفلت اولنمامق ایچون بو کونه بسط کلام اولندی

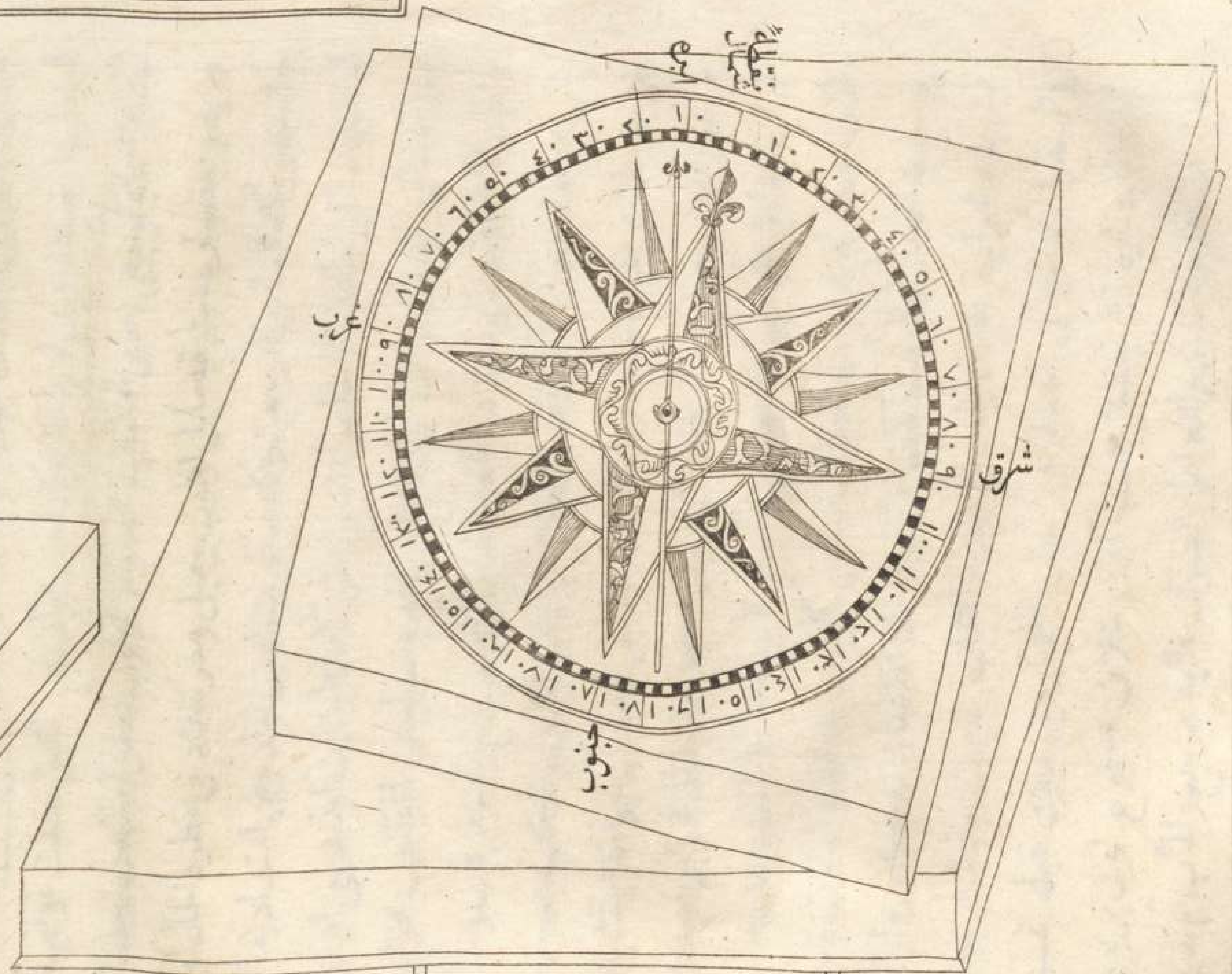
غربه بیك یوز قرق سنه سی اثناسنده روم ایلی حصاری جوارنده بیك باغچه سی نام محلده
مرحوم قپودان مصطفی پاشانك بنا ایلدوکی مسجد شریفك محرابی بعینه اختلاف اولنوب
ارباب معارف نیجه یوسله لر وربع واسطرلاب وسائر الات رصدیه احضار ایتدکده
الات رصدیه یه یوسله احوالی مطابق کلمیوب بینلرنده تفاوت فاحش ظاهر اولمغله
یوسله یه اعتبار اولنمیوب آلات مرقومه نك اقتضا سنه کوره ارتفاع عملیله مسجد
شریفه محراب تعیین اولندی بعده اصحاب غیرت جنبشه کلوب کمال تحری
واستقرا برله جهاتی ضبط وبرطولی عظیم ابره یی حاوی قبله نما یاپلوب امتحان
اولندقده ابره نك نقطهٔ شمالدن خلاف مسموع اون بربوچق درجه غربه
میلی مشاهده اولندی والله اعلم بالصواب والیه مرجع والمآب تم تذییل الطابع

اشبو بیك یوز قرق بش تاریخنده محمیهٔ استانبولده بوسله ابره سی
امتحان اولنوب نقطهٔ شمالدن غرب جانبنه اون بریچوق
درجه یه قریب انحراف محقق اولمغله بوندن بویله غفلت اولنمامق
ایچون بو محلده ضبط اولندی

صورة ابرة المنخفضة العرضيّة والطوليّة

صورة ابرة المائلة

مقناطيس ايله عروض واطوال بلاد هر محلده بلنمك ايچون نو ظهور بوسله نك رسميدر قبوضات
مقناطيسيه نام رساله فرده شرح اولنوب ارباب هنرندن قوتلو فعله كتورلمك موجودر

امر ثالث عشر بو فنك صعوبتنده واصلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجنده در معلوم اوله كه
ذكر اولنان رسملردن هر بری صحتی اوزره رسم وتصویر اولنمه ده صعوبت مقرر وبری واقعه
مطابق تحریر حدود بحری تصویردن صعبتردر زیرا جمله اوضاع بلادی وقوعی اوزره یرلو
یرنده قوندوروب خللسز نقل ایلمك مقدور بشر دكل مرتبه سنده در توركی وفارسی
وعربی كتابلرك بعضنده عرب وعجم مقلدلری بو احوالی سائر نقش وتصویره قیاس
ایله تلویث ایتدكلری اوراق طورسون باصمه فرنكی جغرافیالرده رسم اولنان بلاد
وممالك اكثر مختلدر خصوصا ممالك اسلامیه وافریقیا وآسیا صحیفه لرنده غلطات قتی
چوقدر روم وشام وحجاز وعراق وجبل واذربیجان ده بو فقیر كزوب رأی العین مشاهده
ایتدیكم یرلرده ایتدكلری رسمی مخالف كوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر
لكن اول قدر غلطات ایله كیرو ترجیح اولنور زیرا بو بابده معذورلردر نتكه اطلس مؤلفی مواضع
متعدده ده اعتذار ایدوب بولدوغمز خروغرافیالری جمع ایلدك ونیجه سنك خوروغرافیاسنه
واصل اولمیوب اسكی كتابلرده بولدوغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی كندی بلادینك
خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منت دریمشدر اول اجلدن اسلام مؤلفلری
رسوم واشكالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذكری ایله اكتفا ایتدیلر لكن انده دخی خبطدن
سلامت وهر برده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن وتخمین ایله نیجه
غلط فاحش ارتكاب ایتدیلر جمله دن تاریخده كعب شائخ وقدم راسخ صاحبی امام مسعودی
مروج الذهب ده ازاق دكزینك جانب شمالده بعض اجزاسی قطب شمالی تحتنه واصلدر
وخلیج قسطنطنیه بو بحردن منفجر اولور وقربنده تولیه نام بر مدینه وار در دیوغوت
دكزی دیدكلری بحر ورنكی صانمشدر وابن وردی خریده ده محیط غربیدن بر خلیج منفجر
اولور ارض صقالبه ظهرنه مرور ایدوب مسافهٔ شهرین ممتد اولور وقسطنطنیه اوكندن
بحر رومه دوكلوردیو خبط ایتمشلردر ونهر جیحون بحر جرجانه اقاركن ابن حوقل خوارزم
كولنه دوكلوردیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه جنوبه ایكن سیوطی وغیری
اوچ بیلاق یولدر وبحری شق ایدر كلوردیو نیجه مستحیلات یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی
دیار رومی كزوب یازمق صددنده ایكن ادرنه صویی تونجه ومریچ قره دكزه اقر دیوب
چشمه سافر جزیره سنه مقابل ایكن ردوس قارشیسی اولمق دعوا ایلدی كنه الاخبار
صاحبی عالی شریف ادریسی نك مسالك ممالك ده نزهة المشتاق نام كتابنی ادریس پیغمبره
اسناد ایدوب یكی دنیا كتابنك مصنفی بحر ورنكی یازدوغی یرده صاحب تحفه نك علی ساحله
امة طوال كاة عبارتنی ساحلنده بر قوم اولور كه طویل القد وشجیعلردر معناسنه ایكن ساحلنده
اولان قومك طول قامتلری كاة یعنی ماتتر قدردیو خبط ایلدی پس بو كتابده واقع اولان خلل
وزلله دخی اعتراض غیروارد وسهو وغفلتدن عدم سلامته مزبورلر كلامی شاهد درع
كفی المرء نبلا ان یعد معائبه ذیل بو فنه فی الجمله بعض تواریخ خلطی انكچوندر كه علم تاریخه

نمك علوم ديرلر و محلنده اهل فن احوال سلطنت واخلاقی ايراد ايدرلر صاحب اطلس قرق
طقوز بجى فصلنده غاليايانه بر مقدمه بسط ايدوب ديمشدر بز دنيايه يالكز كندى نفعمز
ايچون كلمدك بلكه حق تعالى بزدن كندى قوللرينه ايصال نفع ايلمك امر ايدر و هركس
مقدورى قدر ايصال نفعه سعى ايلمك كرك بزم دخى مقدور و رمزبو جغرافيا فننى خلقه تعليمدر
و جغرافيانك تواريخ حفظنه امدادى و فائده سى بيانه محتاج اولمدوغندن غيرى تواريخدن
تحصيلى آكا وقوف ايله تدبير سلطنت آسان اولدوغيدر زيرا فن جغرافياده يالكز احوال بلاد
يازلميوب بلكه سكاننك آيين و اركان و تدبير امور دولت و ديوانى احوالى بيله بيان اولنمق بو فنك
وظيفه سى اولدوغى جهتدن تاريخه تفوقى واردر ترجيح اولنور زيرا بر مصور تصويرده يالكز
تكميل اعضايه مشغول اولوب ساير تناسب و محسنات اوضاع و اطواره رعايت ايتمسه
كلى تقصير ايتديكى كبى جغرافيا صاحبى دخى يالكز مكان بيانه مشغول اولوب سكانى
امورينه و سائر نوادر ذكرينه مقيد اولمسه بر عريان ميتى تصوير ايدن مصوره دونر اول
اجلدن بز هر ولايتده اولان حكومتلر ترتيبنى و سائر امر غريبنى تقديم ايدوب صحايف اوللرنده
بر مقدمه قلدق تاكه تمدن احوالنه و امور عامه معرفتنه مايل اولانلر كتابمزدن منتفع اوله لر
كرچه بزم تاليفمزك قصور و نقصانى و بعض سهو و غلطى اولورسه عجب اولماز زيرا جمله ممالك
احوالى و تدبير سلطنت و ديوانى كتابلرده يازلمامشدر انجق تواريخده بولدوغمز مرتبه يازوب
بو شكله قودق اكر بركمسه ولايتى امورنده سهو و غلط كوررسه آكاه ايلسون و قصورى
بلدرسن اول محلى اصلاح و اكا تعظيم ايله دعا و ثنا ايدهلم و هركس كندى ديارى احوالنى
تصحيح ايله مقيد اولوب يازسه جغرافيا طالبلرينه اندن زياده نفع حاصل اولوردى ديمشدر
فقير ايدر مصنف مزبورك ممالك عثمانيه و آيين ديوانيه ده واقع اولان خللرى اصل ترجمه ده
كندى تحريرى اوزره يازيلوب بو كتابده ممكن اولدوغى مرتبه اصلاح و تفصيل اوزره نقل اولندى
سائر افريقا و اسيا مملكتلرنده دخى اول ديار خلقنك آثارندن نيچه مواضع غلطلرى مهما امكن
تصحيح اولنمق مأمولدر امر رابع عشر بو كتابده ذكر اولنان ممالك و اقاليم و بلادك فصللرى
فهرستنده دركه حروف اوزره ترتيب اولنوب فصللر عددى رقم ايله اشارت و تعيين اولندى
و بو فهرس اجمالى دربر اولكه و مملكت كتابك قنقى فصلنده درلازم كلسه بوندن معلوم اولور
لكن بر شهر و بلدنه مملكتنده درلازم كلسه كتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه
انده اولكه لر و اسماء بلاد حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو آفريقيا البيون البانيا
السماسيا اماريقا امايقاجنوبى اماريقاشمالى انقونا اندلس انكليا اقسامى ايله
اژكاونجو آكوتانيا آربلاننا آرتزيا ارغونيا آوستوريا آسيا آسيامينور ابوراقوم
امدن اپيروس جزيره در اوروپا ايسلانديا ايستريا ايتاليا اينسولا آنوس
اينسولا صانتى اينسولا مارغريتا اينسولا پرنسيپس اينسولا صانتى توماولدمبورج
اوربيس تره اووه ريسل اوكسونيوم اسقرپانتو اسقلاوونيا اغريبوز اسكوب
انتاكيه

انطاكيه اينه‌بختی آمد اولونه اتنه البصان استانبول اسكندريه اوخری انطاليه
ازورنيق اصفهان الاجه‌حصار اصطخر اوسترغون اكره ازاق اناطولی
اوستونی بلغراد آيدين اسپارتا انقره اخسيكث اقشهر ادرنه اقسرای انابولی
ايچ‌ايل ارزبيجان ادانه اخسخه ارغنی اربل اقچه‌قلعه اران اتاق ارمينيا
اكل اردبيلی اردهان ازنكميد اولتی ازنيق ارض‌روم اسروشنه اسپر اسفراين
اماسيه اشبومه ارجيش اوزی اقكرمان اذربيجان اسپانيا اسوچ اشبليه
اردل ايران افلاق حرف‌البا بارباريا بازيليا باواريا بلجيقا بری بسقايا
بوهميا بوروسيا بوسنا پولونيا برابانسيا براندبورك براسيليا برمن برزغويا
برتانيا برتانيا برونسويك بلغاريا بورغونديا كبير بورغونديا صغير باتاويا
پالاتينا توش‌رن پارما پدمونسيوم پلوپونزوس پوسيقوم يعنی فرس پرووبا
پيقارديا پكنو بلنسيا پولونيا باسليسيا پومرانيا بيهق پورتوغاليا بيكند
پروونسيا بيضا پوليا بصره بروسا بسطام پرزرين بعلبك پوژغه برغمه
بودين برشلونه بجوی بچ بولی باب‌الابواب بكشهری بطليوس بيره‌جك
بالس پرتك بلخ پالو بابل پاسين باجه باتوم بيروت بوزاوق باميان
بايزيد بانياس بتليس پراغ بغداد باديس بحرين بجايه بدخشان
بخارا بغدان حرف‌التاء تاتاريا تاورقا تره‌جنوبی تره‌ديباری تره‌دلاورده
تره‌ديبوترانتا تره‌سنكا توسيا توران ترول تونس ترانسلواينا تراوبلا
ثبت توربنجيا توقات تونوس تفليس ترحاله تلمسان تكه تهامه
تبريز تدمر تاهرت ترجيل تعز تورتوم تستر تكريت ترمذ
تركستان حرف‌الجيم چريغو چين جلدريا جنويز جيان جرمانيا جنوه
جرمانيا تحتانی جرمانيا فوقانی جزاير جبله جاوه چمشكزك جام چپاقچور
جنابه چرمك جفار جزيره جده چلدر جربه چورم جرجان جوازر
جند جزيره‌العرب جبيل جزاير بحر روم جزاير محيط شرقی جزير محيط غربی
حرف‌الحا حبش حميد حمص حما حجاز حلب حسن‌منصور خابور حلوان
حزو حوران حصن‌كيفا حله حران حرف‌الخاء خان‌بالق خربوت حنص
خوزستان خجند خراسان خوی خوارزم ختلان ختا وختن خلاط
حرف‌الدال دانيا دالماسيا دلونيه دوقه‌كين دياربكر دوربكی دونه
درتنك دكن ديلم دارابجرد دامغان دبيل دللی دمشق دمياط دنقله
دهستان دهك دينور ديو حرف‌الراء رومانيا رودوس روماندبولا روسيا
روم‌ايلی راهوبجه رقه روها رحبه رماهيه روان رشيد رمله رودباز
رومار ری حرف‌الزاء زاستينوس زلانديا زودفانيا زوربجغو زبيد زابل

زيتون زيلع حرف السين سالزبورج سموجيسيا سانتورين سردينيا
ساقسونيا فوقانى ساقسونيا تحتانى سقوسيا سفرپانتو سقلاونيا
سيجيليا سلاريا سپولقانوز سونتغوبا سوتسيا سيوپلا سراغوسا
سليستره سلانيك سمندره سرم سكسار سكتوار سكدين سلطان اوكى
سيس سليمه سورك سعرد سنجار سروج سيواس سماوات سميساط
سند سجستان سامرا سامسون سبارسبته سجلماسه سد ياجوج
سرخس سرنديب سغد سفاله سقطرة سلا سلماس سمرقند سمنان
ساقز سواكن سوس سويس سيراف سيرجان سيدى شهرى
سيروز حرف الشين شمونطرنه شام شوبك شروان شاش شاطبه
شبام شبورقان شحر شماخى شريش شعب بوان شنترين شنبياقى
شهرزور شهرستان شيراز شيرز حرف الصاد صاروخان صعده صعيد
صغانيان صفاقس صفد صقليه صنعا صوفيا صور صيدا صين
صولنق صغمان حرف الطاء طابران طالقان طامان طائف طبرستان
طبريه طبس طخارستان طرابزون طرابلوس طرطوشه طركونه
طليطله طمشوار طنجه طور طوس طيبه حرف الظاء ظفار حرف العين
عدن عراق عرفات عسقلان عكا علايا عماديه عموريه عجلون
عاد الجواز عينتاب عراق عجم عراق عرب حرف الغين غاليا غاريسى
غره سيا غروانلانديا غانه غرب غرناتا غزنه غزه غزنين غلاتا غور
حرف الفاء فس فيونيا فلاندربا فرانسيا فوروم جولى فرانقونيا
فره اتوم ماجلانقوم فريژيا فريسلانديا فرييولى فلوريه فاراب فارس
فراوه فرغان فسطاط فرذن فلبه فلسطين فيروزاباد فيوم فلمنك
حرف القاف قامپانيا قامپانيا روما قانديا قارنيولا قاستليا قتالونيا
قلاوا قوبا قولونى قونجه ركنوم قورفو قورسقا قرتيا قروآسيا
قبرس قادس قادسيه قاشان قاشغر قامرون قاهره قراقوم
قرسى قرامان قيرشهرى قرطاجنه قرطبه قرق كليسا قره حصار
قره حصار شرقى قريم قرون قزوين قسطمونى قسطنطنيه قسطنطنيه
قرب قشمير قطيف قلابريا قلوژيا قم قمار قناريا قنوج
قندهار قوص قونيا قوهستان قروان قيساريه حرف الكاف
كوبينا كوبيناسيس كوبيس قوا كابل كات كازرون كاشان كاشغر
كجرات كالاكوت كانقرى كرش كرك كركان كرمان كلوار كرميان
كش كفه كليس كلبولى كنبايت كنجه كوادر كوتاهيه كوستنديل
كوكيان

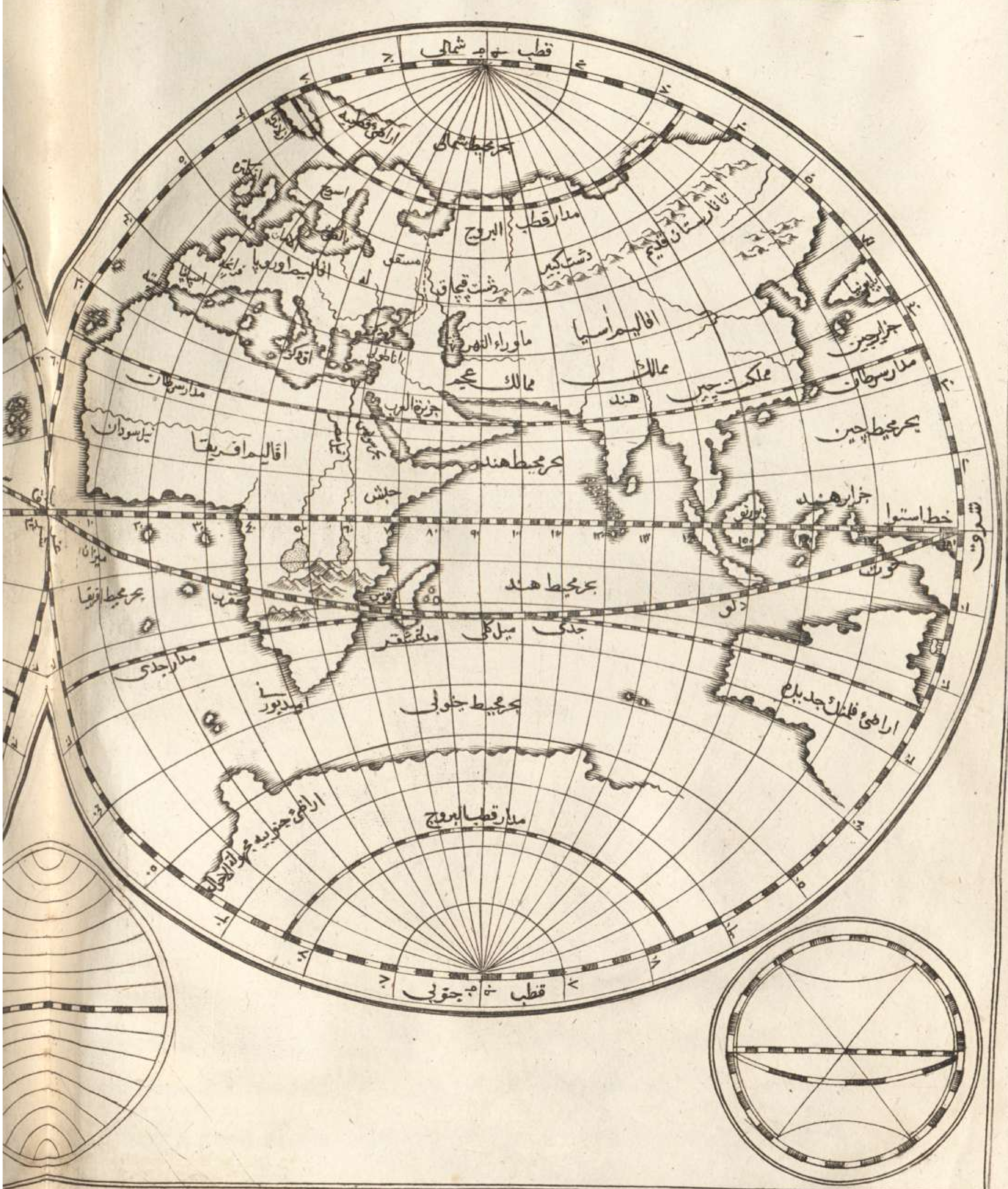
كوكبان كوفه كيغى كيمان كيلان حرف اللام لاسيوم لجيو لمانوس
لاور ليوناس ليتوونيا ليوونيا لوتارنجيا لونياردیا لونی‌ننبورج لار
لارجان لارنده لاهجان لوهور لاهور حرف الميم مانتوا ماقدونيا
ماروقى ركنوم مارقتارومايزينا مارسيا مدبولانوم مكه‌ملمبورك ميلوبا
ميسا ميتلنه مولوكه مومونيا مونفرات موراويا موريا موسقوبيا
مورس المريا مرسيا مراكش مغرب اوسط مغرب اقصى مورا مهاج
منتشا معره مفارقين ملاذكر ماچين مارسليه ماردين مازندران
مالتا مالقا مايورقا مينورقا ماوراءنهر متون مداين مدين محله
مدينه مراغه مرعش مرمرا مزيد مروالرود مروالشاهجان مزستره
مانيه مصر مصيصه مصطكى مغنيسا مكران مكناسه مكه
ملطيه مناستر منصوره منيبار منيه موصل مولتان موقان مهديه
مهراج ميمند ميافارقين حرف النون نامور ناتوليا نياپولى نغروپونتى
نورمانديا نوروجيا نوازملا نابلس نخجوان نخشب نسا نصيبين
نوبه نوقان نهاوند نهلوان نيسابور نيقيا نيل نيكبولى نوغراد نيكده
نهروان حرف الواو والنسيا والزبا ورونا وين سن سيا ويرجينيا
وونهينيا وقونيا والدك ولاقيا وستاليا ويجت وتفليس وندروم
ويتامبرج واراد واسط وان ودين والحتربن ولوالج وهران ويزه
حرف الهاء هاتونيا هاسيا هلوسيا هبرنيا هيشپانيانووا هشپانيولا
هولانديا هولساسيا هونغاريا هجر هراة هرسك هرقله هرمان هرمز
هراراسب هكار همدان هيت هند داخل هند غربى حرف اليا
يامايقا ياپونيا يارس يوليا يوريا يثرب يزد يمامه يانيا

الباب الاول

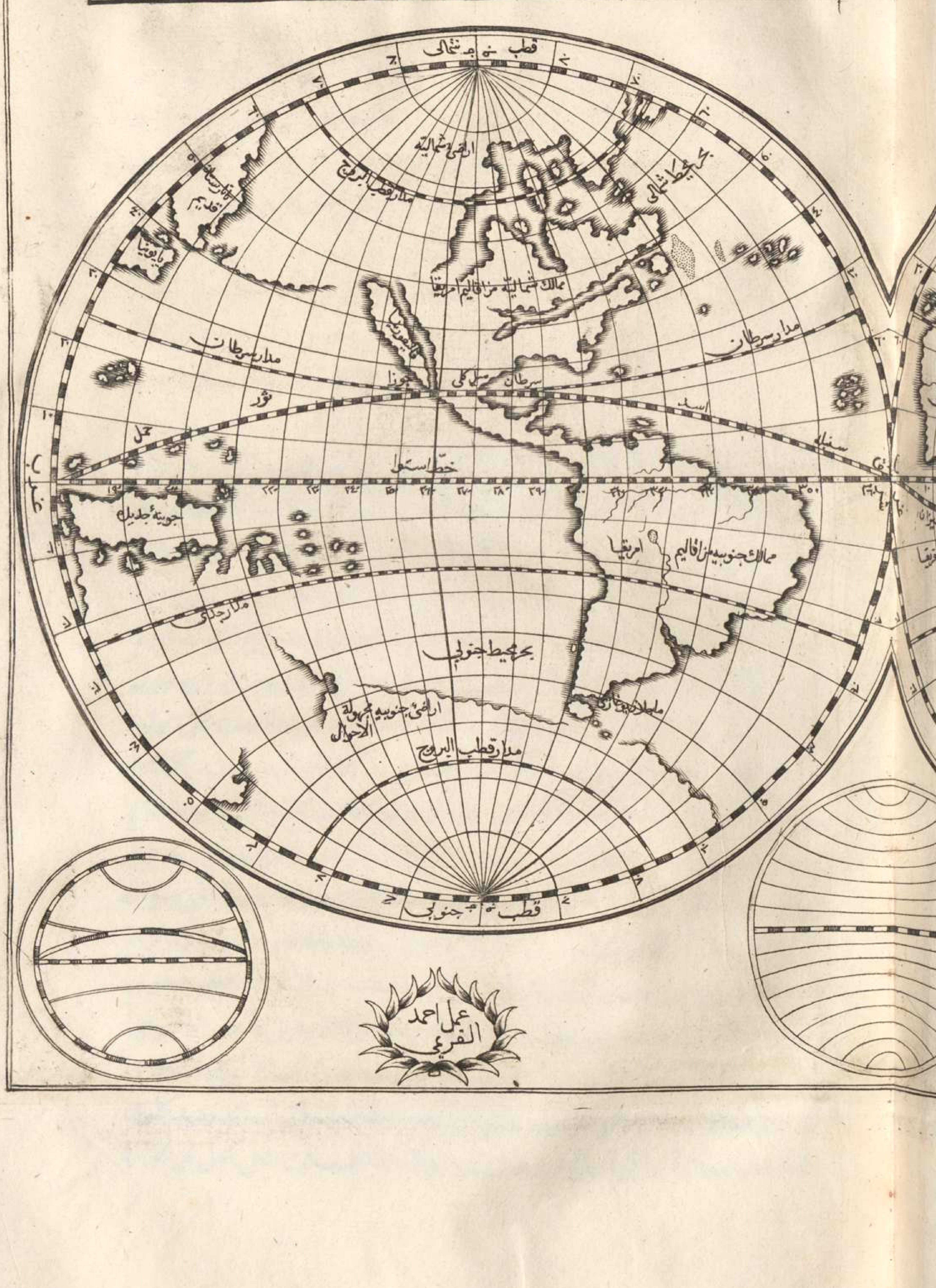
جهان‌نمانك باب اولى مقاصد فننده در وبونده نيجه فصول ايراد ورقم ايله تعداد اولنور
فصل آ در رسم كرهٔ ارض وكرهٔ مامقدمه برابله تحرك برى برندن امتيازى سببنده در
خفى دكلدركه عناصر اربعه‌دن عنصر ما بر جوهر بسيط وبارد ورطب وثقيله مضاف اولمغله
حيز طبيعيسى تحت الهوا فوق التراب اولوب كرهٔ ارضى جمله ستر ايدوب جوفنه الملق
مقتضاى طبيعتى ايكن ستر اتميوب ارضك بعض يرلرى مكشوف قالدوغنك حكمتنده بعض
اهل هيئت عنايت الهيه يه نسبت ايدوب حيوانات بريه نك خلقتنه و روى زمينده بقاء
نسل وتعيشنه ارادت عليهٔ الهيه تعلق ايلدى ظاهرده سببى معلوم دكل ديديلر
وبعضيلردخى تسليم ايدوب لكن عالم اسبابده هرشيئك سببى اولوب سبب بولندن وجوده
كلمك عادت الهيه در پس بحر زمينى كليتله ستر اتمدوكنك سببى بودركه شمسك فلك
خارج المركزى حسبى ايله اوجى وحضيضى حالا بروج جنوبيه‌دن اواخر قوسده در

شمس سیرنده حضیضده وارد قده مرکز عالمه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر ودائما
بروج جنوبیه ده اولدقجه ارضه قریب وشمالیه ده اوجده اولدقجه ارضدن بعید در پس
شدت حرارت عنصر مائی تسخین ایدوب حرکته کتورر زیرا آب قچان بر عظیم تابه نك بر
کنارنده قاینسه حرکته کلوب سائر یردن صولر اول محله کیدر دریادخی جنوب سمتنده
شدت تأثیر افتابدن حرکت واضطرابه کلوب بحار سائر اقطاردن اول جانبه چکلوب
ارضك شمال سمتلری اچق قالدی دیرلر لکن عند التحقیق سبب حرارت وبرودت
بعد وقرب شمس اولمیوب بلکه مقابلهٔ شعاع شمس شدت حرارته وانحراف شعاع
حرارت خفتنه سبب اولمق کورنور زیرا مقابله ده انعکاس مضاعف اولور مرایائ محرقه ده
ثابت اولدوغی اوزره وبرایله بحر ایکیسیده کرهٔ واحده اولدقدن صکره مرور ایام ایله هبوب ریاح
وجری سیول ارضك مکشوف یرلرینه تأثیر ایدوب وهاد واغوار حادث اولدی بحر حرکت
اتدکجه مواضع هاویه یه نزول وخلال جبال وتلاله حلول ایلیوب ارض مکشوفه جا بجا دریا
حادث اولدی لکن بو خصوص انکشافه سبب اولمسنده نظر واردر زیرا یکی دنیانك نصف
مکشوفی حضیض شمس آلتنده در غایتی جذب کلی دکل ایسه اکثری در دیمك اولور
مقصد فصل کرهٔ ارض بر جسم بسیط باردیابس درکه حیز طبیعیسی تحت العناصردر
برودت ویبوسی علت غلظ وتماسك اولمغله ظهری حیواناته مقر وبطنی نبات ومعدنه
منشأ در جمهور عقلا نیجه دلایل ایله کری اولمه سن اثبات ایدوب دیدیلرکه روی زمینده
ایکی بجق فرسخدن زیاده مرتفع جبل اولمدوغی بلنمشدر پس ارتفاع اعظم جبالك قطر ارضه
نسبتی سبع عرض شعیره نك ذراعه نسبتی کبی در طاغلر ارضك کری اولمسنه مانع اولماز
غایت عظمندن مسطح کورینور علوم حکمیه دن بی بهره اولانلرك عقلی کوزی کوردوکی یردن
تجاوز ایتمیوب اولدوغی مکانی دوز کورمکله مجموعنی دوز صانورلظنی واقعه مطابق دکلدر
وکرهٔ ارضك وسطنده بر نقطهٔ موهومه واردرکه مرکز عالم وتحت حقیقی اول نقطه در جمله
جهاتدن جسم ثقیل اکا میل وتوجه ایدوب مانع مرتفع اولدقجه واروب انی بولور وجمیع
جهاتدن ارضك سمایه بعدی مساوی اولدوغی حالده اجرام ثقیله بری برینی یا تدافع ویا
مرکزك جذبی طریقیله وسط عناصرده طورر واصل عنصر تراب مرکز جانبنده اولان
عنصر خالص درکه ملون دکلدر بعده طبقهٔ طینیه بعده طبقیهٔ مخالطه درکیم معدن ونبات
بو طبقه ده تکون ایدر وبونلر بری برینی محیط در بعضیلر بو جمله طبقه لری یدی اعتبار
ایدوب ومن الارض مثلهن نظم کریمنك فحواسنه موافق قلمشلر وبعضیلر اقالیم سبعه یه حمل
ایلمشلر وابن عباسدن منقول اولان اوکوز وبالق قصه سی ثبوت تقدیرنده برج ثور وبرج
حوت ایله توجیه اولنور زیرا اصحاب کرامك امور رمذکوره دن بو مقوله تعبیرلری غالبا
صدر اسلامده امر دینی هنوز رسوخ واستحکام بولمدن اراء فلاسفه یه خلق دوشنوب
دین اسلام قواعدنی ضبط وروایتدن قالمسنلر دیو امور دینیه دن اولمین سئواله کلموا الناس

نصف كرهٔ ارضو مادر عبارت اولوب اوروپا و آسيا و افريقا اقليملرينى محيط اولان اسكى دنيانك شكل
وهيئتى وبرارى وبحاردن مشتمل اولدوغى مسافهٔ وسعتى معلوم اولمق ايچون انشيو دلنور رسم و سطحه اولنمشدر

نصف كرهٔ ارضدن عبارت اولوب هند غربى و امريقا تعبير اولنور يكى دنيانك شكل و هيئتى
و برارى و بحاردن مشتمل اولدوغى و مسافه و سعتى معلوم اولمق ايچون اشبو دائره رسم و سطحه نقش اولنمشدر

هل قدر عقوللرم فحواسنجه اسلوب حكيم اوزره جواب ويرلردى انبيا واصحاب كرام مصلحتى خلقه امور دينيه تعليمى اولوب حقايق اشيايى بيانى انلرك وظيفه سى اولمامغله اختلاف تشكلات قمردن سؤال اولندقلرنده قل هى مواقيت للناس والحج بيورلدى تاكه خلق انلردن سؤال ايده جكلرى نه ايسه لر وامور دينيه دن اولمين احوالى انلردن سؤال ايليه لر زيرا القاح وتأبير قصه سنده حضرت رسول عليه السلام انتم اعلم بامور دنياكم بيورديلر بعده نصير طوسى وغيرى اهل هيئت ديديلر معدل ايله دائرهٔ افق تقاطعندن كرهٔ ارضده دورت قسم حاصل اولور ربع معمور ربعين شماليننك لاعلى التعيين بريدر وارباع باقيه نك حالى مجهول ومستور ياماء بحر ايله بالكليه مغمور در فقير ايدر متأخرين اوقيانوسه سفر ايدوب ارباع باقيه حالنى كشف واثبات ايلديلر وقدمايه معلوم اولمين يرلر بولنوب بيلندى وحالا ارضك بار زيرلرى وقوعى اوزره رسم اولنوب معمورى ربعه حصر اتمكه مجال قالمدى پس مركز دوائر عناصر وافلاكده جذب ويا دفع طريقيله واقف اولان كرهٔ خاكك عنصر مادن جا بجا بارز وظاهر يرلرى متأخرين اهل جغرافيا رسم وامضا اتدكلرى اوزره ايكى دائره ده سرخ وزرد ايله ملون اولان مواضعدر رنك اصفر قره وخرده احمر قطعه لرى جزاير وسائر بياض يرلرى دريا اولمق اقتضا ايدر وايكى دائره يى تنصيف ايدن خط دائرهٔ استوادر وايكى جانبده ايكيشر سرخ دائره مدار رأس سرطان ورأس جدى دركه غايت ميل وميل كليه علامت وشمسك جنوب وشماله مدارى غايتنه اشارتدر خط استوادن ايكى طرفه يكرمى اوچبچوق درجه عرضه وارر التى آى شماله دوراير بو طرف صيف اوته طرفى شتا اولور التى آى دخى بروج جنوبيه ده سير ايدر اول زمان شتا برى طرفده عكس اقتضا ايدر وقطبه قريب سرخ دائرهٔ صغيره مدار قطب بروجه اشارتدر باقى دوائر شطرنجى مقدما ذكر اولندوغى اوزره طول وعرض دائره لريدر قطبه قريب موضعك مسافه سى منطقه قربنه نسبت اقل اولور غايتى بو رسمده خط استوايه قريب يرلرك قصر مسافه سى تسطيح كره دن لازم كلمشدر زيرا بو ايكى دائره كره نك سطح ظاهرى رسميدر كويا كه منطقه محلندن كسيلوب باصدرلمش يومرى ايكن دوز اولمشدر اطرافى بوزاچيلوب يايلمق شرطيله بو تقديروجه اول نصف كره اوزرنده مسطور اولان حدود ورسوم عينى ايله مسطحده كوسترلمك مهما امكن بو مرتبه اولور كما هو حقه ممكن دكلدر اول اجلدن اهل فن تدقيق لازم كلدكده ذات الكرسى يه مراجعت ايدرلر وبر رسم دخى اوتوز التى قوسى ايكى جانبه بسط اتمكدر كويا طوپى نصفنه دك ياروب بعده باصدرمق كبى لكن اول قسم ده اختلال وفرق فاحش اولدوغى جهتدن متأخرين ايكى دائره رسمنى ترجيح اتديلر پس كرهٔ ارضك ايكى قطبلرى عرض تسعيندر كه انلرده التى آى كوندز والتى آى كيجه اولمغله ظلمات اسكندر ديدكلرى شمال طرفنده اولان التى آى كيجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلى اهل فن قتنده

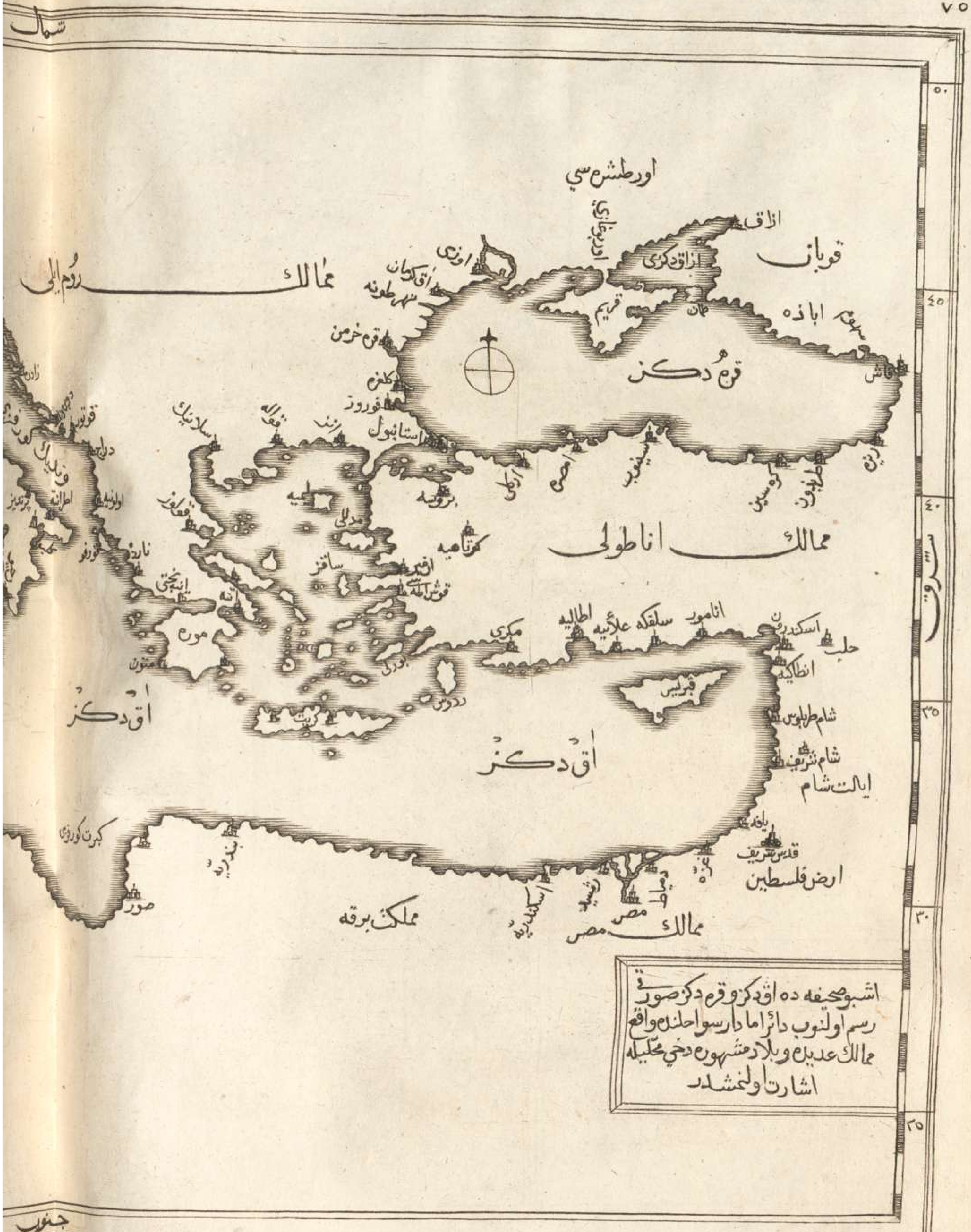
ثابت دکلدر وسد یاجوج دخی عرض تسعینه قریب محللرده اولمق لازمدر لکن اهل فن هنوز
محلنی کشف وتعیین ایلمدیلر وبوسدک احوالنی بز ختا و ترکستان فصللرنده تفصیل اوزره
بیان ایده رز انشاءالله تعالی ذکر مسافهٔ کره قیاس بطلمیوس مقتضاسنجه منطقهٔ
کره یکرمی دورت بیک میل وقطری یدی بیک التیوز اوتوز التی میل ومساحهٔ جمیع سطح
ایکیوز اوچ کره یوز بیک والتمش اوچ بیک التیوز اوتوز التی فرسخ تقریبی در جمشید کاشی
سلم السماده بو قیاس اوزره ابعاد اجرامی حساب ایدوب نصف قطر ارضی مقیاس و ذراع
اولمق اوزره فلك قمر مقعرینك مرکز عالمدن بعدی اوتوز ایکی نصف قطر ارض واللی
التی دقیقه سی واللی طقوز ثانیه سی قدر اولدوغن وسائر ابعاد مقادیری براهین هندسیه ایله
اثبات ایلمشدر نصف قطر ارض بوندن طرح اولندقده قرق بربیك التیوز التمش دورته
فرسخ باقی قلور که بین السماء والارض دركو چه امور مذکوره علوم ریاضیه دن بی بهره اولانه
کوزه بعید کورینور لکن نفسنده محقق و ثابت علوم یقینیه قواعدینه مبنی مسئله در غایتی
قیاس قدما ایله قیاس مأمون اختلافی کاهی حسابه خلل ویرر و بو قیاس مأمون
امتحاندن صکره کیرو امتحان اولندی یکی دنیا فتحندن صکره اوچ سفینه غربه کیدوب
اوچ سنه قدر زمانده شرقدن کلدی حساب واقعه مطابق بولندی بعض کتب قدیمه ده
مسافهٔ ارض بشیوز ییللق یول وبر ایله کوکك اراسی بشیوز ییللق یول یازیلوب سمواتده
بومفهومی مشتمل حدیث دخی روایت اولنمشدر لکن مراد معنای کثرتدر تعیین عدد دکلدر
زیرا خمسین سبعین وخمسمایه وسبعمائیه مقام کثرتده استعمال اولنور ان تستغفرلهم
سبعین مرة نظم کریمنده تعیین عدد مراد اولنمدوغی کبی بونده دخی مراد دکلدر والاحساب
قطعی یه مخالف اولور وبو کرهٔ زمین رسمنده دائرهٔ ثانیه ده مرسومه اولان یرلرکه وسعت اکافی
ربع مسکونه معادل وکثرت عمارتده قطر معموره غالب کلمسه باری مماثل بر عالم جدیددرکه
امور غریبه واحوال عجیبه سی حضرت حکیم خلاقك کمال قدرتنی تحقیق وآثار حکمت
آیاتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنك کمال وسعتی افاده ومستمعان عبرت بینك یقینی
زیاده ایدر ومع ذلك کتب اقدمین وزبر اولینده انك خبرندن تهی اولوب دوراداندن بری کورلمش
واشیدلمش دکل وابتداء عالمدن اول آنه کلنجه اول سمتلره کیدلمش دکل ایکن یاتقدیر حق مجید
ظاهر وبدید اولوب یکی دنیا دیمکله شهرت بولدی وهند غربی وهند جدید اسمیله تسمیه
اولندی نتکه امارتقا فصللرنده بیان اولنور فصل ٢ در احوال بحار چونکه کرهٔ ارض ایله کرهٔ ما
اجمالا ذکر اولندی بو فصلده کرهٔ ما احوالنی اجمال اوزره بیاندن صکره مقاصد فن
اولان اقسام ارض بیانته شروع ایده رز وبو فصلده بز سابقا اسپانیا مملکتندن اولان قوینیبریا
اقادمیاسنك حکمت ارسطو شرحندن متهیورا یعنی کائنات جو وعناصر کتابنك
سکزنجی مقاله سنی ترجمه اتمش ایدك انك مألنی ذکر وایراد ونیچه ابحاث ضمننده اهل فن کلامنی
نقل و بیانی مراد ایدرز بحث اول تکون بحرده در حکماء متقدمین دریالرك اصلنده وتکوننده

چوق

چوق اختلاف اتدیلر ارسطالیس بو کتابك اولنده آنلرك اقوالنی نقل ایلمشدر دیو جنس وغیری ظن ایلدیلرکه ترابی صو احاطهٔ تامه ایله احاطه ایدردی بر زماندن صکره کنشك شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اکثری تحلیل اولندی وباقی قلانی قابل تحلیل اولمامغله بحر کثیف قالدی وارضك بعض یرلری اچلدی انکساغورس وغیری ظن ایلدیلرکه دریا ترابك بر نوع دری اوله ارض حرارت شمسله قزدقجه چقه زیرادریا طوزلودر درکبی لکن بو رأی مردوددر حق بودرکه سایر عناصر ایله بله خلق اولنه و بونك طوزلی اولمسی تأثیر شمس ایله محرق اولان چوراق یرلرو کوکورد وکبریت معدنلری اجزاسی اختلاطندن ولطیفی متحلل اولوب کندی کثافتندندر اکر حلاوتی تصور اولنسه طول مکثدن قوقوب بدرایحه سنی روزکار اطراف ارضه سوروب جوهر هوایی افساد ایدر وحیوانات بریه هلاکنه سبب اولوردی بحث ثانی دریانك وضعی خصوصنده در قدماء رومانیان و یونان مصنفلری ظن ایلدیلرکه بحر ترابدن مرتفع اوله لکن نفس الامرده تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر نتکه اول عصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات ایلدکلری کتاب مذکورده مسطوردر بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی یعنی دریالر رسمنك اهلی جمله بحاری بش قسم قلدیلر ۱ اوقیانوس که مطلق بحر محیط در ۲ بحر روم ۳ بحر احمر ۴ بحر فارس ۵ بحر جرجان و بعض متأخرین یدی قسم قلوب ۶ بحر المان ۷ بحر نبطش که اسلامیانك بعضلری انلره تابع اولدیلر بز بو مقامده تسلیم طریقی ایله یدی قسمی بر بر اجمالا ذکر ایدرز قسم اول اوقیانوس درلفظ مزبور لاتینده الفاظ مختلفه ایله تعبیر اولنور اوقیانوز واوسیانوز و وقیتانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در و بو لفظ زمان قدیمده معبود اعتقاد اولنور بر شخصك اسمی اولوب عموم اوزره بحری غایت شهرتندن انك اسمیله تسمیه ایلدیلر و بونك یونان کتابلرنده مفصل حکایه سی واردر مقدمه صاحبی ایدر اراضی اراسنده نقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر وصکره اماکن مختلفه یه کوره مختلف دریالره تقسیم اولنور اولا جهاتك دورت جهاتنه نسبت دورت قسمدر محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی و بونلرك هر بری کنارلرنده اولان ولایتلر اسمنه نسبت واضافتله تسمیه اولنور اولا محیط شمالی سالماسیا کنارلرنده سالمانیکوس و سیتیا کنارلرنده سیتیکوس یعنی تاتار دکزی و شمالك آخر سواحلنده ساکن اولان طائفه یه نسبتله هیپربوریوس دیرلر و اول سمتلره مستولی اولان کوکب بارد زحله نسبتله قیرونیوم دکزی و امالقیوم دخی دیرلر طوکمش دکز معناسنه و اول سمتده التی آی کیجه اولوب برودت وظلماندن واولود کزی معناسنه موری ماروسا دخی دیرلر محیط شرقی اولا قنا یا کنارلرنده سرقه اولکه سنه نسبتله سریکوس دیرلر بعده چین دکزی که اکاستیس اوقیانوس دیرلر بعده جزایر محیط شرقی دکزی که هباریس پلاکوس دیرلر ولازار نام شخص کشف اتمکله اکا نسبت ایدرلر محیط جنوبی هند اوکنده بحر هنده اوقیانوس هندیکوس

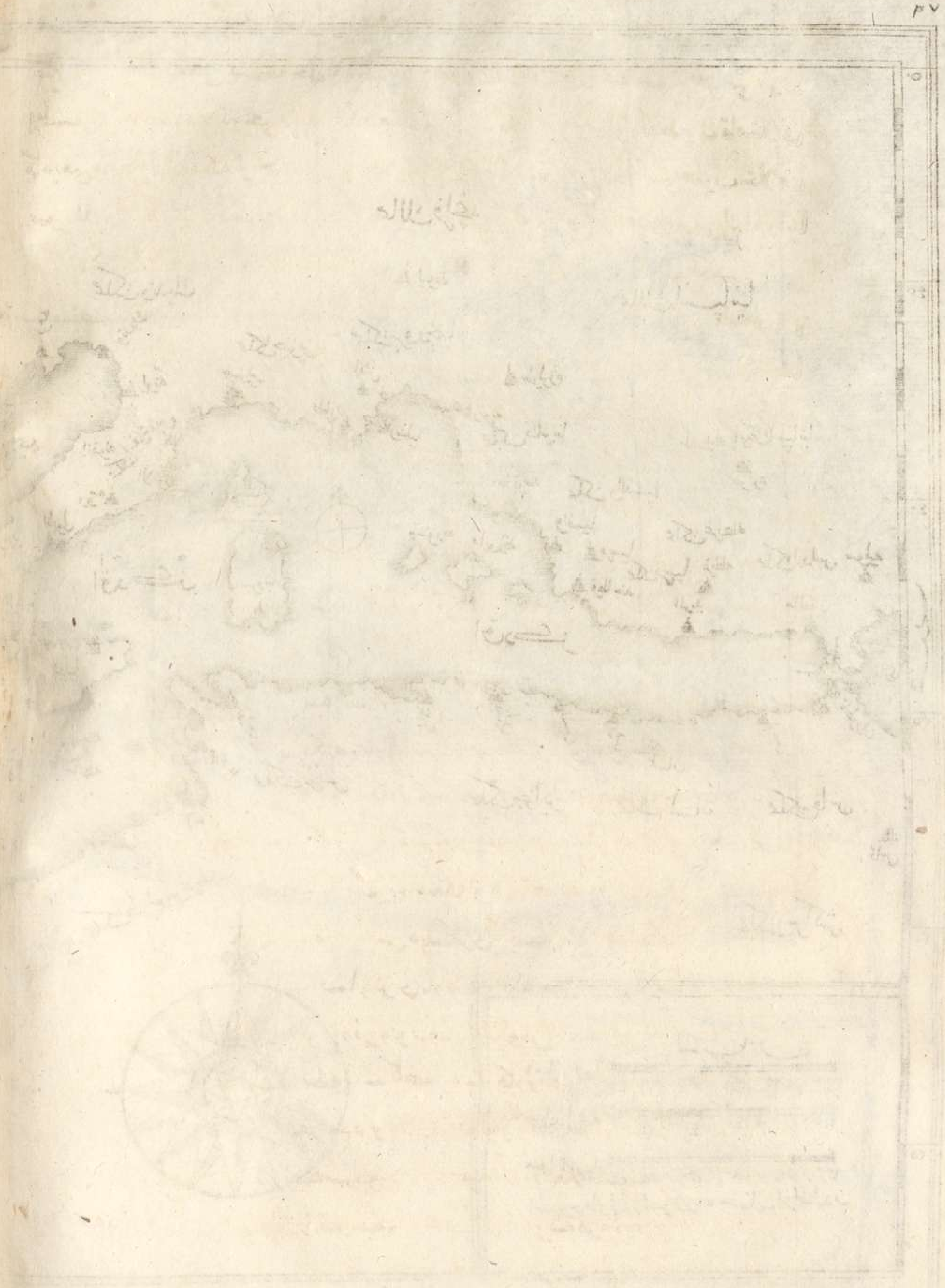
دیرلر وغنجس تسمیه اتدکلری هند ارماغی دوکلدوکی یره غنجتیکوس دیرلر که بنکاله
کورفزی در وبحر هند لانتخید الـ دخی تسمیه اولنور وبحر فارس اوکلرینه که ارض کرمان
وفرس کنارلریدر فرس دکزی معناسنه ماره پرسیقوم دیرلر وجزیرة العرب کنارلرینه
متصل دکزه ارابیقوم دیرلر بعده جزیرهٔ قمر کنارلرینه وافردوکند یلرو لمغله اسپروم
دیدکارندن غیری مادغاشقار دخی تسمیه ایدرلر ومحیط جنوبی نك بونصفی که جمله هند
دکزیدر غانجتکوس و پرسیکوس وارابیکوس وآسپاروم اسملری ایله متمیز اولوروبونا
اسپرانسـادیمکله معروف ومشهور دبوروندن اوقیانوس جنوبی نك برقسمی ابتدا ایدر
غرب جانبنه طوغری اول قسمه اوقیانوس اتیوپیکوس یعنی حبش دکزی دیرلر وبحر
ارماغنك اغزنه دك بو اسمله تسمیه اولنور وکاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه مـار
دلسوردیرلر سلامت بحری معناسنه وبو اطلاق طرف شرقدن مغالیان بوغازینه
واربجه ممتد اولان محیط ده استعمال اولنور ومحیط غربی اولا افریقیا غربیسنده سواحله
واقع طاغلر که اطلس اسمی ایله مسمی در وانلره موریتانیا طاغلری دیرلر بحر ارماغندن
اسپانیانك روقایه بورننه واربجه اوقیانوس اتلانتکوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
واول بورندن غالیا سلطنتنك سلتیقا اولکه سندن لغورنام بورننه دك اوقیـانوس
غالیکوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه وبو اراده اسپانیانك اولکه لرندن قانتابریایه
اوغرادوغیجون اوقیانوس قانتابریکوس دخی دیرلر بعده غالیا اولکه سی اکوتانیایه
واروب آنده اوقیانوس اکوتانیکوس دیرلر وبو ارالقده برتانیا ایله غالیا مابیننده اولدوغندن
برتانیکوس وهبرنیا ایله سقوسیـا که سلفده اکاقله دونیا دیرلردی کنارنه نسبتله
قله دونیوس دیدیلر بعده برتانیادن دانیا اولکه سی اولان جوسیایه واربجه اوقیانوس
جرمانیکوس تسمیه اتدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی بو اسمایله تمییز وتقسیم اتدیلر که حالا
اکثری باقی ومستعملدر تقسیم دیکر صکره متأخرین بعید یرلره کیدوب پکیدن کشف
اتدکلری اوقیانوسه اسامیٔ جدیده وضع اتدیلر انلور رأیی اوزره جمله اوقیانوس اوچ قسمدر
اولی آسیا وآمه ریقا وماجلانیقا ارا سنده اولان دریالردر آسپانیا قومی اکا مار دل زور دیرلر
جنوب دکزی معناسنه وغایت سکون اوزره اولدوغندن ماره پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا واوروپا وافریقا ارا سنده خط استوایه واربجه ممتد اولان دریادر اکا مار دل
نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبه امریقا وافریقیا وماجلانیقا
مابیننده اولان بحردر اکا مارده اتیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه وافریقیا وآسیا وارض
جنوبی ارا سنده شرقه دوکلن دریایه مارده اپندیا دیرلر هند دکزی معناسنه تقسیم
بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوك قطعه تعیین ایلدیلر کمی خلیجده
داخل اولور وکیمی سینوس در یعنی بوغازسز قطعه در اولی پلینوس کتابنده قودانوس
کورفزی نامیله مسطور اولان سوه ویا دکزی در ثانی مدترانیوم دیدکلری ایچ دکز در

ثالث

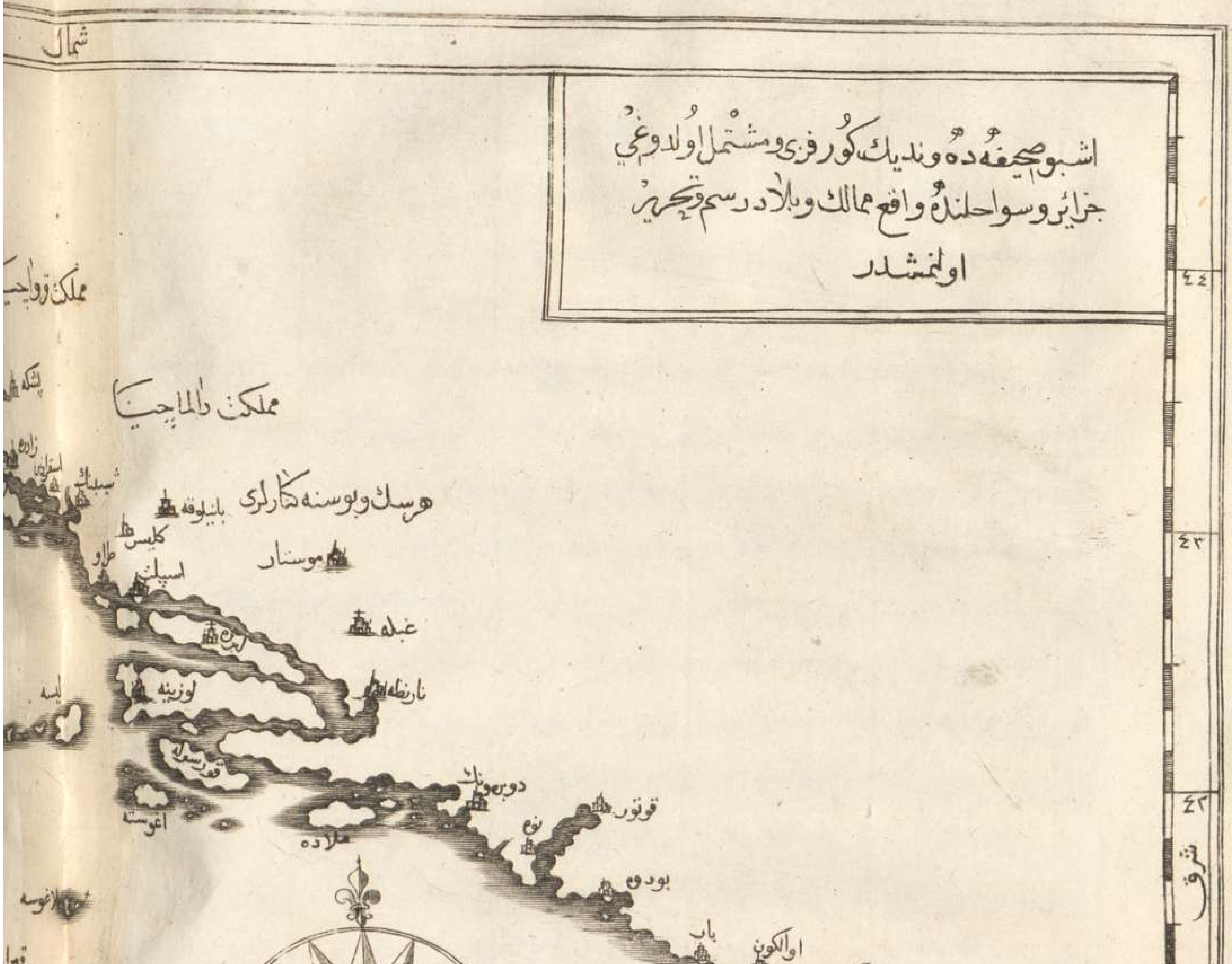
شمال
جنوب
مشرق
٥٠
٤٥
٤٠
٣٥
٣٠
٢٥
اوردطشرسي
ازاق
ازاق دکزی
قوبان
قریم
قره دکز
اباذه
فاش
ممالک روم ایلی
اوزی
اق کرمان
استانبول
بروسه
کوتاهیه
ممالک اناطولی
سلانیک
قبرس
حلب
انطاکیه
شام طرابلوس
شام شریف
ایالت شام
یافه
قدس شریف
ارض فلسطین
اسکندریه
مصر
ممالک مصر
مملکت برقه
اق دکز
کریت
مورہ
اشبو صحیفه ده اق دکز و قره دکز صورتی
رسم اولنوب دائرا ما دار سواحلنده واقع
ممالک عدیده و بلاد مشهوره دخی محللرینه
اشارت اولنمشدر

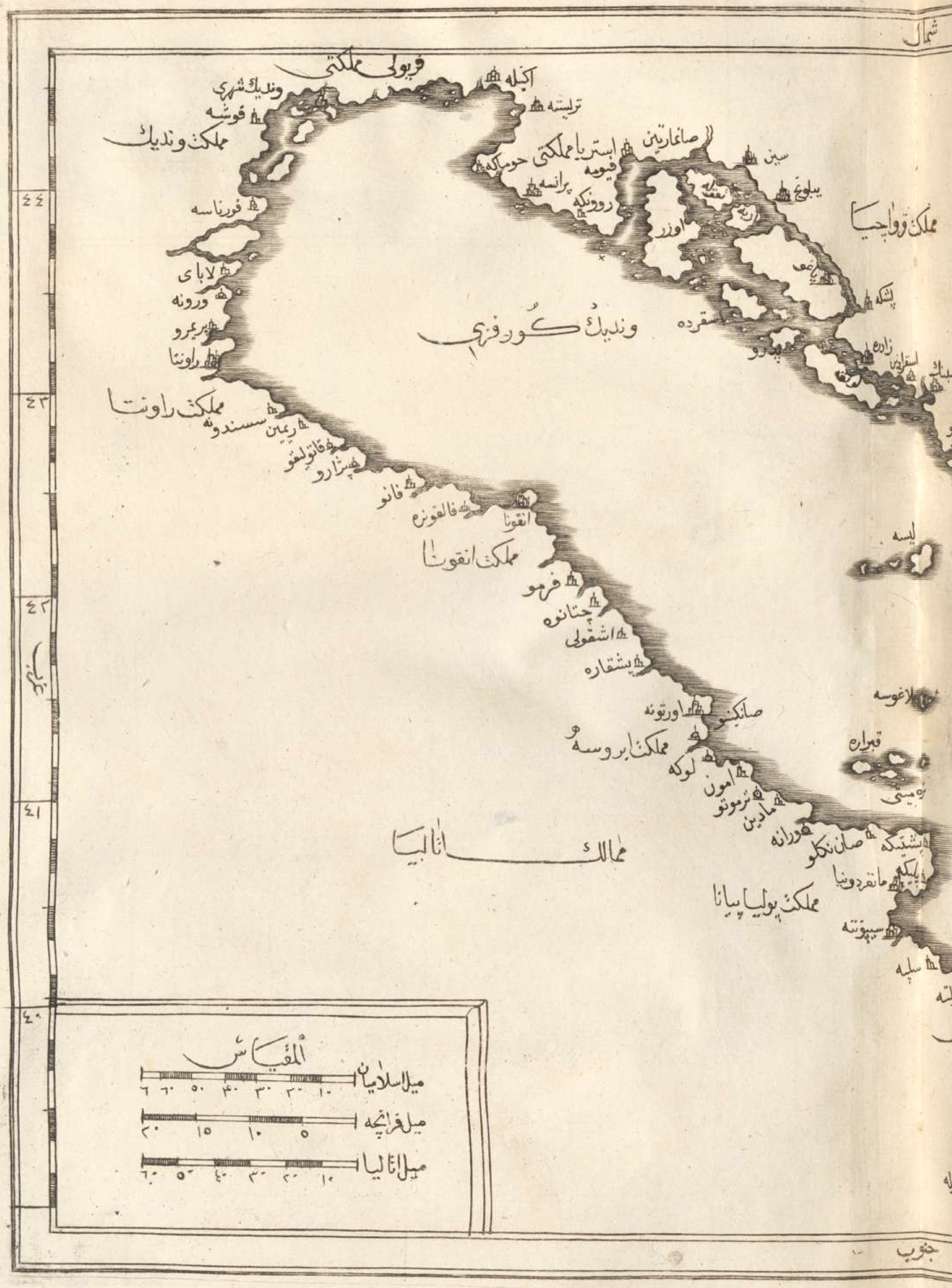

شمال
ممالك فرانچه
ممالك اسپانیا
مملكت وندیك
مملكت جنویز
مملكت قتلونیا
مملكت والنسیا
مملكت غرنطه
مملكت اندلس
طولوش
طولون
اقدكز
اقدكز
سردنیا
چچلیا
مالطه
تلمسان
فاس
مملكت فاس
مملكت تلمسان
مملكت جزایر
مملكت تونس
مملكت طرابلوس غرب
مملكت مراكش
٥٠
٤٥
٤٠
٣٥
٣٠
٢٥
المقیاس
میل اسلامیان
٣٣٣ ٢٦٤ ١٩٨ ١٣٢ ٦٦
میل فرانچه
١٠٠ ٨٠ ٦٠ ٤٠ ٢٠
میل ایتالیا
٣٠٠ ٢٤٠ ١٨٠ ١٢٠ ٦٠
اشبو جدولده بشر درجه حساب اولنمشدر
جنوب

ثالث سینوس پرسیکوش دیدکلری بحر فارسدر رابع مارەروبروم دیدکلری بحر قلزمدر
خامس قاسپیوم دیدکلری طبرستان و جرجان دکزی درو بزبونلری منفرداذکر و بیان
ایدرز بو ترتیب اوزره بحر الامان بزم هیئت و اقالیم کتابلرنده بحر ورنك یازیلور علامهٔ
شیرازی تحفه ده علی ساحله امة طوال کماة دیمشدر و ورنك ایله اسوج قومنی مراد
ایلمشدر یکی دنیا تاریخنی یازان بو کلامی بو بحرك کنارنده بر قوم اولور که طوال قامتلری
کماة یعنی مانتر قدر دیمکله ترجمه ایلدی طویل القد و شجیع و بهادر معناسنی قیوب خلاف
سویلدی حالا اهالی لساننده بالتقوم دکزی دیمکله معروفدر و بو بحری پومرانیا و دانیا
واسوه و یاولیوونیا و پروسیا اولکه لری احاطه ایدر جرمانیادن المانیا اولکه سی دخی
بوکا قریب اولمغله بزم دیارلرده آکا اضافتله مشهوردر و بونك شکلی و مسافه سی رسمدن
معلوم اولور بحر روم سبته بوغازندن شام سواحلنه وار بحه ممتد اولوب اوروپا و افریقیا
اراسنه کیردیکی ایچون داخل دکز معناسنه مدی ترانیوم دیرلر بزم دیارده اق دکز دیمکله
مشهوردر بونك دخی اوغرادوغی ولایتلره کوره اقسام مختلفه سی واردر هربری
سواحلنه اضافتله تسمیه اولنور پس بحر مزبور اوقیانوسدن ایریلوب سبته
بوغازندن داخل اولور متقدمین ظنی اوزره اسپانیا بورنی اولان قالیس و افریقیادن موریتانیا
طاغی آبیلا اراسنی یاروب دوکلمش اوله مزبور بوغاز خارجنده غادس نام اطه یه نسبتله
بوغازده اولان دریایه غادی تانوم دیرلر و بو بوغازه هرکولس بوغازی و ایکی طرفنده
طاغلره هرکولس عمودلری تسمیه ایدرلر مزبور سلفده بر عظیم الشان پادشاه اولوب
یونان کتابلرنده آکا منسوب نیچه حکایه لر یازلمشدر و بو دکزك سواحل جنوبیه سی افریقیا
کنارلری و سواحل شمالیه سی اوروپا کنارلری و سواحل شرقیه سی آسیا کنارلریدر
بز بوغازدن داخل اولوب اوروپا کنارلرینی ترتیب اوزره قطعه قطعه اسملری ایله بیان ایده لم
اسپانیا دکزی اسپانیانك سواحل جنوبیه سنده اولان قطعه در بوکا ایبریقوم یاخود
اسپانیقوم ماره دیرلر و اول سمتلرده بالیارس دیدکلری یابسه منورقه اطه لری اطرافنه
بالیاریقوم دکزی تسمیه ایدرلر فرانسا دکزی ناربونا اولکه سنه قرشو غالیکوس
سینوس ولیغونا اولکه سنده جنویزه قرشو لیغوستیکوس تسمیه اولنور روما دکزی
جنویزدن سچلیایه یعنی مسینه اطه سنه کلنجه اتالیا کنارلرینه قرشو توسکوس تسمیه
اولنور یونان آکا تیره نوم لاتن انفروم دیرلردی و بو اورتالقده قورسیقه اطرافنه
قورسیقوم ماره و سردینیا اطرافنه سردورم مار تسمیه ایدرلر بعده مسینه دکزی سچلیادن
کریده وار نجه دکزه سیکولوم اندن قبرسه وار نجه کرید دکزینه قره تیقوم و قبرسدن
آسیا طپراغنه وار نجه سیپریوم دیرلر سچلیا و ایتالیا و غرسیا اراسنده واقع دریایه
یونان دکزی معناسنه یونیوم مار دیرلر وندیك کورفزی بو یونان دکزینك بر قسمی در
ایتالیا ایله ایلریقوم یعنی ارنود و بوسنه کنارلری اراسنده واقع اولمشدر یدی یوز میل قدر غربه

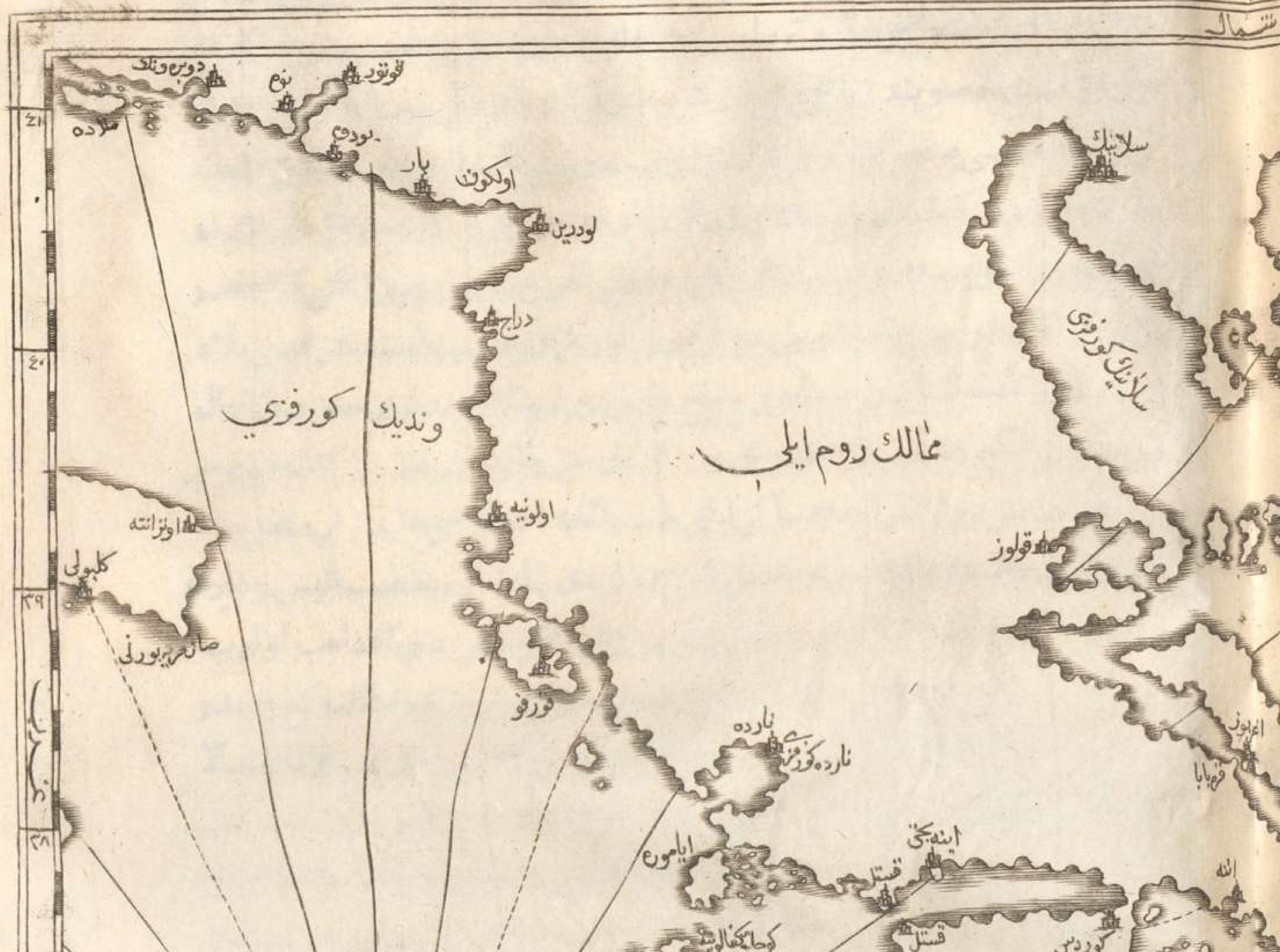
و شماله ممتد اولور آكا آدریاتیقوم دیرلر سلفده آدریانام شهره نسبتله مشهور اولوب حالا
اول اسمله قالمشدر و ایتالیانك غربیسنده اولانه اینفروم یعنی اشاغی دكز و شرقیسنده
اولان وندیك كورفزی دكزینه یوقاری دریا معناسنه سوپروم دخی دیرلر بو كورفز
دكزینك دخی اقسامی واردر ارنودو بوسنه كنارلرینه ایلویقوم ماره دیرلر و بونی دخی ایكی
قسم ایدرلر ارنود اولكه سی اولان دالماسیا دكزینه دالماتیقوم و اشاغیسنه لیبورنیا یه
نسبتله لیبورنیقوم دیرلر و وندیك كورفزی ایله سچیلیا اراسنه اوزونیوم دكزی دیرلر زیرا
سلفده ایتالیانك بو كنارلری اوزونیا دیمكله معروف ایدی صكره ادریاتیقوم بوكا غلبه
ایلیوب اول اسم قلدی بعده موره دكزی قورونه نسبتله قورنتیاكوس تسمیه اولنور و
اطه لر اراسی كه روم ایلی و اناطولی و كرید اورته سنده اولان دكزدر آكا اجه یوم ماره دیرلردی
صكره آركی پلغوس و ایچنده اولان اطه لره آركی پل اطه لری دیدیلر بونك هر اطه یه
نسبتله قطعه لرینك اسماء مختلفه سی واردر بوغاز آسیا ایله اوروپا اراسنده بو دریا بوغازدن
كچوب كیر و اچیلور و بو بوغازه هلس پونس دیرلر فرس پادشاهی اردشیر بونك اوزرینه
كمی ایله كوپری یاپوب یونانه لشكر كچرمش ایدی اورادن اچلدوغی یره پروپونتس
دیرلر كه بحر قسطنطنیه در بعده بوندن بر بوغاز دخی آیریلوب شماله كیدر آكا بوسفوروس
تراسیوس دیرلر كه استانبول بوغازی در اردشیرك باباسی داریوس اول محلدن كوپری
یاپوب عسكر كچرمش ایدی قره دكز مذكور بوغازدن در یا نكر اراچلوب پونتوس
اوكسینوس تسمیه اولنور بحر ازاق كه آكا میوتیس كولی دیرلر بر بوغازدن بو دریایه
متصلدر آكا حالا كرش و تامان بوغازی دیرلر اسم قدیمی بوسفوروس سیمریوس در
و مزبور دكزه تن صویی دیدكلری تانایس ارماغی دوكلوب اسیا ایله اوروپایی فصل ایدر
بعده آسیا كنارلرنده اجه اوس دكزندن صكره قارپایه متصل اولان دریایه قاریوم ورودس
دكزینه اوریوم و پانفلیا اوكنده پانفلیوم و كلیكیا یعنی سلفكه اوكنده كلیكیوم سوریا یعنی
شام سواحلنده سوریوم و قبرس اطه سی اوكنده قبریوم و پالستینا یعنی فلسطین اوكنده
پالستینوم و اژیپتوس یعنی مصر سواحلنده اژیپسیاقوم و لیبیا یعنی افریقیا اوكلرنده
لیبی قوم یاخود افریقوم نومیدیا اوكنده نومیدیقوم موریتانیا یعنی جزایر وغیری اوكلرنده
موریتانیقوم اسملری ایله تسمیه اولنور بحر مذكورك یعنی خاصة اق دكزك مسافات سواحلی
اسلام كشتیبانلری قیاسی اوزره اون اوچ بیك اللی یدی میل در و مرجان بو بحره
مخصوصدر دیرلر اما بحر قلزم كه مكه دكزی در شرقیسی جزیرة العرب اولمغله آكا سینوس
ارابیكوس دیرلر و كتب قدیمه ده بحر احمر یازلمغله ماره روبروم و ماره روسو تسمیه ایدرلر
قزل دكز معناسنه و ماردیمققا دخی دیرلر مكه دكزی معناسنه بحر مذكورك حمرتنده
اقوال واردر بعضلر كونشك شعاعی عكسندن قزل كورینور و بعضلر طپراغنك
قزللغندن احمر كورینور دیدیلر و یونانیلر آكا اریتریوم ماره دیرلردی احمر معناسنه
اریترانام

شمال
اشبو صحیفه ده وندیك كورفزی و مشتمل اولدوغی
جزایر و سواحلنده واقع ممالك و بلاد رسم و تحریر
اولنمشدر
٤٢
٤١
٤٠
مملكت دالماچیا
هرسك و بوسنه كنارلری
موستار
بانیلوقه
اسپلت
دوبرونيك
قوتور
بودو
اوالكون
لودرين
لودرين كورفزی
دراج
مملكت آلبانيا
يعنی ارناودلق
مملكت بارى
مملكت اوترانته
مونوپول
اوترانته
كليبولى
طرانته كورفزی
جنوب

شمال
فریولی مملکتی
ونديك شهری
قوشه
مملكت ونديك
اكيله
ترليسته
استريا مملكتی
فورناسه
لاباى
ورونه
راونتا
مملكت راونتا
ونديك كورفزى
مملكت انقونا
انقونا
فانو
فرمو
مملكت بروسه
مملكت پوليا پيانا
ممالك ايتاليا
المقياس
ميل اسلامیان
ميل فرانچه
ميل ايتاليا
جنوب

اشبو صحيفه ده اق دكزده واقع اولوب
دولت عليه يه تابع اولان جزيره لر رسم
اولنوب دريا ده سير و سفر ايدنلره علم
و معرفتى لازم خارطه و بو صوله صورتى
دخى تصوير اولنوب كتابه ضم اولندى

ونديك كورفزي
ممالك روم ايلي
سلانيك كورفزي
سلانيك
جزيرهٔ موره
المقياس
ميل اسلاميان
ميل ايتاليا
قورفو
اولونيه
دراج
لودرين
اولكون
بار
ناردة
قسطل
اينه بختي
بالي بادره
خلوج
اوارين
قورون
اناپولي
قولوز

اریترانام پادشاه اسمنه نسبتنی ظن ایدرلردی نتکه سولینوس عجایب مخلوقات کتابنك
زق بشنجی بابنده ایدر بو دریا اول دیار پادشاهلرندن پرسه اوس واندرومادس
اوغلی اریترانام پادشاه اسمیله آروترهاوس تسمیه اولندی و دخی دیمشدر بو دریا کنارنده
بر بیکار وار ایدی که صو پندن ایچن قیونلرك پوستی قزاردی لکن بو دریاده سفر ایدن
پرتقال طائفه سی بو دریانك لونی قزل کوروب صوینی چکدیلر سایر صولر کبی بولوب
بلدیلر که بونك لونی کنشدن و دیبنده اولان قزل قومدندر بحر مذکور سقطره اوکندن
ابتدا ایدوب سویسده منتهی اولور اوزونلغی تقریبا اوچیوز اللی فرسخدر
بحر فارس بوکاسینوس پرسیقوس دیرلر فرس کورفزی معناسنه شرقیسی بلاد
فارس اولمغله اکا نسبت ایدرلر و ماره پرسیقوم دخی دیرلر بونك امتدادی جنوبدن شمال
وغربه تقریبا ایکیوز سکسن فرسخدر بحر خزر که بحر شروان و جرجان در اکا قاسپیوس
یاخود هرقانوس دیرلر اطرافنده ساکن ایکی طائفه اسمیله تسمیه ایدرلر متقدمین
بو دکزی شمال جانبنده اوقیانوسه متصل ظن ایدرلردی نهایت ارسطالیس وغیری
بو رأیه قائل اولمیوب اصلا اتصالی یوقدر دیدی بطلمیوس دخی اکا ذاهب اولوب
قاسپیوم دکزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزیره شکلنه کیرمشدر
اول اجلدن اکا کول دیمك اولیدر دیدی متأخرین دخی اکا تابع اولدیلر حالا ماره سالا
دیرلر و کنارنده اولان بر شهره نسبت ایدرلر و بعضلر تحت التراب اوقیانوسه بوندن
منفذ اولمق تجویز ایلدی لکن ثابت دکلدر و بعضلر قاسپی و ابرقانی بو بحرك کنارنده طاغلردر
دیدی و بونك اطرافی اون ایکی کونده طولاشیلور دیو تحریر اتدیلر بو مقامده
دریالر ذکری انجامه ایردی بوندن صکره کابچك صحیفه لرده بقی امور جزئیه مناسبتله
بیان اولنور حالا بحرك اخر بحثلرینه شروع ایدهلم بحث رابع دریانك حرکات
مختلفه سنده در چون عنصر ثقیله مضاف اولدوغی جهتدن مقتضای طبیعتی تراب کبی
مرکز جانبنه حرکت در اول حرکت طبیعیه دن غیری بر قاچ حرکت ایله دخی متحرکدر اولا
حرکت اولی حرکت طبیعیهٔ سفلیه در حرکت ثانیه روزکار تحریکی ایله اولان حرکتدر
حرکت ثالثه شرقدن غربه حرکتی در بحریلر قتنده مجرب و ثابتدرکه مد و جزردن غیری بحر
اوقیانوسك شرقدن غربه اقندیسی واردر اسپانیادن غربه یکی دنیایه برآیده وارلو
و اوچ دورت آیده انجق کلورلر و پرتقال طائفه سی افریقیا سواحلندن هند شرقیه
کیدرکن و کلورکن بو حرکتی مشاهده ایدرلر زیرا بو ناسپرانسه بورننی چکدکدن صکره
نقدر موافق روزکار اولورسه کمینك شرقه کتمسی بطی اولور غربه کتمسندن و بو حرکت
آق دکزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانیادن شام سواحلنه کیدنلر کیدرکن کیج واروب
دوندکده تیز کلورلر و بو حرکتك سببی فلك اعظمك حرکت یومیه سی ظن اولنور زیرا
اوقیانوسه فلك اعظم مخفی جهة تأثیر ایدوب سائر افلاکی دوندوردیکی کبی دریایی دخی دوندورن

وبونلر انك حركتنه تابع اولالر حركت اربعه شمالدن جنوبه حركتيدر بوحركت دخى بحريلر تجربه سى ايله ثابت اولمشدر ارسطو سماعياتك ايكنجى كتابنك اولكى بابنده ايدر بوحركتك سببى شمالده ترابك برزار تفاعيدركه دريا اول سمتلردن الحق يرلره اقاروا اول طرفده نيچه انهاروار در انلر دخى دريالرك اقماسنه امداد ايدرنتكه تن صوبى ازاق دكزينه وطونه صوبى وسائر انهار قره دكزه دوكلور شارح كتاب مزبور البرتوس ايدر اول سمتلر كنشدن بعيد وبرودت اوزره اولمغله انده وافر صولر تكون ايدر وجنوبه اقار بعضلر بوعلته اعتراض ايدوب ديديلركه جنوب سمتى شمالدن ابرددر وبوخصوصى اول سمته سفر ايدنلر مشاهده ايله نقل ايدرلركه اورالرك بردنه تحمل اولنماز زيرا اول سمتك كواكبى آز وخرده در شعاعى شدت بردى دفع وتسخين ده تأثير ايلمز بوتقديرده انده دخى وافر صولر تكون ايليوب شماله اقمق كرك ايدى لكن نيفوس شارح البرتوس شارحه نصرت ايدوب ديدى كه بو اقندينك سببى يالكز صولرك تكونى دكلدر بلكه جنوب طرفى انكبه در بعضيلر ديديلر ارسطو بوحركتى اوقيانوسه نسبت ايتميوب ايچ دكزه تخصيص ايلدى زيرا انده قتى اظهر در ازاق دكزى قره دكزه وقره دكز استانبول بوغازندن اق دكزه اقار لكن سائر دريالرده اوقدر ظاهر دكلدر اكر جمله ده اشتراك دعوا اولنورسه نيچه مشكلر كورينور اول اجلدن شارحلر ارسطو بوكلامى نقل ايلدى كندى رأيى دكلدر ديو توجيه ايدرلر حركت خامسه حركت رحويه‌در وبوحركت ايچ دكزده خصوصا دريا تيقوم ده يعنى ونديك دكزنده تجربه واثبات اولنمشدر ديو نقل ايدرلر لكن بوحركتك سببى كيرو شرقدن غربه اولان حركت سببى در زيرا آق دكز كنارلرى طسار اولدوغندن غيرى نيچه بورونلر وكورفزلردن خالى دكلدر پس شرقدن غربه حركت ايدركن اول اكرى كنارلره اوغرايوب ضرورى كير ودونر وسواحلده حركت رحويه اولور حركت سادسه مد وجزر حركتيدر وبونك عموم اوزره اسمى استودر بوحركت ايله دريا صولرى تردد اوزره سواحله كلور وكيدر وبونك سببنك كشفى وتحقيقى فلاسفه يه مشكل اولوب چوق زحمت ويردى بزدخى بومقامده يازدقلرينى اجمالا ذكر ايده لم

بحث خامس دريانك مد وجزرى مختلف اولدوغنده در وبومد وجزر زمان ومكان حسبى ايله مختلف اولور اولا دريانك بعض سمتنده مد وجزر ياهيچ يوقدر ياخود قتى ازحس اولنور مثلا جنوه وايتاليا اوكلرنده وفرانسا كنارلرنده وبارشلونه اوكنده ويكى دنيادن مكشيفو كنارنده وقوبه قرنده اولان اطه لرده بومرتبه ازمشاهده اولنوركه يوق مثابه سنده در وآخر سمتلرده عظيمه اولور مثلا هند دريالرنده هند ارماغى اغزنده وغوت دكزنده وفلانديا وبرتانيا وپورتقال دكزنده وبحر احمرده زياده مد وجزر واردر وقياس اوزره اوقيانوس مد وجزرى سائردن ارتقدر ومد وجزر حركتى سواحل بحرده زياده مشاهده اولنور كناردن بعيد اورته لرده اولدوغندن دريايه دوكلن ارماقلره نسبت دخى اختلاف اوزره در مثلا پورتقال ديارى ارماقلرى مد زماننده يوقارى دونرلر افريقادن اطلس ولايتلرينك ارماقلرى

دونمزلر انكليز اطه سنده تاميزش نام نهر كبير اللى ميل قدر كيرو دونر كيدر و اسپانياده
بتيس نهرى دخى اوقدر دونر اما زمان حسبيله اختلاف مد وجزر هر يرده بر وقتده
اولميوب پرتقال اوقيانوسنده و آخر يرلرده اكثرا التى ساعت مد و التى ساعت جزر ايدر لكن
اكوتانيا سواحلنده اوقيانوس يدى ساعت قدر غارونا ارماغى اغزينه كيروب بش ساعت
قدر دونر جزر ايدر و حبش كينه ياسى قربنده دورت ساعت مد و سكز ساعت جزر ايدر
بو كينه ياسو احلنده مدك هجومى بر مرتبه دركه هر بركمى اوچ لنكر ايله انجق ضبط اولنور
والا قرايه اورر هلاك ايدر و هند ارماغى اغزنده اولان قامبايا سواحلنده دريا ايكى ساعتده اوتوز
فرسخ يرى اورتوب ايكى ساعتده كيرو واچار و بر مرتبه سرعتله هجوم ايدركه انده بولنان حيوانات
بريه قاچمغله قورتلامزو كميلر اول محلده طورامز انجق يرير چقورلر قازيلوب جزر زماننده انده
ياتورلر پس معلوم اولديكه بو مد وجزر بعض يرلرده بطى و بعض يرلرده سريع در و سائر يرلرك
مد وجزرى دخى بر ساعتده باشليوب كيرو بر ساعتده تمام اولور دكلدر زيرا هر كون بر ساعت
قدر تأخير ايدر مثلا بر يرده بركون اويله زمانى ابتدا ايتسه ايرته سى بر ساعت صكره باشلر
بحث سادس مد وجزرك علت فاعليه سنده در بو خصوصده حكما اختلاف ايدوب علت
واحده او زرينه اتفاقلرى ميسر اولمدى و فرقه فرقه اولديلر بر كروه ظن ايلديلركه بو عالم
شهادتك كليتى عناصردن مركب عقل و روح ايله قائم بر حيوان اولوب متأخرين اوقيانوس
قعرنده اولا وتنفس ايتدكچه مد وجزر وجوده كلهو بعضلر اوقيانوس ايچنده واطرافنده اولان
ارواح تنفسندن اولور ديدى افلاطون ظن ايلديكه دريا دبنده مغاره لر واردر ارواح
انلرى اچار قپارا چلدقچه صو كيرو وب جزر اولور قپاندقچه مد ايدر و بعض حكما ظن ايلديكه
تراب حركت سنويه ايله حركت ايدهو قمرك حركتى تراب حركتنه مصادف اولمغله دريا ايله سما
اراسنده مصادمه دن بر روزكار ظهور ايدهو نوبتله دريا اندن حركتنه كله شارح ايدر بو خصوصده
ارسطونك رأيى نه ايدوكى صريحا معلوم دكلدر نهايت ارسطودن حركت مد وجزرى كونشه
اسناد منقولدر يعنى كونش حركت اتدكچه رياحى نيجه تحريك ايدرسه دريايى دخى تحريك ايدر
زيرا رياح شديد اولدقچه دريا قباررو ضعيف اولدقچه اشاغى قورو بعضلر سبب مد
وجزر بعض كارلرك الحاقلمغى در التيشر ساعتده دريا برالحق ساحله دوكلور و انده صو
چوغالوب اوته مقابلى اولان كنار اچق و الحق قلدقده كيرو اول طرفه دونر بو اسلوب اوزره
دوردائمده دردي يلرو بعضلر بونك سببى صولردن چقان بخاردر ديو دريايى بر حمايه مبتلا
حيوانه تشبيه ايلديلر قچان بخار مجتمع اولوب خروج ايتسه مد واقع اولور فارغ اولدقده
جزر ايدر نتكه محمومده بعض متعين اوقاتده اخلاط رديه جمع اولوب غلبه اتدكده متحرك
اولور و تدريجله منحل اولدقده سكون بولور بو طريقله ابحره نوبتلرى دائما دريايى تحريكده در
ديديلر بحث سابع سبب مد وجزر تأثير قمره مسند دردينلرك رأيى بياننده در كرچه حكما
اراسنده ذكر اولندوغى اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدى لكن انلرك اكثرى مد وجزرد

سببنی قمره اسناد ایدرلر و بو مذهب مشهور و رأی جمهور شکلنده در و جمله دن قبوله احری
اولور شول شرط ایله که خصوص مزبورده الکز قمره مستند اولمیوب شمسك تأثیری دخی بیله
اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدوغی جهتدن و بو حرکت مد و جزری فلکیات تأثیرندن
غیره اسناد ایدنلرك رأیی ضعیف و عامیانه و دلایل واهیه و سوزلری افسانه در زیرا بز هر کون
تجربه و امتحان ایله مشاهده ایدرزکه بو حرکت مد و جزر غالبا قمرك حرکت یومیه سنه تابعدر
بر قاچ وجه ایله اولا قمرك حرکت یومیه سی افلاكك دورت نقطه لرینه کوره نیجه دورده منقسم
ایسه دریا دخی هر نهار طبیعی ده دورت کره متحرك اولور ایکی کره مد و ایکی کره جزر ایدر
یعنی قمر هر بلدك افقنه و نصف نهارینه کوره شرقدن افقه چقدوغی کبی مده باشلر نصف
نهار دائره سنه کلنجه بعده نصف نهار دائره سنی کچدیکی کبی مد تمام اولور جزره باشلر تکرار
افق غربیدن سمت قدمده نصف لیل دائره سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی یه وارنجه
کیرو جزر اولور و بو قاعده کلیت ایله برقرار اولمیوب برز اختلاف اوزره اولورسه مانع دکلدر
زیرا سابقا مد و جزرلرك اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی و قمر دخی هر بار اون ایکی ساعت
تحت الافق سیر ایلرکه الّتی ساعت مد و الّتی ساعت جزر هر زمان و هر یرده مطرد اولمق لازم
کله وجه ثانی بودرکه قمرك کونشه انظار مختلفه سنه کوره مد کاه آز و کاه چوق اولور مثلا
مقابله و بدرده عظیم مد اولور و اجتماع و هلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرك نوری زیاده
اولدقچه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرك یولداشیدر زیرا
قمر ایله همحال اولوب انك قوتی ایله قوی و ضعفی ایله ضعیف اولمسی شاهددر دیو تحریر
ایدر ودخی هر کون دریا بر ساعت مدنی تأخیر ایدر مثلا بو کون اول ساعتده اولسه
یارین ایکنجی ساعتده باشلر زیرا قمرك ایکی طلوعنك ما بینی یکرمی بش ساعت اولمغه قریبدر
و قمرك بعض منازلنده ایام شتاده اتدیکی مد ایام صیفده اتدیکندن زایددر سببی بودرکه
شمس شتاده بروج مائیه یه اوغرامغله قمری تقویت ایدر و تأثیرنی آرتررو قمرك اجسام
رطبه ده تأثیری زیاده در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر و اطبا امراض بلغمیه یی
قمره اسناد ایدرلر و رطوبتی غالب اولان دماغ و امزجه قمرك تغیرینه تابع اولوب رطب
علتلرك بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه و اثبات اولنمشدر و قمرك سایر کواکبه
انظاری ایله دخی دریا متأثر اولور مثلا قمر زهره یه برمناسب نظر ایله ناظر اولوب رطب
منزله اوغراسه مد حددن تجاوز ایدر و اکر مریخه ناظر اولوب یابس منزلده بولنسه مد
ضعیف اولور و قمرك اولدوغی بروجه دخی بو بابده اعتبار واردر زیرا قمر بروج مستقیم الطلوعده
اولدوغی زمان دریا مدی ممتد اولور و بروج معوجة الطلوعده برز ناقص اولور اما قمرك عرضی
اولمدوغی ایامده ازمنهٔ مد و جزر متساویه در بعده مد و جزرك سببی قمردر دینلر تأثیری
جهتنده اختلاف اتدیلر ابن رشد قمرك حرکتی و شعاعی تأثیره علت اولدوغنی تعیین اتدی
ودیدی که بو ایکی امر ایله دریاده ابخره پیدا اولوب قبارر و مد اولور رجحان بونلر اولمسه

تأثیرو

تأثيراشاغى قورلكن قواننارنوس وغيرى قمرك بوايكى حالنه قوت ثالثه اثبات ايلدى
وديدى كه اكر بوتأثير ايكى امره منحصراولسه قمرك اقتراني زماننده وتحت الافق اولدوغى
زمانده مد اولماق لازم كلوردى زير اشعاعى بجره واصل دكلدر امدى برتأثير خفى دخى
كركدركه اول زمانلرده قمردن اجسادرطبه متأثر اولوب مد وجزر واقع اوله وبو مقوله
تأثير خفى ارسطونك سماعيا تنده تفصيل اولنمشدر وبو مد وجزر حقيقتده ماء بحرك
تخلخل وذبولى ميدردكلميدر اختلاف اولندى قونتار نوس تخلخل وذبوله ذاهب اولوب
ديدى كه صولرقابارب متخلخل اولمسه درحالندن حاصل اولورو جزر زماننده نره يه اقار
كيدر لكن جمهور تخلخل وذبول مذهبى قبول اتميوب ديديلر مقناطيس دمرى تحريك
اتديكى كبى قمر دخى برمخفى كيفيت ايله دريايه تأثير ايدر وچكر وانظار مختلفه سنه وقربنه
وشعاعنك منفرجه وحاده وقايمهٔ زوايا سنه كوره صولرى قالدروب كاه سواحله چكر وكاه
ترك ايدر صولر كندى ثقلتى ايله الحاق يرلره دونوب كيدر و مدده كورينن صونك كثرتى
دريانك بى پايان مسافه سندن كلوب جزر اولدوغى زمان كيرو اورايه كيدر تخلخل
وذبول لازم كلمز پس بو رأى صوابه اقرب در وبو دخى ثابتدر كه دريانك بعض سمتلرى قمرك
نورندن زياده متأثر اولوب آخر يرلردن زياده مد ايدر بونك سببى مقابلهٔ انعكاس
شعاعدر ياخود اخر مخفى تأثيردر مثلا قمر شمالى ايكن سواحل شماليه نك مدى زياده
اولور جنوبى ايكن سواحل جنوبيه نك مدى زياده اولور لكن هر يرده مطرد دكلدر
بحث ثامن ذكر اولنان رأيده واقع اولان شبهه لر وواردا ولان سؤاللره جوابده وسؤال اول
مد وجزر چونكه تأثير قمردندر انهارده وكوللرده نيچون اولمز الجواب اسباب طبيعيه
هر موضعه تأثير ايلمز بلكه تأثيره مستعد موضعه تأثير ايدر مثلا مقناطيس هر جسمى
كندويه جلب ايلمز پس هر صونك تأثير قمرى قبوله استعدادى يوقدر بلكه دريانك
هر صويى دخى مستعد دكلدر نيچه دلائل ايله كه بعض مرتبه ذكر اولناجقدر سؤال ثانى
دريايه اقان انهارك بعضلرى مد اولدقده چكلوب بعضلرى چكلمديكى نندندر الجواب
بعض ارماقلر انكيچون كيرو دونمزكه انده دريانك مدى قوى دكلدر ياخود نهرك جريانى
قوى وسريعدر مده غلبه ايدر سؤال ثالث زمان مد وجزر هر يرده نيچون مساوى اولماز
الجواب بعض يرده مد وجزرك زمانى انكيچون قليل وبعض يرده كثير وبعض يرده
مد سريع وجزر بطى اولور كه يرلرك وضعى مختلف در وبعض سواحل دوزو بعضيسى
مرتفع ومنخفضدر ونيچه سنده بوغازلر وكورفزلر واردر بو جمله صونك حركتنى ياتعويق
ايدر ياتعجيلنه سبب اولور وروزكارلرك هبوبى واجرام علويه نك تأثيرى بو بابده
مشتركدر سؤال رابع بعض دريالرك مد وجزرى قليل وبعضنك هيچ اولمدوغى نيچوندر
الجواب متأخرين فلاسفه دن بعضلرى بو سؤالك جوابنده ديديلركه اينج دكزك بعض
سمتلرى مثلا ازاق دكزى وقره دكز مد وجزر ايلمز ياخود حس اولنماز زيرا شمالدن جنوبه

آقان صولرك هجومنی انی منع ایدروا وقیانوسك بعض سمتلرنده شرقدن غربه دوكلن صولرك
كثرتندن وسرعتندن مدوجزر واقع اولمیوب انجق دریا شرقدن غربه حركت ایدر
لكن بوجواب مقنع دكلدر زیرا ایچ دكزك شمال طرفنه مدی اولدوغی تقدیرده شرقه
وياغربه اولمق كرك ايدی وچونكه اوقيانوس قمرك حركتنه تابعدر هر يرده شرقدن غربه
حركت اتمك كرك ايدی بونك جوابنده ديمك معقول كورينوركه اول يرلرك قمرك تأثيرنی
قبولده طبيعتی اختلاف اوزره اولمغله اثر دخی مختلف ظهور ايدر نيجه يرلرمد حاصل
اولاجق قدر متأثر اولمـــاز ونيجه يرلر زياده متأثر اولورنتكه شمسك شعاعی كرچه
هر يرده يغمور ماده سی اولان ابخره يی تحريكده مؤثردر لكن بعض يرلرده تأثيرزياده
وابخره چوق اولور اكا كوره يغمور وافر يغار بعض يرده از اولور وبعض يرده ابخره دن هيچ
يغمور يغماز پس عناصرك ومركباتك طبايعی واستعدادی واجرام اثيريه تأثيرنه انقيادی
نسق واحد اوزره اولمدوغندن غيری ساير كواكب دخی بعض امورده تأثير ايدوب شمس
وقمر تأثيرنی يا تقويت ايدر ويا ضعيف قلار واوقيانوس اختلاف جهاتده حركت
اتدوكنك سببی قمرك عرضده كوره اختلاف حركاتی در نتكه سابقا ذكر اولندی
سؤال خامس بعض يرلرده قويلر واردركه تحت الارض بحره منفذی اولمغله صو بی
طاشار وچكلور لكن بعضيسنك زمانی مدوجزر زمانه مطابق دكلدر مد زماننده چكلور
جزر زماننده ارتار نتكه اسپـانيا ده وار در الجواب دريا مدی ايله طولان قويلرك
دريادن منفذی وامدادی اولدوغی حالده منفذ دخی واسع ويولنده مـانع مرتفعدر
اما جزر زماننده طولان قويلرك دخی منفذی وار لكن تنك وناهموار اولمغله مدك امدادی
قويی يه واصل اولنجه جزر زمانی كلوب امر برعكس اولور سؤال سادس اغريبوزاطه سی
بوغازنده كوپری التنده بر كون بر كيجه يدی كره مدوجزر واقع اولدوغی ندندر الجواب
ارسطو بو مشكلی حله عظيم تقيد اتمش ايدی حتی يونانكا بلرنده بر خبر غير واقع دخی
يازرلركه بالاخره بونك حقيقتنه واقف اولاميوب المندن كندويی اول محلده دريايه القا
ايليه وديه كه بن سنی ادراك ايده مدم سن بنی ادراك ايله لكن بعض متأخرين تحريری اوزره
بو بوغاز متعين اوقاتده يدی كره واروب كلمز بلكه اسن روزكارلره تابع اولوب مختلف
يللر اوكنجه يلروكير ودونر ويدی كره مدوجزر ايلديكی تقديرده سببی بو اولهكه اجه يوم
دكزينك ايچريسندن حركت ايدن امواج اطه لر ارا سنده مضطرب اولوب دونركاه
بر جانبه وكاه بر جانبه آقار ياخود اول بوغازك وضعی وموقعی بو حركتی اقتضا ايدر جائزكه
بعض قعرنده مغاره لر اولوب دريا حركتنده هجوم ايله طولوب اوته طرفنده يول
بولمامغله كيرو دونر جائزكه اختلاف حركات اندن صدور ايدر اوله نتكه كرداب محلنده
حركت دوريه يه سبب بودر ديرلر پس بو جمله مدوجزر احوالنك اكثرنده طبيعتك علل
مخفيه واسباب مجهوله سنه التجا ايتمك اولی اولوب عقل بشر احاطه اتديكی قدر يازدقلری
بودركه

بودر که نقل اولندی بحث تاسع مد وجزر حرکتنك علت غائیه سنده در چون طبیعت
ادنی شیئده بیهوده وعبث براثر قومدوغی ارسطونك فلکیات کتابنده سکزنجی بابنك
اللنجی جمله سنده تعلیم اولنمشدر بوعنصرك مدام حرکتی دخی بی معنی اولمیوب تحتنده نیجه
فوایدوار در اولا دریا حرکتله متعفن اولماز زیرا حرکت عفونتی دفع ایدر اول جهتدن که
عفونت حرارت غریبه دن اولور وحرکتدن صادر اولان تبدیل هوا بو حرارتك تأثیرنی
منع ایدر مثلا کونشده قارشی برکمسه یوروبوب کتسه بو امری تجربه وامتحان ایله
تصدیق ایدر زیرا کونشه قارشی اوتوران قدر شمس حرارتندن متأثر اولماز مکرکه غایت
سرعتله یورویوب حرارت بدن حرارت شمسه منضم اوله وسرعت حرکتدن زیاده
حرارت لازم کلوب بدنی احاطه ایدن هوانك تبدیلی تبرید ده تأثیردن قله ثانیا فائده سی
بوحرکتله میاه بحر تنقیه اولندوغیدر زیرا ماء راکد اکثر ملوث وفاسد در ومتحرك دریاده
قاذورات طورمیوب اکثر کناره چقار ودریا کندویه القا اولنان جیفه لری بوحرکتله دفع
ایدوب طشره اتار وکندونی تنقیه وتطهیر ایدر وتازه لشلر اولا دریادبنه چوکوب صکره
یوزه چقدوغی ارسطونك سماع کتابنده بیان اولنمشدر ثالثا بومد وجزرك دریاده سفر
ایدنلره کلی امدادی وار در زیرا بعض اسکله لرا ولورکه مد سزانده دخول ممکن دکلدر وجزر
زماننده سهولتله چقار بحث عاشر برایله بحرك تبادلنده در ارسطو بوتألیفك کتاب اولنك
اون دوردنجی بابنده ایدر ترابده مرور زمانله صولردن عظیم تغیر حاصل اولور برقاج وجهله
اولا ترابك بعض یرلری شوره ویابس ایکن دریادن اعتداله کلور وبالعکس بوجهتدن تراب
حیواناته بکزر انلرکبی که تازه لنز که قوجار وثانیا بعض یرلر اچق ایکن دریا ایله اورتولور وکاه
دریا التنده مستور اولان یرلر اچیلور زیرا دریانك حرکتی اجرام فلکیه قوتندن وتأثیرندن
صادر اولمغله که فورتنه وطوفان تحریك ایدن انظار کواکب بونك حرکتنه موافق بولنمغله
دریا حددن زیاده طغیان ایدر وسواحلی چکوب که براولکه یی باصار واورتر وکندویه
مخصوص ایدر وکاه برآخر کناردن چکلوب یری اچار کویا که بنی آدمه اول یرلری باغشلرنتکه
دلوس ورودوس نام اطه لر دریا التندن اچق قالدقلرینی نقل ایدرلر وجزیره انافیا
واق دکز بوغازی ایله لموس یعنی لیمن اطه سی اراسنده بینا نام جزیره والونه وسقلاوس
اطه لرندن اولان تراوترازیا ویرا بحردن اچلمشلردر وثالثا قره یه متصل اولان بعض یرلر
مرور ایامله جزیره اولدی مثلا سچلیا ایتالیادن وقبرس سوریادن واوبه یا نام جزیره
یعنی اغریبوز به اوسیادن وزی بیقوم نام جزیره بثینیادن منقطع اولوب طوفانیله قره دن
ایرلدیلر وبالعکس نیجه اخر اطه لری بیوك قره یه متصل قلدی وقرینده اولان اولکه لره
الحاق ایلدی انتس سا اطه سنی لسبوسه وزفیریوم اطه سنی قارناسوسه واتوزا اطه سنی
مین دوسه ودرومیسقوم ویرنس اطه لرینی میله نوسه ونارته کوزا اطه سنی پارتینوم
بورننه الحاق ایلدوکی کبی ورابعا دریا کویا که بو ویردیکی یرلره مکافات قصد ایدوب بعض

شهرلری وجزیره لری اورتدی ازاق دکزی اطرافنده اولان بر اشهری وانت سیست
شهری کبی وقوروکورفزنده اولان الیسس شهری وبور شهری کبی بو جمله باصلوب
دریا التنده قالمشدر وبعضلر ظن ایدرلر که سبته بوغازندن بری اولان ایچ دکزك یری
سابقا قره ایدی اوقیانوس طغیان ایدوب هرکولس سبته بوغازنده اولان یولی اچوب
لااولدوغی یری باصدی ودخی اتلاس دکزی کنارلرنده سلفده بر اطه وار ایدی که
افریقیادن بیوك ایدی بر تاریخده اوقیانوس طغیان ایدوب جمله سنی باصدی اول اجلدن
امریقانی کشف ایدن قرستوفولوس دریالری یوقلرکن اورانك دریاسنی باطقلی واوتلی
بولدی وبو دلالت ایدر که صکره باصمش اوله نهایت اتلاس دکزی باصدوغی اطه نك
وایچ دکزی صکره داخل اولدوغنك اصلی یوق افسانه در لاحقه بحث عاشر تاریخ هند
غربی دن منقولدر امام رازی مباحث مشرقیه ده دیمشدر اشبه بودر که ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ایله مغمور ومستور اوله وظن مذکوری محققدر که اکثر احجاری
کسر ایلسه ك اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر زیرا تحت مادن بارز اولان طین لزج تاب افتاب
ایله متحجر اولمشدر فقیر ایدر اجزاء حیوانات مائیه ظهوری ارضك بحر ایله مستو اولمسنه
دلالت اتمز زیرا ارضده واجزاسنده اولمقوله حیوانات تکونی جائز وواقعدر ومسعودی
مروجنده نقل ایدر که بحار مروردهور ایله حرکت وانتقالده در لکن کثرت میاه وکمال
سعتندن نقل وحرکتی معلوم اولمیوب مساکن قدیمه سنده ساکن ظن اولنور حضرت
ابوبکر صدیق خلافتنده خالد بن ولید حیره فتحنه عزم ایدوب نجفه واردی اهل حیره دن
عبد المسیح نام بر پیر کوروب اندن اخبار عجیبه استماع ایلدی جمله دن بری بن یتشدم که
بحر فارس محل نزولکه حلول ایدوب امواج بحر تحت اقدامکی ضرب ایدردی وسفاین بحر
متاع سند وهند ایله بو موضعه کلوب کیدردی مسعودی ایدر حالا بحر ایله حیره نك
ما بینی نیچه مرحله در وحالا نجفه واران کلام مزبورك صدقنی بیلور وکیر واخر محلده دیمشدر
احمد بن طولون بر پیر ایله بولوشوب اول پیر خبر ویردی که زمان سابقده بحیرهٔ دمیاطك
یری ماء بحر دن بری ایدی اندن بحره برکونده وارلوردی وعریش مصر ایله جزیرهٔ
قبرس میاننده بر یول وار ایدی که اهل عریش قره دن قبرسه کیدرلردی وسبته بوغازنده
احجاردن مبنی اون ایکی میل بر متین کوپری وار ایدی که اهل اندلس جانب غربه واهل
غرب جانب اندلسه یحرلردی وماء بحر اول جسرك التندن اقاردی مرور ایامله بحر
اورتوب کنارلرینی بیله باصدی حالا بحرك صفاسی زماننده جسر مزبور کورینوردیو
قلدسیانوس قیصر جلوسندن ایکیوز اللی بر ییل مرور اتدکده دمیاط سمتنده اولان بحر
حالا بحیرهٔ تنیس و دمیاط اسمیله معروف یره یورییوب الحاقده بولنان قریه لری
ومزارعی باصدی بعده بو مافیه مامنز ایداولوب محل مزبورك مرتفع یرنده انجق بر ایکی
قریه قالدی وکیر ومسعودی مروج الذهب اوائلنده دیمشدر اول ملوك هند برهمن
اکبردرکه

اکبر درکه علم حکمتی اول اظهار ایلمش وحرکات افلاك وکواکبی سویلمشدر وکواکبك عالم
سفلیده تأثیرنی یازوب مبدأ اولی اثبات ایلمشدر وسند وهند نام برکتابده بوجمله یی تحریر
ایدوب دیمشدرکه اوج شمس هر برجده اوج بیك ییل سیر ایدوب اوتوز التی بیك ییلده
دورنی تمام ایدر فچن که اوج شمس بروج جنوبیه یه انتقال ایده عمارت دخی اول طرفه
انتقال ایدوب عامر غامر وغامر عامر اولور زعم ایلمشدرکه هر دوره ده برکره عالمه فنا طاری
اولوب برعالم آخر ظهور ایدر فقیر ایدر حضیض شمس بحری جذب ایلمك بو قاعده یه بناءً دور
چونکه انتقال اوج وحضیض تدریجی در عامر غامر اولمق وعالم آخر ظهور ایلمك دخی تدریجی
اولور دفعی دکلدر سابقا ذکر اولنان تبادل بر وبحرکه تفصیل اوزره بیان اولندی یالکز حرکت
اوج وحضیضه بنا اولنمق اولمزغاتی بو حرکتك دخی بعض انتقالده مدخلی اوله نصیر طوسی
تذکره ده دیمشدر بعض ناس دیمشلر مادامکه حضیض شمس بروج جنوبیه ده در ناحیهٔ
جنوب شمالدن احر اولوب حرارت رطوباتی جذب ایدر وبالضرورة عنصر آب نصف
جنوبی یه منجذب اولور ودائما عمارت ارض انتقال اوج شمس ایله فرض اولنوب بروج
جنوبیه یه حلول اتدکده عمارت دخی اول طرفه واقع اولور امابو کلام ایچون دلیل صریح وبرهان
صحیح یوقدر وشمالده واقع اولان بحار حکم مزبورك خلافنی اظهار ایدر شارح تذکره مولانا
نظام حرکت اوج وحضیض ایله انتقال بحره قایل اولمیوب حضیض شدت حرارت اقتضا
اتدیکی تقدیرده بروج شمالیه یه کلسه علی کل حال ربع مسکون معمور اولمدن قالور
وجنوبده حالا مکشوف اولان مواضع مسکون اولور دیمشدر لکن بوجمله یه نیجه سؤاللر
وارد اولور ونیجه اعتراضلر کورینور جمله سنی ذکر تطویله مؤدی اولمق خوفندن ترك اولندی
بحث عادی عشر جزی وکلی طوفانلر ذکرنده در انبیاء سالفه کتابلرنده نعم الهیه تعدادی صددنده
قره لردن دریایه واقع اولان سدلر ایله دریالرك هجومی وطغیانی دفع اولنمق نعمتی مذکوردر
مصحف ایوبك اوتوزسکزنجی بابنده حق تعالی ایوبه خطاب ایدوب دیرکه بزدریانی سدلر ایله قیادق
وحدود تعیین ایلدك واکا دیدك که بوندن اوته کچزسن وبونده قبارمش طلغه لریکی قرارسن
وبوزارسن ودخی بوزدوردنجی زبورده مسطوردرکه یاربسن دریایه حد قودك اندن تعدی
اتمزوکچوب قرایی اورتمز لکن عصیان بنی آدم واخر علل کون وفساد عالمدن کاه اولورکه
دریا قرایه یایلوب بعض ولایتلری غرق ایدرنتکه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدی اولا جنه
بردوس نام مورخ تاریخنده مسطوردر طوفان نوحدن اول انوش بن شیث عصرنده برطوفان
اولدی که ارضك ثلثی اول طوفانده هلاك اولدی ونیجه قدیم مصنفلر بوندن غیری نیجه طوفانلر
یازارلر اما طوفان عام که حضرت نوح علیه السلام زماننده واقع اولمشدر کتب منزله دن
توراتك خلیقه کتابنك یدنجی بابنده وقرآن عظیمك نیجه محلنده مذکوردر وقدماء مورخین
اثرلرنده مسطوردر وبو طوفانك عمومی قوم فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی قتنده ثابتدر
بعده بو طوفان خصوصنده بعض مشکل سؤاللر کورینورکه حله محتاجدر اولا قوت طبیعت

واسباب طبیعیه تأثیری ایله دریایه قدر طوفان اتمك ممكندر ابن سینا و بعض منجمین بعض
متقدمینه تبعیتله امكانه ذاهب اولدیلر انلردن اول سنقه بو یحیی یازوب دیدی كه گاه
عالمده بر طوفان عام واقع اولور و امور طبیعیه مقتضاسیله قانون اوزره ظهور ایدر لكن
بو خصوص مشكوكدر كه مجرد دریا قوتی بوكا كفایت ایدرمی یاخود علی التوالی یغمورلر ولی
وانهار جاریه نك طغیانی اكا امداد ایلمك لازممیدر بعضلر كندی دیمشدر خصوص مذكور قوة
واحده دن صدور ایلمك لازم دكل اسباب متعدده اجتماعی ایله وامور مذكوره نك امدادیله
ظهور ایلسون ثالثا ذكر اولنان طوفان عام امور طبیعیه تأثیری ایله ظهور اتمسی جائز
میدر دكلمیدر بر طائفه اثبات فریق اخر انكار ایلدی وارسطو دخی بو تألیفك اولكی كتابنك
اون دوردنجی بابنده اكا ذاهب اولدی و دیدی كه مبدأ اول عز وجل اسباب طبیعیه یه اول
قدر رخصت ویرمز كه اقتضاسی زماننده عالمك نظامنی بوزوب مسكن انسانی تخریب ایلیه
اول اجلدن نظام عالمك دوامنه ارادت علیه سی تعلق ایدوب عناصری اضداد ایله
تعدیل اتدی پس هر عنصر حرارت و رطوبت و برودت و یبوست كیفیتلری ایله
كندویه ضد اولان عنصرك هجوم وطغیانتی یا دفع ایدر یا ضعیف قلار مثلا اتش حرارتله
صویی وصو برودتله اتشی كندیدن منع ایدر واندن ماعدا عالم افلاكك تأثیری شدتنی
تعدیل ایچون اجسام عنصریه یه خواص طبیعیه ویردی كه انلر ایله لابس سلاح كبی قوی
اولوب تأثیر افلاكی برز دفع ایلیه اكثریا انلره تابع ایسه ده فی الجمله مخالفت بولنه وافلاكده دخی
كواكبی كواكبه ضد ایلدی تاكه بر كوكبك شدت تأثیرنی ضدی یا با لكلیه منع ایلیه یاخود
اعتداله كتوره بوكا كوره طوفان كلی مجرد قوت طبیعتدن صادر اولمیوب واجب قدیمك ارادتی
وامریله صادر اولور ثالثا كتاب خلیقه نك بر محلنده سمانك قپولری وسدلری اچلدی وقره یه
یغمورلر یاغدی كلامنك توجیهنده قدمادن مفسرلر ظن اتدیلر كه فلك ثوابت اوزرنده میاه
حقیقی اوله وسماوات قپولری اچلوب نازل اوله ومتأخرین رأی صحیح اوزره بو محلی تفسیر
ایدوب دیدیلر كه اندن لفظ سماهوا معناسنه در كل ما علاك فهو سماء وقپولری اچلمق
بولتلرك انفتاح وانقباضندن عبارتدر رابعا طوفان عامدن صكره بو قدر صولر نیجه اولدی
زیرا مرتفع طاغلردن نیجه مرتبه یوقاری چقمشیدی بونك جوابنده دیرلر كه صولرك بعضیسی
ترابك متخلخل یرلرینه و مجوف غارلره كیروب نیجه سی دخی خارق عاده اثره یه دونوب هوایه
مبدل اولدی و بو دریالردن قلدی دیدكلری ثابت و محقق دكلدر بحث ثانی عشر
دریالرك باقی اوصاف واخبارنده در طعم ماء بحر جمله دریالرك صویی اجی در لكن جرمانیانك
سواحل شمالیه سنده اوقیانوس طتلی ایچلمك مرتبه سنده در اطلس مؤلفی ایدر بونك سببی
بودر كه سارماسیا طاغلرندن وافر طتلو صولر كلوب بود كزه اقار واول سمتلردن كونش بعید
اولمغله تأثیری ضعیفدر صونك اجزاء لطیفه سنی جذب ایلمز بو كلام شمس صونك اجزاء
لطیفه سنی جذب ایدر دینلر رأیی اوزره در لكن سمت شمالده اما القیوم وقرونیوم دكزلرینك

صویی اجی اولدوغی بو علتی منع ایدر پس سبب انجق سارماسیا طاغلرندن آقان انهار
وارمش قارصولاریدر خاصهٔ بحر شیرین و بو دخی ثابتدر بحر مذکورده سفینه‌لر
کتوردوکی یوك سائر دریالرده تحملندن اقل اولور زیرا اجی صویك جوهری کثیف
اولدوغندن قوی در کمیلر انده زیاده یوك کتورر اما طتلو صوده اول قدر یوك کتورمز
باتارودخی بو طتلو دریاده سیاحت اتمك آساندر اجی صودن زیرا اجزاء لطیفه‌یی خرق ایله
حرکت سهلدر اجزاء کثیفه‌یی یارمه‌ده تعب واردر و بو دریاده سفر ایدنلره زیاده
استفراغ و قیٔ عارض اولور سائر دریالردن زیرا بونك امواجی سائر دکزلر امواجندن
عظیمدر بعض زمانلرده قباروب آسمانه چقار وگاه چکلوب قعر زمینه اینر عمق بحار اسپانیا
واتلاس اوقیانوسنك عمقنی تفتیش و امتحان حد امکاندن کچمك مرتبه‌سنده‌در اوچیوز
دورتیوز قولاج بولس یعنی اسقاندیل ایله دبنه ایرمك اولماز و جرمانیا دکزینك عمقی
اکثر یرلرده التمش ذراع انجق اولور غایت درین یری یوز ذراعدن زیاده دکلدر لکن
نوروجیانك بعض سواحلنده دریا بر مرتبه درین اولور که دیبی معلوم اولماز مسافات اوقیانوس
هند غربی تاریخنده مسطوردر که اسپانیادن یوقاتان ناحیه‌سی بش بیك التیوز میلدر
و اسپانیادن سانلوقه لیماندن سکز کونده یا اون کونده قناریا اطه‌لرینه واریلور که بیك
میلدر و یکرمی درجه عرضده‌در قناریادن اسپانیوله جزیره‌سنه اوچ بیك سکزیوز میلدر
تیز کیدلسه اوتوز کونده واریلور اندن یکی اسپانیا ایکی بیك دورتیوز میل و یوقاتان
ناحیه‌سی بیك دورتیوز میلدر و اسپانیادن مغلیان بوغازی اون التی بیك میلدر یشل
بوروندن قناریادن ایکی بیك میلدر و یشل بوروندن صانتاغوستین بورنی ایکی بیك میلدر
قناریادن صالوب ذکر اولنان ایکی بوروندن برینه دوشرلر اسپانیوله‌دن یوقاتان سکزیوز
میلدر باقی مسافه‌لر لازم کلدکده طول و عرض حسابی اوزره پرکال ایله محللرندن اخذ اولنه
بحث ثالث عشر اوقیانوس سفرلری ذکرنده‌در مقدمه صاحبی ایدر اوقیانوسده
متقدمین نه زمانده سفر اتمکه باشلدقلرین بیان آسان دکلدر اما ریقا ارضی قوم یونانه و
اربسیلره معلوم اولدغی و تونس اهالیسی اول سمته سفر ایلدکلری محللرنده ذکر اولنور
بو عصره قریب زمانلرده کرهٔ ارضك جمله‌سی کمی ایله برقاج کره دور اولنمشدر و سابقا اقسام
اولیهٔ ارضدن قسم اماریقا یونان و روم خلقنك قدماسنه معلوم دکل ایدی بعده بعض مرتبه
معلوم ایدنلر پلنیوس ایدکنجی کتابك التمشن بدنجی بابنده کرهٔ ارضك دولاشلدوغی یاروب
دیرکه سبته بورننده واقع غادسدن باشلیوب اسپانیا و غالیا کنارلرینی تفتیش ایدرك
جمله غربی یوقلدیلر و اوقیانوس شمالینك اکثری و اغوستوس قیصر زماننده کشف
اولوب دونماسی جرمانیا دکزنده سیمبریا بورننه وارمش ایدی و طوکمش تا تادکزی حدودنه
واصل اولمش ایدی و کیرو پلنیوس اول محلده ایدر بیوك الکسندر یعنی اسکندر یونانی
فتوحاتی اوقیانوس جنوبی و شرقی کنارلرینه واصل اولوب عرب دکزینه ایردی وانده

جولیوس قیصر زماننده غرق و هلاك اولان اسپانیول کمیلرینك آثاری و علامتی بولندی
و بوندن معلوم اولدی که متقدمین اوقیانوس غربیدن محیط شرقی یه سفر اتمش اوله لر
و تونس خلقی اشتهارده وقوعنده ایکن هانونام کمسه سبته بوغازنده غادس دن قالقوب افریقیا
سواحلنی طولاشوب عرب دکزی حدودنه واصل اولدی و بوسفرك احوالنی تحریر ایلدی
و اول عصرده هملقونام کمسه اوروپا دیارینك کشفنه تعیین اولنمش ایدی و مزبور
پلنیوس تحریر ایدرکه اودوکیسوس نام برکمسه مصر پادشاهی لاتروس دن قچوب عرب
دکزی بوغازندن غادسه کلدی و بوندن نیچه زمان اول سلیوس نام مصنف اسپانیادن
محیط شرقی ایله حبش سمتنه کتمش ادملری کوردم دیو نقل ایدر قورنلیوس نام مصنف
شمال سمتندن سفر خصوصنده یازارکه سوه ویا پادشاهی بر عصرده غالیا قونسولنه برقاچ
نفر اسیر هندیلر هبه ایلدی و بونلر هندن تجارت ایچون دریایه کیروب فورتنه انلری
جرمانیا دکزینه کتورمشیدی لکن بو عصرده هولاندیا و انکلیا خلقی بو سمتلردن نیچه کره
یول ارادیلر نتیجه پذیر اولمدی مقدمه سیاقی بو محله کلنجه دربوندن صکره پورتقالك هند شرقی
سفرینی نقل ایده لم سفر هند شرقی اسلامیاندن نصیر و غیری اوقیانوس غربی نك
اوقیانوس شرقی یه اتصالنده تردد ایدوب بعضلری جانب شمالدن اتصال حالی مشتبه
لکن سمت جنوبیدن متعین دردیلر مسعودی تنبیه ده بطلمیوس و غیریدن اول طرفك
اتصالنی نقل ایلدی پیری رئیس بحریه اولنده ایدر پورتقال قرالی مقدما اقطار ارضه علم
حاصل ایدوب بحریلری کتوردی و هند احوالنی سؤال ایلدی هر بری کوردکلری یردن خبر
ویردیلر و انلره کمیلر ویروب بر سمته کوندردی بعضیسی قره لر و لایتنه واروب کیرو کلنجه
مزبور قرال انتقال ایلدی صکره کلنلر مقید اولمیوب امر مزبور مبهم قالمشیدی قرق سنه
مروریندن صکره اول سمته کیدن رئیسلرك بری ملك پورتقاله کلوب سرکذشتنی
سویلدی و هند یولندن خبر ویروب حالا کتمك بابنده استمداد ایلدی قرال دخی
مرادی اوزره امداد ایدوب اول جانبه کوندردی رئیس مزبور بر موافق روزکار ایله
صالوب خط استوایی کچدی و امید بورنی معناسنه قاو پونا اسپرانسه یه واروب واصل
اولدی مزبور بورنی سابقا میل بمیل ارایوب طقوز ییلده بولمشلر ایدی کنارجه
هر سنه بیك میل یر کیدوب بر رعلامت نصب ایدرلر و کناردن ایرلمزلردی بوروناوزرینه بر عمود ایله صلیب قیوب بو دفعه اول علامتی واروب بولدیلر محل مزبورك دریایه
اقار صولری چوق و قره سنده منبع نیله و ارنجه شنلك یوق ارسلان یتشاغی
خالی یرلردر کنارلرده جابجا زنکیلر اولور ملکنه مانی قونقود یرلر دیو یازمشدر
لکن اطلسده اول یرلرك معمور اولمدوغی مسطوردر و خصوص مزبوری تحقیق کبی
وظیفه سی اولمامغله پیری رئیس معذوردر اندن چوب جزیرهٔ قمر اوکنه واروب
یوللری تجربه و تحقیق اتدکدن صکره کیرو پورتقاله کلدیلر بوندن اقدم

یدی

یدی پاره سفینه کیدوب هنده یول بولمیوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلمشیدی
صکره بو بابده دقت واهتمام ایله یوللری ضبط وتعیین ایتدیلر وغربدن کیدوب
شرقدن کلدیلر ملاقایه ومقدشویه وانتلیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قلدیلر
اول بهارده اسبانیادن چیقوب یدیوز میل باطی ولودوسه کیدوب مادره نام جزیره یه واررلر
اندن صولانوب بیك ایکیوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب یشل بورون سچلدوکی محلدن
دورتیوز میل باطی یه سکز جزیره واردر آکا وارب صولانورلر وایکیوز میل دخی لودوسه
کیدوب بقاملق معناسنه تره برازیل نام کناره وارر لر اندن انکنه صالوب کاه لودوسه
کاه قبله یه یوروییوب خط استوادن جنوبه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته
روزکار وفورتنه قوی در کیدلمز بعده دونوب ایکی میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
بقاسی صوله کلدکده ارتفاع الوب شماله دونورلر التی بیك میل دخی کیدوب هنده واررلر خط
استواالتی چکمینجه دریا خوفندن امن یوقدر ومقدشویه اوغرایوب باب مندب اوکندن
بحرلره بومرتبه طولاشمغه سبب زیرا مقدمابادغربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه
قره لر کنارینه دوشوب حرارتدن روزکار منقطع اولمغله اندة قالوب چوق زحمت چکدیلر
وشدت حردن اکثرکمی خلقی قرلدی زیرا بوزکون اصلا روزکار اسمیوب کیجه کیرو چه
یغاردی وکردباد چوق اولوب یلکنلری یارلردی وکاه بادشرقی قارشیلیوب جانب غربه
دوندرردی اول اجلدن انکین یولنی بولوب سلامتله کیدراولدیلر ودونشده شرقی ایله
کلوب متصل خبس کنارنده یوررلردی بومنوال اوزره پورتقالدن هنده طوغری یولیله
اون دورت بیك میلدر وکاهی جانب جنوبه کیدوب ارض ذهب کنارلرینه دوشرلر حتی
پورتقال کمیسی مخالف روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده
برکناره واردی وکوردوکی عجایباتی نقل ایلدی شکه محلنده بیان اولنور پیری کلامنك مآلی
تمام اولدی تذییل هند غربی مورخی ایدر اوایل قرن عاشردن بری پورتقال کمیلری
غربدن محیط شرقی یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند وهنده واردیلر حسن اتفاق
ولطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی الوب مستولی اولدیلر اکر بو زمان دخی بونلره
ارخاء عنان اولورسه بحر قلزمه یول بولوب سواحل حجاز ویمنی الورلر فقیر ایدر پورتقال
وفلنك کمیلری نیجه زماندر بحر قلزمه داخل و سواحل یمن وحجازه واصل اولوب
اول سمتلرده کزرلر وفرصت بولدقچه تجار کمیلرینی الوب اول یوللری کسرلر لکن
بندرجاده قلعه بنا ومحافظلر قونمغله طشره چقوب فساده اقدام ایدمزلر وکمیلرینی قیوب
برایکی میل قره جانبنه کیدمزلر امادریاده فساد وخسارتلری مقرر وقره ده
اولان اعدادن انلرك ضرری اکثردر بیك اوتوزالتی تاریخنده فلاندرا بورتونلری
هنددن کلن تجار کمیلرینی الوب التی کره یوزبیك غروش ضرر ایلدکلرینی یمن
والیسی حیدر پاشا عرض واهالی یمن محضر ایلدیلر صکره یدی بورتی هنددن

يمن سمتنه كلن بازركانلرك اون دورت پاره كميلريني باصوب الدیلر مالنی غارت واصحابنی اسیر اتدكدن صكره مخا اسكله سنه كلوب انكليز كميلری ايله لنكرانداز اولدیلر ونيچه بونك امثالی هرسال وقوعه كلمه‌دن خالی دكلدر لكن دفعنه مجال يوقدر وبنه مورخ مزبور ایدر امر غریبدر كه بربولك طائفهٔ پرنكبت بو وجهله قوی همت اولوب غربدن شرقه كیده‌لر وشدايدروزكار وبليات بحاره تحمل ايده‌لر ديارروم انلره نسبت نصف طريقده واقع ايكن اول ديارك فتحنه قصد اولنميه ونواحئ مزبوره‌نك تسخيرينه سلاطين عثمانيه‌دن طالب بولنميه مع ذلك اول طرفه سيروكذار منافع بيشماری مشتمل اولوب اسباب رغبت حد وعددن بيروندر اكر ديار مصريه‌ده سويسدن دونما ترتيب اولنوب عسكر كوندرلسه برامير صاحب تدبير از مدتده اول بلادی ضبط وتسخير ايدردی وكفار اول اقطاردن مطرود اولوردی فقير ايدرمقدما ملوك بحر اتدن بهادرشاه مرحوم سلطان سليمان خانه شكايتنامه كوندروب استمداد اتمكله سويسده دونما ترتيب اولنوب مصر بكلربكيسی سليمان پاشا طقوز يوز قرق حدودنده اول سمته كوندرلمش ايدی اتوزدن زياده قدرغه ايله واروب بيهوده تعبدن غيری سفری نتيجه پذير اولميوب كيرو كلدی وطقوز يوز اللی طقوز زده بحريه صاحبی پيری رئيس قپودان نصب اولنوب يكرمی بش قطعه قدرغه ايله اول سمتلره تكرار كوندرلمش ايدی هرمز بوغازنده يتمش قدر كفار كميسنه مصادف اولوب جنك اتدی وغالب كلوب كفاری حصارلرينه قاچردی برمدت محاصره‌دن صكره بصره‌يه واروب واليسی اولان قباد پاشادن استمداد ايلدی دونما خلقينك تعديسی پاشا ايله برودته سبب اولوب سوء قصد مقرر اولدقده رئيس مزبور اوچ قدرغه ايله سويسه فرار ايلدی كفاردن مال الوب خيانت وبصره‌يی غارت اتمشدر ديو قباد پاشا عرض اتمكله قتلنه حكم وارد اولوب ديوان مصرده بوينی اورلدی طقوز يوز التمش بر تاريخنده مرحوم سلطان سليمان خان نخجوان سفرينه كيدركن بصره‌ده قلان قدرغه‌لری سويسه ايصال ايچون سيدی علی زاده‌يی قپودان نصب ايدوب قره‌دن كوندرمش ايدی مزبوردخی واروب اول كميلری قالدروب كيدركن هرمز بوغازنده كفار كميلرينه راست كلوب محكم جنك اتدی وايريلوب يولنه كتدی ناكاه برمخالف روزكار چقوب كميلری پراكنده ايلدی اوچ پاره‌سنی كفار الوب التيسی ايله بندر صورت ليماننه دوشدی كفار ليمان اغزنی الوب دورت آی محاصره ايلدی بالآخره دريادن كتمكه مجال اولميوب قپودان مزبور كميلری بوزدی طوپلری قلعه‌يه قويوب كندی قره‌دن كلدی كندی واول سفرده كوردوكی شدايد ومحنتی يازوب بركتاب اتدی وباشه سيدی علی حاللری كلمك ضرب مثل اندن قالدی پس مورخ مزبورك ترغيب اتديكی امور بودولت عليه‌نك قوتی زماننده تجربه اولنوب كورلدی تكرار تجربه‌ند امتنه مؤدی اولمق مقرردر عصر مزده ظهور ايدن كريد سفرلری بوماده‌ده شاهد بتر كتاب مزبور بين الناس مرغوب

مرغوب ومشهور اولمغله جابجا انده مذكور اولان جوابله تعرض اولنمق لابأس وبوبابده
لسان قلم معذوردر ذكر اولنان سفرلردن غيرى هند غربى يه قولونك سفرى ودنيايى دور
ايدن مغليانك سفرى وقطب شمالى التنه كيدنلرك سفرى صحيفه لرى ذيلنده ايراد
اولنور بو مقامده بوقدر ايله اكتفا اولنه بحث رابع عشر مواسم اسفار بحار ومحذورات
بياننده دركرچه بو بحثلرك جغرافيايه مساسى قليل وهيدروغرافيا يعنى فن دريـــا
مباحثندن اولمغله بو فن ده داخلدرلكن بو فصل بتمامه دريايه مخصوص اولمغله تتميم فوائد
ايچون دريا احوالنك اكثرى اجمال اوزره نقل اختيار اولندى اولا محيط شرقى ده كزن
اهل هندك اصطلاحنده بهار رومده مد ومصرده اردب ديدكلريدر هنددن بهار كميلرى
كلدى ديمك يوكلى كميلر ديمكدر ادويه تجاره معناسنه دكلدر پس دريا ده سفر ايدن كتدوكى
يولى وطريقلر مواسمن وكميلرك بهارين وهر كمينك يوكينه كوره يوريمه سن والات واسبابى
علمن ومد وجزر احوالين واوقاتن بيله مثلا هر آيك اولندن نصفنه دك جزر يوما فيوما زياده
اولور نصفندن اخرينه دك مد زياده اولور حتى هنده كوجرات توابعندن سط سرت
وبروج وكنبايه ده اولان موسم كميلرينه آيك اخرى اولمينجه اول بوغازلردن چيقوب سفر
ايتمك ال ويرمز وبونده مد بر مرتبه قوى اولور كه محكم روزكاره مقابل كمى دمر اوزرنده ايكن
سورركتور روبحرده مسافه ايكى نوعدر برى حسابى وبرى مجرب يعنى تجربه مشى ايله
معلوم اولور ثانى وقوع اختلاف مقرردر نيچه اموردن مثلا قوت وضعف ريح وتفاوت سير
سفينه يا يوكك ثقلى وخفتندن ويا كمينك سريع وبطى حركتندن يا مد وجزردن يادريا
غايت شور اولمدن زيرا شوره دريا ده سفينه بطئ الحركه در مثلا قره دكزده سفينه نك سيرى
اق دكزدن زياده اولور زيرا اق دكز قره دكزدن نيچه مرتبه شوره در وبحر هند واوقيانوس
غربى ده اق دكزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقيقى وعلتى بيان اولندى بو سببلردن تجربه
ضعيف حساب قوى در واصول رياح دخى معلوم اوله ريح ايسه هواى متحركدر زيرا مروحه
ايله هوايى تحريكدن ريح حادث اولور هر بار تموج وحركت شديد اولدقجه ريح قوى اولور
وبونك تولدى اسبابنك برى بوددر زيرا كازدن اسن روزكارلر جميعا كيجه دن ابتدا ايدر
ودريادن اولان اكثر كوندز اسر كيجه ساكن اولور زيرا كازلر كيجه بارد ودريالر در بهارده
امر بر عكس اولور اول اجلدن كه انعكاس شعاع ايله تراب كوندز حار اولور خصوصـــا
قومسال يرلرك كيجه برودتى ارض جبليه دن اقوى در وبغمورلى يرك برودتى يغمورسز
يردن زياده اولور وتولد رياح دخى اكا كوره در وهواده سحاب اولسه اكثر انده ريح موجود در
خصوصا كه حركت اوزره اوله اصول رياح عرب قتنده دورتدر شمال جنوب دبور قبول
بونلرك مابيننه نكبا ديرلر اما هند درياسنده سفر ايدنلر بونلرى كواكب اسميله تسميه
ايدرلر نتكه سابقا ذكر اولندى واول رياح ايچون بحر مسلوكده حدلر تعيين اولنمشدر اول
وسط ونهايت كه انلره مواسم ديرلر سفر اولنجق وقتلر معناسنه جمهور اول وقتلرك ابتدا

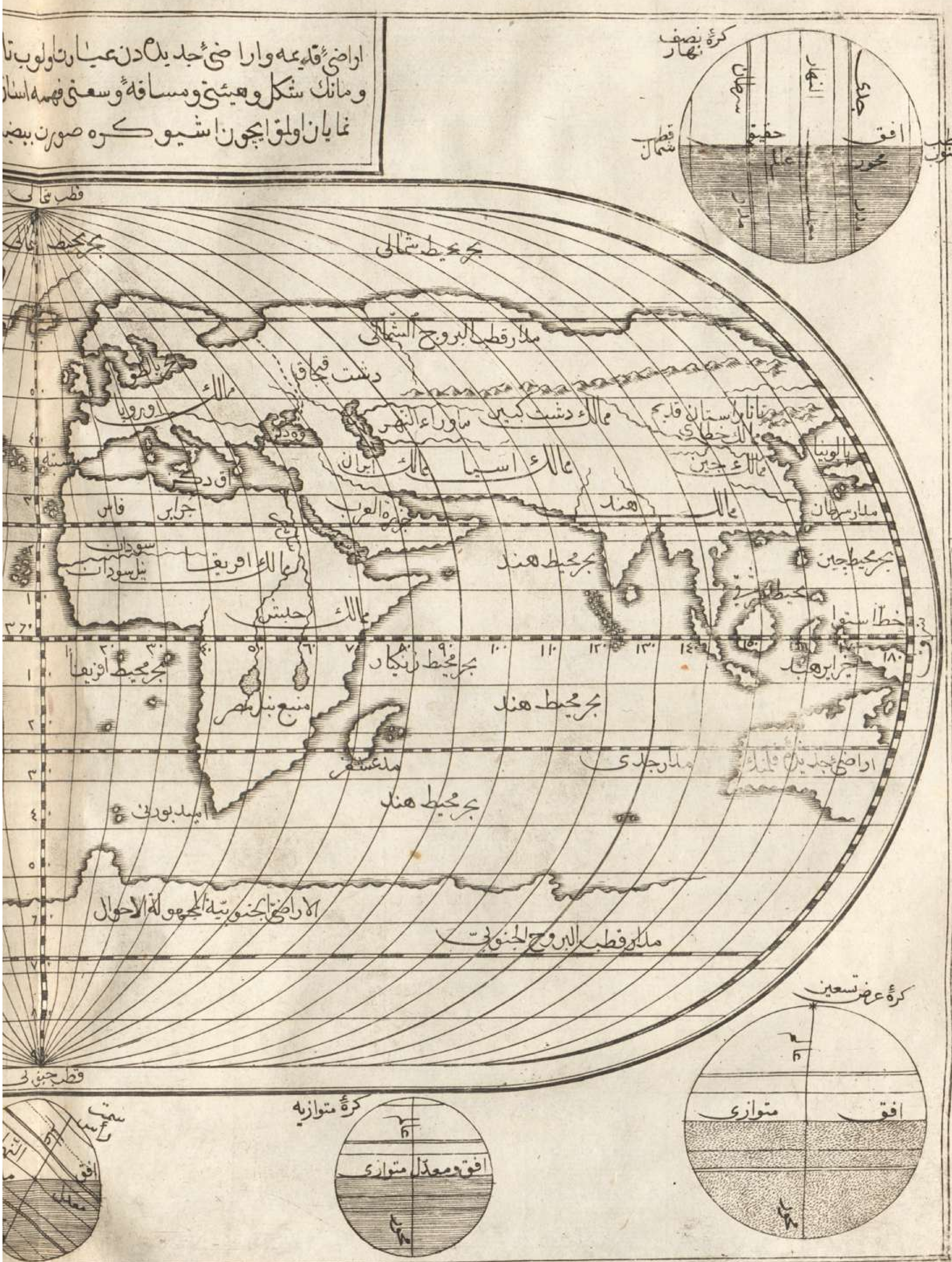
وانتهاسی نوروز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی لکن انک کبیسه سی اولمغله صکره نوروز
جلالی حسابی ایله عمل ایدر اولدیلر وهر عددکه فی اولسه مثلا فی اون نوروز دینلسه
یوردن اونه وارنجه در ابتداسی انک ایچنده دیمکدر اما مجرد اون بش نوروز دینلسه انجق
اول کون مراد اولنور وموسم دخی ایکی نوعدر زیرا اق دکزده واسع یرلرده سکز روزکار
اسرا اون التی دخی استعمال اولنور اما بحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسرا التی ای
شرقی التی ای غربی غربی یه بحریلر ریح کوس وشرقی یه ریح ازیب وصبا دخی دیرلر
نوع اول ایکی قسمدر نوع اولدن قسم اول که آکا رأس الریح وموسم زیتونی دیرلر بونلردر اولا
کوجرات وکنکن ومنیبار موسم عدن نوروزک اوچیوز التمشنده یعنی کلجک نوروزدن بش
کون مقدم اولور اکر ریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن منبع ریح ازیبدر حتی بعض
اوقاتده نوروزک اوتوز بشنه قریب انجق ساکن اولور نوروزک اون بشنده چیقوب قرق
بشی اولنجه شحره وارلسه کوجراته وکنکنه سفر اولنور اما منیباره اولماز زیرا انده مطر وخطر
زیاده در وموسم شحر اعلاسی اون بش نوروز وکنکنه بش نوروز ومنیباره اوچیوز التمش
نوروزدر وموسم ظفار اوچیوز اوتوز نوروزدر وظفار منبع ریح غربی اولمغله اول وقتده جمیع
هنده سفر جائزدر وموسم سواحلی بجراته یکرمی بش نوروزده ومشقاصه وشحره وعدنه
اوتوز بش نوروزده در مواسم اسفار تحت الریحدن مراد هند وچینک شرقیلری
طرفیدرکه ریح صبا اول جانبدن اسمکله انک تحتی دیمکدر مثلا ملاقه وسمطره وتناصره
وبنکاله ومرطبانه وجمیع بنادر هند وچینه موسم بجرات اوچیوز التمش نوروزدر وموسم
اعلاسی اون بش نوروزدر وموسم کنکن نوروزک بشی یاخود اولیدر قرق بشنه دک
وموسم اعلاسی یکرمی بش یا اون بشیدر موسم منیبار نوروزک یکرمی بشیدر واول یرلره
موسم شحر نوروزک اوچیوز قرقنجی کونیدر فرتکه وارنجه آولامه روزکارله کیدرلر انده ریح
غربی موجوددر وموسم فرتک وظفار دخی بو منوال اوزره در موسم مسکت اوچیوز التمش
نوروزده در وشحر ومشقاصه موسم زیلع وعدن وبربرینک اعلاسی نوروزک سکسن
بشنده اولور صکره خیر یوقدر وهرمزه موسم عدن نوروزک اللی بش والتمش بشنده جائزدر
صکره خیر یوقدر قسم ثانی که اخر کوسدر اولا منیبار وکنکن وبجرات وهرمزه موسم بندر
جده وسواکن نوروزک یوز قرق بشنده اولور وموسم زیلع وبربری نوروزک یوز اللی بشنده در
موسم عدنی دخی اویله در بش کون قدر صکره دخی اولور وموسم شحر نوروزک یوز التمش
بشنده در وموسم مشقاص وظفار یوز التمش التیسنده در وهرمزه موسم فرتک وعدن
نوروزک یوز اللی بشنده در وذکر اولنان یرلره موسم قلهات ومسکت یوز التمش التی نوروزده
اولور ونوروزک قرق بشنه واللی بشنه دک جمیع بنادر هنده سفر جائزدر مواسم اسفار
تحت الریح اول وقتده برعربدن وبنادر هنددن چینه وجزایرینه سفر اولنور اولا ملاقا
وسمطره وتناصره ومرتبان وبنکاله وسائر بندر چینه موسم عدن وشحر ومشقاص یوز قرق

بش

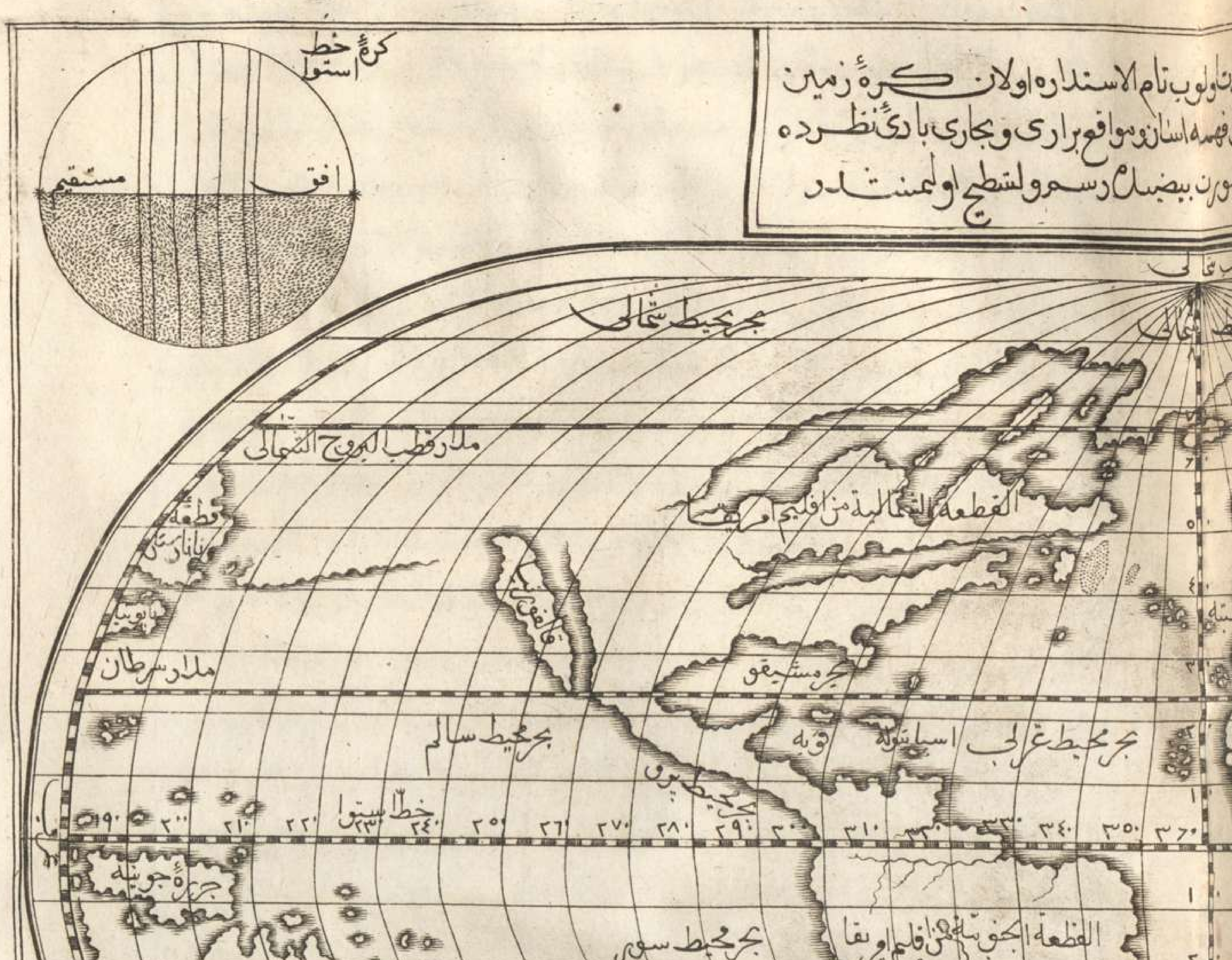
بش نوروزده در وموسم کنکن یوز تمشنده در وموسم منیبار یوز سکسن بش نوروزده در
وهرمزه موسم سواحلی یوز التمش بش نوروزده دروذئب جزیره لرینه موسم مقدشی
وسواحلی یوزسکسن بش نوروزده در وبرعربه یوز طقسان نوروزده درمواسم نوع ثانی که ریح
شرقی دراولا جمله جزایر وبنادر برعربه مواسم کجرات نوروزك ایکیوز بشندن بشنه یا اونه در
ومسکت وقلهات وهرمزه یکرمی بش نوروزه دك جائز صکره خیر یوقدر موسم هندك
احسنی نوروزك اوچیوز اوتوزندن اوچیوز قرقنه دك اولورزیرا اول زمانده طوفان یوقدر موسم
کنکن نوروزك ایکیوز اون بشندن کلجك نوروزك بشنه دکدر صکره خیر یوقدر اما
هرمزه اون بش نوروزه دك جائزدر موسم هرمز نوروزك ایکیوز بشندن اوچیواوتوزینه دکدر
کاردن کید یلورسه اما دریادن اوچیوز اوتوزدن اوچیوز التمش بشه دك جائزدر وسواحله
موسم کجرات اول ریح ازیبدن که نوروزك ایکیوز بشیدر اوچیوز یکرمیسنه دکدر صکره خیر
یوقدر مواسم تحت الریح عدنه ومکه یه وهرمزه وبرعرب وقرینه موسم بنکاله نوروزك ایکیوز
سکسنندن اوچیوز اونه وارنجه در اما جزیرهٔ سیلانه اوچیوز اوتوز نوروزه دکدر موسم
ملاقه ومرطبان بوذکر اولنان یرلره نوروزك ایکیوز سکسنندن اوچیوز اوتوزینه دکدر
موسم سمطره ایکیوز التمش نوروزدن اوچیوز یکرمیسنه وبنکاله یه نوروزك اوچیوز اوتوزندن
کلجك نوروزك اون بشینه دکدر صکره خیر یوقدر موسم جزرذئب نوروزك ایکیوز قرقندن
اوچیوز اللیسنه دکدر اما کجراته وکنکنه التمشه وارور موسم دبول سند نوروزك ایکیوز
قرقندن اوچیوز اوتوزنه دکدر صکره خیر یوقدر جزیرة القمره دخی اویله در موسم کنیوا
سفاله یه نوروزك ایکیوز قرقندن ایکیوز طقسانه دکدر اما سفاله دن کلوایه نوروزك
یکرمی بشندن اللی بشنه دك کیدیلور تنبیه بو علم بحرك اصلی مجربات ومعقولاتدر
اما طریق ومواسم محض تجربه دن حاصل اولمشدر تصور احوال کواکب وقواعد حسابیه
صرف عقلی اولوب قیاسات ومسافات ایکیسندن مرکبدر وهرمکانك علمی اول یر
خلقندن معلوم ایدنمك اخردن اخذ کبی دکلدر اما آخرکه اهل تجربه اوله اول اولیدر اکر
صاحب مکانك معرفتی آز اولورسه محققدن اخذ متعین اولور محذورات وبودریاده سفر
ایدنلر یانینده اون محذور ثابتدر انی دخی ضبط ایدرلر مثلا ازمنه وامکنهٔ مخصوصه ده مخصوص
سمتلر کورنمك کبی وبحر احمرده کیدرکن نومده غفلت وقرب کناردن غفلت کبی وجمیع
سفرده خصوصا روزکار قوی اولدقده الات سفینه یوقلمدن غفلت کبی وکیجه وبولتلی
وبغمورلی زمانده یلکنی کوچك ایلمه دن ولطفله طوتمه دن غفلت کبی ودائرهٔ نجم الزوج دن
غفلت کبی دائرهٔ نجم الزوج که هند یلوا کا کوکب جوکی ومنجمان شرق شکریلدزی دیرلر بو
کوکب موهوم ومتخیلدر ایام شهور تورك که شمسله قمرك اجتماعی وقتندن غروبی دن کاه بر
کون کاه ایکی کون مقدم اولور برنده اون برنده یکرمی برنده جانب مشرقده واوچ ایکیسنده
شرق وجنوب میاننده اوچ اوچده جنوبده اوچ دورتده لدوس ده اوچ بشده مغربده اوچ

التی ده قره یلده اوچ یدیده شمالده اوچ سکزده پویرازده اوچ طقوزده تحت الافق اوچ اونده
فوق الافق اولور اول کون بحریلر اول اولدوغی طرفه سفر ایتمزلر ما بینلرنده غایت مشهور
ومعتبردر رجال الغیب دائره سی کبی اندن غیری ایام سنه نحسلرنده وقمر عقربده ایکن
وطریقهٔ محترقه ده ایکن یعنی قمر میزانك اون طقوزندن عقربك دوردینه وارنجه سفری
بردن وبعضلر بحردن دخی منع ایدرلر اما سفر بحر مبارکدر دیو منجمان عرب تقویملرنده
مسطوردر وساعات ایامی دخی کوزدوب ساعت شمس وزحل ومریخ ده سفر ایتمزلر ساعت
مشتری وزهره وعطارد وقمرده سفر ایدرلر بعده محیط شرقی ده طوفانات مجربه بشدر
طوفان دامانی هند ده یوز یتمش بش نوروزده اولور که اول اول مطرفیل در طوفان اخیر ارض
احقافده نواحیٔ مدرکه دن شحره دك وکاه عدنه دك کلور اولی ایکیوز اون بش نوروزدن
ابتدا ایدر مقدم وموخر دخی اولورو مطلع عقربدن کلور طوفان اربعین بحر هرمزده ایکیوز
سکسن نوروزده اولور طوفان بنات کدریج شتادیمکله معروفدر ویلدز ایله قره یل اورته سندن
کلورکه مغیب بنات در مصیره دن عدن قرینه دك یعنی جمیع بر عربه دك اولور ابتداسی
نوروزك ایکیوز سکسنندن در اوچیوزنده تمام اولور طوفان تسعینی ارض هند ده ودریاده
ابتداسی نوروزك اوچیوز اون ویکرمیسنده در وکاردن کلور بو طوفان ارض احقافده دخی
اولورو نوروزك اللی بشنده تحت الریحده یعنی چینده دخی اولور بو جمله دن اقوی در تتمه بحریلر
میاننده مشهوردر که فجر ثانی ده طلوع ایدن کواکبدن هر یلدزکه عظیم اوله طلوعی زماننده
اول ارض ده واقع اولان روزکار قوی اولور وروم بحریلری قتنده مشهور فورتنه لرك اولی که
عربی ای باشنه مصادف اوله اول شدت اوزره اولور واکثر فورتنه لرك شدتی تجربه ایله
ثابتدرکه یکرمی دورت ساعتدن زیاده اولمیوب کاه ساکن وکاه متبدل اولور ودخی تجربه
اولنمشدرکه قمر ریح برجنده اولسه اول کون عظیم فورتنه ایدرمائی برجه وارد قده یغمور یغار
ترابی برجده هوا معتدل وساکن اولور ناری ده لطیف هوا ایدر وکون طوغوسی و پویراز
وشمـــال وقره یل ایله اولان فورتنه لرك اولندن وباطی ولدوس وجنوب ایله اولنلرك
صوکندن احتراز ایدرلر زیرا شدت ازه دروبریلدز طلوعنده دریایه سفر ایتمیوب غروبنه
توقف ایدرلر وروزکار دورایتسه لدوسدن قبله یه ترتیب اوزره کیدر وپویرازدن شماله وقره یله
دور ایدر وقیش کیجه لرینك اچقلغنه اعتماد ویازکونینك بولوطندن خوف ایتمزلر و پوروتنسه
یعنی ماتم زماننده غروبده افق غربی حمرت اوزره اولسه ایرته سی روزکار قوی اولور وکورفز
روزکارلری ماتم ایامنده نصف نهاردن صکره انبات ایدر یعنی ایچری آلور وبعض زمانده بولت
روزکارك خلافنه حرکت ایدر وشدتندن کیر وکیدر وروزکاره خلل کلمز اول اجلدن بولت
یلکنه کیرمز دیرلر محیط ومجربه نك مآلی بو مقامده تمام اولدی دخی تفصیل مراد
ایدن اصلنه مراجعت ایلیه بحث خامس عشر دریانك مد جزنده آخر مباحثده
صاحب اطلس ایدر منافع بحر بیشماردر خصوصا بو عنصرك طبیعتی باقی عناصر طبایعدن

صنعتنه

اراضئ قديمه واراضئ جديده دن عبارت اولوب
ومانك شكل وهيئتي ومسافه وسعتي فهمه اسان
نمايان اولمق ايچون اشبو كره صورتن بيضي
كرهٔ نصف نهار
افق
محور
قطب جنوبي
قطب شمالي
قطب شمالي
بحر محيط شمالي
مدار قطب البروج الشمالي
دشت قپچاق
ممالك اوروپا
ممالك دشت كبير
ماوراء النهر
ممالك اسيا
ايران
ختاي
ممالك چين
جزيرة العرب
ممالك هند
فاس
جزاير
ممالك افريقا
سودان
نيل سودان
حبش
مدار سرطان
بحر محيط چين
خط استوا
بحر محيط هند
بحر محيط زنگبار
بحر محيط افريقا
منبع نيل مصر
مدغشقر
مدار جدي
اراضئ جديده
اسپد بورني
الاراضي الجنوبية المجهولة الاحوال
مدار قطب البروج الجنوبي
قطب جنوبي
كرهٔ متوازيه
افق ومعدل متوازي
كرهٔ عرض تسعين
افق
متوازي

كرهٔ خط استوا
افق
مستقيم
بحر محيط شمالى
مدار قطب البروج الشمالى
مدار سرطان
بحر محيط سالم
خط استوا
بحر محيط غربى
بحر محيط سور
مدار جدى
مدار قطب البروج الجنوبى
مغاليان
كرهٔ منطقهٔ معتدله
افق
مائل
عالم
محور
كرهٔ منطقهٔ بارده
كرهٔ مائله

صنعتنده زياده مهارت صاحبى درزير ارض وهوادة اولان حيوانات امثالنى جمله توليد و تربيه
اتدكلدن صكره اندنبچه حيوانات عجيبه و غريبه اصنافى دخى تكون ايدركه باقى عنصرلرده
اول انواعك امثـــالى تكون اتمز انواع مفردات حيوانات بريه دن غيرى هئت تركيبيه يه دخى
تقليد ايدوب انلو شخصمه سوار بحرى ايله وصنف بشره بنات بحر وراهب بحرى ايله تنظير
اتمشدر وبو جمله اختلاف اشخاص واصنافى سمك انواعنده كسمتر مشدر و نباتاته دخى
تمثيل قصد ايدوب مرجان كبى نبات جوهرى انبات وعنبر ولؤلؤ وساير جواهر تربيه سى
ايله مهارتن انبات ايدر بو جمله كمال قدرت صـــانع حكيمه دليل واسباب عاديه اعتبارينه
سبيلدر دريا خصوصنده كلام انجامه ايردى من بعد موضع فن اولان مباحث ارضه شروع
اولنه فصل ٣ در اقسام اجماليهٔ ارض اطلسده ايدر قدما كرهٔ ارضى كاه ايكى قسمه وكاه اوچ
قسمه تقسيم ايدوب يكى دنيا ظهوريندن اول بواوچ قسم اعتبارى اشتهارده ايدى يكى دنيا
ظهوريندن صكره متأخرين اول اقليمى قسم رابع قلدى يلومير قاتور كرهٔ ارضى اولا اوچ قسمه
تقسيم اتدى برى ربع مسكون برى اماريقا يعنى هند غربى برى ماجلانيقا يعنى ارض
جنوبيه امابز كرهٔ ارضى بش قسم قلدق اول اوروپا ثانى آسيا ثالث افريقا رابع اماريقا
خامس ماجلانيقا اما بو كتابده ذكر اولنان بش قسمه پولوس ارتيقوس ديدكلرى قطب
شمالى تحتنده عرض تسعين ارضنى دخى الحاق ايدوب التى قسم قلدق و بونلرى بر فصلده
بيان ايدرز بعده صاحب مقدمه ايدر كرهٔ ارضك جمله سى اوقيانوس تقسيم اتديكى اوچ
قسمه منقسم اولو روانلر ميرقاتور ذكر اتديكى اقسامدر اولا ربع مسكون كه بزم مسكنمز واكثرى
قديمدن معلوممزدر اوقيانوسك نه مقوله اقساميله محدود اولدوغى فصل بحرده بيان
اولنمش ايدى اعاديه حاجت يوقدر وبو قسم دخى هر عصرده اوچ قسمه تقسيم اولنه كلمشدر
انلر اوروپا آسيا افريقا قسملريدر وبو تقسيم نوح اولادى زماندن برى معتبر در ظن اولنور
وديرلركه سام آسياده حام افريقاده يافث اوروپاده ساكن ايدى نهايت بو اقسام ثلثه حدودى
مرور دهور ايله ظهور ايدن طوايفه نسبت تبديل وتغيير اولنوب جغرافيا اصحابى كندبلرك
مرادى اوزره حدود مختلفه ايله تحديد وتقسيم ايلديلر دنيـــانك اورته عصرلرنده كلن
مصنفلرك بعضى ربع مسكونى ايكى قسم قلوب آسيا واوروپايه حصر ايلديلر افريقايى
اوروپادن طوتديلر وظن اتديلركه اوقيانوس سبته بوغازندن طاغلرى ياروب شامه
طوغرى هجوم اتمكله افريقيا اوروپادن آيريله وبعضلرى افريقيايى آسيادن عد اتديلر
واخر مصنفلر دورت قسم ايدوب اوروپا واسيا وازبتوس وافريقـــايه منقسم قلديلر
بو تقسيملر حدودى ايله اسكى مصنفلرك كتابلرنده تفصيل اوزره تحرير اولنمشدر بونده دخى
هر برينك حدودى واقع اولان اختلافات ايله اجمالا بيان اولنور ان شاالله تعالى فصل ٤ در
قسم اروپا اولا بو قسمك اسمنى بعده حدودنى بعده اقسامنى بيان ايده لم وجه تسميه قسم مزبور
اوروپا اسمى ايله تسميه وجهنده اختلاف اولندى هرودوتوس نام مورخ قديم وجه تسميه

معلوم دكلدر ديدى بعضلر زيدورش نام مورخدن نقل ايلدى كه سلفده سواحل شام
ومغربه مالك اولوب صور شهرنى دار ملك ايدن آجنور نام پادشاهك آوروپا نيريا نام
بر جميله دخترى وار ايدى زعملرنجه چوپيتر نام معبودى اكا تعشق ايدوب اوكوز صورتنه
كيردى وقزى صيدادن قبرسه ياخود كريد جزيره‌سنه آلوب كتوردى اول قز اسميله تسميه اولندى
وآخر روايتلرده بر كيمسه قزى سرقه ايدوب اوكوز هيئتنده بر كمى يه قويه كتوردى ياخود اوكوز
صورتى اول كمينك قچنده تصوير اولنمش اوله ياخود تاوروس يعنى اوكوز نام كريدلى بر شخص
صورده مستولى اولوب خلقى ايله اول قزى اسير ايدوب اوروپايه كتوردوكى باعث تسميه اوله
ياخود بر زمان سنجاغنده اوكوز صورتى نقش اولنمش اوروپا نام بر عسكر كلوب بو اقليمه
مستولى اولمغله انلردن تسميه اولنه ياخود بو اقليمك لطافت وطراوتنى اول قزك جمالنه تشبيه
ايدوب اوروپا ديه‌لر ياخود اوروپا بوديارلره مالك اولان عظيم الشان پادشاه اسمى اوله اقليم
انك اسميله اشتهار بوله زيرا اوروب نام كمسنه بو يرلره حكم ايلديكى تواريخ قديمه‌ده مسطوردر
ولفظ مزبور يونانى دردينلرى بكان نام مورخ رد ايدوب يوناندن اول بو يرلرده ساكن اولان سيميو
نام قوم لقبى ايله تسميه اولندى لغتلرنده اوراپوروب كثرت ناس معناسنه اولوب معناى
تركيب خلقى چوق ايو يرا اولوردى بو عصرده اكا روم وفرنكستان ديرلر حدود اوروپا
بطلميوس وقدماء مورخين بو اقليمى دوردنجى اقليمك اون برنجى مداردن يدنجى اقليم اخرنده
يكرمى برنجى مداره وارنجه اوتوز التى عرضدن اللى دورت عرضنه دك واون يدى طولدن
التمش دورده منتهى اولنجه تحديد ايلدى لكن صكره يتمش ايكى عرضنه ارنجه معموريرلر
كشف اولنمغله عرض مزبور اول جانبده حد اولمق لازم كلدى وطولى اكر اسپانيانك تسا
ونسا بورندن تن صوينه وارنجه اعتبار اولنور سه اون يدى درجه طولدن يتمش بر درجه
طوله منتهى اولور اما جهات اربعه‌ده حدودى تفصيل اوزره بيان اولندقده ديشلر كه حد
جنوبيسى سبته بوغازندن سجليا اطه‌سنك اودى سيانام جنوبى بورندن ومورة اطه‌سنك
مانيا بورنى در حد شماليسى يتمش بر بچوق درجه‌ده اخر عمارت اولان وارديوس بورنى در
حد غربيسى بحر اوقيانوس ايله محدود اولوب شمال جانبى دخى مزبور بحر احاطه ايدر حد
شرقيسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن صويى ديدكلرى تانايس ارماغنك
منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروض در لكن بعضلر بو حد مفروض در متعين دكلدر ديديلر
افلاطون وارسطو وبونلرك اتباعى نهر اتل ديدكلرى فازيس ارماغى ايله قره دكز وشروان
دكزى اراسنده اولان يرلرى حد فاصل طوتديلر اوراهام اورتليوآق دكز وقره دكز وازاق دكزى
وتن صويى ومنبعندن شماله چكلن خطى تعيين اتدى صاحب اطلس ايدر بطلميوس تعيين
اتديكى منبعدن شماله چقان خطى بز معتبر طتوب ديرزكه ازاق دكزندن تامان
بوغازندن وقره دكزدن استانبول بوغازندن واق دكز بوغازندن واطه‌لر اراسندن
افريقايه منتهى اولان مواضع حد فاصل در اما مقدمه صاحبى ايدر تن ارماغى حد در

دينلر

دیلر بونك باشنی اوقیانوس شمالی قربنده ریغه طاغلرنده تعیین ایدیلر بونده خطا واردر
وایکی دکز اراسنده اولان قره یی حد طوطنلر زعم ایدیلر که قاسپیوم دکزی یعنی بحر شروان
اوقیانوس شمالیه متصل اوله بو غیر واقعدر بهر حال جانب شمالده اوبیوس ارماغی اغزینه
ممتد اولان سواحل اوروپانك بر قسمی اولان سارماسیایه منسوب ایکن حددن خارج
قلور پس افرادی جامع بر حد حقیقی تعیین ایدوب دیملك کرکدرکه آق دکز وقره دکز وازق
دکزی بوغازلرندن تن ارماغنه بر خط چکله وصویك اقندیسنه یوقاری ایکی نهرك بری برینه
قریب اولدوغی یرده اوبیوس ارماغی اوزرندن اوقیانوسه وارنجه چکلن خط حد فاصل اولور
مسافه اوروپانك شرقدن غربه امتدادی اسپانیانك وین سن بورنندن اوبیوس ارماغی
اغزینه دك جرمانیا میلی ایله تقریبا طقوز یوز میلدر واعرض مواضعی موره ده ماتیا بورنندن
نورت کنت دیمکله معروف اسقندیا بورننه وارنجه میل مز بورایله بشیوز اللی میلدر
تقسیم بو اقالیم سلفده ولایات مختلفه یه تقسیم اولنمش ایدیکه انلرك اسامیسی حالا مشهوردر
و بونلردر اسپانیا غالیا جرمانیا و یندلیسیا رسیا ایتالیا نوریقوم پانونیا
ایللریقوم ایپیروس غرسیا ماسه دونیا تراسیا مزیا داسیا سارماسیا
واوقیانوسك بیوك اطه لرندن برتانیا که انکلیادر هیبرنا توله که اسلاندیادر فرسلاندیا
و بیچ ادکز اطه لرندن ایکی بالیارس که میورقا مینورقادر سجلیا ساردینیا قورسقا
مالتا کرتا اوبه یا یعنی اغریبوز وآخر خرده جزیره لر وحالا وافر سلطنت
وحکومته تقسیم اولنور انلرك معتبر لری بونلردر اسپانیا غالیا یعنی فرانسا انکلیا
انکلیس در سقوسنیا انکلیسده بر سلطنتدر هیبرنا نوروجیا سودیا دانیا
جرمانیا که حالا روما سلطنتیدر پولونیا یعنی له بوهمیا یعنی چه هونغاریا یعنی ماجر
واسقلاونیا یعنی ارنود قورواسیا یعنی خروات دالماسیا یعنی بوسنه سرویا یعنی سرف
بلغاریا یعنی روم ایلی ترانسلوانیا یعنی اردل کوچك تاتاریا یعنی قریم یاخود پره قوب
ونا پولی و سجلیا و بونده بر باش دوقالق واردر اوستوریا واوج بیوك دوقالق موسقوویا ولیتوانیا
وتوسیا بوذکر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه ده مذکور وارباب فن بیننده مشهور اولاندر
اما زومانیادن هونغاریایه وارنجه فتوحات اسلامیه دن صکره اعتبار اولنان مملکتلر
وحکومتلر محلی کلدکده ذکر و بیان اولنور انشا الله تعالی تشبیه استرابو نام مورخ
اوروپا شکلنی برآوره تشبیه ایدوب دیدی که باشی اسپانیا بوینی فرانسا کوده سی
جرمانیا صاغ الی ایتالیا صول الی دانیا وسودیا وقویروغی رومانیادر بعض اسلامیان
کتابلرنده ربع مسکون بر طیره تشبیه اولنوب متقدمین قویروغی اسپانیادر
دیدیلر وصکره کثرت عمارتنه نظر ایدوب طیری طاوس دردیمکله توجیه اتدیلر
لکن ربع مسکونی طیره تشبیه غایت بعید وغیر وجیه بی معنی تشبیه در توصیف ومدح
اطلس صاحبی ایدر اوروپا دیارلرینك هواسی خوب ولطیف اولمغله اکثر خلقی زنده وتن درست

درست اولور کرچه بوقسم سائر اقسامك اصغری در لکن کثرت عمارت وآب وهواسنده
اعتدال ولطافت ومحصولنده وفرت ومأکولنده لذت ومسکنلرنده زینت وبهجت وخلقنده
حسن وصنعتنده مهارت جهتندن سائر اقسامك احسنی واکبری دردیو پلینوس تحقیق
ایلمشدر فی الحقیقه باقی اقسام وسعتی ایله بودکلو معمور وآبادان دکلدر کرچه بونده دخی
التمش عرضندن اوته شدت برددن خرابه یرلر واردر لکن اکثر یری صوق عمارت ومحل
حرائت وزراعتدر اول سلقده خرابه ظن اولنان مواضعده دخی یر وشهرلر وقلعه لر اولوب
بالکلیه خالی قالمامشدر و بونك اشجار ونباتاتی وانواع متاع ومحصولاتی قیاسه کلمز مصنف
بومقامده بزبو اقلیمك مجبور امداحی یوزدیو مبالغه یه باشلیوب دیمشدر ماقدونیا اسکندر
کبی برا اظهار ایلدی ایتالیا اول افرینشدن بری اشرف رومیانی تربیه اتمشدر وحالا
رومك سلطنت عظمی سی محلی وقوة قاهره اصحابی حارث ممالك مهیب وشجیع دلاورلر
مأواسیدر فقیر ایدر بو وصف دولت علیهٔ عثمانیه یه صادق واتلرك ملك روم مقر
سلطنتی اولمغله اوروپا مدحه لایقدر ودامیانوس نام مصنف اسپانیاده عد اتدیکی
اون دورت پادشاهلق یری وسائر ممالك ایله جمله یکرمی طقوز پادشاهلق یری احاطه
اتمکله اوروپانك سائر اقسامه تفوقی واردر وانده فخر ایده جك نیجه حاللری مقرردر جمله دن
قسطنطنیه نك عظمت وشوکتی وروما خلقنك کثرتی ونديك مالنك وفرتی وانابولینك
مالدار بکلری وبندرجهان اولان جنویزك کثرت تجاری وزینت اسواق وبازاری میلانك
هواسنك لطافتی ومحرالرینك طراوتی وسائر اولکه لرك امور عجیبه واحوال غریبه سی
حیرت افزای سیاحان جهاندر انجق نمونه ایچون مقدارشمه ذکر اولندی محسود اقالیم اولمغه
بودکلو کفایت ایدر وباقی اقسام بوکا نظیر اولمق دکل بوندن صکره ذکره بیله لیاقتلری یوقدر
انجق انلر حقنده سکوت اولنور وکیر ودیمشدر بو اقلیمك اثار قدیمه وابنیهٔ عظیمه سی
وفرتندن غیری حظوظ انسانیه ولذائذ روحانیه ونفسانیه سی وقوت حرب وضربی
وحسن تدبیر اصحابی عقلاسی وذوفنون حکما وعلماسی قیاسه کلمز و بواوروپا صنایع
وعلومی بر مرتبه تربیه وحفظ ایدرکه نیجه علوم غریبه وصنایع عجیبه اصحابنی کوسترمکله
کویا که علم وصنعت مادری اولمشدر وبالجمله بو اقلیمك ذکر جمیلنی احاطه ممکن دکل در
بر مقدار خلقنك عیوبنی دخی ذکر ایده لم ذم فرنقونیا خلقی اکثر احمق وشدید وبی حیا
اولور باواریا قومی مسرف واکول ولجوج ودل آزاردر سودیا اهالیسی خفیف وپرکوی
واوکونکن اولورتوربنجیا لوسوء ظن اصحابی ناپاك قومدر دائما چکشوب دوکشورلر ساقسونیا
خلقی ایکی یوزلو منافق حیله باز معاندلردر فلمنك طائفه سی ضعیف وجبان ونازك واتلودر
دیو مصنف کندی قومنی مدح ایدر لکن فلمنك اتلوسی کبی مردار کاوشك کافر اتلوسی
اولمازدیرلر ایتالیا خلقی متکبر کبیخی وامور غریبه اختراع ایدیجی در اسپانیا قومی متعظم
ومدبر وغاصب وسارق طائفه در فرانسا نازك وصبر سز وزیاده متهور سمیری خلقی
قباشریو

Frankonia

Bavaria

ögünmek - millantare

رسم اقليم اوروپا

قباشیر بر قبیح الوجه فتان طائفه در له و روس و تاتار اکول و سارق و متکبر قوم در چه قوی
انسانیتسز و غارتکر اولور لر ارنود و بوسنه شریر و متلون و غوغاجی طائفه در ما جاربه
مذهب باطله طابجی اکثی قومدر رومیلر منحوس مسکین طائفه در و هر قومك بر نسبتی
واردر مثلا لهکو پروسی چه راهبی جنوب عسکری سویه باراهبه سی ایتالیا تقواسی روس
دینی المان اوروجی فرانسز عهدی جمله بی فائده در یعنی فائده سز بیهوده دیمجك یرلرده
بونلرك منسوباتی ایله ضرب مثل ایدرلر و بو طوائف اخلاقنك غالبی ذکر اتدوکی اوزره
اولمق سببی مثلثات فصلنده بیان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی برر درلو شرح
ایلمشدر لکن بز بو کتابده ترتیبنی تغییر ایلدك انهار وجبال اطلسده ایدر اوروپاده
خاصه لو صولر و نیچه کوللر و انهار عظیمه واردر که هر بری نیچه دیارده حصار مثابه سنده اولوب
ایچنده لطیف و لذیذ بالقلر صید اولنور و بو اقلیمك عظیم طاغلرندن بری پره نه
طاغلری درکه فرانسه ایله اسپانیا اراسنی فصل ایدر و بری دخی الپس تسمیه اولنور بو طاغلر
فرانسا ایله ایتالیا اراسنده در اوزرندن قار اکسك اولماز و بونلرده یرر اورمانلقلر واردرکه
ایچی کوناکون وحوش ایله مالامالدر انجق ارسلان و قپلان قسمی یرتجی جانور اولماز و بو یرلرك
اکثری صیدکاه در فصل ده در بیان آفریقا صاحب اطلس بو اقلیمك وجه تسمیه سنده ایدر
تقیاس نام مورخ قدیم قولنجه هر کولس ایله بو اقلیمه سفر ایدن سردار نامدار آفروس
نامیله آفر تسمیه اولندی مورخ یهودی یوسف قولنجه حضرت ابراهیم ذریتندن آفر نام
شخص اسمی ایله مسمی در مورخ لاتن فسوس قولنجه لسان یونانده شدت برد معناسنه
اولان فریقی لفظی اولنه الف نافیه کتوریلوب اقالیم انقلابین اراسنده اولمغله اندن شدت
برد یوق معناسنی مشعر اسمیله تسمیه اولندی اما عربلر بو اقلیم کندی یرلرندن ایرلمغله فرقدن
مشتق قلدیلر و آفریق نام بر پادشاه اسمیله دخی تسمیه اولندوغن روایت اتدیلر و یونان
قومی بو اقلیمه لیبیا دیرلر و ایاقوس نام بر پادشاهك لیبیا نام دختری اسمیله تسمیه اولندوغن
روایت ایدرلر یاخود لیبیس نام روزکار اول سمتدن اسمکله لیبیا تسمیه اولندی دیرلر انبیاء
سالفه کتابلرنده قزیا نامیله مسطوردر و هندیلر بو کاوقت دیرلر حدود بو اقلیمك حد
شمالیسی سبته بوغازندن شرقه اق دکز یعنی بحر روم و شام در اول اجلدن بو بحره افریقوم
ولیبی قوم دیرلر حد شرقیسی ارض عرب که جزیرة العرب در یاخود بحر احمر که
بحر قلزم دیرلر معتقد میندن بعضیلر بونك حد شرقیسنی نیل ارماغندن طوتوب مصر
اولکه سنك بر قسمنی اسیایه ادخال ایلدیلر لکن جمهور مذهبی اوزره عرب دکزی
حد شرقی در حد جنوبیسی بحر حبش دیدکلری اتیوپیا دکزی وحد غربیسی محیط غربی
دیدکلری اوقیانوس اتلانتقوسدر مسافه بونك طولی سبته بوغازندن بونه اسپرانسه بورننه
وارنجه یدی بیو زجرمانیا میلیدر و عرضی قاپو ورده دیمکله معروف بروندن عرب دکزی اغزنه
قریب زیلع بورننه دك ذکر اولنان میل ایله بشیوز اللی میل و چورهسی تقریبا اوچ بیك اوتوز

ميلدر اقليم مزبور سوويش ايله عربش اراسنده يكرمی بش ميل جرمانی قره دن بر بوغاز ايله
آسيا اقليمنه متصلدر اول اجلدن بوكا بيوك پنين سوله ديرلر قره يه متصل جزيره معناسنه
باقی اطرافنی جمله دريا احاطه ايدر وخط استوا بو اقليمی تنصيفه قريب اولوب ايكی انقلاب
مداری اوزرندن مرور ايدر وايكی طرفی اول مدارلردن چوق اوتوز درجه دن زياده جنوب
وشماله ممتد اولور كرچه بونك شرقدن غربه امتدادی اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله
عرضی انك ضعفی قدر اولور وبونك ايچنده دريالر كيروب بعض مسافه سنی ستر اتممشدر
لكن اوروپا كبی جمله يری معمور دكلدر تقسيم مقدمه ده ايدر متقدمين بو اقليمك ايچ
دكزه يقين سمتلرينی يازوب ايچريسنی صحرا بلمديلر ونيل صوينك اوته سنی وقمر طاغلرينی
كشفه قادر اولمديلر صاحب اطلس تحريری اوزره رومانيلر بو اقليمی آلتی قسم قلديلر
١ نوميديا ٢ قرطاقو يعنی تونس ٣ پراشيو ٤ تری پوليش يعنی طرابلوس ٥ مورتانياكه
قيصره منسوبدر ٦ موری تانيادر بكر وبطلميوس دوردنجی مقاله اولنده اون ايكی
اولكه سنی ذكر ايلدی ١ موريتانيا تانجی تانا ٢ موريتانيا قيصری ٣ نوميديا ٤ نفس آفريقا
٥ سيرانايقا ٦ دماريقا ٧ نفس ليبيا ٨ يوقاری ازبتوس ٩ اشاغی اجبتوس يعنی مصر
١٠ داخل ليبيا ١١ اتيوپيا يعنی حبش ١٢ ايچ اتيوپيا اما آفريقا مورخی ليوكه بو اقليمك
حد شرقيسنی نيلدن اعتبار ايدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربريا ٢ نوميديا ٣ ليبيا
٤ نغريتا يعنی بلاد سودان اقسامنه تقسيم ايلمشدر لكن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دكلدر مقدمه صاحبی ايدر سلفده بو اقليم بو ولايتلره تقسيم اولنمش ايدی ١ ازبتوس ٢
سيرونايقا ٣ كوچك آفريقا ٤ تروقلوديتا ٥ غارامانتس ٦ نوميديا ٧ ماوری تانيا
٨ ژتوليا ٩ ايچ ليبيا ١٠ ارابيا تروقلوديتا ١١ اتيوپيا وحالا بو ولايته تقسيم اولنور ١
ازبتوس ٢ بارباريا ٣ بلاد الجريد ٤ بريه سارا ٥ نيغريتا يعنی قره لر ٦ ايچ اتيوپياكه
حبشيلر سلطنتيدر ٧ ديش اتيوپيا توصيف افريقانك اكثری بريه وترابی قوممسال
وشوره يرلر اولوب متعدد انهاردن غيری صولری آزدر لكن معمور اولان يرلری غايت
محصولداردر بريته يوز يور خصوصا موريتانيا محصولی عجايبدندر خوشه لری بر زراع
اورم اصمه لری اولور وبو اقليمده موذی حيوانات ويرتيجی جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلكيه تأثيرندن بونده عظيم الجثه فيللر ومهيب اژدرلر تكون ايدر كه كاه ساير حيواناتی اكل ايدر
شير وبيبان جاموسی وهردوس نعلی اوزن بوينوزلی حمار وچقال ايله قوردن متولد توس
ديرلر بر نوع حيوان واورن وييبان قوچی وقنفذ كبير وقپلان ودوه قوشی وانواع حيات
خصوصا بوينوزلی ييلان اولور وبو جمله يه فاره قدر بر نوع حيوان صغير بامر الله مسلطدر
جمله سی اندن حذر ايدرلر انجق بو ديارلرده خوك وكيك اولمز ديومورخ مزبوردن نقل ايدر
وصل ديدكلری حيوانده كوزی انسان كوزينه راست كلمه سی مهلكدر ديرلر بعضيلر بونی
افسانه در ديدی لكن ليو پاپا عصرنده رومادا لوقيا كليساسی سمتنده بر كرك آلتنده بر وصل

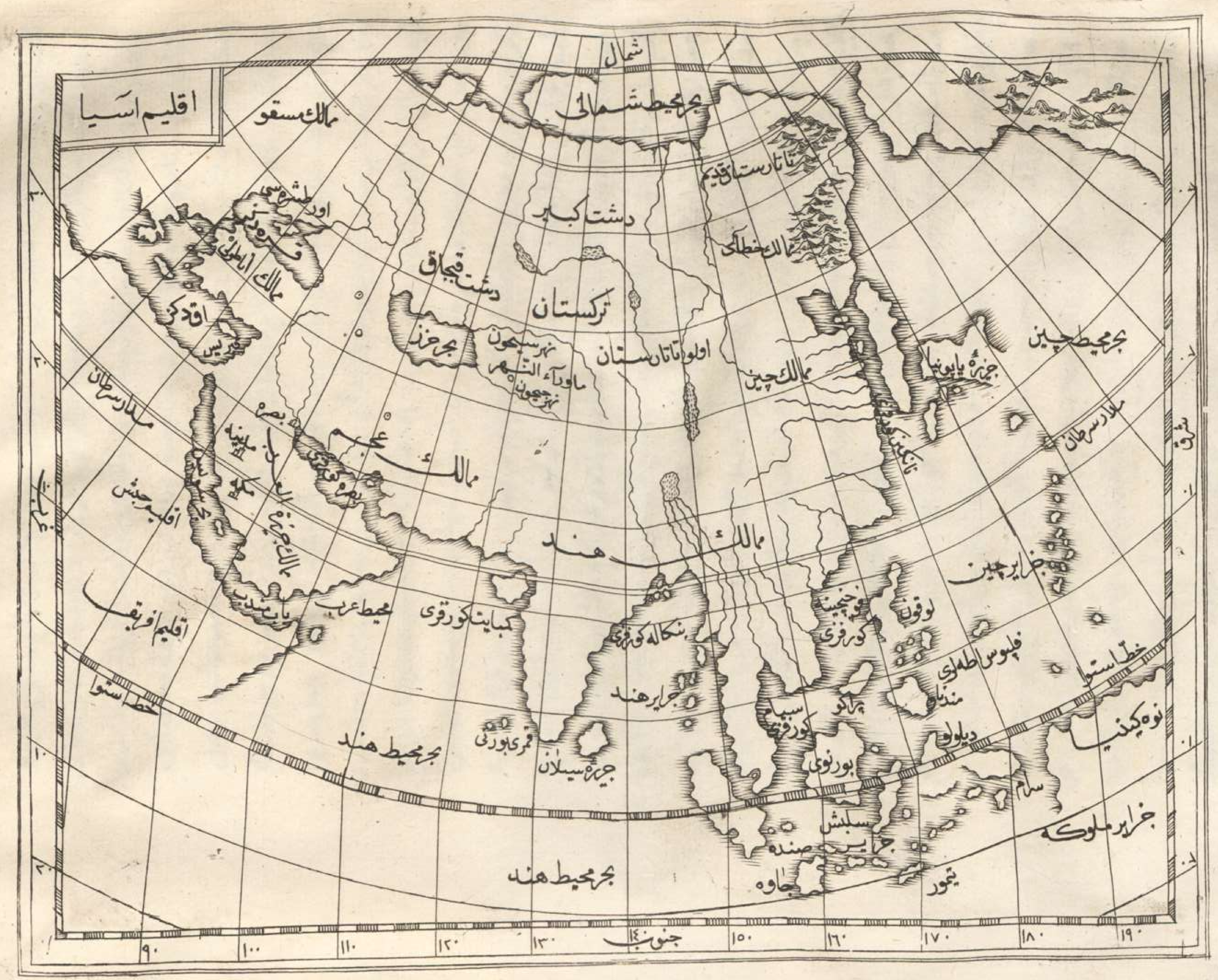
يتاق

رسم افريقا
سبته
فاس
مراكش
خالدات
مدار سرطان
جزاير
بلاد البربر
طرابلوس
بلاد الجريد
اق دكز
قبرص
كريد
شام
قدس
مصر
برقه
اوجله
نوبه
كوغه
مدينه
مكه
بصره
فارس
ممالك ايران
جزيرة العرب
بحر سويس
بحر محيط عرب
باب مندب
سقطره
عطمه
صنهاجه
ممالك سودان
غنغاره
بورنوي
نيل سودان
عانه
غاغو
غوبر
جوينه
نالى
بحر محيط غربى
خط استوا
ممالك
دنكاله
حبش
منوكه
عدل
عدليه
اندره
بحر محيط حبش
لونكو
كونكو
جبال قمر
مونوموتپه
زنكبار
جزاير قمر
بحر محيط افريقا
بحر محيط هند
مدار جدى
قفان
جنوب
ميد يورلى

وتاق ایدیمکله نفسنک عفونتندن رو ماده عظیم وباظهور اتدیکنی یازارلر و بوکا بکزر دکوناکون
حیوانات بواقلیمده دورمه سنه سبب بونک قلت میاهی وشدت حری دردیرلر زیرا حرارت
ویبوست حیواناتک کثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده کلور انهار وجبال
افریقاده عظیم کوللر واردر مشهوری زنبره نام غدیردرکه اطرافنی اللی میل احاطه ایدر
نهر نیل ونهر زایره ونهر قوواما جمله بو کولدن اقارانلردن غیری نهر آسود ونهر سناغا
ونهر قامبر اوسیپی ریتوس بو جمله نیل کبی طاشوب اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر وبونده عظیم
طاغلر واردر جمله دن بیوکی اطلس طاغی در جبل مزبورک یر یر قله لری ریکستانده افلاکه
چکلوب کتمشدر اول اجلدن اکا عمود سماوات دیدیلر ابتداسی غربده اوقیانوس کنارنده
شرقا انحراف واعوجاج ایله ممتد اولوب مصر حدنه وار روانده دونر بو طاغک اکثر یری
صعب سنکستان اولمغله دکه یردن آشلماز وغایت ارتفاعندن نصف اعلاسی دائما قارلی
وصوغوق واشاغیسی اورمانلی کثیر الینابیعدر کاهی شمال یلی بو طاغلرده زیاده اسوب یقاردن
عظیم الجثه قارلری قوپاردوکرا لتنده نیچه اشجار عظیمه وحیوانات باصدروب هلاک ایدر
وبحره قریب یرنده ارسلان طاغی معناسنه سی مارآ لیوناد یرلر بر طاغ واردر اوزری هر بار
سحاب ایله مستور اولوب دریادن یچن کشتیلر اندن عظیم هولناک اصوات اشیدرلر
اما جبل قمر که متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی انقلاب شتوی التنده واقع اولوب
غایت صعب ومرتفعدر انده انسان بری ساکن اولور وانکر نده عریض وعمیق
وادیلر واردر ووان قوله مملکتنده برقاچ طاغلر دخی اولوب انلرده وافر معدن سیم
بولنور واول طاغلرده قانتابرس دیرلر جزایر افریقا اطرافنده اولان مشهور
اطه لردن اطلس اوقیانوسنده مبارک لیمان اطه سی ومادرا وقناریا وپریدا یعنی
یشل برون وغیری در باقی اوقیانوس ده اولان جزایر بونلردر صانته انتون
وصانته ونبسیسی وصانته لوسیا وصانته نیقوله وطوزله اطه سی وبولاویستا
وصانته جاقوبی وماجو واتش اطه سی وبحر حبشده سلطان اطه سی وصانته
توما وصانته لورنسی وغیری فصل ٦ در قسم اسیا بو اقلیمک وجه تسمیه سنده
صاحب اطلس ایدر واروقولنجه یافث بن نوح زوجه سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
وبعضلر دیرلر که لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی وبر روایتده
مزبور آسیوس حالا اسکی اسنابوللق دیدکلری تروپا شهرنده عبده اصنام زماننده
پلادیوم نام مشهور صنمک واضعی ایدی اولا شهر مزبورانک اسمیله تسمیه اولوب صکره
جمله اقلیمه آسیا دیدیلر واصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص ایدی کیده رک تعمیم اولوب
جزء اسمی کله اطلاق اولندی واناطولی یه آسیا مینور یعنی کوچک آسیا دیدیلر وبو اقلیم
انبیاء سالفه کتابلرنده سمیانا میله مذکوردر حدود بو اقلیمک حد شرقیسی بحر شرقی
وحد شمالیسی اوقیانوس شمالی که اکا اوقیانوس سیتیکوس درلر تاتار دکزی معناسنه وحد

جنوبیسی هند دکزی وحد غربیسی عرب دکزی که بحر قلزم درو بحر دکز ایله انك ماییننده
اولان سویس بوغازی و بحر روم و استانبول بوغازی و قره دکز و ازاق دکزی و تن صویی
واویوس دیدکلری نهردر مسافه بونك طولی بعضلر قولنده اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان التی طولنه وار لکن مرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیا مینور کنارلرندن
یوز تمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندك آخر حدی اولان ملاقا بورننه وارنجه بیك اوچیوز جرمانیا میلی در
و عرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیك
ایکیوز جرمانیا میلی درو بو غرب جانبندن اوروپا یه متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لردخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر و قدمادن پلنیوس واستر ابو تحدیدی اوزره جمله ولایات
شرقیهٔ مصر آسیا ده داخل اولور زیرا انلر واتباعی حد غربی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونك خلافیدر تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوك آسیا
کوچك آسیا بیوك اسیانك ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا و هند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتارمیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قولخیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچك آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا میزیا لیدیا قاریا ایولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتاریا چینا هندیا و اطه لری سرفر سلطنتی تورك
سلطنتی اطلسده ایدر آسیانك قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی مساسقو بکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی در دوردنجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل و هند خارج در بو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چین در
یدنجی قسمی هند دکزنده و محیط شرقیده منتشر اطه لرکه مشهورلری بونلر در سیلان
تابروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقیننده کشف ایلدی بورینو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقیننده کشف اولندی و بونك جزیره اولدغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابوو آریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنك بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا بو کتابده الا
اسلامیان بیننده و کتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب آکا کوره شرحلری یازیلور توصیف اطلسده ایدر اسیانك
بعض یرلری معتدل و هواسی خوب ولطیفدر اما جنوب و شمال طرفلری ماربوس قولنجه
برودت

اقليم آسيا
شمال
بحر محيط شمالى
ممالك مسقو
تاتارستان قديم
دشت كبير
ممالك خطاى
دشت قبچاق
تركستان
بحر خزر
ماوراء النهر
اولو تاتارستان
ممالك چين
ممالك عجم
ممالك هند
بحر محيط چين
مدار سرطان
جزاير چين
كنبايت كورفزى
بنكاله كورفزى
جزاير هند
جزيره سيلان
بحر محيط هند
اقليم حبش
اقليم افريقيه
خط استوا
نوه كينه
جزاير ملوكه
جاوه
تيمور
بورنوى
جنوب
شرق

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولميوب خلقنك امزجه سنى مختلف واخلاقى بددر
وبوديارلرك كثرت نمو رفاهيتى بومرتبه دركه سكانى ايله بوبابده ضرب مثل اولنور زيرا
اسيا ترابى غايت منبت ومحصولدار اولمغله مأكولاتى چوق معادن ومتاع وروايح طيبه
قسمنه نهايت يوق مرعالرى واسع ادويه وعقاقير انواعى وافر ولايتلر درخلقنك عقلى ومالى
وقوت وقدرتى كمالده اولوب انسان اول بونده خلق اولندى واولادندن كلن انبيا بواقليمده
نشأت اتدى صنايع وعلوم اختراعى وشريعت وضعى بونده اولوب بنى آدمك كبارى
صغارينه ابتدا بونده حكم ايلدى وبونده انواع حيوانات بريه واردر خصوصا دوه وفيل
چوق اولور جبال وانهار اسيانك عظيم طاغلرى واردر جملهدن برى تاوروس نام جبلدركه
شرقدن غربه اسيايى ايكى شق ايدر وانده طوايف مختلفه ساكن اولور جبل مزبور
هندسر قيسندن مرور ايدوب بربلوكى شماله وبربلوكى غرب وجنوب سمتنه كيدر
قره دكز واق دكز كنارلرندن اعوجاج ايله چوب ر بغه طاغلرنه وارر وجبل مذكورك موضع
عديده حسبى ايله اسماء مختلفه سى واردر بو ابتداسندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس
ذكر ايدر لكن غير معروف اولمغله طى اولندى جمله سى اون دورت اسمدر وبونلرك اراسنه
باب ديرلر پورته آرمينيا پورته قاسپيا يعنى دمرقپو وپورته سليسيا وغيرى ديو
تعيين دن صكره ديمشدركه اكثر مواضعده بو جبلك عرضى اوچ بيك استاديوم وطولى
آسياطولى قدر قرق بش بيك استاديوم در ردوس كنارندن چينه منتهى اولور وبواقليمده
عظيم كوللر وكول كبى بر بحر واردر كه محيطه اتصالى يوقدر انهارينك اشهرى توراتده
مذكور اولان نكريز يعنى دجله وفرات ونهر اردن وجيحون وهند ارماغى وغنجاس كه
چين حدودنده اولان نهر كبيردر وغير ذلك اثار قديمه بواقليمده قدما اثارندن ابنيهٔ
عجيبه وهياكل غريبه واردر وعجايب دنيادن اولان يدى بنانك اوچى بونده در انلرك برى
صور بابل ايكنجيسى هيكل ديانا اوچنجيسى قبر مورولوس كه اياثلوغده دردوردنجيسى
منارهٔ اسكندريه بشنجى رودوسك قلوسوسوزى التنجى اهرام مصر يدنجى هيكل جوپيتركه
ارناودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدى وبونلر محلنده مذكوردر
صاحب اطلس ايدر قدسده حضرت سليمان بنا اتديكى هيكل عظيم دخى بويدى يه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقير ايدر كتب اسلاميه ده طاق كسرى وقصر خورنق امثالى دخى
نيجه ابنيه واردركه روميان ميانده اشتهار بولمامشدر انلر دخى محللرنده ذكر اولنور
آسيا احوالنده اجمالا بوقدر بيان وافى در فصل ٧ در بيان آماريقا يعنى يكى دنيا
بو فصلده برقاچ تعليم ذكر اولنور تعليم اول بو اقليم عند السلف معلوم ويا مجهول
اولمسنده در مقدمه صاحبى ايدر قديم الايامده بو اقليم اوروپا اهاليسنه معلوم
اولدوغنى افلاطون وتيودوروس كلامندن نقل طريق ايله اثبات ممكندر افلاطون
تيمه اوس نام كتابنده مصر كاهنلرى ميلاد عيسى عليه السلام دن التيوز سنه مقدم

حیاننده اولان آتنه لوسولونه حکایت اتدکلری مسطوردر دیمشلرکه سبته بوغازینك
قارشوسنده افریقا ایله آسیادن بیوك براطه وار ایدی اسمی اتلانتیس ایدی لکن
صکره بر عظیم زلزله سببی ایله برکون وبر کیجه‌ده جمله صو باصوب اورتدی وسبته
بوغازندن اول زمانده کمیلر چکمز اولدی زیرا چامور ایله طولمش ایدی صکره اچلدی
دیودورس بشنجی کتابنده یازارکه فینقیا اهالیسی قدیم ایامده سبته خارجنده افریقا سواحلنی
کزرکن عظیم روزکار چقوب بونلری اوقیانوسك بعید سمتلرینه کتوردی نیچه ایام
شدید فورتنه ایله دریاده مضطرب اولدقدن صکره افریقا غربنده بر عظیم اطه‌یه
یناشدیلرکه منظری مفرح وچمنزار وپر اشجار میوه‌دار وکمی کتورر انهاری وار ایدی
ومکلف بنالر ایله معمور یرلر کوردیلر امدی حقیقتده بو اطه امریقادن غیری دکلدر
زیرا بو تعریف وتوصیف جمله انده موجوددر وعقل تجویز اتمزکه مصر کاهنلری واسترابو
نقلی اوزره بونك حقنده بر کتاب تألیف ایدن سولون تیودوروس بونی بی معنی سویلیوب
کذب اختراع ایلیه‌لر وبعضلر قولی اوزره تألیفی ارسطویه واخرلر قولنجه تیوفراستوسه
اسناد اولنان کوچك جغرافیاده اوروپا وافریقیا وآسیادن غیری بیوك اطه‌لر
وار ایدی دیمکله امریقایه اشارت ایدرلر ودیودوروس بشنجی کتابنده ایدر تونس اهالیسی
اوروپا خلقنی بو اطه‌یه دخولدن منع ایدرلردی صکره رومانیلر تونس سلطنتنی
بوزوب اول سمته دخی تونسلی وارمدن قالدی رومانیلرك ابتدا سلطنتندن بری
اول سمتلر مجهول قالدی اما صاحب اطلس ایدر بو دیارلرك عمارتی نه زماندن ایدوکی معلوم
اولیوب حقیقت حالی بلنمدی بعضیلر رومانیلرك بر زمان اول دیاره واردقلرینی ذکر
ایدرلر اما قسپروس نام مصنف بو قولی محکم ردایلیوب اثباتی قابل دکل بر دعوادر
دیدی وشعراء سلفدن سنقه شاعر مدیه نام بر ساحره مدحنده دیدیکی قصیده‌ده
بو یرلری اشعار ایدر ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرك مبناسی تخیلات
وتوهماتدر تعلیم ثانی بو اقلیمك برقاج اسمیله تسمیه‌سی سببنده‌در اولا جنویزدن
قرستو قولیس قولونیوس کندی سعی وقستلا پادشاهنك امدادی ایله
میلادك بیك دورت یوز طقسان ایکی سالنده کشفنه کیدوب بونك کبی بر امر
عظیمه اقدام اتدی واسپانیوله جزیره‌سنی وبونك بعض کنارلرینی کشف ایدوب
اسمنی هند غربی دیدی زیرا بعض احوالده هند شرقیه مشابه ومشارکدر ایکیسنك دخی
اکثر خلقی عریان کزرلر وآیینلری یری برینه بکزر وهند شرقی آسیاده کشف اولندوغی
زمان بودخی کشف اولندی غیریلر اکا نوویس اوربیس یعنی یکی دنیا دیدیلر زیرا وسعتده
اقسامك مجموعنه قریب ایدی قولندن بش ییل صکره ایتالیا اولکه‌سنده فلورنسیا نام شهرده
ساکن وسپوسیوس قومندن امریکوس نام قپودان پورتقال قرالی امانول امدادی ایله بو
ایشه تکرار مباشرت ایدوب غادسدن یلکن اچدی وخط استوایی چکوب یکی دنیانك سواحل
شرقیه‌سندن

شرقيه سندن پاريا و براصيليا اولكه لرينى كشف ايلدى اول اجلدن بو اقليمك جمله سى لنك
اسميله اماريقا تسميه اولندى بونلردن صكره اسپانيول وفرانسز وانكليسدن نيچه كسه لر
واروب هر برى بر ولايت كشف ايلدى وكندى لسانلرى واسملرى ايله اول كشف اتدكلرى
ولايتى تسميه ايلديلر لكن اماريكوس قپودانك عملنك اثرى جمله اقليم انك اسميله تسميه اولنمق اولدى
تعليم ثالث بو اقليمك حدودنده در بو ارضى هر طرفدن بحر اوقيانوس احاطه ايدر الا بر جانبى
معلوم دكلدر حد شرقيسى ماردل نورت ديمكله معروف اولان اوقيانوس اتلانتكوس يعنى
شمال دكزى و بحر اطلس حد جنوبيسى اللى درجه عرض جنوبيده مساجلان بوغازى كه
اماريقا ايله ارض جنوبى اراسنى بو بوغاز فصل ايدر حد غربيسى ماردل زور ديمكله معروف
اولان اوقيانوس پاسفيكوس يعنى بحر سليم ايله محدود اولوب حد شماليسى التمش يدى
درجه عرضدن اوته اراضى مجهوله در هنوز كشف اولنمامشدر مقدمه ده ايدر طوكمش
دكز ايله محدود اولمق ظن اولنور زيرا تحت القطب بونك مقابلى اولان آسيا و اوروپا بودر يا ايله
محدوددر تعليم رابع بو ارضك مسافه سنده در اطلسده ايدر اماريقا شمالدن جنوبه ممتد ايكى
جزيرهٔ عظيمه شكلنده اولوب اورته سندن برى برينه برانجه بوغاز ايله متصلدر شماليسنه
اماريقا سبتمتريونالس جنوبيسنه اماريقا مريديونالس ديرلر سواحلنك دورى قياس
صحيح ايله تقريبا اوتوز ايكى بيك ميلدر و جمله كنارلرى كشتى ايله كزيلوب يوقلنمش ومساحه
اولنمشدر الا شمال طرفى قالمشدر مقدمه ده ايدر آفريقاده نجرا ماغنك اغزندن غرب
وشمال سمتنه اوچيوز اوتوز جرمانيا ميلى قطع اولندقده بو ارضك كنارلرى كورينور وسعتده
ربع مسكوندن زياده دكل ايسه بارى اكا مساوى در اكر اطه لره نسبت بعد نه اعتبار
اولنورسه آفريقيادن اوروپايه يقيندر زيرا بر نيا ايله قاناده ما بينى ايكيوز ميلدر و بونك زياده
اوزنلغى آنيان بوغازندن ماجلان بورنينه دك ايكى بيك دورتيوز جرمانيا ميلى درو زياده عرضى
اينان بوغازى قربنده اولان فورتونا بورندن يكى فرانساده برتون بورنه دك بيك اوچيوز
ميلدر تعليم خامس بو اقليمك تقسيمنده در مقدمه ده ايدر جمله اماريقا ايكى قسمه تقسيم
اولنور برى شمالى كه مكسيقانا برى جنوبى كه پرويانا در بونك اكثرى خط استوادن
جنوبه واقع اولمشدر شمالى كه باش شهرى مكسيقا اسميله مسمى در اقسامى بونلردر نووا
اسپانيا نيقراغا جوقطان فلوريدا اپالكن نورو ميغا نووا فرانسا تره لابورا توربيعى
يعنى امك چكيجى يرى زنجبير يرى استوت لانديا وطرف غربيسنده اينان
بوغازى يانده ايكى مملكت واردر كووى ويرا واينان كه بوغاز انكله تسميه اولنمشدر
واماريقا جنوبى كه براولكه سى اسميله پرويانا تسميه اولنمشدر بونك ممالكى چوق
اولوب لكن هنوز جمله سى النمامشدر فتح اولنان ولايتلر بونلردر قستلا آروپا بوغوتا
اپرويا پلوپايانا شيله چيقا برازيليا قاريبانا بويانا بو جمله اوقيانوس سواحلنده در
ايچرى قره ده امارونس اولكه سى پاغوان پيقولا موقسوس اورام قارقاس

وبوولایتك ایکی معظم شهری واردرکه نوادردهر دندر شمالیده مکسقو وجنوبیده قوسقو
بوجمله اشاغی بسط محلنده تفصیل اولنوران شاالله تعالی وبو اقلیمه تابع برقاچ پاره جزیره لر
واردر اسپانیوله قوباشمایقا انلردندر تعلیم سادس بواقلیمك جبال وانهار وبعض اثار واخبارنده در
صاحب اطلس ایدر بوندن اقدم بو یرلرده بغدای تمز واوزم حاصل اولمازدی میس دیرلر
برجنس میوه صوینی شراب یرینه استعمال ایدرلردی وعادت اوزره ذراعت اولنمیوب برچقوره
اوبچ دورت دانه تخم براغوب اورترلر واندن برقاچ ساق هر ساقده اوچ دورت خوشه وهر برنده
یوزقدر دانه اولورانی یرلردی وقضابی نام برنوع اتمك كه چوقه دیرلر شلغم قدر برکوکدن
دوکوب ایدرلر وقامش مثال ایچی طولی برنوع نبات اولور اکن زمانده بتر قطعه قطعه کسرلر
ویره کومرلر لازم اولدقچه چقاروب دوکوب صقارلر سویی زهردر کندینی اتمك ایدرلر ایکی
کون کچسه طاش کبی اولور حاجت مقداری اخراج ایدرلر زیاده سی طشره ده بوزولور
وبونده کراس مثالی ایکی دورلو میوه واردر برینه بطاطاس وبرینه هایاس دیرلر ایری وطتلودر
دیکوب التی آی دن صکره میوه سن یرلر طعمنده بر مقدار حلاوت واردر لکن چوق نیمز
خوش خوردکلدر وبو دیار خلقنك غداسی قتی آز اولوب طعاملری یاوان ومولد ریاح در
وبو اقلیمده بیان اوزومی اغجلری وافر اولور دانه سی سیاه بیان اریکنه بکزر لکن قبوغی قالن
وجکردکلی دروزیتون اغاجلری دخی اولور لکن رایحه سی وطعمی بددر یمز جنسارم بکزر
وهووی دیرلر بر نوع شجر كه عربیسی دلب درو صنوبر وماسی وغواتاوانی نام اشجار چوقدر
ودخی نباتات قسمندن قصب سکر وپنبه وکتان وافر اولور وسایر نباتات وانواع عطریات
وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سیم وزر بی نهایه در حیوانات سابقا انده بقر واسب
وخروقاتر وکچی وکلب یوغیدی صکره کتوردیلر اهالی مملکت اول امردن اتلو کوردکلرنده
عظیم قورقوب فرار ایلدیلر زیرا ات کوردکلری یوغیدی وصاحب اطلس نقلی اوزره بوندن
اقدم اولرنده ویرده فارهٔ ندربلمزلردی فلمنکدن آنورس نام شهردن برکمی واروب مغالیان بوغازنی
کچوب برکناره یناشدقده مزبور کمی دن قارهیه فاره چقوب اوره دی وبرمرتبه چوغالدی كه اول
اراضی یه مستولی اولدی فقیرایدرهر یرده که عفونت اوله فاره تولدی مقرردر عفونتسز برایسه
جمعیتنده متصور دکلدر مکرکه خاصه اوله وبودیارده نیچه مختلف حیوانلر واردر که کیمی
معلوم در جمله دن برنوع بورنی وکوده سی تلکی یه مشابه میمون ایاقلی پراسه قولاقلی حیوان
اولور که قارننده توربه کبی ظرفی واردر بر یره کتسه یاوریسنی ایچنه قورکتوررو برنوع حیوان
دخی اولور که اهالی مملکت اکا قاشقوی دیرلر سیاه خنزیر شکلنده توبلی دردریسی غایت برك
کوزلری کوچك اشك قولاقلی یارق درنقلی فیل خورطومی کبی کوچك خورطومی وار اوازی
برمرتبه مهیب وشدیددر که اکسیزدن چاغرسه ادمی صاغر ایدرلر لکن اتی غایت لذیذدر
وبونلردن غیری خنازیر بریه وکوهی قیلانلر چوق اولور وغایت یرتیجی دراسد دخی وفرت اوزره
لکن اول یرك ارسلانی غایت قورقاقدر انسان کورسه فرار ایدر طاوس وکلك وبیان طاوغی
وبودیار

وبوديار قوشلرينه بكرمز انواع طيور چوقدر كلچك امارىقانك مبسوط رسملرنده بعض
مرتبه ذكر اولنور جبـــال بو اقليمده عظيم طاغلر واردر برى غايت مرتفع اولوب قله سندن
هر بار آتش چقارو علوى اطرافده كيجه يوزميل قدر يردن كورينور برراهب ايچنده التون
معدنى اولمق زعمى ايله زنجيرلى بردمور بقراج الوب دورت كيسه كتدبلر ومنفذدن بقراجى
صارقتدقده فى الحال اريوب تكرار قالن زنجير ايله تجربه اتيدى مجال اولميوب انى دخى اريتدى
انهار يوديارك انهارى چوقدر لكن جمله دن معتبرى ايكى نهردر برينه مارانيوم واوردليانا ديرلر
و برينه دخى ارجنته اوس يعنى كمش ارماغى ديرلر واسپانيوللر يوو پلاتا تسميه ايدرلر اثار
بو اولكه ده معظم شهرلر ومكلف ياپلمش يوللر ومزين ومنقش ومقرنس سرايلر وقصرلر
وملوكى بستانلر واردر و برملوكى خزينه كه بونلرك كيفيتى اشاغيده وصف اولنجقدر بو مقام
محل اجمال ورسم كلى اولمغله بو مقدار كفـــايت ايدر بوندن صكره ديارمزبوره مسيحيانك
اتدكلرى اسفارى ذكر ايدرلم تاكه بو كتاب اول بابده دخى وافى اوله تعليم سابع امارىقا جانبنه
متأخرينك كتديكى قولون ومغليان وغيرى اتديكى سفرلر بيانده در كه يكى دنيا تاريخندن
تلخيص طريقيله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور نجى ده بيحد سفر ايدوب اطراف
واكنافه وقوف حاصل اتمش تصوير خرايط وتحرير جرايد ايله شهرت بولمش ايدى ديارهنده
سفر قصد يله خارج سبته يه چقوب مادره نام جزيره ده توطن اتدى ناكاه اول جزيره يه
برسفينه دوشدى كه شدايد بحردن خلقى قرلمش انجق رئيس ايله برايكى شخص قالمش قولون
رئيسى خانه سنه الوب ضيافت ور ئيس دخى سركذشتنى حكايت ايلدى وايتديكه تجارب
ايچون سواحل مغربه سفر اتمش ايدك ناكاه روزكار مخالف اولوب بزى اوقيانوس انكننه غربه
طوغرى كتوردى قضايه رضا ويروب روزكاراوكنه دوشوب كتدك ونيچه جزاير وسواحله
كذر ايتدك آخر روزكار ينه مساعد اولوب سفينه مزى بو طرفلره دوندردى اما بحر هولناك
شدايدى اكثر ارباب كشتى يى كرداب هلاكه كوندردى حالا كوررسنكه بنم دخى حالم مكدر
رئيس مزبور دخى برايكى كون صاغ اولوب كندى اما بو قصه كتدكجه قولونك درونده يراتدى
اول سمتلرى كشف سوداسنه دوشدى لكن سفينه ترتيبنه قادر اولميوب پورتقال قرالنه
عرضحال ايتدى وامداد استدى قرال اول سمتده جاى معمور يوقدر بو كلام فكر بى انجام
وسوداى خامدن ناشيدر ديو التفات اتمدى اما صاحب اطلس بورأيه قايل اولميوب ديمشدركه
بعض حسودلر قولون كندى رأيى ايله بو ايشه اقدام اتمدى مقدما اول سمتلره سفر اتمش
براسپانيول كيجيسندن خبردار اولوب كتمشدى پس مورخ مزبورك نقل اتديكى كلام حساددر
ديدبكندن قولون اول سمته مستقل كندى رأيى ايله كتدبكنى اشعار ايدر بعده انكليا
بكنه واروب قصد مزبورده معاونت طلب ايلدى اول دخى رد ايله جواب ويروب لكن قولونه
هركز يأس كلمدى وقصد مزبوردن دونمدى بالآخره اسپانيا كمنه واروب اراغونا ده ديوانته
كيردى و برنيچه دفعه عرضحال ويروب غرضنى سويلدى مزبور غرناتا قلعه سنه سفراوزن

ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعده اتدی وحصار مزبوری اسلامیلردن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنڭ علاقه سی قالمادقده صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا واون التی بیڭ التون عطا ایلدی و برامر ویردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لر شول شرطله که نقد ومال ومتـــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرنه کلدی واوچ سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفر ادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قتی آزادم بو سفره رضـــا ویروب
اکثری یا مجرملری خواه وناخواه کمیلره قویوب لوازم وبر مقدار متاع تجـــارت الدی
ومیلادڭ بیڭ دورتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتڭ طقوزیوز اوچ سنه سیدر خارج
صبنته ده غادس لیماندن صالدی بر موافق روزکار ایله قناریا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صـــالدی ودائما مدار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوچ عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیڭ سکز یوز میل قناریادن بعید اولدیلر ونیچه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه لر خلقی بزی کرداب بلایه اوغراتدڭ جمله مز بو
بحر بی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب ویردی که سزڭ خلاصکر بحر
علمی بیلور والت فلکیه قوللنر ادم ایله اولور امابنی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب
هلاڭ اولورسز دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه بر جزیرهٔ خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی بر مقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوڭ ایدی اول ایکی جزیره نڭ ینو کنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایلدیلر اندن کچوب سکز یوز میل دخی قاره ییل اوزرینه کیدوب
بو ســـاحله ایردیلر ونیچه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر ینه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر وچقارکن کمینڭ برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قاره یه ادم چقاردیلر وکوردیلر که بر قوم بونلری کوروب فرار ایدرلشوب
برزن طوتدیلر قولون اکارعـــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتوره پس زن قومنه واروب تحف وهدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یانته
کلوب سیم وزر ومیوه ونان وانواع طیور واصنـــاف حیوان کتوروب مرادلری اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیچه اغری التونه الوب شاد اولورلردی بر قاچ کون بو اسلوب اوزره
کلوب کتدیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده حاکملری که قاسیق نامیله مدعودر بر طائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینڭ

کلامنی

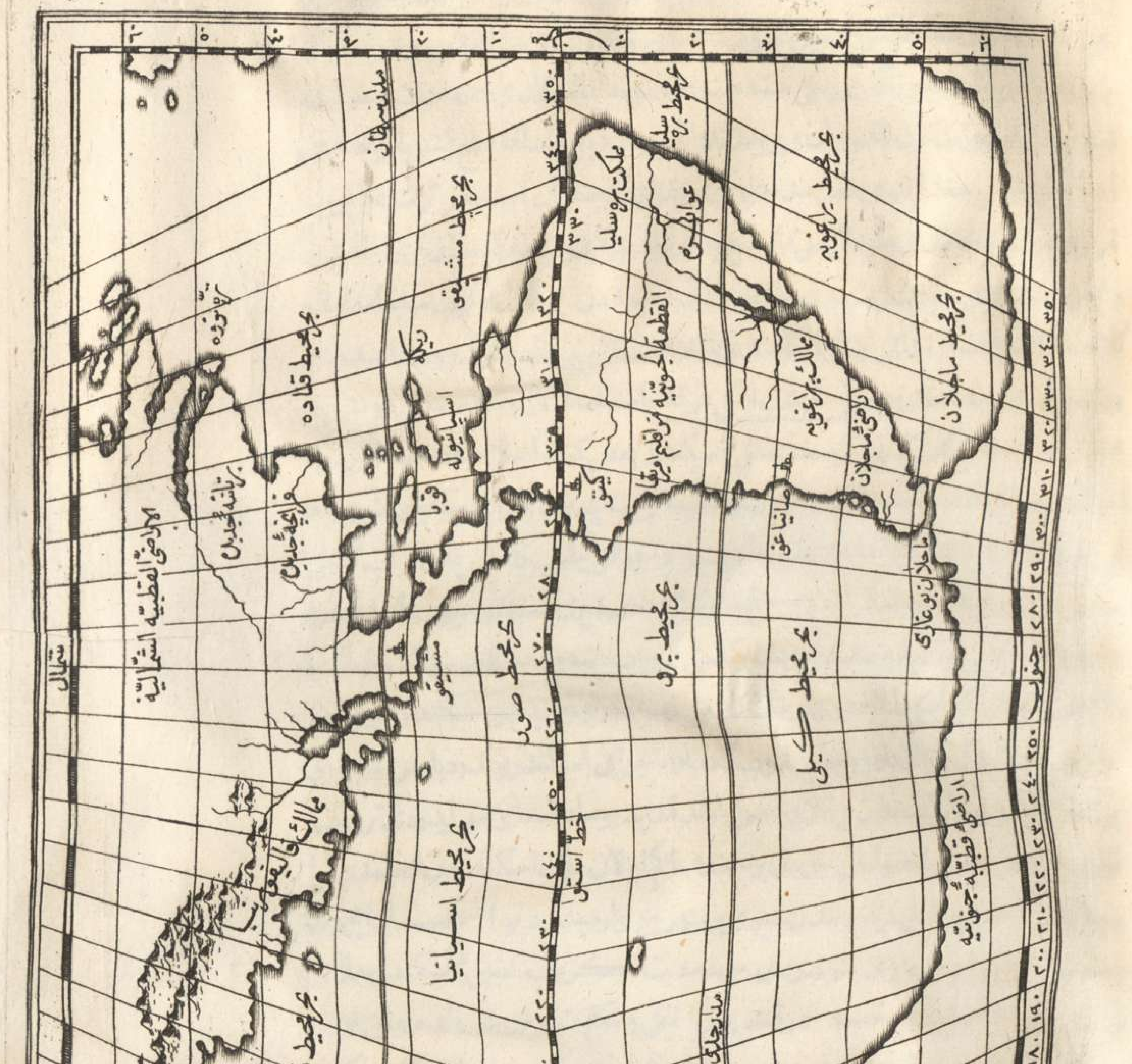
كلامنى فهم ايتمزلردى اما اشارت ايله مقصودلرينى ادا ايدرلردى پس قولون قاسيقدن
رجا ايلديكه اول جزيره ده برقلعه بنا ايدوب قومندن بر زادم قويه انلرك لسانني اوكرنه لر
قاسيق رضا ويروب معاونت ايلدى تمام اولدقده قولون كندى قومندن اوتوز سكز كمسنه
قودى وايكى كشتى يه جزيره متاعندن تحميل ايدوب اهل جزيره دن اون نفر آدم الدى
وينه اسپانيايه دونوب اللى كونده پالوس شهرينه كلدى كه ابتداء سفردن كامل برسنه
چكمش ايدى و برسالوناده اسپانيا پادشاهنه واروب پيشكشلرينى چكدى واول جزيره نك
اوصاف واخبارنى بيان ايدوب متاعنى عرض ايلدى هدايای قولون اوتوز عدد طوطى كه
بعضيسى سراپا سرخ وبعضيسى صارى و بعضيسى الوان مختلفه ايله منقش وملون وبرقاچ
خرده طوشان كه قولاغى قويروغى فاره مثال و رنكلرى سنجابى وغاليپاوس نام برنوع مرغكه
طاوسه بكزر واصول نباتدن بركوككه سكر كبى لذيذ وبهار قسمندن طعمى دارچينى يه مشابه
برنوع اوت ايدى اسپانيا پادشاهى بو قصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعايت ايلدى
واول ولايتك حكومتنى اكا ويروب من بعد تحصيل اتدوكى مالك ايكى عشرين الوب وبيك
بشيوز ادم اون يدى پاره كشتى ايله تكرار كتمك ايچون امر ويردى سفر ثانى قولون قپودان
مز بور اسپانياده هند غربى بندرى اولان سويليانام شهره كلوب مهمات كوردى
وتاريخ ميلادك بيك درت يوز طقسان درت سنه لنده غادس ليماندن چقوب قناريا
جزيره لرينه كلدى و برموافق روزكار ايله غرب و جنوب سمتنه بش بيك ايكيوز سكسن
ميل كيدوب يكرمى اوچنجى كونده دومنيقه جزيره سنه كلدى كه قنابيله جزيره لرندن
سكانى مردم خوارلردراندن دونوب برجزيره يه دخى كلدى كه سرتاسر دوزيرلر وسايه دار
درختلر ولطيف اقرصولر اولوب لكن كمسه كورميوب ادنى غاليته قوديلر و برازكيدوب
قنابيله جزيره سنه كلديلر كه جمله دن عظيم ايدى برنهر جارى اوزرنده برقريه سى وار سكانى
مردم خوار ايدى خوف ايدوب اطرافه طاغلديلر ارباب كشتى هجوم ايدوب اون شخص
طوتديلر واوتوز عدد محبوس عورت واوغلان الديلر كه تسمين ايچون بسلرلردى
ووافر طوطى صيد ايدوب ينه اسپانيوله جزيره سنه توجه اتديلر و يولده بعض
جزيره لر كوروب كچديلر واسپانيوله جزيره سنه كلوب سابقا بنا اتدكلرى قلعه يى خراب
اولمش بولديلر وقودقلرى اشخاصدن كيمسه كورمديلر اهل جزيره دن سؤال اتديلر
انلر ديديكه بو جزيره ده برقاسيق واردر كه جمله دن اولو در بر طائفه ايله كلوب قلعه يى
تخريب واصحابنى قتل اتدى قولون انلرله مدارا ايدوب بد سوز سويلمدى وجزيره ده براو ليمان
بولوب چقدى و برقلعه بنا ايدوب اسپانيا ملكى عورتنك ادى ايله ايزابلا تسميه اتدى زيرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشيدى واول ناحيه قومى ايله حسن معامله ايدوب
بى نهايه مال تحصيل اتدى واون يدى پاره سفينه دن اون ايكيسنى مال واسباب ايله
طولدوروب ينه اسپانيايه كوندردى بيك دورت يوز طقسان دورت ده ينه غاليس

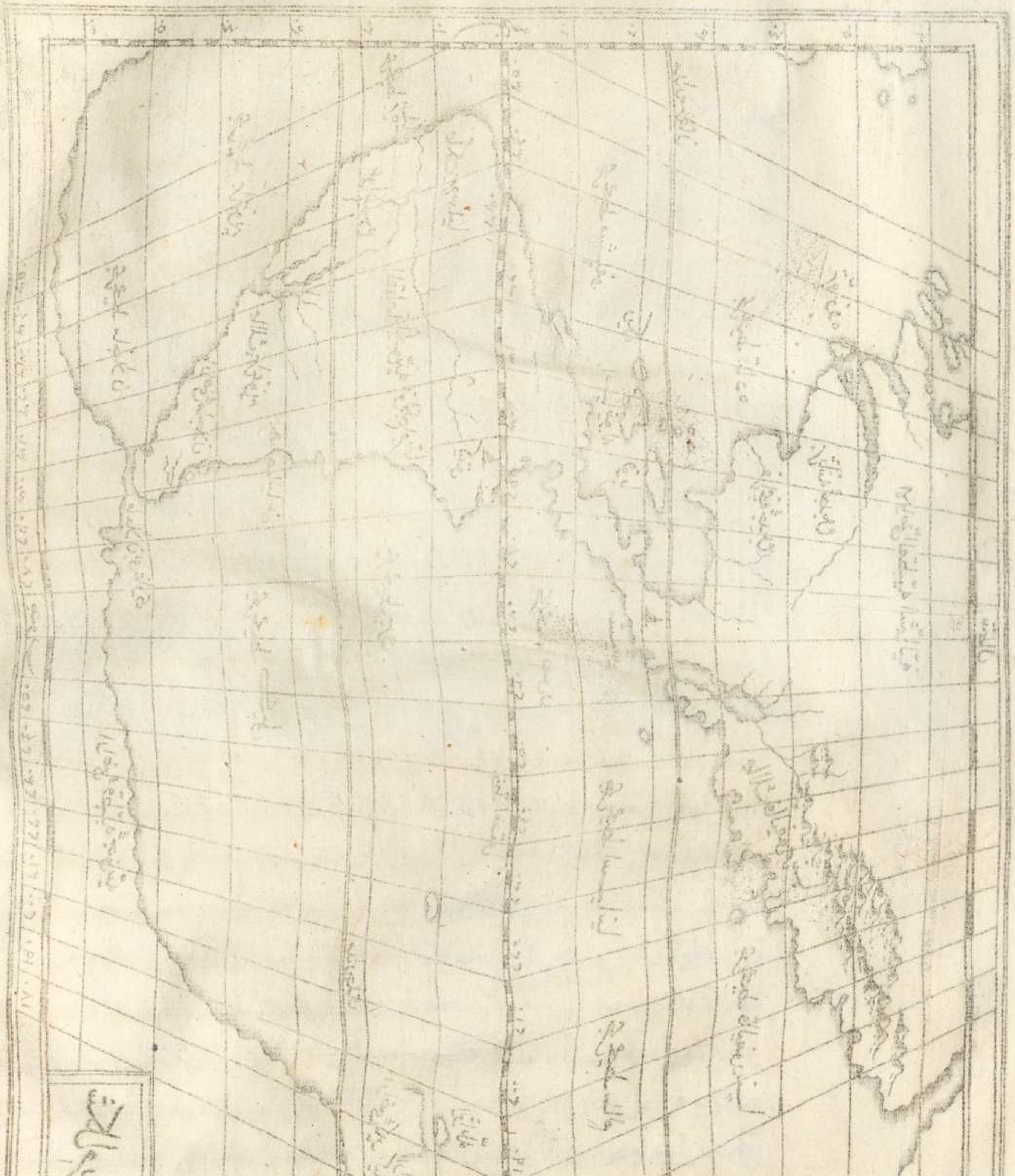
ینه غالس لیمانه کلدیلر وقولون جزیره اورته سنده برقلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانتا توما
قودی اول نواحیده اون درهم چکر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرندا شنی برمقدار
ادم ایله انده قویوب ینه ساحله اندی وبش پاره سفینه طونادوب اطرافی کشفه کتدی
اسپانیوله جزیره سنك اطرافنی کزوب جانب غربه صالدی سکسن میل یر دخی کیدوب
برجزیرهٔ عظیمه کوروب ادنی قوبه قودی واندن جنوبه سفر ایدوب برجزیرهٔ عظیمه دخی
کوروب ادنی شمایقه قودی وانده چقوب خلقی ایله جنك ایلدی بعدا لصلح جانب غربه
کیدوب یتمش کونده سکز یوز سکسن میل یر کزوب بعض نواحیده محکم اقندی یه راست
کلدیلر که برکونده انجق بر میل یر کتدیلر وبعده جزیره چقوب برساحله ایردیلر انده برقوم کوروب
حسن معامله اتدیلر وخبر ویردیلر که ساحل مزبور بر بر عظیمه متصلدر که غایتی معلوم دکلدر
اندن ینه اسپانیوله یه کلدیلر وقولون نیجه مدت انده ساکن اولوب اهل جزیره نك بعضیله
مدارات وبعضنی ضرب دستله تسخیر ایدوب بی نهایه التون دوشردی وقرنداشنی
جزیره ده قویوب کندیسی بیك دورت یوز طقسان بشده ینه اسپانیایه کلوب قراله هدایاسنی
عرض ایتدی یوز اللیشر درهم وایکیشر یوز درهم التون قطعه لری وعنبر خام وبقم ولوك وپنبه دن
اشلنمش کبه لر وچه لر کتوردی وسیر اتدیکی جزایر وسواحلدن خبر ویردی سفر ثالث قولون
ینه بیك دورت یوز طقسان سکز تاریخ میلادده قولون سکز پاره کشتی ایله سانلوقه دن چقوب
هند جدید سمتنه توجه ایتدی سابقا برادری اسپانیوله ده برایکی حصار یاپوب برایکی
قلیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقنی خراجه کسدی قولون دخی مادره جزیره سنه کلوب
بش پاره سفینه یی اسپانیوله جزیره سنه کوندردی واوچ پاره کشتی ایله کندی خط استوا
اوستنه صالوب اسپریده جزیره لرینه کلدیکه هند جدیدك یشل بورن معناسنه قپو ورده
دیدکلری کوشه سی قربنده اون اوچ خرابه جزیره دراندن چقوب خط استوا سمتنه یوز سکسن
میل دخی کیدوب خط استوایه بش درجه قالدقده لیمانلغه دوشوب عظیم اسی چکدیلر
قوچیلر بیك چنبرلری طاغلوب صولری دوکلدی وانبارده بغدای یانغه باشلدی دریایه
دوکدیلر وارقالدی که شدت حرارتدن جمله سی هلاك اوله لر اون یدنجی کون برمقدار شرقی
روزکار بولوب مغربه توجه اتدیلر برزمان کیدوب ساحل دریاده عظیم طاغلر کوروب برلیمانه
کیردیلر انده چوق بلا چکمکله ادنی اوردا غزی قودیلر قره یه چقوب لطیف مقاملر موز ون
درختلر صفابخش صولر خوشبو چچکلر وخوش الحان قوشلر کوردیلر واول محله پاریا
دیدیلر برایکی کون انده اقامت ایدوب مقام مزبورده ایکی قطبی دخی غایب بولوب آلات
رصدیه ایله امتحان اتدیلر وکرهٔ ارض ومانك تام الاستداره بولمیوب امرودشکلنده تصویر
اتدیلر که صاپی پاریا اوله وحکایت اتدیلر که مقام مزبورك کیجه لری قتی روشن ایدی
فقیر ایدر بوکلامده نظر واردر زیرا کرهٔ ارض ومانك مخروطی الشکل اولدوغی تقدیرده
رأس مخروطی که امرودك صاپی مقامنده در خط استوا قربنده پاریا اولیجق اول محلدن

ایکی قطب غایب اولماز بلکه ایکیسی دخی کورنمك لازم کلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده
واقع اولور اما پاریا امرودك چکی محلی کبی بر چقور یر اولمغله ایکی قطب دخی غایب بولنوب
کورنمدی دیسه صحیح اولوردی لکن بوندن کرهٔ ارض ومائك مخروطی الشکل اولمهسی لازم
کلمز اکا حکم ندندر خط استوا التنده اولان چقورلردن جمله باقلسه ایکی قطب غایب کورنور
وبالجمله بو کلام قواعد فن هیئتدن بیخبر جاهل سوزیدر کرهٔ ارضك تام الاستداره اولمهسی
کری اولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لا شیٔ در انکیچون که
برارپه عرضنك یدی بلوکده بر بلوکنك بر ذراعه نسبتی کبی اولمغله قدر محسوسی اولمدوغی
برهانیله بیان اولنمشدر و کیجه لرقتی روشن اولمق بعض عوارض حسیله کاهی اکثر یرلرده اولور
قولون اندن دخی چقوب بر نهر عظیم کوردی که یوز اون ایکی میل عرضی واوتوز قولاچ عمقی واردی
ودریایله جمع اولدوغی محلده عظیم موجلر ومهیب صدالر پیدا اولوردی انده دخی چوق الم
چکوب غرب ایله جنوب اراسنده بر مقامه واردیلر که دریا یوزی جمله چایر چمن ایدی بیك
بلا ایله چقوب شمال طرفنه توجه اتدیلر وسنهٔ مزبوره ده کیرو اسپانیولهیه کلدیلر و کوردیلر که
اسپانیا قومندن چوق کمسه هلاك اولمش بو سببدن که انلر اول دیار خلقنی اسیر کبی متصل
استخدام ایدرلر ومعادن قازدررلردی انلر دخی ذراعتدن فراغت ایدوب نیچهسی آخره
کتمکله کلی قحط اولدوغندن ماعدا اطرافدن هندیلر کلوب محاربه ایدوب طرفیندن
چوق کیمسه دوشمش ایدی قولون واردقدن صکره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاقله
عسکر چکدیلر واسپانیوللرله محکم جنك ایدوب اخر منهزم اولدیلر اول اجلدن که انلر جمله
عریان ایدی وجزیرهده معدن حدید اولمامغله سلاحلری یوغیدی اسپانیوللك اکثری
زره پوش وتوفنك انداز و تیغ زن اولمغله اول طائفهنك اکثرینی قاچدرتوب قاسقلرینی
اسیر اتدیلر بعده قولون قرنداشی ایله بر خصوصده نزاع ایدوب قومی ایکی فرقه اولدی بربرینی
اسپانیا حاکمنه عرض اتدیلر اولدخی ایکیسنی بله عزل ایلدی اوچ ییل قدر کلوب اسپانیاده
معزول اوتوردی بعض بکلر شفاعتی ایله ینه نصب وارسال اولندی سفر رابع قولون میلادك
بیك بشیوز ایکیسنده قولون دورت پاره کشتی ایله ینه هند جدیده سفر اتدی اسپانیوله
جزیرهسنه واصل اولدقده جزیرهٔ مزبوره حاکمی قولونی جزیرهیه قومدی وهر نه قدر که
سویلدی ایشتمدی قولون انده انلرله مقاتلهیه قدرت یوغیدی حیله سمتنه سالك اولوب
اهل جزیرهیه ایتدی سز بزه جفا اتدیککز ایچون ربکز سزه غضب اتمشدر علامتی بودر که
یارین کنش قرارسه کرکدر مکر ایرته کسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بلمش ایدی
اهل جزیره وهمه دوشوب صباحه منتظر اولدیلر اول زمانده کسوف واقع اولمغله اهل جزیره
کلی خوفه دوشوب قولونه کلدیلر نیچه هدایا کتوروب صلح ایلدیلر پس قولون جزیرهٔ
مزبورهنك بر ناحیهسنده بر عظیم لیمان پیدا ایدوب ادینی صانته لوریا قودی و بر ییل انده
اکلنوب ینه اسپانیایه کلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز التی سنهسنده شراب

مركی نوش ايلدی اسپانيولا خلقی اشكال شيطانينده اصنامه عبادت ايدرلردی وانلرله
مخالطه ايدن ارواح خبيثه خبر ويرمشلر ايدی كه يقينده بوديار برقوم كله واكثر يكری هلاك
ايدوب بوديار سزك الكزدن اله اول قوم بوخبری متضمن ترانه لر بغليوب جمعيتلرنده اوقورلر
واغلرلردی سكسن ييل قدر زمان مرور ايدنجك زنبور بلا باشلرينه اوشدی قوم اسپانيول
يكرمی ييلده اول يرلرك اكثرينی ضبط ايدوب قرق بيكدن زياده سنی اسير ونيچه يوز بيكنی
طعمهٔ شمشير اتديلر سفر مغليان قپودان بجانب غرب وآمدنش از شرق ممالك پورتقالدن
برشخص قورسان كه نامنه فردناندوس موغليسان ديرلردی بعض فلاسفه دن خبردار
اولمشدی كه محيط غربيدن مالوقا جزيره لرينه وصول ممكندر بوسببدن دائما انديشه ده
ايدی وپورتقال قرالنه عرضحال ايدوب بوفكرنی سويلدی وامداد رجا ايلدی قرال مزبور اكا
التفات اتميوب اسپانياحاكمنه واردقده بش پاره سفينه وايكيوز صولتاد وسائر لوازم ايله
امداد ايدوب تاريخ ميلادك بيك بشيوز اون طقوز زنده سويليادن چقدی وبر موافق
روزكار ايله انكنه صالدی نيچه كون مسقط شمشه كيدوب صانتاغوستين بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب ماييننه كيدوب محكم شتايه طوتلدی برغير معروف مقامده
يكرمی كون ارام ايدوب اول ناحيه قومی ايله مدارا اوزره اولدی زيرا انلر اون اوچر شبر دراز
قدزنكيلر ايدی تيروكمان وحربه قوللنورلر ايدی برينی تنها بولوب سكز كيمسه بند اتمكه قادر
اولمديلر وبرينی حيله ايله كشتی يه دعوت ايدب دمره اورديلر من بعد طعام يميوب هلاك
اولدی اندن كوچوب قرق ميل قدر كتدكلرنده برعظيم صقرقه پيدا اولوب كميلرك برينی
اشخاص واثقالی ايله جذب ايدوب بركوهك قله سنه براقدی كشتی خرد اولوب اكثر اصحابی
قورتلدی اندن يوز يكرمی ميل دخی كيدوب عورت بورنی ديدكلری معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی كبی برمضيقه ايرديلر حالا اكا مغليان بوغازی ديرلر طولی دورتيوز قرق ميل
وعرضنك اقلی طقوز ميلدر پس اول بوغازدن چقوب ينه جانب غربه كتديلر كه برا عتبار ايله
مشرقدر تا كه انبغنه نام جزيره يه كلوب برقاچ زورق كورديلر چقوب سبوت جزيره سنه كلديلر
قربنده اولان جزاير خلقی كلوب مغليان ايله دوستلق اتديلر الا كه جزيرهٔ ماغوتان خلقی كلوب
انقياد اتمدی بوسببدن مغليان برمقدار عسكرله واروب جنك ايلدی واثناء جنكده برقاچ
يولداشی ايله مقتول اولدی باقی قلان يوز اون بش كمسنه ايكی پاره كشتی يه سبوتدن برمقدار
سكر وقرنفل ودارچين يوكلدوب جزاير مالوقه تحيين الوب كنديلر ونيچه مدت سير ايدوب
نيچه جزايره اوغراديلر تا كه بورنای نام برجزيرهٔ عظيمه يه واردیلر اهلی جمله سودان ايدی ملكنه
بولشوب هديه ويرديلر ومالوقه اردلرنده قالمغله دونوب كنديلر وزمبو بون جزيره سنه كلوب
انده چوق لؤلؤ بولديلر كه اكثری بيضه قدر ايدی اندن چقوب ميلادك بيك بشيوز يكرمی برنده
جزاير كثيرهٔ مالوقه دن تيدوری نام جزيره يه كلديلر حاكمی عربدن منصور نام برشخص ايدی
كلوب برسفينه يه چقدی اوكنه هدايا قوديلر واسپانيا حاكمندن عرض محبت اتديلر منصور

انلره

شمال
جنوب
غرب

انلره التفات ايدوب تجارته اذن ويردى اسپانيولر بش آى اول جزيره ده تجارت ايتديلر بر توربه
قرنفله اوتوز ذراع بز يااون ذراع قرمزى چوقه يادورت ذراع صارى چوقه نرخ اتمشلر ايدى
سائر جزايردن دخى چوق طائفه كلوب معامله ايلديلر وبعده قرنفل ودار چين وطوطى وبر
نوع عسلده كه لذتى سكره بكزر تحميل ايدوب كتديلر سفينه لرك برى بولده قالوب برى باستيان
نام رئيس ايله بيك بشيوز يكرمى ايكى سنه سنده سانلوقه ليمانه كلدى جمله مدت سفرلرى
اوچ ييلدن اوندورت كون ناقص اولدى وبو مدتده اللى بيك ميل مسافه قطع ايتديلر بو قصه دن
اسپانيا فرالى قتى حظ ايلدى بعض مدجالردن منقولدر كه مغليان كميسنه بر ترسانه يا پوب
قرمزى چوقه ايله اورتدى وكرهٔ ارضى تمام سير وسفر ايله دور ايدوب دور آدمدن برى اولمامش
بر ايش اشلدى ديو زيارت ايدرلردى ملك پورتقال بو قصه دن پر ملال اولوب سابقا مغليانك
كلامنه اعتماد اتمدوكنه كلى ندامت كلدى ويولده قلان كشتى يه ادم كوندروب باصدردى
ورئيسنى سر سرنه آصدردى بو سببدن ايكى فرقه اراسنه خلاف وشقاق دوشوب
صلح اولنجه نيجه جنكلر اتديلر ذكر سفر كشتئ اسكندر بعض كتب اسلاميه ده مسطوردر كه
اسكندر بو بحرك سواحلنه وقوف ايچون بر سفينه ترتيب ايدوب امر ايلديكه بحر مزبورده
بر ييل قدر سفر ايده لر سواحلنده اولان طوايف وامم احوالنى بيلوب كله لر پس ارباب كشتى
بو هوا ايله نيجه روزكار سير وسفر ايتديلر سطح ما وقبهٔ سمادن غيرى نسنه كورميوب طرف آخره
وصولدن مأيوس اولديلر وصددرجوعده بر كشتى كوروب يانته واردبلر اولدخى الات ورجال ايله
مشحون ايدى لكن ايكى طائفه برى برينك كلامنى فهمه قادر اوليميوب قوم اسكندر انلره برزن
ويروب اندن بدل برار الديلر ورجوع ايدوب كلديلر ماجرايى اسكندره بلدردبلر مردمزبورى
برزنه تزويج ايدوب ايكيسندن بر غلام حاصل اولدقده پدر ومادر لسانى فهم ايدردى ترجمان
اولوب پدرندن ديدى كه سواحل بحردن برجهتده حاكم اولان ملك اسكندردن اعظمدر آيا
وجه ارضده تسخيره قابل ديارو بندن غيرى بر شهريار وارميدر ديو استخبار ايچون
بو سفينه ترتيب ايدوب بزى كوندردى نيجه مدت كزوب كشتئ اسكندره ملاقى
اولدق خريدة العجايبده بو قصه سمرقنديدن نقل وحكايت وبحر شرواندە اولمق اوزره
روايت اولنوب مورخ هند جديد خبر مزبور بحر مذكورده اولمق صحيح دكلدر
زيرا اول بحرك حدود ومسافاتى جمله معلومدر لايق بودر كه قصهٔ مزبوره بحر اوقيانوسه
نسبت اولنه وكشتئ مزبور هند جديددن كله ديو اعتراض ايدوب بعض اهل وقوف دخى
هند جديددن كلمك بله صحيح اولماز زيرا اسپانيا طائفه سى اول دياره وارمزدن اول كمى
يوغيدى انجق باليلرده بعض قريب يرلره وارمق ايچون صال استعمال ايدرلردى
اسپانيوللريوك كمى ايله واردقده يكى دنيا خلقى كوروب بادئ نظرده بالق ظن
ايلديلر ديو اعتراض ايتدى فقير ايدر شارح هيئت قاضى زاده تحريرى اوزره ظاهر
بودر كه بو بر اصلى يوق حكايات موضوعه قبيلندن اوله وبو خصوصى مؤيد ومصدق

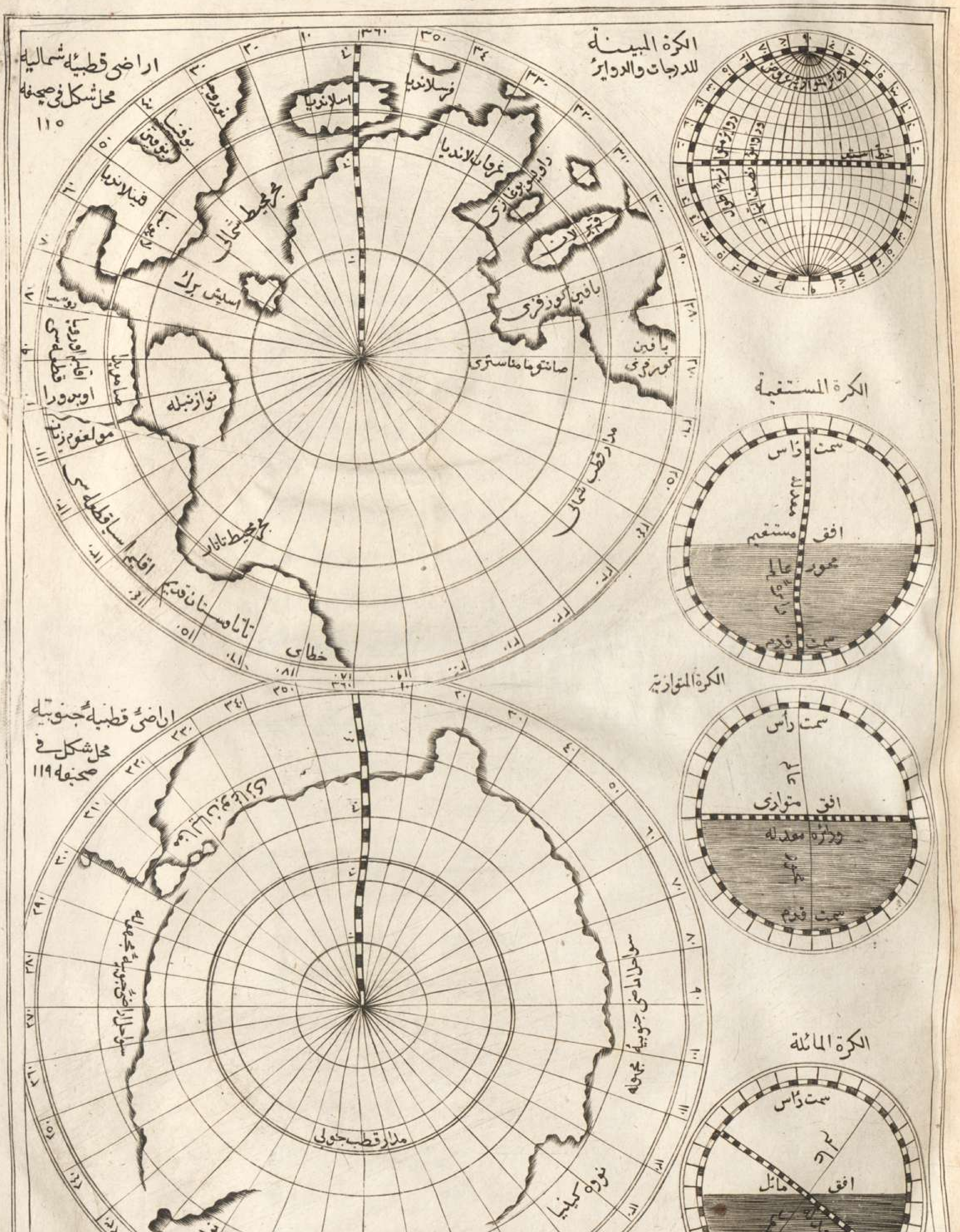
اول قصه ده نیجه حالات واردرکه ارباب بصیرت نظرندن دور دکلدر زیرا اسکندردن مراد
اکر بانئ سد اولان ذوالقرنین ایسه که اسکندر نامی خلط وتغلیط طریقیله اکا طاقلمشدر
انك عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر کتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدرکه ترجمه اولنه واسلام کتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله واکر اسکندردن مراد ماقادونیا پادشاهی وارسطونك شاکردی
بیوك الکسندر ایسه انك جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحرکتنی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدك آق دکزدن کمی
کوندردوکی دخی تواریخ وجغرافیا کتابلرنده یازلمیوب انجق بوقصه اکاذیب جهالدن
برخبر کاذب ایدوکنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سقرلری
تفصیل محللرنده کشف اولنان ممالك احوالی ایله بیان اولنور فصل ٨ در بیان
عرض تسعین کتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم کلیدن صکره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذکرنه شروع ایده لم زیرا ایکی
قطب احوالی دخی اول دورت رسملره ارداف اولنمق مناسبدر تاکه کرهٔ ارضك جمله
اجمال حالی اعلام اولنمش اوله پس بوقطب شمالی یه لاتنده پولوس ارتیکوس دیرلر
صاحب اطلس ایدر اقسام اربعهٔ کلیه رسملرندن صکره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تاکه اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزوبو عمل بزه وکافه یه مفید اولمق بابنده تکریدن توفیق وعنایت اومارز بومقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما کورینور
وقطب جنوبی کورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دیو تفصیله شروع ایدر
غروانلاندیا فریسلاندیا نوواز نبلا غروانلاندیا کسر عین معجمه وضم راء مهمله وفتح الف
وسکون نون وفتح لام وسکون نون وکسر دال مهمله ایله فلمنك خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه اندهاولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی وبو اول
ناحیه ده بر جزیره درکه هنوز هر یری کشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی اراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض در شمالنده کاری تمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادك بیك درتیوز سکسن تاریخنده بو اطه اطرافنه واروب
عظیم قورتنه لره طوتلوب بحرده نیجه زمان یوارلنان نیقولا قیپودان قولنجه بو محلك قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغمازو قیش ابتداسنده یاغان
اخرینه قالوب منحل اولماز لکن بو قدر کثرتله نازل اولان برف اوتلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چایر محصولی بیحد اولوب صاغلو حیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
کزوب قاری اشرلر وچایری یرلر اهالئ مملکت انلرك سودندن بر مرتبه محصول الورلرکه

اسكله ودریا كنارلرنده باغ وبنا یریغنلری یر یردپه لركبی كورینور اطراف اكنافدن كلوب
اوجوزبها ایله كتوررلر وبو جزیره ده بزه معلوم اولان ایكی مسكن دركه جزیره خلقی انلرده
ساكن اولورلر وبینه البادیولر قربنده سانتومار راهب خانه سی واردر وبری دخی برمناستر دركه
قربنده اولان طاغدن چخلیه طاغی كبی دائما آتش چقاردبنده اولان بیكاردن لاینقطع
اسی صواقار بوصونك حرارتندن مناسترك اوطه لری حمام كبید رغیری آتش استعمال
ایتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر وبو مناسترك بناسی طوقوس دیولر بر نوع
حجردندركه سحق اولنسه قوم اولور وحجر مزبور آتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
وبوكرمایه نك صویی اطرافنده ومجراسنده اولان یرلری وباغچه لری اسیدوب چچكلر
ونباتات بتوررهر بار انواع ازهار ایله اول یرمزین اولوب تبسم ایدر وبوكا قریب اولان دكزك
اوزری اصلا طوكمیوب یوزنده كمیلر كزر وبالقلر بو زروبو جزیره ده صو حیواناتی بار دیرلردن
قاچوب بومحله شولقدر چوق كلوب اوشرلركه اطرافدن خلق كلوب صید ایدرلر
وانكله ذخیره لنورلر بوغر وانلاند یابی ماری پیروم یعنی تنبل دكز بالاریعنی اكثر اطرافنی
احاطه ایدر و بودكزه قلا سیالی وقون كرینوم یعنی بوزلی وطوكمش دكز دیرلر فرسلاندیا
كسر فا وراء مهمله وسكون سین مهمله ایله برجزیرۀ عظیمه دركه قدمانك معلومی دكل ایدی
بونك هواسی غایت بد ووخامت اوزره در نباتات بتمز ویری ذراعت قبول ایتمز ارضی یابسدر
خلقی سر جمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونك باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملكنك حكمنده محكومدر خلقی دكزدن كوناكون سمك صید ایدوب كنارلره یغارلر
اطرافدن كمیلر كلوب یوك یوك كتوروب كیدرلر بوجزیره بحرینه ایتاربوم دیرلر زیرا غرب طرفی
برمرتبه دوكندیلودركه سفینه حركتی ممكن دكلدر اول اجلدن بو واطه یه سكانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیرۀ مزبوره بوعصرلره قریب زمانده انكلیس سعی ایله كشف اولندی اما نوواز نیلا
ضم نون وفتح واو وزاء معجمه ایله یمش التی درجه عرضنده برجزیره در هبوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسكون دكلدر برودتنه تحمل اولنماز وانده اشجار ونبات
بتمز قوردوآیو دلكو كبی اتیجی حیواندن غیری تعیش ایتمز وسمت شمالده بومقوله حیوانات
قتی چوقدر وبونده بحری جانورلردن برنوع جانور اولوركه اكاوالروس حن دیرلر اوكوزدن بیوك اغزی
ارسلان اغزینه بكزر دریسی توكلی خنزیر توكی كبی ودورت ایاقلی اوست چكه سنده
ایكی بیوك بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دشی كبی وانكله قیمتده بردر وبو جزیره ده
اوچ فرتوم یعنی بوغاز واردربری ویغاس بوغازی كه غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمكله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازك جنوب طرفی سواحلنه انكلیسیدن كوللم
بارتت نام قپودان واروب سمیوتادیمكله معروف بیبان ادملری بولوب حكایت ایلدی كه بونلرك
لباسی حیوانات پوستندن وكهنه اورمانلقده ساكن ادملر ثیابنه بكزر لكن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراكدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

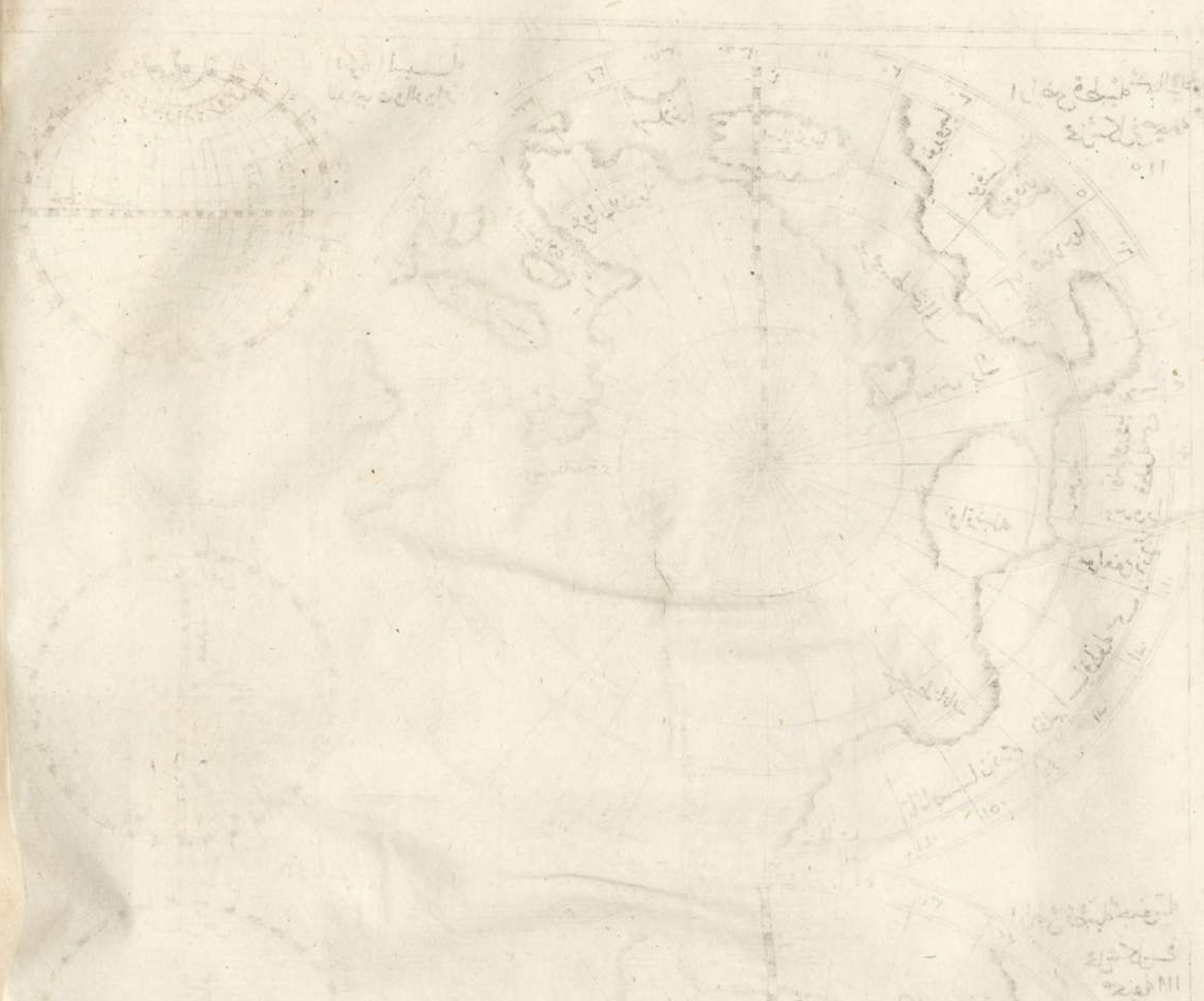
ایقلری اکری وقصه سریع الحرکه یوکرك وقوی اشخاصدر پره کبی قالغرلر وزنجیفیروس
دیرلر بر نوع حیوان پوستنی کیوب اورتنورلر و بونلرك عربه لری اولوب بر ویا ایکی زنجیفیروس
قوشارلر بر ایکی ادمی غایت سرعتله بر مرتبه چکوب کتوررکه بودیارلرك اتی قوشمغله اکا یتشه مز
ایکنجی قور بیسر بوغازی درکه مارتن قور بیسر نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قپودان میلادك بیك بش یوز یتمش یدی تاریخنده اول سمتلردن چین وختا سمتلرینه کچمك
ایچون یول ارارکن مزبور بوغازه واروب انده وافر جزایر کوردی واول جزیره لرك سکانی
بنی ادم ایدی لکن اخلاق بهایمه وحوش مثال بر قوم اولوب بالق وسائر جانورلرا تنی چیك یرلر
وصید ایندکلری وحوشك پوستنی کیرلر وبهایم کبی اوت اوتلایوب قونارلر کوچرلر واوبالرینی بالنه
دیرلر بر نوع بالق دریسی ایله اورترلر مزبور بالق دریاده اغزندن بر کوندر بوبی یوقاری صوور بیوك
حیواندر واول محللرده هوا دائما قره بولوط وشدید البرد اولوب اچقلق میسر د کلدر و بودیار
قوردینه بکزر کوپکلری یوبندرغه قوشوب یوکلرینی بوزاوزرنده چکدررلر سلاحلری
اوق ویای وصپان طاشی در اول یرلرده شجر تمر و بونلر یری سوروب اکین اکمزلر خدایی نه
بتر سه انی یرلر واکثر تعیشلری صید ایله درکیك وفرت اوزره اولمغله صید ایدرلر وسائر
بهایمك اسی قانن ایچرلر بولمدقلری تقدیرده اغزلرینه بوز الوب یلارلر وشدت برددن صولر
طوکوب یرلری متحجر اولمغله اقر صولری یوقدر قار وبوزی اکابدل استعمال ایدرلر و بو طائفه
شدید وطاش دوکن وشجیع اولوب وحوش ایله جنك ایدرلر خصوصا صید طیورده
مهارتلری واردر اغاچ قبوغندن یاپلمش بر نوع زورق ایدرلرکه انجق بر ادم اوتوروب بر کورك
ایله کزر و بر النده طوزاق ایله قوشر اولار و بو نوع زورقك برینی نمونه ایچون انکلیسه کتوردیلر
اوچنجی داویس بوغازی درانکلپسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولندی
قپودان مزبور بیك بشیوز سکسن بش تاریخنده امریقا سواحلنی وغرو وانلاندیا سواحلنی
طولاشوب چینه کتمکه یول ارارکن بو بوغازی بولدی اللی اوچ درجه طولدن حرکت
ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان دورت بوغازکه واردر بوسقود
شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحتنامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدرکه
انکلیس رهبانلرندن اولوب اوکسونیا شهرندن بر مهندس کمسه قطبه یقین یرلری کشف
ایلیوب عرض تسعینه کتدی اسطرلابله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه کلدیکی یری
قیاس و بو وجهله اثبات ایلمدی ومیر قاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدرکه بودورت بوغاز
ایچنده بر عظیم کرداب واردر صودورت طرفدن ایچری کردابه بر مرتبه جریان ایدرکه انده
کیرن کمیلر شدید روزکار قوتی ایله کیرودونمکه امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی
دوندرمکه کفایت ایدر روزکار اسمز لکن بوروایت لوقیانوس نام قپودانك روایتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ایدنلر بومقوله بوغاز کورمدك دیرلر و فلمنك قوی سکسن بر درجه
عرضه وارنجه اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطب اولان

عرض تسعيني جوليوش قاليجر نام مصنف كتابنك اوتوزيدنجی بابنده بوبله تحقيق ايدركه
شمال دكزندن چينه وارنجه سفر ممكنميدر دكلميدر ايكی طرفك دليللری موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ايتدی بعضيلر ممكندر وسفر مراد اولندقده دوينه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتاتارولايتنك زاويهٔ شرقيه سنه وارلله زاويه انحرافنده شمالی روزكار غرب روزكارينه
تبديل اولنوب شرق يولينه كيديله ديديلر لكن بوكلام اصحابی اول دكزك وسواحلنك
روزكارلری كيفيتن بلمديلر زيرا انده شرق وغرب روزكاری شولقدر خفيف اسر كه بری برندن
فرق اولنماز وشمال روزكاری برمرتبه شديدركه انده همان حكم ايدر وپوراز اوزری اولان
يرلرده اون ايه دك ممتد اولان برد شديددن دريا يوزی طاش دوشنمش قالدرم مثالدر
ودكزك دوكندوسی غايت چوقدر اطول نهار يكرمی دورت ساعت اولدوغی كارلرك
ايام صيفده صباح طومان وپوس دراويله چكدكدن صكره ايكی ساعت انجق اچيلوب
كيرو اول حالت عود ايدر اوته سی قطبه وارنجه بو حال اوزره درپس بوسمتلرك يولی اول اجلدن
مسدود وخطرناكدر كاهی بوزلر منحل اولدقده جزيره مثال پارچه لر تصادم ايده رك كيدر
فلمنكدن برقوم بيك بشيوز طقسان دورت تاريخنده اول سمته سفر ايدوب شمال دكزندن
يكی دنيانك سواحل شرقيه سنه چكمك ايچون كيتديلر لكن بوزدن وكيجه شدت برددن
عظيم زحمت چكديلر بوسببلردن كوليلم نام قپودان ناصو بوغازندن چين ديارينه سفر ممكن
دكلدر ديدی وبونی بيهوده سويلدی بلكه بعد الكشف قياس صحيح ايله بوقليوب بلدی كه
بودكزك اورته سی محيط شرقی يه متصل اولميوب قطب اطرافنده سواحل دوراير دونوب
كيرو غربه كيدر ويكی دنيا سواحلنه چيقار وبونكله استدلال ايتدی كه اكر اورته سی
بحره متصل اولسه انده دخی مد وجزر اولوردی لكن بوقدر انجق غدير مثال دكز قولاغيدر
ديو قطع ايلدی لكن بعضلر بوكا تسليم ايتميوب نوواز نبلانك طرف شمالنده بو سفرك يولی
بولنمغه عظيم اميد واردر چونكه هر بار چين سفری ايچون يكی دونمالر تدارك اولنمدن خالی
دكلدر بالاخره نتيجه پذير اولوردی بو خلقی عزيمته ترغيب ايدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل
اولمامشدر مير قاتور ايدر بزم كميلريمز طولده سكسن بر درجه يه واروب عظيم بوز پاره لرندن
وكيجه يه قالدقلرندن چقاميوب چكمك ممكن اولمدی كيرو دونوب يتمش التی درجه يه كلديلر
بيك بشيوز طقسان يدی تاريخنده تشرين ثانينك دوردنجی كوننده شمس غروب ايدوب
كيجه اولدی كانون ثانينك يكرمی دوردنجی كوننده كيرو طلوع ايلدی ايكی آيه قريب كيجه ده
نوواز نبلا كنارنه چيقوب اوبايا پديلر حزيرانك اون دوردنجی كوننه وارنجه ايچنده اولوب
شدت برددن حركت ايده مديلر اون اوچ ای قدر شنلكدن ايريلوب امور معيشتدن دور
ولوازم بشريه دن مهجور بودكلو خطرناك يرلرده كزوب قطب شمالی يتمش التی درجه مرتفع
اولنجه كيتديلر وطشره چقدقلرنده اطرافنی قارالوب اون آيه قريب زمان قار ايچنده محبوس
طورديلر اول اثناده عظيم ومهيب يرتيجی ايولر ووحشی دريا جانورلری هجوم ايتدكجه بونلر

مدافعه وجنك ايله قورونورلرايدى بالآخره كميلرينى براغوب اوسنى اچق صندال ايله
كلوب چقديلر بونلردن اول اول سمته كمسه وارمش دكل ايدى وبونلرك سفرى ضرب
مثل اولان ارغنوتاسفرينى اونتدردى اولشه جيا ارغنوته ديمكه بونلر لايق اولدى ديو
تمدح ايدرلر فصل ٩ درذكر قطب جنوبى طقوزنجى فصل كرهٔ ارضك قطب جنوبى
سمتى ذكرنده دربعض كتب اسلاميه ده بوسمتده اولان قره يه ارض ذهب تسميه ايدرلر مقدمه
صاحبى ايدربواراضى ماجلانيقا وارض جنوبيهٔ غير معلومه ديمكله جغرافيا اربابى وصف
وتسميه ايدرلرلكن بونك سواحلندن غيرى بوانه دك بريرى كشف اولنوب بلنمدى وبونك
وسعتى سائر ايكى قسمه قريبدر ماجلانيقا انكيچون ديرلركه يكى دنيا طرفنده اولان كنارلرنى
ابتدا ماجلانوس قپودان كشف وبيان ايلدى لورونسو ايدر بونك كنارلرندن يوز قرق درجه
طول واون بش درجه عرض جنوبيده واقع بربورونده لافاق اولكه سى كشف اولندى بونك
خلقى بياضدرلكن شولقدر وحشى دركه بيكانه ايله الفت وتجارته مجاللرى يوقدر جاوه دن
كاهى آكا كميلر واررلكن انلره يناشدرمزلر ميكائيل لوپس نام قپودان ميلادك بيك بشيوز
التمش بش سالنده يكى اسپانياده اولان ناتى ويتانام اسكله دن چيقوب بواولكه يى كشف
ايلدى وانده اولان مال والتون پرومالنه غالبدرديدى پيرى رئيس بحريه اولنده پورتقال
كميسى مخالف روزكار ايله بحر چينك جنوبنه كيدوب يكرمى بش كونده بركناره واردى
وبيجه عريان آدم كوروب بونلر سلاح استعمال ايدراوقلر اترلردى اوقلرى تمشدن وپيكانى
بالق كموكندن ايدى صور عجيبه وهيئت غريبه ده كمى بو ينوزلى وكمى نيمتن قوش كبى اوتر
وبعضيسى النلنده بركوزلى وكمى فيل كوشلر وبعضيسنك باشى كوكسنده كلب كبى قويروغى
وارديو حكايت ايتدوكنى نقل ايدرلكن وقوعنده نظر واردر فى الحقيقه دريانى ايق التنه الوب
اكثر مواضع دنيايى كزنلر بوبيوك جزيره نك كيفيت حالنى بله ميوب مسكونه ميدر دكلميدر
هنوز تحقيق ايتمديلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصوير اولنميوب يبوست زمين بونك
عدم عمارتنه علت اولمق بعيد دكلدر لكن بردى شديد اولوب برى طرفدن زياده انده شتا
وسرما اولدوغنى بعض مرتبه تحرير ايدرلر مغليان بوغازنده بوخصوصه تنبيه اولنشدر
وصورتى بودر فصل ١٠ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسيارات حكماء
اسلام عالم كون وفساده جارى اولان احوال وآثار فى الحقيقه اثر فاعل مختار اولدوغنى
اثبات ايدوب ديديلركه اجرام اثيريه واوضاع فلكيه عالم عناصرده بامر الله تأثير ايدرومؤثر
حقيقى انجق جناب بارى وانلر سببدر وموالید وعناصرك خصوصا كرهٔ خاكك نجوم وافلاكه
ارتباط وانتسابى واردر اقاليم سبعه ترتيبى اوزره سياراته منسوب اولدوغندن غيرى ممالك
وبلداندن هربرى ايله اون ايكى برج اراسنده علاقه وارتباط ثابتدر وبوعلاقه بلادك
مثلثات بروجه نسبتى درو مثلثات بروج اولدركه سكزنجى فلك منطقه سى كه دائرة البروج در
اون ايكى قسم قلنوب هر برينه بر برج ديلمشدر نتكه سابقا مقدمه ده بيان اولندى مثلثات

اراضی قطبیهٔ شمالیه
محل شکلی فی صحیفه ١١٥
الکرة المبینة للدرجات والدوائر
اسلاندیا
مدار قطب شمالی
خطای
الکرة المستقیمة
سمت راس
افق مستقیم
محور عالم
سمت قدم
الکرة المتوازیة
سمت راس
افق متوازی
دائرهٔ معدله
سمت قدم
اراضی قطبیهٔ جنوبیه
محل شکلی فی صحیفه ١١٩
مدار قطب جنوبی
نووه کینیا
الکرة المائلة
سمت راس
افق مائل
سمت قدم

اخذنده توالیٔ بروجدن هر اوچ برجك دورد نجیسی اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس
ثور سنبله جدی جوزا میزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوی الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذكره وناری وشمالی درجهاتدن شمال ایله دبور مابینی بوكا
منسوبدر بروج مذكوره بیوت شمس ومشتری ومریخ اولمغله بو مثلثه مدبری كوندز شمس
وكیجه مشتریدر مثلث ثانی بروج موءنثه وترابی وجنوبی در جنوب ایله صبا اراسی بوكا منسوبدر
مثلث ثالث بروج مذكره وهوائی در بیت زحل وعطارد اولمغله مدبری كوندز زحل كیجه
عطارددر شمال ایله صبا اراسی بوكا منسوب اولور مثلث رابع بروج موءنثه ومائی وبیت زهره
وقمردر جنوب ایله دبور مابینی بوكا منسوب اولور مدبری كوندز زهره وكیجه قمردر كذلك ربع
مسكونی دخی مثلثات بروجه مشاكل دورت قسم اعتبار ایدوب هر برینی برینه منسوب
قلدیلر قسم اول اوروپا غرب وشمال مابینی اولمغله مثلث اوله منسوبدر وبونده ساكن اولان
طوائف وامم مثلث اوله اولان ریاست سببی ایله اكثر امرده جری وسركشلر در غالبا
استعمال سلاح وسیاسته مائل وتعب ومشقته متحمل نظیف وظریف اولورلر چون كیجه
ومریخ تدبیرده مشتركدر ومثلثك اجزاء متقدمه سی مذكر واجزاء متأخره سی موءنثدر
بو قوم اكثر یاعورتلری امرنده تغافل اوزره اولوب غیورد كللر دروذكورك نسواندن ارتق رغبت
ایدرلر خصوصا انكلیز وجرمانیا یعنی نمچه برج حمل ومریخه مشاكلدر اول اجلدن سكانی وحشی
ومتهور اولوب اخلاقی سباع اخلاقنه بكزر و بلاد ایتالیا یعنی روما اولكه لری وبلاد غالیا یعنی
فرانسا ولایتلروی سجلیا الطه سی اسد برجنه وشمسه منسوبدر اول اجلدن اكثر سكانی اصحاب
سیاست واهل ریاست اولمق اوزره در وبلاد اسپانیا وپورتقال قوس ایله مشتری یه منسوبدر
اول اجلدن اكثر سكانی صف دل نظیف وخلوق اولور بونلردن صكره وسط مسكونه
قریب اولان بلاد ماقادونیا یعنی روم ایلی و بلاد تراسیا یعنی استانبول اطرافی وكرید وقبرس
وآسیای صغری سواحلی یعنی اناطولی وقره دكز واق دكز نهایتلری اراسی كرچه مثلث
اول بلادی حدودنده داخلدر لكن مثلث ثانی یه مشاكل طوتلوب بونلر تدبیرنده زهره
وعطارد مشترك اولمغله سكانی اكثر صورت وسیرتده معتدل وبری برینه قریب صحیح المزاج
اصحاب سیاست واهل ریاست شدت وحریته مائل اولورلر صاحب مثلثه مریخ ومشتری
اولمغله تعلم علم ایدرلر جهاد وموسیقی یی سورلر ونظیف اولورلر مدبری زهره اولمغله غریب
دوستلردر خاصه ماقادونیا وقسطنطنیه جدی ایله زحله مشاكلدر اول اجلدن كباری
ملك وریاست اصحابی اولور قسم ثانی اسیادر بونك بلادی مثلث ثانی یه نسبت اولنورچون
بو مثلثه نك مدبری كوندز زهره وزحلدر سكانی بو ایكی كوكبه عظیم اعتبار ایدرلر زهره یه
مشاكله مقتضاسنجه بونلرده رقص وحركت وجماع نسوانه حرص عظیم وعدم ستر ووقاحت
وذكوره عدم رغبت ولباس وبساطلرنده نقش وزینته میل ومحبت وبدنلری تدبیرنده
رفاهیت واكثر احوالده نسوانه مشابهت اوزره اولوب مزاج وطبیعتلرنده غلبهٔ حرارت

مقرردر لكن زحل تدبيرده مشترك اولمق اقتضا ايدركه نفسلرى مؤثر وقوى حربلو
شديد علو همم اصحابى اوله لر بو اقليمك مثلثه مشاكلهٔ كليه سى حكمى بودر لكن اجزاسنك
دخى على الانفراد نسبتلرى حكمى بو وجه اوزره در كه بلاد عجم ثور و زهره يه منسوب
اولدغيچون خلقى اكثر منقش لباس كيرحتى قميصلرى بله ساده دكلدر بابل وجزيره
يعنى فرات ايله دجله اراسى وبغداد اولكه سى سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنده
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدى وزحله مشاكل اولمغله اكثر خلقى بد اخلاق
وكريه المنظر وسنخ آلود كنود وعنود اولورلر ووسط مسكون اولان بلاد ايدوميا يعنى قدس
سواحلى وبلاد سوريا يعنى شام مملكتى وجزيرة العرب حجاز ويمن مثلث اوله مشاكلدر
بونلرك مدبرى مشترى ومريخ وعطارد اولمغله سكانى اكثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مكر وخدعه وجبن وامورده تهاون انلرك شاننددر وعربستانك معمور يرلرى قوس ايله
مشترى يه منسوب اولمغله اول ديارلر اكثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونيا
تسميه اولنان شرق وشمال طرفيدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اكثر بلاد تركستان
وكرجستان وديلم وماوراء النهر وختا وختن بو حصه يه دوشر بونك مدبرى زحل ومشترى
اولمغله اكثر خلقى حكيم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربيجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقى اكثر حركت وشرت وخباثت اوزره در ماوراء النهر سمتلرى دلو
وزحله منسوب اولمغله اكثر خلقى وحشى وغدار اولور سايرى دخى لك كبيدر قسم رابع افريقادر
بونك غرب وجنوب جانبى اولان ليبيا واراضى مصريه اولان اتيوپيا ومغرب ديدكلرى
موريتانيا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبيرنده كيجه مريخ و زهره مشتركدر
خلقنك ملوكى امورينه عورتلرى مداخله دن خالى دكلدر رجال ونسا اكثر امورده اختلاط
اوزره اولوب بر عورتى بر قاچ كمسنه تزوج ايدر روارلرى زى نساده مزين كزرلر اكثرى كاهن اولور
خاصة بحر روم سواحلى افريقيا سرطان وقمره منسوب اولمغله اكثر اهلى اصحاب تجارتدر رودتارلرى
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصى سمتلرى عقرب ومريخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلرى سباع اخلاقنه يكزر وحشيلردر اكثريا مشاجره وخصومتدن خالى اولمزلر وپرى
برلرينى قتلدن تحاشى ايتمزلر صعيد وحبش ممالكى تدبيرنده زحل ومشترى وعطارد مشترك
اولمغله اول ديار خلقى آيين مختلفه اوزره اولوب موتالرينى تعظيم ايدرلر وخارجدن كلن حكامه
متابعت ايدوب جماعه منهمك اولورلر وبونلر نفوس ضعيفه اصحابى جبان وذليل قومدر بلاد
اسكندريه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اكثر خلقى فهم وادراك اصحابى اولوب
اسرار مكتومه استخراجنه وتعلم علومه ميل ايدرلر حبش ديارلرى وسطى دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقى اكل لحم وسمكه مائلدر عيش وعشرتلرى بهايم مثال اولور بو محله كلنجه
مقالات اربعه ده بطلميوس كلامنك خلاصه سيدر بروجه منسوب اولان بلاد مفرداتى
دخى كتاب مزبوردن وبعض معتبرات كتب نجومدن نقل وانتخاب اولندى حمل بلادى

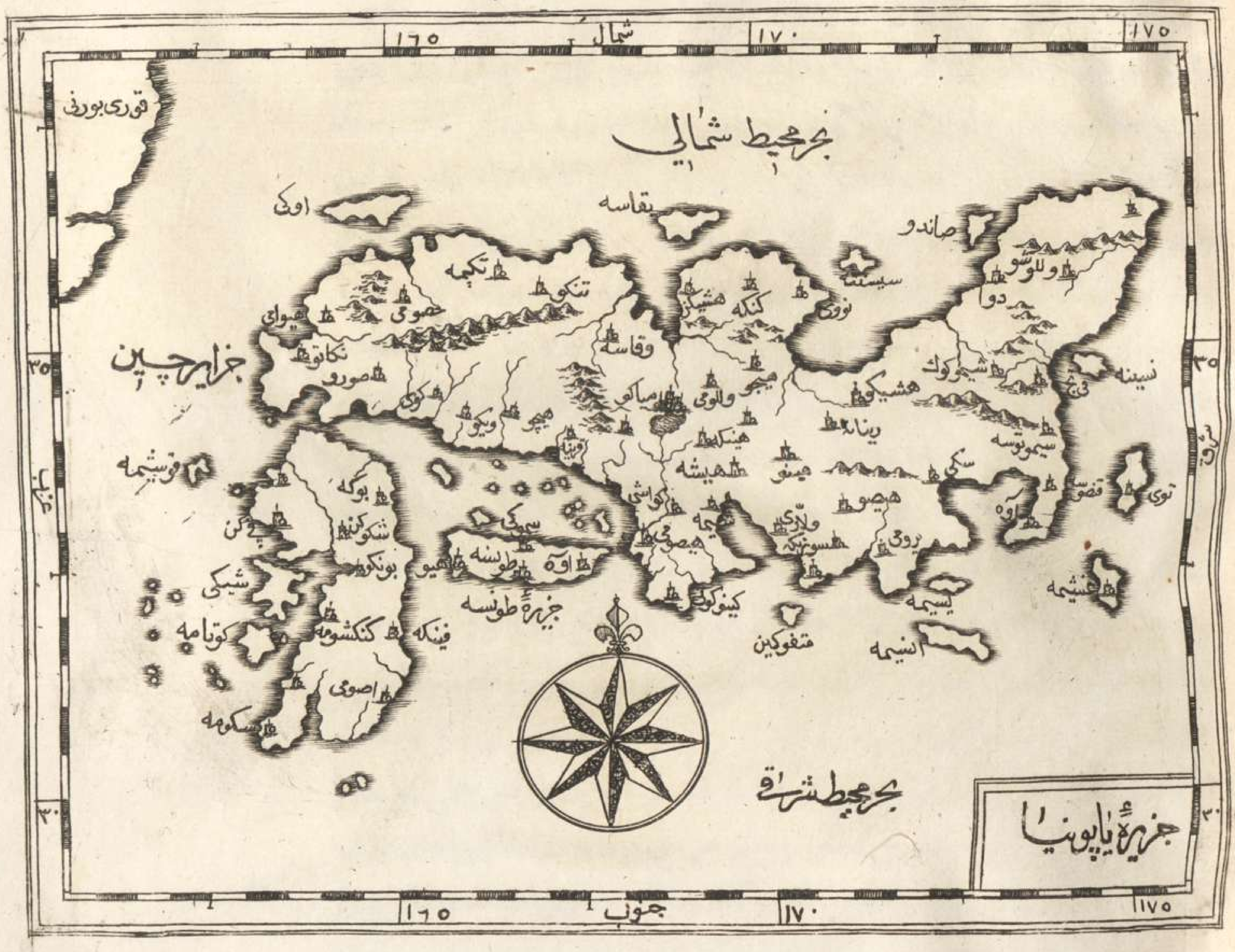
فارس

فارس آذربیجان فلسطین وقره دکزکارنده اولان شهرلروتمرقند وجرجان وکابل وانطاکیه
وطوس وانکلیزاطه سی وغالیا وجرمانیا واسوچ ولایتلری در ثور بلادی قبرس
وبحر رومده اولان جزایر صغار وکردستان وکرجستان وهمدان وحلوان ودیاربکر
وغزه وقیساریه وطرسوس ومسینه اطه سی وروس ولهولایتلری در جوزا بلادی
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وکیلان ومازندران وقزوین
وکرمان وتستر ومرو وسردینیا وفلاندرا وقرطبه وارمینیهٔ کبری ولایتلری در
سرطان بلادی افریقا وفس وجزایر وتونس وقدس وچین وترکستان
وغرناطه وقسطنطنیه وونديك وجنوه ولایتلری در اسد بلادی شام وملطیه
ورها ونصیبین وسند ودمورقپو وپولیا وروما وقسطنطنیهٔ غرب وپراغا
ولایتلری در سنبله بلادی موصل وجزیره وفرات صویی ایله اق دکز اراسنده
اناطولی ولایتی وبغداد اطرافی بابل ودارملك حبش وصنعا وسوس اقصی
وطنجه وجزیرة الخضرا وکریت ولایتلری در میزان بلادی مکه ومدینه وبلخ
وبعلبك ولایتلریدر عقرب بلادی حجاز وقیروان وبصره ونهروان وتبریز
وحلب وری وزنکستان وجزایر غرب وطربزون وفاس واماسیه در قوس
بلادی اسپانیا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودین وموره ولایتلری در جدی بلادی حبش وهند وسند وقومس
وغور وکابل وعمان واهواز ومکران وماقادونیا وبلغار ومسقو ولایتلریدر
دلو بلادی چرکس وروس وزنکبار وکردستان وحبش اورته لری وفرغانه
ورأس العین وسلطانیه وغزنین وتاتار ونوغای وبادیهٔ عرب ولایتلری در حوت
بلادی طبرستان وسمنان وپورتقال ویمن وصعید ومصر واسکندریه اطرافی
وجزیره لریدر فصل ۱۱ در بیان سکان جهان باعتبار ادیان فصل مزبور کتاب
اطلس ترجمه سی اولان لوامع النورك یوز اللی التنجی فصلی در مناسبتله بو محله یازلدی
نهایت میرقاتور اطلس ده کندی دیانتی مقتضاسنجه طرح وتقسیم اتمشدر بز بو کتابده
مقتضای اسلام اوزره تحریر اتدك مزبور دیمشدر دنیانك قره ودریا سفرلرندن بزه
معلوم اولدی که نوع بشردن هر صنف کندی زعمنجه بر معبوده عبادت ایدر و هیچ بر بیابانی
و وحشی قوم یوقدر که انك بر معبودی اولمیه سلفده یازیلنلر طورسون بز سیاحتمزده
نره یه واردق ایسه خلقنی بر ردولو معبوده طاپار کوردك سلفده قدماء اجیسیان
یعنی مصر قومی اوکوزه واته وبلانه وتمساحه واتعجه یه وکوپکه وقورده وکدی یه
وبوق بوجکنه طاپوب بو کابکنر رجا نورلری معبود یرینه قورلردی قدماء سوریان
یعنی شام اهالیسی بربالغه عبادت ایدرلردی اول بالق کتب قدسیه ده داغون اسمیله
مذکوردر صور وصیدا خلقی بعل نام بوته طاپارلر دمیاط اهالیسی صوغان وصر مسغی

معبود اتخاذ اتدیلر فرس قومی کونشه و آتشه عبادت ایدوب یونانیلر ورومانیلر بو بابده
جنوب وادیلرینك قنغی سمتنه سالك اولدیلر جنس بشره نافع ومصدر خیر وشر ملاحظه
اتدکلرینی صنایع وطبایع آثارندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بوندن صکره معبوده
جنسندن بری عبادتمزده مبادا ترك واهمال اولنمش اوله دیو اهتماما عموم اوزره جمله مجهول
معبودلره برمعبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا وافریقانك معبودلری نیتنه
وسائر نامعلوم یرلرك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت اتدیلر لکن بو جمله
باطللر رونکری براولدوغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر وبو طریق عقلله بلنمز تکرینك ارادتنه
کوره اولور زیرا کندی ذاتنی ونه کیفیتله عبادت اولناجغنی کندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله
تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت اتمش اولور پس احتمالات
عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلورکه معبود یا حقیقی یا غیر حقیقی اوله معبود غیر
حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس
اقسام اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلر در انلر
مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك
مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیر حقیقی یه طپان عبدهٔ اصنام وکواکب
وعبدهٔ ارواحدر انلرك مکانلرینه اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان
ارضك ادیانی حسبی ایله مکانلری بلنمش اولور بودخی امور کلیهٔ فندن اولمغله سائر فصول
اوزرینه تقدیم اولندی بوندن صکره باقی جزئیاتی شرحه شروع اولنور تنبیه معلوم اوله که
اطلس وغیری کتب جغرافیا اصحابی اکثر اوروپا دیارندن اولمغله کتابلرنده کلیاتدن صکره اوروپا
اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده کمال تفصیل وآسیا وافریقایی کتاب آخرنده اجمال وتقلیل
ایدوب کویا که همان کندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترکمشلر نفسنده
اول دیارلر مسافهٔ بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولامیوب یازدقلری دخی خبط
وخللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتولیو اقسام کلیه دن صکره اماریقا تفصیلنی
اجمالندن فصل اتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم کتوردی
اماریقا بیانی تمامندن صکره اوروپایی بعده آسیا وافریقایی یازوب ثلث اخیر کتابی قدیم
جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی وانلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسنده رسوم
کلیه دن صکره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا وآسیا بیانندن صکره برقاچ صحیفه ده
آماریقایی تفصیل وشرح ایلیوب قدیم جغرافیا رسملرندن یدی رسم نقلی ایله کتابی تمام اتدی
ترجمه سنده لوامع النوری بز انك ترتیبی اوزره یازدق لکن بو کتابده انلره تقلید ترك اولنوب
ترتیبده طرز آخر اختیاری رواکورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا
واوروپا وآماریقا صحیفه لری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالکی رسملرینه
کتب مشارقه دن چوق فواید یازلدی پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم

حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيتله نقل وحركت ايدرلر ابتداء جزاير
شرقيه دن انتهاء سواحل غربيه امريقايه منتهى اولور ان شاالله تعالى كمال كرم الهى دن
متوقعدركه بو طريقه توفيقى رفيق ايليوب اتمامنه ايرشدره فصل ١٢ در جزيره ياپونيا
جزيره مزبوره چين دريا سنده ابتداء جزاير شرقيه در اسمنده ياپون و چاپون و ياپان و ياپن
لفظلرى استعمال اولنور سلفده اكا خريسه درلردى ميرقاتور اكا النوئلى اوروپا معنا سنه
اوروپا خرسونتو اسمنى اطلاق ايدر بو جزيره بحر شرقى ده حد غربيسى يوز التمش اوچ
درجه طولدن بحر چين وحد شرقيسى يوز يتمش التى درجه طولده براق دريا معنا سنه نادره
ورميلو كارلرى وحد جنوبيسى اوتوز بر درجه عرضده سيام اوقيانوسى وحد شماليسى اوتوز يدى
درجه عرضده لونزا كورول وآنيا اولكه سى كارلرى اولوب كنديسى شرقدن غربه جرمانيا
ميلى ايله يوز اللى ميل ممتد والتمش ميل قدر عريض بر جزيره كبيره اولوب لورنسو بونك
طولنى بيك التيوز ميل عرضى طولنك ثلثى قدر دردى بو بحر برايلدى طرف غربيسنه ملاصق
مشكلنده بو حدود ايجره جنوبدن شماله ممتد طولانى اقسين نام جزيره دخى واردر بو جزيره نك
طولى التمش ميل وعرضى اوتوز ميل اولوب ايكيسى اورته سنده طولى اوتوز ميل وعرضى بش
ميل افسيقو قم نام بر جزيره دخى واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غيرى اطرافنده اون بش
قدر وسط جزيره كه كيمى معمور كيمى خرابه در انلردن بعض بو جزيره لردر جزيره فراندو وسط
بو جزيره در باش شهرى بو اسمله تسميه اولنور جزيره پاقاسوما جزيره آس ياس جزيره سيزى
جزيره آيرا جزيره تكودى جزيره يانوس سوما جزيره قانسونغا جزيره قانداجزيره
غوتو بعض راهبلر نقل ايدر بو جزيره ده كو يكه بكز بر جانور وار در سنلرى بر حده وار دقده
ميل طبيعى ايله دريايه آتلوب قلج بالغى كبى بر بالق اولورلر جزيره هيو جزيره مياحيما جزيره
لونزا ياپانك شمالنده درخلق مالاقايه كلورلر بونلرك مجموعى چين كنارندن اوچيوز ميل قدر
بعيد در پس بو ياپون اطه سى توابعى ايله التمش دورت حكومته تقسيم اولنور كيمى سلطنتدر
باش مملكتى ميافو دراتكنجى اطه طقوز حكومتدر معتبرلرى ووسوكن وفنايوركه بو جن سلطنتنه
تابعدر اوچنجى اطه نك دورت حكومتى واردر احوال سلطنت بو جزيره سلطنتى اوچ كيمسه يه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزيره اولان ميافو نام شهرده اوتوررلر تدبير امور جمهور جمله
انلرك النده در انلرك بيوكنه زازو ديرلر پاپا كبى احوال دينيه مسلطدر عزل ونصب
ايدروكندينك بر اهل ودانا خليفه سى واردر بو زازونك آيينى بودركه طپراقدن ياپلمش
اوانى استعمال ايدر هر آيده هلالدن بدر ده دك اورج طوتر اورجى عظيم پرهيزدر اول زمانده
اقلركبير وعورتنه وارمز بونك عورتى بر وحسيب نسيب اولمق كركدر بدردن صكره
افطار ايدوب قرمزيلر كيوب عيش وعشرت ايدر شكاره دخى كيدر چپلاق اياغى ايله ترابه
طوقنمق بوكا جرم عظيمدر بوندن اوترى معزول ايدرلر بونك خاصى يوق توابع وخرجى
چوقدر لكن جاپان بكلرى انك جمله لوازمنى وسعت اوزره كورورلر كيچه كندى وجودى

محافظه سنی بر مخصوص صنفه امر لمبجه یاتمز اول اجلدن بونك هر سنه کون باشنه بر صنفی
واردر دورایدر ایکنجیسنه و واودیر لر خلقك مناصب و مراتبی پایه لرینی کوزر عزل و نصب بوكا
مفوضدر جاپان خلقی قدر زیاده بو پایه یه اعتبار ایدر قوم یوقدر رئیس منزبور هر کسك
پایه سنی استحقاقنه کوره تعیین ایدوب بر علامت ویرانی مهر برینه استعمال ایدرلر جمله
اطه بکلرینك ایلچیلری بونك یاننه اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدیه لر کتورررلر
بو هدیه لردن آكا مال فراوان حاصل اولور لکن خاص وظیفه سی آزدر بو اولدکدن
صکره برینه اوغلی یاخود بر آخر قریبی کچر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه کوهاتامادیر لر سفر
وحضر وجنك وصلح تدبیرینه مؤکلدر جمله جاپان بکلری بوكا اطاعت ایدرلر بکلر اون دورت
مستقل و مکلف بیوك سکه صاحبی بکلردر بونلره تابع بعض خرده بکلر و حاکملر دخی واردر
بری اطاعتدن خروج ایتسه سایرلری جمع اولوب حقندن کلورلر بو اون دورتك دخی اوچی
باش وغویخ بکلری در سلطنت تدبیری مدبردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری کوررلر
بوکوهاتامانك طفره سی واحتشامی بر مرتبه درکه اورو پاقراللرینه بکزر ایچ اوغلانلری
اکثر بکزاده در و سراینده کندی خدمتنه معین بر کروه عسکر متعین در سابقا بر کوهاتاما تنصر
ایدوب سایر بکلر انی اولدردیلر و برینه کچن نصارایی قتل ایلدی سایر خلق بش
مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبهٔ حکامدرکه بکلر بکی و بك مقامنده انلرك باشنه مطلق
تونوس واشاغیلرینه فلان تونس دیرلر ایکنجی مرتبهٔ اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی
وصقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت اوزن کچنزلر تزوج اتمزلر ومالته بکلری کبی جنك
ایله رهبانیتی جمع ایدرلر و بونلرك جمله سنه بونزی دیرلر وافر مختلف مذهبلر و مکلف
اتقادمیلری واردر بونلر اکثر فیانو ماشهرنده رئیسلری ایله ساکن اولوب تعلیم و تعلم ایدرلر
اکثری برهمن رأیی اوزرینه در و معبدلرنده اولان تصویرلر دخی برهمن تصویرلرینه مشابهدر
باش مدرسه لری یالدو نام شهرده در جاپان خلقی اکثر تحصیل ایچون انده جمع اولوب
تدریجله بو نزیلر درجه سنه وارورلر بو مرتبه اربابنده غایت مرغوب و معتبردر و بونلرك
عظیم اوقافی اولمغله مالدارلردر بونلر حقنده نقل ایدرلرکه بعض بو نزیلر اولدکده بر روزکار
چقوب جنازه سنی هوایه کتورر کیدر کورنمز اولور ظاهرا بو دخی اکاذیبدندر لکن شیخ
شفا آخرنده دیدیکی کبی سن انشدیکك خوارق فسحهٔ امکانده ترك ایله ضرر
کورمزسن اوچنجی مرتبه شهرك اعیان واکابری مرتبه سیدر بونلرك ایکی مرتبه سی
واربری عابدلری اعیان بلاد ایکیسی دخی مرتبه لرنده اولنجه برقرار در نقد رفقیر
اولورسه پایه سندن انمز و نقد رغنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمز اکابری
حرب زماننده جنك امورینه امداد ایدرلر دوردنجی مرتبه تجار واهل صنایع مرتبه سی
بشنجی مرتبه رعایا و اکنجیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابنی محافظه ده عظیم
اهتمام ایدرلر احوال سیاست بوددیارده مجرمی نفی ویا قتل ایدرلر نفی دن خفیف
جزا یوقدر

جزيرهٔ ياپونيا
بحر محيط شمالى
بحر محيط شرقى
جزاير چين
شمال
جنوب
غرب
۱۶۵
۱۷۰
۱۷۵
۳۵
۳۰
قورى بورنى
اوك
تقاسه
تكمه
تنكو
حصوى
هيواى
نكانوه
صورو
وقاسه
مياكو
والومى
هيجو
كنكه
هشيكز
نووكه
سيستما
صاندو
وللوشو
دوا
شيموكوك
هشيكو
ينانه
هينكه
هيشه
هينو
سكى
سيمونوسه
هيصو
روكى
اوه
قصوسه
نيسينه
توى
غشيمه
يسيمه
انسيمه
متفوكين
كينوكوكه
هيصومى
كواشى
فوشيمه
بوكه
شنوكنه
بونكو
هيو
طونسه
جزيرهٔ طونسه
فينكه
كنكشومه
اصومى
شيكى
كوتامه
كسكومه

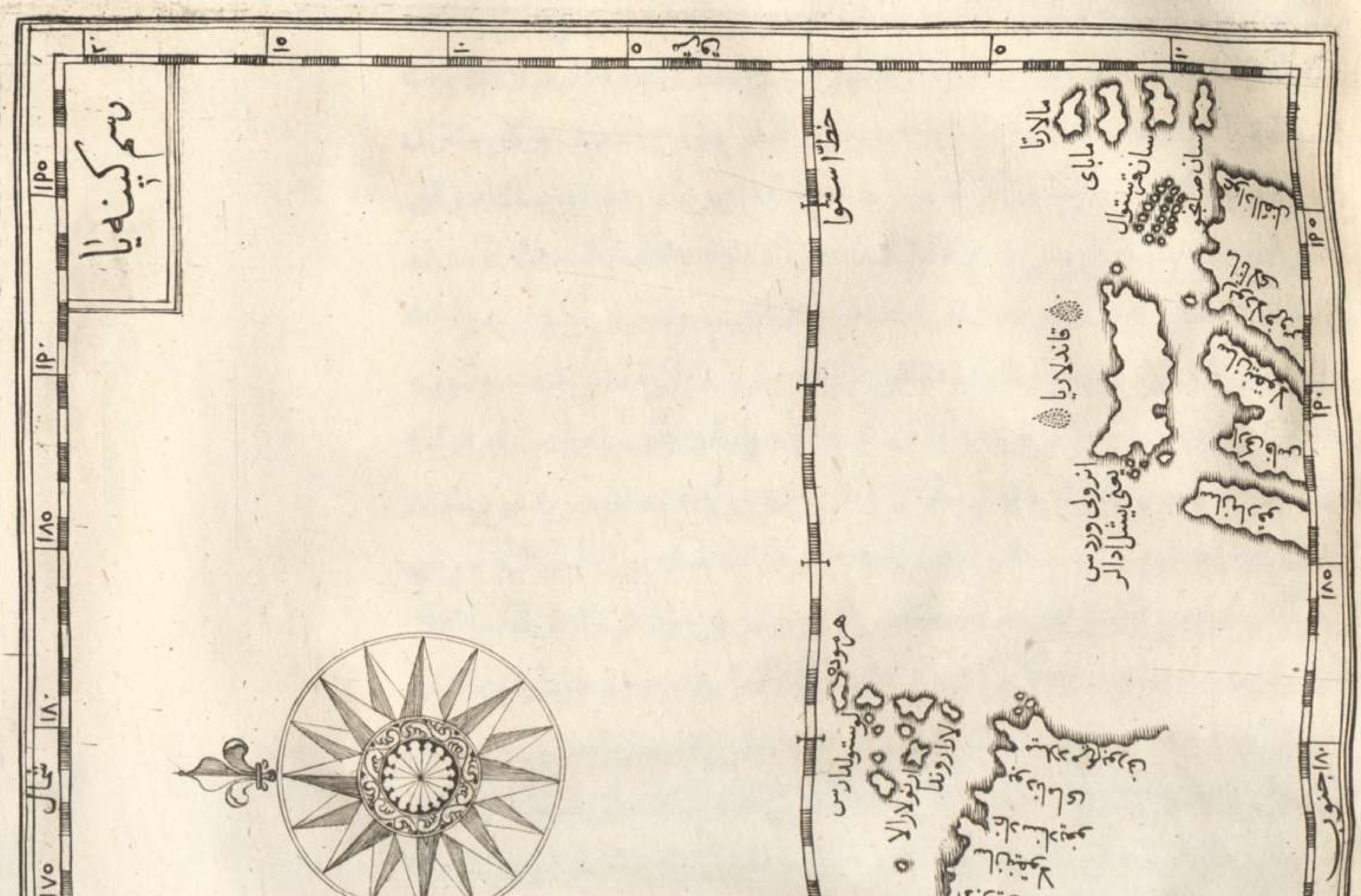
جزایوقدر سارقی عربه ایله کزدروب تشهیر اتدکدن صکره خارج شهرده صلب ایدرلر
سائر مجرملك خبری یوق غافل ایکن بوینی اورورلر وقاتلی کندی الیله اولدررلر
دعوالری اوزاتمیوب تیز فصل ایدرلر و بونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلرطشره سنده
محافظه عسکرین اسکان ایدوب شهر ایچنه قومزلر احوال دیانت بونلر اکثر
عبده اصنامدر امور اخرویه ده فوتوقی نام پوئلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبی امورنده قامیس نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینك باشی ایکی
بیوك پوتدر برینه آمید اوبرینه زاقا دیرلر بونزیلرك لاف وکذافی بودرکه مزبور
زاقا بر کیمسه ایدی طوغدوغی زمان وآفریلانلر هواده او چوب اباغنه کلدیلر سجده
اتدیلر بیودکده بونلره برکتاب ویردی که ایچنده نیچه وصایا یازلمش ایدی آمید دخی
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره درکه
جنته کتمك ایچون بونلر بولینه کندیلرینی اولدوررلر که دریایه اتارلر که برقیادن
اوچارلر مغاره یه کیروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بودیار
خلقنده قوابل وازکیا واردر جمله صنایع ادبیه وحرفیه بونلرده موجوددر نیچه یرلرده
مدرسه لر و بانواوم شهرنده بر مشهور اقادمیا واردرکه انده طلبه نك باش معلمی که
بونزیلردندر عظیم دارات وشانله اوتوروب مناصب علمیه توجیه ایدر و بوقوم نام
شهرده جزوینا دیمکله معروف رهبانلرك بر اقادمیاسی واردر انده بوجزیره اهالیسی
پورتقال دیلنی اوکرنورلر اوروپادن وارنلر دخی جزیره خلقنك لساننی تعلم
ایدرلر بونلرك لساننده غایت اختلاف واردر جمله نك دیلی بر لکن لغات والفاظ
وحروفی مغایردر بر معناده نیچه الفاظ استعمال ایدرلر اکابر وفقیر وار وعورت وصبیان
لغتلری واستعماللری مخصوص وممتازدر کتابتده دخی نظم ونثر وکتاب ومکتوب
قلملری وحروفی باشقه مخصوصدر و برنوع لغت وقلم واردرکه بر حرف بر جمله یه دلالت
ایدر و بالجمله بوجزیره لغتنی بیلنلر سائر السنه دن ترجیح ایدرلر لکن تعلمی کوچدر
عظیم مشقتله زمان مدیدده تحصیل اولنور و بونلر حروفی یوقارودن اشاغی یازوب یمین
ویسار سطرلرینه تعجب ایدرلر فرنکی کتابلری باعسار کندی کتابلرنده دخی باصمه استعمال ایدرلر
لکن بونلر انجق چین وهند خلقنی کورمکله دنیایی چاپون وچین وهنده تقسیم ایدوب اندن
غیری ولایت یوق صاندیلر و بونلر اسکی مصرلیلر کبی رموز حروفن استعمال ایدرلر
بو حروف لغته دلالت اتمز انجق معنایه دلالت ایدر التمش بیك قدر حرف قدر چاپان وچین علماسی
ارالرنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبطی مشکلدر انلر ایچون حروف تهجی واردر وهیچ
برقوم حرفنه بکزمز احوال صنعت وتجارت بونلرك هر صنعتده مهارتلری عجایبدندر پورتقال
طائفه سنك تجارتله اطه یه عظیم سفری وترددی واردر وافر انجو وآخر ذی قیمت جواهر والتون
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر احوال حرب وشجاعت بوجزیره خلقی اکثر

شجیع وجنکه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن ارالرنده دراز قد وجسیم
اولمق عظیم معتبر در عسکریسی اکثر بونوعدن اولوب التمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر وبونلر صقاللرینی بر زقرقوب تراش اتمزلر باقی اخلاق وعادات بوجزیره خلقنك
بیوکلری واکابرلری اکسهلرنده بر زبرچم قور واواسطی باشنك یاریسنی یولار واوغلانجقلر باشنك
اوکنی یولار وجملهسی یاننده بری برینك پرچمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب وعاردر جملهسی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر وبونلر اق ومشکل وجمیل اولور دوشك کبی قبا و پاك
حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انك اوزرنده اوتوررلر ویاتررلر باشلری التنی طاش ویا
اودون ایله قباردرلر وبونلر اچلغه وصوسزلغه واسی یه واو یقوسزلغه عظیم صبر وتحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت بردده بیله ارماقلره صوقوب ییقارلر ممهدن
کسدکدن صکره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیودرلر وشکارن الشدررلر لکن
فقردن زیاده منفور وکریه نسنه کورمزلر اول اجلدن اکثر قاریلر اوغللری فقیر اولوب
اکابر خدمتنه وارمسن دیو قتل ایدرلر عورتلر ایپکدن قماشلر کبیر وباشدن ایاغه دك
اورتونوریا پوجلری بغدای صاپندن مصنع اورلمشدر ارلری عظیم طفره ایله ملبس
ومسلح کزرلر وبونلر چین خلقی کبی نظافت وطهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
وسائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدردیو قومزلر جمله صحراده کزدررلر
وطعاملرنده دیزاوزره اوتوروب ایکی چتال چبوق ایله الوب یرلر اللرینی بولاشدرمزلر
وبساطلری کرلنمك ایچون پاپوجلرینی طشرهده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلردر یا
کارلرنده وشهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات وپرنج وبالق ایله چخنورلر اکابری اکثر
مشکاراتی یرلر بالغه دخی مایللردر مکلف ضیافتلر ایدرلر هر بردرلو طعامه سفرهیی بوزوب
دکشد [illegible] ارکنه بر اردج ویاصنوبر اغاجندن یاپلمش طباق قویوب هر طعامه
انی دخی تبدیل ایدرلر وطعاملری اوزرینه التون برادهسی صاچرلر وطباقلر اوزرینه
طعامی ییغوب یرو زینت ایچون سرو بوداقلری دیکرلر وبشمش قوشلرك برونلرینی وایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر وبونلر اوزوم تربیهسنی
وشراب استخراجنی بلمیوب پرنجدن بوزه کبی برنوع عرق وشراب استعمال ایدوب بری بری
عشقنه ایچوب اوضاع غریبه کوستررلر ومسافره رعایت ایدرلر وبونلر برجنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحت بدنن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
بلمزلر صوبی قینادوب ایچنه قیا یاخود خیام دیرلر برنوع اوت غبارنی قورلر وکبارن رعایة کندی
اللری ایله بشررلر واول مصاحبت ایچون هر اودهده بر کوچك اوطه واردر بر مسافر کلسه البته
اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مکلف آلات واسباب ابریقلر وفنجانلر وتبسیلر
اتمشلردر جملهسی حاللو انجه بوشر بتخانه آلتی ایله افتخار ایدرلر وبونلرك فقراسی ساده یاغ یرینه
قدرغه بالغی یاغن استعمال ایدوب موم یرینه چره وبعض یولرده صمان صاپی یقارلر

احوال

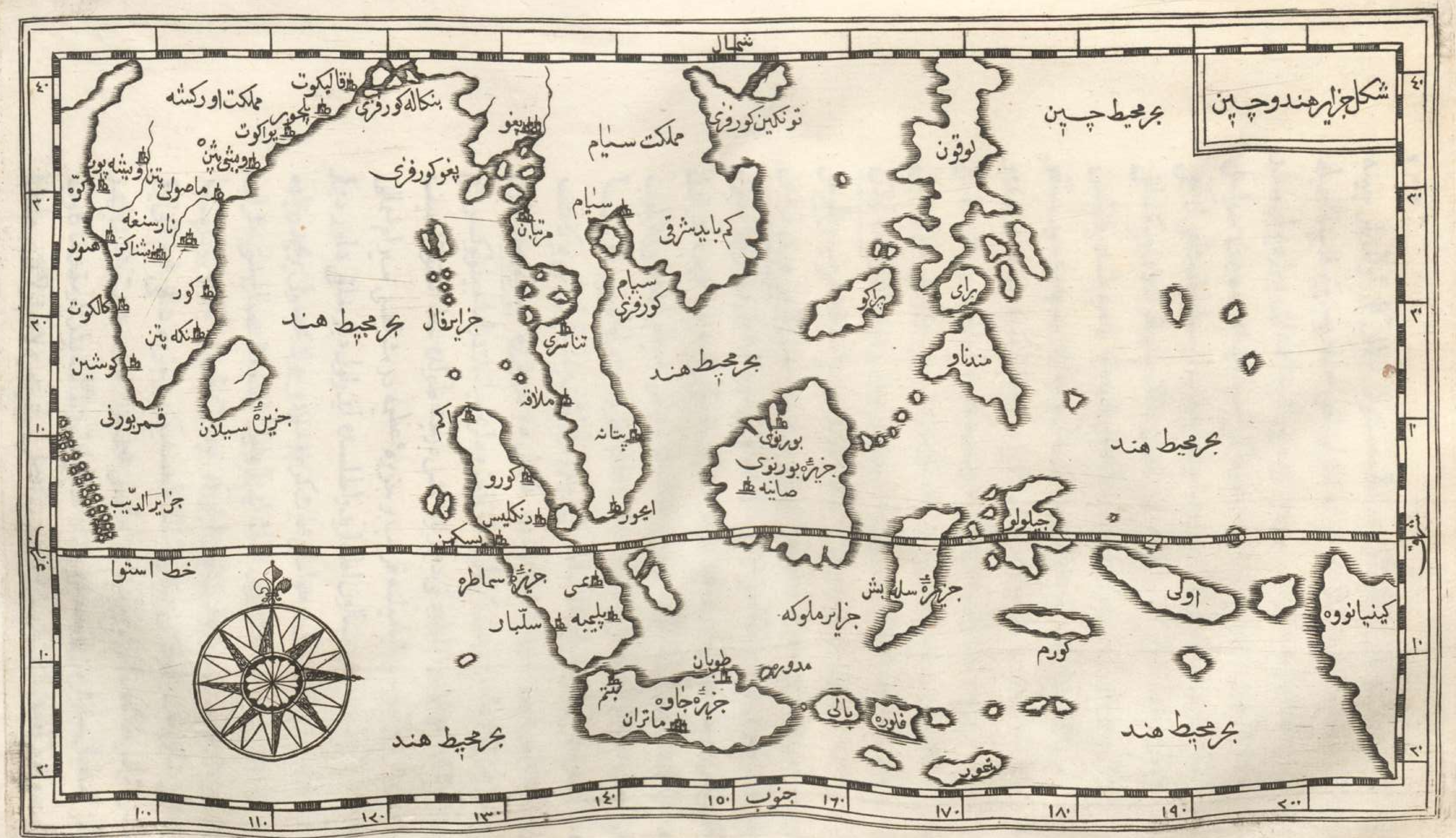
احوال بلاد بوجزیره نك بیوك مكلف شهرلری ومنتظم شهرلری واردر اكثر وسطنه واقع اولمشدر دارملكی میافونام شهردر بركوللك كنار شمالی سنده اوتوز درجه عرض ویوز التمش طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چون سی یكرمی برمیل غایت بیوك شهر ایدی اهالئ بلاد فتنه لرندن وجنكلرندن اكثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لكن بو باقی غایت معموردر حالا پادشاهی انده اوتورر و باش محكمه سی انده اولوب اوچ كمسه محكمه یه موٴكلدر اوساقا بر معتبر ومعاف شهر اولوب خلقی اغنیا ومالدار ومجمع تجار در انده اولان بازركانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی اولوب بیوكلری مالی بی حسابدر اوچ بیك قدر عسكر بوشهرك طشره سنده اوتورب دائما شهری محافظه ایدرلر لازم كلدكجه شهره بر رایكیشر كیروب كروطشره كیدرلر بونغوم بر اولكه نك دارملكی و باش شهری بیوك شهر اولوب برمناسب یره دوشمشدر نصارا بونده چوقدر مدرسه سنده جاپان دلنی وجاپان خلقی لاتن و پورتقال لسانی تعلم ایدرلر ودریا كنارنده بر ایو اسكله سی واردر قویا اهالی بیننده قونبوداسی دیمكله معروف صنمه مخصوص برشهر اولمغله جمله بكلر واعیان انده دفن اولنورلر اكر دفن میسر اولمز سه باری بردیشنی چقاروب بعید یردن دفن ایچون انده كتورررلر اكا بناء كه بر كمسه برجزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن حال ایله حشر اولنه واول قونبوداسی استعمال اتدكلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر ودیرلر كه مهدی منتظر كبی هنوز اولمدی برقبر قازدروب ایچنه كیردی وغایب اولدی كیرو چقار واول قبر اوزرینه بر عظیم معبد بنا اولنوب بونزیلر كروهی ازدهام ایله خدمتنه رغبت واعتكاف وعبادت ایدرلر فیونغومیاقودن اون سكز فرسخ یرده برشهردر بیك بشیوز طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن برقسمی یره چكوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق وتخریب اولنوب از قالدی امانغوزاكی بر بیوك معتبر شهردر اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیكن وفونالوم وتوسا مشهور ومعتبر شهرلردر باقیلری لورنسو كتابنده بونلردر قونغوسیما دریا كنارینه قریب برشهردر ابتدا بونك خلقی تنصر اتمكه باشلدی قاقاتا بر عظیم بندردر دوقوسودا و بونغو اطرافنده زواو ومانفاتی وبونجن وچیقون وبوامی وتاینغو ودوخی وریما وفیانو یاما اكثر بو ولایتلرك بونزیلری بونده ساكن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر بری توجدن یاپلمش برپاغو دیعنی صنم كه بیوكلكده رودوس قولو سوزنه غالبدر بری دخی مونس كیكلری چوقدر خلقی اناره طپارلر بری دخی شهر كنارنده بر بیوك كولدر كه ایچنده اولان بی حد بالقلری پوتلره وقف ایلیوب هركون پرنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر نغزو وتونوقاتو واوویاد ومینی وقاواچی توسون طائفه سنك باش شهریدر یاند و بونزیلرك باش مدرسه سی انده در آكوتیا تجار مجمعی بر مشهور شهردر لكن جزیره شمالنده اولمغله بردی زیاده شدتاو زده اولور بوجزیره نك وافر اسكله لری واردر جمله دن اوخینوفا مانوس نام

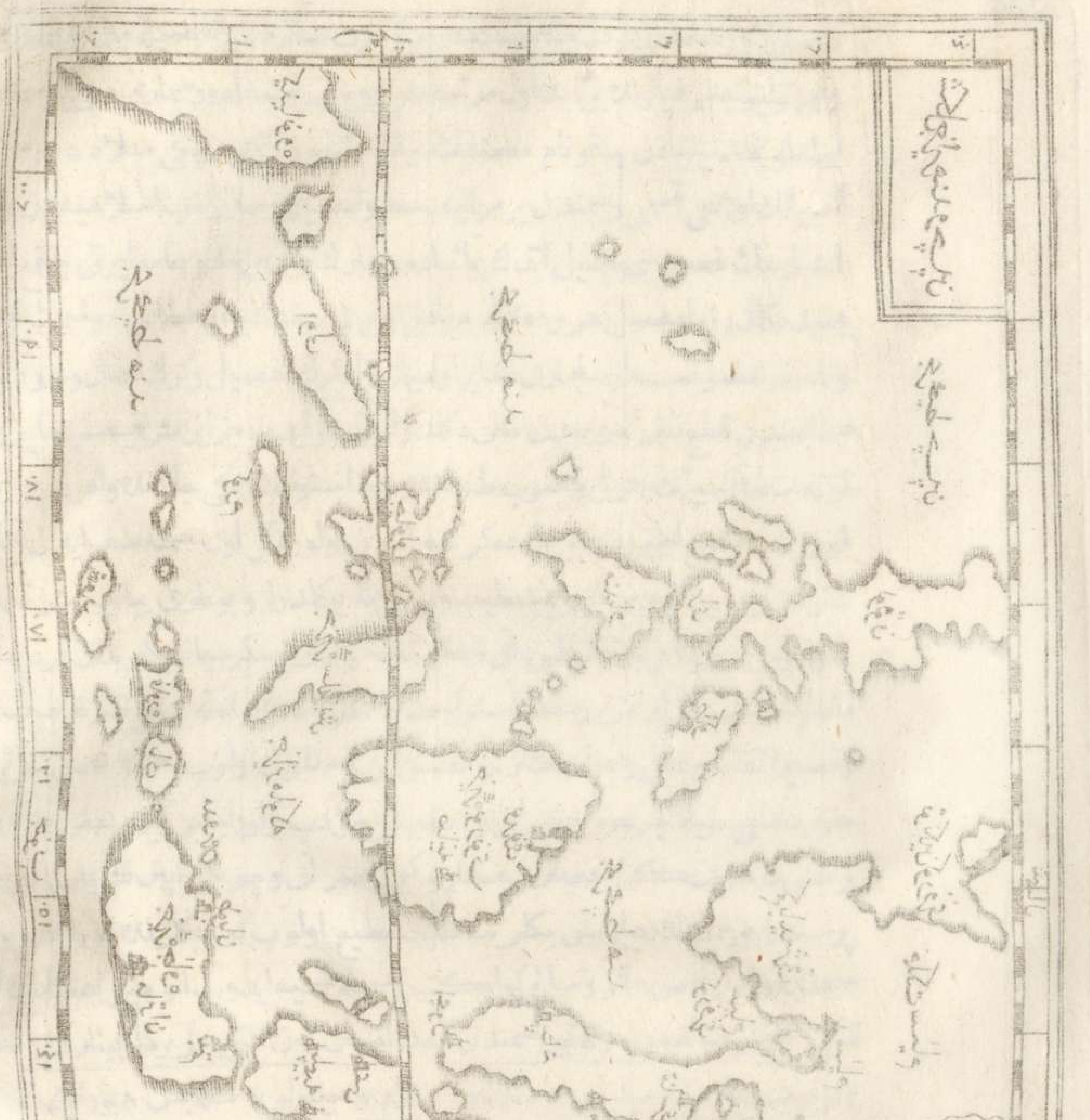
اسکله سی مشهور لیمان اولوب هر زمان انده وافر کمیلر جمع اولور احوال ابنیه بوجزیره نك
مکلف معبدلری ارکك ودیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری ومعظم ومزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقلی اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه التون تخته لر ایله
اورتلمشدر کذلك ایش اولرینك توانلری التون صفحه لر قبلو مرصع ومقرنسدر
بوعصرلرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو برغریب ومکلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف بر نوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك سچاقلری حریر
والتون ایله اشلنمش وهر حصیرك طولی سکز قارش وعرضی دورت قارش ایدی
وکراسته سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی وایچیسنده اولان
تکلف وزینت تعبیر اولنور دکل ایدی وبو سرایك قصری اوکنده انواع لعب ایچون میدان
وتماشاگاه ایکی طرفی بری برندن منفصل یوکسك قله لرکه هر بری اوچر دوردر طبقه بنا
اولنمش ایدی وبو کا بکزر انده نیجه مکلف بنالر چوقدر لکن بوجزیره ده زلزله اکسك اولمغله
اکثر بناسی اغاجدندر وجا بجا مکلف طاش بنالردخی واردر انهار وجبال بونك بر قاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع ایجه لری واردر ومیافو شهری کنارنده بر بیوك بالقلی کول واقع اولمشدر
اکثر اطرافی یوزیلر باغچه سیدر و یری مرتفع طاغلری وافردر جمله دن ایکیسی مشهوردر وغایت
مرتفع اولوب برینك دپه سندن مدام آتشلر چقاروانده شیطان برمنور بولت ایچنده بعض
ریاضتکش عبده ٔ اصنامه کورینور روایت اوکنده تضرع ونیاز ایدرلر وبرینه قیچیه نویاما دیرلر
برقاچ فرسنخ بولتلردن یوکسکدر آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات بوجزیره نك
آب وهواسی خوب وصحیحدر لکن بردی شدید اولور یری اوقدر منبت ومحصولدار
دکلدر ایلولده پرنج پچرلر واکثر اکابری اریه وپرنج اوندن طوزسز اتمك یرلر
وبعض یرده ایارده بغدای پچرلر وانی برجنس بوغچا ایدرلر لکن یرنده انواع معادن چوقدر
خصوصا التون وکومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك متاعنی کندویه چکر میوه دار
اشجاری سائر دیارکبیدر نهایت یوبرعظیم اردج اغجلری غایت اوزون ویوغون اولور
کمی سرنلرینی وبیوك بنالردکلرینی اندن ایدرلر غریبه میوه لرنده بر جنس یمش اولورکه
خرمایه بکزر واغاجنك برغریب طبیعتی واردر رطوبت سومزصویه طوقنسه فی الحال
پوروشورصولار کویا که سمدرانی بوطریقله اصلاح ایدرلرکه قوپاروب کونشده قورودرلر یری
چقورایدوب قوری قوم ودوکلمش دمیر بوقی دوکرلروانی دیکرلر فوری تازه لنور ویپراق
ویرر اولکی لطافتنی بولور وبودافلری قرلسه دمور چویلر ایله میخلرلر کالاول طوتار
وبوجزیره نك حیواناتی کرك انسی کرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری کزرلر قیون
خنزیر طاوق وقاز وقورد وطوشان وکیك وانواع طیور خصوصا دراج وکوکرجن وبلدرجن
وسائر بی حددر تتمه سلفده بوجزیره نك دایر نام بر پادشاهی وار ایدی امن وفراغ
امتدادی ایله عیش وعشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بکلر اکا سرفرو اتمیوب هرکس
کندی

كندى اولكه سنى ضبط اتدى بعده كوبى ديمكله معروف ايكى باش حاكم بونى اورته دن قالدروب
يرينى دخى قتل اتمكله بريسى تغلب وتفرد طريقيله سلطنتى ضبط ايلدى حالا اكا تيقوساما
ديرلر بو جزيره يى بعض پورتقال بز كشف اتدك ديرلر لكن انتونيوس يكى دنيايى كشف
ايدنلرك بياننده يازاركه آنتونيوس موراو فرانسس كوس وغيرى قپودانلر ميلادك بيك
بشيوز قرق ايكى سنه سنده دودرا شهرندن چينه سفر ايدركن برشديد روزكار بونلرى
ياپون اطه سنه اتدى بو سببدن انى كشف اتديلر وماقه اوس نام مصنف بونك احوالنى
تفصيل اوزره يازوب اورتليوس وميرقاتور اندن نقل اتديلر و بو محله ايكيسنك نقلندن
ترجمه اولندى فصل ١٣ دررسم كنه يا خط استوادن اون درجه عرض جنوبى يه وارنجه
ويوز اتمش طولندن ايكيوز اون طولنه منتهى اولنجه بعض كنارلر واطه لر كشف اولنوب
اسمنه يكى كينه يا دينلدى زيرا افريقياده اولان كينه يايه سواحلده وآب وهواده تمام مرتبه
مشابه بولديلر و بو كنارلرك جنوب طرفى ارض جنوبى يه متصلميدر يا خود بشقه
اطه ميدر هنوز معلوم اولميوب انجق بوقدر كشف اتديلر اطلسده بونك احوالنه تعرض
اولنميوب كتاب اطلسى تكميل ايدن يودوكوس تجديد اتديكى بيوك كرهٔ ارضده كه ميلادك
بيك التيوز اون اوچ سنه سنده قلمنكده رسم اولنمشدر كتابخانهٔ حقيرده موجود اولمغله اندن
اخذ ونقل اولندى كتاب اطلس و بعض قديم كره لر رسمنده ظن وتخمينه بناء طرف جنوبيسى
ارض جنوبى يه متصل رسم اولنمشدر لكن عند التحقيق معلوم دكلدر لورنسو ايدر بو يكى
كينه يايه بعضلر طوطى ولايتى ديرلر اهاليسى جمله سياه وزنكى در پوته طپارلر ولايتلرنده
وافر التون اولور دمره تبديل ايدرلر بو اولكه قارشى ساحلدن ايكى بيك ميل قدر بعيددر
ويله لوپس اسپانيول ميلادك بيك بشيوز قرق بشنده يكى اسپانيادن ملوكه اطه لرينى
كشفه ارسال اولنوب بو اولكه يى كشف ايلدى سكز ييل بوندن مقدم فراندوس غاله كوس
بر اولكه سندن قالقوب بو اولكه دن شرقه تره غالقايى كشف ايلدى ارض غاليقا
معناسنه خلقى بوكا بيوك قپى معناسنه قايله قوديلر غايت واسع اولكه در اون بش درجه
عرض جنوبى ده واقع اولوب هواسى معتدل و يرى محصولدار درانده وافر التون وجواهر
وطيب بولنور اول اجلدن اسپانيوللر حضرت سليمان التون كتورديكى اطه بودر ديرلر
وبو اولكه جنوبنده آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقيق ايدرلر خلقى غايت وحشى ومردم
خواردر كيمسه ايله الفت اتمزلر و بدنلرينى الاجه نقش ايدرلر و دريلرى قالين دعريان كزرلر
بو اولكه صان ياقو مودصان پترو ونولو تيانام اطه لر وقاندلاره دوكندبلرى واردر پورتقال
بو اسملر ايله تسميه ايلدى اهالى قتنده اخر اسملر ايله مشهوردر فصل ١٤ درجزاير چين وهند
اون دوردنجى فصل محيط شرقى جزيره لرى بياننده در سواحل چين ده كناره قريب طولانى
الشكل قوريا نام جزيره دن غيرى وسابقا ذكر اولنان ياپون وكينه يا اطه لرندن غيرى
كتاب اطلسده اون ايكى متعين جزيره واردركه اطرافنده خرده جزائر ايله رسم

كليسى ايكى صحيفه دن اخذ و بر صحيفه ده درج اولنوب صكره كلن تفصيله مدخل قلندى مرقاتور
واورتليو جغرافيارنده بو بابده اول مرتبه شرح و بيان اولمغله و رسملرى دخى بو رسمه مقصور
اولمغله قاستيليادن جاقو نام مصنفك بيك بشيوز اللمش ايكى ميلادده رسم اتديكى
آسيانك اوچنجى قسمى رسمندن بر مرتبه بسط و تفصيل و سائر كتب اسلاميه دن بو جزيره لر
اخبارينك قصورينى تكميل اتدك بو اثناده رسملرك برى برينه نوعا مغايرتى واقع اولورسه
بعيد دكلدر زيرا مفصل هر برده مجمله موافق و برى برينه كليتله مطابق دوشمك امر عسير
و نادردر خصوصا رساملرى مغاير اوله هر حال كرك تفصيل و كرك اجمال وجود خارجيه
مطابقتدن قطع نظر تقريبدن خالى دكلدرلر ونسوا ايدر بو جزاير شرقيه سينغا پوار بورننك
اوته سنده آسيانك شرق و جنوب طرفنده خط استوانك ايكى جانبنده وافر در بر يره كاسه
اوروپادن واسع اولوردى بو جمله ده كرچه التون اولور لكن اول سمته سفر ايدن تجار التونه
تنزل اتميوب كيملرينى ذى قيمت طيب و بهار ايله يوكلدرلر و بونلرى جانب شرقدن اولا
انتونيوس دبريو نام پورتفال قپودانى كشف ايلدى صكره جانب غربدن فردينا ندوس
ماغليان كندى جزاير مزبوره خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقى اكثر ضعيف المزاج
و قصير القامه و عقل و ادراكلرى مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزيره خلقى سياه چرده و بعضى اق و بعضيسى مؤدب اولور لباس كير و بعض جزيره خلقى
وحشى درعريان كزر بعضلرى مسلم و كيمى نصرانى و چوغى آيين قديملرى اوزره بوت
پرستدر بو جملهنك رعاياسى بكلرينه غايت مطيع اولوب كوردكلرنده كوزلرينى يوموب
سجده يه واررلر شمس و قمر و سائر كواكب اسميله تسميه ايدوب الوهيتى اعتقادنده اولورلر
قليل العقل طائفه در مرقاتور رسمندن اخذ اولنان اون ايكى جزيره لر بونلردر ١ منسس
٢ لوقونيا ٣ قالاميانس ٤ مندناوه سيرام ٦ جيلولو ٧ سله بس ٨ بورنوى ٩ تيمور
جاوه ١٠ سومطرا ١١ سيلان ١٢ جزيرهٔ منسس يوز تمش درجه طول و ايكى بچوق درجه
عرض جنوبى ده دورى يوز جرمانيا ميلنه قريب چار كوشه بر جزيره در يكى كينه يا برنه اون
ميل قدر قريب اولوب اسپانيادن منسس بكى كشف اتمكله اكا منسوبدر جزيرهٔ لوقونيا
ضم لام و قاف ايله يوز اللى بش درجه طولده و اون درجه عرضدن يكرمى درجه عرض
آخرينه وارنجه ممتد بر جزيرهٔ طويله در چين شرقيسنه واقع اولوب ماببنى التمش جرمانيا
ميلى قدردر بو جزيره ده اوچ شهر و قلعه واردر لو رنسوا ايدر بو كالكينه اطه لرى ديرلر وافر
جزايردر لكن ايكيسى باش جزيره در برينه بيوك لكونيا و برينه كوچك لكونيا ديرلر بيوك لكونياده
وافر التون و كثير بدع قماشلر و حرير اولور نيچه ذى قيمت متاعلرى خلقى هند سواحلنه كتورورلر
و بونلر غايت منتظم طائفه و چين خلقندن انسانيتلو درلو نلرى بياض اولوب
كندى ولايتلرينى محافظه ايدرلر بيكانه قومازلر بو اطه لرك سينك شهرندن غيرى
شهرى معلوم دكلدر بو شهر دريا كنارنده بربند رو شهر درمقدما بو جزيره خلقى بهار

شكل جزاير هند وچين
بحر محيط چين
بحر محيط هند
شمال
جنوب
خط استوا
مملكت اوركشه
بنكاله كورفزى
پغوكورفزى
مملكت سيام
تونكين كورفزى
كمبايد شرقى
سيام كورفزى
لوقون
مندناو
جزيرۀ بورنوى
جزيرۀ سماطره
جزيرۀ جاوه
جزاير ملوكه
جزيرۀ سيلان
جزاير الديب
جزاير فال
قمر بورنى
كالكوت
كوشين
ملاقه
تناسرى
پتانه
اكم
كورو
دنكليس
ايحور
اولى
كورم
كينيانووه
بالى
جيلولو
ماتران
طوبان
بورنوى
صاينه
پليميه

المغه هرسنه مالاقایه کلورلردی لکن پورتقال مستولی اولالی کلمز اولدیلر چینه
واروب قانتاشهرندن الورلر پورتقال دخی اورایه کتوررجاقور سمتنده بوجزیره فلیپینا اسمیله
مسطوراولوب کارشرقیسنده اولان خرده جزایره دخی فلیپینا اطه لری دیرلر دیو یازلمشدر
تاریخ هجرتدن بیك اون حدودنده پروده مشیقوجا کمی اسپانیول بحر سوردن سواحل
چینه واروب بوجزیره یه مستولی اولدی لورونسوایدر بوجزیره لر اسپانیا پادشاهی ایکنجی
فلیوس زماننده کشف اولنوب اکانسبتله فلپینادینلدی حالا اسپانیوللر النده در وبوکا خلقی
جزیره ٔ تنداى دیرلر شهرلری سیداى که طرف شمالنده در جاقوموا کا قانغودیمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقوا کاسیا بو تسمیه ایلمشدر رمسان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پولو یازلمشدر جزیره ٔ قالامیانس یوزاللی اوچ درجه طول اون بر درجه عرضده بر
طولانی جزیره در چینده قامپیادن شرقه اللی میل دن زیاده واقع اولمشدر بونکله ساحل
اراسنده مثلث الشکل بر وافر دوکندی وار در طقسان جرمانیا میلی اوزونلغی واوتوز میل
قاعده سی بوقدر مسافه اراسنده بعض یوللر وار در چیندن بوجزیره یه واطرافنده اولان
جزایره سفینه اول یوللردن کچر وبوجزیره چاقور سمتنده مربع الشکله قریب وپالوهن
اسمیله مسطوردر واوچ شهری یازلمشدر بری پولو وبری وسطنده پالاهن وبری قرازان
وبوجزیره نك جنوبی بورنوی اطه سی اولوب اراسی اوتوز جرمانیا میلی در جزیره ٔ سیرام
یوزالتمش بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبی ده یکی کینه یه قریب شرقدن
غربه انحرافله ممتد طولانی الشکل بر جزیره در اطلسده پاپواس سیرام اطه سی یازیلوب
کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر لکن جاقور سمنده اول محلده جزیره رسم اولنموب فلیپینا
اطه سنك غربنده پاپواس نامیله مثلث الشکل بر جزیره یازلمشدر غالبا اول دخی بو کاشف
اسمیله تسمیه اولنوب بونی صکره کشف ایتمشدر فصل ١٥ در جزیره ٔ جیلولو وملوکه اون
بشنجی فصل جزایر محیط شرقی دن ژیلولو ومالوقا جزیره لری بیاننده در اما جیلولو کسر جیم
صغیره وضم لام ایله جیلولو وژیلولو دخی دیرلر یوزالتمش درجه طولده خط استوا تنصیف
ایدر مساحه ٔ دوری ایکیوز جرمانیا میلنه قریب بر جزیره ٔ عظیمه در شرقیسی سیرام شمالی
مندناو غربی سله بس جنوبی سنا اون اطه لر ایدر اطلسده ایدر اول دیار خلقی دلمور دیرلر
بر قاج اطه وار در بوجزیره انلرك بری در هواسی غایت کرم وسردو بیوك محصولی پرنجدر زیاده
وافر اولور ساغودیرلر بر نوع اغاجك اوزینی اتمك ایدرلر واول اغاجك عصاره سنی شراب
یرینه ایچرلر وبونده بر نوع یبانی تاوق وفرت اوزن اولور که بودیار تاوقلرینه بکزه مز وودریا
کنارلرنده قبلی بغایی حذر انلرك اتی بوزاغی اتنك طعمنه بکزر بوجزیره خلقی ادم اتی یرلر
یرحمنسز ناتراش طائفه در لکن لورونسوایدر اهالیسی محمدیلر در هند جدید تاریخنده ایدر
کشتی ٔ مغلیان جلولر جزیره سنه واروب انده اسپانیادن بر طائفه بولدیلر مقدما کلوب
بوجزیره ده بر محکم قلعه بنا ایتمشلر پس ارباب جزیره اصحاب سفینه یه لازم اولاندن ماعدا

یکرمی قنطار قرنفل ویردیلر تقویم البلد اندن بوجزیره یوزییتمش طولده سیلی اسمیله یازیلوب
بعض کتبده سیلا نامیله مسطور اولمشدر نهایة الارب‌ده ایدر بو سیلا التی جزیره در علویوندن
بر قوم بنی امیه دن فرار وانده قرار ایلدیلر وشهرلری پونتکال وسویا وغونتو ومالیقی وپاکور
وسیام مغاکارس جمله التی بلد دردیو مخالف طول وعرض ایله ذکر ایدرلر اماجزایر مالوقاکه
آکاجزایر ملوك ومولوقا وملوکه ومالوکه دخی دیرلر خط استوا التنده یوزاللی بش درجه
طولده برقاچ خرده جزیره لردر جیلولونك کنار غربیسی قربنده انکله سله پس اطه سی اراسنه
واقع اولمشدر اطلسده ایدر بو اسم خاصة بش جزیره یه اطلاق اولنور بری ترناته در تارانتا
وترنیاتی دخی دیرلر بو جمله نك بیوکی وباشیدر وبری تیودور نام جزیره در تیدوری وتیدون
دخی دیرلر وبری موتیر در موتیل وموتل وماتیل دخی دیرلر وبری ماخیان در ماکیان وماکره
دخی دیرلر وبری باخیان در باخیون وبوقیان دخی دیرلر جمله سی یکرمی بش میل مسافه
ایچنده اولوب بیوکی التی میل کوجله چویرر بونلردن معتبر تیدورا وترناته در ترناته نك
ایکی ایو اسکله سی وار در کشتی مغلیان تیدوری یه وارد قده حاکمی عربدن منصور نام بر
شخص ایدی برزورق ایله کمیلره کلوب اکننه بر پیرهن کیوب میانه کمر قوشانمش وباشنه
بر مندیلی اسکوف کبی بوکوب صارمش یالن ایاق کزر بر سفینه یه چیقوب اوتوردی برصاری
قدیفه قبا کیدردیلر واوکنه برقاچ ذراع چوقه واطلس وانجه بز وبرقاچ میناقدح
وسبحه وآیینه وسکین ومقراص قودیلر اسپانیا حاکمندن سلام دکروب تجارته اذن طلب
ایتدیلر منصور دخی انلره ملاطفت کوستروب بیع وشرایه اذن ویردی قوم مغلیان بش
آی انده طوروب تجارت ایتدیلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع کتان بزی یا اون ذراع قرمزی
چوقه یادورت ذراع صاری چوقه نرخ ایتمشلر ایدی واطرافدن دخی چوق طائفه کلوب
معامله ایدرلردی آب وهوا بونلرك هواسی غایت بدونا خوشدر لکن تجار کثرت ربحی اجلندن
کلوب کیدوب اوتورلر صباحلرده هوا پوس واویله دك حرارت مشتد اولور اویله دنصکره
بر زروزکار چیقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بوجزیره لرك ترابی غایت
یبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطاری پایانی سونکر کبی یودوب دریایه اقتماز لکن انواع
طیب وبهار قسمی اولان ادویهٔ حاره یی وفرت اوزره انبات ایدر بوجزیره لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوز بوا ومصطکی وعود وصندال وزعفران وبورو قرنفل ودارچینی تربیه سز
بی حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچینی ماتیل ده چوقدر شجر مزبورك شکلی درخت انار
کبی در لکن یپراغی دفنه یپراغنه ومیوه سی دفنه میوه سنه بکزر قشری حرارت شمس ایله
متفرق اولوب صویلور جمع ایدوب کونشه قورلر یابس اولور ودرخت مزبورك اوراقندن
بر صو وده‌هن چیقررلر که لطف رایحه وکثرت نفعده کلابدن ذی قیمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته وموتیرده چوق بتر اکثر قیالرده اولور اشجاری عظیمه در ورقی دفنه ورقنه بکزر
وقشری شجر زیتون قشری کبی در دوردنجی سنه ده میوه ویرر اولا تورنج چچکی کبی ازهاری

اولور

اشکال جزائر
چین وهند
شمال
١٦٠
١٧٠
جزائر بابوینه
فلیپوش اطه لری
جزیرهٔ مدناو
مدناو
فلبوش اطه لری
خط استوا
جزیرهٔ سلیش
جزیرهٔ سرام
تره دپابوش
وحشیلر اراضیسی
بانده اطه لری
جزایر ملوکه
بورو
سوله
جزیرهٔ فلوره
جزیرهٔ تیمور
تیمورلند
نووا حولاندیا
یعنی فلمنك جدید اراضیسی
جنوب
١٦٠
١٧٠
١٠

بنکاله کورفزی
جزایر اندمان
سیام کورفزی
مملکت سیام
جزیره هینان
شمال
خط استوا
جزیرۀ جاوه
جزایر سوندا
بورنو
جزیرۀ ناصتو
جزیرۀ انکونه
جزیرۀ سلام
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت

اولوردوکلدکد نصکره میوه سی تدریجله اکثرباشی شکلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه
صالنورار ولا یشل بعده بیاض اولور وتمام رسیده اولیجق سرخ وقورودقده سیاه اولور جمع
ایدرلر تقویت ایچون اب دریایله صولارلر بعده جاهلرده در مخزن ایدرلر ویلده ایکی محصول
الورلر وبو قرنفل اغجلری شولقدر صق بترکه یرینه کونش طوقونمز اعلاسی مرتفع یرلرده
پیدا اولاندر دوز یرلرده بتنك اولقدر ثمره سی ظهور ایتمز وبعض صعب سنکستانده رسیده
اولوب دوکلدکد نصکره باران زماننده سیل اندروب جمع ایدرلر زیرا صعود ممکن دکلدر
وبو اشجاری اهالی جزایر ارالرنده حصه لشمشلردر انکله کچنورلر زیرا سائر لوازم معاش غیری
دیارلردن کلوب بونکله استبدال ایدرلر عودك درختی درخت انار قدر وورقی ورق ریحان
کبی در وسنکستانده بتن عود جمله دن ارطب وسائر یرلرده اولاندن اطیب در ودرخت
مزبوردن بعضنك ورقی ورق شفتالو وبعضنك ورق امرود کبی اولور جوز بوا اشجاری دخی
بیوك اولور ثمری تازه ورطب ایکن قشرندن اخراج اولنسه مصطکی کبیدر وبو جزیره لرده
بر نوع عسل اولور که لذتی سکره قریبدر حیوانات بواطه لرده طوطی وافردر خصوصا مرغ
هما که اکا انکری قوشی معناسنه ماناقودیاتی ومانقودیانا دخی دیرلر کاهی کوکدن دوشر
وجثه سی حقیر ولحمی حجمی صغیر وکردن ومنقاری دراز صقسنان قدر باشی پوستو باشنه
بکزر یامی وقویروغی ایکی چتال واوزون ایقلری یوق بر مرغ خفیفدر دائما جو هواده اوچار
تعیش ایدر باشی اوزرنده توکلری شولقدر اینجه قیل کبیدر که کوجله فرق اولنور وبیان اوردکی
کبی سبزه لوندر لکن بونك یشلوکی اچق وزمرد آسا لامع در وبوغازی التنده اولان یشل
اچق کیتدکچه قارنی التی اچق یشل صاری یه مائلدر وبوینك اوستی صق خفیف توکلر
ورنکی سیاه فام در قویروغنه وارنجه توکلری تدریجله بیوك ولونی کیتدکچه اچق اولوب
قنادلری اچلدقده بر قارشدن ارتق اوزار قنادلری التی چمشیر رنکدر واوزری سیاه واق قاریشق
رنکدر ایلکلری بری برینه ملاصق اولمیوب اچلدقده ایرو طورر بو قوش بین الناس مرغوب
ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطور اولوب هند غربی تاریخنده ایاغی
بر قارش واردر وجناحی یربله یوقدر اما هر زمان هوا اوزره طوروب مادامکه حی در زمینه اینمز
وکاهی قرنفل ودارچین اشجارینه قونوب انلرك اوراقنی اکل ایلر وروزکار ساکن اولدقچه قونب
اوتورر ونه بادوزان اولدقده قالقوب کیدر ریشلری لطیفدر زیبا سورغوجلری اولوب
ولحمی بعض امراضه نافعدر دیو یازار لکن قنادی یوغیکن اوچمق وهر زمان هواده طورمق
جائز دکلدر وایقلری واردر دیدوکی غلطدر رفقیر مرغ مزبوری کورمك واقع اولدی کتاب
اطلسده توصیف اولندوغی اوزره در احوال دیانت بو جزیره لرك خلقی اکثر پت پرستدر
وشمس پرستدر کمی قمره طپار وبونار سلطنتی کوندز شمسه وکیجه قمره تخصیص ایدرلر وماه
ماده وافتاب نردر دیرلر سائر کواکب ایکیسندن وجوده کلوب انلر ابوین مقامنده اولدوغنی
ظن واعتقاد ایدرلر وجمله کواکبی معبود بیلوب تیرنیدن غیریسی خرده معبودلردر دیرلر

كون طوغركن مخصوص ابيات واشعار ايله اني سلاملرلر كيجه قمره دخي تكريم محبت ايدرلر
اولاد وارزاق وسائر حاجاتني انلره عرض ايدوب تضرع ونياز ايله ميسر ايله ديو يالواررلر كشف
اولندقدنصكره ترناته ده پورتقال قرالي برحاكم نصب ايليوب برمكاف مناستر ياپدردي
واوقاف تعيين ايتدي اندن رهبانلر اوتوروب خلقي اضلال ونصره دعوت اوزره اولديلر
كمي تنصر ايدوب كمي اسكي ديني اوزره قالدي اخلاق وعادات بونلر مرحمته وعدله مائللردر
جنك سومزلر وصلحه رغبت ايدرلر بوجزيره لرده امر معاش لوازمني اكثر بازركانلردن تحصيل
ايدوب محصول ايله كچنورلر دارچين قرنفل امثالي اشيايي تجار ويروب كندي يارينه مهم اولاني
الورلر وبوجزيره لر بهاركاني اولمغله اقطار ارضدن كميلر واروب آكا انواع متاع كتوررلر خصوصا
سفاين اسپانيا وپورتقال هرسال كيدوب كلمده در بوجزاير ملوكه خلقي عقول قاصره
اصحابي متلون جنك جوي طائفه در بلاسبب بري برلر ايله جنك ايدرلر وقاله غايت اعتبارلري
واردر تجارت بيلزلر واتيزلر كميلري جمله كوركلي وخرده در واكن بيلزلر غايت قلت ومضايقه
اوزره كچنورلر يولري منبتدرلكن اكين زحمتندن قچارلر ذكر كاشف ملوقاسا بغا بجر اوقيانوسه
سفر ايدن قپودانلر ذكر اولنوب غربدن كيدوب شرقدن كلن مغليان قپودان سفري هند
جديد تاريخندن اجمالا ذكر وبيان اولنمش ايدي بو محلده اطلس صاحبي مبرقاتوراني بركونه
دخي تفصيل ايدوب فائده دن خالي اولمامغله كير ونقل واعاده اولندي لوامع النورك يوز
قرق بدنجي فصلنده مسطوردر كه پورتقال واسپانيول طوايفي نوبت بنوبت يكي دنيايي كشف
ايتدكجه هر طائفه كشف ايتدوكي مملكتي كندي پادشاهي ممالكنه ضم والحاق ايتمكه وبويوزدن
خدمتنده بولنمغه سعي ايدردي اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجي الكسندر پاپا
بونلر بري برينه مانع اولوب مصلحتدن قالمسونلر ديو يكي دنيايي مابينلرنده تقسيم ايلدي
وبعض شروط ايله قوانين قوروب حكم ايتدي كه اسپريدس ديمكله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغي غرب سمتنه نه
كشف اولنورسه اسپانيا خلقنك اوله بوكا بناء اسپانيوللر مزبور اطه لردن سفره باشليوب
امريقايي كشف ايلديلر وپورتقال دخي اورادن شرق سمتنه كيدوب نيجه اولكه لري
بولوب الديلر ومرور ايامله كاروكسبه طمع ايدرك اسپانيوللره تعيين اولنان قسمه كاهي
ال اوزاتمغه باشلديلر صكره كرو بر معركه خصوصنده نزاع واقع اولدي پورتقال قپودانلرندن
فرديناندوس ماجلانوس اسپانيا طرفني طوتوب حكم وفصل ايلدي وديدي كه پاپا
تقسيمي اوزره ملوكه اطه لري اسپانيانكدر وبونك حكمنه باعث بو اولدي كه پورتقال قرالي
امانول بوكا خدمتي مقابله سنده وعد ايتدكي وظيفه يي مرادي اوزره ويرمز ايدي
پس ميلادك بيك بشيوز اون طقوزنده اسپانيا پادشاهي بشنجي قارولوس ايمپراتورك
كلوب الك امري ايله غرب يولندن مزبور اطه لري كشفه كيتدي اولا اسپانيادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبي اللي ايكي درجه اولنجه كيتدي اندن غربه

دونوب

جزایر ملوکه
شمال
جنوب
غرب

دونوب افق تحتانى ده بحر بى پايانى يحوب شرقه قصد اتديكى ملوكه اطه لرينه بالاخره
كشتيلر واصل اولدى كندى انده جنكده دوشوب يولداشلرى فوق الافق آسيا وافريقا
سواحلنى يحوب اسپانيايه كلديلر غريب جرأت واقدام ايله بر سفرده جمله دنيايى طولاشديلر كه
اول زمانه دك نوع بشردن بركمسه بو جرأتى اتممش ايدى لكن كميلرك كيمى غرق وكيمى كرفتار
اولوب انجق بركمى قالمش ايدى سلامتله اسپانيايه واصل اولوب وافر طيب ولؤلؤ كتوردى كه
بعضلرى كوكرجن يمرطه سى قدر كيمى تاوق يمرطه سى قدر وقاز يمرطه سى قدر وار ايدى پس
بو كميجيلر ايدى ذكر ومدحه ارغنوته كميجيلرندن زياده سزاوار اولدى زيرا انلر يونانيدن قالقوب
قره دكزى طولاشوب كلمكله سفر بعيد ايچون ضرب مثل اولديلر بونلر ايسه بتون دنيايى
طولاشديلر وبونلرك كميسى صوركوا كبده اولان شكل سفينه ايله مناظره ايدرسه روادر اول
اجلدن بو سفينه معزز ومكرم اولوب زيارتكاه قالمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
كيدوب مغليان بوغازندن بحر سوردن بواسطه لره واصل اولمغله پورتقال اندن ال چكمش ايدى
لكن كروكشتيلرى واروب كلمه دن خالى دكلدر زيرا شرق يولى انلره بر زقريبدر

فصل ١٦ در بيان وندناو وغيرى اون التنجى فصل جزاير محيط شرقيدن وندناو ومات وسبوت
وسناون وباندن وسجنس وغيرى اول اطرافده اولان جزاير شرقيات وجنوبيات بيانندهدر
اماوندناو فتح واوايله اطلسده مرسوم اولدوغى اوزره يوزاللى بر درجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشكل بر جزيرهٔ عظيمه اولوب جرمانيا ميلى ايله دورى ايكيوز ميله قريبدر بوكا
ميندانا ودخى ديرلر او زرنده دورت شهرى واردر برى مندناو برى بوران كه بوزير دخى ديرلر
برى مالا قابرى قانولا باكه قاتالو دخى ديرلر بونك خلقى سيه چرده لر ويوزلرى وصاچلرى اوزون
ورق خرمادن زيبا حصيرلر نسج ايدرلر كه ايراقدن كورن التون صنور واول حصيرلردن
دونلرينه ستره ايدرلر عريان وياللك اياق كزرلر نسالرى حسنالردر وبونلرك بيوك كشتيلرى
وتيغ اهنلرى وطوپلرى وبارونلرى واردر واغز توفنكى ايله مسموم فندقلر اتارلر كه نره يه
طوقنسه هلاك ايدرپنبه دن جبه لركيوب بكلرى باشنه التون مجوهر استفان طاقنورلر
وبو جزيره لرده التون معدنلرى چوقدر وناروارز بى نهايه درلورنسوايدر بونده اسپانيوللرك
بعض قلعه لرى واردر اهاليسى طوب وتفنك استعمال ايدرلر وبو جزيره ده دارچين حاصل اولور
لكن بونده اولان سيلان دارچيندن غيرى بر نوعدركه بونك طعمى طتلو اولور وساقزلودر
ميلادك بيك بشيوز يكرمى يديسنده قورتو زنام قپودان سوقى ايله اسپانياحاكمى سايه پترو
نام شخصه اوچ پاره كشتى ويروب بحر سوره كوندردى تاكه تمام كشف ايليه مزبور دخى بيك
دورتيوز ميل كيدوب مزبور جزيره يه واردى ونيچه جزيره لر كوردى كه جمله دن ايكيسى
بيوك ايدى برى مندناو برى بسايه ايدى اندن كيدوب تانى نام جزيره يه كلدى كه انده
پرتقاللك بر محكم قلعه سى وار ايدى جزيرهٔ مزبوره يوز قرق بش درجه طول بش درجه
عرضده در جاقور سمنده تمامى يازلمشدر سبوت يوزاللى طقوز درجه طول طقوز

درجه عرضده برجزیره درجاقو زیوث یازار هند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن جنوب محیط شرقی جزیره لرینی کشف ایتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر وبرقاچ زورق کوردیلرکه اصحابنک مولری درازودنه انلری سیاه وسرخ
ولباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلوززدیدیلر اندن جنوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی وبوکا قریب جزایر کثیره واردی سبوت جزیره سی بربیوك اطه در انده
التون معدنلری وسکروزنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی لردوزرلرکه ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مزبور چینی نك ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلر وبومقوله یه ملوك رغبت ایتمکله سائر ناس اراسنده دخی بوسببدن مرغوب وذی قیمتدر
دخی رغبتك سببی خصوص مذکر اولدوغی بلمیوب مجرد خطایی فنجان وکاسه وطبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهالره بیع وشرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرك سمومه عدم تحملی در اول نوع ایسه بودیارلره کلمك ممنوع دیرلر وبو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور رقوم مزبور عریان کزوب حاکملری بلنه تنوره
طوتاروباشنه منقش عرقیه کیرو قیمتی طاشلردن خاتملر طاقنور وجمله سی زیت ایله ادهان ایدب
ارتقه نام شکل امروده برمیوه ایله دهانلرینی ودندانلرینی سرخ ایدرلر ومجلسلرنده برکاسه یه
صوطولدوروب اوزون قمشلرله ایچرلر نبات وبوجزیره ده پرنج وطاری چوقدر امایمزلر
خورمادن اتمك ایدوب قورودرلر انی یرلر وبرنجدن شراب ایدرلر ودرخت خرمایی دلوب هر
صباح انك صوینی ایچرلر وبونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل وعریض برمیوه اولورکه پیاز
آساورقلری قات قات در قشری یابس قبق کبی دراحراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر وچاق وسطنده لیف کبی برنسنه واردر اندن لطیف رسنلر اولور ومیوهٔ مزبورنك درختی
خرما کبیدر خوشهٔ انکور کبی بار ویرر وسبحر مزبورك کوکنی حرق ایدوب شیشه یه چکرلر
وقرع انبیق ایله آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان وبوجزیره اطرافنده ماهیلر واردرکه
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشرونه بحر کبیر بوجزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیله بولشدیلر الا که ماغوتان سیلاپو نام جزیره اون التی میل سبوتدن بعیددر
ماتان وماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد اتمدی مغلیان برمقدار آدمله واروب انلرله جنك
ایلدی واثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوزاون بش کمسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن
برمقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر وبونای نام جزیره یه واردیلر جزیرهٔ بوقانور
بونك خلقی علم سحره غایت مشغوللردر پورتقال تحقیق اوزره بونلرك بعضیسی اختفا ایدر
ودشمنلری انلردن غایت قورقرزیرا بونلر کورنمیوب استدکلرینی قتل ایدرلر وکمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالی جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر وجزیره ده
پالودیما وقودیرلر برنوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونك قربنده جزیرهٔ قانغی وجزیرهٔ
جوکی وجزیرهٔ جوغاما وجزیرهٔ بورو وجزیرهٔ لوماتولا نام اطه لر واردر سلفده بونلرك مخصوص

بکی

بکی بوغیدی هر برنده سان بداری دیمکله معروف بورربئس وارایدی انجق کندی قبیله سنه
حکم ایدردی صکره پورتقال مستولی اولوب بونلری کندیلرینه محکوم قلدیلر بواطه لرده
وافرجوز بوا اولور جزیرهٔ اوده که ایوندن دخی دیرلر یوزاللی اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبی ده برجزیرهٔ مستطیله در بونده وافر دارچینی اولور جزیرهٔ زولوناقی بوکاسولاتقا
دخی دیرلر یوزاللی دورت درجه طول والتی درجه عرض جنوبی ده واقع اولمشدر جزیرهٔ
صالوه بوکا مالوا دخی دیرلر تیمور واطه سنك کنارشما لیسنه قریب بوایکی جزیره اهالیسی
غایت وحشی طائفه در میلادك بیك بشیوز سکسن بر سالنده پرودن صالوب بوجزیره لره
کشف ایچون کلدیلر کرچه مال ومتاعی چوغیدی لکن خلقی وحشی وبداخلاق اولمغله
طورمدیلر جزیرهٔ آنتو کتو جزیرهٔ مودا بونلر دخی مالوا قربنده در بونده صاغو دیرلر برجنس
نباتدن سوما تراخلقی عادتی اوزره اتمك ایدرلر وانده ایری ولطیف تاوقلر اولور لکن روم
وهند تاوقلرینه بکزمز بیضه لری ایری واتی دراج کبی لذیذ اولور بوجزیره لرك خلقی
یوزلرینی الاجه نقش ایدرلردللری مختلف ووحشیلردر معتبر شهرلری رااووسکو تیاوتولون در
بونلرده اکثر نصارا اولور جزیرهٔ سنا اون اطلسده یوزالتمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبی ده برجزیرهٔ مستطیله درلورنسو اکاسینیاغو تسمیه ایدر بونك قربنده جزیرهٔ
سوبندی که جوبندید دخی دیرلر وجزیرهٔ جواغانا یوزالتمش طولنه وارنجه بش التی عرض
جنوبی ده وجزیره چلاقیو وجزیرهٔ بوتاهورا که بوتابور دخی دیرلر وجزیرهٔ آنبونه یوزاللی
بش درجه طولده ایکی ایله بش درجه عرض جنوبی اراسنده اولوب بونلرك اهالیسی
جمله قورساندر وجیلولونك کنار جنوبیسینه قریب تیورو جزیرهٔ قاراو جزیرهٔ قاسابون
که قازابون دخی دیرلر وجزیرهٔ انبالا او دنبونه وجزیرهٔ قالاریری وجزیرهٔ بادیا یوزاللی
دورت درجه طولدن اللی سکز طولنه وارنجه وایکی درجه ایله بش درجه عرض جنوبی
اراسنده واقع اولمش خرده جزیره لردر بعده وندنا وجنوبنده جزیرهٔ چی پنیا جزیرهٔ مونوربیا
جزیرهٔ قایاغان جزیرهٔ باتاجینا جزیرهٔ غارغوس که قاریوس دخی دیرلر جزیرهٔ داغاراله داغو
ادا دخی دیرلر جزیرهٔ بانکیرا که سانکیر دخی دیرلر جزیرهٔ ادایواس که اقلاپواس دخی دیرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزیره لر بونلردر جزیرهٔ سلبه لورنسو بوکا جزیرهٔ چلبی تسمیه
ایدوب دیمشدر که بونك خلقی قورسانلق ایدر وحشی طائفه ومردم خوارلردر عادتلری
بودر که ارکن اولانلر النه برچبوق الوب ارعورتنك برینی تصرف ایدرالنده چبوق
بولغیسه اری شکایت ایلمك جائزدر چبوق بولندوغی تقدیرده شکایت ایدرسه قتل اولنور
جزیرهٔ ساغو یناجزیرهٔ زبون که زولو دخی دیرلر بونلرك خلقی تنصر ایلدی جزیرهٔ
سلانو جزیرهٔ سارانفانی که سارانفام دخی دیرلر جزیرهٔ زولو جزیرهٔ پاویلوغان که یانی لوغون
دخی دیرلر جزیرهٔ بوهال که بوسول دخی دیرلر جزیرهٔ قاندیغارا جزیرهٔ چیپو قوکه پیوقوا
دخی دیرلر جزیرهٔ بوتوان بوندن ماعدا اندودیمکله معروف برمشهور شهر واردر خلقنك

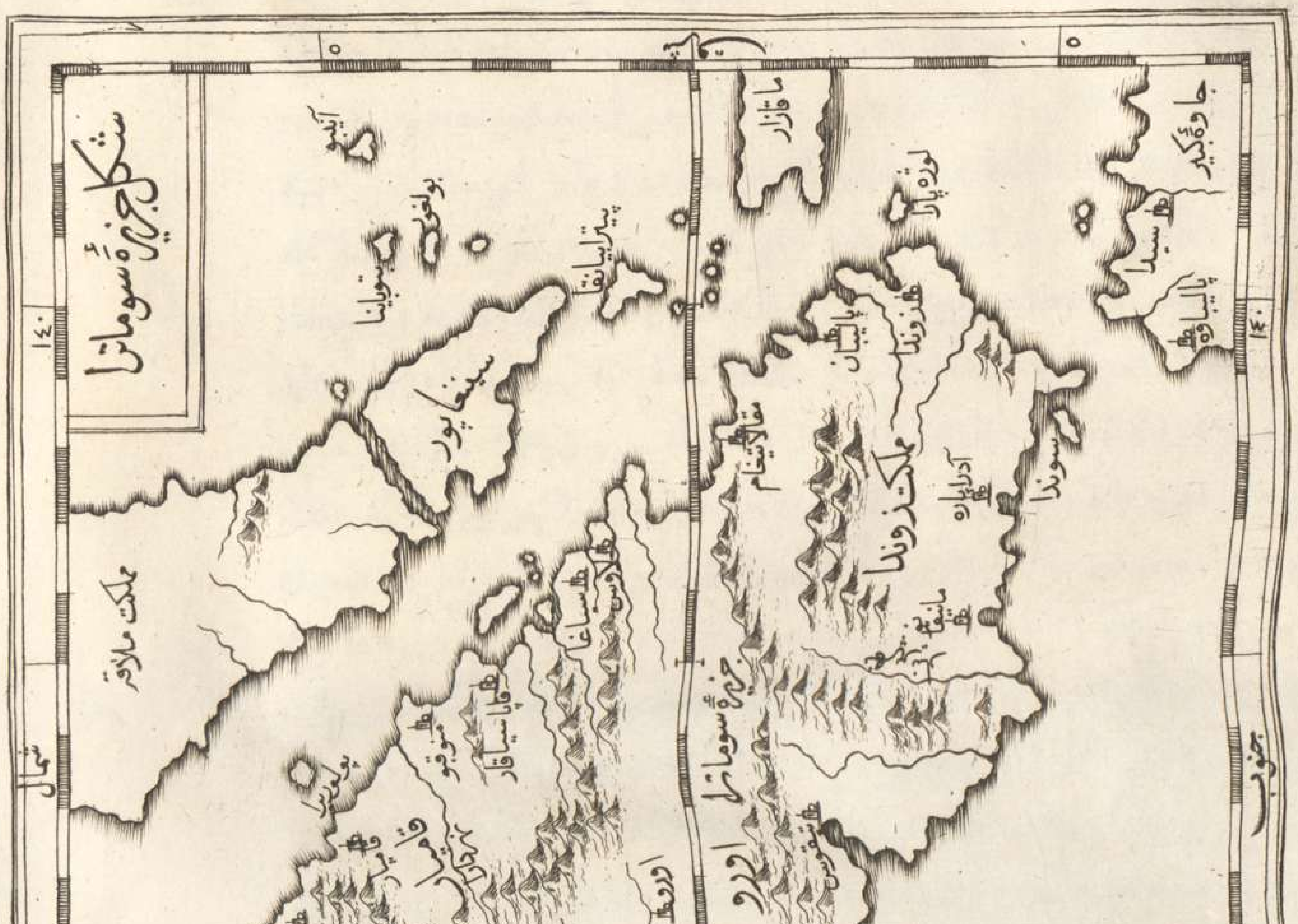
بوزی تنصوراپلدی جزیرهٔ قالاغان که قالوغان دخی دیرلر جزیرهٔ چیم بوبون که همبو بوك دخی
دیرلر یوز اللی التی درجه طول اون بش درجه عرضده بر جزیره در بونده بر عجب اغاج اولور که
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدرلور نسوایدر بو عجب دکلدر زیرا بعض طاشلر که
استرودینه و تروقیته طاشلری کبی که آردج عصاره سیله اصلانمش مرمر اوزرینه قونسه بری
طوغری یورر بری اکری حرکت ایدر جزیرهٔ زانبوتا جزیرهٔ چیانا که زیانا دخی دیرلر جزیره
قبایو جزیرهٔ قاقا جزیرهٔ کوبالو جزیرهٔ قبای جزیرهٔ لیپانا جزیرهٔ قاوی جزیرهٔ نوارا جزیرهٔ
تیقواو جزیره پولو جزیرهٔ ترا جزیرهٔ چلا جزیرهٔ مساراکه مسانا دخی دیرلر جزیرهٔ
قاتیغان جزیرهٔ هیپوس سوناکه خیپت دخی دیرلر جزیرهٔ هوموکه هومانو دخی دیرلر جزیرهٔ
اوسون جزیرهٔ ایرا یعنی سلطان اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن بر جنس لباس
ایدرلر که ایراقدن التون لی لباس کبی کورینور جزیرهٔ لباسه که الحاق دوکندیلر در جزیرهٔ
ایربلو کودوکندیلری لور ساچ کوزوکی معناسنه جزیره ابجاردینی که لاردینی دخی دیرلر بستانلر
معناسنه جزیرهٔ لدواسورل لا ایکی قرقرنداش معناسنه جزیرهٔ قوراللی یعنی مرجان
دوکندیلری جزیرهٔ زامال جزیرهٔ لااوروتی خرسز اطه لری معناسنه بونلرك خلقی
چپلاق کزر قورصانلق ایدرلر ارلری چرکین عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر بر نوع شایقه لری اولور
غایت سرعتله دریاده کزرلر آردینه واوکنه چکرلر جزیرهٔ سانلازرو بونده عجایبدن بیوك قدرغه
بالقلری اولور کمیلره چوق زیان ایدر بر جنس کوچك قوش بونك عدوسیدر اکا لانس دیرلر
چقدیغی کبی بورنندن کیور یورکنی یوهلاك ایدر و بو جانور بونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز
جزیرهٔ لوزون التون کثرتیله مشهور بر جزیره در بونك مانلا نام بر شهری واردر اسپانیوللر
واردلر جزیرهٔ ارازیقا که ارازیقس دخی دیرلر جزیرهٔ مثلثه انك یانندن وند ناوشترقنده بری برینه
قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لورنسو کتابندن نقل اولنوب چوغی رسمه مطابق بولندی
اما انبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یازلمشدر
اطلسده ایدرچون سی بشیو زمیل بر جزیره در و بونك اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره
دخی اطلاق اولنور آب و هواسی غایتله سرد و شوره در و بونك خلقی مردم خوار قورصانلردر
جزیرهٔ سله بس اطلس رسمی اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن التی درجه عرض
جنوبیه وارنجه ممتد و بر طرفی ایکی درجه شماله بر اوزون جزیره اولوب دورت شهری متعین در
تتوللی و کوبن ری و قیان و توبان جاقور سمنده بونك التی شهری یازلمشدر و اسملری مغایردر بونك
اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق اولنور جزیرهٔ باندن اطلسده مسطر
اولدوغی اوزره یدی جزیرهٔ صغیره در ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا
یدی درجه اولدوغی یرده یا خود دورت درجه ایله بش اراسنده اثبات اولنمشدر باندن
جزیره سایرندن بیوجك اولمغله بونك اسمی سایره دخی اطلاق اولنور انلر میو اوسولا رجیوم
وآی وروم ونیرا وکونیات نام اطه لردر و بوکونیات جمله دن کوچك اولوب مدام
یرندن

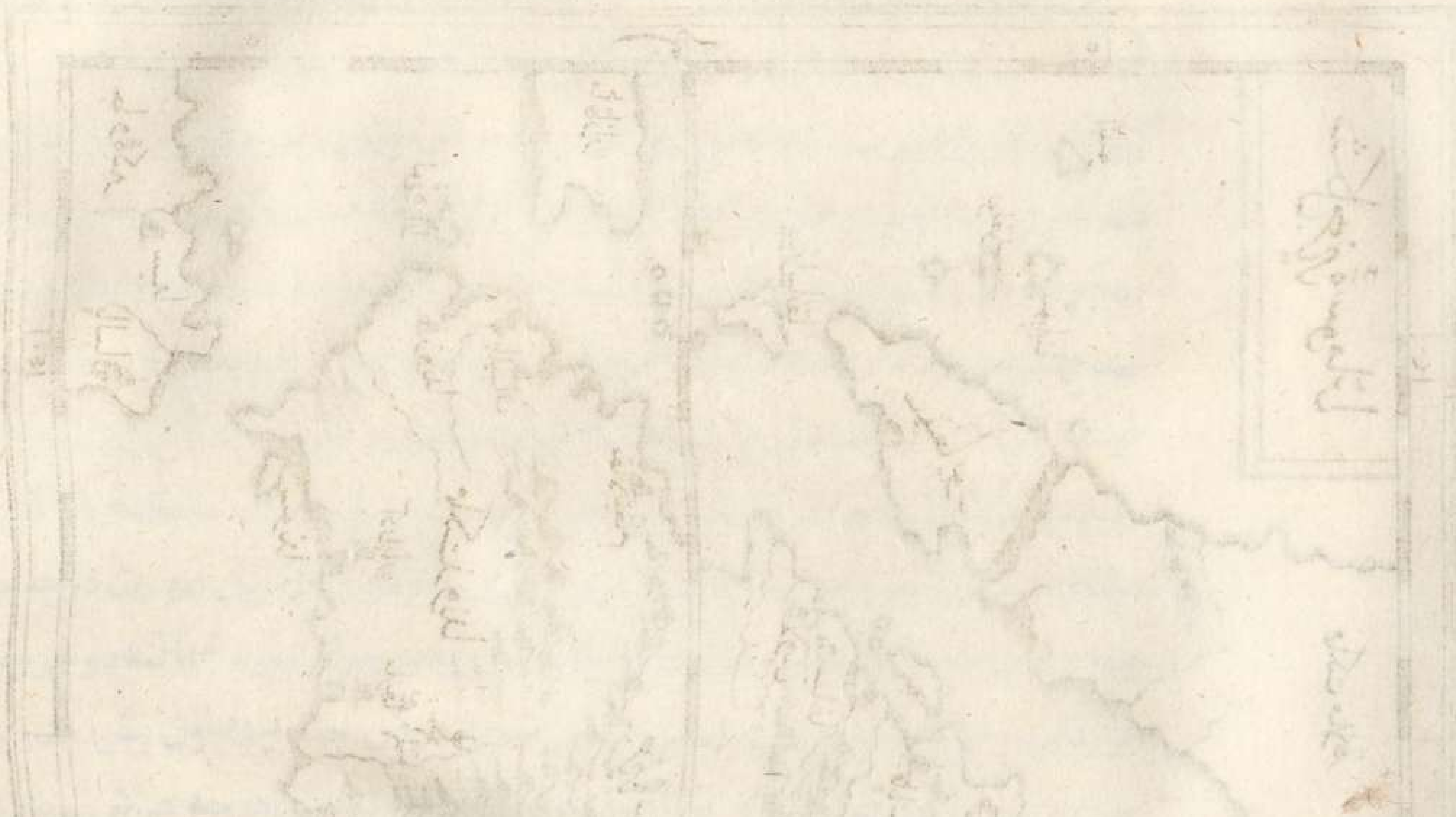
یندن آتش چقمغله خرابه در و بوکا وولکان دخی دیرلر جاقور سمنده یوز اللی التی درجه طولده
واون بش درجه عرضده بر وولکان دخی رسم اولنمشدر بو جزیره لرده کوندز دخان وکیجه
نار اکسک دکلدر نباتاتی باندن جزیره لرنده سراپا بقام بتر وصندل وعود اغاجی وساقز اغاجی
چوقدر وجوز بوا اغاجلری وافر اولور شجر مزبور بیوك قوی کولکه لی اغاجدر صنوبر
وبلوط اغاجنه بکزر یپراغی شفتالو یپراغنه چچکی بیان کولنه بکزر بو جوزك اوچ قات
بوغی واردر اورته سی قالین اورته سی مشبك که آکا بسباسه واسپانیوللر ماسیس
دیرلر اوچنجی انجه زار کبیدر شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن اکل اولنمز
و بو اطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری بری و بری بستانی بستانیسی ایودر بونك زعفران کبی
اوتی اولور و بو جزیره لرده دارچینی دخی اولور خصوصا قوقنوس یوالرنده وافر بولنور
زیرا مرغ مزبور حار المزاج اولمغله بوکا مائللدر جمع ایدر و بو قوش آتشی دراسی جزیره لرده
تعیش ایدر و آتشدن الم چکمز جزیرهٔ تیمور یوز اللی بش درجه طول واون درجه عرض
جنوبی ده بر جزیرهٔ متوسطه در بونده آق وصاری صندل وافر اولور خلقی دمره دکشرلر
محیط ده ایدر جاوه جنوبنده جزایر کثیره واردر انلره تیمور اطه لری دیرلر اور نسوا یدر
جزیرهٔ باسایره وجزیره موتیقا و تیمور اطه لرینه چین وعرب و پورتقال تجاری کلوب بیاض
صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل بر جنس اغاجدر که چچکلری
لاژوردی اولور و میوه سی کراسه بکزر لکن طاتسزدر دیرلر که بو جزیره خلقی بعض معهود
دعالر اوقیوب بو اغاجلری یارارلر و بعض ارواح بونلره کورینوب آتیه دن خبر ویرر تیمور
اطه سنك شهرلری بونلردر منا پوتومیا ومرواجیو وقامن بوندن وافر صندل یوکلدرلر
و بو شهرلر اسمی ایله صندلك ایوسی بلینور کمیلر کلدکده اربابی قنغی اسکله دن قالقدقلرین
خبر الوب آکا کوره رغبت ایدرلر جزیرهٔ جاوه کبیر بر جزیرهٔ عظیمه در حد غربیسی یوز اوتوز
سکز درجه طولده و کنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد اولوب
حد شمالیسی بش درجه عرض جنوبی ده در بو طرفدن غربه انحراف له سوماتره یه اراده قرق
بش میل بوغاز واردر حد جنوبیسی رسم اطلسده مبهم اولدوغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن
جاقور سمنده اون ایکی درجه عرض جنوبی ده معین در و اوزنلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
ودیانت بو جزیره نك بکلری متعدد ودینلری مختلفدر جمله نك باشی جزیره اورته سنده
دار الملك اولان منابغا شهرنده او تورر باشنه مجوهر و مرصع تاج واکننه دیباج کیوبت
پرستدر سلفده سایری دخی عبدهٔ اصنام و بوکا تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بیك
و بر قاچ پاره شهر خلقی اسلامه کلوب بوندن آیرلدیلر بو جزیره خلقی اعتبار اباطله یه مائللردر
احوال معرفت وحرب بونلر غایت زکی وهر صنعته قابل اولورلر کویا که هر بری نظام عالم
ایچون خلق اولنمشدر نسوب انمده وشهرلر تحصین ایدوب سلاح قوللنمده وطوب توفنك
استعمالنده دیار شرقك خلقنه غالبلردر اوق و یای ترکیب ایدرکن استادلری انظار کواکبی

كوزدرلر واول وقتده يا پدقلرى اوقك جرحى علاج پذير اولماز البته مهلكدر وبونلر شيش
كبى طوغرى اوزون خنجرلر طاقنورلر وانلره قاريزى ديرلر اخلاق وعادات جاوه لولر عرض
احتشام ودارايه مائل اولوب حريردن منقش ومكلف لباسلر كيرلر صقاللرينى وباشلرينك
اوكنى تراش ايدوب اكسه ده برزصاچ قورلر اكثر متكبر ومتعظم اولوب كمسه يه سرفرو اتمزلر
اسير الدقده اول مالكن صكره كندوبى قتل ايدرلر غايت وهام ومعاندقومدر وبونلرك
اكابرى شكاره مشغول للردر قوجيلره بنزلر طيورو كلابله صيد ايدرلر پياده وسوار كزرلر
وعورتلرى سائرجزايرقاريلرندن كوزل ومزين اولور بونلرك يالى خلقى اكثر قورساندر كميلرى
چين طرزنده اولوب هند يلر قاعده سى اوزره سفر ايدرلر وفرنكلرك باليسته آلتى كبى ايكى
تخته دن مركب برآلت قوللنورلر وغارتى استعمال ايدرلر لكن دوايرو روزكارلر تقسيمن اول
مرتبه دقت اوزره ايده مزلر رسملرى قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلرى شرق وشماله در
جنوب طرفنده اسكله ولمان يوقدر قطبدن كلن شديد روزكار وفورتنه دن اول طرفده كمى
يا تمغه مجال اولمز وبوجزيره يى مرتفع طاغلر اورته سندن ايكى شق ايدوب ايكى طرفك
خلقى برى برندن امينلر درشمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده ديرلر سنده بارى ولايتى
انك شمالنده درمغا بغاجزيره وسطنده دارملك برغايت خرم ولطيف شهردر پاليپان برمشهور
بندروشهردرهند وچين كميلرى كلوب بونده ياترو بوكا بندرجاوه ديرلر سينغاپورانك
مخصوص بندرى ايدى صكره مالاقا بندرى آچلوب بو برمقدار اشاغى قودى لكن مسلمانلر
كرورواج ويرديلر وديما وكيند ابو وچاپارا تجارمجمعى مشهور شهرلردر وتمرنام شهر محمد يلر
شهرى وتختكاهدر وسيرللاو پاروت واغا چين ووروباله وبندن مشهور شهرلردندر
ومخصوص حاكملرى واردر جزيره نك جنوب طرفنه شاندى ديرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
برى بندرجرشيك وبندرسرباى وبندرلاشم درو بعض نسخه ده بونك بلادندن بالمه وبامتم
وسوند قلابه وامايه واوداوافود وساجده ولپايوو بتوم وسدان وجيسه وپركوان
وپراتفه نام شهرلر يدى درجه عرض جنوبى دن طقوز درجه يه وارنجه بو ترتيب اوزره
يازلمشدر راسمنده تعددواختلاف وقوعى تحقيقه مانعدر نبات وحيوان ومحصولات
جاوه اطه سى سائرجزايردن محصولدار در اكثر هنديلر وسائرجزاير خلقى برنم وات مقوله
سنى بوندن كوتوررلر النون وجواهر وانواع طيب كانى درحصالبان بوكا نسبت اولنور لبان
جاوى ديرلر سنك ريزه مشهور رادويه دندر وقابال ديرلر برنوع حيوان صيد ايدرلر كه كملرينك
خاصه سى امساك دم اولدوغى جهتدن ذى قيمتدر وطاندا ديرلر برنوع حيوان دخى اولور كه
بوينوزى معتبر در وپاساديرلر برنوع جانورك قارنندن خرزه كبى برمعتبر طاش
چيقر صيد ايدرلر ومتاعلرى اكثر دارچين والتون وحريردن وبنيه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفتى عجايبدندر سلفده مشهور اولان فرنجيا زربفتنك عتيقندن ايورك
اولور سابقا جاوه پادشاهى پورتقال سرعسكرى اولان الفونسزه بربيوك چارشب
كوندرمش

كوندرمش ايديكه اوزرنده بوجزيره نك معتبر شهرلرى ونادر حيواناتى واشجارى وانهارى وكندى ايلديكى جنكلر بو مرتبه تدقيق اوزره نقش وتصوير اولنمش ايديكه فلاندرا خلقى تصويرده ماهر ايكن اكا تقليده قادر اولمديلر الفونس چارشبى پورتقال قرالنه كوندروب غايتله مقبوله كچدى اما جاوهٔ صغيركه اكا انبابادخى ديرلر اطلسده ذكر اولنميوب جاقور رسمنده يوزقرق بش درجه طولدن يوزاللى بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد واون اوچ درجه عرض جنوبيدن اون يدى درجه يه منتهى اولنجه برجزيرهٔ عظيمهٔ طويله در جاوهٔ كبيرك نصفى قدروارندن شرق وجنوبه اراسى بر مسافه در بلاد بوجزيره نك شهرلرى بونلردر لانبوى وسامارا وقانفور ودراغويان وفلك وباضمه نام شهرلردر بوجزيره ده وافر كافور بولنور اهل جزيره كافور اسمنى شجره اطلاق ايدرلر بونك سايه سى چنار اغاجى سايه سندن نافعدر لورنسو ايدر جاوه نك جنوبنده برقاچ جزيره لر واردر صكره كشف اولندى اول اطه لر بونلردر جزيرهٔ انقمن پورتقال بونك جمله سنى هنوز كشف ايده مدى آويادات روايتى اوزره بوجزيره خلقى عريان كزرلر غايت وحشى ومردم خوار طائفه در جاقور رسمنده بوجزيره يوزقرق درجه طول اون بش درجه عرض جنوبى ده انقامان اسميله مسطوردر محيط ده اندمان اسمى ايله يازيلوب ايكى جزيره در ديمشلر برى اندمان كبير برى اندمان صغير كبيرك طرف جنوبيسى ايله صغيرك طرف شماليسى مابيننده بوغازه بيرون شيرودير لر طرف شرقنده كاكل تسميه اولنور بر رفقه بر واردر مابين بش ميلدر جزيرهٔ مالا يوت غايت مشهوردر بندر جاويلر جنوبه كيدركن بوكا اوغرارلر جزيرهٔ مزبوره يوزاللى ايكى درجه طول واون التى درجه عرض جنوبى ده مالاوير اسميله يازيلوب جاوهٔ صغير كنارينه قريب رسم اولنمشدر جزيرهٔ بتان يوزقرق طقوز درجه طول اون يدى درجه عرض جنوبى ده پتانا اسميله مسطور برجزيرهٔ صغيرهٔ طويله در بودخى جاوهٔ صغير جنوبنده كناره قريب دوشر جزيرهٔ سوندو يوزقرق يدى درجه طول واون يدى درجه عرض جنوبى ده شندرو اسميله مسطور اولوب بونك اوكى صيغ اولمغله كميجيلر چكركن دومنى قالدررلر بو اوچ جزيره كوچك جاوه كنار جنوبيسنده غربدن شرقه ديزلمشدر جزيرهٔ نوقو پر يوزقرق دورت درجه طول واون درجه عرض جنوبى ده بيوك جاوه نك كنار شرقيسنه قريب برجزيرهٔ صغيره در جاقور رسمنده نيقو پورا اسميله مسطوردر جزيرهٔ نوسر پانا يوزقرق دورت درجه طول واون اوچ درجه عرض جنوبى ده نوقوران اسميله مسطور برجزيرهٔ صغيره در ايكى جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بو جاوه اطه لرينك شمال وشرقنده نيچه جزاير ذكر ايدركه كيمى سابقا بيان اولندى باقيسى دخى بونلردر جزيرهٔ سابا اوجاقور رسمنده يوزقرق طقوز درجه طول واون ايكى درجه عرض جنوبى ده سويا او اسميله مسطور برجزيرهٔ صغيره در جزيرهٔ باتوليار يوزاللى بر درجه طول واون درجه عرض جنوبيده مثلث الشكل برجزيرهٔ متوسطه در جاقور رسمنده بونك ايكى شهرى واردر برى باكوليار وبرى مونوا جزيرهٔ

سی بابا یوز قرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایکی شهری وار در بری ارایان و بری سببابا ایکیسی کنار شمالیسنه واقع اولمشدر جزیرهٔ
منزبوره یه زمبویون دخی دیرلر بورنوی ایله مالوقا اراسنده در کشتیٔ مغلیان بونده کلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اکثری کوکرجین یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصداف اون بروقیه برندن بکرمی وقیه لحم چقدی اما صدف مزبورلر لؤلؤدن خالی ایدی جزیرهٔ
کوتیاپا یوز قرق دورت درجه طول ویدی درجه عرض جنوبی ده بیوك جاوه ایله ارام اراسنده
بانقانامیله مسطور در جزیرهٔ مدانا بانقا ایله ارام اراسنده مدان نامیله مسطور برجزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ نوقا پوقا یوز قرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ
صغیره در جزیرهٔ دار یاهاس یوز قرق التی درجه طول والتی درجه عرض جنوبی ده ارام
اطه سنك کنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطور در جزیرهٔ سالاپارا یوز قرق اوچ
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال کنارینه قریب
مثلث الشکل برجزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیرهٔ امادورا یوز قرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنه دوشر جزیرهٔ
فوریمانو یوز اوتوز طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیرهٔ قولیتابارو یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبی ده
کوریمانو اطه لری غربنده مربع الشکل برجزیره در کولیابارو دخی دیرلر جزیرهٔ پلیتونا یوز
اوتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبی ده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ کوریماتا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایکی بچوق درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ صغیره اولوب
بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بر بوغازدر جزیرهٔ ماقادار یوز اوتوز بش درجه طول
وایکی بچوق عرض جنوبی ده برجزیرهٔ متوسطه در بوکا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی اراسنه دوشر اورنسوا یدر بونك خلقی بت پرستدر ربما نجیلری جزیره ده قومزلو
مؤدب ومالدار قومدر معتبر شهرلری پورینالو ومالاقادو وسی دروم بر بیوك کول کنارنده
بنا اولنمش معمور شهردر مشهور متاعی التون ولاقا دیرلر بر نوع منوش ذی قیمت بوبادر جزیره نك
باش حاکمی اندهاوتور رسائر بکلر اکا اطاعت ایدرلراندن صکره سوپا نادخی معمور شهردر
بونك دخی باشقه حاکمی وار در جزیرهٔ ماربزونت یوز اللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده سله بس اطه سنك کنار شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه در مارزیتاس اسمیله
مسطور در جزیرهٔ پولالاو یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضده سله بسك کنار
جنوبیسنه قریب برجزیرهٔ صغیره در پولولاو دخی دیرلر جزیرهٔ پاپولاس یوز قرق بش
درجه طول والتی بچوق درجه عرض ده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ تنه توم بو دخی انك
قربنده بر کوچك اطه در یوز قرق بش درجه طول ده عداولنور جزیرهٔ سلاقو
یوز قرق بش درجه طول وبر بچق درجه عرض جنوبی ده برجزیرهٔ صغیره در سولاقو
دخی دیرلر

شکل جزیرهٔ سوماترا
جزیرهٔ سوماترا
سینقاپور
شمال
جنوب
غرب
خط استوا

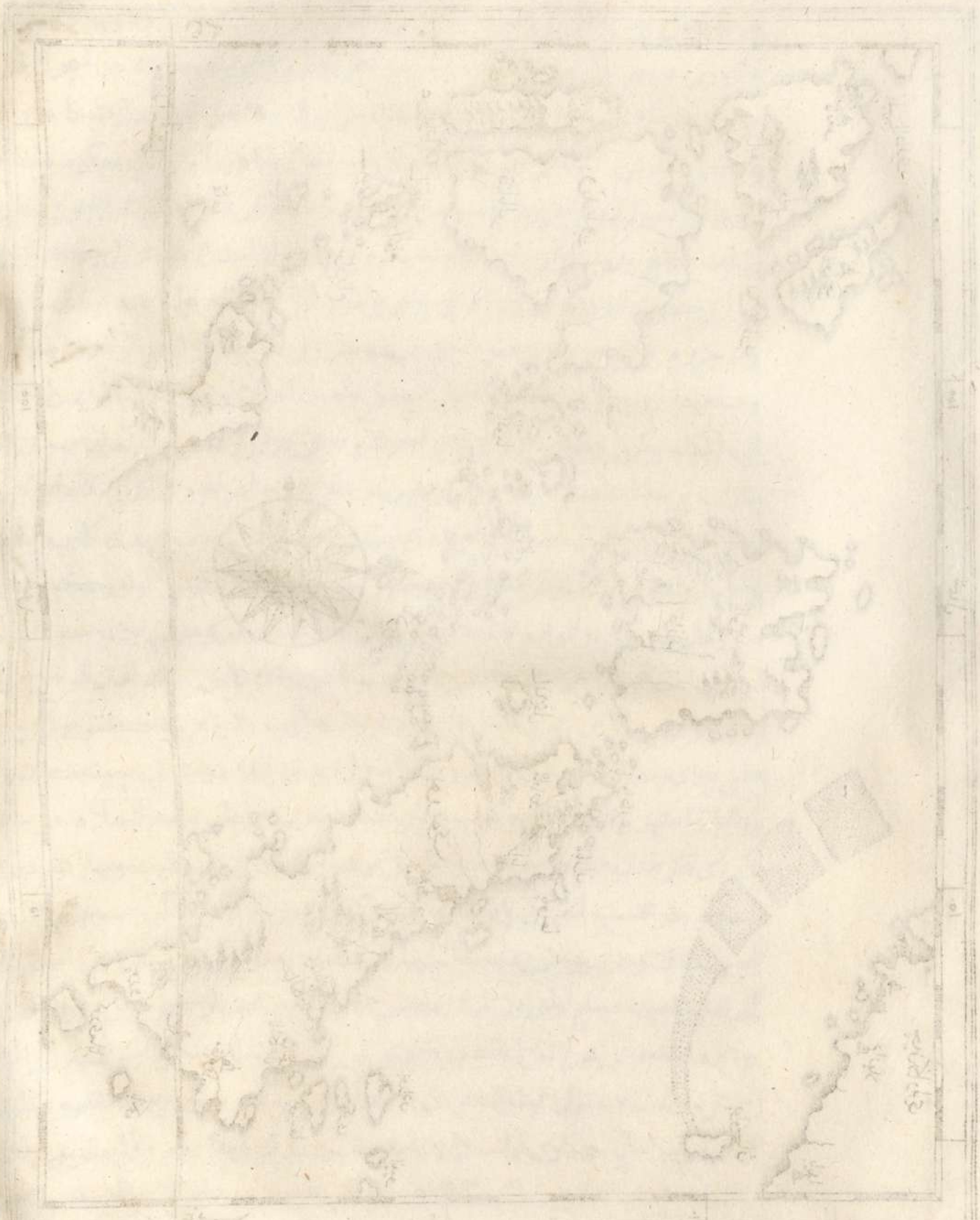

دیرلر بو ایکی جزیره ملوکه اطه لرینه قریبدر باقیسی اننده ذکر اولندی فصل ۱۷ در بیان
سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزایرندن سوماترا و باقی جزایر صغار هند بیاننده در
اما جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله ایله یوز اوتوز دورت درجه طولدن یوز قرق دورت درجه
طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبی یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمهٔ
طویله در خط استوا بونی تنصیفه قریبدر لورنسو ایدر بعض متأخر جغرافیلر مزبور اطه
تاپروبانا دیدکلری اطه دردیو غلطه دوشدیلر لکن بطلمیوس انی غیری یرده تعیین اتمشدر
و متقدمین بو اطه یی تجارک غلط نقلی ایله بیوک قطعه یه متصلدر دیو آوریا کورسه نزوس تسمیه
ایلدیلر و بونک التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن مزبور بوغاز ایله
سیام مملکتندن منفصلدر و بو بوغاز تنک اولدوغندن متصل ظن ایلدیلر و اول بوغاز
خطرناک اولوب اندن کچمکه کیمسه اقدام ایلمز هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه
اوغرایوب نیجه کره کمیلر اغاج بودقلری و کوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره
متشکل بیضه یه قریب اولوب طولا و عرضا چوق مسافه طوتر طولی التی یوز میل و اورته سنک
عرضی دورت یوز میلدن زیاده در اولی جانب شمالده جبل لامری در و اخری جنوبده
نیکوترمن تسمیه اولنور تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ۱ قامپار ۲ پازن ۳ داکن که
پدیر دخی دیرلر ۴ اوروه ۵ سوند ۶ مانتقا او جاقور سمتنده بیریا اسمیله بر مملکت دخی واردر
بلاد بو جزیره نک شهرلری بونلردر غوموسپیلا و داکن که آچن و آکام دخی دیرلر و پازن
و مشهور بندر و مجمع تجاردر چین و عربستاندن انده وافر کمیلر کلور و تیمان که تانیام دخی
دیرلر و قامپاکه کونیار دخی دیرلر پولودرن نام کوچک اطه بونک قارشی سنده در و منوقبو که
ماکونا دخی دیرلر قاپاسیا قارکه بونک اوکنده قانادوس نام بر جزیرهٔ صغیره واردر او کی
دوکندیلر در و سیانا ساباکه جاقور سمتنده لاوس یازلمشدر قالاتیغان و دلینغاکه
رسمنده پالیان نامیله در و سوندا که اسیدا دخی دیرلر بو جزیره بر بورننده در جمله بو شهرلر
کنار شرقیده یازلمشدر کنار غربیسنده اندراپارا و مانقابو کامانی قانو دخی دیرلر و تیقوس
و اوروو برالان و داناو اخیس و داوهن و پدیر که پادر دخی دیرلر پاسی پاپار کنار شرقی یه
متصل اولور و دراغید ا نام بر شهر دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیره نک بندرلری
محیطده مسطور اولدوغی اوزره بندر لامری که طرف شمالنده در بندر سوماتره که
پازان در بندر منده ره بو دخی لامری یه قریب جانب شرقنده بندر جدید و معموردر و حاکمی
حدلله مشهوردر بندر قیصوره که قامپاردر کافور قیصوری بوکا منسوبدر بندر
منقابو که جانب غربنده در بندر فلونج جانب شرقنده در و بو سوماترا ظهرنده مردم
خوارلر واردر انلره بطیج دیرلر اهالی انلردن کلی حذر ایدرلر و بالجمله طول و عرضی
متعین یکرمی ایکی پاره شهری واردر انهار و جبال بو جزیره نک وافر انهاری واردر
بری داراکه اغزی دوکندیلر دربری دخی نهر پیتاردر غرب و جنوبه اقار بونلردن

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردروطاغلری یربروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامری در نبات وحیوان ومحصولات محیطده ایدر بوجزیره منبت
عودوفلفل ودارفلفل وکافوردر حریردخی حاصل اولور والتون معدنلری وجابجا عبیر
بولنور زباد یعنی غالیه مشك انده وافر در شجر کافور عظیم اولور که هر شجرك ظلی
نیچه یوز آدمه سایه ویرر فنجنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقرایدرلرماء کافور اقر
واسلفنی خدش اتسه لر صمغ مثال کافور چقار وکافور الندقدن صکره بواغاج
قورورلورنسوایدر بوجزیره محصولدار ولایتدر انده وافر التون ولوك ابنجوین دیرلر
برغایت معتبر طیب اولور بادم اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشرلروکوبه
دیرلر برجنس دارووبیر وعود اغاجی وافر بولنور لکن قامپاده اولن عود بوندن ایودر
وبوجزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بودیار ایپکی او قدر ایو دکلدر
وسانغو دیرلر برجنس نبات واردرکه غایت چوق اولور اغاجنك اوزنی برنوع اتمك ایدرلرکه
ارپه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر برنوع شجرك بوداغنی یارارلر برغایت لذیذ صویی آقار
شراب یرینه استعمال ایدرو بازن شهرنه دللی دن وافر افیون کلوربنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلرعدندن غرب کملوری کلوب بوندن
وافر بهار وافیون یوکلدوب کتوررلر وبوشهر اطرافنده برجنس قوش اولورکه آکا نوری
دیرلر طوطی قدردر الوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وحوش اوازدر سوبلر اول
اجلدن ذی قیمتدر هر بری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندل لدن الواح اولوکه
چینیلر وفرس قومی هر برتخته سنی یوز غروشه الوب ولایتلرینه کتوررلر وچین
خلقی بیری سوند اشهرندن یوکلدوب واسیرلری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
ومامانقا شهری التون کانی درکتب سماویه ده حضرت سلیمان علیه السلام هر سنه
دریای قلزمدن هند جزیره سنه دونما سنی کوندورب وافر التون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القراین بزه معلوم اولدی که اول جزیره بودر دیو لورنسوجزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بوجزیره خلقنك دینلری مختلف در سواحل بحر سکانی اهل اسلام در
اورته لرنده عبده اصنام اولورو بونلرك جمله سی جنکجی اولوب محدپلر مسموم اوق ویای قوللنورلر
وغیره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمغله انلردن استمداد ایدوب کتور دیلر ونیچه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکاری اراسنده بوغلبه مشهوردر که میلادك بیك بشیوز یتمش
طقوز سنه سنده منلو یس بام پورتقال اون ایکی کمی ایله بوجزیره خلقنك یوزقدرقدرغه سنی
بوزدی تتمه بوسوماترا اطه سنك اطرافنده وافر جزایروار در جزیرهٔ دونه خط استوالتنده
یوزاوتوز درجه طولده برایکی خرده جزیره در جزیرهٔ دانا یوزاوتوزایکی بوجق طولده خط
استوا التنده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ آسسی یوز اتوزدورت درجه طول واوچ بوجق

عرضده

شمال
جنوب
غرب
١٠٠
١٥٠

عرضده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ ناواقارا یوزاوتوزاوچ درجه طول واوچ بچق عرضده
برجزیرهٔ متوسطه در بونك كنارلری الحاق واوه رته سی كندبجه مرتفع طاغدر بوجزیره نك بارو
نام برمعتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولدار درجزیرهٔ اوروجزیرهٔ حم جزیرهٔ اندراجیدا
بونك اهالیسنك اكثری مردم خوارلردر بوجزیره لرلوزنسو كتابندن یازلدی اما محیط ده
مسطوردركه ظهرجزیرهٔ سوماترانك مغیب جانبنده واقع جزیره لر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردم خوارلردر وانده سباع كبی ادملر اولور اندنصكره ایكی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بوردیرلر ظهر سماتره ایله ارالری یوزاون دورت میلدر اندنصكره جانب جنوبده
متهاری نام برجزیره واردر بونلردن اوته جنوبده واقع اطه لر دخی واردركه انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایكیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیره لر وطرف شرقیسنده اولان
دوكندی اطه لره فلو بانیق دیرلر كوجرانده اولان ثلاجیایه مشابه اولمغله هندیلر اكا دخی
ثلاجیا دیرلر واول موضعدن كلی حذر ایله كچرلر جامس قله دن قنصور یولی اوزره درسوماتره
كناری جانبنه میل ایله كیدرلر فصل ٨١ دربیان بورنوی اون سكزنجی فصل چین جزیره لرندن
بورنوی وپولوهون وغیری اطه لر بیاننده در اما جزیرهٔ بورنوی كه بانك ضمی وفتحیله بورینوی بونو
دخی دیرلر یوزقرق بش درجه طولدن یوزاللی بردرجه طوله وارنجه وایكی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالیه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمه درمیرقاتور اید بوجزیره
بطلمیوس جغرافیاسنده بنه فورتونه اسمیله مسطور اولوب جنوب طرفی خط استوایی كچوب
شمال جانبی چین اوكنه كتمشدر بعضلر بونك دوری اوچ آیلق مسافه وبعضلر ایكی بیك ایكیوز
میلدر دیرلر بلاد بوجزیره برقاچ حكومته تقسیم اولنور دار ملكی بورینو نام شهركه یوزاللی
درجه طول وبش درجه عرض ده جزیره نك كنار غربی وشمالیسنده وندیك شهری
كبی دریا صازلغنده اوری اخشابدن مكلف بنا اولنمش بر بیوك شهردر سكانی یكرمی
بش بیك قدر اولور اكثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابوراكه تیاپورا دخی دیرلر
كنار غربی سنده در تامیاو وتماراتوس ومالانوكه لاوا دخی دیرلر تامنكركه
تانكامیرا دخی دیرلر بوكاورد وپكاسیركه بزایا دخی دیرلر بازاعان تانكام براهو دخی
دیرلر قانسراكه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیری ده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بوجزیره نك برقاچ بكلری واردر كیمی مسلم كیمی بوت پرستدر جمله نك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبی در اتباعی اكثر قماش وزربفت وجوهر كسوه
كیوب خدای محبوبه قزلر درسیم وفغفوری اوانی ایله مكلف سماطلری چكلور وعسكری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری مباشرت ایدر وكیمسه انكله
طولو شب سو یاشمك ممنوعدر لازم كلدكده ترجمان برقامش ایله كلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدرو بونك منشوری برنوع بپراق اوزرینه یازیلوب مالانو شهرینك دخی مخصوص
حاكمی واردر و بوجزیره خلقنك چوغی متدیندركه لر درجنان وجحیم عذاب و تنعیم

بلمزلر اخلاق وعادات بورنولرك بعضی ملبس وکیمی عریان کزرلر وباشلرینه عرقیه کیرلر بونلر
عربدن چوق کمسه وارد رستتلنورلر وکابدن خبیرلردر لکن کاغد یازمزلر بری بریله الفت اوزن
اولوب جنك وجدالی سومزلر بکلری شکاره چقار وقطعا کمسه یه سو بلمزلر رنسو ایدر
بونلرك بیع وشراسی دخی فعلله در قول ایله دکلدر متاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدر آلوب
رضا ایله قالدررلر وبونلرك معامله سی بغایت صداقت اوزره اولور حیله بلمزلر وخیانت اتمزلر
فقیر ایدر غالبا پورتقال وغیری تجار وارد قده معامله لازم کلوب بری برینك لسانی فهم اتمکله
وجه مشروح اوزره معامله لازم کلور والا کندی جنسلری ایله سویلشمك وترجمان بولنمیوب
دائما بویله قالمق بعید در اسلامیانك اقالیم کتابلرنده اکثر جزایر محیط شرقیده قرنفل بویله بیع
اولنور دیو مسطوردر لکن منشاء غلط بو اولمق کرك وبو جزیره خلقی آینه وکتان بزی
وحدید وژیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات وحیوانات بونده دوه وفیل وجاموس وکوچك
اتلر وکچی اولور لکن حمار جد ایو قدرلو رنسو قولنجه هما قوشی دخی بولنور ودفنه مثال
بر شجر بتر که هر قچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال حی اولوب حیه مثال سعی وحرکت ایدر
پرنج ودارچینی وقرنقیل وزنجبیل وکافور واغار یقون بی حد در جواهر قسمندن الماس دخی
اولور وسائر مال ومتاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربی ده ایدر کشتی مغلیان سبوتدن
قالقوب بو جزیره یه کلدیلر که خلقی جمله سودان ایدی بر قلیچ شخص کمی دن چقوب بر زجوقه
وسوزن وآیینه الوب اهل جزیره دن نیچه کمسنه انلری قارشولیوب شهره ایلتدیلر وکیجه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی بر فیله بندردیلر وپادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لر ومجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملو اشخاس کوردیلر بعده بر بیوك
سرایه کلدیلر که دورت دیواری سراسر قماشلر ایله اورتلمش وبر طرفده مشبك پنجره لر
وار ایدی مقابله سنه واروب تاپوقلدیلر واسپانیا حاکمنك سلامنی ذکر وعرض محبت
وسزکله حسن معامله طلب ایدردیدیلر ترجمان بو خبری بردراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بکنه سویلدی وکیرو قرغو ایله ترجمانه وبونلره خبر کلدیکه مسافه بعیده دن
کلمش سز مرادیکز نه ایسه کورك وبو ولایتدن نه استرسکز آلك اسپانیوللرهدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه بر مذهب دستمال آصوب وهر برینه بر مقدار سکر نخود وقرنفل
ودارچینی ویردیلر وسرایدن چقاروب بر راته بندردیلر وخانه کتخدایه ایلتدیلر واون
ایکی فغفوری بیوك طبقلرله انواع اطعمه کتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر وسرکه
ولیمونله مربا قاورمه لر ومسمن ابلقلر کبابی وبورکلر وماهیچه لر ونا معلوم میوه لر
کتوردیلر کیجه سیم شمعدانلر ایله بال موملری یاقوب قنادیل ایله سقف خانه یی زین ایتدیلر
وچوق ملبس خدمتکارلر اایاغن طورردی صباح ینه فیللره بندروب شهری کزدردیلر
وایکی فیل یوکی اطعمه واشربه وزنجبیل وقرنفل ویروب ساحل دریایه اندردیلر ومالوقه
جزیره لرینك یولنی کوستروب اردکزده قالمشدر دینه جانب شرقه کوندردیلر جزیره بورنوی

اطرافنده

اطرافنده خرده جزیره‌لر واردر اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیرهٔ جوبی که کوبی دخی دیرلر
جزیرهٔ بورا اون جزیرهٔ نوپالاسی مو پولاسی دخی دیرلر جزیرهٔ پولو تیقا جزیرهٔ تاباران
جزیرهٔ بایروکار شمالی ده خرده جزیره‌لردر جزیرهٔ سان میچل سان میکائیل دخی دیرلر جزیرهٔ
سانتا کارابورنوی شرقیسنده‌در جزیرهٔ سان جوان جزیرهٔ تاریوما که تاکو عادخی دیرلر جزیره
پراچل که پراقلت دخی دیرلر جزیرهٔ سولور بونلر وند ناوقربنده‌در بوسولوردە وافر کبریت اولور
چین ومالاقایه کتوروب تجارت ایدرلر جزیرهٔ بنجای که بانکی دخی دیرلر جزیرهٔ تابوغود مر
معدنی ایله محصولدر اول اجلدن انده وافر تجار جمع اولورلر ونسو بوله دیمشدر و بعض
اقالیم کتابلرنده چیندن جنوب طرفنه غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی
انده‌در حاکمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره‌در و بونده اوزون بوینوزلی صغرلر اولور دیرلر لکن
بونك رسمنده مکانی معلوم اولمدی جزیرهٔ دونه جاقو رسمنده عربلر اطه‌سی معناسنه پادره
دونی نامیله مرسوم جزیرهٔ طویله‌در بونکله وند ناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض کتب
اقالیمده جزیرة النسا یازیلن غالبا بودر ن غلطدر یرلرکه مزبور اطه بحر چینده بر جزیره‌در
سکانی سر جمله زندر اول اطه ده حاصل اولور بر نوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر
ایجلرنده ذکوردن کمسه قومایوب وارانی اولدوررلر دیو مسطوردر لکن بودخی عقلا مستحیل
کبیدر فصل ٩ در جزیرهٔ سیلاندن وغیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن
سیلان و باقی جزیره‌لر بیاننده‌در اما سیلان سین و زایله زیلان دخی دیرلر فرس وترك وعرب
آکا سرندیب و سرندیل دیرلر هند پلوسنکادیب و هبرنادیرلر اطلسده مسطور اولدوغی اوزره
بطلمیوس جغرافیاسنده تاپروبانا یاخود پانی جریس اسمیله مذکور اولان اطه‌لرك
قنقی سیدر اختلاف اولندی اورتولیو اولی ومیرقاتو ثانی‌یی ترجیح اتدی حدود
بو جزیره یوزیکرمی بر درجه طول دن یکرمی اوج طولنه وارنجه والتی عرضندن اونه
منتهی اولنجه شکل مربعه قریب بر جزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز
مسافه ایله منفصلدر لورنسو ایدر بونك طولی ایکی یوزاللی میل وچوره‌سی
بیك میلدر میرقاتو رایدر دوری ایکیوز قرق فرسخ و بعضلر قولنجه طقوزیوز پیا
یدییوز میلدر وطولی ایکیوز قرق میل یاخود ایکیوز اللی میل وعرضی یوز قرق میلدر
تقسیم واحوال سلطنت میرقاتو رایدر سلفده بو اطه‌نك جمله سنه بر مستقل پادشاه
حکم ایدردی صکره حیله ایله قتل اولنوب بکلری ما بیننده مملکتی اولشدیلر حالا
طقوز حاکمی واردر باش حاکمی قول موخی نام شهرده اوتورر سائر بکلری اکا
سال بسال هدیه و خراج ارسال ایدرلر اول طقوز بکلر القابیله بونلردر ١ قول موخی
پادشاهی ٢ پاناسا پنیان ٣ تربکی نامال ٤ پاتی قولون ٥ ویلاس ٦
تانا ناتا ٧ لاولا ٨ غاله ٩ قانده باش بکلری جلوس اتدکده بر فیله بنوب
شهری طولاشر و باشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج کیر که انك نظیری نادردر جوانس

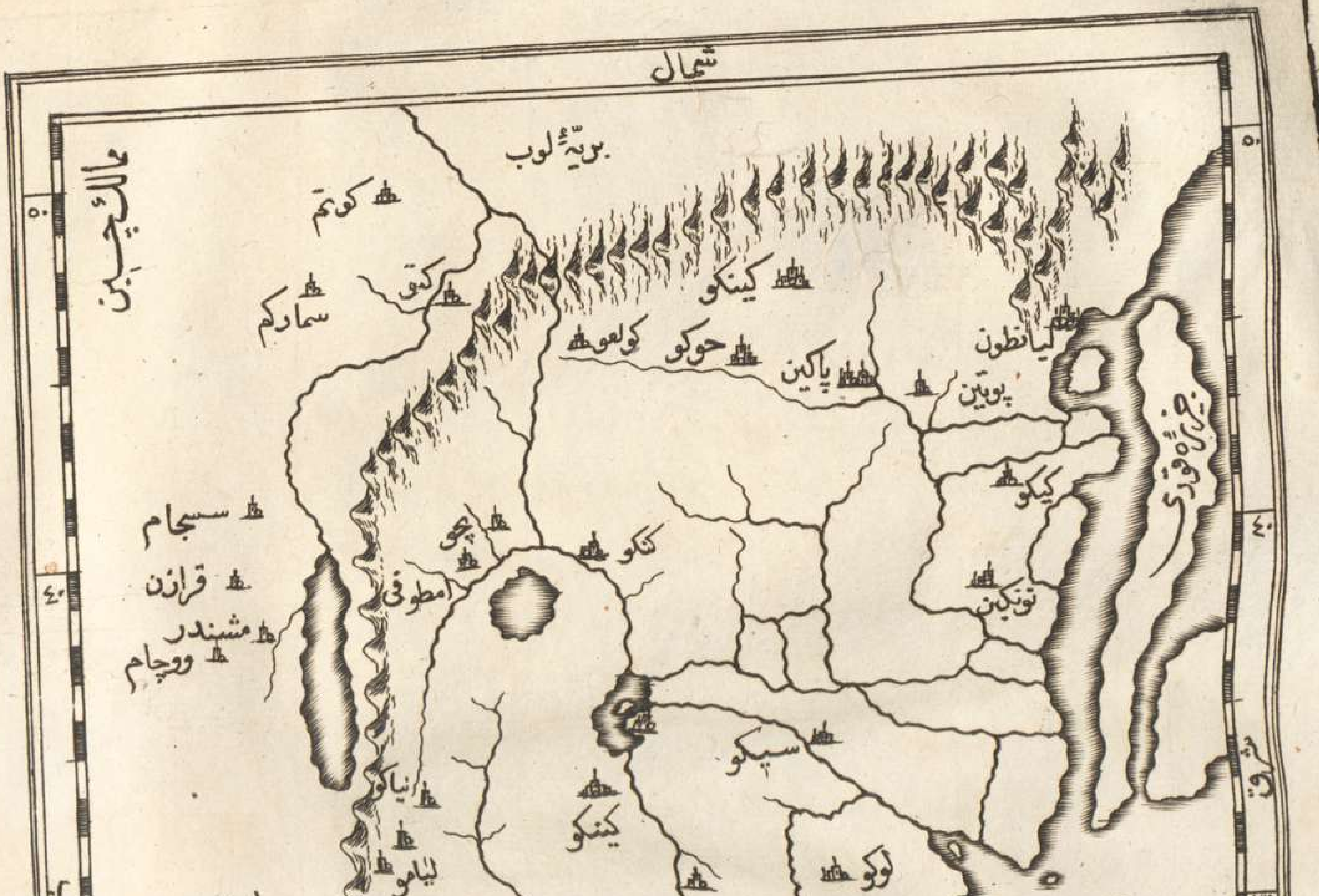
مسالك الممالكده نقل ايدركه راپو نام برجراح بيوك بكى قتل ايليوب راى وتدبير صاحبى
اولمغله ولايتى ضبط اتدى سينغاليلر خوفندن مطيع اولديلر پورتقال الندن اولان قولونبو
نام قلعه يى محاصره اتدى امداد كلمكله الامدى احوال ديانت وحروب وصنعت بوجزيره
سواحلنده ساكن اولنلر اكثر مسلم دراپچروده اولنلر مجوس وبت پرستدر يقين زمانلرده
پورتقال دخى واروب مستولى اولدى ودارملكى قربنده برقلعه بنا اتدى وخلقنك برازى
تنصر اتديلر بت پرستلره سيبن غالى ديرلر اكثر انلردرازقدو بياض وكبس واكول اولورلر
اول اجلدن جبان وضعيفلردر طوب وتوفنك وقلج يرينه قامش ايله قتى نادر دوكوشرلر
وحياكتده بونلر احذق ناسدر وهر صنعتده مهارتلرى واردر التون وكومش ودمر وعاجدن
غايت پاك اينجه ايشلر ايدرلر دمور دن توفنك قونداغى غرايبدن ايدرلر تصوير ده دخى مهارتلرى
واردر اطلسده مسطوردر كه بوجزيره ده براحاق مصور بر مصلوب تصوير اتديكه
اوزونلغى برقولاچ وار ايدى وباش راهبه هبه ايلدى پاپاس دخى برصندوقه قويوب اسپانيا
قرالنه كوندردى انده اچوب كورديلر بو مصلوبك حالنى حكايتده برمرتبه يه وارمشدركه
اورو پامصورلرى بوقدر تشبيه بليغه قادردكلدر ديو اتفاق اتديلر وغايت
مقبوله چوب خزينه يه كيردى وبوجزيره خلقى لهو ولعب صنعتى ايله مشهورلردر هند
وچينى كزوب غريب اويونلر اوينارلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلرى انجق كوبكندن
اشاغيدر بوقاريسنى اورتمزلر وباشلو ينه بر اينجه بز اورترلر واستعمال اتدكلرى اكثرى اپيك وپنبه
قماشلر يدر قولقلرينى التون وجواهر ايله تزيين ايدرلر ومرصع قوشقلر قوشانورلر آب وهوا
بوجزيره كرچه خط استوايه قريبدر لكن هواسى ديار شرق هواسندن ايودر اول اجلدن
نيجه طوايف بوكا آدم جنتى درديديلر زيرا انده ياز حرارتى وقيش برودتى كمال اعتدال اوزره
اولوب ارضى مدام چچكلر ايله مزين وارماقلر اطرافى چايرو چمندر نبات وحيوان ومحصول
بونك ترابى غايت منبت ومحصولداردر اشجارى هر زمان ميوه وير تورنج ليمون انار اغاچ
قاونى وخرما وساير فواكه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ايدرلر بوخرمانك ميوه سنه
قوكون ديرلر اغاجى كمى ياپوب يپراغندن حصير مثال يلكن وليفن بوكوب هالات
ايدرلر وكمى تختهلرينى خرما اپى ايله بغليوب دمرچوى قاقمزلر نهايت بونده پرنج ازاولور
انى مالابار مملكتندن كتورورلر نهار قسمندن دارچينى وقرنفل وبوبر ونارجيل وعود
وانواع عطر ودابة المسك اولور بوجزيره نك دارچينى ايو وچوق اولور وما نلرى انك
اغاجى ايله مالامالدر التون وكومش وساير معدنلر واردر لكن ملوككى افتخار ايچون
انلرى قوريوب قازدرمزلر جواهر قسمندن ياقوت وپيروزه وسيلانى ديدكلرى
سنبلى رنك جوهر والتون رنكنده كهربا كبى برجنس جوهر والماس كانى دردرياسنده
لؤلؤ وافردر كان وكبريت وساير متاعى بى حددر حيوانات قسمندن كيك وارنب وخوك و
آخر شكار جانورلرى چوقدر خصوصا فيل بونده وافر اولور وبونك فيلى ساير ديار فيللرندن ايو
وبيوك

و بیوك و معتبر در بو جانور قره جانورلرینك اعظمی اولوب ایاقلری مستدیر طوكوز كوزلی
قلقان قولاقلی در بورنده اوزون مجوف خرطومی وار در كه اكل و شربی خصوصنده انسان
اكلی كبی در دریسی غایت قالین اولمغله حیوانات نیشندن الم چكمز و لونی اكثر كوكچل
و بوز در بیاضی ذی قیمت و نادر اولور و بو جانور بالطبع وحشی در بو جزیره و سائر اولدوغی
یرلرده یبانیسی سوری یله كزوب بری برندن ایرلمزلر صید اولندقدن صكره اچلق ایله
از زمانده مونس اولور و شولقدر تعلیم قبول ایدر كه بعض مرتبه ده كویا كه عاقل در
خدامنك اشارتنی فهم ایدر و مطیع اولور بونك دیشی سی ایكی سنه كبه كزر و عمرنده
بركره طوغرر و ایكیوز سنه یاشار جنكه ایو در لكن آتشدن قورقار بو جزیره ده فیللری
اوچلر هر بر قارش ایچون متعین بها وار در بیوكنك اكا كوره قیمتی زیاده اولور و بو دخی
تجربه اولنمشدر كه آخر دیار فیللری بو جزیره فیلنه بر كونه تعظیم و تكریم ایدر و بو اركك
فیللرك اغزنده ایكی دیش بتر عظیم بیوك اولور اكا عاج دیرلر دیشیلرینك اولقدر بیوك اولمز
وزنله بیع اولنور و بو حیوان بطیء الحركه كورینور لكن یورودكده پیاده بونك اردنجه سكر تسه
یتشه مز و غیور اولوب كاه غیرتندن اكلی و نومی ترك ایدر اطلسده قرستوفوروس نام كیمسه دن
بر حكایه نقل اولنور رمز بو ردیر كه قوشین شهرنده كوردم كه بر فیله صاحبی معتاد اوزره یم
ویرمیوب فیل اظهار شكوا اتدكده صاحبی یم یدوكی لكنی كوستردی كه دلنمش یم استرسك
بونی قزانجی یه كوتور یماسن دیو اشارت ایلدی فیل لكنی الوب قزانجی یه كلدی قزانجی
لطیفه قصدیله بر ایكی چكنج اوروب ویردی خرطومیله اوه كتوردكده صاحبی بكنمیوب
ازار ایتدی و كرو كوندردی بو كره دخی الداوب و یردكده صویه باتردی كوردی كه دلكدرلسان
حالیله خلقه شكایت و قزانجی یه هجوم ایدوب اولدور یازدی خلق اوشوب قورتاردیلر
ویمایوب ویردی كتورب صویله امتحان اتدكدن صكره اوه كتدی نفسنده واقع ایسه بو حیوانك
زكاسنه دلالت ایدر و بونده زرافه اولور بو دخی بر غریب حیواندر اوك ایقلری یوكسك اردایقلری
الچق بوینی اوزون الاجه بنك بنك در و بونده كوپل دیرلر بر جنس جانور دخی اولور كه سكسره بكزر
حیه نك غایت عدو سیدر دو كشور یلان انی صوقسه پورتقال دلنجه یرو اسر بننه رادیدكلری
اوتی بولوب یمكله دفع ایدر و بو جزیره قوشلرینك توكی الاجه كوناكون رنكلر ایله منقش
و لطیف المنظر در بونك سببی حرارتدر دیرلر لكن خاصه اولدوغی ظاهر در بلاد بو جزیره نك
باش شهری قول موخی در سیلان دخی دیرلر شمال سمتنده هنده قارشی بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ وار در بو یقینلرده پورتقال انك قربنده بر قلعه یاپدیلور نسو قولونبو
نامیله بر شهر یازوب بر معتبر شهر در ایو اسكله سی وار در اهالیسی بر پاغو دك یعنی
صنمك دیشنه طپارلردی پورتقال انی الوب خلقی استرداد ایچون وافر التون عرض
اتدیلر ویرمیوب سحق اتدردی و پادشاهلرك بیوكی انده اوتوروب سائرلتی
بكلردن خراج الوردیكندن بو قولونبو اطلسده مذكور اولان قول موخی اولمق

کورینو رباقی شهرلری بونلردر دلی تور و دیبایلیغان وغانا قوراپونك یانده نوقورا اطه لری
واردر کوچك جزیره لردر وجنوما قوتان وناپاتانا وتریقالامات وماخی اطلسده
اولان قول باخی جائزدرکه بواوله وبونك قارشیسنده چینه پاتان اطه سی اولو وسکانی
مسیحیلر در پورتقال انلری هندده نارسینغا پادشاهی خوفندن دوشوب بوجزیره ده
اسکان ایلدی بوجزیره نك رأس اولی شماله در اکا مراشی دیرلر ورأس جنوبنه دنوردیرلر
اطرافی طوطا جام وبندرغالی وبالی جام ودنوردن صکره مکاتم ورأس کادی وترکاملی
ومراشی وشلم ومنادر وکدرملی ومندم وبرولی در بنادر مشهوره سندن بندر کلنبو
طرف غربده بر عظیم بندردر بندر برولی دخی غربده مشهور بندردر بندرغالی کمیلره
جمله دن موافق اولوب غرب وجنوبده رأس جزیره ده در بندر بلی جام جزیره نك جنوب
جانبنده بر بندردر بنادر صغاری ایسه وافردر انلره سفاین داخل اولماز بعض نسخه ده
بوجزیره نك شهرلری واسملری مسطوردر قالپتور وغرمالیه وپسقاریه وحاناالتی عرضندن
سکز عرصنه وارنجه جبال بوجزیره نك اکثر طاغلری جنوب طرفنده اولوب وسطنه قریب
یرده بر مرتفع طاغ واردر انده بر قیا اوزرنده آدم قدمنك اثری اولمغله دیرلرکه حضرت ادم بوجبل
اوزرینه ایندی که اکا جبل راهون دیرلر واثرانك قدمی اثردر اول اثرك طولی ایکی قارشدن
زیاده در لکن پوت پرستلر کندیلرك زعمنجه پیغمبرلری اولان سورغومویان نام کیمسه نك قدمی
اثریدر دیرلر واصنامه عبادت آیینی چادان وچین خلقنه اول تعلیم اتمش اوله وبو موضع
قدم بر عظیم زیارتکاهدر هر طائفه دن بی حد خلق هند وچین وآخر دیاردن کلوب جمع
اولورلر وطاغ دیبنده اولان کولده یبقانورلر بوزعم ایله هرکیم بوندن یونوب قدمی زیارت ایدرسه
جمله کناهلری عفو اولنه وبو طائفك قله سنده ایکی مکلف تربه واردر آدم وحوا تربه سیدر
دیو اعتقاد ایدرلر واهل جزیره انده اولان غارده اعتکافه کیررلر بونلره بعض درجه لر
وزنجیرلر ایله چیقیلور وبو جبل نیچه کونلك مسافه دن کورینور هندیلر اعتقادنده
جنت آدم بوجزیره در وانده خلق اولندی جبل مزبورك اطرافی اشجار عظیمه اورمانلری چوق
وسازلق وبتاقلقلردر اراسنده ایری یلانلر اولورلور نسوایدر بوجزیره ده اولان
عجایباتك بری آروتان دیمکله معروف نهرده برجنس بالقدرکه اکا ال ایله یاپشن
محموم اولوب صالیویردکده فی الحال فورتیلور جزایر فال سیلان غربیسنده یوز
اون بش درجه طول خط استوادن یدی درجه عرضده وارنجه شرق جنوبدن غرب شماله
ممتد اوج سطر جزیره لردر هر سطرنده جزایر معلومه واردر غرب طرفنده انکنه اولان
جانبك اولی که جانب شمالده در فال کبیر معناسنه اکا بلی فنین دیرلر اندن جنوبه
شریافنین یعنی فال صغیر بعده بنز بعده اکنی وکل فتز وبنجارم وکل فتی وبقرا
فنی وبلی فتی نام جزیره لر وسطر وسطانی ده شتلاکم وکنج منجلم وامینی وفنی وکور نام
جزیره لر وسطر بری ده کانی واندرواو کغینی وملکی نام جزیره لردر بونلرك اکثری
دوکندیدر

دوکندی در باقی جزایر بو محله کلنجه کشف اولنوب تعیین محل قلنان جزیره لر فرنکی
جغرافیالر وکره لر رسمنه تطبیق ومحلنی تحقیق ایله یازلدی کتب اسلامیه ده مذکور اولان
جزیره لرك بعضیسی موافق بولنمغله ضمنا کلاملری درج ونقل اولندی چوغی جزایر غیر
معلومه اولمغله بو محلده اجمالا انلرك دخی اسماسی یازلدی تا که غفلت ایله کچلدی صنمیه
جزیرهٔ صنف تقویمده جزایر چیندن طولی ایکوز میل شرقدن غربه ممتد بر جزیره درعودك
ایوسی بوندن کلور قماربونك غربنده در دیو یازر قماردن مراد سوماتره در قمپار اولکه سی اسمیله
تسمیه ایدرلر وبو صنفه صنجی دخی یازارلر جاوه اولمق جائزدر جزیرهٔ صند ابولات سرندیبدن
شرقه طولی ایکیوز میل بر جزیره در انده ساج ومثلث الشکل عنب اولور دیرلر جزیرهٔ کله
تقویمده هند ایله چین اورته سنده بر جزیره در طولی سکزیوز میل دیو یازار وقیصور بونك
شهرلرندندر دیمکله سوماتره ایدوکی متعین اولور جزیرهٔ لنجالوس بحر هندده خط استوایه
قریبدر دیرلر کافله لنکالوس دخی یازرلر جزیرهٔ مهراج تقویمده یوز قرق بدی درجه طولده
و بیوك جزیره در جزیرهٔ سریره دخی دیرلر دیو یازر ابن سعید جزایر کثیره دروممهراج ملوکنك
لقبی اولمق دعوا ایدر تاریخ هند جدیدده ملك مزبورك ملکنه نهایت وجنودینه حد وغایت
یوقدر وبر کشتیٔ تیزرو برله ایکی ییل سیر اولنسه انك جزایرنی طواف ممکن دکلدر دیو لاف
وکذاف نقل اولنمشدر بو مقوله سوزلر کذب صریح اولدوغنده شبهه یوقدر جزایر ذنب
محیط ده ایدر بری برینه قریب جزیره لردر هر بری کورینور الا هد مثی دن سوید ویه دك
ماین واسعدر محل وفونیغار وکیل وادو انلردن اما بونلرك جنوب جانبنده اخری تحقیق
اولنیوب بعضیلر کثرتندن کنایه اون بیك واردر دیرلر جزایر وبحی اندراوی اون بش جزیره در
مابینلرنده بوغاز وصونك اقلی اوچ قولاچدر جزیرهٔ کری ناك یاری جزیرهٔ کشفلا اندراوی
سابقی ایله ایکیسنك اراسی دورت میل قدردر جزیرهٔ منجل فورجزیرهٔ سرجل جزیرهٔ
جامس قله جزیرهٔ اندرمندا جزیرهٔ زانج تقویمده راء مهمله ایله بحر هند ایله چین اراسنده
بر عظیم جزیره در دیو یازر تاریخ هند جدیدده جزایر هندك جمله سنه زانجات دیرلر زیرا اکثر
نارجیل دیدکلری که زانج در بو جزیره لردن جلب اولنوردیو نقل ایدر جزیرهٔ رامنی ابن سعید
بونك دوری سکزیوز فرسخدر دید وکندن جاوه سوماتره بورنوی اطه لرینك بری اولمق
فهم اولنور ومسعودی ایدر سرندیبه قریب بیك قدر جزیره واردر جمله سنه رامین دیرلر
جزیرهٔ انقوجه بحر چین ده دورتیوز میل احاطه ایدر بر اوزون جزیره در دیو عنقوجه
والموجه اسملری ایله یازارلر غالبا لوقونیا جزیره سیدر جزیرهٔ واقواق جزایر چیندن جبل
اصطیفون وراسنده ساحله قریب در دیو یازارلر ودیرلرکه بونده بر نوع درخت واردر اکاشجر
وقواق دیرلر یپراغی انجیر یپراغنه بکزر آذرآینده خرما چچکی کبی چچك ویروب اندن ایکی انسان
ایاغی چیقر تدریجله نیسان آخرینه وارنجه تمام بدن انسان ظاهر اولوب خوشه مثـــال
حسنا جاریه لر صاچندن اصلور طور حزیران کچدکده نصمکره دوشمکه باشلیوب نصف

شهره دك تمام دوشر ودوشدكجه واق واق ديوايكي اوچ دفعه چاغرر واولور كيدر بونلرك
بدننده كمك يوقدر تاريخ هند غربي ده بو جزيره رامينى جزيره سنه متصل بر جزيره در وبونده
نيجه معادن واشجار اولور لكن مسكون دكلدر احيانا شدت روزكارله بعض كمى واصل اولور
وبو جاريه لرك نسوان كبي سودى وفرجى محققدر كاه بعض ناس انلر ايله مجامعت ايدوب
رايحهٔ طيبه ولذت عظيمه بولورلر فقير ايدر بو جزيره هنوز كشف اولنميوب وقوعى بلنممشدر
اما بعض اوصافى ايله اصلى يوق وقواق نامه حكايه لرى قبيلندن اولدوغى ترجيح اولنور
اكرچه افاعيل طبيعت وتلاعب امزجه وكيفيتدن بومقوله نسنه لر صدورى بعيد
دكلدر زيرا اشكل انسانده نبات واردر ونباتدن حيوان تولدى واقع ومقرردر مواليد ثلاثه
بعض امتزاجات ايله برى برندن صدور ايده كلمشدر فن اكثير وعلم فلاحت وقاعدهٔ حكمتدن
بهره دار اولنلر بو امورى انكار ايلمزجائزدركه بو شجرك اصلى مادهٔ انسان ونباتدن مركب
برشى اوله بوندن قطع نظر اسرار خواص طبيعت ورموز قواعد حكمته واقف بر حكيم بو
معارف ايكى نوعك مادهٔ اصليه سنى تأليف وتركيب ايله ايكيسندن مركب بر نوع اخر
وجودينه باعث اولمق حد امكاندن خارج دكلدر جزيرهٔ القرود دورى التيوز ميل بر
جزيره در سكانى سراپا ميمونلر اولوب ايچلرنده بنى ادم يوقدر ديو ابن اثر وابن وردى نقل ايدرلر
جزيرهٔ البيمان خلقى نصارى وبهادر اولوب قاج باش كسرسه او قدر عورت الور جزيرهٔ الرخ
فارسى لغتلرنده ختو ديدكلرى اون بيك قولاج قنادلى معدوم الجسم قوش بونده در ديرلر
جزيرهٔ برطاييل قلقان يوزلى ادملرى اولوب كيجه قرنفل يغنلرينى متاع يغنلرينه تبديل
ايدرلر وبونده بر طاغدن دائما طبل اوازى كلمكله دجال انده اوله جزيرهٔ محترقه اوتوز ييلده
بر كوكب بونك سمت رأسنه كلدكده جمله نبات وجزيره يانه جزيرهٔ عود بر ذراع بو يلى غرانيق
طائفه سى بونده اوله بيلده بر باشلرينه قوشلر اوشه جزيرهٔ سكسر خلقى كلب باشلى قايش
بالدر اوله ادملك امو زينه بنه لر جزيرهٔ صيدون بو صيدون بر ساحر ملك اوله مرمردرك
اوزرنده جزيره ده بر قصر ياپوب حضرت سليمان اكا غزا ايده وجنكده دوشره لر جزيرهٔ
سلاهط انده بر نوع ميوه اولا كه يينك عقلى كيده جزيرهٔ مسكرنه خلقى اوچ اى غائب النى اى
اشكاره اوله جزيرة القصر بونده بلوردن بر قصر اوله اكا توجه ايدنه سستلك عارض اولوب
دوشه وجزيره اوتدن يسه ايو اوله وجزيرهٔ اطوران خلقى بهايم باشلو اوله جزيرهٔ تمساح
خلقى كلب كبى قويروقلى اوله جزيرهٔ سحاب اوزرنده دائما براق بولوط طوره جزيرهٔ ملاتى
پادشاهنك اق فيللرى اوله جزيرهٔ خالوس خلقى عريان مردم خوار اوله وطيراغى كومش
بر جبل اوله جزيرة القطريه خلقى نصارى اوله جزيرهٔ السلاسى انده طوغان وشاهين
چوق اوله جزيرهٔ يسفهان جزيرهٔ حيران خلقى قصير القامه طويل اللحيه اوله جزيرهٔ
سعالى ارى عورتى بلورسز وديشلرى طشره بر طائفه اوله جزيرهٔ تنين انده بر اژدر
ظهور ايدوب اسكندر باقر اوكوز ايله هلاك ايليه جزيرهٔ صوصاق طاشدن بر شهرى اوله
خلقنك

شمال
جنوب
بریهٔ لوب
كوتم
سمادكم
كتقو
كينكو
حوكو
كولعو
پاكين
پوتين
ليانطون
كيكو
تونكين
كنكو
سپكو
لوكو
الولونه
سپجام
قرازن
مشندر
ووچام
نياكو
لياموا
اموی
جامای كولی
طوليه
كيبون
طوسيو
پياكو
كيحو
نيلم
كانس
قوچين چينه
ينكومه
جزیرهٔ لوقونيا
مانلهه
پغو

خلقنك اوازی اشیدیلوب کندی کورنمیه جزیرهٔ قلهات خلقی سکسر اوله جزیرهٔ توریه
اطرافنده طاغ کبی دریا جانورلری کزه جزیرهٔ لاقه کثرت ماردن خراب اوله عودینك رایحه سی
طشره کنور مینجه چقمیه بونلرك اکثری اکاذیب اقلیمیان قبیلندن اولوب عجایب المخلوقات
یازنلر مجرد استغراب اولنسون دیو امور مستحیله ذکر ایدوب بی بصیرت مؤلفلر
دخی واقع ظن ایله کتابلرنده نقل ایلدیلر بو مقامده حقیقت حالی اعلام ایچون ذکر اولندی
محیط شرقی جزیره لرینك کشف اولنانی مقدما تفصیل اوزره یازیلوب نامعلوم ومبهم
اولنلر دخی اجمالا ایراد اولنمغله بو بابده استیعاب حاصل اولدی کنارلره قریب بعض خرده
جزیره لر دخی قالدی انلر سائر ممالك بیانی ضمننده ایراد اولنور من بعد آسیا قسمنك بیوك
قره سنه چین اقلیمندن بدا ایده لم فصل ٢٠ در بیان اقلیم چین وماچین یکرمیجی فصل
اقلیم چین بیاننده در محیط شرقی سواحلنده چین اول اقلیمدر عرفیه در تعریب ایدوب صین
دخی دیرلر وچین بن یافث اسمیله تسمیه اولندوغی روایت ایدرلر قدماء یونان اکا سینا
ویرلوسی تامن وبعض متأخرین مانجی دیرلر بو اقلیم آسیا اقلیملرینك اشبهی در حدود چینی
شرقده ایکی بیك میل قدر اوقیانوس احاطه ایدر غربده داماذی طاغلری که اردی
تبت وبعض ممالك هند در قرب محیطه وارنجه جنوبده اوقیانوس ایله هندك سیام اولکه سی
شمالده ختای وتاتارستاندن عظیم طاغلر ایله منفصل ومحدود در جهت شمالده اوچیوز
میل جرمانی دیوارکه بو اوتورو قوران طاغلرینك کدکلرنده تاتار هجومنی دفع ایچون بنا
اولنمشدر مسافه لور ونسو ایدر چین وسطنده عرض اوتوز ایکی درجه واخرنده قرق التی
درجه در ویوز التمش درجه طولدن التمش التی درجه یه منتهی اولور لکن اطلسده وکره ده
رسم بو قوله مغایر در انلرده دخی اختلاف اوزره تقریبا یوز اوتوزبش درجه طولدن یوز اللی بش
درجه طوله وارنجه ویکرمی درجه عرضدن اللی دورت درجه عرضه منتهی اولنجه رسم
ولنمشدر پس جنوبدن شماله امتدادی دور تیوز اللی میل جرمانی وشرقدن غربه عرضی
ایکیوز یتمش میل جرمانی اولور فلیبوس قولنجه طولی التیوز میل جرمانی وعرضی
اوچیوز میل جرمانی اولور وبو جمله تقریبی در واقلیم چینك شکلی مثلث دکل مربعه
اقربدر تقسیم چین اقلیمی اون اوچ حکومته بعضلر قولنجه اون بش حکومته تقسیم
اولنور سلفده بونلرك بر بر مخصوص حاکمی وار ایدی حالا جمله سی بر سلطنت اولوب بر پادشاه
حکمنده در دیو لورونسو تحریر ایدر لکن اقسامنی بیان اتیمز وفارسی قانون نامه که غالبا
تجاردن بری یازوب سلطان سلیم ثانی یه ویرمشدر چین ایله ختای ایکیسی بر مملکت اولمق
اوزره مجموعنی اون ایکی قسمدر دیو تحریر ایدر لکن چین وختای هر بری حدود معینه ایله
مستقل بر سلطنت ومملکت اولدوغی کره لرده مرسوم وجغرافیا کتابلرنده مسطور در اول
اجلدن بو مقامده اول شخص مجهولك اکثری لاف وکذاف اولان کلامنه التفات واعتبار
اولنیوب اقلیم ختایه مناسب بعض حکایه لری انده یازلدی وچین اقلیمی تقسیمنی

تحریر اولندی احوال سلطنت لورونسوایدر چین پادشاهی شرق پادشاهلرینک
بیوکیدر اکثر زمانده کونیای نام شهرده اوتورر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر قره ده
خطای خانی ایله ودریاده چاپان پادشاهی ایله اکثر جنك ایدر وسائر پادشاهلردن
مالدار در یالکز قانتا مملکتندن التیوز بیك وقیه کومش محصول سنوی کتوررلر ایبك
عشرندن وطوزکمرکی محصولندن النان مال عسکر مواجبنه کفایت ایدر منقولدرکه
قچن بو پادشاهك موین وتیبور اوبار مابکاری ایله دورت ای قدر محاربه سی اولدی اول
مدتده ایکیوز کره یوزبیك التون خرج ایتمشدی رومانك اسکی پادشاهلری هیئتنده تاج
کیرو جلوس ایدر زینت واینی انلر طرزنده ایدی حالا عظمت ودارانده انلردن چوق مرتبه
زیاده در لکن بو پادشاه خلقه کورنمز سرای خدامی بله کورمزلر انجق مصحبتی زوجه سی ایله در
حرمنده نیچه یوز جواری اوزرلرنده ضابط خادملر ایله خدمت ایدوب طعامنی دولابدن
زوجه سنه ویررلر اول دخی کندی چاشنکیرلك ایدوب اری اوکنه قور مع هذا بونك مملکتنده
بر معلومی اولمدوغی ایش اشلنمز هر یرده جاسوسلری واردر وزیری دورتدر چین خلقی انلره
قولاووی دیرلر وبونلر عثمانیان وزراسنه بکزرلر لکن بونلر عارف وامور دیده واختیار اولملق
شرطدر طغراده بو کلماتی یازرلر کوك تکریسی استینه صلح ویرر هر کیمکه صاحب آرا آنی
بولور و پادشاه مهرینك نقشی بر ییلان صورتی درسرایی غایت مکلف اولوب اوطه لری
التون وکومش وجواهر له مزیندر وکندی محافظه سنه مخصوص مهیب درازقد طاغستان
عسکری واردر الاجه لباس کیورلر اوزون عریض قابجلر کتوررلر که تخته پاره سنه بکزرر
چین خلقی بونلره آلیمینی دیرلر انلرك ایچنده اوچیوزی عفریت مثال عجبنه قیافت
اشخاصدر وبو پادشاه چین مغول جنسی در خلقنه غایت مسلط اولوب بر کیمسه امرینه
مخالفته قادر دکلدر خلقك دینی ادا ایدر ومحبوسلری چیقارر عسکرینه عظیم ویرکولر
ویروب احسانلر ایدر قزقرندا شنی تزوج اسکیدن عادتدر وکندی قزینی شجاعتله مشهور
اولنلره ویرر وتاتار خوفندن سرحدلری مضبوطدر خارجدن کیمسه داخل اولامز
الا که النده پادشاه مهری ایله اذن کاغدی اوله بریردن ایلچی کلسه سرحدده اوتوروب
حاکمی پادشاهه عرض ایدر خبر کلنجه بونك خرجنی کوررلر اذن اولدقده یانه وافر
ادم قوشوب تختروان ایله تختکاهه کوندررلر نیچه معتبر کیمسه پیشکش ایله استقبال
ایدرلر ونکریمله کتوررلر پادشاهه بولشمق ایچون اکا برکون تعیین اولنور اول کون دیوانه
واروب تشریفاتی بونك اوکنه دوشر پادشاه اوتوردوغی جام اوکنه ایله در واول
محل مقام فغفوردر دیو کوسترر دخی دیز چوکوب دورت کره اللرین کوکه قالدررسر
کاتبی کلوب بونك کلامنی وتقریرینی تحریر ایدوب تبلیغ مرام تمام اولدقدن صکره
قالقوب آردین کیدر بو چین پادشاهی عظمته واعتبارات باطله یه غایت
مائلدر کندویه ابن الله دیدوررر ومملکتنده کندودن غیری مستقل حاکم

اولدوغنه رضا و یرمزانجق بر قایم مقامی واردر آکا توتان دیرلر خلقك جمله دعوالرینی دکلیوب
فصل ایدر و سائر مهماتی کورر یلده بر کون مجلس عام و دیوان ایدر اورته یره بر چوب براغرلر
کلوب سلام ویرنلر فرمان ایله اول چوبه بر ر نیشه اورر لر بعده اول چوب برغریب هیئته
کیررکه قصد انسه لر اولماز احوال سیاست چینی لرك سیاستی وجزاسی شدت
اوزره در یانلرنده سرقه دن بیوك جرم یوقدر اکثر قاتل وسارقی حبس مدید وجوع ایله
اولدوررلر وقتلنه حکم اولنان مجرمی درحال قتل اتمیوب سوروندررلر اکثری حبس
وزنجیرده اولورو کیمی دوکمك ایله اولدررلر قایشدن انی بش برمق بر جنس قرباجلری واردر
اصلدرلر ایکی جلاد الی باغلی مجرمی انکله دوکرهر ضربنده قان چقراللی التمش ضربده
جانی دخی چقر کیدر هر سنه بر ایکی بیك مجرمی بو ضرب ایله اولدوررلر وهر شهرده اون
بیك قدر محبوس مجرم بولنور احوال دیانت بو چین مملکتی رسوم وقانون کافری ایله ضبط
اولندوغندن پادشاهلری انك اوزرینه در اما الطلسه مسطوردر که اهل چین اعتقادنده
مخلوقات سفلیه نك خلقی وتدبیری علویاته خصوصا افلاکه منوطدر بونلر کوکلری
معبود بیلورلر و تهجی نك اول حرفی ایله آکا اشارت ایدوب شمس وقمر وسائر کواکبه طپارلر
وشیطانی شکل قبیحده تصویر ایدوب آکا دخی عبادت وسجده ایدرلر وضرری طوقنمسن
دیو مدارا ایدرز دیولر نسه و ایدر بونلرك اکثری بت پرستدر ارلرنده کوکه ویلدزه و آتشه
طپار وار در کیمی کند پلوك مشهوردلا ورلرینه عبادت ایدر مختلف ادیان اصحابی در اکثر اپینلری
آیین مجوسدر حیضده عورته وارر لر و غسل اتمزلر احوال علم ومعرفت چینی لر شریعت
علمنه زیاده مشغوللردر وحاکملری اکثر شریعت علماسندن اولورو انلره لوته نی دیرلر علم
نجومه وحکمت وهندسه یه مائللردر بونلر ممالك مسافه سنی وبعدنی درجات افلاك ایله
وسائر خلقك مقیاسلری ایله مساحه وقیاس اتمزلر بلکه بر آدم صوتی ایشیدلدیکی
یره لی دیرلر میل وفرسخ یرینه بونی استعمال ایدرلر و حروف یرینه معانی ایچون موضوع بش
بیکدن زیاده رموز اشکالی واردر علماسی انی استعمال ایدر بونك مفهومی قوشین چین
اولکه سی وچاپان علماسی ارا سنده معلوم ومعهوددر بری برلرینك لسانتی بلمزلرسه ده
بو رموز ایله مکتوب بلشورلر زیرا الفاظه دلالت اتمز معنایه دلالت ایدر لغت علمنه موقوف
دکلدر بونلر ساعت استعمال ایدر و باصمه قوللنورلر لکن بر صحیفه اوزرینه قازوب باصارلر
حروفی یرلشدروب بصمق بلمزلر اوروپا بصمه سی کبی قوللای دکلدر احوال صنعت وتجارت
چین خلقی اکثر پیشه کر و هنرور اولوب یا نلرنده بطالتدن نامعقول نسنه اولمز اول
اجلدن دیارلری بر مرتبه معموردر که طاغده و صحراده عمارت وذراعتدن خالی یر بولنماز
وانواع آلات یاپمغه غایت قابل ومستعدلردر بونلرك عملی بر مرتبه محکم ومتین درکه
هر ایشلرینی کورن پسند ایدر وخلقی صنور بونلر صنعت خصوصنده سائر دیارلر خلقنی
اعمی طوتوب رومیلری بکچشم عد ایدرلر کاباصمق وطوب دوکمك صنعتی بونلر ارا سنده

قديمدنبرو اولني بلنزلر وبوديارده تجارت غايت معتبر ومشهور كاردر طيب وحرير وبوز
وزعفران وسائر بهار تاجرلري اقطاردن كلوب كيدرلر وبونلر اكثر صنعتي ايو تتبع
ايدرلر خصوصا نقش وتصويرده خرده كيرلك مهارتي بونلر كدرو بو صنعت ارالرنده
عبادتدن عد اولنور نقل ايدرلر كه نقاش ماني چينه واروب آب وهواسني لطيف كوردي
خلقنك شكل وشمايلني بكنوب صنعت نقشه ميللريني كوردي و بو صنعت ايله كندويه
رام ايليوب انلره بركتاب درزودي جمله مانوي اولدبلر واندن بر حكايه نقل ايدرلر كه اوائل
حالنده نقش وتصويرله اشتهار بولوب چين استادلري بوني امتحان ايچون برچشمه تصوير
اتدبلر والنه بردستي ويروب صويه كوندردبلر ماني واروب كوردي قضيه يه واقف
اولدقده قلمني چقاروب بر مرده كلب تصوير اتدي وكلوب چشمه نك آبي لطيف لكن برسك
مرده براقمشلر صو المدم ديدي واروب كوردبلر قلملرين براغوب سز ماني اوليه سز
ديوايانغنه دوشدبلر تبسم اتدي وندن بادبكزديدي بونلر هر بريمز صنعت نقش وتصويرده
بي نظيرايز لكن بوسك مرده يي چشمه دن قالدرمغه قادردكلز ماني ايندي اول صورتي
انكشت ايله چكرمو بونلره طريقني كوستروب اظهار مهارت ايتدي بوندن صكره جمله سي
قبول وتسليم اتدبلر صكره كاري برمرتبه رواج بولدي كه اهالي چين نبوتنه ذاهب
اولدبلر حالا اول قوم ميانده وضع اتديكي ايين معتبر ومعمول به در ذكر عمل فغفوري اطلسده
مذكوردر كه فغفوري ماده سي صدف ويمرطه قبوغي وبعض اجزاء ترابيه در محكم سحق
وخمير ايدوب طپراغه كومرلر سكسن يوزييل ياتدقدن صكره چقاروب اشلرلر وبو طين
اولاده ميراث قالور اكثر عمله كان مايه اجداددر كه اخفاد نوبتنده اشلنوب قانونلري
اوزره نقدر طين عتيق چقارسه يرينه اوقدر طين جديد قونور قانون نامه ده ايدر اصل
فغفوري بر غايت لطيف آق طاشدر كه لطافتنه نظير يوقدر اول طاشي سحق ايدرلر والكدن
كچوررلر يكپاره طاشدن بري برينه متصل اوچ حوض و بري برينه منفذي واردر حوض اوله
اوني دوكوب صو يله حل ايدرلر وصويني ايكنجي حوضه اقيدرلر انده دخي برزمان حل
اتدكدن صكره صويني اوچنجي حوضه اقيدرلر وصولري چكلوب طين قالور دفن ايدرلر
وزمان مديددن صكره قوللنورلر حوض اولك ايشي الچاق وسطك وسط اوچنجينك
اعلا اولور قيش فصلنده اتدكاري فغفوريلرك اوزرينه اول فصلده اولان چچكلري تصوير ايدرلر
سائر فصولده دخي نه كونه ازهار وار ايسه مناسب اشكال ايله نقش ايدرلر ذكر اولنان اواني لرك
اعلاسني اوردانه اوردانه ايدوب آهن خطايدن حلقه لره قورلر سر بمهر يوزبيك درهمه
صتارلر شكسته وصحيح نه چقرسه مشتري طالعنه راضي اولور ودستكه پادشاهي
اعلاسي در بونوعك اشاغي دبنده علامتي واردر وبعض فغفوري اواوركه يرنده بيك درهمه
صاتلور انك كبيلري سائر ديارده چقرمزلر وبعض جنسي التونله برابر وزن ايدرلر وفغفوري ده
اوچ خاصيت واردر كه يشمدن غيري هيچ برجوهرده يوقدر بري بودر كه ايچنه هرنه قونسه

دردي

دره‌ی اشاغه چوقوب صاف ایلر ایکنجی بوکه اسکیمز او چنجی الماسدن غیری هیچ نسنه‌نا ثیر ایدوب خراشیده اتمز الماسی انکله تجربه ایدرلر اندن طعام یمك و شراب ایچمك عقلی زیاده ایدر مفرحدر و هر نقدر قالك اولوب اتدکلری نقش کوزکمسه انشه یا چراغه یا کونشه طوتسه‌لر نقشی ظاهر اولور لو رنسو ایدر چین خلقی غایت ازکیادر بونلرك صنعتی فعلنه مشابه اولوب جرمانیاده و فلاندراده غریب کورینور احوال حرب و شجاعت چین خلقی اولقدر شجیع دکللردر صنعت و تجارتی شجاعتدن و صلحی جنکدن ترجیح ایدرلر لکن ارالرنده سلاح و طوب و تفنك استعمال اولنور و عسکریسی تاتار ایله و بعض جزایر شرقیه خلقی ایله دائما قتال اوزره دردریاده دخی کمیلری وار در هندستانه و مالوقه اطه‌لرینه سفر ایدرلر اخلاق و عادات اهل چین اکثر فلمنك کبیدر درازقد و خفیف اللحیه و کوزلری کوچك اولوردللری نمچه‌دلنه بکزر اکثر صحیح المزاج اولمغله چوق یشارلر و ثیر قوجامزلر اطلسده ایدر چینیلرك اکثر یوزی عریض و بورنی افطس اولور صقاللرینی تراش ایدرلر ارالرنده حسنداراری دخی واردر خط استوایه قریب اولانلری قره یغز و بعید اولانلری کندم کوندرو کندی آیینلری اوزره غایت مؤدب کچنورلر و سائر خلق جهان انلره ادبسز و وحشی کورینور و بونلرك عورتلری حسنا اولور و یوزلرین اورتر لر باشلرین اچوب صاچدن صاچلرینه طراقلر طاقرلر بر عورتنك باشنده‌کاه یکرمی طراق اولور ارلری غایت غیوردر طشره یالکز عورت چقارمزلر و هرکس نقدر دلرسه اولنور هر عورتی براوده اسکان ایدر اولی اولوب زنا ایدرسه قتل اولنور فاحشه قسمنی شهرده قومیوب طشره ده اسکان ایدرلر بونلر یاننده لواطه عیب دکلدر غلمان ارالرنده هندی ارك زانیه عورتلری کبی مبذولدرلر ارلری کلاه کبی باشلرینه برکسوه کیرلر و میته اکل ایدرلر استنجا اتمزلر طعاملری اکثر پرنجدر شرابلرینی دخی پرنجدن ایدرلر دوکونلری یکی آیده اکثر یا مارت آیینك غره سنده اولور ابتداء سا للری دخی اولدر و بیراملری مکلفدر نیجه کون پیاپی ضیافتلر ایدوب چنکیلری و سازنده‌لری و قصه خونلری مجلسه کتورلر و بونلری یمه ایچمه ده منهمکلردر و کندی اولکه سندن چقمق نادر واقع اولور بیکانه دخی اذنسز ولایتلرینه کیرمز چین اکابرلری عظیم معتبر طائفه‌در بونلرك پایه‌لری و مرتبه‌لری یازلمق لازم کلسه فرق اولنور کبارلری التو نله و وسطی کومش ایله ادنا یی لاژوردو سائر الوان ایله رتبه سنه کوره یازارلر و متقدمین طرزنده نیجه لعبلری واردرمیتلرینی بر تخت اوزره اوتوردرلر و بر قاچ کون اوکنده ضیافتلر ایدرلر و انواع حیوانات ایله مصور پنجه‌تو بلزی اوکنده یاقرلر بو زعمله که اول یانان حیوانات بونکله بله حشر اولوب خدمت ایده‌لر بعده اقرباسی و دوستلری جمع اولوب انکله و داعلشرلر کافور و صبر و بعض خوش بوی اشجار ایله انی یقارلر و بونلر بجی علمنی بیلوب یوك کمیلر ایله کزرلر لکن اوقیانوس فورتنه سی شدتندن و قدر غه بالغی کثرتندن کمیلرینی غایت قالن تخته‌لردن ایدرلر دورت بش قارش قالن اولور التون و کومش کندی اولکه‌لرنده

ازدر لكن چاپان اطه سندن وافر كلور ووزن ايله خرجنور لرو بعض كتبده مسطوردركه اهل
چين قبايل عرب كبى شعوب وقبايله رنسبلرينى ضبط ايدرلرحتى بو شخص اللى اتايه چقنجه
جدنى تعدادايدر وهر فخذ فخذندن غيرى فخذدن تزوج اتمز تاكه نسل امورينه خلل
كلميه وبونلرك رجال ونساسى ديباج وحرير كيرلر فقرا وعبيدى الجاق حرير كيوب كزرلر
اولرى واسع ومجلسلرى تمثاللر واوانيلر ايله مزيندر نظافت ثياب ولطافت مكان ايله
مباهات ايدرلر ظريف طائفه در ممالك وبلاد چين اطلسده مسطور اولدوغى اوزره
چينك ايكيوز اللى مشهور شهرلرى واردر انلرك هر برى اسمنك آخرنده شهر معناسنه فو
لفظى يازيلور قانتون فوكبى قريه لرى ايسه بى حسابدر انلرك اسمى آخرنده كوى معناسنه
جو لفظى يازيلور وشهرلرك اكثرى كمى كوتورر انهار كنارنده در هر برينك واسع وعميق
خندكلر ايله متين حصارى واردر وبو اقليم خصوصا دريا كنارلرى شول قدر معموردركه هر ايكى
شهر ميانده ايكى اوچ ميل قدر مسافه انجق بولنور فلبوس ايدر چين نيجه حكومانه تقسيم
اولنور سواحل بحرده قانتان وقوكويم وخيكويام ونانكوى وقسانتوم وپاكين وايچروده
اولنلر قسيباس وقانسى وسانقى وسوختام وهوانوم وجوانا وفوقام وسوينام
وكوبخن وكويانقى وقوچين چينا وقوانسى دردر املكى خصوصنده اختلاف واردر بعضلر اكا
پاكين وبعضلر قسانتوم وكيمى بوكا كنسه ديرلر مملكت قانتا چينك جنوبنده بغو مملكتى ايله
همسنوربرولايتدر دارملكى قند انام شهر قانتا صوينى اغزنده يوزقرق بش درجه طول
يكرمى ايكى درجه عرضده واقع اولمشدر فغفور چين سلفده بونده اولوردى پاى تخت قديمدر
بوكا نمطاى دخى ديرلر فلبوس ايدر بونك دائره سى اوچ ميل جرمانى در نانتو تانتا قربنده
برشهر عظيم در بو اسمله تسميه اولنور برنهر اوزرنده بنا اولنمش بندر مشهور اولمغله اطرافدن
بونده بشيوز كاه بيك قدر كميلر كلوب جمع اولور نحاس وشب ودارچين وابيك ومسك وراوند
متاعلرين الورلر وبو شهرده فاخر قابچلر اشلنور اكا قريب سواحلده نانتو وبراكى وماتان
نام شهرلر واقع اولمشدر وايچروده معتبر شهرلردن سينكوماتو بيوك بندر وتجارت يريدر
چاپان وهنددن بوكا چوق تجار كلور لكن شهره كيرميوب طشره ده اوتورورلر قانون چين
بويله در وشهر مزبور جاقو رسمنده نهر برقلان كنارينه قريبدر بو اولكه اوكنده كنارده
ايمان نام جزيره انجق شكاركاهى دروجزيرهٔ بيغاما وجزيرهٔ سانقوان كه بعضلر اكا دماغا
ديرلر تجارتله مشهور اطه در انده پورتقال طائفه سى مسكن ايدينوب چينه كيرمكه
فرصت كوزدرلر لكن چينيلر بيكانه خلقى ولايتلرينه قومزلر مملكت فوكين سواحل چينده
قانتايه متصل مملكتدر دارملكى فوكينيا كه فوكيان دخى ديرلر بو زاللى بر درجه طول
يكرمى بش درجه عرضده كمى كوتورر برنهر كبير اوزرنده واقع اولمشدر بو شهرك يوللرى
ومحلاتى قاعدهٔ هندسيه ايله طرح اولنوب اسواق وخانه لرنده كمال تناسب وتساوى
رعايت اولنمشدر نهر مزبور شهرك اكثرينى احاطه ايدر اوزرنده اقندى يه قرشى
طوز

طوزو بهاریوکی ایله وافر کیلرکلور قانون نامه ده قوکنسی یازیلن قسم بودر اطلس و کمخاو کتاندن
نازك قوماشلر وسائر ملبوساتدن چینه نسبت اولنان متاعلر انده اولور بوکا قریب دریا
کنارنده چین شبو نام شهر بر جزیره کبی یرده در پورتقال هر سنه هنددن اکا وارر
چیندن بهار یوکلدرلر فغفور چین دخی متاع صاتلمق ایچون انلره مسامحه ایلیوب بر مسکن
تعیین ایتدی انك قربنده چینقو نام شهر که اطلس ده شیشو یازلمشدر یوز اللی اوچ طول
یکرمی بش عرضنده دوشر قانالا که فونالا دخی دیرلر ماتان ارماغی اوزرنده دریادن ایچری در
مهاری که جاقور سمتنده مسو رو یازلمشدر فوکیان نهری اوزرنده ایچرده در نیزاروکه
ناغاری دخی دیرلر قانتوایه واران نهر اوزرنده در بو اولکه اوکنده جزیرهٔ آغوداو جزیرهٔ بوغاتره
کنارنه قریب کوچك اطه لردر مملکت ککیان که قوقیان دخی دیرلر اطلسده شکویام یازلمشدر
چین سواحلنده جنوبدن شماله اوچنجی مملکتدر دارملکی قوقیان یوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز بر درجه عرضده دریا کنارنده قرامان نام رماغك اغزنده واقع اولمشدر بونك قربنده
اولان شهرلر بونلردر نیمبو نهر مزبور بحره دوکلدوکی یرده اطلس رسمی اوزره آشیو نام
جزیره ده بر بندر شهردر لیامپو دخی دیرلر ایپك و فغفوری متاعی بوندن یوکلدرلر اطلسده
جوانس یاریوسدن نقل ایدرکه بو شهرده اوچ آی قدر زمانده کمیلره یوز التمش التی
میك تمان ایپك یوکلندیلر شهر مزبوردن شماله سواحلده آغونا راوتار تاهو نام شهرلر
وایچرده طاغلر اراسنده سیکو پاودو یتون وساجانفو نام شهرلر وار در بوکا سیجانفو
دخی دیرلر کویان کولنه قریب طاغلر ایچنده بر شهردر سبارسا که سابار زادخی دیرلر قورومراین
نهرنه اقار بر نهر اوزرنده در اسقـبانا حقیانه اقار بر نهر اوزرنده در کلیم اطلسده
کولانسیم یازلمش بر معظم ومعتبر شهردر کنارده جزیره پیلغو بر کوچك اطه در آغونارا
اوکنده دوشر بونلردن شماله مملکت نانقی که اطلسده نام کوبی نامیله یوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز سکز عرضنده مسطوردر دارملکی محل مزبورده نانقی اسمیله مشهور بر نهر
اوزرنده بنا اولنمش بلده در اکا نانقین دخی دیرلر ایچرده اولان شهرلرك بیوکی ومکانی در
فغفور چینك بر سرایی دخی انده اولور وکنارده ارجس سارا که جاقور سمتنده آسیسرا
یازلمشدر نانقین ارماغی کورفزنده بونکله آس پیسیا نام شهر کنار بحرده واقع اولمشدر
بونلرده پتوری دیرلر بر طائفه اولور که انلرك اکثری جوجه وشریر وحیله کار
قومدر نانقیدن جنوبه آغوتار ارماغی اوزرنده یاغرقاکه پراعرافادخی دیرلر وقراقارن که
قوراقانو دخی دیرلر ایکی شهردر و بونلر جنوبنده وانی نام شهر طاغ دبنده واقع اولمشدر
بو اولکه کنارنده جزیره اسپیلو بر کوچك اطه در مملکت زیتون که اطلسده قسامتون
اسمیله وجاقور سمتنده کسانتون نامیله مسطوردر نانقین شمالنده کنار بحرده بر دیار مشهوردر
بونك طاغلرنده وارضنده اشجار زیتون بی حد اولمغله زیتون اولکه سی تسمیه اولنور
دارملکی زیتون نام شهر که اطلسده سامتون اسمیله مسطور و یوز اللی دورت درجه طول

وقرق ایکی درجه عرضده موضوع ومذکوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر
مشهور اولوب هند وخطای دن وافر کمیلر کلور ایپك وشکر چوق کلدرلر بودیارده سابقا
شکری عسل کبی طولم ایله صتارلر تنقیه وعقد اتمزلردی صکره اوکرندیلر بوزیتون
شهری بحردن نصف مرحله ایچرودر اوکنده طتلوصودن لیمانی واردر کمیلر اکا داخل اولور
خلقی اول صودن وقیولردن ایچرلر بوندن خان بالغ اوتوز مرحله در وبونك نهری بعض
اقالیم کتابلرنده نهرحمدان یازیلور زیتون خلقی میتی صندل یابقم اغاجی ایله قدرلرینه
کوره یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه اتارلر یلده برکره بوخصوص ایچون
نهر مزبورك کنارنده وافر خلق جمع اولور وبودیارده بر نوع شجر واردرکه میوه سنك
طعمی مختلفدر مبالغه دن کنایه یوزدرلو طعمی واردر دیرلر غریبه برخراسانی تجارتله
زیتون شهرینه واروب نواحیسنده کوردیکه خلق چفت سوررلر شمس اسد برجنده اکین
زمانی دکل ایدی بوزمانده نه اکرسز دیدی آهن اکرزدیو جواب ویردیلر لطیفه صاندی
دهقان اصلنی بیان ایدوب دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هوا کرم اولور بوزمین
معدن آهندر شکافلر ایدرز حرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن شکافلر اشاغیسنده دوکلوب
جمع اولور وکیجه طوکوب بکشر آفتاب برج عقربه وارنجه طوروب هر شکافده وافر
آهن یغیلور اول زمان هرکس کندی تارله سنه واروب دوشرر زیتون اطرافنده اولان
شهرلر بونلردر برمالورنسو کتابنده برمن یازلمشدر سینادیا زیتون کورفزندن جنوبه
کنارده ایکی شهردر وایچه ده تانجیو نهر زیتون اوزرنده در وزنجیو که اطلسده سی شو یازلمشدر
زیتون شمالنده دریا کنارندن برمرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع اولمشدر تنزو زیتون
جنوبنده بحردن ایکی مرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع برشهردر نهر مزبور اوزرنده تنزودن
یوقاری اوتر نام شهر طاغلر دبنده درابراغا نا زیتون غربنده طاغلر ارا سنده برشهردر بونك
نهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کنار قریب جزیره زانجیا واردر جاقور رسمنده جزیره مزبوره
برکوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخر کره لرده واطلسده قوریانامیله شکل هلالیده
برجزیره طویله رسم اولنمشدرکه جنوبدن شماله ممتد طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه
متصل اولمغه قریبدر وطرف جنوبیسی تانقین اوکنی چکر بونك امتدادی اون بش درجه دن
ارتجقدر جزیره مزبوره اطلس رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده اوتوز دورت درجه
عرضدن اللی درجه عرضه وارر بعض کره وپاپامونته ده بونك برایکی شهری یازلمشدر
قوری وتوقسام وشنشو انلردندرو بوجزیره مشرق چین ده تنزونامیله مشهور اولوب
تنزوی خطایی دیدکاری طیب بنده اولور دینلمشدر لکن تنزو بیوك قره ده ایدوکی ذکر
اولندی فلبوس ایدر قوریاچین اوکنده برمعتبر جزیره در اهالیسی توکاقاولی دیرلر
طولی ایکی یوز اوتوز جرمانیا میلی وعرضی اللی میلدر بونده نیچه حکومت واردر مملکت
کونیسای که خنسای دخی دیرلر چین شمالنده برمشهور وعظیم ولایتدر دارملکی
کونسه

كونسه نام شهر اطلس رسمی اوزره یوز اللی بش درجه طول واللی درجه عرضده
بر شهر عظیم و پای تخت اقلیم در بونك چوره‌سی یوز میل قدر اولوب خطایدن کلور پولیسانقوم
نام نهر کبیر دریایه دوکلدیکی یرده وندیك شهری کبی صو ایچنده واقع اولمشدر و بونده شو لقدر
کوپریلر وار در که حسابه کلمز لطیف و مکلف شهر در اول اجلدن چین خلقی اکا کوك شهری
معناسنه کونیساد یرلر لوازم بشریه‌دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه‌لری
و لطیف بیکارلری و کوللرنده بی حد مرغ آبی و بالق شکارلری وصفه کلمز بو شهر خلقی
بونلری اوتره دیرلر قرغه کبی بر جنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بو قوشلری الوب
قایغه کیررلر بر بالق و یا مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صو ایچنه طالوب
فی الحال چقارر و بو شهر دار الملك اولمغله اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن
بوکا تجار کیلری کلوب تجارت ایدرلر فلبوس ایدر شهر مزبور تاتار و خطای سنورنده
شمال جانبنده اولدوغنه جمله مصنفلر متفقلر در چین پادشاهی تختی و خاقان خطای تختی
اولمق روایت اولنور بونك چوره‌سی یوز اتالیان میلی در و طاشدن یاپلمش بر قاچ یوز
کوپروسی وار در بر مرتبه‌که بیوك یلکن اچوب التندن بحر و شهرك ایچریسنده
بر بیوك کول وار در چوره‌سی یدی میل احاطه ایدر ایچنده ایکی اطه اوزرنده پادشاه
ایچون بر معظم سرای بنا اولنمشدر و شهرك محافظه‌سی ایچون مدام اوتوز بیك
عسکر انده طوررر دیو مارکوس‌دن نقل اولندی لکن بو اوصافه عقل سلیم تسلیم ایلمز
و بعضلر دیرلر که مارکوس‌دن صکره بو شهر تخریب اولنوب بو حال اوزره قالمامشدر
تقویمده خنسانك بر اسمی دخی خانقو اولمق اوزره یازیلوب بحردن نصف مرحله
ایچری مسافه طول و عرضی برر مرحله قدر اولندن آخرینه دك سوقی ممتد
و یوللری طاش ایله دوشنمش اولرینك بناسی احشابدن طبقه طبقه عالی سرایلر در
مسعودی مروج الذهبده دیمشدر بلدهٔ مزبوره دجله‌دن اعظم بر نهر اوزنده واقع
اولوب خلقی اهل اسلام و یهود و نصاری و مجوس و سائر اصناف مخلوطدر و بحر ایله
بو شهرك اراسی التی یدی منزل اولمغله کمیلر نهره کیروب شهر اوکنه وارلر بو کلام کرچه
ابو الریحانك قانونده یوز الـمش درجه طول و اون دورت درجه عرضده یازمسیله
مؤکددر لکن ابن سعید بو نهر منصبنده بندر اعظمدر انده فواکه کثیره اولور
و قصب السکر بتر دیدیکی کلام مؤیدی تأیید ایدر شهر مزبورده پرنج و بقول و حبوبات
انواعی چوقدر نقش و تصویر اکثر خلقنك صنعتی در و بالجمله کتب اقالیمده خانجو
و خانکو و خانقو اسملری ایله شهر یازیلوب ظن و وهمدن ناشی چوق تفصیللر اولنمشدر
اعتماد جائز اولمامغله نقل روا کورلمدی خنسا اطرافنده اولان بلاددن بری اونکوین
شهری در بر بیوك کولك اغزنده واقع اولمشدر که اول غدیر دریایه متصلدر
بری دخی آوتك نام شهر در بو دخی دریا کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده

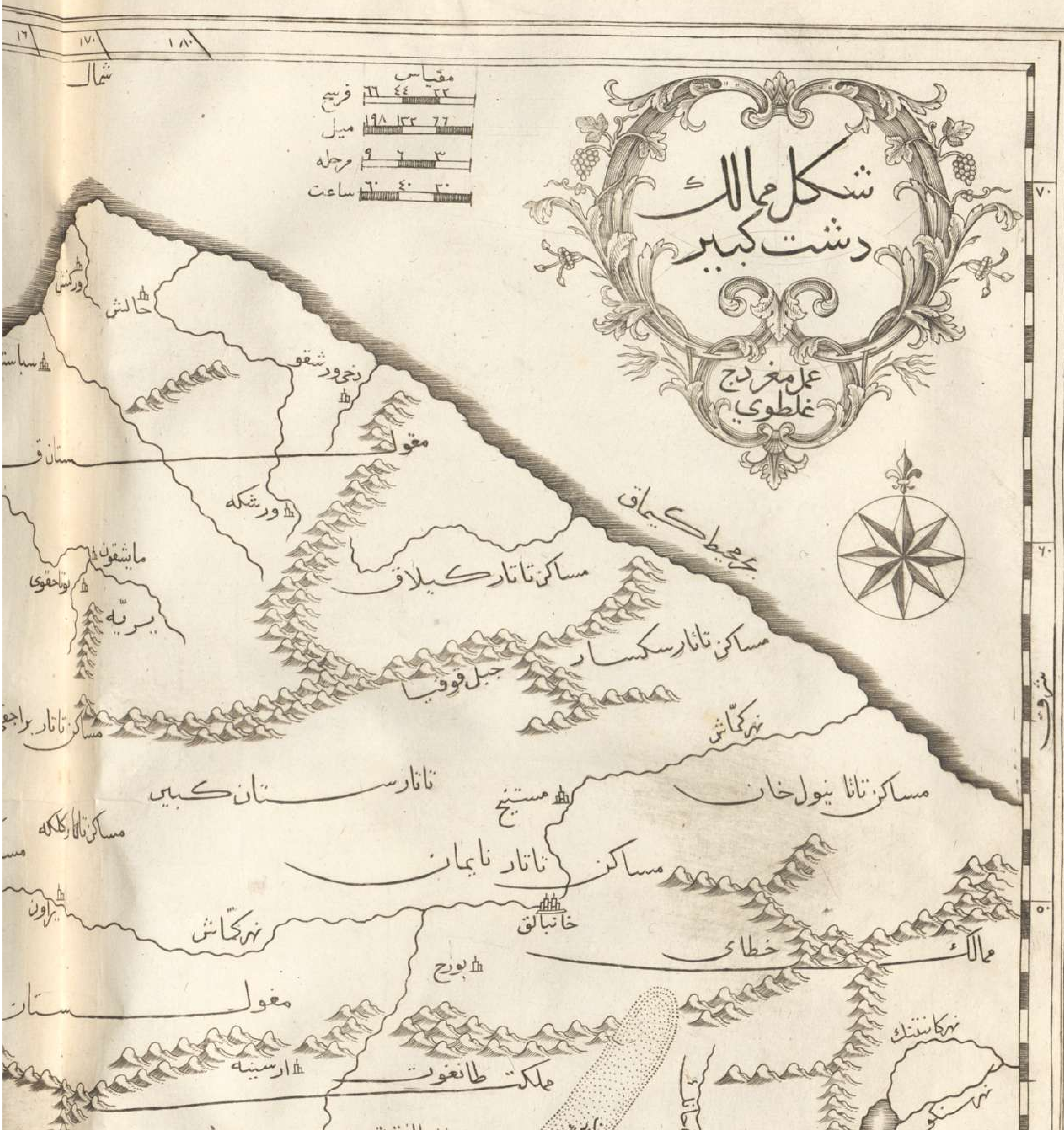
بعده شکر قامشی بتر خوان که جوان دخی دیرلر باقور رسمنده خینام یازلمشدر اللی درجه عرضدن
اوته واقع کورفز بونك اسمیله تسمیه اولنور واهل چین تاتار خوفندن انده عظیم محافظه ایدرلر
جنجیو ایچره کنسه نهری اوزرنده برشهردر جانز ودخی دیرلر انده علم طبك اشتهاری
ورواجی واردر اهل چین عظیم تقید ایله انده اول فنه شغل ایدرلر نجه کوی ایچری نهر
زیاوزاو زرنده در سنکیفو نهر حمدان اوزرنده در قاینجیو بودخی نهر مزبور اوزرنده در
قانیزو دخی دیرلر بونلرده بریدن برینه صواوزرنده کمی ایله کزمك ممکندر زیرا جنکیز خانلرندن
قوبلای قاان بو اولکه یه مستولی اولدقده برنهر عظیم کتورمشدر دیولورنسو تجی برایدر
تاپنزو کنسه نهری اغزنده دریا کنارنده برشهردر سینزو کنسه شمالنده کارده بودخی
برشهردر پانجی شمالده سرحد چینده برشهردر بونلردن اوته خطای ممالکندن آنیا
اولکه سی چین حدودندن خارجده درسواحل چینوقربنده اولان بلاد بو محله کانجه یازیلوب
بوندن صکره ایچری ممالك خصوصنده تفصیله مجال یوقدر انجق اسملری رسمده اطلسدن
نقل ایله اکتفا اولندی لورنسو انلردن قونغو وکوپن چین واورنان وسیجیما وقاداسلی
وشیانسو وکوبانس وسانسی نام شهرلر یازاروبونلرك هر برنده بر مخصوص توتان واردر دیرتوتان
دیو چین خلقی لساننده حاکمه دیرلر وسانسی ده سابقا بر عظیم طوفان اولوب کوکدن
آتش یاغدی واول طوفانك بقیه سی اول شهر قربنده بر غدیر عظیم اولمشدر حالا باقیدر دیو
اهل چیندن لورنسو نقل ایلدی اطلس رسمنده ایچره اولان ممالك بونلردر هونا او
وسانسی وجونا وقوقام وقوانسی وکوشو وسو.نام وقوشین شینا بونلرك شهرلری
اسماسی رسمده مسطوردر احوال ابنیه اهل چین هرشهر وحصارلرینی متین سورلر
وخندقلر ایله تحصین ایدرلر واطرافنه صولر اقیدرلر خصوصا شمال طرفنده اولان عظیم
طاغلر اراسنی بشیوز میل قدر یرده ختای تاتارلرینی منع ایچون قلعه لر وسورلر ایله سد
ایلمشلردر اطلسده مسطور و چین مورخلرندن نقلیله مذکوردر که اهل چین تاریخ کتابه
کلنجه طقسان اوچ بیل قدر زمان تاتاردن رنج بی پایان کوروب بالاخره ترین زو نام چین
پادشاهی عظیم رأی وتدبیر ایله تاتارلندن خلاص بولدقدن صکره بو دیواری بنا
اتدردی واقالیم چینی جمله محکم مسور قلدی وبر یره عسکر قویوب محافظه اربابی تعیین ایلدی
چین شهرلرینك حصار قپولری غایت مکلف ویوللری پرسه وهندسه ایله طرح اولنمش
طوغری وواسع در هر بولنده اون بش اتلو همرکاب کیدرلر وبو یوللرده یر بر صولر اوزره
کوپریلر واردر پو رتقالدن منقولدر که فوکش نام شهرده مرمردن بنا اولنمش بر متین
ومصنع ومکلف قله کورمشلر که قرق درك اوزرنده طورر هر درکك ارتفاعی قرق
قارش وانلکی اون ایکیشر قارشدر اثر مزبور اورو پا آثارینه غالبدر دیرلر وچینك
شهرلرنده وقریه لرنده مکلف معبدلر چوقدر لکن اولرینك بناسی اکثر اخشابدندر ذکر انهار
وغدیر چینك کمی کوتورر صولری وکوللری وافردر اول اجلدن بو دیارده صفاین بی حد درکشتی

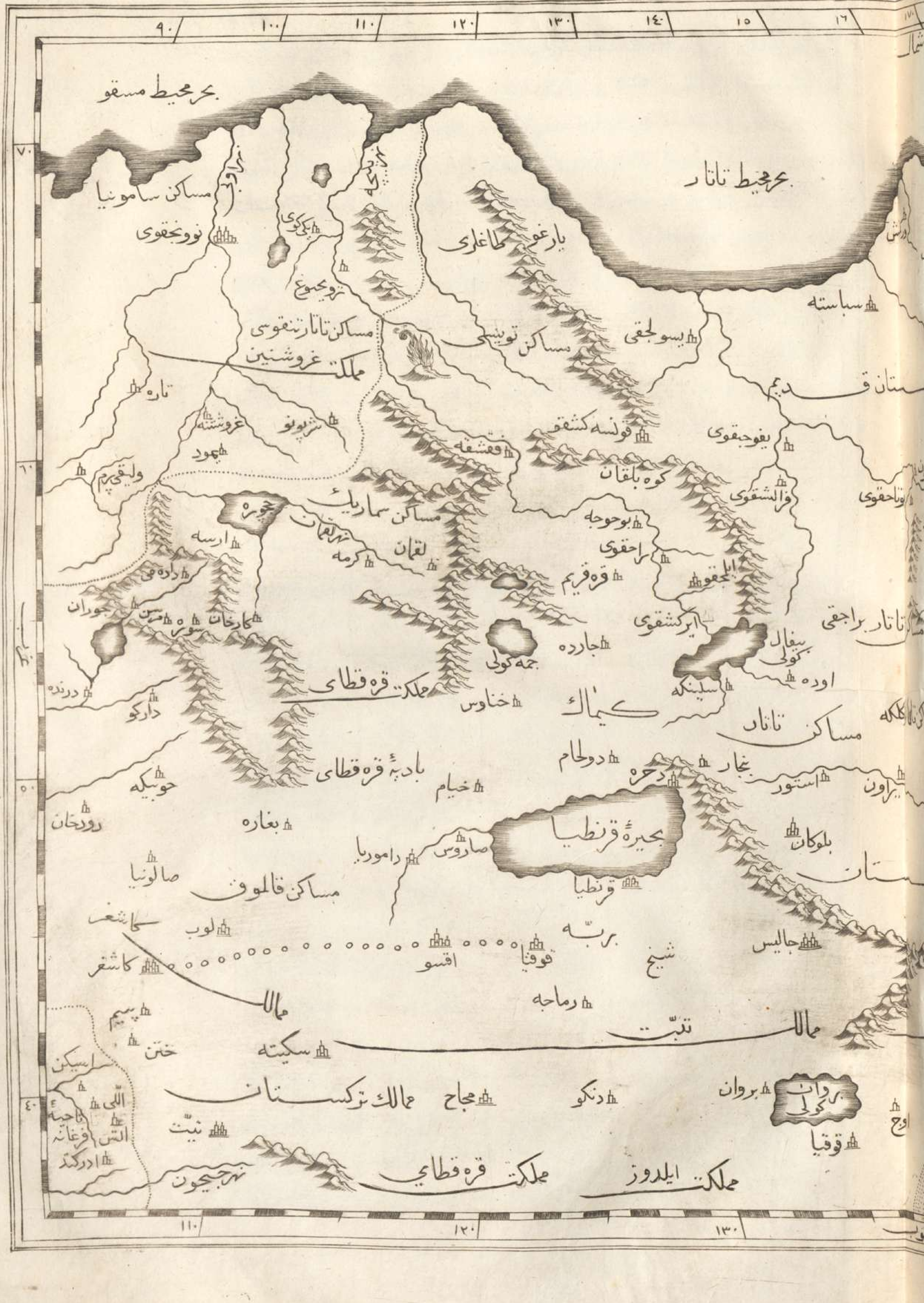
خلقی

خلقی جمله بلاد چین خلقی قدر تخمین اولنور قریه ده ساکن اولانلره کیده ساکن اولانلر غالب
دکل ایسه باری متساویدر و بو صولر شهرلری و نواحیسنی سقی ایدوب خلقه عظیم فائده ایدر
مشهورلری بونلردر نهر قانتا نهر عظیمدر چین جنوبنده کولدن چقوب قانتا شهری قربنده
دریایه دوکلور ایچنده نیچه اطه لر واوزرنده شهرلر واردر نهر نانتو بیوك صودر قانتا صوینه قریب
یردن بحره ایچنده وافر چمنزار اطه لر واردر اطرافنده اولان خلقك تازلری واوردکلری انده اوتلر
نهر برقلان بر واسع نهردر موین کولندن چقوب قانتا نهرینه دوکلور رسیننکوما تو نهری دخی
بوکا قریبدر نهر قرا امار خطای ولایتندن کلوب خیا اونام بیوك کولدن چقوب کچکیانده
اوقیانوسه دوکلور نهر عظیمدر نیمپو قربنده بو صو غایت واسع اولور برکوله دونر و بوکا
قوروموران دخی دیرلر نهر زیتون زیاون دخی دیرلر کتب اسلامیه ده نهر حمدان یازیلور
ختای دن کلوب تاجه شهرنده ایکی بولنور فرع اعظمی شرقه کیدوب بر عظیم کوله
دوکلور که بر طرفندن چقوب کتدکجه واسع اولور روز یتونده دریایه دوکلور اعظم انهار
چین دراوزرنده چوق شهرلر واردر نهر پولیسما نقو ختای دن کلوب برکوله اوغرار اندن
چقوب کنسه شهرنده دریایه دوکلور اغزی غایت واسع سازلقدر کوله بکزر وکنسه شهری
بونك اغزنده در چین ده التی بحیره یعنی کول واردر بری غدیر هیلام که قوشین چینا قربنده در
غدیر چین بونك دریایه اتصالی واردر و بر نهر داخل اولوب ایکی ایاغی دریایه اقر موین
مملکتی بونك اطرافنده در غدیر کویان شی وسط اقلیمه قریب بر غدیر کبیردر اورته سنده
بر بیوك جزیره وکویان شی نام بلده واردر بوکا اوچ نهر داخل اولوب دورت یردن ایاغی
دریایه اقار هر بری انهار عظیمه در غدیر قوقوام کویان شی غربنده در بونك ایکی یردن
ایاغی کویان شی کولنه متصل اولور بونك دخی اورته سنده بر اطه واردر غدیر شین فو
وسط اقلیمده در بوکا دخی وافر خرده انهار اقوب ایکی اوچ یردن نهرلر چقار غدیر سانسی
چینك غرب وشمالنده بر بیوك کولدر میلادك بیك بشیوز اللی یدی سنه سنده واقع اولان
طوفاندن حاصل اولدی نیچه قصبه لر وقریه لردن غیری یدی بیوك شهری باصوب جمله
خلقنی غرق وهلاك ایلدی حالا بر عظیم کولدر جبال چینك اطرافنی احاطه ایدن عظیم
طاغلردن غیری سواحل شمالیه سی عظیم طاغستانلردر اورته ده دخی بر بر بعض خرده
طاغلر واردر اکثری اورمانلی در آب وهوا چینك اکثر صولری لطیف ولذیذ وهواسی
خوب ومعتدل وترابی منبت ومحصولداردر وهواسی صحیح اولدوغندن انده اعمی وعلیل
نادر کورینور نبات وحیوان ومحصولات بو دیارلرك صولی یرنده پرنج اکیلوب سنه ده
دورت کره بچیلور وقوری یرلری سائر حبوبات تارله لریدر وادیلری وطاغلری اکثر
صنوبر اشجاری و بستانلری انواع اشجار میوه دار ایله مالامال اولوب انجق چین
وهندده اوزم وانجیر نادر اولور واکثر طاغلری و صحرالری توت اشجاری درکه
ایپك محصولی ایچون انلری قورودرلر کتان دخی وافر اولور ارضنده التون

كومش ونحاس وحديد معدنلری واردر جواهر ولؤلؤ ومسك وسكر خصوصا راوند
بودیار متاعندندر وبونده برنوع اغاج اولور كه چینیلر آكا لام بالام وبو یرده چوب چینی دیرلر
انواع اورام واسقامه نافع ادویه دندر بو اغاجك كوكی بیاض وثقیل وپكدر وچینك معتبر
متاعی حریر وقماش وراوند ومسك وانجودر حریری غایت وفرت اوزره اولور
یالكز لیامپو شهرندن اوچ آی قدر زمانده یوز التمش التی بیك بطمان ایپك چقدوغی
تواتر ایله منقولدر وباقری دخی كمیلر ایله هند وسنده كیدر قرنفلی دخی واردر لكن ملوكه
اطه لری قرنفلی كبی ایو دكلدر ودواب ومواشی وشكار جانورلری سمور وقاقم وانواع طیور
وافر اولور صوولی یر اولمغله اوردكك انده وفرتی واردر سائر صو قوشلری دخی بیحد دریالكز
قانتا شهرنده اون ایكی بیك قدری بركونده صید اولنور وچین خلقی مصرلو كبی
ایكی اوچ بیك یمرطه یی یازن كبره یه كومرلر بر زمانده یاوریاری چقار وقیش
فصلنده قامشدن سپده قویوب التنه معتدل آتش یقارلر بو طریقله دخی
یاوری چقارلر وبونك صولرنده كوللرنده دریا سنده بالق بیحددر احوال ملوك
اقلیم چین ملوكنك احوالنه كتب اسلامیه ده ظفر میسر اولمیوب انجق
اخبار الدول نام تاریخده نوشروان زماننه دك التی نفر كیمسه یازلمشدر اول دخی
اصلی یوق اخبار كاذبه قبیلندن اولدوغی سیاقندن ظاهر اولمغله نقل جائز
كورلمدی بوندن صكره ظفر میسر اولورسه كتاب الحاق اولنه ترجمه اتدیكمز فرنكی
تاریخلرده دخی مذكور دكلدر بو اقلیمك اكثر احوال رومده خواب وخیال مثابه
سنده اولوب خلط طریقیله قانون نامه ده مسطور اولانك خلاصه سنی بوندن صكره كلن
فصلده نقل ایدرز مراد ایدن واقف اوله تتمه بعض كتبده چینك امور غریبه سندن بر ایكی
نادره ذكر اولنمش جمله دن برچرخ كه متحرك سز مراد اولندیغی قدر دونر وطورر وچین قریه لرندن
بو قریه ده بر غدیر واردر كه یلده بر كره اهلی كلوب براتی غدیره قورلر وطشره چقمدن منع ایدرلر
ات صوده اولدقجه یغمور یغار كفایت مقداری اولدقده اتی چقاررلر وبوغزلیوب اتنی طاغه
براغرلر قوشلر بركیدر وچینده براسیاب واردر كه اشاغی طاشی دونر یوقاری طاشی طورر وكیكسز
اون اوكودر فصل ٢١ در بیان اقلیم ختای یكرمی برنجی فصل آسیا اقسامندن قسم ختای
بیاننده در تعریف ختای قتای وخطای وختا دخی دیرلر اورنسو قولنجه بو اقلیم كوك اسمیله تسمیه
اولنمشدر واسم قدیمی سرقه ایدی بعضیلر كوتای لفظندن تحریف اولندی دیدیلر
ولفظ مز بورمهبط انوار الهیه معناسنه درسبی دن صكره بنی اسرائیلك اون سبطی انده
كلوب تمكن اتدكلرندن بو اسمله تسمیه اولنه حدود شرقده اوقیانوس شرقی وچین جنوبده
هند وغانجس ارماغی وچین طاغلری وحصارلری شمالده جورزاو طوكش دكز
وغربده غالاسیا كه كشمیر وختن ولایتلری در صاحب اطلس بونك حد غربیسنی آسیا
غربیسی ایله تحدید ایلیوب جمله تركستان وماوراء النهری بو رسمده درج وغایت اجمال

اوزره

شكل ممالك
دشت كبير
عمل مغردج
غلطوي
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
بحر محيط كيماق
مساكن تاتار كيلاق
مساكن تاتار سكسار
جبل قوقيا
نهر كماش
مساكن تاتار نيول خان
تاتارستان كبير
مستنج
مساكن تاتار نايمان
خانبالق
ممالك خطاي
مغولستان
مغول
ورشكه
خالش
بوزج
ارسينيه
مملكت طانغوت
طانغوت
سيكون
مملكت طانيو
قامل
اوج
شامو
سد چين
نيوكه
شولكن
ممالك چين
نانكين
سوكو

بحر محيط مسقو
بحر محيط تاتار
مساكن ساموئيا
نووبجقوى
مساكن تاتار تنقوسى
مملكت غروشنين
مساكن توبسى
بيسوجقى
سباسته
قونسه كشفق
كوه بلقان
ققشقه
مساكن سماريك
لقمان
كرمه
ارسه
تاره
غروشته
جوران
درنده
داركو
مملكت قره قطاى
خاوس
كيماك
جارده
جه كولى
مساكن تاتار
بخار
استور
بلوكان
دولحام
خيام
بادۀ قره قطاى
بغاره
حوبكه
رودخان
صالونيا
مساكن قالموق
صاروس
بحيرۀ قرنطيا
قرنطيا
لوب
كاشغر
افسو
قوقيا
شيخ
رماحه
جاليس
ممالك تبت
سكيته
ممالك تركستان
مجاح
دنكو
بروان
نيت
ختن
فرغانه
ادركند
نهر جيحون
مملكت قره قطاى
مملكت ايلدوز
قوقيا

اوزره ذکر ایلدی لکن بز بو فصلده ختایی یازوب ترکستان وماراء نهری مستقل فصللرده
کتوردك مسافه اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طولدن یوز التمش طوله وارنجه واللی
درجه عرضدن یتمشه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر فلبوس ایدر بو ختای اولکه سنك
ابتداسی خالی تاتار سنورلرنده نوروسی طاغلرندن آنیان بوزینه دك ممتد اولور طولی
تقریبا التی یوز جرمانیا میلی در تقسیم فلبوس ایدر بو ختای سرقه دید یکلری اسکی تاتارستان
اولوب تاتار قومی اراسنده بیوك سلطنتدر و بو تاتارستان عتیق اقسامی بونلردر خطای
ونانغوت وتاینغو وتندوك وقامول وقیار وقیام وقاراختای وبتر بونلر اسکی سرقه یی
وایما اوس طاغی واراسنده اولان تاتارستانك اکثرینی وایما اوس غربیسنده اولان
تاتارستانك بر قسمنی مشتملدر احوال سلطنت ختای بو مقامده بز قانون نامه وروزنامهٔ ختای
ترجمه سنك خلاصه سنی نقل ایدرز قانون نامه بر فارسی کتابدر که یکرمی باب اوزره سلطان
سلیم قدیم عصرنده یازوب صکره ترجمه اولنمشدر وروزنامه بر رساله درکه تیمور اوغلی
شاهرخ میرزا خراسانده پادشاه ایکن سکز یوز یکرمی ایکی سنه سنده اعیان دولتندن
شادی خواجه یی ختای خانینه ایلچی کوندروب ارباب معارفدن خواجه غیاث الدین
نقاشی بیله قوشدی و فرمان ایتدی که هراتدن چقوب کانجه کوردوکی اموری
ووقایعی یازه مزبور دخی مأمور اولدوغی اوزره یازوب اوچ سنه دن صکره کلدکده عرض
ایلدی اول امور معروضه حبیب السیرده مطلع السعدیندن نقل طریقیله مسطور
و بو خلالده ترجمه طریقیله مذکوردر قوانین ختای قانون نامه نك اون اوچنجی بابنده یازارکه
ختای قانونلرینی وضعه سبب سلفده ضرورت حسبی ایله خاندان خاقاندن لوزی نام
بر عورت ختای خانی اولوب ضبط ممالك ایچون وضع قوانین لازم کلکله عصرنده برچین
کزین نام بر حکیم ذوفنون عورتك عجزنی کوروب کندویی عرض ایلدی عورت دخی آکا
وزارت ویروب حکیم مزبور تدبیر امور قواعد حکمت وعقل وفراست ایله مشغول
اولوب قانونلر وضع اتدی وبر دفتر یازوب وصیت اتدی که ملك خطایی ضبط مراد ایدن
اول دفترده مسطور اولان قوانین ایله عمل ایلیه بعده اول قانونلر دستور عمل اولوب نیچه
بیك ییلدر اجرا اولنور تغییر وتبدیل اتمزلر مخالفت ارارلرنده عظیم جرم وتهمتدر اکر خاقان
دخی اولورسه قانون اوزره معزول ایدرلر وکناه انلر یاننده ترك قانوندر شویله که اوچ کناه صادر
اوله پادشاهلقدن دوشوب اولادی دخی مجرم اولور وسلطنت نسلندن کیدر فقیر
ایدر صکره جنکزخان وضع اتدیکی قوانین که یاسا تعبیر اولنور عموم اوزره تاتارستان وختای ده
ساکن عبدهٔ اصنام اراسنده مقبول ومعتبردر اکثر انکله عمل ایدرلر قانون خاقان اولا
خاقان اولان ایچلرنده اعلم خاندن اولمق کرك بری وفات اتسه یاخود قانونه مخالفت ایله
معزول اولسه اولاددن مستحق یرینه کچر ومعزولك اولاد انسابنده شآمت وارد رو ارکان
دولته انتقا مدن وعرضدن خالی اولمازدی بو جمله توابع ولواحقی ایله بر حصاره

قورلرلوازمنی مستوفا تعیین ایدرکیمسه انلرله بولشمق ممنوعدر خاقان ختای دارملکی خان
بالیق نام شهرده عظیم سرای ودیوانی انده طورر وسائر ممالك ختای جمله اون ایکی دیوان در
دارملك دیوانخانه سی کبی هر برنده دیوانخانه لر واردر طقوز وزیر صاحب تدبیر اوتوروب
نه اولورسه خاقانه عرض ایدرلر وخاقانك امرا ووزرایه ظاهرا مکالمه سی یوقدر مگرکه
برامر مهم اوله عرضلر ومکتوبلری خادملر تلخیص ایدرلر علامت قبول سرخ خط در
وخاقانك اوقاتی اوچ قسمه منقسمدر بری عیش ونوشه بری خواب وراحته بری امور
مملکت ضبطی ایچون خط ونشانه بونك وقتی کلدکده تأخیره مجال یوقدر اوچ آیده اوچ
کره ترکله معزول اولورلر ونسو ایدر ختای خانی جمله تاتار خانلرینك بیوکیدر اکا
اولوغ خان دیرلر مسقولر قرازقا تایسکی اطلاق ایدرلر ختای قیصری معناسنه بونك رعایاسی
اکا شول مرتبه اعتبار ایدرلرکه الی یودوغی صویی الوب ارالرنده تبرکا یوزلرینی یومغله کاهری
مغفرت اولنور اعتقادنده در وبو خاقانك مخصوص لسانی وار در ترجمانله سویلشور
ارثله باباسی یرینه جلوس ایدر خاقان وفات اتدکده یدی معتبر قبا پلك اکابری وزیر
اور دوسنده جمع اولوب ماتم ایچون جمله سی بیاض قفتانلر کیورلر دعا وثنادن صکره سرای
اورته سنده برسیاه کیچه دوشیوب یکی خاقانی کتورورلر اوتورر جنکیز آیینی اوزره نصب
وبیعت ایدرلر ودیرلرکه یوقاری کونشه باق ولایزال تکری یه اعتراف ایله سن انك ظلی سن
کندی تدبیرکی انك مرادینه اویدر تا که جنتده سنك نصیبك بوندن زیاده اوله خلافنی
ایدرسك دنیاده دخی سائرلری کبی جزاکی بولورسن بو سیاه کیچه دن غیری سکانسنه
قالمز صکره هرکس قرمزی لباس کیوب باشلرینه برر صورغوج صوقریعده شهرك
قاضیسی اکا تاج کیدررو قاریسنه دخی تاج کیدوروب خاقانه اتدکلری قدر اکا دخی تعظیم
واعتبار ایدرلر بعده جمله بکلر خاقان حضورینه کلوب اوچ کره دیز چوکرلر وبیعت ایدوب
ایاغنی اوپرلر وهر بری عظیم پیشکشلر وهدیه لر کتورر جمله سی عادتلری طقوز عدد اولور
زیرا تاتارلر بو عددایله تیمن اتمشلر در جنکیز تکری یه کونده طقوز دیز چوکردی وجمله
کلیسالرده زنجفره ایله بویانمش تخته لر اوزرنده التون حروفله بونك اسمنی یازارلر واکا ابن الله
دیرلر وسوزینی شریعت مقامنه قیوب عظیم اعتبار ایدرلر وخاقان رعایاسنه وبکلرینه نادر
کورینور وصف سرای ودیوانخانه بو سرای اطلسده وصف اولندوغی اوزره مربع الشکل
هر ضلعی بر میل ودیوارینك ارتفاعی اون ایکی ذراعدر طشره سنی اغاردب قرمزی
لونله منقش اتمشلر ودورت کوشه سنده بر عظیم مرتفع قصره مشابه قله لر واورته لرنده
دخی انلره کبی بر قله جمله سکز قصری مشتمل اولوب بونلرك هر بری طوب وتوفنك
وتیغ وکمان وسائر ادوات جنك انواعندن بر نوعه مخزن در بو مربع دیوارك اورته سنده
ایچ قلعه کبی بر سرای دخی بنا اولنمشدر حرم سرای خاص خاقانی اولدر بونك فوقانیسی
یوق لکن فرشی اون قدمه زمیندن مرتفعدر وبو سرایك سقفی غایت مرتفع

وانواع صنایع بدایع ایله مقرنس ومنقش ومذهبدر ودیوارلری التون کومش محفه لرله مزین
وسلفه کچن چنکلر ووقایع غریبه بر رصنعت عجیبه ایله مصور اولوب کورنلر حیران قالور
قانون نامه ده مسطور اولدوغی اوزره سرای خاقان بری بری ایچره یدی حصاردر هر برنده
باغ وبستان وبتخانه ودیوانخانه وشکارستانلر بنا اولنمشدر تخت خاقان قزل التوندن اولوب
بر صورت اژدرانی احاطه اتمشدر اون ایکی دیوانخانه بر طرفنده خادملر وبر طرفنده قزلر
طوررباشلرینه مرصع تاجلر قویوب زربفت لبـــاسلر ویشمدن مرصع کمرلر قوشانرلر
هروزیرک حضورنده بر دختر وایکی خادم اوتوروب قفالرنده اغالر وقزلر صف صف اولوب
طوررلر وبو یدی سرایک خدامی هر بری بر خصوصه موکلدر اولنده باغلر وبستانلر اموری
کوریلور ایکنجیده کلن شکوی قصه لری وعرضلر ومکتوبلر ایصال اولنور اوچنجیده اول
مکتوبلر خاقانه تلخیص اولنور دوردنجیده دیوانخانه لر خدامی اموری کوریلور بشنجی ده
خزاین ودفاتر ملك ختای کورینور وانده جمع وصرف اولنور ارسلانخانه لر دخی انده در
التنجی ده اون ایکی بیك مکانلری واردر یدنجی ده خاقانك عیالی وخاصکیلری اولور وبو سرایده
خاقاندن غیری رجالدن کیمسه یوقدر وبو سرایك دورت جانبنده قپولری واردر وهر قپوسنده
یدی موقف بنا اولوب هر بری بر امر ایچون تعیین قلنمشدر برنده اون ایکی قسم ممالك محصولی
کلوب تسلیم اولنور وبر قپودن کلن قصه لرك جوابی چقار وبونده کوس عدل قونمشدر
وبر قپودن خاقان ییلده بر یا ایکی کره انواع تجمل ایله چقار ودیوانخانه لری کوروب کروندن
ایچری رجوع ایدر وبونك قپولری پولاد ختاییدن دوکلمشدر ایچ سرایك عجیب قپولری واوزرنده
ونکارنك فانوسلر وسنجقلر واردر اول فانوسلر ینار ونصف اللیلده جمله اهل دیوان حاضر
اولورلر زیرا کاهی خاقان صبح کاذبدن اول چقار بر متعین کمسه حاضر اولمزسه بعد العزل
بند وحبسه مستحق اولور چون خاقان هیبت ایله تخت اژدرها پیکر اوزرنده اوتورن قپولردن
امرا واعیان ولشکر وایلچیلره اجازت اولوب کروه کروه متعین مکانلرینه واروب طوررلر
تبت وقلماق وهند وچین خلقی جنس جنس غریب لباسلر وطرزلر ایله طوررلر وخاقانك صاغ
طرفنده وزرا وامرا واهل علم وسائر صاحب لشکری وصول جانبنده اعیـــان اهل
قلم وصاحب رقم اوتورر وخاقانك تختی اردنده سرای خادملری وقزلر طوررر وکیمسه نك
زهره سی یوقدرکه خاقانه ودائره سنده اولنه نظر ایده بیله وامراء ختای دن منصب طالبی
اولان واطرافدن کلن ایلچیلر خاقان اوکنده طوروب کندیلرینی عرض ایدرلر وکاه اولورکه
خاقان اوچنجی دربندده تخت قوروب ذکر اولنان وزرا وامرا وایلچیلر انده طوررلر اکر
خاقان برآیده ایکی کره دیوانه چقمسه معافدر اکر اوچ کره ترك ایلسه کناهکار اولور
اوچ کناه ده خاقانلقدن دوشر کناه یانلرنده قانونه مخالفتدر خان بالقده جزئی کلی جمله
امور خاقانه عرض اولنور غیری شهرلرده حکومت ایدن خادملر امر جزوی اولسه حکم ایدرلر
کلی اولسه خاقانه عرض لازمدر خاقان طشره کتمك مراد اتسه شهر خلقی جمله دکانلرك

قپانوب پنهان اولورلرلو رئسو ایدرلر تدبیر سلطنت ایچون ایکی دیوان واردر هر برنده عاقل
وامور دیده اون ایکی وزیراو توررلر بری جنك احوالنی کوررلر اکا تای دیرلر بری سیاست امورنی
کوررلر اکا سینك دیرلر و بونلره نیچه بیوك مجوهر و مرصع تاجلو ملبس بکلر ملازمت ایدرلر
غیاث الدین نقلی اوزره بودر کاهك قپوسی اوکی یدییوز قدم طولی سنك تراشیده دوشنوب
ایکی طرفنده بشر فیل بغلودر قپودن قصر داخلی ده اولان سریر خاقانی کورینور بو سریرك
ارتفاعی اوچ ذراعدر اوزرنده سکزر ذراع مرتفع درکلر ایله التمش ذراع طولی و قرق ذراع
عرضی صاری اطلسدن منقش و مصنع بر سایه بان قوریلوب بودرکلر اوکنده اوچ
قپو قونمشدر اورته قپو یمین و یسار قپولردن بیوك و مخصوص ممر خاقاندر سائر خلق
طرفیندن کلور کیدر قصر سلطانی بودر وازه لره و سایه بانه مشرفدر و بوقپولر اوزرنده
بر ناقوس کبیر آصلوب دیوان عام کونی بر قاج کیمسه چقوب منتظر طوررلر دیوانه مأمور
نیچه بیك آدم صباح نمازی وقتنده کلوب یرلو یرنده اراسته صفوف ایدرلر ایکی بیك قدر
مغنی و مطرب سازنده و کوینده زمره سی دخی بر طرفده ایاغ اوزره طوررلر و عسکریدن ایکی
بیك قدر نفر تیغ عریان و تیر ایله دیزیلوب اظهار شوکت ایدرلر و بو دیوان واسع الفضادر
اطرافنده ایوانلر و صفه لر و بر بر عظیم ستونلر اوزره طاقلر ایله احاطه اولنوب یوللری جمله
یونمه طاشدن دوشنمشدر دیوان عامده بر مثلث سریر کتوروب قورارلر اوزرنده التوندن
بر تخت قورلر آفتاب طلوع اتدکده حرم سرایك قپوسی پرده سنی ایکی خواجه سرای ایکی
طرفدن رفع ایدوب خاقان چقار بالای قصرده طوران اشخاص طبل و ناقوس چالمغه اغاز
ایدوب اوچ در وازه کشاده اولور اولا امراء تومان بعده هزاره و صده کروه کروه سکردوب ترتیب
اوزره صاغ و صول صف بغلیوب طوررلر بونلرك هر بری النده طولی ذراع و عرضی ربع ذراع
تخته لر وادر اکا نظر ایدرلر غیری یره نکاه اتمزلر ترك ادبدر قانون نامه ده اول تخته لر فیل دیشندن
مرکب منقش امرا اردنده جبه پوشان و نیزه داران خاموش اولوب طوررلر خاقان بش پایه
سیم نردباندن تخته چقوب اوتورر ایکی دختر قمر پیکر که صاچنی باشنه طولامش یوزی
و کردنی اچق ایری انجو کوپه لر ایله اراسته ایکی طرفده طوروب کاغد و قلم طوترلر خاقان
امر ایدرسه قلمه کتوروب ایچرده عرض ایدرلر اگر بر حکم تغییری مناسب ایسه خط کوندورر
امرا اکا کوره عمل ایدرلر خاقان تخته اوتوردقدن صکره عرض اولناجق احوالنه ایسه عرض
اولنور ایلچی وار ایسه اوکنه کتوروب اون بش ذراع قدر یرده طورغوررلر امرانك بری دیز
چوکوب ایلچیلر احوالنی متضمن صحیفه یی خاقانه اوقور بعده ایلچیلره تعلیم ایدرلر اوچ
کره طپوقلوب یراوپرلر و کتوردکلری نامه لری صاری اطلس کیسه لرله ایکی اللرینه
الوب یوقاری قالدوررلر اهل ختای قانونی بودرکه هر شئ که خاقانه متعلق صاری رنکلو
شی ایچینه قونور بعض امرا الوب سرای خواجه سنه تسلیم ایدر اول دخی خاقان النه ویرر
آچوب ملاحظه اتدکدن صکره کرو خواجه یه ویروب تختدن اینر بر صندلی اوزرینه اوتوروب

اوچ بيك قدر جامه وايكى بيك قدر قبا كتوردلر اعيان واركان وفرزندانه كيدردكدن صكره ايلچيلرك باشنى اوكنه كتوردوبر زسؤال جوابدن صكره وارك طعاملنك ديوكوندر ديوانخانه فضاسنده هركشى ايچون بر صندلى ووضع اوكونوب قويوب ضيافت ايدرلر بعده باغخانه يه كوندردلر ضيافت ايلچيان خواجه غياثدن منقولدر كه ضيافت ايچون سرايه وارد قلرنده ازدحام خلايق اولكيدن زياده ايدى سرايك فضاى اولنى وثانيسنى كچديلر كه تختكاه خاقان ثانيده ايدى برسيم قپودان ايچرى كيروب بر صحنه ايرديلر كه واسع ولطيف ايدى سنك تراشيده فرشلر اورته سنده طوللى اللمش ذراع قدر برعالى سايه بان آلتنده بر مكلف تخت قورلمش ادم بويندن مرتفع اوچ طرفندن سيم نردبانلرى وار ايكى خواجه سرا تخته يقين طورروبر كوچك تخت دخى اول بيوك تختك پايه سنده صندلى كبى قونمش كوشه لرى وپايه لرى غايت مصنع صاغ وصول متعين بكلر مسلح طوررلر وبر كوشه ده بر بيوك خيمه آلتنده سازنده كروهى صف بغلمشلر سرسنازنده صندليده اوتورر وتخت اوكنده يدى چتر هفت رنك قورلمش اطرافنده ايكى بيك قدر سلحدار وحرم سراى قپوسى اوكنه بر مكلف حريردن ايپلرينى ايكى طرفدن ايكى خواجه سرا طوتوب طوررلر خاقان كلديكى كبى پرده يى قالدروب سازنده لر بكباره تحريك اوتار ايدوب خاقان تختنده قرار ايدجك جمله خاموش اولديلر خاقان اول زمان دايمنك خان ايدى صقاللى اورته سنده بر بلوك قل غايت دراز اوجنده اوچ دورت حلقه بغلنمش ايدى باشى اوزره اون ذراع قدر مرتفع صارى اطلس پرده كه دورت ازدربر برينه حمله ايدر تصوير اولنمش ايدى اوكنه واروب بش كره يراوپديلر وفضاى اولده واروب طعام كلدى بديلر خاقانك مطبخى هفت چتر ملون قرشنده صارى اطلس حوللى ايچنده ترتيب اولنمش ايدى تعظيم اتدكلرى كيمسه لر اوكنه اوچر طبق قيوب خوان سالاران مدام اطعمه واشربه چكمكده اولدقچه مطرب وسازنده لر نغمات ده ايدى بعده پسران ودختران حسنداررقص ولعبه اغاز ايدوب صحن فضاده نيچه بيك يرنده طعام ريزه يى اوشوب يديلر كيمسه انلره تعرض اتمزدى بو صحبت وضيافت صباحدن اخشامه دك ممتد اولدى بعده دست آخر كرده مجلس پرده سى چالنوب خلق كروه كروه طاغلدى قانون سرسال جديد وعيد محرمك يكرمى يدنجى كونى خاقان عسكرى طونانوب ايرته سى كه يكى بيل باشيدر كيجه خلايق بيوت واسواقى وركاكينى فانوسلر ومشعلرله تزيين ايدوب كيجه يى كوندوزه دوندرديلر وخاقان سرايندن چقوب شوكت ودارا تله كندى اوردوسنه كلور وهيچ فرد بياض جامه كيمز زيرا ختا بيلر اراسنده بياض جامه ماتم لباسى در يكى اوردوبر عالى عمارت ايديكه اون طقوز سنه ده تمام اولمش ايدى قپوسندن عمارت انتها سنه وارنجه بيك طقوز يوز يكرمى بش قدم اولوب جمله يونمه طاشدن وچينى طوغله دن ياپلمشدر ختاى وچين وقلماق وتبتدن يوز بيك قدر كيمسه كلوب انده جمع اولورلر وخاقان طرفندن امرايه واعيانه عظيم ضيافتلر اولور وكيجه انده شيچراغ ياقرلر شيچراغ صحن سرايده اغاجدن ياپلمش

كوه مثال بر قله در طشره سی سراپا سر و بوداقلری ایله قبلو اولوب نیجه یوز بیك قندیل
دیزلمش و فتیللر بربرندن بربنه وصل اولنمشدر اشاغیدن بری یاندقده فی الحال جمله یه واصل
اولور خواجه غیاث ایدر اول سال ختای منجملری حکم ایلمش ایدیکه خاقان بو سالده آتشدن
ضرر کوره لاجرم شیچراغی یاقدیلر لکن صکره سرایه یلدرم اینوب جمله سنی برباد ایتدی
پس خاقان یدی کون براردوده طوروب عیش و عشرت ایدر بخششلر ویروب قوللر آزاد
ایدر و برمجرم اول کونلرده مؤاخذه اولنماز و عیدلری دخی پیل باشیدر تحصیل اموال حسابی
اول زمانده تمام اولور برآی مقداری روز و شب سوز و سازله متصل عیش و نوشه مشغول
اولورلر قانون حکم عام قچان برخصوص ایچون اطرافه احکام خاقانیه ارسالی لازم کلسه
دیوان اولور تخت قورولوب خاقان اوتوردقده خلایق باش یره قورلار و برصندلی کتورروب
تخت اوکنده اوچ کشی اوزرینه چقار خاقان حکمنی ایکیسی طتوب بری بلند آواز ایله اوقور
جمله خلق ایشیدرلر بعده برصاری اغاج باشنه بند اولنمش حریر ایله چکوب یوقاری بغلرلر
خلق و سازنده لر کیرو کالاول طورر و حکمی صورتنی باخانه دن اطراف و اکنافه کوندررلر
خواجه غیاث ایدر اول سالده اوقودقلری صفرآینده ایدی بوآیك اوننده شیچراغ خاقاندن
اوچ بیل چکوب برشیچراغ آخر موسمی کلدی قوللر و کناهکارلر و باقی داران دیوان آزاد اولنه قان
جرمندن غیریسنی خاقان باغشلدی دیو یازلمش ایدی قانون شکار خاقان شکاره کتدیکجه
ختا بیلو بر بشیوز قدم طول و عرضده پلانقه لر یاپشلر انده قونارلر اول محوطه اورته سنده
ایکی مربع چتر که هر بری یکرمی بشر ذراعدر دوردر کالی قورولور اطرافنده صاری زرفشان
اطلسدن خیمه لر و سایه بانلرده خواص خاقان نزول ایدر خواجه غیـــاث ایدر خاقان
شکارده کتوردیکمز آتدن دوشمکله بزه غضب ایلمش اوکنه کتوردیلر الوغ بك کوندردیکی
سکلی سیاه اته بنمش و صقالنی سیاه اطلس غلافه قویوب قرمزی زربفت کیمش و زربفت
عبایی اورتنمش صولنده صاغنده امراء شکار اردنده یدی کوچك اوستی اورتلمش محفه ده
قزلرکه نوکرلر او موزلرنده کتوررلر و بربیوك محفه دخی بنمش کیمسه او موزینه المش چکرلر
و جمله خلق براوق آتمی یمین و یسار و ایراقدن کیدرلر مولانا یوسف قاضی که اون ایکی دیوان
خاقانی نك بری بونك ضبطنده ایدی بری خاقاندن شفاعت ایدوب یانمزه کلدی و حق تعالی سز
قربیلره رحم ایلدی خاقان کناه ناکرده کزی عفو ایتدی دیدی خاقان یقین کلدکده باش یره
قودق سوار اولك دیدی و شادی خواجه یی یانه کتوروب پادشاهلره کوندریلن تحفه
و هدیه ایو کرکدر تا که باعث ازدیاد محبت اوله بو سزك کتوردککز آت غایت یاشلی و سرکشدر
دیدکده شادی خواجه جواب ویردی که بو آت حضرت صاحبقران امیر تیمور
یادکاریدر سلطان شاهرخ سزی تعظیم ملاحظه سیله کوندردی خاقان
بو عذری مقبول طتوب طورنه آونه مشغول اولدی و اول دیارلرده ایو آتلر مقبول و نادر
اولمغله قره یوسفدن بزه ایو آت کتورن سزدیو آدملر تعیین ایتدی و خان بالغه دوندی
قانون

قانون عبادت خاقانك خان بالغده بر مخصوص معبدی واردر بیلده بركره زندانیلردن قتله مستحق اولانی كورمك ایچون اول معبده واررواندە بر صورت یوقدر انجق بعض خطوط ونقوش ایله دیوارلری منقشدر بركون اول صائم اولوب تخت روانه اوتورر نیچه بیك لشكر آهن پوش تیغ بردوش تخت روانی كتوررلر واردقده خاقان سر و پا برهنه تختدن اینوب قپوده سجده ایدر وسلام ایله داخل اولوب بر اياغ اوزره طورر الهی سن دانا و بیناسن بكا پادشاهلق ویردك و بو خلقك قتلنی نم امرمه حواله ایلدك بن كندی عقلم قدر احتیاط ایله اجرا ایتدم باقیسنی سن بیلورسن دیو ناله ونیاز ایدوب اخشام اولدقده باشنی سجده یه قور و چیقار افطار ایدرسرایینه كیدر اوكنجه فیل قطارلری والتونلی عربه لر وسازنده لر تخت روان اطرافنده چالارلق كیدرلر وخادمان مسلماندن انجق ایكی كمسه اته بنوب باقی امرا جمله پیاده یوررلر قانون سفر خاقان بر یره سفر وحركت اتسه یا اته بنر یاخود تخت روانده اوتوروب خاصكیلری كتوررلر اطرافنده سازنده كروهی نواخت ایدرك بله كیدرلر دورت بیك قدر درازقد عادیلر كه پیاده یوررلر باشلری سواره برابردر جمله زره ودجوشن ایله مرصع خودلری كیوب بیك نفری تختنه یانه كبی تیغ عریان وبیك نفری بر دكرز كرانی اوموزلرنده كتوررلر قلیج كتورن اوكجه كیدرطپوز كتورن كیروده یوررییكی صاغده بیكی صولده مسلح ومنقش سنجاقلر اوموزلرنده یلمانلرینه رنكارنك فانوسلر اصوب انواع هیبت ایله وشوكت ایله الای قورارلر وامرای ختای كه بر یره سفر ایدرلرنه قدر عالیمقدار میر معظم وسردار اولورسه هر مرحله ده جمله تنعم وتجمل خاقان طرفندن مهیادر وهركز امراء ختا اته بنمزلر و یوكلرینی عربه یه یوكلتمزلر آت وقاطر قلتندن دكل لكن قانونلری بودر كه كندیلری محفه یه كیروب اللی قدر قوی هیكل وتوانا كمسه لر نوبتله كتوررلر قوشیلق عسكرك بعضی التون یالدزلی وكومش قابلی كورزلر ایله اوكنجه آهسته آهسته یوررلر وكمی سیم وزرالدود عظیم قالچلری عریان اوموزلرنده كتوررلر وبركروه دخی رنكارنك سنجقلره ملون فانوسلر اصوب كیجه ایریشو رسه فانوسلری یاقرلر بو حشمت ایله محفه یی منزل بمنزل كتوروب سائر رخت وبختی صندوقلر ایله ایكیشر كمسه چوب اوزرینه اصوب اوكنجه كتوررلر وهر منزلده امیرك رتبه سنه كوره خوابكاه لوازمی ملون اطلس پرده لر واسباب عیش وعشرت ولوازم خدم وحشم جمله اماده در اول شهرك اعیانی آكاه اولوب اكرام ایله سلام ویررلر وهر منزله كلدككده اهلنه منصب ونه مصلحت ایچون كلدیكنی اوكنده اولانه اعلام ایدرانلر دخی حدنه كوره احترام ایدرلر بو اسلوب اوزره خانبالغه بر فرسنخ قریب كلدككده اول شوكتی كیدوب جمله اسباب ورختنی كر ایله عربه لره یوكلدوب كندی اجرتله ات یاقاتره بنوب شهره كلورو قانون اوزره یكه سوار اولوب شهره كیرر قانون پای پای انواع نقوش ایله مزین بر لوحدر بعض مصالح كلیه ایچون سرایدن چیقان خدامك اول لوح اوزرینه احكام واوامردن یازارلر بركون اول لوحك پاپی چیقار واول كون شهر خلقی سك ومرغ وخوك امثالی حیواناتی باغلیوب سوقاقلری پاك ایدرلر ودكانلر تزیین اولنور

وبو پای صاحبلری مملكت ضبطنه قادر ومحتشم خادملردر انلره تعيين اولنان خدام بركون
اول سرايدن چيقوب زربفت وملون اطلسلر كيوب اسلوب سابق اوزره انواع سلاح
ايله الای دوزوب سرای قپوسنده خادم تخت روانه بنر عسكری داراتله اوكنجه كيدوب تخت
روانی كتوردلر بركمسه نك سك ومرغی طشره ده بولنور سه صاحبينه تيمش چوب اورولوب
حبس ايدرلر و بو خادم هر قصبه وشهره كه وارر اعيانی چيقوب احترام ايله قوندررلر اول
خادملرك امر اوممالكنه امرونهيی جاريدر پايلری كندودن ايكی اوچ منزل مقدم وارر
شهرلر خلقی حاضر اولورلر نرخ امورنی دوزلدوب مفسدلری قرار ايدر بر شهره وارد قده
مظلوملر كلسون ديو ندا اولنور كلين قانون اوزره كناهكار اولور بعده شهری تفتيش ايدوب
كندودن اول كلن مفتشدن بوزمانه كلنجه وقايعی كورر ظلم اولمش ايسه عدل ايدر ومخفی
جاسوسلری وار در احوالی تجسس واعلام ايدرلر اول دخی خاقانه جمله اموری يازوب
بلدرر بوجهتدن ممالك ختا معمور وآباد اندر اول خادملرك اكثری مسلمان وخاقان يانده
مقربلدر بومقوله حكومتدن عظيم تجمل ايله كاوب كيرو سرايه كيروب مالنه متصرف
اولور وحجره يشمدن بر مرصع كمرع قوشانوب خاقانك اوغلی مثابه سنده خاص
خادملردن اولور قانون مراتب امراوخواص امرادن اون نفر كمسه يه بر باش واردر اكا
شيحن ديرلر واون بيك لشكر سردارينه حوحو ويكرمی بيك عسكر سردارينه بان سمزن
واوتوزبيك عسكر اولوسنه سمزن وقرق بيك لشكر باشنه بان دنين واللی بيك
سپاه سردارينه دنين ديرلر جنك كوننده اللی بيك عسكرك اوچ امير معظمی اولور
اولكيسنه طی كن ايكنجی سنه دوتانك اوچنجی سنه دنين ديرلر طی كن خاقان سرايندن چقمه
بر خادمدر اوغلی مثابه سنده خاقانك وكيل مطلقی در جمله شهر ضبطی اكا مفوضدر
سائر اون ايكی ديوانك دخی بر رطی كنی اولور دوتانك ديوانده بر مير محتشم دركه جمله امراء اهل
قلمك مقدميدر خزاين ضبطی ايرادومصرف حسابی اكا مفوضدر بوايكی رتبه صاحبی
خادملردن اولور زيرا بونلر اختياری ايله الت تناسلنی كسوب سرای خاقانده استقامتله
خدمت ايتدكلری ايچون بورتبه يه نائل اولورلر وفوت اولدقده اولادی اولمامغله مالالری
كيرو خزينه يه قالور بودوتا علم حسابده ماهر اولمق لازمدر اوزرينه كير وطواشی دن بر
ناظر واردر لكن حاكم دكلدر دنين اللی بيك عسكرك ضابطی در اولادوانسابی واردر فوت
اولدقده اوغللرينه مراتب ويريلور ريس اون ايكی ديوان ممالك خطاده بوترتيب مقرردر
قوانين عسكر علامات ومراتب لشكر ختای بودركه هر اون نفرك بر توغی و بر خيمه سی اولور
وهر اوتوزنفرك اوچ توغ بر سنجاغی اولور وهر بيك كمسه سردارينه بر قزل توغ وايكی كوس
ايكی سورنا ايكی نفير وايكی سنج تعيين اولنور واللی بيك عسكره بش بيك توغ وايكی بيك
سنجاق وبيك طوب واللی بيك توفنك ويريلور وهر ديوانده بو اللیشر بيك عسكر بوترتيب
اوزره مقرردرلر خدمه دن غيری بونلر خاقان خزينه سندن علوفه وتيمار الورلر شهرلرده

حفظ

حفظ وحراست ایچون قونیلن عسکر جبه وجوشن طوب وتوفنك وسائر اسباب حربله
آراسته طوروب هر نفره آیده برمد پرنج و برمد بغدای ویكرمی درهم كومش ویررلر واتلرینی
بازار ومحله لرده آشكاره طویله ایله باغلیوب میریدن علفه لری ویریلك آتی تلف اولسه یوز چوب
اوریلور وبری دخی ویریلور خان بالغدن غیری شهرلرده تقدیر علوفه الورلشكر وار ایسه
هر صباح ایله اعنه مستغرق اسباب حربله مزین اولوب شهرك دیوان میدانه
كلوب ایكی صف اولوب طوررلر ایكی دشمن بربریله نیجه مقابله ومقاتله ایدرسه بونلر دخی
قارشی قارشی به حمله لر ایدوب آتدن یقرلر وباغلرلر همان قتله قصد ایتمزلر چابك سوار ودلاور
اولانه ترقیلر ومرتبه لر ویررلر حرب تمام اولدقده نصكره اسیرلرك بندین كیده روب
بوما بیننده شكسته وزخمدار اولمدن قاچمزلر بو اسلوب اوزره اولان حرب وقتالی اویون عد
ایدرلر زخمدار اولنلر ایو اولنجه كلمیوب بعده كبیرلر وضابطلرینك ضبط وربطی بر مرتبه دركه بر
ساعتده اللی بیك عسكری مكمل ومسلح چیقارمغه قادر اولورلر وبونلر دیواندن كلدكده
سلاحلرینی چیقاروب ساده لباس ایله بكلری قپوسنده روز وشب تعیین اولندقلری
خدمتی كورررلر وخان بالغده هر سحرده دیوان خاقانه حاضر اولورلر وبلا عذر بركون تركه قادر
دكلردر وممالك ختایده هیچ بر شهر یوقدركه كیمنده بش بیك كیمنده اون بیك یكرمی بیك
اللی بیك قدر وارنجه عسكر اولمیه بونلره سیر وشكاره كیتمك مطلقا قانونلرنده یوقدر ولشكر
ختای اعدا ایله جنك ایتملك نادر واقع اولور اما عسكر وسردارلرینی بیكار قومازلر البته بر ایشه
قوشارلر یا شهر یا میل یا حصار یاپدررلر هیچ اولمزسه شهرلرك وحصارلرك اطرافنه خندق
قازدررلر عسكرینی قیدو بیكار اولیجق چوق فتنه آشكار اولور دیرلر لورونسو ایدرخاقانك
محافظه سنده دائما اون ایكی بیك تاتار موجود درانلره كویستیان دیرلر وسائر اولكه لرك باش
شهرلری طشره سنده خیمه لرده محافظه عسكری قونوب اوتوررلر قانون حرب جنكده
قاعده لری بودركه اعدا ایله برمنزل قریب اولدقده عربه لرینی اطرافه دیزوب اوكنه برساعتده
خندق قازرلر وجنكلری غایت كرانددر وعساكر اوكنه طویله چكوب اللرنده تفنكلر حاضر
طوررلر اولا طوپلرینی آتارلر بعده التی یدی یوز بیك تفنكه آتش ایدرلر وبونلرك انهزامی قوندقلری
وكوچدكلری زمانده اولور خصم اول زمان هجوم ایدوب عربه لرینی اوكارینه ویانلرینه چكمكه
قالمزسه ظفر بولورنتكه امراء قالماقدن اسن تیشی نام دلیر المتش بیك قدر عسكرله هجرتك
سكز یوز اللی دوردنده خاقان ختای چین خوارك اوزرینه كلوب بو طریقله بوزدی اسیر ایتدی
بو حربدنصكره خاقان كندی حربه حاضر اولمیوب لازم اولان یرلره عسكر كوندررر وختاییلر
یاننده قاچمق ایله اولملك برواكر یوز بیك نفر حربده قاچسه جمله سنك قانون اوزره بوینی اورلمق
لازم كلور دولاییلرندن برحصه یوقدیری دشمنه ویرمزلر مكر تمام عسكر هلاك اوله وبالطبع
ختاییلر جنكه مائل دكلردر ضروری دشمن ظاهر اولسه مال ویروب صلح ایدرلر اول اجلدن
ولایتلری معموردر قانون وظایف مملكت ختایده اولان جمله خلق اكر عسكری

واكر شهری دراسم ورسمی ایله دفترلرنده قید اولنوب خارج از دفتر كمسه یوقدر وهر برینك
حالنه كوره تعیینلری واردر ماه بماه یا سالیانه ویریلور امرا وسائر ارباب مناصبك مرتبه سنه
كوره خدمتلرینه ادملر تعیین اولنور بر بیوك شهرك بكی وبكرمی اوتوزبیك عسكرك سرداری
معزول اولسه یانلرنده انجق كندو یه متعلق دورت بش كمسه قالور جمله خلق خاقانی
اولمغله بكلر وسردارلره مخصوص ادم از بولنور اول اجلدن كمسه عصیان وخروج ایده من
قانون سكه ختاییلر اقچه وپول برینه اول مقدارده مربع كاغدلر كسوب اوزرینه سكه مثال
مهر اوروب خرج ایدرلر وبوكا چاوجنكیزی دیرلر وبوكا رغبت واعتبار اتمیه نك حقندن كلورلر
خالص التون وكومشه سكه اورمیوب مقراصله پاره پاره كسرلر وزنله مبادله ومعامله ایدرلر
واون درهم كومشه بر سیر دیرلر بر درهم كومشه یتمش پول دیرلر وبر پوله بر كاسه طعام النور
اوجوزلقدر اول دیارك اری وعورتی جمله صراف ومبصرلردر ما بینلرنده صرف اولنان اقچه
انواعنك قدر ومراتبن بیلورلر قانون ذخایر وارزاق هر شهر طرفنده صمان واودونی پشته
پشته پیغارلر اوزرنده قوش مثال بر شكل علامت قورلر بعید یردن كورینور حاجتی اولان
كلوب الور اودون وصمان یغنی التی ایده بر تمام اولور عسكری اتلرینه ویریلوب یرینه
جدیدی یغیلور وسائر اینده ورونده یه هفته ده بر ویریلور پرنج وبغدای واربه وسائر حبوبات
وفواكه تر وخشك هر شهرده انبار خاقانی ده جمع اولنمشدر لشكریانه هر ایده بر ذخیره وایكی
كونده بر فواكه ویریلور وایلچی نامیله كلن تجاره اوچ یللق ذخیره وفواكه خشك انواعندن
ویریلور در انبار ایتدكلری ذخایر التی ایده بر تمام اولور ویرینه جدیدنی قورلر وهیچ شهر وحصار
یوقدر كه بو مخزنلر اولمیه وبو جمع اولنان مال وذخایر مجرملر جریمه سندن حاصل اولور قانون
خدام سرای سرای خاقانیده ساكن اولان خداملر وقزلر طبقه طبقه ترقی ایدرلر جمله
خادمان یدی بیك وبكر قزلر اون ایكی بیك درانلردن اوچ بیك دختر نوبت ایله خاقانه خدمت
ایدرلر دورت بش ییلده بر خادملر ولایتی كزوب كوزل قزلر جمع ایدرلر وكتوردكلرینی خاقانك
والده سنه یا قرینه سنه عرض ایدرلر مقبوله كچمینی انعام واحسان ایله مكانلرینه كوندررلر
كذلك سرایده یسیر اولان خاتونلری دخی حالنه كوره انعام ایله یوللرلر وبو سرایده خادملره
جمله دن ارتق رعایت واردر بو جهتدن مملكتده صاحب جمال اولادی اولان طفل ایكن خادم
ایدراولا وار وب بكلرینه بالدروب اجازت نامه الدقدنصكره الت رجلیتنی كسوب
بكلری حضورنده بره براغر تیمار ایدوب صحت بولدقده اجازت نامه ایله سرایه واروب باش
خادمه عرض ایدر وخدمته اجازت الور نیچه زمان بیرون سرایده اولنلره خدمت ایدوب
استحقاقله ایچری كیرور نیچه مدت قطع مراتب ایدرك استعدادی وار ایسه طبقه اولی
وغیری ده اولانك بری محلول اولدقده یرینه كچر اول طبقه خادملری خاقانی باغلر وبوستانلر
امورینه مؤكلدر ایكنجی طبقه خادملری شكوا قصه لرینی واطرافدن كلن مكتوبلری
وعرضلری ایچری كتوروب جوابنی چیقاررلر اوچنجی طبقه خادملری ایچرده دیوانخانه

قزلری

قزلری ایله اوتوروب کلن قصه لری ومکتوبلری ترجمه وتلخیص ایدوب قزل ایله خاقانه
کوندوروب کلدکده نشان ایلمکدر وخاقان اول خطلره باقوب مفهومی معلوم اولدقده مقبولی
اولان اوزرینه سرخ خط چکر که علامت قبولدر مقبولی اولمیانه خط چکمز وچقدقده
کیسه لیوب ومهرلیوب قنی دیوانخانه دن کلدیسه ایصال ایدر بو طبقه اصحابی ایکنجیدن
معتبردر دوردنجی طبقه خادملری سرای قزلرینك وخادملر بیك دفتری وعددی امورینی
کوررلر اون ایکی دیوانخانه نك بر طرفنده خادمان معتبر و طرفنده دختران سعد اختر طورمق
مقرردر بشنجی طبقه خادملری خاقان خزینه سنده اولان جواهر وسیم وزر واقمشهٔ متنوعه
وامتعه دفترینی حفظ وبونلری حراست ایچون مؤکللردر التنجی طبقه خادملری اون ایکی
بکلر امورینه مؤکلدر یدنجی طبقه ده خاقانك خاصکیلری وعیالی واردر قانون پاسبان یدی
قات حصار سرای بیرونده بیك پاسبانخانه واردر هر برنده اون نفر اوتوروب کیجه کوندز
حفظ وحراست ایدرلر سلاحلر ومشعللر ایله کیجه کزرلر وبیربوضع اتدکلری چاکلره چوب
اوروب تحریك ایدرلر حصار اوزرنده دخی معین طبللر واردر چالنور یول باشلرنده عسس
خانه لر ترتیب اولنمشدر هر بری چاکلرینك معین صدالری واردر نوبت بنوبت چوبلر ایله
اوروب چالالر قانون طبل وکوس دوردنجی قپو بالاسنده اللی نفر آدمله بر رئیس معتبر
واردر که کوسلر چالار وکنبد مانند سقفدن زنجیر ایله معلق برچاك واردر انی چالمق ایچون
دورتیوز خادم تعیین اولنمشدر بربیوك سرن کبی درکی قرق آدم مقداری بر چکوب کوس
چلانلر نوبتلرینی تمام اتدکده اول چوبی برندن یوشاندوروب زور یله چاکه طوقندقده بر صیدا
پیدا اولور که خانباالغ خلقی جمله ایشیدوب بیلورلر که خاقان چقمشدر خاقان اول
اژدها پیکر تختنه اوتوردقده بر دخی چالنوب اول قپولر یکباره آچلور وخاقان اطرافنده انواع
نایلر وسازلر چالنور اول اوازه لر اشاسندکر یه آوازی کبی برکریه طبل چالنور که استماع ایدن
سائر سازلر ذوقی اونودر وبونکله دفع غرور وتنبیه قصد ایدرلر وبو سازلر سرای خاقانه
مخصوص واول قپولرك هر برنده کوس عدل وضع اولنمشدر هر برینك مؤکلی واردر
برکیمسه یه ظلم اولسه دیز چکوب اول بابده اولان کوسه برضرب اورر ایکنجی دربنده اولان
پاسبان اشیدوب یانده اولان کوسه اورر یدنجی کوس که خاقان حضورنده در چالندقده
اول مظلومی کتورردب حالن تفحص ایدرلر وخادملر یازوب خاقانه بلدررلر شکوا
هرکیمدن ایسه قانن اوزن جزاسی ویریلور کیمسه یه اصلا میل ومحابا یوقدر بو کوس
عدل اورلدقده امرانك عقلی کیدر وکیمی خوفندن هلاك اولور زیرا امرادن ظلم
کوردکلری زمانده اوریاور بنم حقم عدل اوزره کورمدی دیمك اولور قانون شهزاده کان
خطانك اکثر شهرلرنده پادشاه زاده لر ایچون مزین سرایلر ترتیب اولنوب دیوارلرینك
یوزلرینی رنکارنك سرخ وسفید وزرد وسبز فغفوری چینی دن وجاملرینی زبرجددن
ایدرلر واول شهرك خراباتی حاصلنی اول شهزاده یه تعیین ایدرلر وبعض شهزاده لر واردر که

فقرندن رنجبرلك ايدرپدرمی برکاه ايله خاقانلقدن دوشوب اولادندن سلطنت منقطع
اولمشدر لازم کلسه سرابارده محصول خراباتله چکنن شهزاده لرك اعلمی کتوروب خاقان
ايدرلرخاقانك ولی عهدی اولان اوغلی سرايك اوچنجی قپوسندن اولوورباشقه ديوانخاسی واردر
ييلده اوچکره امراوارکان انك ديوانته حاضر اولوب باباسی ديوانی کبی ديوان ايدرلر قانون
مهر ممالك اون ايکی ديوانك هربرنده يشب سفيددن ال اياسی قدر برمهراولوراوزرنده
آژدهاصورتی نقش اولنمشدر سرخ رنکله باصلور کاغدلری انچه حرير اولمغين اون عدد
براتی برمهردن نشان ايدرلر لورنسوايدرخاقانك منشوری بر ينه سيم وزردن صفحه لری
واردرکه ارسلان ياطوغان ياکونش قازلمشدر ويرلن کيمسه بت پرست ايسه ناغای
تام صنمك اسمی يازيلور اکرمجدی يايهودی ايسه تکری اسمی يازيلور نصرانی ايسه مسيح اسمی
يازيلوب بوندن صاحبنك حالی ومرادی معلوم اولور قانون ديوان امرا هرشهرك امراسنك
مرتبه سنه کوره خاقان طرفندن ديوانخانه بنا اولنمشدر علی الصباح اول شهرده
اولان اعيان جمع اولوب امور کوررلر وهرديوانخانه ده اوچ مدبر واردر بری حاکم شهر وبری
امين وبری جميع اموال ديوانيه نك قبض وصرفنه مؤکلدر وهربری اول برينه ناظر اولوب
تخوف ايدرلر واون ايکی قسم ديوانك هربرينك مهروحطی برکونه دربيرون سرای خاقانده
هرقسم ايچون بر مکان واردرکه هربرنده بردختر حاکمه وايکی جانبنده ايکی خادم اوتوروب
صناغ طرفنده اوتوران خادم امين صولنده کی دفترلر ناظری ديوانلردن کلن عرضلری
مکتوبلری وسائر اموری کوررلر قانون وزرا بيرون سرايده اولان ديوانخانه لرك ضبط
وربطی التی وزيرالنده در بری ضابط قانون ممالك ختای دربری ضابط سيم وزروقماشهای
ممالکدر وبری برنج وبغدای وارپه وسائر فواکه يابسه واودون وصمان امورنی کورر
وبری ضابط عساکردر وبری ولايتلرده بنا اولنان حصار وغيری ابنيه امورنی کورروبری
حبسده اولان خلق احوالنه مؤکلدر ييلده بربونلر کندولره متعلق اموری دفتر ايدوب
ايچری ديوانخانه لر حکامنه کوندررلر انلر دخی اجمال اوزره يازوب خاقانه عرض ايدرلر
قانون قضاوفتوا ختای مفتيلری پيرو قانون شناس واعلم ناس اولمق شرطدر جمله مناصبی
دوراتدکدن صکره فتوامقامنه کلور زندان قربنده عظيم مکلف باغلو باغچه لو ديوانخانه سی
واردر عظيم احتشامله اوتوروب محبوسلر امورنی ودعوالرينی کوروب قانون اوزره
فتوا ويرر وفصل ايدر قانونلرده حبس وقتلدن عظيم امر يوقدر بوبابده کلی دقت
واهتمام ايدرلر قتل وسائر جرايمی يازوب سرايه کوندررخاقان معلومی اولدقده موجب
قانون اجرا اولنور قانون حبس وزندان مجرمان خان بالغده ايکی زندان واردر
برينه شينبو وبرينه مکبو ديرلر ايکنجی زندانك محنت وعقوبتی آغردراندن زنده خلاص
نادر اولور اولکی خفيف العقوبه در اکثر اندن سلامتله چيقرلر وهربرنده عورتلر
ايچون باشقه مکان واردر سائر شهرلرده دخی زندانلر وهربری اوکنده ديوانخانه لر اولوب

مجرم

مجرم کلدکده کاهی اثبات اولنوب یازیلور و خاقانه عرض اولنور بعده امریله قید و بنده
چکوب حبس ایدرلر خان بالغ زندانلرینک اون ایکی دیوان زندانی ایچون مخصوص
مکانلری واردر اوکنده بر دیوانخانه بنا ولنمشدر اوچ میر محتشم اوتوروب کلن کناهکارلرک اسم
و رسمی و جرمنی وحدنی وقنغی دیواندن کلدیکنی و عمرنی تاریخیله یازارلر و جرمنه کوره
معین طبقه‌لرنده حبس ایدرلر اول اوچ کمسه‌نک بری صدرده اوتوروب دکرلر ایکیسی یاننده
اوتوروب یازار امراء زندان هر کون صباح دیوان خاقانده مصلحتلرین کوردکدنصکره
دیوانخانه‌لرینه واروب احوال مجرمانی کورورلر جرمنه کوره جزا ایدرلر قانونده اهل زندان
خصوصی سائر امور مملکتدن مقدمدر خاقان متصل بو طرفه نکراندر و بونلرک اکل
وشربی میریدن ویریلور کونده برکره طعام ایکی کره قضاء حاجته رخصت ویریلور
قانون سیاست و جریمه‌لور رنسو ایدر ختاییلرک سیاست و حکومتی شدیددر استویسی
حکمانک رأیی اوزره بونلریانده جمله جرایم برابردر لکن قانون نامه‌ده مسطوردرکه مجرملرک
کیمنی شکنجه ایدوب کیمنه چوب اورلر و سائر ولایتلرده اولان سیاستلر خلافی کیمنک
کردانته قورشوندن طوق ثقیل کچوروب بعضنک بوغازینه جنازه مثال تخته‌لر
کچوروب ایقلرینه قورشوندن آغر بوقاغیلر اورلر و کیمنی صاچندن آصوب اللرینی
آتشه و قزمش کوبلره قورلر و بعضیلری تخته‌لره زنجیرلر‌له محکم بند ایدرلر و کیمنی چارمیخه
چکرلر کیمنی صیق صندوقه‌یه قورلر آنلر پدر و مادرینی قتل ایدنلردر بعده بند و عقوبتدن
خلاص بولانلری بازار باشلرینه و سائر کذرکاهه ایلدوب بو بونلرنده آغر بند و تخته
و کیمنک الندہ ایاغنده بوقاغی سیاستلرینی خلقه اظهار ایدوب آخرنده هر برینک
کوتنه‌یو زعصا اورلر عورت ایسه طونی اوزرینه اورلر و جریمه ایچون کناهلرینه
کوره برنچه مدبرنج یا بغدای یا طاری تحمیل ایدرلر فقیر ایسه اجرتسز نیچه ییل فیلبانلق
یا پاسبانلق و باغیری خدمت اتدررلر مدتی تمام اولدقده عرض حالنی حاکم اولانلره کوستروب
سیاسته یوزعصادخی اوروب آزاد خطی و یرزاسلوب اوزره جزادنصکره چارشولرده اولان
مسس خانه‌لر اوکنده اول مجرملری کروه کروه چقاروب جرمنه کوره تشهیر ایدرلر
و بو علامت خلاص اولمغله مسرور اولورلر قانون قتل و قصاص واجب القتل مجرملر
تفتیشی ایچون خاقان ییلده برکره دیوان ایدوب اول خونیلری اوزر جلادللرینی طوتوب
ادی ایله حضورینه کتوروب کناهلرینه اعتراف ایدرلر و خاقان بیلور اعتقادنده اولمغله
انکار ایدنمزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست بابنده انفع ردیو سکوت ایدر خصوصا اون
ایکی محکمه‌ده اوچ سنه‌یه دک هر آی اقراری خاقانه عرض اولنمشدر بعده قتللرینه حکم
ایدرو نیچه بیک قاتللرک باشلرینه قزل علملر ایله علامت ایدرلر کروه کروه سرای خاقاندن چقوب
قتلکاهده قتل ایدرلر و مقتوللر باشنی اسم و رسمی و جنتیله برر صندوقه قویوب اوتوز
ییله‌دک ضبط ایدرلر جائزکه متعلقاتدن بری کلوب ناحق یره قتل اولندی

دیو دعوی ایلیه اول زمان خاقان امریله بولنوب مدعیلر تحت ایله الزام اولنورلر بعده چقاروب
صوبه دوکرلر ورجال ونسادن بری بریله جنك ایدوب بری اولسه دوکوشنك قوم وقبیله سندن
اون نفر کمسه بو یونلرینه زنجیر اوروب بله حبس اولنور وقاتللر قصاصندن صکره خاقان
معبدینه کیدرلر تکه سابقا بیان اولندی قانون سرقه اطلسه مذکوردر سارق آز نسنه
سرقه ایلسه یدی دن یوزه وارنجه تحملنه کوره ضرب ایدرلر آت یا برذی قیمت نسنه
اوغورلسه قارننه قلج باتروب قتل ایدرلر اکر ابتدا سرقه اتدیکنك طقور ضعفنی ویروسه
خلاص اولور قادر اولمزسه اولدوررلر لکن ایکنجی دفعه قتلدن قورتلمز وبراوغل باباسنه
مخالفت ایلسه بوینك ایچون مخصوص برحاکم واردر زمان مدید حبسدن صکره بوزینه
برطمغه اوروب اطلاق ایدرلر قانون خراباتیان خطاشهرلرینك هر برنده فاحشه عورتلر
ایچون بشقه محله لر واردر اقلی بشیوز اودر بیك دخی اولور اکثری مجرم بکلر واعیان
قزلری درکه باباری قانونه مخالفتله مجرم ومحبوس ومقتول اولوب اوغللری ادنی پایه ده
عسکری اولور عورتنی وقزلری خراباته سورلور من بعد بری برینی کورمزلر واولك
اولاد وانسابی کم نام اولورکیدر اول جرمك بری بو خرابات فواحشی ایله علاقه ایلمکدر
ویغمور یاغمیوب استسقا لازم کلسه بو فاحشه لر ایدرهر ولایتده یغان یغمور وقار مقداری
وزراعت امری خاقانه عرض اولنور بر یرده که یغمور یاغمدی دیو عرض اولنه استسقا
ایدك دیو خط کلور استسقا یری اولان ولایت کلیسا سنه بو عورتلر توابع ولواحقه
وداع ایدوب کیدرلر استسقادن صکره باران نازل اولمسه اول دخی واجب القتلدر دیو
بو عورتلرك مقدارینی استرسه ولایت حاکمی قتل ایدر دیر اخراباته سوردکلرنده
استسقالری قبول اولمزسه قتل شرط قلنمشدر وانلره بر زمان کلیساده وقفدن انسز
طعام ویروب پرهیز اتدررلر و بوتکله تصفیه حاصل اولور صنورلر بعده سازنده وخواننده لری
اوتوروب انواع سوز وسازله اصوله اغاز ایدرلر رقاصلری دخی قات قات نجه اوینایوب
بعده کروه قالقوب صنم اوکنده ناله وزاریلر ایدرلر بر مرتبه که تا وهاب بی علت اول
دردمندلرك حالنه مرحمت ودعوتلرینه اجابت قلوب کاه بر مرتبه باران نازل اولور که
نیچه یولری سیل الور حکمت شناسان ختای خراباتلری بو یوزدن قتلله قورقودوب
بیم جان ایله درونی ناله ودعا واستسقا اتدکلرنده حی مستعان انلرك نادانلق ایله اتدکلری
کناهه باقمیوب باران احسان ایدر وسعت رحمت الهیه یه بناء فقهاء اسلام دخی کفارك
استسقاسنی تجویز ایلدی دیو اسلوب مشروح اوزره وضع ایلدیلر وکاه یغمور
یاغمیوب قحطلق اولورسه انلرك بعضیسن اولدوروب افنا ایدرلر وخراباتده اولان عورتلر
اولادی ایچون معلم خانه لر بنا اولنمشدر قزلرینه سازنده لك وخواننده لك
واوغللرینه رقص وانواع لهو ولعب تعلیم ایدرلر و بو عورتلر ساز وسوز صراخیلر ایله رقص
کنان بازارلرده کزرلر خاقاندن علوفه پینلر له صحبت وعشرت ایدنمزلر اکر طوتلورسه
اولدوررلر

اولدوررلر انلره واراتك اكثری اهل حرف وتجاردر نیجه‌لر مالنی اول خراباتده چورودورلر
اكر فقیر اولوب جر ایدرسه زجرا كیسه انلره برحبه ویرمز اچلقدن هلاك اولورکیدر
واول مقوله‌یی اولدكده دریایه آتورلر وبو خراباتیلرك عجایب وغریب لعبلری وارددیشلری
رسنبازدر صور عجیبه كیوب اوضاع غریبه كوستررلر قانون اولاق ویامخانه یام اولاقدر
استعجال ایله بریره خبر ونامه ایلتمك ایچون بعض منازلده اتلر وقاتورلر بسلرلر اول منازله
یامخانه دیرلر مملكت ختای ده آینده ورونده ایچون مكلف یامخانه‌لر واردر اول دیاره واران
تاجرلری ایلچی نامیله اول منازله قوندوررلر اسباب ومتاعلری عربه سی ایچون باشقه
محللر واردر انده دررلر یامخانه‌نك هر خانه‌سنده مكلف اطلس وكمخادوشكلر یصدقلر وسائر
مهمـــات مهیادر اطرافنده خرده نوكر حجره لری یاپلمشدر هركون اون كشی‌یه برقیون
وبرقاز وایكی مرغ وایكی بطمان بغدای وبركاسه برنج وایكی طبق حلوا وبر ظرف عسل
وســـائر بقول متنوعه وبرقاج خذمتكار تعیین اولنمشدر قانون آینده ورونده وتجار
ختای ملكنه قره طرفندن واران ایلچی رسمنده وارر والا تاجر وغیری كیسه‌یی كرمكه
قومزلر تجار سرحده یقین كلدكده اون نفر یازیلوب بوطرفدن ایلتدكلری متاعك بعضنی
خاقانه پیشكش ایدرلر انلری خود مطلقا خاقان الور متاعلری دفتر اولنوب هر اون
كیمسه‌یه برمكان تعیین اولنور اون یایكرمی نفری خانبالغه كوندررلر باقیسی اون مرحله
بری‌ده كنجو نام شهر یامخانه سنه قونوب اوتورر اسباب معاشلری خاقان طرفندن
ویریلور بش كشی‌یه كونده برقیون وبرشنك برنج وسائر لوازم تعیین اولنور متاعلرنده خاقانه
مناسب اولان النوب پیشكشلرینك بهاسی دخی بالتمام ویریلور ونقدر طوررسه رعایت
اولنوب كتدكلری زمانده خاقان طرفندن نیجه احسانلر اولور وجمیع اسبابلری ویریلوب
انجق آدم باشنه قرقردرهم كمش خراج النور بر قافله یوز ایكیوز آدمله ایلچی نامنه تجار كلسه
عربه‌لر وخدام وسائر لوازم تعیین اولنور بوجهتدن نقل ایدرلر كه سائر امتعه‌دن غیری خان
بالغه چیندن هركون یالكز بیك عربه حریركلور اكثر الماس وصوف واسكرلت چوقه ویشب
ومرجان وارسلان وپارس وفیل وباركیر كتوررلر وتازی اتلرك یاننه یوزمنزل قدر
یردن تعظیم ایچون ادملر قوشوب صاحبلری ایله خاقانه كوندررلر وهراته اون ایكی
خذمتكار تعیین ایدرلر التیسی منقش فنرلری نیزه‌لره بغلیوب یانجه كیدراوچی اوكنجه
اوچی اردنجه یوررلر وارسلانه اون ات قدر اعتبـــار اولنور قره قولق نصف ارسلان
قدردر هدیه سی ارسلان اولانه اوتوز صندق مال ویریلور اطلس كمخا وسائر لباس
سائری ایچون دخی بوقیاس اوزره احسان اولنور وآدملرك هر برینه پیشكش بهاسندن
غیری بربوك قمـــاش وبری بری اوزرینه اوچ خلعت كیدررلر حتی خف وموزه
بله درجریمه مسافران مسافرله حبسدن غیری سیـــاست یوقدر بر مسافر قتل
ویا غیری جرم اتسه متـــاع دنیادن نسنه‌یه مالك دكلدر ودفترلرینه یازارلر وحبس

ایدرلر ومسافرلر انلر یاننده صحرایی وروستایی عد اولنوب کندولرك قومی کبی
ادب وحرمت وقانونلرینه رعایت طمع اتمزلر قانون ایلچیان ختای ده هرطائفه نك
ترجمانلری واردر مسلمانلرك مصالحی ایچون مخصوص یدی میر معتبر تعیین
اولنمشدر ایلچیلره اجازت وقتی کلدکده هر قومك ترجمانی خاقان حضورینه کلوب عرض
ایدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان دربند سکجویه اون قوناق قالدقده
ختاییلردن بربلوك استقبال ایدوب ایلچیلری وعددنی یازدیلر وبر مرغزارده که
عالی صفه وارایدی سایه بان قوروب ضیافت اتدیلر چینی طبقلرله خشك وترمیوه لر
کتوردیلر وبیله کیدن بازرکانلری ایلچینك نوکری یازدیلر بعده حاکم سرحد بونلری
کندی یوردینه ایلتدی یورت ختاییلرده بربلوك خیام درکه مربع طناب طنابه قونارلر
ودورت طرفه بربول قورلر اورته واسع فضادر وسطنده برعالی صفه اوزرنده
ایکی درکلی چرکه قورلمش انکلری قالقوب صاغ صول صندلیلر قونمش ایلچیلری صولده
اوتورتدیلر زیرا امراء ختای صوله ارتق تعظیم ایدرلر وهرکس اوکنه طعام کتوردیلر بعده
سازنده لر ورقاصلر کلوب صاحب جمال غلمان کوشلرنده انجو لرله دختر مثال
طوردیلر ودور دروازه ده جبه پوش عسکر صف بغلیوب اللرنده نیزه دیزلدیلر
بعده شربه اغاز اولندی حاکم دیوان النده کاسه وبرصندوقه ایچنده نخل بند بیله کزدروب
هرکسه که کاسه ویره اندن برشاخچه یی باشنه قوردی واو بونجیلر مقوی کاغددن
اشکال غریبه دوزوب اصول ختای اوزره رقص ایلدیلر وبعض غلمان طبقلرده فندق
وعناب وشاه بلوط مقشر وصوغان و صرمساق پرورده لری طوغرنمش
خربزه وهندوانه یی کزدروب برینه کاسه ویرلسه اردنجه بوطبقی صونار دی اول
کون صباحدن اخشامه دك مجلس عشرت ممتد اولوب ایرته سی کوچلدی بیابانده
قطع منازل ایدرك قراول نام قلعه یه اندن سکجویه واردی وشهر قپوسنده
یامخانه یه نزول اتدیلر ختاییلر بونلرك عددی دکلو لوازمن کوردیلر هر بری
ایچون بر رحریر جامه خواب وخذ متکار کتوردیلر وبوندن دار الملکه وارنجه بواسلوب
اوزره کندیلر هر یامده یوزاللی ات وخروعربه ایلچیلر ایچون مهیادر اتلر خذ متنده
اولان خدامه قودیرلر دراز کوشلری ضبط ایدنه الوفود یرلر عربه جیلره جینفو
دیرلر هرعربه ده اون ایکی کیمسه خدمت ایدرلرایپلر ایله اوموزلرنده چکرلر انجو کوپه لو پسرلر
پرچملرینی باشلرینه طولایوب ایلچیلری بریامدن بریامه کتوررلر هرشهرده عالی
ضیافتلر اولور ایلچیلر ضیافت خانه لری مخصوصدر آکاروسون دیرلر هرروسونك
اوکی دار الملك سمتنه دور برتخت قونوب پرده آصلمشدر برشخص اول تخت یاننده
طورر ایلچیلر اوکنده دوشنمش کیچه اوزره اوتوررلر تخت یاننده طوران ختای
دلنجه اوچ نوبت چاغرر وراچیلرکه سرحد حاکملرید رباشلرینی یره قورلر وایلچیلره دخی

تعجيله تكليف ايدرلر وايلجيلر كتوردوكى هديه يى قمچو نام شهره ايلتديلر سابقا
ذكر اولندوغى اوزره خان بالغه واروب خاقان تختى اوكنه ايردىلر اول زمان
يدى يوز قدر قاچقن قول ومجرملر كتورلمش ايدى بعضيلرى بوينلره ايكى چتال اغاج
وكيمى اوزون دلكلى تخته يه باشلرى چكوب ديزلمش ايدى خاقان بونلرك كيمنى زندانه
كوندروب بربلوكنى قتله فرمان ايتدى بعده امر انك برى ديز چوكوب ايلچيلر
احوالنى متضمن صحيفه يى اوقودى ترجمانلر كلوب ديديلر كه پادشاه اوكنده طاپو
قيلك اوچ كره باشكزى يره قوك ايلچيلر ايكى قات اولديلر لكن اللرينى يره
قومديلر بعده مكتوبلرى صارى اطلس كيسه لرله اللرينه الوب يوقارى قالدرديلر النوب
خاقانه ويرلدى بعده ايلچيلرى فضاى اوله كتوروب هركس اوكنه خوان وصندلى
قودىلر بعد الطعام يانخانه يه وارديلر بعده كيده جكلرى زمانده شقاول كلوب
بو كون خاقان سزه انعام ويره جكدر ديو دعوت ايتدى پاى تخته وارديلر كورديلر كه
خاقان اوتورمش اوكنده شيولر يعنى خوانجه سنيلرى طور راشارت ايتدى بونلرى
ايلچيلر اوكنه قوديلر كه هر برنده بر نقره و يكرمى اوتوز اطلس ختايى وقلاى وجاوكندولرينه
وعورتلرينه دخى باشقه تعيين اولنمش الوب كتديلر خاقان جانبندن انعام اولنان
التون وكومش وسائر اشيا هر جنسك غايت اعلاسندن ويريلور احوال ديانت ختاييلر
ديرلر كه شاكمونى پيغمبر ايدى كلوب خلقى حقه دعوت ايتدى ديو نيچه خارق عادات حكايات
نقل ايدرلر وزمانى هجرتدن اوچ بيك سنه مقدم ايدى ديرلر خاقان سلفده اكثر خدا پرست
وحكيم مذهب اولوب بت پرستلك كارجاهلاندر ديو كتابلرنده يازلدوغى اوزره اعتقاد ايدرلر
وحضرت محمد عليه السلامه شين چين يعنى افضل خلق ديرلر واسلامه واهلنه محبت
ايدرلر ديارلرنده اوقات خمسه اذانلرى اوقنور مسلمانلر عمامه كيوب جماعتله نماز قلارلر بر كون
امراسى جمع اولوب ديديلر كه اهل اسلامدن نيچه بيك خانه بزمله مخلوطدر بونلرى كيده رم لم مال
ويرمزلر كه نفعى اوله خاقان ديدى بزم اجداديمز بو امورده هيچ تصرف اتمديلر بز نيچه ايدرز و بزم
حكممز بونلرك ظاهرلرينه در حالا بونلردن بر منكر ظاهر دكل باطنلرنده نه مصلحتمز واردر
واهل ختانك دين بابنده مشربلرى وسعت اوزره اولمغين اصلا تعصب وخصومت بلمزلر
هركس نه مذهبده اولورسه اولسون همان امور دنيويه ده اجتهادلرى قانون
ضبطيدر اول اجلدن خلقنك كيمى بت پرست وآفتاب وماه پرست وكاو پرست ونصارى
و يهوددن دخى زمان سابقده اول دياره واروب نيچه طوايف توطن اتمشلردر وهر طائفه
ايچون خاقان طرفندن معبدلر بنا اولنمشدر يا لكز خان بالغده مسلمانلر ايچون
دورت جامع واردر لورنسو ايدر ختاى خانى مبتدع نصرانيدر نهايت محمديلر
آكا بت پرستدر ديو انكار ايدرلر وخلقنك اكثرى مسيحى ونسطورى وبر صنفى بت پرستدر
ايكى مبدأ اعتقاد ايدرلر برينه خالق الارواح ديرلر آكا كونلك ياقوب عبادت ايدرلر

واندن عقل وفهم طلب ایدرلر و برینه ناغای وخالق الاجسام دیرلر سیم و زردن بوکا هیکل
یاپوب طپارلر واندن ماله متعلق امور طلب ایدرلر ونه استرلرسه اول جنسدن قربان ایدرلر
اطلسه ایدر ختا بیلرك اکثری میلادك بیك ایکیوز قرق التی سنه سنده محمد شریعتنی
قبول اتدیلر قانون نامه روایتی اوزره طقوز یوز حدودنده دین طای خان اسلامه کلوب
سرای خلقی دخی مسلمان اولدیلر وجمله جهلهٔ ختا خاقان پرستدر چونکه اول مسلم
اولدوغی شایع اولدی اکثری دخی اسلامه کلدی وختانك جهلاسی خاقانه الوهیت
اعتقاد ایدرلر وکندیلرینه کورنمز اوچیوز معبود واردر زعم ایدرلر بری کورینور اول خاقاندر
و بو اوچیوزی بر معبود حقیقی خلق اتمشدر دیرلر و بونلر جمله جرایم خاقانك معلومی اعتقاد
ایدوب انکار ایدمزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست ملکه انفعدر دیو سکوت ایدر وشاکونی
زمانندن بری بر عظیم کلیسا بنا اولنمش ختای خلقی اطرافدن عظیم ریاضتلر ایله کلوب انی
زیارت وطواف ایدرلر کلیسا قربنده بر بلند طاغ واردر اورته سنده بر بیوك میخ قاقلوب
ایپ بغلنمشدر بر کیمسه که ریاضتی کماله ایره بلنی اول ایپه بغلیوب یاپشوب میخه چقار
اوتورر روایتی چوزوب براغورا کر قرق کون وکیجه اویومیوب وخوف ایتمیوب اوتورر
بیلورسه کثرت ریاضتدن اوچمغه قدرت کلوب طاغ اوزرینه چقاراندن نره یه دلرسه
کیدر اکر اویویوب یا کوزی قرارردوشرسه هلاك اولور اول مقوله مرتاضلردر کمك
قالوب اکل وشربلری بعض ادویه در صویله قینادوب ایچرلر و بونلر حبس نفسه
اوکرنورلر کیمی اوچ کون اوچ کیجه ده بر کره نفس ویرر احوال علم ومعرفت اهل ختاده
لطف طبع اصحابی چوقدر وعلم نجوم یانلرنده غایت معتبردر اول علمك ماهرلرندن
دورت کیمسه خاقان سراینك اولکی طبقه لرنده اهل وعیالی ایله باشقه مکانلرده انواع
عزت وحرمت ایله ساکن اولوب طشره چقمزلر جمله مهماتلری خاقان طرفندن کوریلور
نوروزده هر بری بر تقویم چقاروب خاقانه عرض ایدرلر خاقان سائر علمایه ویروب امر
ایدرکه اول دورت تقویم احکامنده متفق علیه اولانلردن بر نسخه اختیار ایدهلر وکاتبلر صورتن
یازارلر هر کاتب اون ورقی بری بری اوزرینه قویوب بر جنس کتابت ایدرلرکه کاغدحریردن غایت
دقیق اولمغله بر دفعه ده اون ورقه بیله یاز یلوب اون صورت حاصل اولور لکن انجق
بر یوز یدی یوز نسخه دن بیك تقویم حاصل اولوب اون کشی یه حاکم اولانلره بر تقویم ویرلمك
معتاددر اقالیمه منتشر اولور وختا بیلر وقت وساعتلرین غایت حفظ ایدرلر نصیحت
وسیاست عام ایچون عبرتلر ایدوب شعر ومعما ولغزه مشغول اولورلر و بونلرك
مخصوص کتابتی وقرق دورت حرفی واردر چاپان وچین خلقی ایله بعضیسنده
مشترکدر وعبادتلرنده مخصوص لسان استعمال ایدرلر احوال صنعت ختابیلر
اکثر هر صنعتده قابل وماهردر خصوصا نقش وتصویرده اهل چیندن
قالمزلر اکابر اولرینك سقف وجداری سراپا مصور و منقشدر و بونلر دکرمن طاشلری ایله

نقاش

قماش دوزلر وطب صنعتنده دخی مهارتلری واردر کندیلردن غیری خلقی اعمی مسلبه سنده
طوترلر احوال حرب ختاییلر اکثر امر حربده چاپکلردر سرحدلرندن دار ملکه
وارنجه هر منزلده میللر ودیده بانلر واردر دشمن ظهور اتسه کوندز دخان وکیجه آتش
ایله برآیلق یوله برکونده اعلام ایدرلر دشمن شرق طرفندن ایسه برآتش شمالدن
ایسه ایکی جنوبدن اوچ غربدن دورت آتش ایله بلدرب میللری دائما نوبتله حراست
ایدرلر وجرسلر آصلمشدر متصل چالارلر واول میللرك نردبانلری ایپدن اولوب دشمن کلسه
یوقاری چکرلر صولری وازقلری والات حربی مهیادر بندق یرینه اوق آتارلر دمرنلری
زهرآلوددر وختاییلرك بیوك کوچکی باروت ترکیبنده ماهر آتش بازلق عامدر جمله سی
طوب توفنك اتمق بیلورلر اخلاق وعادات اهل ختای کیمسه یه تعصب ایله
ضرر قصدین اتمیوب همان حکمت اوزره مملکتلرین حفظ وضبط اتمکه سعی ایدرلر
واکثری کندی مملکتلرندن غیری ولایته کتمکله سائر عالمی خالی وصحرا عد ایدرلر زیرا صلح
طریقی ایله خاقانه کلن خلقك اکثری صحرانشین درو هر طائفه که توطن ایچون ولایتلرینه
کله انلردن مال المنزل قانونلرنده مست لا یعقل اولنجه ایچمك کناه عظیمدر طعام اثناسنده
برایکی پیاله تجرع ایدرلر وهرکس مرتبه سنه کوره سمور وآخر کورکلر واوزون لباسلو کیورلر
چونکه ختای تاتارستان اقلیمندندر خلقی اکثر اورته بویلو عریض وملحم یوزلو چقور کوزلو
صقالدن غیری بدنلرنده قل نادر اولور چوغی انی دخی تراش ایدرلر بدنلری قوی
عقللری وافردر عورتلری سروقد سرخ وسفید ونرکس چشم اولور اصلا انلرده قره
یاغز وصاری وکوك کوزلی کیمسه یوقدر ارلری آچلغه وتعبه تحمل ایدرلر صوسزلقده
بندکلری آتلرك طمارلرندن قان اقیدوب ایچرلر اکثر عوامی مدنس وناساز طائفه در
حق شریعت بلمزلر سلاحلرینه وقوتلرینه طیانورلر چوغی صحرانشین اولوب اوبالر ایله
قونار کوچر ونیچه سی عربه لر اوزرنده ساکن اولوب دوزیرلرده عربلره یلکن قوروب کمی
کبی یورودرلر وغایت سرعت اوزره حرکت ایدر وقطب شمال یلدزی ایله سفر ایدرلر
وبونلر اراسنده نقد نادر اولوب متاعی متاعه تبدیل ایدرلر غلیظ ییجکلر خصوصا یاری
پشمش ات وبینریوب قسراق سودی ایچرلر وقمزدیرلر سوددن بر نوع مسکر ایدرلر بیاض
شرابه بکزر نهایت غایت طانسزدر وطاریدن بوزه پشررلر وبونلر ال یومق واسباب
یومغی بلمزلر غایت ناپاك قومدر وختای شهرلرنده طوب اوینامق وصورتبازلق ایلمك معتبر
هنردر وضراپلی قرلرینك اکثری جانبازلق لعبنی اوکرنورلر موتی لرینی تجهیزده آیینلری بودرکه
اکابرلر ایچون بر طاغ واردر انده ایلدوب معین مغاره یه قورلر وعورتلرك دخی مخصوص
مغاره سی واردر واتی اول طاغه ضالیوبرلر کندی باشنه اوتلارکز من بعد کیمسه تعرض اتمز
اول سردابه غایت واسعدر چوق دخترلر وخواجه سرایلر بشر ییللق قوت ایله انده ساکن
اولورلر قوتلری تمام اولدقده انلر دخی اولورو بو ختای مملکتی صوغوق اولمغله نیچه طرزنده

صو بالری وار در ایچنده طاش یقارلر و اکثر پرنج و طاری یرلر قچان قحط واقع اولسه فرمان ایله
هر کس ذخیره سندن کندو یه کفایت قدرینی الیقویوب باقیسنی خلقه بیع ایدر بونکله
اولمزسه فقرایه میری انباردن جرایه تعیین اولنور بعده ولایته امر ایدرلر که هر کیمکه یوزمد
غله کتوره اکا اون نفر سردارلغی ویریلور بو اسلوب اوزره اطرافدن بیحد غله کلور و شهرده
آتش دوشمسه اوچ وجهله دفع ایدرلر بری بو که پاسبانلر روز و شب بکلمه ده در آتش کوردکده
صوندررلر و هر کیجه هر اوده وافر صو حاضر در اهمال ایده نک واوی یانانک اولاد
وانسابیله کندو یی آتشه یقارلر و بری آتش خوفندن هر محله و بازاری بری برندن منفصل
یاپمشلردر اولاشمز و دکر منلرینک التنه طاش قویوب اوزرینه قومزلر برکمسه اوزرینه
قوسه قانونه مخالفت اتدی دیو قتل ایدرلر احوال بلاد ختای قانون نامه ده
وخواجه غیاث روزنامه سنده بلاد ختای اون ایکی قسم یازیلوب قانونده ذکر اولنان
اقسام چین بلادنی دخی مشتملدر بو تقسیم قاعده فنه مخالف اولمغله ذکری مناسب
کورلمدی سابقا میرقاتور و فلبوس تقسیملرنده عموم اوزره تاتارستان ختایه وغیره
شاملدر بو مقامده حدودی بیان اولنان ختای اولکه سنک شهرلرینی یازوب بعده
سائر اولکه لری اکا ضمیمه قلارز زیرا اطلس رسمنده اولان صحیفه انلره دخی مشتملدر
امدی ختای مملکتنک اکثری دوز اوالر اولوب طاغلری از در جابجا کوللر و صولر
وار در دار ملکی خان بالغ نام شهر عظیمدر لفظ مزبور غوری لغتی اولوب اهل ختای
اکا پای تخت معناسنه دیو دیرلر سلفده قدما اکا ایسدوم سرقه دیرلردی یوز
اللی دورت درجه بش دقیقه طول و اللی التی بوچق عرضده واقع اولمشدر دیرلر که
شهر مزبور ایکیدر بری قدیم و بری حادث جدیدنی آل جنکیزدن قوبلای قاآن بن
تولی قان بنا ایلمشدر حبیب السیرده مسطور اولدوغی اوزره چون مزبور قوبلای هجرتک
التیوز اللی سکزنده قراقرمده برادری منکوقاآن یرینه چقوب خاقان اولدی برقاج
نوبت چینه لشکر کوندروب غارت اتدکدن صکره ختای خانلرینک مقر ملکی
اولان جنکدو نام شهر قوربنده پولیس نام نهر اوزرنده خان بالغ شهری بناسنی امر اتدی
هر رکنی دوردر فرسنخ مربع طرح اتدیلر و قرق منزل بندر چین و هند اولان زیتون
شهرینه اقان نهره بو شهردن بر نهر حفرینی فرمان اتدی تاکه میان شهردن آقوب بحر
هند و چیندن کمیلر کله بو منوال اوزره آز زمانده خان بالغ عمارتی غایته ایروب دار ملک ختای
اولدی و التیوز طقسان اوچده قوبلای دنیادن کتدی حالا خاقان کبیر تختی در و کیرو کتاب
مزبور آخرنده دیمشدر خان بالغده نهر مزبورک عرضی اوتوز ذراعدر کناریله کیدن یول دار
ملک ماچینه منتهی اولور و قرق منزل تمام سنک ایله دوشنمشدر و ایکی طرفنه درخت بید و
وغیری اشجار سایه دار دیکلوب یوجیلر کولکه سنده کیدر و ایکی طرفنده قریه لر و خانلر
و بتخانه لر بری برینه متصلدر بو اسلوب اوزره راه مزبور اقصای چینه واصل اولور و سرای
خاقان

خاقان شهرك اورته سنده دروكوك طاق ديرلر قاآنك انده بر قصرى واردر شتاده بونك
صولرى منجمد اولور و بونده جمله فواكه بولنور الا عنب قلت اوزره در قانون نامه ده مسطوردركه
طرف شمالده بر نهر شهر ايچنه اوغرار اهل ختاى اول ارماغى قعرندن قازوب اوتوز دكرمن
يوريدر بر حرق اتمشلردر خاقان سرايى اولان يدى حصارى واطرافنى دوروسيرايدوب
خانه لرينه اوغرار بعده شهردن چيقوب جوانبده اولان باغ و بستانلرى سقى ايدر واقار
كيدر بو شهرده اودون يرينه بر نوع سياه طاش ياقرلر اطلسده ايدر شهر مزبور
پوليس سانكوس نام نهر كارنده چورسى اتاليان ميلى ايله يكرمى دورت ميلدر اون ايكى
قپوسى وهر برينك اوكنده بر رواروشى واردر جواهر والتون وكومش يرى بندر شهردر
محل مزبور قلماق طائفه سنك كذركاهى اولمغله اهل ختاى بناسنى سوق اتديلر سكز
يوز قرقده بر دفعه دخى بنا اولندى هر طائفه ايچون مخصوص محله لر وهر برينك علامتلرى
واردر يالكز مسلمانلر ايچون دورت جامع بنا اولنمشدر نقل ايدرلركه بو شهره اطرافدن انواع
متاع كلور يالكز چيندن هر كون بيك يوك قدر ايپك كلور چنكيزيلر غارت اتدكلرى
اكثر آسيا مالنى بو شهره كتوروب يغماغله عظيم مالدار اولمشدر نفسنده شهر مزبور وسعت
فضا ولطافت آب وهوا ايله روح افزادر و بر معظم كوپروسى واردركه دنياده نظيرى
يوقدر خواجه غياث ايدر سرحد ختاى اولان سكجودن خانبالغ طقسان
طقوز يامدركه بونلرك هر برى بر شهره قريبدر وهر ايكى يام اراسى بر قاچ قرغو
وكى وقودر قرغو بر قله خانه دن عبارتدركه التمش ذراع مرتفع بنا اولنوب اوزرنده دائما
ايكى ديده بان اوتورر بونلر برى برندن كوروبجك قدر يرده در لشكر بيكانه ظهورى
كبى بر حال اولسه فى الحال قرغوده كيجه آتش كوندز دخان ايدرلر برى برينه اولاشر بر كون
و بر كيجه ده خبر دار الملكه واصل اولوركه اوچ آيلق يولدر اجمال حال معلوم اولدقدنصكره
كى وقو خلقندن مكتوبلر له تفصيل واعلام اولنور قو بر قاچ خانه دن عبارتدركه بر جماعت
انده ساكن اولوب بر مكتوب يا خبر كه كلندوكده آخره اولاشدرمغه مأمورلردر كى دخى
انك كبى دركى وقودن هر برى اون مره دركه هر اون التى مره بر فرسنخ شرعيدر كى وقو
اصحابى مسكنلرنده اوتوروب اكرلر بحلر هر برى بر قريه كبيدر خواجه غياث
روايتنده مذكور اولان بلاد بونلردركه ديمشدر صفرك اونده سمرقندن چيقوب
جماذى الاولى التيسنده چلكاء يلدوزه كلندى كونش سرطانده ايكن بيابانده صوايكى
يرمق بوزطوكمش ايدى اكثر اوقاتده باران وچه ياغاردى اواخر جماذى الاخره ده طرقان
نام شهره كلندى بونك خلقى اكثر بت پرستدر بيوك بتخانه لرى واردر برينك
صفه سنده بر عظيم صنم قومشلر صورت شاكمونى در ديدبلر رجبك بشنده
قراخواجه يه وارلوب يكرمى برنده قامل نام شهره قونلدى بو شهرده
سيد فخر الدينك بر عالى مكلف مسجدى وار ايدى قربنده بر بيوك بتخانه بنا اولنمش

ایچنده واطرافنده خرده و بزرك و اقرا اصنام وارقپوسنده ایکی دیوصورتی قومشلرکه بری
برینه حمله ایدرلرمنکلی تیمور نام بوشهرك برحاکمی وار ایدی اندن کوچلوب یکرمی بش
مرحله دخی بیابانده کیدلدی و بو صحرالرده کاو قطاس یرلردی قطع منـــازل ایدرك
قراول نام قلعه یه کلندی که طاغلر اراسنده برغایت متین حصاردر انجق بر یولی واردر
اندن سرحد ختای ده سکجو نام شهر عظیمه وارلدی بوشهرك مربع متســاوی الاضلاع
بر محکم و متین سوری واردر ایچنده عریض بازارلری و اللیشر ذراع عریض یوللری
صولانمش سپورلمش ایدی اکثر خانه لرنده خوك اهلی کزوب قصاب دکانلرنده
قیون اتی ایله طوکوز اتی آصلمش صاتلور ایدی دورت مکلف چارشو باشنده برر
اغاجدن طاق و مزین منقش دروازه لر له که اوزری مقرنس سقفلرله تزیین اولنمش و بوشهر
سورینك خندکنده هر یکرمی قدم یرده اوستی اورتولی برج بنا اولنوب دورت
کنده برر قپوبری برینه مقابل قونمشدر میان شهردن هر دروازه چوق مسـافه در
لکن یوللر طوغر ولغندن کر قپولر کورینور و هر قپو اوزرنده ایکی طبقه کوشك
واردر و بونده متعدد بتخانه لر که هر بری اون جریب قدر واسعدر جمله صنملری اغاجدن
یونولوب فرشی تخته دوشه لی در اول بتخانه لرده صاحب جمـــال پسرلر عشرت
صلا ایدرلر تقویمده سوکجو بردوز یرده یوزیدی درجه طول قرق درجه عرضده حمص
قدر بر شهر در اطرافنده طاغلردن کلور انهار صغاری و بستـــانلری واردر بونکله
خانجو اراسی دورت مرحله در دیو یازر سکجودن اون یام ده قمجو نام شهره وارلدی که
سکجودن بیوکدر و سرحد حاکملرینك بیوکی بونده اوتورر انلره دانکچی دیرلر بونده بر
بتخـــانه وایچنده قامتی اللی ذراع برصنم واردر ایاغی طقوز ذراع و باشنك دوری
یکرمی بر ذراعدر باشی اوزرنده خرده صنملر ترتیب اتمشلر بتخانه نك صورت بخشلری
صنعتله انی چکرلر حرکته کلورکویا که زنده در و بتخانه دیوارلرنده آخر صورتلر یازلمش
و زربفت پرده لر آصلوب مطلا کرسیلر و شمعدانلر و صندلیلر و چینیلر ایله تزیین
اولنمش ایدی بوشهرده غرایبدن چرخ فلك دیرلر دوری یکرمی ذراع وارتفــاعی
اون ایکی ذراع اغاجدن یونمه مقرنس و مصنع بر قصر مثمن وار درکه دونرالتی
برمتین سردابه در زمیندن بالایه وارنجه آهنین کرسی اوزرنده بر میل نصب
اولنمشدر تحریك اولندقده قصر مزبور اول میل اوزرنده سهولتله دونر و بو کوشك
برقاج طبقه اولوب هر برنده نیچه منظره لر واردر هر طرفه مقرنس ختایی ایوانلردر
و دیوار سقفنده انواع صور غریبه نقش و تصویر اولنمشدر اشـــاغی طبقه ده
صورت دیوان اعیان و ارکان و پادشاه تخت اوزرنده اوتورر صاغ و صول خدام
و عسکر طورر یازلمشدر و ماده قصر کرچه اغاجدر لکن برمرتبه تذهیب اولنمشدرکه
کورن طلای مجسم صنور اندن کوچوب شواللك دوردنده نهر قرامور ان کارنه وارلدی که
جیحون

جیحون قدر بر نهر دریکرمی اوج کمی دن اوزرنده بر جسر بغلنمش ایکی طرفدن ایکی میل
آهنین اوزره قالین زنجیرلرله بند اولمش ایدی اوته طرفده نام شهر عظیم که کثرت عمارت ایله
مزین ومعمور ایدی وبونده بر عظیم بتخانه بنا اولنمش که سرحد ختای ده انك مثلی کورلمدی
واوچ خرابات محله سی وار ایدی که هر برنده نیچه دختران صاحب جمال اوتوررلاندن دخی
یکچوب برقاج نهر عبور اولندی وذی القعده یکرمیسنده صدینفو نام شهره واردی شهر
مزبور غایت معظم ایدی بیوك بتخانه سنده بت هزاردست دیرلر بر نجدن دوکلمش التون
یالدزلو بر عظیم صنم کورلدی که قدی اللی ذراع وهر عضونده بر دست هر دستك کفنده
بر کوزه یاپلمش اهل ختانك مشهور صنملرندن ایدی بر عالی وبدیع عمارتده طاشدن
ایکی کرسی اوزرنده نصب اولنمش اطرافنده عالی رواقلر ومنظرهلر طبقه طبقه بنا اولنمش
بر طبقه بونك طپوغنه بری دیزینه انجق اریشوب بری دخی زانوسنی تجاوز ایدر باشنك
اوستی بر طاق مقرنس ومصنع اولوب بو طبقهلرك داخلندن وخارجندن طولاشیلور
ایدی صنم مزبورك هر برایاغی اون ذراع مرتفع وجمله سنه یوز بیك خروار برنج صرف اولدوغی
مشهوردر اول بتخانه ده بوندن غیری خرده اصنام دخی وافر اولوب رنك آمیز الوانله هر بری
ملون دیزلمشدر دیوارلرنده طاغلر وانواع اشجار وحیوانات نقش اولنوب صور تکرلکن
کماله ایرکورنلرك هر بری براثر قومشلرکه کورنلر حیران قالور وبو شهرده دخی بر چرخ فلك
وار ایدی که قمچو شهرنده اولان قصردن بو معظم ومکلف ایدی خواجه غیاث روایتی بومقامده
تمام اولدی قانوننامه ده یازیلان ختای شهرلری بونلردردی تنك خان بالغه قریب برشهردر
کومش معدنی چوق قماش وسائر متاع کانیدر بونده اودون یرینه سیاه طاش یاقرلر خان بالغده
دخی اویله در سالارفو ختانك دوردنجی قسمی اولان هیزادن عدالنور بو شهر درانده قرنفل
وفلفل وبلیله اولور لکن طوز نادر وذی قیمتدر وانسی وواندون نهایت انقطاع ارضده اونه
ایکنجی قسمده دریای مشرق کنارنده ایکی شهر معظمدر بیوکلکی خان بالغ قدر اکثر محصولی
شکردر اوچ درهمه بر رطل عراقی شکر ویررلر کنجان فو برشهر عظیمدر اوتوز بیك قدر
مسلمان انده ساکن اولور بش بالق ختای شهرلرندن برشهردر المالق تنکی دن یکرمی
مرحله یرده برشهردر کنجك تنکی دن بر فرسنخ یرده برشهردر قاینده برمشهور شهردر بونده
اغاج قبوغندن غایت اینجه چچه دوزرلر ختای اولکه سی سلفده بو متاعله مشهور ایدی دیو
فلبوس تحریر ایدرلکن لورنسو حربردن اینجه والادر دیو یازار وختای اولکه سنده بیقوندل
وپازارنفو وسیندیفو واخیلوفو وقاچانفو نام شهرلری ذکر ایدوب بونلرده وافر طیب اولور
بعده روسین وتاقان وبانقوتیا نام شهرلر یازار وبویانقو تیاشکاریری اولمغله اکثر خاقان انده کلوب
اوتورر بعده کوداغای وپاین فوو جنید ووتایفو وکونزا افو واوغونت که بو اولکهنك باش
شهریدر آب وهواسی ایو اولمغله عورتلری حسنا اولور خاقانه هر سنه بو اولکه دن
کوزل قزلر دوشررلر وسند پچین نام شهرده سلاحك اعلاسی اشلنور جبه خانه

خاقان کارخانه سی بونده در تانغو ختای اولکه لرندن بر اولکه در واسع محصولدار ولایتدر
فلبوس ایدر تاتارلر اراسنده سلاح کارخانه سی اولمق ایله مشهوردر بلکه سلفده
پلبنیوس بو ولایتك دمرنی سائر یرلر دمرندن ترجیح ایدردی وسیانغا نور ایوشکار یری
اولمغله خاقان هر سنه ایکی آی قدر انده اوتورر اندن قره ییل سمتنه سایندو نام
شهر دخی ایوشکار یریدر لکن قیش و بردی شدید اولور و پالیسانغو ولورین و یونس
وقلنغو وقالقان و پاید اوارقانارا وبارات بر کول کارنده در ودانغو وغو نزا که حالا انده
باغ دیکرلر ختانك غیری برنده باغ یوقدر خانبالقدن پچیلوب اوقیانوس اوزرنده
قازاردین نام شهردریا کارنده در وافرکیلر نهره داخل اولوب اوکنه کلورلر وخاقان اکثر
بونده شکار ایدر قازاردین دن شماله ستین کوی و چانقو وقارلی وباسقول وقاید و وچیور زاهر
یری بر اولکه نك باش شهریدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بومقدار درکه
نقل اولندی بوندن صکره اطرافنده بعض تاتارستان اولکه لری بیانه شروع
اولنور قلماق ختای شمالنده بر اولکه در خلقی کفار تاتاردن بر طائفه اولوب اکثر سمور
کیرلر قیشده کورکی ایچنه دندوروب یازین طشره سنی کیرلر پستر و بالینلری قیون
درپسیدر قمیصلرینی دخی قیون یوکندن اکررلر و اکنه یانلرنده غایت معتبردر وقیمتلودر
بر اکنه یی بر قیونه بیع ایدرلر اوقلرینك پیکانی اغاجدندر واتلرینك نعل ومیخی ویك
پشردکلری قابی بله اغاچدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده دمر معدنی یوقدر واغاچدن چوملکه
ات قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قزدروب ایچنه براغورلر حرارتدن ات پشر
اول طعامه ترکی چوش دیرلر بونلرده ات ودوه وقیون وسائر بهایمك حسابی یوقدر
اکثر یدکلری آهو وصحرایی آت ودوه در وبونلرك ارضی غایت دوز ولطیف صحرالر اولمغله
بوشنك اکندن یوز قرق شنك غله حاصل اولور ختاییلر بونلرك انجق یرلرینه طمع
ایدرلر وایکی اوج ییلده بر قلماق خلقی ایله جنك ایدوب بر مقدار یرلرینی الوب بعد زمان
شهر وحصار یاپارلر ملك ختایك اون اوچنجی قسمی قلماق دیارندن الدقلری یرلردر
قراقریم صحرای قلماقده بربیوك بلده در خاقان ختای حکمنده اولوب اکثر عسکری
بونده اوتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابی در ایو قماشلر طقورلر محبوب ومحبوبه سی
چوقدر لکن بونلر ستاره پرستدر قلای ونقره ومس وسائر معادن بونك قربنده وافر اولور
راوند طاغلرنده قیمتسزدر آب وهواسی لطیف ختایه قریب برشهر قدیمدر بونده دیوارلری
سنك مقناطیسدن بر بتخانه واردر بر صنم حدید وسطنده طورردیو بعض کتبده مسطوردر
قلبوس ایدر ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه وآنیان بوغازینه دك بر اولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایلدی انك صحراسنده
وافر اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لورنسو ایدر
تاتارستان اولکه لرینك بری قرازاندر بونك خلقی طاغلر اراسنده اولوب خاقانه مطیع دکللردر

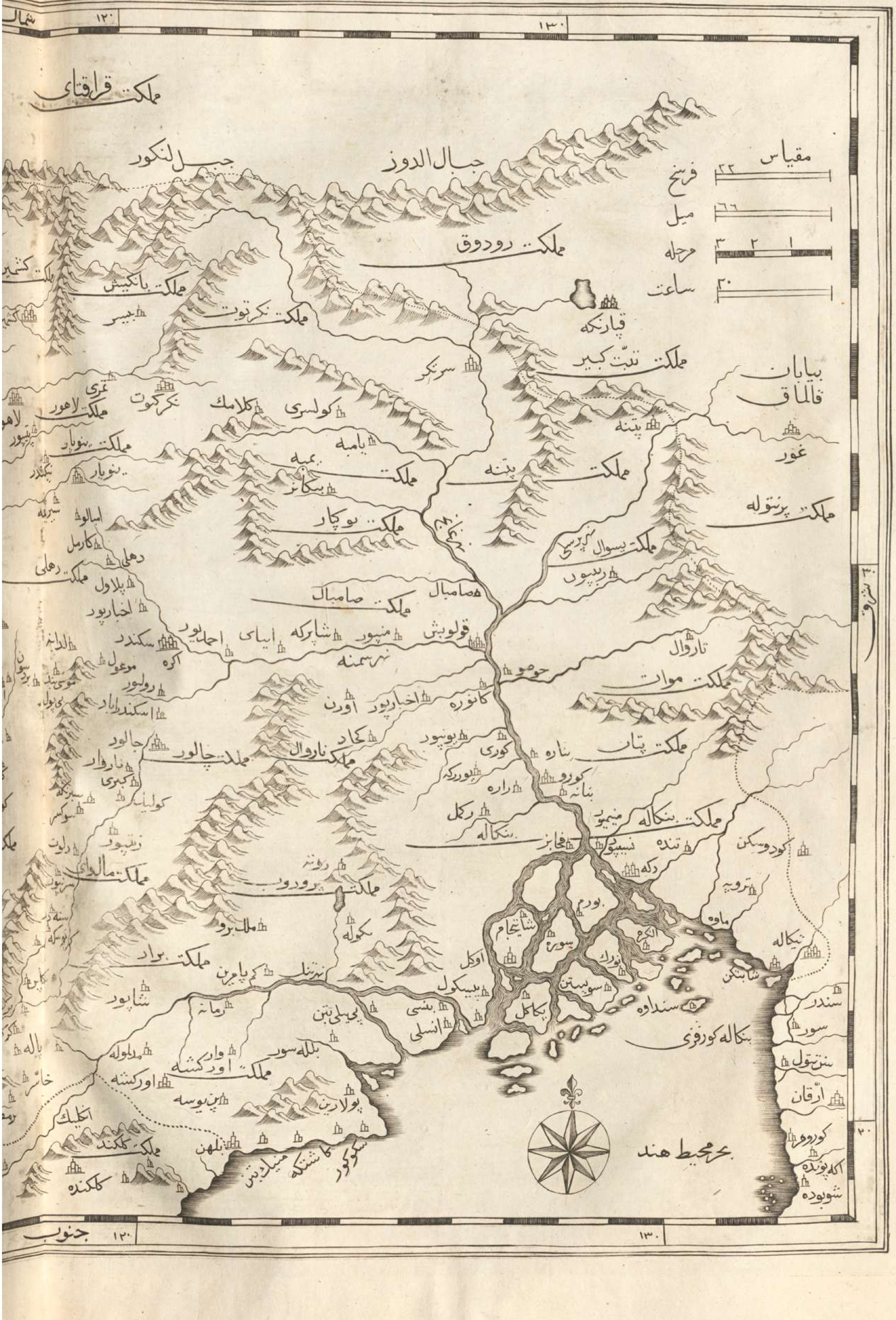
غایت

غایت سرد ووحشی طائفه در دشمن النه کیروب صاغ کیرممك ایچون یانلرنده مدام زهر کتوررلر
وصلحه راضی دکللردر قرابان بر بیوك توزلی کوللك اورتاسنده در قاریلری دیشلرینی التون ایله
یالدزلرلر وطوغردقده زجرا ارلرینی دوشکده بیله یاتوردلر و بو اولکه ده التون چوقدر
خلقی احمق ووحشی طائفه در تندوق ختای شمالنده بر اولکه در تاتارلر اکا مستولی اولمزدن
مقدم مخصوص پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری نصاری وافردر فلبوس ایدر تاندوق
اولکه سی سلفده پرتی جن سلطنتی دیمکله مشهور ایدی صکره غلط ایدوب بو اسمی حبش
پادشاهنه طاقدیلر تانغوت فلبوس بونی دخی بر اولکه اولمق اوزره یازار و بیلك بیل مقدم باصمه
صنعتی بونده اختراع اولندوغنی ذکر ایدر آینیا اولکه سی لورنسو قولنجه ختای شرق وشمالنده
بر بیوك اولکه وار اسی بوغازدر باش شهری آینان تسمیه اولنور لکن متأخر صاحب اطلس
وغیری بو اولکه یی یازمدیلر واول سمتده لیمانقونام بر اطه دخی ذکر ایدر خلقی شجیع ووحشی
مردم خوارلردر مخصوص لسانلری اولوب یرلری التون ایله محصولداردر باش شهری
دون تسمیه اولنور تاتارلر بوکا چوق قصد ایلیوب قادر اولمدیلر بونده غار وفدیرلر بوجنس
طاش اولور قان اقماسنی کسرد یولو رنسو تحریر ایلدی لکن بو جزیره نك جدید رسملرده
اثری یوقدر بونلردن صکره صحرالرده تاتارلرك وافر اوردولری اولوب خالی تاتارستانده نیجه
اولورلر سه دشت قپچاغه وارنجه التی ایلق مسافه که بیابان تبت وختایدر طولا وعرضا
جنکیزیان وغیری قبایل تاتار مسکنلری اولوب خیمه لر ایله قونر کوچر طوایفدر یر یر صولو
وکوللر وسازلقلر اولمغله یازن اکثر بر مقامده آرام ایدرلر وقیش صولرك جمله سی طوکوب
استدکلری یره کیدرلر و بیوك کلبلره بوز اوزرنده عربه لر چکدررلر و یوللرده
قوناق بقوناق کاربان سرایلر واردر طوغان وسمور وکون تجارتی ایچون بازرکانلر سفر
ایدرلر احوال ابنیه اقلیم ختایده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا خانبالقده بیوك
ومکلف سرایی وقیاندو شهرنده قوبلای خانك مرمر وسنك تراشیده ایله بنا اتدیکی
التونلی ومزین ومکلف سرایکه بونلرك دیوارلری اوزرندن پرتاو اوقی اشماز وقپولری
پولاددر ختایدندر قانون نامه ده مسطوردر که ختاییلر دیار قلمقدن چونکه بر یره قصد
ایده لر بی حد عربه لره قازمه کورك وسائر بنا الاتی یوکلدوب عسکر ایله کیدرلر و مراد
اتدکلری یره واروب بر شهر ویا بر حصاری ایکی اوچ کونده بالچقدن بنا ایدوب اطرافنه خندقلر
کسوب قپولر قورلر ایچنده چارسو و بازار ودیوانخانه و پختخانه ویاغخانه یاپوب خلقله
طولدررلر وعسکرك قاعده سی بر منزله کلسه لر اطرافنی حصار یاخود خندق کسمکدر هیچ
اولمازسه طاشلر یغوب دیوار مثال ایدرلر اول منزلی بی نشان قومزلر هولناك وادیلرده
شهرلر یاپمق وبر ایکی آیلق یرده خندقلر کسمك انلرك کاریدر دریا طرفنده التی ایلق مسافه
هر منزلده شهر وحصار یاپمشلردر احوال انهار وجبال ختای مملکتی اکثر دوز صولی
یرلردر غرب طرفنده ایماوس طاغلری جنوبدن شماله ممتد اولور وغیری طاغلری

واو رمانلری آزدر معتبر انهاری لو رنسو قونجه بونلردر نهر قاره موران کول کبی بر نهر عمیق
وواسعدر غایت وسعتندن اوزرنده کوپری یوقدر اوقیانوسه دوکلور قرایان کولی بر بیوك
وطوزلی کولدر بونده وافر استر دیه و بالق اولور بوکا قرایم کولی دخی دیرلر قارایم اولکه سنده در
چوره سی یوز میلدر نهر قویانتو عریض و عمیق نهردر عرضی التی سکز واون میل قدر اولور
طولی یوز مرحله یه قریبدر وافر بالغی چقار پولی سانغیس نهر عظیمدر خان بالقدن چوب
اوقیانوسه دوکلور اوزرنده یوکلو کمیلر یورر قانپلو کولی قانپلو اولکه سنده بر بیوك کولدر
بونده انجو غایت چوق اولور لکن صیدی ممنوعدر انجق خاقان طرفندن اذن ایله صید
اولنور احوال آب و هوا بو اقلیمك هواسی اعتدالدن خارج عجایبدر یاز کونلرنده مهیب رعدلر
اولورکه نیجه لر خوفندن اولورکاه بر عظیم حرارت بصردر عقب برودت ظهور ایدوب
قار یغار واکثر روزکار بر مرتبه شدیدا سرکه اتلو یی طورغورر ییقار واغچلری کوکندن
دو یر رصیفده صق صق یغمورلر یاغوب یری کوجله اصلدر قیشنده هیچ یاغمز لکن
اصلا طاعون اولماز واوجوزلقدر احوال حیوانات ختای اقلیمنده حیوانات قسمندن
صغر وکچی وخنزیر وبارکیر چوقدر خاقانك یالکز اون بیك قدر صاغلو ر قسراغی واردر
سودینی ایچرلر اون بیك قدر شکار طوغانلری بسلیوب طیورده دراج وطورنه صید
ایدرلر خاقان سراینده ارسلان و ببر و پلنك و پارس و سیاه کوش و فیل و سائر درنده
جانورلر بسلنور خصوصا تبت کوپکلری که هر بری هیبت وصلابتده ارسلانه برابر کلوب
جنك ایدر وسرخ پای سرخ منقار زاغ بلخیلر واوردکلر وطوطی وقمری وعندلیب
وسائر غریب الوانلو مرغان قفسلری سراسر ایله پوشیده طوررلر و ختای بریه سنده
قوطاس اوکوزلری وافر اولور بو اوکوز بر مرتبه جسیم وقویدر که کاه اتلو یی اکر اوزرندن
قاپوب بوینوزی اوزرنده برزمان طوترر و بونك قویروغی معتبردر آت بوینه طاقرلر بیاض
ولطیف اولور ولو رنسو ایدر یانقوینادده مارین کوزاخ دیرلر برنوع جانور اولور بوزی قیز یوزینه
بکزر کوده سی ارسلان کوده سی وقویروغی ایکی چتال عقرب قویروغی کبیدر اکا
ایرشمینجه کمسه یی انجمز واطلسده مسطوردر که کوه لینفودیمکله معروف شهرده برنوع طاووق
اولورکه توکلری سیاه کدی توکی کبیدر لکن غایت چوق یمرطه ویرر احوال نباتات و محصولات
بودیارده التون کومش معدنلری واردر و برنوع سیاه طاش معدنی واردر که اودون یرینه
یقارلر و یری منبتدر انواع غلات وحبوبات خصوصا پرنج چوق اولور حریر وزنجبیل
ودارچین و بوبرو قرنفل وراوند وسکر ومسك وچام ساقزی محصولی وافردر و بونده
خیاقباد یرلر برنوع کوك اولورکه انواع امراضه دوادر ختای اکابری بر یره کتدکده بیله
کوتوررلر وطشره دیار خلقنه بیع اتمزلر راوند وآخر ادویه رواجنه کساد
کلمسون دیو ممنوعدر و بو دیارلرده انجق اوزوم نادر اولور سائر فواکه وافردر قانون
نامه ده ایدر مسافرلردن منقولدر که یوزکون قدر ولایت ختانك ایچنده کتدك

طاغ وصحراسی بالتمام مزرعه لر كوردك حتی طاشلق قومسال یرلره بله عربه لر ایله طپراق
كتوروب اكمشلر اول اجلدن بونلرك حیواناتی اوده بسلنور و یوللرك ایكی جانبنده متصل
اغاجلر دیكلمش ایدی واول ولایتده اوج نسنه واردركه دنیاده اكا نظیر اولمازبری عناب دركه
تفاح قدر اولور ولذیذ دروایكی درلو چچك واردر بری خشخاش بری نیلوفر هر بری
صورتده كوچك صحن قدر هر برینك یوز یپراغی واررنكلری عجایبدندر وبر امر غریبی
دخی صاحب اطلس تحریری اوزره زاول هند تاتارلری اولكه سنده برجنس تخم اولوركه
قاون چكردكنه بكزر لكن اندن كوچك واوزنجه در اكرلر قوزی معناسنه بورانس
دیرلر بر نوع نباتی بتر شكل وهیئتده عینی ایله قوزی یه مشابه در اوج قدم قدر مرتفع
اولور ایاقلری باشی وقوللری وطرنقلری جمله قوزیدر انجق بوینوز یرنده مخصوص توكلو
بترو دریسی غایت نازك ولطیف اولور اول دیار اكابری آنی باشلرینه كلاه ایدرلر وبری
برلرینه هدیه كوندورورلر معتبر دروديرلر كه بونك ایچی ینكج اتی كبی دربر برینی كسدكلرنده
غایت لذیذ قانی آقاروكوكی یردن چقارلسه قوزی كوبكنه دك قلقار وبو قوزی
اطرافنده بتن اوتلاری اوتلایوب سمرركوزللنور واوتلاق تمام دوكندكده كندی دخی صولوب
دوشر اولور وقصدا اوتلاری یولسه لركیرو اویله درمن بعد یشامز وبوكا قوردو وسائر
جانورلر هجوم ایدرلر وبالجمله بو نوع افاعیل غریبه یی عالم طبیعتدن اولمغله استغراب
اولنور لكن نفسنده نباتدن حیوان صدوری جائز وواقع درمسالك ختای بواقلیمك
جانب غربدن اوچ یولی واردر بری كشمیر یولی وبری ختن یولی بری مغولستان یولیدر
ختن وكشمیر یولی آبادان اولوب صویی وعلفی وافردر انجق آخرنده اون بش كونلك یولده
صووعلف نادردر اما هر منزلده ادم بویی قدر حفر اولنسه صوچقار وبعض محلده برذراع
حفر بله كفایت ایدر اما مغول وچغتای یولی واسع ولطیف یولدر تیمور اول یولدن كتمك
قصد ایدوب هر منزلده برقلعه و هر برنده نیجه بیك عسكر مهیا اولمق امر اتدی تاكه
بونلر زراعت ایله غله جمع ایده لر لكن كتمك میسر اولمیوب یولده وفات اتدی سرحد ختای دن
كنار جیحونه كلنجه اوج آیلق یولدر دربند سكجویه وارنجه هركون برمنزل متعین درآندن
اوچ آیده دخی ختاینك انتهاء شرقیسنه واریلور هر منزلده متعدد دیده بانلر ویوریا مخانه
بنا اولنمشدر نتكه ذكر اولندی ومملكت داخلنده مسافر كیجه صحراده قالمق اولماز هر منزل
برشهر ویاخود برحصار اولوب خاقان طرفندن كاربان سرایلر بنا اولنمشدر قوناقلره وافر
نعمت چكلور دارالملك اولان خان بالقدن خنسایه برو بحر یولی قرق كونلك مسافه وقنچو
دخی قرق منزلدر احوال ملوك ختای اقلیمنده سلفده ترك بن یافث اولادندن وتاتار قبایلندن
نیجه خانلر حكم ایلیوب جنكیز خان ظهور ایدنجه سوردیلر بعده جنكیز اولادی مغولستاندن
ختایه مستولی اولوب اسكی خاقان خاندانی سوبندوروب ضبط اتدیلر وبرزمان قالماق خانلری
مسلط اولوب ختاییلر انلره سرفرو ایلدیكیرو سلفده خاقان اولانلر اولادینه رجوع ایدوب

خانیت وحکومت انلرده قرار ایلدی جنکیزدن صکره التی نفر اولادی قراقریم والوغ یورت
دیدکلری اولکه ده خانلق ایلدیلر انلرك احوالی فذلکه ده مسطور وباقی خانلر غیریندکور در
فصل ۲۲ در اقلیم هندیکرمی ایکنجی فصل هند اقلیمی بیاننده دراطلسده بوکا هند شرقی
معناسنه ایندیا اوریئتالیس دیو یازر آسیانك بویك قسمی ومعتبر ولایتی اولوب نهر عظیمك
اسمی ایله تسمیه اولندوغنی ذکر ایدر جمله اول ارماغه واقلیمه هند دیرلر حدود اقلیم
مزبور غربده هند ارماغی وشمالده تاوروس طاغلری وشرقده اوقیانوس مشرقی وداماز ی
طاغلری وجنوبده هند اوقیانوسی ایله محدود اولوب بودر یایی قوجاقلیوب ایکی
یونوزکبی یورتلری طشره چقمشدر مسافه یوبرواسع اقلیمدر اهل فن ثقاتدن روایتله
دیرلرکه حد غربی دن شرقیسنه الغار ایله التمش کونده انجق واریلور وسواحلی دخی
موافق روزکار ایله اولقدر زمانده کوجله طولاشیلور فلبوس ایدر بواقلیمك طولی
هند ارماغی منبعندن مالاقه یورنه دك تقریبا التیوز جرمانیامیلی اولوب اعرض
مواضعی دامازی طاغلرندن قومور یورنه دك دورتیوزاللی جرمانیامیلی دراطلس رسمی
اوزره یوز اون درجه طولدن یوزقرق بش درجه طوله وارر وخط استوادن اوتوزبش
درجه عرضه منتهی اولور پس بلاد هند چیندن اوسع درلکن چین هنددن معموردر
دیرلر تقسیم بطلمیوس واتباعی بواقلیمی غانج ارماغی ایله ایکی قسم قلدیلر بری غربی
بری شرقی غربی یه هند داخل معناسنه هند اینترا غانجن وشرقی یه طشره هند
معناسنه هند اکستر اغانجن دیرلردی یعنی بری یاننده کی اوته یاننده کی وفرس
وسائر طوایفك هندستان دیدکلری هند داخلدر بعض کتب انبیاده بوقسم هولا
یاخود هولات واولات یازیلوب اوبر قسمی قدما اراسنده سریا دیمکله معروف ایدی
هندیلر اکا ماکن یاخود ماجن دیدکلرینی ماریوس یازوب میرقاتور واتباعی چینه
دخی ماچن دیدکلرینی روایت ایلدی بوقسم غربی هند ارماغی ایله غانج ارماغی اورتاسنده
اولمغله یونان فرات ایله دجله اراسنده اولان بلاده ایکی ارماق اراسنده اولان اولکه
معناسنه مزوپوتامیا دیدکلری کبی بوکا دخی مقلدلر بیوك مزوپوتامیا دیدیلر نفسنده
بواولکه ایکی ارماق ایله اوقیانوس اراسنده شکل معینه قریبدرلور نسوتحریری اوزره
زاویهٔ شمالیه سی ایکی ارماغك منبعندن قاموری یورنه وارنجه طولی طقوز
یوز میل قدر وایکی نهر اغزلری اراسی ایکیوز میل قدر در متأخرین قوقازوز دیدکلری
طاغلرك برشعبه سی اولان غانس طاغی شمالدن جنوبه چکلوب بوقسمی اورتاسندن
ایکی بولك ایدر وقوموری یورنده منتهی اولور قامبایا ودکن مملکتی وقانارا
ومالاوار اولکه لری بوطاغلرك غربنه دوشر ونارسینغا و ریسان مملکتی
شرقنه دوشر مولتان ودیللی وقوسبتیر وخیتور مملکتی وسطنه واقع اولور
فلبوس ایدر هندك تقسیم جدیدی واردر سلفده بونك رسم اجمالیسی معلوم اولمدی بزمله
هند

شمال
١٢٠
١٣٠
مملکت قراقتای
جبل لنکور
جبال الدوز
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
مملکت رودوق
مملکت بانکیش
مملکت نکرتوت
قپارنکه
مملکت تبّت کبیر
بیابان
قالماق
سرنکر
کولسری
کلامك
پتنه
مملکت پتنه
غور
مملکت پرنتوله
مملکت لاهور
مملکت بوکپار
مملکت بیسوال
مملکت صامبال
صامبال
قولوبش
مملکت موات
تاروال
مملکت پتان
مملکت بنکاله
مملکت چالور
مملکت ناروال
مملکت مالوای
مملکت پرودوب
مملکت براد
شاپور
مملکت اودکشه
مملکت کلکند
کلکنده
بنکاله کورفزی
بحر محیط هند
٣٠
٢٠
جنوب

هندك قره ده واقع مملكتلرينك وتوابع يرلرينك شكليدر
عمل مغرج غلطوي
شمال
جنوب
جانب تركستان
تبت
جبال هند
منبع جيحون
مملكت كابل
كابل
مملكت قندهار
قندهار
مملكت انوخ
كشمير
پشاور
مولتان
مملكت مولتان
مملكت جايكان
سوركر اراضئ بللوج
مملكت بوكور
مملكت باندو
مملكت بشلمر
تته
مملكت تته
مملكت سند
مملكت رانه
مملكت جيتور
مملكت صورت
هدكوروى
لاهور
كنبايه كورفزي
مملكت دكن
احمدنكر
دولت اباد
بحر محيط هند
١٠٠
١١٠

هند اراسنده اولان طوایفك وحشیتندن اورایه سفر ممكن اولمیوب دریا یولی دخی اچلمیوبه اوروپا خلقی بواقالیمی بلمشلر ایدی انجق اسكی مصنفلر آثارندن بونك خبرینی اشیدرلردی آخر غاسقو غامادیكله معروف پورتقال میلادك بیك دورتیوز طقسان یدی تاریخنده اسپانیادن یلكن آچوب بونه اسپرانسا بورننی چوب جمله افریقیایی طولاشدقدنصكره سواحل هنده واصل اولدی و پورتقال قرالنه خبر كتوروب صكره پورتقال كمیلر كوندردی و هند سواحلنی زور ایله الدی محافظه ایچون نیچه قلعه لر بنا اتدردی وانده برقائم مقام نصب ایدوب پورتقال و اسپانیولدن غیری كیمسه یی چوق زمان هنده قومادیلر بو یقینلرده فلمنك طائفه سی دخی اول سمتلرده كزمكه باشلدی اول زمان هندی كشف ایدیلر و حالا حدود و اقسامی اولكی كبی دكلدر سلفده ایكی قسم قلوب یكرمی یدی سلطنته بولندوكن نقل ایدرلردی انلرك كیمی كوچك حكومتلر ایدی لكن متأخرین جمله هندی طقوز مملكته تقسیم ایدیلر اول اقسام بونلردر ١ قامپایا ٢ نارسینغا ٣ مالابار ٤ اوریقا ٥ بنكاله ٦ سیان ٧ پغو ٨ قامبویا ٩ هند شمالی كه جمله هندك اوچنجی قسمی در فلبوس بو تقسیمی وجه مشروح اوزره یازوب هر برینك شهرلرینی فی الجمله مجمل ذكر ایلدی میرقاتور اطلسنده انجق ایكی قسمی یازوب ایكی اوچ شهر ذكری ایله تقصیر اتدی لورنسو دخی ایكی قسمده طقوز سلطنت تحریر ایدوب برمقدار تفصیله ذاهب اولدی غانج شرقیسنده بنكاله واراقان و پغو وسیام وقانبویا اولكه لرینی یازوب شمال قره جانبنده قیاتای و بارما و ماچین وموین وقایم مملكتلرینی ذكر ایلدی تقویم البلدانده بعض مسافرین دن نقل ایدر كه هند اوچ قسمدر غربیسی كجرات كه جزرات دخی دیرلر شرقیسی منیبار شمالیسی معبر لكن بو تقسیم اهل فن بیننده معمول به دكلدر فقیر بو اوچ مصنف كلامنی طقوز اقسامده تلخیص وسائر كتب اسلامیه فوایدنی الحاق ایله اقسامی تسعه یه تخصیص اتدم قسم اول قامپایا كه كجرات سلطنتی در لورنسو قامپایایی كجرات سلطنتنده درج ایدر فلبوس كوجراتی قامپایا سلطنتندن براولكه یازار مزبور ایدر قامپایا مملكتی هندك صاغ قولنده یعنی غربی بورننده هند ارماغنك اغزی اوزرنده در طولی تقریبا یوز اللمش جرمانیا میلی وانلكی دخی اكا قریبدر باش شهری قامپایا كه مملكت انك اسمیله تسمیه اولنمشدر هندیلر اكا كنبایت دیرلر بیوكلكده و زینتده جمله شهرلرینك كزیده سیدر اول اجلدن اكا هند قامره سی دیرلر تجار مجمعی بندر شهردر بونك بركورفزی واردر قامپایا كورفزی دیرلر دریانك انده مدی زیاده اولمغله محل خطردر كاه اوچ میل قدر دریا جزر ایدر بیوك قیالر صودن ظاهر اولور و چوق كمیلر هلاك ایدر اول اجلدن كشتیبانلر دیو شهرندن ماهر دومنجیلر الوب كلورلر قامپایا اوچ میل قدر ایچری قره ده بر ارماق اوزرنده لطیف شهردر انده اولان مالدار تجار بو شهرده یوقدر و بو شهره اطرافدن وافر بهار و متاع كلور

خصوصا روغالاشمتندن شولقدر عاج کلورکه وصف اولنماز مع ذلك جمله سندن بوشهرده خرج
ایدرلر زیرا بوشهر خلقی اکثر مکلف وظفره لودر اوطه لرینی عاج ایله تزیین ایدرلر فقیر ایدر
شهر مزبور یوزاون بش طول یکرمی دورت عرضده در بوندن اوچر منزل احمد اباد شماله
وبروج جنوبه دوشر بناسی طوغله وبیاض مرمردر قلت اوزره بستانلری واردر وبونك
قاترلری مشهوردر وبو ولایتلرده اوچ دل سویلنور عربی ومخصوص ولایتلی لسانی
خلقی دخی قارشقدر احمد آباد دارملك کجراتدر کنبایتدن اوچ مرحله شرق وشماله دوشر
سوادی چوق معمور ولطیف شهردر اسواقی سائر هند شهرلری بازارکاهی کبی ضیق
وملوث اولمیوب غایت واسع وپاك ودکانلری ایکیشر اوچر طبقه مزین وفرحناکدر
خلقی اکثر خوب واوضاع واطواری مرغوب اولوب بت پرست ومسلم مخلوطدر هفت
اقلیم صاحبی طبقات اکبریدن نقل ایدرکه ملوك کجراتدن احمد شاه بن سلطان محمد بن
مظفر اساول نام قصبه نك آب وهواسنی بکنوب اکابر شیوخدن شیخ احمد کهتو بله
محل مزبورده برشهر بناسنی مشاوره اتدکده معقول کوروب سکز یوزاون اوچ ذی القعده سنده
باشلیوب هندارماغی کنارنده مساجد واسواق ومحلاتی مشتمل برسور عظیم طرح ایلدی
بعده بو دولتك طقوزنجی پادشاهی سلطان محمود ثانی نو بتنده احمد آباده اون کروه
قریب یرده محمد آباد نام شهر بنا اولنوب احمد آباددن اکا کلنجه ایکی طرف بازار ودکاکین
یاپلدی صکره کتد کجه شنلکی ارتوب ایکیسی برشهر کبی اولدی بوشهر لرك عورتلری اکثر
کوزل وبیاض وعاشق پرست اولورلر صورت احمد آباددن بش مرحله جنوبه دریا
کنارنده کجرات بندری برحصن حصین وشهر متیندر طبقات اکبریده مسطور
اولدوغی اوزره سلطان محمود کجراتی اعیان دولتندن سفرآغا نام کیمسه که خداوند خان
عنوانیله مشهور ایدی هجرتك طقوز یوز قرق یدی سالنده پورتقال استیلاسنی دفع
ایچون بوحصاری بنا ایلدی کفار کمیلر ایله کلوب طوپلر حواله ایلدیلر چوق جنکلر اولوب
مغلوب ومنکسر کتدیلر وبالآخره اطاعت یوزندن وافر مال عرض اتدیلر که حصار بناسندن
فراغت اولنه ممکن اولمدی اون بش ذراع عرض ویکرمی ذراع ارتفاع ایله محکم ومتین بنا
اولندی برمرتبه که هر برسنکی قلاب آهنین ایله بری برینه بند ایدوب کندلدیلر سراپا
یکپاره بحردن یوکلمش حصاره دوندی سورمزبور حالا بندر هنددر تجار کمیلری بحر قلزم
وفارسدن اکا واروب لنکر انداز اولورلر ومتاع هندی اندن الورلر بروج فتح با وسکون
را ایله کنبایت کورفزی شرقیسنده برمشهور اسکله وبندر شهردر کنبایت ایله صورت
میانه دوشر بوندن صورت ایکی مرحله جنوبه وکنبایت اوچ مرحله شماله دردر بو کنبایت
کورفزی اغزنده برجزیره ده اطلس رسمی اوزره یوزاون بر درجه طول یکرمی بر درجه
عرضده بربندر وحصاردر کنبایت بونك شرقنده اولوب برجنوبی وبرشرقی یه بونك
وبندری واربر شرقیده نوه نکرکه کنبایتدن ایکی مرحله دربرجنوبیده کوکلی بندری دوشمشدر
پورتقال

پورتقال هندده واردوغی اثنالرك اوائلنده حیله ایله بوحصاری بنا اتدی وعسکر قودی اهالیء
بلاد غفلت ایدوب بعد التمام بلدیلر وچوق جنکلر اتدیلر مفید اولمدی حالا پورتقال
دارملکی درکیلری واررکلور بندرشهردر تقویمده ایدر بونك صویی امطاردندر سومنات
کنار بحرده دیوایله منکلور اراسنده مابین بر مرحله برشهر مشهوردر هفت اقلیمده مسطور
اولدوغی اوزره بونك بر عظیم بتخانه سی وار ایدی ایچنده زرین صنملر ومنات دیدکلری بیوك صنم که
حضرت ختم انبیا علیه السلام ظهورنده کعبه دن قالدروب هنده کوتوردیلر وانکیچون بو بتخانه یی
یاپدیلر شهره دخی بوجهتدن سومنات تسمیه اتدیلر و بو صنم حقنده براهمه نك چوق لاف
وکذافی وار در سلطان محمود غزنوی دورتیوز اون التی سنه سنده عسکری ایله هند وسند
بیابانی کچوب بو شهره غزا ایلدی حین محاصره ده عظیم جنکلر اولوب نیچه بیك هندی قایجدن
کچدی بالاخره فتح میسر اولدقده غزاة مسلمین بتخانه یه توجه اتدیلر هندیلر صنمی قالدروب
فریاد وفغانله چیقوب اللی بیك قدر کافر صنم اوکنده نفسلرینی فدا ایلدیلر سلطان محمود
بتخانه یه کیروب طویل وعریض اللی التی درك اوزرنده بر عظیم بنا کوردیکه اول ستونلرك هر بری
جواهر ایله مرصع ومزین ایدی وصنم مزبور حجردن اولوب مجوهر ومرصع بش ذراع قدی
وار ایدی سلطان محمود کرز ایله انی کسر ایلیوب بر پارهسنی غزنه یه کتوروب جامعنده فرش ایلدی
حالا موجوددر بو بتخانه ده اوچیوز سازنده و بشیوز رقاص جاریه اکثری اکابر قزلری اولوب
نفسلرینی منات خدمتنه وقف ایلمشلر ایدی اطرافده اولان قریه لر اکثر بونك وقفی اولوب
نیچه بیك براهمه اطرافنده معتکف وعبادته مشغول ایدیلر بونلرك احوالی وآیین باطللری
بعض تواریخده مسطوردر براهل وقوفدن مرویدرکه بوندن غیری برسومنات دخی واردر
مولتان ولاینندن عد اولنور انکله کشمیر مابیننده دوشر کوه کاف صغیر ایله یاخود غین ایله غوا
واطلس رسمنده غوغا هند ارماغی اطه سنده دیوه قریب پورتقالك بر عظیم بندر و
مشهوریدر مکلف ومعظم بنالری ومتین حصاری واردر دمن فتح دال ومیم ایله در
داما اون دخی دیرلر دیوقا رشیسنده بیوك قراده پورتقالك برقلعه سیدر اسپانیول
عسکری بوقلعه لری محافظه ایدر بروجدن بر مرحله جنوبه دوشر کنار بحرده در
پتن فتح باء صغیره ایله پچن دخی دیرلر احمد نکره اوچ مرحله یرده برشهر مشهور وقلعه در
بونك خلقی اکثر استادنشاجلردر کنبایتدن لاهور یولی اوزرنده در شیخ فرید شکر
کنج بوشهردن ایدی دبال پتندن بر مرحله شرق وشماله بر بلده در دپار پور ودیبال پور
دخی دیرلر لاهوردن غرب وجنوبه کنبایت یولی اوزرنده در مابین قرق اوچ میلدر
چوهیر بوکاچهنی دخی دیرلر لاهوردن یکرمی بش میل غرب و جنوبه
بربلده در بخاریلردن برجماعت انده ساکن اولورلر دبالپوردن اون سکز
میلدر منکلور کنار بحرده دیودن غربه ایکی مرحله یرده بربندر شهردر بوندن
سومنات بر مرحله شرقه دوشر حبیب السیرده منکلور بیجانکر سرحدنده

بر بند راولمق اوزره بازار و بو شهره ایکی فرسنخ قریب مربع بر بتخانه واردرکه هر ضلعی
اون ذراع وارتفاعی بش ذراع جمله دیواری توج صفحه لرله قبلودر ایچنده دورت
صفه سی واردر قپو اوکنده اولان صفه ده صورت آدمی ده التوندن بر صنم که
کوزلری یاقوتدن ترکیب اولنمشدر استادی غایت دقتله اظهار مهارت ایلمشدر
چامهر منکلوردن ایکی مرحله غربده برشهر واسکله در بحر هند کنارنده کجرات
اولکه سنک غربدن اولیدر بوندن اشاغی غربه دورت مرحله ده سند بندری اولان
لاهری یه واریلور حالا چامهر بلم مهرو رکد دخی دیرلر ولایتی بلاد راز بوت ذکر
اولنور و چامهر قربنده رکد بر اسکله در بونلر جمله یوز بش درجه طول و یکرمی
درجه عرض محللرینه دوشر ترار کسر تا ایله احمد آباددن دورت مرحله شرقده
لاهور یولی اوزره شهردر ناحیه سی دخی واردر سرخیج فتح سین وکسر خا ایله
احمد آباددن شرق وشماله اون مرحله یرده برشهردر لورنسو ایدر شهر مزبور
یاکوس نام سردار مرون طاغی اوزرنده بنا ایلدیکی زیرا شهری در نهلواره
سلفده کجرات دارملکی ایدی کنار بحردن اوچ مرحله بعید دوزیرده برشهر مشهوردر
نهروان دخی دیرلر کنبایت بونک اسکله سیدر بلدهٔ مزبوره محلاتی صولو و بستانلو
ایچنده متفرقدر تانه سرکه چانا وتها نیسیر دخی دیرلر احمد آباددن شرقه
ایکی مرحله یرده برشهر و بندردر تجار جمع اولور و اکثر خلقی کفاردر هفت
اقلیمده مسطوردر بو شهر کرچه بر مختصر شهردر لکن غایت معمور اولوب
مدقق نساجلری مفاریق اقسامنی ایو تتبع ایدرلر وانده سابقا بر بتخانه
وار ایدی هندیلر انده جکرسوم دیرلر بر صنم عظیم اعتقاد اتمشلر ایدی سلطان محمود غزنوی
دورت یوز ایکی تاریخنده اکا غزا ایدوب بتخانه یی ییقدی وصنمی غزنینده جامع اشکی
قلدی عنصری بو قصه یی بر قصیده سنده ذکر ایدر و بو شهرده کرجهیت دیرلر بر حوض
واردر معبد براهمه در هندیلر روز خسوف کسوفده غسل اتمکه اطراف واکنافدن اول
حوضه کلورلر وایچنه سیم وزر و جواهر نثار ایدرلر بو زعمله که بری یرینه بیتمش عوض میسر اوله
طباشیر بونک صحراسنده اولور ودرخت آبنوس و بقم چوق در طباشیری بو طریقله
اخذ ایدرلر که بو شهر وادیسنک سازلغنده اون قارش طولی قامش بتر و ییلده
بر کره باد سموم وحرارت شمسدن یانوب ایچی طباشیر اولور دوشرلر و کاه
اول قصبستانه حینوا ناتدن نه واقع اولسه یانوب کمکلری بله قالمزانی دخی
طباشیر دیو صتارلر سکوان تانه سردن بر مرحله شرقده برشهردر جالور احمد
آباددن سکز مرحله لاهور یولی اوزرنده ناکور ایله نهلواره اراسنده بر بلدهٔ متوسطه در قامپائل
قلبوس ولو رنسو قولنجه بو دخی کجرات اولکه سنک معظم شهرلرندن دارملک اولمق اوزره در
یدی حصار ایله محصور بر مرتفع یرده بنا اولنمشدر لکن غیری کتابلرده بو اسمله شهر کورلمدی

سندده قاندائل وار در محلنده ذکر اولنور بونلردن غیری کوجرات بلادندن چاپانو
وپروده وورادهانر وکرای ودهونکا ودهندوکاوقپرورنج ونوساری والی لانی ولال پرولا پهوری
نام شهرلر بعض اهل وقوف تحریرنده مسطوردر لورنسو کتابنده کوسیانا وخرورا
وقورینار ومودرافاواوموها وتالایا وغوندین وماکیغان وغاندر ویاروق که باربانذ نام
نهراغزنده در وتاپه تن وربنر ونوسقاری وغاندوین ومایْن وکلماین وبازاین بودخی پورتقال
ضبطنده دربر بوغازده واقع اولوب هرسنه وافر مـــال تحصیل ایدرلر ودوندن وآسیر
نام شهرلر ذکر اولنمشدر سندا پور تانه سردن اوج مرحله دریادن برکو رفز کارنده
آخر کجرات برشهر در سنددان دخی دیرلر بونکله منصوره اراسی اون بش فرسخ اولوب
قط وقنا وحیرزان یری در سفالة الهند که سوفاره دخی دیرلر سندا بوردن بش
مرحله یرده براسکله دربونلردن صکره ماهوده ومندری وکولم ومغبر نام
شهرلر وار در وایچری طاغلر اراسنده رجبوت طائفه سی اولورانلرك شهرلری
قرددی ووامستا وآرا وآرجنتو در دیو یازر مملکت دکن بو مملکتی فلبوس قامبایا
اولکه سندن یازوب سلفده جمله سلطنت دکن اسمیله تسمیه اولنوردی دیدی لورنسو
باشقه سلطنت عد ایلیوب سلف تحریری اوزره اوج قسم قلدی لکن بعض شهرلری
ذکر اولنمشدر رودیمشدر که دکن لفظنك معناسی ولدزنادر زیرا بو ولایتلری فتحه کلن دیلم
طوایفی ایله خلقی قاریشوب مخلوط اولدیلر وبو مملکتك مسافه سی بات ارماغی اغزندن
الیغا ارماغنه دك ایکیوز اللی میلدر وغات طاغی بونك اورته سنده اولمغله برقسمی
طاغك وایکیسی ایکی طرفنده واقع اولمشدر جمله سی کجرات جنوبنه دوشر هفت اقلیم
صاحبی ایدردکن مملکتی اوچیوز التمش قدر قلعه یی مشتملدر احمد نکردارملك دکن در
آمدنکردخی دیرلر یوزاون بش درجه طول یکرمی درجه عرضده واقع اولمشدر آب وهوا
کوه وصحرا حسبی ایله دکن شهرلری اراسنده مستثنی در شهرك کارنده برمتین حصاری
واردر که برطریقله اکا ظفر میسر دکلدر برقاچ قنات جاریه بوشهری تمام سقی ایدر
برطرفنده برمفرح باغ ارم مانند مسیره سی واردر صحننده برعظیم برکه وعمارت عالیه بنا
اولنمشدر حبیب السیر روایتی اوزره دارالملك بیجانکر نام شهردرنتکه ذکر اولنوردولت آباد
احمد نکردن غربه برمرحله یرده برشهر معظم ومشهور در بروجدن اوج مرحله شرقه
دوشر لطیف کاغدی وقماشی اولور سلفده بوشهره دیه کیودیرلردی قبل الاسلام همیشه
دارملك ایدی خلقی اکثر نساج اولوب بوصنعتی کماله ایرکورمشلردر وبوشهرك قلعه سی
امهات قلاع دنیادندر دیو هفت اقلیمده مسطوردر چیول کنار بحرده دکن بندری واسکله سی
مشهور شهردر آمدنکردن یدی مرحله ده واربلور جوی آب خوشکوار واثمار حلاوت آثاری
مشتمل برشهردرمتین قلعه سی دخی واردر قدراباد چیولدن ایکی مرحله شرقده برشهر دربرنده
احمدنکردن شرق وشماله دوشر برشهر دربوندن لاهوره اوج مرحله در سولاپور پرنده دن برمرحله

شرقنده بو شهردر جرج قدرآباددن بر مرحله شرقده بر شهردر رسول بر پرینده‌دن بر مرحله
شرقده بر شهردر ورامن سولاپوردن بر مرحله شماله دوشر بر شهردر بدربیدر دخی دیرلر
احمدنکردن طقسان فرسخ غربه بر شهر قدیمدر پتن بوندن ایکی مرحله غربه دوشر
مصر قدر بر شهر اولوب باغی باغچه سی واردر صویی قیولردندر لورنسو ایدر بو شهر
دکن سلطنتنک تختی در سلفده پادشاهلر انده اوتوردی ماهور طاغده بر قلعه درکولی
کنده بدردن اوچ مرحله شرقده دارملك بر شهردر قطب الملك تختی ایدی آمدنکردن کوچکدر
مابین یوز سکز فرسخدر ران تمور طاغده بر معظم ومتین قلعه‌در احمدآباددن اکره یولی
اوزره اکره‌دن سکز مرحله غربه دوشر دانا صانکا ولایتی سرحدی اولان هندون
نام شهر بوننده اوچ مرحله شرقنده در نیسا احمد نکر ایله دولت ابادار اسنده بر مرحله
یورده بر شهردر بیجابور دکن شهرلرندن اولوب عادل خانك تختی ایدی بیجانکر کوه دن
بش مرحله شرقده دکن بلادندن بر شهردر بونکله کوه اراسی طاغلردر حبیب السیرده
مسطور اولدوغی اوزره بو شهرك بری برینی محیط یدی قات حصاری واردر حصار اول
خارجنده التی ذراع قدر یردن طولانی طاشلرك نصفی زمینده ونصفی آدم بوینجه طشره‌ده
بری برینه متصل نصب اولنوب محکم دیکلمشدرتا که پیاده وسوار حصار جانبنه کچمیه‌لر
وبو قلعه لرك محکم واستوار قپولری وار درحصار میانی سرای پادشاهدر که آکا کریاس
دیرلر حصار اول ایله ثانی وثالث میانی مزرعه لر وباغات ونیچه عمارات‌در حصار
ثالثدن سابعه وارنجه بیحد دکاکین واسواق اولوب قصر سلطانی یه دورت بازارکاه متصلدر
هر برینك رفیع طاقلری وروا قلری وکشاده یرلری بنا اولنمشدر وبو شهرك لطیف
وخوشبوی کلی اولور سوقنده جوهر فروشلر چوقدر یاقوت والماس وانجو وزمرد
بیع ایدرلر قصرك صاغ طرفنده بر غایت عالی وواسع دیوانخانه قرق درك اوزرنده
بنا اولنمشدر وبو شهرك خلقی حتی اهل سوق بله قولقلرینه جواهر کوپه‌لر طاقوب
بویونلرینی مرصع قلاده لر ایله تزیین ایدرلر وپارمقلرینه ذی قیمت یوزکلر طقارلر مزبور
دیوانخانه‌نك یمینی ضربخانه وانك برابری شحنه کاه وضربخانه اردی خرابات در
بو خرابات طولی یوز ذراع وعرضی اون بش ذراع بر بازارکاه کبی یردر حجره لر وصفه لر اوکی
اچق سقف مکلف ستونلر ایله بنا اولنمشدر هر صباح سپورب صولارلر وهر حجره
اوکنده صندلیلر قونب قحپکان خرده سال صاحب جمال زر وزیوره مستغرق پچوب
اوتورر اوکنده بر قاج جاریه لر طورر عیش وعشرته صلا ایدرلر استین وارورب مرادی
اوزره عالم ایدر بلکام اسد خان تختی ایدی بر مستقل مملکت بونکله معروفدر ایلچپور
عماد الملك مملکتندندر بونلردن غیری دکنه تابع سنکهیل وبرار واین واوناو
پوناوچکنو وسویوه وسرول وکحل وسند هوری وبالا پرنام شهرلر وعادل خان مملکتندن ستاره
وچیندن ومندن وکبهج واوز پرنام شهرلر واردر لورنسو کتابنده اولان بعض شهرلری

بونلردر

بونلردر قالول دریاکنارنده برمعتبر شهردر حالا پورتقال ضبط ایدر قاتاپورا وقاراپاتن بودخی
کناربحرده درکوا اطلس رسمنده یوزاون بش طول اون التی عرضده دریا کنارنده براولکه دن
بر بندردرلورنسوایدر پورتقال قپودانی آلفونسزالوب ضبط ایلدی برکوچك اطه
اورته سنده واقع اولمشدر هواسی لطیف تجارتگاه اولمغله پورتقال قائم مقامی انده اوتورر
ملوکا اطه لرندن وسائر بندرلردن متاعك انواعی کلوب اطرافه کیدر وهندستان بکلرینك
انده بر آدمیسی اوتوروب دریاسفری ایچون حاکمنه مراجعت ایدرلر مطلق هند دریاسنده
سفر مراد ایدن بوندن اذن کاغدی و پورتقال بیراغی الوردیولورنسو تحریر ایدر لکن
حالا مسموعدرکه فلمنك وانکلیز اول سمتلره واروب پورتقالك اول مرتبه استقلالی قالمدی
وسابقا اسپانیا پورتقاله مستولی اولوب الدقده بو قائم مقام کیروحالی اوزره قالمشدر
اندن غیری بو شهرده برباش پیسقوپوس واردر شرقده اولان سائر پیسقوپوسلر اکا
تابعلردر و بونده برقاچ مدرسه لر واردر السنهٔ مختلفه وعلوم حکمیه ونصرانیه تعلیم
اولنور وپورتقال دونماسی انده قشلارکاهی قلیون وقدرغه وآخر کیملر ایکیوزدن
متجاوز اولور و بوغایت متین ومحکم بنالری کوزل ومکلف شهردر بوندن جنوبه کنارده
سنیتاقورا الیغا ارماغی اغزنده در بونك اوکنده بش پاره خرده اطه اولمغله انلره هند
لسانده بش اطه معناسنه آرکن دیوادیرلر دا ناجر بواولکه نك کزیده شهریدر مفرج
باغچه لری اولمغله حاکمی انده اوتورر لیسپور بونك قربنده بعض معدنلر واردر بش سنه ده
برقازارلر الماس چیقر بونلردن غیری دخی نیچه شهرلر ذکر ایدر لکن مشهوردکلدر
قسم ثانی نارسینغا اولکه سیدر فلبوس ایدر بواولکه هندك غربی بوغوزنده اولوب
شرق وغرب دریاسی بونك ایکی جانبنی احاطه ایدر اوزنلوغی قامبایا واورقشا
صنورلرندن قوموری بورنه دك تقریبا یوزاللی میل جرمانیدر و زیاده انلی یری
ایکی دریا اراسنده طقسان میلدر و بواولکه نك ایکی دارملکی واردر بری نارسینغا که
اولکه بونك اسمیله تسمیه اولندی یوز یکرمی درجه طول اون بش درجه عرضده واقع
اولمشدر بری دخی بیسناغار ایکی دریا اورته سنده قره ده در بواولکه نك دارملکی
اطرافی دورت میل برشهر معظم اولوب ناغوندی ار مساغی اوزرنده واقع اولمشدر
بیجانکر دخی دیرلر مکلف سرایلری ومعبدلری واردر طاغلرندن وافر جواهر
چیقوب طرف میریدن صاتلور و بیخد تجار کلوب جوهر فرش لر متاع ایله
تبدیل ایدرلر بو شهرده آت معتبر اولمغله آت کتورندن کمرك الماز لر و بوشهرك
مالدار فاحشه لری واردر بر مرتبه که کاه کندی مالندن بر فاحشه برقاچ بیك
عسکرینك علوفه سن ویروب جنکه کوندرر وجنکلرده زانیه لر بله بولنوب
عشاقنی جنکه ترغیب ایدرلر دیولورنسو تحریر ایلمشدر بونلردن غیری فلبوس بواولکه ده
اونور وباته قالا ومانغالورکه پورتقال ضبطنده در وقولماندل ومالیاپور نام

نام شهرلری بازار بومالیا پورده نصارای هند ساکن اولور وطوماس حوارینک تربه سی
انده دردیو تحریر ایدرلو رنسو ایدراول اجلدن بوشهره سانتومیو دخی دیرلر پورتقال
بوشهری سابقا تجدید ایلیوب طرزلری اوزره مکلف سرایلر یاپدیلر ومخصوص عسکر قودیلر
اوچ سنه ده برقالدرب غیری عسکر کتورلر هرنفره آیده اوچ غروش وبرمقدار بوبر
وظیفه ویررلر که لزبونه ده اول بوبر یکرمی غروشدن زیاده ایدر اسکی مصنفلرک بوشهر
حقنده چوق حکایه لری واردر جمله دن سانتوما کلیساسنده برآینه که تروپا آینه سی
کبی دنیاده اولان اشیا انده کورونوردی لکن پورتقال واردقده بوآینه یی بولمدیلر
انجق برصلیب اوزره یازلمش که توماس مسیح طرفندن بومملکته ارسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی وبرکون نمازده ایکن بربرهمن انی قتل اتدی مزبورلورنسو کتابنده بوشهرلری
نارسینغایه تابع قنارا اولکه سنک اولمق اوزره دریا کنارنده دراونوردخی پورتقال ضبطنده
اولوب هرسنه وافر پرنج کمیلری کاورو باتاقالا تجارتله مشهور برشهردر پورتقاله
خراج ویرراندن پرنج وآخرمتاع هند اولکه لرینه توزیع اولنور بعده باندور وو پراشقه لورو
وباقانوردریا کنارنده در وقارنات ومانجنا وقره ده غارزوپان اولکه سی مخصوص حاکمی
واردر لکن نارسینغا بکنه تابعدر وبغا پورنام شهرلر یازلمشدر بعض اهل وقوف تحریرنده
یازلمش که سانتومیو یالی ده نکه بتن دن ایکی مرحله شماله در لیمانی اولمغله کمی
بعید یرده طوروب کوچک صندللر ایله متاعلرینی طاشرلر پالیقات یوزیکرمی
دورت بوچق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله بر ابوشهردر ماهر نقاشلری واردر
پالیون کاربحردن ایکی مرحله ایچری یوزیکرمی اوچ بوچق طول اون بش عرضده برشهر
معظم واسکله سی پالیاقاتدر بونده عجیب اسباب وآلات بولنور نقاشلری سور
مددر بیرامی قماشلر والاجه لر وقوشقلر طقورلر وبونده برانجه کوک اپلک کبی اوت اولور
چایه دیرلر قرمزی زیت ایله بونی قارشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنک اولور هرکز بوزلمز
اما آزوذی قیمتدر غیری یره کتمز پتنه پولی پالیده بیوک شهردر پالیاقاتدن ایکی مرحله
شماله دوشر خوب یردر انواع متاعی چقار وچایه بویاسی بونده دخی اولور غواندی
تاغوندی صوینک اغزنده پتنه پولی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر برشهردر بناکت
نهر مزبورک براغزنده دریا کنارنده واقع اولمشدر اندن کچیک کارده قالیغانه واریلور
قسم ثالث مالابار مملکتیدر منیبار دخی دیرلر قوموری بورنک زاویه سنده ونهایتنده در
اوزونلغی یتمش میل جرمانی وعرضی قرق بش میل جرمانیدر بواولکه هندک غایت
معموریری اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی وافردر خلقی اکثر
خرمایرلر وسائر میوه سی دخی ایو اولور بومملکتک دار ملکی قالیکوت نام شهر عظیمدر
اطلس رسمی اوزره یوز اون التی درجه طول واون اوچ درجه عرضده دریا کنارنده واقع
اولمشدر فلبوس تحریری اوزره بونک ملکنه ساموری دیرلر بیوک بک معناسنه

وبوشهر واسعدر لكن بنالرى اولقدر مرتفع دكلدر سلفده پورتقال ايله بونده چوق
جنكلر اولوب اول جهتدن براز خرابه يوزطوتدى وبونده پت پرستلر چوقدر شكل قبيحه
شيطانى تصوير وضربندن امين اولمق ايچون عبادت ايدرلر تقويمده كلكته اسميله يازيلوب
خلقى هنديلر ومسلم وفرس مخلوطدر بونده قلاى معدنى وكافور وخيزران اولور ديو
مسطور درتيا تروم كابنده ايدر سلفده بوشهر سيميلا ديمكله معروف ايدى هندك
معتبر شهرلرندندر حصارى يوق واپچيسنك نيچه يرلرى خالى در اولرى سيرك وبرى
برندن بعيد طاشدن بنادر درونى صور غريبه ايله منقش ومصور اولور اوزرينى خرما
پپراغيله اورترلر قپولرى غايت بيوك ومصنعدر اوكنى بردديوار ايله چويررلر وافر كوللر
وصولر واردر خلقى اكثر صويه كيررلر پادشاهلرى پت پرستدر رعاياسى عظيم انقياد
ايدرلر سرايدن چقدقده مجوهر مرصع تخت روان ايچنه كيروب آدملر اومو زنده
كتوررلر سازنده لر وايوبخيلر اطرافن احاطه ايدر اعيان دولتى اردنجه كيدرلر برالنده
قلج وبرالنده قالقان ايله يورمك عادتلريدر وتخت روان اوزرنده برچتر كتوريلور بوشهر ده
غايت مالدار بازركانلر چوقدر انواع طيب وحرير وزربفت قماشلر ونحاس وقلايدن
دوكمه وانيلر انده چوقدر قانولوز برمعتبر شهردر قالى كوتدن چوق بعيد دكلدر
ايو متاعى وتفارقى چوقدر پورتقالك انده برمتين قلعه سى اولوب خلقى پوته وكنشه
وايروصغرلره عبادت ايدرلر بهار وزنجبيل ايله محصولداردر مخصوص حاكمى وار لكن پورتقاله
محكومدر وسواحلده قاله كه فلبوس قولت يازار بونده پورتقالك برقلعه سى واردر ناوود
مخصوص بكى واردر مسيحى در وباليانقو وغرانغانوركه غرانغانور دخى ديرلر قوچين هندك
مشهور شهرلرندندر قالكوت شهرنى صكره بوكا نقل ايلدى مالا وارك بهار محصولنى
كميلر بونده يوكلدرلر اكثرنى پورتقال الور بوشهرك قارشوسنده وايپن نام برجزيره
واردر حاكمى عبده اصنام رئيسى اولمغله هنديلر واروب قربان الى كيدرلر وبوجزيره يه
عظيم اعتبار ايدرلر پورقا مخصوص حاكمى وپورتقالك انده دخى برمتين قلعه سى واردر
ترانغانور وقومورى بورنى كه مقدما قورى ديمكله معروف ايدى انده نصرانى هنديلر
چوقدر لكن نسطوريلردر طاغلرده ساكن اولورلر بغداد پاتر بارقاسى بونلره هرسنه
پاپاسلر كوندرر واپچرى قره ده وسپورو قور قوران وقوتوغانو وريه لينو وترانكالور
وپاراپوران وپالوت لورنسو ايدر بوملكت قارشى سنده مالديو واطه لرى واردر بى نهايه خرده
جزيره لر اولوب برقاج بيك جزيره در لر لكن جمله سى كوچك والچاقدر ايچلرنده
مالديو اوقاندا لوس نام ايكى بيوجك جزيره پورتقال ضبطنده در انلرده وافر بالق
چقوب اطرافه كيدر بونجق وصدف دوشرب نيچه يرلرده سكه يرينه استعمال
ايدرلر وبو سواحلده وافر عنبر بلنور وبو اطه لر خلقنك كميلرى اغاجدن چوبلر ايله ياپلمشدر
زيرا دمر انده نادر اولور فقيرايدر بوجزيره لره فال جزيره لرى ديرلر ذكرى سبق ايلمشدر

قسم رابع اوريقسا مملكتی در نارسينغا واكره دياری ايله بنكاله مملكتی اراسنده غانج كورفزی كنارنده ممتد بر ولايت اولوب باش شهری اوريكسادر اوريشا دخی ديرلر لكن دار ملكی راما بانا تسميه اولنور غانغا ارماغی كنارنده در انده وافر تجار كلوب عاج وجوا هر الورلر اوريقسا اطلسنده يوز يكرمی بش درجه طول يكرمی درجه عرضده يازلمشدر وبرقاج شهرلر دخی مسطور در لورنسو كتابنده بو اولكه يه اوريستان تسميه ايدوب ديمشدر كه بونك كنارلری عظيم فورتنه لودر واسكله لری از اولمغله چوقلق معمور اولميوب لكن ايچريسی غايت معمور در سواحلنده يناقوت وقاليغان وباسانا بتن وقالينه بتن وناشنجه بتن وپولورو وپناجيات وسقوغورا بورنی انده وافر خرما اولمغله خرما بورنی دخی ديرلر اوريسان ديمكله معروف كوچك كورفزاندن باشلو وغانغا نام بيوك نهر اغزينه واصل اولور هفت اقليم ده بو اولكه اوريسه اسميله مسطور اولوب اوچ دورت لك روسه محصول دار در ايكی حكومته منقسم اولور وبو ولايتده فيل شكاری چوقدر خلقی آهن قلم ايله اغاج يپراغی اوزرينه يازار لر وبو ديارلره حالا اوغانيان مستولی اولمشدر واوديسه يه كجيتی دخی ديرلر بونك اعمالندن پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر كه دريا كنارنده بنا اولنمشدر انده جكات ديرلر بر بيوك صنم واردر هنديلر اراسنده بوصنمك مناقبی چوقدر مانيغا پتن اوريسادن سكز مرحله شرقده دكز كنارنده بر بندر شهردر جوز هندی ودار فلفل وسكرولك وبرنج يری در سائر يرلره بوندن كتوررلر بوندن بنكاله يه وارنجه شرق وشماله كيديلور يوز قرق ايكی طول يكرمی عرضده در پيپلی اوريشا مملكتندن بالی ده بر بندر شهردر مانيقاپتن دن ايكی مرحله شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخی بولنور پولاری اوريسا دن يكرمی بر عرضده بر بندر در پيپلی دن ايكی مرحله شرق وشماله دوشر ماسولی پتن كنار بحر ده يوز يكرمی مجق درجه طول اون التی بوچق عرضده دار الملك قطب الملك بر بيوك شهردر اقمشه ومتاع ومنقش اسبابی چوق اولور مانيغاپتن بوندن سكز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غيری سائر اوريسا شهرلری سكانی اكثر كفاردر قسم خامس بنكاله مملكتی در بو اولكه بنكاله شهری اسميله تسميه اولندی غانج وآخر ارماقلرك اغزنده واطرافنده طولی يوز اللی ميل جرمانی وعرضی يتمش ميل جرمانی در بنكاله شهری ايسه يوز اوتوز بش درجه طول يكرمی اوچ درجه عرضده قوسين ارماغنك براطه سنده بنا اولنمشدر بر مشهور بندر شهر در بنغالا دخی ديرلر خلقی مالدار وتجارتله مشهور در وبزلرك انواعی طوقنور وايومربا لر بو اولكه ده اولور بوشهرك هنديلر اراسنده اسمی چاتيكون اولوب اكا صاتيغان دخی ديرلر بعضلر چاتيكون بيوك بنكاله وصاتيغان كوچك بندری در ايكيسنك اراسی يوز فرسخ يردر ديدی لورنسو ايدر صاتيغان غانج ارماغی اغزنده تجارتله مشهور بر شهردر دريا كناريله يولی صعب ودوكنديدر كيدنلر دريايه صالارلر وقره دن دخی زحمتلودر پولاری صاتيغاندن اوچ مرحله يرده دريا كنارنده

بوشهردر

بوشهر در هفت اقلیم صاحبی ایدی بنکاله هواسی غایت معتدل اولوب پرنج وشکر وحریر وفلفل
وسائر میوه سی چوقدر کوله دیرلر برجنس میوه اولور که نارنجه بکزر اندن لذیذدر ولنکن
دیرلر برجنس میوه دخی انار ه بکزر واکثر بویرلر یغمورلودر کثرت امطاردن قره سی دخی
دریاکبی اولوب خلقنک مدار نقل وحرکتی جمله کشتی درو صنعت نسیجی بونلر غـــایت
ایوتتبع ایدوب اینجه بزلر ودلبندلر طقورلر که یکرمی یدی ذراعی آوجه صغـــار وکیر و
مزبور دیمشدر مجموع ولایت بنکاله نک طولی اوچیوز کروه وعرضی ایکیوز اللمش
کروه درکه هر کروه بر رمیلدر وبو جمله یکرمی ایکی تومانه تقسیم اولنور تومان ادینز بونک
محصولی بش للك وطقسان یدی بنك بشیوز یتمش اوچ دینار ردر بونک بعض برکاتنده
ابریشیم حاصل اولور تومـــان شریف آباد تومان مدان بونک منسوباتنده هیربور نام
الماس کانی وار در وبو تومان مضافاتنده عملی ملح اولور بویرک کیاهی سبز ایکن یاقوب
کولنی قاینادرلر طوز اولور ساتیکانون که هندک بنادر مشهوره سندندر بو تومندن
عد اولنور انده خاصه وصحن وسائر قمشه انواعی اولور صحن چوتار قسمندن برجنس
معتبر قمـــاشدر بوشهره چانکام دخی دیرلر لکن بعض اهل وقوف انی دهلی اعمالندن
عد ایلدی تومان سلیمان اباد صحن سلیمان بادی بونده اولور مشهوردر محمود آباد بونک
مضافاتندندر فلفل درازو محمودی فیللر بونده وافر اولور ستارکانون بو تومنک اوج للک
واوج بیك اوج دینار محصولی وار در ارضنده پرنجدن غیری نسنه اولماز لکن متاع
قسمندن خاصه وململ وتنك وکنکه جل قماشلری ایله مشهور در تومان سری هست
بونک خلقی اکثر تجار در تومان جنت آباد چوتار اموتی بو تومنده اولور وکور که
سلفده دارالملك بنکاله ایدی بو تومن داخلنده در بوکورك حصاری هند قلاعنده بر معتبر
حصار در غربیسی نهر غانج شرق وشمال وجنوب طرفلری یدی قات خندق کسلمش
صویله طلودر هر برینک اراسی نیم کروه یعنی بوچق میل مسافه وهر خندقك عرضی
تخمینا اوچ طناب وعمقی بر مرتبه درکه فیل کچه مز شهر مزبور بیوك بنکاله دیدکلری
چاتیکوندن شماله کانك صویی کناریله سکز مرحله یرده در بنکاله حاکمی انده اوتورر
جلال الدین اکبر اولادنه تابعدر کوده کات سرحد ولایت کوج در بونده پرنج وحریر
وفوفل اولور تومان باریك آباد بونده شکر وفوفل وفلفل درازی بو اولور متاعندن
خاصه وموٴمنی وصحن مشهوردر خصوصا خاصه شهبار پوری بو تومن خاصه سیدر
لورنسو ایدر بنکالا مملکتنک دریا طرفی بر مقدار تنك لکن ایچریسی واسعدر شکر
وپرنج ولحم خصوصنده سائر بلاد هنددن ایودر انده التی قارلینی ایله بر اوکوز النور
وبر چوال پرنج بر قارلینه در قاتیغان شهری سواحل بحرده غانج ارمـــاغی اغزلرندن
بر اغزده بنا اولنمشدر انده پورتقالك برفاتوریاعی یعنی تجارت ایچون بر سکناسی واردر
دخی ایچروده اوروبر معظم شهر اولوب غانج ارماغندن بر بیوك کول کنارنده بنا اولنمشدر

مكلف سرايلرى واردر خلقى مسلم وبت پرستدر حاكمى سراينده التون كمش لاژوردلى
تصويرلر ايله مزين دربعده سرنوون وماراز يانام شهر ايكيسى دخى غايت كارنده تجارتله
مشهوردر سيم وزر وعود اغاجى كتى وررلر چيندن بونلره چوق تجار كلور ولايتلى دخى اكثر
تجاردر بونده سمندر وقوشى اولور هنديلر اكا قوقنوس ديرلر وبونك حقنده چوق حكايتلر
ايدرلر وبو برقوشدر ديو متقدمين يازديلر لكن امور طبيعيه فانيه اولمغله تناسل لازم
اولوب حيواناتده نوع شخصده منحصر اولمق يوقدر بنكاله كورفزى لورنسو ايدر
متقدمين بوكورفزك احوالنه اول قدر مطلع اولميوب بنا ايلمديلر بز برمقدار تفصيل
ايدرز بوكورفز هنديلر اراسنده ديبا ناكون ديمكله معروفدر غايت كورفزى دخى
ديرلر اوقيانوسدن ايكى قره اراسنه داخل اولور وهندى ايكى بولك ايدر ايكى بورون
اراسنده مسافه سكز يوز ميلدن زياده در صكره شماله كتدكجه طارالر غايت ارماغى
اغزنده نهايت بولور اول اغز يكرمى ايكى درجه عرضنده در بحر مزبور شكل مثلثده
واوك زاويه سى كبى اولور سفاين تجار بوكورفزده چوق سفرلر ايدرلر بنكاله وپغو وسيام
خلقندن ماعدا فرس وعرب وچين وجاوه خلقى وپورتقال انده اكسك دكلدر
بونده وافر انجو چقار وكميلر انده كاهى بنات البحر ديدكلرى بالغى كوررلر يوزى عورت
اشاغيسى بالقدر بوكورفزك كارشرقيسنده اسكله لرى ازدر اكثر معمورترى سواحل
غربيه در قمورى بورندن صكره كولين اولكه سنده مايبور وتريقانبور ومانانقورت
وقانامريا وتريمنى پاتام وقالاپات وساغو مريا وساندارا پاتان كه اكا مادرس پاتان
دخى ديرلر وملياپور كه انده حوارى يوندن سانتو ماياتر پورتقاللك اكا عظيم اعتبارى
واردر نتكه ذكر اولندى وبنته پولى وغواندى وارى كه ناغوندى ارماغى اغزنده در
وپالياقت واوريسا مملكتندن بناكوت وقاليغان وباسانا پاتام واوساپاتام وقالينه پاتن
وباسنكه وپونور نام شهرلر بعده بنكاله اولكه سى واراقان وپغو وسيام وملاقا
اولكه لرى بوكورفزك كارشرقيسنى احاطه ايدر بنكاله دن اوته كارده لورنسو اراقان
اولكه سنى يازار بونك ايچريسى واسع وتركه سى وافر خلقى نازك ومحبتلودر شهرلرى
اراقان كه دار ملكدر اراخان دخى ديرلر برمتين قلعه سى واردر وباقالا وكوبودا وسرواآ
وقوستار اوايچرده آوا كه انده وافر جواهر ومسك اولور بر نوع جانورى صيد ايدوب اتنى
دريسى ايچنده دوكرلر برمرتبه كه كمكارى بله خرد اولور ومتعفن اولدقده تربيه ايدرلر
لحمى كيدرك اعلا مسك اولور بوجانور طوشان كبى دروبو ديارده چوقدر اوغلانجقلرى
خاويه لرينه كمش زيللر آصوب عريان كزدرلر بورودكده غريب صدالر بيدا اولور وبونك آتلرى
وفيللرى چوقدر فلبوس آوا اولكه سى پغويه تابع يازار قسم سادس پغو مملكتى مستقل
سلطنتدر دارملكى پغو نام شهر اسميله تسميه اولندى شهر مزبور اطلس رسمنده يوز اوتوز التى
درجه طول اون يدى درجه عرضده براطه ده بنا اولنمش بر مكلف وواسع حصار ايله محدود

شهردر

شهردر لطيف بنالری ومكلف سرايلری واردر اولری غريب صنعتله قامشدن ياپلشدر يارمايا
پادشاهی سابقا اكا مستولی اولدقده بر سرای بنا اتدرمش ايديكه دنياده نظيری يوغيدی
شرق پادشاهلرينك عظيم وقعه لری نيچه حيوانات واشجار انده تصوير اولنمش ايدی بر مرتبه كه
كورنلر مخلوق صانورلردی بو مملكت نفراس بورندن اوچيوز ميل جنوبه ممتد اولوب شرقی
منان ارماغيله محدوددر تركه و برنج ايله هندك آخر اقسامنه غلبه ايدر روانده ياقوت معدنی
واردر اول اجلدن يغوكورفزی كه بر قاچ انهار فتاتنای كولندن اكا دوكلور بری نهر يغوو بری نهر
مار يتاندر ماريتان نهر مزبور اغزنده بارما ولايتندن بر بيوك شهر مشهوردر و بندردر انده
ذی قيمت ومكلف طبقلر واوانيلر اشلنوب اطراف واكنافه كيدرلكن بونك كاری چين
وختای فغفوريسی كبی خالص ومصور دكلدر انجق متين ومحكم اولور شهر مزبور بنكاله دن
جنوبه دوشر دريا كنارنده در اوكنده بحرك مد وجزری شديد اولوب كميلری هلاك ايدر
مرتبانندن يغو اوچ مرحله شرق وجنوبه دوشر نهر مزبور مرتبان جنوبنده دريايه دوكلور
بر مامرتبان ايله بنكاله ارا سنده بر شهردر بونك دخی قربنده بر صو كلوب دكزه دوكلور
بو اولكه ده اولان باقی شهرلر لو زنسه وتحيری اوزه بونلردر واغارون وتراغان وتاواس
وقوسمين وسيريان وكون بوكا طوغون دخی ديرلر بر مشهور وار بلاسی يعنی معبدی
واردر بر مرتبه مرتفعدر كه مصر اهراملرندن جمله ولايت نيچه كورولور سه بوندن دخی اكثر
يغو اولكه سی كوربنور ويغو خلقی بوكا عظيم اعتبار ايدوب بعيد يرلردن زيارته كلورلر
ساولاس يغو كورفزنده بر شهردر سلفده سابا ريقود يرلردی قسم سابع سيام مملكتيدر آخری
ميم ونونله استعمال اولنور فلبوس قولنجه بو بر واسع سلطنتدر طولی اوچيوز ميل وعرضی
يوز التمش ميل جرمانی اولوب جنوبنده مالاقا بورننه واررکه هندك مشرقی بونوز يدرلو رنسو
ايدر سيام ديكله معروف نهر اسميله تسميه اولندی غانج اغزی يانلرندن سينغاپورايه وارنجه
حصه لری ممتد اولوردار ملكی سيام نام شهر يوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضده مزبور
كولدن سيان كورفزنه دوكلن منان نام نهرك مصبنده بر شهر واسع ومعظمدر سواحل بحرده
اولان شهرلری تناصری تجارتله مشهور بر شهر كمبودرنيل كبی بر صو شهرك اورته سندن كچر
يغموری چوق ير اولمغله اكثر بو شهر قحط درولونغون وتوران وپدان وپرامالاقا بورون نهايتنده بر
شهردر سابقا الفونسز پورتقال بو شهری المشيدی بر بيوك اولكه باش شهری اولوب سواحلده
ايكيوز التمش ميل قدر يری واردر واطرافنده اطه لر چوقدر شهر مزبور شرقلك مركزی كبی
كذركاهده اولمغله اطرافدن تجار كميلری اوغرايوب انواع متاع كتورورلر بو شهرك سكه سی ونقدی
مقدما قلای ايدی صكره التون وكومش سكه لنور اولدی بو شهر بر قريه متصل اطه
اكا التون اطه سی ديرلر طيب ايله مشهوردر بندروچون سی دورت جرمانيا ميلی يردرلور نسو
مزبور بروننده سينغاپورا نام شهر وار قسم ثامن قامبويا مملكتيدر كه بوكا كنبايت شرقی ديرلر
باش شهری اسميله تسميه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده يوز قرق اوج درجه طول

اون اوچ درجه عرضده برشهر معظمدر تجار کلوب سیم و زر و صبر اغاجی ایله عظیم تجارت
ایدرلر بونك دارملکی فلبوس قولنجه دیام بعضیلر قتنده اودیادیمکله معروفدر اما قامبویا
کورفزی که ملاقابوریندن شرقه چین ایله هند اراسنده زوایه درمسافه ده بنکاله کورفزی
قدر یوق لکن بونك فورتنه ومخالف روزکاری چوقدر وانده بر روزکار برمرتبه شدید
اسرکه کمیلر اکا تحمل ایلمز بعضیسنی هوایه قالدرر بونك سواحلنده اولان شهرلر بونلردر
پان پورتفال سلفده بونی تخریب اتمش ایدی وپوتی قان وقالانتا وپاقان ولوغور
وکوی وپه پرین وبامبلا قوت سیام نهری اغزنده در وسیری وزاقوبدرا وتاورنسا
وپولا قاندور قامبویا بورنی قربنده براطه درکه مذکور روزکارانده شدید اسر وباددان وبایدا
بر بیوك ومعمور شهردر واریلا کارده برشهردر بو قامبا یاولایتی شرقنده قوشین چینه
اولکه سی اطلس رسمنده چین سرحدنده رسم اولنوب لورنسو بو محلده قامبایاده یازاروانده
برقاچ شهرلر ذکر ایدوب دیرکه بونك کارلری غایت خطرناکدر انده چوق کمیلر هلاك اولور لکن
بازرکانلر کروطور میوب کلورلر زیرا انده برسفر چینك التی سفرندن فائده لودر وبو اولکه اوکنده
برقاچ اطه لر یازارکه اکثری چین اقلیمندن کنسه اولکه سی اوکنه واقع اولمشدر قسم تاسع
هندك قسم شمالیسیدر فلبوس ایدر بوقسمك سلطننته سلفده بیوك مغول دیرلردی
بو اولکه هندك اوچنجی قسمی اولوب دارملکی دللیدر قامبایا ونارسینغا مملکتلری سنورلرنده
واقع اولمشدر معتبر شهرلری ماندو وسانغا ومولتان وکتیوردر فقیر ایدر ترجمه
اولنان فرنکی کتابلر نقلی بومحلده تمام اولوب بوندن صکره الحاقات ذکر اولنور پس بوطقوزنجی
قسم هندك واسع اولکه سی وحالا هند پادشاهی اولان تیمور سلسله سنك محل سلطنتی
وممالکتدر سایر ملوك هند اکا اطاعت ایدرلر دارملکی برقاچ شهر معظمدر بری لاهوردر
یوزیکرمی اوچ درجه طول اوتوز بریچق درجه عرضده برشهر عظیم وپای تخت قدیمدر
دوزیرده نهر هند کنارنده اون ایکی قپولی ایکی قات قلعه سی واردر اکثر سواد شهر
خارج سورده واقع سرای سلطانی داخلده بنا اولنمشدر جامعلری حماملری چوق لکن
قورشون اورتولی سقفی یوقدر اکثرا اولرینك سقفی ترابدر وبنالرنده جام نادراولور
سرای بناسی مکلف ومزین اولوب دیواری سراپا آیینه لر برمصنع اوطه سی واردرکه
هر برنده برآدم نیچه دورلو شکلده کورینور وبو شهرك روزکاری شدید وامطاری
کثیردر تقویمده بونك اسمی لوهور یازیلوب لهاوردخی دیرلر هفت اقلیمده ایدرحالا شهر
مزبور برمرتبه شن ومعموردرکه کثرت امتعه وسائر لوازم ضروریه ایله ربع مسکون
شهرلرینه غالبدر وبونك خلقی هر صنعتده مهارت اصحابی اولوب هر کاری
ایو تتبع ایدرلر میوه فصلنده اوزم وخربزه اولقدر اولورکه کمسه باقمز وسنه ده ایکی کره
هندوانه یتشر وبو شهرك ایام صیفنده قار وبوزی وافردر بوندن صکره لاهوردن فاتندن
نکرکوت نام کوهستاندرکه برصعب ومرتفع قلعه سی واردرکوه مزبور دامننده کنبد

ایچنده

ایچنده بر ساده سنك پاره وار در هندیلر اول طاشه عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده ایکی دفعه نیجه
بیك آدم سر و پابرهنه زیارت و طواف ایدرلر طوافدن فارغ اولدقدن صکره حاجتی اولان
کندی دلندن بر قطعه کسوب اول مکان اشکننده دفن ایدر و حاجتنی عرض و نیاز ایتدکدن صکره
بونك توجه تام و خلوصندن حاجتی روا اولوب لسانی اوکولور بونکر کوتدن اقصای
ولایت بنکاله اولان کوچ اولکه سنه وارنجه زمین دارلر یدر که هر برینك اوچر دوردر منزل
مسافه تصرفلرنده اولوب دین و لسانده اهل هند کبیدر سیهرند که سرهند و چهنند دخی
دیرلر لاهوردن یوز یکرمی میل شرقه بر شهردر جالنتردن دهلی یولی اوزره دوشر بوندن
دهلی دخی یوز یکرمی میلدر سابقا سامانه اولکه سندن ایدی سلطان فیروزشاه یدی یوز
اللی اوچ سنه سنده آیروب سرکار قلدی و انده بر حصار استوار بنا ایدوب اسمنه
فیروزآباد دیدی حالا نزهت و صفا و باغات دلکشا ایله مشهور اولوب سکاننده اوقور بازار
ارباب معارف و ماهر مصور چوقدر سمانا سیهرنددن اوچ مرحله غربه بر شهردر پانی پت اول
حوالیده معروف شهردر خلقی اکثر استاد بچاقچی اولورلر مصنع بچاقلر اشلرلر سلطان پور
لاهوردن اوتوز میل شرق و جنوبه بر شهردر جالنتر لاهوردن دهلی یولی اوزره قرق ایکی
میل یرده بر شهردر یولك شماله دوشر سلطان پور بونکله لاهور اراسنده در سیال کوت
لاهوردن دورت مرحله شماله بر معظم شهر و قلعه در نهر چنهاوك کنار شرقیسنده دوشر
سودره کوپره سیال کوتدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده ایکی شهر ایدی صکره
کوپره خراب اولوب بر قریه قدر قالدی لکن سودره حالا معمور شهردر هزاره نهر مزبور
غربیسنده سودره دن بر مرحله غربه بر شهردر هزاره و خراران دخی دیرلر لاهوردن دورت بش
مرحله غرب و شماله کابل یولی اوزره واقع اولمشدر باباحسن نهری شرق و شمالدن کلوب
بونك کنارندن بچر و هزاره فرحاله ولایتنده اولان هزاره نك غیریدر جندنوت لاهورك غرب
و شمالنده چنهاو کنارنده بر شهردر چینوت دیرلر بر طاغك دبنده قندهار یولی اوزره در
هزاره دن ایکی مرحله غربه دوشر چنداپوت دخی دیرلر سیورچندنوتدن اوچ مرحله
غربه نهر چنهاو کنارنده اولوب اصل اسمی شور در غلط ایدوب سیور دیرلر و بونك
شرقیسنده ایکی مرحله یرده ویهت صویی چنهاوه قاریشر و غربنده نصف مرحله
یرده نهر راوی دخی چنهاوه قاریشر و بوشور مولتانه تابع بر قصبه در قلعه سی دخی
واردر باغچه لرنده خرما انار تورنج اولور قشاو خشاب دخی دیرلر لاهوردن غرب و شماله
جهینکوت یولی اوزره اون مرحله یرده بر شهردر بوندن جهینکوته اوچ کونده وارلور
لاهوردن کابل یولی اوزره غرب و شماله نهر ویهت کنارنده خشاب ایله لاهور اراسنده
بر بلده در قصور لاهوردن ایکی مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بر بلده در مملکت دهلی
بجرات شرقیسنده بر واسع مملکتدر دار ملکی دللی اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طول
و یکرمی درجه عرضده بر دوزیرده شهر عظیم و دار ملکدر تقویم البلدانده کسر دال

وسكون لام مشدده ايله دلى ضبط اولنمشدر اوچى دخى لغتدرود يمشدركه بونك يرى
طاشلى قومسال يراولوب برفرسنخ قرندن فرات قدربرنهركبير اقار وبونكله بحر اراسى
مسافهٔ بعيده درلاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله يردر وبوشهر جامعنك منارهٔ
اسكندريه كبى حجراحمردن بنااولنمش برمنارهٔ غريبه سى واردراشاغيسى واسع كثيرالاضلاع
اولوب اوچيوز التمش درجه ايله چيقلور بوشهرك طوغله دن بنااولنمش سورى واردر
اطرافنده قلت اوزره بستانلرى واوزم باغلرى اولور اكثر اهلى مسلماندر هفت اقليمده ايدر
دهلى لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ايله جمله هند شهرلرندن مستثنى در تواريخ
هنده مسطوردركه سلفده بوشهر غايت معمور ايدى صكره نوعا خراب اولدى اوچيوز
دورت سنه سنده كيرو معمور اولوب اوچيوز سنه يه قريب زمان كفار هند ضبطنده قالدى
بشيوز سكسن سكزده سلطـــــان قطب الدين ايبك انى فتح اتدى اول زماندن برى
اهل اسلام النده در ودهلىٔ قديم حالا خرابه در انجق عمارتندن ذكر اولنان مسجد ومناره
قالمشدر كه جامع بيك درك اوزرنده ومناره نك دورى سكسن قدم وارتفاعى يوز اوتوز
ذراعدر اما دهلىٔ نوذكر اولنان شهر قديمدن برفرسنخ يرده آب جون كنارنده هجرتك
التيوز سكسن سكز سالنده سلطان جلال الدين خلجى فرمانيله بنا اولنوب لطافت آب
وهواده غـــــايتدر بونك اطرافنده جنت آسا مسيره لر وباغچه لر وعالى بنالر واردر كه
وصف اولنمز جمله دن همايون پادشاه مرقدى برلطيف عمارت وعالى بنادر بيرون شهرده
فيروز شاه شكاركاهى ديمكله معروف برعمارت واردر ميانه سنده اوتوز ذراع مرتفع برعظيم
عمودكه اوچ ذراع قطرى واريكپاره طاشدر ديرلر كه اوتوز ذراع دخى يره كومولمشدر بوقدر
عظيم الجرم طاشك نصب ورفعى محالاتدن كورينور بوشهرده آنك كبى عجايبات
چوقدر وبونك خلقنده ارباب معارفدن چوق كيمسه كلمشدر نظام اوليا ومير خسرو كبى
اكره دهلى دن شرق وجنوبه سكسن ميل يرده بربلدهٔ عظيمه ودار ملكدر طبقات
اكبرى دن منقولدر كه سلفده اكره بيانه مضافاتندن ايدى سلطان اسكندر بونك
معمور اولمسنه سعى ايدوب صكره شيرخان وسليم خان دخى بذل مقدور ايلديلر تمام مرتبه
معمور ومعظم شهر اولدى جلال الدين اكبر زمانده عمارت ارم آسا وباغات روح افزاسى
كماله ايروب رونق ورواجى بولدى زيرا آب جون بوشهرك ميانه سندن چكوب ايكى طرفى عالى
قصرلر وسرايلر وباغچه لر كه هربرى روضهٔ رضوان كبى دلكشا اولوب عرصهٔ فردوسه
دوندى وبوشهرك برحصارى واردر كه مثلى بنا اولنمش وكورلمش دكلدر اول عمارت رفيع منزلت
غايته ايرنجه دورت ييل چكوب مال قارون خرج اولنمشدر ايكى طرفى نهره اولاشوب
سنك تراشيده آهن بندلر وكندلر ايله وصل وتركيب اولنوب يكپاره حجردن كسلمشه
دونمشدر بو استحكامله زينت ولطافتى برمرتبه دركه سيرينه قناعت كلمز بوشهرده دخى
نيچه ارباب معارف وفضلا كلمشدر جمله دن تاريخ اكبرنامه صاحبى ابو الفضل بن شيخ مبارك
وشيخ

وشیخ ابو الفیض که فیضی هندی مخلصی ایله مشهوردر بی نقط تفسیری وموارد الکلمی
ودیوانی واردر ووحشی صاحب دیواندر لکنهوا کره دن شرقده بر شهر مختصردر لکلودخی
دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثر کمانکر اولوب ایو یایلر یپارلر حصارا کره دن شرق
وشماله بر شهر عظیمدر هانسی حصار جوارنده برقلعه استواردر سلقده نامدار شهرایدی
پروزه حصار قربنده بودخی بربلده در تیره مل دهلی دن غرب وشماله اوج مرحله یرده
بر شهردر پت پرستلرك بوکا عظیم اعتباری واردر قدس کبی وافراوقاف تعیین اولنمشدر
کالبی اول حوالی ده برسرکاریعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محلك
نباتی مشهوردر بونلردن غیری دهلی اطرافنده شهرلردن چانه پر وجاجامووسر منده
وبالیر وکدارا وشقریز ویورب وچیلندهر وچزورلا وویروال ونریات ومالنیر نام
شهرلر واردر ذکر ممالك وبلاد متفرقه هند اقلیم هندك شمال طرفلرنده وایچریسنده
بعض ممالك وشهرلرکه برقسمنده دخولی معلوم اولمیه بوندن صکره بیان ایدرز ولایت رانا
صانکا بومملکت کجرات ودولت آباد ولاهور اراسنده اولان کافر ولایتی در پادشاه هنده
رانا صانکا دیرلردارملکی چو تپور نام شهردر چودپور واودیپور واوده دخی دیرلرا کره دن غربه
دوشر یقین در شهر مزبور برپابس طاغده اولوب قلعه سی واردر بوندن احمد آباد اون
مرحله درلورنسو کتابنده بو شهر خیتور وممالکت سانغا اسمیله مسطور دردنتا پور برپابس
یرده صویی عمیق قیولردن چقار بربلده دریاغوری دخی نادر بغار سائر ولایت رانا صانکا
دخی بویله در چیتور اودیپوردن دورت مرحله یرده بر شهر وناحیه در وبوندن احمد آباده
اوچ کونده واریلور دانه پور دخی بواولکه دندر سید پور پتن دن اون مرحله شرقده
بر شهردر کولی سید پوردن اون مرحله شمالده بر شهردر تاکورچو تپوردن اون مرحله
شماله ولاهوردن دورت منزل غربه دوشر بر شهردر خلقی ایوچوقه طوقورلر بونده اولان
سقرلاط سائر هند شهرلرنده اولاندن راجحدر جالور تاکوردن ایکی مرحله غرب
وجنوبده بر شهردر سروهی چوتپوردن اون مرحله جنوبده بر شهردر ولایت قنوج
نونك فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقده اقصای
هند دن بر ولایت وبلده در مصر هند اعتبار اولنور جوهرفروشلرك انده اوچیوز قدر
دکانی واردر آلتون معدنی چقار نهر کنك بونك شرقیسنده قرق فرسنخ یردن آقار یوز قرق
درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده یازیلوب بحردن بعید اکثر بلادی جبالده
وخلقی عموم اوزره عبده اصنام در پادشاهنه نوده دیرلر سلطان محمودك غزاسی بوکا
منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بو شهری کوج اسمیله یازوب بنکاله دن شرق وشماله
واقع اولمشدر حد شمالیسی سرحد ختایه منتهی اولور دائما بوکا تجار واروب کلمه در
وبر حدی دخی کون کات درکه سرحد ختایده آکاشام دیرلر سرحد ختادن کوج ولایتنه دك
یکرمی مرحله در کوج ولایتنك محصولی حریر وفلفل واسب در هندده بو ولایته تانکهن

دیرلر و بو ولایتده بر غار واردر که آنی نام دیو منزلی دردی بو هندیلر آکا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
بر کون انده جمعیت و عید اولور اول کونده بولنان حیواناتک هر سمندن قربانلر ایدرلر
و بهوکیان دخی کندی نفسلرینی فدا و قربان ایدرلر انلر بر جماعتدر که کندیلرینی آنی
بولنه فدا یه نذر ایدوب بزی آنی طلب ایلدی دیرلر و اول کوندن صکره سال آینده کیرو
اول کون قتل اولنجه نه استرسه اشلمک آکا مباح اولور زعم ایدوب زن و دختردن
هر کیمکله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت تلنکانه دکن اولکه سنه ملا صق قرا
و نواحیء مشتمل بر معمور ولایتدر دیو هفت اقلیم صاحبی ذکر ایدر سلفده دائما رای هند
معتبر لرندن بری بو مملکتده فرمان فرما اوله کلمش ایدی دارملکی کلکنده در باغلری
چوق اسواق و عمارتی خوب و لطیف شهردر بهمنی لرک تختی ایدی سلطان محمود غالبا
قنوج غزاسنده فتح اتدیکی کالنجر قلعه سی که مهره دخی تسمیه اولنور بو اولکه دن اولمق
واردر بوکا کانجر دخی دیرلر طاغده بر شهردر و ولایتدر شیر شاه انده اولوردی اکره دن
شماله و شرقه اون بش مرحله یرده در جلال الدین اکبر آکا غزا ایدوب الدی و تخریب اتدی
و شیر شاه طوب اثارکن تلف اولوب جلال الدین صکره شهری کیر و معمور قلدی
روی تازا کره سمتنده طاغده بر شهردر پرنه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزرینه اوغرایوب
بکی اسلامه کلدی بو شهردر منج اول حوالی ده براهمه قلعه سیدر سلطان محمود فتح
اتمش ایدی متهوره بر عظیم بتخانه یی مشتمل شهردر سلطان محمود الوب بتخانه یی تخریب
اتدی کوالبار و لایت ننداده بر قلعه در سلطان مزبوراني فتح اتمشدر لکنهوت بنکاله
سمتنده بر شهردر ولایت پوتوال پوتوهال دخی دیرلر حاکمنک اسم جنسی ککرانه دخی
مضاف اولور لاهوردن غرب و شماله هند و سند و کشمیر اراسنه دوشر اراسی التی یدی
مرحله بر ولایتدر حکامی مغول طائفه سندن ککران تسمیه اولنوردارملکی فرحاله یوز
یکرمی ایکی درجه طول اتوز اوچ بوچق درجه عرضده بر شهردر فرهاله دخی دیرلر و بهت
صوینک غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی کونده واریلور رهتاس فرهاله دن
بر بوچق منزل جنوبه صوان صوینک کنارنده بر شهر و حصاردر سوکره فرحاله دن
اوچ بوچق مرحله غرب و جنوبه بر شهردر نیلاب ایله فرحاله اراسنه دوشر و اول پندی
فرحاله دن دورت مرحله غرب و جنوبه نهر و بهت غربنده بر شهردر نیلاب بوندن اوچ
مرحله شرقه دوشر دمتور فرحاله دن دورت مرحله شماله بر کوجک شهردر سکانی
اکثر ترکمان اولوب طاغستان پرنجی و حنطه سی و عسلی چوق یردر نیلاب ایله
پکلی اراسنه دوشر پکلی فرحاله دن غرب و شماله یوز اون بچق درجه طول اوتوز دورت
بوچق درجه عرضده طاغده بر شهر مشهوردر دمتور ایله کشمیر اراسنه دوشر ایوبجی
واناری اولور سکانی ترکماندر بو یونلرینه التون حلقه لر طاقرلر هزاره صویی بونک قربندن
بچر و نهر سند شرقیسنده دردمتوربوندن بش مرحله شرقه دوشر هزاره بابا حسن

صویی

صویی سند صوینه قارشدوغی یرك شمالنده یكلی دن دورت مرحله غرب وجنوبه
دوشر بر شهر در ماركلی هزاره دن ایكی مرحله شرقه سند صوینه نصف مرحله قریب
یوده بر شهردر نیلاب راول پندی دن اوج مرحله غربه بر عظیم طاغ دبنده یوز اون درجه طول
اوتوز ایكی بوچق عرضده بر بلدهٔ متوسطه در نهر مهران دیدكلری سند صویی بو طاغدن
چقار وجنوبه اقار بوندن لاهور وكابل وكشمیر اون مرحله مسافه در بونلر دن ماعدا
هندك غرب وشمال طرفنده مولتان وقندهار وكابل واشناغر وخواست وتبت وكشمیر
ولایتلری هند وسند وكرمان وخراسان اراسنده اولوب هند حدندن خارج اولمغله
بر فصلده انلر دخی بیان اولنا چقدر بوندن صكره هندك باقی اوصاف احوالنی ذكر ایده رز
احوال سلطنت وریاست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلقی یدی مرتبه قلمشلر ایدی
فلاسفه اكنجیلر چوبانلر اهل حرف عسكر قضاة مدبر امور دولت وبونلرك قانونلری
مقدما یازلمش دكل ایدی صكره تدوین اتدیلر فلبوس ایدر هند ده اوج بیوك
سلطنت واردر قامبایا نارسینغا بنكالا لورنسو ایدر دنیاده موجود اولان دورت طائفه
هندده جمع اولمشدر یهود ونصارا عبدهٔ اصنام ومحمدیلر سلفده بونلر ازایدی تجارت ایله
تردد ایدرك اكثر پت پرستلری كندولره دوندوردیلر وبونلرك پادشاهی بیوك دولتدر
قامبایا ودكن ومولتان وقوسبتیو ودهلی یه حكم ایدر بنكاله پادشاهلری سلفده
حبشیلر ایدی مصرده چراكسه اولدوغی كبی بونلرك دخی خدامی جمله زیلعدن
كلوب كیدرك حاكم اولور اهل اسلامدر بونك اولكه سنده ات نادر اولمغله تجارات
كثور منیجه تجارت ایده مز وبونك احتشامی بر مرتبه درکه آوانیسی وسائر آلاتی التون
كومش ومجوهر مرصع اولوب اتباعنك آغر وظیفه لری واردر یالكز امامنه اون ایكی
بیك غرش سالیانه ویرر وخدمتنده بیوك بكلر چوقدر انلره لاسقاری دیرلر نیپورا
پادشاهی بوكا خراج ویرر قالو رواو ربقان وارا قان حاكملرینك بالیوسلری شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسیقی یه زیاده مائلدر مجلسنده قامبایا نارسینغاوكندی سلطنتی
موسیقیلرینی استعمال ایدر بوندن غیری اكثر ملوك هند عسكره وظیفه ویرمزلر
سفر اولدقچه دعوت ایدرلر كندی نفقه لری ایله كلورلر كجرات پادشاهی بر توانكر
پادشاهدر اوتوز بیك قدر عسكره وفیللره مالكدر دریا طرفنده پورتقال ایله جنك
وجدال اوزره در لكن قره دن برجبوت طائفه سی هجوم ایدوب مضطر اولمغله اكثر
سواحلی پورتقال الدی وصلح اولدی وافر خدامی واسیرلری وار در سائر پادشاهلق
آیینی اوزره عسكرینك چوغی قول جنسی درودكن اولكه سی برقاج قسم اولوب هر برینك
عظیم محتشم بكلری واردر وظیفه لری ولایتی محافظه وسنه ده بر دفعه دكن پادشاهنه
كلمكدر بیدر شهرنده بر سرایلری واردر اوغللری رهن شكلنده انده اوتورر بونلر پادشاه
حضورنه كلدكده اللرینی دیزینه قیوب باشن اكرلر ركوع ایدر كبی سلا ملیوب

كيروچكيلورايكى دفعه بويله ايدر بو پادشاهك حكومتنده چوقلق مدخلى يوق جمله
بكلرالنده در لكن كيرواندن خوف ايدرلر بونك قپوسى انلردن مكلف وذيشان اولوب
خدامى مجوهر ومرصع لباسلر كيرلر وكندى ولايتى عورتلرينك كوزللرينى انتخاب
ايدوب سراينه الور اول مملكتده تاتاركبى برقوم واردر اكاونه زارى ديرلر ولايتى غارت
ايدوب الدقلرى غنايمك برحصه سنى پادشاهه ويررلر حبيب السير ده بيجا نكر
دارملك دكن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرايى يدى قات حصارك ميانه سيدر
قصر سلطانى يميننده قرق درك اوزرنده برعالى وواسع ديوانخانه بنا اولنمشدر اوتوز
ذراع طولى التى ذراع عرضنده ادم بوينجه برصفه واردركه اوزرنده كتاب اوتورر دفترخانه در
وقرق ستون ميانده خواجهٔ سراى مسند حكومتده استقلال اوزره اوتورر اكاوهانك
ديرلر يساوللر عصا يله اوكنده ديزيلوب طوررلر حاجتى اولان برمحقر تحفه ايله كلوب
يوزى يره قور عرضحال ايدر اول دخى قانون عدل اوزره حكم ايدر ونافذ اولور وناهك ديواندن
قالقيجق برقاج چترملوندن ايچرى كيدر ايكى طرفنده مداحان دعا ايدرلر ديوانخانه دن
پادشاه اوكنه وارنجه يدى قپوجى اوتورر هر برنده بربلوك ملازم واردر حاجتلرين
عرض ايدرلر يدنجى قپودن تنها كيروب ملك ومال مهياتنى پادشاهه عرض ايدر وفى الحال
چقارسرايك صول جانبى ضربخانه در انده اوچ نوع التون كسيلور برى مغشوش كه
اكادرهه ديرلر برمثقاله قريب در برى انك نصفى در اكا پرتاب ديرلر وبرى درهه نك عشريدر
اكافنم ديرلر اكثر رايج اولان بو در وسدس فنمى پاك كمشدن ايدرلر واكا تارديرلر بودخى
رايج در وثلث تارى باقردن ايدرلر اكا چتل ديرلر جمله ممالكدن برزمان معين ده التون
قسمى ضربخانه يه كتورررلر وعسكرى هر دورت آيده برضربخانه دن علوفه الور بركمسه نك
علوفه سى ولايتدن حواله اولنماز ميندده خزينه لر حفراولنمشدر طلا ونقره ايله مالامالدر
وضربخانه برابرنده شحنه كاه واردركه اون ايكى بيك عسس انده اولوب هركون
انلرك وظيفه سى اون ايكى بيك فنم دركه خرابات محصولندن الورلر خرابات ضربخانه
اردنده بر محلدر كمال الدين عبد الرزاق مطلع السعدينده ايدر چون سكز يوز قرق سكز
محرمنده خاقان سعيد طرفندن رسالتله بيجانكره واردق پادشاه چهل ستونده
عظمتله اوتوروب يمين ويسار ملبس ومجوهر كسوه لو عسكر طورر رأى درشاهواردن
قلاده بوينده زيتونى اطلس كيمش اوزون بويلى لاغراندام مطبوع صورت ايدى
صول طرفنده طوردق خوش وقتزكه بيوك پادشاه بزه ايلچى كوندردى ديدى برطبق
ايچى طولى نقره وطلا كتوردیلر اول زمان بو پادشاهك يديبوز عورتى وارايدى ايكى
عورت برخانه ده اوليوب اون ياشنده اوغلان حرمه كيرمزدى مملكتنده بردختر جميله
خبرى مسموع اولسه باباسى اناسى ايله كتوررلردى قزى سرايه الوب والدينى
وافر رعايتله كوندرردى سلاطين بيجانكر بيلده بركره پادشاهانه سور ترتيب ايدرلر
واكا

واکا مساوی دیرلر جمله تحت حکمنده اولان سردارلر وحاکملر کاوب بیك قدر مسلح
فیللری تختلر وصندوقه لرایله آراسته ایدرلر بازیکران اوزرلرنده اوتوروب اون کون
متوالیا رجب آینك ایام بیضنده بر واسع فضاده که غایت بدیع مقامدر قونارلر اول
فضاده چارطاقلر بغلنمشدر اوچر دوردر طبقه صور مجسم ایله مصور وحوش وطیور
ونباتات ایله مزین ومنقش در اوزرلرنده صاحب جمال جاریه لر اوتوروب قرق ستون
اوزره سرای نه طاق پادشاه ایچون بنا اولنمشدر اورته سی واسع میداندر انده مطربان
کلعذار ودختران خرشیدرخسار رقص وتغنی ایدوب بازیکرلر انواع صنعتلر ولعبده
مهارتلر کوسترلر ومعلم فیللر سازنده ومطربانك اصولنی کوزدوب خرطومی ایله مناسب
حرکتلر ایدر وانواع شیوه لر کوسترر ومنیبار حاکمی دخی مستقل اولکه سنك پادشاهیدر
الی التنده بکلر واردر بونك حضورنده برشمعدان اوزرنده شیچراغ کبی بریاقوت
احمر دائما طورر واطرافه ضیابخش اولور بونکله حکومت اربابنك عقلی بونك کبی شعله دار
کرك دیمکله تنبیه مراد ایدرنارسینغا ملکی دخی بیوك پادشاهدر وبت پرستلر آکا راخو
دیرلر الی التنده نیچه بیوك بکلر واردرکه سنوی یوز بیك ایکیوز بیك التون محصول الوب
بونك قپوسنده طوررلر بو پادشاه اولکه سنده اولان اکابرقزلرینك کوزلنی سرایه الوب
ولایت حکامندن شکایت اولنسه برمخصوص اوطه یه کتوروب کندی الیله دوکر بعده
پورزبفت خلعت کیدرر وبونك یاننده وافر برهمن عسکری واردر انلر بوقپوده معتبردر
ونایری دیرلر برجنس عسکری واردرکه اولا ماتراق اوینارلر اول بابده مهارتدن صکره
بونلرك بلنه برقرمزی قنلی قلیج قوشادوب ضغرلری وبرهمنلری رعایته وجنکده نفسی
فدا اتمکه پادشاه اوکنده نذرویمین ایدوب بوزمره یه الحاق اولنورلر وبونلرك عورتلری
کندیلر ایله براهمه اراسنده مشترکدر اولادی بونلردن وارث اولماز اولادعامه در انجق
انالری معلوم اولوب پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ویرر بوطائفه میدان جنکنده
وقلیج اوینده ماهرلردر قرق بیك قدر اولورلر وعورتلردن اوتوری بربرلرینی میدانه اوقیوب
دوکشورلر بو پادشاه تجاردن آغر کمرك الوب بکلری ادنی جرمله اولدوررومالنی الور
ومالی چوقالسه کرفت ایدر ومغول پادشاهی هندده بیوك سلطنتدر انده اولان
سائر مجدی پادشاهلر آکا اطاعت ایدرلر دکن وقامبایا ومارد ووسانغا پادشاهلری سلفده
بونك طرفندن نصب اولنوردی اکثر یشلی باش تاتارلر یعنی اوزبك وصوفیلر یعنی
قزلباش ایله جنك ایدر وافرانلر وفیللر وهجنلر بسلر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر
کاهی بنکاله وبدخشان ملوکی ایله دخی دوکشور بونك علمی یشل زمین اوزره بیاض
خطلردر عسکری فارسی سوبلر وجنکجی اولوب انواع سلاح قوللنرلر وبونلر اوغانیان در
هرطائفه دن جمع اولمشلر درطوب وتفنك استعمال ایدرلرلورنسه کندی زماننده
بونلرك اول مرتبه استقلالی یوقدیمشدر لکن بوعصرلرده سائر ملوك اطرافه تغلب

ایدوب اولکه لرینی هندك طقوزنجی قسمنه ضم ایلدی بنکاله ومنیبارودکن وکجرات وکشمیر
و برهان پراولکه لرینی کندو یه تابع قلدی انجق چین حدودنده بعض ممالك کفارهند
وسواحلده پورتقال اطاعت اوزره دکللر درکیرو لورنسو ایدرسیام پادشاهی سائر هند
ملوکنك مالداری درقره ده اوچ بیك فیلی ودریاده کندی دللرنجه یرآی دیدکلری معروف
وافر دونمالری وار در روم قدرغه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی ایله صلح
اوزره اولوب هر سنه هدیه لشرلر محمدیلر مالاقایی المازدن اول بونك حکمنده ایدی
صکره انلر الندن دخی پورتقال الوب بونکله بارشدی احوال ملوك ذکر اولنان اولکه لرده
اسلامدن اول بکن ملوك وحکامك احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اول طرفه
سفرایدن اسکندر یونانی عصرنده رای هند یازیلوب انك دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر
پلنیوس ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب برتاریخده کندی اولکه لرندن چقمدیلر دیرلرکه
پادشاهلرینك اولی لیبر بابادر صکره فرس قومی مستولی اولوب هند ارماغی
ایله غانج اورتاسنده اولان ممالکی الدیلر فرسدن صکره اسکندر هند پادشاهی یوری
یوزدی وفانقاریده قومنك پادشاهنه تعرض اتمدی صکره هر مملکتده بر پادشاه
اولوب نیچه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره کلنجه یوزاللی اوچ پادشاه وایکی بیك دورتیوز
اوچ سنه کچوب استرابو قولنجه هرکولس واسکندر ومزبور لیبردن غیری هندیلره
کیمسه غالب اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنك ایلدی لکن ظفر بولمدیلر
مسعودی مروج الذهبده اول ملوك هند البهر اکبردر دیو یازارکه مزبور لیبردر صکره
فاهود ودامان وفورکه اسکندر ایله محاربه ایلدی ودابشلیم که کتاب کلیله ودمنه
واضعی در وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی سبیل التحقیق دکلدر وبعض
تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی
سردار ایدوب هنده کوندردیکی و بعض بلادی فتح وغارت اتدیکی مسطوردر فتح
اسلامیدن صکره بعض ملوك اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی سائر
عبدۀ اصنام ملوکی یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر پس هنده ملوك اسلامیه دن
اول غزا ایدن ناصرالدین سبکتکین اولوب صکره اوغلی سلطان محمود غزنوی اوچ
یوزطقسان ایکی تاریخ هجری ده هنده یورویوب نیچه فتوحات اتدی وسکز دفعه لشکر
چکوب هند داخلنه کیردی قنوج وسومناتی الدی صکره اولادندن سلطان
مسعود واوغلی سلطان ابراهیم واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندك قسم
شمالیسنه نواب نصب ایدرلردی صکره بونك اوغلی خسرو شاه سکز سنه لاهور ده
مستقل سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات اتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه کچوب عیش وعشرته مایل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یوریوب هندی مزبورالندن الدی بشیوز تمش طقوزده غزنویلر

منقرض

منقرض اولوب هند تصرفی غوریلره دکدی مز.بورشهاب الدینه هندده نیجه فتوحات
میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص خدامندن قطب الدین ایبك
نام غلامی لاهورده والی نصب ایلیوب کندی غزنه یه کندی التیوزیدیده قطب انتقال
ایدنجه هندده مستقل حکومت سوروب نیجه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام
شاه نام کوچك اوغلی حکومتدن عاجز اولمغله دولت ایلتمیشیه ظهور ایلدی اعیان
دولت قطب امراسندن ایلتمش لقبی ایله ملقب شمس الدین محمدی والی قلدیلر
یکرمی التی سنه دهلی ده سلطنت سوروب نیجه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده
دنیادن کیدوب اوغلی فیروزشاه یرینه کچدی لهوولعبه مشغول اولمغله امرا بونك
همشیره سی سلطان رضیه یی تخته کچوردیلر مردانه لباسله اوتوروب حکومت اتدی
صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرامشاهی اجلاس اتدیلر ایکی ییل سوروب قتل اولندی
بعده فیروزشاه اوغلی مسعودی تخته کچوردیلر مسلك عدله سلوك اتدی ودورت سنه
سلطنتدن صکره خلع اولنوب شمس الدین اوغلی ناصرالدین محمود یرینه کچدی
عادل عاقل پادشاه طبقات ناصری انك نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب
دهلی ده سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور ایلدی قچان که
ناصرالدین دهلی ده تمکن اتدی بنده ودامادی اولان غیاث الدین بلبانی وزیر ایدوب
الوغ خان لقبی ایله ملقب قلدی وامور سلطنتی آکا صمرلیوب کندی سنه ده ایکی
مصحف یازار وکندی قوتنه صرف ایدردی التیوز اللی حدنده انتقال ایدوب وارث
سلطنت قالمدی الوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل وعادل ایدی بیوك اوغلی
سلطان محمد قاآن ولی عهدی اولوب ملتانی ضبط ایلدی دیکر اوغلی ناصرالدین
بقراخانی لکنهوت والیسی قلدی مغل امراسندن ایتمور عظیم لشکر ایله محمد قاآن
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبالپور اراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغله باباسی
غمندن مریض اولوب یکرمی سال حکومتدن صکره وفات اتدی بقراخان اوغلی
معزالدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی باباسی ایشیدوب
لکهنوتدن قالقدی آب سرو کارنده ملاقات اتدی که قران السعدین نام کتاب منظومی
میرخسرو بو داستاننده یازلمشدر بعده آکا وافر نصح وپند اتدی لکن سودمند اولمیوب
کثرت شرب لقوه وفالجه مؤدی اولدی امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه
کچوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی آی کندی حکومت اتدکدن صکره ملك فیروز خلجی
یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه ظهور اتدی بعض امرا شمس الدین حالنی کوروب
نواب اطرافدن جلال الدین فیروز خلجی ایله خبر لشوب دعوت اتدیلر التیوز سکسن
طقوز سنه سنده امراء خلج ایله کلوب مملکتی ضبط اتدی ودهلی نوی یاپدی یدی
ییل سلطنت سوروب عظیم فتحلر اتدی صکره برادرزاده سی ودامادی علاء الدین

اکره والیسی ایدی کندو یه عصیان ایدوب فیروز دفعنه کتدی التیوز طقسان
بشده نهر کنك کنارینه واروب علاءالدین استعفا اتدی کورشدیلر اول اثناده اجلاف
سامانه دن محمود سالم جلال الدین فیروزی قتل ایلدی علاءالدین یرینه چقوب دهلی یه
واردی فیروز اوغلی ابراهیم کوچك ایدی کوزینه میل چکوب یکرمی سنه سلطنت
سوردی عظیم غزالر ایدوب چوق مملکت الدی نائب مملکتی کافور هزار دیناری یه اموری
تسلیم ایدوب اوغلی حضرخانی ولی عهدی قلدی ویدی یوز یکرمی بشده وفات اتدی
حضرخان معزول ومحبوس بولنمغله دیکر اوغلی شهاب الدین یرینه چقدی هنوز
طفل ایدی اتباعی حضر کوزینه میل چکدیلر میر خسرو بونك حقنده برکتاب دیمشدر
ایکی آیدن صکره برادری قطب الدین مبارکشاه تخته چقرلدی دورت ییل دورت آی
پادشاه اولوب زن لباسن کیرو امرایی استهزا ایدردی خواص غلمانندن خسروخانی
التفاتله والی قلمش ایدی استقلال بولوب هوادارلرینه قطبی قتل اتدردی خسرو یرینه
چقوب سلطان ناصرالدین ایله ملقب اولدی علاءالدین اوغلی فرید خان ومنکوخانی بو
اولدردی امرادن غازی ملك انتقام ایچون دهلی یه واروب بوزدی خسروی کرفتار
ایدوب پاره پاره قلدی دولت خلجیه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور اتدی
بو تغلقشاه مزبور ملك غازی مبارکشاه در ترکلر آکا قتلقشاه دیرلردی کثرت استعمال ایله
تغلق اولدی یدی یوز یکرمیده چون خسروی برطرف ایدوب علاءالدین اولادندن
کیمسه قالمدی دهلی ده جلوس اتدی عاقل وعادل پادشاه اولدی لکنهوته غزا ایدوب
بنکاله حاکمی منقاد قلدی اوغلی غیاث الدین محمدی ولی عهد ایدوب تغلق آباد قربنده
برقصر بنا اتمشدی ضیافتده ایکن دیواری یقلوب التنده قالدی دورت ییل حکومتدن
صکره اوغلی چقوب سلطان محمد تغلق شاه ایله ملقب اولدی اوضاع عجیبه واحوال
غریبه سی وافراط سخاسی خلقی تنفیر وتعجیز ایدوب یکرمی یدی ییل حکومتدن
صکره یدی یوز اللی ایکیده وفات اتدی پدرینك قرنداشی اوغلی فیروزشاه بونك وصیتی ایله
یرینه چقوب فیروز آبادی بنا اتدی ونیجه نهرلر قازدروب شهرلر تجدید وتعمیر اتدکدن
صکره یدی یوز سکسن یدی ده پیر اولوب اوغلی محمد خانی وکیل مطلق قلدی اوتوز
سکز ییل سلطنت ایدوب وفات اتدی کثیرالآثار سلاطین کباردن معدوددر اوغلی محمد خان
مفسدلر اغواسیله پدرینه قرشو قیوب فرار اتمشدی یرینه غیاث الدین تغلق
شاه بن فتح خان بن فیروزشاه جلوس ایدوب عیشه مستغرق اولدی برادری ظفر
خان اوغلی ابوبکر خروج ایدوب امرا آکا تابع اولدیلر غیاث قتل اولنوب مدتی
اللی اوچ کون اولدی سلطان ابوبکر یرینه چقدی عمی سلطان محمد بن فیروز نکرکوتدن
عسکر ایله دهلی یه کلوب بوزلدی کیرو عسکر جمع ایدوب تکرار بوزلمش ایکن بعض
امرانی مخفی طلب اتدیلر ابوبکر بربچوق ییل حکومتدن صکره فرار ایدب یدی یوز طقسان
ایکیده

ایکیده محمد شاه دهلی ده جلوس اتدی ابوبکری حبسه قویوب انده وفات اتدی التی بچوق
ییل سلطنت سوروب محمد شاه دخی وفات اتدی امرا اوغلی علاء الدین اسکندر شاهی
یرینه کچوروب برآیدن صکره اول دخی مرحوم اولوب محمد شاهک کوچك اوغلی محمود شاهی
پادشاه اتدیلر امرانك هر برینی بر تازه القابله ملقب قلدی خواجه جهان ملك الشرق
لقبی ایله ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه اکا ویردی جونبوری دار ملك
ایدوب ولایتی قبضهٔ تصرفنه الدی لنك سلسله سندن بر قاچ نفر سلطنت سور دیلر
کندودن صکره مقرب خان ولی عهدی اولدی امرا هر ولایتده استقلال اوزره اولوب
اوج سنه مرور اتدکده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده کلدی سلطان محمود منهزم کجراته
فرار ایدوب ایکی آی دهلی خراب قالدی تیمور حضر خانی ملتانه نصب ایلمیشدی
سلطان محمود قنوجه کیدوب سکزیوز دورتده انده وفات اتدی مدتی یکرمی سنه
اولدی وبو سلسله انده منقرض اولوب دولت حضر خانیه ظهور ایلدی ملتانده
حضر خان خطبه وسکه‌یی تیمور واوغلی شاه راخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی
سکزیوز یکرمی دورتده انتقال ایلدی صکره اوغلی سلطان مبارکشاه یرینه کچدی
زماننده امرا وملوك حرکته کلوب چوق جنکلر اولدی وزیری کمال الدین غدریله آب
چون کنارنده بنا اتدیکی شهرده سکزیوز اوتوزیدی ده مقتول اولدی اون اوچ ییل
سلطنت سوردی اوغلی سلطان محمد یرینه کچوب زماننده ملوك اطراف اطاعتدن
قالوب استقلال علمن قالدردیلر امرا سندن ملك بهلوله لاهور ودیبالپور حکومتنی
ویرمشیدی ایکی ییل سلطنتدن صکره سکزیوز قرق یدی ده وفات ایدوب اوغلی
علاء الدین یرینه کچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت سوروب وفات اتدی
ملك بهلول یرینه پادشاه اولوب عدل مسلکنه سلوك اتدی شرق ملوکندن محمود
شـــاه ومحمد شاه وسلطان حسین ایله جنکلر ایدوب غالب کلدی اوتوز سکز ییل
سلطنت سوروب سکزیوز طقسان دورتده وفات اتدی اوغلی نظام خان یرینه کچوب
دهلی ده جلوس ایلدی سلطان اسکندر لقبی ایله ملقب اولدی لکنهوت پادشاهی
سلطان حسین بنکاله پادشاهی علاء الدین ایله دوکشوب غالب کلدی یکرمی سکز ییل
پادشاه اولوب طقوزیوز یکرمی دورتده وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان ابراهیم یرینه
کچوب برادری جلال خانه جونبور حکومتنی ویردی عصیان اتمکله یاننده اولان بش
برادرینی حبسه قودی جلال خان اوتوز بیك سوار ایله اکره یه کلوب کرفتاری ومقتول
اولدی یدی سنه سلطنت سوردکدن صکره امرا بوندن اعراض ایدوب لاهور حاکمی
دولتخان کابله واروب تیمورا حفادندن بابر میرزایی هنده تحریك اتدی یولده کندی وفات
ایدوب بابر پادشاهی بانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم ایله دوکشوب بوزدی امرادن
برجمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب اوغانیان طبقه سی انده تمام اولدی دولت تیمور ظهور

ایلدی ظهیر الدین محمد بابر بن میرزا عمر شیخ ماوراء نهرده اوزبكك دولتی غلبه ایدوب مزبور
کابله کلمش قندهاری الـمش ایدی طقوز یوز اوتوزده هنده ظفر بولوب نیچه خزاین ودفاین
الدی اوغلی محمد همایون میرزایی اکرمیه والی قلدی مزبور اناسنکا یله دوکشوب غالب
کلدی مردانه لك ایله مشهور اولوب طقوز یوز اوتوز یدی ده بابر میرزا وفات اتدکده یرینه
کچوب پادشاه اولدی خیر الملوك تاریخ جلوسیدر و برادرلری میرزا کامران ومیرزا عسکری
ومیرزا هندال بر ملکته والی اولدیلر بجرات پادشاهی بهادر مخالفت کوستر مکله اوزرینه
واروب بوزدی مملکتی امرایه توزیع اتدی وبنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان اتمکله
طقوز یوز قرق یدی سنه سنده اوزرینه واروب منهزم رجوع اتدی قندهاردن هراته واروب
شاه طهماس ایله ملاقات اتدی شاه لوازم تعظیمی یرینه کتوروب عسکرله امداد اتدی
قندهاره کوندردی مزبور دار ملکنی متغلبه الندن الوب شیرخان ایله مصالحه ایلدی
وبرادرلرینی دفع ایدوب طقوز یوز التمش ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت
عالم پادشاه ایدی بیوك اوغلی جلال الدین اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادنی قهر ایلدی
وکجراته مستولی اولدی کشمیری الوب بیك اون ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اوغلی
سلطان سلیم جلوس ایدوب یکرمی ییل پادشاه اولدی آصف خان نام بر عاقل وزیری
وار ایدی بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل وعادل قوبدی اکثر ممالك هندی واوزبکی تسخیر ایلدی
حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بو شیرخان که نامی فریددر سور
طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امراخذ متنده اولدی باباسی حسن دخی
جونبور اقطاعنی طوتاردی اون ایکی اوغلی ایچلرنده فرید پدرینه انجنوب جونبورده
عربیت وتواریخ کوروب دولت خان یانینه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی الوب بهادرخان
یانینه واردی که سلفده سلطان محمد ایله ملقب دربرکون شکارده بونك اوکنه بر ارسلان
کلوب فرید قلیج ایله ارسلانی هلاك اتدی وشیر لقبی ایله ملقب اولدی صکره سلطان محمد
لندن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی اولدخی بابر امرا سندن سلطان
جنیده واروب مغل عسکری ایله محمد خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهناسی طاغلرینه
کیروب شیر بونك مملکتنی ضبط ایلدی وبر قاچ ایام بابره قبوسنه واروب امتزاج ایده میوب
کیرو سلطان محمد خدمتنه کلوب اوغلی جلال خانه اتالق اولدی اول اثناده محمد وفات
ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب استقلال اوزره حاکم اولدی بنکاله
پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمشیدی شیر غالب اولوب فیللرینی وطوپلرینی الوب بنکاله یه
مستولی اولدی وچوق قلعه لر فتح اتدی بالاخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن
باروت طوتشوب قلعه فتحی ایله موتی بر کونده واقع اولدی اون بش ییل امارت وبش
ییل سلطنت سوردی طقوز یوز اللی بشده امرا جلال خانی پادشاه اتدیلر واسلام شاه
لقبی

لقبی ایله ملقب قلدیلر صکره صابم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز ییل سلطنت
سوروب وفات اتدکده اوغلی فیروز خان یرینه کچدی صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام
خان اوغلی مبارز خان اوچنجی کونی فیروزی قتل ایدوب سریر ایالتده متمکن اولدی سلطان
محمد عادل دیمکله ملقب قلدیلر اوج سنه سوروب ارباب خلاف ایله جنك وجدال
ایدرك باالاخره نواحی جنارده بهادرخان دفعنه واروب مقتول اولدی وبوسلسله بونده
نهایت بولدی سلاطین بجرات چون فیروز شاهدن صکره امراء اطراف استقلال
سمتنه سالك اولدیلر بجراتده مظفرشـــاه والی ایدی یدییوز تمش اوچده مستقل
ضبط ایلدی صکره اوغلی محمد شاه یرینه کچوب برروایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه
اولدی وسکز یوز اون اوچده احمد آبادی بنا اتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه کچدی بودخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر پادشاه اولدیلر
یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدردی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب صغیر اولمغله
عماد الملك امور کوردی امرا دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادرخانی دعوت اتدیلر
کلوب محمود شاهی اولدوروب پادشاه اولدی پورتقال بوکامدارا ایدردی باالاخره کوه
قپودانی حیله ایله بهادری قتل ایلدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمشیدی
وزیری دریاخان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت اتدی طقوز یوز التمش برده
مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد شاه یرینه کچدی لکن چوق کچمیوب
وفات اتدی بوندن صکره جنابی شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار
لکن صحیح سابقا ذکر اولنان درملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلی دن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکور درکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب ایدی دولت آباد
دیمکله معروف اولان دیوکیری مضافاتی ایله سلطان محمد متعلقاتندن مزبور حسن
دورتیوز قرق سکزده الوب مستقل پادشاه اولدی سلسله سی کلبرکه وبیدر واحمد
نکر شهرلرنده اوتوروب سلطنت سوردیلر مزبور حسن نسبی بهمن بن اسفندیاره چقمغله
بوناره سلاطین بهمنیه دخی دیرلر یکرمی بر ییل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه کچوب اون سکز ییل پادشاه اولدی وفات ایدوب اوغلی مجاهد شاهه
بیعت اتدیلر بر ییلدن صکره عمیسی اوغلی داودخان بونی قتل ایدوب یرینه کچدی بر آیدن
صکره امرا ایدنده مقتول اولوب سلطنت محمود بن حسن شـــاهه دکدی اون طقوز ییل
سوروب اوغلی سلطان غیاث الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدی ییوز
طقسانده برغلامی غدری ایله کوزینه میل چکلوب سلطان شمس الدین یرینه کچدی برادرلری
فیروزخان واحمد خان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیرزخان تخته کچوب شمس الدینی اله
کتوردی وقتل اتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیرزشاه عاقل وعـــادل قپوب
بجانکری الدی یکرمی بش ییل حکومتدن صکره وفات ایدوب اوغلی حسین کوچك

اولمغله خانلر خانی احمد خان یرینه کچدی کهرك حاکمی سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی
ییل سلطنتدن صکره وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان علاء الدین احمد شاه یرینه
کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی برهانپور حاکمی نصیرخان دکنه عسکر چکمشیدی
بوزدی وعصرنده بعض مظالم واقع اولوب بر قاچ بیك ادم قتل اولندی دورت ییله قریب
پادشاه اولوب سکز یوز التمش ایکی ده وفات اتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه کچدی
اوچ ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه نام
بر اوغلنی پادشاه اتدیلر اودیسه کفاری فرصت بولوب یورودیلر اهل دکن دفع ایدوب
چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتندن آکاه اولدی عسکر ایله دکنه کلوب
دوکشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدی ده نظام وفات ایدوب برادری محمد شاه
یرینه کچدی وسلطان احمد شکری دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب
وزیر مزبور خواجهٔ جهان دیمکله اشتهار بولدی کیدرك محسود مقربان اولوب اودیسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قلوب اول پیر عاقل وفاضلی قتل اتدردیلر
بعده هر بری رایت خلافی قالدروب اوچ آیدن صکره سلطان محمد وفات اتدی مدتی
اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه کچدی عیش ونوشه دوشوب امراهر
قطرده استقلال دعواسنده اولدیلر ودکن مملکتنی ارالرنده قسمت اتدیلر اوتوز یدی
سلطنت سلطان محمود نامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی عصرنده اسمعیل
عادل خان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریا خاندر وملك احمد نظام الملك
ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بوندن صکره دولت بهمنیه انقراضه یوز طوتوب دکن
ملکی آخره نقل ایلدی بر قاچ نفر دخی اسم سلطنت ایله موسوم اولمق مراد اتدیلر لکن
میسر اولمدی دولت نظامیه ذکر اولنان متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد
وغیری ده اون ایکی ییل بر روایتده اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات اتدکدن
صکره اوغلی نظام الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امور
مستولی اولوب امور جمهوری قبضهٔ تصرفنه الدی امرا عماد الملکی اوزرینه تحریك اتدیلر
عماد بوزلدی صکره عزیز کوزینه میل چکدیلر صکره شاه طاهر وزیر اولوب برهانی
امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی
نظام بوزلوب مریض اولدی اللی بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی
اوغلی عبد القادر ومیران شاه حسین بری برینه کیروب خلق ایکی فرقه اولدی بالاخره
شاه حسین غالب کلوب دکن سلطنتی انده قرار اتدی اون ایکی ییل سوروب افراط
شربدن علیل اولوب وفات اتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطراف ایله نیچه جنکلر ایلدی آخر مرتضی بونی حبس
ایلیوب خواجه میرکی جنکیزخان ایله ملقب قلدی واموری آکا تفویض ایلدی جنکیز

آکا

آكا چوق خدمتلر ايدوب دولتنى منتظم قلدى مرتضى نظام يكرمى دورت ييل سوروب
طقوز يوز طقسان التى ده اوغلى شاه حسينن تغلبا يرينه كچوب پدرينى قتل اتدى باباسنك
وزيرى ميرزا خان بوكا بيعت كوستروب قلعه يه كيردى وشاه حسينى حبس ايلدى
وعمى زاده سى اسمعيل بن برهانى پادشاه اتمك استدى اهل دكن غلو ايدوب قلعه يى
قوشاتديلر ميرزا خان شاه حسينك باشنى كسوب قلعه دن اشاغى اتدى دكنيلر حصارى
آتشه اوروب ايچنده اولان مفسدلرى قتل عام ايلديلر شاه حسينك حكومتى اون سكز
آى اولدى بو فتنه ده فضلادن چوق كمسه دوشدى سلطنت اسمعيل شاه قرار ايدوب
برنجوق ييل پادشاه اولدى وبو وقعه طقوز يوز طقسان طقوزده ظهور اتدى ملوك
تلنكانه ودولت قطبيه سلاطين بهمنيه پريشانلغنده سلطان على قطب الملك بو مملكتى
ضبط ايدوب پادشاه اولمشيدى بدخوى اولمغله برهمدانى يدنده مقتول اولدى بيوك
اوغلى جمشيد يرينه كچوب كوچك برادرى قطب الملك ابراهيم فرار اتدى يدى سنه جمشيد
حكومت سوردكدن صكره برادرى ابراهيم پادشاه اولدى و اوتوز دورت ييل سوروب
عجم شاهلرى ايله هم مشرب اولدى طقوز يوز التمش طقوز ده وفات ايدوب اوغلى محمد قلى قطب
شاه يرينه كچدى ملوك خلج ور اوده بونلر غوريلر فروعندندر اخلاج غوردن برفوج سلطان
شهاب الدين ايله سابقاهنده كلمش ايديلر ايچلرنده محمد بختيار غايت قوى هيكل وزورمند
اولوب هنديلر جنكنده غالب كلدى فيللرى بوزوب اوده ولنكوتى يه مستولى اولدى خطبه
وسكه يى كندى نامنه ايلدى صكره تبته واروب بوزلدى التيوز ايكى سنه سنده وفات
ايدوب اتباعندن محمد شيران يرينه كچدى هنديلر جنكنده اول دخى دوشوب سلطان
قطب الدين فرمانيله علاء الدين مهران نصب اولندى احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب
حسام الدين عوض يرينه كچدى التيوز يكرمى دو رتده ملك ناصر الدين محمود جنكنده
اول دخى قتل اولنوب دولتلرى آخر اولدى تواريخ اسلاميه ده ذكر اولنان ملوك هند
احوالى اجمال اوزره بو مرتبه در احوال ديانت هندده جمله ملل واديان اصحابى واردر يهود
ونصارى ومجوس ومسلم وعبدهٔ اصنام وعبدهٔ كواكب وعبدهٔ نباتات وحيوانات
وعبدهٔ عناصر وعبدهٔ افلاك طقسان قدر اصناف كثيره عد اولنور ومذاهب باطله
اربابى فرق سكزه چقار غرب وشمال سكاننك اكثرى مسلم جنوب چوغى تناسخى در
بعضلر مسواكسز وغسلسز طعام يمزلر لكن جنابتدن غسل اتمزلر شرق وجنوب
طرفنك سكانى اكثر عبدهٔ اصنام وبراهمه در وارلرنده اختلاف چوقدر محمد يوسف هروى كه
هندى كزوب كوردوكى امور غريبه يى يازمشدر ايدر كه چون كابلى حدودنه ايرشدم
برجماعت كوردم كه باشلرى آچق ساچلرى طاغنق هم جادهٔ اسلامه كيدرلر كاه صنمه
عبادت ايدرلر زناربلده تسبيح الده برى برلرينه انجسنه لر اولرينى آتشه يقارلر وبابالرين اوغوللرى
اولدوررلر مسلم ونصارى ويهوددن غيرى هنديلر قتنده زنا مباحدر برعورتك متعددارى

اولور عبدهٔ اصنامك امور دينيه سی جمله براهمه النده در بونلر حضرت ابراهيم عليه السلام
اولادينه منسوب چنورلر نيجه فرق ومذاهب اصحابی اولمغله اهل نجوم بونلری قمره منسوب
طوتر بونلرك اختلافی حكمانك امور طبيعيه ده اختلافندن زياده در بعضلری كيجه
اوكوزه وفيله عبادت ايدر كيمی شمس پرست وستاره پرستدر فرس قديم كبی جمله اشيا
شمسدن صادر اولدی ديرلر وكيمی قدمای يونان كبی عناصره وكنديلرك چكمش دلاورلرينه
طپارلر بحرات سمتنده اولان مشركارك اشبهی فيثاغورس رأينه تابع اولوب مانويلر
قاعده سنه رعايت ايدر وبونلره بانيساری ديرلر قتل انلر قتنده جرم عظيمدر قارنجه دخی
اولورسه بونلر انواع طيب ايله بخورلنوب برعورت الورلر وربايی مباح كورورلر اكثری
صايمدر كيجه بريان شكر ييوب سودا يچرلر وقارنجه يی شكر شربتی ايله بسلرلر كندودن
صكره ماللرينی صويه احتياج يرينه وصيت ايدرلر وآبدوتی ديرلر بر طائفه واردر برمدت
هر نسنه دن پرهيز ايدرلر صكره جمله فسق فجوری اشلرلر كيمی خالقی اثبات ورسلی نفی
ايدر وكيمی فرقه فرقه معبودلره طپار وكيمی نفسنه تعب ويرميوب جمله سنی سلب وانكار
ايدر عبادت قيدنده اولماز يغو كفاری نصاری كبی برتنكری يه طپوب اوچ مساوی
صورتله تصوير ايدرلر واكا سان روپی ديرلر اوچده برتنكری معناسنه بونلرك درويشلرينه
دوليسی ديرلر مناسترلری واردر چاك چالنور مخصوص لسان ايله عبادت ايدرلر اوديسه
اولكه سنده پرسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر چكات ديرلر انده بر بويك معتبر صنم قونمشدر
هنديلر اولندكده عورتنی اولا اوچ كون اول صنم خدمتنه قيوب بكارتی ازاله اولنمش
بولنورسه مسرور اولورلر والا شوم عد ايدرلر هنديلر اول بتخانه ده سينه لرينی چاك
وبدنلرين زخمناك ايدوب مجروح يرلری اول صنمه سوررلر اوكولور مؤمن وكافر صنم مزبور
اوكنده ترك ادب ايلسه هلاك اولور هفت اقليمده مسطوردر كه مولانا لطف الله نيسابوری
بحر وبر سياحی اولوب بر جماعت ايله اول بتخانه يه واردقده براهمه مراعاه ادب شرطيله بونلری
ايچری قودی بری قصدا صنم طرفنه توكردكده فی الحال روحی قبض اولندی مولانا ايدر
بو معنادن بغايت منفعل ومتأثر اولدق زيرا بر صنم باطلدن بونك كبی تأثير عظيم سری
ندر ديو افكارله خوابه واروب رؤياده بو مشكلك حلنه بشارت واقع اولوب بر شخص
ديدی كه صنم مزبورك تأثيری اول جهتدن اولور كه نيجه ييللر توجه نفوس انسانيه انك
جانبنه اولمغله اراده تعلق بيدا اتمشدر مر نفوس اولدوغندن اول اثر ظهور ايدر احوال علم
ومعرفت هندك علما وحكماسی اكسك دكلدر انلر يانده هند مبداء حكمت اولوب اول
حكما اولان برهمن اكبر حكمتی اظهار وآلات حربی اختراع اتدی صور افلاك وبروجی
سند وهند يعنی دهر دهور نام بر كتابده يازوب مبدء اولی اثبات اتدی ومدار كردش
روزكار دورت دور اوزره دردیدی دور اولك مدتی اون يدی لك وبكرمی سكز بيك سال
ايكنجی دور مدتی اون ايكی لك وطقسان التی بيك سال اوچنجی دور سكز لك والتمش دورت
بيك

بيك سال دوردنجى دورده عمر طبيعى آدميان يوز ييل اوچنجى ده بيك ييل ايكنجى ده اون بيك
ييل اولدى برلك اولدى ديو يازمشدر صكره كلن براهمه وسوفستا علم نجوم وطب وحكمت ايله
مقيد اولوب علم حسابده تفرد اتديلر روم وعرب انلردن اخذ اتدى علم سحر وافسونى
ونيرنجات وطلسمى بونلر وضع ايلدى كاهنلرى ضمير كويلقده بى نظيردر صولدن صاغه يازارلر
وخطلرى ايكى نوعدر برى دمر قلم ايله جوزهندى يپراغى اوزرينه دركه برك مزبور ايكى
ذراع قدر اوزون اولور لكن قليل البقادر برنوعى سياه كاغد اوزرينه برجنس بياض سنكك
نرمى قلم كبى يونوب يازارلر بياض خطى چقار واصلا محو قبول اتمزدكن كاتبلرى انى
استعمال ايدرلر وبونلرك حرفى عربى حرفه بكزردللرى مختلفدر تطير وفاله عظيم اعتبار
ايدوب علم نجوم وسحرى سايردن مقدم طوتارلر وعلم طب دخى بكلرينك قانونى اوزره
واجبا تدندر لكن بونلر طبده يونان وعرب متانتنه واصل اولامزلر احوال سياست
هنديلر اراسنده دعوا ونزاع نادر واقع اولور شاهده وحجته محتاج دكللردر مجرد سوزه اعتماد
ايدرلر بركيمسه يلان شهادت اتسه پارمقلرينك اوجندن بوربغومنى كسرو بركيمسه برآخرك
عضونى ازاله ايلسه ضماندن غيرى النى كسرلر وبراهل صنعتك النى وكوزونى مجروح ايدن
قتل اولنور احوال صنعت وتجارت هنديلر اراسنده اهل صنعت غايت معتبردر جمله
ارباب صنايع معاف ومسلم اولدقلرندن غيرى ميريدن انلره ذخيره ويريلور وهندك
نيچه يرلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طيب وبهسار وجواهر وحرير وپنبه وسائر
متاع اطراف واكنافه هنددن كيدر احوال حرب وشجاعت هنديلر اكثر شجيع وقليل المرحمه
طائفه در جنكده فيللر كتوروب اوزرنده طوپلر توفنكلر اتارلر اتلولرى نادردر بو جنكده
كاه اوتوزبيك فيل سوررلر اخلاق وعادات هنديلر اكثر سياه چرده وسط القامه ونحيف
وطويل اللحيه اولورلر غم وغصه بلمزلر كيمنك صقالى كوبكندن اشاغى صارقار اولدكده
تراش ايدرلر واوزون صاچ قورلر اكابرى جواهر ايله كندوينى تزيين ايدوب مختلف لباسلر
كيرو سطى بز وچوقه كيوب ادناسى حيوانات دريسى وقوشلر پوستى كيربعضلر اودوينى
اورتوب چپلاق كزر عورتلرى انجق طون كيوارا لرنده نسبه واصله غايت اعتبار
واردر استدكلرى قدر عورت الورلر هر برينك مهرى ايكى اوكوزدر واكثر عورتلرى
فاحشه كنديلرى حيله كار قوم اولوب بر آيده قرار اتمزلر لكن بكلرينه غايت مطيع طائفه در
يدكلرى اكثر برنج در حيوانى باشنه اورمغله اولدروب يرلر بوغازلمزلر ارى عورتى قولا غنه
كوپه وقولنه بلهزك طقار وكفار ارسنده برعورتك متعددارى اولور هر برى اول عورتك
لوازمنى كوروب اوقاتى ارالرنده تقسيم ايدرلر وهر برينك نشانى واردر برى كلدكده قپويه
نشانى ديكوب ايچرى كيرر برى دخى كلسه نشانى كوروب كيجى ويررو بونلرك اولادى بابالرندن
وارث اولمازلكن قزقرنداش اوغلى وارث اولور زيرا اولاد عامه دروسائر كفار هند اراسنده
زنا مباحدر الا مسلمانلر ايله قاريشن هنديلرده دكل وكندى قزقرنداشنى وكندى قزينى

وخاله سنی وعمه سنی تزوج ایدر و بونلر یاننده صغر اولدرمك ویمكدن بیوك جرم یوقدر
بر كیمسه كه صغر اولدورم یاخود بیه قتل ایدرلر وصغر تزكنی بوزلرنه كوزلرنه سوردرلر
مسعودی قولنجه بونلر اراسنده ضرطه عیب دكل سعال عیبدر حبس ریحی جائز كورمزلر وهندیلر
غایت تن پروروالذته منهمك طائفه در فسق وفجوری جمله مباح كوررلر اشربه ومعاجینه
رغبت ایدرلر ومسافری رعایتده قصور اتمزلر ولایتلرنده مسافر آب وعلف كتورمكه
محتاج دكلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولور ونه كونه لذت استرسه منع یوقدر
اودیسه اولكه سنده اوغنیانی استیلا سندن اول مكنه نام برمالدار وار ایدی دورتیوز
عورتی بر اوده اسكان ایدوب لوازمنی كورمش ومسافره وقف ایلمش ایدی اوزرلرینه
بروظیفه دار تعیین ایدوب برغریب كلدكده غسل اتدرر وكیدررواول منزللرك برینه قورعورتله
خلوت اتدرردی صباح خروج راه ایدروب یوللر وبو حالی جملهٔ خیرتدن وآخرته منسوباتدن
عد ایدردی وهندیلر كفاری موتاسنی احراق ایدوب قبر بلمزلر سندده مجاور اولانلر مخفی
احراق ودفن ایدر سیام مملكتنده عورتك اری اولدكده ینــــاركن مزین وملبس آتشیه
كروب بله ینارلر وبرهمن بو طریقله یانان عورت طوغری جنته كیدر دیو ترغیب ایدرلر
كامبرآدملك وافر عورتی اولوب جمله سی بله ینار واول كیز مده نزاع ایدرلر احوال ابنیه هندك
اكثر اولری اغاجدن وطوپراقدن یاپلوب خرماپرا غیله اورتولور لكن اكابر سرایلری
سلفده معظم بنا اولوب اسكی مصر ویونان قومنك بنالرندن مكلف اولدوغنه اثاری
دلالت ایدر آب وهواهندده ملایم وشدید روزكارلر خصوصا شرقی یللر غایت صاغ اسر
نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی هریرده بردكلدر خط استوایه قریب یرلری اسی وبعض
یرلری فی الجمله معتدل وشمال سمتی بارددر بعض یرلرنده سنه ده ایكی حصاد وایكی یاز اولور
ایكیسی اورتاسنده اثریا دیمكله معروف روزكارك هبوبی حرارتی تعدیل ایدوب برنوع
قیش اولور وجمله اهویه سی ضرر سز اولوب ایازده یاتانلره بله كیجه بر ثقلت عارض اولمز
صولاری لطافتنه غـــایت یوقدر احوال انهار هندك واسع انهاری واردر بعض اهل فن
بو اقلیمك التمش قدر نهرنی تعریف ایدر كه بونلرك اكثرنیل كبی هنكام صیفده طاشوب سقی
اراضی اتمكله ولایتك محصولدار لغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر نهر هند قدماء اهل
هند بو نهره آیندر ویاندوس دیرلردی كه غربیسنده اولان مملكت اول اجلدن سند تسمیه
اولندی وآیندردن هند مشتق قلندی نهر مزبور طوایف مختلفه قتنده نیجه اسملرله
تسمیه اولنور كتب اسلامیه ده نهر مهران یازیلوب بعضلر كابنده دو یل وقا ارسند دخی
دینلمشدر منبعی نهر غانجك منبعنه یقین یرده جبل نوغراقوت ائكندن چقوب طقوزیوز
میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف تحریری اوزره كشمیر طاغلری
جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طول او توز بشر درجه عرضده در آشاغر سنر قندن
چقوب روبندی یاننده كابل صویی ایله جمع اولور اندن شرق و جنوبه كیدوب هزاره صویی

قاریشر

قاریشر نیلابك غرب شمال طرفندن غرب وجنوبه دونر ایکی مرحله ده جهلنکوت نام
جبل عظیم دبندن چیقوب ایکی مرحله ده چوپاره یه وبعده ایکیشر مرحله ده پیلو پوته
ودیرهٔ اسمعیل خانه ودیرهٔ فتحی خانه بعده دورتده سیت پوره واروب اندن نهر چنهاو یله
اجتماع محلنی گچر ونهر و یاه ایله مجتمع اولوب اون مرحله قدر یرده کوفدی وباولایه اندن
بر منزل بعیدده متیله نام قلعه یه اندن بش مرحله ده بکره وبشده سهوانه وبشده نکر چه
واروب ایکی مرحله ده دخی ایکی بیوك اغزدن دریایه دوکلور بوسیاق شیخ علم الدین فخری
روایتیدر بعضلر درلر که نهر مزبور نکرتنه دن شماله اوج بلوك اولوب بری تته غربی پسندن
گچر لاهری بندر یانندن دکزه قاریشور بری لاهری دن بر مرحله شرقه رانی پر نام قصبه اولوب
یانندن دوکلور ونهر مزبور جمله قرق ایکی مرحله مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی
استاد یوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده وافر بحری جانورلر تمساح وکلر اولور بو تمساح
انسان آننه مسایلدر وسن وقوفی بوقدر آخر عمرینه دك بیور نهر مزبورك صوینی آخر
دریادن کلن حیوانات لونتی بوزار وبو نهره بکرمی قدر نهر قاریشور بعض اهل وقوف ایدر
جبال کشمیردن بش نهر چقار بری ویاه دیمکله معروفدر شرق وجنوبه اقوب لاهورك
شرق وجنوبندن چیقوب اوچچه یانندن نهر هنده دوکلور ایکنجیسی نهر راوی در سمت لاهورن
جنوبه آقوب غربه دونر سیور التنده نهر هنده دوکلور اوچنجی نهر چنهاوکه غرب وجنوبه
آقوب مولتان یانندن نهر سنده دوکلور دوردنجی نهر ویهت در بهرا یانندن نهر مزبوره قاریشر
بشنجی نهر راوی درانلرك بیوکی نهر چنهاو درکه نهر چندر یاك دخی دیرلر لاهورك شرق
وشمالندن کشمیر طاغلرندن کلوب سیالکوت شمالنه وسودره یه وکوپره یه اوغرار غربه طوغری
هزاره یه کیدر وچند پوته وار سیوردن بوقاری ویرته نام نهر بوکا قاریشور اندن اوچچه
وسپت پوراسنده یوز التی طول ویکرمی طقوز عرض نهر سنده قاریشر غایت سریع السیردر
نهر مزبور اوزرنده کشمیردن لاهور یولی اوزره اورغاندن ایکی کوپری واردر بری بونك کنارنده
پاهو دیرلر عظیم عالی درختلر شاخنه بغلو دورت رسمانلردرکه بوغونلغی قول قدر صویوزندن
اوج ذراع یوقاری کریلوب محکم بند اولنمشدر اول ایپلره زینه دیرلر صو چکلدکده اشاغی
قازقلره کررلر طغیان اتسه یوقاری اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوز ذراع
مسافه در اول دورت ایپدن یوقاری ایکی ایپ دخی بند اولنمشدر یولجیلر پیاده اول
ایپلری طتوب دورت اورغان اوزرنده که عرضی نصف ذراعدر یوروب یوب گچرلر وانلری
کپری قرننده یلدروب گچرلر جمیع زمانده ایاقدن اندنه گچد یوقدر جسر مزبورك بری
دخی راه کمیرده درکنه فرده اولور بر نوع علفدن بوکلمش یتمش سکسن ذراع ایپلری کنار
نهرده درخته محکم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صویوزندن مرتفع اولور وبر بچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی برایی برچتال اغاجك یاشنه بند ایدوب اول کریان ایپه
گچررلر خلقه کبی آصلور طورر گچمك مراد ایدن چتاله کیروب ایپك اوزرنده او توررر وبر اوزون

ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلی وبراوجی اوته وبراوجی بری کنارده درچکرلر کان وارد
بوشالدقده کروچکرلراول اوتوراجق ایپك وهر برینك مخصوص اسملری واردر بواسلوب
اوزره براییدن چتال کبری دخی کشمیرك برنل یولنده دمکند نام قریه ده درانده بهارده آت کچمکه
امکان یوقدرصیفده اتك بوینه وقوپروغنه برایپ بغلیوب ایکی طرفدن چکرك کچرلر بونهر
چنهاوه دوکلن انهـــاردن نهرویهت یوزاون ایکی بچوق طول اوتوز بش عرضده کشمیر
طاغلرندن چقوب غربه اقارفرحالدیه وبهرایه اوغرار اندن صوان صویی قارشدوغی یره
کلوب بهراوه وارر شوره دن برمرحله شرقده مولتاندن اوچ مرحله یوقارده نهرچنهاوه
قاریشر بردخی نهرراوی درلاهورك شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغرار اندن غربه
وشمال اراسنده مولتانك شمالندن لچوب التنده یوزیدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق
عرضده چنهاوصوینه قاریشر نهرویان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن
بحر غرب وشماله میتاله اوچه التنده ومیتاله اوستنده نهرمهرانه قاریشرلورنسوا یدرنهر
مولتانه ایداسیس دیرلر اکا یدی نهر قاریشر واول برینه هیازیس دیرلر اسکندر سغرینك
نهـــایتی درنهرصوات یوزاون دورت درجه طول اوتوز بش درجه عرضدن کلوب
فرحال ایله راول بندی اراسنده نهرویهته قاریشر نهرغانج که هندك شرقیسنده نهر
هندقدر برنهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صیغرا یله کتب قدسیه ده فیزوم
اسمیله مسطور اولان نهر بودرظن اولنور مرقاتور ایدر حالا غانجه نهر قانتا اوم دیرلر تبت
وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه اقارو بنکاله کورفزنده برایکی اغزدن دکزه دوکلور
تنك یری ایکی میل جرمانی درواسعی بش میله وارر وزیاده عمقی یوزقدمدر پس نهر
هنددن بیوك اولور لکن لورنسوا یدر متقدمین ظن اتدیکی قدر بیوك دکلدر ویکرمی
قدرنهر دخی بوکا قاریشوب اون ایکی میلدن زیاده انلی اولمازوزیاده عمقی سکز قولاجدر
بنکاله اولکه سندن اوروشهرنی بیوك کمیلر لچوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ملایمدر
کرچه منبعندن عظیم صیت وصدا ایله چقوب اوچرم قیالردن دوکلور اوه کلدکده
ابتدا برکولده جمع اولور اندن چقوب ملایم اقار صویی غایت لطیف ولذیذ خوش
رایحه لوونافعدر نیل صوینه بکزر ایکی کنارنده وافرموز اغاجلری اولور ایچنده تمساح وطکوز
بالغی دیدکلری دلفین اولور وپلنیوس نقلی اوزره اوچیوز قدمدن اوزون ییلان بالغی اولور
هندیلر اعتبار ایدوب پرنج دوکرلر مبارك بالقدر دیرلر وبونهره دخی عظیم اعتقادلری واردر
بعید یردن غسله کلورلر قدرتی اولمیان صوینی کتوردرنارسینغا پادشاهی هرهفته اندن
صوکتوردوب یونورو بوغسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر وکنارنده امینلر اوتوروب
هندیلردن وافر مال تحصیل ایدرلر وجابجا بتخانه لرومقاملر واردر هندیلر انده معتکف
اولوب کیمی بونهره طیاروکیمی نفسنی فدا ایدوب کتوررایچنه اتاردیرلرکه بونهره قاذورات دن
برشی القا اولنسه هوا قرار وب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج غزاسنده بونی

تجربه ایدوب صحیح بولدی دیو عتبی ذکر ایدر قنوج بو نهرك ایكی ذراعی اراسنده در و بو نهر
اوزرنده قلاع ومدن براهمه یری برینه متصلدر نهر غانغا بر نهر كبیر دن شمالدن جنوبه
اقوب اودیسه كورفزنه دوكلور برهمنلر بو ارماغه دخی غایت قدر اعتبار ایدرلر بوكا دخی برقاج
نهر قاریشر پاله وقرو سیار و بنور نام صولر قارشدقدن صكره غانغا اسمیله اكلوب اعتبار
بولور و بو صولر جمله غات طاغندن چیقوب اولكه یی سقی ایدرلر نهر ناغوندی نارسینغا
اولكه سنده بر نهر كبیر در غات طاغلرندن چیقوب شرق وجنوبه اقاركندكجه بیوك اولور
نارسینغا اولكه سنی اكثر سقی ایدر و بیسنا غار شهرلرینه اوغرایوب دكزه دوكلور
بونلردن غیری نهر ماندونا نهر خابریس نهر قانبو نهر میقون كه منون دخی دیرلر بونلر جمله
بر كولدن چیقوب بغوسیام ده بحره دوكلور هر بری بیوك صولردر غد برهند ده برقاج واسع
كوللر وار در بیوكی خیامی كولی در چورەسی دورتیوز میل احاطه ایدر و بحردن بشیوز میل
بعید در ذكر اولنان انهار بوندن چقار بری دخی كین كوی كه وسعتی بر میل قدر اسكندر
تاریخنده مسطور در اطرافی صق اورمان اولوب اسكندر عسكری صوسزلقدن
بوكالمش ایكن بونده حیات بولدیلر احوال جبال هندك شمال طرفی عظیم طاغلردر انلره
فرنك پاروپامیزوس ونوغرو قوت وقاوقاز ژواسملرینی اطلاق ایدر ایچنده دخی وافر
طاغلر وار در هر بری اشجاردن ونباتاتدن خالی دكلدر انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس
تحریری او زره هند اورمانلرینك اغاجی بر مرتبه مرتفعدر اوق آشرمق ممكن دكلدر بو طاغلر
ختای نهایتنه وار ر هنددن یكدكده كابل وبدخشانه وخراسانه كیدر كشمیر وتبت بو طاغلر
ایچنده در وانهار هند اكثر بو طاغلردن اقار احوال نباتات ومحصولات هندده انواع غلات
وحبوبات خصوصا ارپه وپرنج وشكر قامشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوقدر بونلردن
غیری بو بر كونالك مر قرنفل زنجبیل وجنوب سمتنده دارچینی وسنبل ونیل وهلیله وبلیله
ونارجیل وبلادور وصندل وسائر معتبر ادویه مضر ونافع اوتلر وكوكلر واغاچلر بی حددر
سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور كه التی آدم انجق قوجاقلر وكولكه سی
ایكی استادیوم یری طوتار یپراقلری قلقان كبی عریض ومیوه سی غایت لذیذدر
وسازلقلرنده بر مرتبه ایری قامش بتر كه ایكی بوغوم اراسنی كسوب بر قایق كبی استعمال
ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هنده مخصوصدر واوچرم قیالر اراسنده جوز بو اشجاری بتر
وبحر اتده قسط حقیقی اولور كه اكا پوقو ردیرلر دهلی ولایتنده بر جنس میوه اولور كه طبیعت
قوتی ایله ارككلی ودیشیلی در خلق اكا اعتبار ایدرلر ذی قیمتدر وبحر اتده تاری دیرلر بر اغاج
وار در بوداغن كسوب كوزه اصارلر صویی بر جنس شراب اولور اییچرلر وطلا بار اولكه سنده
بر جنس پنبه اولور كه ایپ یرینه انی بوكرلر انده كندر اولماز یپراغندن اولر اورتوب اوانی یپارلر
معدنیات قسمندن سیم وزر معدنلری وافر در لكن التون ونحاس ودمر وقورشون معدنلری
وجودنده اختلاف اولندی دیودوروس وجودینه و پلنیوس عدمنه ذاهبدر جواهر

قیمتدن انجو والماس والتون رنکلی قرپزو پرازنام جوهر و یاقوت احمر چوقدر اینکی غایت وافر
اولور واصناف عطر وعاج وعنبر بری درخصوصا مالابار سواحلنده عنبر چوق بولنور بونك
ماهیتنده وحقیقتنده چوق سوز واردرلو رنسو برجنس ساقزدرکه دریادنده بتر دیدکلری
معقولدر بو یازارلکن برنوع اورونك شمع عسلی اولمق دخی معقول کورینور و بونك اوج نوعی
واردر بری بیاض بری سنجابی بری سیــــاه اتی جمله دن معتبر در احوال حیوانات هندك
جانورلری سائر یرلر حواناتندن بیوك اولور خصوصا فیل غایت چوق اولور سوری سوری
کزر و بیوکی ارتفاعده طقوز ذراعه وارر بعض یرده اون اون بردخی اولور بیوکنه ملوك رغبت
ایدوب الورلر ذی قیمتدر بهاسی بیوکلکنه کوره در و بونلرا کثر انسی اولوب فرمان بردر و بریه ده
فیل قدر اورنلر واردر که فیللر ایله جنك ایدر وهندك حیاتی چوقدر هندیلر انی کباب
ایدوب ییلان بالغی کبی یرلر و برنوع بیوك قارنجه اولورکه بو یرینکجنه بکزر انی دخی ببر ایله
یرلر بعض کتابده ایدر دهلی بیابانده ریکستان وار درکه قرنجه لری سك مثالدر اول
ریکستانده تبر اولور لکن ذکر اولنان قارنجه لردن یاقلاشلماز انجق شمس دائرهٔ نصف
نهاره یا نصف لیله واردقده اینلرینه کیررلر ظرفلر کتوروب عجله ایله واروب تبر طولدوررلر
وهندك کلابی بیوك وشجیع اولور ارسلان ایله دوکشور بونلردن غیری ببر و کرکدن
وبیاض میمونلر و بوقلمون دیدکلری حیوان که غداسی هوادر دیرلر وطیور قسمنك انواعی الاجه
طوطیلر والوان مختلفه ده قوشلر که سائر دیارده نظیری یوقدر وطاوس وغیری طیوربی
نهایه در هندك خواصندن بری بودرکه انده خنزیر اولمازوما الا واراولکه سنده آت بولنماز اطرافدن
کتوررلر سیام شرقیسنده اورمانلو طاغلرده ببر چوقدر و ماریقی دیرلر برنوع حیوان اولورکه
یوزی قز یوزینه بکزر قویروغی عقرب قویروغی کوده سی ارسلان کبی در و قپلان دخی وافردر
بحرات صحرالرنده بریه ده کرکدن وافردر صباح صوایچمکه کوللره کلوب انده بیوك یلانلر
چوق اولمغله النده اولان بوینوزی ایله صویی قارشدروب عفونت ومضرتن دفع ایدر
اول بوینوزك خاصه سیدر و بو جانور فیله عدو وسائر جانورلره مجبدر مانند و اولکه سنده
وافر بیوك دوه کبی اوزبجلو صغرلر اولور دوه کبی چوکر یوك یوکلدرلر و هندیلر خصوصا براهمه
مطلق صغره تعظیم ایدوب ذبح واکلنی حرام بیلورلر مبارك حیوانددر دیو اولدقده دفن ایدرلر
دهلی ده پاسه دیرلر صاری کچی قدر برنوع حیوان اولورکه قارنندن پا زهر دیرلر معروف حجر چقار
بو طاشك خاصه سی سمومی وعفونتی دفع ایدر و بونك خاصه سی نوعیه اولوب عناصر
کیفیتندن دکلدر سولینوس ایدر هند دریاسنده قدرغه بالقلری اولورکه طولی دورت
دونومدن زیاده در وفیسه تره دیرلر برنوع بالق که حددن افزون جسیم وطویل اولوب
برعمود رفیع کبی کمیلر سرنی بو ینجه قالقوب برمرتبه صواوفورر که غالبا کمیلری غرق
ایدر و دهلی ده برجنس قیون اولورکه التی قویروغی وار یری موضع معهودده بری کوکسنده
ایکیسی اموزلرنده ایکیسی بوطلرنده وبالجمله هندك عجایبا نه نهایت یوقدر مسالك ممالك هند
دارملك

دارملك بجرات اولان احمد آباد دن كنبايت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه التى
مرحله وسرخيج شرق وشماله اون مرحله درو پتن دن لاهور شرق وشماله دوشر اولا
ديبال پوربر مرحله اندن چوهبر بر مرحله اندن لاهور ايكى مرحله در وپتن دن سيد پور شرقه
اون مرحله وسرخيج جنوبه اون مرحله در و منكلور دن ز كد غربه برمرحله جامهر ايكى
مرحله لاهرى دورت مرحله منكلوردن سومنات شرقه برمرحله احمد آباددن جالود
سكز مرحله جالوردن لاهورالتى مرحله در ودكن تختى احمدنكردن كولى اون سكز منزل
ودولت آباد غربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمد نكردن بندر جولى يدى
منزل وقدر آباد بش منزل واحمد آباد شرق وشماله يكرمى منزل وبيجانكر شرق وجنوبه
اون منزلدر واكره دن ران تمور غربه سكز منزل اندن هندون شرقه اوچ منزلدر وبدردن
كولى كنده شرقه اوچ منزل سروهى شماله اون بش منزل وكولى كند دن سيد پور جنوبه
اون منزل درصا تيغا ندن پولارى اوچ منزل و كور شماله سكز منزلدر ولاهوردن
كابل غرب وشماله اوتوز منزل ودهلى شرق وجنوبه اون بش منزل ونيلاب اون بش
منزل وملتان غربه يكرمى بش منزل وسلطان پور اوچ منزل اندن ماچيوان برمنزل
اندن سهرند التى منزل اندن پايل ايكى منزل اندن تنيسر ايكى منزل اندن كتيل واندن
پانى پت ايكيشر منزل اندن دهلى اوچ منزل در سلطان پوردن چالنتر دهلى يولى اوزره
برمنزل در ولاهوردن چهنى غرب وجنوبه ايكى منزل اندن ديبال پور بربوچق منزل اندن
پتن برمنزل ديبال پوردن ملتان سكز منزل ولاهوردن خشاب غرب وشماله اون منزل اندن
چهينكوت اوچ منزل لاهوردن هزاره بش منزل كابل يوليدر هزاره دن خشاب اوچ منزل
ودهلى دن لاهور غرب وشماله اون بش منزل واكره شرق وجنوبه سكز منزل دهلى دن
ناكور غربه اون بش منزل وپانى پت دورت منزل اندن تانيسر اوچ منزل اندن كتيل دورت
منزل اندن ماليربش منزل اندن سماتا بش منزل اندن ترهاده دورت منزل اندن سلطان
پور برمنزل اندن لاهور ايكى منزل وجونبوردن احمد آباد اون منزل وچيتور دورت منزل
ولاله پور غربه يدى منزل وسيد پوردن كولى شماله اون منزل وپتن غربه اون منزل در
وفرحاله دن راول پندى غرب وجنوبه دورت منزل ودمتور غرب وشماله اوچ منزل ونيلاب
بش منزل وسوكره اوچ بوچق منزل اندن نيلاب بربوچق منزل ورهتاسدن راول
پندى شرق وشماله اوچ منزل راول پندى نيلابدن شرقه اوچ منزل وپكلى دمتوردن
شرقه بش منزل وهزاره پكلى دن غرب وجنوبه دورت منزل ومار كلى هزاره دن شرقه
اوچ منزل ونيلابدن غربه بربوچق منزل پكلى دن صوات غرب وشماله يدى منزل واشناغردن
شرقه دورت منزل ونارسينغا ده ماسولى پتن دن كند پولى اوچ فرسخ اندن كولى
اوچ فرسخ اندن پدر اون بش فرسخ اندن احمد نكر بش فرسخ پدردن احمد نكر بش
منزل اندن بروج برمنزل غربه در تتمه احسن التقاسيم ده هند ايله چين فرقنى بويله يازركه

اهل چین اوطی وهندیلر زانی درچینی لر اکثر صقالسز کوسه اولور هندیلر اوزون صقاللی در
وهندیلر حیضده عورته وارمازلر چینی لر وارر وهندیلر مسواك وغسل استعمال ایدرلر
چینی لر ایتمز بلاد هند چین دن اوسع در لکن چین هند دن معمور در ایکیسنده بیله نخل
یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بومقدار کفایت ایدر من بعد غرب وشمال سنورلرنده اولان
مملکتلری بیان ایده لم انشاءالله تعالی فصل ٢٣ در اقلیم سند کسر سین ایله سند بن حام
اسمندن مأخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی واندن نهر مزبور نواحی سنه سند
دینلدیکی بعض کتبده مسطور واهل فن لسانده شایع ومشهوردر حدودی غربده
حدود مکران وصحراء سجستان جنوبده بحر محیط شرقده بلاد گجرات وشمالده
تبت وکشمیر وکابل ولایتلری در تقویمده بلاد مکران وطوران وند هه سنده منضم وحدودنده
داخلدر دیو یازار بز بو فصلده کلوه وند هه وسند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده وسائر ترجمه
اتدیکمز کتابلرده بو اقلیمه تعرض اولنیوب هند ضمننده بر ایکی سوز ایله کچمشلردر زیرا بو سمتلرده
وقوفلری یوقدر اولا بلاد سندك اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر مشهورلری
بونلردر دابول دیبول دخی دیرلر یوز بر بوچق درجه طول یکرمی ایکی بو چوق عرضده دریا کنارنده
سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونك کنار شرقیسنه دوشر حالا بر کوچك خرابه
شهردر صونك اغزنده بر دیلك اوزرینه واقع اولوب غایت شدید الحراره یردر بو شهر
کیدرك جمله خراب اولوب دیبول اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی وسند بندری
حالا دیبولدن ایکی مرحله شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول ویکرمی
ایکی بچوق درجه عرضده سند صو ینك بر بولکی دکزه دوکلدوکی یرك شرقنده بر شهر
وبندردر تته غربیسند ن کچن بلوك بونك جنوب طرفندن بحر و دریانك مدوجزری
شهر اوکنه واروب صویی کاه اجی اولور منصوره یوز بش بوچق طول یکرمی بش بوچق
عرضده بر بیوك شهردر نهر مهران دن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهر اورته سنده جزیره کبی در
وبوکا نهوان دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه سبب عزیزی ده مسطور اولدوغی اوزره خلفاء
عباسیه دن ابو جعفر المنصور عصرنده هزارمرد لقبی ایله ملقب عمر بن حفص مهلبی بنا ایلدیکی
اوله سلفده بونك باشقه ملکی وار ایدی هند پادشاهلری اسلوبنده کوشواره طاقنردی
ونقدر ایچی قاهری ایدی که بری اللی اقچه چکر صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلقی
مسلم درو منصوره نامیله مصر وخوارزم وافریقیه و یمنده شهرلر واردر محللرنده ذکر اولنور
مولتان یوز یدی بچوق طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده بر شهر مشهوردر نهر جنهاو بونك
جنوبنده بر ساعتلك یردن کچوب غربه اوچه یه کیدر وبو شهرك واسع نواحیسی وار در
غربده حد مکرانه وجنوبده منصوره یه وارر وبوندن غزنه یوز التمش فرسخ شماله دوشر
اورنسوا ایدر بو شهرك عورتلری فارس وجنکجی اولورلر وبو شهری بعضلر هند دن قانونده
ابوریحان سند دن عد ایلدی بر حصار استواری واردر اطرافی نصف فرسخ قدر باغ وباغچه
و بی نظیر

وبی نظیر قصرلر وسرایلر در ملوکی اندە اولور بارخان یوزاون دورت بجوق طول واوتوز درجە یکرمی
دقیقە عرضدە سند صویی غربیسندە قندهار یولی اوزرە مولتانە تابع قصبە وقلعەدر
بوندن سیت پور یدی مرحلە مابینی بیابانـدر وغرب وشمالە ملاعـ تتە نام طائفە یرلرینە
طقوز مرحلە طاغلر و بیابانـدر اول طاغلردە بارجان طائفەسی اولور بیرون یوزدورت
درجە طول و یکرمی بش عرضدە سند اسکلەلرندن بربلدەدر دیبل ایلە منصورە اراسنە
دوشر بوندن منصورە یکرمی بش فرسخدر چهینکوت جینکوت وچنکوج دخی دیرلر
یوز طقوز بجوق درجە طول واتوز ایکی درجە عرضدە نهر سند کنارندە برشهر عظیمك واول
ولایتك اسمیدر شهرمز بورنهرك ایکی طرفندە بیلە واقع اولوب اورتە سنددن نهرك ایکی طرفی
عظیم طاغلردر شهرمزبوردن نیلابە وارنجە بش مرحلە ممتد اولور بوولایت براوجوزلق
مملکتدر شهرمز بور بربند رمشهور اولوب کابل ونیلاب و بوشهر ساج ایاغی دوشمشدر
جنکوت بونلردن جنوبە واقع اولور بوچهینکوت طاغلرندە اوغانیان ساکن اولورلرە
اوان دخی دیرلر چوپارە نهر سند کنارندە برجبل عظیم زیلندە بلاد اوغانیاندن بربلدە
قدیمەدر چهینکوتدن ایکی مرحلە اشاغی دوشر خانە پرچوبارەدن ایکی مرحلە اشاغی نهر
سند کنارندە برشهردر پیلوتوخانە پردن ایکی مرحلە اشاغی برجبل عظیمدە نخلستانی
وباغلری چوق شهردر نهر سندە بوکا قریب یردن کچر دیرۀ اسمعیل خان نهر سند کنارندە
دوز یردە بربلدەدر پیلوتودن ایکی مرحلە اشاغی دوشر دیرۀ فتحی خان نهرمزبور کنارندە
بردوز یردە اندن ایکی مرحلە اشاغی بربلدەدر سیت پور یوزیدی درجە طول یکرمی طقوز
بجوق عرضدە نهر سند کنارندە بربلدەدر دیرۀ فتحیدن اوچ دورت مرحلە اشاغی دوشر
نهر مزبور شهرك جنوب طرفندن کچر اوچە یوزیدی درجە طول اوتوز درجە عرضدە
نهر سندك شرق وجنوبندە سیت پورە قارشو برشهردر بوندن مولتان اوچ مرحلە شرقە
دوشر وطرف جنوبندە نصف مرحلە یردە نهر چنهاور باه صویی ایلە براولدقدنصکرە
نهر سندە قاریشر باولا بالاواوبسا ولادخی دیرلر یوزالتی درجە طول یکرمی سکز درجە
عرضدە اول بلاد مولتان بربلدەدر سند صویی ایلە مولتان اراسنە دوشر اوچەیە اوچ مرحلە
یردەدر نهرمزبور اکا اوغرار متیلە یوزالتی بجق درجە طول و یکرمی سکز بوچق عرضدە
نهر سندك کنار غربیسندە باولادن برمرحلە بعید یردە بربلدەدر بکر یوز بش بوچق
درجە طول یکرمی سکز عرضدە بردپەنك اوزرندە برشهر و پای تخت ولایتدر سند ملوکی
اندە اوتورر سند صویی ایکی بولنوب بوطاغی احاطە ایدر بومحلك کنار جنوبیسندە لوهری
نام برشهر وقلعە واقع اولوب کنار شمالیسنە سکر نام بلدە وقلعە بنا اولنمشدر نکر یکردن
دورت فرسخ یردە برشهردر سیهوان یوزدورت بوچق طول یکرمی التی بوچق عرضدە
سند صویی کنارندە برشهردر نهر بونك جنوبندن کچر بکردن بش مرحلە اشاغیدر
نهر بونی کچدکدن صکرە غربە جریان ایدر دیبو دیبل ونکر تتە شهرلری بوندن اونو

مرحله یردر نکرتنانکر پچادخی دیرلر یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی دورت بچق
عرضده سند صویی ایکی بولك اولدوغی یرده جزیره کبی برشهردر نهر غربی برمرحله کیدوب
لاهری قربنده دکزه دوکلور شرقی دخی اولقدر کیدر بوشهرك برمتین قلعه سی واردر بعض
اهل وقوف دیرلر که شهرك آدی تته در ولنکر کاربحرده بربچوق مرحله یرده شهرك بندرید
آزور یوزبش بوچق درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده نهر مهران کنارنده برشهردر
بوندن منصوره اوتوز فرسخ تخمین اولنور صالح آباد نهر سند کنارنده سیهواندن یدی
مرحله اشاغی برشهردر راهمی سند صویی کنارنده نکرتته دن برمرحله شماله دوشر
برقصبه در سدوسان یوزدورت درجه طول اوتوز سکز عرضده براوجوزلق بلده در نهر
مهران غربیسنده دوشر درنبیله طول مزبورده ویکرمی التی بوچق عرضده بر بلده در پونافاد
سند سرحدنده دبول یولی اوزرنده کیچ دن سکز مرحله یرده برقصبه در مکران جانبنه دوشر
اتح یوز التی بوچق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بر بلده در کهندی کندی دخی دیرلر
بالایه برمرحله یرده برقصبه در بوندن یکره دورت کونده واریلور سربل یوز اوچ درجه
طول یکرمی بش عرضده بر بلده در آتری یوز بش بوچق طول یکرمی یدی بوچق عرضده
مهران شرقیسنده منصوره دن ملتانه کیدر یول اوزره دوشر بر بلده در بوندن منصوره
قرق میل ونهر مهران برمقدار بعیددر قالری یوز بش بوچق طول یکرمی التی عرضده
مهران کنارندن شرقه منصوره وملتان یولی اوزره بر بلده در برمرحله سی مهران غربیسنده
دوشر ومهران بونك غربنده چوق کتمیوب ایکی بولنور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر
بری دخی شمال وغربه میلله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیرو او برقسمه قاریشر
چامراو ربامراور دخی دیرلر کند کوله دن ایکی مرحله شرقه دوشر وبوندن یکلو بحر هند
کنارنده اوچ مرحله شرقه درکند کوله بوکا جامهر دخی دیرلر لاهری دن ایکی مرحله شرقه
دوشر بر بندر شهر وبلاد مهر سلطاننك تختیدر چند اور نهر ملتان شرقیسنده برفرسخ
یرده برکوچك شهردر بسمند بودخی انك قربنده ایکی قات حصارلو برشهر صغیردر
ایکیسی دخی نهردن بر فرسخ بعید وصویی قویلردندر بونلردن غیری بیبی پور ومبارك پور
ومرو ولفکر ونجسو سند شهرلرندن معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده برناحیه
اولوب قصبه سی قزوار یوز بر درجه طول واوتوز بر بوچق عرضده دوزیرده واقع اولمش
بردپه اوزرنده در بوندن ملتان یکرمی مرحله قدر و بست سکسن فرسخ تخمین
اولنور ونفس طوران برکوچك شهر کیران وپرنعمتدر ولایت نده هه طوران ومکران
ومولتان ومنصوره اورته سنده واقع دوزاووادہ برناحیهٔ منبسطه در نهر مهران غربیسنده
دوشر اکثر خلقی کوچر اولی وبادیه قومیدر دوه وقیون بری اولوب بختی دیدکلری
دوه لر بونده یتشر بوناحیه نك قصبه سی قندابیلدر طقسان بش طول یکرمی
سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورنه کیروب تجارت ایدرلر وبودیار

خلقی چوق طائفه در نهر مهران کارینه یاپلوب سازدن اولریا یمشلودر قامهل که تامهل
دخی دیرلر وسدوسان وصیمون وکسانه دیرلر دورت پاره شهرلری واردر جمعه سی
قلنور خلقی مسلم در بونلرده حبوبات دن اکثر پرنج چوق اولور انکبین وجوز هندی وموز
چوق بولنور کسانه یه ثانیه دخی دیرلر قامهل ایله بونك اراسی بیابانه در صیمون بر معمور
ناحیه وخلقی مسلم ایله مجوسی قاریشقدر لباس کیمزلر انجق ازار طوتارلر سابیل وقندابیل
ایسه ایکی بیوك شهرلر اولور اراسی ایکی مرحله ودر یا نصف فرسخ قریبدر کبر کاکیان
دخی بر بیوك شهر در بیابان کارنده راهوق وکلوان قلیل المیاء ایکی ناحیه در ناحیهٔ کلوه
سند ومکران اراسنده بر ولایتدر اقر صویی واردر خلقنه بلوج دیرلر بر اهل فساد
طائفه در حاکملری کندیلردن اولور نقس کلوه یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی
طقوز عرضده بر بیوك شهر در اطرافنده قلت اوزره باغی باغچه سی اولور اندن کیچ اون
مرحله وسند صویی اون مرحله وقندهار یکرمی مرحله در بو ناحیه نك بر قصبه سی دخی
پروم یوز بر بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده صو کنارنده باغی باغچه سی وار بر شهر
اکنی ایو اولور بوندن کلوه اون مرحله در بری دخی سیوه یوز بچق درجه طول یکرمی
یدی بچق عرضده بر قصبه در بونك باغچه لری نادرلر اولور کیچ بش مرحله وکلوه دورت کونلك
یولدر کلوه صویی نفره سمتندن کلوب غرب وجنوبه اقار کلوه و پروم وسیوه هاوغرایوب هند
دکزینه دوکلور ذکر بعض اوصاف واحوال سند بو دیارلر خلقی دخی هندیلر کبی کیمی
ستاده پرست ومجوس ومسلم مخلوطدر اغنیاسی وتجاری چوق اولوب ارالرنده زنا
ولواطه عیب دکلدر بلکه انکله مشغول اولیانی تعییب ایدرلر کاهنلری چوقدر انواع
عقاقیر وادویه حاره بولنور وایو متاع ولطیف لباسی ومحصولات وافردر ابن خرداد یه
قولنجه عمران بن موسی البرمکی التزامنده محصول سند اون یوك ایدی صکره نواب
سلاطین وخلفا تصرفلرنده کاه زیاده ونقصان اوزره اولوب حالا هند پادشاهی
طرفندن ضبط اولنور بو سندده بطیخه لر وسازلقلر چوقدر خلقی اکثر اوردك بالق
صیدی ایله تعیش ایدرلر وعربه مشابهلردر تنکه مکر انیلر کرده مشابه قومدر مسالك سند
دیبلدن منصوره التی منزل و بتروندورت منزل و بندر لاهور شرقه ایکی منزل و بونا فاد
ایکی منزل وسیهوان اون منزل وکیرو منصوره دن مولتان اون ایکی منزل وطوران
اون بش منزل و نهر مهران پکیلوب حدود ندهه سکز منزل و بیرون اون بش فرسخ
وملتاندن غزنه یوز التمش فرسخ وطوران یکرمی منزل ولاهوراون بر منزل وسیت پور
اوچ منزل ولاهوردن سیالکوت دورت منزل وتته بر منزل وطوراندن بست سکسن
فرسخ وندهه دن تیزا اون بش منزل وسیهواندن دبول اون منزل وتته اون بش منزل ودره پیله
غرب وجنوبه ایکی منزل و یکر شرق وشماله اوچ منزل سیالکوتدن سودره بر منزل
راهمیدن چاچه ایکی منزل ودره پیله شرق وشماله بش منزل و یکرتته جنوبه اون

منزل جند نوتدن هزاره ایکی منزل جهینکوتدن نیلاب بش منزل وکابل بش منزل
وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوج منزل اندن اتح ایکی بچق منزل وسیت پراوچ منزل
واتح دن بهتی پر ایکی بچق منزل وسیت پر ایکی منزل ودیودن منکلو رایکی منزل وجامهر ایکی
منزل ولاهری دورت منزل وکیجدن بونا فاد سکز منزلدر بو اقلیمك انهار وجبال واخلاق رجالی
وسائر احوالی هند فصلنده مرور ایدن تفصیله قیاس ایله اکتفا اولندی فصل ٢٤
در مملکت مکران ضم میم وسکون کاف وفتح راء مهمله ایله سند غربیسنده بر مملکتدر حدودی
غربده کرمان شرقده سند جنوبده محیط شرقی کنارلری شمالده اشناغر وخواست
وزابلستان ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیهٔ عریضة الاکناف اولوب اکثری یری
بریه وصحرادر اکنلری آز اولمغله قحط ومضایقه دن خالی اولماز خلقی اکراده مشابهدر
فارسی سویلرلر دراعه کیوب دستار صارنرلر وارا لرنده تجار چوقدر بعض اهل وقوفدن
مرویدرکه بونلر حنفی المذهب وپادشاهلری عبد القادر کیلانی نسلندن سید
صحیح النسب اولوب یقینلرده سید حسین قادری اندن علم افراز حکومت ایدی بو ولایت
نیجه شهر وقلاعی مشتمل مملکتدر شهرلری ودار ملکی کیه نام شهر طقسان التی درجه
طول یکرمی یدی بچق عرضده طاغ ایچنده جنوب وشمال طاغلر بر بیوك شهردر
سربازدن کلن صونك بری بوکا اغرایوب شرقیسندن بحر بوندن هرمز اون مرحله غربده
وکیج اون مرحله شرقه دوشر کیج طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی یدی
بچق درجه عرضده حلبدن بیوك برشهر ومتین حصاردر قلعه سنك بر طرفندن نهرنك
صویی بحر و بر جانبی بر جبل عسیر المرور در بو شهرك جانب شمالی طاغلر وجنوبی
بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه در دیزك طقسان یدی بچق طول و یکرمی
طقوز بچق عرضده بر شهردر نهر عاصی قدر بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن
کیه اون مرحله غرب وجنوبده وجال اوج مرحله شرقه دوشر جال طقسان سکز
بچق درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده بر شهر وقلعه در بر نهر کبیر بونك غرب
وشمالندن کلوب شمال طرفندن بحره وپنج پور شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار
بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر پنپور طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق
درجه عرضده برشهردر بو نهر عظیم بونك شمالندن بحر ماکشید صوینه دوکلور
پنجپور طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی التی بچق عرضده بر شهردر دیزکدن کلن
صو بونك شمالندن بحره بش مرحله ده ماکشیده وارر بوندن کیج بش مرحله در
ناووك طقسان طقوز طول واوتوز عرضده بر شهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار
وسرباز صوینه قاریشر کشك طقسان التی طول ویکرمی سکز بچق عرضده بر قلعه در دیزك
وپنپور میانه دوشر وسرباز ناحیه سندن معدوددر بر نهر بونك شرقندن کلوب جنوبه
کیدر وسورینکور صوینه قاریشر مند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده

قلعه‌لو

قلعه لو برشهردر كيج ايله كيه اراسنه دوشر و نهرنڭ صويى بونڭ ياننده‌ن كچر مستقل بكى
واردر پيشين طقسان التى بوچق طول و يكرمى يدى عرضده برشهردر مند غربنه دوشر
و بوندن كيج بش مرحله در قصر كند طقسان التى طول و يكرمى التى بچق عرضده پيشين وكه
اراسنده برشهردر كوركس نام نهر بونكله كيه اراسندن كچر پيروز آباد طقســان التى
بچق طول يكرمى يدى بچق عرضده برشهردر قصر كند ايله كيه اراسنه دوشر كوركس
صويى بونڭ شرقندن كچر سرباز كيه وكيج شمالنده طاغده قريه لرى و قلاعى مشتمل
صولرى چوق برناحيه در و بر نهر كبيرى واردر ماكشيد ديرلر قبله و جنوبه اقار اسپكه
طقسان التى بچق طول يكرمى سكز بچق عرضده سرباز ناحيه سنده برشهر و قلعه در
ناحيه بكى بونده اوتورر بر ضعيف اقار صويى واردر شمالدن كلور و كاهى كسيلور بوندن كيه
دورت مرحله جنوبه در پتوس طقسان التى طول و يكرمى سكز عرضده سرباز ناحيه سنده
برقصبه در اسپكه ايله كيه اراسنه دوشر دمشك طقسان بش بچق طول يكرمى سكز
عرضده طاغده برشهر و سرحد قزلباشدر بوندن پتوس يكرمى طقوز بچق مرحله شرقه
دوشر سپاوند طقسان سكز طول اون طقوز بچق عرضده بربلده در مكراندن عد اولنور
نهر سورينكور منابعى اولان جبــال بونڭ شمال سمتنه دوشر تيز هرمزدن سكز منزل قره ده
و دريادن دورت مرحله يره بربندردر تقويمده مكران قصبه سى و مهران كنارنده در ديو يازار
لكن يرلولر مهراندن چوق بعيد در ديرلر نهر كوركس و نهر كورنڭ بونڭ ياننده ايكيسى بر
اولوب بحره دوكلور بونلردن غيرى كيچدن د بوله كيدر بول اوزره بلب و ملان و شير آباد و خشك
آباد و سرنكين و للين ارالرى برر مرحله قصبه لر و جمله سى كيچه تابعدر صولرى پكارلو
و قيولردن اولوب مزرعه و باغچه قسمى يوقدر انهار مكران نهر نهنڭ نيل قدر بر نهر كبيردر
غزنه واركوب سمتندن و بدخشاندن كلوب كيچك شرق و جنوبندن كچر دارن جنوبندن
منده واروب اندن جنوبه دونركوادر نام اسكله غربيسنده ايكى منزل يرده دكزه دوكلور اول
محله دستيارى ديرلر نهر كوركنڭ ناوك سمتندن كلوب پيروز آباد شرقندن كچر پيشين
غربندن مرور ايدوب غرب و جنوبه وارر اول محلده سورينكور تسميه اولنور و خيلى
كيدوب كوركس صويى ايله براولور و تيز ياننده بحره دوكلور بر روايتده كشك صويى دخى
بوكا قاريشوب خدارو پيشين اراسنده هرمز دكزينه قاريشور نهر كوركس سپاوند
شرقيسندن كلوب ديزك و كشك و پنپورو كيه يانلرندن كچر قصر كند غربنه اوغرايوب
سورنكورده قاريشرو تيز ياننده هرمز دكزينه دوكلور نهر ماكشيد غزنه سمتندن كلوب ناوك
و جال و پنجبوره اوغرار شرقندن كچوب كيج غربيسندن بر مرحله يره مرور ايدر واژن ياننده نهنڭ
صوينه قاريشر مسالك مكران كيچدن كيه غربه اون منزل و جال شماله سكز منزل كيه دن
هرمز غربه اون منزل ديزكدن جال شرقه اوچ منزل و كيه غرب و جنوبه اون منزل جالدن
قندهار غرب و شماله اون منزل و پنجپور شرقه دورت منزل و سجستان شماله سكز منزل

پنجوردن دیزك شرق وجنوبه اون منزل وجبال غربه دورت منزل پنجوردن تاووك
دورت منزل اندن جال بش منزل دیزکدن کوشك اوچ منزل اندن پنجور دورت منزل
کیجدن مند بش منزل اندن کیه بش منزل کیجدن پیشین بش منزل پیشیندن منداوچ
منزل کیه دن قصرکند بر منزل اندن پیشین ایکی منزل قصرکنددن فیروزاباد شماله بش
منزل اندن کیه بش منزل کنددن اسپکه شماله دورت منزل اندن کیج اون ایکی
منزل اسپکه دن پنوس جنوبه ایکی منزل اندن کیه ایکی منزل پنوسدن دمشك غربه
ایکی منزل اندن هرمز اون منزل کیجدن دابول یدی منزل باقی احوال معلوم دکلدر

فصل ٢٠ در اقلیم زابلستان وخواست وآشناغر بو فصلده برقاچ اولکه درج اولندی
امازابلستان که فرس قومی آکا باختر زمین دیرلر اطرافنی طاغلر احاطه ایتمش بر طولانی
ولایتدر حدودی شرقده برشاور وبعض بلاد هند غربده کوهستان وهزاره شمالده
ولایت قندز واندرابکه کوه هندوکش بو طرفده فاصل واقع اولمشدر جنوبده افغانستاندن
قزمل وغیری یرلر ایله محدوددر دارملکی کابل یوزبش بچق درجه طول اوتوزاوچ بچق درجه
عرضده بر نهرك کنارنده باغلی باغچه لی بر شهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق
بر یردن صعود اولنور خلقی مسلم وکفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر اراسنده بو شهره
عظیم اعتبار وارایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج کیمدکجه پادشاه اولمازدی
اطرافی قارلی طاغلر وهواسی کرم وسرد اولمغله خرما حاصل اولماز لکن برنده پنبه وزعفران
بتر طاغلرنده دمر معدنی وعقاقیر وعود اولور لکن هلیلج کابلی هنددن اولا بونده کلوب
صاتلمغله بوکا منسوبدر والا بو ولایتده اولماز سلفده محصول کابل اون بش یوك درهم ایدی
طلقسان بیك دخی بهارندن النوردی اطرافنده ناحیه لری ویری برینه متصل کویلری
وقلاعی چوقدر هفت اقلیمده ایدر کابل اون دورت تومندر بیوکی تومن نیکناردرکه انده پرنج
وکندم ونارنج ولیمون ونیشکر ایو ووافر اولور تومن علی سنك بونك وسطندن بر نهر بحر
ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ایو پرنجی اولور وبویرخلقی لسانلرنده کاف یرینه غین
استعمال ایدر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوکشه اولاشر هندوکش
کابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه در اندن خنجانه اوچ کونده واریلور خنجان
طاغنده میوه لو بربلده در اندن ایکی کونده غوره آشیلور تومن دره نور بونك شرابی مشهوردر
تومن کنز نور کل سرحد کافرستانده در بونده سرحد سواد ونجوره وارنجه رسم بو یله درکه
بر عورت جرمله متهمه اولسه انی بر تخته اوزرینه قورلر دورت طرفدن قالدررلر اکر اندن
بر کلمه صادر اولمش ایسه قیاسلرنده ثقیل کلورو الا خفیفه کلور تومن بجراو بونك
طاغلرنده انار چوقدر وجلفوزه دونکه اول یرلو آکا ضحك دیرلر بر نوع اغاجدر موم کبی ضیا
ویرر وبونك طاغلرنده بر نوع تلکی اولور ایکی الی وکوکسی اورته سنده براسه قنادی کبی
دریدن قنادلری اولور اوچار شکلنده پرتاب ایدر آکا روباه پران دیرلر تومن غوربند بونك
کدیکندن

کدیکندن غوره آشیلو راول اجلدن غور بند دیرلر بونده نقره ولاجورد معدنی واردر اما غمله
گلمز غوربند ایله آب باران اراسنده ایکی مرغزار واردرکه فصل بهارده نضارت ونزاهتده
جنت نشاند رانده خوشبوی لالهلر اولور آکا لالهکل دیرلر بوندن غیری کابلده استالف
واستر غیج ایکی موضع لطیفدرکه اوچنجیسی یوقدر میرزا اولوغ بك ابوسعید بو ایکی موضعك
برینه سمرقند وبرینه خراسان دیر ایدی آنلك بر فرسخ قربنده بر ده واردرکه خواجه سرباز ان
دیرلر بو مفرح مسیره در آنده برچشمه اطرافی چنار و بللوط اشجاری وارغوانزاردر صاری
قرمزی ارغوانی اولور لطیف صیدگاه مسیره در کابل صغری کابلدن نصف مرحله
شرقده برقلعه وقریه در بامیان یوزدورت بچق درجه طول اوتوزبش بچق عرضده طاغ
اوزرنده برشهر صغیر ومتین قلعه در واسع نواحیسی واردر خراسان ایله غور اراسنده دوشر
بلخدن اون مرحله در بونك قربندن بر نهر چوب غرجستانه وار ر غزنه دن کلور وجیحونه
قاریشور باغی باغچهسی یوقدر میوهسی اطرافدن کلور نزهه ده ایدر بامیانك هواسی سرددر
عهد خروج مغولده بامکان بن جغتای انده قتل اولنمغله جنکیز بالکلیه تخریب وموسی بالق
تسمیه ایتدی وکمسه انده منزل بنا ایتمیه دیو حکم ایلدی صکره کیرو معمور اولدی بونك
ناحیه سنده کوبلر چوقدر وبرقاج قصبهلری واردر پنجهیر بامیان ناحیه سنده طاغ
اوزرنده برشهر وسطدر هواسی لطیف وحاصل غله وبراز میوهدر طاغلرنده کمش معدنی
اولور بغچو روسکاوند والحرا بامیان ناحیه سنده واقع قصبه لردندر صاحب نزهه بامیانی
بلخ مضافاتندن عد ایلدی لکن براز مسافه بعید وغزنه وکابله قریبدر مملکت خواست
وغزنه کابل جوارنده برواسع ولایتدر حدودی جنوبده ولایت آشناغر وغربده قندهار
وسجستان شرقده کابل شمالده بدخشان وبلخ ایله محدوددر آشناغر ایله بونك اراسنی
طاغلر فصل ایدر دار ملکی غزنه یوزدورت بچق درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده برشهر
مشهور وپای تخت معموردر غزنین دخی دیرلر بر نهر بونك کنارندن چوب کابل صوینه قاریشور
سلفده بر کوچك شهر ایدی امیر سبکتکین واوغلی سلطان محمود تجدید وتوسیع
ایدیلر بردی شدید اولمغله باغ باغچه یری دکلدر صکره جنکیز فتنه لرنده غارت وتخریب
اولندی صحت هوا ولطافت ما ایله مشهوردر کوهی شهردر خلقی اکثر معمر وصحیح المزاج
اولورلر ضمنده هب بتر زحیات وعقارب وسائر حشرات تولد ایتمز بونك میوهسی آز اولدوغی
ایلوکنه دلالت ایدر دیدیلر زیرا عیش کثرتی امراض وفرتنه مقارن اوله کلمشدر غزنویان
دولتی عصرنده بو شهرك عمارتی بر مرتبه ایدی که ایکی بیك قدر مسجد ومدرسه تحریر
اولنمش ایدی وصیادلری روزمره اون بیك قدر سنرچه بیع ایدرلردی دیو تاریخ مبارکشاهی
صاحبی عجایب عالم کتابندن نقل ایدر واقعات بابری ده اول زمان غزنین وقندهاره
زابلستان دیرلردی دیو فرحی شاعر کلامیله استدلال ایدر بو شهرده نیجه فضلا کلمش
ایدی جملهدن شیخ ابوالمجد محمد بن آدم که حکیم سنائی دیمکله مشهوردر حدیقه صاحبیدر

وشیخ رضی الدین علی لالا ویعقوب چرخی که مشایخ کباردندر کلا اکو یوزالتی درجه طول
اوتوز اوچ بچق عرضده بر قصبه در کابلدن بر مرحله شرق وجنوبه دوشر خوشی کابلدن اوچ
مرحله یرده بر قصبه در پنتن خوشی دن بر مرحله یرده بر بیوك شهردر کابلدن غربه دوشر
میوسکانه پنتن دن بر مرحله غربه دوشر ربی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر بر قصبه در
مردحل وبوصوخل وسنخل وشابلکر اراری یارمشر منزل غربدن شرقه دوشر قصبه لردر
نورزه شابلکردن بر مرحله شرقه بر قصبه در ملیزه نورزه دن بر مرحله شرقه بر قصبه در
تادوزه ملیزه دن نصف مرحله شرقه بر قصبه در شابلکر ایله نورزه اراسنه دوشر کردیز
کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلن کنارنده بر بیوك شهردر یوز بش بچق طول واوتوز ایکی
بچق عرضده واقع اولمشدر رور دك کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه در دیکان وردکدن
بر مرحله غربه بر قصبه در خوست خاست دخی دیرلر یوزاوج درجه طول اوتوز التی بوچق
عرضده اندرابه ایله طخارستان اراسنده بلخ اعمالندن بر ولایتدر قتیبه واردقده ملك ترك آنی
پناه ایدنمشیدی دیو تقویم صاحبی ذکر ایدر نغر یوز التی بچق طول اوتوز ایکی بوچق
عرضده کابلدن بش مرحله جنوبه دوشر بر بیوك شهردر شامل صویی کنارنده واقع
اولمشدر پالیتر کابلدن اوج مرحله غربه دلن صویی اوزرنده بر شهردر اورکون نغرك غرب
وشمال طرفنده اراسی ایکی مرحله یوزدورت بچق طول اوتوز ایکی بچق عرضده بر شهردر
ناحیه سی وقریه لری وارغزنه یه تابعدر بوندن غزنه یه اوچ کونده وارلور بونك غربی اون
ایکی مرحله قندهاره وارنجه چول وخرابه در معمور یر یوقدر فیروزکوه هراة ایله غزنین
اورته سنده بر محکم قلعه در حکام غزنویانك دار ملکی ایدی هواسی سرده مایل وصویی
چشمه ومصانع دندر میمند غزنه قربنده بر قصبه صغیره در سلطان محمود وزیری ابوالحسن علی
بن احمد المیمندی بوندن ظهور ایلدی خرماسی چوق اسی یردر سائر میوه سی
دخی وافر اولور صویی چایدندر پنتبل طاغلری جنوبنه دوشر مملکت آشناغر خواست
ونغر شمالنده بر ولایتدر حدودی جنوبده سند شمالده کشمیر شرقده هند طاغلری غربده
کابل ناحیه لری ایله محدوددر قصبه لری وشهرلری بونلردر دواوه میانی دواو
دخی دیرلر غربدن پنجکوره صویی وشرقده کوه بر طاغلردن کلن صو مجتمع اولدوغی یرده یوز
سکز بچق طول واوتوزدورت عرضده بر بیوك شهردر کابل صویی دخی آنده جمع اولوب
دونبدی یه کیدرلر آشناغر بر شهر عظیمدر هزاره صویی سنده قارشدوغی یرده یوز
طقوز درجه طول اوتوزدورت درجه عرضده واقع اولمشدر نیلابدن یدی منزل غربه
وشماله دوشر وبو ولایت بونك اسمیله تسمیه ومشهور اولدی بیجاور پیشه ور دخی دیرلر یوز یدی
بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده بر شهر عظیمدر دواوه دن بر مرحله غربه دوشر
بونك صویی غربدن کلوب دواوه صوینه دوکلور صوات ضم صاد ایله اشناغر ناحیه سنك
اسمی در نهر هزاره سند صوینه دوکلدیکی یرده در کجوخان اوغلی ابراهیم خان انده یقین

زمانلره

زمانده علم افراز امارت ایدی بجو آشناغردن برناحیه در کابل صویی که نهر هزاره دن سند صوینه قارشدیغی یرده سواقدن ایکی مرحله جنوبه دوشر وبوندن کابل اون مرحله غربه در مقام آشناغردن غرب وشماله بر مرحله یرده ناحیه وقرادر یوز سکز بوچق طول اوتوز دورت بوچق عرضده واقع اولور پنج کوره آشناغردن اوچ مرحله یرده یوز طقوز درجه طول اوتوز دورت بوچق عرضده بر بلده در بونك صویی باجوره اقار باجور یوز طقوز دن ارتجق طول اوتوز دورت بوچق عرضده پیشه وردن شرق وشماله اوچ مرحله ده بر شهردر نکرهار یوز التی بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده کابلدن اوچ مرحله شرقده برجبل رفیعك غربی اتکنده بر شهردر اول طاغه کوه سفید دیرلر صولری عبدی خاص نام کولده جمع اولور مبارك صودر دیو زیارت ایدرلر کتر آشناغردن اون ایکی مرحله غرب وشماله طاغده بر ولایتدر نهر سند اندن کلور خلقی مسلم وکافر قاریشقدر انهار بو اولکه لرده بر قاچ نهر واردر بری نهر کابل که اوزرنده کثرتدن عبارت هزار شهر وقصبه اولمغله هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه اقار کابلدن شرق وجنوبه دوقوز دورت مرحله ده نکرهاره ایکی ده پیشه وره ایکی ده دواوه وار وب اتك جنوبنده پنجکوره صویی ایله سوات صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قاریشر نهر دلی غزنه دن کاوب کابلدن ایکی مرحله یرده کردیزه اوغرار واندن یوقاری سابل صویی ایله بر اولوب نغر نام بلده یه اوغرار وملیزه دن اون ایکی مرحله ده جنکوج یاننده سند صوینه دوکلور بوکا نهر سابل دخی دیرلر مسالك کابل وغزنه کابلدن بلخ قافله سیریله آغر قوناقلر اون بش منزل ولاهور شرق وجنوبه اوتوز منزل که نیلاب یوز فرسخ اندن لاهور یوز فرسخدر غزنه دن بامیان شماله قرق بش فرسخ وبست یوز قرق فرسخ وکابل شرقه اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی اوزره خوشی وپتن ومیرسه کانه واوردك بر منزل جمله غربه در بوندن صکره چوله کیریلور اون بش کونده قندهاره وار یلور کابلدن بجو شرقه اون منزل وهند وکش التی منزل اندن خنجان اوچ منزل اندن غور ایکی منزل غوردن میمند چولدر اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل اراده قریه لر واردر کابلدن غزنه غربه اوچ منزل وکلالکو ایکی منزل اندن خوشی بر منزل کابلدن ربی شرقه سکز منزل اندن مردحل وپوصوخل وسمخل وشابلکز شرقه بجو غر منزل جمله شرقه اندن منورزه وملزه وتغزه بر منزل ملیزه دن جنکوج اون ایکی منزل اندن تادوزه شرقه بچق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل وورداك غربه بش منزل اندن غزنه ایکی منزل وردکدن دیکان غربه بر منزل کابلدن نغر جنوبه بش منزل کردیزدن نغر شرقه اوچ منزل کابلدن پالیتر اوچ منزل نغردن اورکون غرب وشماله ایکی منزل وغزنه دن اورکون غربه اوچ منزل آشناغردن نیلاب شرق وجنوبه یدی منزل وسوات ایکی منزل دواوه دن بیجاور بر منزل سواتدن بجو جنوبه ایکی منزل ومقام جنوبه ایکی منزل آشناغردن مقام غرب وشماله بر منزل بجودن کابل غربه اون منزل آشناغردن

پنج کون اوچ منزل مقامدن پنج کون برمجق منزل پیشه وردن باجور غرب و شماله اوچ
منزل دواوه دن باجور شرق و شماله برمنزل پنجکون دن باجور غربه برمنزل اشناغردن
باجور اوچ منزل کابلدن نکرهار شرقه اوچ منزل پیشه وردن غربه ایکی منزل اشناغردن
نکرهار ایکی منزل فصل ٢٦ در مملکت کشمیر و تبت اما کشمیر کسر کاف و قافله اصلنده هند
وسند واتراکدن متولد بر طائفه اسمی ایدی صکره ساکن اولدقلری یره اسم اولدی
اطرافی حصار کبی طاغلر ایله احاطه اولنمش دوردنجی اقلیمدن بر طولانی ولایتدر حدودی
جنوبده هنددن دهلی و لاهور شمالده بدخشان و بعض خراسان شرقده اراضی تبت غربده
اوغانیان منازلی اولان اراضی ایله محدوددر مسافهٔ طولی غربدن شرقه قرق فرسخه
قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی فرسخ قدر بو جمله دوز صحرا اولوب ایکی بیك قدر
قریه یی اوتوز ایکی پرکنه یی مشتملدر بو صحرا الرباض وحیاض وازهار وانهار واشجار ایله بر مرتبه
لطیف ومزین درکه جمله سی کویا بر حدیقهٔ جنت آسا مفرح ودلکشادر لطافت آب وهواسی
سبب اولوب خلقنك خوبلری حسن رخسار ولطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه
باعث اولمشدر بو ولایتك طاغ وصحراسنده یوزبیك قدر مزروع قریه اولدوغی زبانزدهٔ
خلایقدر جمله انواع فواکه وثمار غایت لطیف وبی شمار اولور کرچه هواسی بر مقدار برودت
اوزره اولمغله کرمسیر یرلر میوه سندن نارنج ولیمون وخرما حاصل اولماز لکن یقین یرلردن
وافر کلور بو اقلیمك دار ملکی سری نکر نام شهر یوز اون بوچق درجه طول اوتوزیدی عرضده
واقع اولمشدر اول ولایت حکامنك تختکاهی بر شهر مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرك
میاندن کچر و بو شهرده یالکز ایکی بیك خانه شال باف خانه لریدر که روی زمینده اول
صنعت مهارتی انلره مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال کیولر و شال کشمیری
مشهور آفاقدر بونلك خلقی کرچه لطافت آب وهوا وطراوت کوه وصحرا سببیله اکثر نعمات
وغنایه مایللردر لکن لباس وطعام جهتنده غایت بی تکلف کچینورلر اکثریدکاری بر تجدر
انی دخی کیجه ه قالمه یرلر لکن سرتاسر اول دیار موزون موضع باده وچنك وچغانه وچاپکاه
سماع وترانه اولوب لاله لری کل رخاندن نشان وبر محصولی اولقدر اولور که یالکز هنده
سنده دور تیو زبطمان زعفران کتورورلر اولور نسوایدر بو ولایت خلقی اکثر پوت پرستدر
سحره زیاده مقید اولورلر وانده سحر تعلیم اولنور یوغی دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که
بونلر عفت وعبادت اوزره اولوب رهبان طرزنده هندستانده کزر لغارلره کیروب روحانیات
ایله مشغول اولورلر و بونلر پرهیز اوزره اولمغله بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر دجله
قدر بر نهردر جمله سی طاغ دبنده بر منبعدن چقوب شهرك اورته سندن کچر اوزرنده
اللی قدر کپری واردر دیدیسی یالکز نکر شهرنده در انی کچدکدن صکره اوغرادوغی
یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب دندان وآب جمد کبی بونلری کچوب مولتاندن بوقاری آب چنهاوه
قاریشور جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده کویا بر بنا اولنمش سور کبی اولوب انك سببیله
اهالیسی

اهالیسی جنکیزیان وغیری اهل طغیان تعرضندن دائما سلامت اوزره درزیرا بوطاغلردن
کشمیره انجق اوچ دربند وارد ربری دربند خراسان که غایت صعب وتنکدر یوکلی حیوان
یوریمك میسر اولماز لازم کلدکده پیاده اشخاص ممکن اولدوغی مرتبه اثقالی یوکلنوب
کتوررلر ایکنجی هند دربندری در بودخی صعوبت وتنکی ده دربند خراسانه بکزر اوچنجی
دربند تبت در بونك یولی کرچه بر مقدار آسان تردر لکن برقاچ منزله زهرناك علفدن
غیری نسنه بولنماز چارپا قسمی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالك کشمیر
کشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اول راه کهتوار بو یول اوچ شعبه در شعبۀ اولی ایکیوز کروه
وشعبۀ ثانیه ایکیوز التمش کروه وشعبۀ ثالثه ایکیوز اللی سکز کروه در هندیلر میله کروه
دیرلر بز بو کروه هلر عددینه رقم ایله اشارت ایلدك شعبۀ اولی کشمیردن شرق وجنوبه ده
پنپور که زعفران زاردر ٧ آب دت کارنده ونت پور ٦ نهر مزبورده طاس نواحی سنده نیلابه وارر
کرو نهر مزبور کارنده وجبلارو نام قریه ٧ ارکامو نام قریه ٦ ده کهن بونك شرقنده برکره و برده
برغریب حوض واردر یدیشر ذراع مربع وعمقی برکان قدنجه سنك تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هرسنه شمس جوازیه تحویل وقتندن یکرمی کونه دك هرکون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دیبندن صو چقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام طولار وایکی دکرمن یوریدر
صو اطرافه اقار نصف نهاردن صکره چکلمکه باشلر وقت عصرده تمام صودن اثر قالمیوب
نصف ساعتدن صکره کیرو جوشه کلوب نصف اللیلده تمام طولوب طشره اقار کیرو
چکلور صباح کیرو اوسلوب سابق اوزره اقوب یکرمی کون چکدکده اصلا صو چقمز اولور
سال آینده یه دك حوض سوسز طورر و بو حوضك دیبنده دورت دلك واردر که صوانلردن
کلور کیدر هر بونك مخصوص اسملری واردر صو چکلور کن اوچ دورت دانه طیندن
مختلف الشکل حبه لری برکیسه یه بربر اول دلکلر نامیله القا ایلسه صو اول حبه لری اول
تعیین اولنان دلکلره کتورر کیدر براسمه تعیین اولنان حبه اخر دلکه کتمز هفت اقلیمده
برحوض دخی سند براری نام موضعده کشمیرك امور غریبه سندندر دیو بازار حوض
مذکور سنك تراشیده دن اصلا منفذی یوقدر روزخنه سی کورنمز چون آفتاب ثوره کله
هرکون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب کیدرك صو اقمغه باشلر بش التی ساعتدن
صکره چکلمکه یوز طوتوب هیچ قالمز بو تقدیرجه حوض سابق اولدوغی متعین در انجق
منفذ اختلافی واردر کهن دن کتل پایینه سرای ملر ٨ کرنار ١٠ کهتوار داخلنده دره ده دره یولی
تماما انشدر اندن دره اورتا سنده ده چاترو ١٠ ده چنکلستان ١٢ آروار ماغی ملردن
بوکا کلورو ستی ایدراندن کنار نهر جندر باك ٨ هندیلر اکا جنهاو دیرلر انده ایپدن کوپری
واردر کچیلوب نهر کنارنده شهر کهتوار ١٠ بونك باشقه حاکمی واردر بوما بینده خانلر بنا
اولنمشدر اندن واور محاجی نام قلعه ٧ طاغ باشنده پای بسنو نام قلعه ٨ بونك حاکمنه
نکر دیرلر کهتوار حاکمنه عدودر اندن دماسند ونام قریه مستقل حاکمی واردر انو دیرلر اندن

بدرکاه نام قصبه ٠ ٢ حاکمی برعورتدر یولنك نصفنه کلنجه بسنو حاکمی حکمنده معموردر
اندن یول ایکی ایریلوب بری باندروانه کیدر کوه بلال اتکنه وارنجه دوز صحرالردر ٠ ١ کوه بلال
یوقوشی ٧ باندروانه دك انش ٠ ١ باندروار قصبه در مستقل حاکمی واردر مان کوت
نام قلعه ١٠ مستقل حاکمی واردر سامبو نام کوچك قصبه ٠ ١ اندن سنکر ٣ و ٥ ١ هند
داخلنده بر قریه در کاونی سرای ١٠ ده کن پن ٥ الاهورا شعبهٔ ثانیه بدرکاه دن کلیان ٠ ١
کوه بلال اتکی که خلقی زلال دیرلر ٤ قلهٔ کوه ١٠ مچل نام قصبهٔ صغیره ٦ طاغ اتکنده در
راجیند حکومتنه تابع ده لالر ٢ کون که باندروار قصبه سیدر ٥ ١ شعبهٔ ثالثه مچلدن
بر یول دخی راجیند حکومتنه تابع ده چندنی ٢٠ یول جنکلستاندر اندن قصبهٔ جانکنو
٨ حاکمی پادشاه هند خدامندندر یولی سراپادن ایچندن کیدیلور بوسرام حکومتنه
تابع ده دنسال ١٠ بن نام قصبهٔ صغیره ٥ سیالکوت ٠ ١ لاهور ٣٥ ایکنجی یول راه
کمبر دورت شعبه در اولی یوزسکسن دورت کروه ثانی وثالث ایکی اکسك رابع برار تقدر
وجبلا رودن ده لوکبون ٤ بردپه باشنده قریه درده دورو ٥ چاکبر داخلنده ده کمبر ٤ کوه
تندوك دامننده ده چون ٢ قله سنده راندسنك ٥ بوندن یول ایکی اولور بری صاغده
ده پیرستان یولی ١٥ بو یول اتلو یولی در وبوکا شالوت دیرلر لکن قیشین قاردن قپانور بری
صولده کوه مزبورك برجانبنده هوبه دیرلر بر نیجه مغاره لر ٥ بو یول صعب پیاده یولیدر
نصف راه ده طاغ باشنه چیقلور کاهی مخالف روزکار اسوب اولر کبی برف قطعه سنی طاغدن
اوچورر مخاطره در قیش یولی دکلدر اندن ککبجاده ٣ بردوزیرده درده پیرستان ٥
کوه سنون کمرنده جانب جنوبیه دوشرده هاله ٤ قبچ سیمه قیونلری یریدرده کنوت ٨
کوه همپردن قله سنك جنوبنده در اسم قدیمی ده سیوایدی مستقل حاکمی واردر
اندن کوه دارا قله سی جنوبنده ده بندرهت ٥ نهر چندر یاك کارنده ده چوك ٣ یولی جمله
طاغلردر راجینده تابع ده کندفر ٢ بونده ایپدن کوپری ایله نهره کچیلور تنکه سابقا
ذکر اولندی کوه دکو کمرنده کاوکل نام موضع ٥ کاودرخت مخصوص اسمی درکل ایسه
مطلق درخت وجه تسمیه بودر که سابقا حاکم کشمیر سلطان اسکندر اوغلی ادم خان
باباسندن رنجیده اولوب بو محله کلدکده النده درخت مزبوردن بر میخ وار ایدی یره
دیکوب برمدتدن صکره طوتدی بر درخت عظیم اولدی کوه دکو بالاسنده راجینده
تابع ده بتوت ٤ کوه مزبور کمرنده راجینده تابع ده کلا ٨ قصبهٔ چلی که مچل دخی دیرلر ٤ باقیسی
ذکر اولندی اوچنجی یول راه کتروادر بوکا راه پانهال دخی دیرلر لوکبوندن یول ایکی اولور
بری دورو بونك غربیسندن ده کتر ویه کیدر ٣ کوه کارنار دامننده ده متر مو ٥ ١ زکات الدقلری
بودر کوه مزبور قله سنده سوکتل ٤ دامن کوه ده ده نوکام ٤ بو قریه طاغ جنوبنه دوشر
اندن براوق اتمی هند جانبنه راسد نام موضعده بر ذراع قدی و بر بچوق ذراع قطری کبود رنك
بومدور طاش دیکلمشدر اسمنه شیز دیرلر طوغریلق معناسنه طوغریلق طاشی دائما
کشمیرده

کشمیرده عادتدرکه راست ودروغ امرنده ایکی کیمسنه نزاع اتسه بوطاشه واررلر وجنوبی
طرفنده طوروب دعواسنده صادق اولان طاشك اوستندن شماله چخرار چخر کاذب
اولان چخمزدیولر کشمیرحاکمی میرزاحیدر خلقی بوندن منع اتمشیدی ممنوع اولمدیلرده چرل
٢ده ارزن کوت ٤ بوایکی قریه پانهال قریه‌لرندندرپانهاله تابعده چتل واس ٢ یول
اورتاسنده دیونارد یرلر بردروارد رکوه ماچیل کمرنده جانب جنوبیه ده لودو ٤ ده پاینتال
٤ بویولده ایکی دره وارد راولکیسنه نیله آرد ایکنجی یه کودهلارود یرلرده راك ٤ بوایکی
قریه زلت تو داخلنده اولوب مستقل حاکمی واردر یولنك اورته سنده اکرو نام برکوچك
طاغ واوزرنده بتخانه بنا اولنمشدر اندن کارچنهاوتمام انشدر ایکی کروه دخی کارده
کوه کنك یوقوشنه چیقلور بوکچددن آت اشك کچمز سرکوه ده ٥ ده کنك ٢ ده کوتر ٢
کمرکوه ده تختمله تابع ده کترو ٣ دامن کوه لودرك ده تختمله تابع ده شدنوکه هند جانبنه
دوشر ٥ ده پوچی پوتی دخی دیرلر یولی تمام انشدر ٣ کوه دکوبالاسنده ده چلهن
٤ بونلر جمله تختمله تابعدرده مهر ٢ ده نرورو ٤ کوه کیتیکلو دامننده درهند جانبنه
دوشر قصبهٔ کرمنز ٣ محل حکومت تختملدرجانکنو داخلنده ده مهال ٣ ولایت جمو
داخلنده ده دانیال ٤ بونك یولی اورتاسنده چبدك نام برکوچك طاغ واردر قصبهٔ
جمو ٧ یولنده کاجدادیرلر برجبل واردر توهی صویی کچلوب ده بن ٤ شهر سیال کوت
١٠ بویول یوزقرق کروه درا وچنجی یول راه برنل درونت پوردن یول ایکی اولوب بری
وجیلار ویه کیدر بری آب وت کنارنده ده نانیویه ٥ ده کدونی ٣ صوکنارنده وغله مجعیدر
ده هابلشی ٣ ده جوکام ٤ ده واسنك کند ٣ واسك بوقریه اورته سنده برچشمه در
ماز ین صویی غایت بارداولور وقیشن قورور بوقریه کوه سندر دامننده در بوکوبدن یول
ایکی اولور بری شرقی که پیاده یولیدر سندربار طاغنه یوقاری ده مهریه وارر ١٠ قریهٔ
مز بوره اول طاغك جنوبنده دربریول دخی غربه واندن سیك طاغ سمتنه کیدر بواتلو یولیدر
اول طاغ قله سنده برسرای ٦ ده مهر ٦ بونلر پرکنهٔ برنل داخلنده در ده ورنکه ٥ درکز
دیرلر بردراورته سنده درکوه سندرنار بودره شرقنه دوشر وکوه بتردره غربنده در بونلر
یوکسك طاغلر دردره دن کرصویی اقار وایکی کره کچیلور آت کچرده چردنو ٤ بوایکی قریه
جاکیر داخلنده در موضع پنار ٤ دره اورتاسنده منزلگاه قافله درده دیمندل ٥ قصبهٔ
سمرکوت ٦ اصل برنل بودر قلعه سی واردرده دمکند ٣ چنهاو کنارنده دربونده ایبدن
چتال اغاچ ایله کچیلورده تنکهر ٣ هند جانبنده نهرکنارنده در ایوبرنجی واناری اولور ده کرتن
٥ کوه ماه باشنده دربونده شال طوقورلر ده پوتی پوچی دخی دیرلر ٤ بوقریه‌لر
تختمله متعلقدر بویول یوزقرق برکروه اولور دردنجی یول راه داند وارراه منکاردخی دیرلر
بو یولدن آت کیدر وجبلاردن صکره سابقا ذکر اولنان ایکی یولدن غیری ایکی یول دخی
واردر بری شرقی که ده زندرکلر ٥ دیوسر ٤ بودیوسر پرکنه سندن پهال نام قریه ده

بیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوزذراعدر بردکرمن دوندررصوچقوب
اقاربرکسه نك حاجتی اولسه بریکی چوملکه برمقدار پرنج وصوقویوب اغزنی دری ایله
محکم بند ایدرلر واول کسه نك نامیله صویه اتارلر بر زماندن صکره چقارا کر برنج اعتدال
اوزره پشدی ایسه تفأل ایدرلر اول شخصمك اول سنه حالی خوش اولوردیرلر والا خلافنی
اعتقاد ایدرلر ده داندوار ٤ دەمهو ٧ بر یول دخی مغربیدر وجبکاردن ده کدونی ٣
ده کلاه کام ٥ دیوسره تابعدر کتل زرمرك دامننده تا کوه ده بارنهار ٥ ابویول تمام
طاغلو دراتلو کیدر اندن ده له ٥ بردره ده در ده شاره ده کیل ٧ یولی ناهمواردر نصفنده
توش نام برنهر واردرچنهاوه اقار بونهردن دخی یازین ایپ وچتال اغاج ایله چکیلور اما
حریفلر پیاده چکرده جان ٣ چنهاوکارنده ده چابکاری ٤ بوندن یول ایکی اولوربری مشرقی
اول موضعدن کمی ایله چکیلوب ده شلال ٤ بردپه باشنده درده انبار ٣ جمله انشدرو بونلر
لال دیوه تابع قریه لردر دامکر ٧ لاله تابع کوچك قصبه درقلعه سی واردر بری دخی غربیکه
چنهاوکناریله غربه کیدرکناده ده کیلو ٧ کشمیر جانبنده راندن کمی ایله چکیلوب دامکر ٥
ده چیرار ٧ سیالکوت ٨ بو طریق یوز فرق بر کروه در بشنجی یول راه میم اندر کشمیردنه
چانپور بونده غرایبدن بر بید سرنکون واردرکه اکا کشمیر خلقی برن دیرلر بش ذراع ساقی
واردر ایکی قوجاق پنشمز دوری دورت ذراعه قریبدر واوتوز ذراع ارتفاعی واردر بوداقلری
اکری یره انمکه ایکی ذراع قالمامشدر وباشنده چوق بوداقلری وارمدوری اللی ذراعه
قریبدر بولرکه برکسه بونك بر بوداغنی تحریك اتسه جمله شعب واعضائی حرکته کلور
شجر مزبور نهر وت کنارنده ایکی دپه نك اورتاسنده درو بونك شعبه لری بری برینه متصل
ونازکدر پرکنهٔ دچن پاره ده بونك کبی درخت چوق اولور بوداغی چوق اولانك حرکتی
زیاده در زیرا ارالرنده اولان هوا حرکته امداد ایدر ده رامو ٧ ده میم اندر ٨ ده منزکام ٥
هاکواس ٥ ده بادرنده ٥ ده دولو ٢ ککرو ٥ ده کبل ٥ ایکی طریقك بری یوزیکرمی بر
کروه بری براکسکدر التنجی یول راه سدودرده ٥ رامودن یول ایکی اولور بری میم اندرن کیدر
بری غربیدر ده وردح ٧ جمالنکر خرابه قریه در ٥ قلهٔ کوه برزل ٥ ادامننده ده بدل ١٢
ده سرال ٥ اده پونی ٥ ابو یولده بعید یرده قریه لر واردر دارمی نام برطاغ چکیلورده کلت ٧
بوندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدرقصبهٔ میناور ٦ موضع سکپتن ٥ چهناو
کمی ایله چکیلوب هندده داخل اولور ٤ ده چك ١ سیالکوت ٤ بری مغربیدر بهلول پور ٧
کوچك قصبه در سیالکوت ٧ بومیانده چهناو کمی ایله چکیلور ایکیسی دخی آت یولیدر بری
یوزیکرمی التی کروه بری براکسکدر التنجی یول راه هیرپور چانپوردن ده خانپور ٢ ده
زور ٣ ده هیرپور ٤ بدیال طاغنه قریبدر دامن کوه پتمرن نام طاشدن خانه
بوندن بر یول مغربیدر صاغ طاغه یوقاری کیدر چلو یه وارنجه برکروه اندن انشدرطاغ
کمرنده کیدیلور واشاغی انجه اوچ کروه بساتره طاشدن یاپلمش خانه در اندن ایکی کروه
دخی

دخی انشله کید یلور که آکازنارانشی دیو لراندن بر کروه ده کمرکوه هکلنورنا دبرار نام موضع ۱ یولی
غایت تنکدر آتی ایکی کمسه بری بیدر بری سورر دوند نام سرای ۳ پیر پنجال ۲ یوقوش
باشنده درکوتچی ۳ ۱ نش نهایتنده درقیش یولی دکلدر کیدنلر کوتنه پوست بغلیوب
صیر یلور ایتر لکن خطردرده بشنه ۱ بیرم کله ٥ برقاج پاره قریه در کمرک الور لر کوچک
نهری واردر طغیان ایتدکده اون سکز کره کچیلور یازین یکرمی یدی کره کچیلور عرضی اوچ
دورت ذراع و عمقی ایکی ذراعدر ده کنوانی ۴ قصبهٔ تنو ۳ ده بزت ۳ راجوری ۴
بو دخی شرقیدر تیمرن دن کاملنوکوت بر یوکسک طاغده خرابه قلعه در کوه هستونز ۳
ده کند پار ۳ منزل کارباندراندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر بکنز پل نام خرابه قلعه ٥ ۱
سیل که ده کلانیدر ۱۰ راجوری ۸ ده سنک پور ۷ کارنکوت ٥ نوشهر ۶ ده موجوال ٥
ده بدو ۳ بنیر ۷ ده دترکو ۷ چنهاوکارنده ده کاتهال ۱۰ ده پیرکانی ۷ ککر
بجمه نام قلعه ۸ ده سینسر ۶ شیرکو ۷ ده پنیاله ۳ سرای بحر ۶ بری غربه کیدر کند
پاردن پیر پنجال ۳ ستونز یولندن فیل وات ودوه کیدر اوبر لرندن کتمزید نجی یول راه جرهارودر
کشمیردن ده سبک ۷ ده سورش ٥ ده پیهن ۳ کوه چرهاروانکنده در وکمرکوه ده یار
حرک بام ییلاق ٥ طاغ باشنده کنزول نام خرابه قلعه ٥ بوندن اشاغی اینلور هوین نام مغارهٔ
عظیمه که بیک ادم الور ۳ طاغدن ایکی کروه بعید صحراده ده کاترود ۷ ده سهرن
۶ مست پل خانه قدربرطاشدر ۴ کوه بلراورته سنده هستالوت ۷ ده برت ۴ براجوری
۷ بو یول جمله یوزاللی بش کروه در یازن اتلو کیدر قیشده کثرت برف وشدت روزکاردن
آشلمازسکز نجی یول راه جیل درشهردن ده کله نهامو ۷ ده لولپور ٥ ده پیروزپور ۶
کوه چیل دامننده قریه ۱ کمرکوه بر ذلل نام برسنکدن خانه ۷ اوچ کروه دره دن کیدیلور
دورنده بالایه چیقیلور اندن طاغ باشنده سریل ۸ کمرکوه ده شادج ۱۰ ده کاترو
٥ بو یول یوزالتمش طقوز کروه در طقوزنجی یول راه بدسنکر شهردن ده پنن ۱۰ ده اشکو ۷
ده کچهامو ۸ ده کنتمل ۴ برطرفی طاغ برطرفی نهر بهت دراندن ده ماهورو
۷ بو یول غایت طاردر کمرکوه دن یکر دورت کروه آتی ایکی کمسه بری یدر بری
اردن سورر ده شاهکوت ٥ ده ار ۱ بوندن کوه بدسنکره کیدیلور
جنوبی دامننده هالن ۱۰ ده دیوکار ۸ ده پرونیج ۸ بوندن یول ایکی یول
اولور بری صوله کیدر سهرن ۷ بری صاغده ده کیده برو ۷ قصبهٔ باهورو ۱۰ ده پاهولن
۱۰ قصبهٔ سلطان پر ۱۰ ده جلم ۷ نهر جلم کنارنده درصوکمی ایله کچیلوب ده خواص پر ۸
چنهاوکارنده ده کاتهال ۷ ده پیرکانی ۷ پرونجه دک آت وفیل ودوه کیدر اندن
اوته انجق آت کیدر راه اول یوز طقسان دورت کروه راه ثانی یوز تمش سکز
کروه در طقوز نجی یول راه پکلی پتندن باریله ۱۲ یولده آب وت کچیلور کیدن جسری واردر
ده تمل ۸ ده دوار کنتل ۶ صاغ طرفی طاغ برطرفی آب وت درده دیو ۱۰ یولدن صیادر

ده دنكوت ٥ بو یولده كوه كوارم چیلوردن بل نام دروازه ٨ بر طرفی طاغ بر طرفی آب دت
اولدوغی یرده اغاچدن درده پولیاس ٣ قصبهٔ نكری ٥ حاكمی كشمیره تابعدرده نو پور
٤ ده وار ٥ پیدرنك نام بر نهر عظیم كنارنده دركلكارله چیلور كشمیریلر آكا شراه دیرلر ایكی
طرفدن ایپلر بغلیوب چكرلر آت وآدم بنوب چكرده نیسك ١٥ بو یول اورته سنده كوه
شنكر واردر اندن صكره كسنه دیرلر بر صو چیلور قصبهٔ پكلی ١٥ ده مانكل قلعه سی
واردر ٦ قصبهٔ شاخرخ سلطان ٨ ده چركام ٥ ده هزاره ٨ سرای مادوسنك ٧
سرای خربزه دیمكله مشهوردر قصبهٔ راولبندی ٦ ده هاتیه ٧ رهطاس ٦ ده جلم
٣ جمله سی ایكیوز دورت كروه در بو یولدن جمله حیوانات كیدر اونبجی راه كرنودر بتندن
قصبهٔ سیپور ١٠ ده پترو ٨ ده تراهكام ٨ ده تبهندو ٣ كوه زرد امننده درده تنكدار
١٥ ده اچر بل ١٠ قصبهٔ هبنك ١٢ پكلی بو یولدن انجق پیاده كیدر ایكیوز اون التی
كروه در ملوك كشمیر هفت اقلیمده ایدر سلفده كشمیر هندیلر ضبطنده ایدی التی یوزاللی دورت
تاریخ هجری ده سلطان ناصر الدین بن شمس الدین كه پادشاه دهلی ایدی بو دیارده شعایر
اسلامیه یی شایع قلدی وزین حسن نام كمسه والی اولوب اولادندن اون نفر یوز التمش سال
مستقل ضبط ایلدیلر و سلطنت سوردیلر انلرك بری سلطان زین العابدین ایدی كه اللی
ایكی ییل پادشاه اولدی كشمیر هیچ بر عصرده انك زمانی كبی معمور اولمش دكل ایدی
مزبورك كفر واسلامه نظری اولمیوب انجق یاننده مرد عارف وهنرمند معتبر ایدی
اطراف جوانبدن ارباب معارف وهر صنعتك ماهرلرینی طلب ایدر كتوردر رعایت ایله اول
دیارده اسكان ایدردی نه دینده اولورسه تعرض ایتمزدی اول اجلدن بعضیلر مزبوری دیو
جوكیان اوزره دردیدیلر انك وفاتندن صكره یرلودن بر جماعت حكومتده اولدیلر تا كه
طقوز یوز طقسانده شاه نصر فنه كیردی اما میرزا حیدر هند تاریخنده ایدر شمس الدین زی
قلندر ریده كشمیره كلوب اول زمان بر زن انده حكومت ایدردی شمس الدین عورتك خدمتنده
اولدی كیدرك كامران اولوب عورتی الدی وخلقی كندویه تابع قلوب جلوس ایتدی صكره
اوغلی علاء الدین بعده سلطان قطب الدین واوغلی سلطان اسكندر ترتیب اوزره پادشاهلق
سوردیلر بو اسكندر دین اسلامه رواج ویروب اكثر بتخانه لری ییقدی اندن صكره زین العابدین
اولوب كشمیری معمور قلدی بعده اول دیار چكیلردن بر قاچ كمسه دخی حكومت سوروب اول
طبقه دن یوسف خان نوبتنده شاه عجم تسخیر ایلدی یوسف خان تابع اولوب نیچه
ییللر انك طرفندن خالق اتدی شعر وموسیقی ده مهارتی وار ایدی بونده نیچه شعرا وفضلا
كلمشدر مملكت تبت تاء مضمومه وفتح باء مشدده ایله تقویمده مذكور اولدوغی اوزره سكر
وزننده در لكن مسعودی ثاء مثلثه ایله یازار خراسان جوارنده بر واسع ولطیف ولایتدر
حدودی شرقده چین طاغلری جنوبنده كشمیر وهند غربده خراسان بلادی شمالده
ختا وختن صحرالری ایله محدوددر مشهور شهری غتح ابن سعید قولنجه یوزاوتوز درجه
طول

طول قرق بوچق درجه عرضنده طاغ باشنده برشهر مشهور ومعمور در حصارینك
بر قپوسی وار دربری دخی قصر ضحك برطاغده یوزیکرمی بش بوچق طول اوتوز سکز
بوچق عرضده واقع اولمشدر بوجبالك شرقنده جنوبدن شماله التی مرحله قدر ممتد
وعرضی اوچ بوچق منزل بر صحرا واردرکه اطرافنی جبل سنبل خلقه کبی احاطه
اتمشدر بوطاغلرده مسك کیکلری سنبل اوتلار صولاری هرطرفدن صحرایه اقار
وسطنده مجتمع اولور لطیف ولذیذ صودر اکا برکهٔ تبت دیرلر اول محل یوز یکرمی التی درجه
طول وقرق برعرضده واقع اولمشدر تبت خلقی چینیلر کبی افطس ومدور یوزلو اولور
فضه وحدید وجوا هر مسك وقپلان پوستی ایله تجارت ایدرلر مسعودی ایدر تبتك
خواصی غرایبدندر آب وهواسی صحیح ولطیف ترابی محصولدار اولوب انواع ثمـــاری
وازهاری حددن بیروندر ابدی سکانی غم ندر بلمزلر وانلره وهم وحزن عارض اولماملق
بو یرك خاصه سیدر جمله سی ضاحك ومسرور رقة طبع صاحبی بشوش اولوب انواع
رقص وملاهی استعمال ایدرلر حتی میتلرینی بیله ساز وسوز ایله قالدورلر وبالجمله
بوولایتده حیوان ناطق وصـــامته طبیعت دم غالب اولوب حکمنی اجرا ایدرلور نسو
ایدر بواولکه ده عظیم قامشلر اولور اورمانلغی چوقدر یرتجی حیوانا تی وافر اولور اول اجلدن
یوللری مخـــاطره در لکن هرسنه تجار سفر ایدوب مرجان الی کیدرلر زیرانده اقچه
یرینه مرجان یجر ومسك الوب اندن عظیم فائده ایدرلر آهوی مسك برحیوان غزال
کبی درباشی طکوز باشنه بکزر اغزنده فیل کبی ایکی دیشی بتر وطشره چقار بونلری
سوری ایله بسلرلر هرسنه قارنلرنده بورورم پیدا اولوب آی ارتدقچه زیاده اولور نضج
بولدقده غایت بجیشر بعض قیالره سورونب ورمی دشر اندن اقان قان مسك اولور
ایوسی صارمترقدر دیرلر بونلر سنبل هندی یمکله مسکی غایت فایق اولور انکیچون
بعید یرلردن تجار کلور کیدر وبونده دار چین وقرنفل دخی حاصل اولور لکن ملوکه
بهاری کبی معتبر دکلدر وطشره کتمز وبو یر خلقی انی بهار ایله تربیه ایدوب چیك یرلی
وعورتلر ینك قوشاغنی کندیلر چزمك جرمدر وصقال قومزلر جمله تراش ایدرلر
وبولار لرحبیب السیر ده تبت طاغلرندن برطاغ یازار که انده آتش یاقسه لر البته صو
چقوب آتشی سویندورر حتی بعض ملوك تجربه ایچون وافر نفط وکوکرت ییغدروب
آتش ویردکده بروافر صو چقوب سویندردی یاقمق ممکن اولمدی فصل ٢٧ در
مملکت سجستان سیستان معربی درخراسان ایله کرمان وسند اراسنده برواسع ولایتدر
حدودی شرقده اوغانستان هند ومکران شمالده بعض هند غزنه وغور غربده
کرمان وخراسان جنوبده مفازهٔ کرمان ایله محدوددر سلفده برمرتبه معمور ایدی که
برجریب زمینی باوجود قلت آب بیك دینار صاتلوردی واول زمان غورواسفرار بواولکه ده
داخل ایدی صکره خراب اولوب انلر ایرلدی بوولایتك دار ملکی ذرنج نام شهر طقسان

يدى درجه طول اوتوز ايكى بوچق عرضده بر بويك شهر در اسم ولايت بوكا دخى اطلاق
اولنور خراسان ومكران وكرمان وسند ارا سنده دوشر سلفده رام شهر تختكاه ايدى
خراب اولوب يرينه ذرنج ياپلدى بونك حصارى ووار وشى وار در خندك كيدن صو قاينار
سائر صولر دخى انده جمع اولوب طولار واروشنك دخى اطرافى ديوار وخندكدر
بو حصارك بش قپوسى آچيلور دمر قپو بوايكيسندن كيدن پارس يولنه كيدر برى دخى
كركونه قپوسى خراسان يولنه در دوردنجى قپو بو ايكيسندن پنپكى بست جانبنه آچلور
بشنجى دروازۀ طعام بوجمله دمردندر واروشك دخى اون اوچ دروازه سى وار در پارس
طرفنده دروازۀ ميتا دروازۀ كركان دروازۀ اشرك دروازۀ درسارا دروازۀ شعيب
دروازۀ خويك دروازۀ درپنپكى دروازۀ كركونه دروازۀ اسپر دروازۀ غنجوه دروازۀ
رستان دروازۀ زنكبار بونلر جمله طوپراقدندر مساجد وجوامعى وافر اولوب اسواقى
بول ومعموردر يعقوب بن ليثك انده بر سوقى وار در مكه يه وجامعنه وقف ايلمشدر
بو شهرده متعدد نهرلر آقار برى دروازۀ كهندن وبرى دروازۀ نودن كير واوچ صو بر مسجد
اوكنده جمع اولوب دكرمن يوريدر و بر حوض عظيمه داخل اولور كه اندن شهرك خانه لرينه
توزيع اولنور وباغچه لرينى سقى ايدر واروشده بونلردن غيرى بيوك نهرلر آقاركه ايچرى
كيرن انلرك شعبه سيدر وبو شهرده دروازۀ پارسدن دروازۀ مينايه وارنجه متصل
وممتد بر چارسو وار در بر فرسخ قدر ممتد اولور وبو شهرك هواسى حاردر صوغوق وشديد
روزكارى اكسك اولماز وقيش قار يغماز وبونك بناسى اكثر كرپچدر اغاجى نادر اولور بوكا
منسوب اولانلردن برى صاحب مذهب محمد بن كرام در سجستانك باقى شهرلرى
بونلردر رخج ضم راء مهمله وفتح خاء معجمۀ مشدده ايله يوز اوچ درجه طول اوتوز ايكى درجه
عرضده بر بيوك شهر وناحيه در نهر هند مند بونك حدودندن كچر بغجوان بونك
قصبه لرندندر بست طقسان سكز بوچق طول اوتوز ايكى بوچق عرضده نهر هند مند
كنارنده بر شهر مشهوردر سجستانده ذرنجدن صكره بوندن معمور شهر يوقدر هواسى
لطيف عراق هواسنه وصويى فرات صوينه بكزر خلقى دخى اهل عراق طورى اوزره در
نعمتى فراوان ميوه سى چوق خصوصا خرماسى اجامى غايت ايو اولور اوزومى
دخى وافردر جوامع ومساجدى ونهر مزبوراوزرنده كميلرله جسرى واردر فضلادن
ابو الفتح بو شهره نسبت اولنور قرنين ذرنجدن بر مرحله شرق وشماله بر كوچك قصبه در
بسته كيدركن صوله دوشر خواش يوز بوچق درجه طول اوتوز ايكى بوچق عرضده
قرنيندن بيوك قصبه در اندن بسته كيدركن بر مرحله صوله دوشر اقار صويى وخرمالغى
واردر حصن الطاق خواشه نصف مرحله قريب يرده بر بلدۀ صغيره در اما باغ وراعى وقراسى
چوقدر سيستانه نعمت وميوه خصوصا انكوراندن منتشر اولور حصارى بر مرتفع طاغده
نهر احاطه متين صعب قلعه در اول ديار ملوكى خزينه سنى انده حفظ ايدرلر بر وجهله تسخيرى

قابل

قابل دکلدر دیرلر درغش هند مندکارنده سجستان نواحیسندن دوار نام ناحیه ده
برقصبه دردوار ناحیه سی بستدن ایکی مرحله یرده بلاد رستم ایدی کیکاوس اکا تملیك
اتمشیدی داوردخی دیرلر سلاطین غورجدی اولان سوری نك دارملکی ایدی قندهاره
مضافدر سروان بستدن ایکی مرحله یرده بربلدۀ صغیره دراوزمی ومیوه سی اولور
قندهاریوزدرجه طول اوتوزاوچ درجه عرضده ذرنجدن اون مرحله شرقده برشهر
وحصاردر تقویمده اسکندر بنااتدیکی حصارلردن یاز دیرنهر بونك غرب طرفنده اولان
طاغدن کلوب جنوبنه مرور وحصاری دور ایدر خلقی چوق واسع شهردرمیان قلعه ده
سنك خارادن برچاه عمیق واردر هر بارصو بندن چکسه لر اغاج پاره لری واوتلر چقاربو
دلالت ایدرکه خارجدن منفذی اوله حصارمزبور عجم شاهلری ایله هند پادشاهی اراسنده
سرحد اولمغله اکثر محاصره وجنکدن خالی دکلدر فراه قندهاردن غرب وشماله
یدی مرحله یرده طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز دورت درجه عرضده بربیوك
قصبه در التمش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یانندن برنهر اقار اوزرنده بر عظیم
قنطره بنا اولنمشدر برفرسخ قریب یرده برطاغ واردرکه اکا مارندکی دیرلر طاشدن یونلمش
برطاغدن دائما آب ترشح ایدر خلق انده زیارته واروب دعا ایدرلر وحاجتلرین سویلرلر
اکر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا اولوردیو مسرور کیدرلر والا ناامید اولورلر بوشهره
منسوب اولانلردن بری نصاب صبیان صاحبی ابونصردرنه بندان فراه دن التی مرحله
غربده طاغده برقلعه در وقصبه در اقارصو بی فراه دن کلور قصر والیٔ ولایت اوتوردر
بوشهردر سفنجای قصردن بیوك برشهر درمابین رخج ناحیه سنده برقصبه در رودان
فرومنده قریب برشهر صغیردر آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محالك خلقی
برقوم درکه قدیم الزماندن بوولایته کلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایدیلر
شکل وطورلری ترکان طائفه سنه بکزر زبان ترکی سویلرلر بنه اوغان طائفه سندن
قوزکوچراولی برطائفه در اولولر بنه ملك بنه دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر
مکانلری سیت یردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی
مرحله در بونلر سیستان حاکمنه تابعلردر سرخ سره ویرکووبررلر اوصاف واحوال
سیستان خراج سجستان سلفده التمش یدی یوك ایدی صکره بعض بلاد افرا اولنوب
طقوز یوکه اندی سر تاسر دوزقوم سال یرلر اولوب انجق نام شهری قربنده برطاغ واردر
ارتفاعی ثلث فرسخ وبرجانبی صافی ریك رواندر اول سمتنده زیارتکاهلر واردر جمعه کیجه سی
خلق واروب عظیم طبل ونقاره سسنی اشیدرز دیرلر بوقصه تاریخ مبارکشاهی دن
منقولدر سجستانده سردوتند روزکارلر اسرو قاریغماز روزکار قومی بریردن بریره هربار
نقل اتمکده در کاهی برمحلی قومه باصدرر بعض حیله لر ایله قومی شهرلردن دفع ایدرلر
بردیوارکبی حولی چکوب دبنده بربرکرلر ودکلر قورلر روزکار اول امنفذلردن کیروب قومی

دفع ایدر صحرا الرنده اکثرییل ذکرمنلری ایله پچنورلو ریاحی شدید مملکتدر وسیستان ایله کرمان اراسی عظیم بنالری وقدیم اثاری مشتملدر وسیستان اوجوزلق ولایتدر اناری اوزومی خرماسی چوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحرا الرنده حلتیت وافر بولنور و بونلرکدی کبی قنفذ بسلرلر بوانده حیات چوقدر نهر هندمند انهار سجستانك بیوکی در غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن پچوب شرقدن غربه اقار اغو جاج ایله ذرنج جنوبندن پچوب بحیرهٔ زره یه دوکلور دیلدی لکن بسته کلدکده طاغلوب متفرق اولور چوق قریه لرسقی ایدر نهر طعام ونهر باسروزونهر ستار وزآبریاوور ذرنجه واران بونهرستار وزدر بسته دن بر اول نهر ایله صو طغیاننده صندل ایله کلورلر ونهر ملا وغیری نهرلر بوندن آیریلور لر نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده چوق شهرلر وقصبه لر واردر چوق هندیلر بونك کنارنده معتکف ومعذب اولورلر بوندن وافر انهار آیریلوب وچوق نهر دوکلور نه زیاده ونه ناقص اولور نهر فراه فراه طبساغلرندن آقوب نه بندانه قلعه سنه واررانذن جنوبه کیدر زن کولنه دوکلور بحیرهٔ زره سجستانده بر بیوك کولدر طولی اوتوز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر جزیره واردر مسکون ومزروعدر بونك صویی لطیف اولمغله بی نظیر بالغی چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع وقرادر الاسجستانه ملاقی اولان طرفی خرابه وبیابان در نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکلور مسالك سیستان ذرنجدن هراته کرکونه بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن بر شعبه بو یولده پچیلوراندن جزیر بر منزل رود فراه کوپروسی بر منزل فراه بر منزل کوسان سرحد سیستاندر خاسان وکاریز سری وسیاه کوه بر ر منزلدر ذرنجدن بسته رسوق وسرورود ده خروزی ورودیشلك اوزرنده آجر ایله بنا اولنمش بر کوپروسی واردر رباط دهك رباط ارسون رباط کرود رباط هستان رباط عبدالله بست بر مرحله در بستدن غزنه یه رباط فیروزمند رباط معون رباط کرورخج وکمین آبادوخراسان ورباط سرآب واونی ورباط جنکل آبادوده عوم ده خواست ده حوم وخوا بسار برر منزلدر سیستاندن بالینه راه بیابان رنجدن رباط سنکین رباط جنکی رباط یم سنجان جمله اون دورت منزلدر سیستاندن کرمان وفارسه خاوران رباط واریك رباط قاضی رباط کراجان منزل سینج نواحیٔ کرماندن جمله سکز مرحله در پس ذرنجدن هراة التی منزل بستدن غزنه اون ورت منزل فراه دن قندهار بش منزل قندهاردن یکرمی اون ایکی منزل وکیج جنوبه اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل وزرنج غربه اون منزل وهزاره اون ایکی منزل ونهلوان بش منزل وفراه دن نیشابور اون منزل وهراة بش منزل وذرنجدن نه بندان شماله دورت منزل اندن خیض غرب وجنوبه التی منزل مسافه در ملوك سیستان بو اقلیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه وآل عباس طرفندن واليلر ضبط ایدرلردی درهم بن حسین ولایتی نوبتنده لیث صفار ظهور ایدوب

ایدوب توج صنارکن درهمه انتساب اتدی وسرعسکراولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب
یرینه کچدی ایکیوز اوتوز یدیده درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغله
یعقوب اموری قبضهٔ تصرفنه الوب جلوس اتدی ومستقل پادشاه اولدی خراسانی
آل طاهردن الوب کرمان و فارسه دخی مستولی اولدی ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب
برادری عمرو یرینه کچدی خلیفه یه اطاعت ایدوب منشور الدی قهستان وغزنه ومازندرانه
مستولی اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی المق دلدی امیر اسمعیل سامانی خلیفه
طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزدی کرفتار اتدی ایکی سنه حبسدن صکره
ایکیوز سکسن طقوزده قتل اولندی یکرمی ایکی ییل پادشاهلق سوردی صکره اوغلنک
اوغلی طاهر بن محمد سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد اکا امیر
بدری نی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهردن صکره پادشاه اولدی فارسه
لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده عمرو بن
یعقوب اوچیوزده پادشاه اولدی بعده احمد بن خلف یرینه کچدی هراتده عمر کچردی
خلف بن احمد پدری یرینه کچوب غایت فاضل وعاقل قوپدی یوز جلدده بر تفسیر
تألیف اتدردی طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه کچوب غایت فاضل
وعاقل قوپدی پادشاهلق سوردی سرای طاهر اکا منسوبدر دورتیوز حدودنده منقرض
اولدیلر صکره غزنویلر وسلجوقیلر طرفندن حکام ضبطنه کیروب بالاخره عجم شاهلری
مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده درقندهار وار نجه انلر حکم ایدرلر اوته سی
پادشاه هند تصرفنده درقندهارده ایکی طرف نزاع اوزره درکاه هندیلر الور کاه قزلباش
مستولی اولور فصل ٨ ٢ در مملکت بدخشان وغور وطخارستان اما بدخشان
نهر جیحون ایله نهر مرغاب اراسنده بر مملکتدر اسمی دارملکی اولان بلده یه دخی اطلاق اولنور
حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان غربده بلخ وخراسان ایله
محدوددر شهر مزبور یوز اون بر درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر
معمور وساتیقی واردر بر لکه بو حصاری جعفر دوانیقی قزی زبیده بنا اتدردی شهر مزبورک
یانندن یکن نهر خرار مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ وباغچه در طاغلرنده لعل ایله لاجوردی
مشهوردر مسکی دخی وافر اولور و بونده بادزهر کبی بحر فتیله دیرلر بر نوع بحر واردر هفت اقالیم
صاحبی ایدر بدخشان اولکه سی انهار واشجار ومراتعی چوق یرلردر خلقی اکثر اولوس
قومی قونارکوچر اولی طائفه در ارالرنده ایو آتلر قوپار آب وهواسی لطیف دشت
وصحراسی پرسبز ونظیف ولایتدر شاهان بدخشاندن شاه ناصر خسروک سلفده بر حمامی
وار ایدی مربع جامه کننده یکرمی دورت قپو آچیلور وهر بزندن بر حمامه کیریلوردی
جمله سنک ضیاسی بر جامدن وهر برنده نیجه مخصوص حالات وار ایدی لکن
خراب اولوب انجق اثری قالدی بونک طاغلرنده قویروغی حوتاز حیوان اولور

بدخشان قصبه لری بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقه بدخشان اعمالندن
برقصبه در شاه ناصرخسرو مزاری بونده ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله یرده
باغلی باغچه لی شهردر اقارصولری واردر بلخدن کابله کیدرکن برمقدار یولدن شرق
جانبنه دوشر و بوندن بلخ ایکی مرحله مابین صوسز چول ومغازه در خنجان کابل ایله
قندس اراسنده برقصبه در میوه سی بول نعمتی وافر طاغلر اراسنده بردره ایچنه دوشمشدر
اورته سندن بردره اقار کابل ایله بلخ اورته سنده یول اوزره هر بری التیشر منزلدر اندرآب
اندرآبه دخی دیرلر یوز اوچ بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده غزنه ایله بلخ
اراسنه دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلك یرده برقصبه در پنجهیر طاغی بونك قربنده
اولوب انده معدن فضه واردر حالا نعمتلو باغلو باغچه لو بر بیوك قریه اولمشدر بونك صولری
خنجانه کیدر اشکمش قندسدن برمرحله جنوبه دوز یرده باغلی باغچه لی برقصبه در
چشمه لری اقار صولری لطیف وبارد اولوب شرقنده برطاغی دخی واردر غوری خنجان
شمالنده برقصبه وناحیه در بوندن اوچ کونده چول کچیلوب میمنه یه واریلور میمنه دن
بلخ ایکی مرحله در مابین قریه لر ومعمور در بونك باقی قصبه لری رستاق وقلعهٔ ظفر
وبغلان در اما طخارستان ضم طاء مهمله وخاء معجمه ایله بدخشاندن غرب سمتنه
دوشر بر بیوك ناحیه در ابن حوقل بونی مضافات بلخدن عد ایلدی ترکستان ایله
سنوردر اشدر جیحون ومرغاب صولری بدخشاندن بوکا اوغرار برنیچه بلادی مشتملدر
مشهور شهری ولوالج یوز ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده برشهردر
ولواشی وولج دخی دیرلر بلخدن یکرمی فرسخ یرده برسیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع
اولمشدر اول طاغی سکز فرسخ احاطه ایدر مملکت هیاطله در بوندن طالقان التی
فرسخ یردر طائقان طایقان وطایکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول اوتوز یدی
بوچق عرضده نواحیٔ بلخده طخارستاندن بربلده در طاغلر اراسنده اولوب اوکندن
بر نهر اقار باغی و باغچه سی وطاغده قریه لری واردر اکثر خلقی حایکاردر میوه سی وغله سی
چوق معمور ولایتدر راوان وسمنجان که سهبان دخی دیرلر برکوچك شهردر طرف
شرقیسنده اوچ محله سی ومحکم قلعه سی ووافر باغلر واقار صولری وار در بونده اوزم
انجیر شفتالو فستق غایت خوب ووافر اولور دیو صاحب نزهه تحریر ایدر واسکلکند طاغلر
اراسنده برکوچك قصبه در هلبك بودخی طاغده برشهردر جمله مدن طخارستان دوز
یرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبك طاغده واقع اولمشدر بو طاغلر رود خشاب ایله رود
بدخشان اراسنده در بوندن وافر صولر اقوب مداین اوکنده جمله سی جیحونه دوکلور
منك هلبکدن بیوك برشهر در پنجهیر دن برنهر کچوب چاربانه اورته سندن فراوه یه
وهنده کیدر ذوالین وذراب بو ایکی شهرك آب روانی ووافر اشجاری متکاثردر وخش
بودخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن بز ماوراء نهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور
شرقنده

شرقنده غرجستان واوج طرفنده خراسان ایله محدود طاغستان برولایتدر سلفده عظیم معمور
قلعه لر وشهرلری قرا وضیاعی مشتمل ایدی صکره براز خراب اولدی صعب قلعه لری
چوقدر اطرافی اهل اسلام ونفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسلمانی
قتی ازدر بو یرلرك آب وهواسی لطیف میوه لری بی نظیر مزارع ومراتعی وکومش معدنلری
وافردر بو طرفی غرجستانه بر طرفی هراته بر طرفی رباط کردانه منتهی اولور حدود بامیانده
خراساندن پنجهیره وارنجه طاغلری ممتددر نزهه ده ایدر غور بر ولایتدر شهرنه اهنکران
دیرلر طقسان طقوز درجه طول اوتوز بش درجه عرضده اللی پاره قریه یی مشتملدر
حاصل غله و براز میوه اولوب خلقی بلاهته منسوبلردر و بعض کتبده بو مملکتك شهری غور
بدخشان اعمالندن اولوب هراة ایله غزنه اراسنه دوشر بر لطیف بلده در ناحیه سنه غوری
دیرلر دارملکی فیروزکوه بر صعب ومتین قلعه وغور پادشاهلرینك تختی در پیروزکوه
معربی در بو دیارك قلاع منیعه سندن بری دخی قلعهٔ چینار که دنیاده نظیری نادر بر حصاردر
بری دخی کردکوه در ردف طقسان طقوز درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده غور قصبه لرندن
بر قصبه در مسالك بدخشان وغور بدخشاندن بلخ اون اوج منزل وقندس یدی منزل
وطالقان یدی منزل وجرم یدی منزل قندسدن خنجان التی منزل و بلخ ایکی منزل
ماببنی چولدر واندراب دورت منزل واسکمش نام قریه بر منزل خنجاندن کابل التی منزل
وبلخ التی منزل واندراب شماله دورت ساعت طالقاندن ختلان دورت منزل وجرم دورت
منزل وقندس غربه یدی منزل مسافه در احوال ملوك شاهان بدخشان اسکندره
منسوب یخنورلردی نیجه ییللر حکومت اول سلسله ده ممتد اولوب کیمسه مزاحم اولمدی
جزئی خراج و باج ایله اول ولایت مرزباتلغی انلره مسلم ایدی سلطان ابو سعید کورکان
بدخشان اولکه سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصال قصدنده اولدی انلرك آخری
اولان سلطان محمدی اولادی ایله کرفتار وقتل ایلدی آخر کندی دخی اوزون حسن النده
مقتول اولدی بعده بدخشان حکومتی ملوك خراسان توابعنه متعلق اولوب بالاخره عجم
شاهلری پنجه سنه دوشدی ملوك غور اولاد ضحاکدن نام بسطام نام غور طاغلرینی
پناه ایدوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خلافتنده بونك اعقابندن
تنسی نام کمسنه اسلامه کلوب اول دیار حکومتنك منشورنی الدی که خط حضرت علی ایله
بهرامشاه زماننه کلنجه اللرنده باقی ایدی بو سلسله دن فولاد ابو مسلم خروجنده حاکم ایدی
تختی هارون رشید زماننده وسوری صغاریه زماننده واوغلی محمد سلطان محمود
عصرنده حکومت سوردی اوغلی ابو علی و بونك برادرزاده سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی
ایله جنك ایلدی صکره قطب الدین حسن بن محمد یرینه کچدی که جد سلاطین غوریه در
بونك اوغلی عز الدین حسینك یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول طبقهٔ
غوریه ده قطب الدین محمد بن عز الدین حسین که ملك جبال دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه

غزنوی دامادی اولوب واردقده تهمتله زهرلدی غوریلر ایله غزنویان بیننده اول عداوت
بو اولدی برادری سوری یرینه کچدی غزنه یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه
بشیوز قرق دورتده الهکتوروب قتل اتدی بهاالدین سام حسین یرینه کچدی برادرلری
انتقامی ایچون حرکت اوزره ایکن وفات اتدی علاالدین حسین جهانسوز پادشاه اولوب
غزنه یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلند آوازه اولدی بو سلسله دن اول استقلال بولان
بودر غزنه و بعض خراسانی الدی بشیوز اللی التیده وفات ایدوب اوغلی سیف الدین
محمد یرینه کچدی ایکنجی سنه غزنه طائفه سی جنکنه کیدوب کندی قومی بیننده
مقتول اولدی غیاث الدین محمد عم زاده سندن صکره پادشاه اولوب خراسانی الدی
وعظیم الشان جهانداری ایدی چوق غزالر ایلدی بشیوز طقسان طقوزده وفات ایدوب
برادری شهاب الدین محمد یرینه کچدی غزنه و هند و سند والیسی ایدی جلوسدن صکره
غور و خراسانی دخی ضبط ایلدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیدوب منصور
اولدی التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدری ایله مقتول اولدی غیاث الدین محمود بن غیاث
محمد یرینه کچوب یدنجی یلده خوارزمیلر غدری ایله قتل اولندی اوغلی بهاالدین سام یرینه
کچمش ایدی خوارزمیاندن علاالدین اتسز غوره اوچ آیدن صکره لشکر چکوب فیروز
کوهی محاصره ایلدی الوب سابق برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغوله
جیحونه اتدیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیهٔ غوریان بامیانده حکومت
علمن قالدردیلر غیاث الدین برادرزاده لرینی پریشان اتمش ایدی انلردن ملک مسعود بن
فخر الدین پدری یرینه حاکم اولدی بعده برادری شمس الدین محمد یرینه کچدی فاضل ایدی
امام فخر رازی رسالهٔ بهائیه یی انک اوغلی اسمنه یازدی التیوز ایکیده وفات ایدوب اوغلی
بهاالدین سام یرینه کچدی غزنه یه واروب ایلدوز ایله جنک اتدی منهزم بامیانه کلدی
برادری جلال الدین حکومتی بونک الندن الوب یرینه کچدی آخر خوارزمیلر النده کرفتار
و مقتول اولوب منقرض اولدیلر ملوک کرت الغوریه بونلر غور بلرک اوچنجی طبقه سیدر
اولی شمس الدین محمد کهین که رکن الدین مرغی نک دخترزاده سی ایدی اول ایسه
غیاث الدین محمد بن سام بنی اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی
بولنوب انقیاد اتمکله غور حکومتنده قرار اتدی التیوز قرق دورتده مستقل اولدی خوش
طبع و عالی همت قوپوب نیچه فتحلر اتدی تیمش التیده اجلی کلوب یرینه اوغل محمد کهین
کچدی یدیوز بشده جیسارغورده وفات ایدوب اوغلی فخر الدین پادشاه اولوب برسنه دن
زیاده سوردی اختیار الدین قلعه سنی بنا اتدی کرت نامه یی ربیعی شاعر بونک نامنه
نظم ایلمشدر صکره برادری غیاث الدین یرینه کچوب یدیوز یکرمی طقوزده وفات ایدنجه
سوردی خراسانده نیچه فتحلر ایلدی صکره اوغلی شمس الدین برسنه و دیکر اوغلی
حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونک زمانده غوریلر اموره مستولی اولدیلر
برادری

برادری معزالدین حسین یرینه چقوب متغلبه یی قهرایلدی اوتوز طقوز ییل پادشاه
اولوب چوق اثرلر قودی عاقل وعادل ایدی مولانا سعدالدین پیرعلی یرینه چقوب بونك
عصرنده تیمور ظهور اتدی خراسانه مستولی اولوب الندن الدی یدی یوزسکسن دورتده
مزبوری اولادی ایله ماوراء نهره نقل وحبس اتدی انده مقتول اولدیلر وبوطائفه دولتی
انکله منقرض اولدی صکره غور ملوك خراسان تصرفنه کیروب شاهلرده قرار اتدی

فصل ٢٩ در اقالیم کرمان وهرمز ولار یکرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده وهرمز ولار
مملکتنده در امـــا کرمان فتح وکسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان بن فلوج
اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع ومعمور در حدودی جنوبده بحر فارس وغربده
بلاد فارس وبحر هرمز شرقده ارض مکران شمالده مفازهٔ خراساندر دیو تقویمده مسطوردر
لکن بعض اهل فن غربده فارس ولار جنوبده هرمز شرقده مفازهٔ مکران وشمالده مفازهٔ
سیستان ایله محدود اولدوغنی اثبات ایدرز برا لار وهرمز مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر
مسافه سی طولا وعرضا یوزسکسن فرسخ تخمین اولنور معموریرلر لکن شهرلری پراکنده در
اکثریری ساحل وشدید الحرارت اولوب ربع مقداری یایلا در سیرکاندن حدود پارسده
بم شهرینه وارنجه آب وهواسی لطیف انهار واشجاری وافر جمله میوه انواعی متکاثر خرماسی
وانجیری چوق ومزارعی بسیار ومواشیسی وافر اولور توتیای کرمانی ایسه مشهوردر
اکاسره عصرنده کرماندن التیوز بیوك محصول النوردی صکره برا زاشاغی قودی کرمانك
دارملکی کواشیر نام شهردرکه بردشیر دخی دیرلر طقسان بش درجه طول یکرمی طقوز
بوچق درجه عرضده برشهردر قلعه سی اردشیر بن بابك آثارندن اولمق اوزره یازارلر
واسمی دخی بوکا منسوبدر کستاسب دخی انده بر آتشکده بنا اتمشیدی سمط العلی ده
مسطوردرکه حجاج بونك فتحنه عسکر کوندروب میسر اولمدی صکره عمر بن عبد العزیز
مهدنده فتح اولندی وفرمان عمر ایله انده جامع عتیقی یاپدیلر امیر علی بن الیاس دخی
باغ سیرجانی وقلعهٔ کوهی بنا اتدی تورانشاه سلجوقی جامع تبریزی دیمکله مشهور جامعی
بنا اتدی اکابر صوفیه دن شاه شجاع کرمانی ونعمة الله ولی بو شهرده مدفوندر بم طقسان
بش بوچق طول اوتوز بوچق عرضده کواشیردن ایکی مرحله شرقه دوشر آب وهواسی
ناخوش برشهردر متین حصاری وار درواچ یرده جمعه قلنور پازاری قربنده اولان مسجده
مسجد خوارج دیرلر بری دخی مسجد اهل سنتدر بر جامع دخی قلعه ایچنده اولوب صدقات
مسلمین انده محفوظدر جیرفت طول وعرضده مزبورلره متقارب مجمع تجار براوجوزلق
شهردر اسفی دخی دیرلر سیرجاندن شرقه دوشر ثلج وجوز وترنج بروقتده جمع اولور جمله
مراتع ومزارعی انهارله سقی اولنور فتح اسلامی ده بونك یری میشه زار ایدی عسکری
اسلام کسوب قریه لر اتدیلر هر بری سکانی اسمیله تسمیه اولندی بونك صویی
دیورودندر هواسی کرم وخرماسی وترنجی وافر یردر سیرجان طقسان ایکی بوچق

درجه طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده کرمان شهرلرینک اکبری بربلده در داخلنده
صو یوللری وار بنالری قبابدر قلت اخشابدن کارکیر ایدرلر جیرفتدن ایکی مرحله غربه
دوشر بونک بر محکم حصاری واردر هارون رشید ایامنده بنا اولنمشدر اسلامده کرمان
والیلری انده اوتوررلردی بو حصارک سکز قپوسی واردر باب بهیار که میدان قپوسیدر
باب مرضی باب میمند که غرب قپوسیدر مغرب طرفنه آچیلور بونک طشره سی
بر خرابه قصردر قصر حاجب دیرلر بو شهرک دیوانی ومکلف اسواقی واردر خلقی اکثر
غنی ومالدار تجاردر عورتلری غایت کوزل اولور هواسی کرمه مایل حاصلی غله وپنبه
ومیوه وخرمادر بونک خلقی اکثری محدث ایدی قرا ونواحیسی قیولردن ایچرلر ترماشیر
طقسان اوچ درجه طول اوتوز بر درجه عرضده مفازه کنارنده بر شهردر بمدن بر مرحله
غربه دوشر تاریخ کرمانده اردشیر بن بابک بنا اتدی دیو یازار زرند سیرجاندن یکرمی طقوز
فرسخ یرده بر بلده در بافد کرماندن بر منزل جنوبه سلفده بر بلده ایدی حالا خرابه در
آثار سوری مزارع ومراتعی وافر صید کاه وچراکاهدر خبیص طقسان اوچ درجه طول
اوتوز درجه عرضده کرمان ایله سجستان اراسنده مفازه کنارینه دوشر باغلی باغچه لی
خرما ومیوه وغله کانی هواسی کرم بر شهردر طرف غربیسنده کوهدن بر نهر بو شهره
کلوب باغلرینی سیراب ایدر مجستان بوندن شرقه اون کونلک مسافه در بونک
سوری ایچنه یغمور یاغمز خاصه در دیو نهایت الاوبده روایت اولنور سیرنج نواحی کرماندن
سجستان سرحدنده بر شهردر عمرو بن لیث بنا ایلدی بوکا قنطره کرمان دیرلر کبری
پوقدر مجردبو له تسمیه اولنور ده سیف جیصدن بر مرحله شماله باغلی باغچه لی بر قریه در هرمز
هرموزدخی دیرلر طقسان ایکی درجه طول ویکرمی التی بوچق درجه عرضده کرمان
اسکله سیدر خرماسی چوق شدید الحران یردر سابقا ساحلده ایدی تاتار خراب
اتدکده اهلی اوکنده اولان جزیره یه کوچوب انده تمکن اتدیلر اول جزیره یه جرون
وذرون دیرلر اسکی هرمز غربیسنده بحر فارس بوغازندن ایچری قره دن اون ایکی
میل بعید واقع اولمشدر صویی عزیز درکومرو نام اسکله دن کتوررلر زیرا جزیره ده
اولان صواجی در کیش جزیره سی بونک غربنده بحردن اوچ یلکندر بو هرمزک بازاری طوردر
ومجمع تجار بندر مشهوردر بو جزیره سوقنده عورت بازاری بسندیده واقع اولمشدر
وابتدا سوق ترک بازارینک باشیدر انده بالق کمکنک فقراتندن طولی دورت ذراع بر میل
واردر اول بالغی قالقان مثللو بر جانور اولدورب طشره بر اقمشدر دیرلر که انک یلان کبی
اینجه سوری قویروغی وار ایدی مزبور بالغک بر طرفندن صوقوب بر طرفندن
چقمش ایدی ترجمه اتدیکمز کتابلردن تیاتروم کتابنده جوانس ایدر انجو خصوصنده
هرمز قدر بر یر یوقدر رطتلی صویی وذخیره سی قلت اوزره در لکن جمله لوازمی طشره دن
کتوررلر بونک اطرافنده اوچ منزل قدر یرده فلوصید اولنور مغاص لؤلؤ در انده چقان انجو ساتو
یرلر.

يرانجوسندن بيوك ولطيف ذى قيمتدر ميلاد عيشينك بيك بشيوز اللى سنه سنده
فرانسس كوس وال بوكرك نام پورتقال قپودانى بو شهرى الوب اهلنه اغرجزيه وضع اتدى
صكره عجم شاهلرى كرمانه مستولى اولدقده پورتقال ايله اشتراك اوزره ضبط اتدى
كتاب مزبورده تصوير اولندوغى اوزره مكلف قلعه سى واردر هفت اقليم صاحبى ايدر ابتدا
اردشير بن بابك ساحلده اولان شهرى ياپوب هرمز تسميه ايلدى خلقى چون دزدان ومفسدان
تعديسندن امين اولمديلر اول ديارده كمى ملك قطب الدين بندرجرونى وطن اتخاذ ايدوب
سائر خلقى انده كوچديلر اما مجمع الانسابده امير محمود قوللرندن اياز بندرجرونى دار ملك
قلدى ديو يازار صكره سلطان شهاب الدين بن سفرشاه عصرنده فرنك الدى وبو طريقله
ظفر بولدى كه مزبور شهاب الدين نوبتنده جور وستم مسلكنه سالك اولوب اعياندن
درويش نور الدين نصيحت اتدكجه دكلدى پس خلقدن بر طائفه كوويه واروب
فرنكى دعوت اتديلر انلر دخى جانبه منت بيلوب كميلر ايله كلديلر وجزيره يه مستولى
اولوب استكاره قلعه بنا اتديلر اهل هرمز جنكلر اتديلر مفيد اولمدى پس اطه دن علاقه يى
كسديلر بندر كشميره كنديلر اول زمان فرنك مصلحت وقت مقتضاسنجه هرمز پادشاهنه
ايلچى كوندروب صلح ايلدى شول شرطله النان كمركك ربعى هرمز حاكمنه ويريله اوچنى
فرنك اله بر زمان بونك اوزرينه طوردیلر هرمز وكرمان نواحيسنده طقسان بر وايكى اوچ
درجه طول وبكرمى يدى يكرمى سكز عرضده واقع اولان باقى قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وكرمو وكورستان وشحنب ودشتبر ومنوكان وكوجرد وروسان
وبندر ابراهيمى وقريهٔ كوه مبارك وكت وجاشك وتنكه وتيس وماسكان وچكينو
وماهان روبار طقسان اوچ طول يكرمى طقوز عرضده بر صحرادركه عرب ساكن
اولور حاكم كرمانه كاه اطاعت وكاه عصيان ايدر درياى برشعب معموردر قريه لرى
وبستانلرى ومسيره لرى واردر ميناب طقسان اوچ درجه طول يكرمى سكز بوچق
عرضده بر بيوك شهردر لار ومكران ارسنه دوشر مابين اون مرحله در مملكت لار هرمزدن
غرب وشماله وشيرازدن اون مرحله جنوبه دوشر بر مملكتدر مستقل ملكى واردر
حدودى غربده بحر فارس سواحل وبنادرى شمالده فارس شرقده بعض فارس وكرمان
جنوبده بريهٔ هرمز وكرمان ايله محدوددر دار ملكى اولان لار طقسان بر درجه طول يكرمى
طقوز درجه عرضده هرمزدن شرق وشماله اون مرحله يرده بر شهر معظمدر لارك هواسى
غايت كرم اولوب مردانه ايود كلدر لكن عورتلره غايت موافقدر بونده ليمون وترنج وسكر
ونارنج اولور خلقى اكثر ضعيف ولاغر اندام ويد مزاج وشيراندازدر اما عورتلرى غريب دوست
وخوش خلق وخوش صورت اولوروبونده رشته علتى چوقدر آب وهواسنك عفونتندن
اولور زيرا آقر صوى ازدر واسع وعميق صو مخزنلرى واردر قرق كون قدر انده بغمور ياغوب اطراف
وجوانبدن بركه لر طولر والتى آى قدر زمان شهرلو اول صودن ايچرلر وسبب مرض رشته

اولوردر بایه بوندن یدی سکز کونلك وار یلور توابعی بونلردر درپز كوزل معناسنه طقسان
بر طول یکرمی سکز بوچق عرضده برکوزل شهردر بوندن لارایکی مرحله غرب وجنوبه
و رمایکان برمنزل شرقه دوشر رمایکان درپز وتارم قربنده ایکی ساعتلك یرده برشهردر
مرخ وپوهان دخی بوندن بر جانبه دوشر پوهان طقسان ایکی یه قریب طول ویکرمی
طقوزه قریب عرضده برشهردر اما تارم وتزرك بونلردن طول وعرضده اون دقیقه زیاده لك
اوزره ایکی شهردر تزرك شرقی وتارم غربی مابین نصف مرحله ایکیسی دخی درپز شرقنده
وتارم پوهان شمالنده بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر تزرك یکن بوهان
ایله تزرك تارم اراسنده در پین بینی دخی دیرلر رمایکاندن برمرحله جنوبه وکپهره دن شماله
دوشر برشهردر کپهره بیمنددن غرب وجنوبه برمرحله یرده برشهردر بیمند طقسان
بچوغه قریب طول ویکرمی طقوز عرضده بربلده در نکار طقسان ایکی بچق طول اوتوز
عرضده بربلده در دستکرد طول وعرضده سابقدن بردرجه نقصان اوزره بربلده در
کلکالاردن ایکی مرحله یرده انج ایله لار اراسنده برشهردر اقارصویی واردر خولا رشرقیسنده
دستپر وبینی اراسنه دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز بوچق عرضده برشهردر
سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوشن آباد خور طول وعرضنه متقارب سرحدلار
برشهردر تزرك وتارم وبینی اراسنده کرمان طرفنه دوشر روز مفازه کنارنده برشهردر
بونلردن غیری بعض اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك برقاج پاره حصاری واردر قلعهٔ
مرجان قلعهٔ کرز قلعهٔ نوقلعهٔ میمون شهر بابابیرام انلردندر جزیرهٔ اندراوی بحر
فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندرری اوکنه قریب یرده برجزیره که اسکی هرمز سمتنه
دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در قریه لری واردر مغاص لولودر قیس ایله
سیراف اراسنده دیو یازار بری دخی برجزیرهٔ صغیره در بونك شمالنه دوشر ایکیسی
دخی کناره قریبدر جبال کرمان وهرمزولارده نیچه طاغلر واردر جمله دن جبل قفص کرمان
دیارینك مشهور ومعمور طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت وروذان وکوهستان
ابوغانم شرقی حواس وبیابان غربی حدود سیرجان ودیار بلوجدر بلوج برقوم وقبیله درکه
بو طاغلرك اتکنده مغون ولاشکرد حدندن هرمز ناحیه سنه کلنجه ساکن اولورلر مزارع
ونخلستانی وافر مردم صحرانشین در روزکار ندکاوخرما دوشر رسه ارالرنده الملق عاردر
فقرا دوشر ر و بونلر کمسه یی انجمز لر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشرار در بونلردن
هرکروهك رئیسی واردر پیاده یوله اینزلر حد فارس وسیستانه وارنجه کزوب یول کسرلر
بونلرك اصلی عربدر جبال بازر کرمان یایلاقیدر و بونده کومش معدنی اولور جبل قفصده
دخی واردر اول اجلدن بونلره جبال معادن دیرلر ذهب وفضه وحدید کرمانی ونحاس وصغر
معدنلری اولور برقاج قطعه طاغلردرکه جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طغری ایکی
مرحله ممتد اولور ازن پرنعمت کویلر ومسیره لر چوقدر نهر دریای هنجاندن کلوب غایت

تند وتیز اقار تخمینا یکرمی دکرمن یورود رولجد ویرمز کرمانده بندن غیری بیوك نهر یوقدر
بوندکمی یوریمز مسالك کرمان ولار سیرکاندن کاهو یه ایکی منزل اندن حسن آباده
ورستاقه ایکیشر مرحله سیرکاندن دوردانه وهمده دورت فرسخ همددن کردکانه ایکی
فرسخ کردکاندن اماسه بر مرحله درسیرجاندن رباط مشر فانه ایکی مرحله اماسدن رودانه
بر مرحله سیرجاندن . بم یولیله شارستانه بر مرحله منازل بونلردر سیماب رود ١ بهسان ١
حبان ١ عبیرا ١ کرعون ١ راسن شارستان ١ اندن جیرفته صاغه دونرقریه کوز ١
جیرفت ١ سیرکاندن تاخت ٢ جیر ١ کوه نقره ١ سیرکاندن زرند ٢ ویردشیر ٢
خمرود ١ زرند بوندن بیابان برکری قوناقدر سیرکاندن نرماشیر ١ بهرج ١ جیرفت
فارس طرفنه دوشر ١ مغون ٢ ولاشکرد ١ سورقان امورقان ١ جروان برفرسخ
کسینان ١ روبین ١ نارم ١ جیرفتدن هرمزه لاشکرد ١ اندن صوله کومین ١ نهر
ریکان ١ میوه جان ١ هرمز ١ کاربجی ده اسکله سی ١ سیرجاندن شیرازا التمش دورت
فرسخ کوجرودن شیرجانه شمیل ١ دشت بر ١ خور ١ بینی ١ سیرجان ١ کوجرودن
جیرفته جناب چکینوکه هرمزدندر ١ منوکان ١ روبار ١ جیرفت ١ هرمز اسکله سی کمرودن
لار شهری دورت بش منزل خرابه درجابجا خانلر وبرکه لر واردر ولاردن کاردریاء وهیج نام قریه
١ نیمنده ١ کره ١ کیل ١ بونلر قریه لردر کازرون ١ کاربجی ٢ هرمزدن دبول سند
بندرابرهیم ١ کوه مبارك ١ جاشك ١ تیز ٢ تنك ٢ پوزم ٢ کوادر ٦ کلمت ٣ بارو ٦ دبول ٦
بر روایتده کوادردن دبول بش مرحله در احوال ملوك کرمان حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده مجاشع بن مسعود السلمی سردار اولوب دار ملکی اولان سیرجانی الدی صکره
ربیع بن زیاد اطرافنی فتح ایلدی اهلی صاعدن صکره نقض عهد ایتمکله جیرفت سیفله
النوب اکثر خلقی کمیلر ایله فرار ایتدیلر مجاشع اراضیٔ کرمانی عربه کسوب ویردی صکره
قطن بن قبیصه فارس وکرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه کلنجه حکومت ایتدی
انلر وآل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی کاه ملوك اطراف دخل وتعرض اوزره اولوب
بالاخره سلجوقیلر النه کیردی دولت سلجوقیه قاروت بن جعفر بن میکائیل ابن سلجوق که
اصل اسمی احمد بر بهادر کمسه ایدی آکاقره ارسلان دخی دیرلردی دورتیوز اوتوز اوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب الب ارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایلدی ومستقل
اولوب شیرازی دیلمیلر الندن الدی دورتیوز التمش بشده همدان اطرافنده سلطان
ملکشاه ایله جنك ایدوب اوغللری ایله کرفتار ومقتول اولدی ملکشاه کرمانی برادری
تکشه ویرمش ایدی قاروت اوغلی سلطان شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی
یرینه چکوب دورتیوز یتمش یدیده وفات ایدنجه سوردی مزبور کعبه یی بیاض کسوه ایله
اورتوب میزابی فضه دن ایتمش ایدی صکره برادری توران شاه یرینه چکوب ملکشاه
زوجه سی ترکان خاتون مزبوره اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی جنکده مجروح اولوب

دورتیوزسکسن سکزده وفات ایتدی یرینه اوغلی ایرانشاه بعده عمی زاده سی ارسلان
شاه بن کرمانشاه وبونك اوغلی مغیث الدین محمد بونك اوغلی محی الدین طغرل بعده
ارسلانشاه بن طغرل وبرادری بهرامشاه بن طغرل وتورانشاه بن طغرل بوترتیب اوزره
پادشاه اولدیلر بونلرك عصرنده اوغوز طائفه سندن بش بیك خانه کرمانه کلوب مستولی
اولدیلر تورانشاه قتل اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس ایتمش ایدی تمکن بولمیوب
سیستانه کیتدی وبشیوز سکسن اوچده انتقال ایدوب سلجوقیه دولتی کرمانده منقرض
اولدی حکام متفرقه سلجوقیلردنصکره غز طائفه سندن وامراء خوارزمیاندن ملك
دینار وفرخشاه ونظام الدین محمود وعماد الدین محمد وبغایکتن ورضی الدین نیشابوری واتابك
نصرة الدین وقوام الدین واختیار الدین التیوز یکرمی سنه سنه کلنجه حکم ایلدیلر صکره
قره ختاییلره انتقال ایلدی دولت آل براق قره ختاییلردن مزبور براق سلطان محمد
خوارزمشاهه کلوب حاجب بعده کرمانه والی ونائب اولمشیدی جنکیزخان غلبه سنده
استقلال اوزره ضبط ایلیوب صکره بونك سلسله سندن قطب الدین محمد ومبارك خواجه
وسلطان حجاج وپادشاه خاتون وجلال الدین سیورغتمش ومظفر الدین محمد وقطب الدین
شاه جهان یدیوزدورت سنه سنه کلنجه دولت سوروب جنکیزیان طرفندن سلطنت
آخره ویرلمکله بونلر منقرض اولدیلر بونلردنصکره کرمانده مستقل دولت ظهور ایتمیوب
ملوك عراق وفرس طرفندن وکیللر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در سلاطین
هرمز سلفده هرمز حکومتی کرمان پادشاهلرینه متعلق ایکن جنکیز فترتلرنده آل براق
استقلال اوزره قالمیوب سلغریلر هرمز حکومتنی المش ایدی رکن الدین محمود قلهاتی
التیوزقرق یدیده خروج ایدوب هرمزه وجزایر بحر فارسه مستولی اولدی کندودنصکره
اوغلی نصرة ومسعود وغلامی آیاز ضبط ایلدیلر یدییوز اون برده کردانشاه واولادینه
دولت انتقال ایلدی تاریخ مزبورده آیاز وفات ایدوب مزبور یرینه کچدی صکره اوغلی
قطب الدین تهمن وتورانشاه ومحمد شاه وسیف الدین فیروزشاه وتورانشاه
وشهاب الدین وسلغرشاه وتورانشاه وسلغرشاه بوترتیب اوزره حکومت ایتدیلر مزبور
سلغرزماننده پورتقال جزیره یه مستولی اولدی که هجرتك طقوزیوز اون التنجی ییلیدر
صکره سلطان محمد والی اولوب پورتقال بوذکله صلح ایلدی واولادی بیك حدودینه
کلنجه حاکم نامنه کچندیلر صکره عجم شاهی اول یره دخی مستولی اولدی وجزیره یی
پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط ایلدی سلاطین لار بونلر کیخسرو پهلوانلردن
اولان کرکین میلاد اولادیدر دیو یازیلور رانلردن اول اسلامه کلن جلال الدین
ایرج بن کرکین درکه عمر بن عبد العزیز عصرنده اسلامی قبول ایلدی وسلسله سندن
قطب الدین مؤید بشیوز طقساننده پادشاه اولوب وفاتندنصکره اولادی
بوترتیب اوزره یرینه کچدیلر مظفر الدین کالنجار مؤید ثانی وعلاء الملك وکالنجار ثانی وحاجی
سیف

سیف الدین وحاجی علاء الملك وحاجی مبارز الدین وقطب الدین مینشر وجهانشاه وعلاء الملك
وهرون و محمد وانوشروان که شاه عادل دیمکله مشهور ایدی طقوز یوز قرق سکزده
برمجنون شهید اتدی برینه عمی زاده سی ابراهیم خان جلوس ایدوب بیك حدودینه کلنجه
سوردی صکره لار حکومتی دخی عجم شاهلرینه انتقال ایلدی فصل ٣٠ در اقلیم فارس
اوتوزنجی فصل آسیانك مشهور اولکه سی اولان بلاد فارسده در بو اقلیم فارس بن ناسور بن سام
اسمیله تسمیه اولندوغی منقولدر پارسدن معربدر حدودی غربده خوزستان و بعض
سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس وهرمز شمالده بلاد جبل وخراسان ایله فارس اراسنده
اولان مفازه که نهایتی اصفهان کنارلری در شرقده کرمان وسجستان بونك شکلی مربعه
قریبدر چوق شهرلری وقریه لری مشتمل اولوب بو کتابده انجق جمعه قلنوب شهر وقصبه اطلاق
اولنانلری یازلمشدر بو اقلیمك مدحنده حمد الله ایدر اهل فارس حقنده حضرت رسول اکرم
بیورمشلردر ان الله اختار بین خلقه من العرب قریشا ومن العجم فارسا اول اجلدن اوراناك
خلقنه اخیار فارس دیرلر و معجم البلدانده ابعد الناس الی الاسلام الروم ولوکان الاسلام معلقا
بالثریا لتناوله فارس حدیثی دخی مرویدر تقسیم دیار فارس ایکی قسمدر جنوبیه وشمالیه سی
کوهستاندر زهده بری وبحری ایکی قسم قلنوب ولایت برسلفده بش کوره یه تقسیم اولنوردی
اردشیر خوره ١ اصطخر ٢ دارابجرد ٣ شابورخوره ٤ قبادخوره ٥ بونلرك هر بری نیجه ولایت
وشهری مشتمل ایدی بو جمله نك مسافهٔ عرضی یوزاللی فرسخ وطولی یوزدن جوره وارنجه
اوچیوز یکرمی فرسخدر قبایل فارس اول دیار اصطلاحنده قبیله یه زم دیرلر نلوردر زم جیلویه
بوکا زم میهان دخی دیرلر زم احمد بن اللیث زم لوایحان دخی تسمیه اولنور زم احمد بن صالح
زم شهری بوکا زم باریحان دخی دیرلر زم احمد بن حسین بوکا زم کارما دخی دیرلر زم ازدشیر
فارسده کرد حومه لری چوقدر دیرلر که بشیوز بیك قدر خانه دن زیاده اهل خبا واردر که
قشلاق ویلاقه چراکاه ایله کوچرلر ایچلرنده توابع ولواحقی ایکیوز آدم اولور خانه چوقدر
ممالك سلفده دار الملك فارس اصطخر اولمغله انك کورسی سائرلردن مقدم ایدی اما شمدی
شیراز دار ملك اولمغله حمد الله انك کوره سنی مقدم ذکر ایلدی کورهٔ اردشیر خوره اول آکاسره
اولان اردشیر بن بابکه منسوبدر بو ناحیه ده واقع اولان شهرلر بونلردر شیراز پای تخت
اقلیم فارس بر شهر معتبر ومشهوردر اولوب سکسن سکز بچوق درجه طول یکرمی طقوز
بچوق درجه عرضده صویی وافر باغی باغچه سی متکاثر بلدهٔ اسلامیه در حجاجك
ابن عمی محمد بن قاسم بن عقیل یتمش التی تاریخنده بنا اتدی هر اوینك بستانی واقار صویی
واردر لکن یوللری تنك وملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بر مرتبه معمور اولمشیدی که
عسکری مکان بولمیوب شهرك قبله طرفنده قنا خسرو کردنام بر قصبه احداث
ایدوب عسکری انده ساکن اولدی اول قصبه دن یکرمی بیك دینار محصول
النوردی اما شمدی خرابه در شیرازك اول زمان سوری یوغیدی عضد الدوله

اوغلی صمصام الدوله دوری ایکی بیك بشیوز آدم برابرو چکدی صکره سعد بن
زنکی تجدید ایدوب النیوز بکرمی حدودنده خرابه مشرف اولیجق شرف الدین محمود
شاه کیرو تجدید ایدوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بانخانه لر یاپدی شیراز اون یدی
محله در وطقوز قپوسی واردر باب اصطخر باب دراك موسی باب بیضا باب کازرون باب
سلم باب فنا باب نو باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیب
اوزره باب اصطخر درب تستر درب بنداستانه درب غسان درب سلم درب کوادر درب
مندر درب منهدر باب اصطخر مکه نك مناقپوسنه بکزر شهرك احسن مواضعی در
بو شهرك هواسی خوب وصویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواقی ریاحین دن خالی دکلدر
محکم صویللرینك بری کاریز رکا باددر رکن الدوله حسن بن بویه بنا ایلمشدر اندن غیری
بر قاج قناة دخی واردر هرکز عمارته محتاج دکل متین بنالردر اکثری جویعدن کلور روبهارده کوه
دراکدن سیلاب کلوب ظاهر شهردن مرور ایدر و بحیره یه کیدر بو شهرك غله سی وسطدر
اکثر اوقاتده اسعارما کولات یوقاری اولور میوه سندن مثقالی اوزومی غایت ایو و نازکدر
و سرو اغاجی انده زیاده نمود ار وقوی اولور خلقی اکثر اسمر ولاغر سنی وشافعی ایدی
الا اکثری شیعی درو معمول اکثری غربادر سلفده بو شهردن چوق کبار ظهور ایلمشیدی
اکابر بناء برج اولیا دیرلردی خصوصا جامع عتیق که عمرو بن لیث بناسیدر هر کز ولی دن
خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد بن زنکی و مسجد سنغر و غیری جامعلر و خانقاهلری و مدارس
و عضد الدوله نك دار الشفاسی بو نلر جمله بشیوز بقعه دن ارتقدر و بو شهرده مزارات
متبرکه دن قبر سیبویه نحوی و محمد بن موسی کاظم وقبر شیخ عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر شیخ روزجهان مزارلری مشهوردر شیرازك بر قاج مسیره سی
واردر بری جعفر آباد ایله حافظ شیرازی مزاری اولان مصلی اراسی بری دخی مسیرهٔ
خداجان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخدر قریب باغ و باغچه در و شیرازدن اون
فرسخ یرده آب جاشت دیرلر بر چشمه واردر صویی مسهل و دوادرکوز فصلنده بر قاج بیك
ادم اول موضعه تفرجه واروب اوچ کون او توررلر و صویندن ایچرلر ایچرکن اسفل یا اعلی دن
استفراغه نیت ایدرلر نیته کوره استفراغ واقع اولور اکر نیتسز ایچرلرسه عمل ایلمز و یورك
شیشرر که انسانی هلاك ایدر امر غریبدر و بونك حقوق دیوانیه سی نزهه ده مسطور
اولدوغی اوزره دورتیوز اللی بیك دینار دن و جمله فارس بوکا تابعدر بو کوره نك نزهه ده
مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کادریاده کرمسیر بر قاج ناحیه در بعضنه سیف
ابی زهیر و بعضنه سیف عمان دیرلر اکثرنده عرب مقام طوتمشدر حاصلی غله و خرمادن
غیری نسنه دکلدر و بوکا سیف البحر دیرلر و حوز السیف دخی اول سمتده سیرافدن
اشاغی بر کوچك بلده در سکسن یدی بوچق طول و یکرمی طقوز عرضده دوشر اسی
یودر بو شکامات اول حوالی ده بر قاج ناحیه و قریه لردر شدید الحراره و غله سی و خرماسی
چوق

چوق اولور توج بناسی طبندن بر خرابه شهر در حالا عربلر اولور سلفده شهر عظیم ایدی
جنابه دن اون ایکی فرسخ یرده در توه وتوزدخی دیرلر خرماسی چوقدر ایوکتان بزی اولور
یانندن بر نهر اقار حیره هواسی معتدل بر شهر وسطدر صویی لطیف زمینی منبت ساحل
ویایلا میوه سی اولور یردر بر محکم قلعه سی واردر صحراسنده کوهی ودشتی نخجیرلر کزر جزبو
بر کرمسیر ناحیه در خرماسی وافر اولور وخلقی سلاح دوزدر بونلردن غیری مرزدان
وداذن ودوان نام ناحیه لر کیمی کرمسیر وکیمی کوهستانده هواسی معتدل حاصلی غله
وپنبه ومیوه وچاتوك در سروستان شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسن یدی درجه
طول وبکرمی طقوز بوچق عرضده بر بلده ٔ متوسطه در اقار صویی و بستانلری واردر
کوهجان ولایتنده کرمسیر یرده آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی وافر اولور
سیراف کسر سین ایله سکسن طقوز درجه طول وبکرمی یدی درجه عرضده بلاد فارس
اسکله لرینك اعظمی ومشهوری بر بندر شهر در شیرازدن التمش اوچ فرسخ جنوبه دوشر
مفازه ٔ جنوبیه بوکا منتهی اولور بونك زرعی ونه خرعی واردر یعنی اکنی و بساتین واشجاری
وصاغلور حیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری متین محکم ومکلف تجار
اولریدر بعض تاجر اولورکه اوتوزبیك دیناردن زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکباردن
کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا ایدرلر صولری یغموردن صهریجلردر ایکی اوچ چشمه سی و
اوچ جامعی واردر اول چشمه لرك صویی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور رومز بو
طاغ دبی میوه لو یردر نحاتدن ابوسعید سیرافی بوشهره نسبت اولنور نجیرم کنار بحرده
سیرافه تابع بر بلده در اراسی اون اوچ فرسخ یازیلور صیمکان بر لطیف شهر و عجایبدن یردر
زیرا اورته سندن بر نهر اقار اوزرنده کوپروسی واردر بوکوپرودن یوقاریسی یایلادر جوز
وچنار امثالی اشجار اولور اشاغیسی کرمسیردر نارنج وتورنج امثالی اغاجلر بتر شرابنه ایکی
اوچ مرتبه صوقاتلمینجه ایچلمز فیروزآباد شیراز قربنده بر مشهور بلده در جور دخی دیرلر اسم
قدیمی جور ایدی که معرب کوردر عضد الدوله اکا صیده بنوب کتسه عضد کوره کتدی دیرلردی
کوره ایتسه قبره معناسنه در بونی کریه کوروب تغییر ایتدی مدینه ٔ ظفر معناسنه فیروزآباد اسمنی
قودی دیو تقویمده مسطوردر اما بعض نسخه ده فیروزشاه انی تجدید اتمکله اکا منسوب
اولدی وکون ٔ اردشیره سلفده کور ٔ فیروزآباد دیرلردی بر شهر قدیمدر محکم سوری واردر
آب برانه دیرلر بر صو طاغدن کلوب بونك کنارندن بحر چون اسکندر بوکا کلوب محاصره
ایلدی فتحدن عاجز اولوب صوینك ایاغنی طاغلر طرفنده بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری
ی غرق اتدی صکره اردشیر یولنی اچوب صویی اقتدی وبر شهر مدور بنا اتدی طپراقدن
حصـــاری ودورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام غربی باب هرمز جنوبی
باب اردشیر شمالی دوشر ایچنده اقار صولری چوق وهر قپودن بر فرسخ قدر مسافه باغ
وبستان تماشاگاهدر ماءوردی لطیف ومشهور اولوب اطرافه کیدر بونکله شیراز اراسی

يكرمي دورت فرسخ يردر هواسي كرم ومتعفن در كازرين رائ مهمله نك تقديمي وكسر زايله
سكسن طقوز بوچق طول ويكرمي سكز بچق عرضده بحره قريب بر بلده صغيره دركهنه
حصارووار وشي وار درهواسي كرم آب مكان كارنده در بونك قربنده فيروزآباد بر كوچك شهردر
هوسي اسي خرماسي وافر صوبي نهر مزيرددندر كوار بر كوچك مفرح شهر در لكن هواسي كرمه
مايل قريه لري ومزارعي غله سي وميوه سي چوق يردر اكثر حوايج شيرازه بوندن كلور لطيف اناري
وبادامي اولور صحراسنده نجعيري فراواندر نهايت خلقي كثيف طبع اكثر اجلاف درخانه ستان
ساحل دريا ده طولي عرضي اوتوز فرسخ بيابان وصو سز يردر بر قاچ پاره قريه يي مشتمل
ترابي غايت منبت يردر اكر بهار وكوز فصلنده يغمور ياغرسه برمن تخم اكن بيك من محصول وير
يغمزسه تخم بيله حاصل اولماز ميمند بو كوره ده بر كوچك شهر در هواسي كرم غله وخرما وانكوري
وهر ميوه سي وافر يراولوب اكثر خلقي پنبه ور درشيرازدن جنوبه وجوردن ايكي مرحله
مشرقه دوشر قلعهٔ تير شيرازدن اوچ فرسخ شرق وجنوبه يالكز بر طاغك بر حصاردر ايچنده
بر چشمه سي وپاي حصارده دخي بر چشمه سي وار در حوالئ قلعه بر كونلك يول معمور وعلفزاردر
كوءٔ اصطخر بر اولكهٔ قديمه در نزهه ده ايدر اقليم فارسده اصطخردن اول هيچ عمارت يوغيدي
طولا يزددن هزار درختيه وارنجه وعرضا قهستاندن سرده وارنجه بلاد بو كوره يه تابعدر
اصطخر شهري سكسن سكز بوچق درجه طول واوتوز درجه عرضده يردوزاوواده واقع بر
بلدهٔ قديمه در سلفده دارملك فارس اولمغله انده قدمانك ابنيهٔ عظيمه اثاري هنوز باقي در
اردشير دارملكي بوندن جوره نقل ايلدي ديرلركه بوني كيومرث اصطخر نام اوغلنه ياپوب
هوشنك زياده قلدي وجمشيد اتمام ايشدردي اون فرسخ عرضي واون دورت فرسخ
طولي وار ايدي ايچنده نيچه عمارت وزراعت وقريه لري واوچ محكم حصاركه هر بري برطاغ
اوزرنده ايدي بري اصطخر وبري شكسته وبري شيكران تسميه اولنوب بونلره اوچ كنبد
ديرلردي فارس نامه دن منقولدركه فارس ده بوندن قديم بنا يوقدر درهكبي بر زميني واردر
بر طرفي صحرادر يغمور ياغدقده صوار كلردي عضد الدوله اول طرفي بند ايدوب اون
يدي پايه بر حوض عظيم ياپدردي اوزريني ستونلر ايله مسقف اتدردي بو يوركه نك صويي
بيك آدمه يرسنه يتردي وبالجمله استحكامده بو شهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش
ايدي لكن حالا نه قلعه سي ونه واروشي وار در حصاركبي متين بنالو اولر ودر واره لردر
جمشيد اصطخرده پاي كوهده سياه سنك خارادن بر سراي مربع طرح وبنا ايلدي
بر جانبي كوهه متصل واوچ طرفي صحرايه ناظر اولوب اوتوز ذراع مرتفع قلدي وايكي
طرفدن نردبانله چيقلور ايدي بو بناده سنك سياهدن مدور ومربع ستونلركه هر بري
يوز بيك بطمان چكرو براده سي امساك دم ايدر بر معتبر حجر ايدي صورت براق
وجمشيد تصوير اولنمش ايدي وطاغدن بر كرمابه كاوب سنك تراشيده دلكندن
اول سرايه اقار ايدي وطاغ باشنده عظيم مغانلركه عوام آكا زندان باد ديرلردي ظهور
اسلامده

اسلامدن چون اهل اصطخر برقاچ دفعه نقض عهد ایتدیلر مسلمانلر انلری قتل وشهری تخریب
اتمشلر ایدی صمصام الدوله عهدنده قتلمش لشکر چکوب بقیه سنی دخی خراب اتدی
انجق بر مختصر قصبه قالوب حرابه لر میاننده عمارت جمشیدی توتیای هندی مثابه سنده
اولدی حالا در کلر که اول عمارتدن قالمشدر قرق مناره دیرلر واول ستونلر حقنده سوز
چوقدر کیمی همای بنت بهمن خانه سی ایدی کیمی مسجد سلیمان علیه السلام ایدی دیو نقل
ایدر اول خانه صکره مسجد اولمق جائزدر غله سی واوزومی ایو اولور لطیف وشیرین
الماسی مشهوردر نصفی لذیذ ونصفی میخوش اولور لکن بونك هواسی وخامت اوزره در
وصویی دخی برنیج تارلالرینه اوغرامغله صحیح دکلدر ابرقوه فتح همزه وبا ایله طاغ اوزرنده بر
کوه معربی در وردکوه دخی دیرلر سکسن طقوز درجه طول اوتوز بر درجه عرض ده
یزده قریب بر بلده در بونده هیچ اشجار اولماز اما نعمتی فراواندر دیرلرکه بونك سوری داخلنه
مطر نازل اولماز الا نادر اینرا کثر اطرافنه یاغار سلفده طاغ باشنده ایدی صکره اشاغی
دوزده بنا اولنوب اسمی اکا اطلاق اولندی ای کاریزدن وهواسی معتدلدر برنجی وغله
وپنبه سی ایو اولور اونده یهود قومندن کنیسه قرق کوندن زیاده طورامز طاووس الحرمین
مزاری انده زیارتگاه اولوب اوزری سقف قبول اتمز اکر برسایه بان دخی قورولسه
ییقیلور دیو حمد الله نحر ایدر بونك توابعندن مراغه ده عظیم سر واغاجلری اولور بر
مرتبه که کشمیر وبلخ سر ولرینه غالبدر دیوا برقوهك حقوق دیوانیه سی یوز قرق بیك
دورتیوز دینار ایدی ناحیهٔ بردکون اصطرك اکثر نواحیسی درانده جمعه قلنور کثه ومیبد
نام ایکی قصبه وارد ر مفازه کنارنده دوشرکثه میوه لو بردر اصفهانه بوندن میوه کتوررلر
وناحیهٔ خوساقانك قصبه سی مسکان تسمیه اولنور اسفندان برکوچك شهردر حصاری
واردر قربنده قستان بر بیوك قریه ویایلا در طاغنده اولان عظیم ومحکم مغاره یی کاه پناه
ایدرلر اقلید بر شهر صغیر ومعرب کلید در اقار صویی وحصاری واردر هواسی معتدل
میوه انواعی وغله سی وافر اولور سرمق جرمق دخی دیرلر معرب سورمه در اقلیده قریب
لکن اندن مفرح وشیرین بر قصبه در مفازه کنارنده ضیاع وقرادن چوق توابعی واردر بیضا
سکسکن سکز درجه طول واوتوز درجه عرضده اصطخر ناحیه سنك اعظم شهری در
شیرازدن سکز فرسنح بردوزاووا ده واقع اولمشدر حصارینك بناسی کشتاسب بن
لهراسب کیانی یه نسبت اولنور بیاض طاشدن یاپلمغله بیضا دیرلر صاحب نزهه
قولنجه ترابی بیاض اولدوغندن دیرلر اسم قدیمی شانکدر هواسی معتدل آب روانی
وغله سی ومیوه سی وافر بر یدر طولا وعرضا اون فرسنح مسافه مرغزاری واردر شهردن
اوج فرسنح یرده لطیف صولری اقر چمنزار یرلر در هفت اقلیمده بونك اوزومنك هردانه سی
اون مثقال کلور لکن حالا خرابه یوز طوتمشدر دیو یازار بو شهردن نیچه فضلا
ظهور اتدی قاضی ناصر الدین عبد الله بن محمد مفسر وحسین بن منصور

حلاج وغیری خر یر آب روانی وافر غله وانکوری چوق وهواسی معتدل برکوچك شهردر صو یی رودکرم دن کلور حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك بشیوز دینار در حرما اول حوالی ده برخوش هواسی معتدل اقار صولری میوه وغله سی وافر کوچك شهردر محکم قلعه سی واردر بونك صو یی آب کرددن بند ایله آیریلوب ناحیه سنی سقی ایدر حقوق دیوانیه سی اللی ایکی بیك بشیوز دینار در حصار ینك صو یی صهریجدر صاهة حاصلی غله ومیوه برکوچك شهردر بونده معدن پولاد واردر کامفیروز صوکارنده برناحیه در عظیم اورمانلغی وایچنده وافر ارسلانی واردر صوغوغی شدید اولور کمین وفاروق ایکی شهر در آب روانی واردر میوه وغله سی وافر هواسی معتدل یردر توابعی چوق وحدودنده نخجیربی حد در مابین میان کوهستانده کوشك زر یولی اوزره هواسی معتدل یایلا برکوچك شهردر غله سی ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر دزدان در بونك طاغی دبنده اسمعیل بن موسی کاظم یاتر بو شهر مستقل برعمل مجرددر یزدخورکه یزد یرلر سکسن طقوز درجه طول واوتوز ایکی درجه عرضده اصطخر ناحیه سندن مفازه انتهاسنده بربلدهٔ صغیره در نزهه ده قریه یازار و یایلادر جوزدن وغله دن غیری نسنه اولمازدیرو یزد شهرنی ذکر اولنان طول وعرضده عراق عجمدن برتومن عد ایدوب دیمشدر کتب قدیمه ده شهر مزبور کورهٔ اصطخردن عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل شهردر میان شهردن کاریزلر کچر خلق اندن حوضلر وسردابلر اتمشلردر حاصلی غله وپنبه ومیوه وابریشیم اولوب ناری غایت خوب ومرغوبدر بو شهر خلقی اکثر سست طبع اولوب ایچلرنده ازکیا آزدر حقوق دیوانیه سی توابعی ایله یکرمی بش تومن وبیك دینار اولور دیو تحریر ایدر تقویمده یزدخور شهر مزبور اولمق اوزره اصفهان ایله کرمان اراسنده دوشر باشقه ولایتدر دیو ذکر ایدر هفت اقلیمده یزدعورتلری کوزل وصبیح اولور باغات دلفریب وعمارات پر زینت وزیبی چوقدر خصوصا بفت که یزد مسیره لرینك ایوسی درقوابلدن چوق کیمسه کارکاه هرات ایله بقتی عیار ایدرلر اما هر برینك خاصه سی واردر که آخرده یوقدر یزددن دورت فرسخ یرده ایکی جبل رفیع میاننده واقع اولوب لطیف عمارتلر وخوش آینده باغلری وباغچه لری مشتملدر اورته سندن برنهر اقار لکن اکثرا وقاتده قورور اکر بونهر کسلمه سه روی زمینده اول یره نظیر اولمازدی ونهر مزبورك ایکی طرفی ایکی محله در برینه کرمسیر وبرینه سردسیر دیرلر آب وهواسنك تفاوتی برمرتبه درکه کرمسیر محله نك مزروعاتی اول برندن یکرمی کون مقدم ایریشور بو شهرك متاعی اکثرا قمشه واشربه در فضلادن شرف الدین علی یزدی وقاضی کمال الدین میر حسین میبدی ومولانا عبدالله بو شهره منسوبلردر کرهٔ دارابجرد داراب بن بهمن بن اسفندیار کیانی یه منسوبدر حالا شبانکاره دیدکلری ولایتك اکثری بو کوره دن معدوددر اما شبانکاره حدودی کرمان وبحر فارسه اولاشر برواسع خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایکیوز تومن ایدی صکره یکرمی التی تومن

التی

الني تومن والني يوز بيك دينار ايدى هفت اقليم صاحبى ايدر فارس سلغفله بش كون ايدى
مالا اون بلوكدر اول بلوكلرك بيوكى شبانكاره بلوكيدر رود ارملكى دارابكرددر دارابجردكه دار
ابكرد معربى در طقسان بردرجه طول ويكرمى طقوز بجق درجه عرضده بر دوز اووادە
وبر بلده وقلعه در وسط بلدده قبه مثال بر ديه واقع اولوب قلعهٔ مدور اول ديه اوزرنده
ياپلمشدر شهر مزبور كويا كه پركار ايله چورلمش مدور ايدى وحصارك بر آب عظيم خندقى
وار ايدى صكره خراب وتكرار بنا اولندى دورت قپوسى واردر دورى بر فرسخ تخمين
اولنور بو شهرك ايكى قپولى بدستانى واردر هواسى كرمسيردر غله وميوه وخرماسى
اولور واطرافى اشجار سايه كستر وانهار روح پرور اولمغله سائر شهرلر اوزرينه راجحدر
قربنده اولان طاغلرده هفت رنك ملح معدنى وموميا وزيبق معدنلرى واردر بوندن شيراز
اللى فرسخ يردر فارس فتحنه چوق سعى وكوشش ايدن دحية الكلبى قبرى بو شهرده در
بو موميا ذكر اولنان طاغده بر شكافده حاصل اولور قطرات قدر غايت عزيز ونفيس دوا اولمغله
ملك روم طين مختوم ايله افتخار ايتدكلرى كبى ملوك فرس دخى بو موميا ايله افتخار ايدرلر
سنه ده يكرمى مثقال انجق حاصل اولور اول دخى سلاطينه مخصوصدر هفت اقليمده
مسطوردر اولدخى اوزره بو معدن فريدون عهدنده بو طريق ايله بولندى كه اول يرلى بر صياد
بر كيكش كوهى كه شكسته ايدى اردنجه سوروب طاغ شكافنه كيردى متوارى اولدى
اتفاق اول شكافدن صو طملردى كيكش اندن ايچوب درست اولدى صباح صيادانى
صيد ايدوب فريدونه كتوردى وصودن خبر ويردى فريدون بر مرغك اياغنى قيروب اول
صودن ايچردى ايو اولدقده حين ضبطنه كتوردى بو زمانه كلنجه مضبوطدر بر عملى موميا
دخى واردركه بر سرخ موى اوغلانى اوتوز ياشنه وارنجه محافظه ايدوب آدم صغاجق قدر بر
ظرف سنكين ايچنى عسل ايله طولدروب مزبور شخصى عسله قورلر واغزنى محكم بند
ايدرلر بر مدت تنصكره موميا اولور احسن التقاسيمده ايدر بو شهرك وسطنده قبهٔ موميا
وبر ديه واردركه مسجد وجامع وبعض اسواق انده در قبهٔ موميانك قپوسى دمردن اولوب
بكجيلرى واردر مهروماهده عامل شهر وقاضى وعدول كلوب قپويى اچارلر بر عريان كمسنه
كيروب چيقارر مجموعى رطله بالغ اولماز بر ظرفه قيوب مهرلرلر وولايت حاكمنه كوندررلر بو قسم
كانيدن بكدر جهرم سكسن طقوز طول ويكرمى سكز عرضده بر بلده در بهمن بن اسفنديار
بنا ايلدى كاريزلرده آب روانى واردر غله وميوه وپنبه سى اولور هواسى كرم يردر بوكا قريب
بش فرسخ يرده خرشه نام بر متين قلعه بر كوه بلند اوزرنده واقع اولوب هواسى معتدل وكرمه
مائلدر حجاجك برادرى طرفندن جهرم عاملى اولان خرشه بنا ايلمشدر صكره بو حصارن
اعتماد ايله عاصى اولدى قلعهٔ سميران ابراهستان ولايتندن جريم ابى احمد ده بر قلعه در
خلقى سلاح دوزودزد اولوب پياده يول كسرلر هواسى كرم وصو بى صهريجدر مزبور ولايت
غله وخرمايرى درلكن اردشير خوره سندن عد اولنور جويم ابى احمد واسع

اون فرسخ یردر جمله نخلستان اولوب اطرافنی طاغلر احاطه ایتمشدر بوباشدن نهر صغیر
بکر جامعی واردر فسا بسادخی دیرلر فتح فا ایله و با ایله وسین ایله استعمال ایدرلر سکسن طقوز
طول وبکرمی طقوز درجه عرضده دارابجرد ناحیه سنك اك بیوك شهری شیرازقدردر
بلده دربناسنك اكثری اغاچلری سرواولوب هواسی کرم معتدلدر قار ایله جوز وترنج جمع
اولور شیرازدن یکرمی یدی فرسخ یرده واقع اولمشدر بونك بناسی اولا طهمورثه صکره
کشتاسب کیانی یه وبهمنه نسبت اولنور اول مثلث ایدی آزادمردانی حجاج امری ایله
مدور شکله قودی صکره خراب اولمشیدی اتابك جاولی تجدید ایتدی اعمال ونواحیسی
چوق صویی نهردکل قنواتده جاریدر وکانسبتنده فسوی دیرلر اهل فارس بسا سیوری
استعمال ایدرلر ایج معرب ایکدر نزهه ده شبانکاره دارالملکی اولمق اوزره مسطوردر طقسان
بر بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه عرضده شیرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر برشهردر
بنی نظیر بابلری اولور سلفده برقریه ایدی سلجوقیلر عهدنده آل حسنویه انی طانع باشنده
چیقاروب قلعه مثال ایتدیلر علامه قاضی عضدالدین بوبلده دندر زرکان برقلعه
اشاغیسنده هواسی معتدل برقصبه در لکن صویی ایودکلدر غله وپنبه وخرماسی ایووافر
اولور اصطهبانات بردرخت هواسی معتدل برشهردر شبانکاریلردن اتابك جاولی یه کلنجه
سلاجقه خراب ایتمشلر ایدی صکره معمور اولدی برك طقسان درجه اللی دقیقه طول
ویکرمی طقوز بچق درجه عرضده برشهردر نیریز ایله دارابجرد اراسنه دوشر دارابجرده اوچ
فرسخ قریبدر ومحکم قلعه سی واردر غله سی وخرماسی وافر اولور وبوسرحد کرماندر
نیریز کسر نونله طقسان درجه طول ویکرمی طقوز بچق درجه عرضده حلب قدر برشهر
کبیر وقلعه در شیرازدن بش مرحله شرقه دوشر یزد بوندن بش مرحله شماله در اشبه
معادنی پولاددر انواع سلاح وآلات حدید اولوب هواسی کرمه مائل وکشمشی چوقدر رحمه الله
لارولکه سنی شبانکاره دن عد ایدوب اجمال اوزره یارمشدر بز مقدما مفصل بیان ایتمکله
اعاده یه حاجت یوقدر کوره شاپور خوره شاپوربن اردشیره منسوبدر سابقا انك
بیوك شهری شاپور ایدی حالا کازرون در سکسن یدی بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه
عرضده آب وهواسی صحیح ترابی منبت برشهر عظیمدر بردوزاووده اکثر دوری وجامعی
بریوکسك دپه اوزرنده اسواق وقصور تجار اشاغیده واقع اولوب اندن دریایه ایکی کونده
وارلور بونك ابنیه سی طاش وکرج ایله در ابتدا اوچ قریه ایدی فیروز بن یزدکرد شهر
ایلدی واوغلی قباد عمارتن ارتردی حالا شهرلکی پراکنده ومتفرقدر لکن معتبر ومحکم
حالی کوشکاری وسرایلری واردر که هربری برقلعه یه بکزر هواسی کرم وصویی اوچ قریه یه
منسوب اوچ کاریزدندر ساحلی میوه سنك انواعی نارنج وترنج ولیمون اولور وبرنوع خرماکبی
ختلان دیرلر دنیاده نظیری یوقدر پنبه وقماشی وکتان بزی بوندن اطراف واکافه کیدر
وچوق اولور اول اجلدن دمیاط اعاجم دیرلر وبونده نیجه اکابر مزارلری واردر نواحیسی وتوابعی
وافر

وافر شهردر بشاور اصلنده بناء شابور ایدی مرور ایامله تخفیف اولنوب بشاور دینلدی
سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز درجه عرضده برشهردر طهمورث بنا ایتمشدی اول
زمان اسمی دین دلا ایدی اسکندر یونانی فارسی الدقده بونی خراب ایدوب شابور بن
اردشیر تکرار معمور قلدی وبناء شابور دیمکله مشهور اولدی شمالی مسدود هواسی کرم
اولمغله متعفن یردریاسندن بر نهر اقار حاصلی غله وبرنج ونارنج وترنج ولیمون امثالی دروبولرک
انده قیمتی یوقدر آنده وروننده اکل ایدر مشمو ماتدن نیلوفر وبنفشه ویاسمن ونرکس امثالی
چوقدر ابریشمی دخی وافر اولور بونک طشره سنده برسنک سیاه واردر هیکل آدمی ده
بیوک بعضیلر طلسمدر دیرلر ملوک انی معزز طتوب زیارت ایدرلر شهرستان احسن التقاسیمده
مسطور اولدوغی اوزره قصبهٔ سابور اولوب سلفده بیوک شهر ایدی صکره براز خراب
اولدی لکن کثیر الخیر معدن اضدادو افراد برشهردر عیون جاریه وبستانلری فراوان انواع
میوه وغلاتی بی پایاندر تورنج وزیتون وخرما وتین جمع اولور بناسی طاش وکرج جامعی
خارج بلدده باغچه لراورتاسنده واقع اولمشدر بوشهرک دورت قپوسی وار ایدی باب هرمز
باب بهرام باب شهر خندقندن بر نهر شهری دور واحاطه ایدر اوزرندن جسر ایله کچیلوردی
وطرف بلدده برقلعه دخی وار ایدی دنب دیرلر برطاغک انکنده واقع اولوب ایکی درسنده
باغچه لری وقریه لری دوشلمش ایدی خارج بلدده بربیوک کپری وار ایدی کازرونیلر بوشهره
مسلط اولوب تخریب ایتدیلر جره که کره دیرلر شیراز قربنده برکوچک شهردر عمارت
عالیهٔ جهانندن اولان بندامیر بونکله شیراز اراسنده دوشر خنجان بوکون ده برقلعه در
واروشی یوقدر عبدجان دست باری دخی دیرلر بر کوچک هواسی کرم شهردر بو
چشمه سی واچی قویلری واردر خلقی اکثر کفشکر وجولا اولور میان کوهستانده خشت
کمارخ نام ایکی شهر دخی واردر اقار صولری وار خرمادن غیری میوه سی اولماز نوبند جان
نوبندکان دخی دیرلر سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز بچق درجه عرضده بردوزاوواده بنا
اولنمش برشهردر سلفده بیوک ایدی ایام فترتنده خراب اولوب اتابک جاولی کیرو
معمور ایلدی هواسی کرمدر انواع میوه ومشمومات اولور صویی قربنده اولان طاغلردن
کاور بونک نیجه ناحیه لری وتوابعی واردر سهلی وجبلی وقلعهٔ سپید بوشهرک اشاغیسنده
برفرسخ یرده در شعب بوان دیدکاری الطف مسیرهٔ جهان نوبندجانه ایکی فرسخ
یرده برمشهور وادیدر بوان بن ایران بن اسود بن سامه نسبت اولنور
نزهه ده ایدر وادیٔ مزبور ایکی طاغک میاننده اوچ فرسخ ممتد اولور عرضی
نصف فرسخدر بو جمله بری برینه متصل باغچه لر واقر صولر چمنزاریرلر اولوب هواسی
خوب ومنظری لطیف ومرغوب میوه دار اشجار ایله مزیندر اول وادینک
اورته سندن برنهر کبیر جاری اولور اوزرنده یوز قریه لر واردر لکن اشجار ملتفه دن
ایچنه وارمینجه کورنمز انلرک برینه کرکان دیرلر ایکی طرفنده اولان طاغلر اکثر

اوقاتده قاردن خالی دكلدر وبو وادی سراپا درختستان اولمغله كنش یوزی كورمز حكما
محاسن دنیادورت دیمشلر بری بووادی بری غوطهٔ دمشق بری صغد سمرقند بری نهر
ابله بر ولایتده مرج سندان بونلر جمله محللرنده ذكر اولنور شاعر مشهور متنبی بومسیره یه
واروب شعرنده وصف ایلمشدر مغانی الشعب طیبا للمغانی بمنزلة الربیع من الزمان
مطلعی ایله بر قصیده دیمشدر لكن رومده خلیج قسطنطنیه یی بونلره كوممشدر و الا جمله
سندن مقدم ذكر ایدرلردی كورهٔ قباد انوشروان پدری قباد بن فیروزه منسوبدر شهرلری
ارجان راء مفتوحهٔ مشدده یاخود مخففه وجیم وكاهی جیم یرینه غین ایله سكسن بش بوچق
درجه طول واوتوز بر درجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده بر بلدهٔ كبیره
سهلیه وجبلیه و بریه وبحریه در یعنی بحره بر مرحله یرده نخلی وزیتونی اولور خرما واشجار
مثمره ایچنده غایب اولمش بر شهردر وبو شهرك آلتی قپوسی وار دردرب اهواز درب
ریشهر درب شیراز درب رصافه درب میدان درب كیالین وبر لطیف جامعی موزون
مناره سی یانده سوقی وبوستانی وار دردورت قپولی وسوق حنطه سی مشهور معدن
تین وزیتون وفارسده خزینهٔ صابوندر بونك قشلغی لطیف لكن یازهواسی بر مقدار كرم
وصوینهر طاب دندركه اول ولایت میانندن چكراوزرنده بر كوپری وار در بوكوپری
بر طاق یوز التمش ذراع ارتفاعی اللی ذراعدر میوه انواعنك جمله سی بونده وافر اولور
خصوصا ملیسی ناری لطیفدر بونك خلقی اكثر دوه جی در قلعهٔ طنبور دیرلر بونك حدودنده
بر قلعه وبنجه ناحیه لر وار درانده طریان نام قریه ده بر قویی یازارلركه بر دكرمن دونه و رو
صواغزندن چقوب اقار وهركز عمقی معلوم اولمامشدر ری شهر سكسن یدی بوچق طول
ویكرمی طقوز بوچق عرضده فارس اسكله لرندن بر شهر وبندردر بناسی لهراسپ كیانی یه
نسبت اولنور صكره شابور بن اردشیر تجدید ایلدی كنار دریاده هواسی غایت كرم بر شهر
وسطدر خرماسی وكتانی وافر اولور خلقی اكثر دریا تجاری در وبازده اكثر كوچرلر
مهرویان فارسلر ماه رویان دیرلر كناربحر ده سكسن التی درجه طول او توز درجه عرضده
ارجان اسكله سی بر شهردر معمور سوقی و بر نهر صغیری واردر هواسی كرم ومتعفن در
لكن فارسدن خوزستان یولیله دریایه كیدن وبصره دن خوزستانه كیدن بوكا اوغرامغله
ایشلك بندردر خرمادن غیری میوه سی اولماز وحاصلی اكثر كمیلردندر كتانی دخی چوق
اولور وبو اسكله بحرده اول حد فارسدر بوندن حصن ابن عماره یه وارنجه یوز یتمش فرسنخ كنار
سواحل بلاد فارسدراندن منتهی اولور حصارمز بورطقسان بر بوچق درجه طول و یكرمی
طقوز بوچق عرضده بر حصن متین در كرمان جانبنه دوشر سیرافدن دریا كناریله جبال
منقطعه وصحرالر چكیلوب واریلور بوكا قلعهٔ دانبان وجلندی دخی دیرلر صكره خراب
اولمشدر نزهه ده فارسك سلفده التمش قدر قلعه سی قالدی دیو ذكر ایدرلر اولدن بعض
یازلدی باقیسی بونلردر قلعهٔ اصپید صعیداباد دخی دیرلر نوبند جاندن بر فرسنخ یرده در

حضرت

حضرت علی خلافتنده زیاد بن امیه والی فارس اولدقده بونده اوتوردی قلعهٔ زیاد دخی
دیرلردی فارس نامه ده ایدر بو بر قدیم حصاردر نیجه ییللر خراب اولوب سلجوقیلر عهدنده
ابونصر دوانی عمارت ایلدی دوری یکرمی فرسخ بر کوه اوزرنده در و بو طاغ بر طاغه
متصل دکلدر انجق بر یولی واردر طاغک دپه سی دوز و صولی چمنزار و میوه دار یردر
و قیولرنده صویی یقین اولوب پیرامن کوه واسع میداندر قلعهٔ کاویان کوه طین اوزرنه
بنا اولنمشدر متین قلعه در قلعهٔ آباده هواسی معتدل صویی صهریجدن بر کوچک قلعه در
و قلعهٔ خواذان فسا ولایتنده انک کبی بر قلعه در قلعهٔ شهادة فیروزاباددن دورت فرسخ
یرده بر عظیم طاغده آب و هواسی خوش غله سی چوق بر قلعه در مسعودیلر بنا ایلدی
حمد الله کلامی بو مقامه کلنجه بعض الحاقاتله در بعض نسخه ده فارسک تتماتی بونلردر
جنابه سکسن التی بوچق طول و اوتوز عرضده فارس اسکله سی بر اوجوزلق بلده در
نهر سیرین دریایه دوکلدوکی یرده دوشر هواسی کرم و حالا اکثری خرابه در بوندن کازرون
یکرمی دورت فرسخ و شیرازقرق دورت فرسخدر بونک قربنده شتر نام بر قریه واردر جنابه دن
بر مرحله یرده در نهر طاب بونک قربنده دریایه دوکلور شیلان کناریده بر جبلک اوزرنده
قلعه و قریه اولوب بیدهان بوندن ایکی مرحله یردر بیدهان سکسن سکز بوچق طول
و یکرمی طقوز عرضده فارس اسکله لرندن بر قصبه در کازروندن ایکی مرحله غرب
و جنوبه ریدن اوچ مرحله شرقه و سرحد فارس و هرمز اولان به ده نام اسکله و قریه دن
ایکی مرحله غربه دوشر کبیر و نزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار واردر مشهورلری
بونلردر مرغزار کوشک زرد اون فرسخ طویل و بش فرسخ عریض بر لطیف علفزار
خوبدر بیوک قریه لری و وافر چشمه لری وار هواسی سرددر مرغزار دشت رون یدی فرسخ
طویل بش فرسخ عریض بر لطیف علفزاردر صولری وافر لکن هواسی کوشک زرددن
اشاغی اولوب رباط صلاح الدین و قلشهریاری بو صحرایه دوشمشدر مرغزار دشت
ارزن طولی ایکی فرسخ عرضی بر فرسخ در بر بحیره کنارنده و بر جانبی اورمانلق و یرتیجی جانورلو
یرلردر مرغزار ارشکان کوار ایله شیراز میاننده طولی بش فرسخ و عرضی اوج فرسخ
بر علفزاردر اورته سندن صو اقار بونک دخی قربی اورمانلق و جای شیراندر مرغزار
سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسخ طویل و عریض بر خوش علفزاردر
انجیر وقتنده اورته سنده بر بحیره پیدا اولوب هنکام کرماده کیدر و قورر بو دخی
شعب بوان کبی فارسده مشهور مسیره در مرغزار فالی ایدر آب کنارنده طولی اوچ
فرسخ عرضی بر فرسخ بر جای خرمدر کیاهی زمستانده چارپا قسمنه موافق تابستانده
مخالفدر مرغزار کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینک قبری یاننده دورت
فرسخ طویل و عریض بر جای لطیفدر قبر مزبور بر چارکوشه طاشدن بنا اولنمش بر تربه در
مرغزار کام فیروز رود کنارنده بر لطیف علفزاردر لکن اورمانلغی معدن شیر اولمغله

مخوفدر مرغزار نرکس کازرون جوارنده خان آزادقربنده اوچ فرسخ طویل ایکی فرسخ
عریض کیاهی جمله نرکس خدایی بر مشهور یردر نرکس رایحه سندن آدم سر خوش
اولور باقی اوصـــاف واحوال فارس بو اقلیمك بعض یرلری بر مرتبه یایلادرکه شدت
برددن انده اشجار واثمار اولماز اصطخر و بیضا واطرافی کبی و بعض یرلرنده شدت حرارتدن
کوندز اویومق قابل اولماز نوبندجان وکازرون وسیراف وارجان کبی بو حدودك اورته لری
معتدلدر شیراز وشابور ناحیه لری کبی وجمله سنده ثلج موجوددر قریب وبعید یرلردن
کلور اکثر یری مشجره در میوه سی لذیذ ولطیف اولور خلقی نیچه اصنافدر مجوس
انده یهوددن چوق ویر نصاری دخی واردر کازرونك اعوری شیرازك مفلوجی وافر اولور
سلفده اکثر اصحاب حدیث وحنفیه وبراز داوودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب
سواحلنده شیعی چوغیدی حالا شاهلر النده اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در
بو دیار خلقی نیروز ومهرجانده مجوس عادتنه تابع اولورلر کرمسیر یرلرینك آدمی غایت
نحیف وکندم کون واز صقاللو اولور و بونلرك اراسنده اوچ لســـان جاری در فارسی
هر شهرده سویلنور و پهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتنی هر بری بلمز بری
دخی عربی در زی وطورلری بویله در که حاکملری اچینه قبا اوزرینه بول ذراعه کیر کوچك
دستار صارینوب شمشیرین حمایل ایدر موزه لری تنك سنه قدر قاضیلری باشلرینه
بر نوع کلاه کیرلر وطیلسان صارقدرلر اینجه کوکلکلر کیوب ذراعه وموزه استعمال
اتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری وفاخر اولری اولور مهمان دوستلر غریب نوازلردر
آدب وحیا صاحبلریدر واکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت حریصلردر وخسیسلردر
متـــاعی ارجانك صابونی وبکمزی وزیت وانجیری وفوطه سی مهرویانك بالغی
وخرماسی وفوطه سی وکتانی دارابجردك دوشمه لری وپردلری جهرمك بساطی
وکیچه لری شیرازك لباسی وپرده سی ودیباسی وحریر پرده لری ودوشمه لری وفوطه لری
ومندیللری واجامی وسابورك ادهان وازهاری وفواکهی وجورك کلابی اصطخرك
برنجی ومأکولاتی ودارابجردك مومیاسی وملح ملونی وقلیجقسز بالغی نیرین طاغلرینك
عتر رونی وصو پره سی وحجر مغنیسیاسی وحدید معدنلری واسفنداجی وجمله دوا
ایچون اولان یاغلر بو اقلیمده جمله دن یك اولور مکر روغن خیری وبنفشه کوفه
سمتنده بونلرایو اولور و بسا شهرینك جامه لری ودیبالری مشهوردر و یزد وابرقوه ده پنبه
وحریردن اعلا قمـــاشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغله عود وعنبر وکافور وجوهر
وخیزران وعاج وآبنوس وفلفل وصندل وانواع طیب وادویه چقوب اندن اطرافه
منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز آتوز یوك درهم ایدی فضل بن مروان
اوچیوز اللی یه التزام اتدی انهار وجبال فارسده نیچه انهار واردر احسن التقاسیمده ایدر
بحر سیرافده بر موضع وار در بعض ملاحلر قربه ایله طالوب طتلوصو چقررقعر بحرده
بر بیکاردر

جربیکاردرقاینار دیرلربونك كبی برنوع دخی بحرین ده یازارلر نهرطاب لورستان طاغلرنده
مرج قربندن چقوب مس نام نهربوكا قاریشروارجان قربندن كچوب رین وخوزستان
اورته سنده اولان قبایلك مزارعن صووارر نهر مزبور ایكی ولایت میاننی فاصلدر شتر نام
قریه یانده بحره دوكلور نهر عظیمدر یكد و برمز اثارالبلاد ده ایدر ارجانده بونهر اوزرنده
برقنطرهٔ عجیبه واردر بركوزكمر ماببنی سكسن خطوه درالتندن دوه اوزرنده رمح كچسه
طوقنماز نهردكان فارسده قریهٔ شادآفرین طاغندن چقوب روستای شاه دیدكاری
ناحیه یی صووارراندن جمركان وكوماروكازرین صحرالرینه اوغرار بعض نواحی سیرافی
سقی ایدر و اول اطراف طاغلرینك صویی دخی بوكا قاریشر بحیرم ایله سیراف اراسنده
بحر فارسه دوكلور بواقلیمده بوندن انفع ومجراسی معمور نهر یوقدر رودكان بونك اوزرنده
بر قریه در بونهرك مسافهٔ جریانی اللی بش فرسخ تخمین اولنمشدر نهر كر بونهر
فارسده كلار طاغلرندن چقر شعب بوان ومابین صولری وسائر انهار صغار فارس ایله
جمع اولوب كام افروز ناحیه سنه اوغرار سكان طسوجی سیراب ایدوب بحیرهٔ بحتكانه
دوكلور بونهر بحیلدر بند سنز بریری سقی ایلمز بونك اوزرنده اولان بندلرك اولی بند امجرددر
قدیم البنا اولوب اتابك فخرالدوله جاولی سلجوقی تجدید وفخرستان تسمیه اتدی
ایكنجی بند عضدی دركه دنیاده انك مثلی نادر برنادر كرمان علیایه بوبند صوویررو بند
قصاركه كرمان سفلی انكله سقی اولنور بو دخی خلل پذیر اولمشیدی جاولی تجدید
آتدی نهر فیروزباد جبال حسناتدن چقوب فیروزآبادی سقی ایدر نهر ستاره كان ایله
جمع اولوب دریایه دوكلور طولی اون ایكی فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چقوب
نشاوری سقی ایدر ومابدستان اراسنده دریایه دوكلور طولی طقوز فرسخدر نهر فراوان
كورهٔ جوبندن فروات دیدكلری محلدن چقراندن اصطخرده خراسان كپروسی
التندن كچر رودنیرزه اولاشر اول صو ناحیهٔ ارجاندن چیقوب جیغان وجوری واردشیر
درنی سیراب ایدوب دریایه دوكلور نهر دیورود حدود كرماندن چقوب نیزاقار یكرمی
دكرمن دوندورجك قدر اولوب دریایه دوكلور نهر شیرین كوه دینار دن چقوب
جنابه حدودنده دریایه دوكلور نهر عظیمدر كوجله كچیلور بونلردن غیری فارسده انهار
صغار چوقدر جبل سابور ابن حوقل ایدر عجایب فارسدن بری كورهٔ سابور ناحیه سنده
اولان جبلدركه انده ملوك عجم ومرزبانلری وسدنه نیران اولولری صورتی تصویر اولنمشدر
جبل دراك شیرازه ایكی فرسخ یرده در شیرازك قاری اندن كلور جبل دارابجرد رنك
آمیز طوز معدنلری بونده در بحیرهٔ بحتكان بحیرهٔ عمرو دخی دیرلر اصطخر كوره
سنده نیریز كارینه یكرمی فرسخ قدر طولانی برطوزلی كولدر نهر كر فارس بو بحیره یه
دوكلور و بوندن شیراز ایكی فرسخدر بر جانبی حدود كرمانه وارر صوینده طوز طوكار
بحیرهٔ دشت ارزن كورهٔ سابورده دوری اون فرسخ طتلو كولدر كاه قورر شیرازك

بالغی بو کولدن چقار بو بحیره دن غیری کون شابورده بر بحیره دخی وار. در کازرینه قریبدر
اون فرسخ قدر دوری اولوب بونك دخی صویی طوزلو اما صیدی وافر در بونلردن
غیری دخی نیجه خرده کوللر وار در اما بحر فارس حد سنددن عمانه وار نجه شرقدن
غربه و عماندن بصریه وارنجه جنوبدن شماله ممتد اولوب ملك فارس بونك شرقیسی در
بصردن عمان اوچیوز فرسخدر اندن اوته مسقط وراس جمجمه دخی اللی فرسخ
بحر مزبورك جمله مسافه‌ٔ طولی اولور ساحل غربیسی عماندن بحرین وقطیف وعبادانه
واررکه نهر دجله مصبی در اندن دونب سواحل شرقیه سی مهرویان وسیف بحر وسیراف
وحصن ابن عماره وهرمز بوغازینه اندن شرقه دونوب مکران سواحلنه اولاشر بو بحرده
جزیره‌ٔ قیس برجزیره‌ٔ قدیمه در سلفده بونك حکامی نام وکام صاحبی ایدی حتی ملك
فارسی توابعی قیسدن عد ایدرلردی ودولتخانه دیرلردی حقوق دیوانیه سی دورتیوز
طقسان بر بیك اوچیوز دینار ایدی وسائر جزایر بحر فارس دخی اکا تابع اولوب
دورت فرسخ کاردن بعید سکسن سکز درجه طول یکرمی بش بوچق عرضده طولی
وعرضی دورت فرسخ غله سی وخرماسی وافر هواسی غایت کرم جزیره در صویی
امطاردن صهریجدر وبونك اطرافی مغاص لؤلؤدر جزیره‌ٔ بحرین کار غربی یه قریب
اون فرسخ طولی بش فرسخ عرضی اقار صولو باغلی باغچه لی برجزیره در وافر قریه لری وار
کاه بلاد هجره وکاه فارسه تابع اولور اصل بحرین اول سواحلك اسمیدر بو جزیره اکا منسوبدر
سیدی علی زاده مرآت ممالکده ایدر ساحل بحرین ده تخمینا سکز قولاج ودخی
زیاده بحر یرلر اللرنده طولم ایله دریایه طالوب دبندن طتلو صو چقاررلر ایام صیفده
بحرین تسمیه سنه سبب عد ایدرلر دیمشدر لکن وجه تسمیه جزیرة العربده بحرین فصلنده
بیان اولنا جقدر جزیره‌ٔ خارك جزیره‌ٔ محرم دخی دیرلر بحرین ساحلنه وعمانه قریب برفرسخ
طولی وعرضی برجزیره‌ٔ صغیره در اکنی وخرماسی ومیوه سی ایو اولور ومغاص
لؤلؤ بونده زیاده در سائر جزایره بونك انجوسی غالبدر سلفده قباد خوره کوره سنه تابع
ایدی کیش ایله بونك اراسی یکرمی بش فرسخ و بصره اوتوزبش فرسخدر ومحمد بن حنفیه
مزاری بونده زیارتکاهدر بونلردن غیری بعض خرده جزیره لر وهرمز قربنده بر ایکی جزیره
کیمی ذکر وکیمی ترك اولندی مسالك ممالك فارس شیرازدن اصفهان غرب وشماله
اون مرحله که یتمش ایکی فرسخدر وسیراف التمش فرسخ واصطخر اون ایکی فرسخ
وکازرون یکرمی ایکی فرسخ واول حدود خوزستان غربه التمش فرسخ وفسا یکرمی یدی
فرسخ ودارابجرد اللی فرسخ وتستر التی مرحله اندن دسپل ایکی مرحله اندن بیات
قلعه سی یدی مرحله در ویزددن کرمان شرق وجنوبه اون مرحله وشیراز غرب
وجنوبه اون مرحله قدر وکاشان بش برروایتده طقوز مرحله ودار ابجرددن لار
جنوبه دورت مرحله سیرجان وشرقه اوج مرحله ونیریز غربه دورت مرحله در وکازروندن

كنباوه بندری غربه دورت مرحله اندن ری شهر بندری شرقه بر مرحله ودوق نام شهر
غربه اوج مرحله اندن بصره بر مرحله در وشیرازدن سروستان اوج مرحله اندن جنابه
ایكی مرحله جمله قرق دورت فرسخ یردر وسیرافدن ناوبند ایكی مرحله اندن كیش
اوكنده اولان شیردون اون مرحله در وشیرازدن فیروزآباد یكرمی دورت فرسخ اندن
كازرون اون التی فرسخدر وشیرازدن غرب وجنوبیه وارکان اوتوزدورت فرسخ كه اندن
صوله شبانكاره شهری ایچ دورت فرسخدر وطغری هرمزه اللی طقوز فرسخ اولور وشیرازدن
كرمان طقسان بر فرسخ وابرقوه اوتوزطقوز فرسخ وابرقوه دن یزد یكرمی سكز فرسخ كه
شیرازدن التمش سكز فرسخ اولور وشیرازدن نوبنجان یكرمی بش فرسخ واندن سرحد
خوزستان اوتوزیدی فرسخ كه شیرازدن التمش ایكی فرسخ اولور وشیرازدن سرحده
كرمانه اصطخر یولی ایله اولا اصطخر اون ایكی فرسخ اندن زیاده آبادكه خوزستان اعمالندندر
سكز فرسخ اندن رصدگاه كلودر سكز فرسخ اندن چرمابان نام قریه التی فرسخ اندنده
عبدالرحمن وبودی جان التی فرسخ اندن صاحل الكبری سكز فرسخ اندن رباط سرمقان كه
حد كرماندر سكز فرسخ اندل بشت هم رباطنه طقوز فرسخ اندن سیرجان كرمان طقوز
فرسخ وبسادن كازرون اون فرسخ وجهرم اون فرسخ وشیرازدن بیضا سكز فرسخ ویزد
یتمش دورت فرسخ وتوج اوتوز فرسخ وجهرم اوتوز ایكی فرسخ جوردن كازرون اون التی
فرسخ وسیرافدن جهرم اون ایكی فرسخ وماه رویاندن حصن ابن عماره یوز التمش فرسخ كه
فارسك اوزنلو غیدر وحد كرماندن حد اصفهانه وارنجه سنورر وداندن اناره
اون سكز فرسخ اندن مهرج وكثه بش فرسخ اندن میبد اون فرسخ اندن عقد اون
فرسخ اندن نابین اون بش فرسخ اندن اصفهان قرق بش فرسخدر بو خراسان جانبنك
حدی جمله یوز یكرمی فرسخ اولور وخوزستان طرفنك ماه رویاندن حد اصفهانه بلاد
سابوره وارنجه التمش فرسخدر آتشكده های فارس بو اقلیمك قومی سابقا جمیعا آتش
پرست مجوسیلر اولمغین بونده بر برآتشكده لر وار دراعتبار ایدرلر مشهورلری بونلردر كاریان
آتشكدهٔ فارس دیمكله مشهور بناء عظیمدر اوزرنده زبان پهلوی ایله بو كا اوتوز بیك دینار
خرج اولنمشدر دیو یازلمشدر كنبد كلوش شابور قربنده در خیفه كازرونده در مسوبان
شیرازده در احوال ملوك مملكت فارس قدیم الایامدن برو دار الملك پادشاهان
ایران در اكاسره دلننك قدرت وشوكتی بر مرتبه یه وارمش ایدی كه اكثر ملوك ربع
مسكون انلره سرفرو ایدردی بونلر دورت طبقه اوزره در طبقهٔ اولی پیش دادیان
فارس قومی قتنده بونلر اقدم ملوك بنی آدمدر عدل وداد ودهش كارلری اولمغله
هر بری پیش داد دیمكله مشهور اولدی كیومرث بو طبقه نك اولی در كلشاه لقبی ایله
ملقب ایدی فرس مذهبنده انسان اول یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن
نوح اولادندن یازارلر زیرا فرس دن غیری ملل وادیان اصحابی عموم طوفان اثبات

ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعم ایدرلر بوندن
صکره بو طبقه ده هوشنك بن سیامك وطهمورث سبط هوشنك وجمشید برادر
طهمورث وضحاك بن مرداس كه بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید كه كاوه
آهنكر ضحاكه خروج وقتل اتدكدن صکره مزبور یرینه کچدی ومنوجهر سبط فریدون كه
افراسیاب بن ترك ایله جنك ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب اتدی
بعده منوجهر اخفادندن زو بن طهماسب انی بلاد تركه طرد ایدوب ایرانی افراسیاب
الندن الدی صکره اوغلی كرشاسب یرینه کچوب بو طبقه بونده آخر اولدی بونلرك
مدتنده ووقایعنده چوق اختلاف وار در اكثری لاف وكذاف قبیلندن اولمغله تكثیر
سواد اولنمدی بونلردن صکره طبقهٔ كیانیان ظهور اتدی بونلرك اسملری اولنده كی
لقطی اولمغله كیانیان دیرلر اولی كیقباد بن زاب بن زودر بونك زماننده جیحون ایران
توران اراسنده حد اولدی زوموتندن صکره افراسیاب كیو وایرانه طمع ایدوب زال فریدون
اولادندن مزبوری تخته کچردی واوغلی رستم بونك پهلوانی ایدی افراسیاب باباسی
پشنك ایله صلح اتدی كیقباد وفاتندن صکره اوغلی كیكاوس یرینه کچدی جبار اولوب اولمز
معناسنه نمرد لقبی ایله ملقب اولدی كثرت استعمال ایله نمرود دیدیلر اوغلی سیاوش
افراسیاب جنكنه كوندرب انده صلحله قالدی وافراسیاب قزندن كیخسرو نام اوغلی اولوب
صکره افراسیاب غدری ایله قتل اولندی كیخسرو كیكاوسدن صکره پادشاه اولوب
افراسیابی قتل ایلدی بر مدتدن صکره فارغ اولوب كیقباد اخفادندن لهراسب یرینه کچدی
بخت نصر بونك طرفندن عراق حاكمی ایدی كشتاسب بن لهراسب بونك زماننده زردشت
حكیم ظهور ایدوب كشتاسبی مجوس دینینه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی
اسفندیاری ترك پادشاهی ارجاسب جنكنه كوندرب غالب اولدقده سلطنته راغب اولمش
ایدی سجستان والیسی رستم جنكنه كوندرب زاولستانده رستم انی حیله ایله قتل ایلدی
بهمن نام اوغلی كشتاسبدن صکره پادشاه اولوب كیا اردشیر ودرازدست لقبی ایله ملقب
اولدی یونان دیارینه عسكر چكوب چوق ولایت الدی قزی همای تزوج ایدوب اولدكدن
صکره حامل قالدی فرس قومی اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودكده
تخته کچدی صکره اوغلی دارا نوبتنده اسكندر یونانی ظهور ایدوب نصیبین ده جنك اولدی
دارا بوزولوب كندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وكیانیان طبقه سی بونده
غایت بولدی طبقهٔ ثالثه ملوك طوایف واشكانیان اسكندر دارایه ظفر بولدقدن
صکره فرس مملكتنه وسائر دیار شرقه طقسان قدر ملوك طوایف نصب ایلیوب اشك بن
دارا فرس مملكتنه والی قلنمشیدی اول اجلدن بو طبقه اشكانیان تسمیه اولندی بوندن
صکره بشیوز ییل قدر بو سلسله سوردی اشك بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی
بلاش بلاش اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجودو فیروز وخسرو واردوان اكبر واردوان

اصغر ترتیبنده واسملرنده وزماننده اختلاف اولنمش اسکندر تاریخنك بشیوز اون ایکی سنه سنه کلنجه
حکم ایلدیلر واردوان اصغرده بو طبقه دخی منقرض اولدی طبقهٔ رابعه ساسانیان
بونلره اکاسره دیرلر زیرا هر بری کسری لقبی ایله ملقبدر که خسرو معربیدر ساسان بن بهمن
اولادندن اردشیر بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملکتنی وسائر ممالکی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صکره اوغلی سابور یرینه کچوب قیصر رومدن خراج
الدی ویونان کتابلرینی فارسی یه ترجمه اتدردی بعده اوغلی هرمز وبهرام بن هرمز وبهرام
بن بهرام وبهرام ثالث ونرسی بن بهرام وهرمز بن نرسی واوغلی شابور ذو الاکتاف که نقاش مانی
ومانویه بونك عصرنده ظهور اتدی قیصر روم ایله جنك ایدوب بوزلدی جولیوس
قیصر مداینه کلوب مقتول اولمغله صلح اتدیلر صکره سابور رومده اسیر اولوب
کیرو خلاص بولدی ایوان کسری بونك بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی سابور بن سابور
ودیکر اوغلی بهرام بن سابور ویزدجرد اثیم ابن سابور بعده اوغلی بهرام کور پادشاه
اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام وهرمز بن جرد وفیروز بن یزدجرد
وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد که عادل لقبی ایله ملقبدر ظهور
اسلامده پادشاه ایدی قرق سکز ییل سوروب سکز یوز سکسن سکز اسکندریده انتقال
اتدی صکره اوغلی هرمز یرینه کچدی بهرام چوبین بونك سر عسکری ایدی پرویز بن هرمز که
شیرینك خسروی در قصر شیرین بنا اتدی حضرتك دعوت نامه سنی یرتوب اوغلی
شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن صکره پادشاه ایکن امرادن
شهریار دولته مستولی اولوب قتلندن صکره بوران بنت خسرو پرویز وقز قرنداشی
ازرمی دخت تخته کچوب از زمانده قتل اولندقدنصکره اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان
اولادندن فیروز وفرخزاد التیشر ایده نصب وقتل اولنوب یزدجرد بن شهریاره کلدکده
دولتلری ضعیف وانقراض علایمی کورنمشیدی عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده مدینه دن
سعد بن ابی وقاص ایله عسکر اسلام کلوب یزدجرد سر عسکری رستم ایله دوکشوب فرس
لشکری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی و قتل اولندی تاریخ هجرتك اون
دوردنجی سالنده قادسیه جنکندن صکره ساسانیانك دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس
وعراق حکام اسلام تصرفنه کیردی ال عمان بونلره ال جلندی دخی دیرلر بر دودمان
قدیمدر سواحل بحر فارسده حد کرمانه وارنجه ولایتلری واسع وقلعه لری استوار
بر قومدر دیرلر که قرآن عظیمده حضر ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه سنده
غصب سفینه ایدن ملك بونلردن ایدی وقدرت وعسکر صاحبی پادشاهلر اولوب
مسالکده مذکور اولدوغی اوزره ملوك اطرافه سرفرو اتمزلردی حتی بونلردن عبد الله بن
احمد الجلیدی ایله عمر بن اللیث ایکی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولمدی لکن بونلرك دولتی
واحوالی تاریخلرده کورلمدی فتح اسلامیدنصکره ملك فارس برزمان بنی امیه وآل عباس

طرفندن حکام النده اولدی وکاه بعض دولتلر ظهور ایدوب تغلب ایله ضبط ایتدیلر انلرك
اولی دولت آل بویه در ابو شجاع بویه دیلمی بر شخص فقیر ایدی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد
خراسان حاکمی ماکان خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماکانی بوروب غالب اولدقده انلك
یا نینه واردیلر بیوك برادرلری علی یه کرج حکومتنی ویروب عماد الدوله لقبی ایله ملقب قالدی
صکره مرداویج ایله ارالرنده وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسکر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابوبکر مظفر بن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك قدر عسکرینه
غالب کلدی وشهرتی الوب بلند آوازه اولدی صکره زید بن علی نوبندجانی سوقیله ارجانه
واروب اوچیوز یکرمی سنه سنده شیرازه مستولی اولدی وتدریجله فارس مملکتنی ضبط
ایلدی یکرمی ایکیده برادری رکن الدوله حسنی کازرونه کوندروب تسخیر ایتدی یکرمی
التی ده بر برادری معز الدوله احمدی اهوازه کوندروب واسط وبصره یی ضبط ایتدردی
مقدما کرمان وسجستانی دخی الملش ایدی معز الدوله صکره بغداده مستولی اولوب
عباسیان اموردن ال چکدیلر اوچیوز اللی التی ده معز وفات ایدوب رکن الدوله حسن
عراق عجمده والی ایدی اوچیوز اوتوز التی ده وفات ایتدی اوتوز سکزده عماد الدوله حیاتدن
مأیوس اولدقده برادرزاده سی عضد الدوله فنا خسرو بن رکن الدوله یی ولی عهد قلدی
باباسی وفاتندنصکره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراقی دخی ضبط ایلیوب
مدینهٔ منوره سورنی یاپدی وفارسده نیچه آثار خیر قیوب اوچیوز یتمش ایکیده وفات
ایتدی اوغلی صمصام الدوله ابو کالنجار مرزبان یرینه کچوب دورت ییل سوردی بعده بونلك
برادری بها الدوله ابو نصر شهنشاه وبونك اوغلی سلطان الدوله ابو شجاع خسرو ودیکر اوغلی
قوام الدوله ابو الفوارس وعز الملوك ابو کالنجار مرزبان بن سلطان الدوله فارس وکرمانده علم
افراز سلطنت اولدیلر مزبور عز الملوك شیراز شهر بنه اون ایکی قپولی بر سور عظیم بنا ایدوب
دورتیوز قرقده مرحوم اولدی یکرمی بش سنه فارس واهوازه حکم ایلدی اوغلی الملك العزیز
ابو منصور فلاستون پولادستون معربی در یرینه کچوب برادری الملك الرحیم ابو علی کیخسرو
بونکله نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانکا فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز قرق
سکزده ملك عزیزی طوتوب قلعه یه قودی وال بویه دولتی بونده آخر اولوب شبانکاریلر
ظهور ایتدی دولت شبانکاره بونلرك نسلی اردشیره چقار امیر فضل بن حسن که فضلویه
دیمکله معروفدر پدری واجدادی سپهسالار فارس ایدی تاریخ مزبورده ابو منصوری حبس
ایدوب ملك فارسه مستولی اولدی دورتیوز التمش دورنده الب ارسلان وزیری
نظام الملك اوزرینه کلوب برطرف ایتدی بوندنصکره نظام الدین محمود بن
یحیی که قهنویه دیمکله معروفدر شبانکاره حاکمی اولدی ایجده دار الامارہ بنا ایتدی
بعده اوغلی امیر مبارز الدین بر ییل انك اوغلی نظام الدین ودیکر اوغلی ملك
مظفر محمد التیوز یکرمی دورنده حاکم اولوب غایت هنرمند وفضیلت پرور ایدی اللی
سکزده

سکزده هلاکو محاصره ایدوب شهید اولدی مغول دار الاماره یی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل و برادر زاده سی نظام الدین اوچ سنه و بونک برادری نصرة الدین
ابراهیم ایکی سنه و ملک جلال الدین اون یدی سنه و بهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم
اولوب بونلردن صکره غیاث الدین و نظام الدین وارد شیر نزاع اوزره حکومتده ایکن آل
مظفر بونلری برطرف ایدوب مملکته مستولی اولدیلر دولت آل مظفر امیر مظفر پدری
غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید و شجیع اولمغله یزد حاکمی آتابک یوسف شاه
یانده طوروب ارغون خان اوردوسندن یساول خدمتن الدی و غازان خان هزاره
امارتنی ویروب یدیوز اون اوچده شبانکاره ده وفات اتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد
ابو سعیده انتساب اتدی و یزد حاکمی اولدی یدیوز اوتوز اوچده کرمانی الوب بعده فارسه
مستولی اولدی یدیوز التمشده اوغللری شاه شجاع و محمود کوزینه میل چکدیلر جلال الدین
شاه شجاع یرینه چکدی سکسن التیده وفات ایدوب اوغلی زین العابدین والی اولدی
بونک نوبتنده تیمور فارسه مستولی اولوب شاه یحیی انک طرفندن فارس والیسی قالدی
بعده برادری شاه منصور خروج ایدوب فارسی مزبورالندن المش ایدی تیمور کیرو
شیرازه کلوب مزبور جنکده مقتول اولدی و سائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام اتدی
یدیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر دولت اینجویان جنکیز یان عصرنده اینجو لفظی
املاک خاصه پادشاهی دن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه بن محمد شاه که اینجو شاه
فارسدن ایدی سلطان ابو سعید دولتنده اول خدمته موکل اولوب بیحد مال و املاک ایدندی
و اول دولتده مرجع اولوب بر و بحر فارس و کرمان و شبانکاره یی ضبط ایلدی یدیوز اوتوز
التی ده ابو سعیدک وفاتندن صکره ارپاخان مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی
مسعود شاه رومه کتمش ایدی ارپاخان موتندن صکره شیرازه کلوب مستولی اولدی
التی یوز قرق اوچده مقتول اولوب برادری امیر شیخ ابو اسحاق یرینه چکدی بر مدت ضبط
اتدکدن صکره مبارز الدین محمد مظفری فارسه مستولی مزبوری ازغاج و برقاج
دفعه جنکله یدیوز اللی دورتده محاصره و شیرازدن اخراج ایلدی بالاخره اللی سکزده
قتل اولنوب اینجو دولتی زواله ایردی دولت کاکویه دیلمیاندن مجد الدوله رستم مادری
سیده خاتون دایسی ابو جعفر محمد کاکویه اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز
قرق اوچده مزبورک اوغلی ابو منصور فرامرزی اصفهاندن چقاروب یزد حکومتنی
ویرمشیدی پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایلدی ابو کالیجار کرشاسف
ابن محمد کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیوز اوتوز یدی ده سلجوقیلر الوب مزبور شیرازه
واردی اهوازحاکمی قرق اوچده وفات اتدی امیر علی بن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوز اوتوز التی ده قره ختاییلر جنکنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتی قزلرندن نیابت طریقیله اتباعندن سام بن وردانه ویردی مزبور د

امیر علینك نیجه آثاری وار ایدی جمله دن مشهد علی رضایه بشیوز اون بشده صو ر چکدی
دولت اتابکان یزد چون سام بن وردان امیر علی قزلرندن نیابت طریقیله یزد حاکمی اولدی
بر عالی مدرسه بنا ایلدی حلیم کمسه اولمغله حکومتی برادری عز الدین لنکره فراغت ایدوب
بشیوز طقسانده دنیادن کتدی لنکر جری و بهادر ایدی کاهی سلجوقیلر طرفندن شیراز
واصفهان والیسی اولدی التیوز دورتده وفات ایدوب اوغلی وردان زور یرینه کچدی اون
ایکی ییل سوروب صکره برادری ابو منصور سپهسالار حاکم اولدی سلطان قطب الدین
خلج دیرلردی تارك دنیا اولوب التیوز اون التی ده وفات اتدی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب
اون اوچ سنه سوردی و فاتندن صکره اوغلی سلغرشاه والی اولوب سلغر ابادی یاپدی
بعده اوغلی طغی شاه یرینه کچوب التیوز یتمشده انتقال اتدی صکره اوغلی علاء الدوله
جلوس اتدی التیوز یتمش اوچده بر سیل عظیم کلوب یزدی خراب ایلدی شهرلی بردپه
باشنه خانه لر یاپدیلر سر جم محله سی دیمکله مشهور اولدی حالا سرجم دیرلر آید صکره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابه لرینی و باروی
شهری تعمیره سعی اتدی لکن عیاش اولمغله حکومت ایده میوب سلطان غازان اوزرینه
عسکر کوندردی یوسف شاه سیستان طرفنه کیدوب حکومت یزد بونده آخر اولدی
ومغول دیوانی تصرفنه کیردی دولت سلغریه بونلره فارسی اتابکلری دیرلر مودود بن
سلغر اولادیدر اتراکدن سلغر قوم وقبیله سی ایله خراسانه کلوب ساکن اولمش ایدی آل
سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله سی فارسه واروب
کوه کیلویه ده یایلا و قشلردی چون بشیوز اللی ایکی ده فارس والیسی یاوزانه
سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سنقر بن مودود که سلطان محمدك ولد
صغیرینی تربیه ایدر اتابکی ایدی فارس والیسی نصب اولندی اوج سنه ضبط ایدوب
برادری تکله مکری ایله محبوس اولدی شیرازده بو سنقرك جامعی و رباطی واردر تکله دخی
بر خان بنا ایلمشدر سنقردن صکره برادری مظفر زنکی والی اولوب الب ارسلان لنکرینی
بوزدی و بشیوز یتمشده وفات اتدی اوغلی مظفر تکله یرینه کچوب طقسانده وفات اتدی
شیرازده بازرکان خانی بونکدر سنقر اوغلی طغرل بو تکله نزاع اوزره اولوب ارالرنده نیجه
جنکلر ظهور ه کلدی و فارس مملکتی بونلر نزاعنده خراب اولمشیدی بالاخره طغرل کرفتار
اولوب طقسان طقوزده کوزینه میل چکلدی تکله وفاتندن صکره برادری مظفر
ابو شجاع سعد بن زنکی یرینه کچوب عدل و داد ایله فارس مملکتنی آباد ایلدی شیخ سعدی ذکر
ومدح اتدیکی او زن عاقل و عادل پادشاه ایدی التیوز اون سکزده وفات ایدوب اوغلی
مظفر ابو بکر یرینه کچدی و باباسی مسلکنه سالك اولوب بو طبقه نك کامکاری قوپدی
التیوز اللی سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد و بونك اوغلی محمد و عمی زاده سی محمد
شاه بر ایکیشر سنه حکم ایدوب التیوز التمشده مغول استیلاسیله رفع اولندیلر سعد بن

ابی

ابی بکر قزی انس خاتون بر سنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجك بو
طبقه سلسله سی اخر اولوب فارس مملکتی مغول جانبندن ضبط اولندی صکره مظفریلو
النه کیروب تیمور ظهور ایدنجه انلر حکمنده قالدی بعده اولاد تیمور نوابی ضبط ایلیوب
صکره شاهلر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در فصل ۱۳ در مملکت خوزستان
ولورستان اوتوز برنجی فصل خوزستان بیاننده در لفظ خوز ضم خاء معجمه و زاء معجمه ایله
بر قومك اسمیدر که مسکنلرینه خوزستان واهواز دخی دیرلر زمینی دوز صحرا اقر صولری
وافر ولایتدر حدودی غربنده عراق عربدن واسط جنوبنده عبادا نندن مهرویانه ودورقه
وارنجه سواحل بحر وحدود فارس که بو ضلع مقوسدر شمالنده عراقدن صیمره وکرخ
ورود باد وجبال لور حدود دجیله وارنجه وشرقنده فارس ایله اصفهان اراسنده اقان نهر تاب که
بعض خوزستان صولری اکا قاریشوب مهرویانه قریب یرده دریایه دوکلور بو مملکت
فارس ایله بصره اراسنده دوشر اطرافی عراق عرب وکردستان ولرستان وفارسه اولاشور
حدودنده ماه رویاندن عباداند حذاسنه وارنجه بحر فارسدن کرن دیلدن غیری دکز بوقدر
تستر وجندیسابوردن غیری طاغ وقوم سالی یری اولمیوب اکثری ارض رخوه ومستویه در
اصلا قار و بوز اولماز الا رامهرمز سوادنده اولور وقویی صویی ایچمزلر دجله یه قریب یرلری
صولی وبعید یرلری خشکتر هواسی کرمدر اکثر یرنده خرما بیتر وامراضی چوق در اما میوه
وغله سی وافر اولور اطرافی جمله نیشکر مزارعی در خصوصا عسکر مکرم وقومی عرب وعجم
دلن سویلر خاصه خوزی لسانن استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق کبی در اکثر بخیل وبدخو
صاری بکزلو ونحیف وخفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبنك انده رواجی واردر یهود
ومجوس چوق نصارا از در اهواز خلقی اکثر شیعی وحنفی اولوب حمامده ستر عورت اتمزلر
ورنج اتمکی یرلر بقره بنزلر بو مملکتك نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اون ایکی پاره شهری واردر
حقوق دیوانیه سی خلفا زماننده اوچیوز تومندن زیاده ایدی صکره بر بوچق تومنه اندی
دار ملکی تستر نام شهردر ضم تاء مثناة وسین مهمله ساکنه وفتح ایله ششتر معربیدر عامه
ششوستر دیرسکسن التی بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق درجه عرضده هرمز بو راوزرنده
بر بلده قدیمه در قاموسده طوفاندن صکره بونك سوری یر یوزنده بنا اولنان سورلرك اولیدر
دیو یازر بلده مزبوره بر مرتفع یرده اولمغله شابور نهر مزبور اوزرینه بر عظیم سد بنا ایدوب
بر میل قدر صویی شهره قالدردی اول اجلدن اول بنده شادروان دیرلر حمد الله ایدر
بو شهری هوشنك بنا اتمشیدی خراب اولدقده اردشیر تجدید اتدی واسب شکلنده قلدی
شابور بو شهرك صوینه بر عظیم بند چکوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایلدی
که ولایت تستر مداری اول دشت اوزرینه در مسالك الممالکده اول بنددن محکم بند اولماز
دیمشدر لکن فارسده عضد الدوله بنا اتدیکی بند امیر بوندن اعظم ومستحکم در بو شهرك
دورت دروازه سی واردر هواسی غایت کرم اولوب اکثر تابستانده باد سموم اسر اما صویی

غايت لطيف وهاضمدر اكا بناء خلقى غليظ ديكلر بو لرضرر اتمز پنبه ونيشكر وغله سى وافر اولور وبونده ايو قماشلو ودیبالر طوقنور وبرنوع برنج اولور كه غايت خوشبوى دراكا پنج انكشت ديرلر بونك قحطلغى شيرازك اوجوزلغندن يكدر خلقى اكثر سياه چرده ولاغر اولوب ايچلرنده مالدارى آزدر بوشهرك مقابرى وسط بلده ده وجامعى وسطى سوقده در دورت شكاركاهى واردر برى رخش آباد كه اون بش فرسنخ طولى واون ايكى فرسنخ عرضى ايكنجى ورق كه يكرمى فرسنخ طول اون فرسنخ عرضى اوچنجى مشهد كوفى كه اون فرسنخ ايله التى فرسخده دوردنجى جويزه كه يكرمى فرسنخ ايله اون ايكى فرسخده خوب علفزارلردر نهايت اسيسى غايتده اولمغله بهارك قرقى گچدكدن صكره غربا اقامته طاقت كترمز وغله سى شمس قورده ايكن بچيلور جوزايه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سكسن بش درجه طول اوتوز ايكى درجه عرضده بر بلدهٔ قديمه در وناحيهٔ عظيمه در هرمزشهر وسوق اهوازدخى ديرلر سلفده خوزستانك عتيق دارملكى ايدى بوشهر ايكى بولك ايدى برى جانب فارسى برى جانب عراقى بر جزيره كبى ايدى كه نهر بويك شقى احاطه ايدر وايكيسى اورته سنده اجرا ايله مبنى قنطرهٔ هندوان واكا مشرف بر مسجد لطيف وار ايدى عضد الدوله بنا تمشيدى بونهرك اوزرنده دولابلر وساقيه لر قوريلوب شهرك حوضلرينه يوكسك يرلره صو ايرشدررردى بوندن اشاغى بر بندده صو ايركلوب بركول كبى اولوب اوچ يره كيدرنيجه مزارعى سقى ايدر اهوازده بو صولر اوزرنده بغداد كبى كميلر كزوب اشاغيسندن بصره يه وارنجه كيدر صولر اوزرنده وافر دكرمنلر واردر بوندن اصفهان سكسن فرسنخ وعسكر مكرم بر منزلدر بوديار خاصه سندن برى بوكه اصناف طيبك جمله سى انده وارسه رايحه سى كيدوب شويله قالور هواسى كثيف وطوباني چوق حماسى دائما يردر خلقنك يوزنده حمرتدن اثر كورنمز بلاد اهواز بونلردر عسكر مكرم اهوازدن اون فرسنخ غربده خرده عقربى چوق برشهر اولوب سكر وفانيد عسكرى بوكا منسوبدر سلفده برقريه ايدى حجاج كندى طرفندن مكرم بن الغررى عسكر ايله حرداد بن فارس محاربه سنه كوندردكده قريهٔ مذكوره يه قونوب برمدت انده اقامت اتمكله عسكر انده بنالر احداث اتديلر صكره برشهر اولدى اهوازده بوندن غيرى احداث اولنمش بلده يوقدر ديو صاحب تقويم تحرير ايدر لكن نزهه ده بر بلدهٔ قديمهٔ عظيمه در اولا طهمورث بعده شابور بنا اتدى خوزستانده بوندن هواسى خوش بلده يوقدر ديو يازار وهفت اقليمده بوشهر حالا خراب اولندوغى مسطوردر بوندن تستر سكز فرسخدر طيب سكسن دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده واسط ايله اهواز ارا سنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قريه يدى فرسنخ تخمين اولنور شارح كشاف طيبى بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسنخ يرده بر بلدهٔ قديمه در قلعه سى شابور بنا ايدوب رومدن سوردوكى خلقى بونده ساكن قلدى واسمنه شابور خوره ديدى بستانلرنده تورنج اولور وقبر دانيال غربيسنده در بخت نصر سبينده انده قالمشيدى ديرلر

حين فتحده انده بر تابوت بولنوب دانيال تابوتى اولمق اوزره قوم شوش توقير ايدوب قحط
غلا زمانلرنده چقاروب انكله استشفاع ايدرلردى ابوموسى الاشعرى شهر اوكندن
چكن نهر كارنده طاش وكرپچ ايله بر زير زمين ياپدروب ايچنه قودى ونهر سوسى اوزرينه
اقتدى بر پيغمبرك جسدى خلق النده اولمسن ديو تعظيما ناپيدا اتدى بو شهر دخى حالا
خرابه در جنديسابور كند شابور معربى در سكسن بش بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق
درجه عرضده خوزستان قاعده سى بر بلده حصينه واسعه در شابور بن اردشير ياپوب
ذوالاكتاف تجديد وزياده ايلدى هواسى كرمسيرو بدر نيشكرى چوق اولوراكنى وخرماسى
دخى وافردر بوندن تستر سكز فرسخ وسوس التى فرسخدر جباء سكر مكرمه سكز فرسخ
يرده خرماسى چوق بر بلده در شكرى دخى وافر اولور واسع ناحيه سى وانهارى وقريه لرى
واردر معتزله كبارندن ابو على جبائى بوكا منسوبدر ضم جيم وفتح وباء مخففه ايله درمشددخى
استعمال اولنور رامهرمز سكسن التى درجه طول اوتوز بوچق عرضده هرمز بن شابور
بناسى بر شهر ونواحى اهوازدن بر ناحيه در هواسى كرم غله وپنبه ونيشكرى فراوان ير
اولوب بوندن اهوازه اون طقوز فرسخ تخمين اولنور ولطيف تماشا اشلنور عضد الدوله بوننك
سوقى ايچنده بر جامع لطيف بنا اتمشدر بو شهر خورما ايچلرى باغچه لر اراسنده قالمشدر كوزنمز
سلمان فارسى وفضلادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر رستاق الزط يعنى زوت بازارى
نواحى اهوازدن رامهرمزه يدى فرسخ يرده بر ناحيه در هواسى غايت كرم لكن معموريردر
حايزان اهواز نواحى سندن بر معمور ناحيه در حومة البط وحايزان ايكيسى بر ارماق اوزرنده
هواسى لطيف ياپلاق ناحيه لردر حوبزه شابور ذوالاكتاف بناسى بر شهر وسط وكرمسيردر
لكن هواسى سائر خوزستان شهرلرى هواسندن ايو اولوب غله وپنبه ونيشكرى وافردر
نزهه ده اهوازدن غيرى بو شهرى باشقه يازار دزفول سكسن دورت درجه طول اوتوز بر
بوچق درجه عرضده جنديسابور قربنده نهرك ايكى طرفنده بنا ايلدى ونهر اوزرينه قرق
ايكى كوز بر عظيم كوپرى ياپدى اون بش ذراع عرضى وارايدى پل آبديسك ديرلردى
شهر دخى اول كوپرى اسميله تسميه اولندى شهرك اشاغيسنده بر بيوك اللى ذراع مرتفع
بر دولاب بنا اتدى كه شهرك صولرى اول دولابدن توزيع اولنور بو شهر حدودنده زرين
درخت ديرلر صارى چچكلى درختستان واردر شكوفه سى چوق اولور لكن ثمر ويرمز دستكرد
تقويمده دستوا يازار اهواز شهرلرندن هواسى غايت كرم ومتعفن بر شهر در هرمز بن شابور
بناسيدر ديرلر طپراقدن محكم بر قلعه سى واردر سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرك
مجتمعه سنده ايكى جانبنه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع كوپروسى
وارايدى التندن كميلر كچردى بونك جانب عراقيسى جانب فارسيسندن معمور اولوب
جامعى دخى اول بولكه دوشمشدر مشرقان جوى دشت آباد اوزرنده سكسن بش طول
اوتوز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحيه سى واردر جمله كرمسيردر طرارك بر شهر وسطدر

وامرنشکری اولور سائر یرلرده اولقدر وافر اولماز سنه لیل ارطانه دورت فرسخ یرده خوزستان
نواحیسندن برناحیه دررجان سوس قربنده بر بلده در قباد بن فیروز همدانی خلقنی سوروب
فارس ایله اهواز اراسنده رجان نام شهری یاپوب اسکان ایلدیکی بعض کتبده مسطوردر
حصن مهدی نهر تستر بحر فارسه دوکلدوکی یرده سکسن دورت بچق درجه طول اوتوز
بوچق عرضده بربلده در بحره قریب ثغر و بندر اولمغله حصارنی مهدی بنا ایدوب اکا
نسبتله مشهور اولدی خانلری وصوکارنده جامعی واردر نخیلی و مزارعی وافردر خوزستان
صولری اهوازدن دورقدن کلوب بونک یاننده مجتمع اولور و بحرک مد وجزری ایله مد وجزر
ید ربوندن سوق اربعا اون التی فرسخدر دورق فتح دالله سکسن بش درجه طول اوتوز بچق
درجه عرضده اهواز بلادندن برشهر صغیر و قلعه در نهردن عراق جانبنه دوشر واسع سوقی
واردر فارس و کرمان حجاجنک یولی بوکا اوغرار بوندن عسکر مکرم دورت مرحله تخمین
ولنور بندر ماجور بحر فارس کنارنده سکسن بش بچق درجه طول اوتوز بچق عرضده
دورقدن ایکی مرحله برشهردر باسیان نهر تستر اوزرنده بربلده متوسطه در باسان
دخی دیرلر بوندن حصن مهدی ایکی مرحله در قره دن و نهر ایله واربلور دورق دخی اویله در
متوث قرقوب ایله اهواز اراسنه دوشر بربلده در کرخه بربلده صغیره در یوم الاحدده
بازاری طورر حصینی وبستانی واردر بصنی نهر دجیل کنارنده برشهردر ایکی محکم حصنی
واورته سنده نمار کاهی واردر انده لطیف یرده لر وصوفلر اشلرلر مبارد کبری وصغری
ایکی معمور خرماسی چوق ناحیه لردر ایدجر امهرمز ناحیه سنده بربلده صغیره در ثلجی
اولور اهوازه کتورلر شعب سلیمان نهرندن ایچرلر بطیخی چوق وشمالیسی مسدود اولمغله
هواسی بددر لور تقویمده رستاق خوزستاندن یازار لکن تستر ایله اصفهان اراسنده
طولا وعرضا التی مرحله برناحیه وطاغلردر خلقی اکراد و مستقل حاکملری واردر سلفده
خوزستاندن ایدی حالا افراز اولنمشدر لورستان دیرلر ایکی قسمدر بری کوچک
وبری بیوک لور کوچک برمعتبر ولایتدر حقوق دیوانیه سی اتا بکلر زماننده یوز تومن
قدر ایدی لور بزرک دخی اکا قریبدر لورکان انده بر کوچک شهر اولوب هواسی بد صویی
نا کوریده در انکوری چوق اولور سوق اسل اهواز ناحیه سندن برناحیه در بونک قربنده
برطاغ واردر اندن دائم آتش چقوب کیجه اطرافنی روشن ایدر و کوندز دخان کورینور
اسمانه پیوسته اولور بعض نسخده بونلردن غیری اهوازده کلیوان ارم سلیمانان بازار حایزان
حومة البنان نام شهرلر یازلمشدر تفصیلی معلوم دکلدر انهار خوزستان صولرینک
اکثر نده کی یورر بیوکی نهر تستردر کوه زرد وجبال لوردن چقوب اوتوز فرسخده تستره
ایریشوب قریب المسافه اولمغله سرد کلور وصویی لطیف وهاضمدر شابور تسترده
بو نهر اوزره برشادروان یعنی بند یاپوب صویی اوج بولک قلدی وکرد اکرد تستره
کتوروب دورت بلوکی غربیسندن وایکی بلوکی شرقیسندن جریان ایدوب حدود

عسکر

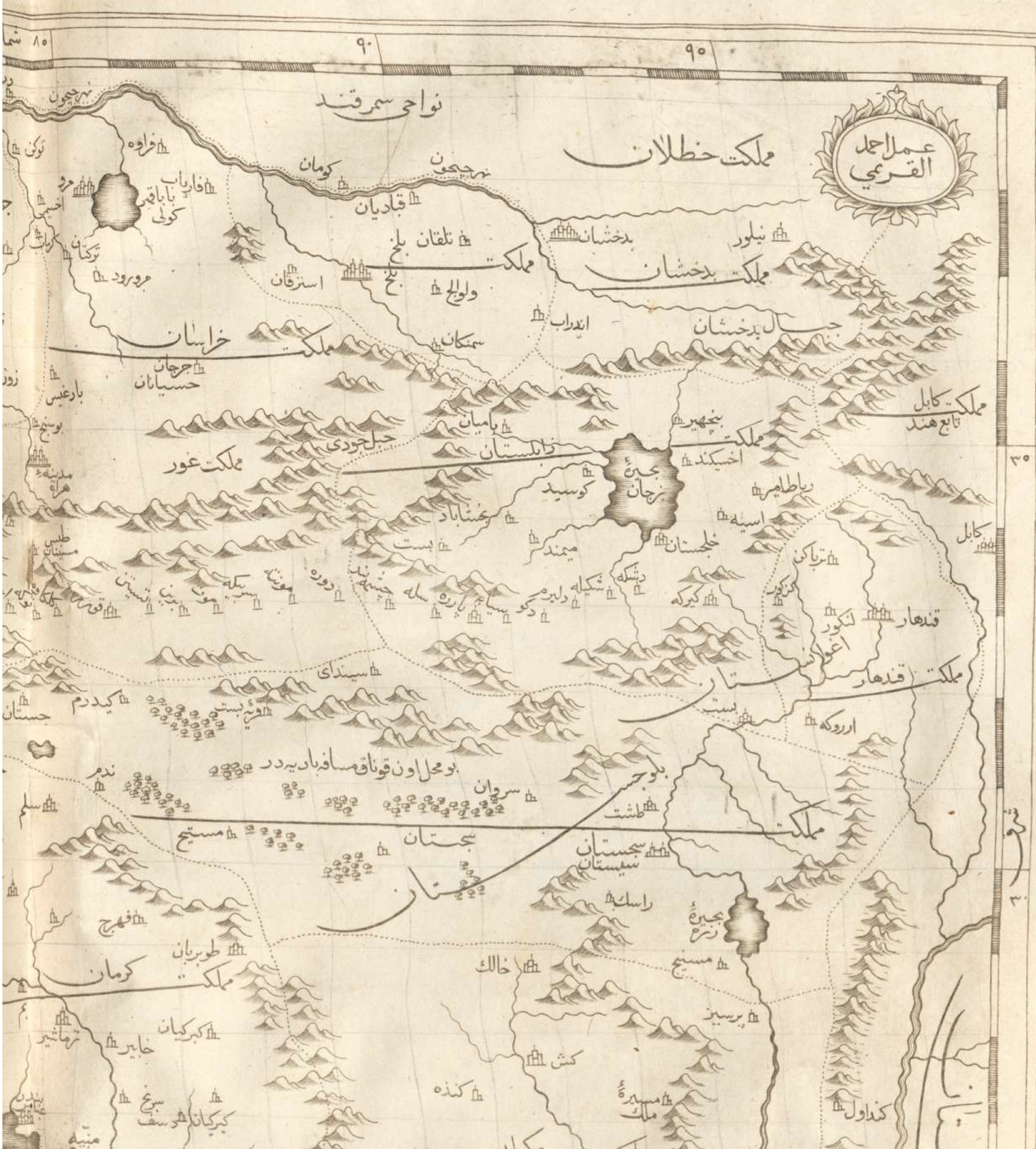
عسکر مکرمده ایکیسی متصل اولوب نهر دزفول ونهر کرکه دخی بو کا قارشدقدن
صکره اهوازی چوب نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره شط العربه یعنی دجله‌یه دوکلور
طولی سکسن فرسخدر تقویمده نهر تستر حصن مهدی یاننده دریای فارسه دوکلور
دیدیکی دخی بونده در زیرا احسن التقاسیمده مسطوردر که نهر اهواز ودجله بحره دوکلور
ایکیسنک اراسی چولدر سلفده اهوازدن نهر ایله بحره واروب دجله‌یه کیرر لر وابله‌یه
کیدرلردی بو یول خطرناک اولمغله عضد الدوله نهر اهوازدن نهر دجله‌یه بر نهر عظیم اجرا اتدی که
طولی دورت فرسخ ایدی حالا کمیلر اندن کیدرکلور پس بو نهر ایکی بولک اولوب بری دجله‌یه
بری دریایه دوکلور نهر دزفول لور بزرک طاغلرندن چقوب جندیسابور ودزفول ومشرقانی
چوب نهر تستره قاریشر طولی التمش فرسخدر نهر کرخه بوکا نهر سوس دخی دیرلر
لوکوه اروندن چقوب دینور وکولکو وسیلاخور وخرم آباد صولری ایله جمع اولور
وحویزه ولایتنی چوب نهر دزفول وتستره قاریشوب شط العربه دوکلور طولی شط العرب
ایله یوزیکرمی فرسخدر نهر مشرقان نهر تسترک بر بلوکیدر تستردن عسکر مکرمه وارر
انده اوزرنده بر عظیم کوپری واردر بوارماقدن اهوازه کیدرلر التی فرسخ صو ایله کیدیلور
بعده نهرک صویی دوکنوب خرقی قالور ایکی فرسخ دخی قره‌دن کیدرلر بو نهر قصب السکر
مزارعنی سقی ایدرک تمام اولور خوزستانده بو نهر مجراسندن معمور یر یوقدر دیرلر کوه
زرده لورستانده درآب جوی سر دکه سرچشمه زندرود اصفهاندر ونهر تستر باشی
بوندن چقار لور کوچکده هوبن کوه واردر انده مر قشیشا معدنی اولدوغی حمد الله
تحریر ایدر مسافات مسالک خوزستان پارسدن عراقه ایکی یول واردر بری بصره‌دن
بری واسطدن بصره یولی ارجاندن اسله ایکی مرحله اندن ویران نام قریه بر مرحله اندن
دورق اندن باسیان بر مرحله اندن حصن مهدی ایکی مرحله بو ایکی مرحله‌ده صو ایله
دخی کیدیلور دورقدن باسیانه کلنجه نهر ایله کتمک آساندر حصن مهدی‌دن ایکی منزلده
سابه‌ واریلور کار دجله‌ده آخر حد خوزستاندر بونده دجله چکیلور اما واسط یولی ارجاندن
بازار سنلیل بر مرحله اندن جندیسابور وقرقوب وطیب بر مرحله دراندن عمل واسطه
واریلور عسکردن اهوازه بر مرحله اندن دورق اوج مرحله وعسکردن واسطه بر یول
دخی واردر تستر اوزرینه کیدیلور عسکردن ایدج دورت مرحله واهوازدن رامهرمز
اوج مرحله بو اوجی مثلث دوشمشدر عسکردن سوق اربعا بر مرحله اندن حصن مهدی
بر مرحله سوسدن بصنی وبردون بر مرحله واندن متوث بر مرحله در تستردن عسکر
بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن مهدی‌دن ابله اون فرسخ دورقدن بصره
بر مرحله مسافه در احوال ملوک هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره خوزستان حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه زمانده فتح اولندی اوزمان حاکمی اولان هرمزان صلح ایله مدینه‌یه
واروب اسلامه کلدی بر روایتده بودیارلرک بعضی ابوموسی الاشعری سعیی ایله تسخیر اولندی

صکره بنی امیه وآل عباس عاملری حکم ایلدیلر وفارس وجبل مملکتلرنده ظهور ایدن
دولتلر دخی نوبتلرنده ضبط ایتدی ومخصوص برایکی دولت دخی خوزستانده ولورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر انلرک بری لور بزرک دولتیدر بونلره آل فضلویه واتابکان
بزرک دخی دیرلر زیرا اولایت لورستان ایکی قسم قلنوب ایکی برادر اوچیوز تاریخنده
ویرلمش ایدی برینه لور بزرک و برینه لور کوچک دیدیلر لور بزرکده فتح الدین فضلویه که
کنجسرو نسلندن ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی و بونک اوغلی ابراهیم
اتباعیله کوچوب مغارقینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونک اوغلی محمد آذربیجانه کلوب
قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه سردارلق ایدوب
بشیوز سکسن دورتده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم اولوب برادری هزاراسب
دار الخلافه ده ایدی اکثر املاک لورستان اکا اقطاع ویرلدی کلوب اوتوزدورت ییل حکومت
اتدی صکره عماد الدین ابو طاهر بن محمد برینه کچدی التیوز یکرمی التیده وفات ایدنجه
سوردی یوندن صکره اوغلی نصرة الدین هزاراسب حاکم اولوب تکله بن زنکی عسکری ایله
جنک ایلدی غالب کلدی التیوز قرق التیده وفات ایدوب اوغلی مظفر الدین تکله برینه
کچوب سعد بن زنکی یه غالب اولدی ولور کوچک حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی
دوکشوب یوزدی التیوز اللی التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول
ایله مدارا اتدی بونک زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره
وفات اتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب شجیع وبهادر اولمغله آبقا لکنی ابقا ایلدی التیوز
سکسنده کچوب اوغلی افراسیاب جلوس اتدی مغوله قارشی قویوب اوزرینه کلن
عسکری بوزدی بالاخره التیوز طقسان التیده کرفتار ومقتول اولدی بعده برادری
نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر ومدارا اتدی یدی یوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه
سوردی ملکی اوغلی یوسف شاهه وصیت اتمشیدی یکرمی اوچ ییل حکومتندن صکره
محمد مظفر کرفتار وحبس ایدوب اوغلی قالمامغله دولت بونده آخر اولدی امالور کوچک که
آل خورشید واتابکان کوچک دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقه ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیزیاندن شجاع الدین خورشید بشیوز
سکسنده والی اولدی حسن سلوکله لورستانی تسخیر ایدوب التیوز یکرمی برده کچدی
برادر زاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری ابو بکر بونی قتل اتدکدن صکره
بر مدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر برادری کرساسف برینه کچدی بونک ابن عمی
خلیل بن بدر غالب کلوب مملکتی ضبط اتدی سلیمانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده
مقتول اولدی برادری مسعود برینه کچوب اون سکز سنه حکم ایلدی عالم وفقیه ایدی
وفاتندن صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز یتمش یدیده ابقا قتل
ایلدی صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین وفلک الدین حسن شرکت اوزره ضبط اتدیلر

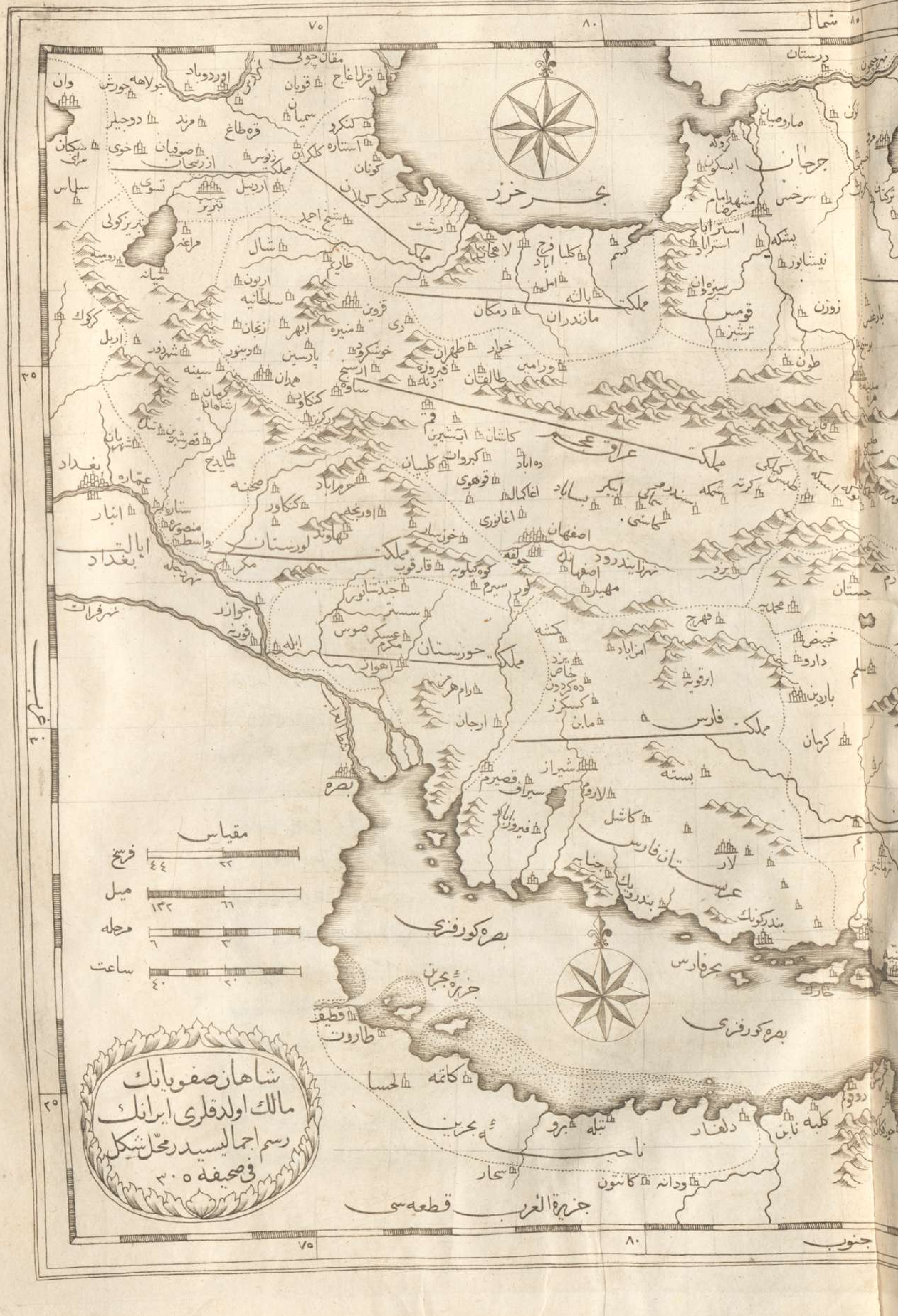
التیوز

التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر یرینه والی اولدی
صبدده قتل اتدیلر احفاد بدردن حسام الدین عمر یرینه کچوب آز زمانده فارغ اولدی
صمصام الدین الیاسی قتل اتمشیدی غازان خان قصاص ایچون انی دخی قتل اتدی
عز الدین حسین اوغلی محمد والی اولوب یدی یوز اون التیده وفات اتدی ابن عمی بدر الدین
مسعود یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده زوجه سی دولت خاتون نصب اولنوب صکره
هورتك برادری حسینه ویرلدی اون دورت ییل سوروب اوغلی عز الدین محمود والی
اولدی یدی یوز اللیده قتل اتدیلر اوغلی عز الدین یرینه کچوب عالیجاه اولدی یدی یوز
طقسانده تیمور محاصره ایدوب چقاردی سمرقنده کوندردی اوغلی سیدی احمد نصب
اولنوب سکز یوز دورنده باباسی عصیان تهمتی ایله مقتول اولدی دریسی صویلدی صکره
اون دورنده اوغلی دخی قتل اتدیلر عز الدین شاه حسین والی اولوب اطراف اکافه پنجه اورمش
ایدی تتش اوچده انی دخی قتل اتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه کچوب شاه اسمعیله تابع اولدی
صکره اوغلی اوغوز حاکم اولوب طقوز یوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه کچوب
قرق طقوزده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین
خان حاکم لورستان ایدی دولت مشعشع در خوزستان موسی کاظم اخفادندن سید
محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد بن فهد شاکردی اولوب شیخك علوم
غریبه ده بر کتابی وار ایدی مختصر اکن بو کتابی قراته القابلیه سن دیو بعض خدامه وصیت
اتمشیدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه بولندن اجلاف اعرابی کندویه مرید
ایدندی کندکچه بونلرك تشعشعی زیاده اولوب باشلرینه خلق اوشدی یالك قلیچی قارنلرینه
طوتارلر ایکی قات اکیلوردی روز برو زاشتهار بولوب ظهور ایلدی تمام خوزستانی
قبضهٔ تصرفنه الدی کندودن صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت اتدی
روح علی بن ابی طالب کندویه حلول ایلدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره
قالدیلر آخر کوه کیلویه حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه کچدی بونك
زماننده کار دولت رواج بولوب اتباعی الوهیت اعتقاد اتدیلر ارکان اسلامی قالدروب
راه زندقه یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب وسید علی والی اولوب شاه
اسمعیل بغداده واردقده خوزستانی بونلر الندن الوب طقوز یوز اون دورنده ایکیسنی
دخی قتل ایلدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی سید بدران یرینه
کچوب شاهه انقیاد اتدی سجاد بن بدران والی اولدقده کبر و اعراض ایلدی دولت رعناشیه
رعناش دزفول قریه لرندن بر قریه در قوام الدین رعناشی سید محسن اولادینك معلمی
ایدی اوغللری شیخ محمد دزفول حاکمی اولوب اخر حاجی برادرزاده سی خلیل یدنده
مقتول اولدی خلیل اندن صکره یرینه کچوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه
صمتنه دخی تهاون کوستردکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزرینه حواله ایلدی

شاه بو اثناده اولمغله خلیل رهـا بولوب طقوز یوز قرق بش ده وفات ایدنجه سوردی
اوغلی علی الدوله حاکم اولوب طرف خلافنه دردی شاه طهماس طقوز یوز قرق طقوزده
دزفوله کلوب علاء الدوله بغداده فرار اتدی غفـاری بو طبقه بونده ختم اولدی دیو یازار
بو تقدیرجه جمله خوزستان ولورستان عجم شاهلری تصرفنده اولور فصل ٣٢ در اقلیم
جبل یعنی عراق عجم اوتوز ایکنجی فصل اقلیم جبل دیدکاری عراق عجم ممالکی بیاننده در عراق
کسر عینله یا کثیر الشجر معناسنه اوله یا خود ایران شهر معربی اوله مطلق ذکر اولنسه عراق
عرب یعنی بغداد اولکه سی مراد اولنور بو مملکت دخی اکا مجاور و متصل اولمغله عراق عجم
دیدیلر حدودی غربده بعض عراق عرب و آذربیجان جنوبده خوزستان ولورستـان
شرقده مفازهٔ خراسان و فارس شمالده اذربیجان و دیلم ایله محدود در اطرافنده اقسامی
شمالده زنجان جنوبده ابهر و اصفهان شرقده ری و قزوین همدان وسط دوشر سلفده
بونك دار ملکی اصفهان ایدی صکره همدان اولدی حالا قزوین در عجم شاهلرینك تختی
اعتبار اولنور رحمد الله ایدر بو اقلیمك قرق پاره شهری وار در اکثرینك هواسی معتدل
و بردی کرم و سرد در طولی سفید روددن یزده وارنجه یوز التمش فرسخ و عرضی کیلاناتدن
خوزستانه وارنجه یوز فرسخ در سلفده بونك دورت شهری غایت معتبر ایدی اصفهان
همدان قم ری حقوق دیوانیه سی سلجوقیلر عهدنده ایکی بیك بشیوز یکرمی تومن ایدی
دیو جدی امین الدین نصر مستوفی خطندن نقل ایدر اما شمدی اوچ معظم شهری وار در
اصفهان قزوین همدان اما اصفهـان سکسن بش درجه طول اوتوز اوچ بوچق عرضده
الحاق طاغلر ارasنده بو شهر عظیم و قدیم در اکاسره عسکرینك مجمعی اولمغله سپاهـان
دیرلردی صکره اصفهان تعریب اولندی نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اصلنده دورت
قریه ایدی کران و کوسك و جوباره و دشت نام مذرعه لو قریه لرکه طهمورث و جمشیده
منسوب ایدی ابتدا کیقباد اول انی دار ملك ایدنمکله اطرافنه خلق کلوب تدریجله بیوك
شهر اولدی بختنصر بنی اسرائیلی سوردکده چوغی بو شهره کلوب آب و هواسنی بکنوب تمکن
اتدیلر و میل قدر یرده اولرینا اتدیلر حالا بو کا یهودیه دیرلر باشقه شهر کبیدر شهر قدیمه رکن
الدوله حسن بن بویه اون ایکی قپولی دوری یکرمی بر بیك ذراع بر بارو چکدی بو شهرك اون
ایکی محله سی وار در هر بری بر شهره بکزر اولرینك بناسی شام کبی طپراقدندر لکن طاشه بکزر
احسن التقاسیم صاحبی ایدر اسواقده برینك جامعنك یتمش ذراع مرتفع مناره سی وار در جمله در ابدن
بنا اولنمش اصلا بو بینه خلل کلمشدر اسواقنك کمی اورتولو و بعضیسی مکشوفه در هواسی یازده
قیشده معتدل اولوب باران زلزله و صاعقه امثالی نسنه لر و مار کزدم کبی کزنده جانورلری از اولور
غله یی دفن اتسه لر بر قاچ سنه طورر بو زلمز امراض مزمنه و وباسی کمتر اولوب
خاکی مرده یی حفظ ایدر آب زنده رود بونك قبله جانبندن کلوب کنارندن چکر بر قاچ نهر شهر
ایچنه آیریلوب جاری اولور اندن غیری قویلری دورت بش ذراع در و جمله قویی

عمل احمد القريمي
نواحي سمرقند
نهر جيحون
مملكت خطلان
مملكت بدخشان
جبال بدخشان
مملكت بلخ
مملكت خراسان
مملكت غور
جبل جودي
زابلستان
مملكت كابل تابع هند
مملكت قندهار
بحيرهٔ برجان
بحيرهٔ زره
سجستان
بو محل اون قوناق مسافه باديه در
مملكت كرمان
مملكت مكران
بو محل ريكستاندر
هرمز بوغازي
بحر محيط عجم
بحر محيط هند
عمان
مسكت
مدينهٔ هراة
كابل
قندهار
مكران
ٍ٨٥
٩٠
٩٥

شمال
جنوب
بحر خزر
بصره كورفزی
بحر فارس
جزیرة العرب قطعه‌سی
مملکت عراق عجم
مملکت فارس
مملکت خوزستان
مملکت لورستان
مملکت مازندران
مملکت آذربیجان
ایالت بغداد
عربستان فارس
ناحیه بحرین
جرجان
بغداد
تبریز
اصفهان
شیراز
کرمان
قزوین
کاشان
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
شاهان صفویانك
مالك اولدقلری ایرانك
رسم اجمالیسیدر محلّ شکل
فی صحیفه ۳۰۵

صولری دخی طتلو چقوب اقار صودن چوق اشاغی دکلدر غله سی وسائر
ارزاقی هر بار وسطدر وهر تخم کی غیری یردن ایلتوب اکلر اولکی یردن اکسك کلمزالا
انارکه بونده ایو اولماز بو حال دخی اصفهانك آب وهواسی ایلکنه دالدر زیرا انار متعفن هوادہ
ایو اولور مجربدر وهر بار میوه نرخی بونده غایت ارزانی در وا کثر لطیف ونازك اولور خصوصا
خربزه وسیبی غایت شیرین وخوبدر رومه وهنده کیدر وعلف خوار حیواناتی ایو اولور
واسع اوتلاقلری وشکارکاهلری وار در مرغزار بلاسان بیوك مرغزار در ایو باغلری
وباغچه لری خصوصا باغ نقش جهان که اشهر باغات ایران در شهر مزبورده مدارس
وخانقاه وابنیهٔ خیر جوامع ومساجد وافردر جمله دن سلطان محمد سلجوقی مدرسه سی که
بر عظیم صنم انك اشکی درهندیلر انی اغری التونه المق استدیلر سلطان مزبور بر میوب
برای ناموس دین مدرسه یه اشك ایلدی بو شهر خلقنك اکثرلونی بیاض ومردانه در
اکثر اوقاتده مجادله ومحاربه وفتنه دن خالی اولمازلر مغول عصرنده شافعیلر ایله
حنفیلر که قدیم الایامدن تعصب جنکنده ایدیلر حنفیلر مغولی کتوروب شافعیلری
قتل عام اتدکلری روض المعطارده مذکوردر بونك آب وهواسی لطافتنه فتنه سنك
کدری مقابل دوشمشدر اول اجلدن کمال الدین اسمعیل اصفهانی خلقندن شکایت
صددنده بو نظمی سویلدی تادردشت هست جوبان نیست ازکوشش وکشش چاره
ای خداوند آسمان وزمین پادشاهی فرست خونخواره تادر دشت راجو دشت کند
جوی خون راند او زجو باره عدد خلقشان بیفزاید هر یکی را کند بصد پاره وحدیثده
عبد الله بن عباس روایتی ایله یخرج الدجال من یهود الا اصفهان حتی یأتی الکوفه
وارد اولمشدر بو شهری کورنلر تقریرندن منقولدرکه ایکی بولك شهردر بری جهودستان که
همدانه دن بو یکدر بر بینه چولهالی دیرلر بغداد قدر وار اوله نهایت خانه لری سیرك وهر خانه نك
بر ایکیشر دونم باغچه سی واقار صویی ایچنده دوری نشوه اولمغله تربیه سز نسنه
تیمز لکن بلاد جبالده بونك کبی نعمتی فراوان شهر یوقدر وجمله فارس وکوهستان
وخراسان وخوزستان بندری اولوب تجاری اول دیارلردن بونده جمع اولور بی نظیر بزلر
وقماشلر طوقنوب اطرافه کیدر کحل اصفهانی اینسه مشهوردر نهر زنده رود اوزرنده
الله وردی خان اون یدی کوزبر عظیم کوپری بنا اتمشدر هر بری اورته سنده بر قصر ونشیمن
ایدوب شهرك تفرجکاهی اولمشدر شاه عباس کوردکده پسند ایدوب خان دخی هبه
ایلدی شاه اسمعیل انده حیوانات باشندن بر مناره یاپمشدر اصفهان میدانینك طرف
جنوبنده مرقد هارون مشهور اولوب شاه عباس انده بر لطیف حمام بنا اتمشدر که نظیری
نادردر ونیجه عالی عمارتلر احداث ایلدیکی روایت اولنور اصفهانك حقوق دیوانیه سی
سلغده او توزبش تومن ایدی نواحیسی ایله اللی تومن اولوب یالکز شهردن تمش یوك اقچه
خراج النوردی سکز ناحیه سی ودرتیوز اون برپاره کویی وار ایدی بو ناحیه طولا وعرضا

سکسن فرسنخ یر اولوب اون بدی بازاری طور ربیوك رستاقی واردر ناحیه لر بونلردر ناحیهٔ
جی حوالیٔ شهرده بتمش بش پاره قریه در طهران ومار بانان وجاوان وشهرستان انلردندر
بوشهرستانه شهر نو اصفهان دیرلر اسکندر یونانی وضع وفیروز ساسانی تجدید اتدی
ناحیهٔ مارببن اللی سکز پاره قریه در بونك اکثر یرنده باغلری بری برینه اولاشمغله جمله سی
برباغ کبی اولدوغنی شاعر بو بیتده اشعار ایدر ماربین که نسخهٔ ارمست آفتاب اندرو درم
درم است بوناحیه ده طهمورث برقلعه وبهمن برآتشکده بنا اتمشدر ناحیهٔ کرارج اوتوز
التی پاره قریه در اشکاوند وقبراوان بیوکلری اولوب بوناحیه نك دخی باغلری بری برینه
اولاشقدر ناحیهٔ قهاب قرق پاره قریه در صویی کاریزلردن ایچرلر وجه تسمیه دخی
بودر ناحیهٔ برحوار اوتوز ایکی پاره قریه در بیوکنه ویه جر دیرلر بونك دخی صولری
کاریزدر سائر نواحی جمله زنده رودن ایچرلر ویه جرده بهمن بن اسفندیارك برآتشکده سی
وار ایدی شاه عباس عصرینه دك بوناحیه خلقی آتش پرست ایدی انك زماننده مجوسیلر
آتشی قالدروب هنده کتدیلر جلال الدین آتشی انلر الندن الوب خزینه یه قودی ناحیهٔ
الخان یکرمی پاره قریه در کوپان ودلنجان وکلیشاد و بیوکلری ایدی ناحیهٔ بران سکسن
پاره قریه در اشکشان ودیرستان وفشاران وکوهان بیوکلری ایدی ناحیهٔ روندسنق
التمش پاره قریه در قصبهٔ فازفاو قورطان انلرك بیوکی ایدی ذکر اولنان سائر قریه لر دخی
قصبه کبی هر بری بیکر خانه یی واسواقی ومدارس وخانقاه ومساجد وحماماتی مشتمل
ایدی اصفهانه نیجه فضلا منسوبدر جمله دن علامه شمس الدین محمد بن محمود که التمیوز
سکسن سکزده وفات اتدی شارح تجرید واصفهانی قدیمدر وعلامهٔ مفسر شمس الدین
ابو الثنا محمود بن عبد الرحمن اصفهانی که یدیبوز قرق طقوزده وفات اتدی شرح طوالع
وتفسیر بونکدر و کمال الدین اسمعیل بن محمد که التیوز اوتوز بشده وفات اتدی شاعر مشهوردر
ری فتح را وتشدید یا ایله سکسن یدی درجه طول او توز بش بوچق عرضده برلدهٔ قدیمه
عظیمه ایدی حالا خرابه کبی در بوکا ام بلاد ایران وشیخ البلاد دیرلردی شمالیسی بسته هواسی
کرمسیر ومتعفن وصویی ناکوارنده وباسی چوق یردر بونك بناسی ملوك فرس قدماسنه
نسبت اولنور خراب اولمشیکن فریدون تجدید اتدی حضرت عمر خلافتنده قرظه
بن کعب انصاری یاخود نعیم بن مقرن فتح ایلدی عباسیاندن مهدی خلیفه پدری منصور
خلافتنده برقاچ سنه انده والی اولوب اقامت اتمکله بنا وتجدید اتدی ولدی رشید انده
طوغوب بوشهره اول زمان مهدیه دیدیلر بغداددن صکره مشرقده بومدن معمور شهر
یوغدی بردفعه خلقی عصیان ایدوب یوز بیکدن زیاده آدم قتل اولنمغله کرو خرابه
یوز طوتمش ایدی جنکیزیان فترتنده بالکلیه خراب اولدی شیخ نجم الدین دایه مرصاد
معباده ایدر شهر ری که مولد مدر اول فتنه ده یدیبوز بیك نفر قدر معتبر کیمسه درجهٔ
شهادته ایردی غازان خان زماننده ملاء فخر الدین برز معمور ایلدی لکن اولکی کبی دکلدر

سلقده

سلفده بونك سوادی بر بوچق فرسخ قدر اولوب اچندن ایکی نهر آقاردیلم جانبندن کلور
برینه نهر موسی دیرلر وصو یوللری وار ایدی جبل دماونددن غرب وجنوبه مفازه کارنده
واقع اولمشدر صویی چوق اولدوغندن اشجار واثماری وافر پنبه محصولی زیاده دربونده
معروف محله لردن دهك نوو بصرآباد وساربانان ومشهور دروازهٔ مرسیان که قزوین
سمتنه دردروازهٔ کوهك قسم سمتنه دردروازهٔ ساطر کوهستان عراق طرفنه در دروازهٔ
خراسان ودروازهٔ هشام قرمس سمتنه در معمور کاربان سرایلری وبازارلری چوق ایدی
هفت اقالیم صاحبی که ری شهرندندر دیمشدر که ری حالا دورت بلوك یازیلور سلفده
یازیلان اون بولکك باقیسی رستمداره الحاق اولنمشدر وبودیاره اول قدر خیر وبرکت نصیب
اولمشدر که تعبیر اولنماز قرقییل قدر شاهان عجم قزوینده اقامت اتدیلر قزوینك اکثر
ضروریاتنه کفایت ایلدی وکاشان خلقنك غله واکثر لوازمی ری دندر کذلك رستمدار
وساوه وقم بوشهردن منفعت بخش اولورلر ومیوه انواعی بونده غـــایت لطیف وفراوان
اولور خصوصا خربزه وانکور وانار ملیسی وشفتالو وانجیر وزرد الو وامرود بنك نظیری یوقدر
اول اجلدن فصل خریفده شهره سی دخی چوقدر قبر امام محمد بن الحسن فقیه و قبر
کسائی مقری بونده دربونك نسبتنده رازی دیرلر فضلادن نیچه وجود بوشهره منسوبلردر
جمله دن فرید دهر امام فخر الدین محمد بن عمر رازی که التیوزالتی ده وفات اتدی تفسیر کبیر
صـــاحبیدر وشافعی در ودیکر فخر الدین احمد بن علی حنفی که اوچیوز تمشده وفات
اتدی احکام قرآن بونکدر وشارح شمسیه ومطالع قطب الدین محمد بن محمد تحتانی که
التیوز یتمش ایکیده وفات اتدی ودیرلر که لص حاذق بوشهره نسبت اولنور بونك نواحیسنده
قلعهٔ طبرك جانب شمالده طاغ دبنده برقلعه در وولایت قصران که اول طاغك اوکنده در
وبو ولایت برقاج پاره قصبه سز قریه لر اولوب بیوکی قصران ایله تسمیه اولنمشدر انلرك
بری دخی فیروز رام که فیروز ساسانی بنا اتمشدر حالا فیروزان دیرلر غله سی و پنبه سی وافر
اولور اکثر اوقاتده اوجوزلق و بوللق در میوه قسمندن نار وامرود وعباسی وانکور
وشفتالو چوقدر نهایت کثرت اکلی حمادن خالی دکلدر وبودیار خلقنك اکثری شیعی در
ری ولایتنك حقوق دیوانیه سی اون بش تومن و بیك بشیوز دینار ایدی طهران هواسی
خوب بر معتبر قصبه در رامین سلفده بر قریه ایدی صکره قصبه اولمشدر رامین احمد
رازی ایدر حالا ری دار الملکنك بری طهران و بری رامین در طهران شاه طهماسب فرمانیله
معمور اولوب اسواقی مزین ومحلی اتدیلر حالا جداول انهـــار واشجار سایه دار وباغات
جنت آثار ایله سائر شهر ودیاردن مستثنی در بونك شمال طرفی شمیران دیمکله معروف
کوهستان وادیسی که جنان قطعه لرندن بر قطعه در سلفده اکا شمع ایران دیرلردی مضافاتنده
میوه اقسامی لطیف اولور اکا قریب ایکی فرسخ یرده کند سلفان دیمکله معروف کوهستان
دخی انجلین کثرت آب روان ووفرت درختان ومیوهٔ بی پایان ایله رشك ساز بوستان

جهانده رفو اکهنده امرود وشفتالوسی برمرتبه خوب ولطیف اولورکه کورنلر زبان کبی هر بار
اغزنده طوتمغه آرزو ایدر سکسن آلتی بوچق طول آتوز بش بوچق عرضده آب وهواسی
خوش وی دن ایو محصولی پنبه وغله ومیوه خلقی شیعی در سلطانیه سکسن آلتی طول
اوتوز طقوز عرضده بربلده محدثه در سابقا قزوین اتباعندن ایدی صکره دار الملك ایران
وباشقه بر تومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر بوکا تابع قلندی تقویمده بوشهر اذربیجاندن
یازیلوب لکن حمد الله نزهه ده بواولکه دن یازمغله اکا اتباع اولندی که دیمشدر بوشهرك
حصارنی ابتدا ارغون بن ابقا بنا ایلیوب اوغلی اولجایتو سلطان اتمامه ایرشدرمکله انك
نامیله مشهور اولدی قبری انده در یدی یوز ده تمام اولدی بروز برده صورلی قنسا تدن
مربع الشکل برحصاردر هر برکنی بش یوز ذراع سنك تراشیده ایله یاپلمش دیواری عریضدر
اوزرنده دورت آتلو یان یانه کیدر رجبال دیلمه برمرحله قریب بساتین واشجاری آزدر
لکن آب وهواسی لطیفدر اوچر دوردر ذراعدن صو چقار میوه سی اطرافدن کلور
علفزارلری وافر وشکارکاهی چوقدر بنا اولندقدن صکره اطرافدن خلق کلوب برمرتبه
معمور اولدی که هرصنعت وملت ومذهب اربابی طولدی اکثر فارسی سویلرلر حقوق
دیوانیه سی یکرمی اوتوز تومن اولور سلطان مزبورك تربه سی برعظیم هرمان مصرکبی
قطری یوز ذراع وارتفاعی یوز یکرمی ذراع بنادر بودکلو زینت وتکلف ایله قرق کونده تمام
اتدیلر وپادشاه ممالك محروسه ده اولان اکابر فضلا وسادات ومشایخی دعوت واول کنبد
عالی تحتنده عظیم ضیافت ایلیوب برجانبنده شیخ صفی الدین اردبیلی وبرجانبنده شیخ
علی الدوله سمنانی اوتوردی علی الدوله طعامی ییوب صفی الدین میل ایلمدی بعد الفراغ
پادشاه دیدی ایکی عزیزك اولولغنده شك یوق بری طعاممزی ییوب بری یمدوکنك حکمتی ندر
اکر حلال ایسه بری نیچون یمدی حرام ایسه بری نیچون یدی شیخ صفی ایتدی علی الدوله
حضرتلری بحر دریحك هرندن کر کسه پاکی یوقدر قبول ایدر شیخ علی الدوله ایتدی صفی
الدین حضرتلری شهباز دشهبسازهر طعمه یه قونمز بونلرك بری برینه ستایشی پادشاهه
غایت خوش کلدی کلی رعایتلر ایلدی قزوین سکسن بش درجه طول اوتوز یدی درجه
عرضده حالا دار الملك عراق عجم بر شهر معظمدر بونك فضایلنده چوق حدیث وارد اولمشدر
قزوین علماسندن امام رافعی بوشهر ایچون یازدیغی تدوین نام تاریخده ایراد اتدوکی
احادیثدن بری اعزو قزوین فانه من اعلی باب الجنة حدیثی در بو جهتدن قزوینه باب
جنت دیرلر حمد الله قزوینی اولمغله بوشهری کزیده نام تاریخنده مفصل بیان ایدوب
نزهه ده اجمال اوزره ذکر ایدر ایکیسنك خلاصه سی بودرکه شابور بن اردشیر چونکه قیصر
روم حبسندن رها بولدی وکلوب بو دیاره ایرشدی عسکرینه بو محلده یتشوب مبارك
عد ایلدی ونهر ابهر میانده شابور نام شهری یاپدی که اول زمان انده برکوچك
باغ وصومعه وار ایدی تدوینده مسطور اولدوغی اوزره حصار شهرستان قزوین شهر

مزبور

مزبور میاننده بر محله در و اول شهر تاریخ اسکندرینك دورتیوز اللتمش اوچنده بنا اولمشیدی
باروسنك اطلالی هنوز باقیه در و اول زمان شابور لشکرندن بر جمع دیلمیه لرشرنی دفع ایچون
انده محافظه ایدرلردی شابور عسکر چکوب انلر اوزرینه یورودی دریا کنارینه وارنجه انلری
قتل عام اتدی اول جهتدن دیلمیلر ایله قزوینیلر اراسنده محکم عداوت پیدا اولدی اما
بعضلر ایدرلر کاسره دن بری دیلمیلر ایله انده جنك ایدرکن کندی لشکری صفنده خلل کوردی
واتباعندن برینه ان کش وین دیدی یعنی ان کنج نکرو لشکر راست کن اول بوجاغی کورخللی
دوزلت معناسنه چون اول جانبدن فتح میسر اولدی اول موضعده برشهر یاپوب بو اسمیله
کشوین تسمیه اتدی وتعریب ایدوب قزوین دیدیلر حضرت عثمان خلافتنده ولید بن
عقبه که عراقین والیسی ایدی سعد بن العاصی بوولایته کوندروب اوان حصارده اطرافنده
ساکن اولدیلر کیده رك خلق تمکن ایدوب بیودی عباسیاندن هادی بالله موسی انك
اطرافنده برشهر دخی زیاده ایلدی که اکا مدینهٔ موسی دیدیلر اول شهر حالا محلهٔ ذوج
وجوسق دیدکلری در وغلامی مبارك ترکانی برشهر دخی الحاق اتدی اکا مبارك آباد دیدیلر
هارون رشید خلافتنده بونك خلقی دیلمیلر تعدیسندن امین اولمق ایچون مداین ثلثه یی
ودیکر محلاتی محیط بر بارو بناسنی امر ایلدی وبر جامع بنا اتدی اول زمان بارویه رشید آباد
دیرلردی هارون وفات اتمکله تمام اولمیوب صکره خلفا اهمال اتدیلر تا که داعی الی الحق
حسین بن زید قزوینه مستولی اولدی معتز خلیفه موسی بن بوقانی مزبور دفعنه کوندردی
موسی اکا ظفر بولوب ایکیوز دورت سنه سنده تمام اتدی وبرشهر عظیم اولدی صکره
بر خراب اولمشیدی فخر الدوله وزیری صاحب لقب اسمعیل بن عباد اوچیوز یتمش اوچده
فضایل قزوین حدیثلرینی کوروب تجدید ایدوب کندویه محلهٔ جوسقده صاحب آباد نام
منزلی یاپدردی دورتیوز اون برده سالار ابراهیم بن مرزبان دیلمی ایله اهل قزوین میاننده
اولان نزاع سببیله بارو بر خراب اولمشیدی امیر ابو علی جعفری مرمات اتدی وبشیوز
یتمش ایکیده وزیر سلطان الب ارسلان صدر الدین محمد مراغی دخی تجدید بارو ایدوب
طوغله قله ویدنلر یاپدی صکره لشکر مغول بو بنایی دخی تخریب اتدی دوری اون بیك اوچیوز
قلاج ایدی ایکیوز اوتوز برجی ویدی قپوسی وار ایدی شهر قزوین طقوز محله اولوب
ایکیسی اورتهده ویدیسی بو قپولره منسوبدر بری شهرستان وبری سرخ قپولر ابهر وارداق
وری ودامغان ودستجرد وذوج وجوسق حالا بارونك اثری بله قالمامشدر بو شهرك
هواسی معتدل وصولری قنواتدن باغی باغچه سی وافر در اوزمی وبادامی وفستقی چوق
اولور غرایبندندر که باغلری انجق بیلده بر کره صواریلور رشاهنی اوزمی غایت لطیفدر
قاون قاپوز دخی ایو اولور اکثر اوقاتده غله سی ومیوه سی اوجوز درشکارکاهی
وایو علفزارلری وار در شتر قزوین سایر یرلر دوه سندن معتبر وقیمتلو اولور
وبو شهره اوج فرسخ یرده برچشمه وار دریازکونی کرم هواده بوز باغلر شهرك

بوزی دوکنسه اندن کتوررلر بوشهرك نهرلری برف و باراندن اولمغله کرمادە ازآقار کیمی
شهره یتشمدن کسیلور جمله سی بش نهردر بری درجه منسوب که شهر اورته سندن آقار
وکاه شهره اندن خوف واردر زیرا مجراسی اوله مشرف در اکثر شهرك باغلری بوندن
صوواریلور انلردن غیری التی کاریزی واردر انلردن بری کاریز خمارتاش عمادی که اکثر محلات
قزوینده جریان ایدر بری دخی کاریز حاجی در هفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینك ایوسی آب
خمارتاش در بونامله بر زاهد خمسمائه ده اول کاریزی یاپدی شاه طهماس اوتوزییل قدر
بوشهری دار ملك قلوب انك عصرنده عمارت غایتده ایردی اسواق وحمامات وسائر تکلفات
جمله یرنده اولوب شاه عباس بر کاریز دخی زیاده اتدی وصوکتوردی صویی حالا شهر
وبازارده جریان ایدر قزوینی لر صحبت وهنکامه کیرلدکده ممتاز وعلم موسیقی دن اکثری
باخبر وسرفراز اولورلر نتکه بعض شعرا دیمشدر شاه را باید که باشد چار صنف از چار شهر
تا بود ممتاز دائم بر سر بر سروری از خراسان مطرب از قزوین انیس اصفهان عامل از تبریز
مرد لشکری ومقابر قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی
صکره باروچکلوب ایچری الندی مساجدی جامع کبیر مطلبی که شافعیه نك ایدی هر
کوشه سنی بر کیمسه یاپدی جامع حنفیه یی بشیوز قرق سکزده زاهد خمارتاش بنا اتدی
مسجد توت که اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایلدی شیعیلر عهد بنی امیه ده انده علی یه
لعن اولنوردی دیو اول مسجدی سومزلر براء بن عازب و زید بن خلیل طائی بوشهری فتح
اتدی حضرت عمر زماننده حصار شهرستان شابوری ایدی خلقی صلحله اسلام اظهار
ایدوب کیرودوندیلر عبد الرحمن حارثی تکرار لشکر چکوب کلدکده مسخر ایلدی اول
زمان صد قله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دردیوب برازجهود دخی ساکن اولدی هرون
شهره بار وچکدکده بعض همدانی وابهر وقامران ایله قزوینه الحاق ایدوب کون قندی
موسی بن بوقا رامنه و زهرا وخرقانین وطالقان کبی ناحیه لری الحاق اتدی جعفریان
حکومتنده زنجان وطارمین ورودبا دور رحمت آباد الحاق اولندی مغول نوبتنده افتخارلری ساوه
چوهری مضاف قلدیلر سکز ناحیه سی واوچیوز پارە قریه سی اولوب بش تومن شهردن
وبش بوچق دخی ناحیه لردن محصول النوردی فضلادن نیچه کبار بوشهره منسوبلردر
جمله دن ابن ماجه محدث وائمهٔ شافعیه دن امام رافعی ونجم الدین علی بن عمر کاتبی وذکریا
بن محمد که عجایب المخلوقات صاحبی در ابهر سکسن دورت بوچق طول واوتوز یدی بوچق
عرضده قزوینه اون ایکی فرسخ یرده کیخسرو بناسی برشهردر طرافدن قلعه سی وار
ایدی اتابك انوشتکین اولادندن بهاء الدین حیدر اکابر قلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه
اتدی بوشهر باروسنك دوری بش بیك بشیوز قولاج ایدی بونك هواسی سرد وصویی
شهر اسمیله بر نهردندر که سلطانیه حدودندن کلور وقزوین نواحیسنه کیدر وغله سی
ومیوه سی چوق وایواولور لکن اتمکی چندان ایو دکلدر پنبه سی دخی از اولور میوه سندن

امرودی وزردالوسی لطیفدر خلقی اکثر سیاه چرده وشافعی اولورلر ابو حامد ایدر بشیوز
یکرمی دورتده ابهره واردم قاضیسی ابوالیسر عطا حکایت ایتدی که بزم یرده اردشان
دیرلر بر قلعه وار در قربنده اولان جبالك اوزرنده بر غارك اعلاسنده بر داق اغزی قدر
یر دلکدن اشاغی بر طوتام اغاج بودقلری دوشر بر کیمسه وارسه اول دلکك مقابلنده
بولور اون بشدن زیاده واکسك دکلدر ونه جنس اغاجدر بلنمز وباغلری دخی نندر معلوم
دکلدر قچان برینی حل اتسه لر تکرار عقبنده کیمسه قادر اولماز وقالدوروب مغاره دن طشره
چقارسه لر برینه دخی دوشر اکر بیك کره السه لر بری دخی بولنمق مقرردر واول چبوقلرك
برینی بکا ویردی دیو نقل ایدر بونك یکرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی
بر تومن ودورت بیك دینار ایدی فضلادن اثیر الدین مفضل بن عمر ابهری بو شهره
منسوبدر زنجان فتح زا وسکون نون له سکسن دورت درجه طول او توزیدی بوچق
عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهایتی بر شهردر ابهر بوندن شرق جنوبه دوشر بونك
باروسنك دوری بش بیك قولاجه قریب اولوب بناسی اردشیره منسوب ایدی مغول
استیلاسنده خراب اولدی حالا بر کوچك قصبه در بر نهر حدود سلطانیه دن کلوب
یانندن کچر هواسی معتدلدر قیش فصلنده بوزی قویلره قویوب حفظ ایدرلر پنبه سی
چوق وایو اولور میوه لرندن انجیری لطیفدر خلقی بیاض واکثر شیعی اولوب حقوق
دیوانیه سی اون بیك دینار در یوز پاره قریه سندن دخی یکرمی بیك دینار حاصل اولور ساوه
بلوکنه تابعدر بو شهره منسوب اولانلردن شیخ اخی فرج وعز الدین که صاحب تصریفدر
وصدر جهان وغیری مشهوردر رودبار قزویندن التمش فرسخ شمالده بر ولایتدر که نهر زندرود
میانندن کچر بو ولایتده اللی پاره قدر محکم قلعه لر واردر انلرك اکبری الموت درکه
یوز یتمش ییل قدر اسمعیلیلرك دار ملکی اولدی سکسن دورت بوچق درجه طول او توز
التی بوچق درجه عرضده در داعی الی الحق حسن بن زید باقری ایکیوز قرق التی سنه
سنده بنا ایدوب دورتیوز سکسن اوچده حسن صباح اکا مستولی اولدی اکا سابقا الهموت
دیرلردی آشیانهٔ عقاب معناسنه التیوز اللی دورتده هلاکو خان فرمانیله تخریب اولندی
بو رودبار ولایتی یربریابیلا ومحصولدار در غله وپنبه ومیوه سی وافر اولور خلقی اکثر باطنی در
حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار قدر ایاز یلور مشایخدن ابو علی رودباری بو ولایته نسبت
اولنور ساوه سکسن بش بوچق طول او توز بش عرضده ری دن او توز فرسخ غربه دوشر
بر شهردر لطیف چارشوسی واولری واردر سلفده بونك یری بحیره ایدی شب ولادت
رسول علیه السلام ده صویی یره کچوب قورودی که مبشر اتندندر پس اول کول یرینه بر شهر
یاپدیلر دیو حمد الله تحریر ایدر لکن هفت اقلیمده بر شهر قدیمدر طهمورث بنا ایلدی بحیره
کنار شهرده ایدی اول کیجه قورودی حالا علامتی ظاهردر دیو بازار باروسی یقلمشیدی
وزیر خواجه ظهیر الدین علی تجدید ایدوب یوللرینی آجر ایله دوشدی اول بارونك دوری

سکز بیك ایکیوز ذراع ایدی صکره اوغلی شمس الدین صاحب نهره وارنجه اولان یری
دخی دورت بیك ذراع برباروچکوب اجری الدی بونك هواسی کرمه مائل اما صحید رصویی
قنواتدن ومردقان نهرندن کلور زمستانده بوزی قو بیلره قیوب حفظ ایدرلر خلقی اکثر
شیعی وشافعی درغله وپنبه ومیوه سی وافر اولور لکن اوتی اربه سی حیواناته برارد کلدر
حقوق دیوانیه سی ایکی بوچق تومندر دورت ناحیه و یوزبش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
دورت بوچق تومن دخی کوبلر دن النور شعرادن سلمان صاحب دیوان وقاضی
صدرالدین که عروضی نظم ایلمشدر بوشهره نسبت اولنور آبه ساوه یه بش میل قریب برده
بربلده درآوه دخی دیرلر قزوین بوندن اون التی فرسخدر سجاس وسهرورد سکسن ایکی
بوچق طول اوتوز یدی عرضده سلفده ایکی شهر ایدی فترت مغولده خراب اولوب
هربری برقریه قدر قالدی یایلا ولایتدر حاصلی غله وبرز میوه اولوب یوز قدر کوی
بوکا تابع یازیلور سلطانیه دن برمرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبری کوه سجاس ده ایدی
عادت مغول اوزره انده پنهان ایلمشلر ایدی صکره قبری اظهار ایدوب اوزرینه تربه
وخانقاه یاپدی اول یره انجرود دیرلر انده بر بیوك سرای وار درکه صحننده بر بیوك حوض
واقع اولمشدر عمقی بیانمز ودائما ایکی یردن ایاغی اقار بر آسیاب ادارایده جك قدر لکن
بند اتسه لر حوضك صویی برقرار طروب زیاده اولماز واچلسه کیرو کالاول اقار وبرزمانده
زیاده اولوب اکسلدیکی یوقدر دائما برقرار اولدوغی نوادردندر بوسرایی ابقاخان
بنا ایلدی اطرافی خوب علفزاردر بوولایتك حقوق دیوانیه سی بربوچق تومن یازیلور
مشایخدن ابوالنجیب عبدالقادر وشهاب الدین عمر بن محمد وشهاب الدین یحیی بن
حبش حکیم مقتول بوشهره منسوب یازیلور سرجهان سلطانیه دن بش فرسخ مشرقه
طارمینه برابر طاغ اوزرنده برقلعه در اللی پاره قریه بوکا تابع و ناحیه اعتبار اولنوردی
بیوکی ده قهو دکه مغول اکا صاین قلعه دیرلردی جنکیزیان فترتنده خراب اولوب سلطانیه
بناسنده کیرو یرینه کلدی یایلا یراولمغله حاصلی غله دربول اوزری اولمغله حقوق
دیوانیه دن معاف یازیلور طارمین سلطانیه دن برمرحله شماله سکسن دورت درجه
طول اوتوز التی بوچق عرضده هواسی کرمسیر میوه لو یردر محصولی زیاده اولور سلطانیه یه
اکثر میوه اندن کلور خصوصا زیتونی غایت بی نظیردر سلفده انده فیروزآباد نام برشهر وار ایدی
طارم سفلی یری دار الملك ایدی حالا خرابه در انجق طارم علیاده برقصبه واردر یوز پاره
قریه اکا تابع یازیلور بوولایت بش عمله منقسمدر بری طارم علیا بری طارم سفلی که قلعهٔ
شمیران توابعی اللی پاره قریه در بری نسازر بیوك قریه در سکز پاره قریه اکا تابع یازیلور
اباد سفلی که یکرمی بش پاره قریه در حقوق دیوانیه سی التی تومن ودورت بیك دینار در
طالقان سکون لام ایله سکسن دورت بوچق طول اوتوزیدی بوچق عرضده بربلده وناحیه در
ایکی عظیم جبالك اورته سنه دوشر قزوین ایله ابهر اراسنده کوهستانده هواسی سردیردر

معتبر

بر درمعتبر قریه لری نادر اولور حاصلی غله وبرزجوزدر خلقی اکثر باطنیه یه مائل اولوب
حقوق دیوانیه سی بر تومندر کاغدکنان برشهر وسط ایدی نامنه خونج دیرلردی انده
ایوکاغد اشلنمکله کاغدکنان دیو مشهور اولدی هواسی سرد غله دن غیری محصولی
یوق بر یردز صویی طاغلردن کلور وسفید وروده افار حالا بر قریه قدر انجق قالمشدر سلفده
اوتوزبش پاره قریه بوکا تابع ایدی مغول فتره تنده خراب اولدی صکره مغول ساکن
اولوب ذراعت اتمکله مغولیه دیدیلر مزوقان ساوه ناحیه سنده برشهردر باروسنك دوری
اوج بیك قولاج هواسی سرده مایل وصویی بو شهره منسوب بر نهردندرکه سامان
حدودندن کلور غله سی وانکوری ایو اولور حقوق دیوانیه سی بر تومن یازیلور قم سکسن
التی بوچق درجه طول واوتوزبش درجه عرضده بر بلدهٔ قدیمهٔ حصینه در باروسنك دوری
اون بیك قولاج ایدی ناحیه سی طولا وعرضا یوزر فرسخ اولان دورت شهر معظمك بری
بودر لکن حالا باروسی خراب اولوب کندی دخی از قالمشدر هواسی معتدل صویی
جریادقاندن کلور بر نهردندر قویولری بر مقدار شوره چقار زمستانده قویولره بوز قورلر محصولی
غله ومیوه در نار وفستق وفندق وانجیر وخربزه وافر وپنبه سی چوق اولور وانده درخت
سرو ایو کلور خلقی شیعی وامامی متعصب قومدر دورت تومن حقوق دیوانیه سی واردر
تقویمده ایدر بونك باروسی سکسن اوچ تاریخنده عبدالرحمن بن اشعث عسکری حجاج
جنکنده بوزلدقدن صکره عبدالله بن سعد ان بنا اتدی اول زمان بری برینه قریب یدی
قریه ایدی رئیسلرنی قتل ایلیوب بوزغون عسکر مستولی اولوب یابدیلر اول قریه لر یدی
محله اولدی انلرك بری کمیدان ایدی اختصار وتعریب ایدوب قم دیدیلر قمده نازك وخفیف
کبود رنك برداقلر اشلرلر خمسه صاحبی نظامی وخواجه مسعود بو شهردندر قایله
ساوه نك جنوبنده بر غایت بلند طاغ واردر انده مجاوشیر ونیچه نافع اوتلر اولور کاشان
قافله تعریبنده قاشان دیرلر بایله دخی استعمال ایدرلر سکسن یدی درجه طول
اوتوزدورت بوچق عرضده قمدن کوچك واکا مضاف برشهردر هرون رشید منکوحه سی
زبیده بنا اتدردی مفازه کارنده درظاهرنده طبراق قلعه سی وار اکا قین دیرلر هواسی
کرمسیر در صویی فیروزدن کلور بر نهردن کاریزلردر زمستانده وافر بوز طوکار قویلرده
حفظ ایدرلر بو شهرك محصولی وسطدر خربزه وانکوری ایو اولور خلقی اکثر شیعی
وحکیم مشربدر جهال وبطال ایچلرنده کمتر اولوب حشراتدن عقربی چوق وقتالدر
اکثر مسافری انجتمز بونك حقوق دیوانیه سی اون بر تومن ویدی بیك دینار در فضلادن
عزالدین محمود شارح تائیه وعمادالدین یحیی شارح مفتاح وعبدالرزاق وغیری
بو شهره منسوبلردر اردستان فتح همزه ودالله سکسن یدی بوچق طول اوتوز
اوج بوچق درجه عرضده اصفهاندن اون سکز فرسخ یرده بریه کارنده بر بلده واللی
پاره قریه در بهمن بن اسفندیار انده بر اتشکده بنا ایلدی بونك زمینی بیاض قومسال اولمغله

محصولی ازدر لکن میوه سی ایو اولور فضلادن مولانا محمد که نجوم ورمل وریاضیاتده مهارت نامه
صاحبیدر بوبلده یه نسبت اولنور جرباذقان دربایکان یاخود کلپایکان معربیدر سکسن بش
بوچق طول اوتوز دورت بوچق عرضده کرج ایله همدان اراسنده دوشر بر بلده در بهمن بنت
بهمن کیانی بنا اتدی دیرلر هواسی معتدل صویی بو اسمله مسمی بر نهردندر غله سی ایو اولور
ناحیه سنده اللی پاره قریه واردر حقوق دیوانیه سی دورت تومن واون بیك دینار دردلنجان
نام قریه که سلفده بر شهر وسط ایدی حالا خرابه در بونك ناحیه سنده اولان قرادن ایدی
فراهان سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوز دورت بچوق عرضده سلفده بر شهر وسط
ایدی حالا خرابه در طهمورث بنا اتمشیدی دیرلر یکرمی پاره قریه سی واردر وبونده بر بحیره
واردر اطرافی لطیف شکارکاهدر بونك حقوق دیوانیه سی یدی بیك دینار اولور کرج
فتح کاف ورا ایله کره معربیدر فراهان طول وعرضنده طولی بر فرسخ قدر متفرق قریه لر ایکن
هارون رشید عصرنده ابودلف قاسم بن عیسی بن ادریس عجلی اتباعی ایله نازل اولوب
سرای وقصر بنا اتدی اول اجلدن ابو دلفه اضافتله اشتهار بولوب بر بلدهٔ عظیمه اولدی
غله ومواشی بریدر بوندن همدان دورت مرحله واصفهان التمش فرسخدر بردی شدید
اولمغله میوه سی اطرافدن کلور نزهه ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر
بر طاغ واردر انکنده خسرو بر بیوك چشمه یاپدی والتی فرسخ طویل وعریض مرغزاری
واردر اکا قریب فرزین دیرلر بر محکم قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه سی بر تومن
وبیك دینار ایدی کرم رود دخی اول حوالی ده در اکا آب کرم دخی دیرلر نطنز ایکی نونك
فتحی ایله اصفهان نواحیسنده یکرمی فرسخ یرده بر شهر وسط واوتوز پاره قریه یه قریبدر
حقوق دیوانیه سی اون تومن وایکی بیك بش یوز دینار ایدی بو ولایتده بر قلعه واردر
بر عصرده وشق نام کمسه انده حاکم اولمغله اکا منسوب اولدی نوبهار ریدن اصفهانه کیدر یول
اوزرنده بر بلده در خراسانده بر نوبهار دخی واردر زوارنه مفازه کارنده بر بلده در رستم داستان
برادری بنا ایلدی دیرلر اوتوز پاره قریه توابعی وار حقوق دیوانیه سی سکز بیك دینار در
بروجرد ضم با وکسر جیم ایله همداندن اون سکز فرسخ یرده بر بلدهٔ کثیرة الاشجار
والانهاردر زعفرانی چوق ایکی جامعی وار بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره
فتح صاد ومیم ایله سلفده بر کوچك بلده ایدی اکنی واشجاری ومیاهی وار کوهستانده واقع اولوب
اندن غیری یرده خرما اولمازدی حالا خرابه در همدان فتح ها ومیم ایله سکسن اوج بوچق
درجه طول واوتوز التی درجه عرضده کوه اروند ذیل شرقیسنده بر شهر عظیم وسواد قدیمدر
اقار صولری چوق باغی وباغچه سی بستانلری وافر مزارع ومرعالری فراوان اوجوزلق یردر
نزهه ده ایدر بونك سلفده بر طپراق قلعه سی وار ایدی دوری اون ایکی بیك قولاج ایدی
خراب اولدی طبقاتده ذکر اولندوغی اوزره بو شهر سوادی اول زمان ایکی فرسخ طوتاردی
بختنصر تخریب ایدوب صکره دارا بن دارا کبیر تجدید اتدی اسلامده بدیل بن ورقا هجرتك

یكرمی اوج سالنده فتح اتدی اوچیوز یكرمی حدودنده مرداویج دیلمی والتیوز اون سكزده جنكیزیان غارت وتخریب وخلقی قتل عام اتدیلر صكره كبیر وتجدید اولندی اول زماندن بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغله مشهوردر لكن بردی شدید اولور اول اجلدن حقنده ابن خالویه همدانی دیمشدر م بلاد اما الصیف اقبل جنة ٭ ولكنها عند الشتاء جحیم بری دخی دیمشدر م همدان متلفة النفس بیردها والز مهریر وحرها امامون فلب الشتاء مصیفها وخریفها فكانما تموزها كانون بونك خلقی سلفده اكثر شیعی ومعتزلی ایدی بدیع الزمان همدانی انلر وصفنده بونظمی دیدی ٭ همدان لی بلد اقول بفضله لكنه من اقبح البلدان صبیانه فی القبح مثل شیوخه وشیوخه فی العقل كالصبیان لكن شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعیون انهار ایله روضهٔ جناندن نشانه در هر غمكین كه بوشهره كلسه البته سرور وحبور حاصل ایدر و یكبارن غمی كیدر انكیچون لهو وطرب بودیار خلقنه غالبدر دیرلر سنه تسع وثلثین والف ده سردار اعظم خسرو پاشا ایله راقم الحروف همدان غارتنده بیله اولوب بوشهری تفرج اتمشیدی ایكی اوچ منزل صحراسنه داخل اولدقدن صكره باغی باغچه سی بوی برینه متصل قریه لری ایچنده كیدیلوب شهر كنارینه نزول اولندی ووصف اولناندن زیاده كورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت وصحراسنه اقارصولرینه چمنزار مسیره لرینه مكلف باغچه لرینه سوز یوقدر شهرك سوادی متوسط بش التی بیك خانه قدر یر یر مساجد وجوامع وار لكن خرابه مشرف ومكلف دكل زیرا افضیلر النده اولمغله اعتباردن قالمش سوقی دورت طرفدن برر یول كلوب شهر اورته سنده بولشور اوستی اورتولی وبیاض صوالی پاك دكاكین در اولری جمله طپراقدن تحتانی خانه لر نهایت ایچریسی مزین ومنقش یریر عجم طرزی اوزره معمور سرایلر وار جانب جنوبنده چوكان میدانی مرتفع میللر دیكلمش حمامی نادر خارج شهرده بر كوچك كاشیلی حمام بنا اتمشلر قلتین ایله عجمانه لكن تنك سائر اولری وبنالری دخی اكثر كوچك قپولی تنك وتار اكثر تجارخانه لرینه بكزر ابنیهٔ عظیمه واثار قدیمه دن نسنه كورلمدی شهر خلقی سورلمش خالی ایدی عسكر عثمانیان انده اوچ كون اوتوروب انجلرینی كسوب شهره آتش ویردیلر سائر قریه لری دخی تخریب ایده رك دركزینه وبغداده كتدیلر حمد الله ایدر بونك حقوق دیوانیه سی اون بوچق تومن وولایتی بش ناحیه ایدی ناحیهٔ كریوار حوالی شهردر ایكی فرسخ یره دك یتمش بش پاره قریه یی مشتمل اولور شهرستان وفخر آباد وقاسم آباد وكوشك باغ معظم اول قریه لرك اشهیدر خصوصا نامشا برودكه وشك انداز باغ جنان بروادی در بوناحیه دن محسوب اولور اون پاره قریه وباغچه لری بوی برینه متصل ایكی فرسخ ممتد اولمشدر ارضنه كثرت اشجاردن كون طوقنماز ناحیهٔ ازباردین قرق پاره قریه درواق آباد وسیف آباد وكرد آباد معظم كویلرندن عد اولنور ناحیهٔ شرامین قرق پاره قریه در ناحیهٔ اعلم اوتوز بش پاره قریه در ناحیهٔ سردرود

وبرهنه رود بکرمی برپان قریه در بوناحیه لرك حقوق دیوانیه سی اون اوج تومن والتی بیك
دینار ایدی همدانه منسوب کباردن عین القضاة وخواجه یوسف وسید علی بن شهاب
وشیخ عطار وابو العلا الحافظ وابو الحسین بن جهضم وغیری که بعضیسنك قبرلری زیارتگاهدر
اسد آباد سکسن اوج درجه طول او توز بش درجه عرضده کوه الوند غربیسنده همداندن
طقوز فرسخ عراق یولی اوزره برکوچك شهردر هواسی معتدل صویی کوه اروندن قنواتله
کلور حاصلی پنبه وغله ومیوه واوزم خلقی سیاه چرده در او توز بش پاره قریه بوکا تابع یازیلور
حقوق دیوانیه سی بر تومن و بش بیك بشیوز دینار در همداندن دونوب بو بلده یاننده[n] کچدك
دوز صحراده محل مرتفع اوزره طپراق بنالو بر قصبه ایدی اکین یری در خرقان قرق
پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در قزوینه ندن اون ایکی فرسخ شماله دوشر هواسی سرده مایل
صویی طاغدن کلور چشمه لر غله ومیوه یری اولوب آب اروان والیشار وکلنجبین وترك والویر
وسیف اباد معظم قریه لریدر حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار اولدوغی نزهه ده
مسطوردر ابو الحسن خرقانی بودیاره نسبت اولنور بوننده[n] بر کرمابه واردر صویی اسی
طبخ بیضه ایدر دفع صداع وجربه مجربدر اوزرنده قبه وحیاض ومغسللر بنا اولنمشدر
وبر نهر قربندن اقوب اوزرنده کرمنلر یوریدر درکزین سکسن بش بوچق طول
او توز التی بوچق عرضده همداندن ایکی مرحله شرقه ناحیه ٔ اعلم ده سابقا برقریه ایدی
صکره قصبه اولدی اقار صویی ووافر باغی باغچه سی غله و پنبه محصولی ایله غنی یردر
انکوری ومیوه سی ایو اولور نزهه ده بونك خلقی سنی شافعی مذهب پاك اعتقاد وشیخ الاسلام
شرف الدین درکزینی اتباعی اولوب حقوق دیوانیه سی بر تومن ایکی بیك دینار ایدی
زمینی مرتفعدر یو بازار لکن همدان سفرنده قزوینه توجه اتمشیدك اوج مرحله ده
بو قصبه یه واروب جمله دوز صحراده ذکر اولنان وصف ایله موصوف بر لطیف وشیرین
قصبه کوردك او رته سنده بر جامع جدید بنا اولنمش بونك اولری بناسنده حجر وطوغله
اکسك دکل ایدی باغی باغچه سی اطرافنده اولری صق ومجتمع ایدی تخریب اولنوب قزوین
یولنده عسکره وفا ایدر صو اولماغله بوندن بغداده عود اولندی سرخاب بوندن دورت
مرحله شرقه در سامان خرقان حوالیسنده بر بیوك قریه در هواسی سرده مایل
وصویی طاغدن کلوب آب مزدقانه وار ر وساویه کیدر حاصلی غله وانکور وبرز
میوه در حقوق دیوانیه سی بیك ایکیوز دینار ایدی سرخاب سکسن یدی بوچق درجه
طول او توز التی بوچق عرضده بر ناحیه در بوندن قزوین بش مرحله وسمنان بر بچق
منزل شرقه دوشر نهاوند معرب نوح آونددر دیرلر سکسن اوج بوچق درجه طول او توز
بش بوچق عرضده همداندن اون دورت فرسخ جنوبه بردپه اوزرنده هواسی معتدل
صویی لطیف کوه الوندن کلور باغی چوق غله سی ومیوه سی فراوان بر شهر وسطدر
پنبه سی آز اولور وسکانی اکراددر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه یازیلور حقوق دیوانیه سی
اوچ

اوج تومن ویدی بیك دینار اولوب اطرافنده صحرانشین اکراد چوقدر هر سال اون ایکی
بیك قیون انلردن جمع اولنور عمر بن الخطاب زماننده یاساریة الجبل وقعه سی بونده
اولدی دیو روایت ایدرلر شهداء مسلمیندن برجماعتك مقابری انده موجوددر وملوك
فرسك انده نیچه آثاری واردر نهایت الادب صاحبی نویری یونده برحجر یازار که غایب وآبق
وسارق حالنی بلمك مراد ایدن واروب التنده اویور ونیجه ایسه دوشنده کوروب معلوم
ایدینور مختصر معجم صاحبی بونده قصب الزریره اولور طشره چقمد قجه رایحه ویرمز
عقبه سنی کچدکده قوقمغه باشلر دیو یازار دماوند ضم دال وسکون میم وکاهی میمدن
بدل نونله وبایله ری دن اون ایکی فرسخ شرق وشمالده دماوند طاغنك اتکنده بر بلدۀ قدیمه
وناحیه در طبرستان جانبنده آخر حد عراق عجم اعتبار اولنور سلفده بو قصبه تخت ضحاك
وجمشید ایدی دیرلر قرق دورت پاره قریه واوج قلعه یی مشتمل ناحیه سی واردر فیروز
کوه واستوناوند وکل خندان اول قلعه لردر اسمیدر بوندن آمل مازندرانه دورت کونده واربلور
جنوبیسی سمنان شرقیسی استرآباددر زرند زرنك معربی در سکسن اوج بچق طول
اوتوز التی بچق عرضده اصفهان ناحیه سندن بربلده در کرمانده برزرند دخی واردر خان لنجان
اصفهان نواحیسنده بر قصبه در خواررى نواحیسنده بر قصبه در سمنان جانبنه دوشر قریه لری
واردر صوویی جبل دماوندن کلور رودراور نواحئ همدانده میاه وثماری چوق بر بلدۀ
صغیره در وافر زعفرانی اولور ناحیه سنه دخی بو اسمی اطلاق ایدرلر رودکرد کرجدن
نصف فرسخ یرده برکوچك قصبه در وزراء بودلفدن بری بنا ایلدی زعفران زاردر
قصر اللصوص اسدآباد قربنده اراسی یدی فرسخ بربلده در کنکور دخی دیرلر عسکر
اسلام ابتدا نازل اولدقده اتلری اغرلنوب قصر لصوص تسمیه ایتدیلر برمتین حصار
ایدی دیو تقویمده مسطوردر دینور سکسن ایکی بچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
همداندن اوج مرحله غرب وشماله بربلدۀ کبیره در میاه وثماری چوق صحرالری بول
اوجوزلق یر وخلقی اکراددر سلفده بوندن اوتوز سکز بوك درهم خراج النوردی بونکله
همدان اراسی طاغلر در جنوبه وشماله ممتد اولو رارادە عقبه واردر اندن کچرلر ابن قتیبه
وابو حنیفه دینوری بو شهردندر قرمسین معربی کرمانشاه در دینور قربنده همداندن
اوتوز فرسنخ یرده طاغلر اراسنده عراق عجمك برمعتبر شهری در یرنده اکثر زعفران بتر
قصر شیرین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قرمسینه قریب
بر خرابه شهردر خسرو ك شیرینه نسبت اولنور ابنیۀ عظیمه وآثار قدیمه سی چوق وهنوز
باقیدر همداندن بغداده کیدر یول اوزرنده اولمغله کیجه ایچندن مرور ایدوب ذکر اولنان آثاری
کوردك ماسیدان سیروان ناحیه سنده صیمره یه ایکی مرحله قریب یرده شعاب جبال
اراسنده بربلده در اورته سندن صولر اقار سکسن اوچ درجه طول اوتوز اوج بوچق درجه
عرضده یازارلر خصایص ومنسوبات قزوینك پایلری اصفهانك سرمه سی که معدنی در

واقفالی ونمکسودی والبانی ری قاربوزی وشفتالوسی دینور یوغور دی مشهوردر

احوال جبال وانهار بو اقلیمده بر طاغلر واردر جمله دن کوه اروند که الوند دخی دیرلر همدان
شهرندن بر فرسخ غربه دوری اوتوز فرسخ بر جبل عظیمدر هر بار اوزرندن قار اکسك اولماز
وهر جانبه اندن وافر انهار اقار ویکرمی فرسخ قدر یردن بو جبل کورینور اطرافی جمله معمور
مسیره لردر اکابناء شاعرك بری دیمشدر فصل بهار ودامن الوند ومالوند ساقی بیار باده
وبر ریش زهد خند بو طاغك بر اوجی آذربیجانه وبر طرفی عراقه کیدر اطرافی بوللع
بولك اولور نهایت همدان قرینده اولان قله سنه کوه الوند دیرلر کوه اشکهران اصفهان
دیارنده بر طاغدر عظیم یلانلوی اولور دیو حمد الله تحریر ایدر کوه البرز اصلی اعلی تردر
کثرت استعمالله البرز دیرلر دید کارینی صاحب نزهه بکنمیوب بلکه اصل اسمیدر قزوین
شمالنده بربیوك مرتفع طاغدر سائر طاغلره متصل اولور قله سنك رودبار جانبنده قاری
واردر دیو تحریر ایدر کوه بیستون اسدآباددن اشاغی بغداد یولی اوزرنده جبـــال
مشهوره دن غایت یوکسك قان طاشلو بر طاغدر حمد الله اطرافی کردستان یازار جبل
مزبور روی هامونده پیدا اولوب یکرمی فرسخ یردن کورینور دوری دخی یکرمی فرسخدر
صاحب نزهه ایدر التیوز اون برده الجاتیو فرمانیله بز بو طاغك ارتفاعنی الدق ذراع خیا طله
دورت بیك سکز ذراع کلدی اکثرا و قاتنده اوزرنده سحاب اکسك اولماز و بو طاغك شاهراه
دبندن کچر اول محل جانب جنوبی یو قارودن اشاغی دیوار کبی کویا که یونلمشدر اول
اجلدن نظامی خسرو وشیرین نظمنده دیمشدر خسرو پرکون فرهاده دیدی بزه بو طاغده یول
ویرمز بر کذرکاه ایله فرهاد دخی کسوب یول آچدی بو بر روایت مجهوله در دیو حمد الله
رد ایدر و نظامی بو کوهی مشاهده اتمیوب تسامع ایله یازدی حقیقتی او یله دکلدر دیو نفسنده
راقم الحروف دخی کورمك اولدی ردی یرنده در واول طاغك غربیسنده شبدیز خسرو
دیرلر بر قاعه واردر طاشدن اویولمش یدی سکز ذراع طولا وعرضا بر صفه اوستی کمر کمر
طشره سنده بالاده ایکی طرفدن ایکی ملك صورتی طاشدن یونلمش ایچری ایوان
صدرنده دیواردن یونلمش آت اوزرنده جبه وجوشنلو بر آدم هیکلی که خسرو صورتی اوله
بعض اعضاسی قریلوب آتنك دخی مرور ایامله زینتنه خلل کلمش و بو صفه اوکی بر واسع
صحرای بی پایان اولوب صفه دبندن ایکی اوچ دکرمن یورید ر عظیم سرد صو چقوب صحرایه
اقار وانده اولان مزارعی سقی ایدر لکن اغر صودر چوق ایچلمز و بو صفه قتی مرتفع دکلدر
فقیر آتله صحرادن واروب اوزرینه بر قدمه دن چقمق واقع اولدی بیابانده خالی یرده در
کوه دماوند دنباوند دخی دیرلر ری شرقیسنده بر جبل مشهوردر وغایت مرتفعدر تپه سی
قبه کبی اللی فرسخ یردن کورینور قله سی هر کز برفدن خالی دکلدر و اوزرینه صعود مشکلدر
زیرا ارتفاعی اوچ فرسخدر زیاده صعبدر بونك دپه سنده یوز جریب قدر بر صحرا واردر
قومسال اورته سی غدیر مثال در بونك یوقاریسنده اشجار اولمغله کوه اقرع دخی دیرلر

دیرلر گل کبی اولدوغیچون بوقله ده یتمش قدر کوکورد قویولری واردر دائما بخاری چقار هواسی
آدمی بیهوش ایدر و بوطاغده بهمن چوق بولنور عجم دروغ کو بلوری ضحـــاك بوطاغده
محبوسدر دیرلر اصلی اولمق جائزدر کلدرمکرانده قتل اولنمش اوله بلاد جبالك بوطاغ نهایت
شرقیسی درودماوند بونك ذیلنده بربلده قدیمه اولمغله جبل اکا نسبت اولنور کوه راسمند
شهر کرج شمالنده بی ستون کبی روی هاموندن سوریلوب چقمشدر دوری اون فرسخ قدر
مرغزار کیئی که عراق مرغزارلرینك مشهورلری در طولی التی فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
بوطاغك شمالنده واقع اولمشدر رودامن کوهده خسروه منسوب چشمه بو مرغزاره اقار
کوه رامند قزویندن غرب جانبنه خرقان شمالنده برجبل مردم نشین دراوزرنده قریه لر
و مزرعه لر وافردر اولقدر مرتفع دکلدر کوه کرکس اصفهان ایله کوه دماوند اراسنده
دوشر اطرافی بیابانلر فیروزکوه ری و بسطام ودامغان وطبرستان اراسنده دوشر
جبل الفـــار دخی دیرلر وبناوند بوطاغدن برشعبه در بونك اطرافی جمله معمور یرلر در
کوه ساوه برمرحله ساوه دن خرقان جانبنده بریوکسك طاغدر انده ایوان کبی برغار واردر که
انواع نقوش واشکال ایله منقش و نهایتنده برحوض بالاسندن صو اینر دوکاور خسته لره
شفادر دیو نقل ایدر کوه طبرك ری بونده معدن نقره واردر اما حاصلی خرجنه وفا ایلمز
کوه نمکلان آوه ایله قم اراسنده خاکدن برمرتفع جبلدر اصلا برطاغه متصل دکل و ترابی
غـــایت شوره اولدوغندن اوزرنده برف قرار ایلمز وصو اقماز و یوقاریسنه چقمق ممکن
دکلدر ایاق باتر دوری اوچ فرسخدر اوچ فرسخ یردن کورینور نهر زندرود لو ربزرك
طاغلرندن اولان کوه رزدده جوی سرد حدودندن چقوب رودبار لورستانی کچر فیروزانه
واصفهانه کلور روروی دشتین ناحیه سنده زمین کاوخانی یه منتهی اولور طولی التمش
فرسخدر بوصو یك برخاصه سی واردر بو برینی تمام بند اتسه لر یرندن کیرو اولقدر صو چقار که
بونهر اولور اقار اول اجلدن زاینده رود دیرلر واکین زماننده اصلا معطل قالمیوب اکینلری
سقی ایدر اول اجلدن اکا زرین رود دخی دیرلر نهر سفیدرود که ترکان هولان دیرلر بش
پارمق طاغلرندن چقوب کردستانی کچر زنجان رود و بستررود و میانجرود صولری وطوالش
وطارمین صولری بوکا قاریشر طارمین توابعندن پره ولایتنده شاهرود ایله جمع اولوب
کیلانده بحر خزره دوکلور طولی یوز یتمش فرسخدر و سقی مزارعدن عاطل برنهر اولوب
اداره سی دخی یوقدر نهر شـــاهرود رودبار قزوینده ایکی شعبه در بری طالقان قزوین
طاغندن چقاربری کوه شیردن چقوب ولایت رودبار الموتی کچر بره طارمین ناحیه سنده
سفیدروده قاریشر اول محله کلنجه اوتوزبش فرسخدر اللی فرسخ دخی آذربیجانده کیدر
بونده سفیدرود کبی سقی واداره سی یوقدر خانخو رود کوه دماونددن چقوب ری ولایتنه
دوکلور قوهد حدودنده انی مقاسمه ایدرلر قرق نهره بولنور و بهارده فاضلی مفازه یه منتهی
اولور کرمرود طالقان قزوین طاغلرندن چقوب اوتوزبش فرسخده مفازه یه منتهی اولور قرود

جرباد قانه کوه خانیسارdن چقوب جرباد قان وقمی بحر طولی اوتوز بش فرسخدر مفازه یه
منتهی اولور کاوماسارود بعضیسی کوه اروندن چقار برشعبه سی اسد آباد وماشاروه
وفریوار کربوه سندن کلور وبرشعبه سی کوه راسمندن وکرج ومرغزار کیسو طاغلرندن
کلوب همدان وساوه یی بحر آوه یه قریب یرده خواجه شمس الدین صاحب دیوان برسد
بنا ایلمشدر انکله بر بحیره اولور بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور تابستانده ساوه وآوه
صوینی بوسد ایله حاصل اولان بحیره دن در طولی قرق فرسخ قدر اولور وزنده رودکبی بودخی
زاینده در زنجانرود سلطانیه حدودندن چقوب زنجان طاغلری صولری دخی بوکا قاریشور
ولایت زنجانی کچوب سفیدروده دوکلور طولی یکرمی فرسخدر ابهرود الله اکبر سلطانیه
حدودندن وکوه سراسد یعنی ارسلان باشی طاغندن چقوب ابهر وقزوین سمتنه
کلور بهارده قزوین صولری ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر بودخی
ابهر وقزوینده زنده رودکبی زاینده در یعنی بند اولنسه ارتار آب طارم طاغلرندن چقوب
سفیدروده اقار ومزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قطر طاغلرندن چقوب کاشانه کلور
بهارده اباغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر
اصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشمیوب یوقاری قریه لرینی سقی ایدر آب مردقان
خرقان وهمداندن کلوب مردقانی بحر ساوه یه وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی
میلادر سولده بحیره قورویوب بوصو یه یول بولیدیلر مفازه یه منتهی اولور طولی
یکرمی بش فرسخدر آب قزوین دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت
ایدر قوی کلمزسه بعض باغلری قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کردانرود
طالقان طاغلرندن چقوب قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه
بله وارمز آب خرقان طاغلرندن چقوب بهارده خشك رودی بحر وصولر قاریشوب
مفازه یه منتهی اولور اما تابستانده خرقانی کچمز بوجمله مفازه یه واران انهارانده بیره باتار
کیدر مسالك الممالك ومسافات عراق عجم سلطانیه دن دیه سکرآباد که راه خراسان
اندن آبر یلور ۲۴ اندن رباط حاجب ۶ اندن رباط واسق ۷ اندن ساوه ۵ کاشاندن
ده مهروه ۸ اندن ده ماسطه ۹ اندن رباط مورجه خورد ۶ اندن ده سین ۲۰ اندن
اصفهان ۴ ماپین یولی ایله اسطه دن ماپین ۱۲ اماسنلك یوقدر اندن سیله وار یلور
پس کاشاندن اصفهان ۴۸ ساوه دن ۴۶ سلطانیه دن یوزالتی فرسخ اولور
سلطانیه دن تبریز ۴۲ مشرق وشماله در استرآباد ۷۳ طارم ۱۰ ری ۵۰ زنجان ۵
مجاس ۵ قزوین ۱۹ قم ۴۵ کاشان ۶۴ همدان ۳۰ یزد ۱۴ اصفهاندن ده اصفهانك
۴ اندن ده مهیار که فارس حدیدره اندن شهر قومسه ۶ اندن روزکان ۵ اندن
یزدخورد ۷ جمله ۲۶ فرسخ اولور رقیش یولی بند عضدیدن صوله یازیولی صاغه کوشك
زرده کیدر همداندن عراقه اسد آباد ۹ اندن قصر دزدان ۷ اندن قنطرة النعمان ۴
اندن

اندن بیستون ۲ اندن کرمانشاه ۸ اندن زبیدیه ۸ اندن قلعهٔ مرج ۹ اندن حلوان ۱۰
همداندن ساوه ۳۰ اندن ری شرقه ۳۰ جمله دوزدر طاغ یوقدر همداندن ده بارسیق ۱۰ اندن
اود ۸ اندن قزوین ۴ ۱ قزویندن ابهر ۱۲ اندن زنجان ۱۵ همداندن مادران قلعه سی
۱۲ اندن صحنه ۴ اندن دینور ۴ اندن شهرزور ۴ اندن حلوان ۴ همداندن رامن
۷ اندن وردکرد ۱۰ اندن کرج ۱۰ اندن برج ۱۲ اندن حومنجان ۱۰ اندن اصفهان ۲۰ بیاباندر
همداندن رودراورد ۷ اندن نهاوند ۹ اندن لاشتر ۹ اندن خواست ۲ اندن لور ۳۰ بیاباندر
اندن اندامیش بر قصبه در کوپروسی وار ۳۰ اندن جندیسابور ۲ همداندن ساوه ۳۰ زنجان
۳۰ قمدن ساوه ۱۲ قمدن کاشان ۱۸ ریدن قزوین ۲۷ دینوردن صیمره ۳۰ دینوردن
سروان ۴ اندن صیمره ۷ اصفهاندن اردستان ۳۴ ایدجلر بزرك ۴۰ یزدجردلر کوچك
۲۹ جربادقان ۳۱ ساوه ۶۴ قزوین ۹۲ قم ۵۲ کاشان ماپین یولی ایله شمال وغربه ۳۲
نطنز ۲۰ ماپین ۲۶ نهاوند ۸۴ شیران غرب وجنوبه یدی مرحله ۲۷ اصفهاندن ری
شهرینه طوغری یول مفازه دن بحر صعبدر معمور یول قاشانه اوغرار اندن قم غرب
وشماله اندن ری شمال وشرقه مایلدر قزویندن ری ۳۰ سرخاب ۳۲ اردبیل ۵۶ تبریز ۸۰
ساوه ۳۴ ریدن کاشان ۲۴ قومس ۸ اندن دامغان ۶۴ ساوه دن قم ۱۲ همداندن
زنجان ۳۰ سمنان ۳۲ قم ۴۰ جمله دوزدر ری ۴۰ درکزین ۱۹ قمدن ری ۱۱ همدان ۴۰
قزوین غرب وشماله ۸۰ اسدآباددن دینور ۱۷ اندن موصل ۴۰ اول نهر زاب ۲۰ مراغه
۹ شهربان ۴۸ اندن بغداد ۱۶ کاشاندن یزد ۷۳ قصر شیریندن قصر لصوص ۵۰
خانقین یدی حلوان ۵ شهرزور ۲۰ بغداد ۳ همدان ۸ ۵ دماونددن ری ۱۲
آمل ۲ ۳ سمنان جنوبه ۴ ۶ استرآباد شرقه ۹۶ باقیلری بری برندن استخراج اولنه

احوال ملوك وحکام عراق عجم بو دیارلر اسلامدن اول ملوك فرس سرهنکلری ضبطنده
اولوب انلرك مرزبانلری وعامللری النده ایدی خلفاء راشدین عصرنده تدریجله الندی
واکثر حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده فتح اولندی ابو موسی الاشعری ونعمان بن مقرنکه
اصحاب کرامدن شرق سردارلری ایدی انلرك جانبندن عامللر ووالیلر ضبط ایدردی
بنی امیه عصرنده حجاج اتباعی متصرف اولدیلر آل عباس دولتنده بر زمان انلرك عامللری
والی اولدی گاه بعض دولت ظهور ایدوب مستقل ضبط وحکومت ایتدیلر حکام قزوین
تاریخ گزیده ده مسطور اولدوغی اوزره اکاسره عهدنده انلرك بکلری قزوین اولکه سنه
حکم ایدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عهدنده ابو دجانهٔ انصاری وکثیر حارثی
والی اولدی زمان عثمان ذی النورینده ولید بن عقبه یه ویرلدی حضرت علی زماننده ربیع
بن خثیم کوفی وابو العریف همدانی وعبیده بن عمرو سلمانی وقرط بن ارطاه والی اولدیلر
بعده حجاج چونکه بنی امیه طرفندن اکثر ممالك ایران والیسی ایدی قزوین حکومتن
اوغلی محمده ویردی حجاجدن صکره یزید بن مهلب وقتیبه ونصر بن سیار حاکم قزوین اولدیلر

آل عباس دورنده عراق عجم برامکه یه ویرلدی انلردن صکره علی بن عیسی بن ماهان بعده
آل طاهر حکم ایلدیلر هرون رشید بودیارلری دیلمیلردن حراست ایچون قزوینی حکام
عراق تصرفندن افراز ایلیوب حمد الله مستوفی نک اون دوردنجی جدی اولان فخر الدوله
منصور کوفی که حر بن یزید ریاحی اعقابندن ایدی ویروب ایکی یوز اوچ سنه سنده لشکر
ایله قزوینه کوندردی مزبور اولادی که فخر الدوله لقبی ایله ملقبلر ایدی یکرمی ایکی ییل
قدر حکم ایلدیلر چونکه حسن بن زید علوی خروج ایدوب ایکیوز اللی برده اکثر
عراق عجمه مسلط اولدی ایکی سنه قدر اکا اطاعت اتدیلر معتز خلیفه حکمی ایله موسی
بن بوقا کلوب مزبوری طرح ایلدی واوتوز سکز ییل والی اولدی بعده الیاس بن احمد سامانی
ایکی سنه ضبط ایلیوب ایکیوز طقسان دورتده حکم خلفا ایله ایالت حمد اللهک اون
ایکنجی فخر الدین ابو علی یه ویرلدی چونکه دیلمیلر اوچیوز یکرمی برده اکثر ایرانه
مستولی اولدیلر یوز ییل قدر زمان انلر حکم ایلدیلر ودورتیوز یکرمی برده سلطان محمود
غزنوی عراق عجمه مستولی اولوب حمد اللهک طقوزنجی جدی ابو نصر بن فخر الدوله یی
هنوز حد بلوغده ایکن قزوین والیسی قلوب استیفا منصبنی بله ویردی مستوفیلر بوکا
منسوب اولدیلر بعده ایالت حاکم قم حمزه بن یسعه وامیر ابو علی محمد جعفری یه ویریلوب
انک اعقابی جعفریلر التمش ییل قدر حکم ایلدیلر که آخری فخر المعالی شرفشاه
بن احمد بن محمد جعفر یدر دورتیوز سکسن دورتده وفات اتدی بعده ملکشاه
سلجوقینک غلامزاده سی عماد الدوله توران والیسی اولدی اولادیله کندی اللی بر ییل
حکومت سوروب اکثر اوقاتده کندیلری ملازم عتبهٔ سلطان اولوب قزوینده مهمات
ایالتی مملوکی زاهد خمارتاش کوردی مزبورک قزوین ومکه ده اول جهتدن چوق اثر خیری
واردر زاهد بشیوز اوچده وفات اتدی بعده قزوینیلر مقتفی خلیفه دن والی استدیلر
اولدخی غلامی بزنقش بازداری کوندروب بشیوز اوتوز بشده تمکن اتدی یوز اون التی ییل
مملکت اعقابنده قالوب انلرک آخری ناصر الدین بن مظفر بن البارغون بن بزنقش بازدار
اولدی دولت مغولده منکو قاان حکمی ایله افتخار الدین محمد التیوز اللی برده حاکم اولوب کندی
وبرادری امام الدین یحیی یکرمی یدی سال حکومت اتدیلر التیوز یتمش یدی ده
حسام الدین امیر عمر شیرازی والی اولوب بعده ابقا حکمی ایله خواجه فخر الدین مستوفی
حکم ایلدی صکره کیرو افتخاریلره ویریلوب الجایتونک آخر عهدینه وارنجه اکثر اوقاتده
افتخاریلر حاکم قزوین اولدیلر حمد الله کزیده ده کندی زماننه دک وجه مشروح اوزره
ذکر ایدوب سائر تاریخلردن مستفاد اولان دخی اجمالا بودر دولت دیلمیان بونلره آل بویه
دخی دیرلر اکثری فارس اقلیمنه حکم اتمکله انده یازلدی اول طبقه دن عراق عجمده مستقل
والی اولان بونلردر رکن الدوله حسن بن بویه اصفهانی دار ملک ایدوب سائر عراق عجمی
اقبضهٔ تصرفنه الدی اوتوز ییل قدر حکم ایدوب سنی سکسندن متجاوز ایکن اوچیوز

التمش

التمش آلتی سنه سنده وفات ایتدی اوغلی مؤید الدوله ابو نصر بویه یرینه کچوب جرجان
وطبرستانه دخی مستولی اولدی اوچیوز یتمش اوچده وفات ایدوب برادری فخر الدوله
علی خراساندن کلوب عراق عجمی ضبط ایتدی صاحب بن عباد بونک وزیری ایدی اوچیوز
سکسن یدیده مزبور دخی ری ده انتقال ایلدی اوغلی مجد الدوله رستم یرینه کچوب
صغیر اولمغله والده سی سنده خاتون حکومت ایدردی دورتیوز اون طقوز ده مزبورده وفات
ایتمکله نظام دولت مختل اولوب یکرمیده سلطان محمود غزنوی کلوب مملکته مستولی اولدی
اوغلی ابو دلف ایله رستمی طتوب خراسانه کوندردی و بو شعبه بونده منقرض اولدی بونک
برادری شمس الدوله دورتیوز اون حدودنده همدان حاکمی اولوب مستقل ضبط ایتدی
ابن سینا مزبور شمس الدوله نک وزیری ایدی دولت کاکویه دیلمیلر لغتنده دایی یه کاکویه
دیرلر حسام الدین علاء الدوله محمد بن دوشمن زیاد که ابو جعفر کاکویه لقبی ایله
ملقب ایدی مجد الدوله رستم مادرینک قرنداشی اولمغله اوچیوز طقسان سکزده
اصفهانی بروجه اقطاع الوب نیجه ییللر والی اولدی فضیلت پرور ومدبر ایدی دورتیوز
اوتوز اوچده انتقال ایلدی اوغلی ظهیر الدین ابو منصور فرامرز یرینه کچوب برادرلری
کندویه مخالفت ایتدیلر آخر طغرل سلجوقی انلرک تحریکی ایله اصفهانی محاصره ایدوب
قرق اوچده ابو منصوری اخراج ایلدی مقابله سنده یزد ابرقوه حکومتنی ویروب بونلرک
حکومتی یزده انتقال ایلدی نتکه انده ذکر اولنمشدر دولت ملاحده بونلره اسمعیلیه وآل
صباح دخی دیرلر بونلرک اولی حسن بن علی که نسبی ملوک یمندن یوسف بن صباح حمیری یه
منتهی اولور وافر سیاحت ایدوب مصرده مستنصر علویه واروب دیار شرقده داعیسی
اولمق دلدی ادن الوب قزوین نواحیسنده قلعهٔ الموته کلدی بر طریقله قلعه یه کیروب
دورتیوز سکسن اوچده مستولی اولدی وخلقی فاطمیلره دعوت ایدوب کتابلر یازدی
زهد وورع اظهار ایتمکله تابع اولدیلر کیدرک اصفهان قربنده درکول وحصار خالنجان
وقلعهٔ طبس وکردکوه دامغان وغیری قلاعی الوب اتباعی ضبط ایلدیلر مزبور حسن
علوم ریاضیه وعلوم غریبه بیلوردی بشیوز اون سکزده وفات ایدوب بزرک امیدی
وصی قلدی اون دورت ییل قدر سوروب بشیوز یکرمی اوچده مزبور دخی کیدوب اوغلی
کیا محمد یرینه کچدی بشیوز اللی یدیده وفات ایدوب اوغلی حسن قائم مقامی اولدی واظهار
فساد ایلیوب خوند لقبی ایله ملقب قلندی بشیوز التمش برده بو دخی کیدوب اوغلی محمد
جلوس ایتدی التیوز یدی سنه سنده وفات ایدنجه سوردی بعده اوغلی کیا خداوند حسن که
نومسلم دیمکله معروف در یرینه کچوب اباواجدادینک کتابلرینی یاقدی ظاهر شرع ایله عمل
ایدوب التیوز اون سکزده آخرته کتدی صکره اوغلی علاء الدین محمد جلوس ایدوب
اجدادی روشنه کتدی اوغلی خورشاه التیوز اللی اوچده یا ترکنی قتل ایلیوب یرینه
کچدی چوق کچمیوب هلاکو بونلرک قلعه لرینی الوب التیوز اللی بشده نصیر طوسی که مزبور

خاورشاهك وزيرى توسطى ايله قلعهٔ ميموندن چقوب مغول الندہ مقتول اولدى
ونصيرى طريقيله هلاكويه تقرب اتدى ودولت صباحيه مزبورده منقرض اولوب كتدى
مزبورلرك ظهورنده ملوك اطراف وخلفاء عباسيه نيجه هجوملر ايدوب ظفر بولمشلر
ايدى بالاخره جنكيزيلر استيصال ايدوب قلعه لرينى برباد وتخريب اتديلر فصل ٣٣ در
اقليم خراسان وقهستان اوتوزاوچنجى فصل خراسان اقليمنده ومفازه سنده وقهستانده
بلادى بياننده در اماخراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خور
وجانبه سان ديرلر تركيبده خراسان اولور اقليم مزبور وسط اقاليمده واقع اولمغله آب
وهواسى خوب خلقى معتدل المزاج عاقل ودانا وقوى وتوانا اولور پس خراسان
نيجه عظيم شهرلرى و بشيوزقدر قصبه لرى مشتمل براقليم معتبروارلرى و يرلرى چوق
يراولمغله حقنده نيجه اخبار وآثار وارد اولمشدر حدودى شرقده نواحىٔ سجستان وبعض
بلاد هند وشمالده بلاد ماوراءنهر وتركستان غربده عراق عجم وبلاد جبل وطبرستان
ايله خراسان اراسنده اولان مفازه وچول وجنوبده دخى فارس وكرمان ايله خراسانه
ميانى فاصل اولان مفازه وچول ايله محدود اولوب شكلى تربيعه قريبدر نهايت ايكى
قول كبى يرى مفازه وصحرايه ممتد اولمشدر برى هراة ايله غور اراسندن غزنه يه
اوزانور برى قومس ايله فراق قيصر اندن كيدر ابن فرات ايدر خراسانك طولى
دامغاندن آموصوينه وعرضى زرنجدن جرجانه وارنجه در حمد الله ايدر سلفده قهستان
وقومس ومازندران خراسان حدودنده ايدى دولت مغولده خراسان وقهستان وقومس
ومازندران وطبرستانى بر مملكت اعتبار اتديلر لكن قومس ومازندران وطبرستان
باشقه مملكت اعتبار اولنور خراسانك معظم شهرلرى نيسابور وهراة وبلخ در بز بوفصلده
معين زمجى نك خراسان تاريخى انتخاب ونزهه وغيريدن باقى اوصاف واخبار بلادى
الحاق ايدرز بو اقليم عظيمك دارملكى سلفده نيسابور ايدى صكره هراة دارملك اولدى هراة
فتح هاء مهمله وآخرى ها ايله طقسان بش بوچق درجه طول واوتوزدورت بوچق عرضده
برشهر عظيم وبندر قديمدر بردوز صحراده اطرافى باغ وباغچه اقار صولر اولوب داخلنه
دخى انهار جاريه اجرا اولنمشدر ايكى فرسنخ يرده برچيلاق طاغ واقع اولوب اوزرنده سرشك
ديرلر بربيت نار واردر شهرك صويى اندن كلوب شهره قريب كلدكده برقاچ بولك اولور
وهر بولكى برناحيه يى صوارر وبوطاغدن سياه دكرمن طاشلرى كسرلر غيرى نفعى يوقدر
بوشهرك حصارى وصويله دولمش خندكى وبش دروازه سى اولوب دروازهٔ باغ دمردن
باقيسى اغجدن ياپلمشدر دار الامان شهردن نصف فرسنخ قدر منفصل خراسان آباده
واقع اولمشدر كه اول يرسلفده لشكرگاه ايدى وجامع كبيرى شهر كنارنده مصنع ومكلف
جامعدر سلطان غياث الدين محمد سام بشيوز طقسان يدى ده بنا ايلديكى خط كوفى ايله ايوان
مقصوره ده مسطور اولوب وضع غريب وطرح بديع ايله دوزلمش محكم ومبارك مقامدر
مولانا

مولانا سعد الدین کاشغری دن منقولدرکه کرچه مسجد حرام حقنده نص وارد اولمشدر
والا بو مقام مبارکك فیضی اندن کم دکلدر دیرلردی بش قپوسی واطرافنده دورت صفه سی
واردر سلفده شهرك بوندن غیری بیوك جامعی یوغیدی صکره خارج شهرده کوهرشاد
خاتون شاهرخ سلطان عصرنده برمکلف جامع دخی بنا اتدی قلعهٔ اختیار الدین هراة
شهرینك شمالنده برحصار متین ومحکم وقلل وبروجی متانتده علمدر بونك ایکی قپوسی
واردر بری شماله آت بازارینه آچیلور بری جنوبه طرف سوره دوشر قهندز هراة که حالا
مصرخ دیرلر انك بانیسی بختنصر اولمق روایت ایدرلر وهراة بانی سنده چوق سوزواردر
نریمان امراسندن هراة نام کمسنه بنا ایدوب صکره اسکندر تجدید ایلیه یاخود هراة
شمالنده اولان قلعهٔ شمیرانی شمیره بنت جمان بن فریدون که قومنك حاکمه سی ایدی
بنا ایلیه وبو قومك اولادی منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزی بنا ایده لر وملکلری خوشه
اسمیله تسمیه ایلیه لر ودورت طرفنه دورت قصر وجنوب وشماله بر دروازه قویه لر حصار
شمیران ایچرده قاله یاخود بهمن بن اسفندیار زماننده قهندز توسیع اولنه اون ایکی بیك
یوز اللمش اوچ ذراع ایدی لر بر روایتده اول قصبه اویه بنا اولنوب برزماندن صکره ایکی
برادر کواشاندن کوچوب خیاباتی مسکن ایدی لر انلرك اعقابی بهمن بن اسفندیار دختری وبلخ
ملکه سی شمیره واروب حصار بناسنه اذن الوب انك اسمیله تسمیه ایلیه لر دارا بن دارا
صکره قهندزی بنا ایلیه صکره اسکندر کلوب قهندز اهلی ترکلردن شکایت اتمکله هراتی
یا پهٔ اشك بن دارا توسیع ایلیه وبر روایتده ضحاك قزی هراة اولا اوبه یی صکره هراتی بنا
ایدی یاخود حواریون ویران ایکن تجدید ایدی لر وبو خصوصده بر رباعی دیمشلردر بهراسب
نهادست هری را بنیاد کشتاسب در و بنای دیکر بنهاد بهمن پس ازان عمارت دیکر کرد
اسکندر رومیش همه دار بدار حالا هراتك معمور اولان شهربندی شمیران وقهندز جنوبه
دوشر سلفده معز الدین حسین کرت انلری دخی بر شهربند ایچنه الممش ایدی حالا انك
بناسی اولان شهربند خرابه در وقلعهٔ اختیار الدین شهربند داخلنده شهرك شمالنه
متصلدر واول شهربندك بش دروازه سی واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده ودروازهٔ
عراق غربده دروازهٔ فیروزآباد جنوبده درب خوش شرقده دروازهٔ قپچاق
شرق وشمالده اولوب هر دروازه یه اوچر قپو قونمشدر الا درب ملك که انك ایکی قپوسی
واردر وشهربند ایچنده بر بازار قپولره نسبت ایله مشهوردر هر قپو چارسویه وارنجه ایکی
طرف بازاردر الا دروازهٔ قپچاق که انك بازاری یوق چارسویه وارنجه خالیدر وبازار ملك
پای حصاردن چارسویه وارر انلردن غیری هر برینه موازی بر بازار دخی واردر
قپولرك طشره سی دخی سواد شهر تمام اولنجه بر فرسخ قدر بازاردر وهر محله ده انواع دکاکینی
مشتمل بزرك کوچك بازار مقرردر وبو شهربندی ایکی فصیلی مشتملدر که هر برینك اراسی
اون ذراع مسافه در بروجی یوز قرق طقوز ودوری یدی بیك اوچیوز قدم وقطری درب

ملكدن فيروزآباده ودر خوشدن عراقه وارنجه بيك طقوز يوز قدم طول وعرضي مساويدر
وبو شهر بندك خندقي يكرمي ذراع عريض اولوب مسجد جامعي دروازهٔ خوش ايله قپچاق
ميانه‌سنده دوشمشدر اول محلك آب وهواسي سائر يرلرك هواسندن لطيف ايدوكي امتحان ايله
ثابتدر والامناسب بو ايدي كه شهرك وسطنده اوله وآب حويجه جوار مسجددن اقار شهر
ايچنده اندن غيري اقار نهر يوقدر وشهرك باغي باغچه‌سي ازدر لكن اوچ دورت فرسنخ قربنده
وافر باغ وباغچه واردر نخري اوزومي وخربزه‌سي ايو اولور بقعه‌لرندن سلطان حسين
مدرسه‌سي وخانقاهي سر انجيل ده بي نظير بنادر وسلطان احمد ميرزا بنا اتديكي بقعه
درب قپچاق ايله دروازهٔ خوش اراسنده برج علي اسد اوزرنده رفعت شان وعلو مكان ايله
مشهوردر بنادر وحسين كرت بنا اتديكي شهربند غايت وسعت اوزره اولوب انجيل كپروسي
باشندن دربند شيخ حرمه وملاسيان نواحيسندن خيمه دوزان كوپروسنه وارنجه طولي
وعرضي بر فرسنخ قدر ايدي وسعتندن ضبط ومحافظه‌سي متعذر دردي بو امير تيمور شهري
الدقدن صكره تخريب اتدي صكره شهرك سوادي بر مرتبه واسع اولدي كه اول حدودي
بكوب ايكي برادردن سنددن مالان كپروسنه وارنجه عرضي ايكي فرسنخ اولدي بلكه اوبه دن
كوسويه وارنجه اوتوز فرسنخ عمارات وباغات وكويلر بري برينه متصل اولوب مجموعي
بر شهر حكمنه كيردي كورنلر ديرلركه مصر شهري ربع هراة قدر انجق واردر نهايت مصرك
صماعي ارتقدر وهراتك صوبي رود مالان ديمكله مشهوردر كويلر اراسنده اقوب ايكي
طرفنه مزارع وقراني سقي ايدر وبو قريه‌لرده بعض بيوك كويلر واردر كه قصبه كبيدر بري
زيارتگاه كه هميشه مجمع علما ومشايخ واوليا اولوب بيك قدر دكاني مشتمل چارشوسي واردر
انواع اشيا بولنور سلطان حسين انده دخي بر جامع بنا اتمشدر بري دخي سياوشان دركه
بعض سنه‌لرده اوچ بيك يوك اوزومي چقار سائري دخي بو قياسله در وشهرك توابعي اون
بلوكه منقسمدر ١ توران وتونيان ٢ قوردان وباشتان ٣ كبراق ٤ سقره ٥ خيابان ٦
كذان ٧ انجيل ٨ النجان ٩ ادوان وتيزان ١٠ چون بو شهرك اطرافنده باغ وبستاني
وچمنزارلري بحد دز خصوصا مسيرهٔ كازرگاه كه شهر قربنده آب جكان كوپروسي باشندن
نعمت آباد كوپروسنه وارنجه تمام باغ وباغچه مفرح يرلردر بو مسيره نك بر طرفي طاغ
واوچ طرفي كشاده صحرا وعرصه‌سي هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسين انده
وافر ابنيه احداث ايدوب غايت معمور قلدي بوملك تمارتي نهر انجيلدن كوه زنجيرگاه
پاينه واردر وايكي برادردن سنه متصل اولور وسلطان ابو سعيد كمر كوه زنجير گاهده اقان
رود پاشاندن صو كتوروب نواحي كازرگاه قربنده بر فرسنخ يرده چشمهٔ ماهياني اجرا ايلدي
بونك اصلي كارزارگاهدر ايكيوز التي ده خوارج خروج ايدوب عبد الرحمن بن عبد الله
نيشابوردن هراته كلوب بونك صحراسنده عظيم جنك اولمغله كارزارگاه ديرلردي صكره
تخفيف اولندي اول معركه‌ده ايكي طرفدن دوشنلري يدي قويي‌يه دفن اتديلر خلق
كلوب

كلوب خانه لر یاپوب مسجد ورباط بنا اتدیلر وتیر كاصكره وفات ایدنلر حتی خواجه عبد الله
انصاری انده مدفون اولمغله اول مقام مبارك عد اولنوب زیارتگاه قلندی خیابان ایسه
بر موضع مباركدر لطافت آب وهوا وغرایب بنا ایله ممتاز اولوب انده نیجه كبار مزاری واردر
وشهرك مصلی سی انده درهر بار صغار وكبار اول یری شریف ومتیمن عد ایدرلر وشهر
هراة حقنده بهترین خراسانْدر دیو حذیفه بن الیمان دن برحدیث روایت ایدرلر خلقی
رقیق القلب وسلاح دوز وشجیع وسنی وعیار پیشه حسن الاخلاق وممدوح‌لردر دائما
منبع علوم ومنشاه اهل فنون اولوب هرعصرده اندن نیجه كبار ظهور ایده كلمشدر
بو شهرك وصفنده بعض شعرا دیمشدر كر ترا پرسد كسی كز شهرها بهتر كدام درجوابش
راست خواهی كفتن اور اكوهری این جهان را همچو دریا وان خراسان چون صدف
درمیانی این صدف شهر هری چون جوهری هراة مضافاتندن بری اوبه دركه نواحیٔ
شهردن رودة متصل اولوب صفوت میاه ولطافت فواكه ایله بری برندن یك آب وهواسی
لطیف یرلردر بونده دامن كوه ده برلطیف كرمابه واردركه صویی غایت حار اولمغله ایچنه
كیرملك ممكن دكلدر قربنده اولان ماء بارد ایله خلط ایدرلر ومسافهٔ بعیده دن غسل ایچون
كلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابوسعید بونك اوزرینه برمختصر عمارت
انشا اتمشیدی سلطان حسین مكلف بنالر باغلر باغچه لر ایله معمور قلدی انك قربنده
طاغدن سنك سفید معدنی واردر مرمره بكزر اندن ستونلر والواح ومعابر وصندوقه لر
ایدرلر هراتده بو معدندن دوزلمش چوق اثر وار درجمله دن خواجه عبد الله انصاری
مرقدنده برلوحه متصل برمیل كه سرمرقدده عجایبندندر اما رود كه اكثر هراته میوه
اندن كلور خصوصا صاحبی غایت لذیذ وفاخر اولور اطرافنده قریه لر ومزرعه لر واقارصو
مسیره لر جمله دن بری روضهٔ جشت مزارات متبركه دندر مضافات هراتدن بری دخی
كوه پایهٔ شافلاندر كه غایت وسعت اوزن اولوب لطیف مزرعه لری وقریه لری مشتملدر
انده اولان قصباتدن بری كروجه نام كوچك بلده كه برطاغ باشنده واقع اولمش دكاكین
واسواقی مشتمل قصبه در بوناحیه ده آهن واسرب معدنلری اولور هراته آهن بوندن
كیدر وبونده سیب وزردالو وامرود وشفتالو وافر اولور بركرمابه دخی بونده واردركه چشمهٔ
سفید كوه دیرلر صویی غایت نافعدر سلطان حسین بیقرا انده برعالی عمارت بنا ایلدی
اطراف واكنافدن خلق تفرجه كلورلر علیللر صویه كیروب شفا بولور اسفزار قدیم
الایامدن باغچهٔ هراة دیمكله معروف برمعمور ولایت ایدی حوادث وفترات سببیله اكثری
خرابه در تقویمده طقسان یدی بوچق درجه طول او توزدورت عرضده هراتدن شرقه بری
برینه قریب اقارصولی باغلی باغچه لی دورت بلدهٔ متقاربه دردیو یازار نزهه ده ایدر بر شهر
وسطدر بوقاج پاره قریه سی واردر اوزومی اناری وافر اولور هفت اقلیمده حالا شیرزر دیمكله
مشهوردر سلفده حصار مظفر دیرلر برقلعه سی وار ایدی برسنك رفیعك اوزرنده بنا اولنمش

ایدی معین الدین ایدر رود اسفزار اول کوهك دبندن بکر جامعی وحمامی ومکلف بنالری
وارایدی ووسط قلعه ده برعذب وشیرین چشمه اقاردی صکره ناپید اتدیلر صوبی اولمامغله
مثللکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصاردیوارلری قالمشدر بوحصان محاذی میان صحراده
کوه اوزن حصارشارستان دیرلر بوخرابه حصاردخی واردر ایکیسی اراسندن رود اسفزار بکر
بوقلعه نك آب وهواسی لطیف مرغزار حرم رشك اینداز باغ ارم برجای مأمن اولوب
مدور سنك اوزن بنا اولنشیدی ومیان قلعه زمین نرم اولوب بر ذراع قازلسه صو چقار
طشره سی دخی اویله اولمغله برمتین حصار ایدی وبعضلرا کاشهرستان بلقیس دیرلردی
فضلاء دیاردن شرف الدین عبد القهار هراتدن بونده کلوب لطافت ظلال وزلالنی کوروب
وصف حالنده بومصراعی دیدی ع دارد نشانی ازبهشت آب وهوای اسفزار بویرلو معین الدین
زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر برمصراع دخی ضم ایلیوب ع اکنون زمین مقدمت دارد
جنت افتخار دیدی وکیرودیشدر بونك قصبه سنده اوج بیك قدر دکان وارایدی وزاول
بلوکی که بوناحیه بلوکارندندر واوج فرسخ عرصه سنده سکسن قدر کاریز اقار هربری بر دکرمن
دوندورر وهر برینك باشنده برمعمور قریه ویاقلعه مقر رایدی حالا اول قلعه لرك کیمی معمور
وکیمی خرابه در وبونده لطیف امرود اولور که خسروانی دیرلر بریرده اکانظیر یوقدر
وغرایب میوه دن برجنس عنابی واردر که چکرد کسزاوزم کبی چکردکی اولماز وبوعناب
یتون ولایتده همان بردرختده بر زین حکیم اثارندن اولان برزین اباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی برمرتبه لطیف اولور که یرکن الدن دوشسه پاره
پاره اولور وقصبهٔ اسفزارك انهار وقنواتی جمله غربدن شرقه اقار عبقله وجبران وفرنکان
نام بلوکلرنده مسجدلر وجامعلر وار در بوشنج وفوشنج وپوشنك دخی دیرلر معرب
هوشنك در طقسان بش درجه طول اوتوزدورت عرضده هراتدن غرب وشماله یدی
فرسخ بردوز یرده اقار صولی باغلی باغچه لی برشهردر نهر هراة بوکا اقوب اندن سرخسه
کیدر کاه اولور که اکا وارمدن دوکنور بونك حصاری وخندکی واوج دروازه سی واردر
بونده اولان عرعر خراسانده بر یرده اولماز بلدهٔ مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنك
بن افراسیاب بنا اتمکله شهر پشنك دیرلردی صکره تعریب ایدوب شهر فشنج دیدیلر
کیده رك فوشنج ایله شهرت بولدی بعضلر انك بانیسی هوشنکدر دیدیلر ناحیه سی
واسع مزروعات ومحصولاتی چوق یردر میوه سی خصوصا اوزومی ایودر دیرلر که
بونده یوز دورلو اوزم اولور خرد کردوروج وکوسویه بونك قصبه لرندندر دیرلرکه
کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم بناسیدر هرسال هراتدن زیارتنه
خلق کلور ومشهوردر که براهل منصب بونی زیارته کلسه البته معزول اولور اول
اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر اول رباط قربنده برطاغ واردر انده بر سنك
اوزرنده اولان اثر قدم حضرت ابراهیم قدمی اثریدر دیرلر اول طاغك دبندن

نهر

نهر آقار خصوصا ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه فوشنجدن غرب وشماله ایکی
مرحله یرده بر مختصر قصبه در میان صحراده دورت کهنه دیوار بر حصاری وار ایدی التیوز
طقسان بشنده دوا خان اون بیک قدر مغول لشکری ایله کلدکده اهلی ایکیوز قدر کمسه
اتفاقله قارشو قویوب دوکشدیلر بر زمان محاصره ونیجه جنکلر ایله الامیوب مغلوب ومنکوب
کتدیکی غرایب واقعاتدندر دیرلر که جاماسب حکیم بونده مدفوندر فلبند ان هراة
مضافاتندن بر صحرای پر مزارع و زمین فراخ وواسعدر لطیف ووافر خربزه سی اولور که
بتون خراسانه کفایت ایدر اون من بر خربزه و یکرمی من بر هندوانه سی یتشدیکی ثابتدر
بادغیس مالین قربنده هراته متصل طولی قرق فرسخ عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه
پاسین دیرلر سلفده دار ملك هیاطله ایدی روزکاری چوق یر اولمغله بادخیز دیرلردی
تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بوچق طول اوتوز بش بوچق عرضده واقع
اولمشدر دهستان دخی انك قصبه لرندندر بو ولایتده طولی وعرضی بش فرسخ بر اورمان
واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلقی دوشروب هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار
ایدرلر ومجربدر که بر کمسه آخرك جمع اتدیکی فستقی السه اشکنی طوکوز زیرا اکر خیانت
اتمزسه سالم چقار و بو ولایتك صولری چوق ومزارعی فراوان در سلطان حسین بیقرا
زماننده غایت معمور ایدی و بو نواحیده عجایب قلاع دنیادن قلعهٔ نرتو که سنك خارادن
طاغك قله سنده واقع اولمشدر بر صعب ومتین حصاردر که نظیری نادر اولور انجق بر اینجه
یولی واردر بر آدم کیدر نصف فرسخ قدر یولدر باقیسی زمیندن پای حصاره وارنجه
بیك ذراع قدر سنك خارادر هیچ بر عصرده ملوك وسلاطیندن کمسه اکا ظفر بولوب جنکله
الماق اولمامشدر وغایت ارتفاعندن بونك کلی تموزده یتشر وهراة بنالرینه کراسته واودن
بو ولایتدن کلور اشجاری بناده نقدر طورسه چورمز وقوردیمز وات وقیون ومواشی قسمی
بو ولایتده غایت وفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله سی ومحصولی دخی اکا کوره در سنوی
قرق بیك یوك غله که هر یوکی یوز من در یالکز میری یه عاید اولور برنجدن غیری سایر
حبوباتدن بر من تخم اکلسه صوسز وزحمتسز یوز من ویرر بو خصوص زمینك قوتندن وآب
وهواسنك لطافتندن اولدوغنده شبهه یوقدر ناحیه نك اوج سر کاری واردر بری لنکر امیر
غیاثدر که تیمور عصرنده احداث ایلدی حالا بر معمور قصبه در اوچیوز قدر دکانی وعماراتی وباغلری
واردر لطیف اوزومی وبر نوع خربزه سی اولور که باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیهٔ بلده
بودر که میر غیاث هراتده بر دلیر شریف زاده وحلوافروش ایدی بازارخوشده دکانی
وار ایدی نهر انجیل کنارنده ساکن بابا اخی محمود جامی دیرلر بر مجذوب درویش
جذبات روحانیه ایله مزبور میری چکوب کندویه مرید اتدی وتبدیل مکانه رخصت
ویروب نه یرده که آواز جرس اشیده سن انده لنکر انداز اول دیدی میر دخی محل مزبوره
واروب خالی ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس

ایشیدوب اندن لنگر اقامت طرح ایلدیلر حالا اول موضع پرصفا اول آستانه ده موجوددر
دیرلر که بر رنگ بر قصبه اولوب سلاطین بقعه لر بنا ایلدیلر زیارتگاهدر ایکنجی سرکار چهل
دختران نام معمور قصبه در میر علیشیرك اندن بر مکلف وعالی رباطی واردر و قرق قزلردن
مشهور مزار و زیارتگاه اولوب اندن حاجتلر وادر دیو توسل ایدرلر و بو قصبه یاننده
بردن اقار که بهارده پکجه ویورمز سلطان حسین بیقرا انك اوزرینه بر کارکیر کوپری بنا ایلدی
و بری دخی جرلان نام سرکاردر که بر بیوك مزار و زیارتگاهدر اما کازرگه بادغیس اعمالندن
بر موضعدر صاحب ماه نخشب اولان حکم بن هشام اول موضعدن ایدی ابومسلمك وزیری
اولوب عسکره مهدی زماننده خراسانده خروج ایتدی کش و نخشب نام قلعه لری الوب
دعوای الوهیت ایتدی نخشبده بر چاهدن ماه اسا بر نور چقاریردی قصه سی مشهوردر
یایلاق باباخاکی مواضع بادغیسیدن بر مرغزار لطیفدر که بهار فصلنده اکثر سلاطین واکابر
هراتده تفرجه کیدرلر بو کامانند تخت ملك دیرلر نزهتکاه دخی واردر مراتع لطیف و مراتع
نظیف قبیلندن اولوب طاغلرنده برف اکسك دکلدر و بر مسیره دخی یایلاق هزارمیش که
فصل بهارده لاله زاری گلزار جناندن نمونه در کرخ هراته قریبده اولان نواحیدن بر ناحیه
و بلده در طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده دوشر کروخ دخی دیرلر
طاغلر ارسنده بر دره ده یکرمی فرسخ قدر طول وعرضی بر وادی جمله اشجار مشتبکه باغ
و بستاندر آب وهواسی خوش مزروعات ومحصولاتی وافردر قبة الاسلام بلخ یوز بر
درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده طخارستان و بدخشان و بامیانه متصل اولور
نواحی واعمالی مشتمل بر شهر قدیم و سواد عظیمدر شهرك سوادی طولا وعرضا نصف فرسخ
قدر اولوب اقرب جبالدن دورت فرسخ بعید بر دوز واسع صحراده واقع اولمش دروما
دیرلر بر نهر بونك ربضندن اقوب دکرمنلر دوندورر و شهری باغ و باغچه قوشاتمشدر
ترنج ونی شکر ونیلوفر وخرمسا وغیری ساحل میوه لری وافر وانکوری و خربزه سی
لطیف اولور دورت قاونی بر دوه یه یوکلدرلر سائر میوه انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونك حد شرقیسندن کچر شهر مزبور قدیم الایامدن منشأ ملوك و مورد اهل سلوك
اولوب هر عصرده کباردن خالی قالمش دکلدر ابراهیم بن ادهم وشقیق وآل برمك
بو شهردندر سلفده دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشکده سی که مجوسیلر ارسنده
غایت معتبر ومشهور اولوب اماکن بعیده دن کلورلردی بعض آثاری هنوز باقیدر مزبور
آتشکده برمکیلر اجدادینك وقفی ایدی که مزبورلر اردشیر عصرندن برو اکاسره وزیرلری
ایدی بو سلسله دن جعفر وفضل و یحیی نام وزیرلر بنی امیه وآل عباس دولتنده مسند
وزارته چوب طنطنهٔ سخا وکرم ایله طنین انداز جهان اولدیلر بلخی حضرت عثمان بن عفان
خلافتنده احنف بن قیس فتح ایلدی طپراقدن بر شهر بند ایله احاطه اولنوب التی دروازه
قونمشدر دروازهٔ نوبهار دروازهٔ رحبه دروازهٔ هندویان دروازهٔ جهودیان دروازهٔ شصت

دروازهٔ

دروازهٔ یحیی و جامعی وسط شهرده در رود رهاس دروازهٔ نوبهاردن کچر و نواحیسنی سیراب ایدر و هر دروازه سمتنه باغ و باغچه وافردر و بونده اشتر بختی اولور دیرلر که بونی کیومرث بنا ایدوب طهمورث اتمامه ایرشدردی و لهراسب تجدید اتدی و باروچکدی سلطان ملکشاه رساله سنده دیمشدر بونك خلقی اکثر غیر تسنز اولورلر هفت اقلیمده ایدر بونك صوینی کیکاوس کتوروب عمارتنه سبب اولدی چونکه احنف قلعه سنی خراب اتمشیدی نصر بن سیار تکرار تجدید اتدی و بونك قوللری اکثر هندی اولمغله نامنه قلعهٔ هندوان دیدیلر جنکیزخان استیلاسنده شهر و قرادہ بیك ایکیوز یرده جمعه قلنوردی خلقنك استقبال و اطاعتی فائده ویرمیوب جمله تخریب اولندی ع همه بلخ را چون کف دست کرد عمارات عالیش رابست کرد صکره تدریجله کیرو معمور اولدی حالا متین حصاری وار در خندقی آب ایله مملودر مضافات بلخدن اوچ فرسخ یرده واقع قریهٔ خوجهٔ خیرانده سکز یوز التمش بش سنه سنده که میرزا بایسنقر بلخ والیسی ایدی بر قبر ظهور ایدوب او زرنده یازلمش بولندی که هذا قبر اسد الله علی بن ابی طالب پس او زرینه بر عالی عمارت بنا اتدیلر دکاکین و حمام ایله بر قصبه اولدی و نهر شاهی دیمکله معروف نهری اول مزاره واقف قلوب کیدرك بر مرتبه اشتهار بولدی که مطاف و مجمع اهل بلخ اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسنده یوز بوچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده و ناحیه در ایو مزروعی و محصولی وافردر اقار صویی و بستانلری وار در لطیف خربزه سی اولور قوردرلر بونك ناحیه سنه جوزجان و جوزجانان دخی دیرلر فاریات و یهودیه دخی بو ناحیه شهرلرندندر اندخود بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر تیمورك پیری سید جمال الدین برکه نك مسکنی در تیمورك مزبوره اعتقادی بر مرتبه ایدی که اولدکده ایاغی اوجنه دفن وصیت ایلدی زیرا ابتدا نواحی جیحونه کلدکده سید اکا نقاره و علم پیشکش و بر مشیدی تفأل ایدوب روز بروز دولتی افزون اولدقچه سیده اعتقاد و رعایتی ارتردی و بو ولایتك اکثری حرمین اوقافی در هراة ایله بلخ ارasنده واسع ولایتلر و ناحیه لر وار در سان و چهاریك و چجکتو و میمنه و قیصار و مرغاب و مروچاق کبی بونلرك هر بری معمور قریه لری و واسع صحرالری و مرغزارلری وار در اکثر خلقی قونار کوچر اولی صاحب رمه و قبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر اغنام و مواشی و غله و برنج محصولی ایله غنی در مروشاهجان طقسان یدی درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده طاغلردن بعید دوز صحراده بر بلدهٔ قدیمه در ذو القرنین بناسیدر دیرلر نزهه ده طهمورث بنا ایلدی و اسکندر رومی دار ملك قلدی صکره ابو مسلم انده بر جامع و یانده عالی و مکلف دار الاماره یاپدی ارتفاعی اللی ذراع بر قبه و دورت طرفی بر رقپو اوزرلری اوتوز ذراع قطری و طولی التمش ذراع ایوان بنا اتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی ایکن انده اوتوردی بعده بنی لیث و ساجوقیان دن چقربك و نبیره سی سلطان سنجر و ملکشاه انده اولوب شهر اطرافنه دوری اون ایکی بیك اوچیوز قولاج بر باروچکدی

بونك هواسی متعفن در اول الجلدن خلقی علیل اولور خصوصا علت رشته چوقدر ایی مرورودندر
که اکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره او لمغله غله سی وحریری وافر ومحصولدار در
مزروع سال اوله برینه یوز ویرر میوه سندن اوزومی وخربزه وامرودی ایو اولور قروسی بعید
یرلره کیدر سلفده بوندن چوق کبار ظهور ایلمشیدی عهد اکاسره ده برزویه طبیب وبوزرجمهر
حکیم وبایزید مطرب کبی وابومسلم خراسانی وبریده بن الخطیب که صحابی در وبشر حافی
وعبد الله بن المبارك وعسجدی کبی معین الدین ایدر مرو ایکی بلده در بری کهنه که سلطان
ملکشاه بنا ایلدی وحالا ویراندر ومرقدی انده در غایت متین واستوار بنا ایدی بری دخی مرو
جدید در که میرزا سنجر بنا اتدی مقدما سنجر سلجوقی زمانده نوعا خراب اولمش ایدی صکره
تدریجله عمارتی یرینه کلدی چون جنکیز خان قتل وغارت یاحذن فارغ اولدی اوغلی تولی
خانی التمش بیك قدر عسکر ایله مروه کوندروب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون جنکدن
صکره شهرلونك سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیر الملك بیقیاس
هدایا ایله چقوب اطاعت اتدی دورت کون خلقی صحرایه سوردیلر دورتیوز قدرینه امان
ویروب بقیه سنی مغول لشکرینه قسمت ایتدی هر برینه دوردر یوز نفر دوشوب قتل ایلدیلر
برقاج یوزبیك نفسی قتل ایلیوب انجق دورت کمسه قالدی دیو سید عز الدین نسابه دن
حبیب السیر صاحبی نقل ایدر وشهر سلطان شاهرخ زمانه کلنجه خراب قالوب اول عصرده
فی الجمله خلق جمع اولدی ومیرزا سنجر انی معمور قلمغه سعی ایدوب مرو جدیدی طرح اتدی
حالا کهنه وجدید ایکی بلده در نتکه میر علیشیر دیمشدر ملك دل پیر وجوان را هست اباد ان
زعشق بانی مرو کهن سنجر زتوهم سنجر است مروك چوق توابعی واردر ماخان وتلختان کبی
مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرکدر اوچ جامعی واردر بری
اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع هامان در بازاری جامع عتیق اوکنده
ایدی چارشولرنده برقاج ارماق اقاردی که برینه رود هرمزفره و برینه رود ماهان که یکی جامع
اوکندن اقوب دار الامار وزندان بونك اوزرنده ایدی بری رود رزیق که شهرك قپوسی اوکندن
اقوب صویی حوضلره تقسیم اولنوردی اسکی جامع بونهر اوزرنده ایدی واکثری محلات وشهر
بونهر اوزرنده ایدی وشهرك دورد دروازه سی وار ایدی دروازهٔ شارستان وجامع دروازهٔ
شیخان دروازهٔ بردروازهٔ مشکان بو خراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده ایدی
بوجمله انهار مرو الرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر دیه رونق نام قریه دن
هر بقعه یه بر نهر صغیر بخش اولنمشدر ودیرلر که اهل مرو کمال بخل اوزره دردنیاده اولان
خروسلر برحبه بولسه طاوغی چاغرمز دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله
استدلال ایلدی سرخس طقسان ایکی درجه طول اوتوزیدی وربع درجه عرضده نیسابور
ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قوم سال بر بلده در اقار صویی یوقدر هراة وفوشنج صوینك
فضله سی کاه قیش کونلری بوکا کلور نواحیسنده مرعا ار چوقدر اکثر خلقنك مالی دوه در

نزهه د

نزهه‌ده ایدر بونك باروسنه دوری دوری بش بیك قولاج ایدی طبراقدن محکم بنا ایدی هفت
اقلیمده بونك قلعه‌سنی خراسانك معتبر قلعه‌لرندن یازار هواسی کرمسیردر انکوری
وخربزه‌سی اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خرسانی فتح ایلدی سرخسده یوزالتمش
بیك خانه قلمه کلمشیدی شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم اتدکده محمد خان بونك
خلقنی ماوراء النهره سوردی اول اجلدن سرخس بر زمان خرابه قالدی شاه طهماسب
زماننده کبیر ومعمور اولمغه باشلدی حالا عمارتی یرنده‌در بوشهرده مراقد کباردن مرقد
سعد الدین تفتازانی ومرقد شیخ ابو الفضل حسن مشهور مزاردر کبار حنفیه‌دن شمس
الائمه بوکا منسوبدر مهنه میهنه دخی دیرلر هراة ایله مرو اراسنده اولان ناحیه‌لردن خابران
ناحیه‌سنده بر قصبه‌در ابیورد ایله سرخس اراسنه دوشر اسعد میهنی وشیخ ابو سعید
ابو الخیر مرقدی انده عظیم زیارتکاهدر خابران فتح بایله یا خود واو ایله خاوران دخی دیرلر سرخس
ایله ابیورد اراسنده بر معمور ناحیه‌در که اندن نیچه کبار ظهور ایلمشدر ابو علی شادان کبی
وشاعر انوری کبی که دیمشدر شاد باش ای اب وخاك خاوران کز روی لطف همجواب بحر
وخاك کان کهرمی پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوچ درجه طول او توز سکز درجه
عرضده میهنه قربنده کوفن دن التی فرسخ یرده بر بلده‌در مرودن اوچ مرحله غربیه ونسادن
بر مرحله شرقه دوشر ابی وهواسی بد یردر مشایخدن فضیل عیاض وافاضلدن مولانا
احمد بوشهره منسوبلردر کوفن طقسان اوچ درجه طول او تور التی بوچق درجه
عرضده بر بلدهٔ اسلامیه‌در ابیورددن التی فرسخ یرده عبد الله ابن طاهر بنا ایلمشدر
نسا فتح نون وقصر له طقسان ایکی درجه وربع طول واو توز طقوز درجه عرضده
صولی وبستانلوی چوق ناحیه‌سی بیوك بر بلده‌در چیغول دخی دیرلر ابیورددن بر مرحله
شماله دوشر بونکله مرو اراسی مفازه‌در ونیسابور بونك غرب وجنوبنده‌در
هواسی بد براولمغله عرق مدینی علتی بونده چوغ اولور دیو تقویمده ذکر ایدر لکن هفت
اقلیم صاحبی ایدر آب وهواسی ایله دلکشا یردر اون ایکی بیك چشمه‌سی اون ایکی
بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام
دیمشلردر ابو علی دقاق خانقاهی برابرنده دور تیوز بیربرزکوار مزاری واردر دیرلر حفاظ
حدیثدن صاحب سنن امام احمد بوشهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول
او توز التی درجه عرضده بر قاج پاره قصبه‌یی مشتمل ناحیه‌در باش قصبه‌سنه طابران دیرلر
بر قصبه‌سی دخی نوقان درکه ایکیسنك اراسی التی فرسخدر اون ایکی امامك بری امام
علی بن موسی رضا ایکیوز اوچ سنه‌سنده طوسده وفات ایدوب توابع طوسده سناباد
نام قریه‌ده دفن اولنمشیدی صکره مشهد دیمکله معروف اولوب عظیم اشتهار بولدی
وصکره نواحیٔ مرقدده اصحاب مکنت وارباب ریاست کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف و
عالی بنالر ایله اراسته ایدیلر وبر قصبه اولدی خصوصا عجم شاهلری عصرنده

اول مرقد بر مرتبه اولدی که زرین و سیمین قنادیل و شمعدانلر ایله طولدی وطوس اسمی
اونو دیلوب جمله ولایت مشهد دیمکله معروف اولدی سمعانی ایدر طوس ناحیه سی
بیک پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در حضرت عثمان بن عفان زماننده یکرمی طقوز سنه سنده
فتح اولندی هرون رشید قبری دخی سناباد ده در طوسده بر نوع بیاض حجر اولور که
اوانی دوزرلر نوقانده برام وفیروزه ود هنج معدنلری وار در امام غزالی قبری طابرانده در
ونصر الدین ونظام الملك وفردوسی بو دیاره منسوبدر رحمه الله ایدر بو دیاری اول جمشید
بنا اتمشیدی خراب اولدقدن صکره طوس بن نوذر تجدید ایدوب کندی اسمیله تسمیه
اتدی میوه سندن اوزمی وانجیری چوق وشیرین اولور حوالی ٔ طوسده مرغزار رایکان که
طولی اون ایکی فرسخ وعرضی بش فرسخ مشهور مرغزاردر چل هزار بونك ایله مشهد
اراسنده طقسان بر درجه اللی دقیقه طول او توز التی بوچق عرضده بر منزلدر مشهددن
ایکی کونده واریلور خواف خاء معجمه ایله طقسان اوچ درجه طول او توز بش بوچق
درجه عرضده نیسابور نواحیسندن کویلری چوق بر ناحیه در سلامه و سنجان وزوزن
بونك قصبه لرندندر ملك زوزنی انده عالی عمارتلر بنا اتمشدر انکور وخربزه وانار وانجیری
ایو اولور ابریشمی وافردر تقویمده زوزنی هراة ایله نیسابور بیننده طقسان اوچ درجه طول
او توز بش درجه عرضده قهستاندن بر بیوك بلده یازار فضلادن شارح مفتاح زوزنی
ومشایخدن زین الدین خوافی وشاه سنجان خوافه منسوبلردر جشت فتح جیم وشین
معجمه ایله بر قصبه در هری روده منسوب اللی پاره قریه سی واردر ومحصولاتی وافر ومیوه سی
فراوان یردر خصوصا بیاض الماسی غایت خوب اولور باخرز نیسابور ایله هراة اراسنده
اولان ناحیه لردندر مزارعی باغی باغچه سی وافر یر اولوب قصبه سنه مالین وپلان دخی
دیرلر سکسن التی درجه طول او توزدورت بوچق درجه عرضده قریه لری وافر یردر خربزه سی
وحلواسی مجموع خراسانده مشهوردر بو ناحیه نك اکثر میوه سی هراته کیدر مشایخدن
سیف الدین باخرزی وابو سعید مالینی وزین الدین ابو بکر تایبادی که بونك قریه لرندن
بر قریه یه منسوبدر رودمیه صاحبی باخرزی بو ناحیه دندر زاوه هراته تابع بر ولایت
قصبه سید رطپراقدن محکم قلعه سی واللی پاره کویی واردر بعضیسنك صولری قنواتدن
کیمی خرده نهر اولوب محصولی غله و پنبه وابریشمدر میوه سی فراوان انکوری بی پایاندر
رئیس حیدریان شیخ قطب الدین انده یاتور زیارتکاهدر جام طقسان اوچ درجه طول
او توز التی درجه عرضده باخرزدن ایکی مرحله شرق وجنوبه نیسابور نواحیسنده بر مشهور
قصبه در ایکیوز قریه بوشهره تابع یازیلوب وافر باغی وباغچه سی وار میوه سی فراوان
یردر جمله صولری یرالتنده قنواتدن جاری اولور مولانا عبد الرحمن جامی بوشهردن اولوب
مشایخ کباردن زنده فیل لقب شیخ الاسلام احمد جامی نك مزاری انده مشهور زیارتکاهدر
جامك باباشیخی خربزه سی غایت لطیف اولور وجام قربنده پایه ٔ کوهده بر چشمه واردر

قیش کونی صویی کرم وتابستانده غایت بارد اولوب طوکار نیسابور شابور ذو الاکتاف
بناسیدر سابقا یری قامشلق ایدی مزبور کسدروب بنا ایتدرمکله نی شابور دینلدی
نزهه ده ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره اردشیر کرمان ایله سجستان
اراسنده نه شهرنی بنا اتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرندن
استدی ویرمدی شابور دخی غیرته کلوب بو شهری معمور قلدی ونه شابور تسمیه اتدی
لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مسطوردر طقسان
بر درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده بر شهر معظم ومشهور وبلد معموردر سوادی
دوز یرده طولا وعرضا بر فرسخ مسافه واقع اولمشدر عجم لساننده نشاور دیرلر سلفده
خراسان اقلیمنک قاعده سی ایدی اکثر صولری یر التنده کاریزلر وهواسی صحیح اولوب
اکثر اوتی دیباس وترابی نقل ومحری پیروزه بر معتبر ولایتدر نهایة الارب ده مسطور اولدوغی
اوزره بونده بر جنس ما کول طین اولور که وجه ارضده غیری یرده یوقدر کاه رطلی بر دیناره
صاتلور پیروزه معدنی دخی نیسابوره مخصوصدر اسمعیل سامانی بو شهره داخل اولدقده
تحسین ایدوب اکر بونک یر التنده اقان صولری طشره اقسه ویر بو زنده اولان مزبله
وجیفه لری یر التنده اولسه بو شهره نظیر اولمازدی دیدی اهلی دخی غریب دوست
اولمغله معیوبلردر نتکه مرادی دیمشدر لاتنزلن بنیسابور مقربا ان الغریب بنیسابور
مخذول بو شهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری جمیعا
بالچقدر ایکی قسم شهر ربضی ایله جمله معمور اولوب جوامع وزندان محبوسان ودار الامان
ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای بینی ربع فرسخ قدر میدان لشکرکاه ایدی سراینی
عمرو بن لیث بنا ایلدی شارستانی دورت دروازه لو حصار اولوب انلره دروازهٔ وزپول و
دروازهٔ کوی معقلی دروازهٔ قهندزپول تکین دیرلردی وقهندز شارستان طشره سنده
بنا اولنوب واروشنک دوری بری برینه متصل دروازه لو دیوار ایدی دروازه لری بونلردر
دروازهٔ جنک که بلخ وماوراء النهر طرفنه آچلور دروازهٔ عقاب عراقه آچلور دروازهٔ سربس
قهستان وفارسه آچلور وبو شهرک بازارلری ربضنده در معمور وممتد چارشولری واردر
جمله دن بر بینه بازار بزرک دیرلر مشرق سمتنه ممتد در کورستان حسینه نهایت بولور وبونک
صول قولنه دوشن طرفی دخی سربل حسینه وارنجه ممتد بازاردر وچارشوسی کوچک میدان
حسینه قریبدر سرای واعمارت انده در بو شهرک صولری کاریزلردن اسواق وحمامات وخانلره
اوغرارلردن طشره چقوب باغ وبستانلری سقی ایدر وبیوک ارماغی دخی واردر که کویلرینک
مزارعن سقی ایدر وبونده لطیف حریر قماشلر وابنجه بزلر طوقنوب اطرافه کیدر لکن سکز
یوزاون حدودنده بو شهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوجدوکی تواتر ایله شایعدر
حمد الله ایدر بونک باروسنک دوری اون بش قولاج مربع ومحلاتی رقعهٔ شطرنج کبی
طولی وعرضی سکز قطعه ایدی شابور بونک عمارتنه زیاده سعی ایلوب اکاسره عصرنده

دارملك خراسان ایدی طاهریانه کلنجه خراسان حاکملری انده اوتوردیلر صکره طاهریلر
بلخ ومروده اولدیلر بنی لیث بوشهری کیرودارملك قلدی التیوز بشده زلزله دن خراب
اولیجق حوالیسنده برشهر دخی بنا ایدوب نامنه شادیاخ دیدیلر بونك باروسنك دوری
التی بیك طقوز یوز قولاج ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی
بر کوشه سنده برشهر دخی یاپدیلر حالا اول شهر باقی در برطاغك اوکنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنك دوری اون بش بیك قولاجدر صولری قبله طرفندن کاریز ایله کلور وآب
رودنیسابور شرقیسنده طاغدن کلور اول طاغ غایت بلند در شهردن ایکی فرسخ بعید
شرق طرفنده اولوب اول ایکی فرسخ یرده نهرمزبور اوزرنده قرق دکرمن دونر وغایت
شدید الجریاندر طاغدن بش فرسخ شمالده انکنده چشمهٔ سبز دیرلر برلطیف صو واردر
آبی سبز رنکدر امیر چوپان اول چشمه کنارنده بر کوشك بنا ایلمشدر جمعه کیجه لری اول چشمه دن
هایل آواز اشیدیلور معین الدین ایدر سلفده بوکا ایران شهری دیرلردی خراسان شهرلرینك
اعظمی ایدی بشیوز بشده غز غدری ایله خراب اولدی بوسببدن که ایکی خدام بری
بریله برخربزه ایچون نزاع ایدوب هربری کندی مخدومنه واردی ایکی امیر غیرت جاهلیه یی
چکوب دوکشدیلر بری ترك طائفه سندن اوغوز قومنی کتوروب بری سلطان سنجر طرفنی
طوتدی ایکی عسکر دوکشوب سنجر بوزلدی واوغوز قومی شهری خراب اتدیلر صکره
بر زمعمور اولمش ایدی جنکیز خان زماننده کیرو تخریب اولندی اینداجنکیزدامادی طغاجار
کلوب نهب وغارت ایدرکن اوق ایله اورولوب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس
حکم سلطان جلال الدین ایله نیشابور حاکمی ایدی جنکیز خانك هجومنی مقرر بیلوب تدارك
کوردی وقتاکه تولی خان بن جنکیز مروشهری تخریبندن فارغ اولدی بوشهره توجه
ایدوب آغر عسکر ایله کلدی جنکیز ایسه دامادی قانی ایچون نیسابور خلقنی قتل عام
فرمان اتمشیدی ربیع الاخرك نصفنده محاصره ایلدیلر شرف الدین هرقپویه
اون ایکیشر بیك مسلح عسکر قویوب سکز کون علی التوالی جنك اتدیلر طرفیندن
چوق کیمسه دوشدکدن صکره امیر مجلس ائمه واعیان ایله چقوب تولی خانه
واروب امان دیلدیلر تولی امان ویرمدی وبونلری الیقودی ایرته سی شهر اوکنه
ایلدوب قتل اتدیلر ومغول لشکری سیل کبی حصاره اقوب یکباره حمله ایلدیلر
ایرته سی صباح اولنجه خرب وضرب اوزایوب خندقه کیردیلر وبرقاچ یردن دیواری
دلوب اون بیك قدر مغول باروپه چقدیلر مسلمانلر مأیوس اولوب ماللری
وعیاللری اوزرنده اولنجه قتاله عزم اتدیلر وجنك اتمکه طاقتلری قالمنجه
دوکشوب جمعه ایرته سی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمانان زواله ایروب مغول
عسکری دورت کون کیجه کوندز قتل ونهب وغارته قویولدیلر انجق دورت یاپجی کیمسه
قالدی کدیلری کوپکلری بله اولدردیلر باروسنی واولرینی جمله ییقوب یرایله برابر ایلدیلر

اون کره

اون کره یوز بیکدن ارتق آدم شهید اولدوغنی اون ایکی کونلك حسابله بلدیلر اهل اسلام
بو واقعهٔ هایله استماعندن ماتم کربلایی تجدید اتدیلر حاصلی بوشهر اوچ کره زلزله دن
خراب اولدی وبش یوز بشده بردفعه غز استیلاسی ایله بعده مغول تخریبی ایله خراب
اولوب کیرو تدریجله یرینه کلدی مشایخدن ابوحفص حداد وابوعثمان خیری وحمدون
قصار وابوعلی دقاق وابوالقاسم نصرآبادی وابومحمد مرتعش وابوحمزه وابوبکر فرا
وفریدالدین شیخ عطار ومحدثیندن امام مسلم وحاکم وسائر ائمه دن جوهری وثعلبی
وواحدی وثعالبی وشیخ رضی ونظام اعرج وعمر خیام وکاتبی شاعر ومیر حسین معمایی
ومحمد مؤمن بوشهر فضلاسندن عد اولنورلر سبزوار نیسابوره یکرمی فرسخ یرده بر ناحیه
وقصبه در سکسن سکز درجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن
اقدم ناحیه نك قصبه سی خسروجرد ایدی که قصبهٔ بیهقدر صکره سبزوار اولدی
بیهق مزبور ناحیه ده برقاچ پاره قریه در بیوکی خسروجرد ایدی اندن کیچک سبزوار
قصبه سیدر دیو تقویمده ذکر ایدر نزهه ده دخی اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم وواسع
شهردر حاصلی غله وبرزمیوه وانکوردر قرق پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلقی شیعی
وامامی در تاریخ مبارکشاهی ده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زماننده سبزوار خلقی
رفض ایله معاتب اولوب حضوره واردیلر وانکار ایلدیلر پادشاه انلره ایتدی سوزوکزده
صادق ایسه کز ایچکزدن برابوبکر آدلو کمسه کتورك بونلر خیلی تجسس ایدوب بولامدیلر
آخر ابوبکر آدلو کمسه بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بونه مرده ونه زنده در بونلر دیدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابوبکر بوندن ایو اولمز مولانا بو قصبه یی مثنویده
برخوش نظم ایلمشدر بو سبزوارك میدانی بر جای لطیفدر که جنت یا النده یا اوستنده در
دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیو سفید دیکله مشهوردر امام بیهقی
ویمین الدین طغرایی وابن یمین وامیر شاهی بودیار کبارندن عد اولنورلر
ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن برشهر لطیف یازار حمدالله قهستاندن
عد ایدر خلقی جلادت وسخا کاکله معروف برکوچك شهر وکرمسیردر برمتین
حصاری واردر بهمن بن اسفندیار بنا ایلمشدر صولری کاریزدن جاری اولور قریه لری وافردر
غلات ومحصولاتی وافردر میوه سی خصوصا انجیری واوزومی وملیسی ناری ایو اولور
حریر دخی جملهٔ محصولاتندندر بونك ناحیه سنده کشمیر نام بربیوك قریه واردر انده
اصلا زلزله اولماز دیرلر وبو ترشیز توابعنده برقاچ محکم قلعه لر واردر قلعهٔ منکال قلعهٔ
بودار قلعهٔ مجاهد آباد قلعهٔ آتشکاه بو ولایتك غله سی ومیوه سی نیشابور وسبزواره
کیدر جوین ضم جیم وفتح واو ایله معرب کوان در نیسابور ناحیه لرندن بر ناحیه در
قصبه سنه ازادوار دیرلر باغلی باغچه لی یردر بو ناحیه نك طولی اوچ مرحله
وعرضی برمیل قدر اولوب طقسان ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده

دوشر نیسابورنواحیسندن برناحیه در قریه لری بری برینه متصل وصولری قنواتدن
بستانلری وافر بردر ائمهٔ شافعیه دن امام قشیری وامام الحرمین وکباردن خواجه شمس الدین
محمد صاحب دیوان وعطا ملك ومعین الدین بوناحیه یه منسوبلردر حمد الله ایدر جوین
بوندن اقدم بیهق حدنده داخل ایدی حالا مستقل ولایتدر بحرآباد که اول ناحیه قصبه لرندن
بر لطیف قصبه در انواع ثماری خصوصا انکوری وافر اولور شیخ سعد الدین حموی وشیخ
رضی الدین علی لالا انده مدفونلردر اسفراین طقسان بر بوچق درجه طول واوتوزیدی
بوچق درجه عرضده نیسابور نواحیسندن بربلده در مهرجان دخی دیرلر کثرت نفعی
ولطافت آب وهواسی وطراوت چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایلدی زیرا بونلر
هر کونی سائر دیارلر مهرجانی کونی کبی در دیدی مهرجان ایسه نوروز بهار فصلی الطف اوقات
فصلیدر حمد الله ایدر اسفراین برشهر وسطدر مسجدنده توچدن بر بیوك کاسه واردر که
دوری اون ایکی ذراع خیاطی در اندن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر وبو قصبه نك
جانب شمالنده بر محکم حصاری واردر برنهر صغیر قلعه دبندن جاری اولور اللی پاره قدر قریه
بوکا تابع اولوب جوز اشجاری وغله وانکوری محصولی وافر اولور ائمهٔ دن ابو اسحق اسفراینی
ومشایخدن نور الدین بن عبد الرحمن اسفراینی ومتأخرین دن عصام الدین وشیخ ازری
بوشهره منسوبلردر امین احمد ایدر اسفراین غایت واسع ولطیف ولایتدر تمام ممالك
خراسانده اسفراین وقاین ایکی سرکاردر که انلره ایراولمزاما اسفراین آب وهوا لطافتی
جهتندن قاینه غالبدر میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان
کیدر وبونك غایت قدیم چنار اغاجلری واردر بر لرکه چوغی نوشروان زماننده دیکلمشدر
جاجرم اسفراین قربنده طقسان بر درجه طول واوتوزیدی بوچق درجه عرضده برشهر
وسطدر نیسابور ایله جرجان ارهسنه دوشر اطرافی ایکی مرحله بر زهر کیاه اولمغله لشکر
بیکانه دخولندن امین اولوب فترتلرده مصون ومحفوظ قالمشدر وبر حصاری واطرافنده
ناحیه سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان نواحیٔ نیسابوردن استوا ناحیه سنده
خراسانك معتبر قصبه لرندندر خوجان دخی دیرلر هلاکوخان تجدید ایدوب ارغون
خان شنلکنی زیاده قلدی آب وهواسی لطیف بردر غله سی ومیوه سی بول اولور ائمه دن نجم الدین
وابو البرکات بوکا منسوبدر رحمد الله نزهه ده کلات نام برقلعه ودبنده حرم نام برقصبه ومربنان
نام برشهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرك اقار صولری وباغلری وبرقاچ
پاره قریه توابعی واردر دیو تتمه تقویمده وغیریده خراسانك باقی شهرلری بونلردر
دندانقان طقسان بش بوچق درجه طول واوتوزیدی درجه عرضده مرو شاهجاندن ایکی
مرحله سرخس یولی اوزره برقصبه در قطنی وحریری برمرتبه چوق اولور که انکله مثل
ضرب ایدرلر سرمقان جرمقان دخی دیرلر اسفزار قربنده برقصبه در ترمددن
التی مرحله جنوبه دوشر شرقه میالله وصفانیان ایله بونك ارهسی یکرمی ایکی فرسخدر

قرینین

قرینین مرورود واد بسنده برقصبه در بوگدین دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوز سکز
درجه عرضده اولوب مرورود بوندن دورت مرحله در مروالرود طقسان دورت درجه
طول اوتوز سکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسنخ شمالده باغلی باغچه لی آب وهواسی
لطیف برشهردر یانندن برنهر آقار اوزرنده شهرك بوستانلری وباغچه لری واردر صقی ایدر
وبونك غرب طرفی اوچ فرسنخ برصحرادن چکیلوب طاغه وار بلور قصر احنف بوندن بلخ یولی
اوزره برمرحله یرده بوکا تابع آقار صولی باغلی یردر صاغان بونك قریه لرندن بربیوك قریه اولوب
چاغان لفظندن تعریب اولنمشدر وبونك غربیسی مفازه در امام صغانی بوقریه یه نسبت
اولنور فراوه طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم جانبنه دوشر برقصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبد الله بن طاهر اوغوز قومنی دفع محافظه سی ایچون
بنا ایلمشدر قریه لردن آیرو یرده انجق برچشمه سی وازاجق بستانلری واردر محمد ثیفدن امام
فراوی بوکا نسبت اولنور سبزوار طقسان ایکی درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
بربلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوز التی عرضده نیسابور اعمالندن دورت
مرحله یرده بربلده در هراة ایله نیسابور اراسنه دوشر بغشور افتح باوغین ایله طقسان التی
بوچق درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده مرو ایله هراة اراسنه دوشر بربلده در ترابی
هواسی صحیح مفازه ده صویی قویولردن اولوب قصبه سنه کون وبوکا نسبتده بغوی دیرلر
امام بغوی بوندندر کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده مروشاهجان
اعمالندن برقریهٔ کبیره در اندن بش فرسنخ بعید مفازه کنارینه دوشر قوری اوزومی
مشهوردر اطرافه کیدر قبادیان نواحیٔ بلخدن بستانلری چوق برناحیه در قوادیان دخی
دیرلر فاریاب باریاب معربی در سکسن طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده بلخ
نواحیسنده جورجان ناحیه سنده بستانلری چوق بربلده در بلخدن یکرمی ایکی فرسنخ
مسافه یره دوشر بوکا نسبتله فریابی وفاریابی دیرلر ماوراءالنهر فارابندن فرق ایچون زم
تشدید میم ایله طقسان طقوز درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده جیحون کنارنده
غربیسنده سرحد خراسان بربلده در اوجوزاق یر اولوب خلقی وقریه لر اهالیسی مواشی
بسلمکله مقیدلردر دوه وقیون بویرده وافر اولور آمل شط بوندن غرب وشماله دوشر آمل
طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز سکز بوچوق درجه عرضده نهر جیحون کنار
غربیسنده ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بربلده در آمو دخی دیرلر حالا نهر جیحون بوکا اضافتله
آموصویی دیمکله مشهوردر آمل شط دخی دیرلر جیحون بوندن جنوب غرب وشماله خوارزمه
کیدر غرجه نزهه ده طقسان طقوز درجه طول اوتوز التی بوچوق درجه عرضده اللی پاره
قریه یی مشتمل برولایت اولمق اوزره یازارکه غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب
طاغلری وچوق عقبه لری بومتین حصارلری واردر الما امرود انجیر اناری ایو اولور خلقی غلیظ
الطبع اشخاصدر کالف کنار جیحونده برکوچك قصبه در آب وهواسی خوب میوه سی فراوان

یاز بلور جیحون بوننده اوج بیك قولاج عریض اولور دیو حمد الله ذکر ایدر ومرو شاهجان
بواحیسنده اسفوران ویسازان نام کوچك شهرلری دخی یازار لکن تقویمده یوقدر مملکت
ن قهستان معرب کوهستاندر تقویمده مسطور اولدوغی اوزره نیسابور وهراة واصفهان
یزد ارسنده بر بیوك ناحیه اولوب قصبه لری معروف و بری برندن بعید ارالری مفازه در صولری
بر قاج کاریز واقنو تدندر خارجده اقار صویی یوقدر نزهه ده ایدر بونك حدودی مفازه خراسان
وماوراءالنهر وکابله اولاشر حقوق دیوانیه سی مملکت خراسانده داخلدر ودار ملکی
شهرستاندر تون وقاین وخوسف وجنابد ار معظم بلادی عد اولنور دیشد ر شهرستان
فتح را ایله طقسان بر بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خراسان ایله خوارزم
ارسنده نیسابور سرحدی بر بلده در رباط شهرستان دیرلر مأمون خلیفه عصرنده عبد الله
بن طاهر بنا ایلدی امام محمد شهرستانی بو بلده یه منسوب اولان فضلادندر قاین طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوج درجه عرضده مفازه کنارنده قصبه قهستاندر قریه لری پریشان
صویی قنواتدن بستانلری آز شهردر اصفهان ایله نیسابور ارسنه دوشر طبسه قریبدر
حمد الله ایدر بیوك شهر اولوب محکم حصاری واردر اکثر اولرنده سرداب اتمشلردر هواسی
معتدل وحاصلی غله ومیوه در زعفرانی چوق یردر اکثر خلقی نیجی سپاه طائفه سی
اولوب سلاح قوللنورلر یازدن قرق کون یخدکده زراعت ایدرلر وافر حاصل ویرر اوتی
حیواناته غایت یرار تقویمده قهستان بوندن عبارتدر دیو یازار طبس فتح طا ایله خاور زمیننده
قهستان بلادندن بری برینه قریب ایکی بلده در طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز
اوج درجه عرضه دوشر برینه طبس مینان دیرلر هواسی کرمسیر آبی کاریزلردن بر کوچك
شهردر غله سی یتمش کون صواریر بونك اطرافنده یدی کونلك یول بریر واردر که انك
طپراغندن بورجق قدر بر کیمسه یسه فتالدر فی الحال مردار اولور انك قربنده بر قویی واردر که
زمستانده اکا وافر صو اقار وتابستانده طاشوب مزارعی سقی ایدر وبر قویی دخی واردر که
ایچنده ماه شکلی کوردلو بری دخی طبس کیلکی در مفازه کنارنده ترمذدن بر مرحله غربه
نیشابور ایله اصفهان ارسی دوشر بر کوچك شهردر ایکیسندن دخی وافر حریر جلب
ایدرلر بوندن یزدیدی مرحله یردر بونك هواسی غایت کرم اولوب خرماسی وترنجی
چوق اولور خراسانده اندن غیری یرده بو میوه لر اولوردکلدر بونك صویی بر چشمه دندر که
ایکی دکرمن یورودر ومحکم حصاری واردر اطرافی علفزار دکلدر بر قاچ پاره
کویی بوکا تابع اولور تون طقسان ایکی درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده قاین
قربنده مشهددن ایکی مرحله جنوبه کرمان یولی اوزره بر شهر وقصبه در حمد الله
ایدر سلفده بر بیوك شهر ایدی حالا وسطدر بو شهری وضع ایدن بویله ایتمش ایدی که
حصاری اوزته ده اطرافی بازار احاطه ایدر واولری دخی بازار اطرافنی وباغلری
خانه لری وتارله لری باغلر احاطه ایدوب غله زار اطرافنه خندك وبندلر کسمشلر ایدی

یغمور

یغمور دن طولوب قوزودقلری خربزه اکرلر غایت ایو اولوردی بو شهرک هواسی معتدل
صولری کاریزدر غله و میوه و ابریشیم محصولی وافر اولور تنجه بودخی تون کبی بر قصبه در
جنابد کنابد دخی دیرلر بر کوچک شهردر بر محکم حصاری واردر قومدن بر دپه باشنده انکی
باغلو و قریه لردر صویی کاریزدندر دورت فرسخ یردن کلور جنوبدن شماله ایکی طرفنده
بر باشنده و نهایتنده بر قلعه بنا اولنمشدر برینه حواس برینه درجان دیرلر بو ولایت
حاصلی غله و میوه در حریری وافر اولور دشت بیاض بر ولایتدر قصبه سنه فارس دیرلر
جنابد و تونه نسبت ییلاقدر جوز و بادم کبی ییلایمشلوی اولور بیرچند بر قصبه در زعفرانی
وافر و غله سی آز اولور بر قاچ پاره قریه سی واردر میوه داردر خوسف بر کوچک شهردر
یانندن بر نهر آقار بر قاچ قریه دخی بوکا تابعدر صویی کاریزدن ایچرلر زیرکوه بر ولایتدر اوچ
قصبه سی وار برینه اسعدن برینه راابر برینه ستارحت دیرلر غله سی حریری پنبه سی
وافر اولور میوه سی دخی چوقدر صویی کاریزلردندر قلعهٔ دن قاین قربنده بر محکم قلعه در
بالاسندن بر چشمه آقار عنابی وافر اولور غله ایله محصولداردر لکن میوه سی اوقدر دکلدر
مومناباد بر قاچ پاره قریه یی مشتمل بر ولایتدر محکم قلعه سی واردر ملاحده بنا ایلمش
ایدی غایت متین حصاردر بونلر نزهه ده مسطور اولان قهستان توابعی اون التی
ولایتدر تقویمده زوزن وانک قربنده نیابد نام بلدی قهستاندن یازار بونک صولری
قناتدندر دیرلر لکن زوزنی خواف اتباعندن یازان معین الدینه تابع اولدق زیرا اول
یرلودر ذکر مفازهٔ خراسان مسالک صاحبی ایدر بیابان خراسانک شرقیسی حدود
مکران و بر مقداری حدود سیستان جنوبی کرمان و فارس و بر مقداری اصفهان و شمالی
حدود خراسان و بر مقداری سیستان و غربی حدود قومس و ری و قم و کاشان ایله
محدوددر پس بو مغازه اطرافنده کرماندن حبض و رود و ترماشیر و قهستاندن
طبسین و قاین و قومسدن دامغان و سمنان و فارسدن ماپین و یزد و عراق عجمدن
اصفهان و قم و کاشان و ری نام شهرلر واردر حمد الله ایدر بو چول و مغازه نک ابتداسی
قزوین قریه لرندن سوهقان نام قریه درانندن هرمز اولوب حد هرموزه و کنار دریای عمانه
وار روکتد بجه عریض اولور جنوبی ساوه و قم و کاشان و زوان و ماپین و یزد و کرمان
و مکران سنورلرین یحوب دریایه منتهی اولور شمالی ری و قومس و خراسان
و قهستان و زوال و سیستان سنورلرینه اوغرایوب دریایه اولاشر اورتجی اقلیم دندر
طولی دوز تیوز فرسخ مسافه اولور عرضی بر ایکی فرسخدن باشلیوب نهایتی کنار دریاده
ایکیوز فرسخی بجر بو مفازه سکانی کرچه سائر مفازات اسلام سکاننددن ازدر لکن قطاع
طریق و حرامیسی سائر مفازه لره غالبدر صاحب مسالک ایدر بو قومک بنالو منزللری نادر
اولوب بادیه سکانی کبی خبا ایله قونرکوچر اولوطا ئفه در و بو کا سالک اولان دلیلسز کتمک
میسر دکلدر زیرا اطرافی مختلف اقالیمه پیوسته اولمغله مجمع اشرار در قچان بر اقلیمک حدنده

فساد ایلیوب کاروان اورمه‌لر اقالیم آخر حدودینه تجار لر اوغریق یوللری واردر هر کس
بلمز وکاروان کیتملو اولسه راه معروفدن کیدوب صواولمیان یوله کیده مز امادزدانک کزلو
صولری ومخفی مجمع یرلری واردر الده قلوری امتعه‌یی انده صقلرلر جمله‌دن بری کوه کرکس دیدکلری
طاغدر که اطرافی بیابانه راه یکی فرسخ احاطه ایدر آب بیده دیرلر اول طاغک بر صویی واردر
و بو بیابانه هواسی لطیف جابجا قریه‌لر واردر سیستان یولی اوزره سبیخ نام بر کوچک قصبه
دخی انلردن عد اولنور لکن کرمانه تابعدر واصفهاندن نیسابور یولی اوزره جرمق دیرلر اوچ پاره
قریه واردر جرمه معربیدر چشمه سی وخرما اغاجلری وذروع ومواشیسی واردر حمد الله
قولنجه طبس کیلکی وکهبانان واردر شیر بنا اتدیکی شهر بومغازه شهرلرندن عد
اولنور کارلرنده اولاندن غیری مسالک بیابان بو بیابانده معروف اولان یوللر برقاج یولدر
بری اصفهاندن ری شهرینه بری کرماندن سیستانه وبری فارس وکرماندن خراسانه
جمله سکز یولدر راه اول ری دن اصفهانه کیدر اقرب طریق بودر دن ل ١ ایکی فرسخی
چولدر وبر کچین نام محل ل ١ بونده صوقو یلری وار صویی شوردر و بردن طشره برکه ده
یغمور صویی جمع اولور اندن استعمال ایدرلر کاج ل ١ جمله بیابانده قم خ ٢ قریه
کران ل ١ قاشان ل ٢ معموردر کاربیاباندن کیدیلور رباط بدر ٢ اللی خانه‌یی مشتمل
حصاری واطرافنده مزارع ومراتعی واردر بو یولک بعضیسی چولدر رباط علی بن رستم ل
١ کاربیاباندن کیدیلور بو چولک حدی کرکس کوهنه متصل اولور کوه مز بور
صولق قالو وسیاه کوه صاغ قوله دوشر یول ایکیسی اراسندن بحر مابین طقوز فرسنخ
مسافه‌در رباط مزبورده حصاراولری نوبت ایله بکلرلر قربنده برقریه وبر برکه واردر اندن
اصفهان ل ١ جمله اون منزل اولور راه ثانی مابین خراسانه کیدر مزرعه ل ١ چول
کنارنده اقار صویی واردر جرمه ل ٤ هر ایکی فرسخده بر ایکی کنبد وبر برکه واردر نوحانی ل ٤
هر اوچ دورت فرسخده بر کنبد وبر برکه واردر رباط حوران ل ١ بردسیر ل ٢ نیسابور ل ٥ طبسه
اوچ فرسخ قریب یرده بر بیوک قریه واردر جمله یول اون یدی منزل اولور راه ثالث راه
شورندیکله معروفدر کرماندن خراسانه کیدر شور بر مخصوص صونک و منزلک
اسمیدر چولک کرمان حدنده رل ١ چشمه معزل ل ١ بونده صکره ارتق شنلک یوقدر منزل
عمر بن سرح ل ١ بونده قزل طپراقلو بر عظیم مغاک واردر ندل ل ١ بونده برقاج کنبد بنا
اولنمش وبر صو قیوسی قازلمشدر منزل ل ١ بونده بر حوض واردر که یغموردن طولار خراسان
یولی بوندن صاغ قوله کیدر درختستان خ ادیرلر که بو اغاجلرده آدم صو رتنده یمش
بر نوع درخت اولور آب شور ل ١ برکه خ ٤ بو برکه دخی یغموردن طولار بیوک برکه‌در
راه رابع راه راوندر کرماندن سجستانه کیدر راون ل ١ کرمان حدنده‌در
بدجوی ل ١ بر ازاجق صویی اقار شوردر راون ل ٢ رباط ویرانه ل ١ بونده
حرامیلر اکثرلکله کلدر دیرلر برقان ل ١ بر رباطدر یکرمی خانه‌یی و یدکرمی مشتمل اولوب
ضعیفجه

ضعیفجه صویی آقار اياغنده اكين اكرلر وخرما اغجلری بتر كنبدلر خ ٢ صویی آقار
وخرما اغجلری وارلكن مسكون دكلدر اكثر حراميلر مجمعی در ترشك ل ١ بوزمينده ايكی
فرسخ يرده بر بركه وكنبد ياپلمشدر تيورشكده برلطيف صونك اسميد رچورل ١ بستل ٢
جمله يدی منزل اولور راه خامس راه خبيص در كرماندن قهستانه كيدر خبيص چول
كنارنده كرمان شهرلرندن برشهردر دوارق ل ١ خرابه وبی آبدر شور ل ١ بر واسع صحرادر
اكثريا غمور دن سيل صولری بولنور كره ارسل ل ١ بر كوچك طاغدر چولده واقع اولمش
حوض ل ١ بويول مخوفدر رباط چشمه ل ٢ بو منزلده آقار صو واردر ايكيوز قدر نفر بكجيلری
بو مقامی محافظه ايدرلر برمقدار مزرعه سی دخی واردر بوندن ايكی فرسخ قدر خراسان
طرفنه كيدلسه خرده وسياه طاشلی برزمينه وارلور دورت فرسخ طاشلقده كيديلور
وبوندن خارج بعض يرلر خرده بياض وبعض يرلر خرده وبشل طاشليدركوكورل ١ بر معمور
قريه در كوهستان حدنده اندن خوست ل ٢ جمله طقوز منزل اولور راه سادس راه
يزد در خراسانه كيدر جبيزل ١ آقار صويی وبركه سی واردر لكن مسكون دكلدر حوان ل ١
چولدر لكن ايكيوز خانه يه قريب صحرا نشين خر كاهله قونارلر مواشی ومزرعه لری واردر
يل سياه وسفيدل ١ شنلكی يوق بركه سی بغمور دندر سباعيدل ١ دورتيوز قدر خانه لو
آقار صولو برقريه در پشت بادام ل ١ رباط محمد ل ١ ريك بيابان ل ١ بونده بركاروان سرای وبر
حوض واردر بغمور دن طولار لكن مسكون دكلدر رباط كوران ل ١ كاركير متين بنادر بش التی
كيمسه مقيم اولور آقار صويی واردر رباط كره ل ١ زاد آخرت ل ١ كاربان سرايی وقيوسی
واردر مسكون دكلدر اندن بستاداران ل ١ اوچيوز خانه لو آقار صولی برقريه در مزارعی
وارصويی قنواتله كلور ده دير ل ١ بشيوز خانه لو برقريه در آقار صويی ومزارعی وار
دادويه ل ١ بركاربان سرايی وقيوسی وارلكن مسكون دكلدر رباط زنكی ل ١ بونده اوچ
دورت نفر مقيمدر آقار صويی واردر آستلشت ل ١ بركه سی وكاربان سرايی وآقار صويی وار
مسكون دكلدر برسير ل ١ حدود نيسابوردر اندن ايكی فرسخ مسافه ده برحوض بنا اتمشلر
ياسنده خان واردر جمله اون التی منزل اولور راه سابع راه نودر نرماسيردن رستان ل ١
برقريه در خرما اغجلری وارچول كنارنده اندن اوته شنلك يوقدر چشمه سراب ل ١ ده
سلم ل ٤ برقريه در بودورت مرحله جمله بيابانلردر اندن هراة ل ٢ بويول سكز منزل اولور
راه ثامن سيستان يوليدر نرماسيردن حدود كرمانده سبنج ٥ سيستان ل ٧ بويول
اون ايكی منزل اولور ذكر انهار وجبال خراسان بواقليمك انهار وجبالی ازدر مشهورلری
بونلردر نهر مرغاب بوكا آب زربق دخی ديرلر زيرا زربق نام قريه ده قسمت اولنور مرغاب
وبادغيس طاغلرندن چقوب مروالروده كلور وبعض بلاد خراسانی كچوب بحر خزره دوكلور
آب سحر جبال سحردن چقوب نيسابوره كلور نواحيسنده بعض يرلری سقی ايدر
طولی اوچ فرسخدر آب شور رود نيسابور ولايتی اورته سندن كچوب ايكی طرفده اولان

طاغلرك صولری دخی آكا قاریشور وجمله ولایتك مزارعنی سقی ایدر آب درباد كه درباد
طاغندن چقوب بهارده فضله سی شوره یه دوكلور آب خرو حدود نیشابورده طاغلردن
چقوب شوره یه ریزان اولور كوه كابد و رنبد ولایت قوهستانده ایكی كوهدر فردوسی
انلری ذكر ایدر كوه كلستان طوسده دراندن ایوان كبی برغار ودهلیز وار در كه برز مسافه
كتدكده آیدنلغه چقیلور برخیطره كبیدر و برچشمه اقوب صویی سنك اولور كوه شتان
حدود جاجرم ده دراندن برشكاف واردر كه ایكی دكرمن دوندورر صو چقوب اقار مسالك
ممالك خراسان نیسابوردن هراته دیه تایباد خ ٧ بونده راه سرخس آیریلور صوله
كیدراندن رباط بدلعی خ ٥ دیه فرهاوان خ ٧ دیه سعید آباد خ ٧ دیه خسرو خ ٥
شهرلوحكان خ ٧ بوندن قاین وسرخس وباخرز یوللری آیریلور دیه كلاباد خ ٦ كوشك
منصور خ ١٠ شهر فوسنج خ ٦ هراة خ ٨ جمله التمش سكز فرسخ اولور دامغان
هراتدن یوزقرق بش فرسخ اولور رامین یوز طقسان بر فرسخ سلطانیه ایكیوز اللی بر فرسخدر
نیسابوردن ترشیز قهستانه طریق رباط سدی خ ٥ رباط نورخا خ ٤ چاه سیاه خ ٣
دیه دانه خ ٥ بو منزلده یدی پاره معمور قریه وآقارصولر واردراندن دیه بمروخ ٤ ترشیز خ ٧
ترشیزدن تون خ ٢٥ وقاین خ ٣١ وشهرلوحكان خ ٣٦ هراتدن مروه طریق سكاباد
خ ٥ بادغیس خ ٥ بعره شور خ ٨ تون خ ٥ مرغزاردن خ ٥ بوسرود خ ٥
مروالرود ٤ پس هراتدن مروالروده اوتوزیدی فرسخ اولوراندن قصبهٔ احنف خ ٥ حوراب
خ ٤ اسدآباد خ ٦ فرشی خ ٧ حتاباد خ ٥ مهدی آباد خ ٧ فارس خ ٦ شهر مرو خ ٧
مروالروددن مروه قرق سكز فرسخ اولور سرخسدن بلخه یولیله جیحونه حد ایرانه وارنجه
طریق رباط جعفری خ ١٠ میل عمری خ ٧ رباط بو نعیمی خ ٧ آب شور خ ٥ بو مرحله
قومسال وبیاباندر اقارصو بولنماز آب شوروهند وخ ٥ مرالرود خ ٥ جمله اوتوزبش
فرسخ اولوراندن رباط سلطان خ ٧ دیه كوجاباد خ ٥ بو یولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ كوجاباددن آب كرم خ ٧ كبوترخانه خ ٥ مسجدراران خ ٧ استانه خ ٧
شهر فاراب ایكی فرسخ بوندن صاغه دوشر استانه دن رباط كعب خ ٦ شهر شبورقان
خ ١٠ آستانه دن شبورقانه كلنجه اقارصو یوقدر شبورقاندن دیه سلبان خ ٣
شهر بلخ خ ٢ جمله مروالروددن بلخه التمش ایكی فرسخ اولور وسرخسدن یوزیدی
فرسخ اولور نیسابوردن یوزقرق فرسخ اولور دامغاندن ایكی یوزیكرمی دورت فرسخدر
رامیندن ایكی یوزیتمش سكز فرسخ اولور سلطانیه دن اوچیوز اوتوزدورت فرسخ اولور بلخدن
آسیا كرد خ ٦ اندن ترمد جیحون خ ٦ نیسابوردن حد قومسده اسدآباد قریبنده كردان
قریه سی یدی منزل اندن دامغان بش منزل نیسابوردن سرخس التی منزل اندن مروالتی
منزل اندن آمل كه كنار جیحوندر التی منزل نیسابوردن اسفراین بش منزل نیسابوردن
پوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفران اوچ مرحله اندن دن ایكی منزل
قایندن

قایندن هری سکز مرحله مرودن هراة اون ایکی منزل مرودن باورد التی مرحله ونسا
دورت مرحله هراتدن مرو الرود التی منزل هری دن سرخس بش منزل بلخدن کنار
جیحونه ایکی منزل بلخدن اندرابه طقوز مرحله بامیان اون مرحله اندن غزنه سکز مرحله
بلخدن بدخشان اون اوچ مرحله وخوارزم یکرمی بر مرحله در نیسابوردن یوزکان دورت
مرحله اندن مالن که مالن هری دکلدر بر منزل اندن جام بر مرحله اندن بشکان بر مرحله
اندن صوله زوزن بر مرحله اندن قاین اوچ مرحله اندن کیدرم تابع نیسابور بر مرحله اندن
ساین ایکی مرحله نیسابوردن خسروکرد دورت مرحله نیسابوردن خاوران بر مرحله
اندن مهرجان ایکی مرحله اندن اسفراین ایکی مرحله بلخدن خلم ایکی منزل والپن ایکی
منزل بلخدن بغلان التی مرحله وکه بر مرحله وشبورقان اوچ مرحله اندن فاراب اوچ مرحله
وطالقان اوچ مرحله اندن مروالرود اوچ مرحله در قایندن زوزن اوچ مرحله وطبسین
ایکی مرحله وچون بر منزل اندن خوست بر فرسخدر هراتدن نیسابور ومرو سجستان
اون برر منزلدر بلخدن فرغان اوتوز مرحله وری اوتوز منزل غربه وسجستان وکرمان
اوتوزر مرحله جنوبه وخوارزم اوتوز مرحله شماله دوشر وکرو بلخدن مولتان اوتوز مرحله
وکابل یکرمی مرحله وبخارا اون ایکی منزلدر اراده شهر یوق کویلر واردر بعضلر ایدر
بلخدن کابله طغری یول بش مرحله دراوچی چولدر وبلخدن شبورقان ایکی منزل
مرواون ایکی منزل ومرودن نیسابور وهراة وبخارا اون ایکیشر مرحله در سرخسدن
نساشماله یکرمی سکز فرسخ ونیسابور بش منزل مرودن ابیورد غربه اوچ منزل اندن
نسا بر منزل نساء خوارزم شرقه سکز مرحله درطوسدن نیسابور ونسا ایکیشر مرحله
وجام اوچ مرحله غرب وشماله دوشر مروالرودن بخارا یدی منزل شرقه دوشر احوال ملوك
خراسان معین الدین سکزنجی روضه ده عبد الرحمن فامی کتابندن نقل ایدرکه سلفده
خراسان والیلری هراتده مقیم اولوب سائر بلادده توابع ونواب کوندررلردی هجرتك
یکرمی طقوزنجی سالنده هراة صلحله النوب مرودخی اول سالده اسلامیان الینه کیردی
بر سنه صکره نیسابور النوب عبد الله بن عامر خراسانه کلدکده انده مقیم اولدی وجنکله
فتح ایلدی خراسانك اکثر شهرلرینی مزبور عبد الله الوب صکره سعید بن عثمان بن
عفان والی اولدی ایکنجی دفعه عبد الله بن عامر کیرو خراسانه کلوب بر زمان حکم ایلدی
بعده حکم بن عمرو غفاری وعبد الله بن زیاد وعبد الرحمن بن زیاد وسالم بن زیاد وعبد الله
بن حازم سلی قتیبه بن مسلم ایامنده اون سنه خراسانه حاکم اولدی بعده امیه بن عبد الله
قرشی دورت سنه واوغلی یزد ویزدك برادری فضل بن مهلب حکم ایلدی بعده قتیبه بن
مسلم ایکی سنه حاکم اولوب طقسان التی تاریخنده قتل اتدیلر بعده وکیع بن اسود برآی
وکیرو یزید بن مهلب عامل عراق ایکن خراسانه کلوب برآی اوتوردی واوغلی مهلبی عامل
خراسان قلدی التی آیدن صکره عقبه بن الحواج حارثی کلوب بر ییل ایکی آی سوردی

عبد الرحمن بن نعيم ابادی یی یرینه قویوب کندی عمر بن عبد العزیزه کتدی بر ییل ایدی
ایدی صکره سعید بن عبد العزیز قرشی کلدی بر سنه حکم ایلدی اسد بن عبد الله بجلی
اوچ سنه والی اولدی صکره حکم بن عوانه یی خلیفه قلوب عراقه کتدی التی آیدن صکره
اسد کیرو کلوب بش آی متصرف اولدی بعده جنید بن عبد الرحمن اوچ بوچق ییل
عامل اولوب صکره عماره یی ایکی آی یرینه خلیفه قلدی وعاصم بن عبد الله عامری
اوچ آی واسد بن عبد الله بجلی دورت سال جعفر بن حنظله ونصر بن سیار لیثی التی ساله
عامل اولدی ابو مسلم خروج ایدوب دولت آل عباسه منتقل اولدی بنی امیه نك آخر
والیسی ابراهیم بن الحارث حنفی ایدی بعده نهار بن عبد الرحمن عامری والی اولدی بنی امیه
والیلری تمش ایکی سنه حکم ایلدیلر یوز یکرمی سکزده ابو مسلم عثمان کرمانی یی هراته
والی تعیین ایتدی بعده ابو منصور بن طلحه الخزاعی وداود بن کراز باهلی والی اولوب یوز قرق
التی ده لعریان خروج ایلدی انلرك فتنه سی دفعندن صکره مشمرخ ضبی یوز التمش
دورتده هراته کلوب ضبط ایتدی بعده جنان بن نعمان وهرون بن حمید وقطن بن محاربه
باهلی ویزید بن جریر واسمعیل بن غزوان والی اولدی بونك زماننده یوز یتمش سکز سنه سنده
عظیم یوز کوستردی ومشمرخ اوچ کره عامل اولوب یوز طقسان برده رافع بن لیث کاری قوت
بولدی هرون رشید انی اصلاح ایچون خراسانه کلوب طوسده وفات ایتدی بعده محمد
بن شداد ایکیوز سنه سنده التی آی عامل اولوب بعده هرون بن حسین اوتوز یدی آی سوردی
بونك زماننده واقعهٔ کارزکاه ظهور ایتدی اندن صکره مزبور ابراهیم بن محمدی خلیفه قلوب بعده
یعقوب بن عبد الله حاجب عامل اولدی والیاس بن اسد سامانی وعزیز بن نوح وعبد الله
بن محمد معبدی ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بونك عصرنده عظیم قحط اولدی ابراهیم ابن الحصین
ایکیوز یکرمی ایکیده والی ایکن مشرق جانبندن بر عظیم نجم ذو ذوابه کوروندی که مثلی سبقت
ایتمامش ایدی عبد الله طاهر اول سالده وفات ایتدی والی هراة جبریل بن عبد الله ایدی
بعده عباس بن عبد الله کلدی صکره وکیلی بن حسین وعزیز بن السری ومحمد بن
نوح وحسین بن عبد الله والی اولوب ایکیوز اللی التیده یعقوب بن لیث سیستاندن
کلوب داود بن منصور عادله ایالت هراتی ویردی داود اول سنه فات ایدوب
برادری عباسی خلیفه قلدی بعده عزیز بن السری واضرم بن السیف اولدی صکره طاهر
بن حفص مستولی اولوب معمر بن مسلم جنکنه کتدی وکشته اولدی معمر بن مسلم
کلوب هراتی ضبط ایتدی هرون عباسی خلیفه قلدی بعده محمد والی اولوب ایکیوز التمشده
عمرو بن لیث که برادری یعقوب اهوازده وفات ایتدی وعمرو قایم مقامی اولدی مزبور
دخی علی بن حسن درهمی خلیفه قلدی عمرو ایکیوز التمش یدی ده سیستانه کیدوب بحر بن
احنف بعده عمرو بن عمار ویوسف بن معبد والی اولدیلر ناکاه رافع بن هرثمه مرودن هراته کلوب
یوسفی طوتدی وابو جعفر بن احمدی خلیفه قلدی بعده شادان والی خراسان اولدی که
نیسابورده

نیسابورده عمرو بن لیثك خلیفه سی ایدی وعمرو ایکیوز سکسن یدیده باخه واروب اسمعیل
بن سامانی الندن مقتول اولدی دولت سامانیان وغیری تاریخمز بورده مسطوردرکه سامانیان
طرفندن هراته کلن اول عامل ابو علی حسن بن علی مروالرودی ایدی که ایکیوز سکسن
یدیده کلدی اندن صکره سیمجور کلوب بعده اسمعیل بن محمد دهستانی خلیفه سی اولدی
بعده دافع برادری محمد بن هرثمه کلوب صکره احمد بن سهل که نصر بن احمد طرفندن کلمشدی
هراتی یکرمی کون محاصره ایدوب اوچیوز التی سنه سنده صلحله الدی بعده ابو الفوارس
کلوب نیشابوره کتدی هراة خلقی عبد الرحمن بن محمدی امیر اختیار اتدیلر اون دورت
آی سوروب ابو منصور رمهانی دخی بر ییل حکومت اتدی برادری حسن یرینه کچدی
اندن صکره سیمجور اولدی ابو علی قمی کلوب اهل هراة ابو عمرو سعید بن عبد الله ضبی یی
امیر اختیار ایلدیلر ابو بکر طغار حاجب والی اولوب اوچیوز اون سکزده ابو ذکریا یحیی بن
احمد و ایکی برادری منصور و ابراهیم بخاراده محبوس ایدیلر چقوب ساسی یی هراته
کوندردیلر ابو بکر فرار اتدی بعده منصور بن علی نصر بن احمد طرفندن نصب اولندی
صکره ساسی کیرو کلوب امیر ابو ذکریا ایالتی قراتکینه ویردی اعیان بلدن اون دورت کیمسه یی
طوتوب قتل وخلقی ضبط اتدی ابو ذکریا کوچوب کتدکدن صکره نصر بن احمد کلوب
ایالتی سیمجوره ویردی و برادری اردنجه کتدی ابو ذکریا سمرقنددن کیرو هراته کلوب
قراتکینی کیرو نصب اتدی کوچدکده قراتکین فوشنجه واروب ابو بکر محمد بن مظفر وطغار
حاجب کلوب ابراهیم بن فارسی والی قلدیلر اوچیوز یکرمی رمضانده معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مز بوردن صکره ابو العباس ابن الجراح وملکاتکین وابو جعفر عزیز و ابراهیم
سیمجور والی اولدی بارهیی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده
عبد الرحیم مارقی مالان کیرو سنك جنوبی کمرلرینی یعقوب قرق برده ابن الجراح والی ایکن
کوهه کتدی امیر ابو یحیی اسعد بن محمد سامانی کلوب اوج کون قهندزی قپادی شمیران
شحنه سی ایله جنك ایدوب خلقندن بر جماعتی اولدردی و اول سالده ابو علی تولکی طحابی
ایدوب مسجدلری یاقدی صکره ایالت هراة ابو الحسن محمد بن ابراهیم سیمجوره وابو منصور ابن
عبد الرزاقه ویریلوب بونلر زماننده دخی نیچه جنکلر وفتنه لر اولدی بعده الب تکین وکیرو غارت
ابو الحسن سیمجور وابو الحسن فاریابی وطلحه بن محمد نسفی والی اولدیلر اوچیوز اللی دورتده
فتنهٔ قرامطه ظهور ایدوب رئیسلری ابو الحسن داودی قتل اولندی بعده ابو الحسن مزنی
والی اولوب اوج یوز التمشده ولایت سلطان محمود سبکتکینی یه متعلق اولدی و ابو علی
سیمجور کلدی بعده اوغلی ابو القاسم و یتمش برده ابو الحسن یتمش اوچده باش حاجب
و کیرو ابو علی سکسن برده لنکو والی اولدی سکسن ایکیده نوح بن منصور و سبکتکین
کلوب ابو علی ایله جنك ایلدی ابو علی بوزولوب امیر سبکتکین ولایته مستولی اولدی
سکسن سکزده بکتوزون طقسان التی ده ترکان خانی کلوب چوق فساد اتدی سکزده

سلطان محمودا ایله جنك ایدوب بوزلدی بوندن صکره مملکت سلطان محموده مسخر اولوب
اوغلی مسعود حکومت اتدی دورتیوز یکرمی سکزده سلجوقیلر کلوب صلح ایله هراتی
الدیلر کبرو مسعود غالب ایدوب آخر موده بوزلدی غزنه یه کیدوب اوتوزایکی ده مقتول
اولدی براثناده هراة حاکمسز قالدی شیخ ابو محمد عصمی تغلب ایله ضبط ایلدی آخر شمیران
کوتوالی ایله جنکه دوشوب برادری شیخ رافع یرینه کچدی بعده منصور بن اشعث انی قتل
ایدوب تغلب ایله والی اولدی سلجوقیلر کلوب کیدوب شهره ظفر بولامزلردی قحط
وغلادن خلقك چوغی طاغلوب قهندز و ربض اول زمان خراب اولدی استیلاء
سلجوقیان بر خراسان صکره سلطنت معز الدوله موسی ده قرار ایدوب منصوری
اولدردی وشهری قبضهٔ تصرفنه الدی بعده ابو شجاع الب ارسلان سلجوقی کلوب شهره
مستولی اولدی وزیری مشهور نظام الملك حسن تدبیر ایله مما لکی تسخیر ایلیوب معمور
قلدی الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته کوندروب بعده ظهیر الملك ابو منصور
سعید بن محمد نیسابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدوب اوغلی ملکشاه یرینه کچدکده
ایالتکیرو برادری طغانشاهه ویرلدی مزبور طغان ظلم وطغیان مسلکنه سلوك اتمکله
ملکشاه انی قالدروب اصفهان قلعه سنه قودی امیر برسق والی اولوب صکره مؤید الملك
ابو بکر عبد الله بن نظام الملکه ویریلوب دورتیوز سکسن بش رمضاننده نظام الملك شهید
اولنجه سوردی بعده ملکشاه دخی وفات ایدوب امور مملکت مختل اولدقده ملك ارسلان
هراته کلوب صکره امیر قول سارغ ویورت الب ارسلان و وزیری عماد الملك احمد بن
نظام الملك والی اولدیلر عماد برادری ملك ارغون ایله جنك ایدوب بوزلدی ایالت ارغونه
مسلم اولدی برمدتدن صکره کندی قولی یدنده کشته اولوب ملکشاه اوغلی برکیارق
هراته کلدی امیر حبشی یی والی قلوب مزبور چوق فساد اتدی آخر سلطان سنجر بن
ملکشاه کلوب دیاری انك شرندن خلاص اتدی دورتیوز طقسان اوچ شعباننده
حبشی ماجد هرات ایله اسفزار اراسنده بر بلوك اشرار ایله سلطان سنجر اوزرینه کلوب
مغلوب ومقتول اولدی برکیارك بله بولنوب عراقه کتدی بشیوز اون ایکی ده سلطان
غیاث الدین محمد وفات ایدوب سلطنت برادری سنجره مسخر اولدی پس ظهور اسلامدن
سلطان سنجر زمانه کلنجه خراسان تختی اولان هراة شهرینه اولا معاذیان حکم ایلدی که
معاذ بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان وسامانیان وسیمجوریان ومحمودیان وسلجوقیان
وخوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بو اثناده سلاطین غور وملوك کرت
مستولی اولدی بو ایکی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده وانلرك آثار خیری هنوز
باقیدر سلاطین غور بشتن ومدتلری التمش دورت سالدر بز بونلری یکرمی سکزنجی
فصلده ذکر ایلدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا ایراد لابأسدر و قتا که غزنه یاندن محمود بن
ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن سام غور امارتن ویروب مزبورك کاری بلند اولدی

چون دولت غزنویان آخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر
چکوب هراتی الدی ودارملك قلمدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایدنلر
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی و برادری شهاب الدین ابو المظفری هراتده یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هنددن سنکین نام کیمسه اوزرینه
کوندروب شهاب الدین اوتوز بیك عسکر ایله یوز بیك قدر هندیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکار خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره وفتح ایتدی خراسان
کیرو انلره مسخر اولوب پهلوان محمد حرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدی ده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد حرمك دوشوب سلطان محمد مروی
الدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه وهنده کتدی
بعده ارایه مصلحون کیروب بلخ وهراة شهاب الدینك مرو ونیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فداییلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کچدکده جری اولمغله امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراتده قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اونده بر کون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیانه مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جورجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیز خان ایله میانلری بوزولوب عسکر مغول ماوراء النهری برباد ایتدکدن
صکره بر طرفه یوروبوب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی وهراتده قپاندی اول زمان هراتده یوز طقسان بیك قدر جنکه قادر
کیمسنه وار ایدی طرفین جنکه اغاز ایدوب بر کونده اوتوز بیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح وملکاتکین وابو جعفر عزیز وابراهیم
والی سیمجور اولدی پاره یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوجیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارق مالان کیروسنك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك اراسنه خلاف دوشوب جنك
وصلح نابنده ایکی فرقه اولدیلر بالاخره صالحه شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلقی دورت بولك ایدوب هر برینی بر دروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوز بیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون اخشامه دك
تیغ خون اشام یوروبوب ارته سی رفع اولندی وایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

دخی جلال الدین اتباعنی قردیلر و شهر حکومتنی ملك ابوبکره و شیخلکنی منسکای نام
کیمسه یه ویروب دوندی و بو وقعه التیوز اون یدی ده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتك طورمیوب مزبورانی اولدردیلر و اتباعنی قیروب ملك مبارز الدین سبزواری یی
حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدای التمش بیك مغول عسکری ایله
اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدی که بو دفعه هراة خلقندن متنفس قومیه مزبور
دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایلدی اللی بیك قدر پیاده و سوار
اطرافدن هراته کلوب آلات حربله طولمشلر ایدی چقوب عظیم جنکلر ایلدیلر اون
طقوز او اسطنه دك محاصره و جنك ممتد اولوب مغول عسکری کتدکچه قوتده
و خراسانیلر ضعفده اولیجق آرالرینه تفرقه دوشوب صلح و جنك بابنده نزاع ایتدیلر
بو اثناده ایلجیکدای فرصت بولوب طپراق قله دن جماذی الاولی اوائلنده شهری الدی
و فرمان ایتدی که صغیر و کبیر و جوان و پیردن بر کیمسه قومیوب قلیجدن کچوره مغوله
کفاری اوشنوب خلقی قتل عام ایتدکدنصکره یدی کون دخی اوری ییقوب شهرك
جمله بنالرینی برباد ایتدیلر بو دفعه اوج کره یوز بیك نفس قتل اولندی سکز کوندنه
صکره کوچوب کتدیلر تکرار ایکی بیك اتلی دخی کوندروب مخفی و فراری وار ایسه الله
کتوروب اولدردیلر انجق اون التی کیمسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتلدی
بعده کلوب نیجه زمان شهرده بونلر اولدی صکره تدریجله اون بر یلده کیرو عمارته یوز
طوتدی استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرت در پدری ابوبکر
کرت سلاطین غور عهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیزیاندن منکو قاآن خان اولدقده واروب هراة و نیمروز ایالتی منشورین الدی
بعده ارغونه انتساب ایدوب سند صوینه وارنجه ممالکه والی اولدی نظم مصالح جمهورده
سعی مشکور اولوب ممالکده عدل آیینی اجرا ایلدی هلاکوخان خراسان و عراقه مستولی
اولدقده ملك شمس الدین بر سببله متنفر اولوب التیوز اللی سکزده اوزرینه کلن مغول
لشکری ایله حدود سیستانده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب ایلخان لشکری ایله تکرار
جنك ایتدی و غالب کلدی بعده ارسال رسل ایله اظهار انقیاد ایدرب عواطف ایلخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی ابقا خانك معلومی اولیجق اکرام تاله
ایلدی اول جنکده اون پرده یاره لنمشیدی التیوز یتمش بشده ابقاخان درکاهنه واروب سعایت
بدخواهان ایله درون ابقادن متغیر ایدی الیقویوب من بعد خراسانه کتمکه اذن ویرمدی
ویرکون حمامده مسموم هندوانه یدوروب یتمش التی شعبانده تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن
الدین کرت که ملك شمس الدین کهین دیرلردی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده
قندهاره لشکر چکوب وافر مال الدی سکسن ایکی ده اوغلی علاء الدین یرینه قونوب کندی
حصارینه کتدی اوجده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش ایتدی کیده رك اعداکچوبه

علاء الدین

علاء الدین دخی پدری یاننه واردی خراسانیلر حالی مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول
طائفه سندن نکودری اون بیك قدر لشکر ایله کلوب هراتی غارت وتخریب اتدی
هر محله ده ایکی آدم انجق قالوب طقسانده غازان خان امیر نوروزی بش بیك اتلو ایله
خراسانه کوندردی ایکی سنه معاف اتدی آز زمانده هرات کیرو معمور اولدی ملك
شمس الدینه مکتوب کوندروب ایالتنه دعوت اتدی شمس الدین اعتذار واستغفار ایدوب
اوغلی فخر الدین طلبی ایله کوندردی امیر نوروز اکا اکرام ایدوب هرات حکومتن اکا ویردی
غازان خان دخی خلعت ومنشور کوندروب طقسان التی ده نوروز غازاندن اعراض ایدوب
فخر الدین دخی انك جانبنده بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب نیچه جنکلر اولدی
صکره فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی قتلقشاهه کوندردی قتل ایدوب هراتدن
کوچدی التیوز طقسان سکزده امیر نکودر اوچ بیك قدر آدم ایله عراقدن هراته کلدی
فخر الدین انلری هراتده اسکان ایلدی لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغله خلقه
تعدی اتدیلر غازان خانه شکواجیلر واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور
دخی مازندراندن قالقوب نیسابوردن فخر الدینه آدم کوندروب نکودریان وسنجریانی
استدی عذر وبهانه کوستر مکله هراته کلوب نیچه جنکلر ومحاصره لر اولوب باالاخره
اوتوزبیك دینار الوب دوندی کتدی فخر الدین التیوز طقوزده برج وبارو وخندکی
مرمات ایدوب حصاری استوار قلدی وپای حصارده عیدکاه ایچون بر میدانی دیوار ایله
چویردی وایچردن دخی خندك کسوب محکم قلدی وبر خانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید
اتدی پای حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدیوز ایکی ده اولجایتو سلطان
بن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت اتدی فخر الدین بهانه ایله وارمیوب
خدابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه کوندردی کلوب هراتی
محاصره ایلدی فخر الدین چقوب نیچه جنکلر اتدکدن صکره بهادر آدم کوندروب
بن اولجایتو حکمنه مخالفت ایلممم برقاچ کون ناموس پادشاهی یه رعایة ملك امانله کوهه
کیدوب بر اوغلی یرنده قویسه جانبنه انفع ایدی دیمکله فخر الدین قبول ایدوب کتدی
جمال الدین محمد سامی اختیار الدین قلعه سنی محافظه یه قودی بهادر هراته کیروب حصارك
استحکامنی کوردی وجیه الدین اهل هراة طغیاننه باعث بو حصاردر دیمکله بر دروازه یی
ییقدردی بعده محمد سام بهادری حصاره ضیافتنه دعوت ایدوب اول دخی محمدی ازاله
ایچون کمینده آدم قودی جمال الدین اکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعی ایله قتل ایلدی بعده
اولادی کلوب هراتی محاصره ایلدی انلر له دخی دوکشوب غالب کلدی یدیوز التی ده
ملك فخر الدین وفات ایدوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجایتو اوردوسنه
واروب مرعی اولدقدن صکره کلوب استقلال اوزره سند صوییندن آب آمویه وارنجه
حکم ایلدی وجنکیزیاندن بونك کوردوکی رعایت و التفاتی بر پادشاه کورمدی یدیوز اونده

شهزاده یسور ماوراءنهردن کلوب شبرغاندن مرغابه کلنجه اولجایتو وفاتنه دك مدارا ایله
کچندی ابو سعید جلوسندن صکره یدییوز اون سکزده یسور خراسانی المق سوداسنه
دوشوب صکره برزمان جامده ساکن اولدی یدییوز اون طقوزده مبارکشاهی سردار
ایدوب هراة محاصره سنه کوندردی کندی دخی کلوب فیروز آباد دروازه سی اوکنده
اون سکز کون عظیم جنکلر اولوب یسور عسکرندن قرق بیك قدر آدم دوشوب شهره
ظفر بولمیجق اطرافنی تخریب وغارت اتدی ومأیوس ومحروم کتدی وبالآخره یدییوز
یکرمی ده مقتول اولدی غیاث هرات جامعنی تجدید ایدوب برحمام وقصر وایکی کاربان
سرای ومعتدد خانقاه یاپوب وقفلر قودی یدییوز یکرمی برده بجه کیدوب اوغلی
شمس الدین محمد یرینه قالدی کلدکدن صکره یکرمی طوزده وفات ایدوب شمس الدین
هراة حکومتنده مکین اولدی لکن مزبورده اول مرتبه استقلال اولمامغله برادری
معز الدین حسین مستولی اولوب هراتی ضبط ایلدی وسلطان ابوسعید وفاتندن صکره
اکثر دیاری قبضهٔ تصرفنه الوب پادشاه کامکار اولدی که سائر اقرانتی کچدی امراء جنکیزیه دن
امیر غزغن بعض مفسدلر تحریکی ایله کلوب هراتی محاصره وقرق کون جنك ایدوب
بالآخره صلح ایله کتدی یدییوز تمش برده معز الدین وفات ایدوب اوغلی غیاث الدین پیر علی
والی اولدی برادری ملك محمد ایله نزاع اوزره ایکن خواجه علی موید سبزواری خروج ایدوب
نیسابور وسبزواری الدی غیاث الدین دفعاتله اوزرینه واروب چوق جنکلر ایلدی استیلاء
تیمور بر خراسان یدییوز سکسن برده تیمور ایلچیسی کلوب مقدما پدری معز صداقتنه بناء
غیاث دخی تجدید موافقت اتدی یدییوز سکسن ایکیده امیر تیمور باغ ییلاقنه کلوب غیاثی
یانه دعوت اتدی غیاث متردد اولوب بالآخره کیمجق تیمور هراة اوزرینه توجه اتدی برادری
ملك محمد قارشو واروب عواطف کوردی تیمور اولافوشنجه کلدکده خلقی چقوب
دوکشدیلر بر هفته مقاومتدن صکره شهر النوب تخریب وخلقی قتل اولندی بعده هراته
کلوب محاصره ایلدی ملك غیاث عیش وعشرته مقید ایکن نردبانلر ومنجنیقلر قوریلوب
جنکه آهنك اتدیلر اوچ کون کچدکده طشره شهر بندی بوزولوب ایکی بیك قدر نفری
تیمور اوکنه ایلتدیلر عفو ایلدی شهرلوانی کوروب تیمور جانبنه میل ایلدیلر ارایه آدم
کیروب کوردیلر که جنك وعناد ایله خلاص ممکن دکل غیاث طشره چقوب استیمانله شهری
ویردی تیمور حکمیله شهرك باروی قدیمنی ییقدیلر بودکلو مکلف برجلر وآهنین قپولر خاکله
یکسـان اولوب خندکی طولدی قپولری شهر سبزه نقل ایدوب خزاین ودفاینی
چقاردیلر وخلقدن مال امان جمع اولنوب اعیان کتخدالردن ایکیوز قدر کیمسه شهر سبزه
نقل اولندی وبو وقعه یدییوز سکسن اوچ محرمنده واقع اولوب اول سنه غیاث کیرو خراسان
حکومتنده قالوب تیمور سمرقنده کتمش ایدی غیاث کیرو خلاف قدیمنه عود ایدوب تیمور
دخی ایکنجی دفعه خراسانه کلوب غیاثی اولادیله اخذ ایدوب ماوراءنهره کتوردی وهراة
حکومتنی

حكومتنى اوغلى ميرانشاهه وردى سكسن بشنده كيرو كلوب خراسانده غوريلرك بقاياسنى
استيصال اتدى غياث دخى اولادى ايله اوزكندده محبوس ايكن قتل اولندى بو اثنالرده
خراسانده خاصة هراة واسفزارده غور يانك فتنه وفسادى برزمان ومكانده اولمش ايدى
جزالرين بولديلر يانلر نيجه نيجه بيك بيكنماه مسلمانلر دخى بربادا اولدى انلرك سببيله
خراسان خراب اولمش ايدى يديوز طقسان طقوزده حكومتى شاهرخ بن تيموره
ويريلوب مزبور ميرزا دولتنده تدريجله كيرو وبنه كلدى سكز يوز اللى ده سلطان شاهرخ
وفات ايدوب بنيره سى بابرميرزا خراسان ملكنى ضبط ايلدى التمش برده اولدخى انتقال
ايدنجك اوغللرى شاه محمود ايله ميرزا ابراهيم نزاع اوزره ايكن ميرانشاه حفيدى ابوسعيد
كلوب خراسان ملكنى اللرندن الوب هراتده تمكن اتدى التمش اوچده جهانشاه ايله جنك
بعده صلح ايلدى سكز يوز يتمش ايكى ده آذربيجان ملكنه طمع ايدوب اوزون حسن
اوزرينه كتدى وقره باغده منهزم وكرفتار شهيد اولدى سلطان حسين منصور بن بيقررا
خوارزمده ايدى كلوب خراسانى ضبط ايلدى اوزون حسن ايله جنارانده دوكشوب
غالب كلدى وطقوز يوز اون برده وفات ايدنجه سلطنت سوروب دنيادن كتدى عاقل
وفاضل پادشاه ايدى سلطان شاهرخك وسلطان حسينك بلاد خراسانده خاصة
هراتده نيجه آثار خيرى واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات كبى بونلر زماننده شهر
مزبور كمال اول معمور اولمش ايدى مزبوردن صكره اوزبكيلردن محمد خان شيبانى خراسانه
مستولى اولوب حسين بيقرا اولادى بديع الزمان وغيرى اللرندن الوب ضبط اتمشيدى
اون التى ده شاه اسمعيل صفوى فارس وعراقى الدقدن صكره خراسانه هجوم ايدوب
محمد خان اللرندن الدى صكره اوزبك عسكرى برايكى دفعه فرصت بولوب كيرو المشلر ايدى
ضبط ميسر اولميوب الان رافضيان النده قالدى رجال خراسان ارنلرى افواهده
مثل سائر بوديار دن قوپان اكابر سائره نسبت كثير ووافر دذكرى سبق ايدن بلادده
منسوبلرك اشبهى ايراد اولنمش ايدى خاصة هراته منسوب اولانلرك اشهرى علمادن
هرويلر چوقدر شيخ الاسلام حفيد تفتازانى كبى ومشايخدن شيخ الاسلام عبد الله
انصارى وجشتياندن خواجكان وشعرادن حكيم ازرقى ومولانا سعيد وركن صاين
ومولانا پناهى ومير سيد محمد جامه باف وغيرى كبى فصل ٤ ٣ در مملكت قومس وطبرستان
ومازندران بو فصلده اوچ مملكت ذكر اولنور اما قومس معرب كومس در خراسان ايله
عراق عجم اراسنه دوشر برقاج پاره شهرى مشتمل مملكت ودار ملكى دامغان در سكسن
طقوز درجه طول واوتوز بدى عرضده نيسابوردن اوچ مرحله جنوبه مفازه كنارنده صويى
از بر اوجوزلق بلده درنزهه ده يانيسى هوشنك ايدى باروسنك دورى سكز بيك قولاج
ايدى هواسى كرمه مائلدر ايوا مرودى اولور ديمشد روقريه لرندن جهار وبه حواليسنده
صويى ازو صار متزق برچشمه واردر كه قازوراتدن برنسنه براقسه لر دامغانده بر عظيم

روزگار ظهور ایدوب اغجلری قرارگیر آدم واروب پاك ایتدکده ریح ساکن اولور کبار حنفیه دن
قاضی القضاة ابو عبد الله دامغانی بو شهره منسوبدر سمنان کسر سین مهمله ایله
سکسن یدی درجه طول او توز التی درجه عرضده قومس شهرلریندن بر شهردر مفازه کنارنده
دامغاندن کوچك بسطامدن بیوك برشهردر ری ایله دامغان اراسنه دوشر صویی چایدن
هواسی معتدل یردر انار و فستق وانجیری غایت ایو اولور کبار مشایخدن شیخ علی الدوله
سمنانی بو شهره منسوبدر بوکا متصل سمنك نام بربلده دخی واردر غربه دوشر سمنان ایله
نیسابور اراسی اوچ مرحله در و بونك قبله طرفنده سرخاب نام برقصبه بربوچق مرحله در
بسطام طقسان درجه طول او توزیدی درجه عرضده قومس بلادندن هواسی معتدل
حاصلی غله ومیوه برکوچك شهردر بوندن جرجانه ایکی کونده واریلور مشایخ کباردن
بایزید بسطامی بو شهره نسبت اولنور و قبری دخی انده در اما طبرستان که تبرستان معربی در
نزهه ده حمد الله قومس ایله برحده ادخال ایدوب خراسان وعراق عجم ومفازه مازندرانله
متصلدر دیو قومس بلادندن غیری خوار وکرد کوه و فیروزکوه و دماوند و مریم
وخرقان نام قصبه لری بو حدده یازوب باقیسنی مازندران اولکه سندن عد ایلمشدر
تقویم البلدانده مازندران طبرستانك اسمی اولدوغنی مراصددن نقل ایتمکله بز دخی
بو مقامده اکا تابع اولوب مازندرانی باشقه ایراد ایلمدك وجه تسمیه بو دیارا کثر میشه زار
طاغستان اولمغله برعسکر بالته لرله اورمانلغی قیروب چکمکله تبرستان دینله یاخود اغجلر
کسیلوب برینه شهرلر بنا اولندوغی آلته منسوب اوله حدودی شرقنده خوارزم جنوبنده
خراسان شمالنده بحر شروان غربنده دیلم وگیلاندر کیرو تقویمده طبرستان ایکی ناحیه یه
تقسیم اولنمشدر بری قومس که خراسانه متصلدر بری مازندران که انك شمالی دریو بازار
بو تقسیمدن ظاهر اولور که بوندن صکره ذکر اولناجق مازندران شهرلریدر و کیرو دیمشدر
طبرستان غایت صعب طاغلر ایله احاطه اولنمش اوته سی دوز مملکتدر مسالکده
طبرستان خلقی اکثر پیوسته ابرو یعنی اچق قاشلو و صاچلری چوق سریع الکلام اولور
غدالری و نانلری اکثر برنج و بالقدر سارمسغی سورلر نزهه ده ایدر مازندران لواحقی ایله
یدی تومندر ١ بوی جرجان که دار ملکی در ٢ برد مورستاق ٣ استرآباد ٤
آمل و رستمدار ٥ دهستان ٦ روعد ٧ ساستان جرجان که ضم جیم ایله
گرگان معربی در طقسان درجه طول او توز طقوز درجه عرضده طاغه
قریب دوز یرده بر بلدهٔ مشهوره در هر بار انده امطار اکسك اولمیوب بر نهر کبیر طاغدن
گلوب کنارنه اوغرامغله هواسی حرارت ورطوبت اوزره در وباسی چوق غربایه
مخالف یردر اول اجلدن جرجان مقابر خراساندر دیرلر نهایت اشجار ونباتات
انده غایت قوی گلور سائر یرده اون ییلاق شجر انده بر ییلده یتشر سهل و یایلا یمیشی اولور
بر بلدهٔ بریه و بحریه و سهلیه وجبلیه در خرما واوزوم و عناب کبی غله و پنبه و ابریشم یری در

کرماده

کرماده برفی طاغدن زیاروسنك دوری بدی بیك قولاج ایدی سلیمان بن عبد الملك زماننده
یزید بن مهلب فتح ایلدی آل بویه زماننه کلنجه انده کثرت وتغلب وارایدی انلر زماننده جنکلرده
مغلوب اولوب قرلدیلر مغول عهدنده خلقی قتل عام اولنوب کمسه قالمدی صکره کیرو
عمارته یوزطوتدی اکثر خلقی شیعی واهل کرم درفیروز ساسانی تورانیان ایله نزاع اوزره اولوب
ضررلرین دفع ایچون انده طولی اللی فرسخ بر دیوار چکمشدر وبو دیواری سد انمشیدی اثار قدیمه دن
انده ایکی ذکر من طاشی واردر حجمی ایکی ذراعه قریب وقطری یکرمی ذراعدر محمد بن جعفر
صادق قبری انده زیارتکاهدر فحول محققیندن علامه شرف الدین سید شریف علی بن محمد
جرجانی بوشهره منسوب اولوب سکز یوز اون التی ده وفات اتمشدر وبو شهر جرجانك مستقل
تاریخی واردر آبسکون سکسن طقوز درجه طول او توزیدی بوچق عرضده بحر خزر کنارنده
طبرستان وجرجان اسکله سی بر قصبه در جرجاندن اوچ مرحله در نهری بوکا اقار آمل سکسن
یدی بوچق طول او توز یدی بوچق عرضده کنار بحرده بر بلدهٔ متوسطه در بوندن ساریه یه
ایکی کونده وار یلور جانب شرقده هم نام بلده که آخر حد طبرستاندر بش فرسخ وسالوس
اون ایکی فرسخ یردر حمد الله ایدر طهمورث بناسی بر بیوك شهردر هواسی کرمه مائل
یایلا وساحل میوه لری حاصل اولور یردر لوز جوز انکور خرما تورنج لیمون کبی ومشموماتی
غایت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جریر طبری بوشهردندر ماوراء نهرده بر آمل دخی
واردر اول اجلدن بوکا آمل طبرستان دیرلر اوتلاغی قیونه غایت یرار مسعودی مروجده
ایدر ترکستاندن کلور بر نهر عظیم بحره دوکلدوکی یرده در نهر بوشهری اوچ بلوك ایدر
بری اورته ده جزیره کبی دار الملك انده در وایکیسی ایکی طرفده برینه کپریلر اوزرنده جسر
قورلمشدر ما مطیر آمل ناحیه سنده بر بلده در اراسی التی فرسخ و بوندن ساریه دخی التی
فرسخدر هم آملدن بش فرسخ شرقده آخر حد طبرستان بر قصبه وساری اسکله سیدر
مین الهیم دخی دیرلر ساری سکسن سکز درجه طول او توز یدی بوچق عرضده طهمورث
بناسی بر شهر وسطدر ساریه دخی دیرلر دوری تقریبا دورت بیك قولاج کلور میوه وغله
یوبدر ونواحیسی چوقدر بوندن آمل ایکی مرحله واستر آباد دورت مرحله در سمنان
ضربسنه دوشر استر آباد همزه نك فتحی وکسری ایله وتانك کسری ایله ساریه وجرجان
اراسنده سکسن طقوز بوچق طول او توز سکز عرضده بر بلده در نزهه ده استار آباد نامیله
دریایه قریب آب وهواسی معتدل حاصلی ابریشم وغله ومیوه بر شهر وسط یازار بوندن
جرجان ایکی مرحله وساریه دورت مرحله وآمل او توز طقوز فرسخدر تقویمده استربانیسنك
اسمی اولمق اوزره یازار اما ظاهر بودر که قاتی یری اولدوغندن اوله کبار نحاتدن شیخ رضی
بوشهره منسوبدر دهستان طقسان بر درجه طول او توز سکز بوچق عرضده جرجان ایله
خوارزم اراسنده آخر حد طبرستان بر بلده در اسلامده عبد الله بن طاهر بنا اتمشدر
قدیمدن قباد بن فیروزه منسوب هواسی کرم صویی چایدن میوه سی آز یردر

جرباذقان دربایکان معربیدر سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضنده جرجان ایله
استرآباد اراسنده دوشر بر بلده در برجو باذقان دخی عراق عجمده یازلدی بو اسمله ایکی شهردر
رستمدار نزهه ده یوز پاره قریه یی مشتمل بر ولایتدر اکثرینك صویی شاه روددن
وهواسی کرمه مائل اولمق اوزره مسطوردر رویعد سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی
درجه عرضنده بر شهر وسطدر رویان سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز التی عرضنده
طبرستان طاغلرنده بر بیوك شهردر شارستان دخی دیرلر بر صعب عقبه باشنده بنا
اولنمشدر وافر ناحیه لری وار بوندن بلاد جبل وقزوین حدی اون التی فرسخ یردر کبار
شافعیه دن صاحب البحر ابوالولید بو شهره منسوبدر ناقل سکسن یدی درجه طول اوتوز
التی بوچق عرضنده آمل نواحیسنده صویی وچمنزاری چوق بر قصبه در بوندن آمل دورت
فرسخ وسالوس بر مرحله در لارجان سکسن التی بوچق طول واوتوز التی بوچق عرضنده
طبرستاندن آمل ایله ری اراسنده بر بلده در هر بری اون بشر فرسخ مسافه دوشر کرته
طقسان درجه طول فرق درجه عرضنده جرجاندن شماله دورت مرحله یرده دکز
کنارنده بر قصبه در فروه طقسان درجه طول فرق بر درجه عرضنده کره دن بش مرحله
یرده بر قصبه در تقویمده فراوه یازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر دماوندی حمدالله
قومس وطبرستان حدنده ادخال ایدوب قصبه سنه پیشان دیرلر کیومرث بناسیدر
سردر دیدی لکن بز عراق عجمده ذکر ایلدك ویمه کسر واو ایله سکسن یدی بوچق
درجه طول اوتوز التی بوچق عرضنده دنباوند ناحیه سندن بر قصبه در ری ایله طبرستان
اراسنده دوشر هواسی سرد غله سی وصویی وافر یردر کردکوه دامغاندن اوج فرسخ یرده
منصورآباد رستاقی در زراعتی ومحصولی وافر اولور فیروزکوه دماونده بر قلعه در
هواسی سرد اولمغله اشجار بتمز آب خوار قلعه دبندن بحر غله سی محصولی وافر یردر خرقان
بسطامه تابع هواسی لطیف صویی وافر بر قریه در مشایخدن ابوالحسن خرقانی انده
یاتر بونلردن غیری نزهه ده کبود جامه ونیم مردان وشهرآباد نام شهرلر طبرستاندن یازیلوب
کبود جامه غله سی وابریشمی وافر عریض ولایتدر ونیم مردان استرآباددن اوج فرسخ یرده
بر جزیره در شهرآباد سلفده بر قصبه ایدی حالا خرابه دردیمشدر تقویمده سالوس جهت
غربیده بحر کنارنده طبرستان شهرلرینك آخری در بر صعب یرده واقع اولمشدر طبرستاندن
دیلمانه اندن کیلوره دیو یازار مسالکده سعیدآباد رویان نواحیسنده بر بلده در مهدی
عباسی نایبی سعید بن دعلج بنا اتمشدر دیو تحریر ایدر نهر جرجان مازندران طاغلرندن
چقوب ییکی شهر دهستاندن بحر میدانه سلطانیه وجرجانه اوغرار بر زیرده مزرعه لری
سقی ایدر وابسکون اوکنده بحر خزره دوکلور بونك اکثر یری غایت عمیق وعاطلدر
کنارلری یارو بتاق اولمغله کچمك عظیم مشکلدر بر کون اولمازکه انده آدم ویا حیوان بوغلمیه
بو نهرك طولی تقریبا اللی فرسخدر احوال ملوك بو اقلیم اسلامدن اول ملوك فرس
حکمنده

حكمنده ایدی انوشروان بیوك برادری كیوسنه ویرمشیدی یدی ییل حكومتندن صكره
طغیان ایدوب برادری یدنده مقتول اولوب مزبورك حفیدی باوند ملوك فرس انقراضندن
صكره هجرتك قرق بشنده مملكت خلقی طلبی ایله والی اولدی بونك اولادی سلسله سنه
باوندیه دیرلر اوچیوز طقسان یدی تاریخنه كلنجه اون دورت نفر حكم ایلدی وملوك
مازندران اوچ طبقه اوزره اولوب قرق بش سنه سندن یدیبوز اللی یه وارنجه حكم ایلدیلر
اراده علویلر وخلفا نوابی حكومتی قاریشوب كاه بونلر منقرض اولور وكیرو ظهور
ایدردی وبونلر اكثر طبرستان طاغلرنده اولمغله ملوك جبال دخی دیرلر اول طبقه سی
ذكر اولنان تاریخده قابوس تسلطی ایله منقرض اولوب باوندیه نك طبقهٔ ثانیه سی
دورتیوز التمش التی ده ظهور ایلدی باوندیه اولادندن اصبهد حسام الدوله شهریار بن
قارن خروج ایدوب ملك موروثنی الدی واولادندن شمس الملوك رستمه وارنجه سكز نفر
حكم ایلیوب التیوز التی ده ابوالرضا حسین بن محمد علوی مزبوره خروج وقتل اتمكله
بو طبقه مزبوره ده آخر اولدی طبقهٔ ثالثه كیرو حسام الدولهٔ سابق اولادندن حسام الدوله
اردشیر بن كیدخوار اولادی درمزبور التیوز اوتوز بشده ظهور ایدوب طبرستانه
مستولی اولدی ویدیبوز اللی سنه سنه وارنجه سكز نفر حكم ایلدیلر اخرلری فخر الدوله
حسن در تاریخ مزبورده كیا حسن جلاوی مزبوری قتل ایدوب مملكته مستولی اولدی
دولت جلاویه ظهور ایلدی بو سلسله دن دخی التی كمسه طقوز یوز طقوزه وارنجه حكم
ایلیوب قزلباش ظهوری ایله منقرض اولدیلر وباوندیه عصرنده دولت علویهٔ
طبرستانیه ایكیوز اللی تاریخنده ظهور ایدوب داعیٔ كبیر حسن بن زید مازندرانه
مستولی اولدی اولادندن كمسه اوچیوز اون التی تاریخنه وارنجه حكم ایلیوب منقرض اولدیلر
اوچیوز اون بشده دولت زیادیه ظهور ایدوب اسفار بن شیرویه سر عسكری مرداویج بن زیاد
طبرستان وجرجانه مستولی اولدی اولادندن طقوز نفر دورتیوز یتمش سنه سنه وارنجه ممالكی ضبط
وحكومت اتدیلر بونلردن شمس المعالی قابوس مشهور پادشاه ایدی وملوك دابویه كه كاوپاره
اولادندن ایدیلر دابویه هجرتك قرق سنه سنه سنه‌ده رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادی
یوز قرق سنه سنه وارنجه حكم ایلیوب منقرض اولدیلر وكیرو مزبور كاوپاره سلسله سندن
بادوسپان هجرتك قرقنده رویانده تمكن ایدوب رستمدار خلقی اكا تابع اولدیلر وسكز یوز
سكسن بر تاریخنه وارنجه اولادندن اوتوز بش نفر حكم ایلدیلر كاه شرفا بونلره شریك
اولدی صكره كاوپاره اعقابندن آل كیومرث ظهور ایدوب طالقانده قلعهٔ نور
ورستمدارده نجوره مستولی اولدیلر بونلره ملوك نجور دخی دیرلر بونلر امامیه مذهبی اوزره
اولمغله شاهلر ظهوریله منقرض اولدیلر علویلردن دولت قوامیه كه سید قوام الدین
مرعشی اولادندن اولوب یدیبوز التمش تاریخنده آمل طبرستانده خروج ایلیوب مملكتی
الدی انده اولادندن یكرمی اوچ نفر طقوز یوز یتمش طقوزه كلنجه حكومت اتدیلر وشاهلره

سرفرو ایتمکله بر زمه متد اولدیلر بونلره شرفاء مازندران دیرلر و بونلره روزافزونیه دولتی
برقاچ زمان شریك اولدی انلر برقاچ نفردر بوجمله نك تفصیلی فذلکه ده یازلمغله بونده
اجمالا نقل اولندی فصل ۰ ۳ در اقلیم خوارزم ودیلم وکیلان اوتوز بشنجی فصل دیلم
وکیلان وخوارزم مملکتلری ذکرنده در اما دیلم فتح دال ایله امم سالفه دن برجیلك یعنی قبیله نك
اسمیدر که منزللرینه اول قومك اسمی علم اولمشدر ابن اثیر جامع الاصولده بنی مضردن باسل
بن ضبه انده واروب تزوج ایدوب دیلم اندن وجوده کلدی ابودیلم اولدر دیمشدر کیلان
ایسه کیل جمعی در تعریب ایدوب جیل دیرلر کسر جیم ایله بلاد دیلمه مجاور برنیچه
قریه یی مشتمل صقعك یعنی دیارك اسمیدر انده بر بیوك شهر یوقدر جیلان دخی دیرلر اول
اجلدن دیلم حدنده ادخال ایدرلر دیلم وکیلانك حدودی غربنده بعض آذربیجان وشرقنده ری
وطبرستان جنوبنده بعض آذربیجان و بلاد قزوین وشمالنده بحر خزر ایله محدوددر ابن
حوقل ایدر بلاد دیلم سهل وجبلدر دوزیرلری جیل وجیلان تسمیه اولنور که دیلم
طاغلرینك ایکی شمال جانبنده دریایه وارنجه بر قوناق عرضی دخی زیاده ونقصان اوزره طولی
دریا کناریله ممتد اینجه اوزون اووالردر کاه بعض یرلرده دریا طاغی دوکر وانجق بریول
قدر ضیق اولوب کیروا چیلور اك واسع عرضی ایکی مرحله اولور بو دیار خلقی اکثر نحیف
وسبکسر وناپاك اولوب لسانلری نه فارسی نه عربی بر مخصوص دیلدر سلفده مجوسی
ایدیلر صکره بعضیسی اسلامه کلدی حمدالله نزهه ده ایدر کیلان اون ایکی شهردر دریای
خزر کنارنده طولی سفید روددن موغانه وارر عرضی دیلمان طاغلرندن دریایه منتهی اولور
مغول زماننده حقوق دیوانیه سی ایکی تومن ایدی اعظم بلادی لاهجان در سکسن
دورت درجه طول اوتوز یدی بوچوق عرضده دیلم طاغلری دبنده دوزیرده باغلو باغچه لو
آقارصولو بر بیوك شهردر دریادن ایکی مرحله بعید ودار ملکدر لنکر ولاهجاندن برمرحله
شرقه دوشر دریا کنارنده بر اسکله و بندر قصبه در کاه یوز قدر سفینه لیمانه لنکر
براغور اصفهید سکسن بش درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده حاصلی غله و برزمیوه
بر شهر وسطدر ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی ایکی تومن
وطقوز بیك دینار در تولم تقریبا ذکر اولنان طول و عرضده دریا کنارنده طاغدن
ایکی مرحله بعید حاصلی غله و پرنج ونارنج و ترنج دوزیرده ماسوله دن کلن نوخاله صویی
کنارنده بر شهر در بودخی دار ملکدر بك اوتورر ماسوله طاغ دبنده بر قصبه در نوخاله
وخندخاله صولری بونك شرق وجنوبندن کاوب تولم غربندن بحره وشرقندن کلن ماسوله
صویی ایله اول شهر اوکنده دکزه دوکلور فومن پومن معربی و تقریبا ذکر اولنان طول و عرضده
حاصلی غله و پرنج وابریشم بر بیوك شهردر واسع ناحیه سی واردر دکز ایله طاغ اراسنه
دوشر بوندن ماسوله شرق وجنوبه برمرحله و تولم غرب وشماله برمرحله ودریا کنارنده
سالوس دخی برمرحله در خندخاله ونوخاله صولری ایچندن بحره کالار تقریبا ذکر اولنان
طول

طول وعرضی اردبیله تابع جبل خلخال ناحیه سندر لاهجاندن شرق وجنوبه دوشر
بوبلده در رشت پومندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در بوندن دریایه ایکی کونلک
واریلور شفت سکسن بش بوچق طول اتوز سکز عرضده رشتدن برمرحله شرقه طاغده
برکوچك شهر در بوندن دریایه برکونده واریلور بو ایکی شهرك هواسی کرم ومتعفن
وخلقی کوهی وبی تمییزدر لکن غله وپرنج وابریشم حاصل اولور کوتم شفتدن برمرحله شرقه
باغلی باغچه لی برشهر وسط ودار ملکدر دریادن برمنزل بعید یرده اولوب کیلان
حاکمی بونده اوتورر وبازاری طورر کوجستان کوتمدن برمرحله شرقه دریا کنارنده سرحد
کیلان ولاهجان بربندر واسکله اولغله محصولی وافردر کرکان وطبرستان وشروانـدن
کمیلر کلور وکیدر دولاب تولمدن ایکی مرحله غربه دریا کنارنده بربیوك شهر ودار ملکدر
یکرمی بیك قدر خانه سی ووافر اقارصولری وار در ناحیه سنه کسکر دیرلر بوندن اردبیل
اوچ مرحله غربه وجبل دیلم برمرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخی غربنده بش مرحله در
لشتنشاه لاهجــان ایله حسنکاه اورته سنده دوز یرده باغلی باغچه لی اقار صولو
بربیوك شهر در طاغدن برمرحله ودریادن برمرحله بعید دوشر وافر چنار اغجلری وار خلقی
اکثر عسکری وتجار در پشیشا باغلی باغچه لی صویی چوق لشتنشاه دن شرقه
برشهر در دریا ایله طاغ اورته سنه دوشر پرنج وغله یرید راکثر صولری شرقدن
کلور وخلقی اکثر عسکری در حسنکاه لنکردن برمرحله شرقده دریا کنارنده باغلی
باغچه لی برشهر وسطدر برنهر کبیر شرق طرفنده طاغدن کلوب غربندن کچر
دکزه دوکلور طاغ بوندن اوچ مرحله در تنکالین تمجــان دخی دیرلر پشیشادن
اوچ مرحله شرقده دریا کنارنده اقار صولو برشهر در اکثر خلقی شرفادر کرنجیان
کرجان دخی دیرلر تنکالیندن ایکی مرحله شرق وشمالده طاغده برقصبه در تزهه ده اردشیر
بناسیدر دیو بازار رودبار تقویمده دیلم دار ملکی اولمق اوزره طاغده برشهر در دیو ابن حوقلدن
نقل ایدر بغداد ومرو وطوس وشاش قریه لرندن بر قریه دخی رودبار تسمیه اولنمشدر
کوکه کوجسباندن برمرحله شرقه دوز یرده برقصبه در کوجسبان شمالندن سفید رود نام
فراتدن بربیوك نهر کلوب کوکه یه اوغرار ودکزه کیدر طاغ ودکز کوکه یه بررمرحله در
کیسم کوکه دن نصف مرحله شرقده طاغ اتکنده دوز یرده باغلی باغچه لی صولری چشمه لردن
برشهر در بودخی دار ملك عد اولنور وبازاری طورر دریادن ایکی مرحله بعید در دلمان
کیسمدن ایکی مرحله شرقه طاغده باغلی باغچه لو بازارلو بیوك شهر در بوندن کنار دریا
دورت مرحله وقزوین دورت مرحله در لاهجان بونك ایکی منزل شرقنه دوشر خشك رو
کرنجیاندن برمرحله شرقه طــاغده برقصبه در دریا کنارینه بوندن ایکی کونده واریلور
سفید روبار کوکه ایله لاهجان اراسنده مابین بررمرحله باغلی باغچه لی بازارلی برشهر در
دریا بوندن دخی ایکی مرحله بعیددر بعض اوصاف کیلان خواند امیر ایدر کیلان اطرافی

صعب سنكستان بيشه لو طاغلر وعقبه لر وصويي چوق بيكارلى صحرالردر واكثرا وقاتنده باران اكسك اولماز خلقنك طعامى اكثر برنج وبالق وقوش اتلريدر قيون اتى وياغلى نسنه لرانده غايت مضردركه يغمور برقاج كون وكيجه ياغوب خلق بيزار اولدقده اكر كيجه تاكى سسنى واردنجه كوپك سسنى اشتسه لر مسرور اولورلر علامت انقطاع باراندر البته ايرته سى آچلوردي بو تجربه اتدكلرينى قزوينى تحرير ايدر ومملكت كيلان ايكى قسمدر برى لاهجان وتوابعى وبرى رشت وفومن وملحقاتيدر هر برينك باشقه حاكمى واردر بونلرك توابعى وملحقاتى مخلوط يازلدى بيانه ظفر بولنمدى مملكت خوارزم تقويمده خاء معجمه نك حركتنى ضمه ايله فتحه بيننده والف الف صحيحه دكل بر جنس الف مسترقه ومختلسه در بو يله تلفظ ايدرلرديو مراصددن نقل ايدر ابن الفرات وجه تسميه سنده معناى خوارزم ارض هوان يعنى خورلق يرى در زيرا خلقى خورلق كورمنجه اطاعت اتمزلر ديمشدر لكن زم قبيله معناسنه ايدوكى اقليم فارس فصلنده كچمش ايدى هفت اقليم صاحبى سلفده ملوكدن برى برقومى بو بيابانه نفى ايدوب واردقلرنده خانه لر ياپوب تمكن اتديلر برزماندن صكره ملك مزبور منفيلرى تفحص ايچون آدم كوندروب كلدكده كوردى كه اولر ياپمشلر واودنلر يغمشلر نهردن بالق اولايوب طبخ ايدرلر انلر لساننده خور لحم وذم اودون معناسنه ايدى ات واودون يرى انجق ديه رك تركيب اولنوب خوارزم دينلدى بعده ملك مزبور انلره مرحمت ايدوب دورتيوز نفرك هر برينه بر تورك عورتى كوندردى توالد وتناسل ايله براقاليم خلقى اولديلر بونلرك اكثرى شجيع وجرى اولوب اوتوز بيك قدر اتلو بهادر عسكر چقاريردر بو مملكت خراساندن وما وراء نهردن منقطع اطرافى مفازه براقليم صغير وطولانى در معمور يرلرينك جيحون كنارنده وسعت وعرضى كركانجه وارنجه كتدكجه زياده اولوب ايكى اوج فرسخ مسافه يه وارر غايتى طاغ دبنده برقريه كه بش فرسخدر حدودى جنوبده خراسان غربده بعض بلاد اتراك وشرقده ماوراءنهر وشماله بلاد درك ايله محدود در نهر جيحون اوزرنده ايكى اطرافده آخر عمارتدراندن اوته نهر مزبور اوزرنده شنلك يوقدر وبو اقليمك هواسى غايت سرد در شدت برددن ال اياق دوشر و نهر جيحون بونك حدودنده منجمد اولور دار ملكى كركانج كبرى در اوركنج دخى ديرلر طقسان دورت درجه طول قرق اوچدن اون دقيقه اكسك عرضده جيحونك غرب جنوب كنارنده برشهر عظيم اولوب التيوز اون سنه سنه كلنجه غايت معمور ايدى تاتار خراب ايليوب بعده فى الجمله معمور اولدى حالا دار ملك وشهر خوارزم بوندن عبارتدر بوندن آمل اون ايكى مرحله وبحيره التى مرحله در كركنج صغرى ذكر اولنان طول وعرضده كبرى دن اون ميل يرده جيحونك كنار غربيسنده برشهر وسطدر كركنج فسوى وجرجانيه خوارزم ديرلر امهات بلاد جيحوندندر وبونك فضلنده نيجه حديث روايت اولنوردي بو هفت اقليمده ذكر ايدر كات طقسان دورت درجه طول قرق بر بوچق عرضده برشهردر

برشهردر سلفده خوارزم قاعده سی ایدی جیحونك كنار شرقیسنده اولمغله نهر بصوب
خراب اتمشیدی خلقی مرتفع یرده بنا اتدیلر سلفده بونك قهندزی وجامعی وارایدی سرای
خوارزمشاه جامعه قریب ایدی وجردور نام برنهر صغیر شهر ایچندن کچوب جیحونه
آقاروایکی طرفی چارشی بازار ایدی نهر جیحون شرقیسنده خوارزمك بوندن غیری شهری
وقصبه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن معراج الدرایه صاحبی قوام الدین وایسا غوجی
شارحی حسام الدین ومغرب صاحبی ناصر الدین مطرزی وخواجه ابو الوفا وپهلوان
محمود بوریا ومولانا كمال الدین حسین وغیری بوشهره منسوبلردر زمخشر فتح زایله
تقریبا ذكر اولنان طول وعرضده بربیوك قریه در صاحب الكشاف علامه جار الله
بوقریه دن ایدی بشیوز اوتوز سكز سنه سنده كركانجده وفات اتدی هزار اسب
طلقسان بش درجه طول قرق بر درجه عرضده جیحونك كنار غربیسنده برقلعهٔ حصینه در
كاثدن التی فرسخ یره دوشر نهر جیحون ایچنده جزیره كبی واقع اولوب انجق بریاپلمش یولی
واردر خوارزمشاهلردن اتسز بونده قپانوب لشكر مغول بش آی محاصره ایله الوب خلقی
قتل عام ایلدی درغان هزار اسبدن یكرمی دورت فرسخ مرو جانبنه آخر حد خوارزم
برقصبه در خیوه جیحون شرقیسنده اوركانجدن برمرحله یوقاری بر معمور قصبه در
جیحونك كنار غربیسنه دوشر بونلردن كات ایكی مرحله یوقاریدر وزیر شهری خیوه
قرشوسنده برقصبه در حیوق دخی دیرلر شیخ نجم الدین كبری مقامی انده در بعض
اوصاف خوارزم مسالكده ایدرخوارزم بر نعمتی چوق ومیوه سی وافر یردر نهایت
جوز اولمازوانده لطیف كرباسلر وانجه صوفلر وزیباده پباله اشلنور خلقی اكثر جوانمرد
وصاحب مروت تاجرلر واكثری اهل سفردر لسانلری خراسان خلقی لسانه مغایر
وطرز وطورلری دخی كندولره مخصوصدر وبواقلیم اوغوز وتورك بلادنه مجاور اولمغله
اكثر جنك وجدال اكسك اولمیوب اكثر خلقی حرب وضرب امرنده ماهر شجیع ومرابط
قومدر لكن چوغی مذهب اعتزال اوزره دیرلر وبودیارده زروسیم وسائر معادن انواعی
اولور خراجی سلفده دورتیوز سكسن طقوز بیك درهم ایدی انهار خوارزم اقلیمنده اولان
انهارك چوغی نهر جیحوندن آیریلور وجیحونی بز كلجك ماوراءالنهر فصلنده ذكر ایدرز
مسالكده ایدر خوارزمك یوقاری آموطرفنده حد اولنه طاهریه دیرلر جیحون جنوبنده درامدن
التی فرسخ یوقاری جیحوندن برنهر آیریلور اكا كاوخواره دیرلر عرضی بش ذراع وعمقی ایكی آدم
بوینجه دراوزرنده صندللر كزر وخوارزم قریه لری اكثر بونك كنارلرنده در ایكی فرسخدن
صكره برنهر دخی آیریلور اكارودكربه درلر قریه لرك برمقدارین سقی ایدر بونك عرضی چوق
دكلدر وجیحون غربیسنده جیحوندن آیریلور نهرلر چوقدر رود هزار رودكرد احواس رود اله
رود بوه رود حیره كبی بونلرك كیمنده زورقلر یورر و هر قریه نك برارمغی واردر جیحوندن اقوب
مزارعن سقی ایدر بحیرهٔ خوارزمكه تاتار اكاقره دكز واوكوز صویی دیرلر حمد الله ایدر بونك دوری

یوز فرسخدن زیاده وصویی شوردر کرکانجدن التی مرحله شماله دوشر وبحر حزر ایله
بونک اراسی یوز فرسخه قریب مسافه در بعض آب جیحون وآب شاش بو بحیره یه دوکلور
مسعودی مروج الذهبده ایدر ربع مسکونده بوندن بیوک کول یوقدر دیو اقالیم اربابی
ذکر ایدرلر لکن فرنکی اجغرافیالرده رسمی کورلیوب ترجمه اولنان اطلسده بوکا تعرض
وبیان یازلمدی ظاهر بودرکه انلرک بو قایمده وقوفی اولمیه بهرحال غدیر مزبور برغدیر عظیم
اولوب شاش کبی نهر عظیم بوکا اقوب نه طعمی متغیر اولور ونه ارتر اول اجلدن بعض عوام
بونک التنده بحر حزره منفذی واردر دیرلر بی معنی سوزدر زیرا داخل اولان نهرک اجزاء
لطیفه سی تحلل وعنصره انقلاب ایله طاشمق لازم کلمز عوام علم طبیعی قانونتی بلمز ظاهرا
کوردوکی کبی صنور طلسم خوارزم قربنده برجبل عظیم کداوزری قلعه لر وکویلر ایله
معموردر طاغ ایچنده برمرتفع دپه اوزرینه دورت قپولی برکنبد وقبه بنا اولنمش واول
دپه یی ماء راکد احاطه ایلمشدر قبه نک قپوسندن التون کلچه لری ییغلمش کورینور
وصودن برطریقله عبور وقبه یه وصول ومرور ممکن دکلدر کمی وصال امثالیله هرباد
تجربه ایدنلر غرق وهلاک اولدیلر مزبور صویه شجر وسائر خفیف اجرامدن هرنه
قونسه فی الحال باترکیدر چقارمق دخی ممکن اولماز حتی سلطان محمود غزنوی خوارزمه
کلدکده طلسم مزبوری فتح مراد ایلدی اتراک ورعایا اوشوروب طاش واغاج کسدردی
وعسکری ایله نیچه زمان چالشوب صویه دوکدیلر جمله محو اولوب اثر ظاهر اولمدی
ضروری مأیوس اولوب فراغت اتدی ابوحامد اندلسی ایدر بن اوچ دفعه خوارزمه سفر
ایدوب بو طلسمی کوردم مسالک خوارزم کرکانجدن سمرقند اون مرحله ونسا
اون مرحله در بو یول چول وقومسال اولوب ایکی اوچ قوناقده برصو بولنور وخراسان
شهرلرندن مرو یوزیکرمی دورت فرسخدر بوطریقله کرکانجدن سوراوان التی فرسخ اندن
اندرابنان ایکی فرسخ اندن مارحسمین التی فرسخ اندن دیه ازرق یدی فرسخ اندن هزاراسب اون
فرسخ اندن سندبور اون فرسخ اندن رباط دهان شیر دورت فرسخ محل مزبور ایکی طاغ اراسی
تنک وادیدر نهر جیحون اندن عظیم صیت وصدا ایله چکر اشیدنلری مهابت اخذ ایدر اندن
شهرجفربند بش فرسخ اندن درعان یدی فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بود اون فرسخ
اندن طاهری اون فرسخ اندن سنک آباد التی فرسخ اندن رباط نوشاکر یدی فرسخ بو محلده
ایکی بیک قولاج قدر زمین ریک رواندر اندن چاه بیرون یدی فرسخ اندن رباط سوران
سکز فرسخ اندن ابدان کنج سکز فرسخ اندن دیه سقری ایکی فرسخ اندن مرو بش فرسخدر
احوال ملوک دیلم مملکتنه منسوب اولوب اول دیاردن ظهور ایدن آل بویه دولتی در
اول اجلدن انلره دیالمه دخی دیرلر اولا ابوشجاع بویه دیلم خلقندن برشخص فقیر الحال ایدی
بالق صیدی ایله چکنردی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد ملوک عراق نوابندن ماکان
خدمتنده اولوب مرداویچ دیلمی مزبوره غالب کلدکده آیریلوب مرداویچ یاننه
واردیلر

ماوراء النهرك حاوى
اولدوغى مملكتلرك وتوابعى
يرلرينك رسميدر
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
٩٥
١٠٠
٤٥
٤٠
اراضئ قره قلپاق
اراضئ اوربك
نواحئ صغد
جبال صغد
مملكت كاشغر
كاشغر قاعدهٔ تركستان
ياركن
موج
خجند
ختن
پيم
اخسيكب
سمرقند
اسروشنه
طاشكند
ترمند
مملكت سمرقند
نسف
جسينه
كسين
صغانه
وسكير
السيكه
نيلور
مملكت حطلان
بدخشان
كومان
نهر جيحون
اوروكند
اوج
بوجب
نيكب

شمال
اولونغای یرلری
کمبه کورفزی
قره کن
ارلشقوی
تکسو
ارلشقوی کولی
شومیکو
اوکورکن
حکومت
منغشلاق
سیرم
نهردریا
خیوه
فستل
سیران
خیوه
حکومت
فاراب
طراد
نهرارسن
سکه
کند
نهرسیحون
اسفنجاب
اراضی کورکند
کورکند
نهرکورکند
کیز
ایلاق
جند
کات
پیانسه
صاباد
نهرکیواق
نهرموره
کیواق
هزارسف
بوسر
موره
انبارد
مدرند
نهرمدرند
قره باش طاغلری
فراوه
دمکان
قره سوات کورفزی
اراضی اوزبک
استیکند
بخاری
نسف
نهرجیحون
سورسیان
جنوب
٨٥
٩٠
٤٥
٤٠

وارديلر وقوت وقدرت صاحبی اولوب ایچلرندن عماد الدوله علی اوچیوز یکرمی تاریخنده
ظهور ایدوب اصفهانی الدی کیدرك فارس وعراقه مستولی اولدی نتکه فارس اقلیمنده ذکر
اولنمشدر دورتیوز قرق سکز تاریخنه کلنجه بو سلسله دن اون سکز نفر فارس وعراق ودیلم
وطبرستانه حکم ایلدیلر اکثر دیار دیلمده بونلر طرفندن والی اوتوردی کندیلری فارس
وعراقده اولدیلر اما سلاطین کیلان ایکی طبقه در برقسمی ملوك لاهجان وبرطبقه سی
ملوك رشت در اولی علی اصغر اولادندن کارکیا لقبی ایله ملقب بر طائفه در قادر تیمور
ظهوری عصرنده انلردن مهدی کیا اهل کیلان طلبی ایله والی اولمشیدی اولادندن اون
نفر شاه طهماسب عصرینه کلنجه حکم ایلدیلر ولاهجان توابعی ایله بونلرالنده ایدی
قسم ثانی که اسحق آوند اولادیدر بونلره امیره وباج دولتی دخی دیرلر بیه پس وکسکر
وفومن ورشت بونلرك حکمنده ایدی علاء الدین وحسام الدین وامیره دواج
ومظفرخان بو ترتیبله بابالرندن حکومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده
سلطان سلیمانه کلمشیدی سنی اولمغله شاه عجم مزبوری دیارندن اخراج ایدوب
اولکه سنی سلاطین کیلانه ویردی آنلر اول شیعی ایدی صکره رافضی اولدیلر
لکن شاه عباس انلری دخی طرح ایلیوب کیلانی الدی وکندی طرفندن والی وخان
نصب ایلدی اول سلسله دن خان احمد فرار ایدوب سلطان مرادخان زماننده دردولته
کلدی ودار السلطنه ده قرار ایلیوب رومده قالدی شاه عباس نامه لرنده هر بار مزبورك
طلبنی تکرار ایدردی مساعده رواکورلمدی دولت خوارزمشاهان بونلر بعض امراء
سلجوقیه قوللرندن انوشتکین اولادیدر وقتا که داود بك سلاطین سلجوقیه دن برکیارق
امریله خوارزمه کلدی اتراك والیسی قتل اتمشلر ایدی انوشتکین اوغلی قطب الدین محمدی
مصلحت کذار کوروب دورتیوز قرق سنه سنده خوارزمه والی نصب ایلدی وخوارزمشاه
لقبی ایله ملقب قلدی بعده سنجره دخی تقرب ایدوب مقرنامه الدی وکندیکه
دولت وشوکتی آرتوب اولادندن سکز نفر التیوز یکرمی سکز سنه سنه وارنجه ایران
وتورانك اکثرینی الوب پادشاهلق سوردیلر وملوك اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدیلر
بالاخره جنکیز هجومیله مغول جنکنده بوزلوب دولتلری برباد وکندیلری منقرض
اولوب کتدی فصل ٣٦ در اقلیم ماوراء النهر اوتوزالتنجی فصل کتب اسلامیه ده ماوراء النهر
دیمکله معروف اولان توران اقلیمی بیاننده در ونهردن مراد نهر جیحوندرکه شرقیسی
توران بری طرفی خراسان وایران یازیلور تقویمده ماوراء النهر بلاد هیاطله در وتوران جمیع
ماوراء النهرك اسمیدر دیو قاموسدن نقل ایدر کمال پاشازاده توران تور جمعیدر توربن
فریدون بو اقلیمه والی اولدوغندن توران تسمیه اولندی دیمشدر لکن نوادر اخبارده
عجم تورکه ترکان دیرلر ترکستان شرقنده اولمغله مشرق توران تسمیه اولندی تحریف
ترکاندر دیو یازار حدودی غربنده خوارزم شرقنده حدود هند جنوبنده جیحون که

اول حدی بدخشاندن خوارزمه دکین وارنجه درز یرا نهر مزبور اعوجاج ایله شرقدن غربه اقار شمالی محدود ترکستان ایله محدوددر بواقلیم ایکی نهرک وسطنده جیحون ایله سیحون یعنی نهر شاش اراسنده واقع اولوب یدی تومنه منقسمدر هر تومندن اون بیک قدر عسکر چقار واکثر ناحیه لری جیحون کنارینه دوشمشدر بخارادن سغده وسمرقنده واسر وشنه یه ممتد اولور سابقا ایلک خان زماننده دار ملکی مرغینان ایدی صکره سمرقند اولدی سمرقند فتح سین ومیم ایله طقسان طقوز درجه اون التی دقیقه طول واوتوز طقوز بوچق عرضده وادی صغد جنوبنده مزبور وادی یه مشرف محل مرتفعده برشهر عظیم ومشهوردر بیوک سوری وخندقی واردر بونهر شهرک ایچندن کچر حصارینک دورت دروازه سی واردر دروازهٔ چین شرقه باب نوبهار غربه باب بخارا شماله باب کش جنوبه در محله لرنده وهر اوده صولر اقار سرطاق نام یری معمور بازار ومکلفه صوقدر بونک قهندزندن چقیلوب شهره باقلسه اکثری یشل اشجار کورینور بنالرینی اورتمشدر وخندقی طلوصو دروار وشهرک دخی مخصوص متعدد قپولری واردر درعید آورودرانفسک درسبر خس درافشینه در کوهک درروشنایی دردیور ودرفرخنده کبی وشهرک بناسی اعجدن وباچقندر اکثر خلقی اهل کمال وصاحب جمال اولور هفت اقلیمده آثار بلاددن نقل ایدر که بوشهری کیکاوس بن قباد بنا اتدی بعده اسکندر اکا محکم سور چکدی روضة الصفا آخرنده یازار که بوشهرک زمان سابقده دوری اللی بیک قولاج مسافه قلعه سی وارایدی مرور ایامله ییقلوب جهان پهلوانی کرشاسب انده بولدوغی دفینه ایله تکرار تجدید اتدی بعده کشتاسب کیانی معمور قلدی وماوراء نهر ایله ترکستان میانه بردیوار چکدی نوبت اسکندره کلنجک اول دخی توسیع وتجدید اتدی تبابعه یمندن شمر نام تبع تورانه سفر ایدوب بوشهری ویران قلدی اول زمانده شمر تخریبی معناسنه شمر کند دیمکله مشهور اولمشیدی معربنده سمرقند دیدیلر بر روایتده اول زمان سغد عظیم معمور ایدی مزبور شمر تخریب ایدوب بوشهری یاپمغله سمرقند دیدیلر بوتقدیرده کند قریه معناسنه اولور لفظ ترکیبدر معناسی اول قوپارمق معناسنه کند لفظ فارسیدر قنالی زاده علی سمرکنت قریهٔ عظیمه معناسنه لفظ ترکیبدراندن معرب اولدوغنی بعض اهل وقوفدن سمعله روایت ایدر ونیم قتمده تاتله کنت اقربدر کنددن زیرا اول دیار بلادی اکثر کنته مضافدر تاشکنت کبی دیمشدر حبیب السیرده ایدر ولید ابن عبد الملک عصرنده قتیبه بن مسلم حجاج طرفندن سمرقنده کلوب بش آی محاصره دن صکره حاکمی هرسال معین مال ویرمک اوزره صلح ایله شهری ویردی قتیبه انده مسجد بنا ایدوب بولدوغی اصنامی آتشه یاقدی اما واقعات بابریده یازار که اهل سمرقند حضرت عثمان خلافتنده مسلمان اولدیلر وتابعیندن قثم بن عباس اول ولایته مستولی اولدی که قبری سمرقندده دردروازهٔ آهنین کنارنده شاه

شاه مزاری دیمکله مشهوردر امیر تیمور زمانندن سمرقند بو مرتبه معمور اولمشیدیکه
ایران و توران‌ده آنک مثلی یوغیدی الغ بک زماننده دخی زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط
شهرده بر مدرسهٔ رفیعه و خانقاه و طشره‌ده رصدگاه بنا ایلیوب مشهور زیجی انده چقاردی
بو شهرک کنارینه کوهک دیرلر بر جبل صغیر متصل اولور طاشلری اندن کتورلر و سوقاقلری
جمله طاش دوشنمشدر و نهری بتم و جغانیان طاغلرندن جانب جنوبدن کلور شهر ایچنده
جاری اولان صو یوللرینک اوقافی و معاف قریه‌لری واردر نهر مزبور سمرقندده شرقه و غربه
متفرق اولوب نیچه ارماقلر ایریلور و هر بری بر وادی‌یی سیراب ایدر شویله که سمرقندک
اطرافنه یدی سکز کونلک یول کیدرسک جمیعا باغلی باغچه‌لو میوه‌سی وافر آب روانلی چوق
کویلر و قصبه‌لر کورورسن و بر یوکسکلک یره چقوب بقان جمله سبز درختستان کورر یاز کونلرنده
ارماقلرینک صویی ارتر غرجستان و استروشنه و سمرقند طاغلرینک قارلری اریوب سیللر
اولور و بو شهرک نواحیسی واردر بری بوم که بر ناحیهٔ بی آبدر لکن معمور حبوبات و مواشیسی
چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکت اسروشنه‌یه قریبدر آقار صویی واردر لکن چراکاهی
یوق تنک یردر بری دخی روستای قوزع بارکته متصلدر روستای ناجر حدود سمرقندده
طولی بر مرحله واسع ناحیه‌در روستای کبود بودخی عظیم ناحیه‌در و درخنستان روستای
ودان صحرا و طاغی مشتمل بر ناحیه‌در کش قربنده ایکیسنک دخی خلقی بکر بن وائل نسلندن
بچنورلر و بونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی بر جانبه دوشر
ارالری بر و مرحله یا خود یار مشر مرحله در و شهر مزبورک اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر
انلرک بری کان کل درکه سمرقند شرقیسنده دوشر آب رحمت دیمکله مشهور قره صو بونک
میانندن چکر بری دخی یورت خان درکه قره صواندن چکوب کان کله کیدر و صو بو محلی تمام احاطه
ایدر انجق ایکی اوج یردن چیلور بری دخی اولانک درکه بر کول کنارنده واقع اولمشدر اکثر میوه
سمرقندده خوب اولور متاعی مشهور کاغد و کاغد بکزر زردری و نشادر و زیبق در خصوصا
سیب و امرود و انار و اوزم و خربزه غایت بری بردن لطیفدر نقشبندیه کبارندن خواجه احرار
عبیدالله و نظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر و فقهاء حنفیه‌دن ابو اللیث نصر
و محققیندن صاحب الصحایف شمس الدین محمد و غیری دمشق سمرقند سمرقند
غربیسنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی بر شهر لطیفدر مرویدرکه دمشق شامه نظیر
اولمق اوزره تیمور انده بو سوری یاپوب معمور قلمشدر سغد ضم سین مهمله و سکون غین معجمه
ایله سمرقند قربنده بر مشهور وادی و دنیانک دورت مسیره‌لرندن بر مسیره‌در صاد
مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو مسیره‌یی سائره تفضیل ایلدی زیرا وادی سغد
حد بخارادن بتم حدینه وارنجه سکز مرحله قدر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه و انهار
جاریه و چمنزارلردر نهایت صویی وافر اولمغله درختلری بلند اولمازو بو وادینک اورته‌سی
قریه‌لر باغ باغچه بساتین ایکی جانبی مزارع و تارله‌لردر اوتلاقلردر آقار صولر کنارنده

چمنزار یرلر و باغچه‌لر ایچنده بی نظیر کوشکلر وحوضلر وبی مثل نشیمنگاهلر ایشلمش سکز
کونلك یول جمیعا مسیره وباغ وبوستاندر بو مرتبه وسعت وبو طبقه ده لطافت نه رود ابله ده
ونه غوطهٔ دمشقده متصوردر وسغدك میوه‌لری سائر اماکندن لذیذ وخوشتر
اولور بیکند ونهر سغد اوزرنده بومحکث وکرمینه ودبوسیه وهجرود وکساسه وسپید رودکه
آنده سمرقنده وارلور بو جمله میانهٔ سغد ده در سغد قصبه‌لریدر واول وادی سغد سمرقنده
یکرمی فرسخدن ارتقدر وفی وادینك اورته سنده در دیمشدر بونك جمله صولری بتم
طاغلرندن کلور ونهری متشعب ومتفرق اولور هر بری بر رستاقی سقی ایدر کبار حنفیه دن
شیخ الاسلام علی سغدی بو قریه‌لرك برندندر فربر فتح فاو رایله طقسان التی بوچوق درجه
طول اوتوز طقوز درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر اوجوزلق معمور بلده در بخارا جانبنه دوشر
وماوراء النهردن خراسانه معبردر محدثیندن صحیح بخاری راویسی امام فربری بو بلده دندر
بخارا طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده باغی باغچه سی وافر نواحی
وقریه‌لری معمور دوز یرده سغد سمرقند غربیسنده بر شهر مشهور وبندر معموردر لغت
مغانده مجمع علم معناسنه بخار لفظندن مشتق ایدوکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی محلث ایدی بر کیمسه بونك قهندزندن چقوب اطرافه باقسه هر طرفنده
کوزاریمی بر سبزه زار کورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بر بساط سبز کبی دوشنمشدر
میان سبزه زارده یر یر لطیف قصرلر وبنالر واردر قتی عالی وبی نظیر یاپلمشدر ذکر اولنان
بنالر بو یر بخارلینك مهارتنه دلالت ایدر سامانیان بناسی بر عظیم حصنی وبی نظیر اسواق
وجوامعی وسورینك یدی دروازه سی واردر واکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده در
وحایط مزبور طولا وعرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا طاغ وبیابان یوق
جمله قریه‌لر ومزارع وباغ وبستاندر طواویس وتورق وقرغانهٔ سفلی وبوم وروستاکاو وحستوان
وفراوان سفلی وفراوان علیا واروان کبی هر بری بر ناحیه در خارجنده دخی بر نیچه نواحی
واردر که هر برینه انهاردن حر قلر کسلوب صولر اقتمشلردر روسای کرمنه ومناحس وفرغانهٔ
علیا ورستاق عرقید ناحیه‌لری کبی سغد سمرقندك صولری بخارایه کلوب عمودی شهر
ایچندن کچوب دکرمنلرینی دوندورر ومزرعه‌لرینی سقی ایدر جمله باغ وباغچه سی نهرلر
اوزرنده در اندن کچوب بیکنده وجیحونه کیدر اندن غیری متعدد انهاری واردر رود بزرك رود نوکند
رود ماکهان جو بیار عارض رود نوبهار کبی ورود سغد عمودندن نیچه انهار ایریلوب قریه‌لره
کیدر ومزارعی سقی ایدر بری رود کافرکام درکه حرمشه وارنجه بر ناحیهٔ عظیمه‌یی سقی ایدر
ورود نوکند دخی بر ناحیه‌لکدر رود برجه رود بسته رود ارمینیه رود فراوان سفلی دخی برر
ایکیشر ناحیه‌یی سیراب ایدر و بخارانك اودونی طاغدن دکلدر جمله باغچه‌لردن کسیلور
ماوراء النهرده بخارا میوه سندن لطیف میوه یوقدر وزمینی شول مرتبه منبتدرکه بر ایکی دونم
یرك محصولی بر کیمسه‌نك اهل وعیالی ایله معیشتنه کفایت ایدر لکن خلقی چوق اولمغله
محصولی

محصولی وفا ایلمز اطرافدن غله کلمکه محتاجدر و بخارا خلقی زبان سغد سویلرلر اکثری
خوب وخوش خصلت اولورلر کلاه پوش وقبا پوشلر دراسواقدن غیری یرده بازارکاهلری
واردر اوقات معلومه ده جمعیت ایدرلر وقهندزی یمن ایله مشهوردر دیرلرکه انده بغلنن علم
التنده جمع اولان عسکر منهزم اولماز وهیچ بر پادشاهک جنازه سی طشره چقمیوب ایچنده
دفن اولنمشدر وقومی ملوک وحکامه مزید انقیاد اوزره دردیرلرکه بخارا وسمرقند وبلخ زوایای
مثلث دوشوب اراری یکرمی بش فرسخدر سمرقند وبخارادن شرق وشماله دوشر هفت
اقلیم صاحبی ایدر بخارایه اول اجلدن فاخره دیرلرکه قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ایده جکدر
بو بلده دن اولقدر اولیا وعلما کلمشدرکه حد وحصری یوقدر یالکز بر عصرده دورت بیک فقیه
جمع اولمش ایدی که هر بری فتوایه قادر اصول وفروعده ماهر ایدی شیوخ حدیثدن امام
ابوعبدالله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفی درو خاندان محبوبی که عمر بن مازه اولادی
صدر الشریعهٔ اول وثانی وبرهــــان الشریعه وتاج الشریعه اول سلسله دندر ومشایخ
نقشبندیه دن خواجه عبد الخالق وخواجه محمد بابا وسید امیر کلال وخواجه بهاء الدین
وخواجه علاء الدین عطار وخواجه حسن عطار وخواجه محمد پارسا واوغلی ابونصر پارسا
وسید برهان الدین خاوندشاه وامیر خواند محمد واوغلی خواند امیر وشعرادن ناصر وخواجه
عصمت ومولانا برندق وخیالی وسیفی وهاشمی بو شهره منسوبلردر بیکند طقسان سکز
درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده بخارادن بر مرحله یرده بر بلده در سوردین تاتار خراب
ایلدی بر لطیف جامعی واردر دیرلرکه بونک سلفده بیک رباطی وار ایدی یکی کند سکسن
سکز درجه طول قرق یدی درجه عرضده نهر شاش کنارنده بر بلده در بخارادن شماله دوشر
مابینی یوز یکرمی بش فرسخدر نهر مزبوراندن بچوب ایکی مرحله ده خوارزم کولنه دوکلور
جند طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده قریب
بر بلده در طواویس طقسان یدی بوچق طول اوتوز سکز عرضده بخارا مضافاتندن
داخل حایطده بر بلده در بخارا ایله اراسی یدی فرسخدر سلفده علماسی چوق معمور بلده ایدی
قهندزی وشارستانی وار ایدی خراب اولدی ییل بازاری طورر موسم بوستانده ماوراء
نهر یلر کلوب تفرج ایدرلر باغ وبوستانی وافر بردر کرمینیه فتح کافله طواویسدن بیوک بخارا
ایله سمرقند اراسنده بر بلده در چوق قریه لری واردر طواویسدن یدی فرسخ بعید دردبوسیه
فتح دال وضم باء مخففه ایله وادیٔ سغد جنوبنده خراســـان یولی اوزره بر بلدهٔ صغیره در
کرمینیه دن بش فرسخ یرده سمرقند ایله بخارا اراسنده دوشر قریه سی یوقدر فقهاء حنفیه دن
ابوزید عبدالله بن محمد دبوسی بو بلده یه نسبت اولنور نسف فتح نونله معرب نخشب در
سکسن سکز درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده بر دوز واسع صحراده صولری وباغی
باغچه سی وافر بر بلده در طاغلر بونده کشن سمتنده ایکی فرسخ بعید اولوب کش صولری
کلوب بونده جمع اولور نهر عظیم اولوب روستالرینی صوورلر وجیحونه کیدر جیحون ایله

بونك اراسی مفازه در خرابه قهندزی وربضی ور بضنك دورت دروازه سی وار دردکش
در بخارادر سمرقند درغربی دار الامان سی نهر عظیمك کنارنده سربیل نام موضعده در نمازگاه
عید دروازهٔ بخارا ده و بازاری ربضنده در برقاج ناحیه سی وایکی قصبه سی وار در برینه بزده
و برینه کشنه دیرلر کبار حنفیه دن حافظ الدین عبد الله محمد که مدارك و منار صاحبی در
وابو حفص عمر بن محمد که متن عقاید و تیسیر صاحبی در وابو المعین که تبصره صاحبی در بو بلدیه
منسوبلردر بزده فتح بایله نسفدن التی فرسخ یرده طقسان طقوز بوچق درجه طول اوتوز
سکز بوچق عرضده بر قلعه و قصبه در دیرلر که بونك بناسی افراسیابکدر فقهادن
شیخ الاسلام علی بزدوی و برادری ابو الیسر که علماء اصولدن اولوب متن مشهوری تألیف
ایلمشدر بو بلدیه نسبت اولنور کش کافك فتحی وکسری ایله طقسان طقوز بوچوق عرضده
نسفه قریب بر بلدهٔ عظیمه در دیرلر که بونك وسعتی اوچ فرسخ طول و عرضده وار در لکن نواحیسی
ایله جمله مسافه سی اولمق کرك اوجوزلق میوه سی بول یردر و میوه سی سائر بلاددن اول
منتشر لکن هواسی بد در سلفده بوکا شهر سبز دیرلردی سمرقند ایله اراسنده بر طاغ وار در
بر کونده آشلور بونك قهندزی وربضی و شارستانی وار دربازارلری ربضنده در بنالری
بالچق و اغاج باغ و بوستانی وافر حبوباتی متکاثر یردر شارستاننك دورت دروازه سی وار در
بری در آهنین و در عبد الله و در قصابان و در شارستان بوکا باب ترکستان دخی دیرلر و ابو قریه
وار در خارجنده ترکستان تسمیه اولنور و بونك ایکی نهری وار در برینه نهر قصارین دیرلر
شهرستاندن چقار و بری نهر اسود در ایکیسی دخی دروازه دن چقر و روستارنده دخی بر نیچه
رودلر وار در رود جاج رود حسلك رود جوان کبی رود جاج سمرقند دن بر فرسخ یرده در رود حسلك
راه باغده شهرده سکز فرسخ یرده جاریدر اشتیخن کسر همزه و تاو فتح خاء معجمه ایله سمرقند
سمرقند دن بر بیوك قریه و ناحیه در بوندن سمرقند یدی فرسخدر باغلی و باغچه لی
اوجوزلق یر اولوب ابن حوقل قولنجه قهندزی و بازاری و قریه لری و انهار صولری
وار در علمادن بر جماعت بوندن ظهور ایلدی وادی سغد شمالنه دوشر کشانیه
ایله اراسی بش فرسخ یردر کشانیه طقسان سکز بوچق طول قرق
درجه عرضده بلاد سغد اورته سی و قلبی ایکی مرحله طولی بر مرحله عرضی بر ناحیه
و قصبه در اشتیخندن بیوك و قریه لری انك قریه سندن چوق قدر لکن اشتیخنك
ارضی بش مرحله ممتد اولور ایکیسی دخی وادی سغد شمالنه دوشر اربیخن
فتح همزه و کسر با ایله سغد بلادندن کشانیه قرینده بر بلده در خرابه یوز طوتدی
دیرلر زامین فتح زاء معجمه ایله طقسان طقوز بوچق درجه طول و قرق درجه عرضده
سمرقندن ایکی مرحله شرقه دوشر بر بلده در سغددن فرغانه یولی اوزرینه دوشر اوکی صحرا
واردی اوسر وشنه طاغلریدر وافر ترنجبینی اولور اقارصولری باغی باغچه سی واردر
شاش معرب جاج در یوز بر بوچق درجه طول قرق ایکی درجه عرضده تقویمده مسطور

اولدوغی

اولدوغی اوزره سمرقنده تابع بر بلده عظیمه در نهر سیحون وراسنه دوشر دو زیرده اولرینك ایچندن صولر اقار ما وراء نهر شهرلرینك اشبهی وازهی در اون بش قدر قصبه بونك ناحیه سنده واقع اولمشدر بوندن فرغانه بش مرحله در وبخند دورت مرحله یریا زیاده مسالکده ایدر قصبه شاش بنکث نصفی قدر بر بلده اولوب باروسی وربضی وار دراقار صولری باغ وبستانی وافر بردر جاج حدودی ایلاقه پیوسته اولور وبو نواحی نك سکانی غزو جهاد طوایف مسلمین واهل جهاد اولوب اکثری چرکه نشینلردر کیمسه یه انقیاد اتمزلر هفت اقلیمده شاش قدیم شهرلردندر بناکت دخی دیرلر حالا تاشکند دیمکله معروفدر دیو بونلر جمله شاش اولمق اوزره یازار بعض اهل وقوف تحریرنده تاشکند یوز بر درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر شهر عظیمدر سمرقنددن یدی مرحله شرقه دوشر ختای یولی اوزره درواندجان دخی یدی قوناقدر دیو مسطور کورلدی تقویمده دخی بنکث کسر با وسکون نون وآخری ثا یله قصبه شاشدر قهندزی وربضی وار در ربضی دخی مسطوردر بو ربضك خارجنده بر ربضی دخی وار درجمله سنده صولر اقار جامعی قهندز دیوارینه متصلدر دیو ابن حوقلدن نقل ایدر مسالکده قهندزینك اوچ دروازه سی واردر باب ابو العباس باب کش باب آهنین ودار الامارسی وجامعی دیوار قهندز اوزرینه دوشمشدر شارستان درونیسنده انجق بر بازاری واردر اورته سی میداندر وسا بلغ نام کوهدن وادی جاجه کلنجه بر دیوار چکلمشدر اکا دیوار بن عبد الله بن حمید دیرلر دیو یازار تاشکند ایسه تقویمده مذکور دکلدر وکبرو هفت اقلیم صاحبی ایدر کرچه بو شهر عمارت واسواق وسائر اوصافده اولقدر دکل تکلفدن ساده در لکن زمینی اقار صولر وباغچه لر ایله مزین وچمنزاری وباغلری كل ولاله وانواع ازهار ایله ملبسدر خصوصا هفت رنك لاله سی غیری یرده اولماز لاله زار تاشکند وكل سرخ بخارا بین الجمهور مشهور اولمشدر بو ولایتده بر قویی واردر که صویی مسهلدر واکر صویندن الوب بر غیری یره کتورسه لر بوز کتدکده قانه دونر دخی اوزادقجه سنك اولور واکر بر بزی حیض قانیله آلوده ایدوب اول قیویه براقسه لر صاعقه پیدا اولور که ابنیه یی خراب ایدر وبو دیارده بر چشمه وار در که صویی اقماز قچان روی هواده سحاب ظاهر اولسه اقار شاش دیارینه کبار شافعیه دن محدث وفقیه امام محمد بن علی بن اسمعیل که قفال شاشی دیمکله معروفدر وابو بکر محمد بن احمد مستظهری وفخر الدین بناکتی که تاریخ صاحبی درویدر شاش وفاضل تاشکندی وغیری منسوبلردر تنکت ضم تا وفتح کافله شاش شهرلرندن بر شهردر تنه دخی دیرلر تقویمده ابن حوقلدن منقولدر که تنکت ایلاق قصبه سی اولوب قهندزی وربضی ودار الامارسی واقار صولری واردر ایلاقك شنلکی وبستانلری واکنلری وادی شاشه متصل اولور ایلاق طاغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر صاحب مسالك ایدر تنه باغسز وبستانسز بر شهردر قهندزی وشارستانی وجامعی واردر خلقی اکثر حسن وجمال صاحبی

اهل مروت اولورلر اکثر خابری رود چاجدن زورقلر ایله کاورلر لکن تقویمده ابن حوقلدن
بساتین کثیره سی واردر دیواری سابلغ طاغندن وادی شاشه منتهی اولور تورکلرك
شهره دخولنی منع ایدر و بونك یانشده برشهری واردر ایلاق صوینی دیرلر دینو روایت ایدرلکن
دیوارمز بورینا کتبده مذکور اولان درمشترکده ایلاق نهد نو بخندن فرغانه یه وارنجه مجموعی
بلاد شاشك اسمی اولمق اوزره یازار ابن سینا شاکردی حکیم ایلاقی بو دیاره منسوبدر
اسفیجاب کسر همزه وسکون سین ایله یوز درجه طول قرق اوچ بوچق درجه عرضده ماوراء
النهرك ترکستان ثغورنده بربلدهٔ کبیره در ابن خوقل ایدر بونك برخرابه قهندزی وار
وبضی وشهری معمور در سوری بر فرسخ قدر در بضنی احاطه ایدر ایچنده اقار صولری
وبستانلری وار دوزیره دوشمشدر مسالکده سور ینك دورت قپوسنی یازار دروازهٔ کوچك
دروازهٔ فرجان دروازهٔ شاکرانه دروازهٔ بخارا انلردر کبار حنفیه دن شارح مختصر
طحاوی شیخ الاسلام علی اسبیجابی بو بلده یه نسبت اولنور جنابی تاریخنده ایدر بو بلده یه
صیرام دخی دیرلر لکن غیری کتابلرده کورلمدی بو تقدیرجه مطول محشیسی علاء الدین
صیرامی دخی بو بلده دن اولور اسروشنه ضم همزه وسکون سین مهمله وضم راو فتح شین معجمه
ایله یوز بر درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده مراصد نقلی اوزره شین معجمه نك تقدیمی
ایله ماوراء النهرده سیحون ایله سمرقند ارا سنده بلاد هیاطله دن بر بلدهٔ عظیمه در سمرقند
ایله میانی یکرمی التی فرسخ تخمین اولنور تقویمده ابن حوقل روایتی ایله اسروشنه براقلیم
اسمیدر اکثر اطرافی طاغلر احاطه اتمشدر شرقنده بعض بلاد فرغانه غربنده حدود
سمرقند شمالنده شاش وبعض فرغانه جنوبنده بعض حدود کش وصغانیان ایله محدود
اولوب دورت بیوز قدر حصنی بر تقاج پاره شهری مشتمل ولایتدر مسالکده ایدر اسروشنه
خلقی لسانینده بومحکث تسمیه اولنور ناحیه لری بونلردر اران بنامکث کوکب عرق ساباط
زامین دیزك بو شهر معمور ومشهوردر بناسی جمله طین واغاج ایله یاپلمشدر شارستان
دزو بینك دیواری واردر ربضی دخی آخر دیوار محصوردر شارستانك ایکی دروازه سی وار
بری دروازهٔ شارستان بری دروازهٔ بالائین درجامع شارستانده در دکرمن بو دید و بر نهر
ایچندن اقار واوش قدر دکرمن دوندورر ایکی طرفی درختلر در وخندقك ایچنه اقوب
سوری احاطه ایدر سرایلره و باغچه لره یایلوب مزارعنی سقی ایدر لك اقار کیدر ربضنك
دورت قپوسی واردر باب زامن باب ابن شمند باب ابن حکمت باب کهلیان وبونده انواع
معادن خصوصا زاج ونشادر وافر اولور معدن نشادر طاغده برغاردر که اندن بخار چقار
کوندوزلان کیجه آتش کبی کورینور اوزرینه دیوار وسقف یاپلوب بر قپو قونمشدر بخار
منفذی اولمامغله سقفنده بخاردن نشادر منجمد اولور صفحه صفحه یا پشر بو وقتده
برچاپك کمسنه اصانمش کیجه کیوب سرعتله قپوبی اچار واوکنده طورمیوب بر طرفه بتاب ایدر
زیرا بخار محبوس شدتله چقوب اوکنده بولنانی هلاك ایدر بخار رشدتی کچدکدن صکره

سقفنی یعقوب نشادری الور لر وکرو بیارلر بخار محتبس اولمد قجه ضرر لر ودکلدر وجوهر
احتباسیله حاصل اولورو بو اسروشنه ده بر نوع کل اولور که آخر تابستانه دك باقی و پایدار در
ساباط اسروشنه بلادندن یوز بر بوچق طول قرق بر بوچق درجه عرضده فرغانه دن
شاشه کیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوج فرسخ یرده جنوبه شرق اراسنه دوشر
بر قصبه در بلاش آباددن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین کسری قربنده
عراقده بر ساباط دخی واردر اسبانیکث ضم الف وآخری ثاء مثلثه ایله اسفیجاب توابعندن
فاراب یولی اوزرنده بر مرحله یرده بر بلده در اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر شاوکث
فتح شین واخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن
بر بلده در فرغانه یوز ایکی بوچق درجه طول قرق بر بوچق عرضده برنیجه قصبات وقرایی
مشتمل ولایت اسمیدر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره حدودی شرقده کاشغر وغربده
سمرقند وجنوبده کوهستان وبدخشان شمالده ترکستان طراز وغیری بلاددرکه تاتار
استیلاسندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله مشهوردر
بو ولایتك شرق وشمالندن کلوب اورته سندن کچر واقعات بابریده ایدر فرغانه ده
بیروح الصنم اولوردیو لر ماوراء نهر بلادنده بوندن واسع وقریه لری بیوك واوجوزلق یوقدر
اخسیکثده معدن سیم وزر وسوخ طاغلرنده زیبق رستای زرین ناحیه سنده
معدن زفت وکوه استرده چشمهٔ نفط ومعدن باقر واسرب وآهن جمله موجوددر
و پیروزه کانی در انوشروان بونی بنا ایدوب هر بیتدن قوم سورمش واسکان اتمش
ایدی واسمنه ازهوخانه دیمشیدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ
سعد الدین وشارح طوالع عبدالله بن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر وکبرو هفت
اقلیمده ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوك وکوچك شهر واردر بشی نهرك جنوب طرفنده
ایکیسی شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر اندجان فرغانه وسطنده حصاری غایت
متین ومحکم بر شهردر قلعه ایچنده برقاج ارماق اقار غله سی ومیوه سی ایو اولور اما هواسی
بددر وکوزاغریسی چوغ اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره یازار مرغینانددن شرقه
کاشغر یولی اوزره مابین ایکی مرحله در بونك صویی جنوبیدن کلور شهره اوغرار اوش
صوینه تاریشر اوش فتح همزه ایله اندجاندن شرق وجنوبه بر قصبه وقلعه در اوچ
قپوسی اچلور بری درکوه بریده راب بری در معکده آب وهواسی لطیف اطرافی چمنزار
بردر اقار صویی جنوب وشرقدن کلور شهردن کچوب بسی جهتنه کیدر یقول العبد
قصبه سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه نسبت اولنور مرغینان فتح میم وکسر غین
معجمه ایله اندجان غربیسنده یدی فرسخ یرده بر قصبه در نسا السفلی ناحیه سنه دوشر
شهر وقبا صوینك شرقنده نصف مرحله یرده وکاشغردن غرب وجنوبه در بونك صویی
شرق وجنوب طرفندن کلوب مرغینان جنوبندن کچر وشهر وقبا صوینه قاریشور

لطيف انارى و زردالوسى اولور فقهاء حنفيه دن امام ظهير الدين على بن عبد العزيز
وامام فاضل صاحب الهدايه برهان الدين على بن ابى بكر كه بشيوز طقسان ايكى ده وفات
اتمشدر بو بلده يه منسوبلردر اشبيجى در اسفره معرب اسپره در مرغينا ندن غرب
وجنوبه طقوز فرسخ يرده بر طاغستانده بر بلده در باغ و بستانى و اقار صولرى وافر بردر
سمرقنددن كاشغره كيدر يول اوزرينه دوشر صويى جنوبدن كلور وشرقندن
دولاشوب شهر وقيايه كيدر خجند ضم خاء معجمه ايله نهر سيحون كنارنده يوز ايكى درجه
طول قرق درجه عرضده بر بيوك شهردر نهراندن كچوب فارابه كيدر و اول نهره انده
شهر وقيا نهرى ديرلر و شهر نهرك جنوب طرفنده در سمرقنددن كاشغر يولى اوزرنده
اولوب بوندن كاشغره اوتوز بش كونده وارلور و سمرقنددن اون مرحله قدر در هفت
اقليمده ايدر خجند اندجاندن بش فرسخ غربده قلعه سى غايت متين شهردر ميوه سى
خصوصا انارى وافر اولور لكن كوزاغريسى چوق اولور حتى سرچه قوشلرينك بله
كوزلرى عليلدر و خجنه ناحيه سنده كند بادام ديرلر بر يروار در دوز صحرا دانده دائما
روزكار اسر اول محله دشت درويش ديرلر زيرا بر زمان بر قاچ درويشلر انده بادشد تنه
كرفتار اولوب برى برلرينه هاى درويش هاى درويش ديه رك اولديلر كند يلر اكابر شعرادن
شيخ كمال الدين بو شهره منسوبدر نغمانده مذكور اولدوغى اوزره شاعرلكى ستر ايله تستر
ايدردى مرتب ديوانى واردر و متأخريندن حرمينده خجنديلر چوقدر اخسيكث فتح همزه
وكسر سين و آخرى ثاء مثلثه ايله يوز بر بوچوق درجه طول قرق ايكى درجه عرضده نهر
خجند كنار شمالنده طاغدن بر فرسخ بعيد دوز يرده اول يدى شهرك بريدر هفت اقليمده
يالكز اخسى اسميله يازار فرغانه اولكه سنده اندجاندن كچيجك بو قدر واسع شهر يوقدر
داراسى اون فرسخ اولوب متين و محكم قلعه سى واردر مير تيمورى ديرلر بر جنس خربزه سى
اولور كه سائر يرده يوقدر مسالكده ايدر اخسيكث فرغانه قصبه سيدر قهندزى و شارستانى
وربضى واردر دار الامارة سى قهندزده و جامعى شهرده و عيد نماز كاهى كنار نهرده در شهرينك
بش قپوسى اچيلور باب زنجير باب دقينه باب كاشان باب آذينه باب ها به سار و ربضنده
اقار صولرى و باغى باغچه سى چوقدر علماء حنفيه دن صاحب اصول اثير الدين اخسيكثى
بو شهره نسبت اولنور كاسان سين مهمله ايله يوز بر بوچق درجه طول قرق ايكى بوچق عرضده
بلاد فرغانه دن بر بلده و ناحيه در چوق قريه لرى واردر يعقوبى قولنجه سلفده فرغانه
دار ملكى و محاسن دنيادن ايدى تورك استيلاسى ايله خراب اولدى ديو مشترك ده ذكر
ايدر اقليم عراق عجمده بر كاسان دخى واردر محلنده مذكوردر نسا فتح نونله فرغانه بلادندن
ايكى بلده و ناحيه در بورى برينه متصل برينه نسا العليا برينه نسا السفلى ديرلر دو ز
اوتلى صولى يرده واقع اولمشدر نسا العلياده عيون زفت و بر جنس سياه طاش اولور كه
كومور كبى يانار و كولى صابون برينه استعمال اولنور بو طاشك اوچ وقيه سى بر درهمه صاتلور
بونلردن

بونلردن غیری خراسانده برنسا دخی واردر مشهور اولان اولدر خواکند فرغانه نواحیسنده
بر بلده در کاه قافله خواقند دخی دیرلر اسبید بلاك كسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن
روایتله فرغانه شهری یازار طاغلرنده ذهب وفضه معدنی واردر قبا ضم قاف وقصر
ایله یوز ایکی درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن بر ناحیه ده بلده در
شمالی جانبنه دوشر اخسیکثه قریبدر خرابه قهندزی ومعمور ربضی وشهری واردر
ربضنی دخی بر سور احاطه اتمشدر وافر صولری وبستانلری واردر کند بادام یوز ایکی
بوچق درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجند دن بر مرحله
شماله دوشر خیسه کوز کند بادمدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده بر بلده در خجند دن
بر مرحله شماله دوشر اراسنده بر طـــاغ واردر وزامین دن بر مرحله شرقده در سوخ یوز
دورت درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده بر بلده در طاغلرنده معدن زیبق اولور ترمذ
طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلدهٔ معظمه در
بیوت واسواقی جمله آجر ایله دوشنمشدر اطرافنده اك یقین طاغ بر مرحله اولوب قریه لری
وافر وناحیه سی بول یردر نهر صغانیان بونك کوپلرینی وناحیه سنی سقی ایدر نهر جیحون
شهرك کنار غربیسندن بحر بلخ ایله بونك اراسی بر مرحله در انکچون بعضلر بونی
طخارستان دن عد ایدرلر لکن نهرك اوته طرفنده اولمغله ماوراءالنهردن بر مشهور بندر در
قهندزی وشارستانی وربضی واردر جامعی شهرده بنالری باجقدر خلقی جیحوندن ایچرلر
مزارعنی رود جغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابو عیسی محمد
نوادر الاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر جومنجان نواحیٔ ترمذدن
بر ناحیه در جومنکان دخی دیرلر واشجرد یوز ایکی درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
صغانیانه ملحق بر بلده در وافر زعفرانی اولور بوندن قلعهٔ راسب التی فرسخدر شبیله
اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان
یوز بوچق درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در جغانیان
دخی دیرلر بیوك ناحیه سی وقریه لری وقهندزی واردر صولری باغی باغچه سی وافر یردر
بونك انهاری ترمذه اقار صاحب مشارق امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان تقریبا
ذکر اولنـــان طول وعرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشکث فتح خاء معجمه
وراء مهمله وسکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در نجانیکث فتح نون وجیم ایله
نواحیٔ سمرقندده سمعانی ظنی اوزره اسروشنه سمتنده در غیریلر اسروشنه اعمالندن
عد ایدرلر وذار فتح واو وذال معجمه وآخری راء مهمله ایله سمرقنده دورت فرسخ یرده بر بلده در
حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندن یوز دورت بوچق درجه طول قرق بوچق
درجه عرضده بر بلده در اند جاندن ایکی مرحله شرقده واوشدن بر مرحله غربه دوشر
تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده اقار صویی وباغ بستانی واردر

هواسی بر مقدار کرمسیردر مشاهیر فقهادن صاحب الفتاوی امام قاضیخان حسن بن محمود
اوزجندی بو بلده یه نسبت اولنور مایمرغ ایکی میمك فتحی ایله نسفدن بخارایه کیدر
یول اوزره بر بیوك قریه و سمرقند قرینده بر قصبه در و جیحون کنارنده بر یره مایمرغ دیرلر فقهاء
حنفیه دن فخر الدین محمد بوکا منسوبدر خذیسر فتح خاء معجمه و ذال و سین مهمله و آخری
را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه اعمالندن بر ثغوردر مشهور رباطی واردر بسکث
فتح با و آخری ثاء مثلثه ایله بلاد شاشدن بر بلده در بارسنکث بودخی انك قریننده مدن
شاشدن بر بلده دربد حکث ضم با و فتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده در بعضلر اسفیجابدن
عد ایلدی بتم ماوراء نهر ناحیه لرندن بر ناحیه در عظیم طاغلری و وافر قریه لری وار لکن هواسی
غایت برودت اوزره در ستهر وقیا یوز درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحونك
کنار شمالنده بر شهردر تاشکنددن ایکی مرحله جنوبه بخنددن بش مرحله غربه
و شماله دوشر نهر منز بور بو شهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء معجمه و فتح تاء
مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراء نهردن بر ناحیه یازار ابن حوقل ختل ایله وخش
ایکی ناحیه در بری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه سی هلاورد ولاوکند اولوب نهر
وخشاب ایله نهر بدخشان اراسنه دوشمشدر بو قصبه لرك صولری و اشجاری وافر
اوجوزلق دوز یرده واقع اولمشدر وخش فتح واو و سکون خاء معجمه ایله نواحیء بلخده
ختلاندن طاغ دبنده بر بلده در ناحیه سنه وخشاب دیرلر بونده معادن سیم و زر چوقدر
درلرنده تبر بولنور جمع ایدرلر بعضلر ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء
نهر بلادندن عد اتمزلر طخارستاندن طوترلر لکن اکثر ماوراء نهردن اولمق اوزره در
هلاورد یوز بر درجه طول اوتوز ایدی بوچق درجه عرضده ختل دیارینك قصبه سیدر
بو ناحیه ماوراء نهره متصل دوز یرده انهار و اشجاری وافر اوجوزلق یردر انهار بو اقلیمده
اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون اما جیحون بر نهر
عظیمدر که نهر بلخ و آب آمو و آب تبر دخی دیرلر ایران ایله تورانی فصل ایدر عمودی آب
خرناتدر بدخشان طاغلرندن چقوب غرب و شماله طوغری اقار قباد آباد ده بر قاچ
نهر کلوب قاریشر حدود بلخده ترمذ دن یوقاری نهر وخش طخارستاندن کلوب
بوکا قارشدقدن صکره اسم جیحون اطلاق اولنور یوقاریسنده جیحون دیمزلر ترمذده
جغانیان صولری قاریشراندن چقوب کالفه و قصبهء زمه و آمل شطه یعنی آمویه
اوغرار زمه کلنجه بر یری سقی ایلمز انده بر مقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی
ایدر اصل نفعی خوارزم خلقنه درو بوندن بلخ و ترمذ ناحیه لرنده بعض انهارا یرلدقدن
صکره دهان شیر دیرلر ایکی طاغك اراسی بر تنك محلده مجتمع اولوب چرکه اول در یوز ذراع
قدر انجق عرضدر هراة توابعندن تومینه نام قریه یه اوغرار و خوارزمدن کرکانج اول بوغازه
قریبدر بوغازدن چقدقدن صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر انده بنار کیدر و اوته سنده

کیر وچقار خوارزم مملکتنه اوغرار واول ریکستاندن چکمك ممکن دکلدر عظیم بشاقدر
وخوارزمك بو نهردن برقاج بیوك صولر آیریلور وافر قریه لر مزارعنی سقی و بتون خوارزم
اولکه سنی سیراب ایدر نهر کاخواره وجوی هزاراسب و کردان جوی و کریه و نهرحره کبی
بونلرك هر بریننك کمی یوررو بونلرك کمی بحیرهٔ خوارزمه دوکلور اما عمود جیحون خوارزمی کچوب
عقبهٔ حلم که ترکلر اکا کرلاوه دیرلر وسنکستان دره در وتنکدر نهر منزبور اول عقبه دن
عظیم هولناك صدا ایله اقوب بحر وصیتی ایکی فرسنخ یرده اشیدیلور وخوارزمدن الثی مرحله
خانغال نام یرده حمد الله قولنجه بحر خزره دوکلور اول محلده انجق بالقچیلر ساکن اولور
اما صاحب مسالك وصاحب تقویم خوارزم کولنه دوکلور دیدیلر جائزدرکه برشعبه سی
اول کوله اقه جمله مسافهٔ سیری تقریبا اوچیوز فرسخدر وایام شتاده برمرتبه طوکارکه
اوزرندن قافله کچر و برقاج ذراع بوزی دلوب قویی کبی صو چقاررلر نهر مزبورده اقان
صولرك بری نهر ماخش و بری نهر بویان ونهر فارغی و نهر اندیجار و نهر وخشاب در قباد
آباد قربنده بونلر جمع اولوب جیحونه دوکلور اما نهر وخشاب ترکستاندن چقوب
زمین وخشه اوغرار برطاغ دبننده بنا اولنان جسرك التندن اقار اول کوپری ختلان ایله
حدود لسکرا اسننده در اندن بالخه وارر ترمذدن یوقاری جیحونه قاریشر جیحون اوزرنده
ماوراء نهردن اول کورنه کورنهٔ ختلان وکورنهٔ وخش در بعض نواحیٔ وجان وسقینه جمله
کافرستاندرا یوغلاملری وجاریه لری چقار اما سیحون که نهر شاش ونهر جاج ونهر خجند
ونهر شهر وقیا اسملری ایله مسمی در اول دیار خلقی کل زریون دخی دیرلر عمودی بلاد ترکستانده
منجتین طاغلرندن شرق وشمالندن کلوب اوزکنده وشاشه اوغرار فرغانه اولکه سی
اورته سندن کچر وشمالندن جنوبه اقوب حرساب ورودادس امثالی نیچه صولر قاریشوب
جیحونك ثلثانی قدر بر عظیم نهر اولور اخسیکث وخجند وفاراب وبیکندی کچر فناکث که
شهر جنه دیرلر اکا وارر واول محلدن کچیجك ترکستانده هفت اقلیم صاحبی نقل اوزره
ریکستانده منجذب اولور تقویمده ونزهه ده بنغی کنندن ایکی مرحله کچیجك خوارزم دکزینه
دوکلور دیر بودخی مسافه ووسعت جهتندن جیحون کبیدر وقیشده منجمد اولور اوزرندن
کاربان کچر ونهر مزبوره نیچه دیاری سقی ایدوب حد صبرانی کچدکدن صکره ایکی طرفنده
قونر کوچر اولی اوغوز طائفه سی ساکن اولور اکثری مسلماندر وبالجمله نهر جیحون
ونهر سیحون مصبنده نقل مختلف اولوب صاحب تقویم اقربی ابن حوقل تقلیدیدر بواکیسنی
دخی خوارزم کولنه دوکلور یازار وجیحوندن طقسان برطولده بونهر آیریلوب خجند قربندن
کچر بحر احضره دوکلور دیو رسم معموردن نقل ایدر صاحب مسالك دخی سیحون وجیحون
خوارزم کولنه دوکلور وایکیسنك دریایه واصل اولدوغی یرك مابینی اون ایکی کونلك
مسافه در دیو تعیینی تناقض اولور زیرا کولك مسافه سی اکا متحمل دکلدر صاحب نزهه
جیحون بحر خزره وسیحون کوله دوکلور دیدیکی صوابه اقرب کورینور وهفت

اقلیم روایتی اوزن نهری یاج ر یکستانه باتمق دخی جائز لکن جیحون وصفندن غلط اولمق
وارجحدر نهر بوی نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره سغد وصغانیان طاغلرندن چقوب
بر بحیره اولور اندن چقوب بر قاچ بیوك کچلمز صولر قاریشوب ولایتی سقی اید روا صلا کچد
ویرمز عمودی سغد وسمرقند وبخارایه اوغرار بوولایتلرك شنلکی بونهر ایله دردیمشدر
تنبیه معلوم اولا که سیحون جیحون نیل فرات انهار جنتدن اولوب اصولی سدرة المنتهی
التندن اقمسنه حدیث شریف صحیح وارد اولمشدر شارحلرك کیمی انهار مذکوره ایمان واسلامدن
مجاز اولمق اوزره معناور روب کیمی حقیقته حمل ایلمشدر قاضی عیاض مسلم شرحنده شق
اولی اختیار ایدوب انهار مذکوره اکثر بلاد اسلامیه ده اعظم انهار اولمغله شاربی اکثر اهل
اسلامدر انکله نشوونما بولان ابدان مسلمانان اکثر اصحاب جناندن اولمغله کانه جنتدن
چقمش اوله یاخود اصلی سدره یرده اوله بوتقدیرده اشکال برطرف اولور وتوجیهه دخی
حاجت قالمازاما امام نووی حقیقته برکونه دخی حمل ایلیوب بودورت نهرك اصلی سدره
التندن بطن زمینه نازل اولدونه کیفیتله نازل اولدوغی بزم معلوممز اولمیه بعده هر بری
بر جانبدن چقه ظاهر حدیث مقتضاسی بودر عقلا وشرعا بوکا مانع یوقدر دیمشدر لکن
عقلا مانع یوقدر دید یکنه خصم تسلیم ایلمز دیرلر زیرا کون انهارك سبب عقلیسی غیری
یوزندرو بالجمله بحث مذکور بر مبحث طویل الذیل اولمغه متحملدر مراد ایدن اول
قپویه کشاد ویره جبال ومعادن ماوراءنهرده وافر طاغلر واردر اشبهی بونلردر جبل
صاروان سمرقند جنوبنده هواسی خوب ومعمور برجبلدر اندهز ردکرددیرلر بر معبد ترسا
واردر جبل اسفره شاش انتهاسنده بر طاغدر انده چشمهٔ نفط ومعدن آهن واردر وپیروزه
حاصل اولور جبل فرغانه بر بیوك طاغدر انده معادن زیبق ونحاس واسرب وذهب
ونفط وفیروزه ونشادر وزفت واردر وبرنوع طاش اولور که اودون یرینه یقارلر جبل
ورکه بخارایه قریب یردن ابتدا ایدوب سمرقند ایله کش اراسندن کچر اسروشنه یه
متصل اولور کیرودونوب حد فرغانه یه اولاشر وچینه وارر اسروشنه بیابانی حد فرغانه
وایلاقدن خرخیره وارنجه بوطاغ برابرینه واقع اولمشدر وبونده انواع معادن واردر وبرصو
واردر که ایام صیفده کارلری بوز طوطار وقشده ایلیجق اولور نباتات ومحصولات بو اقلیمك
معادنی ونباتی چوقدر میوه سی بر مرتبه وفرت اوزره اولور که سغد واسروشنه وفرغانه ده
حیواناته دوکرلر وایکی سنه اکین اولمسه اسفارینه تفاوت کلمز مروج ومراتعی انهار ومزارعی
فراوان یردر اول اجلدن چارپاقسمی انده غایت ایو اولور لکن اکثر غنمی ترکستاندن کلور
مشهور متاعی ابریشم وصوف وکاغد سمرقندی در پوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسك اولا بودیاره کلوب اندن اطرافه کیدر فرغانه ایله ترکستان اراسنده
اولان طاغلرده صافی میوه اشجاری بتر وکیمسه احراز ایلمز وانواع ریاحین وازهار اولور
مطلقا ماوراءنهر طاغلرنده فستق چوقدر سلفده خراج بخارا اون بر یوك سکسن طقوز
بیك

بيك ايكيوز درهم وخراج فرغانه يكرمى سكز بيك واسروشنه بش بيك وشاش التمش
بيك درهم مسيسيه كه نحاسه شبيهدر خراج آمل ايكيوز طقسان اوچ بيك دورتيوز حاصل
كش يوز اون بر بيك بشيوز خراج فاراب اللى بش بيك محصول ترمذ ايكى بيك
عوايد بخند اون بيك درهم ايدى اخلاق رجال ماوراء نهر خلقى اكثر خير وصلاحه
راغبلر جوانمرد ومهمان دوست اولورلر قونق اوزرينه جنك ايدرلر مؤلف مسالك
ايدر سغدده بر سراى كبى مهمانخانه كوردم قپوسنى اچوب قنادلرين ديواره ميخلمشلر
ديديلر كه بو فلان كيمسه نك مهمان سراى در يوز ييلدن ارتقدر كه قپوسى بويله كشاده
وايچنده زاد مسافر آماده در جائزكه بى وقت مهمان كلوب قپوسن آچق بولمغله اخريه
كيده ديو ميخلمشلر در اباعن جد بو سرايه قونان مهمانلره مزيد احترام ايدرلر بو اقاليم خلقى
اكثر مالللرين وجوه خيره صرف ايدرلر بياباندە برمنزل يوقدر كه انده بر رباط ويا بر مسافر
خانه بنا اولنمش اولميه تواتره ايرمشدر كه بو اقليمده مسافرلره طعامى وطوارلرينه علفى چقار اون
بيكه قريب عمارت ورباط وار در وماوراء نهر يلر اكثر دلاور وشجيع وامر حربده ماهر اولور
زيرا بونلرك اطرافى حربى در دائما غزا ايلرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحده
بر مرتبه قوت وقدرتلرى واردر كه تعبير اولنماز خصوصا جاج وفرغانه قومنك يات ويراقلرى
بر ولايت خلقنده يوقدر و پادشاهلرينه انقيادى زياده در اول اجلدن ملوك پيشين
عسكرلرين تركدن ايدرلردى مسالك ماوراء نهر سمرقنددن بلخه شهر سبز وقصبه
شيخ صادق وقصبهٔ دهنو وقصبهٔ صفا وقصبهٔ بويا و ترمذ وبلخ بر مرحله در سمرقنددن
اسروشنه ايكى مرحله وفرغانه اوتوز بش فرسخدر راه فرغانه جيحوندن ابتدا اولنسه
ترمذدن بيكند وطواويس وكرمينه ودبوسيه وسمرقند واثاركيت ورباط وسعد جاج
يولى بو منزلدن ايريلور ومرزغد وزامين بناكث يولى بورادن ايريلور وساباط واوزكند
وساوكت وخجند وكنده وسوخ ورستاى وريزوامش وقبا واوش واوزكند بر مرحله در
راه جاج سرحد اسلامه وارنجه اولا تاركيدن قطران دره وكبير واتاركيدن حرفان وديزك
وشق حسين واستوركت وسكت ورباط ابو العباس بوكا ايقردنى ديرلر وعركز واسبيجاب
وباحكث جمله بر مرحله در اندن طرازه ايكى مرحله ارالقده شنلك يوقدر كنار جيحوندن
كيديلورسه طرازه وارنجه يكرمى ايكى مرحله در وسمرقنددن خوارزمه معموره دن
كيديلورسه اون ايكى مرحله در آمودن ويزه ومردو پين واسياس ومغان وطاهريه وعانه
وجكربند وسدو وهزاراسب بر مرحله در راه بدخشان منكدن كوبرى التى مرحله
اندن وخشاب وابركند وهلاورد وهليك ومنك ايكيشر مرحله در روستاى منك كذركاه
بدخشاندر مسافات ترمذدن حرمنكان ودارزنكى بر مرحله وحغانيان وجنكه وشومانه
ايكيشر مرحله اندن ايونان وپشكرو وپل سنكين وكير وايونانەدن ايلاق ودربند بر
مرحله اندن كاوكاند ايكى مرحله اندن جغانيان اوچ مرحله در مسافات بخارا بو محكثدن

بیکند بر مرحله و بخارا اوچ فرسخدر شهردن معکان بش و زنده دورت وطواویس دورت
وبدما مجکث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقند سمرقند دن اثار بکث دورت اندن
ردغس دورت اندن بجیکث طقوز وسمرقند دن دوان ایکی اندن کیور مجکث ایکی سمرقنددن
اسبیجریدی اندن کاسان بش وزرقان اوچ وکاساندن ارهجرا ایکی فرسخدر مسافات
کش ونخشب مابینی اوچ مرحله کشدن جغانیان التی مرحله وبوکت بش مرحله
وسویه ایکی مرحله در نخشبدن کشته دورت فرسخ درو بزده التی فرسخدر مسافات
اسروشنه حرقانه دن درك بش فرسخ اندن زامین طقوز اندن ساباط اوچ فرسخدر
اسروشنه دن دعکث راه بخند اوزرنده اوچ فرسخ اندن بخند وعرق التی مرسخدر مسافات
شاش واسبیجاب بنا کثدن حرسیکث برفرسخ اندن سورکت اوچ فرسخ اندن دهقانکت
ایکی اندن بار انکت براندن بنکث ایکی اندن جغرکت ایکی اندن فرنکت ایکی فرسخدر
وابروکت وکال وعدوال وکفرنه واجبورین بر مرحله در رود ایلاق ایله رودجاج اراسنده
بوکبك جانب غربیسنده بلخ ارمقلری طولا وعرضا بش فرسخدر حبابحکثدن رود جاج
ایکی فرسخ اندن بیکت اوچ اندن حدود سکنه برحابورکت اوچ حوما نکت دورت
فرسخدر بیکند دن اسبیجاب دورت مرحله اندن بیکت ایکی مرحله سابیکند دن فاراب
ایکی مرحله ساوغردن صیران بر مرحله اخسیکثدن سیلاب بر مرحله در اخسیکثدن
کاسان بش فرسخ وسرحد طقوز فرسخدر قبادن اسبقان اوچ فرسخ اندن کنار رودیدی
فرسخ سرحدن مکاحس بش فرسخ واوال اون فرسخدر قبادن شهر مغان یدی فرسخدر
احوال ملوك ماوراء نهر سلفده کفار اتراك النده ایکن سعید بن عثمان بن عفان معاویه
خلافتنده عسکر اسلام ایله واروب بخارایی الدی سمرقنده واروب ظفر بولدی صکره یزید
بن معاویه زماننده مسلم بن زیاد واروب فتح اتمشیکن خلقی کیرو عصیان اتدیلر ولید بن
عبد الملك ایامنده قتیبه بن مسلم باهلی لشکر چکوب تکرار فتح اتدی بنی امیه دولتنده
قتیبه دن صکره انلرك طرفندن نیچه ولاة حکم ایلیوب آل عباس اوائلنده ابو مسلم رأیی
ایله حکام نصب اولندی مأمون خلیفه اولوب خراساندن عراقه کلدکده سامان اوغللرینی
خراسان عراقه کلدکده وماوراء نهر شهرلرینه والی قلمغله ایکیوز دورت سنه سنده دولت
آل سامان ظهور ایلدی طقوز تقریبوز طقسان برسنه خراسان وماوراء نهره حکم ایلدیلر
نتکه شاعرلری عنصر دیمشدر نه تن بود ز آل سامان مشهور کشته بامارة خراسان
مذکور اسمعیل واحمدی ونصری دو نوح دو عبد الملك دو منصور بونلرك دار ملکی
بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن صکره سلطان محمود
ماوراء نهره مستولی اولوب حاکم نصب ایلدی بر زمان دخی آل سلجوق نوابی حکمنده
اولوب خوارزمیاندن علاء الدین محمد التیوز دورت تاریخنده ماوراء نهره مستولی
اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان وماوراء نهردن قطع ایلمشیدی شیخ شهاب الدین
سهروردی

سهروردی ناصر خلیفه طرفندن رسالتله کلوب نصیحت اتدی مفید اولمدی ظهور
جنکیزخان التیوز اون التی ده اولوغ یورت خانی جنکیزخان طرفندن ماوراءنهره تجار کلوب
علاء الدین طرفندن بخارا حاکمی که کندی خالی ایدی غدر وحیف ایله تجاری قتل
ایلیوب مالارینی الدقده جنکیزخان مزبوری طلب ایدوب علاء الدین جنکیزك ایلچیسنی
قتل ایدیجك جنکیز ماوراءنهره عسکر چکوب خوارزمشاه علاء الدین اوج کون
دوکشوب جنککده مغلوب اولوب قزوینه کتدی اندن کیلان سمتنه واروب آبسکونده
وفات اتدی بو وقعه جنکیزك ظهورینه سبب اولوب مزبورك انهزامندن صکره جنکیز بخارا
اوزرینه کلوب اوج کون محاصره ایلدی ایچنده اللی بیك قدر عسکر قپانمش ایدی مغول
هجومنه طاقت کتوره میوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلری ومالاری النقدن صکره
جنکیز قتل عام فرمان ایلدی مغول سل سیف ایدوب اهل بخارادن انجق برکسه قالنجه
قردیلر اول کمسه خراسانه واروب واقع حالی خبر ویردی التیوز اون یدی محرمنك
دوردنجی کونی بو وقعه ظهور ایدوب بخاراده متنفس قالمدی حتی کلابی وکدیلری بله
قردیلر وشهری یاقوب ییقدیلر اندن کچوب سمرقنده کتدیلر خلقی قرشوچقوب امان طلب
اتدکلرنده سلاحلرینی ومالارینی الوب انلری دخی اهل بخارا کبی قتل عام اتدیلر وشهری
یاقوب ییقوب خراسانه کتدیلر التیوز یکرمی بر تاریخنه وارنجه التی ییلك ایچنده ترکستان
وایران وتورانده جنکیزك قتل عامی برمرتبه یه واردی که اول دیارلردن ذریت بنی آدم
منقطع اولمغه قریب اولمشیدی یکرمی برده رجوع ایدوب صکره اولادی کندی یرینه قائم
اولدیلر حکام چغتای جنکیز ظهورندن صکره توران ممالکی اوغلی چغتای حکمنه کیروب
سکزیوز التی تاریخنده تیمور ظهوری ایله بونلر منقرض اولنجه ذکر اولنان چغتای اولادندن
یکرمی طقوز نفر خانلر مالك اولدیلر انلرك آخری محمود خاندر که تیمور قتل ایلمشدر
دولت تیمور تیمور صاحب ظهوردر یدیوز اوتوز التی شعباننده کش قریه لرندن برقریه ده
تولد ایدوب یکرمی بش یاشنه واردقده ترکستان حاکمی امیرحسین همشیره سی ترکان
خاتونی الوب داماد معناسنه کورکان دیمکله مشهور اولدی وامیرحسین دخی تیمور ایله
ارقه لنوب ماوراءنهری الدی صکره تیمور ایله میر مزبور اراسنده فتنه ظهور ایدوب
همشیره سی دخی اولمکله علاقه کسیلوب یدیوز یتمش برده هندوانه حصارنده اولادی ایله
تیمور النده مقتول اولوب ماوراءنهر حکومتی تیموره قالدی اعاظم ساداتدن سید برکه اکا طبل وعلم
ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دار ملك قلوب نامنه خطبه اوقندی یتمش
اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش بشده مغولستان تسخیرینه کیتدی سکسن ایکیده
ایران تسخیرینه مباشرت ایتدی دورتده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولوب سکسن سکزده یورش سه ساله کتدی بو یورشده آذربیجان وشروان ودشت
قبچاق مملکتلرینی غارت وتسخیر اتدی طقسان اوچده دشت خانی توقتمش خان ایله برجنك

اتدی که عیش زمان مثلنی کورممش ایدی تو قتمش اول جنکده بوزلدی طقسان دورتده یورش
پنج ساله کتدی بو یورشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق عجم وعراق عرب
وجزیره وارمینیه اقلیملرینی غارت وتخریب اتدی وآخرنده غزنه وکابل وهندی تسخیردنصکره
سمرقنده رجوع اتدی التی آی اوتوروب سکز یوز ایکی محرمنده یورش هفت ساله چقدی
تکرار نهری کچوب خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده
قشلادی سکز یوز دورتده یلدرم بایزید خان‌له چبق صحراسنده جنک ایدوب غالب
کلدی وکوتاهیه ده قشلادی بعده بغداده واروب تکرار الدی سکز یوز التی ده
کورجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده نهری کچوب سمرقنده واروب برقاچ کون
اقامتدن صکره شدت شتاده ختای سفرینه چقدی اتراره وارد قده اجل ایریشوب
سنهٔ مزبوره شعبانی‌نک اون یدنجی کونی وفات اتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده
دفن اتدیلر بعده اولادندن میرزا بابره کلنجه یکرمی بر نفر ماوراء نهر وخراسانه مالک اولوب
طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت اتدیلر انلردن سلطان شاهرخ وسلطان
الوغ بک محمد وسلطان ابوسعید وسلطان حسین بایقرا نامدار پادشاهلر ایدی
خصوصا الوغ بک که سمرقندده رصد بنا ایدوب زیج مشهوری علامه غیاث الدین
جمشید کاشی وفاضل محقق قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشچی مباشرتی ایله
یازوب وجوده کتوردی وپادشاهان اسلام اراسنده بو اثر جمیل ایله مشهور اولوب
جمله یه تفوق اتدی وسلطان حسین دخی بر عاقل وفاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق
نام بر کتاب لطیف تألیف اتدی منلا جامی کبی کامل ندیمی ومیر علیشیر کبی فاضل
وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب اوزبک قومی ماوراء نهره مستولی
اولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه کیدوب انده تمکن اتمشیدی اولادی هنده مستولی
اولوب ضبط اتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکیلر که اوزبک در
شیبان بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبک خان بن شاه
بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن ایتمشلردی مزبور شیبک طقوز یوز التی حدودنده بعض
بلاد ترکستان وماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب
غالب کلدی وبالاخره بابر هنده کیدوب شیبک خان ممالکی ضبط ایلدی بعده
نهری کچوب خراسانی دخی الدی بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب اذربیجان
وعراقه مستولی اولمشیدی برقاچ دفعه خراسان اوزینه کلن قزلباشلری شیبک خان
اوزبک عسکری ایله بوزوب قرمغله شاه اسمعیل‌لک خصم جانی اولوب طقوز یوز
اون التی ده مرو قربنده برکون غافل باصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه ایلدی
وخراسانی اوزبکلردن الوب شیبکک عمی کوجکنجی خان ماوراء نهر حکومتنده
قالدی بعده عبید الله خان وعبد المؤمن خان واسکندر خان ونیجه خانلر بو عصره کلنجه

حکم

حكم ايلديلر حالا ماوراء نهر وتركستان انلر الندە در قزلباش ايله دائما جنكدن خالى دكللردر

فصل ٣٧ در اقليم تركستان ودشت

اوتوزيدنجى فصل تركستان ودشت اقليمنده در
بو اقليم طويل وعريضدر حدودى شرقده ختاى سنورلرى شمالده دشت قبچاق
ومسقو صحرالرى دشت اقليمنده در بو اقليم طويل وعريضدر جنوبده بدخشان وماوراء
نهر وكشمير وتبت سنورلرى غربده خوارزم وطاغستان ودشت قبچاقده تن صويى ايله
محدوددر بلادى اكرچه آز وپريشان اولوب اكثرى صحرادر لكن صحراسى دخى جمله
شنلك ومسكون اولمغله كرو ممالك حكمنده اولور باش مملكتى كاشغردر كه تركستانده
طويل وعريض اولكه در اند جاندن اون بش مرحله شرق وشماله دوشر حد شماليسى
مغولستان طاغلريدر وافر انهار بو طاغلردن اينوب كاشغره اقار وحد جنوبيسى بعض
بلاد شاش وبعض ريكستاندر وحد غربيسى ذكر اولنان طاغلردن منشعب اولور بر طولانى
طاغدر وبو طاغدن صول جانب مشرقه اقار وتمام ولايت كاشغر وختن بو طاغك
دامننده در وحد شرقى طرفاندن كچوب زمين قالماغه وارر شرقله بعض جنوبى واسع
ريكستان وچنكلستان صحراى بى پاياندر مسافهٔ كاشغر شاشدن طرفانه وارنجه
اوج آيلق يولدر قديم الايام اول صحرالرده بلاد مسكونه وار ايدى انجق شمدى ايكيسنك
نامى قالمشدر برى ثوب برى كنك تسميه اولنور باقيسى ريكستانده پنهـان اولوب
قوم باصمش خراب اتمشدر وبو صحرالرده دشتى شتر اولور صيد ايدرلر ودار ملك كاشغر
كوه غربى دامننده در كوهدن بر قاچ نهر جارى اولوب مزارعنى سقى ايدر بريته تمن ديرلر
سابقا بو نهر شهر كاشغره اوغرايوب وسطندن كچردى ميرزا ابو بكر اول شهرى خراب
ايدوب نهرك بر طرفنه بنا اتدردى حالا نهر مزبور طرفنده كنارنده اقار تقويمده قافله قاشغر
بر مدينهٔ عظيمه در وخلقى اهل اسلامدر اردو كند دخى تسميه اولنور ديو قانون
مسعوديدن نقل ايدر مشايخدن سعد الدين كاشغرى بو دياره منسوبدر ياركند
يوز اون ايكى درجه فرق ايكى بوچق درجه عرضده پاى تخت ولايت كاشغر بر بلده در
سلفده بر شهر عظيم ايدى صكره تدريجله خرابه يوز طتوب وحوشه مسكن اولمشيدى
ميرزا ابو بكر آب وهواسى طبعنه موافق بولوب معمور قلدى ودار الملك اتخاذ اتدى
صولر كتوروب عالى عمارتلر ياپدى وارتفاعى اوتوز ذراع بر حصار چويروب اطرافنده اون ايكى
بيك قدر باغ احداث اتدى انهار واشجار وبساتين پر ازهـار حسبيله كاشغرده ياركند
ايو بر يوقدر وصويى الطف مياه در فصل بهارده ازالوب تموزده ارتر ومجراسنده سنك يشب
حاصل اولور لكن هواسى صـاف دكلدر وبالجمله مملكت كاشغرك آب وهواسى بارد
وصحيح وخلقى تندرستدر وكرچه انده فواكه وميوه وافر اولور لكن خستەلك آزدر وميوەدن
محصول ار اولور خلقى دورت قسمدر برى رعايا برى قوچين كه سپاهيدن عبارتدر
برى ايمـاق دوردنجى مناصب شرعيه ومباشران اوقافدر ياركنددن لا خوف كه

اوچ مرحله در تمام انهار واشجار وبساتين در اندن يجيلك ختن اون كونلك يولدر منازلدن غيرى
اول مسافه ده شنلك يوق بيابانلدر يكى حصار يوز اون بوچق درجه طول قرق ايكى
بوچق عرضده يار كند قربنده برقصبه در ختن تقويمده ضم خاء معجمه ايله اقصاى
تركستانده يوزكند دن اوته برقصبه در وافر انهارى وار در يوز اون التى درجه طول قرق
ايكى عرضده اولمق اوزره يازار هفت اقليمده ايدر ختن جملهٔ بلاد مشهوره دندر اماحالا خرابه
مشرفدر بونك اولكه سنده ايكى نهر اقار برينه بقرا تاش وبرينه بار ورنك تاش ديرلر بونلرك
مجراسنده سنك يشب اولور اهل ختن انكله تجارت وكار ايدرلر واكثر متاعلرى بز وابريشيم در
وبغداى دخى انده وافر اولور هفته ده برجمعه كونى يكرمى بيك قدر آدم اطراف
واكنافدن كلوب بازار طورر عظيم جمعيت اولور يسى يوز بر درجه طول قرق اوچ درجه
عرضده دار ملك تركستان بر مشهور شهر در سلفده اوزبك خانلرينك تختى ايدى مشايخ
نقشبنديه دن خواجه احمد بوشهره منسوبدر سبران يسى دن بر مرحله غربه بر شهر در
اترار يسى دن بر مرحله تاشكند جانبنه دوشر اوترار دخى ديرلر فقهاء حنفيه دن قوام الدين
بو بلده يه نسبت اولنور طرفان سمرقند دن خطا يولى اوزره بر بلده در اندجاندن اون
سكز مرحله يرده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره بعضلر كاشغر ايله ختن اراسنده در ديرلر
بوندن خطاى يكرمى منزلدر تند و يوز اون دورت درجه طول اوتوز طقوز عرضده
بر بلده در برساجان يوز اون دورت بوچق درجه طول وقرق بر درجه عرضده كاشغردن
مشرقه بر بلده در ابن سعيد قولنجه تركستانده اولان ايكى دار ملكك برى كاشغر وبرى
بودر فضل بن يحيى البرمكى زماننده خلقى كفار اتراك ايدى صكره اسلامه كلديلر وسلجوقيه
طائفه سنه مطيع اولديلر بوندن اسلام ديارى ثبته اولاشر بغبوريه تقويمده ايكى
باء موحده نك ضمى وعين معجمه نك سكونى ايله يوز اون سكز طول قرق ايكى عرضده
بلاد تركدن بر بلدهٔ كبيره در شرقيسندن نهر يأجوج اقار واز كشيه شهرى بوندن
شرق وجنوبه دوشر بغبور اصلده ملوك چين لقبى در ديو ابن سعيد دن نقل ايدر
بو تقدير ده لفظ مزبور فغفور معربى اولور بلاساغون سيحون وراسنده كاشغره
قريب يوز بر درجه طول قرق يدى بوچق عرضده بر بلده در چكل كسر جيم وكافله
طراز قربنده بلاد تركدن بر بلده در خلقى ارباب حسن وملاحتدن اولوب اصحاب نظم
ميانده بونلرك حسنى ضرب مثلدر سهيل وجوزا وبنات نعشه عبادت ايدرلر قزلرينى
وهمشيره لرينى تزوج ارالرنده ممنوع دكلدر خرز خاو ايكى زاء معجمه فتحى ايله تقويمده مسطور
اولدوغى اوزره باب الابواب شمالنده بلاد تركدن بر اقليمدر قصبه سنه اتل ديرلر كسر
همزه وتا ايله ابل وزننده درشروان دكزى ديدكلرى مشهور بحر خزر واكا دوكلن بر نهر عظيم
بو قصبه يه نسبت اولنور قصبهٔ مزبور نهرك ايكى طرفنده واقع اولوب نهر اورته سندن
بحره خلقى اكثر مسلم ونصارى وبرازى عبدهٔ اصنامدر بونلرك تورك دلندن غيرى باشقه
لسانلرى

لسانلری وار درصورت وشمائللری دخی مغایردر برصنفنه قراخزز دیرلر سیاه فام اولور
وبرصنفی بیاضدر اهل اوثان بری برینك اولادنی استرقاق وبیع ایدرلر پادشاه اتل جانب
غربیسنده مقام طوتمشدر اول طرفك عمارتی طولا برفرسخه قریبدر وابنیه سی اکثر
طاشدندر لکن اکثرقومی اخبیه ایله ساکن اولور اوج یرده جامعی واردر بازار وحمامی ازدر
کنار آبدن دور موضعده پادشاه ایچون صافی کرمددن برعظیم قصر واردرکه اول دیارده
کرمددن بنا اکا منحصردر وحصارینك دورت دروازه سی واردرکه بری بهره اچلور غربیسی
صحرا طرفنه اچلور بوملك صاحبی یهودی اولمق اوزره یازارلر اعیان دولتی یهوددن اولوب باقی
خدامی دورت بیکه قریب ملل مختلفه اصحابی درارلرنده تعظیم قصد اتدکلرینه سجده ایدرلر
اون ایکی بیك قدر کدکلو عسکر بسلر وظیفه سز کندی کارلری ایله یچنورلر وطقوز
قاضیسی واردر هر بری برینه تابعدر اما طوایف مذکورهنك ایچنده مسلمانلر سائردن چوقدر
وهیچ روستایی یوقدر اطرافی یکرمی فرسخ یر زراعت ایدرلر وشهرمز بورك طرف شرقیسی
مسلمانلر وتجار مسکنیدر روسدن انده موم کتوررلر وخزز قومنك لسانی تورك لسانه بکزر
بردلدر غیری طائفه انی فهم ایلمز اسمید خزز شهرلرندن باغی بوستانی چوق ابنیه سی
اغاجدن برشهردر سکانی اکثر اهل اسلام اولوب مساجد بنا ایتمشلردر لکن ملکی یهودیدر
خزز وسمر یوحاکمنه منتسب یچنور بوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر سریر حالا طاغستان
دیدکلریدر شروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزز نواحیسندن نهر اتل کنارنده
برناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه در بری اقصای خززده بلغاره قریب
یرده وبرقسمی ترك برابرنده ساکندر فاراب فتح فا ورا ایله ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده
ترك بلادندن برمملکتدر طولی عرضی برایکی مرحله اغاجلی وادیده غربیسی مزارع ناحیه
وشهری بیوك شهردر اطراف وطرازو بایکی دخی دیرلر یوزدرجه طول وقرق دورت بوچق
درجه عرضده واقع اولمشدر خلقی شافعی المذهب اولوب چوق علما ظهوره ایتمشدر حکمادن
ابونصر فارابی وقانون الادب صاحبی بودیاره نسبت اولنور سلفده برشهر نامدار ایدی حالا
اوزبك عسکری خراب ایدوب انجق اطرافنده اول نامله برمغسان مشهوردر شلج فتح شین
وسکون لام ایله طرازه دورت فرسخ یرده برقصبه در طرازه بکزر خلقی مسلمانلردر قراقوم رمل
اسود معناسنه تقویمده مسطور اولدوغی اوزره اقصای بلاد ترکده مملکت دار ملکی بربلده در
ابن سعید یوزاون التی بوچق درجه طول او توز بوچق عرضده تعیین ایدر لکن بو اسم سابقا
ختای فصلنده مذکور اولان قراقردن غلطدر وقلماق تاتارلرینك مسکنیدر خاوس
سینی مهمله وصادله یوزدرجه طول قرق بر بوچق عرضده بربلده در کاشغر ایله سمرقند اراسنده
دوشر بوندن خجند اون مرحله در اخسو یوزاون بوچق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر ویارکند پادشاهنك دار ملکی بربلده در سنجو یکی
حصاردن التی مرحله جنوبه بربلده در کسر سین وضم جیم ایله تبتدن اون ایکی مرحله بعیده

غربه دوشر کاشغردن دخی اوقدر مسافه شرقده ایکیسی اورته سنده در بونلردن کشمیر اون بش
منزل جنوبه دوشر اورطاغ اقوام اوغوز قدماسنك یایلاقی بر مشهور طاغدر کرطاغ
بودخی مزبورلرك قشلاغی اولوب ایکی عظیم طاغلردر اول حدودده اینانج دیرلر بر شهر واردر
اکا قریب قاری صیوم دیرلر بر شهر قدیم دخی واردر سکانی اکثر مسلمان اترا کدر محصولات
وخواص ترکستان کثرت خصایصده هند کبی در مسك وسنجاب وسمور وقاقم وسیاه
تلکی وبیاض طوشان اولور وترکستان خواصندن بری حجر مطردر که عجملر اکا سنك
یده وترکلر جده تاش دیرلر مسالك ترکستان سلفده ختندن خطایه اون دورت کونده
واریلور ایدی وبومابین نوعا شناك ایدی خلق قافله یه محتاج اولمیوب برایکی نفر کیدر
ایدی حالا اول راه قلماق استیلاسی ایله بغلنوب منسد اولدی شمدی کتدکلری یول یوز
منزلدر اولوغ بك ایلچیسی خواجه غیاث روایتی ایله اول طریق سمرقنددن ایکی ایده
چلکاه یلدوزه اوچنجی ای اواخرنده طرقان نام شهره اندن یکرمی مرحله ده قامل نام
شهره اندن یکرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سکجویه واریلور مابین
جمله بیابان در وترکستان دار ملکی اولان کاشغردن سمرقند اوتوز مرحله غربه ولاهور
یکرمی دورت مرحله جنوبه ویسی دن سمرقند اون یدی مرحله وبخارا یکرمی بش مرحله
وتاشکند طقوز یا اون مرحله در وتاشکندن سمرقند غربه التی مرحله واندجان یدی
مرحله واندجاندن مغولستان سکز مرحله اندن طرقان اون مرحله در ذکر سکان
مغازهٔ ترکستان معلوم اولا که کتب تواریخده یازلدوغی اوزره ترك بن یافث طوفاندن صکره
دیار شرقده تمکن ایدوب اولادی فرقه فرقه قبائل اولوب هر بری بر یری مسکن اتخاذ
ایدیلر واول یرلر انلرك اسمیله تسمیه اولنوب اکثری دشت ترکستانده قونر کوچر اولوب
وخیام ایله آرام ایلدیلر ترکدن صکره نوبت النجه خانه دکوب مزبورك بطن واحددن ایکی
اوغلی اولدی بری مغول وبری تاتار تسمیه اولنوب جمله مملکتی بو ایکی اوغلی بیننده تقسیم
ایلدی اول زمانده قبائل اترا کدن بو ایکی اویماق ظهور ایدوب مغول وتاتار اویماقلری
اشتهار بولدی تاتار تاتار اویماغندن سکز نفر رتبهٔ سلطنته عروج ایتدیلر صکره منقرض
اولوب دولت مغول طبقه سنه قالدی دیو یازارلر اول سکز نفر بونلردر ١ تاتار بن النجه ٢
بوقا ٣ یلنجه ٤ اسلی ایلخان دخی دیرلر ٥ انسز ٦ اردو ٧ بایدو ٨ سونج مزبور سونج زمانده
مغول غالب اولوب مملکته مستولی اولدیلر تاتار دولتنه سونجده انقراض کلدی اما طبقهٔ
مغول طقوز نفردر بو جهتدن اقوام ترك طقوز عددی معتبر طوترلر وبونلر بو ترتیب اوزره
یازلمشدر مغول بن النجه که نیچه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس اولمشدر انلردن
اولمینه دخی مجاز طریقیله اطلاق وتعمیم ایدوب ترك وتاتاره مغول دیرلر لکن حقیقتده
مغول ترکدن بر صنف ایدی صکره چوغالب سائر اصنافه غالب اولدی
واکثر ولایتلری الوب شعبه لری اسمیله تسمیه ایلدیلر بونلردن اول تاتار غالب
اولمغله

اولمغله جمله سنه تاتار دیرلردی حالا عربستان وهندستان وختایده مغول قبایلنه
کیروتاتار دیرلر بومغوللك دورت اوغلی وارایدی قراخان اوغوزخان کرخان اورخان کندودنصکره
قراخان یرینه یکدی قراقومده اولوب اق تاق کرتاق نام موضعده ییلار وقشلاردی کافر
اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهرایلیوب یرینه یکدی مؤمن ومدبر اولوب دولت
اتراك قانونلرینی وضع وقبایلی ضبط وتسخیر ایلدی ارتلاس وصیرم دن بخارایه وارنجه
الوب کندویه مخالفلری قیردی مزبور اوغوزملوك فرسده جمشیده نظیر در التمش یدی
ییل سلطنتی بازارلر ایغور وقانقلی وقبچاق وقارلق وخلج دیمکله معروف اقوام وقبایل
القابنی مزبور اختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغور حربده دوشمندن قاچوب کندویه کلن
برطائفه لقبی اولدی اولاشمق معناسنه قانقلی برجنکده الدیغی مال غنایمی عربه لره
یوکلدوب اوزرینه قودوغی آدملره دیدیلر قبچاق وقتا که سلاطین اتراکدن ایت براق
ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزلدی وکیدرکن یولده براغاج قوغونده کوردیکه
برعورت وضع حمل ایلمش اری معرکه ده دوشمش ایدی اوغوزخان شفقتندن اول طفلی
الوب اوغل ایدندی مزبور اوغلان بیودکده قبیله باشی اولوب قووق معناسنه اولان
قبق تصغیر قبچاق لفظی ومحل اسمی اول طائفه یه اطلاق اولدی ومشهوردمشت اکادخی
اضافه قلندی قارلق ایسه یولده عسکرندن برطائفه ثلج وباران علتی ایله قالوب بولقب
ایله ملقب اولدیلر خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده برکسه عسکردن کیروقالمیه دیو
تنبیه اتمش ایدی یولده اتفاق برعورت وضع حمل ایدوب اجلقدن قالیجق اوغوز اول ولدی
الوب قال آج تسمیه ایلدی صکره قبیله باشی اولوب اندن خلج تحریفی اول قومه لقب قالدی
اولاد اوغوز مزبور اوغوزك التی اوغلی وارایدی آی کون یلدز کوك طاق تنکز بونلر برکون
صیدده بریای ایله اوچ اوق بولوب باباللرینه کلدیلر که بینلرنده بونی تقسیم ایلیه مزبور دخی
یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ پاره ایدوب حصه لشدیلر اوغوز انلره اول اجلدن
بوزوق لقبنی قودی واوتلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوچ اوق دیدی وبونلر برنیچه
قبیله باشی اولدیلر بوزوقی ولی عهد قیلوب عسکرك میمنه سنی انلره تعیین اتدی اوچ اوقی
میسره ده انلره تابع قلدی والاتاقی انلره مکان تعیین اتدی اوغوز اولادندن بوزوق
بوجهتدن سائره تفوق ایدوب معتبر اولدیلر وبونلردن یکرمی دورت شعب وقبایل
ظهور ایلدی نیجه لری ماوراءنهر وخراسانه یکدیلر وغیری شکله کیردیلر جنکیزیلر
وساجوقیلر انلردن صدور ایلدی نتکه روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره
آی کون یلدز پادشاه اولوب بعده منکلی بن یلدز وتنکز واباخان بن تنکز ترتیب اوزره
والی اولدیلر بعض مورخلر ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی الندن قالوب
بیلك بیل سوردی مزبور اباخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تور ترکستانه
مستولی اباخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتلوب ارکنه قون نام صحرایه دوشدی محل

مزبوری حصارکبی عظیم طاغلرا احاطه اتمشدر مزبور انده تحصن وتوطن ایدوب مرور
ایامله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنگ کلیجك بر بلوکی منازل قدیمه یه واروب تاتار
النده‌ن الدیلر که انلره قوم قیات وقایی دیرلردی مزکورقیان اولادندن یلدز بن منکلی
انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوینیه دختری الانقونك اوغلی بوزنجر قاآنی مغولستانه
پادشاه اتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین سلطنت مغولی وضع ایلدی
خطاییلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول طائفه سی اولوسی قبا بل خانلغی مزبور
الانقو اولادنه حصر ایلیوب اول سلسله دن اولمیانك خانلغی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر
حالا انك اوزرینه درحتی تیمور اول سلسله دن اولمامغله خانلق رتبه سنی بولمدی ارالرنده معتبر
معنادر بعده مزبور بوزنجر اولادندن قاید و وبوقا وبایسنقر وتومنه وقیلی وقاجولی
وبرتان وییسوکا بهادر ترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور ییسوکا یشیوزاپکی ده وفات ایدوب
اوغلی جنکیز یرینه کچدی دارملکی قرا قوم که الوغ یورت دیرلرانده ایدی مغول خانلرینی
قهر ایدوب التیوزاون التی ده ایرانه کچدی ماوراء نهر وخراسانی تخریبدن صکره دونوب
التیوز یکرمی دو رتده مرد اولدی حالا ارالرنده معتبر اولان یاساق قانونلرینی قوروب ممالکی
دورت اوغلی تولی جوجی جغتای اوکتای اراسنده ترك ایلدی ایکی ییلدن صکره ایکیسی
تختی اوکتایه تسلیم ایلدیلر جغتای توراننده پادشاه اولوب کاشغر وبدخشان وبلخ وبعضیسی
خوارزم وغزنه یه اولادندن یکرمی طقوز نفر مالك اولوب حکم ایلدیلر سکز یوز التی ده تیمور
ظهوری ایله بونلره انقراض کلدی اوکتای اولادی دخی سکز یوز اوتوز حدودینه کلنجه
جهان آرا اولتی اوزره اون طقوز نفر حکم ایلدیلر سکز یوز التی ده تیمور ظهوری ایله
بونلر کاه ختای مملکتنه مستولی کاه ختاییلر غالب کلوب وقراقرمده قرار ایدرلردی تولی اولادی
ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفر یدی یوز اللی دورده وارنجه ایرانه
حکم ایلدیلر وجوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت قپچاق وقرم دیارینه مستولی
اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول دیارده باقیدر بو سلسله دن غفاری اق
اورده کوك اورده خانلرینی یازارکوك اورده الوغ یورتك صاغ جانبنده اولان قبایل خانلغیدر
آق اورده الاطاغ حدودنده اولان الوس حکومتیدر بونلر طقوز یوز تمش حدودینه
کلنجه باقی ایدی سلاطین خوارزم دخی بو سلسله دن اولمق اوزره یازیلور تفصیلی تواریخده در
بو مقامده مقصود مسکنلرنله ذکر اولمغله اجمال اوزره یازلدی شرف یزدی مقدمه ده دیمشدر
مسکن مغول طرف شرقده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه واسع یرلر
وصحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربی ایغور شمالی اراضی قرا قره متصل
جنوبی تبت اقالیمی در بونلرك غالب اقوتی لحوم صید ولباسلری جلود سبا عدر بعض
تواریخده قبایل اتراکدن صحرانشین وغیری طقوز قبیله یازیلور اعظمی اوغوز
قبیله سیدر وطن اصلیلری دیار ختای ایدی سلجوقیان بو قبیله دندر بری دخی قایی
قبیله

قبیله سیدرکه کثرتده اوغوزه غالبدر زمین ساریدن کلوب ارمینیه حدودنه یایلدیلر بری
خیراخیر قبیله سی که مغسون نام برشخصك لقبی ایله تسمیه اولنمشدر مسکنلری شمالده
بختال و کیماکه قریب ایدی بری دخی ضریج قبیله سی که مسکنلری جبل یونس دیمکله معروف
کوه بلنددر ترکستاندن خاقانه طغیان سببی ایله چقوب انده ساکن اولدیلر وطقوزشعبه یه
بولندیلر چکلی وهنلی اوچر شعبه دربری دخی کیماك قبیله سی صحرا نشین واکثری آتش
پرستدرمیتلرین احراق ایدرلر بیلده برایکی کون صوملری اولور بونلرك اغنامی وافردر بری
دخی بختاکن قبیله سیدر بونلر بریرده قرار ایلمزلر اوتوز مرحله قدر یرلری واردر قونرکوچر
طائفه در بر طرفی دشت قپچاق غربی بلاد خزر وصقالبه در بختاکیانله دیار خزر ما بیننی عظیم
کوهستانه متصل بیاباندر انده اتراکدن طولاسی وغز نام ایکی طائفه ساکن اولور بختاکیانله
بونلر دائما قتالده در بری دخی محرقه درکوچر اولی طولا وعرضا یوز فرسخ یرده اولورلر
ایکی نهر عظیم اراسیدر بری اتل وبری تن صویی صقالبه وروس بونلرله دائما حربده در بونلر
اکثر غالب اولورلر الدقلری اسیری رومه کتوروب بیع ایدرلر بری دخی صقلاب درکه
بختاکیاندن اون بش مرحله مسافه ده درختستانده اولورلر اکثری آتش پرستدر زراعتلری
ارزن وشرابلری عسلدر سردارلرینه سربتاو وزیرلرینه سوبخ دیرلر بری دخی روس اولمق
اوزره یازلمشدر لکن ظاهر بودر که روس ترکدن دکلدر امافرنکی کتابلرده محل مذکوری
برکونه دخی تفصیل و بیان اتمشلر بزانلرك خلاصه سنی ذکر ایدهلم تاتارستان که تاتاریا
یازیلور یونان ولاتن قومی اکاسیتیا وعبرانیلر مأجوج دیرلر آسیا ایله اوروپایی فصل ایدن
تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل بوندن اقدم تاتار طائفه سی اول سمتلره مستولی اولمغله
تاتاریا دیدیلر جغرافیا اربابنك متأخرلری بونك حدودنی تحدید ده دیدیلر که جنوبده
شروان دکزی وجیحون ارماغی ودالانکر ونوغر وقوت طاغلری غربده تن ارماغی
وقناي کولی شرقده خوتای اوقیانوسی که بونك جانب شمالیسنه دونر و ظلماته یعنی عرض
تسعینه ممتد اولور وارمنی مصنفلری بوکا عمیق آسیا دیدیلر التی آی طاغی بومسافه یی
ایکی بلوك ایدوب اورته سندن بحر وجبل مزبور ایماوس طاغنك برشعبه سیدرکه
شماله طوغری نیچه شعبه لری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بواقلیمی ایکی قسم
قلدیلر ایماوس طاغنك بریسی واورته سی لکن بزاوچ بلوکه تقسیم ایدرز بری سارماسیاکه
اکا آسیا سارماسیاسی دیرلر وخالی صحرالردر ایکنجی چاغاتای اولکه سی که متقدمین اکا ایماوس
پریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتی در اوچنجی سرقا ایله تانغوت اولکه سی که
ایماوس اورته سنده کی سیتیادر بطلمیوس انی مجهول اولمق اوزره یازار تنبیه لورنسو وقلبوس
بوسمتلری وجه مشروح اوزره تحدید و تقسیم ایلیوب میرقاتور دخی اطلسنده انلره تابع اولدی
لکن بوکتابده سرقا قسمی که ختای مملکتیدر مقدما ذکر اولنمشدر حالا اندن غیری و بوفصلده
یازیلان ترکستان شهرلرندن غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرلر سارماسیاکه

خالی تاتارستاندر سائره نسبت بونك شنلکی ازدر حدودی شروان دکزی وتن
ارماغی وختای کولی ایله محدود اولوب التمش درجه طولدن یوز یکرمی طوله واللی بش
درجه عرضدن التمش یدی عرضه منتهی اولور اکثری دوزیرلر وصحرالردر سائر
تکابلرده دشت قپچاق دیمکله معروف اولان بریه بوندن عبارتدر حالا نوغای تاتارلری بری
کنارنده قونرکوچرلورنسو ایدر تاتاردن مقدم کومانی وپولوزی نام بعض طوایف
بوحدودده اولورلردی حالا انلرك بقایاسی انده موجوددر وولغا وکسل وسو رنام نهرلر
بو اقلیمدن بحر ترابی غایت منبتدر لکن تاتارلر اکثر جنك وشکار ایله مقید اولوب فلاحت
بلمزلر بعض یرلره طاری اکوب بعض محصول الورلر وانی یرلردوه وآت وخرده مواشی
قسمی حیوانات بونده غایت وفرت اوزره اولوب فرس دیارینه کیدرو خلقی کچه دن اخبیه
وچرکه لر ایله قونرکوچر واکثری عربه لرده ساکن اولوب دوزیرلرده یلکن ایله
عربه لری یوریدرلر کمی کبی قوللنوب استدکلری یره کیدرلر ایچلرنده اولوس بکلری
واردر اکثری مسقو دوقاسنه تابعدر وبونلر قبیله قبیله اولوب هر قبیله یه براوردو
دیرلر وجابجا قلعه لری دخی واردر قازان اوردوسی ارالرنده معتبردر اوچ قبیله بواوردویه
تابع اولوب بونلرك خلقی سائر تاتاراراسنده پیاده جنکه کیدرلر وغایت تیرانداز لردر
کوردکاری نشان تخلف اتمز کرچه مسقو بونلره حکم ایدر لکن سائر رعایاسی کبی
دکلدر بونلرك اراسنده برقوم اعتبارات باطله وسحر ایله مقید اولوب ریح ورعد وباران
تحریك ایدرومحرکی بغلتمش کبی ساکن قلارلر بواوردودن اوتوز بیك قدر جنکجی چقار
نهر اتل کنارنده قازان دیرلر برشهرلری واردر مسقو دوقاسی جوانس انی فتح ایلیوب
لیوونیا اولکه سندن وافر آدم کتوروب انده قودی خان دخی ضروی تابع اولوب
اطاعت ایلدی آستراقان که حالا اژدرهان دیدکلری درلورنسو قولنجه قازاندن برز
جنوبه باکو دکزینك قربنده در مسقو دوقاسی دمتریوس بونی المشیدی برزمان
مسقو حکمنده قالدی وولغا ارماغنك کنارنده در بواوردودخی بوشهر اسمله تسمیه
اولندی بوندن کچجك برمقدار قراده خار وهو لیزا وقوندونی نام شهرلر وباکو
دکزی کنارنده بعض شهرلر و برنهر واردرکه بایقو نهری دیرلر باشی سیبریا اولکه سنده در
انده صولاق دیرلر برنوع جانوراولورکه قیونه بکزر بوینوزی ذی قیمتدر طبل آوازنه
مائلدر اشتدکده رقص ایدرلرك یانه کاور تاتارلر انی طبل چالمغله صید ایدرلر ونهر مزبوراغزینه
قریب قامینه زار نام شهر واردرکه زاولق تاتارلرینك خانلری انده دفن اولنوردی یره قوب تاتاری
انلره مستولی اولوب برباد اتدیلر اندن کسل ارماغنه قریب یرده قتابوزی نام شهر وایچرده
جانقو ارماغنك کنارنده سوانج نام شهر واردرکه تاتار مستولی اولوب تخریب اتمزدن اول
بومشهور ومعمور یروکانیلرك تختکاهی ایدی نوغای تاتاری انی تجدید ایلدی وخانلری
حالا انده اوتورر بونك حکمنده اوج اورده واردر نهایت مسقو وه خراجکذاردر هر سنه وافر
آت

آت وبیاض یوکدن یاپلمش کیچه لر و یروب اقتضا اتدکده دورت بیك آتلو ایله سفره کیدر
لور نسو بویله تحریر ایلدی لکن مشهور بودرکه نوغای تاتاری قریم خانلرینه تابعدر
وجائزکه سنو رداش اولمغله مسقوه دخی ذکر اتدیکی اوزره مدارا ایلیه کیرومز بوردیمشدر
بونلردن برمقدار شماله بولغار طائفه سی اولور بونلرك لسانی وآیینی روس کبی درفقیر
ایدر بوطائفه آل عباس عصرنده اسلامه کلدیلر مسکنلری خزز ایله روس بیننده در
اطول نهاری وقتنده اون کون قدر عشانك وقتی بولنمز زیرا شفق غایب اولمدن فجر
صادق طلوع ایدر اول اجلدن بونلر خوارزمه آدم کوندروب امام بقالی دن سوآل ایلدیلرکه
ولایتمزده شفق غائب اولمدن فجر طلوع ایدر صلوة عشایی بزه قضا لازم کلورمی امام
بقالی عدم قضا ایله افتا ایلدی شمس الائمه حلوانی قضا لازم کلور دیمجك مسئله ده
اختلاف واقع اولوب ایکی امام کندی مدعاسنی اثبات وآخری الزام لازم کلوب شمس الائمه
برشاکردنی خوارزمه کوندروب وار بقالی دن سؤال الزامی ایله سؤال ایله نه دیرسن
شول کیمسه حقنده که صلوة خمسه نك برینی اسقــــاط ایده کافر اولمیه کورنه جواب ویرر
مزبور دخی کلوب جامع خوارزمده بقالی درسن دیرکن سؤال ایدیجك امام بقالی انتقال
ایدوب ایتدی یاسن نه دیرسن شول کیمسه حقنده که ایکی ایاغی طپوغندن کسلمش
اوله انك ابدستنده قاچ فرض وار درسائل ایتدی اوچ فرض واردر زیرا رابعك محلی یوقدر
بقالی دیدی صلوة خمسه فرضی دخی بونك کبی درحریف ملزم اولوب اهل مجلس
تحسین ایدیلر جواب مذکور شمس الائمه یه واصل اولدقده تسلیم ایدوب قایل اولدی
سؤال مذکورك باقی الجائی بزم اوچ مسئله رساله سنده مسطوردر روض المعطار صاحبی
ایدر بونلرك منازلی نهر اتل کنارنده در بشیوزقدر خانه اولور مسجدلری واردر کیرولور نسو
ایدر بولغار قومندن شماله سیبریا اولکه سی دوشرا کثری اورمانلقدر ونوغای تاتارلرینك
بعضی انده ساکن اولورلر وهم خانام برشهرلری وارغایت معمور وتجارتله مشهوردر انده
بعض جواهر بیع اولنور وبرجنس میوه که حیات میوه سی دیرلر قلبی تقویت ایدر اکثر
انی طعاملرینه قورلر ختای تاتارلری ومسقوانده جمع اولوب تجارت ایدرلر قانبالو یعنی
خان بالقدن نیچه متــــاع کتوررلر مابین دورتیوز التمش فرسخدر وکسل ارماغی کنارنده
چپانلو وکسللو تاتارلری اولور مربع سکه ایدرلر مقدما ایماوس اردنده اولانلر کبی التون
وکمشی وزن ایله خرج نورلردی فقیر ایدر بونلر شبان بن جوجی وکشیلو خان اتباعی اولمق
کرك کیرولور نسو ایدر دخی شمالنده قاسپیوم دکزندن چوق بعید دکل بر ده صحرالرده
قزاق تاتارلری اولور بلاد شمالیه ده اولان طوایفك بهادری در بونلر سحره وخرسزلغه
غایت مایللردر ختایه واران کلان مسقوو تاتار بازرکانلرینی صویارلر فقیر ایدر بو قازاق تن
قازاغی واوزی قازاغی دکلدر انلر قریم قصلنه یازیلور کیرولور نسو دیمشدر بونلرك شمالنده
قتای کولی واقع اولمشدر غایت بیوك کولدر بردریایه بکزر انده بعض کوچك اطه لر

واردرکه تاتارلر ساکن اولوب مسقو ایله معامله ایدرلر اسله تن دیمکله معروف برجنس
عرابه لری واردرکه مونس کیکلر قوشوب بوزاوزرنده عظیم سرعتله چکدررلر وبوکولده وافر
بالق صید ایدرلر وقوشلری وافردر وبوکولك اورته سی التمش بش درجه عرضده اولوب
اوبی ارماغی اندن چقار وبوارملغك مسافه سی سکسن میلدن زیاده واسع اولمغله بعضلر
ظن ایدرلرکه قاسپیوم دکزی بوالتندن برمنفذ له اکا متصل اوله یاخود اوقیانوس شمالی یه
واصل اوله نتکه سلیمان پیغمبر علیه السلام جمله انهار حقنده بویله دیمشدر یعنی تحت الارض
یری برینه متصل اوله فقیر ایدر مزبور کول غدیر خوارزم نامی ایله کتب اسلامیه ده
مسطوردر تقویم البلدانده بحیرهٔ خوارزم وسطی طقسان درجه طول قرق اوچ درجه عرضده
اولمق اوزره رسم معموردن نقل ایدر نهر جیحون بونك شرق طرفندن کلوب جنوبنده
دوکلوردوری التیوز میل قدر یاخود یوز فرسخدر نهر شاش دخی بوکا دوکلور خوارزم بوندن
التی مرحله وبحر خزر یکرمی مرحله اولوب مروج ذهبده مسعودی دخی بومعنایی تحریر
ایلمشدر بونك کنارنده جعا غرنام بر طاغ واردرکه زمستانده عظیم بوزلر طوکار ذکر اولنان
انهار خصوصا نهر جیحون مصبنده اولان اختلافی برسابقا وماوراء نهر فصلنده ذکر
ایلدکلورنسونهر اوبی دیدیکی اول نهردر و بالجمله بو بحیره قدما آثارنده مسطور ومتأخرین
کتابلرنده خصوصا اطلسده غیر مذکوردر کیرولورنسو ایدر مزبورکولك کنارنده
قوسیلینا دیرلر برشهر واردر تاتار وروس بازرکانلری انده جمع اولورلر بیوك بندردر بعده
باستغرد تاتارلری وتومن تاتارلری مسکنی واردرکه انلرك اوردوسی ختای خانته تابعدر ایما اوس
طاغنك اوته سنده اولان سائر تاتارلر جمله اکا تابع اولدوغی کبی وبونلرك مسلمی تاتار
کفاری ایله جنك ونزاع خصوصنده جمله اول خانه مراجعت ایدرلر اما نهر اتل که فتح همزه وتا ایله
یازیلور ادل وهدیل دخی دیرلر قدماء یونان ولاتن کتابلرنده راه اسمیله مسطوردر لورنسو
تحریری اوزره مسقو حدودنده فرنبو کولندن و بعضلر قولنجه وولغو کولندن چقوب
شرق وجنوبه اقارمنبعی تقریبا التمش دورت درجه عرضده وتمش درجه طولده اولمق
اوزره دروس وبلغار طاغلرندن التمش قدر نهر بوکا اقوب نهر عظیم اولور واول نهرلرك برندن
آسانلغله کچلمز دیرلرکه وجه عرضده نیلدن صکره بوارماق اعظم انهاردر التیوز قدر فرسخ
مسافه سیر ایدوب اتل وقازان وغیری شهرلری کچوب اژدرهان دیدکلری استراقان
قربنده برقاچ بیوك اغزدن بحر خزر وبحر شروان دیدکلری هیرقانوم دکزینه دوکلور
اون فرسنخ قدر دریایه کیروب اقار کوربنور لونی وطعمی متغیر اولماز وبیوك کمیلری کوتورر
لکن بونهر قلیل النفعتدر بر یری سقی ایلمز ایام شتاده منجمد اولوب اوزرندن چرلر بلغار وکیماك
طوایفی بونك کنارنده دریچه قریب یرده تن صوینه یقین کلوب کیرودونوب شرقه کیدر
ونهر تن ازاق دکزینه کلوب دوکلدوکی یردن اژدرهان اراسی خیلی مسافه اولور قصهٔ
وصل نهرین سابقا سلطان سلیم خان ثانی زماننده قازان تاتاری دردولتده مکتوب
کوندروب

كوندوروب مسقودن شكايت وايكى نهرك اراسنى حفروبرى برينه اولاشدرمغله اول ديارلرى
تسخير تدبيرنى سوق اتديلر قوجه محمد پاشا دخى دمرقپو وشروانده اولان عسكره كميلر
ايله ذخيره وعسكر امدادى بو طريقله آسان اولور وكيلان وطبرستان سواحلنه
سفاين يول بولوردى ديو بعض اهل وقوف ايله مشورتدن صكره شق ثانى دفتردارى
چركس قاسم بكك اول سمتده وقوفى اولمغله كفه ايالتن ويروب كوندردى مزبوردخى معتمد
آدملر ارسال ايدوب محل مزبورى مساحه اتدردى ماين نهرين التى ميل بولنمغله
دردولته عرض ايلدى وزير اعظم دخى صرف مقدور ايدوب قازمه كورك وسائر مهمات
جنك ايله طقوز يوز يتمش التى سنه سنده قپودان مؤذن زاده على پاشايى كوندروب
مكمل دونما كميلرى ايله اراغه اندن قايقلر ايله محل مزبوره واروب قره دن تاتار خان دخى
كاوب حفره مباشرت اتديلر اوج اى قدر زمانده ثلثى قدر انجق كسيلوب ناكاه عسكر
ايچنده بو محالك قيشى زياده اولور ديو بر كفت وكو ظهور ايدوب قحط دخى بووهمه امداد
ايتمكله قازمه وكورك وسائر آوانى دوكوب كلديلر كتديلر بعضلر تاتار خانك بو يول
اچلديغى مرضيسى دكل ايدى عسكرى تخويف سوزلرى اندن ظهور اتدى ديرلر هرنه
ايسه بيهوده كلو املك هبا اولدى زيرا مباشرلر بونك كبى كار عظيمه سركار دكل ايدى هر ايشلك
ارى كركدر بو مقوله اثره پادشاهلر بالذات مباشر اولسه انجق عهده سندن كله بيلور
نهر سقريه حفرى دخى بونك كبى اولدوغى محلنده كلجكدر اما قسم ثانى كه ايماوس
طاغلرندن اوته اولان تاتارستاندر لورنسو تحريرى اوزره انلر مغول تاتارلرى اولوب
آسيانك اكثرينه يايلديلر نتكه ذكر اولندى ويونلر تاتارك اصليدركه تاتار نام ارماقدن
اسم اخذ اتديلر وموغال ديمكله معروف يركه شمالك بربوجاغى ايدى انده ساكن ايديلر
اندن صحرالره يايلديلر وسنورداشلرى ايله جنكلر ايدوب كاه غالب وكاه مغلوب اولديلر
ارالرندن جنكيز ظهور ايدوب تاتارلرك صنمى توغاى ايله نم مخفى علاقم واردر ديو تاتارى
الدايوب كندويه تابع قلدى وسنورداشلرينه غالب اولوب تدريجله اكثر آسيايى تخريب
اتدى واتباعى فرقه فرقه اولوب جنكيزدن صكره شوكتلرى كندى انلردن بيتورسى
تاتارلركه البانيا طاغلرنده تمكن وتنصر اتديلر مسقو مذهبنده اولديلر وايماوس وراسنده
اولان تاتارلرك اكثرى پوت پرستدر باقى احواللرى ختاى فصلنده ذكر اولنمشدر ذكر اخلاق
واوصاف تاتار بو قوم بى نوع انسان ميانده پولاد نهادلر وآب وباد كبى طبيعتلرى حركته
معتاد اهرمن قوت وديو نژادلر اتلرينه قوت استرنه زاد بستان نخجير كاه ده نهال
ميولرينه بتوررسه انى ييرلر بيابانده ايل كبى يلرلرنه كندولر يورولورنه اتلرى درلر بندكلرى
آتەنه نعل حاجت نه ميخ يدكلرى اتەنه قزان كرك نه سيخ درياده سباحت ايدرلرنه كميجى
ارارلرنه كمى صحرايه سياحت ايدرلرنه چول كتوررلرنه آتيجى كندولر كوهسار كيبو ودارك
قوردلرى اماقيون دريسى كيرلر قورد وقوشك طيور وحوشك برى سن آيرمزلر اولوسن

دری سنی یرلر بنیان اهرامان کبی بنیه لرینك دور زماندن دردی یوق دهان صدف کبی ودیشی
دوکلمش وبرك خزان کبی بریوزی زردی یوق مرور شهورله ای کون کبی کوزلرینك نوری
دوکلمز کرورد هورله چرخ کردون کبی بللری بوکلمز یوز یاشنده شمشیر کبی باللی یوزلولر باشلری
تمشی بیکان تیر کبی تیر کوزلولرع ریش نه پیرامن چاه زنخ سبزه نکجابر دهد از روی مج ذره کبی
کوزلری غایت کوچك قلقان کبی یوزلری قاتی بیوك آلنلری کوهسار صلابنده یالم قیا
باشلری صحرای مهابتده توجه اویك نثر بو کلامك مؤیدی اترکوا الترك ما ترکوکم حدیثی در
یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلمیه سز انلره قصد بد ایلملك لوزنسو ایدر بونلر اکثر اسمر اللون
حدید المنظر صقاللری آز یوزلری یاصی کوزلری کوچك اقوبامز جمتسز ووحشی طائفه در
لسانلری تورك دلنه بکزر آیینلری دخی انلره قریبدر جمله عورتلری ایله جنکه کیدرلر
وغایت تیراندازاولورلر آت او زرنده اوق آتوب نشان اورلر بیوك ارمقلری آتله یچرلر
کرچه بو آتلر اسلو بسزدرلکن چوق طیانور وسریع الحرکه درلر بتون کون بتوب صحرایه
صلارلر یازقیش بولدقلری اوت ایله یچنورلر ودوه یی آت کبی قوللنورلر بونلرك دوه لری
کوچك وسیاه بر غریب شکلدر بودیاردوه لرینه بکزمز وتاتارلر اکثرله ومسقو وچرکس
اولکه لرینی غارت ایدوب کاه برای مصلحت صلح اوزره اولورلر طکوزدن غیری حیواناتی
ولر قسمراق سودی ایچرلر وبلتراقان دیرلر برجنس لذیذ کوك صوینی چقاروب اتمکله قارشدررلر
ومدونه شربتی ایچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرینی اچوب قانی صوورلر لباسلری
کچه درقیشن بعض پوست قاپلولر سیاستلری ترك طرزی اوزره درزانیلری قتل ایدرلر وقاتللری
اورده دن نفی ایدرلر سارقی اکثر اشد عذابله اولدوررلر کرچه اکثری مسلم یچنورلر لکن خفیة
بت پرستا رالرنده اکسك دکلدر باقی احوال قریمده یارنده ذکر اولنور اما یأجوج ومأجوج
وسد ذو القرنین قرآن عظیم الشانده مذکور اولوب مفسرلر یأجوج ومأجوج اصناف
قوم ترکدن اقصای معموره ده ساکن بر صنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسان
متشکلنده بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد وتناسل ایله اول اطرافه
یایلوب صغمز اولدقده بری وسط معموره حدودنه یایلوب شانلرندن اولان فساد ایله
اول سمتلر خلقی امورنی افساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده بولنان ملوك
حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذو القرنین حمیر یکه شرق وغربه سیر وسفر اتدوکی نظم کریمده
مذکور وکتب معتبره ده تواریخده مسطوردر اول سمتلره وارد قده اهالیسی اظهار تظلم
ایدوب اول قوم باغی ایله کندولر اراسنده حایل اولان طاغی بر کدکدن چقوب کلورلردی
ومحل دخول وخروج یأجوج ومأجوج آکا منحصر ایدی بر سد سدید بناسیله اول کدوکی
قپایوب دست تسلط واستیلاسنی دفع ذو القرنین کبی بر صاحب مکنت پادشاه همتنه
موقوف اولمغله جمیعا رجا وتمنا ایلدیلرکه بوبنا ایله اول قوملك یولنی کسوب بودکلو ممالك خلقنی
انلر شرندن تخلیص ایله احیا وصحیفهٔ روزکارده ذکر جمیل ابقا ایلیه ذو القرنین دخی اسبابنه

موافق اولوب سد مشهوری تواریخ وتفاسیرده مسطور اولدیغی اوزره بنا اولنوب یاجوج
ومأجوج سد اردنده قالدی الی ماشاء الله طوروب آخر زمانده سدی ییقوب چیقاجقلرینه
دلیل واردر علوم شرعیه کتابلرنده مذکور اولان ادله نك مفهومی بودر کتب تواریخده
دخی نیچه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا ذوالقرنین اسکندر یونانی اولمق کبی وسد یأجوجه
واثق بالله عصرنده آدم وارمق کبی انلر معتدبه اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذوالقرنین
حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولوب مکهٔ مکرمه ده ملاقات ومعانقه ایلدکلری
احادیث نبویه ده مذکور وصحیحین ده مسطوردر اسکندر یونانی ایسه متأخر اولوب
مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر یونانی نك دارایه غلبه سی که مبدأ تاریخ اسکندریدر
آراده زمان بیك طقوز یوز اللی سکز سنه اثبات اولنمشدر ع ایها المنکح الثریا سهیلا
عمرك الله کیف یلتقیان فحواسنجه جمله قرینه بولنماز وذوالقرنین ملوك یمن التابعیندن
اولوب اسکندر کدلفظ یونانیده ایو آدم معناسنه اولان الکسندر معربی اولسه کرك لقب
عربی وحمیری ایله اسم یونانی نك مناسبتی نه در مع ذلك اسکندر قرآنده مذکور دکلدر
نظم کریمده ذکر اولنان ذوالقرنیندر تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینه سیله اول اولمق کرك دیو ظن
ووهمله حمل ایلدیلر اصلنی تحقیق وملاحظه اتمدیلر حضرت ابراهیم زماننده کچن ملوك
ووقایع اخبارنی متضمن بر تاریخ قالمدی که مراجعتله حل شبهه ایدهلر مرور دهور ایله
مأخذ قالمیجق اکا یاپشدیلر لکن عند التحقیق ذوالقرنین اسکندر دکلدر اما موضع سد
ابن سعید کتابنده اقالیم خامسك جزء عاشرنده یازیلوب دیمشدر که اول جزده اول کلن
حصین ذوالقرنیندر که سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه طول قرق درجه
عرضده بنا ایلمشدر حصار مزبور شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر وسد شمالندن
جنوبه ممتد یأجوج ومأجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر یأجوج ومأجوجك
منبعی اول جزده واقع اولمشدر وسد باشنده اولان طاغدن چقوب بحر محیطه آقار اوزرنده
اول طائفه نك ممالکی واقع اولوب سد بونلرك جانب غربنده قالمشدر دار ملکی
اولان یأجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه طول وقرق اوچ بچوق درجه
عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیاسنده مسطوردر دیو نقل اتدکدن صکره شرق
وجنوبنده مأجوج شهری اولور شهر مزبورك شمالنده یوز التمش بر درجه طول قرق ایکی
درجه عرضده دوشر وبو ایکی شهرك شرقنده بحر محیط اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر
فقیر ایدر مزبورك ذکر اتدیکی طول وعرض چین وختا دیارلریدر وسد یأجوج اول سمتلرده
اولمق صحیح اولماز زیرا قاچ وجهله بیلوکه قوم مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه
قریب کرك زیرا اوجه ارضده عرض زیاده اولدقچه اعتداله ضعف کلوب کندکچه بالکلیه
اعتدالدن چقسه کرکدر حتی کتاب اولنده سبق اتدیکی اوزره عرض تسعینه قریب

يرلرك سكانى شكل انسانده وحوش كبيدر يأجوج ومأجوج وضعى انلره صادق اولور
امدى محل مزبور شرق وشمال سمتنده عرض تسعينه قريب يرده اولدوغى ظن اولنور
لكن ابن سعيد مغربى دن غيرى جغرافيا اربابى تعيين محل ايلمديلر بطلميوس جغرافياده
تعيين اتمدى ديديكى مسلم دكلدر اصل يونانى جغرافياده اول مقوله نسنه يوقدر مكر
بغدادده ترجمه ايدنلر قاتمش اوله ولاتن ويونان دلنجه جغرافيا يازانلر انلرك موضعنى تعيين
تكلفنده اولمازلر اول سمتلر انلرك كشف ايدوب يازدوغى يرلردن دكلدر شرق وشمال طرفى
هنوز مجهول الحال اولوب اطلسده يازلدوغى اوزره فيمابعد اول طرفدن شرقه چكمك اميدى
باقى در امدى اول مجهول يرده اولمق لازمدر مورخلرك يازدوغى قصه دخى بر خبر واهى
ايسه ده بو مدعايى تأييد ايدر قصه بودر كه ابن خرداد كه آل عباس وزراسندن ايدى
سلام ترجماندن روايت ايدركه واثق بالله رؤياده سدى كوروب خبرنى تحقيق ايچون
منجميندن محمد بن موسى الخوارزمى بى ملك خزر طرخانه كوندردى ملك ارمينيه اسحق بن
اسرائيل تفليسدن صاحب سريره كوندروب اول دخى ملك لانه اول دخى طرخانه
اولاشدردى اندن اوته يكرمى التى كون كيدوب بر ارض منتنه يه واردى اون كون دخى
كيدوب خرابه شهرلره اوغرادى كه قوم يأجوج انلرى خراب اتمشيدى يكرمى يدى كون
دخى اول خرابه شهرلر ايچنده كيدوب سد بنا اولنان جبله واردى وقربنده برشهره
اوغرايوب اول شهرلرى وسدى كوردوكى اوزره نقل وروايت ايلدى ديو مزبور سلام
اسنادى ايله يازارلر اول واديك عرضى يوز اللى ذراع اوله دكرمى كر بيج ارالرى نحاس طولمش
اللى ذراع مرتفع بر قپو شكلنده يابله بو قپونك عضاده سنى وكليدنى كورمش اوله واوزرى
يوز ذراع ديوار بنا اولنمش اوله دخى بوكا بكزر نيجه واهى سوزلر ايله حاشيه لندرمشلر در وقوعى
تقديرنده اندلسده اولمق زعمى فاسد اولور بهر حال سمت شرق وشمالده در قاضى
بيضاوى تفسيرده سدينى جبلا ارمينيه وآذربيجان ايله تفسير ايلديكى روايته مبنى نقلدر
وقوعى لازم دكلدر واول طاغلرك يأجوج ومأجوج طاغلرينه اتصالنى ادعا ايله
روايتى توجيه ممكندر فصل ٣٨ در اقليم آذربيجان فتح الف مقصوره وسكون ذال
معجمه وفتح راء مهمله وكسر باء موحده ايله اكثر واشهردر بعضلر مد همزه وفتح ذال وياء ايله
ضبط اتديلر لفظ مزبور آذربايكان معربى در صاحب تقويم ايدر بو مشهور اقليمدر كه
فن اربابى انى وارمينيه واران مملكتنى اوچ اقليم ايكن برى برينه تداخلى جهتندن بر يرده
ذكر ايلديلر لكن بزاكا سمت شمالده بحر قوم ساحلنده اولان بلادى ضم ايدرزديو توسيع
دائره ايلدى وتفصيله عدم وقوفدن اعتذار ايله بو سمتلرى دخى اجمال اوزره كچدى اما
فقير بو فصلده يالكز آذربيجانى يازوب او بر اقليملرى دخى برر فصلده ايراد ايلدم حدود
آذربيجان غربده ارمينيه وديار بكر جنوبده عراق عجم وشهرزور شرقده بلاد ديلم
وطبرستان ومازندران شمالده شروان وبحر خزردر اقسام حمد الله نزهه ده بو اقليمى
اون

اون تومنه تقسیم وبعض بلاده تعمیم ایدوب یکرمی یدی پاره شهری واردر اکثرینك هواسی
سرده مائل وکمی معتدلدر اطرافی عراقه وموغان وکرجستان وارمن وکوردستانه پیوسته
اولور طولی ماکودن خلخاله وارنجه طقسان بش فرسخ وعرضی ماجرواندن کوه سیبانه
وارنجه اللی بش فرسخدر دارملکی سلفده مراغه ایدی حالا تبریزدر دیدی تبریز لبابنده کسر
تایله مضبوطدر عامه توریز دیرلر سکسن سکز درجه طول او توز سکز بوچق عرضده
و صحرای مدید الفضانك نهایتنده سهند نام طاغك ذیل غربیسنه قریب دوز یرده عدن
آسابا نیچه لر ایچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب دیدکلری آب تلخ یانندن جریان ایدر حمد الله ایدر
بو شهری هرون رشید منکوحه سی زبیده یوز یتمش بشده معمور قلمشیدی ایکیوز قرق
دورت سالنده زلزله دن خراب اولوب عباسیاندن متوکل خلیفه انی کیر و تجدید
اتدرمشیدی دورت یوز اوتوز دورت صفرینك اون دوردنجی کونی بر عظیم زلزله دن
بالکلیه خراب اولدی قاضی رکن الدین خوبی مجمع ارباب الممالك نام کتابنده یازرکه اول زمان
ابوطاهر شیرازی دیمکله معروف منجم انده ایدی حکم ایلدی که اول کیجه شهر زلزله دن
خراب اوله حکام من بو رسوزی ایله خلقی شهردن صحرایه چقاردیلر حکمی راست کلوب
اول کیجه شهر کلیتله خراب اولدی ایچنده بولنان قرق بیك قدر کمسنه زیر خاکده
قالدیلر خلیفه جانبندن حاکم شهر اولان امیر روادی دورت یوز اوتوز بشده منجم مذکور
اختیاریله طالع برج عقرب ایکن بناسنه مباشرت ایلدی ومنجم مذکور دیدی که من بعد
تبریز زلزله دن خراب اولمز نهایت سیلدن خوف واردر حمد الله ایدر فی الحقیقه اوچیوز
ییلدن متجاوزدر بورك حکمی راست کلدی کرچه نیچه زلزله لر اولدی اما شهری خرابه
ایلمدی وصکره زیر زمینده قنوات وکاریزلر یاپلوب چوق منافذ اخراج اولنمغله انجره
قوتنه فتور کلدی سلفده باروی تبریز التی بیك قولاج اولوب اون قپوسی وار ایدی عهد
مغولده چونکه بو شهر دار ملك اولدی خلق طشره سنده اولر یاپوب شهری بیوتدیلر هر
دروازه خارجی بر شهر کبی اولوب غازان خان اول صکره یاپلن خانه لر خارجندن بر بارو چکوب
ایچری الدی تمام مرتبه بنالر و باغلر ومحلات ولیان کوه وسنجان اول بارو ایچنده
قالدی و بو بارونك دوری یکرمی بش بیك قولاج ایدی التی یردن قپو قومش ایدی اوجان
وشروان وسردرود وشام وسرار ودو بر وشهرك غرب جانبنده بارودن طشره شام نام
موضعده غازان خان برکوچك شهر و ایچنده کندویه مدفن اولمغه بر عالی عمارت یاپدیکه
انك مثلی تمام ایران زمیننده یوغیدی شهرك شرق طرفنده وزیر سعید خواجه رشید
ولیان کوه نام موضعده داخل باروی غازانی ده برکوچك شهر یاپوب نامنی رشیدی قودی
انده عالی عمارتلر بنا اتمشیدی واوغلی وزیر غیاث الدین محمد رشیدی اول بنالری ارتوروب
نیچه ابنیهٔ عظیمه احداث اتدی و وزیر خواجه تاج الدین علیشاه دخی طشره ده شهرك
غرب وجنوب طرفنده نیا رمیان محله سنده بر عظیم جامع بنا اتدیکه صحنی ایکیوز اللی ذراع

ایدی وایوان کسریدن بیوك برصفه سی وار ایدی حمد الله نزهه ده وجه مشروح اوزره
احوال قدیمه سنی تحریر اتدی اما حالا بو ذکر اولنان اوصاف اوزره دکلدر بیك قرق بش
سنه سنده مرحوم سلطان مراد خان ایله واروب اوچ کون اوتوروب تخریب اولندقده
کوردوکمز اوزره وصفی بودرکه اول بارو لر ییقلوب اثری قالمامشدر نهایت بر عظیم بنالر
خراب اولوب اثری قالمشدر بر عالی طاق کمر یکه غالبا خواجه علیشاه جامعی صفه سنك
ایوانیدر وشام قزان دیدکلری عظیم بنالر غلطه قله سی کبی باغچه لر ایچنده مسافهٔ بعیده دن
کورینور جانب شرقی جبل مزبور وجانب غرب وجنوب وشمالی بر صحرای مدید الفضادرکه
تبریز کولنه منتهی اولور وصو لری اول سمته اقار بر پر مکلف ومنقش خانه لری وباغ جنان
کبی صفا بخش باغچه لری طرف کنار لروقو اقلو کوشه کوشه اقار صو لر ونشیمنلو
بیحد در بو باغچه لرك کثرتی ووسعتی بر مرتبه درکه آل عثمان عسکری اوچ کون اشجارنی
قطعه مباشر اولوب ایچنه کیردیلر بودکلو بی پایان عسکر قطع شجر ایچون غایب اولوب
عشر بنی کسمدیلر کوچ اولدقده اشجارك سوادی کالاول کورینوردی وباغلرینك اوزومی
ایسه جکر دکسز تر ولطیف بر مرتبه وفرت اوزره درکه عسکرك حیواناتی بله بیوب نقصان
پذیر اولمادی حمد الله تقریری اوزره غوطه تبریز ناسخ نسخهٔ سغد سمرقند وغوطه
دمشق رشك انداز شعب بوان ومامسانز ودهمدر اندر دینلسه سزادر وبو شهر
مشهورك مکلف کارکیر بنالو دکاکینی وواسع سوقی وبزستانی وابنیهٔ سامیه دن عالی
بنالو جامعلری وکاشی ایله منقش منارلری وخانقاهلری واردر جمله دن جامع سلطان
حسن که آق قیونلی پادشاهلرندن اوزون حسن بناسیدر بوتمه طاشدن قورشون
اورتولی استانبولك سلاطین جامعلری طرزنده متین ومکلف بنادر صفهٔ محراب کارنده
طولی وعرضی بر قاچ ذراع یکپاره بلغمی وخام کان نصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر
بحر مزبور نوادر دهردن اولوب غیری جامعده انك مثلی کورلمشدر وبو جامعك جنوب طرفی
واسع میدان اولوب اکثر محلات واسواق اول میدانك جنوبنده وشرقنده واقع اولمشدر
ومیدانك شرقنده جامعه متصل بر مزین جامع دخی واردرکه شاه طهماس بناییمکله عسکر
یر یر تخریب ایلمشلر وسلطان حسن جامعنك قپوسی اوزرنده جلی خط ایله طاشدن قازیلن
اسماء چهار یاری قزلباشلر بوزوب انجق اسم علی قالمش بوندن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه
قره قیونلی ملوکندن ایدی مکلف ومزین داخل وخارجی کاشی منارەسی کاشی قبلو برقبه
وبر منارەلو سلطان حسن جامعندن کوچك بر لطیف جامعدر ر و زنلرینك مشبکی بلغمی
طاشدن غریب صنعتله اویولمشدر وشهرك خانه لری اکثر متفرق وطپراق بنادر حمد الله
تحریری اوزره بو شهرك اطرافنده کوه وصحراده یکرمی دو رت پاره بیوك قریه لر واردرکه هر بری
بر قصبه یه بکزر انلرك دوردی شهرك غرب طرفنده در واول طرف کول کناریله اوچ
فرسخدن اون ایکی فرسخه وارنجه عرضی بش فرسخ بر وادی ده اولوب اکثر تبریزك

غلات

غلات وحبوباتی اندن کلور میوه دار ومحصولدار یردر اوتوزیان قریه یی مشتمل
اولور اکثری قصبه کبید رشبستر ودامغان وکوزه کنان وصوفیان کبی برناحیه دخی کوه
سرخاب اردنده برفرسنخ شماله در شهردن دورت فرسنخ یره دوشر ایوغله سی اولور
بوناحیه قرق یان قریه یی مشتملدر اندن غیری نیمرود وبدوستان ناحیه لری شمال
طرفنده دربوناحیه لرك حقوق دیوانیه سی یکرمی یدی تومن وتمغای شهر ایله یوزاون
بش تومن اولور دیمشدر امین احمد هفت اقلیمده ایدر اکثر میوهٔ تبریز خوب ولطیف اولور
خصوصا سیب وامرود وزرد الو واوزم که هرنقدر وصف اولنسه کنجایشی واردر
وآب مهران رود که کوه سهنددن کلوب یوز قدر کاریزه بولینور تبریزك باغ وباغچه لرینه
اقوب کفایت اتمز وخلقی اکثر سفید چهره وخوش صورت صاحب نخوت اولورلر
کار وکسبدن خالی دکللردر وجلا دتلوی دخی روایت اولنور نهایت اکثر بی وفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر ع هرکز نشود بطبع تبریزی دوست مغزند همه
جهان وتبریزی پوست آنرا کبدوستی نیابی صادق یاتبریزی یا که تبریزی خوست تبریزیاندن
بری جوابنده بورباعی یی نظم ایلدی ع تبریز چوجنت است قومش زصفا چون آیینه اند
پاك از زنك جفا کفتی که بدوستی نه صادق باشند ازآیینه جز عکس نکر دد پیدا
روض اولمعطار صاحبی ایدر بودیار خلقی علمه اشتغال ایله معروفلردر نتکه حافظ ابوطاهر
سلفی انلرحقنده دیمشدر ع دیارا آذربیجان فی الشرق عندنا کاندلس فی الغرب فی النحو
والاداب فلست تری فی الدهر شخصا مقصرا من اهلها الاوقد جد فی الطب بو شهره
فضلا وکباردن نیجه اخیار منسوبدر اول جمله دن شمس الدین محمد بن علی بن ملکداد که
حضرت مولانانك مرشدی ایدی خویده مدفوندر بونلرك شیخی ابوبکر سله باف تبریزی
ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدی دردیرلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه
کلوب مولانا ایله صحبت اتدی وقرق بشده دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر
بری دخی شیخ محمود شبستری که کلشن راز صاحبی در یدییوز یکرمی ده وفات اتدی
بری سید قاسم انوار درصفی الدین اردبیلی خلفا سندن اولوب سیراب تبریزده تمکن
اتمشیدی شیخ صفی اوغلی صدرالدین موسی دن دخی اخذ طریقت اتمشیدی سکزیوز
اوتوزیدی ده خرجرد وجامده وفات اتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی خواجه همام که
شعر وانشاده ماهر ایدی جغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله معاصر اولوب ارالرنده
بعض لطایف کچمشدر وقطب الدین عتیقی واوغلی جلال الدین فضل ایله مشهورلردر
ومهر مشتری صاحبی مولانا محمد عصار وفضل وکمال ایله مشهور مولانا محمد حنفی که
شارح ادابدر ودستور سعید خواجه رشید واوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء
وزرادن ایدیلر وشمس الدین عبیدی که مطالعه واقلیدسه شرحی واردر وقبلة الکتاب
میرعلی که خط تعلیقده استاددر ومولانا میرك وکمال الدین چلبی بك که میرزاجان

شاكردی دروم متقدمین دن امین الدین محمد بن مظفر كه التیوز یكرمی بردە وفات اتمشدر
وادبادن شارح دیوان متنبی ابوذكریا یحیی بن علی كه خطیب تبریزی دیمكله مشهوردر
بشیوز ایكیده وفات ایلدی بوجمله تبریز شهرینه منسوبلردر اوجان تبریزدن سكز فرسخ
برده سكسن بربوچق طول اوتوزیدی بوچق عرضده برقصبه درسوقی واقارصولری واردر
حمدالله ایدر دفاتر قدیمه ده ناحیهٔ مهرانرود توابعندن یازلدیغی یرنده دكلدر سلفده
طاش وكرج ایله یاپلمش باروسنی غازان خان بنا اتدردی بیك قولاج دوری وارایدی
بونك هواسی سرددر وصویی كوه سهنددن كلور میوه وپنبه اولماز حاصلی غله وبقولدر
خلقی مسلم ونصرانی حقوق دیوانیه سی اون بیك دینار در غازان خان بونك محصولنی
كندی تربه سنه وقف ایلمشیدی اردبیل فتح همزه ایله سكسن طقوز درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده كوه سیلان شرقیسنده كیخسرو كیانی بناسی هواسی سرد
صویی مزبور طاغدن كلور صاف ولطیف وهاضم اولمغله خلقی اكوللردر واكثری شیخ
صفی الدین مریدلریدر ویوز پاره قریه بوشهره تابعدر كیخسرو زماننده كوه سیلان
دپه سنده برقلعه سی وارایدی حالا خرابه در اردبیلك حقوق دیوانیه سی التمش بیك
دینار ایدی ابوحامد اندلسی ایدر اردبیلده برسیاه طاش كوردم پولاد صداسی كبی صدا ویرر
صغر بوبركی شكلنده مصیقل وایكی بطماندن زیاده چكر قچان اردبیلده یغمور یاغمسه
اول حجری عربه اوستنه قویوب شهره كتورلر فی الحال یغمور یغار وطشره چقمینجه ساكن
اولماز وبوشهرك سائرلردن فارهسی زیاده چوقدر اول اجلدن آوجی كدیلری بیع ایدرلر
هفت اقلیمده ایدر بوشهرك اسواقی نظیف وحماملری لطیف اشجاری وانهاری وافردر
نهایت میوه سی از اولور المالامرودن غیری نسنه اولماز نهایت تبریز وطالش قریب اولمغله
انلردن كلور خاندان صفویه اردبیل شیخ صفی الدین اسحق بن جبرئیل بن صالح بن
قطب الدین مرقدی اولمغله اشتهار بولوب خصوصا شاهلر ظهورندن صكره اعتباری
ارتمشدر برمرتبه كه مجرم واجب القتل نه مرتبه جرم عظیم صاحبی اولوب اول كورخانه یه
التجا ایلسه دست سخط شاهی دن خلاص مقرردر شیخ صفی نك سلسلهٔ نسبی یكرمی
برنجی درجه ده امام موسی كاظمه منتهی اولوب كابرا عن كابر سلسله سی صوفیون
اكابری دركندی شیرازده شیخ ابوعبدالله خفیف وشیخ سعدی ایله صحبت ایدوب
صكره زاهد كیلانی دن تكمیل طریقت ایله اردبیلده سجادهٔ خلافته چوب اشتهار بولدی
یدیوز اوتوزبشده وفات ایدوب زاویه سنده دفن اولندی صكره اولادندن ظهور ایدن
شاهلر دخی یاننه دفن اولنوب زاویه یی ومرقدی سیم قپولر والتون قنادیل ایله تزیین
اتدیلر برعظیم آستانه اولدی لكن اولادی كندی مسلكنی قویوب رفض والحاد مسلكنه كتدیلر
دولت دنیا ایچون طریقت ومشیخت وسنتی قودیلر بدعت اختیار اتدیلر حالا اقلیم انلر
النده دروم مشایخدن شیخ ابوذرعه وفضلادن مولانا حسین كه جلال دوانی شاكردی
اولوب

اولوب طقوز يوز اللى بشده وفات اتمشدر شرح جديده حاشيه سى واردر اردبيل شهرينه
نسبتله مشهور لردر خلخال اردبيل قربنده ايكى مرحله يرده كيلان سمتنده سابقا
بر شهر وسط ايدى صكره بر قريه قالدى بونك طاغلرى ايچنده دورت ناحيه سى واردر اسدو
خانند ميل وسنجرو زنجلا باد بونلرك حكامى سلفده فيروزآباده اوتورردى اول خراب
اولدقدن صكره خلخال تخت اولدى اول نواحى ده بر درّه ايچنده بر چشمه واردركه تابستانده
صويى بوز طوكر و بر طرفنده بر چشمه دخى واردركه صو ينده يمرطه پشر وخلخاله بر فرسخ
قريب يرده بر طاغ واردركه ديواره بكزر يوقاريسى تقريبا اون بش ذراع طشره چقمشدر
اول مخرجه دن ايكى دكرمن يوريدر صواقوب خلخاله كلور اكنلرينى وباغچه سنى
صووارر واول سمتلر لطيف علفزاردر شكارى وافر وسمز اولور خلخالك حقوق ديوانيه سى
اوتوز بيك دينار در مولانا حسين خلخالى كه اثبات واجب و تهذيب حاشيه لرينى يازمشدر
وتلخيص مفتاح شارحى بو قريه يه نسبت اولنور دارمرز يوزپاره قريه يى مشتمل بر ناحيه در
حقوق ديوانيه سى يكرمى طقوز بيك دينار در شاهرود اكا متصل بر ناحيه در اوتوز پاره قريه يى
مشتمل اولور هواسى كرمه مائل ومعتدلدر غله سى ايو اولور اما ميوه سى آز و محصولى
اون بيك دينار در مشكين سكسن ايكى بوچق درجه طول اوتوز يدى بوچق درجه عرضده
بر تومانديرى ناحيه وقصبه بوكا تابع يازيلور كوه سيلانك جنوب طرفنه دوشمكله
هواسى عفونته مائلدر صولرى اول طاغدن كلور غله وميوه سى چوق اولور حقوق
ديوانيه سى بش بيك ايكيوز دينار در بوكا اول دراوى ديرلردى مشكين كروجى اورايه
حاكم اولمجق انكله معروف ومشهور اولدى اناد وارجاق كوه سيلانك قبله جانبنده ايكى
قصبه در انادى فيروز ساسانى بنا ايلدى ارجاق ايسه اوغلى قباد بناسيدر هواسى سرد
ومعتدل اولوب صويى كوه مزيوردن اقار باغلرى وافر اوزومى وجوزى متكاثر اولور
اهر اول حوالى ده بر كوچك قصبه در هواسى سرد وصويى اشكنبر طاغندن وعيون
وقنواتدن حاصلى غله وبرز ميوه در يكرمى پاره قريه بوكا تابع اولوب جمله محصولى اون بش
بيك ديناره مقطوعدر خيار كوه سيلان قبله سنده بر قصبه در هواسى كرمه مائل وصويى
اول طاغدن اقار غله سى وافر و باغلرى نادر اولوب خلقى اكثر موزه كردر حقوق ديوانيه سى
اون بيك ديناردر دراورد زمان سابقده قصبه ايدى حالا بر ولايت وقشلادر غله سى
و پنبه سى وچلتوكى اولور كلاير كوهستانده اورمانلق ايچنده بر قصبه در محكم قلعه سى واردر
يانندن بر نهر اقار هواسى معتدل غله وميوه ايله محصولدار كيلان فصلون اللى پاره طالش
قريه لرينى مشتمل بر ناحيه در خلقى انسانيتدن بى بهره حاصلى غله و پنبه وچلتوكدر
مرادنعيم اوتوز پاره قريه يى مشتمل ناحيه در غله وانكور وسائر ميوه ايله محصولداردر
بعض مواضعى ارس كنارنه دوشر حقوق ديوانيه سى سكز بيك يديوز ديناردر نودز
طاغ باشنده بر خرابه قلعه در اقار صويى و برقاج پاره قريه توابعى واردر حاكمى هول نام

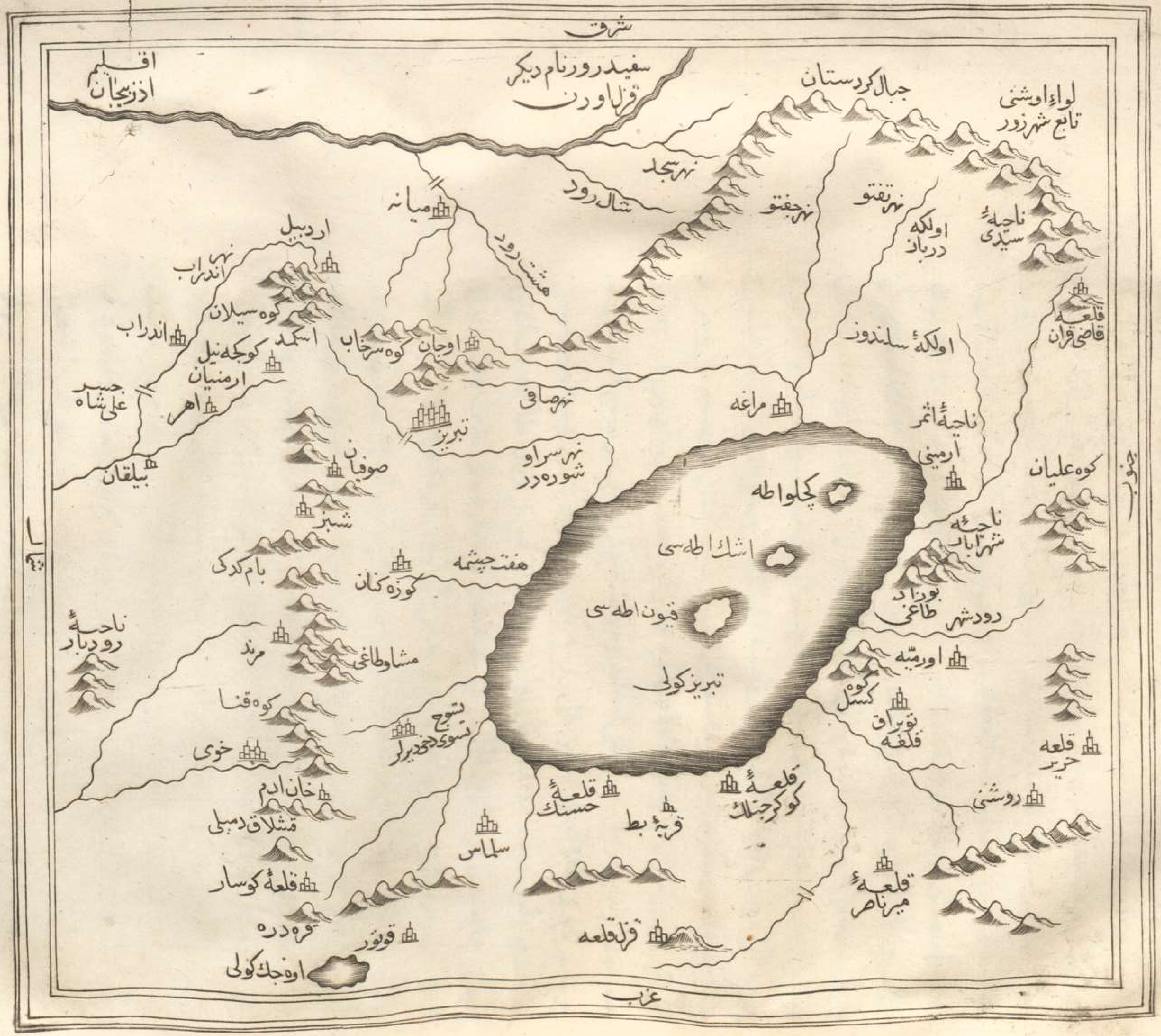
قریه ده اوتورر هواسی کرمه مایلدر باغلری چوق غله وپنبه وپرنجی وافر اولور محصولی
اون بش بیك دینار در بافت میان میشه زارده یکرمی پاره قریه قدر بر ناحیه در حاصلی غله
وبر زمیوه وهواسی کرمدر بوندن دورت بیك دینار محصول النور خوی . تمش طقوز
بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دوز یرده هواسی کرمه مائل
وصویی سلماس طاغلرندن کلور ارس اوزرنده وافر باغلری واردر باغچلرنده غایت لطیف
امرودی اولورکه غیری یرده اولماز خلقی سفید چهره وخوب صورت وختایی نژاددر
اول اجلدن خویه ترکستان ایران دیرلر التمش پاره کویی وطپراقدن پلنقه‌سی واردر
حقوق دیوانیه‌سی اللی اوج بیك دینار یازیلور بوندن مرند شرق وجنوبه وسلماس غرب
وجنوبه در حمدالله ایدر تومان خوی دورت شهر در نفس خوی وسلماس وارمینه
واشنوبه سلماس . تمش طقوز درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده تبریزدن غربه
اخرحد اذربیجان بر شهر در خواجه علیشاه تبریزی باروسنی یاپمش ایدی کیرو خراب
اولدی هواسی سرده مائل صویی کردستان طاغلرندن کلور وتبریز کولنه دوکلور وافر
باغلری واردر ایو اوزومی اولور غله‌سی وحبوباتی دخی وافردر حقوق دیوانیه‌سی اوتوز
طقوز بیك دینار یازیلور بو قصبه‌نك شرق طرفی تبریز کولیدر غرب طرفی قوصقون
قران دیدکاری یوقشلر ووان وکردستان طاغلریدر اول طاغلر سنوردر ارمیه ضم همزه
وفتح یاء مخففه ایله . تمش طقوز بوچق درجه طول اوتوزیدی بوچق عرضده تبریز کولی
کنارنده سلماسدن جنوبه دوشر بر قصبه در هواسی کرم ومتعفن صولری طاغلردن
کلور باغلری وافر اوزومی وامرودی وزردالوسی غایت لطیف اولور یوز یکرمی پاره قریه
بوکا تابع اولوب حقوق دیوانیه‌سی . تمش دورت بیك التون یازیلور فاضل محقق قاضی
سراج الدین ارموی بو شهره منسوبدر سلطان مرادخان دیار بکرده قتل ایتدیکی رومیه
شیخی محمود افندی بو شهره نسبت اولنمغله رومیه شیخی دیرلردی والدی واجدادی قصبه٭
مزبورده مشایخ نقشبندیه‌دن ایدی اشنوبه میان کوهستانده ارمیه‌دن بر مرحله
غرب وجنوبه دوشر بر قصبه در هواسی ارمیه‌دن ایو وصویی لطیفدر غله وحبوبات واوزومی
وافر اولور التمش پاره قریه بوکا تابع اولوب اون طقوز بیك دینار محصول میوی ویررلر
سراه سراو دخی دیرلر تبریز ایله اردبیل میاننده بر واسع صحراده کوه سیلانك شرق وجنوب
طرفنده بر قصبه در حمدالله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسی سرد وحاصلی
حبوباتدر اوزوم ومیوه نادر اولور بوکا منسوب بر نهر جبل مزبوردن کلوب قصبه‌یه
مرور ایدر وتبریز کولنه اقار بو محلك خلقی سفید چهره واکول اولورلر دورت ناحیه
ویوز پاره قریه بو تومنه تابع یازیلوب مجموعی سکسن بر بیك دینار محصول ویرر اردبیل سفرنده
تاتارخان بونك صحراسنده دوکشوب سرخ سره مغلوب اولمشیدی اول دورت ناحیه‌نك
بری وزند در بو زند دخی دیرلر اردبیله یکرمی فرسخ یرده واقع اولمشدر میانج

معرب میانه در مراغه یه ایکی مرحله یرده سلفده بربلده ایدی حالا برقریه قدر در هواسی
کرم صولی وسنکی وافریدر کرم رود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل
ولا یتدر غله وانکور ومیوه وبرنج وپنبه سی اولور صویی طاغلردن کلوب فضله سی
سفید روده اولاشر حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك سکز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سکسن بش درجه طول واوتوز سکز بوچق درجه عرضده تبریزدن یدی فرسخ
غرب وجنوبه دوشر بوشهر در سلفده برقریه ایدی مروان بن محمد الاموی عسکر
اسلام ایله وارد قده اوتلاغنه دابه لرینی قویی ویروب انده تمرغ اید یجك یعنی حیوانات
یایلوب چایر چمن یوارلند قلری اول یری بکنوب یاپد قلری مشهره وجه تسمیه اولدی
صکره حصارنی ابن ابی الساج تخریب اتدی لطیف باغلو باغچه لو آقار صولو پاك ونظیف
قصبه در خارجنده بردپه وار در علامه نصیر طوسی انده التی یوز اللی یدیده رصد گاه
بنا اتمشیدی زیج ایلخانی اول رصدده یازلدی حالا اثری باقیدر دیرلر حمد الله ایدر مراغه نك
هواسی معتدل وعفونته مایلدر اول اجلدن که کوه سهند بونك شمالنی سد
اتمشدر باغلری چوق وصویی وافر اولوب رود صافی سهنددن کلوب بوکا اوغرار وتبریز
کولنه کیدر حاصلی غله وپنبه ومیوه در اکثرا وقاتده انکور انده وافر اولور التی ناحیه بوکا تابعدر
باشقه تومان اعتبار اولنوب یوز سکسن بش بیك بشیوز دینار حقوق دیوانیه سی یازیلور
خلقی سپید چهره وترك وش در ذکر رصد نصیر صفدی وافی بالوفیاتده تحریر ایدر که
خواجه نصیر وقتا که مراغه ده رصده مباشرت مراد ایلدی مصارفنی هلاکویه
عرض اید یجك استکثار ایدوب بوعلم نجومك فائده سی ندر که بوقدر کلی مال صرف اولنه
دیدی نصیر تفهیم ایچون ایندی سزه بر تمثیل ایده یم امر ایلکز بر کیمسه بر طشت کبیری طاغه
کوتوروب شول یوکسك یردن اشاغی براقسن اما کیمسه طویماسن دیدیکی کبی کوتوروب
براغیجق غافل عسکرك ایچنه بونك صیت وصداسندن برولوله کیردی نصیر وهلاکو
اصلنی بیلورلر دی مقید اولمدیلر نصیر ایندی اشته علم نجومك فائده سی بویله در
حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل چکدیکی اضطراب والمی خبیر چکمز واکا کوره د پرنور
هلاکو قایل اولوب مباشرت اتدیلر ورصد بناسی ایچون قتی چوق مال ویردی فراغندن
صکره یالکز آلاتك مرمات خرجی یکرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله
سلماس قربنده برکوچك قصبه در صویی طاغلردن کلوب تبریز کولنه آقار حاصلی
غله وبرز میوه در میری یه یکرمی بش بیك دینار محصول ویرر دسخواقان هواسی معتدل
برکوچك قصبه در صویی کوه سهنددن کلور وافر باغلری وار دراو زومی بی قیاس اولور
غله وپنبه ومیوه ایله محصولدار در یکرمی پاره قریه سی اولوب یکرمی اوچ بیك اوچیوز دینار
حقوق دیوانیه سی یازیلور نیلان برکوچك قصبه در چوق باغلری ووافر غله وپنبه سی
اولور صویی رود جغتدن ویکارلردن خلقی ترکدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر مرند

سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوی ایله تبریز اراسنده بربلده در تبریزدن اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسی معتدل صویی غرب طرفنده طاغدن کلور لطیف نهردر باغچه لری ومیوه سی وافر خصوصا شفتالو وقایسی غایت فاخر اولور غله وسائر حبوبات له محصولدار در باشقه بر تومن اعتبار اولنوب بوز پاره قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی یکرمی دورت بیك دینار در دریاز تبریز شمالنده اللی پاره قریه دن زیاده بر ناحیه در هواسی معتدل وکرمه مایل صویی طاغلردن واصلدر فضله سی ارسه اقار غله وپنبه ومیوه سی چوق اولور اطرافه کیدر حقوق دیوانیه سی قرق بیك سکز یوز دینار در زنوز بر قصبه در باغلری چوق حاصلی غله ومیوه وانکوردر خصوصا بیاض الماکه قبلی دیرلر غایت خوب اولور اوچ بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر کرکر نهر ارس قربنده بر قصبه در میوه وغله وپنبه سی اولور اول حدودده ضیاء الملك نخجوانی نهر مزبور اوزرینه بر عظیم کوپری یاپمشدر رابغیه ٔ خیرکبار ندندر اخبان باقر معدنی اولمغله اکا کارخانه دخی دیرلر اردوباد نهر ارس کنارنده بر لطیف قصبه در باغی باغچه سی وافر غله ومیوه سی متکاثر اولوب صویی قبان طاغلردن کلوب باغچه لرینی سقی اتدکدن صکره فضله سی ارسه دوکلور هر خانه سنده اقار صویی مقرر در خلقی عجایب بنالر ایله مقید اولوب مکلف خانه لر بیارلر اول اجلدن دیمشلر در اردوباد اهلی خانه پرست وتبریزیان زن پرست وسکان نخجوان زر پرستدر بونك امرودی خصوصا سیب سلطانیسی که موسمنده مناسب اشعار ونقوش ازهار ایله اوزرین قبلیوب سهیل طلوعنده آچق یرلری خط سرخله مخطوط ومنقوش اولور اطراف واکنافه هدیه کوندررلر ماکویه بر طاغك شکافنده بر قلعه در التنده بر قریه سی واردر اول طاغ قریه یه نصف نهاره دك سایه بان اولور کون کورمز تقویمده یتمش دورت بوچق طول اوتوز طقوز بوچق عرضده شروانه قریب دربند خرزان بر بلده در دیه بازار خونج ضم خاء معجمه ایله سکسن بر بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده آذربیجانك جنوب طرفنده آخر حدی بر بلده دور مراغه دن اون اوچ فرسنخ یره دوشر ورثان سکسن اوچ بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق درجه عرضده کنجه یه یدی فرسنخ یرده بر بلده در نهر ارس ایکی فرسنخ یردن بحر جبال بو اقلیمده اولان طاغلرك مشهوری کوه سهند که تبریز ومراغه واوجان لك اطرافنده واقع اولمشدر دوری یکرمی بش فرسنخ مسافه تخمین اولنور قله سی کاهی قاردن خالی اولماز وبر بحیره دخی واردر اصحاب کرامدن اسامه بن شریك مزاری بو طاغده در کوه سیلان غایت یوکسك طاغدر اللی فرسنخ یردن کورینور هر کز باشی قاردن خالی دکلدر دوری اوتوز فرسنخ تخمین اولنور اردبیل وسراه ومشکین انارواز جاق وخیار بو طاغ اطرافنده اتکنه دوشمشدر انهار ومیاه بو اقلیمده بر غدیر کبیر وبر قاج نهر واردر بحیره ٔ ارمیه که تبریز کولی دیرلر تقویمده بحیره ٔ تلا یازیلور صویی غایت اجید را یحنده چانور تعیش اتمز بعضلر انده سك آبی اولور دیرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبه بر مقدار انحراف له یوز اوتوز میل

طولانی برکولدر عرضی نصفی قدر یعنی التمش بش میل تخمین اولنور مراغه اوج فرسنخ
بوندن شرقه و سلماس غربه دوشر قره دن طولی اوچ مرحله قدر مسافه در کمی ایله برکونده
قطع اولنور دوری التی مرحله قدر در تبریزدن اون یدی فرسنخ غربه دوشر بو کولده بر قاچ
خرابه جزیره وار در و سلطنده اولانه سلفده ثلا دیدکلری تقویمده مسطور در بر طاغ در جزیره ده
اوزرنده سنکدن منحوت بر حصار وار ایدی که هلاکو خان خزینه سی انده طور ردی حالا
خرابه در ابن سعید اول حصنی یتمش ایکی درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده تعیین
ایدر بو بحیره یه نیجه انهار اقوب لکن کولك ایاغی بریره چقمز اقالیم مذکورك انهاری
بونلر در نهر اندراب کوه سیلاندن چقوب اردبیله اوغرار انده اردبیلی دیرلر بعده اندرابه
واروب اکا مضاف اولور خواجه علیشاه کوپروسی التندن کچوب نهر اهره قاریشر طولی
تقریبا یکرمی بش فرسنخدر نهر اهر کریوه ارمینان که مغول لسانندن کوکجه بیلدر اول سمت
طاغلرندن چقوب قلعه نوده و اهره اوغرار قریه بیلقانی یکجدکده نهر اندرابه براولور
وایکیسی ارسه دوکلور طولی یکرمی فرسنخ قدر در نهر صافی کوه سهندن چقوب مراغه یه وارد
بعده نهر جفتته قاریشر طولی یکرمی فرسنخ قدر در نهر نفتو کریوه سنناحدودنده طاغلردن
چقوب آب جفت ایله براولور طولی اون بش فرسنخ قدر در نهر جفت جبال کردستانده
سیاه کوهدن چقوب مراغه قربنده نهر صافی ایله براولوب تبریز کولنه اقار طولی
یکرمی فرسنخ قدر در سرد رودبا و پل روددخی دیرلر کوه سهندن چقوب سردوبا و پل
نام یرلره اوغرار و سراو روده قاریشر طولی التی فرسنخ قدر در مرو رود کوه سهندن
چقوب مراغه قربندن کچر کاودوانده نهر جفتته قاریشر طولی سکز فرسنخ قدر در نهر سجد
و کدپوچقدوغی یرده ایکی نهر در صکره براولوب سفید روده دوکلور طولی سکز
فرسنخدر شال رود شال طاغلرندن چقوب بربدق قصرنده سفید روده دوکلور طولی
اولقدر در کرم رود کوه سراودن کرمر ودولایتن کچوب نهر میانجه قاریشر طولی
اون فرسنخ قدر در نهر میانج اوجان طاغلرندن چقوب اوجانی یکجدکدن صکره میانجه
اوغرار و صحراسنده هشترو ده قاریشر طولی یکرمی فرسنخ قدر در هشترود مراغه و اوجان
طاغلرندن چقوب میانج حدودنده نهر میانج ایله براولدقدن صکره سفید روده
قاریشر طولی یکرمی فرسنخ قدر در میانج کوپروسی که اوتوز ایکی کوز عظیم بنادر نهر مزبور
اوزرنده شمس الدین صاحب دیوان بنا ایلمشدر سفید رود ایسه عراق عجمده بش پارمق
طاغلرندن چقوب بو قدر انهار دخی غیری یردن کلوب صولر قارشدقدن صکره
کیلانده بحر خزره دوکلور اقلیم جبل فصلنده ذکر اولنمشدر نهر اندور کوه سهندن چقوب
باغستان تبریزه منتهی اولور طغیاننده فضله سی سراو روده ایله براولوب تبریز کولنه
اقار طولی یدی فرسنخ اولور نهر اوجان کوه سهندن چقوب اوجانی کچر یدی فرسخده
سراو روده قاریشر نهر سراو که نهر سرخاب و سراو رود دخی دیرلر کوه سیلانده

اشكمد طاغلرندن چقوب سرآوه اوغرار وحدود كولوده زمين شورستان وممالحه يه
اوغرامغله شوره اولور و نهراوجانى دخى شوره ايدوب تبريز شمالندن التنده چكروكوله وارر
دوكلور جمله مسافه سى قرق فرسخ قدر در نهر مرند مرند طاغلرندن چقوب غربدن شرقه
آقار بهارده چكدو يرمز مرند شهرينه وارمدن دورت فرسخ قدر زمينده باتوب پنهان
اولدقدن صكره كيرو چقار و مرنده كلور فضله سى خوى صويى ايله براولوب نهر ارسه دوكلور
طولى سكز فرسخ قدر در نهر ارس ايسه اران فصلنده ذكر اولنور بو جمله حمدالله نزهه سنده
مسطور در مسالك آذربيجان تبريزدن غربه ارزن رومه طريق مرند اون بر فرسخ خوى اون
ايكى خ سكمان اباد التى خ بند ماهى اوچ خ ارجيش سكز خ ملاذجرد سكز خ حنوس اون خ
كريوه ٔ اق بند اون بش خ ارض روم التى خ جمله يتمش طقوز فرسخدر كيرو تبريزدن شماله
قره باغه طريق ديه ارميان سكز خ كوچه نيل كريوه سنده در سلفده وزير خواجه سعد الدين
ساوجينك انده بر رباطى وار ايدى و امير نظام الدين يحيى ساوجى دخى بر رباط بنا اتمشدى
اندن شهر آهر التى خ اندن ديه بيلقان سكز خ بو بولده قرو چاى درسنده خواجه تاج الدين
عليشاه بر رباط بنا اتمشدر بيلقاندن رباط اليوان سكز خ اندن بوريد نام قريه التى خ اندن
قره باغ دورت خ كنار ارس كه حد قره باغدر اون فرسخ قره باغدن جنوبه دوشر كيرو تبريزدن
سلطانيه يه طريق سعيد آباد دورت خ شهر اوجان دورت خ ديه سنكل آباد دورت خ ديه
تركان دورت خ مزبور قريه سلفده دير خوان ديرلر بر شهر ايدى اندن ميانه التى خ اندن سرجم التى
خ بونده وزير غياث الدين محمد و برادرى جلال الدين محمد بر رباط بنا ايلمشلر ايدى اندن رباط
سكبا كه وزير تاج الدين عليشاه يايمشدر يدى خ اندن زنجان يدى خ اندن سلطانيه بش خ جمله
قرق اللى فرسخ اولور اما اردبيلدن سلطانيه يه طريق ديه طاشش التى خ ديه سنجيد خلخال
التى خ شهر كاغدكان التى خ ديه يوب سوارى يدى خ زنجان يدى خ سلطانيه بش خ جمله
اوتوز يدى فرسخ اولور كيرو اردبيلدن قره باغه طريق رباط ارشد سكز خ ديه ورلق
سكز خ باجروان دورت خ شهر برزند كه قريه در بو مرحله قبله سنه دوشر كيدر ركن صاغده
قالور اندن محمود آباد سكز خ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبريزدن نخجوان اون ايكى خ و اردبيل
يكرمى بش خ و قزوين يدى منزلدر اردبيلدن دخى يدى كونه وارلور اردبيلدن خونج
يكرمى يدى خ و مراغه اوتوز خ اندن ارميه اوتوز خ و دينور التمش خ و خوانج اون اوچ خ
خويدن نخجوان اوچ مرحله و ارجيش التى مرحله و سلماس يدى خ اندن ارميه اون التى
فرسخدر كيرو تبريزدن مرند ايكى مرحله اندن خوى بر مرحله خويدن نخجوان اوچ مرحله
اندن و بيل اوچ مرحله در مراغه دن دينور اوتوز فرسخ سلماسدن ارميه اون دورت
فرسخ اردبيلدن ميانه يكرمى فرسخ ميانه دن خونه سكز فرسخ خونه دن لوسره اون
فرسخ اندن مراغه اون فرسخ اندن دير خرقان ايكى مرحله اندن تبريز ايكى مرحله اردبيلدن
سپيد رود كوپروسى ايكى مرحله اندن خونه ايكى مرحله اندن زنجان ايكى مرحله در ملوك آذربيجان

شرق
اقلیم
اذربیجان
سفیدرود نام دیگر
قزل اوزن
جبال کردستان
لواء اوشنی
تابع شهرزور
نهر بجد
شال رود
نهر جغتو
نهر تغتو
اولکه
درباز
ناحیهٔ
سیدی
میانه
هشت رود
اردبیل
نهر
اندراب
کوه سیلان
اندراب
اسکمد
کوجه نیل
ارمنیان
اهر
جسر
علی شاه
بیلقان
اوجان
کوه سرخاب
نهر صافی
تبریز
مراغه
اولکهٔ سلندوز
قلعهٔ
قاضی قران
ناحیهٔ اثمر
ارمینی
کوه علیان
ناحیهٔ
شهراباد
بوراد
طاغی
رودشهر
اورمیه
کوه
کسنل
توپراق
قلعه
قلعه
حریر
روشنی
قلعهٔ
میرناصر
قلعهٔ
کوکرجنلك
قریهٔ بط
قلعهٔ
حسنك
سلماس
قزل قلعه
قوتور
اوه‌جك كولی
قره دره
قلعهٔ کوسار
قشلاق دملی
خان ادم
خوی
کوه قنا
مشاوطاغی
مرند
ناحیهٔ
رودبار
بام کدرک
کوزه کنان
هفت چشمه
شبتر
صوفیان
نهر سراو
شوره در
چلو اطه
اشك اطه سی
قیون اطه سی
تبریز کولی
تسوج
شمال
جنوب
غرب

اقالیم مذکورك بعضی یرلری حضرت عمر رضی الله عنه زماننده فتح اولوب انلر حکومتنی عتبه
بن فرقده ویرمشیدی اندن صکره ولید بن عقبه حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه خلافتنده
ارمینیه واذربیجانه غزا ایدوب سابقا عقد اولنان حذیفة بن الیمان صلحی اوزره سکز
یوز بیك درهم خراجه کسدی بعده بنی امیه وآل عباس عامللری ضبطنده اولوب کاه سلجوقیلر
وکاه ملوك خراسان حکمنه کیرمشیدی التیوزاون سکزده جنکیزیان مستولی اولوب
تخریب اتدیلر دولت جنکیزیه هلاکو عراقی الدقدنصکره آذربیجانی دار ملك قلوب
سلسله سندن ابقا واحمد وارغون وکنحیق وبیدو وغازان محمود کاه خراسانده وکاه بونده
اولدیلر غازاندن صکره برادری سلطان محمد خدابنده یدییوز بشده سلطانیه شهرنی
یاپوب دار ملکی تبریزدن سلطانیه یه نقل ایلدی یدییوز اوتوز التیده اوغلی ابو سعید بهادرخان
وفات ایدوب یرینه ارپاخان پکدی لکن مزبور بهادردن صکره دولت زواله یوز طوتوب
یدییوز اللی دورده وارنجه اولادندن یدی کیمسه ملوك طوایف کبی بعض یرلره حکم ایلیوب
طغاتیمور اولادی سکز یوز اون ایکیده منقرض اولدیلر یدییوز تمشیدیده موصل وجزیره
قره قیونلی دن ترکمان بیرام خواجه اولادی قره محمد وقره یوسف ظهور ایدوب آذربیجانه
مستولی اولدیلر قره یوسف اوغلی اسکندر وجهانشاه حکم ایلیوب مزبور جهانشاه تبریزده
بر جامع یاپدی بعده اوغلی حسن علی یرینه کچوب سکز یوز تمشاوجده اوزون حسن
جنکنده بوزولوب دولت انده منقرض اولدی دولت اق قیونلی ترکمان طائفه سنك اق
قیونلی جماعتندن قره ایلوك عثمان تیمور طرفندن دیاربکره والی نصب اولنوب بعده
اوغلی حمزه وبرادرزاده سی جهانکیر واوزون حسن والی اولوب قره قیونلی سلسله سی ایله
جنك وجدالدن خالی اولمدیلر بالآخره اوزون حسن غالب کلوب آذربیجانی اللرندن الدی
سکز یوز سکسن اوچده وفات ایدنجه خراسان وعراقه دخی حکم ایلیوب پادشاه
ایران ابو سعید بن میرانشاه بن تیمور مغرورانه اوزرینه کلوب قره باغده منهزم ومقتول
اولدقدنصکره حسن دراز بلند آوازه اولمشیدی ابو الفتح سلطان محمد خان ایله جنك
ایلیوب بوزلدی بعده اوغلی خلیل ویعقوب یرینه کچوب سلطان یعقوب وفاتندنصکره
برادرلری احمد ومراد والوند ومحمد نزاع اوزره اولمغله شیخ صفی اولادندن شاه اسمعیل فرصت
بولوب ممالکه مستولی اولدی دولت صفویه مقدما اردبیلده ذکر اولنان خاندان صفویه که
شیخ صفی اولادیدر انلردن شیخ جنید بن ابراهیم بن علی بن موسی بن صفی الدین اسحق
ترتیب اوزره اردبیل تکیه سنده وراثتله سجاده ٔ ارشاده کچوب کثرت مرید ایله اشتهار
بولیجق جهانشاه بن قره یوسف که تبریزده پادشاه ایدی شیخ جنیدی اردبیلدن نفی
ایلیوب اول دخی دیاربکره واروب اوزون حسنك همشیره سن الدی اندن شیخ حیدر
تولد ایدوب بونلرك دماغنده اوج سلطنته عروج ایچون خروج سوداسی اولدوغی مقرر
ایدی مریدلرینی قالدروب کرجستانه غزا بهانه سیله کندی اول سمتده شروانشاه اولان

خليل اوكنه كلوب دوكشوب بوزدی جنیدی قتل ایلدی بعده اوغلی حیدر اون ایکی
ترکلی قزل تاج اختراع ایدوب مریدلرینه کیدروب مذهب امامیه اوزره خروج داعیه سیله
اول سمته کتدکده مزبور شروانشاه تبریز حاکمی یعقوبی آکاه ایدوب اول دخی سرعسکر
امیر سلیمانی اوزرینه کوندروب منهزم قلدی ومعرکه ده شیخ حیدر دوشوب اوغلی
شاه اسمعیل کوچك اولمغله قتل اتمیوب اصطخر قلعه سنه قودیلر سکز یوز طقسان
التی ده یعقوب وفات ایدنجه اندن قالوب بعده فرصت بولوب چقدی وطقوز یوز التی سنه سنده
خروج ایدوب اولا شروانشاهی بوزوب قتل اتدی وآذربیجانده جلوس ایدوب مذهب
امامیه یی آشکار قلدی سنیلری قتل واستیصال ایدوب آز زمانده خراسان وعراقی الدی
سلطان سلیم ایله چالدرانده جنك ایدوب بوزولنجه فساددن ال چکمدی صکره اوغلی
شاه طهماسب وانك اوغلی اسمعیل وخدابنده وشاه عباس وصفی وعباس میرزا بوزمانه
کلنجه اول دیارلره مسلط اولوب آیین رفض والحادی اجرا ایلدیلر بو زمان آل عثمان طرفندن
بکلربکی نصب وضبط اولنمشیدی بیك اون ایکی حدودنده مجار سفرلری وجلالی
ظهوری سببیله یکرمی ییل قدر زمان ضبط اولندقدن صکره نیجه جنکلر وحیله لر ایله
شاه عباس مستولی اولوب کیرو الدی حالا اول کروه مکروه ضبطنده در فصل ٣٩ در
اقالیم ازان وموقان وشروان اوتوز طقوزنجی فصل آذربیجانه متصل اولان اقالیم شمالیه ده در
حدودی شرقده آذربیجان وکیلان ودیلم جنوبده حالا وان دیدکلری ارمینیه وکوردستان
غربده ارض روم ایالتی وکرجستان طاغلری شمالده بحر خزرکه شروان دکزی در وطاغستان
ولایتیدر حدود مذکوره اوج مملکتی احاطه ایدر بوی برینه تداخلی جهتندن بر فصلده
ذکر ایلدك اول مملکتلر روان دیدکلری اران وموغان وشروان در اما اران فتح همزه وتشدید
رایله تقویمده اران بن یافث اسمیله تسمیه اولنمشدر دیو تحفه دن نقل ایدر احسن التقاسیمده
الف لام ایله الران یازیلور مجرد استعمالی روان دیمکه وسیله اولدوغن اشعار ایدر اصلنده
کرسیسی کنجه اولان ولایتك اسمی ایدی صکره معروف قلعه یه علم اولدی حمد الله ایدر
اران کنار نهر ارسدن نهر کره وارنجه بین النهرین واقع اولان ولایتك اسمیدر
اویله اولیجق بزاول ولایتده واقع اولان شهرلری ذکر ایدهلم روان سکسن یدی درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد دیدکلری اولکه نك قصبه سی وتختی در زنکی
صویی دیرلر برچای حصاری پاینده غربندن کچر قلعه دوزیرده نهر مو بونه مشرف طپراقدن
بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ایکی قپوسی واردر جنوبی یه دروازهٔ تبریز وشمالی یه
باب شروان دیرلر اطرافی باغ وباغچه در غله ومیوه یرید رحصار مزبورك ایچنده سوقی
وبر جامعی ونهره مشرف سرایی واردر سابقا طقوز یوز طقسان بردهه فرهاد پاشا الوب
عسکر قومشیدی بیك اون دورنده شاه عباس یدی آی محاصر ایله الوب اون ییل صکره محمد
پاشا محاصره اتدی فتح میسر اولمدی بیك قرق بشده سلطان مرادخان واروب یدی کونده
المشیدر

المشید یدونوب کلدکده شاه صفی کیرو استرداد اتدی حالا سرخ سر النده محصول اولایتدر و
کوه ارغی روانده غرب وجنوبه بر مرحله مسافه ده بر جبل عظیمدر که نیجه مرحله
مسافه دن کورینور نصفندن یوقاری دائما قار اورتمش بر مدور طاغ ودوری بر قاچ منزل
مسافه در رواندن شرق وشماله دوشر نهر ارس بونك شرق وشمالندن بحر الشکرد صحراسی
نهر ایله طاغ اراسنه دوشر بر جانبی دخی چالدران اواسیدر اول اجلدن طرف شمالنه
چلدر ایالتی دیرلر کنجه رواندن دورت مرحله شرقه دوزیرده باغلی باغچه لی بر شهردر
نهایت انجیری ومیوه سی چوق اولمغله هواسی وبیه در انجیرین ییں محموم اولور حمد الله ایدر
بونی اسکندر رومی بنا ایدوب قباد بن فیروز یکیلدی سلفده غایت بیوك ومعمور شهر ایدی
ابنیهٔ عالیه اثاری قالمشدر اناری اوزومی وفندغی اعلا اولور صوبی بر یردیکله معروف
بر چای دندر بردع کنجه دن ایکی مرحله غرب وشماله دوشر بر شهر اسلامی در اوتوز
طقوز سال هجری ده بر مرتفع یرده بنا اولندی ترك دیرلر بر یبلاقی واردر لطیف وخوب
علفزار صولی یردر یاز کونی انده کوچرلر نهر کردن چقار ایکی نهر بونی احاطه ایدر
ابن سعید ذکر ایدر بعضلر اندرابه بودر دیدیلر لکن دکلدر بردع قربنده برفند قزار واردر که
غایت لطیف وبی نهایه فندغی اولور بونك فندغی سمرقند فندغندن ایودر وبونده بتن
کستانه غایت خوبدر وبر جنس انجیری اولور که سائر یرلرده اولمازوابریشم محصولی چوقدر
زیرا توت اغاجی وافردر اطرافه کیدر بونك قاطرلری سائر دیار قاطرلرندن فایق اولور معتبردر
حنفیه دن ابوسعید بردعی بو شهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ایله نقش جهان
معربی در نقجوان دخی دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده بر بلده در
اکثر بنالری طوغله دن حاصلی غله وپنبه واوزم ومیوه در خلقی سفید چهره اولوب
حمد الله قولنجه الینجق قلعه سی ومعبر قبان وغیری بوکا تابعدر حقوق دیوانیه سی
یوز اون بش بیك دینار باشقه درو بر تومندر بیلقان سلفده قباد بناسی بر شهر قدیم ایدی
حالا بر قریه قدر در بناسی طوغله دن هواسی کرم حاصلی غله وچلتوك وپنبه وسائر
حبوباتدر بوندن ورثان التی فرسخدر امین احمد ایدر بونك غایت متین حصاری وار ایدی
هلاکو خان آلوب خلقنی قتل وقلعه یی تخریب اتدی صورا قالیمدن نقل ایدر لشکر ایلخانی
بر مدت بونی محاصره ایدوب فتح میسر اولمدی زیرا منجنیق ایله اتاجق سنك کمیاب
ایدی خواجه نصیر طوسی تعلیمی ایله اغاجدن طوپلر یاپوب انجق قورشون ایله
طولدوروب طاش یرینه منجنیق ایله اتدیلر وبو نکله شهره ظفر بولوب الدیلر صکره
امیر تیمور رومدن دونوب واردقده معمور قلمق مراد اتدی میرزا شاهرخ مباشرت
اتمشیدی نهر برلاسی کتورمکه چالشدیلر مانع ظهور ایلدی صکره وجوده کلدی
حالا جاریدر اما موغان که قره باغ اولکه سنی مشتملدر غین وقافله موقان دخی دیرلر
تقویمده موقان بن یافث اسمیله تسمیه اولنمش اسم ولایتدر دیر شروان دکزینك سواحل

جنوبیه سمتنده درارمن وشروان وآذربیجان وبحر خزر ایله محدود ومحصور اولوب عهد اتابکانده
اوچیوز تومن دن زیاده محصول ویردی صکره اوتوز تومن واوچ دینار ایندی کریوهٔ سنك
برسنکدن نهرارس کنارینه وارنجه دربومسافه ده کوه سیلان کوزدن پنهان اولدوغی
یرلرك کیاهی زهرناکدر حیواناتی هلاك ایدر خصوصا بهارده آج حیوان یبه اما کوه
سیلان کورندیکی یرده بوغایله یوقدردیو حمدالله تحریر ایدر اما بعض اهل وقوف تحریرنده
شماخی ونوشهر ومحمودآباد اراسنده برمرحله نوشهر دخی قریب برقصبه اولمق اوزره
یازیلوب کله خال صویی ایچندن بحر دینلمشدر باجروان سلفده موغانك شهری
ایدی حالا برقریه قدر قالمشدر هواسی کرمه مایل صویی حدودنده اولان طاغدن
نازل اولوب محصولی غله یه منحصردر برزند بروسط قصبه درخرابندن صکره معتصم
خلیفه غلامی افشینك معمور قلمشیدی صکره کیرو خراب اولوب برقریه قدر قالدی
هواسی کرمه مایل صویی چشمه لرن دریری محصولدارو منبتدر فیلسواد آل بویه
امراسندن امیرپیله سوار بنا اتمشیدی قصبه ایکن صکره برقریه قدر قالدی صویی
باجوران نهرندن وحاصلی غله در محمودآباد قره باغ ناحیه سنده کاوباری صحراسنده
برقصبه درشل دخی دیرلر نهرکروچیه خال دریا یه دوکلدیکی یرك اراسنده کنار بحرده در
بونده وافر بالق صید اولنور سلطان محمود غازان بنا اتمشیدی قره باغ شروان شرقنده
موغاندن بربلده وناحیه دربرقاح پاره قصبه بوناحیه ده واقع اولمشدر بتلان والقاسیه
انلردندر همشهره بحر کنارینه ایکی فرسنخ قریب یرده واقع اولمشدر سلفده ابرشهر
دیرلردی فردوسی شهنامه ده ع کرین ابرشهره چوفرهاد کرد بجنك از جهان
روشنایی ببرددیدیکی بوشهردر اما شروان کسر شینك معجمه ایله حمدالله قولنجه نهر
کرکنارندن باب الابواب یعنی دمرقپودربند نه وارنجه برولایت اسمیدر خواقین عهدنده
حقوق دیوانیه سی یوز تومن ایدی صکره اون برتومن واوج بیك دینار اندی دارملکی
سکسن یدی درجه طول قرق درجه عرضده یازیلور تقویمده فتح شین ایله باب الابواب
نواحیسنده بربلده در بعضلر ولایت اسمیدر قصبه سی شماخیدر دیدیلر دیو تردد نقل ایدوب
حالا خزر دیمکله معرفدر انی انوشروان بنا ایلمکله تخفیف ایچون انوبی اسقاط ایدوب
شروان دیدکلرینی یازار بوندن صکره دخی بعض اقوال واردر تفصیلی آتی البیان خلالنده
ذکر اولنور هفت اقلیمده امین احمد ایدر شروان زمان سابقده اسم شهرایدی حالا برقاج
شهری مشتمل ولایت اسمیدر باکو وشماخی وارس وباب الابواب وغیری انلردندر
شماخی فتح شین معجمه ایله بلاد شروان دارملکی دریادن برمرحله غربه برمعمور قصبه در
دیو تقویمده مراصد دن نقل ایدر حمدالله ایدر انوشروان بنا سیدر هواسی کرمه مائل
اولوب صخرهٔ موسی وچشمهٔ حیوان انده دردیو یازارلر فقیر ایدر مجمع البحرین بوسمتده
اولمق بعیدر هفت اقلیمده بوشهر ازلغی ایله غایت معمور اولوب سنه ده یکرمی بیك یوك حریر

بیع

بيع وشرا اولنور ميوه سندن اناروسيبى وهندوانه سى لطيفدر ديو يازار شمكور تقويمده ارّان
اعمالندن بردعه يه قريب بر قريه در انده بر غايت مرتفع منار وار در ديو يازار ابن سعيد قولنجه
تفليس شرقيسنده دوشر بعضلر بو شماخيدر ديديلر لكن بو حكم مشابهت اسمندندر قبله حمد الله
قولنجه دربند قربنده قباد بن فيروز بناسيدر ابرشيم وغلات محصولى ايواولور آب وهواسى
لطيفدر بونك مضافاتندن بر دره وار در كه اورته سندن غايت حار بر صو چقار بخارى شعلهٔ
آتش كبى سوزنده در بر قاچ قدم كتدكده بر منفذه كيروب بيره باتار و براوق اتمى يردن كيرو
چقوب اقار غايت لطيف وشيرين صودر فيروزقباد دربند قربنده هواسى خوب
بر قصبه در ديو حمد الله مجمع البلداندن نقل ايدر كشتاسفى صوكارنده كشتاسب بن لهراسب
بناسى بر بيوك شهر وولايتدر نهر كر وارس دن جدوللر آيريلوب بو ديارى سقى ايدر
قريه لرى وافر محصولدار در غله وپرنج ايواولور ميوه سى نادر در خلقى سفيد چهره ولسانلرى
پهلوى اهل جيلان دليدر حقوق ديوانيه سى يوزاون يدى بيك بشيوز دينار اولور تفليس
فتح تايله سكسن اوج درجه طول قرق اوج درجه عرضده بر قلعه وشهر در نهر كر اوزرنده
كرجستان طاغلرينك شرقنده دوشر بر طرفى طاغ و بر طرفى نهر در غله سى ايواولوب ميوه
قسمى آز بولنور شهر مزبورك ايكى قلعه سى واوچ قپوسى وار در كه قپولرى برى برينه
مقابل نهر كر اورته سندن كچر حصار ايكى طرفه دوشمشدر ايكى عظيم صخرهٔ نابته اوزرنده
مابين خيلى تنكدر صونك كچديكى ير اون ذراع تخمين اولنور اسكى كتابلرده بوشهر قصبهٔ
كرجستان يازلمشدر سلفده اهل اسلام فتح اتدكدن صكره بر زمان كورجيلر كيرو الوب
مكرر فتح اولندى حالا شروانه تابعدر بوشهرك خارج شرقيسنده متعدد كرمابه لر يعنى
ايلجيلر وار در لطيف سخونتى معتدل صو لر اقار بر قاچ ينبوعك اوزرنده كاركير قباب
صغيره ايله مغسلر بنا اولنمشدر ابنيهٔ قديمه دندر بوصولرده كبريت رايحه سى اولميوب اغتسالى
خيلى نافعدر عجايب المخلوقاتده امين احمد نقل ايدركه اول چشمه لرك برينه اكر اون بيضه
قونسه طقوزى پخته وبرى غايب اولور باب الابواب باب الحديد دخى يازيلور دمرقپو دربند
ديدكلرى قلعه در سكسن بر بوچق درجه طول قرق ايكى بوچق درجه عرضده بحر خزرك
كنار غربيسنده كوه البرز ديدكلرى كرجستان طاغلرى ايله بحر اراسنده كذركاهى
سد ايچون بنا اولنمش بر حصن متين و بندر مشهوردر خزر وسرير وكركان وطبرستان
وكرج وقيتاقك اسكله سيدر دريا كنارلرى اكثرى خرابه اولوب بر قصبه قدر قالمشدر ذكر
اولنان يرلره كتان بزى وزعفران بوندن كيدر دريا كنارلرى اكثر زعفران زاردر حصن مزبور
نهر كر بحره دوكلدوكى يردن يكرمى بر فرسنخ شماله دوشر محل مزبورك شرقى دريا وغربى
عظيم طاغلر مابين ايكى اوچ ميل مقدارى دوز صحرا اولمغله شمال طرفنده اولان قوم خزر
وترك اول محلدن كچوب جنوب طرفنده واقع اولان شروان وآذربيجان واران اولكه لرينى
غارت ايدرلردى ملوك فرسك انلر له دائما حرب وقتالى اكسك اولميوب نوشروان زمانده

کانجه سووندی نوشروان محل مزبورده حصار بناسنی شرطیله انلرله صلح ایدوب کنار
بحردن یوقاری طاغه چقنجه سور چکوب هر اوچ میل یرده بر در قپو قودی وایچنده
مستحفظان اسکان ایدوب اول قومك یولنی کسدی بعضلر دیرلر بونی اولا اسفندیار بنا
ایلدی صکره تجدید انوشروانکدر دوز یرده ایکی جانبه قپوسی وارانجق ایکی دیواردر
برمدور جبلك اتکنده واقع اولوب اورته سندن بر چشمه اقار صویی لطیفدر بو حصارك
طولی اون بیك بشیوز ذراع وعرضی بشیوز اللی ذراع اولوب یتمش برجی واردر ارتفاعی
سور قسطنطنیه نك قره جانبی قدر عادت اوزره در ودیوارینك داخلی وخارجی سراپا
یونمه طاشدن ایچنده طولی عرضی دورد ذراع عظیم احجار واردر شرقیسی دریا جنوبی واسع
صحرا غربی جبل مزبوردرکه اوزرنده انواع ازهار بتر مروج ذهبده مسعودی ایدر بونك دیواری
ایکی میل قدر بحره کیرمشدر طریق بناسنی بویله بیان ایدرکه اوفورلمش صغر طلوملری
اوزرنده طاشلری حدید ورصاص ایله برکیدوب اندکچه یاپدیلر قعر دریایه واردقده
غواصلر اینوب طلوملری دلدیلر دیوار یرده قرار ایلدی فقیر ایدر بو سوز تصدیق
اولنور قبیلندن دکلدر اکر محل بنا عمیق دکل ایسه بونك امثالی صو ایچنده یاپلن ابنیه قانونی
اوزره قلفانلی صندوقه لر ایچنده بنا اولنور عمیق اولدوغی صورتده اولدخی متعذردر
وصغر طلوملری جائزدرکه ایکی طرفه اوزرنده کزمك مصلحتی ایچون دوشنمش اوله والا
طلوم اوزرنده بنا اولاجق معتاد کلدر امام مسعودی قبول طریقیله سویلمك معقولاتدن
بی بهره اولدوغنه دلالت ایدر اما باب الابواب تسمیه سنك وجهی روض المعطارده بو کونه
یازلمشدرکه بلد منسوب اولدوغی ابواب طاغده اولان شعابك یعنی دره لرك اغزلریدرکه
انك قربنده صحرایه منتهی اولور رباب صول و باب اللان و باب السریر و باب فیلان شاه
وغیری جمله افواه شعابدر شهر مزبور بر طرفنده بنا اولنوب بو قپولرك قپوسی مقامنده
واقع اولمغله باب الابواب دینلدی ارس سین مهمله ومعجمه ایله شماخی دن اوچ مرحله غرب
وشماله نوشروان بناسی کنار نهرده بر قصبه در و نهر اکا منسوبدر هواسی غایت کرم
اولوب عمارتی ازدر مسکن ملوك شروانیان اولان قلعهٔ کلستان بونك ناحیه سنده بر صعب
ومتین مرتفع حصن حصیندر قزل اغاج کر صویی دکزه دوکلدوکی یردن بر مرحله شرقه
کنار بحرده بر شهردر بوندن اردبیله ایکی کونده واریلور نوشهر کر صویی کنارنده شماخی دن
بر مرحله جنوبه بر قصبه در لنکرکان قزل اغاجدن ایکی مرحله شرقه دریا کنارنده اردبیل
طرفندن کلن یارزونام صو دکزه دوکلدوکی یرده بر قصبه در کوری کرجستان حدودنده
نهر کر اوزرنده بر قلعه در لوری بودخی اکا قریب یرده مشهور حصندر باکو سکسن
دورت بوچق طول قرق بوچق عرضده دربنده قریب شماخینك شرق وشمالنده کنار بحرده
شروانك مشهور شهرلرندن هواسی کرمه مائل بر قصبه در اطرافی اون فرسخه قریب
سنکستان اولوب نباتات اثری یوقدر لکن اون قارش قازلسه تراب چقار و بو طاشلرك

بعضیسنی

بعضیسنی اودون یرینه یقارلر بلدهٔ مزبوره ناحیه سنده مضافاتندن بری عملیان درکه
انده بشیوزه قریب قیولر واردر بیاض وسیاه نفط یاغی چقار واول اطرافده زمینی برمقدار
قازوب چوملك وقازان قورلر حرارت ارض طبخ اطعمه ایدر بوجمله هفت اقلیمده مسطوردر
نیاز آباد باکو ایله دمرقپو اراسنده دریا کنارنده برقصبه در رجال بو اقلیمه منسوب اولان
مشاهیردن خاقانی که خاقانی کبیر منوجهره منسوب شاعر مشهور اولوب بشیوز
سکسن ایکی ده وفات اتمشدر وفلکی شاعر ومولانا کمال الدین مسعود که کلام ومنطق
وحکمیاتده فرید عصر ایدی طقوز یوز بشده وفات اتمشدر ومولانا صدر الدین که اوغلی
رومه کلمشدر ومولانا رکن الدین که طبده ید طولی صاحبی ایدی مرآة الشفائی ابو الفتح
سلطان محمد خانه تألیف اتمشدر ومولانا یوسف قره باغی که میرزاجان شاکردیدر
معقولاتده ماهر ایدی بو عصرلره قریب زمانده وفات ایتدی وابو العلاء کنجی شروانده
شاعر مشهوردر وفقهاء شافعیه دن طبقات صاحبی تفلیسی دروقانون الادب صاحبی
دخی اول بلده یه نسبت اولنور انهار بو اقلیمه اوغرایان انهارك اعظمی ایکیدر بری نهر کر
دیدکلری بیوك صودر که قالیقان طاغلرندن چقوب غربدن شرقه اقارلوری واخسقه یه
واروب جنوبندن کچر بعض ثقاتدن مسموعدر که نهر کر منبعی کوله قله سیله قارص
ماببننده واقع اولان جبلده در وکوله یه قریبدر ومنبع مزبور اوزره طاشدن براوکوز صورتی
دوزلوب بعینه منبعك اوزرینه وضع اولنمغله اول صو رتك اغزندن وبورنندن اول
صو کورلیوب چیقر وخیلی شدت ایله اقار اباغی کوله صحراسنه دوکلوب وکوله قرندن
چکلوب کیدر وکوله بوغازینه اوغرار که اکر اول بوغاز اولمسه اول صحرا که اطرافی طاغلر
ایله محاطدر بر کول کبی اولوب بتاقلق اولوردی زمان قدیمده اول بوغازی بو مصلحت
ایچون کسوب واوطاشی تحت ایدوب اول صویه صواق پیدا اتمشلر نهر مزبور بو طاشدن
اوبولمش مجری وبوغازدن کچوب قره اردهان دروندینه وقلعه سی دیبنه اوغرایوب ارجوکه
وخرتوس قلعه سی اوکنه اوغرایوب واخلکلك صویی اول محلده بونهره منصب اولور
وخرتوس زاویهٔ التقافرنده تالور بعده ازبور وبجرك قلعه لری اوکندن کچوب بیکلك چایرنده
اخسقه صوییله جمع اولور وازغور قلعه سی اوکندن وبدره بوغازندن کچوب دریا کبی
اولور وتفلیسه اوغرایوب ایکی عظیم صخرهٔ نابته اراسندن کچر ما بین خیلی تنکدر
وقلعه انلرك اوزرنده در بعده زکم طاغلرینك قنق صویی کلوب بوکا قاریشر جنوبه وشرق
وشماله دونوب شروان ایله آذربیجان اراسنده حد کبی اولور ارانده حمد الله قولنجه ایکی بولنوب
شعبهٔ صغیره سی شمکور نام کوله دوکلوب بیوکی یورت بازارده ارس صویی ایله براولدقدن
صکره شروان دکزینه دوکلور طولی تقریبا ایکیوز فرسخ قدر بر نهر دردکر اولنان
یورت بازار شماخی دن اون فرسخ شرقه دوشر اکا جواد دخی دیرلر قصبه قربی برنیستان
موضعدر اما بعض اهل وقوف روایتنده نهر کر اوچ بلوك اولوب هر بری بریردن دکزه دوکلور

بری رستخال که کردن آیریلور بیوك صو درارسه بر مرحله یردن چقوب شماخی یه اوغرار
شمالندن چقوب کوزکوردوکی یرده دکزه دوکلور اول محلده بر قریه وار در بالق صید اولنور
بری دخی کله خال دررستخالدن صکره کردن ایریلوب موغانه اوغرار شرقه طغری
کیدوب دکزه وارر بری دخی چپه خال درکله خالدن آیریلوب نوشهردن اشاغی شرق طرفنه
کیدر محمودآبادك شمالندن چقوب دکزه دوکلور نهر مزبورك زرقی دیمکله معروف بر معتبر
بالغی چقار و نهر مرور اتدیکی یرلردن بر یره سقی ایله نفعی یوقدر نهر ارس فتح همزه وراء مهمله
ایله بر نهر عظیمدر بیك کول ییلاقندن چقوب پاسین حدودینه اوغرار چوبان کوپروسی
الندن چقوب بایزید قلعه سی برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزدن زنکی صویی چقوب
روانه اوغرار وارسه قاریشر وکیرو مزبور قلعه قربنده قره صو و چقور سعددن ارپه چایی کلوب
قاریشر مجموعی شرقه طوغری ارغی طاغی دبندن دونوب الشکرددن نخجوان اوکنه وارر
و چولها کوپروسی التندن چقوب قرجه طاغ و قلعهٔ قهقهه برابرنده کنجه و قبان صویی
دخی لاحق اولور مجموعی کوپری التندن چقوب محمودآباددن کر صوینك بربلوکی دخی بوکا
دوکلوب جسر جواد التندن کچر نهر ارس بازنام بر محلده یوکسك یردن اوچوب التندن
یول کچر شاهراه عظیمدر و محل مزبور قربنده نهر کر ایله جمع اولوب دریا کبی اولور کشتاسفی
حدودنده بحر خزره دوکلور بو نهرك اوغرادوغی یرلره سقی ایله نفعی عامدر طولی تقریبا
یوزاللی فرسخ قدر در و قرآنده مذکور اولان اصحاب رس بونك اوزرنده ساکن بر قوم ایدی دیو
روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردر که بر کیمسه پیاده بو نهردن کچسه بلندن اشاغیسی
صویه کیرمش اولسه عسیر الوضع زن حاملك ارقسنه باصسه سهولتله طغوره وبعض
کتبده رشته علتنه مبتلا اولان پیاده کچسه اول علتدن نجاة بوله دیو یازار فقیر ایدر
روان سفری اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مرادخان ایله نهر مزبوردن مرور واقع اولدی
انهارك قلتی زماننده کچددن صو اکره چقوب توانا صو لاقلردن بربی صو کوتوروب کیدرکن
پادشاه کامکار الینی طوتوب غرقدن کوجله نجاة بولدی رشته علتندن نجاة مکر علیلاء
پیاده کچرکن اخرته کتمسیله میسر اوله والا منبعندن اشاغی چوبان کوپروسنی کچدکدن
صکره هر یردن کچلمز مکر باشندن کچه کله خاصه نك اثری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول
و مشهور صودر ارمینیه اقلیمنك حدیدر قیسیدر خواجه حافظ بو نهری مدح ایدوب
دیمشدر ع ای صبا کر بکذری بر ساحل رود ارس بوسه زن بر خاك ان وادی و مسکین کن نفس
نهر سمور کرجستان طاغلرندن چقوب طاغستان صولری دخی بوکا کلوب دمور قپو ایله نیازآباد
ناحیه سی اراسنده بحر خزره دوکلور سریع السیر و عسیر العبور نهر در مجرا آسنده صابون
کبی طین و تیغ ماندی احجار وار در نهر کوسفند قیون صویی دیرلر دمر قپودن دورت
مرحله شرق و شماله دوشر شمخال طاغلرندن چقوب بحر خزره دوکلور بودخی صعب
المرور و شدید الجریاندر لکن چوق یردن کچیلور نهر صولح طاغستان غربیسندن

چقوب

چقوب بحر خزره اقار جریانی غایت بطوء اوزره اولوب کوجله سجیلور عرضی یارم اوق
اتمی واردر دیو عاشق مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر برازدو اردبیل سمتندن کلوب
مشرق وشماله اقار لنکرکنان نام شهرك جنوبندن چقوب شرق طرفنده دکزه دوکلور
جبال بو اقلیمك طاغلرندن مشهور اولان کوه البرز درکه دمرقپو غربنه دوشر ونیجه طاغلر
یه کامتصل اولوب ترکستاندن حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیك فرسخدن زیاده در
دیرلر بو سببدن بعض لاف وکذاف اربابی انی کوه قاف صیارلر جبل مز بورك طرف
غربی کرجستانه متصلدر اول طاغلره الترى دیرلر ارض رومی چکدکدن صکره جبل
قالیقلا دیرلر انطاکیه ومصیصه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محلرده شام ایله
روم بیننی فصل ایدر حمص ودمشق میانه واردقده جبل لبنان دیرلر وسط مکه ومدینه ده
جبل عرج دیرلر بونلر محللرنده مسطوردر کوه البرزك شرقیسی جبال اران وآذربیجانه
متصل اولورانلره جبل قیتق دیرلر حدود کیلانه ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان
دیرلر حدود عراقه واردقده جبل رکوده وطرفك دیرلر وبو طاغلرده امم کثیره ساکن اولور
کوه مزبورك شمالنده قیتق دیرلر برجنس قوم اولور جنوبیسی مانند دیوارکو یا که تیشه
ایله یونلمشدر وبو جبالك عرضی اون مرحله قدر واردر بعضیلر دیرلر اوته طرفه دمرقپودن
غیری مسلك یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالك اثبات ایدوب اکبری جبالك
وسطنده درانده دخی باب اللان آدلو برسور متین بنا اولنمشدر بو طاغلره اهل شروان
دربند وغیری دمرقپو طاغلری دیرلر اما بحر شروان که تقویمده بحر خزر واطلسده
ماره غاسپیوم یازیلور صدر کتابده کرچه اجمالا ذکر اولنمشدر لکن بو اقلیمده اضافتی
جهتندن برکونه تفصیل لابأسدر بحر مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی
بر بحره اتصالی یوق قره دکز قدر بردریادر حد غربیسی اطلس رسمی اوزره سکسن بش
درجه طولده وحد شرقیسی یوز بش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بوچق درجه
عرضده وحد شمالیسی قرق یدی بوچق عرضده اولوب جمله مسافهٔ طولی یکرمی درجه
ومسافهٔ عرضی بش درجه قدردر هر طرفندن اکا بودکلو بیوك صولر دوکلوب مضمحل
اولورکیدر اول اجلدن ظاهر بینلر دیرلرکه بونك قعر زمینده قره دکزه منفذی واردر
اکا اقار حتی برکشکل دوشوب انده چقدی دیو شاهد زور ایله بو دعوای کاذبه یی اثبات
اتمك استرلر اما ال ویرمز وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولیجق بو مقوله تزریقاتله
جهلدن ناشی اوهامی دفع تدارکنه حاجت قالمازنتکه اوایل کتابده بو خصوصه متعلق
بیان مرور ایلدی اعاده یه محتاج دکلز بحر مذکورك سواحلی غربده دمرقپودن شروان
اولکه سنده نیاز آباد وقلعهٔ باکو بعده جنوبده موغان اولکه سندن قراباغ حدودنده نهر
کروارس مصبی اولان بندماهی بعده شرقه طغری کیلان اولکه سندن یومن وماسوله وشهر
دشت ولنکرون ورودسر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران

وطاهان وسرمید انکه اندن سواحل شمالیه بیابان وقیق طاغلری دیدکلری سیاه کوهدر
قوم خزر اول سمتلرده ساکن اولور ونهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبی اولان هشتدن
کانجه آملدن سمنده یدی مرحله بیابان در سمنددن شروان دورت مرحله شنلکی ازدر بو بحرک
مدوجزری یوقدر صویی غلیظ وتیره اولوب بحر قلزم وعمان کبی صافی دکلدر دبندن
بیاض طاشلرکورنمز ولؤلؤ ومرجان کبی بر متاع چقماز اما ایچنده حیوانات بحریه دن نیجه
عظیم الجثه بالقلر وسائر غریب هیکل جانورلر اولور وایچنده التی یدی خرده جزیره لر واردر
اکثرنده سیاه وبیاض نفط حاصل اولور برندن غیری مسکونه دکلدر بری دکرمی طیندن
طاغ کبید راوزرندن دریایه صولر اقار بری اورمانلق واوتلی اطه درلکن ییلان کثرتندن
خرابه اولوب قابل سکنی دکلدر وبری دخی کوه سیاه دیدکلری جزیره درکه غایت
بیوکدر اقار صولری واغاجلری وافر لکن خرابه دروبری دخی سواحل غربیه یه قریب
اوتلو صولو جزیره در انده بعض حیوانات قورلر بسلنور مسالک ممالک شروان وازان
وسواحل بحر خزر موقاندن بوتیریز جنوبیه اون مرحله باب الابواب ایکی مرحله مصب
نهر کر غرب وشماله اون التی فرسخ اندن دمرقپو یکرمی بر فرسخدر کنجه دن بردعه
ایکی مرحله اندن شماخی اون دورت فرسخ وتفلیس قرق اوج فرسخ وبردعه دن ورتان
یدی فرسخ مسافه درآبسکوندن نواحی خزر اوچیوز فرسخ مسافه دراندن دهستان
التی مرحله درآملدن سمند سکز مرحله وسرحد برطاس یکرمی مرحله مملکت سریر
اوچ مرحله در وآملدن بولغار بیاباندن بر آیلق مسافه درا کردریادن کیدیلور سه ایکی
آیده واریلور کیر وبردعدن ورتان یدی فرسخ اندن بیلقان یدی فرسخ اندن برزند یدی
فرسخ اندن اردبیل اون بش فرسخ وبردعه دن برزند اون یدی فرسخدر اندن کر صویی چوب
شماخی وشروانه اوچر فرسخ وشرواندن لایجان ایکی مرحله اندن میمون کوپروسی
چکیلوب دربنده وارنجه یکرمی فرسخ کنجه دن شمکور دورت فرسخ اندن شهر خیار اون
بر فرسخ اندن قلعهٔ ابرکندمان اون فرسخ اندن تفلیس اون ایکی فرسخ اندن مرس
اون ایکی فرسخ اندن دومیش اون ایکی فرسخ اندن کلکون اون التی فرسخ اندن دبیل
اون التی فرسخدر شماخیدن ارس غرب وشماله اوچ مرحله وباکو ایکی مرحله وکردن
آیریلان نهر رستمخال بر مرحله وبحر شرقه بر مرحله ونوشهر بر مرحله دردمرقپودن
اردرخان یدی سکز مرحله وشماخیدن مواغان بر مرحله موغاندن محمودآباد ونوشهر
بر مرحله نوشهر قزل اغاج دریادن ایکی مرحله قره دن اوچ مرحله قزل اغاجدن
اردبیل ایکی مرحله در احوال ملوک شروان واران روض المعطارده مسطور اولدوغی
اوزره حضرت عمر خلافتنده سردار اهل اسلام سراقه بن عمرو آذربیجانی فتح ایدوب
شروان سمتنی محافظه یه بکیر بن عبداللهی کوندرمشیدی عبدالرحمن بنی ربیعه یی
مقدمة الجیش قلوب کندی دخی اول سمته توجه ایلدی اول زمان ملوک فرس
اولادندن

اولادندن شهریارنام کیمسه شروانه حکم ایدردی عبد الرحمن وبکر شروان قربنه واردقده شهریار امانله کلوب بن برنیجه ادیان مختلفه اصحابی اعدانک سرحدنده سزک طرفکزدن مستأمن اولوب سد سدید اولایم ولایت سزک اولسون دیو طاعت ایدوب جزیه یه راضی اولدی انلردخی سراقه یه عرض ایدیلر سراقه معقول کوروب حضرت عمره عرض واعلام ایلدکده تجویز بیورديلر صکره بنی امیه عصرنده مسلمه بن عبد الملک بو دیارلره غزا ایدوب خلقی اسلامه کلدیلر بهرام چوبین نسلندن محمد بن یزید شروان ودمر قپو والیسی اولوب برآیاق قدر مسافه یه حکم ایدردی هجرتک یوزسکسن سنه سنده طائفهٔ خزر دمر قپویی الوب اهل اسلامی بوزدی یوزقرق بیک قدر مسلم اول معرکه ده شهید اولدی اسلامده مثلی سبق اتمدک وقعه ظهور ایلدی ابو حامد ایدر مسلمه باب الابواب وطبرستانی الدقدن صکره هشام بن عبد الملک اول دیاره وارمشیدی کیدر اولدقده والیٔ مملکت اندن رجا ایلدی که ولایتده براثر قویه هشام قابجنی ویروب محراب کبی برطاش اوزرینه دیکوب محل مرتفعده قودیلر نیجه زمان خلق انی زیارت ایدردی غرابت بونده درکه زیارت ایدنلر زمان شتاده الوان مختلفه دن نه کیمسه منع اولنمیوب صیفده البته بیاض کیرلر برغیری لونله وارسه لر اول سنه مطر عظیم اولوب میوه لری افساد ایدردی وقحط اولوردی تجربه اتدیلر آل عباس عصرنده بودیارلره که ارمینیه واذربیجان عاملری حکم ایلیوب آل جنکیز نوبتنده انلر طرفندن ضبط اولنوردی صکره سلاطین شروان ظهور ایلدی قاضی بیضاوی نظام التواریخده انلری بهرام چوبین نسلندن وارد شیر بابکان اولادندن اولمق اوزره یازوب قاضی احمد غفاری جهان آراده نوشروان ذریتندن قلدی وسلسلهٔ نسبی بو اسلوب اوزره ترتیب اتدی ابو المظفر منوجهر بن کسران بن کاوس بن شهریار بن کرشاسف بن افریدون بن فرامرز بن سالار بن زید بن جون بن مرزبان بن هرمز بن انوشروان مزبور منوجهر دن صکره اولادندن اون ایکی نفر شروانده حکومت اتدیلر بو ترتیب اوزره فرخزاد بن منوجهر وکشتاسب که کشتاسفی دیدکلری براکا منسوبدر بعده اوغلی فرامرز وانک اوغلی فرخ زاد بعده اعقابندن کیقباد که عدل ایله مشهور ایدی انک اوغلی کاوس یدی یوز تمش دورتده وفات اتدی اوغلی هوشنک اون ییل سوروب وفاتندن صکره سلطنت شیخ ابراهیم بن سلطان محمده انتقال اتدی مزبور تیمور ایله معرکه لرده بله اولوب سکز یوز یکرمی ده وفات اتدی اوغلی سلطان خلیل یرینه کچوب اسمی تاریخ جلوس واقع اولدی سکز یوز التمش یدی یه وارنجه سوروب شروانشاه پادشاه اولدی انک دخی اسمی تاریخ دوشوب طقوز یوز التی ده شاه اسمعیل قدری ایله شهید اولدی بعده اوغلی بهرام بک وبریلدن صکره برادری غازی بک بریلدن صکره برادری شیخ ابراهیم که شیخ شاه دیرلر یرینه کچوب شاه طهماس ایله مدارا اتدی طقوز یوز طقوزده وفات ایدوب اوغلی سلطان خلیل جلوس ایلدی طقوز یوز قرق

بشنده شاه طهماس شروانه مستولی اولوب مزبوری قتل ایلدی وشروانیان دولتی انده
منقرض اولوب بعد زمان کورخدابنده عصرنده دولت علیه سردارلری واروب ضبط
ایلدیلر قره مصطفی پاشا وعثمان پاشا وفرهاد پاشا بیلك حدودینه کلنجه قزلباشلر ایله
انده نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اتمشلر ایدی صکره جلالیلر ظهوری اثناسنده
شاه عباس فرصت بولوب بیك اون بش حدودنده روان وآذربیجان وشروانی ضبط
ایلدی حالا اول طرفه متعلقدر اما اتابکان ایلدکز که ارانه حکم ایلدیلر بونلرك اولی
شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان مسعود سلجوقی یه خدمت ایدردی
کیده رك برامیر نامدار اولوب بشیوز قرقده بلاد اران حکومتی و یرلدی کرجستانه غزا ایدوب
غالب کلدی بشیوز التمش سکزده کچوب اوغلی محمد جهان پهلوان قایم مقامی تبریزی
الدی اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره یری برادری قزل ارسلانه
دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده سی ابوبکر یرینه
کچوب بشیوز طقسان دورنده انی دخی قتل اتدیلر نوبت برادری مظفر الدین اوزبکه
دکوب النجق قلعه سنده ایکن التیوز یکرمی ایکیده جلال الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی
اولوب الدی مزبور وفات ایدوب دولته انده انقراض کلدی فصل ٤٠ در مملکت طاغستان
وکرجستان وغیری قرقنجی فصل بحر خزز شمالنده وشروانك غربنده وشمالنده اولان
آسیادن باقی بلاد وصحار اوکوهسار ذکرنده در اما طاغستان که تقویم البلدانده
سریر اللان اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربده چرکس بلادی جنوبده
کرجستان شرقده شروان دکزی وشمالده بلاد خزز اولوب طولا وعرضا اون مرحله
قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله طاغستان دیرلر دار ملکی قویموق نام
قصبه وقلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر ارا سنده یر یر معمور قریه لر وناحیه لر اولوب
اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلر در ایچلرنده مستقل حاکملری وار در بیك قرق سکز
حدودنده محمود خان نجه کیدرکن استانبوله کلوب سلطان مرادخان ایله ملاقات اتمشیدی
اوغلی قورتماز اللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری چلندر خان حاکم اولدی
حالا بودیار حکومتی اکا مسلمدر تقویمده ایدر بودیاره انکچون سریر دیرلر که بعض اکاسره
کندی اقرباسندن برینی انده حاکم نصب ایلیوب سریر قودی واول اطرافده اولان
اقوامه غلبه ایچون اکا استقلال تام ویروب پادشاه مثال سریره کچردی وبودیارك
اهلی اخلاط دربعنی هر ملتدن اجناس مختلفه قاریشقدر طاغلری قیتق دیدکلری
جبل السنه متصل اولور وقیتق براولکه درکه قاعده مملکتی کونجی نام شهر در وقلعه
قریشدرکونجی عظیم قصبه معموره ومشهوره در علماسی وصلحاسی چوقدر علمایه
غایت رغبت ورعایت ایدرلر تم خو کورجستان سمتنه دوشر بر معتبر شهردر طاغستان
حکامی النده درلر اندرا ری دخی طاغستان شهرلرندن بو شهردر روس طرفنه دوشر
شروان

شروان وكنجه سمتلرينه قريب بعض مواضع طاغستانده قصبهٔ نخود بر عظيم قصبه كبى
قريه دركه بعض طاغستان حكامى اطرافى مقر بدر جماس بودخى شروانده قبا سمتنده
طاغستان ذيلنده بر قريهٔ عظيمه دركه نخوددن يكرو باشنه واريلور و جماس وقبا ودمر
قپويه واريلور يكى دهنه نخوددن بر مرحله كنجه يولى اوزره بر قريهٔ معروفه در اولودهنه
كنجه يولندن خلاف سمتنده يكى دهنه دن ايكى ميل مسافه ده بر قريه در اولودهنه دن
جماس ايكى قوناق اندن قبا ايكى منزلدر قبادن دمرقپو بر منزلدر يول بونده بحر خزر كنارينه
اوغرايوب نهر سموره عبور اولنور دربا بر خراب محلدر نقل اولنور كه تيمورك يوريش هفت ساله ده
كوه البرزك جانب شماليسنك اجناس كفار اللرندن فتح ايدوب الدوغى قلاع ومواضعك
مشهورلرندن قلعهٔ كولا وطاوس البرز سكانندن بر طائفه النده ايدى انلرك مسكنلرى بلند
وصعب المسالك كوهلر اوزرنده نيجه قلعه لر ايدى طاوس قلعه ده بر كوه رفيعك اوچنجى
طبقه سنده واقع اولمشيدى كه ارتفاع بر تير پرتابدن يعنى بر اوق اتمى مقدارندن زياده
ايدى بو قلعه نك فتحى هيچ متصور دكل ايكن تيمور عسكرندن نكر بت قومنه كه صعب المسالك
يرلرده يورومك انلرك شانى ايدى امر ايدوب نردبانلر ايله طبقهٔ اولى يه صعود اتديلر
ونردبانلرى چكوب اندن بر طبقه يه دخى چقوب منوال سابق اوزره طبقهٔ ثالثه ده كوه
مزبوره صعود ايتديلر كه قلعه اول كمرك التنده ايدى پس نيجه سى نردبانلردن ونيجه سى
ميانلرينه طنابلر باغليوب وبر اوجنى بالاى كوه ده بر كدوب اوزرينه صالنمغله واصلى
طوردقلرى يردن تيغ وتير ايله اهل قلعه ايله جنك اتمكله خواه ناخواه قلعه يى فتح اتديلر اهل
قلعه نيجه سنى سنك وتير ايله قتل اتديلر امابر بلوك دخى بوكار خطرناكه شروع ايدوب
بو منوال اوزره فتح اولندى بو حواليده فراوان بال اولور كه كوهستانده بيابانى زنبورلر وافر
اولمغله اول جبالده تيمور عسكرينى اغنا ايده جك بال بولندى لاحقه طرخو كورجستان سمتنه
دوشر بر معتبر شهردر طاغستان حاكمى النده در مولانا محمد بن عبد الرحيم التركشى نقل
ايدر قميوق قراسنده بر قريه نك داخل مسجدنده بر كول واردر سنه ده صوبى ايكى كره
طشره يه آتيلور بريسى شمس حمل برجنه حلول ايلدوكى وقت وبريسى ميزانه دخول
ايلدوكى وقتده واغربى بودر كه صو مرتفع اولدوغى وقتده اصلا كمسه كورمز حتى چوق كمسه
بكلديلر كه اتماسنى كورملر ميسر اولمدى ودخى اول سمتلرده قبا كوينده بر كول واردر كه صوبى
ربيعده وخريفده معتدلدر وشتاده حاردر اما صيفده غايت بارد اولور بر مرتبه كه طوكار حتى
اول سمتك اهاليسى انك بوزندن حما وامراض حارهٔ محرقه يه استعمال ايدرلر اندراى بودخى
طاغستان شهرلرندن بر شهردر كه روس طرفنه دوشر تركك باب الابواب خارجنده اژدرهان
يولى اوزره بحر خزر ساحلنه قريب محلده مسقوه تابع بر قلعه در اوج طرخو ايله ترك اراسنده
بردل اوزرنده ساحل بحرده مسقو چارى طرفدن ١١٣٥ حدودنده محدث بر قلعه در جبل قيتق
فتح قافله وتابله بر جبل واسعدر طولا وعرضا يكرمى مرحله قدر مسافه طوتر اقار صولرى و

واورمانلغی واقردر ساحل بحر خزرده دمر قپودن جهت غرب وجنوبه ممتد اولور اول
محلده اکا کوه البرز دیرلر نتکه مرو رایلدی اطلسده آلبس نامیله یازیلان طاغلر بوکا
اشتقاقده قریبدر وبو طاغلره جبل السن انکیچون دیرلرکه بونده نیجه دل سویلر اقوام مختلفه
وملل شتی ساکن اولورانلرك برجنسنه قیتق دیرلر مسکنلری جبل مربور شمالنده در
جبل مزبورك جنوبی اکثر بوکسك کسمه قیالر شکلنده در اول سمتلرنده لکزی دیرلر برجنس
طائفه ساکن اولور ملحقات من کتاب بکر افندی بو سمتده طبسران دیرلر قرق بیك خانه لو کوی
برقلعه در باشقه حاکمی واردر وبونده برکول واردرکه اول کولك یاننده بر ولی مزاری واردر واول
کولك صوبی کاهیجه سوت کبی بیاض اقر ومنجمد اولوب قیمق کبی کورینور رودخی بوجانبده
برغـــارده برقلج واردر اول سمتك خلقی دیرلرکه اهل اسلامدن بو سمتی فتح ایدن مسلمنك
قلیجیدر دیرلر اول سمتك خلقی بهار فصلنده اول غاره عظیم خیرات وصدقات کوتوردلر اول
قلیجی زیارت ایدرلر ومجددا برقین بیارلر وقینی مغاره یه کوتوررکن برصاع قدر اریه بیله کوتروب
کیدرکن اول اریه یی یره صچارلر چاق قلیجی اول یکی قینه ایچنه قویوب بعده دونرلر غریب بودرکه
اول صاچدقلری اریه دن بردانه سی یرده بولنماز دیکر لاحقه در بیان مملکت چرکس بو ولایت
تامان بوغازندن قره دکز ساحلنه قریب محله ممتددر چاق طاغستانه منتیدر جنوبنده
ابازه ولایتی قره دکز ساحلنه ممتددر چاق مکریل ولایتنه منتهیدر و بوچرکس اون برقبقدر
وقبقدن مراد بك دیمکدر و بونلرك بعضیسی مسلم وبعضیسی کافردر و بوطائفه نك آیین
وارکانلری باشقه در لکن بعض آیینلری یهوده موافقدر حتی دیرلرکه بونلر بنی اسرائیلدن
اوج سبط بو سمته کلمشلردر و بو سمتده ساکن اولمشلردر وچرکس وابازه اول اوج سبطدن
منتشر اولمشلر و بوچرکسك ایند اقبقلری تمان وتمرك وجغا کادر بونلر حر بیدرحتا نا که بوجانا
صغیر بوندوق حاتوقای بولق خای بسته نی قبر طای بونلر مسلمدر و بوطائفه بغدای
اکلو قره قاشلو خالدار وحسن وجمالیله بدیدار وصاحب عقل غلماندر و بوطائفه بری برینی
چالوب بازرکانه صتـــارلر اناسی وباباسی اوغلنی صاتمدقدن صکره بازرکانده کورسه
ارتق الله مزمایینلرنده عادت بویله در وسنه ده بکلرینه ویرکولری اسیردر بری برینی
چالوب بکلرینه ویررلر دخی اول اسیرلری اسیرجیلره صتارلر و بوطائفه نك زاهدلرینه داقوق
دیرلر بونلر اصلا طاوق یمزلر و براغاج کدا سمنه قودش دیرلر اول اغاجه طپارلر و بونلر ده
برطائفه یه اخوخ دیرلر کوه اخوخده اولورلر و برطائفه یه مهسنی دیرلر ازاق سمتنه قریب
اولورلر لاحقه در بیان ولایت ابازه بونلر قره دکز ساحلنده چرکس جنوبنده اولورلر
و بوطائفه نك دخی آیین وعادتلری باشقه در وابند احدلری صوچه لیماننددن چاق قودر
ایرماغنه وارنجه درکه اول سمته سخوم دیرلر بوطائفه نك بکلری بردلباز سمیله مسمی درمثلا اچوپا
یکی صغوق صو بکی کداندمه مااللوجه کلیساد یرلر بر کلیسا واردر بو کلیسا غایت معتبردر
یری جمتابکی بکی بکی دخی قاغردربندی بوچنده لرارقلوپچیلر قامش اوشغان ماماي قیـــا

صو

صو باشلری بکلری اوصاف سخوم قره دکزك کنارنده وشرقیسنده در بوبلده نك خلقی
اهل اسلامدر آبازانك ابتدا حدودنده در طرابزوندن اوچ مرحله درشمالنده تپنتا
ولایتی وکاوبای طائفه سی والان طائفه سی اولور انجاس اصلنده برجنسك اسمی
اولوب اول جنسه فی زماننا ممالك اسلامیه ده آبازادیدکلری قره اژدهان سکانندن در
بوشهر قره دکز ساحلی اوزره برجبلده در که بحره داخل برخور اوزره در وانجاس شماله میل
ایله شرقی سخوم اوزره در وآبازا قربنده طائفه لازکی اولور وبونلرك قربنده طائفه
لوندکه قلعهٔ کرم وبرمعتبر قلعه لری زکم قلعهٔ سید رمنازل کفه دن چاق دمور قپویه وارنجه
کفه دن کرج بوغازینه عرضی یکرمی میلدر اندن طمانه کچیلور واندن طمان قلعه سی
اندن قوبان شهرینه بش مرحله بعده مکر پل ولایتنه که بوطائفه نك یانلرنده براندازه استار
وبراسکی طون کولمك برهمیان اقچه دن ارتوقدر وبوطائفه غایت ایله خرسزدر بعده
هیهات صحراسنه یکرمی کون صوکارینه بعده اندن اوبلوب بش کون برکه ودر یاچه
صولردن ایچه رك بش دپه بعده ترك نهرینه بش منزل بوصوکارنده اورمانلر واردر که
اغاجلری اوج فلکه سر چکمش موزوندر بعده قبرطای نام محله که آنده ترك صویی واق
صو اوستنه کوپراویله کچیلور بعده قانلو سونج صویی بعده قیون صویی بعده شمخال ولایتنه
اندن دورت مرحله اینجه صویه اندن برمرحله دمورقپودر تذییل الطابع بوندن اقدم دیار
عجمده اختلال ظهور ایدوب طاغستان خلقی شروانه مستولی ودار ملك شروان اولان
شماخی شهرینی ضبط ایدوب عجم شاهلرینه عصیانی اظهار وجانب شرقدن اغوانیان
ظهور ایدوب پای تخت شاهان صفویان اولان اصفهانه وصول وظفر بولملریله بناء
دولت شاهان باد صرصر اختلا فیله تزلزله واروب مشرف انهدام وقرین زوال
اولمش ایکن مسقو چاری دخی نیجه مدتدن برو مترصد فرصت اولوب کوه البرزده وداخل
وخارج دامنلرنده مجتمع ومتوطن اقوام عدیده واجناس کثیرهٔ متنوعه هنوز برکمسنه نك
محکومی اولوب ضبط وتصرفنه کیرمامش طوایف طائعه اولوب واول جانبك
حدودی تمییز وتفریقنه دخی بروقتده طرف دولت علیه دن تقید واهتمام اولنمیوب
طاغستان وچراکسه یرلری مختل الحدود اچق یرلر اولمغله چار مرقوم اول یرلره
استیلا سوداسیله باخصوص عمدهٔ مرامی ومافی الضمیری اولان ممالك کرجستانه
بر تقریبله وضع یدو برطریقله تسخیر وقلوب کرجیانی طرفنه تألیف وجرهوا سیله
جانب شروانه قصد ودربند شروانی حیله ایله اخذ وضبط ایلدوکی خبر موحش سامعه
تخدیش دولت علیه رجالنی ایقاظ ایدوب عقلای عاقبت بین ووکلای دور اندیش
اولانلرك رأی رزین اصابت قرینلری مقتضا سنجه بو بابده وقوعی محتمل فسادی سد
سدید ایله سد وطریقنی عقد قوی ایله بند ایلمك اهم مهام دولتدن عد اولنمغله ذکرسی
ممالك کورجستان اولان تفلیس قلعه سنك طرف دولتدن فتح وتسخیرنده مسارعت

وشروان اولكه سنك دارملكى اولان شماخى شهرينه دخى طرف دولتدن حاكم نصب
اولنوب اول طرفلرك خلقنه نوعا استمالت ويريلوب حسن تدبيرله اطاعته جلب واول
مملكتلر ممالك دولت عليه يه ملحق ومنضم اولمغله مسقوجاريننك سوء قصدينى اجرا
طريقلرى اول جانبده مسدود اولدى وقره دكز احوالى تفتيش وتجسس اولنوب احتياطا
بعض سواحلده قلعه لر بنا اولنمق مناسب كورلدى باخصوص فاش قلعه سى بنا اولنوب
اول محلدن تفليسه يول اچلمق ايله دونما ايله فاشه كيدن مهمات اقصر طريق واسهل
وجه اوزره تفليسه نقل وشروان وطاغستانه وقت حاجتده امداد واعانت اميسر
اولدوغندن بعض ارباب وقوف خبرويرمريله دولت عليه معمارلرندن خنيره جى محمد اغا
بيك يوز اوتوز بش تاريخنده اول طرفلك كشفنه مأمور اولوب دردولنه كوندردوكى
كشف كاغدلرينك مآلى بو محلده ثبت سلك سطور قلندى بحر سياهده ابازا قيسنده كورجى
مكريلندن ايريلان توپراقده حاليا رستم بكك قرداشى اوغلى يوركينك ضبطنده اولان
سخوم قلعه سى كشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر قلعه ديوارى دائرا مادار بيك ايكيوز
اون ذراعدر دريا طرفنده اولان ديوارلرى ايكيوز اللى ذراعى منهدم اولوب صوايچنده قالمشدر
قره طرفنده ايكيوز ذراع ديوارى موجود انجق خندقى چاتلقدر قصورى يدى يوز التمش
ذراعى خاكيله يكسان اولوب اوزرنده كوهى اغاجلر بتمشدر وقلعه نك باطى طرفى سازلو
باتاقدر قبله طرفنده طاتلو كول واردر ايچى آيتلنوب اغزى اچيلورسه فرقطه لر قشلار
وكوللك اچق اولان صولرينك درنلكى برقولاچدر وقلعه نك اوكنده اولان دكز اچق
يردر ليمان دكلدر كششلمه وقبله ولدوس بو اوچ روزكار ايچنه اوغرار تيمورقوتيله يازك ياته
بلور وبعده دونما ايچون ليمان دكلدر بوذكر اولنان روزكارلردن غيرى ابازه قيليرى بالجمله
اميندر قلعه يه برچيرك ساعت يردن برچاى كلوب ممكندر اوكونى قيابوب قلعه ديوارينه
قريب اولان كوله طاتلو رايسه دخى اعلى اولور وقلعه نك اطرافى دوزيردر يلدز طرفنده اوچ
چيرك ساعت مسافه طاغلر واردر اغاج وكراسته هر محللرنده مباحدر اخر كرچ وسائر طاش
وقوم ارسلان كراى وانا پيه پلنقه لرنده موجوددر سخومه اوچ ساعت مسافه درعربه ايله
دريا كنارينه چكيلوب سفينه لرايله سخومه نقل اولنور بخاران وبجوان وعرابه ابازه ده
اصلا يوقدر طربزون ايالتنده كونيه سنجاغنده بالطچى وهمنشين ناحيه سنده طاشچى
كرچچى بولنور سخومه قريب اولان انقره قلعه سى بنا اولندقده بجان داديان مكريل خانى
كلوب عربه خدمتنده بولنمشدر اوصاف صوجق بحر سياهده اولان صوجق وكلنجك
ليمانلرى كركى كبى كشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر صوجق ليمانى اغزى قريم
طرفندن نهايتنه وارنجه اون اوچ ميلدر وچركس طرفندن نهايتنه دك اون طقوز ميلدر
وليمانك بوغازى بش ميلدر قريم طرفنده اولان بورنده كششلمه روزكارينه قرشو ايكى ميل
صيغدر ليمان مزبورك ديبى پاك قومدر وجوانب اربعه سنده اولان طاغلرده طاتلى صو

قينقلرى

قینقلری مباحدر وکراسته دخی بولنور طپراغی وهواسی لطیفدر وعتیق قلعه لرك
بناسندن اثری یوقدر و یقیننده حواله سی وار در وقریم طرفنده اولان لیمان اغزندن
بشنجی میل محلی دوز میداندر حواله سی یوقدر بنا یاپمغه مناسبدر لیمان مزبورك بجه
صیاهده مثلی یوقدر کلنجك لیمانی ایله ماینی طقوز میلدر کلنجك لیمانك اغزی ایکی میلدر
ونهایتی بش میلدر اوفق دونمه قشلر اما کرجستان بحر شروان ایله قره دکز اراسنده
واقع اولان یکرمی مرحله قدر مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر حدودی شرقده دمرقپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارض روم ایالتلری غربده قره دکز شمالده ابازه
وطاغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت برنیچه اولکه یه تقسیم اولنور هر برینك
مستقل حاکملری واردر جمله خلقی کورجی طائفه سی ونصارادر بنلره در بلاد اسلامه متصل
یرلری مخلوط اصناف مختلفه در انلره جنجاوات دیرلر آچق باش وددیان ومکربل وغیری
اجناس که جمله سنه کورجی دیرلر هر برینك باشقه حاکمی واولکه سی واردر اوالرمده مکربل
مذموم دنی طائفه در مسکنلری قره دکز کارینه دوشر آچق باش وددیان خالص
کورجی اعتبار اولنور زکم فتح زاو کاف صغیره ایله تفلیس سمتنده براولکه در سابقا حاکمی
طهمورث ایدی حالا رستم حکم ایدر کرجستان خانلرینك بیوکیدر آچق باش اورته یرده
براولکه در اطرافی زکم ودمرقپو وطاغستان ودادیان دوشر دادیان قره دکز کارینه
قریب ابازه ایله سنور داش براولکه اولوب انلرك حاکمی ابازه ایله هر بارجنك اوزره در بر جانبی
فاش صوینه وارر مکربل قره دکز کارنده فاش صویی بحره دوکلدوکی یرده بر ناحیه در
حدودی کونیه یه متصل اولور دکر اولنان ولایتلره نیچه قلاع وبقاع واردر که تفصیلی
کتب فنده مذکوردر کلدرانجق تواریخده ظفر بولنان اجمال اوزره نقل اولندوغی مرتبه یوقدر
سلطان سلیمان خان طقوز یوزللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه
اتدکده وزیر احمد پاشایی کورجستانه کوندروب عسکر اسلام ایله واروب فتح اتدیکی
قلعه لر بونلردر برکان باروسی اوجه پیوسته بر متین قلعه در صاحبی وافر عسکره قادر
اولمغله جنك ایدوب بوزلدی حصاری فتح اولندی کورمك بر متین حصار در پناك
بودخی بر حصن حصین وکرجیلرك زیارتکاهیدر وبوناك و صماغار واخا بر د حصاردر
اول زمان النمش ایدی مجاح وامراخور تورتومه قریب ایکی قلعه در تورتوم ارض رومدن
دورت مرحله یرده بر کوچك حصاردر سنه مزبوره شعبانده النددی اخچه قلعه
اول حوالیده بر حصن متیندر سنك مرتفع اوزرنده بنا اولنمش کرجستانك کلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اشکصور وکانخیص ونبکور وازور بر صعب قلعه در
اصحابی تسلیم ایندیلر بونکرك کرجستانك قلاع عظیمه سندندر اول زمان فتح اولندی
یوانه درسی کرجستانك بر معمور ولایتیدر بنده وتورتوم وکانخیص ده بر سنجق یکی نصب
اولندی قلعه ئولاه بر صعب دردر بونك دخی فتحنده چوق زحمت چکلمشدر ریاسته

البرزده بر موضعدرکه بغایت صعب یوللری واردر مساکن قرم شمس بر ناحیه در نیچه قلاعی وار
یوللری بو مرتبه صعبدرکه سوار و پیاده کیدهمز نیچه یرلرده سو رونه سو رونه وغلطان غلطان
کتمکه محتاجدر حتی تیمورکندی اوبله اتمشدر و حصار نا کو و حصار میکا و حصار دیرکاو فتح
اولنوب یره برابر هدم اولندی اشکوجه بر قلعه در اهالیسی کفار ایدی فتح اولندی بعده ترکس
قلعه سی النوب یر ایله برابر قلندی اهالیسی بعض بلند کوهلر کمرنده واقع غارلره و شکافلره تحصن
ایدوب مغاره لر برابرینه حصار یاپیلر و خندق قلردن جنك ایدوب مغارهده اولانلره غالب کلمکله
جمله سی فتح اولندی مملکت کورل کورجستانك غرب و شمال طرفنه دوشر بر اولکه در باشقه
حاکمی واردر طقوز یوز طقسان یدیده غازی کرای خان واروب اول مملکتدن غارت و تخریب
اتدیکی قلعه لر بونلردر قلعهٔ براسلو قلعهٔ ویندوسه قلعهٔ کرامنه که یونیه نك حصاری ایدی قلعهٔ
بورلسمکه برو یوده لقدرکار یجدوقه لقدر قلعهٔ الواد دار ملك کورلدر بونلردن غیری غارت اولنان
بلادك اسملری بونلردر پلاچه کوپسار بیقواولا نوخلفك سنیا اوبلاوچه مرثیور قسطنطین
کراسلو بازالی کوبین یانبول شوئبار قوش کرمان ازبارانش شلوزبیجه یاشلو کرامنزحورثا و تسه
مناچین دلاجترجه بولاسکیرو جوز بوسو رشر اوکه هوراودك صانتاوزنکو قامنس اسقله
ترنبول قالنوسکه کولنسه بود یوراویج بازلاودسه سنائین حالیج تورچین رحانین برزن قامنکه
زلوجو زلوسکه کلی نان بو رسنکه باوار او شاهورده لوقائین که بونلرك احوالی معلوم دکلدر
جبل الکزی قره دکز شرقنده و کوه البرز غربنده ممتد طاغلردر بوکا کرجستان طاغلری دخی
دیرلر انده امم کثیره اولور دیرلرکه یتمش ایکی دل ایله تکلم ایدرلر یعنی طوایف مختلفه نك
کثرتندن عبارتدر بو طاغلر ارض روم طاغلرینه متصل اولور کرجستان بیاننده بوندن زیاده یه
ظفر میسر اولمدی لاحقه مترجم جغرافیا ابو بکر بن بهرام الدمشقینك بعض عبارتی
بو محلده الحاق اولندی فصل در بیان ایالت قارص الحدود شرق جنوب روان و چلدر شمال
اخسخه غرب ارض روم بو ایالت التی سنجاقدر قارص دار الملك اردهان کوچك خوجوان
زاروشان قاغزمان کچوان دخی ملحق قاغزماندر بو ولایت کورجیدندر اهل اسلام فتح
ایتدکدن صکره تکرار کورجی مستولی اولوب بعده تیمورلنك متین قلعه سی که قارصدر
خراب ایتمشلردر بعده آل عثمان یوسمتی فتح ایتدکدن صکره سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر قره مصطفی پاشا بو سمته کلدکده قارص قلعه سنی بر سور و مسجد و حمام و خندق ایله
احیا ایلدی قدیمدن نیچه مساجدی و مزارات متبرکه سی واردر جمله دن شیخ ابو الحسن الخرقانی
بونده در بر زمان تیمورلنك محاصره ایدوب المغه قادر اولمیوب اولوقت فیروز بخت نام
برکمسنه نك النده ایدی بالآخره امان ایله الوب خراب ایتمشدر حالا مخصوص قولی واردر
ایکی جبل اراسنده واقعدر قربندن نهر ارس پکر فصل در بیان اردهان ارض رومك جانب
شرق شمالیسنده در بینهما بش مرحله در مختصر سوری و قلعه سی و حوالیسی میشه زاردر
اکثر اشجاری کوکندر دانه سی بیوك دکل اما طعم آخری واردر فصل در بیان قاغزمان

قارص

قارص ایله پاسین ماییننده کوه دیبننده مقابلنده بر کوه دخی واردر و اول ایکی کوه اراسی دربند
قاغزماندن نهر ارس اول ایکی کوه وادیسندن و قاغزمان قربندن مرور ایدر و قاغزماندن غرب
جانبنده چوبان کوپروسی نهر ارس اوزرنده در و قاغزمان قربنده اوچ کلیسا دیرلر بر موضعده
ارمنیلرك معتبر کلیساسی واردر بو کلیسایه چوق کشیلر اولور سنه ده بهار موسمنده
انواع چچکلر جمع ایدرلر چچکلری بر کبیر قزغان ایچنه قورلر واوزرینه صو طولدررلر و بر قاچ
قلیجه‌لر ایله اغزینی اورتورلر قرق کون قدر اول چچکلری دائما بر معهود شی مابینلرنده
اوقورلر اول قرق کون ایچنده کلیسانك حرارتندن اول صو قینار عینیله نبیذ کبی
اولور بعده صاف اولدقده اول چچك صوینی الورلر و مثقالنی بر التونه صتارلر بو صویی
میتلرینك یوزلرینه و کوزلرینه واغزلرینه و بورنلرینه سوررلر و بویله اعتقاد ایدرلر که
کوکدن ملکلر کلوب بو صویی قینانمشلر و بر صو دخی اخمار کلیساسنده چقار که بو ایکی
یردن غیری یرده چقمز بو آدملر ایکی فرقه در بری اخمار منسوب بری اول اچ کلیسایه
منسوبدر و بو سمتك باش طاغنه صوغانلو ییلاسی دیرلر و قبله شرق جبل آغریدر طاغ
اشاغیسی بر عظیم اورماندر یوقاروسنه اصلا کیمسه چقمز اول مرتبه یوکسکدرکه بولتدن
یوقارودر قارصدن روانه وارنجه کچدیرلری اول قره خان کوینك یولنده شعنه کچیدی
شوره کل اوکنده قلعه کچیدی قوشا ونیك کچدی کرکمز کچیدی اغزی آچق کچیدی
قاکلو کچیدی قره باغدن بکرن کچیدی بو کچدلرك جمله‌سی قاره صونك اوزرنده اولوب دخی
اول سمتده مالین ایچه قلعه سر مدلر مردو غیری فصل در بیان اخسخه نام دیگر اخسقا
کورجستان حدودنه داخلدر مقدما چلدر ایالتیدر چلدر جنکلرده خراب اولمغله
اخسقایه الحاق ایدوب مستقل بر ایالت ایتمشلر الحدود شرق قارص جنوب چلدر
غرب جبال کورجستان شمال تفلیس و سنجاقلری بونلردر اجاره اردنوج اردهان بزرك
اردهان کوچك سوکه تابع اولتی پنتکرك اوجاقلقدر پنك پوستخو تاوسکر چلدر
بجرك خرتوس شوشات اوجاقلقدر کوله لوانه اوجاقلقدر ماجخیل نصف لوانه
اوجاقلقدر ممروان اخل کلك ترالت بو ایالت التی یوز اللی التی قلجدر وطقسان یدی
زعامت بشیوز اللی طقوز تذکره‌لو دخی تذکره‌سز تیمار درجبه‌لولر ایله بیك ییوز نفر
اولور اوصاف اخسخه حالا تخت ولایتدر بو ولایت طوایف کورجی حکامندن غزه
اوغلو منوچهرك ولایتی و بطریق الارث مقرر حکومتی ایدی سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر مصطفی پاشا طرف سلطان مراد خاندن فتح شروان ایله مأمور اولدقده بو طرفده
بر قاچ معتبر که اسلامه کلمش ایدی اوجاقلق طریقی ایله ولایت موروثنه کندویه
عنایت اولنمشیدی بعده قزلباش الوب صکره سلطان مراد خان بن احمد خان سنه
بیك قرق بشده وزیر کنعان پاشایه بر مقدار عسکر ویروب اخسخه یی یکرمی اوچ
کون محاصره دن صکره صلح ایله قلعه یی تسلیم ایتدیلر اول حوالیده التی قدر قلعه دخی

فتح اولنمش ایدی جمله سی اوجاقلق اولمق اوزره سفر پاشایه ویرلمش ایدی حالا اول دودمان
اربابی انلرك تصرفنده در نیچه جوامع وحمامات ومدارس وخانات یاپمشلردر اول حوالیده نیچه
قدیم مزارات واردرکه اهالیٔ ولایت انلره اسکی مسلمانلر مزاراتی دیرلر وشهر اخسخه
لوری ایله کوری اراسنده دوشمشدر وقارصك شرقیسنده در ولوری قارص ایله اخسقا
اراسنده شرقدن میل ایله ایچروجه دوشمشدر وکوری شمالندن چوب تفلیسه واندن
نهر کبیر لوری صحراسنی تجاوز ایدوب اخسخه نك کنار جنوبیسندن کچر وهمان جنوبی
وشرقیسنده لوری قلعه سی شمالنه اوغرایوب اندن تفلیسه کیدر اخسخه نك وآب
مذکورك جنوبیسی بر رقبا اولکه سیدرکه بو نهر ایله نهر تیه وی وسطنده واقع اولمشدر ازغور
بدره بوغازینك بر طرفنده بوغازك اغزنده کرصوبی اوزرنده بر یوکسك قیا اوزره بر قلعه درکه
عثمانیانه تابعدر بینه بوغازده بدره قلعه سی قزلباشکدر اخل کلك اق قلعه معناسنده کورجی
لغتی در ارض رومك جانب شرق وشمالنده وکورینك جانب غرب وجنوبیسنده در وکوری
ایله اخل کلك مابینی بش مرحله در واخل کلك بر صحرای واسعه ده ایکی دن اورتاسنده بر تل
عظیم اوزره بر حصندر وبودره لرك بریسنده ماء قلیل جاریدر وارداندن تفلیسه کیدن
طریق اوزره در مقدما کرسی ولایتدر سرحد اولمغله خراب اولمشدر هواسی سرددر
محصولی غله ومیوه در اردنوج نیچه مناره بویی بر مرتفع کوه سنك اوزره طاشدن اویولمش
راهی بردر نصفنه دك یوکلو حیوان چقوب بعده پیاده آدم هزار زحمت ایله صعود ایدر
قلعه یه مشرف بر کوه دخی واردر ایکی جبلك اراسی بر عظیم دره در بر طرفنده دخی بر بست
قله واردر وکوه طرفنده اولان دیوار خدا یپیك صهریجی واردر وسط قلعه ده بر عظیم
صهریج نحت اولنمش من بعد محذور کلمز ودامن کوهده اهل قصبه وسوق ومحلات واقع
اولمشدر سفر پاشانك جامع ومدرسه وحمامی واردر تتمه در بقیهٔ احوال سکان دشت
شمالی بقراج هفت اقلیمده مذکور اولدوغی اوزره اصلی ترك بر طائفه در خلقتك ریش
وسبلتی یعنی صقالی وبیغی یوقدر دیارلری بر آیلق یولدر بونلر حاشا حضرت علی الوهیتنی
زعم ایدرلر یحیی بن زید اولادندن بر پادشاهلری واردر علامتی ریش درازدر رعایانك
هر نسنه سندن ده یك خراج الور واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی ترکدن بر قومدر
کیماس وکیماس دخی دیرلر بونلرك دیاری بر آیلق مسافه دن زیاده اولوب چوغی پوست
حیوانات کیرلر وعلم یه یی خوب بلورلر التون کومش انلرده وافردر الماس دخی اولور بونلرك
پادشاهی یوقدر ارالرنده سکسن یاشنی کچن پیر ومرشد اولور واکا عبادت ایدرلر وبونلر
حیوان اتی یمزلر وبو دیارده بر بحر اولورکه صویه قونسه البته باران ایترو بونده بر حفره
واردرکه بر قارش قدر صو یی طوررا ندن نقدر عسکر ایچسه وفا ایدر اکسلمز تغرغر بونلر
دخی اتراکدن بر طائفه در زمینلری خیرخیردن کیماکه وخزلجیه وبولغاره پیوسته اولور
جرلیجکه قالاج طائفه سیدر تغرغر وخیرخیر اورته سنده شمالده در سقلاب اردینه دوشر

خیرخیر برقومدر جایگاهی تغرغر وکیماك ایله بحر محیط وزمین خزلجیه ارا سیدر
صقلاب سین وصاد ایله ترکدن برطائفه در زمینلری اوزون وعریض ایکی آیلق
یولدر بونلردن غیری روس طائفه سنی دخی بومقامده بله یازارلر لکن اول طائفه نك
اکثر مسکنی اوروپا حدنده داخل اولمغله بزانلری مسقو فصلندن صکره یه تأخیر ایلدق
وبوذکر اولنان طوایفك بعضی ترکستان فصلنده وبعضی ختای فصلنده استطراد طریقیله
یازلمغله نوعا تکرار کورندوکی لابأسدر بومقامه کلنجه آسیا قسمنك شرق وشمال احوالی
بیان اولنوب اول سمتلر تفصیل اوزره نیجه فصوله یازلدی بوندن صکره اوروپا وافریقیا
قسمنه متصل اولان طرف غربیسنده ممالك محروسهٔ عثمانیه حدودندن بیانه شروع
ایدوب برقاج فصلده دخی بقیهٔ قسمی تحریر واول سمتلرده واقع اولان ایالتلری برر فصلده
بیان ایدرز ان شاالله تعالی اول ایالتلر وان وچلدر وارض روم ودیار بکر وحلب وشام
وبغداد وبصره وشهرزول ورقه ومرعش وسیواس وانا طولی وطربزون وقارص
ایالتلریدر فصل ١٤ در اقالیم ارمینیه قرق برنجی فصل اقالیم عرفیه‌دن ارمینیه بیاننده در
حدود بواقلیمك حدنده اختلاف واردر تقویمده کسر همزه ویاء مخففه ایله ضبط
اولنوب لباب‌دن فتح همزه وتشدید یا نقلندن صکره تحدیدنی آذربیجانه حواله ایدوب
انده دیمشدرکه آذربایکان واران وارمینیه اوچ اقالیم عظیمدرکه بری برینه تداخل ایدوب باشقه
تحدید وتصویر عسیر اولدوغندن ارباب فن اوچنی بر یردن تحریر اتدیلر مقامات شارحی
مشرنشی ایدر ارمینیه اوچ قسمدر بری دبیل وقالیقلا وخلاط وشمیساط بری بردعه وبیلقان
وبری نخجوان حمدالله ایدر ارمن ولایتی ایکی قسمدر صغری وکبری وارمینیهٔ صغری
ایرانده داخل دکلدر ارمینیه کبری نك شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربنده در
بلاد سیس وترسوس وقبرس انك معظم بلادیدر ارمینیهٔ کبری ایران حدنده داخل
اولوب تومان اخلاط دیمکله مشهوردر حدودی ارمینیهٔ صغری وروم ودیاربکر
وکردستان واذربایجان واراته پیوسته اولور طولی ارزن الرومدن سلماسه عرضی اراندن
اقصای ولایت خلاطه منتهی دار درملکی خلاط اولوب وحقوق دیوانیه سی زمان
سابقده ایکیوز تومنه قریب ایدی صکره اوتوزطقوز تومنه اندی فقیر ایدر بوتقدیرجه
ارمینیهٔ کبری حالا وان وقارص وارض روم ایالتلرندن عبارت وارمینیهٔ صغری آدنه
ومرعش ایالتندن کنایت اولور بعض تواریخده مسطوردرکه سلفده ارمینیه پای تختی
اخلاط ایدی دولتلری منقرض اولمغله خلقی رعیت اولدیلر ترسوس ومصیصه
طاغلدیلر حالا کرسی مملکتلری سیسدر جد قدیملری ارمن بن لیطی بن یونانه منسوب
اولوب انجار وکرج وسباسته وسادریه وصبار قبایلی بونلردن بولنوب صکره جمله سی
تنصر اتدیلر حالا اول قومك بقایاسی ذکر اولنان ممالکده جمله ترسا واهل ذمتدر
تقویم البلدانده ابلستان وآدنه وارجیش واذربیجان وبدلیس وبردعه وبیلقان وتفلیس

واخلاط ودبيل ودوين وسلطانيه وسيس وطرسوس وملاطيه ووان ووسطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمينيه بلادندن يازيلوب ذكر اولنان بلاد ايالت مذكوره
حدودنده متفرق واقع اولمغله بومقامده بزمالك المؤيده تقليد اتميوب صاحب نزهه تحريری
اوزره ارمينيهٔ كبرى دن عبارت اولان وان ايالتى ذكرى ايله قناعت ايلدك ارمينيهٔ صغرى
ديدوكى مرعش وكبرى ده داخل اولان ارض روم وقارص بررفصلده مستقل بيان اولنمغله
انلره اتباع بولنمدى حالا عصرمز اصطلاحى اوزره طرح وتقسيم بواسلوبى اقتضا ايلمشدر
ايالت وان طرف شرقده سرحد ممالك عثمانيه برمملكتدر حدوى شرقده آذربيجان ديدكلرى
تبريز اولكه سى جنوبده كردستان وسلطانيه نواحيسى شمالده جلدر وقارص ايالتلرى غربده
ديار بكر ايالتى ايله محدوددر سنجقلرى اون اوچ وبر حكومت كه حاكمى ملكيت اوزره تصرف
ايدر مجموعى بونلردر ١ وان پاشا سنجاغى ودارملكدر ٢ عادلجواز ٣ ارجيش ٤ موش ٥
باركيرى ٦ كاركار ٧ كسانى ٨ اسبارد ٩ اغاكيس ١٠ اكراد بنى قطوددر ١١ قلعهٔ بايزيد
١٢ بردع ١٣ اوه جك بوتحرير عينى على افنديكدر اما قوجه نشانجى طبقاتده بواسلوب اوزره
تعداد ايدر وسطان خيزان حكارى مكس سيروى القاق سلماس دنبلى استون
بوخصوصده مرور ايام ايله تبديل وتغيير واقع اولوب اختلاف كورينور امور اعتباريه دن
اولمغله هر عصرده تقسيم ممالك قرارداده اولميوب قسمته خلل كلمك مقرردر سائر ايالتلر
اقسامى وسنجقلرى واولكه لر حدودى بوكا كوره در بوخصوصده تحقيق طمع اولنميه پس
بومقامده بزكتب فنده مسطور اولان بلادى نقل وايالت مذكوره سنجقلرى احوالنى
مهما امكن بيان ايدرز وان سكسن اوج بوچق درجه طول او توزيدى درجه عرضده دوز
صحراده بحيرهٔ ارجيش طرف شرقيسنده بربلدهٔ مشهوره وحصن حصيندر طقوزيوز قرق
سنه سنده سلطان سليمان خان عراقين سفرينه توجه ايدوب حلبده ايكن وزير اعظم ابراهيم
پاشا مقدم وارد قره شاه عجم طرفندن ضبط اولنور كن خلقى اطاعت وتسليم ايلدبلرع الذى
حصار وانى سليمان شاهمز تاريخ فتحيدر قلعه سى تجديد اولنوب مستقل ايالت قلندى
شهرمز بورك ايچ وطيش حصارى واردر ايچ حصارى شهرك طرف غربيسنده يوكسك
كسمه قيا اوزرنده بر طرفى شهر وواروش بر طرفى خارج حصن متيندر طرف شرقيسى كه
شهر جانبى در حصار كبى كسمه قيا وطرف خارجى صحرايه اينربا ير اولمغله ير بر ايكى قات
متين برجلر ودبوارلر ياپلمشدر حصن خارجى دوز يرده معتاد اوزره طاش قلعه چويلوب
اوچ قپو قونمشدر شرقى تبريز قپوسى وجنوبى اسكله قپوسيدر شرق وجنوبى باغ باغچه
اولوب شهر وحصار كولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لكن حصاردن كوله
يول واردر محاصره اثناسنده كمى اشلر جمله بيوت ومحلات بكلربكى سرايى چارشى بازار
وحمام وجامع داخل سورده در خسرو پاشانك بر جامع لطيف ومدرسه وتربه بنا ايليوب
اوقاف قودى بو بنا طقوزيوز يتمش بش رجبنده تمام اولوب نماز قلندى وطقوزيوز
اللى

اللی سکزده رستم پاشادخی انده برحمام بنا اتمشیدی دزدار وحصاراری ونوبتجی یکیچریلو
ایچ حصارده اولوب بیك بشیوز نفرقدر قول اغالری ایله وبکلربکی اتباعی ایله طشره
حصارده تمکن ایدرلر اسکله سنه ارجیش واخلاط وعادالجوازدن کمیلر کلور کیدر اطرافنده
طاغلر نصف فرسخ قدر یردر قلعهٔ وانی تیمورکرکان الدقده کیوان بکرفت تاریخ
واقع اولمشدر امراء عظامندن بریسینه هدمنی سپارش اتمشیدی جمله وجهله جد وجهد
بلیغدن صکره بالکلیه هدمنه امکان اولما مغله واول قلعهٔ کردون اساسك کوه ماندی
اولان احجار ابنیه سنی برطرف ایتمکه مجال بولنمامغله بعض محدث برج وباروبدنلرینی تخریب
ایله اکتفا اولندی قلعه نك اول مقوله تخریب متانتنه ذره قدر خلل ویرمدی همان
بوخصوصده فهم اولنمق کرکدرکه حصار وان نه رتبه ده استواردر بارکیری وان
شمالنده وارجیشدن شرقه اراسی سکز فرسخ بربلدهٔ صغیره وسنجقدر قلعه سی خرابه ایدی
سلطان سلیمان خان تجدید اتدی بونکله ارجیش اراسنده حیدر باغی نام برقریه واردر
التی آیده واررحیدر باغنه دیوانکله ضرب مثل ایدرلر ارجیش فتح همزه وکسر جیم ایله
واندن ایکی مرحله غرب وشمال کول شمالنده برقصبه وقلعه وسنجقدر دوزیرده واقع
اولوب اطرافی باغچه وجوزاغاجلریدر رحمه الله ایدر بونك حصارنی خواجه تاج الدین
علیشاه وزیر بنا اتمشیدی حاصلی غله وپنبه در حقوق دیوانیه سی التمش دورت بیك
دینار ایدی محکم قلعه سی وحصاراری واردر بحیرهٔ ارجیش غربدن شرقه برمقدار
جنوبه انحرافله برطولانی کولدر اکثر یرندن قرشوسی کورینور مسافهٔ دوری التمش
فرسخ وطعمی برمقدار تلخ وشوردر یلده برکون طریخ دیرلر برنوع لطیف مقوی بالغی
چقار اطرافه کوتوررلر وان بوغدیرك کنار شرقیسنه دوشر بعده کنار شمالیسندن بند ماهی
کچیلوب ارجیشه بعده عادالجوازه واخلاطه واریلور اخمار مزبور کولك کنار جنوبیسنه
قریب برکوچك جزیره ده برقلعه در سلفده بحیره اکا نسبتله مشهور ایدی وسطانه
براوق آتمی یرده واندن اوچ دورت ساعتلك مسافه در کرمابه ارجیش قربنده دیادین
نام موضعده برالیجه واردر برآسیاب ادار ایدر بیکارك اطرافندن فسقیه مثال چقار وبرعین
حاره دخی واردرکه قزان کبی قینار اقار کیرو قربندن آب حیات کبی برلطیف صو چقار
عادالجواز ارجیشدن ایکی مرحله غربه کول کنارنده یوقاری بایره چقوب برنیچه قله لرینی
صو باصوب کول ایچنده قالمشدر قصبه کوله مشرف یوکسك یرده بنا اولنوب جمله
سور ایچنه التمشدر کول قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده یازلمش کورلدی لفظ مزبور
هات الجوزدن غلط اوله اخلاط تقویمده کسر خا ایله یازیلوب اولی همزه اولدوغنه
دخی اشارت قلنمشدر حالا استعمال همزه ایله در عادالجوازدن برمرحله غربه دوزیرده
باغلی باغچه لی هواسی معتدل میوه سی وافر قصبه در دپه اوزرنده برقلعه سی واردر
میو شرف ایدر شهر مزبور قدیم البنا اولوب بعض اوقاتده ارمن پادشاهلرینك دارملکی

قالمشدر جمله‌دن انوشروان زماننده عمی جاماسب انده اوتوروب ایالتنه حکم ایدردی
هواسی غایت لطیف باغلری چوق میوه‌سی آبداردر هر قسمدن خصوصا قایسی والماسی
نازك اولور وبردانه سیب یوزدرهم چکر سیب اخلاطی آذربیجانده مشهوردر سلفده بعض
فترتلرده شهر مزبور خراب اولمشدر اولا التیوز یکرمی التی ده سلطان جلال الدین
خوارزمشاه قهر وغلبه ایله سلجوقلردن الوب تخریب اتدی صکره لشکر مغول خراب اتدیلر
التیوز قرق دورتده زلزلهٔ عظیمه‌دن اکثر بنالری ییقلدی طقوزیوز اللی بشده شاه طهماسب
الوب قلعه‌سنی خاکه برابر ایلدی سلطان سلیمان خان شهر قدیمی بر طرف قلوب کول کنارنده
بر حصار بنا اتدیلر لکن حصار قدیم ویران اولوب جدیدی اول مرتبه شنلك یوزین کورمدی
بونك قربندن صولر اقوب کوله دوکلور کول قصبه‌دن بر مقدار بعید دوشمشدر بو شهردن سلفده
نیجه فضلا ظهور ایلدی انلردن تلخیص جامع صاحبی محمد بن ملکداد فقه‌ده کتاب مزبور
بر متن متیندر وسید حسین که علوم ظاهره وباطنه‌ده سرامد ایدی خصوصا جفر
جامعده مشاهیر دهردن اولوب جنکیز خروجنی علم مزبور دلالتی ایله تحقیقدن صکره
ظهورندن اول اون ایکی بیك قدرخانه توابع ولواحقی ایله کوچوب مصرده قرار ایلدی
حالا مزاری انده‌در ومحله سنه محلهٔ اخلاطیان دیرلر بری دخی مولانا محیی الدین که خواجه
نصیر مراغه رصد بناءنی دخی کتورمشیدی کوه سیبان خلاط قبله سنده بر جبل
عظیمدر چوق سکانی واردر قله سی هرکز قاردن خالی اولمیوب اللی فرسخ مسافه‌دن کورینور
دوری اللی فرسخدر وواسع علفزاری واردر دیوزهه‌ده تحریر ایدرلکن اکر بو جبلدن مراد
کوه ارغی ایسه روان قربنده خلاف سمتنده‌در تاتوان اخلاطدن بر مرحله غربه بر قریهٔ
کبیره‌در کول بونده نهایت بولور بدلیس تاتواندن بر مرحله غربه‌در ایچنده سکسن بر بوچق
طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده بر محکم قلعه وقصبه‌در دره‌دن بر نهر اقوب بیوت
ومحلات صونك ایکی طرفنده واقع اولمشدر اورته سندن کوپری ایله کچیلور مدخل
ومخرجی تنك وصعب المسالك یر اولمغله حصاری اولرینی احاطه ایلمشدر میر شرف خان
بدلیسی تاریخنده بدلیس احوالنی تفصیل ایدوب دیمشدرکه شهر مزبوری اسکندر آثارندن
اولوب کندی غلاملرندن برینك اسمی ایله تسمیه اولنمشدر عراق وبابلدن رومه کیدرکن
اوغرادوغی یرلرك آب وهواسنی ودجله یه دوکلن صولرك خفتنی امتحان ایدردی بدلیس
صوینی دوکلدوکی یره کلوب صوینی غایت لطیف وخفیف بولوب صو کناریله کیده‌رك
اول محله کلدیلرکه کسور صوینی ایله جوی رباط بری برینه قارشدی هر برینی امتحان
ایدوب کسور صوینی لطیف بولوب کسور صوینك باشنه واروب منبع آب بر مقام سبز
وکوهسار لطیف یر کوروب اسکندر برقاچ کون انده اکلندی حالا اول مقامه خیمه کاه
اسکندر دیرلر بعده اول کذرکاهده بر شهر ومتین قلعه بناسنی فرمان ایلدی که بنم کبی
بر پادشاه تسخیرندن عاجز اوله دیمك بدلیس نام غلام چشمهٔ مزبوره ایکی فرسخ یرده

كسور چايى ايله رباط اراسنده برحصار متين بنا ايلديكه الى الآن اول كذركاهه سد سديد در
چونكه قلعهٔ بدليس مثلث الشكل واقع اولمشدر هربار اضطراب وانقلابدن خالى دكلدر
حتى اسكندر ايراندن دونشده بدليس اظهار عصيان ايدوب يول ويرمدى اسكندر دخى
غيرى يولدن كيدوب قفادن بدليس كليد قلعه ايله واروب كندى امريكز ايله قلعه نك
استحكامك اثبات ايتدم نتم كبى كيمسه تسخيرنه قادر اولميه ديمش ايديكز ديو اعتذار اتدى
اسكندر پسند ايدوب حكومتنى آكا ويردى شرف خان تاريخنده مذكور دركه بردفعه
سلطان حسن طرفندن پيشرن اوغلى سليمان بك فتح وتسخير قلعهٔ بتليس ايله مأمور
اولوب اوچ سنه متوالية فصل بهـــاردن فصل شتا حلولنه دك محاصره ايدوب
شتا حلولنده ماردينده قشلايوب ايام بهار يوزكوستردكده ينه بتليس اوزرينه كلوب
محاصره ايدردى بوحالدن اهل قلعه مضايقه يه دوشوب قحط وغلا واستيلاء امراض
مزمنه دن اكثرى تلف اولوب انجق يدى نفر قالمش ايكن ينه جبر المغه امكان اولمدى
اول زمان امير قلعه ابراهيم بك ايدى خرامانله قلعه يى تسليم ايلدى منقولدركه سلفده
انده ماربسيار ايدى حكمادن برى دركاه قلعه ده سنك تراشيده دن برمارشكلنى طلسم
ايدوب قودقدن صكره كورنمز اولدى نفسنده آب وهواى بدليس غايت لطيفدر كرچه
اكثر قيش شدت اوزن اولور لكن خلقه مضايقه كورنمز يايلا ميوه لرندن سيب وامرودى
لطيف اولور اوزوم وخربزه اطرافدن كلور خلقى تابستانده باغلره كوچرلر التى آى متواليا
اطراف صحرا لرده ومرغزارده اولوب خزان فصلنده كلورلر بوشهر قديم الايامدن حفظ
طريق ايچون تكاليف عرفيه دن معـــافدر وحكام اهل اسلام انده نيچه ابنيهٔ خير
احداث ايلديلر جمله دن شهرك اورته سنده بوغمه طاشدن يكرمى بركوز كوپرى واردركه
ايكى طرفدن خلق ترددايدر ودورت جامع كبيركه هربرى سلاطين سلفدن برينك ايدوكى
اوزرنده خط كوفى ايله يازيلوب ايكى طرفدن خلق ترددايدر ودورت جامع كبيركه يازلمشدر
برينه جامع عتيق ديرلر وبرى دخى اوائلده ارمنيلر كليساسى ايدى حين فتحده مسجد اتديلر قزل
مسجد ديمكله مشهور در وبرى دخى كوك ميدان ديمكله معروف يرده امير شمس الدين
جامعى درقربنده برزاويه دخى انكدر برى دخى مورخ مير شرفك جدى شرف خان جامعى در
يانده برمدرسه وزاويه دخى بنا ايلدى كه شرفيه ديمكله مشهور در بونلردن غيرى
شكريه وادريسيه وخطيبيه وحاجبيه واخلاطيه نام بش مدرسه دخى واردركه هربرنده
طلبهٔ علوم ساكن اولوب شغل ايدرلر بونلرده محمد شرانشى كبى نيچه فضلا مدرس
اولمشلردر امراء نامدارندن خسرو پاشا انده بوغمه طاشدن برجفته حمام بنا ايلوب ايكى
باب خان ويوز باب دكاكين وايكى باغخانه ونيچه مستغلات ياپدى ورا هواده اولان
زاويه سنه وقف ايلدى آكا برزادكان شهردن قاضى محمد جان افندى بوبنانك تاريخنى
بناى عمارت خسروانه لفظى ايله ادا ايلدى قصبهٔ مزبوره آذربيجان ايله ديار بكرور بيعه

وارمن اراسنده بر دربند در ترکستان وایران وخراسان دن حجاز وشام طرفنه کیدنلر لابد انك دلکلی قیاسندن کچرلر غیری یول یوقدر یاخود طولاشقدر اول سنك سوراخ بتلیسدن بر فرسخ جنوب طرفنه دوشر سلفده یول انك برجانبندن ایدی مروردهور ایله صودبنه کلوب یول منسد اولمغله اول عصر خواتیننددن براهل خیر اول قیایی دلدروب یول آچدی وبدلیسده بر مسجد وقصبه اورته سنده بر عظیم کوپری یاپدردی حالا پل خاتون ومسجد خاتون دیمکله معروفدر واقدی روایتنده بدلیس واخلاط حضرت عمر خلافتنده یکرمی یدنجی سال هجرتده عیاض بن غنم سعیی ایله فتح اولندی اول زمان حاکم اخلاط بوستینوس نام کافر اول اطرافده حاکم نامدار ایدی بدلیس حاکمی بروند صلح ایله شهری تسلیم ایلدی بوقصبه نك اکثر خلقی ارمنی ذمیلریدر مسلمانلری شافعی المذهب وبرازی حنفیدر اکثر شجیع وسخی مهمان دوست اولورلر وهربار نیچه فاضل وقابل کیمسه لر انده نشو نما بولمشدر جمله دن مولانا عبدالرحیم که مطالعه بر لطیف ودقیق حاشیه یازمشدر منطق ومعانیده مصنفاتی واردر ومولانا محمد برقلعی که علم فقه وحدیثده سرآمد اولوب نحوده خبیصی وهندی اوزرینه میرشرف نامیله حاشیه لر یازمشدر منظور نظر خاص وعام دروقدوة ارباب الطریقه شیخ عمار یاسر که ابو النجیب سهروردی نك مریدی ونجم الدین کبری نك پیری در ومولانا حسام الدین که عالم وفاضل تصوفده شیخ عماره منتسبدر تصوف لسانی اوزره بر تفسیر یازمشدر اوغلی مولانا حکیم ادریس که آق قیونلی پادشاهلرینك بر مدت موقعی ایدی صکره سلطان سلیم خان ندیمی اولوب سلطان بایزید خان امریله هشت بهشت نام فارسی آل عثمان تاریخی یازمشدر شاه اسمعیل مذهب رفضه رواج ویروب خروج اتدکده مولانا ادریس مذهب ناحق تاریخ دیمش ایدی بوقصه مسموع شاه اولدقده کمال الدین طبیب شیرازی که ندیمی ایدی امر ایلدی که لطیف انشا ایله بر مکتوب یازوب مولانادن سؤال ایلیه مکتوب وصولنده مولانا ادریس جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری بن دیمشم لکن ترکیب عربیدر مذهبنا حق دیدم شاه اسمعیله بوجواب خوش کلوب صحبتنه راغب اولدی لکن مولانا ابا ایلیوب منظوم معذرت نامه کوندردی واوغلی ابو الفضل که دردولتده دفتردار اولوب زیور فضل ایله اراسته در پدرینك تاریخنی تذییل ایلدی وشیخ ابوطاهر کردی که نفحاتده مذکوردر بدلیس غربیسنده محلهٔ کسورده مدفوندر وشکری شاعر سلطان سلیم خان ندماسندن ایدی سلیم نامه نظم ایلدی بوقصبه دندر و مولانا موسی که یوز یکرمی ییل معمر اولان جدی شاه حسین دن مدرسهٔ شکریه کندویه انتقال ایلدی بدلیس اطرافنده اولان قصبات ونواحی بونلردر راهوا قریهٔ تاتون ایله بدلیس اراسنده واقع بر محلدر بدلیسدن نصف مرحله شرقه دوشر خسرو پاشانك ایکی باب کاربان سرای وسیع وبرباب زاویهٔ رفیع وبرحمام واون دکان وبر مسجد بنا ایدوب تخمینا اون ایکی بیك ذراع یردن صو کتوردی

واوتوز

واوتوزخانه مقداری رعایاسوروب انده اسکان ایلدی آینده وروندهیه طعامی چقار عمارت
مزبوره غایت محلنده واقع اولدی زیرا بدلیس ایله تاتوان اراسنده سلفده متعدد کاربان
سرایلر وار ایدی جمله سی خراب اولوب شدت برددن آینده ورونده هر بار معرض تلفده
ایدی سلاطین وحکام نیچه دفعه اول محلی تعمیر مراد اتدیلر ونیچه سی بنالره باشلیوب
موانع ظهوری ایله قالمشیدی طقوزیوزسکسن حدودنده بو عمارت تمام اولوب آینده
ورونده حضور ایلدی موش تقویمنده برطاغك دبنده دوز یرده بر وادی اغزنده بلدهٔ
صغیره در صحراسی غایت واسع ایکی مرحله مسافه اولوب موش اوواسی دیمکله مشهوردر
میر شرف ایدر موش بدلیسك برناحیه سیدر برشهر قدیم البنا ایدی حالا انك خرابه
حصاری وبنالری اثری قالمشدر جدم شرف خان زماننده شهرك برفرسخ طرف جنوبیسنده
برطاغ باشنده حصار بنا اولنمشیدی صکره سلطان سلیمان خان قلعهٔ قدیمه نصفنی که
طرف غربی شهرده بریوکسك دپه اوزرنده واقع اولمشیدی عمارت ایلدی حالا اللی
قدر نفر محافظه ایدر وموش ارمنیلر اصطلاحنده دمه یه دیرلر انك کثرتندن اشجار مثمره
اول ولایتده آز اولور اما کوهستاننده وشهرده باغلر واردر غله سی وافر اولور رعایاسنك
مواشیسی بیحددر خصوصا قیون وصوصغری چوق اولور زیرا اوتلاغی وعلفزاری بول
یردر صحرای مزبورك تخمینا سکز فرسخ طولی واوچ فرسخ عرضی اولوب غایت مسطح
وهموار واقع اولمشدر اطرافی اورمانلی طاغلر سبز وخرم قارلی یایلاقلردر بی نظیر صولری
هرطرفه روان اولور آب فرات اول صحرانك جانب شمالندن کلوب ثلثنی قطع ایدر
وطرف جنوبه اقار وقره صو جانب شرقندن کلوب حد وسطنده جریان ایدر وفراته داخل
اولور کوز فصلنده طاغلرنده بی نظیر طوغانلر اولانر مرغ وماهی دن انواع شکار اول
صحراده موجوددر قریه لرنده سراپا ارمنیلر اولور حقوق دیوانیه سی حمد الله قولنجه سلفده
سلاطین جنکیزیه زماننده التمش طقوز بیك دینار ایدی سلاطین عثمانیه عصرنده
دفتر خاقانی موجبنجه اون بش بیك دینار قدردر دورت بیك نفر ذمی تحریر اولنمش در
بدلیسك برناحیه سی دخی خنوس درکه میر شرف قولنجه بدلیسه تابعدر اما سائر
یرلولر ارض رومه اسندن عد ایدرلر بونك واسع یایلاقلری واردر جمله دن بری بیك کول
یایلاقی مشهوردر وبری صو شهریدر بری دخی جبل شرف الدین درکه میر شرفك
آبا واجدادی واکراد اولوسلری انده آرام ایدرلردی منافعی ومحصولی وافرانده ایکی صو
اقار که بری بیاض طوز وبری نمك احمر اولور انلردن هر سنه دورد بیك التون محصول
النور بو خنوسك حقوق دیوانیه سی دخی موش کبیدر نهایت بونك رعایاسنده
ارمنیلر ازدر اکثر قریه لری تیمار وزعامتدر دورت یوز قدر سواری چقار واول ناحیه ده
نامدار اسب صبا رفتار یتشور غله دن غیری محصولی یوقدر انده اولان امور غریبه نك
بری بولانق کول درکه اطرافی بر وجه تخمین برفرسخ واردر دائما صویی بولانق قزل طورر

ایاغی بونهر صغیر کبی قزل بولانق آقار صاف اولمغه امکان یوقدر بری دخی نازك کول درکه اخلاط ایله بولانق کول اراسنه دوشر صویی غایت شیرین وشفافدر زمستانده برمرتبه بوزاولورکه اوزرندن کاربان یخر حله قریب اولدقده برمرتبه چاتلارکه صداسی اوچ فرسخ یره کیدر بعد الحل اندن بحد بالق ظهور ایدوب اطرافنده اولان خرده انهاره کیدر خنوس واخلاط خلقی اوشوب صید ایدرلر برمرتبه‌که شخص واحد برکونده اوچ یوك طوتار نیجه دفعه امینلر اول کولی مقطوع قلمق استدیلر زیرا مبلغ کلی تصور اولنوردی اتفاق اول سنه‌لرده بالق چقمیوب نسنه حاصل اولمدی جبل نمرود بدلیس شمالنده برکوه عظیمدر دیرلرکه نمرودانده یایلاقه چقوب نیجه قلاع ومنازل عالیه بنا تمشیدی مظهر غضب اولدقده ابنیه‌سی یره کچوب عرصه سندن صوچقدی حالا زمیندن ایکی بیك ذراع مرتفع جبل مزبورك باشنده بردریاجه وار دردوری اوچ فرسخ قدر واطرافی صعب سنکستاندر انجق اوچ یولدن غیری یردن کدلمز بری پیاده یولیدر ایکیسندن آتولو کیدر ومزبور کولك کنارنده جابجا اسی صولر منبعی واردر اطرافنده اولان طاشلر کویاکه یانمشدر وجانب شمالنده طاغ برمرتبه اشاغی اوبرولوب دمر بوقی کبی ماده یردن چقوب اشاغی دوکلمده در التیوز ذراع قدر طولنده واللی ذراع مرتفع برعظیم پشته اولوب کتدکچه ازدیاد بولمده در فقیر ایدر محل مزبورده معدن کبریت ونفط اولوب تکون ایلدرك بومقوله امور ظهورینه موءدی اولمق علم طبیعی کتابلرنده مبین ومبرهندر وجه ارضده بونك امثالی نیجه برلروار دراصلنی بلمینه غریب کورینوب نیجه ظنونه موءدی اولور قطوروانکن ایکی مرحله شرقده ناحیه ولوادر بر وادیده کوچك قلعه‌سی واردر سلطان مراد خان روان دونشنده اوغرایوب ایچنده برقاچ سرخ سر قپانمش بولنوب سرفر وایلمدیلر تسخیرینه التفات اولنمدی صکره صاحبی حصار مزبوری یقلمق واول محل سنورده خالی قالمق رأی اولندی حالا نبریز ایالتنه متعلقدر قلعه‌سی کیرو تجدید اولندوغن نقل ایدرلر قلعهٔ بایزید قطورك شمالنده برقلعه ولوادر سرحدده واقع اولمغله هرکز حصارنه تعرض اکسك دکلدر صحرای چالدران کان قرینده برطولانی واسع صحرادرکه ایکی پادشاه عظیم الشان بریسی سلطان سلیم عثمانی وبریسی شاه اسمعیل صفویدر وهربری دعوای صاحب قران ایدرلر ایدی بو صحراده جنك ایدوب سلطان سلیم غالب اولمغله صاحب قران کندیلره متعین اولدی وشاه اسمعیل بوزیلوب فرارا تمکله من بعد یلدزی دوشوب کندی وقعهٔ عظیمه ومشهوره در وسطان تقویمده واندن برمرحله قدر جنوبه وشرقه دوشر بحیره کنارنده دوز یرده بربلده در واووانده نهایت بولور اوته‌سی کردستان طاغلریدر دیو یازاربلدهٔ مزبوره الان برقریه قدردر کارجیکان بدلیس نواحیسندن برناحیه درکه کاهی مستقل عمارت اولمشدر دارموك بحیرهٔ اخلاط کنارنده برقلعه دروبغایت صعب محلدر حقوق دیوانیه‌سی اون اوچ بیك دینار در دیوز هه ده مسطور در ترکری برشهر کوچکدر زمان سابقده برعظیم شهر ایمش بر پشته

اوزره

اوزره دوشمشدر والاطاغندن بر بیوك نهر بونك یاننه اوغرار باغچه وباغستانی فراواندر
انواع میوه حاصل اولور وشهر بنك ایچنده برطرفنده بر محكم قلعه سی واردر حقوق
دیوانیه سی یكرمی بش دینار درمیمان بر قصبه در كه باغستان ومیوه سی فراواندر وحقوق
دیوانیه سی اون ایكی بیك دینار درخرادین بر كوچك شهردر اول معمور وكبیر ایمش حقوق
دیوانیه سی بش بیك اوچیوز دینار در سلم بر قصبه در حقوق دیوانیه سی یدی بیك
دینار درعین برشهر وسطدر حقوق دیوانیه سی دورت بیك اوچیوز دینار درای حكان
موش اعمالندن بر ناحیه در كاهی خنوسه الحاق اولنور مستقل امارت دخی اعتبار
اولنمشدر دبیل تقویمده ارمینه نك بر معمور ومشهور شهری وپای تخت قدیمی ایدی
اردبیلدن راجح وواسع باروسی وار ایدی صكره تغییر اولندی ترسا طائفه سی بونده
چوقدر كلیسا ومسجد یری بری قرینده یاپلمشدر خلقی بی نظیر بساطلر اشلرلر وبونده اولان
قرمزك رنكی غایت لطیفدر سكمان آباد خویه قریب برناحیه در دنبلی عشیرتی انده
تمكن ایدرلر شرف خان دیر كه دنبلی عشیرتی نسبی امراءشامدن عیسی نام بر شخصه
پیوسته در سابقا دیارشامدن كلوب ملوك ایران خدمتنه كیروب انلر دخی او جاقلق
طریقیله اعمال خویدن ناحیۀ سكمان ابادی اكا ویردیلر پس یوما فیوما عشایر
وقبایل جمع اولوب عشیرت دنبلی دیمكله مشهور اولدیلر اوایل حالده بو عشیرت یزیدیلر ایدی
صكره لرده بعض امرا وكبار عشائر سنی اولوب ترك كفر وبدعت اتمكله اكثر قوم
مرقوم هدایت بولدی ونیچه سی دخی اول ضلالتده قالمشلر دربر روایتده دنبلی عشیرتی
بحی عشیرتندن بر طائفه اولوب سكمان آبادده متوطن اولمشلردر دیمشلر حتی كردستان
عشایر وقبایلی ایچنده بو طائفه یه دنبل بحی دیرلر وامرا سنه عیسی بكلو دیرلر
وبونك بكلرندن بعضیسی نفس خویده حكومت ایدوب قطور دره سی وابقا وناحیۀ
اوه چوق كه نخجوان اعمالندندر تصرفنده اولمشدر كذلك بعضیسی نصف ابقا وسلماس
سرای ناحیه سی ونخجوان اعمالندن درۀ الاكیس وشرور امارتنه نائل اولوب عسكر
عثمانیه آمد شدندن اول سمتلر خراب اولنجه شاهلر طرفندن ضبط اتدیلر وكاه
عثمانیان طرفندن اولكۀ ابقای وچالدران وسلماس سرای وسكمان آباد دستور قدیم
اوزره بونلره ویریلوب اواخرده عثمانیان طرفندن بعضلرینه ناحیۀ چالدران سنجاق
اولدی وینه شرف خان تاریخندن بودنبلی عشیرتی صحرا نشین اولمه لری فهم اولنور
وسنه بیك قرق بش عاشر ربیع الاولده كه سلطان مراد رابع عثمانی روانی الوب تبریزه
توجه اتمش ایدی وكارنهر ارسه قونمش ایدی دنبلی عشیرتی بشیوز قدر خانه ایله
شرور ناحیه سنك اهالیسی اوچیوز قدر خانه ایله وپسیان جماعتی بر مقدار اوایله كلوب
یورت طلب اتمه لریله بونلر یرندن قالدریلوب دنبلی ارزنجان قضاسنه وشرور رعایاسی
ترجان قضاسنه وپسیان پاسینه كوندریلوب حالی خرابه یرلره وتهی قریه لره قوندریلوب

يرلشدرلمك ايچون اوامر ويرلدى وملكلرى اولان كمسنه لره سنجاق وامارت واعيان
عشايره رأسا تيمار وزعامت ويرلمكله رعايت اولندى خوشاب كوردستان بكلرندن
محموديلر اوجاقلق وحكومتكاهلريدر نزهه ده خوشاب بر قصبه دركه حقوق ديوانيه سى
بيك دينار دردیمشدر بعض خريطه ده كورلدوغى اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن كوهده وجهت جنوبنده ايكى طاغ كوشه سى جمع اولديغى بر بوجاق كبى
يرده جانب غربيسى كشاده صحراى مديده وسطان برابرنده وحكارى ولايتى حدودنه دك
جبال ثنيه واقع اولمش بر قلعه وقصبه ولوادر واول ايكى طاغدن ايكى صو اقوب خوشابك
التى يانده يعنى غربنده جمع اولدقلرندن صكره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقار وبرطاش
كوپرى التندن يكوب احمارذن برمقدار جهت شرقده وان كولينك جهت جنوبيه سنده
منصب اولور شرف خان رودخانهٔ خوشاب كناريكه جم مراجمه ديمكله مشهوردر
ديو بو صويى ذكر ايدر محموديلر اوجاقلق اولان قلعه سنى قلعهٔ آشوب ديو يادايدر ومحمودى
بكلرى نواحىٔ حكاردن البافه دخى تصرف اتمشلردر ديو تحرير ايدر كذلك ناحيهٔ كارحيكانه
كه قلعهٔ توانه سرحدى اعمالندندر وسيرومه كه مراغه اعمالندندر واعمال نخجواندن
مـــاكى قلعه سنه والكاء اردوباد مكاهى بونلردن امرا نصب اولنديغى ذكر اتمشدر
وكذلك اقچه قلعه ده وسكمان اباد وباركيرى ده حكومتلرين ياز ار خوشابده محموديلردن
حسن بك مدرسه سى واردر وكندى انده مدفوندر طقوز يوز طقسان اوچ سنه سنده
سعد آباده اوزدمور عثمان پاشا سردار ايكن قزلباشلر ايله جنك ايدوب شهيد اولدقده
بر سنه دن صكره عطايى مدرسه سنه تربه سنه كتورلوب دفن اولنمش درمز بوز حسن
بكك دخى نيچه مسجد ومدرسه سى واردر محموديلردن ابتدا يزيدى مذهبنى ترك ايدوب
سنى اولان بودر رحمة الله عليه حكومت حكارى عماديه حكومتى شرقنده وايالت وانده وسطان
نواحيسى غربيسنده وشمال بدليس حكومتى ودياربكر ايالتندن بعض كردستان سنجاقلرى
وجنوبا شهرزور ايالتى وسهران حكومتى ايله تحديد اولنور ونيچه قلاع ونواحى يه حكومتدن
حساب قلنور حدود شرقيه سى سرحد قزلباش اولمغله اكثرخلى يرلردر بو حكومت ايالت وان
توابعندن بر حكومتدركه اكراددن حكارى طائفه سى ولايتيدر وسابقا بو حكومتك
امرا وحكامى وطائفه حكارى وان ووسطاندن تصرف ايدوب بعده ضبطلرينه المشلرايدى
صكره ملوك صفويه وعثمانيه وانى ايالت ايدوب بونلره ولايتلرندن برحصه يى ويرديلر
حالا دار الحكومة امراء حكارى جولامرك بر قلعه وقصبه دركه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنه
دوشر ناحيهٔ كوزبو قلعه نك جهت شرقيه سنده طاغلر اراسنده بر هموار صحراده واقع
بر ناحيه دركه اندن بر نهر كلوب جولامركدن دخى بر نهر كلوب جولامركدن غربه ميل
ايله جنوبنده ايكيسى برى بريله جمع اولورلر اندن طاغلر اراسندن جريان ايله لواء چل كه
تابع حكاريدر بولوا وقلعهٔ بى ستون وقلعهٔ استون يانلرندن يكوب عماديه نواحيسندن
زيبارى

زیباری ناحیه سنده برطاش کوپری التدن طرف جنوبی وشرقیسندن براز کور
قلعه سی جانبندن کلن نهر ایله واندن اشاغی حریر قربنده بایان لواسندن کلن نهر ایله جمع
اولوب دجله یه بند جنوبندن مصبی قربنده لواء تربلیان ولواء کستانه طرفلرندن کلن نهر
عظیم ایله جمع اولوب سامره دن شمالده وقربنده دجله یه دوکیلور وجولامرک طاغلری
اراسنده برکوچک جبله ارقه ویرمش برقصبه در دوزه دوشمشدر طرف غربنده برطاغ اوزره
یوکا متعلق برقلعه واردر وامراء حکارک انده نیجه ابنیهٔ خیر وجامع ومدرسه لری وارد روجولامرک
قربنده قلعهٔ امیر داود وبرادوست اولوب شمالنده مکس قلعه سی وامارتی غربنده عمادیه
شهرینه کلنجه ینه حکاری حکومتی توابعندن بعضی قلاع وشرقنده کوز ناحیه سی
وانک شرقنده خوشاب دوشمشدر البـــاق سلماس قصبه سی برابرنده وانک شمالنده
وقربنده طاغلر اراسنده برلوادرکه اکثر امرا وحکام حکاری تصرفلرنده اوله کلمشدر جولامرکدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرک قلعه سی شمالنده طـــاغ اوزره بر ناحیه واولکه در
اول طاغدن برصو اینوب وان کولنه دوکلور وبوشقاق مکس ایله جولامرک اراسنده در لکن
جولامرکه مکسدن اقربدر قلعهٔ زریل جولامرکدن راست غربده برکوه کوشه سنده
برقلعه در بوقلعه نک شمال طرفنده شیروی قلعه سی وطبراغیدر قلعهٔ بی ستون بودخی
برجبل قله سنده برعظیم قلعه در عمادیه ایله زریل اراسنه دوشمشدر جولامرکدن کلن
نهر بونک جنوبندن وقربندن کچر قلعهٔ چل بوکا منسوب نیجه قلاع ونواحی واردر ومخصوص
امارتدر لکن بر زمان حکاری توابعندن عد اولنمشیدی قلعهٔ مذکوره قلعهٔ بی ستوندن
طرف جنوبده اکا مقابل برقلعهٔ عظیمه در بودخی برعظیم کوه کوشه سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ایکی طاغ کوشه لری اراسندن کچوب کیدر قلعهٔ دیزی بودخی حکاری
توابعندن برقلعه در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده کندی دخی برطاغ اوزره در
میردامرد قلعه سنک راست قربنده واستون قلعه سنک قربنده وشرقنده واقعدر بونک کوهی
دبنده برکوچک کول کبی یردن برصو چیقوب ایاغی بر نهر عظیم اولوب آقار میردامرد قلعه سی
اوکنده غربندن برطاش کوپری التندن کچوب قلعه میر ناصر برادوست شمالنده وقربنده
برطاش کوپری یه دخی اوغرایوب قلعهٔ میر ناصر شرقندن کچر وورمیه کولنه جانب غربیسندن
واروب اکا دوکیلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومی قربنده واندن جهت غربده بودخی بر کوه اوزره
برقلعه در زیبادی ناحیه سی ایله طبراغی قاریشقدر قلعهٔ هلور عمادیه دن شرق وشمالده
وبی ستوندن غرب وجنوبده وبونلرک قربنده جبل قلاعندن برقلعه در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه سی وشمالده اولان جبل عظیم اوزره قلعه سی واردر بونک غربی وجنوبی اولان
جبلینک دبندن عمادیه طرفندن برصو چیقوب عمادیه صحراسنه طوغری آقار وعمادیه دن
کچوب آب خابور ایله جمع اولدقدنصکره شطه دوکلور قلعهٔ بایان قلاع متینهٔ کردستاندندر
پیشتر اوغلی سلیمان بک که کبار امرادن حسن بک اق قیونلردندر عمـــادیه قلعه سنی

محاصره ایدوب قیش گلمکله ضروری فتح ایتمدن قالقوب سردی ناحیه سینه قشلامغه
کیتدکده که عز الدین شیر بك اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حکاری حسن بك تصرفنه
دوشوب کندی بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بو حالده سلیمان بك مرقومه خبر
کوندررکه مادامکه قلعهٔ عمادیه و قلعهٔ کورکیل و قلعهٔ سری یازلولی و قلعهٔ بایان شنبو نرلرك
النده اوله اصلا بیم و باکمز یوقدر و صحراده خیمه لر یکمز اکراد نظرنده جاموس تزکاری
حکمنده در دیمشدر حکام حکاری شنبو لقبی ایله یاد اولنورشینه کلمه سندن تغییر اولنمش
لفظدر اصلی شرف خان تاریخنده مفصلا بیان اولنمشدر و بایان قلعه سی حریر قربنده
واندن جزوی جنوب و شرقده دربند پشت دردیرلر بر دربند اوکنده برکوچك کولك
کنار شرقیسنده بر قلعهٔ متینه در جولا مرکدن خیلی خلاف سمته دوشر واوکنده اولان
کوجکزك ایاغی طرف جنوبندن بلبان ولواء کستانه دن کلن نهرینه شهر قربنده قرشوب
جانب غربده لواء دورکانی ولواء سماوکو دوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن بحروز بیاری
ناحیه سندن بروکلان نهر ایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکلور
اربیلدن بو قاروده بو صوایکی چتال اولوب ماییننده براطه قالور وبنه قاوشور اول اطه ده
قلعهٔ التون کوپروسی دیرلر بر قریه وارد راسیابردخی دیرلر اغاکیس نام قلعه وناحیه برزمان
بونك توابعندن ایدی صکره افراز اولنوب مستقل عمارت قلنمشدر اسیابر وسطاندن
جزئی شماله میل ایله غربه دوشن الویه وقلاع ولواء کارکار ولواء اسیاکردو برقصبه دخی
یواوجی مابین شرق وجنوبدن مابین غرب وشماله وباطو بر طاغك ذیلنه دوشمش وبو ترتیبله
دیزلمش الویه وقصباتدر وسطان قربنده اولان جبله منتهی صحرایه ناظرلردر لواء کیسان
سابقا ذکر اولنان قصبات وقلاعك شرقیلرنده بر طاغ کوشه سی ذیلنده بر قلعه وقصبه در
آخرده اولان قصبه که کوهك کوشه سنده در کیسان قلعه سنه قارشو ومابینلری
ازمسافه در مکس سابقا ذکر اولنان جبلك غربنده بردوز یرده برمعظم شهر وقلعه در
خیزان بوندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشر وبو مکس اوکنده بر نهر اقوب خیزان طپراغندن
کچدکدن صکره دلکلو قیادن اشاغیجه ده آب بدلیسه قارشور بو صو سابقا ذکر اولنان
جبلدن چقوب ازمسافه ده مکسن شهری اوکنه اوغرار ناحیه وقلعهٔ کارکار سابقا مکسه
تابع ایدی صکره افراز اولنوب مستقل امارت اولدی خیزان غرب وشمالده بدلیسدن
جنوبده لواء کیساندن غربده برطاغ اوزره برقلعهٔ معموره وقصبه در بونك دخی کوهندن
ایکی یردن صولر چقوب جمع اولدقدن صکره آب مکسه بعده بو جمله سی بدلیس صوینه
قاریشور لر شرف خان دیمشدر خیزان سحرخیزاندن مخففدر اهالیسی سحرخیزدر
وصلوة وصلاحله مقیدلردر وخیزان قلعه سی ابنیهٔ اسلامیه دندر واهالیسی بیننده شویله
مشهوردرکه بونك بانیسی مراغهٔ تبریز صاحبی اوله فقیر هر چند تتبع کتب تواریخ ایدوب بانیٔ
مراغه یه ظفر بولمدیم انجق بو یقینلرده هلوخان تجدید عمارت ودار الملك اتخاذ ایندوکن کوردم

تذییل

تذييل الطابع غفلت اولنميه كه صدر كتابده اشارت اولنديغى اوزره صاحب تأليف دل پذير
كاتب چلبى مرحومك بو نسخهٔ جليله ده احوال ممالك وملوك جهانى شرقدن غربه
وارنجه شرح وبيان ايلمك وعدى انجق بو محله رسيده اولوب كند وخطيله اولان مسوده
وايادئ ناسده بولنان نسخ دخى ايالت وان حدودى تحريرندن برى تجاوز ايتمامشدر مع هذا
سياق وسباق كلام قرينهٔ واضحه اولوب مبدأ كتابدن تا بو محله كلنجه نيجه نيجه عبارات
صريحه كتابك اتمامنى تعهدى اوزره تكميل اولدوغن اقتضا ايدر بالخصوص تحرير وطبعنده
اولدوغمز قرق برنجى فصل كه اقليم ارمينيا بياننده در اقليم مرقومك تقسيم وتحديدنده واقع
اختلافى اشارت اثناسنده بز ارمينياء كبراده داخل اولان ارض روم وقارص ايالتلرينى مستقلا
بر فصلده بيان ايده رز ديدوكى عبارتندن ظاهر ونمايان اولان ممالك سائره يى دخى يازوب
نيجه نيجه فصول وابوابى احاطه برله توسيع ساحهٔ كتاب ايتمش اوله غالبا كتاب مزبورك
اتمامنى ضايع وياهمتنه وانجاز وعدينه عمر عزيز مساعده ايتمامش اوله پس بو عبد حقير
سياق وسباق كلام قرينه سيله مرحومك مقصود ومرامنه انتقال حد امكانده اولدوغى
مرتبه ده تحرير وتعداد ممالك وملوكده مرحومه تقليد واثرينه تابع اولوب تتمه سنه صرف مكنت
عاجزانه وايالت قارص وچلدر كرجستان تحريرى واخسقه بيانى مناسبتيله بوندن اسبق
ملحقات ضمننده اجمالا ايراد وذكر اولنمغله بو محلده ايالت ارض روم بيانته شروع وايالت مرقومه
بلادينى ارمينياء كبرى دن عد ايدنلرك دخى نوعا خاطرينه رعايت اولنور بعده آسيا
قطعه سنك باقى اقليملرينى دخى ترتيب اوزره بيان وتحريره اقدام وعون جناب حق ايله
تكميل كتابه عطف عنان عزيمت اولنوب ممالك وملوك تحريرى خلالنده مترجم جغرافياى
كبير ابو بكر بن بهرام الدمشقى نك عبارتنى جابجا انتخاب واختصار واكثر محلده بعينه نقل
وتحرير اولنمق اختيار اولندى ايالت ارض روم بو ايالت روم نهايت شرقيسنده ارمينيه دن
اولدوغى تصريح ايتمشلردر الحدود شرقى روان وقرص ولايتلرى شمالى ايالت طرابزون
وكورجستان غربى ولايت سيواس جنوبى ديار بكر ووان بو ايالت اون بر سنجاقدر ارض روم
پاشا سنجاغيدر اسپير پاسين تورتوم خنوس قره حصار شرقى قيزاوچان مامروان
كيفى مجنكرد ملاذكرد تكمان الشكرد بايزيد اون بش قلعه در وبش بيك يوزاللى
يدى تذكره لو وتذكره سز تيماردر قانون اوزره جبه لولريله يدى بيك سكز يوز عسكردر
دخى مجنكرددن واسپيردن غيرى والشكردو بايزيددن غيرى وقيزاوچاندن غيرى وبو
ايالتده برجنس نوبتلو تيمارى تعبير ايدرلر بر تيمارى بر وجه اشتراك اوچ دورت آدم ضبط
ايدر وسفره نوبت ايله كيدرلر كه غيرى ايالتلرده بو يوقدر لواء ارض روم بونك شهرى
پاى تخت ايالت وبشيوز اقچه مولويتدر وقضالرى بونلردر ارزنجان بايبورت
ترجان سفلى ترجان عليا تورتوم دهورلر نام ديكر كشخانه طورول قوروچاى
قيزاوچان قوزاى كرجانس كلكيت كماخ كوانس مردجان ياشر يغمورددن سى

اوصاف ارض روم بو شهرك سوري وار ایچنده برمدینهٔ عتیق وجدید جامعی واردردخی
حمامات واسواقی و بزستانی وار در وزروعی بینهایه در اما اثمار واشجـاری یوقدر
سائر اخشاب ایکی کونلك یولدن کلور اکثر ترك یقار لر عیون جاریه سندن جنت بیکاری
دیمکله مشهور بر آبی واردر اول مشهور کنیسه که تبریز قپوسی داخلنده برقبه سی واردر
هرجانبندن اللی ذراعدر و بو قبه نك بعض طاقی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
ولادتلرنده ساقط اولوب اعاده ممکن اولمدی ومقابله سنده طول وعرضی کعبه شکلنده
مسلمین بر مسجد بنا ایدوب نمونهٔ کعبه دیو تسمیه ایتمشلردر و بو شهرك اوچ قپوسی واردر بری
تبریز قپوسی شمال جانبنده خارجنده قپویه قریب بر آب شام خانهٔ چنه دیرلر طاش تکنه ایله
دوکیلور بری دخی کورجی قپوسی و بری ارزنجان قپوسی و بر مسیره سی واردر تبریز قپوسندن
کیدیلور بی‌نظیر میاه جاریه وشیخ عبد الرحمن زیارتکاهی در و بنه ارزنه قریب یرده
خلق براز درهاصورتی واردر بو جبلده قیالر دوکندوسی اراقدن بعینه تام الخلقه براژدرها
کبی کورینور تنبیه قالیقلا دیدکلری ارض رومدر بعض امراء روم متفرق اولوب
ملوك طوایف کبی اولدیلر بونلردن بر رجل مالك ارمینیا اولدی وصکره فوت اولدی
کندودن صکره قالی اسمیله مسماة بر عورتی مالك اولوب مدینهٔ قالی نی بنـا ایتدردی
وعورت کندو صورتنی بر بابی اوزره تصویر ایتدردی و بو شهره چوق عجم بازرکانلری
کلور کمرك النور وافر مال تحصیل اولنور و بو شهرده ابو اسحق مرقدی واردر زیارتکاهدر
وناحیه لری خنوس اسپر مرس قولی بوغاز صوشهر ترجان کلکید یوز پاره قدر
قرایه مشتمل استانبول جانبنه سیواسدن اوچ مرحله برقضا و مختصر قصبه در جامع
وحمام دوز صحرا لردر اکثر بیوتی تحته وچمن طاغی دیدکلری ییلاق که ترکمان واولوس
انده ییلارلر قصبه سنه قریبدر واول ییلاقده نیچه درهلر اول دوزلره اینوب جریان ایدر
ودخی جبالی واردر مسکوندر کماخ نهر فرات اوزره برقصبهٔ معموره در قلعه سی واردر
ارزنجان ایله ما بینلری بر مرحله در سنه یدی یوز طقسان سکزده تیمور طاش پاشا که
یلدرم بایزید خان امراسندندر اول فتح ایتمشدر بو بلده یه عصفور کبی طیور صغـار
نازل اولمق خواصندندر ربیع فصلنده بنی اسرائیله نازل اولان سلوا کبی بو بلده نك حوالیسنه
سحاب ایله اول قوشلر نازل اولور واهل بلده نك عظیم ذخیره سیدر طعمی حلوایه بکزر
بر قاچ کون اول بچه لری المایوب یرنده قالسه قنادلنوب اوچارلردی پیزی غایت معتبردر
ناحیه لری قوری چای وادی رانك اوزله برمعتبر قضادر قربنده معدن کومش
اولمغله کومش خانه دخی دیرلر ایکی ساعتلك معدن اوزاق اولمغله حالا معدن
قربنده برعظیم ومعمور قصبه احداث اولنمشدر و بو معدنك امر انظاری دخی امینی واردر
اهالیسی روم دیلی تکلم ایدرلر بونده کومش ونحاس دخی التون چقار مقـاطعه در
بر کوچك ایرماغی واردر کوانیسدن کلور ارض روم پاشاسی طرفندن بر صوباشی ضبط ایدر
ترجان

ترجان نام دیکر درجان برمدینهٔ متوسطه در ارزنجان ارض رومدن قرق فرسخ برده ومرعاسی
چوق شهردر بونده برجبلده برغار واردر بوغارك سقفندن برآب نازل اولوب حجر صلد اولور
وبوشهرده برقاچ دفعه زلزله واقع اولمغله اکثر ابنیه سی منهدم اولمشدرکه سلطان علاء الدین
کیقباد سلجوقی بار وسنی تجدید ایدوب هواسی خوبدر آب فرات اورانك ظاهرندن
بکچر حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه وافر اولور قولور بایبورددن برمرحله جنوبه
دوشر سنور اووه سنه قریب بربیوك قریه در منارهلو کوی سلطان سلیمك قدیم
امراسندن فرخ شاد بك اول سفرده خدمته بولنمغله اطرافده برقاچ پاره قریه مجموعی
اون دورت قدر تملیك اولنوب آنده برجامع وخان وحمام بنا اتمشدر بوندن ارض رومه
ایکی مرحله یول اوزره بایبورت ارض رومك جانب غربی شمالیسنده وطربزونك
جانب شرقی جنوبیسنده در وبایبورت ایله ارض روم مابینی ایکی مرحله در وبایبورت
ایله طرابزون اووه سی اوچ مرحله در صلوة جمعه اداسی انده اولنور جامعی واوچ دورت
حمامی واردر وبرجانبده برقل اوزرنده برقلعه سی واردر هواسی بارد در زروع وحبوبی
غایت چوق اولور ونهرجویی روح دخی نهرچوراق بوبلده نك وسطندن کچر وقلعه سنك
جانب شرقیسنده جانب ذیلندن روان اولور نهرعظیمدر اخشابی ایکی کونلك مسافه ده
جبل واردر اشجاری اندن قطع وبونهره القا ایدرلر وشهره کلدکده هرکس نشانیله اشجارینی
بولوب اخذ ایدرلر بونهر طرابزونه وارر بوناحیه ارض روم پاشاسنك خاصیدر طرابزون
جنوبنده در تکمان ارض رومه غایت قریبدر شرقی شمالیسنده ایکی طاغ مابیننده
قلعه وقصبه سی واردر دخی برقاچ کولی واردر بیك کول ییلاسنده اولان اولوسدن
اوتلاق حتی النور قیشی ممتددر حتی اکین بتشدیکی برله قار یغرا کنلری دوشرلر
وکلجك یاردوکرل کوانیس قلعه سی مراد خانك اوجاغیدر ارض روم پاشاسی طرفندن
صو پاشی اوتور دریاندن برکوچك نهر کچر بوناحیه طاغلق واورمانلقدر یعمور دره سی
بوناحیه دخی طاغلق واورمانلقدرلواء قره حصار شرقی قضالری بونلردر ابو الخیر ازکوی
اوزقر اسنفر اق شار اووه سی اق کوی اولو بك ایپصدی بازار صوبی صو شهر
بهرامشاه بولمان بیراملو نام دیکر اردر چماس حیسمله زغابه سیمس اورته شب خانه
شیران قریق قیونلی حصار میلاش یعقوب بك دربندی نام دیکر پنجشنبه اوصاف
قره حصار شرقی ارض روم ایله توقات مابیننده برقصبه وقلعه سی واردر دخی
قره حصار شابین دیرلر قیونلو حصار توقات شرقیسنده در و سیواسدن ارض روم
یولی اوزره عسکر قوناغیله ایکی قوناقدر وسیواس ایله بونك اراسی لطیف صحرالردر
بوندن نیکسار شماله میل ایله شرقیسنده در طبراقدن تل اوزره برکوچك قلعه سی
واردر که اکا انجق برانجه یول ایله واصل اولنور وتل مذکورك اشاغیسنده برصعب
پیاده یولی دخی واردر شب خانه بونده شب معدنی چقار برمقاطعه در قره حصار

شرقی مستحفظلری علوفه لرینی بو مقاطعه دن الورلر لواء پاسین بولوا بر واسع
صحرادر بو صحراده بر سور مختصری واردر حسن قلعه سی دیرلر ارض رومدن شرقده
بعدی نصف مرحله قدر در بو قلعه بر صحراده واقع جامع واسواق قائمه سی واردر
وبر قاج ناحیه سی واردر که بونلردر قصمنی کونی اینك چچکرك وبو پاسین ایکی قلعه در
برینه علیا دیرلر که قلعهٔ حسن حدودی چاق چوپان کوپروسنه وارنجه واندن اوته
مجنکرد قلعه سی که آکا سفلی دیرلر بو سمتده کوس طاغی که پاسین وقاغزمان ما بیننده در
شرقدن غربه ممتد بر جبلدر وجنوب وشرقنده قزلجه طاغی واردر ما بینلرنده بر واسع
صحرادر وبو کا قریب اق طاغ که بر طرفنده نهر ارس بحر پاسین صحراسنده بیوك کول
یایلاسندن بر صو اقار ونهر ارسه قاریشور وحسن قلعه سی جنوبیسنده الا طاغ که
اول طاغده مراد صویی نبع ایدر لواء مجنکرد که پاسین سفلی تعبیر ایدرلر متین قلعه سی
واردر واوچ ناحیه سی واردر که بری خراسان که بك بونده اولور بری زوین وبری
صغان بو قلعه نهر ارس کنارنده اولور لواء اسپر بو شهر ارض رومدن ایکی مرحله در
شرق وشمالده بر دره ایچنده بر مقدار دوز یرده اطرافنده یوکسك طاغلری وقلعه سی
وشهری واردر وددن اقان نهرك ایکی طرفی باغ وباغچه در ونهر مز بور بایبوردن
اقوب اندن قره دکزه دوکیلور واسپر میوه کانیدر وقره دکز طرفنده دوشمش
قریه لرده کفار روم ساکندر زمیلر درسنه ده میری یه التیوز قنطار شمع عسل ویررلر
وانلرك یرلری اورمانلو واغیلو چچکلو یرلر اولمغله دلوجه بال چوق اولور کوهی اشجاردن
جمع ایدرلر واسپر سمتلرنده قیماغی بالله پاصدرمه ایدوب کوچك فوچیلره برقات
قیماق وبرقات بال دوشرلر یازدن قیشه قالورلر تندن طوبلماز وبال حفظ ایدوب
بوزلمز وبر لطیف بال ایله آلوده قوری قیمق اولور وبو ناحیه ده بینظیر بازلر صید اولنور
اسپری طغان بو رایه منسوبدر لواء خنوس ارض رومك جانب جنوبی شرقیسنده در
اوچ مرحله بعیددر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر باچان بولانق خندرس بیك
کوللك انکنده اولور اوصاف خنوس بونك قلعه سی خدایی صخور عظیمه در وسطنده
بر چقوردر که هر جانبی زمیندن سرزده اولمش صخور عظیمه در ارتفاعده اون ذراع
بو دیوارك اوستی هر جانب زمینی هموار در وسور خنوسده بو چقورك وسطنده بر تل مرتفع
واردر وبو تلك اوزرنده بلدهٔ خنوسك بر قلعهٔ حصینه سی واردر وایچنده دخی مستحفظلری
واردر وبو قلعه نك جانب شرقنده دامن تلده بر نهر صغیر جاریدر بو نهر صور ایچنده جانب
جنوبده بر فرجه دن چقر اول فرجه آهن شبیکه ایله مسدود وجانب شمال غربیسنده
مخرج نهرا اندر خلقی اکثرا کراددر که بسیانیان طائفه سیدر جامع واسواقی واردر کوزل
آنلری اولور بو ناحیه ده یازده یوز بیك آدمدن زیاده اولوس طائفه سی یازلار
لواء مامروان نام دیگر نامروان خنوس شمال شرقنده بر قلعه در طاغلو واورمانلو در

اندن اوته اولتی یه واریلور لواء کیغی برکوچك شهردر ارض رومك نهایت جنوبیسنده
بر طرفی صحراده واقع و بر طرفی کوهساره یقیندر ناحیه سی سنجاق بونده بر الق معدنی یعنی
طوب کله سی اولور که غیری یرده بولنمز خلقی کرددر بسیان عشیرتندندر لواء قیزاوچان
بو غایت صربدر طاغلو واورمانلو یرلردر خلقی بونك دخی اکراددر که بو دخی بسیان
عشیرتندندر بونده چوق ریباس بتر لواء ملاذکرد بوبلدۀ صغیره نك بناسی
حجر اسوددر وعیونی واردر اشجاری اولمازاخلاطه متقارب مراد صوبی ظاهرندن بحر قربنده
بر غریب کوپروسی واردر ملاذکرد صوبك غربیسنده در ارض رومدن ایکی مرحله وملاذکرد
ارض رومك جانب شرق وجنوبنده درك مشهور ناحیه سی قنادی صاری صو برقلعۀ
قدیمه در ارمن تخییدر سیحان طاغی بونك غربنده غایت بیوك طاغدر خلقی
سیاه اکراد بر طائفه که انلره بایزید عشیرتی دیرلر الشکرد چالدران صحراسی ایله روان
مابیننده برلواء قدیمدر حالا اعتباردن ساقطدر قلعۀ بایزید قطور شمالنده بر قلعه
واوادرو سرحد عجمدر ایکی قلعه دخی بوکا تابعدر بری دیادین قلعه سی و بری خمر قلعه سی
بولوایی پهلول بك اوجاقلق طریقیله ضبط ایدر بونلر دخی طوایف اکراددن بسیان
عشیرتندن غایت شجیع طائفه لردر قزلباش بونلردن غایت خوف ایدرلر و بو بایزید اووه سنه
نهر مراد بحر و یره بتار ودورت ساعتلك مسافه دن تکرار چقار اورادن اقار کیدر بولوایه
اغری طاغی ناظردر و بوراده ابتداء صحراء چالدران واقعدر تورتوم ارض رومك
شمالنده واقعدر ایکی مرحله قدر ارض رومه بعیددر بردره نك ایچنده بر بلدۀ صغیره در
قربنده کهرجله معدنی واردر و تورتوم موقعی اولان دره نك انهاجاریه سی اقچه قلعه
ناحیه سنه نزول ایدوب بعده کورجستانه واندن بحر اسوده قاریشور واقچه قلعه
ناحیه سی ناحیۀ تورتومك جانب شمالیسنده در و برتل اوزره برقلعۀ مختصر درو مستحفظلری
واردر امرود والماسی آب وهواسی وسائر میوه سی وانهاری غایت لطیفدر الجبال الا طاغ
بر عظیم ییلاق وچراکاهدر وشکارلری واردر منبع مراد دورت بش یردن چشمه لردن اقار
ارغون خان مغول انده برسرای بنا ایتدر مشدر بوزجه طاغ شرقدن غربه ممتددر
جبل کوس قزلجه طاغه قریبدر و بونلردن ماعدا چاملق واورمانلق مالامالدر جبل
اکرلو ارض رومدن کورینور مرتفع وحسن قلعه سی طرفلرینه طوغرو ممتددر
الانهار نهر مراد ایکی یردن نبع ایدر بری الاطاغدن برنیجه یردن قینار نهر عظیم اولور چارمود
دیرلر بر یکدی واردر که اول محلده اول صو دورت پاره اولور و بونهرك جدامن شاه دیرلر
بر معظم طاش کوپروسی واردر التندن چوب اوست یانده ملاذکرد صوبی ایله جمع اولوب
بر صو که ایکنجی مراد صوبی دربیك کول ییلاقنده حاصل اولور بعده جنوبه کیدر واول
برشقه قاریشور بعده موش اووه سنده قره صوایله جمع اولور بعده کنج وچبا قجور و پالو یی
بحر رستواندن نهر فرات ایله جمع اولور و بونهر فرات ارض رومه قالیقلا جبالندن شوغنی

دن سندن حاصل اولوب بعده ترجان وازرنجان وكماخ وقوری چای واکین ورشوان
سمتلرین مرور ایدوب اول محلده نهر مراد ایله جمع اولور بعده حکیم خانی قربندن مرور
واندن قرق چشمه صویی که ملاطیه طرفندن کلور نوشار معبرنده فرات ایله جمع اولور بعده
شمیساط وروم قلعه وبیره جك ورقه التنده روها صویی ایله جمع اولوب بعده خابور صویی ایله
جمع اولور بو مجمعك غربنده دیر ورحبه قصبه لری دوشمشدر بعده مقام علی یه وحماسه مرور ایدر
جبل حمری بو محلده قطع ایدوب بعده عانه وهیت وحدیثه یه مرور ایدر بعده سلطان
سلیمان کربلاده حفر اتدیکی خرق مخرجنه بعده عقرقوق خرقی مخرجنه بو خرق نهر فراتك
شرقیه سیدر بعده حله شرقیسندن کچوب بوندن صکره نهر شاهی مخرجنه ونهر روماحیه
ونهر سماوات مخرجلرینه اوغرایوب لواء جوازر طپراغنده نهر شط ایله جمع وبعده اول
ایکی نهر دریا کبی بر عظیم نهر اولوب مابینلرنده نیجه جزیره لر پیدا اولور وقورنه قلعه سی قربنده
جمله جداول وشقوق بر یره کلوب بعده شرقی بصره دن کچوب قلعهٔ جدیده یاننده بحر
هرمزه منصب اولور عین الفرات ارض روم قربنده در اول بهارده صوییندن غسل ایدن
اول سنه ده مرضدن بری اولور بحیرهٔ دشت ارزن بحیرهٔ صغیره در دوری اوچ فرسخدر
صویی عذبدر چوق بالغی چقار نباتات ومحصولات اراضی منبتدر ومحصولاتی فراواندر وعسکر
عثمانیان قشلاسه وفاید رمضایقه اولمازو بوولایتك کاه خرمنلرین ومحصوللرین قالدیره مزلر
شدت شتادن زیرا محصوللری اوچ آیده حاصل اولوب حصاده کلور واول شهور صیفده زراعت
ایدوب آخرلرنده در انبار ایتمکه محتاجلردر مسالك ومنازل ارض رومدن قارصه ارض روم
قربنده ایلجه دن منزل خانه اوچ ساعت حسن قلعه سی نام دیکر دوه بوینی اوچ ساعت قره
قوه جه لر بش ساعت چوبان کوپروسی ضیا میر بش ساعت طوماطامی نام دیکر صوغان
ییلاسی اوچ بوچق ساعت اندن قارص ایکی ساعتدر قارصدن روانه منزل زعیم اسمعیل
یدی ساعت بو منزلده قارص صوینك اوته جانبنده بر مخالف کچیدی واردر صویی شدید الجریان
ودیبنده ایری طاشلر واردر منزل شعنه کچیدی بش ساعت قارص صویی کچیدیدر
منزل شوره کیلی دورت ساعت ارپه صویی بو منزلده جریان ایدر منزل بی کول اوچ ساعت
بونده اغر صویی الذکر طاغندن اولان قار صوییدر بی نظیر الابالغی اولور شرب
خانه دورت ساعتدر بودوز صحرادر وعلف زاردر عیاران دورت ساعت اوتی فراواندر
ایدللر دورت ساعت نام دیکر طایلر روانك مزارعی بو محله ایریشوب منزل کدك کوینه در
قرب رواندر ارض رومدن سیواسه اشقاله ترجان کالکیت شیراوه سی قره حصار
سیواس ارض رومدن دیاربکره کافر کویی بعید قوناق دراقچه قلعه بر عظیم صو کچیلور
خان کیلان اوزاقدر وصعب المروردر جبال شاهقه کچیلور وبیوك صولر کچلمکه محتاجدر
پالوقربی بعید قوناقدر کنار فرات قزلر کچیدی دورت ساعت شعاباشی اوچ ساعت دیرقیه
بش ساعت منزل عیار چایی اوچ ساعت پیرحسین دپه سی بش ساعت سلطان دپه سی که

بوكا

بوكا خلق سيران ديه سى دخى ديرلر ديار بكر طريق آخر كه ارض رومدن
ديار بكره حيدر كولى لرك چايرى اغا كولى قورد يوردى قارغه بازارى كوپرى خان كيلان سماويه
نهر مراد قزل بيكار كوللك بابا تكيه چايى ايلجه عيار باشى پير حسين ديه سى قطربيل ديار بكر
ديكر ارض رومدن ديار بكره نردبانلو ماملخاتون ماملخاتون قيونلو ملكى عز الدين قريدرايكى
اخور واورته سنده مسجدى وطشره سنده حمامى صكره محمد پاشا ترميم اتدردى ترجان
كشيش خانى قريهٔ چمن ازرنجان يولى سهيل وجبل كماخ بومنزلده فرات صويى كناريله
كيديلور اوچروم يرلردر بوغرت كولى نام ديكر خوغيس يولى صعبدر خوستو خانى يولى صعبدر
قره جه طاغ ديمكله مشهور اولان طاغ وخوستو بوغازى كچيلور چمشكزك پرتك مراد
صويى عبور اولنور خرپرت خابوسه قريه سى يولك نصفى صعب نصفى دوزدر باش خان
اورته خان سربتن شليله ديار بكر ارض رومدن ازرنجانه ايلجه كه توابع ترجاندندر
اوچ ساعت خان لوج كدبادك لوده دراز رنجان ازرنجاندن سيواسه خواجه احمد
ازرنجيك اوچ ساعت سور زاده رباط خواجه احمد سيواس رومدن تبريزه ملاذكرد التى
ساعت ارجيش سكز ساعت بند ماهى سكز ساعت نوشهر اوچ ساعت سكمان
ابادبش ساعت فرسنك التى ساعت خوى اون ايكى ساعت مرند صوفيان تبريز
احوال ملوك وحكام فرس وارمن ورومدن صكره اهل اسلام ظهور ايلدكده خلفا
زماننده ابتدا فتح ايدن صلح ايله عياض بن غنم حضرتلريدر بعده عباسيه دولتى ضعيف
اولدقده ملوك متغلبه تصرف ايتمشلر وانلردن سلطنت ايله معروف ارض رومده دولت
سلجوقيه دركه سنه بشيوز اللى التيده ظهور ايلدى وسنه بشيوز اللى طقوزده كورجى
ايله عظيم جنك ايدوب كندى واعيانى اسير اولمشدر ايدى چونكه همشيره سى
شاه بانوان خاتون كه منكوحهٔ سليمان بن ابراهيم بن سليمان ايدى كه صاحب اخلاط
وشاه ارمن ديمكله معروفدر كورجيلره عظيم هديه لر كوندروب اميرسليقى تخليص ايلدى
بعده محمد بن اميرسليق والىٔ ارض روم اولدى اندن صكره دخى ركن الدين سليمان سلجوقى
سنجر ولايت ارض رومى ضبط ايدوب سنه بشيوز طقسان سكزده ملكشاه سليمان
مذكور جنك ايدوب كورجيان منهزم اولدقده كاخته كاوب حبس اولنوب ملك
محمددن صكره چاقدش نام كمسنه حاكم ارض روم اولوب بعده سنه بشيوز طقسان سكزده
فروع سلجوقيه دن دولت منكوجيه ارزنجانده وكماخده ظهور ايلدى دخى بونلردن
سلطان الب ارسلان منكوج غازى يه بوولايتى ويرمشدر بعده فخر الدين بهرامشاه
بن داود بن منكوجيه بعده اوغلى ملك داود يرينه كچدى والحاصل صكره يدى يوز يكرمى
سكزده دولت بنى جوبان ظهور ايلدى وانلردن تيمور طاش مشهور اولدى كه دولت
جنكيزيه دن ابو سعيد طرفنه ضبط ايتدردى ابو سعيد فوت اولدقده تيمورطاش اوغلو
شيخ حسن ارض رومده والى اولديكه اول وقت يدى يوز اوتوز سكزده ايدى اخرلرى ملك

اشرف بر ظالم وجبار كمسنه ايدى دخى عصرنده بر صالح كمسنه كه اسمى قاضى محيى الدين
بردعيد ربونك ظلمندن خانى بك خانه فرار ايتمكله ومذكور خان حمايت ايتمكله ملك اشرف
عظيم عسكر ايله اوزرينه واروب نقل ايدرلركه تبريزه واصل اولدقده طرف حقدن بر شديد
ظلمات وريح عاصف ظهور ايلديكه جمله عسكرى وآتلرى برى برينه دوقشدردى
ملك اشرف بوزلدقده اوزرينه هجوم ايدوب قتل ايلمشدر بعده سنه سكز يوز طقوزده
اق قيونلى كه انلر بايندريه ظهور ايلدى ديو ولايته استيلا ايتمشلردر وانلردن عثمان تيمور
منتهى اولمغله بلاد رومه والى نصب ايتمشدر صكره اسكندر بن قرا يوسف قتل
ايتدكده اوغلى يعقوب ارض رومده حاكم قالدى بعده آل عثماندن سلطان
سليم شاه اسمعيل ايله جنك ايتدكده مظفر اولدى وبو سمتلرى فتح ايتمشدر ايالت
طرابزون طرابزون وباتوم سنجاقلرى بركيدر بيلوب بكلربكيلك اولمشدر سنجاقلرى
طرابزون كونيه باتوم در تيوزاللى دورت قلجدر واللى التى زعامت واوچيوز طقسان سكزى
تذكره لو وتذكره سز تيمار در كونيه دن غيرى قانون اوزره جبه لولر ايله بيك بيوز عسكر
اولور واون دورت قلعه سى واردر بو ايالت بش التى منزل طولى واوچ منزل عرضى عظيم
طاغلر وصعب وسنكستاندر اكثرى دريا كنارنده واقعدر وبى پايان اورمانلرينه فرضا
بعض جاده يوللرنده ممكن اولان يرلرده ايكى طاغ دره سى بيان اصمه سى جبوقلر يله
بند اولمش كوپرولر ايله وصل اولنمش نيجه منارده قدر يوكسك طاغلرده نزول
وصعود اولنور ارض روم سمتلرى دخى كوهستان وارض روم حدودنه وارنجه اكثر
يوقشدر وقضالرى بونلردر آتنه قبا بر غول الفچه قلعه ارخوه اوف پلاطنه تيره بولى
رهوى ريزه سورمنه طورل كره سين كشاب كورتون كونيه ماچقه ماير مياورى يوه بولى
نام ديكر كوره له ولجه اوصاف طرابزون بو ولايت غايت كوزل وميوه كانى يرلر در جوز وفندق
والماوا كده وطاغ يمشلرينك انواعى ايله مالا مالدر وبو ايالتك باش شهرى طرابزوندر
قره دكزك زاويه شرقيه سنه قريب بر شهر وحصاردر اكثر سكانى لزكى قومى در كه خلق
انلره لازديرلر وجبال لزكى طرابزونك شرق وجنوب طرفنده اولوب بو جبل طاغستان
ديدكلرى تا باب الابوابه متصل جبال قبنق وجبال السن وجبال البرز وبو طاغلر كورجستانى
تجاوز ايدوب دجله وفرات كنارلرينه اولاشور وبونده امم كثيره واردر مكريل كورجى ابازه
چركس ولاز ومسلم وكافر مسلمى شافعى نهايت طرابزونه قريب اولانه لازديرلر وطرابزونك
جانب غرب وجنوبى جبال چينى ديرلر بونده اتراك طائفه سى ساكن اولورلار طائفه سيله
مشتركدر لسانلرى ترك وعجم وشاه عجمى معبود اعتقاد ايدوب روافضه دندر طرابزون
سورى متين ومحكم بر بلده در سخوم بونك شرق وشمالنه دوشر ابو الفتح سلطان محمد خان
سنه سكز يوز التمش بشده فتح ايلدكده قزل احمد بك قاچوب اوزون حسن يانينه كتدكده
تاريخ مزبورده قسطمونى وطرابزون وسينوب فتح وضبط اولندى وكورجستانه غزا اولندى

طرابزونك

طربزونك ايكى سورى وقلعهٔ متينه سى واردر بريسنه اشاغى حصار وبريسنه اورته
حصار وقلعه سنه قله تسميه ايدرلر قله ديدكلرى قلعهٔ متيندر ايچنده صلوة جمعه جامعى
واردر وبو قلعه نك حفظه سى واردر وحائط شماليسنده اورته حصاره مفتوح بر قپوسى واردر
بو قلعه نك خارج طربزونه مفتوح بابى يوقدر وقلعه نك جانب جنوبيسنده بر باب صغيرى
واردر لكن مقفلدر وقت حاجتده فتح اولنور واورته حصار ديدكلرى سور بر طولانى دورت
قپوسى واردر اول حائط شرقيسنده اورته حصاره مفتوح اولان قپوسى قربنده دركه بوكا
يكى جمعه ديرلر ثانى حائط شرقيسنك نهايتنده در باب دباغ خانه كه خارجنده دباغ خانه سى
واردر وبو بابك اوكنده بر نهر صغير واردر وادئ عظيمدن جريان ايدر وانده بر جسر
عظيم اوزرندن مرور اولنور باب نهايت حائط غربيسنده بوكا باب زندان ديرلر دخى
طرابزونك محبسى بو باب اوزره در وخارجنده بر وادئ عظيمدن بر نهر صغير جريان ايدر
كذلك كاركير ايله مبنى اوچ ذراع ايرى اخشاب ايله بر قنطره اوزره باب زغنوسه مرور اولنور كه
بو قنطرهٔ سور آتى الذكر داخلنده محتويدر رابع حائطى شماليسنده اشاغى حصاره
مفتوحدر بوكا باب اشاغى حصار ديرلر وبو اورته حصار قبل الفتح نصارا يدنده كنيسه اولوب
بعد الفتح سلطان محمد جامع اتمشدر وبو جامعه متصل حجرات ايله بر مدرسه كه سلطان
محمدك آثاريدر واورته حصارده ايكى حمام واردر بريسى كافر بناسيدر واشاغى حصار
ديدكلرى سور مربع الشكلدر وحائط شماليسنك بعض مواضعى بحره متصلدر وبو سورك
دخى دورت قپوسى واردر برى باب زغنوس سمتنه برى سو تحاددر بونك خارجنده لب دريا ده
محلات نصارا بر محله در بريسى باب مولوزكه بو باب بحره مفتوحدر رابع باب موم خانه دركه
شمع عسل ايشلنور وطرابزونك خارج سورنده جانب شماليسى اولان بحردن غيرى جوانب
ثلاثه طرابزونك ربض عظيمى واردر ورياض وبساتينى جوانب ثلاثه سنده اولان ربضنده در
غربى ربضنده دورت جامع وجانب شرقيسنده ايكى جامع غربيسنده اولان دورت
جامعدن اول جامع خاتونيه دركه سلطان سليم خان والده سى انده فوت اولمغين سورك
جانب غربيسنده خارج باب زغنوسده دفن اولنوب مشهدى قربنده بر جامع كزين بنا
اولنمشدر وبر مدرسه ودار الضيافه وبر مطبخ وبر فرون ومسافرين ايچون اصطبل وفقرا
وطلبهٔ علومه بعد الفجر وبعد الظهر طعام معينلرى واردر وصبيان ايچون بر مكتب
وانلره طعام ووظيفه ايندرمشدر ايكنجى جامع سليمان بكدر بو جامعده بر ميدان واردر كه
آت قپق ميدانى ديرلر اوچنجى جامع اياصوفيه در ساحل بحر اوزره ابنيهٔ كافريه بر كنيسه
ايدى رخامدن عظيم ستونلرى وحواليسى اشجار زيتون ايله مزيندر رابع جامع ارطوغدى
بكدر اصلى كنيسه ايدى دخى غيرى جامعلرى واردر وبو شهرك انواع اثمار واصناف
عناب وكراس وامرودى وبك امرودى وكلابى امرودى وسينوب الماسى واعنابندن
دلكواو زومى وبادنجان انجيرى وبينظير رمان وتورنج وجمله سياه كراسه شبيه بر ميوه سى

اولورکه طربزونه مخصوص دقره بشلردر غایت لذیذدر وطربزون بحرنده اسماك صید
اولنور مرله بالغی ومزکیر بالغی وقلقان بالغی وطرابزون بحرنده ایام خمسینده برخرده ماهی
صید اولنورکه خلق طرابزون خمسین لفظی تغییریله اکا خابسی بالغی دیرلرکه ظرفا استهزا
ایدرلر زیرا ایام خمسینده بوخرده ماهینك صیادلری سفن صغار ایله بونی صید اتدکده خلقه
اعلام ایچون برنفیر نفخ ایدرلرکه صداسی ایکی اوچ فرسنخ مسافه یه واصل اولور بونفیرك
صداسنی ایشیدنلرك اولوسی دریسنه بنوب خابسی بالغی چقمش دیو کیدرلر مع هذا
بوخرده ماهی عسیر الهضم ثقیل در و برجنس ماهی کش دخی ثقیلدر ایام شتاده بوخرده
ماهینك رایحهٔ کریههسی واردر منازل و بیوتده انسانك آرامی قالمز برمردار بالقدر کره سین
قره دکز کنارنده برکوچك سورسز بلده در برجامعی واسواقی وحدایق وباغستانی فراواندر
صامصون ایله طرابزون اراسنه دوشر بوندن دورت مرحله غربیه و طرابزون اوچ مرحله
شرقیه بونك برلماغ اوزن قلعهسی خرابدر دریایه مشرفدر و حالا بوشهرده دریا ساحلنده
بر کوجکزده عقیق طاشی چقارکه یمنی طاشنه بکزر دخی غیری طاشلر چقار عین الهر
کبی واکا بکزر ریزه طرابزون ایله کونیه اراسنده در حصاری واری واردریالی یه
مشرف اعلا کوملکلك بزی اولور ریزه بزی مشهوردر بشکش کتورلر و بوریزه دوزیرده
واقع اولمشدر چارشوسی ایچنده برایرماغی اقار لواء کونیه بولوا کورجستان سنورنده
واقع اولمشدر دریا کنارنده برقلعه وقصبه در قضالری بونلر در آتنه ارخهوی
سومله و بحه حدودنده کورل و مکریل طایفهلری واردر چوراق صوبی اندن اقار دریایه
دوکیلور بوناحیهده انواع اثمار چوقدر لواء باتوم بولوا کورل قربنده واقعدر الجبال جبل
ییلا مسجدی طرابزون ایله بایبورد اراسنده میاه خوشکوار او زرنده قارا کسلك اولمز بونده
ایکی قارلر ایچنده برنوع خرده و سفید حیوان واردر جماد اراسنده حرکتی امعان ایله حس
اولنور برنوع دود اولور مص اینسهلر ایچنده مانند آب زلال ذوق اولنور بوجلبلده قدیمی
برمسجد اولمغله ییلا مسجدی دیرلر جبل خوش اوغلان طرابزونك قبله طرفنده ایکی
فرسنخ یرده درخرده و بیوك بری برینه پیوسته جبال اولوب دامننده کی نهره خوش
اوغلان نام کمسنه بر رباط احداث اتمکله جبل و نهر اکا منسوب اولدی طرابزونلی بوطاغه
اغاج باشی دیرلر طولی اللی فرسخدر طرابزوندن بایبورده کیدن شارع اعظمك بوجبل
وسطنده دربر قپوسی واردرکه اندن غیری یردن کچلمز و قپویی محافظه ایچون میریدن بعض
قرار عایاسی معیندر طرابزوندن چقان شهر حاکمنك کاغدین الوب انلره کوسترمینجه
کچورمزلر الانهار نهر خوش اوغلان اغاج باشی طاغندن کلور طرابزوندن کچر دریایه
قاریشور دخی نهر سورمنه و نهر اوف و نهر ریزه و نهر اتنه که اکا صوق صو دیرلر بوایرمقلر منکور
قصبهلر قربنده بحره قاریشور و نهر فاش دخی بیوك صودر فاش قربنده بحره قاریشور جمله بوصولر
کورجی طاغندن کلور احوال ملوك و حکام بولایت فرس و رومدن صکره و بعض طوایف
اسلامیهدن

Chosch-Oghlan fl.
Surmene fl.
Of fl.

شمال
مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
مملكت اژدرهان
قلعهٔ اژدرهان
اولو نوغاى
بو محلبدى قوناق مسافه چولدر
حدود ممالك عثمانيه
مساكن چراكسه تابع خان قريم
مسقوه تابعيرلر
بحر خزر
قبارطاى
كوه البرز
تفليس
كنجه
شماخى
قره باغلر
باكو
دربند
قلعهٔ روان
ايالت روان
نخجوان
اغرى طاغى
نهر ارس
بيابان موقان
مملكت طاغستان
حكومت اسمى
اندراى
ارس
حورسك
بردعه
قپان
اردوباد
عمل احمد القريمي
جنوب

اولونوغای چراکسه ابازه
طایفه لرینک یرلری کوه البرز
طاغستان شروان وتماما کورجستان
مملکتلری وگنجه وردان وقارص وچلدر
وطربزون وارض روم ایالتلرینک
شکلیدر
قلعهٔ ازاق
حدود ممالک عثمانیه
بحر ازاق
اولونوغای وقره نوغای
تاتارلرینک مسکنلریدر
مساکن چراکسه
جبال الکزی
قره دکز
ایالت چلدر
ایالت قارص
ایالت ارض روم
طربزون
ارض روم
قارص
بغدادجق
صحرای چالدران

صامر اقرق ایکی سنه پادشاه اولدی وشهر صورمن رأیی بنا ایتدی بعده اوغلی رامشر بعده
اریس بعده ارالیوس بو پادشاه خلقی جواهر کیمکه وسفر صنعتنی اوکرتمشدر والحاصل
الك آخرلری قولیرس بو پادشاه غایت ایله جبان وجرئتسز اولمغین کیانیان طرفلرندن
قوم بلوخ نینوی شهرینی محاصره ایتمکله خوفندن طشره چقوب مقابل اولمغه قادر
اولیوب آخرکار کندوینی وخزینه سنی آتشه یاقدی وقوم بلوخ ضبط اتدی بعده بنی
اسرائیل اوزرینه سفر ایتدی وانلردن هرسنه خراج المغه باشلدی بعده اشکانیانیلو
طرفلرندن ضبط اولندی بعده اشقانیانیلر طرفلرندن ضبط اولندی بعده ساسانیلو
یعنی اکاسره طرفلرندن ضبط اولندی بعده دولت اسلامیه ظهور ایتدکده حضرت عمر
زماننده هجرتك اون سکزنده عیاض بن غنم موصل شهرینی فتح اتمشدر بعده آل عباس
ضبط اتمشلردر بعده سنه اوچیوز یکرمی اوچده دولت آل حمدان موصلده ظهور ایلدی
وابتدا ظهور ایدن عبد الله بن حمدان بعده دولت بنی عقیل ظهور ایلدی بونلر بحرینده
اولورلردی بنو تغلب بونلره غالب اولمغله اول سمتلردن قاچوردیلر وجزیره یه کلدیلر
وکیدرك موصله استیلا ایلدیلر اول وقت هجرتك اوچیوز سکسنی ایدی ابتدالری ابو الرواد
بعده سلجوقیه دن دولت بنی اقسنقر اتابك موصلدن ظهور ایلدی وکندی طرفلرندن بنی
بنی عقیل ضبط ایدرلردی بعده سنه دورتیوز سکسان التیده سلجوقیه دن تتش موصل
حاکمی ابراهیم قتل اولندقده دولتلری بالکلیه منقطع اولمشدر بعده سنه التیوز اوتوزده محمود
بن عز الدین وفات ایتمکله دولت اتابك منقطع اولدی ویرینه بدر الدین لؤلؤ هلاکو یه
استنا ایتمکله موصلی ضبط ایتمشدر بعده سنه التیوز اللی طقوزده ایبیه شعبه لرندن بری
جزیره یی ضبط ایتمشلر بعده اق قیونلو طرفلرندن ضبط اولندی واول عصرلرده تیمور
ظهور ایلدی لکن تیموره التجا ایتملریله انلره مقرر ایلدی بعده آل عثماندن سلطان سلیم مصر
سمتنه توجه ایتدکده فتح اولندی ایالت دیار بکر بو ایالت طرفینی نهر دجله ده واقعدر
قبائل عربدن بکر بن وایل بن قاسط طرف فرسدن بو سمتی ضبط اتمکله بو اسمله مسمی
اولدی الحدود شرقده ایالت وان شمالنده ارض روم غربده سیواس جنوبده رقه وموصل
تقسیم اون طقوز سنجاقدر وبش حکومتدر سنجاقلرینك سکزی اکراد بکلرینك
اوجاقلغیدر عزل ونصب قبول ایتمزلر عثمانلو سنجاقلری بونلردر ارغنی اقچه قلعه آمد
چمشکزك حصن کیف خابور خرپوت سعرت سنجار سیوه رك مفارقین
مازکرد نصیبین اما اوجاقلق اولان سنجاقلر اتاق پرتك ترجیل چباقچور چرمیك
صاغمان قولب مهرانی وحکومتلر دخی بونلردر اکیل پالو جزره خزو کنج
بو ایالت عسکری یدی بیك اوتوز قلجدر قرق ایکی زعامت والتیوز سکسن سکز
تذکره لو وتذکره سز تیماردر اکراد بکلرندن ماعدا جبه لولریله بیك سکز یوز
عسکردر لواء آمد آمد پاشا سنجاغیدر وبشیوز اقچه مولویتدر وقضالری بونلردر جونکش

جونکش صاورطلب ماردین مغازکیرد نام دیکر مازکیرماکیرمید ان هیئی نام دیکر ماني لوۀ آمد
بوشهرک سورعظیمی سنک سیاهدندر وجمله بیوتی ومحلاتی داخل سورده در ودورت
قپوسی واردر بریسی ماردین قپوسی بری طاغ قپوسی بری شط قپوسی بری ارض روم قپوسی
ونیجه جوامع ومدارس وحمامات وعمارت وخاناتی مشتمل برایچ قلعه سی واردرکه شهرک بر
یاپری اوستنه دوشمشدر داخلنده سرای سلطانی وبعض بیوت ومحلات حصین قلعه در
وشهری دوزیره دوشوب نهایتنده ایچ قلعه سی شط ماوراسنده اولان صحراره مشرفه در
وقلعه سنک اشاغیسنده شطک کنارلری قاون بستانیدرکه شط چکلدکده هرکسک معلوم
یرلری واردر واروب طاشلو وقوملو مواضعده اوجاق اوجاق قاون اکرلرکه برمقدار طاشلری
اشوب براوج کوکرجین ترسی ایله بش اون دانه قاون چکردکی ایله مخلوط ایدوب طاشلر
اراسنده قومه کومرلر عجایب لذیذ اولور خلق قاون فصلنده بوستانلره چیقوب قامشدن
قولیبه لر ایدوب او زرینه صارمشق وچادرچکی کبی سبز وخرم کنبدلر مزین ایدوب وصو
ایچنده صغه لر پیدا ایدوب برنیجه ایام عیش وعشرت ایدرلر بو شهر عسکر قشلاغنه
متحملدر ونیجه دفعه ملوک وسردارلر انده قشلامشدر وآمددن جنوبه وموصل طرفنده
شطده بر طاش قنطره واردر ماردین آمددن جنوب غربه واقعدر دیاربیعه دندر قلعه سی
برجبل اوزره در که ارضدن ذروه سنه وارنجه ایکی فرسخ برجبل نصفنه قریب درو بو قلعه نك
عنوة فتحی محالدر وماردینده حیات قتاله واردر وبوجبلده معدن زجاج واردر و بو قلعه نك
اوك ربضی عظیمدرکه بوربضنده اسواق ومدارس واردر وماردینك دوری درج مثالدر بردار
یردارك اوزرنده در وهر بردر بی التنده غی دربه مشرف در عیون مائی قلیلدر اکثر شربلری
صهاریجدندر واریکی غایت مشهوردر صادر ماردین قربنده برقصبه وحصاردر آمددن
ایکی مرحله جنوبه دوشر دجله قربندن بحر برجامعی وحمامی وبرقاج دکاکینی واردر
یا عجلرینك اکثرا غاچلری اجاسدر سلطان بیلاقی طاغلرینك ذیل شرقیسنده وع
اواوب طاغدن برنهر صغیر بوقصبه یی شق ایدوب دجله یه قاریشور و برقلعهٔ خرابه سی
واردر حیزان کثیر الاشجار در خصوصا شجر فندق بسیاردر جبال بیننده قلعه شاهقه سی
واردر مفارقین نام دیکر میافارقین دیاربکر قاعده سیدر احداق وبساتین
جهتندن نصیبین کبی در سیف الدوله بن حمدانك قبری بونده در وموصلك بو میافارقیندن
حصن کیفا او زره طریقی التی کونلك یولدر وماردین اوزره کیدر طریق آخر واردر سکز
کونلك شمالیسنده برجبل واردر میافارقین بوجبلك ذیلنده در ومیافارقیندن برآت میدانی
مسافه ده برنهر صغیری واردر عین حوض اسمیله مسمی برعین دن منفجر اولور میافارقینك
جانب شمالیسی بیننده دربساتینی سقی ایدر حصن کیفا برشهر عظیمدرکه کنار شرقیٔ شطده
واقعدر قلعه شهرك شمالیسنده ینه نهر کنارنده بربلند طاشلق کوه اوزره شهر ایله قلعه
اولدوغی طاغ اراسنده جسری واردر بوشهرك کوزل اوزومی اولور اسمنه حسی اوزومی

دیرلر بو شهری امراء حصن کیفك اولی اولان مرد ماهمره یاپمشدرلر که اکراد ایوبیه
سلسله سندن ایدی وسابقا حصن کیفه رأس الغول دیرلر بنا قلعهٔ کیفا اولمغله حصن کیفا
دیدیلر یاخود متعینان عربدن حسن نام برکمسه یی الهکتوروب حبس ایتمشیدی برکون
امیر مذکوره خبر صالوب بورجاده اولورکه کندویه قصراغنی ویروب امیر قلعه رجاسنه
مساعده ایدوب کندویی حبسدن اخراج ایتدکدنصکره قصراغنه برطریق ایله بنوب
میدان قلعه ده برمقدار تك و تاز ایلیوب میدان باشنه آت براغوب قلعه دیوارندن اشاغی
نهر شطه پرتاب ایدر صویه ایندکده سباحت ایله خلاص اولور بو جهتدن حسن کیفا
دیدیلر ناحیه لری بشری بهر دی خندقی طور محلبی پسندیه وحصن کیفاده اولان
عشایر بونلردر آشتی چلکی یرلری اورمانلودر کوردلی بزرك کوردلی کوچك یرلری اورمانلودر
بونده ماضی بتر مهرانی بونلرده برینج اولور رجانکی جزبونی نام دیکر جزء یاخود بوختی عشیرتی
استورکی شقاقی ورشانی دخی یزیدی واردرکه بونلر درخندقی بهمرد یرلری طاغلیدر بونلرده
طاغ قیونی وطاغ کچیسی ویبان کدیسی وسکسار اولور دخی بونلردن غیری بجبومی نام دیکر
طور کاشکی سرهانی نام دیکر سهرانی بشیری کوزل اکنلری اولور بطمان صوبی قربنده در
بوسمتده ارسلان اولور دخی عربدن محلمی طائفه سی اولور یرلری میشه لکدر بونده من نازل
اولور و بوسمتك اوزومی کوزل اولور لواء نصیبین بوشهر قاعدهٔ دیار ربیعه در شمالیسنده برجبل
کبیر واردر بو جبلدن نهر هرماس نصیبین قربندن بجرو نصیبینك غایت بساتینی چوقدر
دیرلرکه قرق بیك بستان قدر بونهر ازون دره بوشهره بیاض کل مخصوصدر اصلا قرمزی
کل بولنمز وجبل نصیبینه اکا جبل جودی دیرلرکه سفینهٔ نوح التی آی وسکز کون نصکره
بوطاغده مستقر اولدی عقاربی قتاله در و نصیبین غایت وخیمدر و خلقی سردر
قریهٔ دارا بونده اسکندر دارا ایله جنك ایتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی حالا برقریه در لواء
سنجار دیار ربیعه دندر جنوبی نصیبینه درو جبلی اخضب جبالدر وجزیره ده سنجاردن غیری
بلده ده نخیل یوقدر سنجار ایله موصلك بینی اوچ مرحله در سوری جبلك ذیلنده در وجبل سنجارك
شمالیسنده در بساتینی وقناة ایله جاری میاه کثیره سی و حماملری کوزلدر بیوتی واسعدر
وفرشی فصوصدر و هر اولهنك التنده بحردن حوض مثمن واردر وسقفی احمر واصفر
واخضر وابیض بللور جاملر ایله درو انهار و اشجار و تورنج ونارنجی کثیردر حکایت اولنور که جاریهٔ
سلطان ملکشاهك ارض سنجاره وضع حمل وقتی ایرشوب منجمین دیدیلر که اکر بو کون
وضع ایلمزسه ولدی ملك عظیم اولور و سلطان امر ایتدی جاریه یی معلقه قلدیلر صکره
سلطان سنجر متولد اولدی و بومدینه یی بونك اسمیله تسمیه ایتدیلر ملك اعظم اولدی ووالی
مصر عباس بن وعمر العنوینك قصری سنجار قربنده در عجیب البنادر بساتین ومیاه مشرفه
ایدی عباسدنصکره ملوك بوقصره نزول ایدردی سنجار قربنده چتل کمدوك نامنده برکوه
واردر انك وراسنده خاتونیه دیرلر برکول واردرکه تاوسطنده برجزیره ایچنده برقریهٔ عظیمه

واردر جزيره غربيسنده هواتيه ديرلر بر بشته واردر اوزرينه بر عظيم عمود نصب اولنمشدر اندن
جزرئى شماله شيخ كندى قريه سى مزارى واردر لواء سعرد ديار ربيعه دندر بر جبل اوزرنده در مبنى
هموار احاطه ايدر شط دجله نك قربنده در و دجله نك شمالى شرقيسنده در و ميافارقين ايله
سعرد بينى بر بچق كونلك و ميافارقين سعردك شماليسنده در و سعرد ايله آمدك بينى دورت
كونلكدر و آمدك جنوبنده در و اهل سعردك شربى مياه منابعدندر و سعرد جبال ايله
مخاطدر زيتون و رمان و كروم كثيره سى واردر بر مشهور اوزومى كه اكا شافعى اوزومى ديرلر غايت
لذيذدر جمله اشجارى يغمور ايله مثمردر و سعرد موصلدن شرق و شماله ماييناري بش مرحله
و سعرد دوز يرده در كه آب بدليس جنوبيسنده دوشمشدر باشقه بر نهر صغيرى واردر آب
بدليس ايله جمع اولور قلعهٔ زرقى بودخى بر دوز يرده در بوندن يوقار و آب بدليس واقعدر
كفندراندن سهل يوقارو جه طاغلر ايچنده در لواء خربوت بر كوه اوزرنده بر قلعه و قصبه در كوچك
اوزرنده مشرفدر بر قضا و عمارتدر عظيم صحراسى واردر بونك نهاياتى پرتك و چمشكزك حدودينه
پيوسته اولور بوكا حصن زياد دخى ديرلر ملاطيه دن ايكى مرحله در اولو باد ناحيه سى
بوكا تابعدر بوكا قريب شميساط ديار مضردندر آمد و خربوت بينلرنده واقعدر لواء ارغنى بر امارت
و قضادر خربوت ايله آمد اراسنده و قربنده بر جبل اوزرنده بر قلعه و شهردر نواحيسى واردر اسنده
كوچك ديرلر بحيره واردر خربوته تابعدر لواء سيوه رك بر امارت و قضادر آمددن قره جه طاغ
و راسنده و فرات ايله شط ما بيننده بر صحراده واقعدر لواء چمشكزك نهايت فراتدن آمد طرفى
كنارنده نچه نواحيى مشتمل بر امارت و قضادر نفس چمشكزك بر قلعه سى واردر بر طاغ
كوشه سنده فرات كنارنده اوكى كشاده بر صحرادر اوائل حالده بر عظيم ولايتدر كه كردستان اندن
عبارتدر حاكمى اوتوز ايكى قلعه و اون بش ناحيه يه متصرف ايدى سلطان سليمان زماننده
ولايت تحرير اولنوب قصبهٔ چمشكزك و ناحيهٔ صغمان و جزيرهٔ كفره و عادات اغاسى خاص
همايونه الحاق اولدقدنصكره ولايت ايكى امارت و اون دورت زعامت و تيمار تقسيم اولنمشيدى
بعدنينه سلطان سليمان ناحيهٔ صغمانى افراز ايدوب بعض اولاد حكام چمشكزكه احسان
ايتديلر پس اول اوچ امارت بونلردر مجنكرد پرتك و صغمان پرتك بر اوجاقلقدر قضا
جانبى كشاده و واسعدر جرميك سيوه رك قربنده فراتك نوشار معبرى مقابلى
ايكى كوه اراسنده بودخى بر اوجاقلقدر جباقچور ارض روم طرفنده مراد صويى
كنارنده بودخى بر اوجاقلقدر ترجيل حانيدن آمد سمتنده مراد قربنده بر جبل اوزرنده
بودخى اوجاقلقدر ينبوقلى چاى بو ترجيل جبلندن چقوب آب سيد حسندن اشاغيجه ده
مشطه منصب اولور اتاق ترجيل قربنده قلعهٔ موش و قلعهٔ فلك و ترجيل اراسنده بر صحراده
واقعدر بودخى اوجاقلقدر صلات چاى جبلى كوشه سندن پيدا اولوب ينبوقلى چاى
اشاغيسنده دوكيلور مفارقين آمد مقابلنده ايكى طاغ اراسنده النون صويى
لوپر وسنك صويى اوزرنده بر قصبهٔ خرابه در ميافارقيندن غلطدر جزيرهٔ ابن عمر

بنى

بنی امیه دن ثامن خلفا عمر بن عبد العزیز حضرتلریکه عدلده معادل عمر بن الخطاب حضرتلری
ایدی قلعه سی ساحل نهر شطده هنکام طغیان شطده نهر ایکی شق اولوب شهر وقلعه سن
احاطه ایدر لاجرم سنکدن سدلر اتیمشلردرکه آب نهردن قلعه یه ضرر اولیه وهمیشه
آمد شد خلق جسره موقوف اولمغله بوکا جزیره تسمیه اولنمشدر وعمره نسبت ایله
جزیره عمریه دیمشدر بو جزیره یه متعلق نواحی وقلاع که مشهورلری اسکی موصل مقابلی
ناحیهٔ کورکیل مستقر سفینهٔ نوح علیه السلام اولان جبل جودی بو ناحیه ده در
بو ناحیه ده ساکن اولان عشایر اکراد بونلردر شهرلوری شهرلی کورکیلی استوری
بونلر اهل اسلامدر بنو بدکاون پورش هیورل بونلر یزیدیدر ناحیهٔ برکه برکه عشیرتنه
مخصوص ناحیه در قلعه سی واردر دخی بوسبی دیرلر ناحیهٔ اروخ اروخ عشیرتی
ساکنلردر قلعه سی معتبردر ناحیهٔ پروز دخی پروز عشیرتنه مخصوص قلعه سی واردر
بونلر اوچ فرقه در جاسته ولانی بزم کرافان ناحیهٔ بادان بونده کامرسی عشیرتی اولور دخی
دوربادان دیرلر ناحیهٔ طنزی بو ناحیه نك قلعه سنه کلهوك دیرلر بونده دخی کارسی
عشیرتی اولور ناحیهٔ فیلك بونده دورت قبیله اولور ناحیهٔ طور ودخی ناحیهٔ هیتم اکثر سکانی
ورعایاسی ارمنیلردر بو ناحیه ده قبیلهٔ چلکی اولور غایت محصولدار ناحیه در ناحیه شاخ
ارمنیلر اولور قلعه سی واردر دخی بونده شیلوی قبیله سی اولور ولطیف اناری اولور
ناحیهٔ قلعهٔ تش اتل وقلعهٔ ارمشاط بونده براسی قبیله سی اولور بونلر بختی عشیرتندر
اك اعظم شعبه لرندندر ناحیهٔ قلعهٔ کیر بوکا فیز دخی دیرلر کارسی وقریشی قبیله لری
بونده اولورلر بونلر طنزی عشیرتنه تابعلردر ناحیهٔ دیرانه قلعه لارکه نواحی طنزیدندر
بعض سکانی اعرابدر بونلر طهری وصغانی وبنی عباده طوایفی دخی اول سمتك ارمنیلری اکثر
عربی تکلم ایدرلر عشایر والرسایی بونلردر دنبلی نوکی محمودی شیخ تیزین نام دیکر
بزنی ماسك رشکی نام دیکر رشی دخی مرسی الوتشی دیرلر مخ نهرانی بیکانی بلانی ستوری
شیرویان دوتورانی دخی اردنانی بونلر یزیدیدر ناحیهٔ فنك جزیره قرشوسنده بر معمور
قصبه در وقلعه در بونده جزیره بکلرینك سرایی واردر بو قلعه کا عمادیه بکلرینه وبریلور فنك
عشایری بونلردر نجبوی شقاقی سبرانی کومیه کیج چیاقچوردن بدلیس سمتنه
دوشر طاغلر اراسنده بر کوه اوستنده بر حکومتدر مراد صوبی صحراسندن کچر اکیل کیغدن
آمد سمتنه دوشر طاغلر ایچنده بر قصبه وقضا وحکومتدر ایکی طاغ دره سنه
دوشمشدر بو طاغك کوشه سنده منبع شط اول کوهده در لوا خزو بر معمور قلعه
وشهردر ایکی جانبی طاغ بر کشاده واسع دره یه دوشمشدر وایکی جانبنده طاغلردن ایکی
نهر کلوب شهری کویا احاطه ایتمشدر شهر اول نهرلردن کرچه بعید درلکن نهرلر اراسنه
دوزیره دوشمشدر همان شهرك التی یانده اول ایکی نهر بر اولوب بر طاش کوپری التندن
کچر وحصن کیفا اشاغیسنده شطه قریشوب نامنه آب ارزن دیرلر وبو شهرك اطرافی

فلك وصاصون وكفندر قلعه‌لريدر ومفارقيندن صاصون دلكلو قيا ايله حزو اراسنده
برجبل اوزره برقلعه‌در الجبال جبل كاره برمعظم جبلدر كردستانك اعظم جباليدر شهر
جزيره نك مقابلنده واقع اولمشدر جبل جودي بونك شعبه‌لرندندر وجبل جودي اوزره
مشرف هميشه قله سندن پوس وطمان وبرف و باران اكسك دكل ظلمات ايچنده
كورينور حتى كمال علوندن سفينهٔ نوح عليه السلام بوجبلده قرار ايتمشدر بوجبلك بعض
مواضعنده برنوع زنبور اولور كه قرنجه كبي سور آخلرده يرايچنده قرصلريا پوب بال
ويررلر بغايت لطيفدر ارمغان كتوررلر وشمعي عنبركبي رايحه لودر وبعض مرتبه عنبر
شمامه سي غناسني ويرر اكثريا جودي طاغلرنده بولنور جبل جودي بوجبل جزيرهٔ عمريه شرقنده
اندن برايكي ساعتلك كه اصلا اوزرنده قسم شجردن اثر يوقدر بعضي كياه ككك وخزامي
كبي اوتلري بتر خاكي طاشلوچه وشوره در جانب شماليسنده بعض دره لرنده وقويي
يرلرنده صيف وشتاده قار اكسك دكلدر بوجبلك ذروه سنده مستقر سفينه اولان محل
معلومدر وزيارتكاهدر واننده برجامع وار دروسال بسال موسمي اولور وزوار وتجار كلور
وبوجبلك ذيلنده قريهٔ ثمانين برقصبه كبي درانده برجامع وبرمدرسه وبعض خيرات واردر
جزيرهٔ عمريه شرقيسنده ايكي ساعتلكدر اهل سفينه ابتدا بومحلده نزول ليدوب وبوجبل
چاق موصلدن كورينور وجبال كردستانك هنكام صيفده وحصاد زمانلرنده مازو اغچلرينه
من دوشر اول طرف خلقي اندن عظيم منتفع اولورلر يازفصلنده دوشن يابسدر وپپراغه
دوشر انك اغچلرينك التنه كليملر دوشيوب اغاچلري سلكمكله جمع ايدرلر وكردلر
اكا كزنكوي ديرلر خرمن زمانده دوشن مازونك كندوسنه دوشر اول تازه سني جمع
ايدوب صوايله قارشديررلر وقزغانلره قويوب قويواولنجه قينادوب بوكا كردلر جزك
ديرلر الانهار نهر قره چه طاغ بوجبل كه شهر آمدك جنوبه ميل ايله خلفنده در
لواء سيورك ايله آمد اراسنده در وبوندن نهر چقوب ديار بكر كوپروسي اشاغيسنده
شطه دوكيلور وقره چه طاغ اوجنده برجبلدن دخي كوكچه صو نام برنهر كه باشي
ايكي شعبه ايكيسك جزئي مسافه دن شعبه لري جمع اولوب ونهر عظيم اولوب برطاش
كوپرو التندن چقوب قره جه طاغ نهرندن اشاغيجه ده شطه دوكيلور آمدك بوجانبلري
وغربيسي كشاده صحرالردر السنه بوايالت عربي وتوركي وفارسي وكردي وارمني لسانلري تكلم
ايدرلر وخلقي نك اهل اسلام اولنلرينك مذهبلري حنفي وشافعيدر واكرادي ايكي
فرقه دربري مسلم كه مذهبي شافعيدر وبري كافر كه يزيديدر مسالك دياربكردن حلبه
جانفزا چايري ايكي ساعت قزل دپه دورت ساعت قوجه طاغ اوچ ساعت الما لو اوچ ساعت
اجي كوز اوچ ساعت عابدون طاشلو يولدر وصوق صويي واردر التي ساعت ونهر جلاب
دورت ساعت رهابش ساعت اوج بيكاريدي ساعت شقف خاني نام ديكريش دپه يوللرنده
كوزل اشمه بيكارلري واردر مشهد بيكاري مقابله سي اوچ ساعت كوزل يوللردر وصوق

صولري

صولری واردر بیره جك قرب فرات ٥ ساعت نیزیب ٢ ساعت مزار ٢ ساعت تل
بشار ٤ ساعت عینتاب بو محله قریب در نیزشکن کوزل یولدر ایکی کوپروسی واردر که
بریسنه تل فار نام کوپروسی چکیلور ٦ مرج دابق ٣ ساعت یولی دوزدر بوندہ نهر عینتاب جر
سلطان سلیم غوری ایله بو صحراده جنك ایتمشدر بونده منزل مقابل مقام داود نبی علیه
السلام کلیس وعزاز بو منزل مقابلی بیننده اولان جبالك اوزرنده درجسر سموق ٣ بو منزلده
عینتابدن کلان نهر اوزره کوپرودن چکیلور نهر عمیقدر ویوللری طاشلقدر جبلان ٢ ساعت
حلب ٣ دیار بکردن موصله قره کوپرو ٣ ساعت کوك صو بو یوللك اورتاسنده برخانك
قرشنده دورت بش صوق صولر یردن قینا یوب یوللری کوزلدر شهود بیکاری ٤ ساعت
قوناغه کلنجه دره ایچندن کیدیلور امادارد کلدر شیخ زولی ٣ طاغ وده درحزم
٥ ساعت قره دره ٥ ساعت نصیبین ٥ ساعت یولی دوزدر وطاشسزدر جراح صویی
٥ ساعت کدلك شیماخی دورت ساعتدر اوج دورت یردن صودن چکیلور دللیکار التی ساعت
صفوان صویی یوللری طاشلو ودره لرایچنده صولرغابودر دورت ساعت یوللری دوزدر کفر
زمان التی ساعت مقابلهٔ کفر زمان بونده شط چکیلور ابو سعید اوچ ساعت نام دیکر ابو شعبه
دلفسمه بش ساعت یوللری کوزل جاری صولری وار اما بطاغی دخی وار اسکی موصل
بش ساعت قره سیدی دورت ساعت جمال کندی اوچ ساعت کوزل یولدر مقابل موصل
اوچ ساعت دیاربکردن وانه ارپه چایی ایکی ساعت قره دپه التی ساعت بطمان صویی بش
ساعت خطو سکز ساعت اوس القرنی التی ساعت اشك میدانی بش ساعت کفندر
دورت ساعت بو منزلده دلکلو طاشدن چکیلور برعظیم صحراسی واردر زمان اولده اوتوز
ذراع طوللی واون ذراع عرضی ایکن اوچ آدم قدی قدر یوکسکلکده تحت ایدوب برطرفندن
برطرفنه یول اتمشلردر بتلیس بش ساعت تاتوان بش ساعت کارموخ بش ساعت صو
دورت ساعت عادلجواز التی ساعت کنترك طقوز ساعت ارجیش اوج ساعت قره کوی دورت
ساعت بند ماهی دررت ساعت جانیکل بش ساعت قاسم اوغلو جایی بش ساعت وان ایکی
ساعت دیاربکردن ملاطیه یه شلبه کویی ایکی ساعت قره کوپری نام دیکر مالان بو منزلده
دوه بوینی نام محل آشیلور ارغنی التی ساعت صوچق یلاقی ٥ ساعت بو منزلده جبال شاهقه
مروراولنور یاخود بهره مازالتی ساعتدر کول باشی جبال شاهقه مروراولنور بش ساعت
قریهٔ مالقوج افندی نام دیکر قره باغنك التی ساعت یولی دوزدر کنار نهر فرات التی ساعت
ملاطیه یدی ساعت دیکر دیاربکردن ملاطیه اق دکرمندر صحرای ارغنی اون ایکی ساعت
جبال شاهقه مروراولنور قیزدره سی جبال شاهقه مروراولنور قریهٔ خوخ خان سنان پاشا
ملاطیه احوال ملوك وحکام فرس وروم وتکرار فرس وفرس طرفندن عرب قبائلندن بکربن
وایل بعده عرب ملوکندن ملوك کندہ دیاربکردن ظهور ایلدی وانلردن ابتدا ضبط ایدن حجر
اکل المراد بن عمرو کنده قبیله سندن واولوقت هجرتك ایکی یوز سنه سندن مقدمدر بعده

اوغلو عمر وبعده اوغلو الحارث بو حارث فرس ملكنه قباد زندقه يه موافق اولدى بو قبادك
عصرنده مزدك زنديق ظهور ونبوت دعوا ايدوب ناسه امر ايلديكه اموالريني برى برينه براو
وعورتلرينى شركت اوزره ايلسونلر قباد بو زنديقك دينينه داخل اولدى دخى الحارث اكا متابعت
ايتمشدر بعده اوغلو حجر بو حجر مشهور شاعر امرئ القيس باباسيدر بعده بنواسد حجرى قتل
ايتمكله دولتلرى منقطع اولمشدر چونكه امرء القيسه باباسنك قتل اولدوغنك خبرى كلدكده
بنى بكر وبنى ثعلبه دن امداد الدى وبنواسد ايله جنك ايلدى وانلرى بوزدى والحاصل تكرار
عظيم جنك اولمشدر وانكوريه قيصردن امداد الدقده مكر دشمنلر كيزلو بر آدم كوندرمشلر جامه
كيودكده زهرلو بر ثوب كيدرمشلر اندن فوت اولمشدر صكره حضرت عمر رضى الله عنه
عصرنده بو سمتى فتح ايتمشلردر بعده خلفاء عباسيه ضبط ايتمشلردر بعده دولت مروانيه ديار بكردن
ظهور ايلديلر ابتدالرى ابو على بن مروان الكردى سنه اوچيوز طقسان ايكيده وآخرلرى
منصور بن سعيد واول وقت دورتيوز يتمش سكز تاريخنده بعده فروع سلاجقه دن بنو
ارتق بن اكسك بو ارتق ملكشاه بن الب امراسندندر ملكشاه عظيم عسكر ايله ارسال ايلدى
وديار بكرى ضبط ايتدى بعده تيمور كلدكده ماردينى محاصره ايتدى وفتح ايلدى واول اطرافده
استيلا ايلمشدر صكره ارتقيه دن شهاب الدين بن احمد ضبط ايتمشدر واول وقت تركمان
طائفه سندن اق قيونلو كه انلره بايندريه ديرلر انلردن ابتدا ظهور ايليان علاء الدين طور غل
بعده فخر الدين قطلو بك بعده اوغلو قره ايلوك عثمان تيموره تقرب ايلدى وآمد وماردين
واول اطرافه نصب ايلدى بعده شاه اسمعيل سنه طقوز يوز سكزده بو سمتلره استيلا ايلدى
بعده آل عثماندن سلطان سليم طرفندن فتح اولنمشدر ايالت رقه حالا اورفه ديرلر بو ايالتدر
حدودى شرقده موصل جنوبده بريهٔ سنجار غربده فرات شمالده ديار بكر التقسيم بنى
ربيعه جماسه دير رحبه رقه رها نام ديكر اورفه سروج خابور دخى حران جلاب نهر ج دراء
دخى بنى قيس بو ايالت التيوز اللى اوچ قلجدر بكرمى سكزى زعامت التيوز اون التى تذكره لو
تذكره سز تيماردر جبه لولريله بيك دورتيوز عسكر اولور روها پاشا سنجاغيدر قصهٔ
خليل عليه السلام ونمرود خلق ايچنده بو شهرده اولمق اوزره در لكن كتبده بابل
قريه لرندن كوشه نام قريه ده در اورفه شهرينك ايچ قلعه سى بر محل مرتفعده ديوارى
اوزرنده ايكى عمود رفيع وضع اولنمشدر ودبينده ايكى يردن وافر صوقينايوب چقر
وكول كبى ممتد اولوب دورى يدى ميل در ايرمقلرى اقر برى طشره حصارك ديوارى
ديبندن چقوب غربدن شرقه يوز ذراع قدر ممتد بر اوزون حوض كبيدر شمال طرفى باغچه لر
وجنوب طرفى جامع وتكيه ونهايتنده شيخ على قصرى كه صو اوزرنده در حوضه ناظر دربى نظير
مسيره اولمغله كبار وارد قده انده اكلنورلر جامع ايچنده اول صونك منبعى زيارتگاهدر حضرت
خليل عليه السلام مقاميدر وصو چقدوغى يره ياپلمشدر زيارت اولنور و اول ايكى كولك
ايقلرى ايكيشر اوچر دكرمان يوريدر شهرك وسطندن چقوب طشره باغچه لرى

صنقی ایدروبوزیارنگاه بالغی کمسه طتوب اکل اتمزو صید ایدن آدمه البته برضرر اصابت ایدر اوبله
مشهور ومتعارفدر وشهر قربنده بعض تلال وجبال وعظیم مغاره لر واردر سوراخ سوارخ
طاشلو طاغلردر بی نظیر اناری اولور بواو رقه خلقی غایت شجیع اولورلر قوچ حصار
رها ایله نصیبین اراسنده بر کوه کوشه سنده بر قصبه وقلعه در اول کوهدن بر صو چقوب
نصیبین طرفندن کلن نهره همان ینه قوچ حصار قربنده والتی یاننده قاریشور واول کوه
کوشه سنی طولا شدقده نصیبین صحرالرینه واریلور جماسه نهر فرات کناری غربیسنده
بر پشته اوزره بر قلعه درکه جبل حمر بریهٔ عربدن کلور بو محللرده فراتی قطع ایتمشدر
بوندن یوقروجه مقام علی رضی الله عنه اندن یوقروجه رحبه اندن یوقروجه بر پشته
اوزرینه دیرکه رحبه ایله برلوادر رقه نك مقابلنده واقعدر بر تل اوزره بر قلعه در قوچحصاردن
ورقه قربنده ورهادن کلن صو ایله جمع اولان نهر بو پشته التندن فراته قاریشور لواء خابور
رأس العین ایله فرات اراسنده بر جبل اوزره ایکی قلعه واقعدر جبل مذکور رأس العیندن
منبع آب خابور اولان کرك قربندن فراته طوغری ممتد در نهر خابور بو جبلی دولشوب
اشاغی یاننده فراته دوکیلور بو سمتده عرب بنی ربیعه که موالی دیرلر بو سمتده یازلا روقیشده
سلمیه سمتنده قشلرلر ماکسین خابور اوزره بر مدینه در قرقیسادن یدی فرسخ بعیددر
سروج خالا رها ناحیه سید رخرابدر حراندن بر مرحله در کثیرة المیاه والبساتین والفواکه در
انار وامرودوایوا اویکی لطیف اولوب بیره دن بر مرحله در حران دیار مضردندر بر قدیم شهردر
سنه اوچ بیك اوچیوز یکرمی اوچده بنا اولنمشدر غایت بیوکدر حالا خرابدر بناء کنعانیوندر
عظیم وغریب آثارلری حالا باقیدر وبو شهرده بر تل واردر که مصلیٔ صابیئین بو تل اوزره در
وبو تل ابراهیمه نسبت اولنور بو شهردن ایکی فرسخ قدر بعید رحبه بر جبل واردر مالك بن
طوق الثعلبی بنا ایتمشدر رقه وعانه بیننده فرات اوزره بر مدینهٔ مشهوره در حالا خراب
اولدی صکره رحبهٔ جدیده بنا ایدی صاحب حمص شیرکوه بن محمد سنه یدییوز یکرمی برده
بنا ایلدی عراق وشامدن کلن قوافلك محطی ایدی رقه دخی رافقه دینلور دیار مضردندر
فرات جانب شمال شرقیسنده در مقدما دیار مضرك قاعده سیدر حالا خرابدر بساتین
وفواکه انواعی چوقدر رأس عین دخی عین ورده دیرلر دیار ربیعه دندر ارض مستویه ده که
اوچیوزدن زیاده عیون صافیه چقار ونهر خابور بو عیوندن جاری اولور قرقیسا رقه قربنده
فرات وخابور اوزره بر مدینه در دیار مضردن جریر بن عبد الله البجلی بونده فوت اولدی
قلعهٔ جعبر دخی دوسریه دیرلر نعمان بن منذرك عبدی اولان دوسر بنا ایتمشدر
صکره جعبر قشیری بوکا مالك اولوب وانده چوق اوتورمغله اسمیله مسمی اولدی بو قلعه
فراتك ساحل شرقنده واقعدر بالسدن یکرمی بش فرسخدر مقابله سنده غربیٔ فراتده
ارض صفین درکه انده وقعهٔ معهوده واقع اولدی بو قلعه رقه دن یدی فرسخدر
اوصاف الزور بوکه دخی دیرلر بوزور فراتك ایکی طرفندن بالسدن زجاق عانه یه وارنجه ممتد در

بوزورده یر یر توت اغاجلری اورمان کبی صیقدر که ایچنه کیرمك ممکن دکلدر انجق نهر فرات
طرفندن هر بر یسمنك بر دار یولی واردر اندن کیررلر و هر یوللك داخلنده بر واسع یر اطرافنده
حصار کبی اول توت اغاجلری قوجقلامشدر و اول یرلرده انواع طوایف اوبالرایله ساکن
اولمشلردر و بو طائفه ابریشیم چقاررلر نقل ایدرلر که هر سنه ده بوزورلرده اوچ دورت یوز
کیسه مال حاصل اولور و بوزورده ساکن اولان طوائفك موالی عربنه ویرکولری واردر
و بونلردن الکباش طائفه بنی سمکدر و بوزورده ارسلان و قره قولاق و هر بر وغیری حیوانات
اولور تذییل الطابع غفلت اولنمیه که ایالت شهرزول بلادی اکرچه بوندن اقدم اقلیم جبل
یعنی عراق عجم فصلنده بعض مرتبه ذکر و بیان اولنمش ایدی لکن اشبو اقلیمك جزیره یه
و اقلیم عراق عربه بعضا اتصالی اولوب اوصافی آتی البیان کردستان اولکه لرینه دخی
محسوب اولدوغندن غیری قانون و قاعدۂ دولت علیۂ عثمانیه اوزره مستقلا بر ایالت
اعتبار اولنمغله بو محله افراد بالبیان قلنمق مناسب کوریلوب ابو بکر بن بهرام الدمشقی
جغرافیاسنك عبارتی بو محله دخی بعینه ثبت سلك سطور قلندی ایالت شهرزول
بو ولایت عجم سرحدنده بر ایالتدر که اقالیم کردستاندن محسوبدر و اکثر طائفۂ کوران
ولایتلری اولور حریر سمتلری طائفه سهران دیاربکر کوران حکامی و امراء اردلان تصرفلرنده
ایدی انلرکاه عثمانیانه و کاه قزلباشلره تابع اولمغله اکثر بلادی انلردن نزع اولنوب ایالته
الحاق اولنمشدر حالیا انلر حسن آباد نام قصبه یی دار الملك ایدنمشلردر که همدان قربنده
و شهرزولدن همدانه یولی اوزره بر شهردر الحدود ایالت بغداد و ایالت موصل و حکومت
عمادیه و حکاری و آذربیجان و عراق عجمه پیوسته اولور التقسیم اوتوز ایکی سنجاقدر
لواء اربیل لواء شماملك لواء حریر لواء کوی ابرومان اوشنی باف برند بلقاص بیل
اوطاری جبل حمرین جنکوله دوراماننام دیکر داوران دولجوران سروجك سید بورنجیق
شهربازار شهرزور عجو رقلعه غازی کشان مرکاوه هزار مرد رودین مهروان شمیراه
قره طاغ چاغان قزلجه لواء بهلواء زنکه لواء کرکوك انجیران اوصاف بلاد شهرزور
سلفده اکه نیم راه دیرلردی یعنی مداینده ن آتشخانه آذربیجان یولنك نصفیدر بونی قباد بن
فیروز ساسانی بنا ایتمشدر دخی شیر فیروز دیرلردی زوری ارتق اولان حکومت اتمکله شهر
زور یعنی شهرزول دیدیلر عراق عجمده جبلده در مدینۂ صغیره در بلادی مراغه یه متصلدر
ما بینلری التی مرحله در خلقی غلیظدر و بغداددن سکز مرحله در و دخی شهرزور قربنده
بر خرابه کنبد واردر اسکندر قبری در غالبا جوفی اولمق کرك زیرا والده سی تابوتله مقدونیایه
کتورلمشدر و دخی بو شهر حلواندن اون ایکی فرسخدر و موصلدن بش مرحله در حصار
کلعنبر که تخت شهرزوردر شهرزور صحراسنده واقعدر بو صحرا واسعدر نهایت شرقیسی
جنوبدن شماله ممتد طاغلر اولوب طاغ دیبنده بر الچق دپه که دیبندن بیکارلر چقار و طاغده
بردن بیوك نهر اقوب اول دپه قربنده صحرادن کچر دپه اوزرندن نهر مزبور کنارنه وارنجه

مرحوم

مرحوم سلطان سلیمان خان برقلعه بنا ایلمشدر ایچ قلعه مزبورده اوزرنده درطشره حصار
نهر کنارندن چوریلور سلفده شهرزور پاشالری انده اوتورر لرمش شاه عباس مستولی
اولوب ییقمشدر عسکر قول قول دیزیلوب سنه بیك اوتوز طقوزده غرهٔ شعبانده بنایه
مباشرت اولندی مزبوردرنك نهایتی طاغ ایچنده ازرق جاز ومسکنی وخلط کلام مغاره سی
دیمکله معروف بوغاز واریدی که قپوسی اوکنده بارووبرقلعه بنا اولنمش ظالم علی قلعه سی
دیرلر ظالم قلعه سی ایله کلعبر اورته سنده دره ایچنده ظالم قلعه سی قلعهٔ چرخ ظالم
دخی دیرلر بر یاچم بلند کوه سنکین کمرنده خدایی برغار درکه اشاغیدن طاشی اویوب
وکسوب نردبان ایتمشلردر ویر پنجره لرقومشلردرکه ضیا کورینه مزبور سنك ذروهٔ عیوقه
پیوسته برکوهدر و بومغاره مقابلنده برکوه دخی واردرکه انده قلعهٔ یزدجرد دیرلر خرابدر
بوایکی طاغك دیه سندن برصو کلوب شهرزور دوربینه چکیلوب کیدر شهرزور نهری
بودرنك اغزنده در اربیل بلاد جبلده قاعدهٔ بلاد شهرزور ومدینهٔ محدثه در ونهر زاب
صغیر ونهر زاب کبیر بیننده در اربیلدن موصله ایکی مرحله در واربیلك داخل سورده
مدینه نك برجانبنده تل عالی اوزره برقلعه سی واردر واربیل ارض مستویه ده در واربیلك
قنوات کثیره سی اولور ایکی کاریزی جامع ودار السلطنه ایچون مدینهٔ اربیله داخل اولور
و بلاد جبل عامه قتنده عراق عجم دیو معروفدر سلفده بوشهرك صاحبی ترکماندن ابوسعید
کوکبوزی بن ابوالحسن علی ولقبی ملك معظم ومظفر الدیندر بومظفر الدین فعل الخیرده
مشهوردر سائرا فاقده بومرتبه فعل خیرده بونك کبی ایشیدلمدی نقل ایدرلرکه اربیلده
هرکون فقرادن چوق آدم جمع اولوردی وهرکسه حالنه کوره احسان ایدردی حتی قیشده شتا
کسوه سنی باشقه ویردی وکذلك صیفده نفقه دن غیری ویردی وعمیان ایچون باشقه
برخانه بنا اتمشدر وانلره نفقه تعیین ایتمشدر دخی طول عورتلره باشقه رباط ایتمشدر
وانلره دخی نفقه تعیین ایتمشدر دخی اصحاب مرض ایچون بر دار الشفا بنا اتمشدر وانلره
لازم اولان شیٔ تعیین اتمشدر ودخی بر رباط لقیطلر ایچون بنا ایتمشدر وامزکلو
ارضاع ایچون اوشقلره تعیین ایتمشدر ودخی برعظیم مسافرخانه مسافرلر ایچون خارجدن
کلن آدملر انده قونرلردی وانلره صباح واخشامده یمکلر تعیین ایتمشیدی حتی اول مسافر
کتدکده کندی حالنه کوره براحسان ویردی و برمکلف مدرسه بنا ایتمشیدی وحنفیه
وشافعیه دن مدرسلر تعیین ایتمشیدی وکاهیجه اول مدرسه یه کلوردی وطالبلره
مکلف سماط چکردی ودخی صوفیه ایچون برعالی خانقاه بنا ایتمشیدی وهرسنه اسکله لره
ایکی دفعه وافر مال ارسال ایدردی اسیرلری کفار الندن قورتارمق ایچون ودخی هرسنه
طریق حجه برمتعین ادم نصب ایدردی ویولده فقرایه صو وطعام اولشدرردی وحرمین
شریفینه هرسنه بش بیك التون ارسال ایدردی ومکه ده بعض آثاری واردر وجبل
عرفاتك ابتدا صوینی اجرا ایلدی واول طاغده برقایچ برکه صو ایچون بنا ایتمشدر

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مولود شریفنه عظیم اهتمام ایدردیکه وصف ایتمك بروجهله
ممکن دکلدر نقل ایدرلرکه بومولد شریف ایچون بغداددن هرسنه وجزیره وموصلدن
وسنجار ونصیبیندن وبلاد عجمدن واول اطرافدن خلق وعلمادن وصوفیه دن ووعاظدن
وقراء وشعرا وغیری اربیل شهرنه کلورلردی ومولوددن برآی قدر مقدم تخته دن یکرمی
قدر قبه نصب ایدردی که هرقبه برقاچ طبقه در واول قبه لری انواع زینت ایله تزیین ایدوب
طبقه لرده خواننده لر وارباب معارف هرکس معرفتنی انده اجرا ایدرلردی واول مدینه خلقندن
الیش وریش قالقردی واول قباب قلعه قپوسندن تا خانقاه قپوسنه وارنجه ایدی هرکون
صلوة عصردن صکره مظفرالدین اول قبابه اینردی واول خواننده لری وخیال ظللری
تفرج وتماشا ایدردی وکیجه ده خانقاهده قالوردی وانده سماع ایتدرردی بعده صباح
نمازینی قلدقده صیده کیدردی وهرکون بویله ایدردی ومولود شریف کلدکده وافر
ایلدن وبقردن وغنمدن سازوسوز ایله انده کی میدانه کتوررلردی وانده بوغازلیوب
انواع اطعمه طبخ ایدرلردی ومولود شریف کیجه سی اخشام نمازی قلندقدنصکره قلعه ده
سماع ایدرلردی بعده قلعه دن عظیم مومللر ایله وچراغان ایله خانقاهه کلوب صباح اولدقده
برعالی تخت اوزرینه اوتورردی وجمیع اعیان واشراف واکابر وغیری جمع اولوردی ومکلف
ایکی سماط چکیلوردی بری خلق ایچون وبرسماط خانقاهده چکیلوردی بعده سماع
ایدرلردی وواعظلر وعظ ایدردی بعده علمایه وصوفیه یه وغیریلره مرتبه لرینه کوره
خلعتلر وعطیه لر ویرردی هرسنه بویله جه سنه ایدردی نقل ایدرلرکه مظفرالدین اصلا
برمصافده مغلوب اولمدی دائما لطف حق ایله غالب اولوردی سنه التیوز اوتوزده رمضان
شریفك اون سکزنده وفات ایدوب وصیت ایلدیکه مکه یه کوتوروب انده دفن اولنه
کتورورکن برمانع ظهور ایلمکله کوفه ده مشهد قربنده دفن اولنمشدر وخاتونی ربیعه خاتون سنه
التیوز قرق اوچده وفات ایدوب دمشقده سفح قاسیونده بنا ایتدیکی مدرسه سنده دفن
اولندی ومدرسه یی حنابله اوزرینه وقف ایلدی قلعهٔ کشـاب نواحیٔ بلاد جبل
قلاعندندر نهر زاب ایله شط بیننده برقلعهٔ صغیره درو زاب شطه منصب اولدوغی موضعه
قریبدر واربیلدن جانب غربده درایکی مرحله بعید درکرکوك موصلدن ایکی مرحله شرق
طرفنده بعضی تلال ایچنده زمین هموار واقع اولمش طپراقدن برقلعه در جمله شهر سوراچنده در
حصاردیبندن نهر کچر حالا بوقلعه ده شهرزور پاشالری اوتورر دار الملك اعتبار اولنمشدر قلعه
مهربان همدان یولی اوزره اولان بوغاز قربنده برقلعه درکه یوکسك یار نهایتنده واقع اولمشدر
حصارك اردی شرقه بوغازه طوغرو طاغلردر وشمالی کوله طوغری دوزصحرادرکه وادی
دونوب بوغازه کیدر بو وادیدن نهرصغیر اقوب کوله دوکیلور سازلو وبطاقلو یرلردر کچیدی
واردر دوجوزان کرکوکدن بغداده وشهرزور سمتلرینه ممتد چولدر کرکوکدن شهرزوره
کیدلسه چول نهایتندن دربند ایمان شاهه واریلورکه من بعد جباله واصل اولنور

بو

بو دوبلجوران دربند مذکور وراسنده دوز برده برلوادر دربندك صاغ طرفنده اولان جبل
دخی برلوادر قرجه طاغ دیرلر هزارمرد بودخی دوبلجوران لواسی صحراسی نهایتنده
برطاغ اوزره برلوا در شهر وبازار شهرزور طاغلرنده و قربنده صحرایه مشرف برطاغ
اوزره برلوادر غازی قران بو دخی طاغلر ایچنده برلوا وقلعه در قزلجه قلعه شهرزوردن
عراق عجم طرفنده دربند چغان وراسنده برمشهور ومعتبر قلعه در یلنکان برقلعه وقصبه در
قزلجه سمتلرینه دوشر قلعه سی بربلند کوه اوزره در اصل دارملك امراء کوراندر قلعه سی
یوکسکدر جنك ایله النمق محالدر شه مران شهرزور دوزی قبله سنده برکوهك
کمرنده یوکسکدر بردوزبرده برقصبه درکه نهر دیاله التندن کچر آصمدن نردبان ایله صعود
ونزول اولنور سروجك شهرزور طاغلری ایچنده برقلعه در ونواحیسی چوق برلوادر
مرکوه کرکوك چولی نهایتنده دربند ایمان شاهدن صول طرفنده بر دربندکبی یرده برلوادر
قلعهٔ بلبان برکول اوزره برعظیم قلعه در حریر قربنده در بوکولك ایاغی همان قربنده
التون کوپری صوینه قاریشور اوشنی ولایت حریر وراسنده طاغلر ایچنده برلوادر سماقلو
حریر قربنده سماقلو طاغی اوزره برلوادر بونك التی یاننده دوزده لواء اورکانی طائفه سی
واردر قلعهٔ کلدیم ظالم قلعه سی طرزنده در کذلك اورمان قلعه سی بویله در لکن قصبه سی
قلعه التنده ینه یوکسکده واقعدر دخی بو سمتلرده نوی نام دیکر نوین ومشیغله وحسید میوه
وکوه ووبلك ومابکر قلعه لری اولور اوصاف حریر بردوز صحراده کوهنه قریب
برقلعه سز قصبه در قدیم وحادث جوامع وحماملری واسواقی واردر حریر طپراغنه دخوله
برصعب راه واردر که چارده نوآدیرلر اوچ سنکستان طاغ دره لری جمع اولوب یولی قطع ایتمش
لکن فاصله یرلری دیوار عریض ایله یول ایتمشلردر وبالجمله ایکی طاغ اراسنده برولایتدر
اول ایکی کوه دره سی اوکنه عرضا برجبل دخی دوشمشدر که سماقلودیرلر بوولایت نیچه نواحی
وقلاعی مشتمل درکذلك دوین بونك ملحقاتندن برولایتدرکه اول ایکی طاغك بریسی
اراسنده بردوز صحرا واردر نهایتی ینه کوهه منتهی اولور دوین اول ماپینه اطلاق اولنور
قراو نواحیسی واردر بوولایتلر آذربیجان سمتلرینه سرحد ولایت عثمانیاندر دوین جبال
ایچنده بنام قلعه در حریردن سرحد طرفلرنده در حریر نواحیسی بونلردر آوان ویالکان وبایان
ودخی سماقلو وشقاباد در ناحیهٔ اوانك برقلعه سی واردرکه اطرافی سنك سرخدر اوائل حالده
سهران حکامنك اولی اوانك قلعه سنی تسخیره شروع ایتدکده محاصره ایدنلر اول قزل
طاش اراسنده جنك ایدوب خلقی سرخه نسبت ایدوب سرخانه معنا سنه سهران
دیدیلرکه تعبیر کردیدر قلعهٔ هربیل وبایان قلاع متینهٔ کردستاندندر شرف اوغلی
سلیمان بك که کبار امراء حسن بك اق قیونلیدندر عمادیه قلعه سنی محاصره ایدوب قیش
کلمکله ضروری بلافتح قالقوب سیروی ناحیه سنه قشلامغه کتدکده عزالدین
شیر بك که اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حسن بك تصرفنه دوشوب کندو

بايان قلعه سنده متحصن اولمشيدى بوحالده سايمان بك مر قومه خبر كوندرركه مادامكه
قلعهٔ عماديه وقلعهٔ كوركيل وقلعهٔ سوى بازوكى وقلعهٔ بايان شنبو بزرك النده اوله
اصلا سنزلردن بيم وباكمز يوقدر حكام حكارى شنبولقبى ايله يادا ولنور والحاصل بايان
قلعه سى حرير قربنده واندن جزوى جنوب وشرقده ودربند پشت ديرلر بودربند
اوكنده بركوچك كولك كنارشرقيسنده برقلعهٔ متينه دراوكنده اولان كولك اياغى طرف
جنوبدن بلبان ولواء كستا نه دن كلن نهره بينه شهر قربنده قاريشوب جانب غربده لواء
دوركانى ولواء سماوكودوزلر بنه اوغرايوب اربيل غربيسندن كچر وزببار ناحيه سندنه
بووكلن نهرايله شطه قريب برده جمع اولوب سامره شمـالنده شطه د وكيلوراربيلدنه
يوقاروده بوصوايكى چتال اولوب مابيننده براطه قالور وبنه قاوشور اول اطه ده قريهٔ
التون كوپريسى ديرلر برقريه واردردخى بو سمتلرده برقاج قلعه واردركه بونلردر چنار خوشير
وزنجيره وشرقبو وباسكى ووران وپان وپرتد ولعل آب وباريل باقى احوال بلاد كردستان
وان اوصافى آخرنده ذكراولندى ولايت كردستان بواكراد حقلرنده اقوال مختلفه
واردر بعضيلر اكراد عربدن منشعب اولمشدر ديرلر بعضيلر ضحاك ماران اومو زنده اولان
زحمته كونده ايكى آدم مغزى بشورمكله علاجه بشلدى هركون ايكى آدم قتل اولنوب
خلقه ظلم اولنوردى تاكه بوكاره موكل اولان شخص مرحمت ايدوب كونده بريسنى قتل
ومغزينى برمقدار كوسفند مغزنه خلط ايدوب ضحاكه كوندرردى اول بيكناه فقيرلردنه
بريسى نهانى ازاد ايدردى انلر دخى تلال جبالده تعيش ليدوب آهسته آهسته جمع كثير
اولديلر وتناسل ايدوب وكرد لقبيله موسوم اولديلر ودخى بو اكراد دورت قسمدركه
انلرك آداب وعادات ولغاتى متغيره در كرمانج لر كلهران كوران وابندر اولايت كردستان
هرمزدن چ ق ملاطيه ومرعش حدودنده منتهى اولور شماليسى ولايت اران وجنوبيسى
موصل وعراق عربدر وبوطائفه اكثرى شجيع ومتهور ومتكبر وحرا ميلق وقطع
طريق مقوله سنى كندولره نسبت ايدوب تفاخر ايدرلر وطوايف اكرادسنى وشافعى
المذهبلردر انجق اولوسات موصلده وشامده سنى وتاسنى وخالوى عشيرتلرى كه يزيدى
مذهبلردر وكندولرى شيخ هادى مريدلرندن عد ايدرلر مزبور خلفاء مروانيه دنديزيدبلر
تصوف مسلكندن طريق ضلالته دوشمش زندقه والحاديدرلر اكثرى جهله در مشايخ
نامنه ايچلرنده قره صارغور وبوجهتدن قره باش ديمكله معروف اولمش انلرده هيچ
اصلا نسوانتى قاچرمزلر وانلردن جفتده مواضع اشترايدلر وشيطان ويزيده بلكه جمله
اشيايه لعندن اجتناب ايدرلر وشيطان برملك مقربدر ديرلر واعتقـاد فاسدلرى شيخ
هادى بزم صوم وصلا تمزى در عهده ايتمشدر روز قيامتده بلا حساب جنته داخل ايدر
ديرلر علماى ظاهر ايله بغايت عداوت اوزره لردر واكراددن نيچه علما كرچه ظهور ايلمشدر
اما معارف سمتنه سلوك ايتمامشلردر مثلا حسن خط وشعر وانشـادن بيبهره لردر

وظاهرا

وظاهر الفظ کرد شجیع وبهادر معناسنه در اکثر مشاهیر شجیعان زمان بوطائفه دن در
رستم زال وبهرام چوبین وکرکین میلادرو پهلوان فرهاد وشیرین که کلهر طائفه سندندر
امثالی کبی وطائفه اکراد هرکز متابعت واتفاق اوزره اولمزلرچون که صیت وصدای نبوت محمدی
ملوك اطرافه داعیهٔ انتساب ایتدیلر اولزمان حاکم ترکستان اولان اوغوزخان دخی بغوزنام
کرد کریه المنظری بطریق الرساله آستانهٔ سعادت سید الثقلینه ارسال ایلدی چون
ایلچی کریه منظور نظر سعادت خیر البشر اولدی شکلندن تنفر بیوروب عشیره وقبیله سندن
استفسار بیوردیلر طائفهٔ اکرادلودر دیدیلر بیوردیلر که حق سبحانه وتعالی بوطائفه یی
اتفاقه موفق ایتمیه زیرا بوعالم بونلرك الندن خراب اولسه کرك پس من بعد بوطائفه
برسلطنته نائل اولمدیلر اکثری سفاك وبی پاك ودیت قتل نفسه یا براسب ویا برکاو
ویاخود برایکی کوسفند یاخود اقرباى قاتلدن مقتول طرفنه قیز ویرمکله مصالحه اولور
وبوطائفه نك اکثر دورت خاتونی اولوب حکام کردستان اراسنده صاحب عشایر کثیره
اولنلر عشیرت اسمیله یاد اولنوب صاحب قلاع اولنلر اول قلاع اسماسیله شهرت شعار اولمق
رسمدر مثلا حکاری وجزیره کبی واکثر سلاطین بوطائفه نك اولکه لرینه طمع ایتمیوب
بونلرك مجرد اطاعتلری ایله قناعت ایتمشلردر بعض آل عثمان وبعض شاه عجم سرحدی
اوجاقلق وحکومت عنوانیله معنون اولان کوردستاندر واصل جبال کردستان
فارس وکرمان حدودندن اخذ ایدوب وان وارض روم جبالنه اولاشور جبال عظیمهٔ
مسلسله ومتصله درقارا کسنك دکلدر ونیچه مواضع عیون وانهار کبار ونزهه در کردستان
اون سکز ولایتدر هواسی معتدلدر سلیمانشاه زماننده حقوق دیوانیسی ایکیوز تومن ویك
بشیوز دینار ایدی النواحی الانی هواسی خوب اقرصولو برقصبه در شکارکاهی فراوان
برناحیه در البستر برشهر وسطدر اننده ار وخش نام برآتشخانه واردر بهار دخی برقلعه در
سلیمان شاه زماننده دار الملك ایدی حقشیان نهرزاب کنارنده برمحکم قلعه دردر بند تاج خاتون
برشهردر حالا خرابدر دربند زنکی هواسی معتدل صولری وافر خلقی ناپاك قومدر دربیل
آب وهواسی لطیف برشهردر دینور عراق عجمده ذکر اولندی رکذلك شهرزول وکیکود
ودخی سلطان جمجال آباد نام دیکر سلطان یار منجان پای کوه بیستونده برقصبه در اولجائیو
سلطان بنا ایتمشدر هواسی خوبدر کرمانشاهان کتبده قرماسین یازیلور بهرام بن
شابور بنا سیدر قباد بن فیروز تجدید ایلدی وبرقصر یایدی اوغلی انوشروان انده بردکیه
یاپدی یوز ذراع طولی وعرضی وارایدی فغفور چین وخاقان ترك ورای هند وقیصر روم
ایلچیلری انده جمع اولدیلر حالا قریه در وشبدیز که خسرو پرویزه دوزمشدر آکا یقین درانك
صحراسنده برباغی واردر که ایکی فرسنخ طول وعرض ساحل ویبلا میوه سی انده اولوردی
وخارجی علفزار ایدی وحیواناتی چوقدر کرند وخوشان ایکی قریه در حلوان کریوه سی
باشنده کرند خرابه خوشان معموراولوب معتدل هواسی وطاغدن کلور صوبی ومرغزاری

وباغستانی واردر ماندشت بر صحراده اللی پاره قریه یی مشتمل ولایتدر هواسی معتدل
صویی قرینده اولان طاغلردن کلور مرسین بر قلعه دریانده قصبه سی ووافر صویی واردر
وهواسی معتدلدر وسطام شبدیزك برابرنده هواسی معتدل بر بیوك قریه در صویی کوه
بیستوندن کلان رود کولکودندر توزخرماد یرلر بر قریه واردر نخلستانی فراوان برسبز
وخرم قریه در برقبه نك التندن براجی صو چقار صوایاغی التنده بستان اوجاغی کبی چقور
چقوریرلر ایتمشلر انلره بوصودن صالوب جمله سی لبالب اولدقدنصکره صویی ینه اسکی
مجراسنه صالارلر برایکی کون اول چقورلرده صو طورمغله صافی طوزاولور وبوصو نفط
یاغیله قاریشق اقاردستیلره الوب برمقدار طوردقده یاغی اوزرینه کلور اوزرنده یاغی
جمع ایدوب صویی دوکرلر وکرکوکدن برایکی منزل اشبو طوزخرما اوته در بغداد اینه
دوشر ودخی کرکوکده برایکی ساعتلك یرده کورکور باباد یرلر برکوچك دپه جك واردر اوزری
ایکی خرمن یری قدر دوزدر واول محلك هرنه موضعی قازسه لر همیشه آتش ظاهر اولور
مثلا سیره کیدنلر اول موضعده برجزئی یری قازوب اوزرینه قزغان وتنجره لرین قویوب
طعام طبخ ایدرلر همان قازلمغه بشلدیغی کبی علولر پیدا اولور مصلحت تمام اولدقده اول
موضعه بر پاره طپراق آتی ویررلر آتش وعلو کورنمز اولور بوندن برمقدار غربده بر نهر صغیر
واوچ عدد نفط قیولری واردر اوستی نفط التی صو درانندن مراد ایدنلر الوب استعمال
ایدرلر وکاهی سیر ایچون بونلرك بریسنه برمقدار یانمش پنبه ویاخود بز القا ایدرلر قیونك
ایچنده عظیم هنکامه پیدا اولوب منارهلر کبی علو عیوقه پیوسته اولوب چشم عبرت بینه
تماشا آتش اولور بوحال اوزره دخان بر زمان طوروب نفط چاه فنا بولوب آتش
منقطع اولور وبونك قربنده بر زفت منبعی واردر زفتی اقوب صحرایه یایلمشدر آدم وجانور
اوزرینه اوغراسه یاپشوب قالور بوزفتی قوم ایله خلط ایدوب حمام فرشلرینه استعمال
ایدرلر ودخی سفینه لره استعمال ایدرلر باقی نواحی بونلردر کلوش شکاس هاوار سیمان
راودان تغسو شمیران تذییل الطابع فصل ٤٣ در بیان اقلیم عراق عرب قرق اوچنجی فصل
اقالیم عرفیه دن اقلیم عراق عرب بیاننده در لفظ عراق کتب معتبره ده کسر عین
مهمله وفتح راء مهمله وبعده الف وقافله ضبط اولنمشدر حدود غربده جزیره وبادیه جنوبده
بادیه وبحر فارس وخوزستان شرقده بلاد جبل تا حلوانه وارنجه شمالده ینه بلاد جزیره ایله
تحدید اولنوب اقلیم عراق عربك طولا وجنوبا وشمالا مسافه امتدادی حدیثه دن دجله
ساحلیله عبادانه وارنجه درکه نهر مزبورك بحر فارسه مصبیدر عرضی شرقدن غربه قادسیه
دن حلوانه وارنجه درکه بو تقدیرجه اقلیم مرقوم بصره وبغداد ایالتلرندن عبارت اولمش
اولور ایالت بصره آل عثمان عراق عربه استیلا ایلدکده بصره اوجاقلق طریقیله آل عثمان
طرفندن ضبط اولنوردی چاق سنه بیك تیمش طقوزده آستانه دن پاشالر کتمکله
بو ایالت نیجه الویه ونواحی یه تقسیم اولنمشدر الحدود شرقده بحر فارس وحدود
قزلباش

قزلباش شمال ايالت بغداد جنوب الحسابلادی غرب بلاد كوفه ونجف سنجاقلری
وقلاعی بونلردر ابوعرنه بصره رحمانيه زكيه قبان قطيف مدينة القلاع قلعهٔ
بوكردلن قلعهٔ سويب قلعهٔ سعيد قلعهٔ قورنه قلعهٔ جديده كوت داوديه كوت
ابو منصور قلعهٔ سترش قلعهٔ براغ نواده قلعهٔ نهرعنتر قلعهٔ مدينه قلعهٔ صالحيه
كوت ابو سويد قلعهٔ دادبن سعد كوت بحران قلعهٔ منصوريه قلعهٔ فتحيه كه ت سون
قلعهٔ عقارا قلعهٔ شالوشيه كوت معمر قلعهٔ ارسلانيه قلعهٔ دخنه اوصاف بصره
حضرت عمر خلافتنك سنه اون دورتنده حضرت عمر امريله تجاوزن حد عراقك بنی فارس
وديار عرب مسلمين ايچون برمدينه اولمق فرمان بيوردقلرنده عتبه بن غزوان طرح
وبنا ايلدی وقصبدن برمسجد بنا ايلدی وسكزيوز آدم ايله آنده اقامت ايلدی وابتدا
خطبه يی عتبه بن غزوان اوقودی برخطبهٔ مشهوره در صحيح مسلمده مثبتدر بوشهر
برمستوی ارضده واقعدر بوكا قبة الاسلام ديرلر شرقيسنده انهار كثيره واردر غربيسنده
شط مصبی قربنده جزيرة العرب طپراغندن درجبلدن كلن نهرفيض اوزره باغلو
وباغچه لودار الملك ولايتدر وهند وسائر بلادك متاعيله موسم ايله عظيم كميلر كلمكله بندر عظيم
اولمشدر وبصره نك غربی وجنوبيسنده برجبل واردر اكا سنام ديرلر وجنوبی وغربيسی
بريه در وشرقيسنده انهار كثيره واردر برزمانده سكز بيك قدر نهر وارايمش كه اراضی
انكله سقی اولنورمش ويدی بيك قدر مسجد وارايمش وبصره ده نهر ابله كه طولی اون
ايكی ميل اطراف وجوانبی قصور وبساتين ايله متصل واحد وجميع انهار بصره كه شرقی
طرفنه محيطدر وبعضی بعضنه منصب اولوب واكثرينه مد وجزر داخل اولوب اول حالده
مياه وانهار طاشوب مزارع وبساتينی سقی ايدر جزر ايتدكده انهار حسب العادة جريانه باشلر
بصره نك نخلستان وبساتيننه نظر اولنمز اصناف كثيره خرماسی واردر وبصره نخيل
وشياه وحمامه ايله سائر بلاددن ممتازدر وبصره كوفه دن سكسن فرسخدر ودجله دن
بوكا ايكی نهر شق اولنمش بری نهر ابله بری نهر معقلدر بو ايكی نهر مجتمع اولوب بصره اوزره
ممتد اولور وبونلردن انهار كثيره منشعب اولوب ناحيهٔ عبادان وغيری سقی ايدر وبصره نك
طولی نهر اوزره ممتد اولوب بعض دور ابنيه سی باديه طرفنه دوشر وبو طرفدن برقپوسی
واردر كه اندن تا نهره دك اوچ ميل وبونده اوچ جامع لطيف واردر وجامع طاش ديركلر اوزره بنا
اولمشدر بری دخی باديه قپوسی يانده دركه جامع قديمی بودر بری دخی طرف بلده ده واقع
اولمشدر ودخی برجامعی واردر كه عبد الله بن عامر كريجدن ياپمش ايدی حضرت امام علی
رضی الله عنه توسيع بيوردیلر اوچ سوق مشهوری واردر بری قطع الكلا نهر اوزره دردخی
سوق الكبير وسوق بابل وجميع اسواقی لطيف وبی نظير حماملری واردر وجنوبيسنده
بروادی واردر اكا وادی السباع ديرلر زيرا نسوان بووادی يه چقوب التقاط كما ايدرلر وجبل سنام
بصره دن نصف مرحله در وآبی شور در زيرا بحردن مد كلوب بصره دن اوچ كوننك

یوقاروکیدر وماء شط بصره حذاسنده منتهی اولدقده ماء بحر آكاقاریشوب تلخ اولور
وبصره ده اقطان والبان ولحوم وخضروات وتجارات فراواندر وبصره ده حضرت طلحه
وزبیر وانس بن مالك مرقد شریفلری اولدیغندن ماعدا مزارات اصحاب وتابعین وكباردن
چوقدر وبساتین بصره یرلری مرتفعجه دوشمشدر كه مد بحر كلدكده آب شط مرتفع اولوب
سقی اولنور اچق یرلری مد وجزر سببی ایله شوره زمیندر وضبط انسـاب خیل وقیون
وحمامه غایت معتبر در مثلا خیل نسبی ضبط ایدوب طرفین معلوم اولمین مهره
هركز اعتبار ایتمزلر وآت بیع وشراسنده طرفین فلان بن فلان دیو شهود ایله اثبات
ایدوب وانسـاب غنم دخی مضبوط ومعتبردر وانلر غنم العبدیه دركه عبد قیسه
منسوبدر رودیرلر كه حضرت رسول اكرم صلی الله تعالی علیه وسلم وفد عبد القیس
كلدكلرنده انلره دعا ایتدی وانلردن بركمسنه اسمی عباده ایدی حضرته دیمشدر كه
یارسول الله بن غنمی سورم دیدی حضرت دخی برقوچی قولاغندن مبارك الیله طوتوب
اول آدمه ویردی حضرتك صلی الله علیه وسلم طوتدقلری قولاق مبارك پرمقلری مقدار
یره دوقندیسه قولاقده اول مقدار بیاض برحلقه كبی نشان اولدی اول آدم دخی بحرین
ولایتنه واروب مزبور قوچی تحملق كند وشیاهنه چكدكده حاصل اولان شیاهك اول
بیاض حلقه قولاقلرنده نشان اولدی وانلره شیاه عیدیه مسمی اولدی الان قولاغنده
اول بیاض نشانی اولان اول سلسله دندر بصره قومی بوجنس قیونلری بحریندن كتورمشلر
وعظیم رغبت ایتمشلردر حتی دیرلر كه بوجنس برشاة اللی التونه بالغ اولوب فروخت اولنوردی
واكثر اول بیاض حلقه قوچ قولاغنده بولنورسه دور تیوز التونه الورلردی ودخی كوكرجنلر
برمرتبه معتبردر كه برحمامه یدیبوز التونه بیع اولنمشدر مختار دجله اوزرنده بصره دن
برمرحله وعبادان قربنده برمدینه دركه معتمد خلیفه زماننده بوبلده دن خروج ایلدی ومهتدی
زماننده قتل اولندی مشان بلدهٔ صغیره در بصره نك فوقنده كثرت نخل ایله معروفدر كه دنیا
مسیره لرینك برمی وحیدر ابله دجله دن ابله یه كیدن نهرك اغزنده درمدینهٔ صغیرهٔ
خسنه دربرحدی بصره یه وارنجه نهر ابله در وبرحدی دجله دركه نهر ابله بودجله دن منشعب
اولور وابله اوزره دونرونهر ابله عمودی عباداندن بحره منتهی اولور ونهر ابله نك طولی بصره
وابله بیننده دورت فرسخدر ونهر ابله كنارنده قصور وبساتین متصل كویا كه بستان واحددر
جمیعا بعض بعضنه كیدرخرق واردر قچن مد بحردن كلوب ماء نهر ابله هرخرقه تراجع ایدر
وابله بصره نك جهت شرقیسنده در وملوحت ماء بحر امتداد بحر وقتنده نهر معقل اغزینه
واصل اولور معقل بن یسار حضرت عمر رضی الله عنه زماننده حفر ایتمكین نهر معقل
دینمشدر ونهر معقلدن صكره ملوحت ظاهر اولمز وابله ایكی جانبدندر بری شرقی بری غربیدر
وشرقیسی قدیما شاط عثمان دیمكله معروفدر عثمان ابن ابان سنه التیوز یمش دورتده بوجانب
عامری ایدی وبونده اشجار وانهار واردر وبوجانب دجله اوزرنده وانهاری دجله دن مأخوذدر

وبونده

وبوتده برمشهد واردر عمر بن الخطابك رضي الله عنه مساحه سي دروبو مشهدده شجرسدن
وارايدي كه هرشاخي نخله كبي هرساقي يدي ذراع ايدي ناس بو شجرده نك قشرني الوب دفع
حما ايچون انكله بخور ايدرلردي وخلاص اولوردي وتابكين بصره يه والي اولدقده بر مصلحت
ايچون بوشجره نك قطعني سوق ايتديلر بوشجره يي قطع ايتدكده بصره دن معزول
اولدي وابله نك جانب غربيسي خراب درانجق برمشهد واردركه اكامشهد العشاره ديرلر بونده
دعامستجابدر ديرلر عبادان خشبات قتنده دجله نك بحره مصبي يانده در وعبادانك
جنوبي وشرقيسنده دجله بحره منصب اولور وساحل اوزره عبادانذن مهروبان
دورت مرحله وعباداندن بصره برچق مرحله وعبادان بصره دن جنوبي وشرقي وعبادانك
جنوبي وشرقي خشبات وبوخشبات بحرده سفن ومراكب ايچون علامتدر وعبادانده
زرع وضرع يوقدر واهل عبادان اللهه متوكلردر وروزقلري اطرافدن كلور وبرقوم واردر امور
دنيويه دن منقطع وعبادته مقيدلردر زيني قلعه سي عبادان قارشوسنده غايت قريبدر
بوغاز اغزنده برمدور جزيره در قلعهٔ بحري بوغازك جانب غربنده در قلعهٔ جديده كويا بوغاز
حفظي ايچون بنا اولنمشدر وبوغاز اولان جزيره دن اشاغيجه يان يانه ايكي جزيره لر واردر
برينه بحريه وبرينه شتابي ديرلر وشكل ومقدارده بحريه قلعه سي اولان بوغاز اغزنده كي
جزيره يه بكزر وبو اوچ جزيره مثلث واقعدر ونهر بصره اغزنده بصره جانبنده قلعه كليد البحر بو
دوزيره دوشمش وبونكله بصره اراسنده قلعهٔ سن دوشمش ونهر مزيه رك اغزنده
كليد البحر قارشوسنده مقام اماعلي واردر قصبهٔ عظيمه در جامع ومناره سي واردر بو مقامدن
بري جانبه دوشر قلعهٔ قبان خوزستان طرفنه دوشر نهايت سرحد آل عثماندر نهر شط
كنارنده برقلعه در وانك بحر فارسه مصبي قربنده در مثلا قلعهٔ جديده دن بوقلعه يه
كيدلسه شط كارو عبورينه موقوفدر وارالري چولدر بوندن يوقرو اوچ قلعه در بري برينه
قريبدر وقزلباش حكمنده در واول قلعه لر يانندن بربحيره آياغي اقوب شط كارودن اشاغي
بحر فارسه منصب اولور واول بحيره اياغي ايله شط كاروارا سي قبان طبراغيدر جزيره كبي يردر
رحمانيه بصره قربنده مقام امام علي ايله بونك ماييني چولدر شطك كارغربيسنده مقامدن
يوقارو صو اقوب كلدوكي سمتده يعني كوفه وبغداد طرفنه دربو محلده شاطدن چوله طوغري
ايكي اوچ نهر قالمشدر اول نهرلرك اراسنده در نهر صدر طويل بودخي اوچ نهرلر اراسنده
رحمانيه دن يوقاروجه بصره يه تابعدر جزاير الشط شط العربدن برشعبه دربعينه نصف
دائره كبي دورايدوب ينه اصله قاريشور پس اول نصف دائره محاط اولان جزيره يه جزاير
ديرلر بصره يه تابعدر بصره دن جانب نهايتي نهر صدر طويله اولاشور قلعهٔ عثمان محمد
شط العرب جزيره وسطلرنده غربي چول سمتنه برنهر قالدرمشلردر اول نهر اوزره دوشر
برقلعه دركه اول جزاير الشطدن يوقارو چول طرفنه دوشمشدر بوعثمان محمد سلطان سليم
زماننده عصيان ايدوب صكره عرض انقياد ايتمكله سنجاق ويرلمشدر شط العرب بالاده

مذکور اولان لواء جوازرکه مجمع فرات ودجله وبر نصف دائره شکلنده جزیره درلك
نهایتنده ینه نهرین بربرینه قاریشوب اوچ شعبه یه منشعب اولور ایکیسی شعبهٔ غربیه
شمالیه بوایکی شعبهٔ غربیه نك شعبهٔ شرقیه سندن قادرغه ایله چکیلوروشعبه لردن
اوچنجی شعبهٔ شرقیه که اول ایکی شعبه دن آزآیرلمشدر اشاغیجه دربو جزیره یی احاطه ایدرکه
وسطنده لواء مدینه واردرونهایتنده کی قلعه قلعهٔ قورنه در قلعهٔ قورنه بر متین قلعه در
رحمانیه قارشوسنده واقعدر بوندنصکره یکباره عمود نهرین چکلوب بحره قاریشور طوغری
کیدر بوجزیره مقابلنده اولان بریهٔ شرقیه یه بوشعبه صودن برایکی خرقه نهرلر قالدرلمشدر
بریسنك کنارنده قلعهٔ فتحه نهردن بحر سمتنه دوشمشدر بوقروطرفده اولان نهرك طرفنده
لواء عرنه واقع اولمشدر نهردن بغداد سمتنه دوشر بوسمتلره مطلقا جزایر شط العرب
اطلاق اولنور نهرین منشعب اولمغله ونهر عقار کرتنده اول سمتلو جزر ومد بحردن
طاشوب باالحق اولور عسکر واردقده احتراز اوزن اولمق کرکدر اول سمتلرده صدر بحرین
نامنه بر ناحیه وزر نوك نامنه بر قلعه واردر عقارده دخی قلاع واردر علیان تصرفنده
ایکن عصیان ایدوب سنه طقوز یوز تمش بشده سلطان سلیم ثانی بغداد پاشاسی اسکندر
پاشایی سر عسکر ایدوب کمی ایله اول طرفلره عسکر کوندروب اطاعت ایتدردیلر قلعهٔ
زکیه متین قلعه درکه بوزمان آل مشعشع پای تختی ایدی صکره عثمانیان آلوب توابعیله بر
سنجاق ایتدیلر دجله نك شرقیسنده ونهردن بلکه بحر جانبنده وکنارنده ونهر مزبورك شط
رحمانیه مقابلنده اشاغیجه منصب اولدوغی محله قریب در بطایح بر بطیحهٔ عظیمه واردرکه
دجله بر طرفندن زقاق قصبه ده آکا داخل اولور ینه بر طرفدن چیقار کیدر بو بطیحهٔ
کبرایه دخی دخول ایدوب ینه اندن چیقار اوچنجی بطیحه یه بعده دوردنجی بطیحه یه وارر تا که
دورت دریاچه اولور اول دیار خلقی بطیحه یه هور تعبیر ایدرلر اول بطایحك نهایتنده دجله
چیقوب آقارکه اول محله دجلة العورا دیرلر وینه بونده بصره نك انهاری چیقوب منفجر اولور
مسالك ومنازل بصره دن بغداده بصره دن شرق دجله کنارنه شط عبور بعده قلعه سویبه
وارراندن قلعهٔ سعید اندن دخی سمره مساویان اندن سیح اندن مقرون اندن غد برین
هارون اندن زکیه اندن عبد الله بن علی اندن عبیسی اندن کو بیح اندن ابو صدری اندن
عبد الله بن عطا اندن قعیبه اندن صوبیخ اندن مکشفه اندن سال بن صدن اندن کوت حور
اندن جوازر اندن بغداد دیکر بصره دن بغداده فرات غربندن بصره دن نهر عشار چکیلور
رباط ارزق اندن شمس الدین اندن نخیلات باکیر اندن نهر معقل اندن کوت بنی
منصور مقابل قورنه اندن قلعهٔ شرش اندن مصبطبا اندن قلعهٔ بداغ زاده اندن صدر
الطویل اندن نهر عنتر اندن مدینه اندن قلعه صالحیه اندن کوت داودیه اندن کوت
ابو سوید اندن قلعه داد بن سعد اندن کوت بحران که مقابلهٔ فتحیه اندن باطنا اندن منصوریه
اندن دخیری اندن عقار اندن ثور اندن شالوشیه اندن کوت معمر اندن قلعهٔ عرجه
اندن

اندن قلعهٔ نکیب اندن قلعهٔ کریم اندن سمـــاوات مقابل خالد وکیشه اندن روماحیه
مقابل جم سلطان اندن حله اندن نهر فرات پچیلوب اندن اورته خان اندن بغداد
بصره دن اورته یول بصره دن قورنه اندن هدیر اندن عبرهٔ امیر المؤمنین اندن آل
حسین اندن فتحیه اندن نهر السبع اندن جدیدهٔ عفرا اندن عبدورقا اندن منصوریه
اندن سکندری اندن سط الحمارا ندن قلعهٔ جدیده اندن دکه اندن قلعهٔ قصر اندن جوازر
اندن صدر عمار اندن لقمانیه اندن بغداد بصره دن قطیفه التی مرحله در وبصره دن
واسطه التی مرحله در وبصره دن بحرین عبادان اون ایکی فرسخ اندن خوشاب ایکی فرسخ
اندن باقی بحردن بحرین تمش فرسخ بو یولده ایکی کوه وار درز یر آبده انلره غوس وکسر دیرلر
اکر کمی اول طاغلرك باشلرینه اوغراسه خالی پذیر اولور وبو یولده صونك عمقی تمس سکسن
قولاجدر بصره دن قیس جزیره سنه وارنجه جزیرهٔ خارك اللی فرسخ جزیرهٔ الان سکسن
فرسخ وجزیرهٔ ابرون یدی فرسخ جزیرهٔ چین یدی فرسخ لنده شنلك واردر جزیرهٔ قیس یدی
فرسخ احوال ملوك وحکام ابتدا حضرت عمر رضی الله عنه زمـــاننده عقبه بن غزوان
صحابه لردن صکره امویه دن معاویه طرفندن زیاد بن سمره سنه التمش طقوزده فرق ضاله دن
بصره ده واهوازده ازارقه خروج ایلدی باشلری نافع بن الارزق بو طائفه حضرت عثمان
وحضرت علی ومعاویه وحضرت طلحه وحضرت زبیر وحضرت عایشه یه رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین حضراتنه سب ایدرلردی بعده سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایلدی طرفلرندن ضبط اولنوردی وابتدا انلرك طرفلرندن والی اولان سفاحك
عموسی سلیمانددر بعده سنه اوچیوز اوتوز دورتده آل بویه دن معز الدوله استیلا ایلدی بعده
سلجوقیه طرفلرندن بعده هلاکو استیلا سنده مغول طرفندن بعده دولت ایلخانیه
طرفلرندن بعده اق قیونلو طرفلرندن بعده آل مشعشع استیلا ایلیوب بعده آل عثمانك
دولتنده سلطان سلیمان بغدادی الدقده والکانك ولاتی اولان آل مشعشع سلطان سلیمانه
عرض انقیاد ایلیوب مفاتیح قلاعی ارسال ایتدکلرنده ینه کندولره ابقا اولنوب اوجاقلق طریقیله
بو وجهله که خطبه نام عثمانیانه اوقنوب سکه ده اسامیٔ پادشاهی ضرب اولنه بعده شاه
عباس بغدادی الدقده عسکر طائفه سندن بلوك باشی رستم بر نامدار ومتمول کیمسه
ایدی قزلباش وقعه سنده بصره طرفنه توجه ایلدی اهل سنتدن اولوب فرار ایدنلر یاننه
جمع اولدیلر صاحب قوت اولدقده بصره یی ضبط ایلدی والحاصل بصره ده مستقل
اولدی آل عثمان طرفلرندن اوجاقلق طریقیله ضبط ایتدی بعده اوغلی علی پاشا یرینه
کچمشدر بعده اوغلی حسین پاشا باباسی فوتندن صکره یرینه کچمکله وزارتله تقاعد طریقیله
احسان اولنوب مزبور حسین پاشا دخی استقلال بولدقده بعض نامعقول وضعلری صادر
اولمغین سنه بیك تمش یدیده بغداد والیسی اولان فراری مصطفی پاشـــا اوزرینه تعیین
اولندقده مرقوم علی پاشا اوغلو هنده فرار ایتمشلردر بو یله اولدقده یرینه کتخداسی یحیی

پاشایه سنه ده یدی یوز کیسه التزام ایله بصره یه اجلاس ایدوب ذکر اولنان مال حاصل اولمیاجغن بلوب اولدخی هندہ فرار ایتمشدر بویله اولنجه آستانه دن پاشالر ارسال اولنمغه باشلندی ایالت بغداد مدینه بغداد حالا کرسی مملکت عراق عربدر مقدما دار خلافت کوفه در بعده انباره نقل اولنمشدر صکره بغداده نقل اولندی سلفده عراق عربه ایران دیرلر ایدی الحدود بیابان نجد وبصره وولایت خوزستان وکردستان وموصل واورفا وبادیه شام طولی تکریتدن عباداته وارنجه یوز یکرمی بش فرسخدر عرضی عقبه حلواندن بیابان نجده محاذی قادسیه یه وارنجه سکسن فرسخدر مساحه سی اون بیك فرسخدر حضرت عمر رضی الله عنه عهدنده عراق عربی مسلمانلره وقف ایلیوب مساحه ایندیلر اوچیوز التمش کره یوز بیك جریب کلدی هر فرسخ قرق بیك جریب اولور وهر جریب التمش ذراعدر حضرت عمر رضی الله عنه بر جریب بغدای تارلاسن دورت درهمه واربه یی ایکی درهمه ونخلستانی سکز درهمه وضع ایلیوب قرق خرما اغاجنی بر جریب طوتدی ومیوه جریبنه التی درهم خراج وضع ایتدی اهل ذمتی تحریر ایتدیلر بشیوز بیك ادم کلدی انلری اوچ مرتبه قیلدی اعلاسنی سکسن سکز درهمه اوسطنی یکرمی دورت درهمه ادناسنی اون ایکی درهمه جزیه تعیین ایلدی مبلغی بیك ایکیوز سکسن یوك درهم اولور که ایکی بیك یوز اوتوز اوچ تومندر صکره ناصر خلیفه زماننده اوچ بیك تومن اولدی صاحب نزهه زماننده اوچیوز تومنده قرار ایتدی سنه بیك قرق سکزده سلطان مرادخان رابع بغدادی شاه صفی تصرفدن نزع ایلدکده وزیر قره مصطفی پاشا عجم ایله عقد صلح ایدوب بوکونه سنور قطع اولندیکه بغداد ایالتنده جسان وبدره ومندلیجین ودرتنك ودرنه تاسرمین نام محله دك ومندلیجین ودرتنك ماییننده اولان صحراز وجان عشیرتنك ضیاء الدین وهارونی قبیله لری وزنجیر قلعه نك طرف غربیسنده اولان کوهلر وشهر زور قربنده ظالم قلعه نك باشنده اولان قلعه لر طاغلر وقلعه مزبوره یه ناظر اولان اطراف شهرزور وچاغان کدوکنه دك وقزلجه قلعه وتوابعی طرف شهریاریدن ضبط اولنوب بونلردن ماعدا احسخه وقارص وروان شهرزورك دیره وزرودیکه زرد یا دخی دیرلر وزنجیر قلعه نك جانب شرقیسنده اولان قریه لر ومهربان وتوابعی شاه طرفندن ضبط اولنوب انلرك سنورلری بوجانبدن تعرض اولنمیه وزنجیر قلعه که طاغك قله سنده واقع اولمشدر روان سرحدنده قوتور وماکو قلعه لری وقارص سمتنده اولان منار برد قلعه سی طرفیندن هدم اولنه القتسیم بو ایالت اون سکز سنجاقدر آل صالح بغدادیات زنتك جنکوله جواز رحله درنه روماحیه دمرقپوده بالازنك آباد سماوات عمادیه قرانیه قره طاغ کرنه کیلان واسط حکومت عمادیه حالا بو سنجاقلر مقاطعه ایله ویریلور دخی طوایف اعراب اخسامات واجماسات غایت چوقدر تفصیللری جولان الافکار نام کتابمزده مسطوردر النواحی ناحیه نهر احمدیه ناحیه نهر سلطان سلیمان ناحیه بنی مالك ناحیه کیشه ناصیه

ناحیهٔ بلادروزین ناحیهٔ روماحیه ناحیهٔ زبید ناحیه خالص ناحیهٔ صدرعماره جماسات
قره اولوس لواء حله لواء جوازرلواء واسط لواء عرجه مع حورهو پشله لواء سموات روماحیه
مع حور عثمانی لواء عانه لواء قصرشیرین ناحیهٔ زنك آباد ناحیهٔ خراسان ناحیهٔ مهرور ناحیهٔ
روزین ناحیهٔ حسکه ناحیهٔ خالد مع حوردبله ناحیه کیسه مع حورایرق ناحیهٔ خالص ناحیهٔ
نبی مالك قصبهٔ مندلجین ناحیهٔ قزل رباط قصبهٔ شهربان مع کوپری هارونیه قصبهٔ جسان
قلعهٔ نقاب قره شکر ارقی نهر محاویلین وسط النیل نهر قدس نهر صلتبه وحوریه نهر شاهی
باشیه نهر طهما سیه نهر سیب ونهر مسیب وسط النیل عتیق نهر عیسی نهر رضوانیه
نهر اسکندریه شواطی وقطری حورعقرقوف سفینهٔ بهروز سفینهٔ سیب سفینهٔ فلوجه
سفینهٔ امام اعظم سفینهٔ صعرقاوشان دخی قرا ومزارع که حسابی یوقدر طوایف آل یحیا
طوایف اولاد حازر طائفهٔ اولاد مونس طائفه زوامل طائفهٔ محاویره طائفهٔ عرنعات
طائفهٔ اولاد نورالدین طائفهٔ ربیعات طائفهٔ اولاد قوس طائفه اولاد مسعود طائفهٔ
اولاد حمدان طائفهٔ ال ابوعربف طائفهٔ عقیل طائفهٔ بنی حکیم طائفهٔ زنبوات طائفهٔ زبید
طائفهٔ لواطیس طائفهٔ ال حویه ال مجبرال حسنین ال دباب ال امیره ال بدر وجماعات دخی
چوقدر لواء بغداد پاشا سنجاغیدر ومولوتیدر و دار الملك عراق عربدر و قضالری
بونلردر عرجه امام اعظم امام حسین امام علی امام موسی جسان جوازر حسکه حله
اخشامات خالص تابع شهربان خراسان دجیل درتنك درنه روماحیه سموات شهربان
صولینه قزربات قره اولوس محاور مشهدین منهر دمندلجین عانه هیت تابع عانه
حدیثه جبه اوصاف بغداد دار السلام وبرج اولیا اوزوراز یرا بغدادك ابواب داخله سی ابواب
خارجه سندن مستور دریعنی کزلودر ودار الخلافة القاهره معنویدر دجله یه وادی السلام
تسمیه اولمغله اسمیله مسمی اولمشدر آل عباس خلفاسندن ابوجعفر المنصور سنه
یوزقرق سکزده کنار دجله ده بنا اتمشدر وانی تخت اتمشدر و دار السلام تسمیه اتمشدر حالا
معلوم اولان که شطك کنار شرقیسنه دوشمشدر حصاردیواری صیردوب حجر وتیر قوس
شکلنده طولی ایکی میلدر وبر متین سوری واردر که طوغله وکرچدن بنا اولمشدر دائر اما دار
شهری احاطه ایدراق قله و عجم برجی دیمکله معروف وبر عمیق خندقی وارکه شطدن ایچنه
بومقدار صو کیروب احاطه اتمشدر و بو سورك دورت قپوسی واردر که بری امام اعظم قپوسی
بری اق قپو و بری قراکلق قپو وبری جسر قپوسی سرایدن شط اوزره بعض اوغرین قپولر
دخی واردر و بو جسر قپوسی ایله قوشلر قلعه سی نامنه اولان قصبه یه ممتد برجسر واردر که
بو ایکی شهری بربرینه وصل اتمشدر شط قپوسندن امام اعظم قپوسنه اون ایکی برجدر که
بعد بیوز زراعدر واندن اق قپویه اوتوز دورت برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن
برج العجمه یکرمی التی برج که ایکی بیك اللی ذراعدر واندن دخی قراکلق قپویه اوتوز التی
برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن شطه دورت برج اللی ذراعدر واندن جسره

اوتوزاوج برج وايكى بيك التيوزاللى ذراعدر واندن اعلا الشطه اون سكز برج وبيك اللى
ذراعدر بو حسابه كوره يوزالتمش اوچ برج واون ايكى بيك دورتيوز ذراعدر وداخل شهرده مكلف
چارسولرى وبعض ميدانلرى واردر وآثار وابنيهٔ خيرات ايله ما مالالدر وبر مفرح محلنده
شطه مشرف مولوى خانه سى واردر وداخل سودره برمتين ايچ قلعه سى واردر قپوزلى
ضبط ايدرسال بسال آستانه دن كلورلر مخصوص خندقى وبابى واردر داخلنده عسكر
ايچون بنا اولنمش اوطه لر واردر بر طرفى شط اوزره دوشوب امام اعظم قپوسنه ممتددر
وشط اوزره حصارى ديوارينك اوزرنده بنا اولنمش قصور عاليه وبيوت معتدده بر سراى
واردركه والى ولايت انده اولورلر شط اوزره مشرف ديوانخانه وايوان كاشانه لرى بغايت
لطيفدر ترنج وليمون وسرو ترتيب اوزره غرس اولنمش بر لطيف باغچه سى واردر وبو شهرك
اون ايكى بيك وظيفه خوار يرلى قوللى وار در بو شهرده ساكن اولورلر بغايت شديد الحردر
كاهى حردن رخام چاتلمق اولور وبر بندر عظيمدركه هند متاعيله بصره دن غرابلر ايله كلن
تجار بونده بوزيلوب بيع وشرا ايدرلر وميوه سى وافردر بصره دن خرما دخى بطايحدن
شكر قامشى وبرنج وواسطدن الما ورزاقى اوزومى وليمون يعقوبى كلوب وشهربانده انار
وخاك بغداده دخى بى نظير خرما اولوب وليمون وترنج وبرنج اولور نقل ايدرلركه قچن
منصور بو شهرى بنا ايتمكه مراد ايلدى منجمين طائفه سنه بنا ايچون بر وقت اختيار
ايتمكى امر ايلدى ونوبخت منجمين زمره سندن ايدى وبرج قوس طالعنده بر درجه يى
اختيار ايتديلر كه شمس اول درجه ده ايدى واتفاق ايتديلركه بو طالع كثرت عمارت وطول
بقايه وكثرت اجتماع ناسه دلالت ايدر منصور بونى استحسان ايدوب صكره نوبخت
ديديكه يا امير المؤمنين بونده بر بشارة اخرى واردركه بو طالعده اولان مدينه ايله موت
خليفه متفق اولمز وبونده خليفه وفات اتمز فى الواقع نوبخت ديديكى كبى اولدى
زيرا خلفادن منصور حج شريفده فوت اولدى ومهدى نصيبين ده فوت اولدى وهادى
عيسا باده و رشيد طوسده ومأمون طرسوسده ومعتصم وواثق ومتوكل خليفه
سامراده وبو شهرده ابنيهٔ مقتدر بالله دن دار الشجره عجايب بغداددن در دار واسعه
وبساتين واسعه يى مشتملدر وبو دارك ايوانى ايكى بركهٔ كبيره نك وسطنده ذهب وفضه
اون سكز غصنى وار ايدى وهر غصنك فروع كثيره سى وار ايديكه شكل ثمارده انواع
جوهرله مكلل ايدى وبو شجره نك اغصانى اوزره اون بش فارس مثالى وار ايدى وبركه
جانب يسارنده بونك مثلى وار ايدى وبو فارس تمثاللرى انواع حرير وديباج كيمشلر ايدى
وسيوف ايله دورر لردى واللرنده مطاردوار ايدى وخط واحد اوزره متحرك اولورلردى
مزارات ومشاهد معتبره كه جانب غربئ بغدادده مشهد امام موسى كاظم ونوادهٔ امام
محمد جواد رضى وامام ابى يوسف وامام موسى مرقدى وامام احمد حنبلى وابراهيم
وجنيد بغدادى وسرى سقطى ومعروف كرخى وشبلى وحسين منصور حلاج وحارث

محاسنى

محاسنی و ابو یعقوب یوسف بن بویطی وابو محمد ریعشی وابو الحسین حضرمی وجانب شرقیسنده
رصافه نام کوچك شهرده حضرت امام اعظم وخلفای عباسیه دن مزارات واردر ونفس
بغدادده شیخ عبد القادر کیلانی وشیخ شهاب الدین سهروردی مقاملری واردر
قصبهٔ امام اعظم بغداددن شرقه وشماله بر ساعتلك مسافه ده شطدن بغداد طرفنده
بر قلعه وقصبه درکه بغداد ما بینی دوز صحرا وخرما باغچه لریدر مخصوص حمام وجامع شریف که
امام اعظم حضرتلری اول جامعده مکان مخصوص ده مدفونلردر رضی الله عنه امام موسی
کاظم شطك غربیسنده امام اعظم حضرتلری قصبه سی حذاسنده بر قصبهٔ معموره دو
وامام موسانك مرقدی جامع کبیرینك حرمینك بر طرفنده بر قبه ایچنده در وامام
ابی یوسف دخی الملوك مرقدی مقابلنده ساحهٔ جامع مذکورده دورت پایه اوزره بر قبه
التنده مدفوندر دجیل قدیم الایامده خرق دجیل اوزرنده واغزیدن بر ایکی ساعتلك راه
جاده ده بر قصبهٔ معموره وقضا ایدیکه اطرافی جمله مزارع وقری در بعد زمان دجیل
خرقی که نهر دجله دن خلفا زماننده قالدیریلوب بایراوجنی ایکی اوچ کونلك یول غربی
دجله ده نهر فراته اتصال ایتمشلر ایدی عدم تقیددن ناشی بوزلمغله اول قصبه وقرا پریشان
اولمشلر ایدی سنه بیك التمش بردهوالی بغداد مرتضی پاشا همت صرف ایدوب اول
خرقی کما فی الاول تطهیر واجرا وقدیمی رعایاسنی توطن واسکان ایتدرمشلر ایدی الحالة
هذه تکرار خرابه یوز طوتمشدر زیرا اموال کثیره خرج ایتمکه محتاجدرکه اندن محصول اوله
قوشلر قلعه سی بغداد قارشوسنده شطك کنار غربیسنده بر حصاردر مخصوص عسکری
ومستحفظلری واردر حمامات وجوامع واسواقلو بر شهردر عکبرا بغداد فوقنده دجله
اوزرنده بر بلده در اون فرسخ بغداددن بعیددر قطربل بغداد ایله عکبرا ما بیننده مقدما مجمع
خلفا ومأوی اهل هوا ایدی بو قصبه سکانی نصارا در بونده چوق کلیسا واردر بزدان
بر قصبه در بوندن چوق علما ظهور ایتمشدر بابل حله دن بغداد یولی جانب یسارنده وقربنده
بر ویران شهردرکه اطرافی اورمان اولمشدر اهالیسی جبل فلانه نام محلده هاروت وماروت
جبی سحری تعبیر ایدرلر الان ستر اولنمشدر وبابل ملوك سریان ونبط بهای تختی ایدی
وطوفاندن ایکیوز ایلدن صکره هوشنج پادشاه اولدقده بابلی بنا ایتمشدر دیو اول شهرده
اول جمع اولان خلق اراسنده تبلبل السنه واقع اولوب نقل ایدرلرکه قالع زماننده زمین بابلده
قیمش ایکی جبار بر یره کلدیلر افعال خبیثه لرینه کوره بعد زمان بر طوفان دخی اولمق
احتمالیله مشورت قلدیلرکه هر بری قوت وقدرتنه مغرور اولوب بر صرح عالی یاپمغه
واستحکام بنا ایلیه لر هر چند قالع نصیحت ایلدی سوزینی اصغا ایتمدیلر وبو ایکی جبار
قصد واستوان مباشرت ایلدیلر چاق بیك بیوز ارشون مرتفع اولدی وتملنه دك یوز ذراعدن
یوقارو وطبقات مجوف یاپدیلر اوب فوقانیه ابنیه اختراعی که التی طبقه وهر بر دیوارینك
عرضی ایکی بیك ذراع وزعم فاسدلرنجه بنالری نصف اولمشیدی واوج فلکه چقمق قصد

ایتدکاری نبوت بولمش ایدی قالع بونی کوردکده بد دعا ایلدی سخط الهی نزولی مقرر
اولدی ریاح عاصفه امر اولنوب دورت رکنندن یقماغه بشلدی اوچ کون
اوچ کیجه شدت ایله اسدی والحاصل انلرکی قوم مبهوت دهشتده قالدیلر واول ورطه ده
بر واهی قولده تغیر لسان وتفرقه قلندی والحاصل بونلره تیمش ایکی دیل کورلدی
هر بری بر سمته کیدوب برکونه لسان ایله تکلم قیلدی ومنقولدرکه حضرت آدم علیه السلام
ساکن اولدوغی ارض جنت بو محل ظن اولنمشدر وبو بابلده نمرودک دارالملکی ایدی
نمرود ضحاك طرفندن برعاملدر وضحاك انده برقلعه بنا ایتدرمشدر کونی نك سوقی
وجامعی واردر ونهر الملکدن ایکی فرسخ وقصر ابن هبیره التی فرسخدر قصر ابن هبیره عمود
نهر فراته قریب بر مدینه در کربلا بریه ده قصر ابن هبیره نك جانب غربیسنده یزید
بن عمر بن هبیرة الفزازی یه منسوبدرکه آخر خلفاء بنی امیه اولان مروان الحمار ایامنده بو یزید
والی عراق ایدی بو قصر بابل قربنده جسر سورانه قریبدر صرصر ایکی موضعدر بری
علیاکه بغداده نهر عیسی اوزره برقریه در سکره نهر الملك قریه سی جامعی واردر واثار
قدیمه واردر صرصر سفلی حجاج بغداددن چقدقلری کونك اولنده طریق حجاجك یمینی
اوزره در بغداددن اوچ فرسخ ونهر الملکدن ایکی فرسخدر نهر الملك فراتدن منشعب سواد
عراقی سقی ایدر ومدینه نهر الملك فراتك برشعبه سی اوزره در بو شعبه جسر ایله عبور اولنور
تل عقرقوف بردیه درکیکاوس بنا ایتمشدر فرات شرقیسنه دوشمشدر بونده حجمه سلطان
مزاری وار فرات قربنده وبو مزار حله دن جزئی یه قاروجه کنار شرقی فراتده دراندن
برخرق قالدرمشلر عقرقوف حورلرینی سقی ایدرمش حالا خرابدر بو سمتده کوثی نام قریه
واردرکه نار نمرود آنده واقع اولمشدر ونمرود انده هلاك اولمشدر منقولدرکه حضرت ابراهیم
علیه السلام بو قریه ده طوغمشدر اولوقت منجمین خبر ویردیلرکه بر مولود کلسه کرك شانی
وحالی بویله دردیه حضرت ابراهیم علیه السلام بیوك اولدقده بت پرستلرك اصنامنه تعرض
ایتمکه باشلدی ونمرود دخی حضرت ابراهیمی علیه السلام آتشه اتمغه قرار ویردی اولوقت
اون التی یاشنه بالغ اولمشلر ایدی حضرت ابراهیم علیه السلامی آتشه القا
ایتدکلری وقت حسبنا الله ونعم الوکیل دیدی نمرود بر صرحه ده نظر ایدردی کوردیکه
حضرت ابراهیم علیه السلام بر روضهٔ خضراده اوتورمش والحاصل حضرت ابراهیم
علیه السلام قرق کون انده مکث ایتدی نمرودك غضبی تزاید بولمغله تکرار حضرت
ابراهیم علیه السلامه ازیت ایتمکه قصد ایتدکده حق طرفندن اکا بعوضه کوندر یلوب
بعوضه دن بریسی نمرودك بورننه کیروب نمرودی هلاك ایلدی بعده حضرت ابراهیم
علیه السلام خاتونی سار ایله بیت المقدس سمتنه هجرت ایلدی قوسان بغداددن ایکی
فرسخ برکوچك شهردر یوزبان قریه سی واردر محول بغداددن ایکی فرسخ برکوچك شهردر
جانب غربی بغداددن نهر عیسی کارنده در باغستانی چاق بغداده پیوسته اولور آنده معتصم
بالله

باالله بركوشك بنا ايتديكه نظيرى يوقدر حالا بعضى اثارى واردر نيل نيجه پاره قرايه مشتمل
برناحيه در محصولى وباغستانى وافردر ديرعاقول بغداد قربنده مداينده اون فرسخدر
ساباط مداين كسرى قربنده در نهروان وسطنده شق ايدن نهردن مسمى در بغداددن
دورت فرسخدر برقاچ نواحيسى واردر اكثرى خرابدر بوشهر مداين سبعهٔ عراقدن عد
اولنوردى حالا بوناحيه جلولا يه ملحقدر واكا قريب قصبهٔ كلوازدر جلولا بغداددن
خراسانه كيدن طريقده نواحئ سواد بغداددن برناحيه در خانقيندن يدى فرسخدر
خانقين طريق همدانده قصر شيرين ايله حلوان بيننده نواحئ سواد بغداددن برقصبه در
حلوان بغداددن بش مرحله در مدن عراقك آخريدر حلوانه جبال ايله صعود اولنور اكثر
ثمارى تين ونخلى موصفدر وجبل اوزرينه دائما برف دوشر مداين كه اكاسره تختى ايدى
بغداددن اشاغى برمرحله در وايوان كسرى عجايب ابنيه دندر عرضى او توزالتى آديم وطولى
التمش دورتدر ارتفاعى يتمش ذراع وشرفه لرينك ارتفاعى يوزاللى زراع ايدى سلطان انبيا
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك مولود شريفلرنده عرضا اعلاسى شق اولنوب
اون دورت شرفه سى يره دوشدى فرس بوكا رومية المداين ديرلر بومداين اعظم مدن سبعهٔ
عراقدن ايديكه بونلردر قادسيه روميه حيره بابل حلوان نهروان بوجمله سى خرابدر
ومداينى طهمورث بنا ايدوب جمشيد اتمام ايتمشيدى وبونده شط اوزره طاشدن برجسر
بنا ايتمشيدى فرس خراب ايتديلر حالا انجق طرف غربيسنده برقصبه جق واردركه
انك محلات شرقيه سنده ايوان كسرى يه مقابل مزار حضرت سلمان فارسى رضى الله
عنه واردر روميه انوشروان انطاكيه يى الوب مداين قربنده اول شكل برشهر بنا ايتدردى
اتمامه ايرشدكده انطاكيه سوركونلرينى كتوروب روميه ده اسكان ايتدى اول وقت شهردن
ايچرو كردكلرنده هركس اولرينى بولمشلردر وانطاكيه يه كمال مشابهتده بنا ايلديلركه
كويا خلق انطاكيه يه كرمش كبى اولديلر زاوان بين النهرين برولايتدر نهروان اوزره
دوشمشدر بينظير محصولاتى اولور ناحيهٔ خالص امام اعظم سمتنده چولده بغداد
نواحيسندندر وافر قرا ومزارعى واردر وخالص نهروان اوزره برناحيه در اوتوز پاره قريه سى
واردر قوباباد اكاسره قرلرندن قوبانام دختر بنا سيدر طريق خراسانى اوزره برمعتبر
ولايتدر حالا يقوباذان ديرلر نهر نهرواندن برجدول كلوربوناحيه قراسنه نهر مز بوردن صوواردرلر
نخلستانى وباغستانى فراواندر ونارنج وتورنجى غايت چوقدر بوناحيه نك سكسن قريه سى
واردر قصر شيرين خسرو پرويز معشوقه سى شيرين ايچون طرح ايتمشدر برقلعهٔ
عظيمه دركه دورى بيك آديمدر وبونك غربيسنده خسرو ايچون برقلعه دخى بنا ايتمشدركه
خسروك تاجكاهى انده ايدى وبرعظيم رباط عالى بنا ايتدى آب حلوان بومحلدن كچر غايت
هواسى بد درباد سموم اسروشيرينك جوى شيرى كهان ايتدكلرى تاجكاهك صويوليدر ونقل
ايدرلركه طاق وسطان منزلنده كوه بيستون غربيسى برصحرايه منتهى اولدوغى يرده برايكى

ذكر من يورود رشديد البرد بر صو چقار ارتفاعی بر زراع قدر بر صفه اوستی طاغدن اویلمش اول
محلدن بر ایوان صدرنده خسرو وشیرین تصویرلری طاشدن اویلمش ورستم آتی اوزرنده
چوشن پوش مرور ایام ایله بعض نقوش وادیسی خلل پذیر اولمش وایوان فلکک کمرینک ایکی
طرفنده ایکی ملك صورتی قونلمش واسط بصره وبغداد بیننده شطك جانب بغدادنده
چولده برشهردر شطدن طرفه برخرق قالقمشدر بصره طرفنده الویه بغدادك بونهایتی در
واسطك غایتله قلملری مشهوردر نصفی دجله نك برجانبنده ونصفی جانب اخرنده در وایکسی
بیننده کمیلرله جسر واردر سبب تسمیه بودرکه بصره ایله کوفه نك وسطیدر وکذلك بغداد
وکذلك اهواز ایله کوفه که هر طرفدن اللی فرسخدر بوشهری حجاج بن یوسف ثقفی
اختطاط ایلدی سنه سکسن دورنده شروع ایدوب سکسن التیده تمام اولدی شلغا
نواحی واسطده ندربونده برجماعت ظهور ایتدیکه بوکا منسوبدر جرجرآیا غربی دجله
اوزره در بغداد ایله واسط بیننده دجله یه قریب بربلده دردیر عاقولدن دورت فرسخ در
وجبلدن طقوز فرسخدر جبل بغداد ایله واسط بیننده شط ودجله اوزره بربلده دربوکا چوق
کمسه منسوبدر جمله دن بری ابوالخطاب جبلیدرکه ابوالعلاء المعری ایله بونك بیننده مشاجره
واردر نعمانیه بغداد وواسط بیننده بربلده مشهوره درکه کون زاب اعلانك
قصبه سیدر فم الصلح غربی دجله اوزره واسط قربنده جبلدن اون ایکی فرسخدر مامونك
وزیری حسن بن سهلك دخترین تزوج ایتدکده اعراس وزفاف بونده واقع اولمشدر شهربان
دیاله طرف شرقیسنده وکنارنده بغداددن شرق شماله منحرف اوچ قوناق برعظیم قصبه
معموره درکه جامع وحمام وسوق مختصری مشتملدر وبو قصبه باغچه لوغنك ایچی خرما
درختانی ولیمون وترنج اغاجلری وانار وانجیر اشجاری ایله مالامالدر اناری ایسه قتی بینظیر وکبیر
اولور وباغلرنده انکور انواعی وار درود یاله دن چقان خرق بوقصبه نك وسطندن بکچر
کوفه فرات غربیسنده نهرك برشعبه سنده بحسب التجنیس غرایب اتفاقیاتدندرکه
اهالیسنك عهود ومواثقینك خلاف صحتنه دلالت ایدر وکذلك الکوفی لا یوفی مثلی
مشهوردر حضرت عمر رضی الله خلافتنده بنا اولندی حالا خرابدر وسعد وقاص تجدید
ایتدی بونك صویی نهر ناحیه دندر نخلستانی فراواندر غله سی وپنبه سی وسائر محصولی
کوزلدر تنور نوح علیه السلام بونك مسجدینك ایچنده ایدی وحضرت علی رضی الله عنه
اول مسجدده زخمناك اولدی حالا کوفه ده جامع قدیم وامام علی رضی الله عنه خانه لرندن
غیری آبادی یوقدر بعض مزارات متبرکه که امام علی مرقدی بوندن برساعتلك حجاز طرفنده
ارض نجفده در امام علی کرم الله وجهه انده برقیو حفر ایتدرمشلردر صویی غایت لذیذدر
واندن غیری کوفه ده برطتلو قیو یوقدر امام علی کوفه قربنده ارض نجفده دوز یرده
برعظیم حصار ایچنده برقصبه در جامع وحمام واسواق عامره سی واردر وامام علی
رضی الله عنه مرقدی مربع الشکل واقع المش واطرافی حجرات فوقانی وتحتانی وجمله
کاشیدر

کاشیدر مرقد وحرمی شاه طهماسب بنا ایتمشدر کاشیده جلی خط ایله اسمی مذکوردر کاشی
مطلادر اطرافی سقفدر التی مصاحف قونمش باشقه قپولی مسجد در حرمك ایکی دیوارنده التی
طبقه حجره لری حرم دیوارینه متصلدر خارجنده جامع واردر امام علی کوفه دن بر ساعتلك منزلدر
ذی الکفل که بر قریه درومزار ذی الکفل نبی علیه السلام انده در کوفه دن اوچ ساعت
بعید در اول یره ده سر ملاحه دیرلر اول سمتده اولان ابنیه صفویه آثاریدر عظیم مکلف ایتمشلودر
واطرافدن کلن نذورو تحف خزینه لر اولنوب جمع اولمشدر التون وکومش مجوهر قنادیللر
مخصوص خزینه سی واردر انده حفظ اولنور ومخصوص کتابخانه ده بر عظیم تولیتدر عضد الدوله
دیلمی اوزرلرینه عمارت عالیه احداث ایتدی وغازان خان انده بر دار السیاده وخانقاه بنا ایتدی
واجاتیو سلطان مغول آنده بر مسجد ومناره بنا ایتدروب وکوفه قربنده بر قصبه که
حضرت علی رضی الله عنه بنا ایتدی ومنصور دوانقی اتمامه ایرشدردی آکا وکوفه یه
باروچکدی اون سکز بیك قولاج دوری واردر ونجفده بحر القمرای بحر النجف آیك
ابتداسندن تا اون بشنه وارنجه بیوك اولوراون بشندن آخرینه وارنجه کوچولور قمره
متابعت ایدر وارض کوفه ده بر نهر اسمنه خورنق دیرلر و بر مصنع قصر اول اسم ایله مسمی که
اشعار واخبار عربیه ده مذکوردر وحیره بوکاحیره بیضا دخی دیرلر سابقا بر مدینه جلیله
کثیرة الانهار در وقبل الاسلام آل نعمان بن منذرك منازلیدر ومنذر بن امرء القیس
حیره ده تنصر ایدوب بونده کنایس عظیمه بنا ایتدی بو حیره یی تبع یمندن بو سمته عازم
اولدقده بنا ایتدی کوفه دن بر فرسخدر امام حسین حضرتلرینك مشهد شریفلری حضرت
علی مرقدی طرزنده در وسنه بسنه محرمده موسمی اولوب زوار وتجار کلورلر وبو ایکی
مشهدین شریفینك تربه دارلری ساداتدن اولورلر وحضرت امام حسین حله دن
بر مرحله کربلا صحراسنده شماله واقع اولمشدر که کوفه حله دن ایکی مرحله غربه واقعدر
بر مقبول خرماسی واردر مقتل تسمیه ایدرلر سافر کبیدر حله بغداد ایله کوفه بیننده
بوکا حله بنی مزید دیرلر و بو حله یه اول نزول ایدوب ومنازلنی اختطاط ایله بونی تعظیم
ایدن سیف الدوله صدقه بن دبیس بن علی بن مزید الاسدیدر که دورتیوز طقسان
بشده نزول ایتدی و بو حله بغدادغربنده کنار غرب فراتده که اکثر دوز وابنیه سی کنار فراتده
طولانی واقع اولمشدر سوری خرابدر اکثر باغ و بستانی فراتك جانب شرقیسنه دوشمشدر
وحله بغداددن ایکی مرحله در وحله ده فرات اوزره جسر بغلانمشدر وحله ده بی نظیر
شاللر و پوشیلر ایشلنور و بی نظیر کملوی ایشلنور وحله ده کوزل مرتبانیلر ایشلنور که
معهود مرتبانیدن فرق اولنمز انجق سنکینلك جهتنده فرق واردر فلوجه حله دن یوقارو
بر منزل شرقه فراته دوشر بر مشهور اسکله دربیره جکدن آکا کمیلر کلور بر قریه و خانلری
واردر واندن بر نهر که فراتدن بر شعبه در کلوب امام موسی ایله قوشلر قلعه سی ارا سنده
شطه دکیلور اول مصبه منطقه دیرلر بونهرده طاشقین اولنجه کلکلر ایشلر والی بغداد

خاصكی محمد پاشا اول منطقه دیدكلری محله بند ایلمشدر زیرا بعض سیول عظیمه ده قلعهٔ
بغداد متضرر اولمش ایدی انبار شاطئ فرات اوزره اول خلفای بنی العباس اولان ابو العباس
سفاح عبد اللهك مقامی واردر حدیثه انبــاردن برفرسخ فراتك وسطنده بو حدیثه یه
حدیثة النوره دیرلر عانه فراتده برجزیره در بوندن اشاغی حدیثه اندن اشاغی هیت
بو عانه آخر حد بغداددر زیتون اغاجلری غایتده چوقدر كه ایالت بغدادده بوندن غیری
زیتون یوقدر علما وصلحاسی وموسیقی شناسی چوقدر اصحاب طبیعتی وافردر و بو ناحیه
غایت معموردر انباردن برفرسخ قدر بعیددر بو سمتنده مقدما نصیریلر اولوردی اما حالا
غایت نادردر هیت تابع عانه انباردن یوقار و درقبر عبد الله بن المبــارك بونده در عیون
قیر و نفط واردر انباردن سكز فرسخدر قادسیه نخیل ومیاهی مشتمل مدینهٔ صغیره در
قادسیه وحیره وخورنق مجموعی حافهٔ بادیه وحافهٔ سواد عراق اوزره در وجبال وانهار
جهت شرقیه سنده در كوفه ایله بو قادسیه بینی طریق حاجده اون بش فرسخدر سعد ابی
وقاصده وقعهٔ قادسیه وفرس بو قادسیه در سماوات وادی السماده كوفه قربنده
بنی كلب قبائلنه مخصوص طویل ارض عالیهٔ مستویه در اصلا حجر بولنماز نیجه پاره قری
وكچر اولو برقصادر خلقی متعصب سنیلردر حله دن اشاغی نهر شاهی و بوندن
اشاغی نهر رماحیه ایكیسی اراسی لوادر ورماحیه در كندی نهردن سقی اولنور بوندن
اشاغی نهر سماوات حمام وجامع باغ و نخلستان ومحلاتی با غچه لر ایچنده قالمش جوازر
فرات دجله یه ابتدا قارشدوغی یرده ایكیوز قزلباش بكلر سال بسال نوبت ایله كلوب
داخل اولورلر و بعده سنهٔ آتیه یه دك خارج قلعه یه چقمزلر نوبتی كلدكده برآدم چقاروب
یرینه بریسنی داخل ایدرلر ذخیره لرین ینه طشره دن ویررلر قلعه نك براوغرین قپوسی
واردر اندن الورلر و لوانك جمله اراضیسی عثمانیــان تصرفنده در مخصوص امیری اولور
جسان ایله بونك بینی چولدر جسان جواز رودر تنك اراسنده بر پست پایه قصادر وعجم
صنور یدر كه قراسی اعجام قریه لرینه حیره طاغلری آردنده كوه كیلاندن كلن نهر آفتاب
تابو قلعه دیبنه ایریشور وقلعهٔ بدره ومغولی خانی وسطنده در وبدره دخی نهر منزبوردن
حصه داردر درتنك سرحد قزلباش شــاهراه فارسده بر تنك بوغاز اوزره جبال
شاهقه ده بنــا اولنمش واول شاهراهی سد وحفظ اولنمق ایچون طرح اولنمش برقلعهٔ
متینه در درتنك كوزلی بنام ومسلم خاص وعامدر محیر عقول حسن مفرط صاحبی
محبوبلری اولورودرتنك قلعه سی بردره یانندن نهر دیاله یه كلر لواء كیلان ولواء كرتن
درتنكه بغــایت قریبلردر وقصر شیرین دخی درتنك سمتلرنده در زنك آباد خانقین
قریبسنده برناحیهٔ مستقله در درنه درتنك خلقنده وشاهراه همدان و بلاد جبل اوزره
برقلعه یه مشتمل درجبل حمره و راسنده چولده برلوادر اول سمتلرده دیاله دن عظیم خرقلر
قازلمشدر اطراف قرایه كیدر وآبادان سمتلردر قزل رباط بو سمتده قدیمدن برلوادر بدرای

وكشاب

وکشاب دخی بعض قصبه‌لر بونك توابعندندر و برصویی واردر و نخلدر لکن برفرسخ یرده کاریزی واردر آبی خوش طعمدر بدرایه بغایت لطیف قصب اولور و حالا بدرای خرماسی مشهوردر جنکوله قلعهٔ عجم طرفنه دوشر طاغلر ایچنده برکوه اوزره واقع اولمشدر واول کوهدن برنهر جاریدر لواء بیات جنکوله ناحیه سی قربنده و جنکوله طاغی ایله برکوه آخر نهایت بولدقلری وادیدن برنهر کارنده دوزیرده برقلعه‌در ده بالا کوه ایوان اوزره سرحد برلوادر اول کوهدن برنهر چقوب مندلی خانه دك کلور کلان کوه ایله بوکوهك اراسی واسع صحرادر کیلان درتنکدن عجم سمتنده برکوه اوستنده برقلعه‌در کرند درتنکه قریب برطاغ دبنده برقلعه‌در کیلان ایله بونك مابینی برصحرادر نهراول صحرادن کچر قره طاغ بغداد حذاسنده جبل حمره وراسنده چول نهایتنده برطاغ اوزره برلوادر اسکی بغداد سامره قربنده و سامره دن بغداد جانبنده برخرابه یردر شط کارنده مقابل قلعهٔ تکریتدر عاشق ومعشوق عاشق بغداددن بعید دکل ومعشوق عاشقدن یوقاروجه‌در سامره سر من رای که سامرایی متعصم بنا ایتدی عکبرادن اون ایکی فرسخ دجله شرقی کنارنده‌در صحیح الهوا والتراب واثق اکا مدینهٔ هارونیه یی اضافت والحاق اتدی ومتوکل خلیفه مدینهٔ جعفریه یی الحاق اتدی و بونلر ایله طولی یدی فرسخ طول و برفرسخ عرض متعصم بونی دار الملك ایدوب بغداددن اون ایکی ساعتلك حالا خرابه مشرف برقصبه‌در برزیارتکاهی واردر که دروب وبیوت متعدده دن کچیلور واریلور جای مسقفده برچاهدر ایچنه نظر اولنسه ربدر نمایان اولور مهدی اندن اولمق ظن ایدرلر و حالا بونده ساکن اولنلر ساداتدندر معتصم بوقصبهٔ عالی بنا ایتدرمشیدی برجامع و برمنارهٔ عالی و برعظیم کاسه جامع ایچنه قودی دوری یکرمی ایکی باع و بوجامع اوکنده قبر امام معصوم علی النقی ونواده و امام موسی رضا وامام حسن عسکری طوز خرما داقوقدن بغداد طرفنه برمنزل بونکله قریهٔ داقوق مابینی کرکوکدر داقوق برمتوسط شهردر هواسی لطیف نفط قیولری واردر صدرین بو ولایت غله وخرما وحیواناتی وصویی غایت چوقدر بطایح واسط و بصره دجله دن چقان انهاردن مجتمع اولور طغیان اتدکده خرقلر اولوب کوللر حاصل اولور بو بطایح سکسن فرسخ طول وعرض صدر اسلامده فرسك عربله قتالی اثناسنده حادث اولدی وخلالنده قصبات وقرا واردر قاعده سی جامده نام قصبه‌در بونك اهلی شیث علیه السلام ملتی اوزره کلدانیون وصابیلردر وابواسحاق صابی انلردندر بطایح کوفه فضلات فراتدن مجتمع اولوب اطرافنده عربان قونار وقطاع طریق مأواسیدر حکومت عمادیه جزیره حذاسنده وموصل قرشولرینه ممتد اکثر ملحقاتی طاغلر ایچنه دوشر برحکومتدر بغداد وشهرزور اردلرنده واقعدر واکثر قلعه‌لری شهرزور سمتنده‌در پای تختی عمادیه شهریدر طاغلر ایچنده‌در بغداده تابعدر اوصاف عمادیه قلعه سی طاشدن برکوه قله سنده هموار یرده طرح اولنمش برقلعهٔ عامره‌در که موصلدن جانب شرق وشماله مائل

اوج مرحله در اشاغیسنده میاه جاریه و بساتین عامره سی واردر عماد الدین زنکیدن اقسنقر
اعظم قلاع هکاری اولان آسب نام قلعه یی تخریب ایدوب قربنده بونی آکا عوض بنا ایلدی
شرف خان نقل ایدرکه عماد الدین زنکی بنا اتمشدر بونك قلعه وشهری بر عظیم صخره اوزره
مدوردر و بر وجه تخمین بعضی محال واطرافی یوزکز و بعضیسی اللی التمش کز و بعض
سمتلرك بکرمی کز ارتفاعنده در وداخل قلعه ده ایکی چاهی واردرکه طاشی قازوب صویه
اولشدرمشلر درشهرك حمام ومدرسه وسائر لوازمنه بو چاهلردن استعمال ایدرلر وآخر
صولرینی چانلرله طشره دن کتورلر لسانلری کردی وتازی ممزوجدر واکثری صالح
وراغب خیرات وحکام عمادیه انده نیچه مدارس وجوامع بنا ایتمشلردر وعلما وفضلاسی
چوقدر وعمده عشایر عمادیه مزوری وثانیا زیباری عشیرتلریدر وزیبار بر رودخانه
اسمیدرکه ولایت عمادیه دن بحر طائفه زیباری اول نهرك کنارنده اولمغله انلره زیباری
دنیمشدر و بو نهرك دخی اسمی جنوندر غایت شدید الجریان اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمش
و بری دخی رادکانی عشیرتیدرکه عوام تغییر ایدوب ریکان دیرلر بقیه عشایر عمادیه بونلردر
پرواری ممی سبابروی تیلی بهلی بحلو دیو اصطلاح قوم عمادیه ده دره یه دیرلر قلاعی
بونلردر قلعه عقر قصبه معموره سی واردرکه مسلمان ویهودا ولردن بیك ایکیوز خانه در
قلعه دهوك وقلعه دیرمقلوب بو قلعه لرده میرزادکان وبنی اعمام حکام عمادیه حکومت
ایدرلر قلعه بی بشرار یکانی عشیرتی تصرفنده در قلعه قلاته قلعه شوش وقلعه
احمرانی وقلعه بازی رانی بو قلعه عشیرت زیباری تصرفنده در کرملیس شط ایله
باشقره وبرزان اراسنده بر قصبه در بر طاغده واقعدر اوصاف ناحیه زاخو عمادیه
نواحیسنده بر معتبر ناحیه در سندی وسلیمانی عشیرتلری مسکنیدر وخلق زاخویه ولایت
سندیان تعبیر ایدرلر اکثر علماء کرد بو ولایتده نشأت وقدیم الایامده سندیان ولایتنك
مستقل حکامی وار ایدی که بطریق اوجاقلق تصرف ایدرلردی حالا عمادیه حکامی استیلا
ایلدیلر وهوك زاخو اوکنده آب خابوره خلط اولان صو اوزره در شوش وعقره ودهوکدن
شهر زول سمتنه دوشمش بری بریله قریب قلعه لر در وقلعه کلاندن شط سمتنده قلعه
دیرمقلوب دوشمشدر وکیلاندن حکاری سمتنه ناحیه زیباری دوشمشدر و بو قلاع
ونواحی جزیره اوکنده مقوس کیدوب شهر عمادیه یی شهرزور طرفندن احاطه ایتمشلردر
انجق قلعه دیرمقلوب بونلردن خارج سمته دوشمشدر وزاخو ناحیه سی نهر خابور ایله
نهر هیزل اراسنه دوشمشدر الانهار نهر دجله فرات کبی بر عظیم نهردر دیار بکردن شماله
برخرابه قلعه قربنده بر مغاره دن چقار قلعه دیدکده مهیب غریب صدا ایله مغاره دن چقار
وآمده کیدرکن بر قاچ صو ایله جمع اولور وشرقیسندن کوپری التندن یحد کده جانب
شرقدن آب هینی وآب سید حسن وآب ترجیل وآب اتاق وآب بشری بو کاالتون کوپری
صویی دیرلر واندن اشاغی حزودن کلن آب ارزن وآب بدلیس عظیم صو اولور وجزیره دن

وکوپری

کوپری آلتندن کچوب دخی شرقندن آب هیزل وآب خابور دخی کلوب موصلده مجموعی جسر
آلتندن کچر علی حماندن اشاغی نهر زاب عمادیه طاغلرندن کلور و طیراق قلعه اوکنده آلتون
کوپری صویی قره طاغدن واربیلدن و بربلوکی وان سمتنده حکاری وزیباریدن کلور مجموعی
تکریت واسکی بغداد اوکندن کچر و بغداده اوغرار بغداددن اشاغی نهر دیاله دخی لاحق اولوب
طاق کسری اوکندن کچر جوارده فرات ایله ملاقات ایدر جوازردن جماسیه وار نجه واسط
اطرافنده متفرقه و بلوك بلوك اولوب مجموعی کیرو بر یره کلور بو انهار متفرقه ارالرینه جزایر شط
العرب دیرلر کوه الونددن خرم آباد صویی کلوب جماسه وخوزستاندن کلن نهر سیر اهواز برابرنده
دجله یه لاحق اولوب مجموعی قورنه قربنده جمع اولوب بعده بصره قربنده بحر فارسه منصب
اولور بونك منبعندن نهایتی دور تیوز فرسخدر نهر زاب موصل شرقیسنده عمادیه طاغلرندن
اینوب موصلدن ایکی منزل اشاغی دجله یه لاحق اولور غایت تیز اقدوغندن او توری اکا آب
جنون دخی دیرلر نهر زاب اصغر دخی آلتون صویی دیرلر بغداد یولی اوزرنده اربیلدن
اشاغی کوپروسی واردر بو زابین زوابن طهماسب پیشدادیه منسوبلردر بری
ارمن طاغلرندن چقار بری دیاربکردن کلور حدیثه حدودنده دجله یه دوکیلور
و واسطدن اشاغی بش نهر معتبر آیریلور نهر قلا ونهر اعراف ونهر جعفر ونهر سیسان
ونهر شاهی بو مرتبه اولورکه عمو دنده اولقدر صو قالمازکه اوزرنده کمی یوره مطاریدن
اشاغی بو صولرك فضله سی وفرات صویی بطایحدن چقوب خوزستاندن کلن صولر
دخی انده جمع اولور اوراده شط العرب دیرلر بصره آلتنده بحر فارسه دوکیلور و بوکا
اروندرود دیرلر دجله یه منصب اولدوغی زابدن اکبردر وزاب کرکوکدن اشاغی
تنجه بوغازی نام بوغزدن دجله یه منصب اولور بوغازك اطرافی عظیم بللر واورمانلردر
ونیستان وسازلق وارسلان یتاغیدر آب بدلیس رشن قلعه سی اوکنده اسود صویی
ایله جمع اولور ایکی منبعدن نشأت ایدر اعظم شعبه سی منبعی مکس قلعه سی قربنده
بر جبل مغاره سندن چقار که بر عظیم مغاره در نهایتندن اغزینه کلنجه اول نهایتدن
چقان شعبه طاشی اویوب مجری ایتمشدر واطرافی طاشدن پرداخت اولنمش نشیمنلر
وصفه کبی یرلردر اول یرك مسیره سیدر دفعه چوق صو چقوب مکس آلتنده مخلط
قلعه سی قربنده نهر منسوب ایله جمع اولورکه بر شعبه سی دخی بودرکه کوه دیبندن اول
صو ایله جمع اولور مخلط قلعه سندن صکره جزایر یوسف آلتندن کچوب قله بردن آلتنده
بو نهر ایله جمع اولور اندن جسر امیر سلیمان آلتندن سعرد اوکنده زرس قلعه سی
اوکنده آب بدلیس ایله جمع اولور بورشن قربنده صوبك اورتاسندن بر طاش پیدا
اولمشدر اکا قرنجه قیاسی دیرلر وافر قرنجه سی واردر اوصاف نهر دجله نك مخصوص
زورقلری واردر اول کشتیلره غراب دیرلر اکثر انلر بصره طرفندن کلورلر وموصلدن
بغداده اکثر کلك ایله کلنور کذلك بیره جکدن فرات ایله حله یه کلك ایله کلنور کلك اکا

دیرلرکه اخشابی شطرنجی بر بینه میخلایوب اقلی دورت خانه لو اکثری اون واون دورت
خانه لو هر برخانه یه اوفورولمش طلوملر بند ایدوب انکدخی اوزرینه برذراع مقداری
یوکسك صفحه شکلنده اخشاب والواحدن برطبقه دخی بیارلر واوزرینه قتی وافریوك
اوروب بو منوال اوزره فرات ودجله ده طبقه التنده دائم بو ایکی کلکی کزوب طلوملری
یوقلیوب بویله استعمال اولنور نهر شطك بعض کنارلرنده مثلا موصل اوکنده واندن
اشاغیده بریرنفط چشمه لری واردر منبعندن چقوب صو اوزرنده قلور اقوب کتمیه نی
قابلوه طرلادیروب جمع ایدرلر وکاه تماشا ایچون آتش ویررلر صو یوزندن برمقدار
مسافه مشتعل اوله دوشر نهر دیاله بغداددن اوج ساعت اشاغی بریرده دجله یه قاریشور
شهرزور اطرافنده مجتمع اولوب قزل رباط یانلرنده درنه ودزتنك صولری دخی توز
خرمادن کاورطاش کوپری صویی لاحق اولور شهربان قربان قربندن چقوب
بغدادایله طاق کسرا اراسنده دجله یه لاحق اولور ودجله دن دخی فرات کبی نیچه جداول
وانهار ایریلوب سواد عراقی سقی ایدر الجبال جبل حمره بو جبال بربرینه متصل که ارض
سرخه مائل چیلاق والحق طاغلردر وجزیرة العرب دن کلوب جماسه قربنده فراتی قطع
ایدوب جزیرهٔ عمریه چولنه سوروب کذار ایدر وعاشق ومعشوق ومقابل اسکی
بغدادده دجله یی قطع ایدوب بغداد چولنه اوغرر قزل رباط قربنده نهر دیاله یی قطع
ایدوب وواسط چولنه دوشر وزکیه وجسر دسیل اراسنده نهر دسیلی قطع ایدوب ینه
چولدن چوله چکر وبحر فارسه منتهی اولور وبو جبالك شهرزور وموصل سمتلرنده اولان بعض
مواضعنده برمعدن واردر شمع عسل کبی ینار رنکی سیاه دقیر کبی ولایت خلقی مومیای
معدنی دیرلر وبونك کبی برمعدن سیاه صرچه کبیدر انی دخی آتشده اریدوب شمع کبی دوکرلر
وموصلده مومیای معدنی واردر وبغدادیانلرنده صو باصماین یرلرکه بیابان شوره یرلردر
اول خاکدن کهرجله دیدکلری باروت بیاض حاصل اولور برمقدار طپراغی صو ایله قینادرلر
کهرجله سی ایریلوب صافی قالور نباتات وحیوانات عراق عرب بغایت محصولدار یرلردر
پنبه واصناف میوه سی بغایت اعلا اولور وخلفاء عباسیه زمانلرنده عراق عربده رعایا
بقر ذبحندن منع اولوب وفرت حراثت وزراعته سبب اوله وعراق عربك چوللرنده
میاه وانهار حوالیسنده اولان بوکلرنده ارسلان وصحرالرنده جیران وکردستان طاغلری
سمتلرنده کرك وقپلان وخرس وصرتلان وپارس وچقال ودالکو وآهو کبی وطیور قسمندن
قاز وطورنا وککلك ودراج وبلدرجن چوقدر ونهرلرنده نیچه انواع بالق حاصل اولور
بغدادده شبوط نامنه برنوع بالق بغایت معتبردر حالا عراق عربده رعایا ایکی قسمدر برقسمی
اهل قرادر عربانه دانلر اکین وفلاحت ایله مقیدلردر ابل وبقر وغنم وجاموسلری واردر
برقسمی اخشاما تدریعنی کوچر اولولردر آت قیلندن اوبالری واردر قبیله قبیله طوایف
عربانه در ابل وخیل وغنم وجاموس وبقر واردر اصناف خلق بو ایالت بغدادده اهل اسلام

وفرق

وفرق ضاله ونصاری ویهود واردر لسانلری عربی و فارسی ترکی وکردی وعبری وسریانی
واردر واردر اهل اسلامك مذهبلری حنفی وشافعی وحنبلی بواوج مذهب علماسی
ومشایخی چوقدر مسالك ومنازل بغداددن بصره یه مداین التی فرسخ دیرعاقول سکز
فرسخ جبل یدی فرسخ فم صلح اون فرسخ واسط اون فرسخدر شهربان اون فرسخ قاروث
سکز فرسخ دیرعمال بش فرسخ حوانت یدی فرسخ شط کاریله بطایح چیلوب نهراسد چیلور
دجلة العورایه واریلور نهرمعقل بصره اون فرسخدر بغداددن نجفه دیه صرصر دیه
فراشر شط نیل کوفه مشهد علی که سد بیابان نجفدر بغداددن اصفهانه کیلور
یدی فرسخ بندستان بش فرسخ نهرنهاوند اوچ فرسخ دیه فرامرز دورت فرسخ نهر روجرد
دورت فرسخ جناباد دورت فرسخ میان رودان سکز فرسخ میار اوچ فرسخ شهر کرخ
التی فرسخ دون سون دورت فرسخ سنکان التی فرسخ جوی مرغ کهتر التی فرسخ اسفرانه
یدی فرسخ بهران یدی فرسخ موی کوشك التی فرسخ اصفهان دورت فرسخ بغداددن
دمشقه تل عقرقوب اوچ خ بربوکسلك دیه در شهرانبار سکز خ بیابان سموات یولی ایله
دمشقه اون کونده واریلور بغداددن موصله یوران دورت خ عکبره بش خ حمنا اوچ خ
قادسیه موصل یدی سامرا اوچ خ کرخ ایکی خ حلفایدی خ سود قنت بش خ زاب اصغرکه
اندهٔ دجله یه قاریشور کوپری واردر بش خ حدیثه موصل اون ایکی خ بنی طمیان یدی خ
موصل یدی خ بغداددن اسد آبادکه همدان سمتنده در شهر یعقوب آباد سکز خ
سروینه یدی خ بویولدن شهربان صاغ ایلده ایکی خ برده در رباط جلولاکه ملکشاه
سلجوقی بناسیدر بش فرسخدر خانقین شهری بش خ قصر شیرین بش خ آخر حد
عراق عرب کیل وکیلا بش خ حلوان کریه طاق کرا باده کیدر برخ دیه کوزید وچوسان
سکز خ جقاکاوان التی خ باحکارس بش خ صفه اسبه ترك خسرو وشیرین صورتی
اندهٔ سنکدن یونلمشدر صاغ اله برخ برده در ایکی دکرمن یوریدر صوصفه نك التندن
چقار کیرمان شاهان التی خ شهر جمجمال التی خ دیه صهنه دورت خ دیه کنکور کداول
اول کردستاندر اندن اسد آبادکه کریوه کوه ارونه بویولده در التی فرسخدر بغداددن
همدانه باشر دولاب دورت ساعت قریه نام دیکر عمریه دیاله چیلور سکز ساعت یاقوبیه
اوکی نام دیکر الونیه بش ساعت چبوق کوپری نام دیکر خالصه و عجمیه اوچ ساعت قریه
حاشکیه درانش دخی دیرلر ایکی ساعت هارونیه بش ساعت قریه قزل رباط حفر آباد
التی ساعت قریه اسکی خانقی اوکنده عظیم صو اقر سکز خ قصر شیرین نام دیکر دیه کوز
ویران قلعه در یدی سربره اوچ یکی خانقی بش دربند زکران در تمك التنده در ایکی بشری
نام دیکر تخت کسری در تمك دخی دیرلر اوچ سرمیل التی قلعه کورین بوغازی ایکی بیکار
باشیدر قرب ایکی امام وقریه شیخ التی هارون آباد دورت دربند جوادر وز التی آب ناور
اوچ مریق درقرب کوجانی اوچ نیلوفر نام دیکر قریه نور وز دورت کرمانشاه بش شاه

كوپروسی ایكی طاق بستان شبدیز خسروانه‌در اوچ صاطر انجاد اوچ تخت رستم
نام دیكر شهر نوح كوه بی ستوندر فرهادك طاغی كبی یوجه یر در اوچ قریهٔ صحنه قلعهٔ
بحتكان نام دیكر كوه لنقاور قریهٔ جمجال شهر نوح دخی قرشوسنده‌در اوچ قریهٔ بید سرخ
نام دیكر كج اوه اوچ شهر كین كاور بر مقدار خرابه در بش قریه نجم پنج خواران
نام دیكر اسد آباد بش قریهٔ كهریز اوچ قریه كول دپه ایكی سعد آباد باغلو باچه لو لطیف
شهر در ایكی صولاق بندی اوچ پری خان خانی بش قریهٔ یوز باشی اوج سلمان آباد بش
قرهارود ورت ساریه اوچ درویش الیاس التی دركزین اوچ جاموسلی اوچ قریهٔ صفی كند
بش اسم آباد اوچ قریهٔ اوج كنبد نام دیكر اق ییلاق التی ساعت قریهٔ علی بك نام دیكر
كند مزاب بش همدان اوج ساعتدر احوال ملوك وحكام طوفاندن صكره حضرت نوح
علیه السلامك اوچ اولادندن بریسی كه سامدر عاقل ودانا اصحاب فراست وكیاست
زمره‌سی ایدی سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح علیه السلام انی ولی عهد
ایدنمشیدی كندونك یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حكمتی تعلیم
ایتمشیدی وجه ارضك اشرفنی سامه تفویض ایلدی حق جل وعلا حضرتندن دعا
ایتدیكه تاكه اكثر انبیا ومرسلین واولیاء صدیقین وحكما وسلاطین وامراء سام نسلندن
متولد اولالر سامدن طقوز اولاد اولدی بری ارفخشد ایدیكه اكثر انبیانك نسلندن كلدی بری
دخی كیومرث ایدی پادشاهلر انك ذریتندن كلدی كیومرث تمامت ذریاتی اوزره پادشاه
اولوب آیین پادشاهانه ورسوم شاهانه وضع ایدوب عدلله عالمی منتظم قلمشیدی پس
كیومرث واولادی بابل وعراقین وفارس وكرمان وخراسانه استیلا ایلمشلردر بونلره
ملوك الفرس دیرلر وتختلری عراقده مداین شهر بدر وابتدا ملوك دنیا كیومرثدر وخلق
یوسمته منتشر اولمشلردر واولوقت حضرت نوحك علیه السلام شریعتی اجرا اولنوب
انقیاد ایلرلردی بچاق بیوراسب ضحاك پادشاه اولنجه كدا اولوقت نمرود ضحاكك عماللندن
سواد عراقده عامل ایدی بعده كیدرك انواع كفر وضلالته دوشدیلر اول ضلالتلرك
بریسی كه نوردن بر اله دخی اثبات ایدوب یزدان دیو تسمیه ایتمشلردر الله بودر وظلمتدن مخلوق
بر اله دخی اثبات ایدوب اهرمن نامنی ویردیلر ابلیس بودر دیو مع ذلك البته نوره عبادت
ومحبت وظلمتدن اجتناب وفراغت ایدوب بعده كیده‌رك نوردن بدل ناره طپمغه
یشلدیلر دعوای نبوت ایدن زرداشت كلنجه بودخی اولكی ضلالتك اشدیدر
خیر وشر وفساد وصلاح نور وظلمتك امتزاجندن عبارتدر دیو مضر اولدی ابتدادین
مجوسی یی پید اقیلدیلر بو فرس ملوكنك ابتدا تختلری مداین در بونلرك تصرفلرنده
كلدانیون ملوك بابلی ضبط ایدرلردی وابتدا ملكلری نمرود كه ضحاكك عاملی ایدی بو فرسك
احوالی فرس اقلیمنده اولسه كرك وحیره ده وانبارده عربدن آل منذردن بنو لخم ملوكی ایدی
وابتدا ملكلری مالك بن فهر الازدی ایچون كه سیل عرمی حسن ایتدیلر یعندن كوچوب حیره یه
نزول

نزول ایتدیلر واول وقتلرده اسکندر یونانی فرس ممالکنه استیلا ایلدی و بو آل
منذر فرات ساحلنه کلدکده حیره و انباری بنا اتمشلر در وانده توطن اتمشلردر
مالک نصکره قرنداشی عمرو و بعده قرنداشنك اوغلو جزیمة الوضاح نقل ایدرلر که ابتدا
ملوك عربدن منجنیق پیدا ایدن وابتدا اقاترل تسخیر ایدن وابناء ملوکدن برقاچ غلام جمع
ایتمشدر که کندونه خدمت ایتمکه واول غلاملردن بریسی که عدی بن نصر ایدی جزیمه نك
قز قرنداشی رقاشه یه عاشق اولدی واندن حامله اولدی ایچون که جزیمه واقف اولدقده
عدی فرار ایتدی ورقاشه بر غلام طوغردی اسمنی عمرو تسمیه ایتدیلر اخر کار جزیمه نك
اولادی اولمدوغندن اوتوری اول ولدی اولاد یرینه بسلدی بر کونده اول غلامی
اجنه خطف ایتدیلر بعده مالك وعقیل نام ایکی کمسنه وادی سماوه ده اول غلامی بولوب
جزیمه یه کتوردیلر جزیمه انلره مراد کزندردیکده انلر دخی مسکندیم اولمق استرز دیدیلر
وقرق سنه اکا ندیم اولدیلر وضرب مثلی اولمشدر که کندمانی جزیمه والحاصل جزیمه
قتل اولدقده عمرو یرینه اجلاس ایلدی وجزیمه نك سبب قتلی جزیره حاکمی اولدقده
یرینه قزی که اسمی نائله ولقبی زبا ایدی جزیره حاکمه سی اولمشیدی وقصد ایتدیکه جزیمه یی
قتل ایلیه کندو نفسنه اطماع ایلدی وفرصتی بولدقده خزیمه یی قتل ایلدی بویله اولمغله
جزیمه یرینه عمرو بن عدی اولدی پس زبا دخی عمروی قتل ایتمکه حیله یه شروع ایلدی
حیله یی عمرو خبردار اولدقده اولدخی زبانك قتلنه عبد جزیمه اولان قیصر ایله اتفاق
ایدوب وقیصر کندو اداتیله بورنتی کسدی وصورت معامله زبایه واردیکه یعنی
عمرودن فرار ایتمشدر پس زبایه واردقده زبا التفات ایلدی وکندویه مقرب ایلدی
وبشلدی زبا طرفنه تجارت ایتمکه وچوق فائده کوستردی اما بو فائده یی عمرودن کتیرلو
الوردی وزبایه ویردی وبواقچه تجارتك فائده سیدر دیر ایدی بعده بر کون بیك
دوه صندقلر ایله یوکلتمش کتوردی واول صندقلرك ایچنده مسلح آدملر قودی ایچون که
زبا بعید یردن دوه لری کوردکده وهم ایلدی ودیدیکه عسی الغویر ابوسا دیمکله ضربه
مثل اولدی والحاصل ایچون زبا حصارنه دخول ایتدیلر اول آدملر صندقلردن چقوب
اول شهری الدیلر وزبایی قتل ایلدیلر عمرودن صکره اوغلو امرء القیس اولدی بعده
اوغلو عمرو و بعده اوس بن قلام عمالقه دن برکمسنه ایدی بعده ایکنجی امرء القیس بن
عمرو بعده اوغلی نعمان اعور بو نعمان مشهور خورنق بنا ایلمشدر بعده اوغلو منذر بعده
اوغلی الاسود بعده قرنداشی منذر بعده علقمة الدهیلی بعده اوغلی المنذر اناسی غایت
حسنا اولمغله اکا ماء السماء دیرلر بعده الحارث بن عمرو بن حجر الکندی قباد مزدك دیننه
داخل اولمغله بو حارث دخی قباده متابعت ایلدی ومنذر متابعت ایلمدی اندن اوتوری
منذری عزل ایلدی وحارث یرینه کچدی پس کسری الحارثی طرد ایلدی وتکرار
المنذر یرینه جلوس ایلدی بعده اوغلو عمرو اول وقت که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

خضرتلری دنیایه کلمشلردر بعده قرنداشی قابوس بعده قرنداشی المنذر بن المنذر بعده اوغلو
النعمان بو تنصر ایلدی بونی کسری پرویز قتل ایتمکله عربله فرس مابینلرنده وقعهٔ ذی قار
واقع اولدی و بو نعمانه شقایق نعمان منسوبدر سببی بودرکه بر موضعه کلدی ودیدیکه
ما احسن هذه الشقایق احمرها وکندونه بر بنا ایلدی و برکون یوم عبوس و برکون یوم
نعیم تعین ایلدی تچون که یوم عبوسنده برکمسه کنده بولشسه قتل ایدردی اما یوم نعیمده
بولشسه اکا انعام ایدردی کونلردن برکون طی قبله سندن بر اعرابی یه راست کلدی
مراد ایلدیکه انی قتل ایلیه اعرابی ایتدی نم بر قزم وار در کمسه یه اصمرلمدم بکا اذن
ویره سن دونمك شرطیله دیدی نعمان ایتدی سکا کم کفیل اولور اول حینده وزیری
بن کفیل اولورم دیدی نعمان ایتدی اکر کلمزسه سنی یرینه قتل ایدرم بعده عربی کتدی وعده
ایلدیکی کونده چقـــا کلدی نعمان اول وقت ایتدی ما رأیت اکرم منکما بلمم که قنقکزر
بر بریکزدن اکرمدر ووزیرینه دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن بوکا کفیل اوله سن اعرابی یه
دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن رجوع ایده سن ابتدا وزیر جواب ویردیکه وزرادن کرم
قالقدی بعده اعرابی جواب ویردیکه ناسدن وفا قالقدی نعمـــان ایتدی بن
اوچنجی اولمیم که عفو ملوکدن قالقمش درنیلمسون دیو یوم عبوسی رفع ایتدی بعده ایاس
ابن قبیصة الطایی بعده زارویه بعده تکرار سلطنت لخمیینه عودت ایلدی ومنذر بن
نعمان ملك اولدی و بو ملك چاق حضرت خالد اوزرلرینه کیدنجه طوردی بعده دولت
اسلام ظهور ایلدکده حضرت خالد طرف حضرت عمردن تعیین اولندی وحیره یی
فتح ایتدی وحیره یه صحابهٔ کرام طرفلرندن حاکملر نصب اولنمغه باشلندی وصحابه دن
صکره امویه دن عبد الملك بن مروان طرفندن یزید بن هبیره عراقه والی اولدی بعده
دولت عبـــاسیه ظهور ایلدکده عراقی ضبط ایتدیلر وکوفه ده بیعت اولندی صکره
کوفه دن تخت رفع اولنوب انباری تخت ایتمشلردر سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایدوب ابتدالری ابو العباس عبد الله که جد اعلاسی ابن عباس حضرتلریدر
مذکور عبد الله سفاح دینمکله مشهوردر یوز اوتوز ایکیده بیعت اولندی و یوز اوتوزالتی
سنه سنده جدری مرضندن وفات ایتدی بونك عصرنده ابا مسلم ظهور ایلدی بونك
باباسی مرو قریه سنده برکمسنه ایدی آذربیجانده وفات ایتدکده ابو مسلم اوکسوز
اولوب عیسی بن عقیل یاننده نشأت ایتدی و بر مرتبه ادیب اولدیکه مشار الیه بالبنان
اولدی برکون کوفه ده نقبادن امام محمد بن علی بن عبد الله وغیری بر جماعت ایله کلوب
ابا مسلمی کوردکده کلامنی بکندیلر وکمال الفت ایتمکله انلر ایله معامکه طرفنه کیدرکن
سفاحك قرنداشی ابراهیمه اوغرادقده ابا مسلمی کوروب حظ ایلدی وخدمتنده
الیقودی صکره خراســانه بر مدبر کمسه تعیین اولنمق لازم کلمکله ابا مسلمی ارسال ایلدی
ابا مسلم خراسانی ضبط ایتدی کیده رك شوکتی قوی اولدی والحاصل سفاح ظالم
وخونریز

خونریزوبی رحم ایدی بونك عصرنده اهل اسلامدن لا یعد ولا یحصی کمسنه قتل اولنمشدر
جریان عادت الله اوزره سفك دما ایدن ملوکك عمرلری قصر اولمغین یکرمی سکز
یاشنده فوت اولدی ایکی وزیری وارایدی بری ابامسلم وبری خالد بن جعفر البرمکی
بعده یرینه بیوك قرنداشی ابوجعفر عبدالله منصور ه سنه یوز اوتوز یدیده بیعت اولندی
بودخی ظالم ومغرور ومنبع فساد ایدی که بنی عباس ایله علویه ماییننده عداوت قلمغه
بوسبب اولاد حضرت امام حسین بن علی بن محمد بن عبدالله بن حسنك ایکی اوغلو که محمد
وابراهیمی قتل ایلدی وانلرك سببی ایله اهل اسلامدن نیجه کیمسه یه اهانتلر ایلمشدر جمله دن
بری سراج امت ومقتدای ملت امام اعظمی کمال زهد وتقوی سببی ایله قضادن امتناع
ایتدکلری ایچون حبس ایلدی زندانده وفات ایتمشلردر ومزبور کمال خست ودنائتندن
منصور دوانقی دیرلر ایدی عمال وصنعله بردانق وبر حبه اوزرینه نزاع ایدردی ابومسلم
خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت ناسه قیام ایتمشیدی انی دخی قتل ایلمشدر
اصحابنه امر ایلدی سواد کیسونلر واوزون کلاه وقلجلرین قوجاقلرینه آصسونلر بوهیئت
اوزرینه اولمغه فرمان ایلدی اول هیئت اوزرینه ابودولامه داخل اولدی منصورانك حالندن
استفسار ایدوب ندر حالك دیدکده اول دخی دیدیکه یوزومی نصفمده وقلجم اوستمده
وسیاهله بویاندم وکتاب اللهی وراء ظهرمده بند ایتدم منصور کولدی واولکی هیئته فرمان
ایلدی بوخلیفه شط کنارنده بغدادی سنه یوز قرق التیده بنا ایلدی وخلفادن ابتدا کتب
سریانیه وعجمیه ویونانیه یی اقلیدس کبی دخی کلیله ودمنه وغیری عربیت ایله ترجمه
ایدن بودر سنه یوز اللی سکزده بوخلیفه حجه عزیمت ایلدی ومراد ایلدی که مکه ده سفیان
ثوری حضرتنی قتل ایلیه بیرٔ میموندیدکلری منزله کلنجه مکه یه اعوانی ارسال ایتدیکه
ثوری یی اخذ ایدهلر وصلب ایده اهل حرم بوخبردن خبردار اولیجق سفیانه خبرویردیلر
سفیان حضرتلرینك مبارك باشی فضیل بن عیاضك دیزنده وایاقلری سفیان بن عیینه
دیزنده کعبهٔ معظمه قارشوسنده اوزانوب یتوردی همان طوردی وکعبه نك استارینه
یاپشوب اگر منصور بونده کلورسه بن سندن بری اولدم دیدی وینه کلوب یرینه یاتدی
علی الفور خبر کلدیکه منصور بیرٔ میموندن قالقوب آته بنوب مکه جانبنه روانه اولمش
ایکن بحفتین بیننده اورتاسنه کلدوکی کبی آتدن یقلوب بوینی اوزرینه اوراده جان ویردی
وزیری خالد البرمکی ایدی یرینه محمد المهدی علما ایله اختلاط ایتمکله کلی کمال تحصیل
ایتمشدی ارباب فضل وکمال یاننده مقبول ایدی وزنادقه طائفه سنی سومز ایدی قتی
چوق زندیق هلاك ایلدی جدل کتابلرینی اهل زندقه یی رد ایتمکیچون تصنیف ایتمکه امر
ایلدی حجه واردقده عظیم احسانلر وخیراتلر ایلدی وسطح کعبه یه آدملر چیقوب هرجانبندن
مسك وعنبر وغالیه برله بیت اللهی سراپا تطبیب ایتدیلر ودیباج جنسلرندن بری بری
اوستنه اوچ کسوه کیدردیلر وابتدا خلفادن صره تعیین ایدن بودر رومده چوق ولایت

فتح ايتدی سنه يوز التمش طقوزده وفات ايلدی يرينه اوغل موسی الهادی اولدی بو غايت
ظالم ايدی شاه اوكننده قلجلر ايله يوريمكی بو ايجاد ايلدی سنه يوز يتمشده وفات ايدوب يرينه
قرنداشی هارون الرشيد سرير خلافته جلوس ايتدی بو خليفه غايتده فصيح وبليغ
واديب وكثير الحج والعبادة كه كونده يوز ركعت نماز قيلوردی بر ييل غزايه وبر ييل حجه
كيدردی انيس علما ومحب مشائخ واوليا ايدی قاضيسی امام ابو يوسف وزراسی برامكه
وشعراسی مروان بن ابی حفصه وحاجبی الفضل الربيع وخواننده سی ابراهيم موصلی وخاتونی
زبيده ايدی ايامنده خير وحسنات وزمان فضل وبركات ايدی خصوصا وزراسی برامكه در
بو برامكه بر جماعت كثيره در اشرفلری يحيی ومحمد وموسی واولادلری خالد وفضل وجعفر
وفضل بن يحی بن خالد بن ستاسف بن جاماست البرمكی برمكه اول كمسه دركه باباسی
بيوك برمك ملوك فرسدن برملك ايديكه فارس ولايتنده مجوسيلر ايچون مشهور اولان
آتشكده نام بر عظيم بنا ايلدی بعده شامه كلوب مروانيلردن هشام بن عبد الملك خليفه
حضورنده اسلامه كلوب اسمنی عبد العزيز قوديلر صكره دولت عباسيه عبد الله سفاحه
انتقال ايلدكده برمكی يی كتوروب وزير ايلدی سفاحك وفاتندنصكره منصور دوانقی يه
وزير اولوب اشتهار بولدی مهدی خليفه زماننده مرحوم اولوب نمازين هارون الرشيد
قيلدی ديرلر خالدك واصل اولدوغی مرتبه يه اولادندن بريسی واصل اولمدی نه يحيی
ادبنده نه فضل جودنه ونه جعفر كتابتنه ونه محمد مروتنه ونه موسی شجاعتنه اندنصكره
هارون الرشيد جعفری وزير ايلدی وشول مرتبه النفسات ايلديكه سراينه واولادلرينه
ومالنه حكم ايدردی حتی هارون الرشيد يحيايه بابا واوغللری فضل وجعفره قرنداش ديو
خطاب ايدردی رشيدك برامكه يه بو مرتبه محبتنك سببی بو ايديكه هادی خليفه وفاتنده
هارون يكرمی ايكی ياشنده طوس شهرنده بولنوب اول اثناده جمله بغداد خلقی قرار
ويرديلركه هارونی خليفه ايتميه لر زيرا لهو وطربه مائل اولدوغندن جائزكه خلقك مصالحنه
وامور مملكته تغافل ايدوب خلافته خلل كله ديو خلافتنه رضا ويرمديلر اول ايامده بغدادده
سادات برامكه دن يحيی وفضل وجعفر قالقوب هارون الرشيددن غيری كمسه خلافته لايق
دكلدر ديو هارونه آدم كوندروب وكتوروب خليفه ايتديلر مسند خلافته اوتوردقده يحيايی
احضار ايدوب بيورديكه بو خلافته اخلاص ايتمكه سن سبب اولدك بندخی امور عالمه سنی
وكيل ووزير اعظم نصب ايلدم يحيی دخی احسن تدبيريله امور مملكته مقيد اولدی بعده فضل بن
يحيايی وزير ايتدی بعده جعفر برمكی وزير اولدی اون سكز يچی سنه دنصكره رشيد آل
برامكه دن انحراف ايلدی واول سنه هارون حجدن عودت ايتدكده جعفری قتل ايلدی
سبب قتليچون ديرلر كه هارونك قز قرنداشی عباسه نام خاتون وجعفر برمكی مجلسنه
حاضر اولمزلر سه اول كون هارون ذوقدن محروم اولوردی اول اجلدن جعفره نكاح ايلديكه
نامحرم اولميه مجلسنده بوزينه باقه بو شرط ايله كه جعفر دخی عباسه يه تقرب ايتميه جعفر

ایسه هارونك امرینه مخالفت ایتدی واندن بر ولد حاصل اولدی اول سببدن قتل اولندی
دیرلر والحاصل هارون طوسه واردقده وفات ایتدی سنه یوز طقسان اوچده یرینه
اوغلی محمد امین حسن وجمال صاحبی جوان ایدی لکن سوء تدبیر وعدم قبول نصیحت
اولوب نسا ایله لعبه مشغول ایدی قتالنه ذی الیمینین طرفندن طاهر تعیین اولنوب طاهر
بغدادی محاصره ایتدکده محمد امینه خبر ویردیلر خبر ویره نی آزار ایدوب اولوقت کندی جواریله
حرمنده صید سمك ایدردی دیدیکه فلان جاریه ایکی بالق طوتدی بندخی بر طوتمدم اول
اثناده طاهر سیف ایله بغداده داخل اولدی وامینی ذبح ایلدی ویرینه یوز طقسان سکزده
قرنداشی عبد الله مأمون جلوس ایتدی مشهوردرکه بو خلیفه ذو فنون جهان علوم
حدیث وفقه وطب وادبسنده امامدر دخی فلسفه وعلوم اولینه چوق اعتبار ایلدی و
غایت سور ایدی احوال عالمه مطلع اولمغله رومده چوق غزالر ایتدی قرق حصار فتح ایتدی
اخر الامر حکم ضلالنه دوشمشیدی وخلق قرآن قولیله ابتدا واقع اولدی وامر ایلدی که
حضرت علی یی سائر صحابه یه تفضیل ایلیه طرسوسده وفات ایلدی یرینه معتصم بن
هارون الرشیده بیعت ایلدیلر وبوکا خلیفه مثمن دیرلردی زیرا سکز قلعه فتح ایتدی سکز
سنه خلیفه اولدی وسکزنجی خلیفه ایدی سکز آی وسکز کونده طوغمشدر ونقش
خاتمی الحمد الله که سکز حرفدر وقپوسنده سکز ملك دورمشدر وسکز ملك قهر ایلدی
وسکز ارکك وسکز قز اولادلری وار ایدی که کندودن صکره الیقودی وسکز شهر فتح ایلدی
وسکز کوشك بنا ایتدی وغلمان اتراکدن اون سکز بیك غلامی وار ایدی بو خلیفه
غایت قوتلو ایدیکه ایکی قیو نی النه الوب چاق صویونجه ایاقلرندن طوتردی ابتدا
طائفهٔ اتراکی دیوان خلفایه ادخال ایتمك اندن واقع اولمشدر عجم پادشاهلرینه تقلید
ایدوب سمرقند وفرغله یه مال ارسال ایدوب غلمان اتراك اشترا ایتدرردی اول طائفه دن اون
سکز بیك قول ایدندی التون طوقلر ایله ودیبا لباسلر ایله تزیین ایدردی بغداد خلقی
یوقلرك اوضاعلرندن بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتصم قپوسنه کلوب یا الشکر اتراکی
بو شهردن اخراج ایله یا خود سنك ایله جنك ایدرز دیدیلر سز نیمله بر الای ضعیف الحال
آدملر نیچه جنك وجدله امکان واردر دیدی انلردخی سنکله جنکی سهام الاسحار وسیف
دعوت تضرع درکاه پروردکار ایلرز دیدیلر های مدد بو اصل جنکه طاقتم یوقدر دیو
بر مقدار صبر ایدك دیدی پس سر من رای دیدکلری شهری بغداد قربنده بنا ایلدی
واتراکی اورایه نقل ایلدی نقل ایدرلرکه برکون معتصم اوتورر کن خبر کلدیکه ملك روم
اهل اسلام ولایتلرینی غارت ایتمشدر وچوق قتل وسبی ایتمشدر چاق سبایادن بر عورت
هاشمیه اسیر ایتمشیدی فریاد ایلدیکه وامعتصما کافر اکا بر طبنجه اوردی ودیدیکه
معتصم الاجه اتلر ایله کلسون سنی قورتارسون خلیفه بو خبری اشیتدکده اول ساعت
معموریه طرفنه قرق بیك الاجه آتلولر ایله توجه ایلدی انکوریه واصل اولدقده لطف

حق ایله فتح ایتمشدر و قیصر رومی اسیر ایتمشدر وهاشمیه یی احضار ایلدی وگندونه
دیدیکه لبیک ابنت العم سنك دعوتکه اجابت ایتدم سنه ایکیوز یکرمی یدیده مزبور
خلیفه سرمن رآده وفات ایدوب یرینه هارون الواثق اولدی اولدخی وفات ایتدکده ایکیوز
اوتوز ایکیده جعفر المتوکل علی الله جلوس ایتدکده مذهب اهل سنته نصرت ایدوب
آیین دین ومراسم اسلامی اقامت ایلدی بونك عصرنده امور عجیبه ظهور ایدوب
جمله دن بری بر کیجه جوسماده اولقدر شهاب ظهور ایلدیکه کواکب بربرینه کیروب منتشر
اولدی قیامت قوپدی ظن ایتدیلر دخی دیار مصرده سویدا قریه سنده طاش
یاغدی بردانه سنی وزن ایتدیلر یوز اوتوز درهم چکدی بریدخی یمن دیارنده برطاش یرندن
قوپوب یوریوب برطاغك یاننه واردی قرار ایتدی بری دخی قارتالدن کوچوك براق
قوش برطاغك اوستنه قونوب قرق کره یامعشر الناس اتقوا الله دیو چاغردی ایرته سی
کلوب ینه قرق کون بویله دیدی بشیوز نفر کمسنه نك شهادتیله بو خبری یازوب بو حادثه نك
وقوعی ایکیوز قرق بر رمضاننده واقع اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله اولدی ومکة اللهده
اولان عیونك جمله صولری قورودی متوکل جانبنه عرض ایتدیلر عین عرفاتی اقتمق
ایچون یوز بیك التون کوندردی والحاصل دیار بغدادده اتراكك کثرت وقوت بولوب
مصالح سلطنته قرشدیلر وعقد عزل ونصب انلرك النده اولدی آخر طغیان اول مرتبه یه
واردیکه کیجه ایله اون نفر اتراك خلیفه نك خلوتسراینه دخول ایدوب شهید ایتدیلر
بعده سنه ایکیوز قرق یدیده اوغلی محمد المنتصر بالله یرینه جلوس ایلدی انکدخی
برکون مزاجی منحرف اولدقده طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر زهرلو نیشتر ایله فصد
ایدوب زهر تأثیر ایتمکله وفات ایلدی یرینه ابو العباس احمد المستعین بالله خلیفه اولدی
اتراك ممالکه استیلا ایتمشلردی همان خلیفه برشیخ مقامنده اوتوردی مستعینك
کیدیکی اثوابك یکرمی اوچر قارش بول ایدی اشراف مکه حالا اول طرز اوزره کیورلر
حاصلی اتراك کمکرده ادراك کوردیلرکه کندولره اویمایور خلع ایدوب بعده قتل ایتمشلردر
یرینه اوغلو محمد المعتز جلوس ایتدی انیدخی خلع ایدوب یرینه محمد المهتدی یی جلوس
ایتدردیلر ومعتزك والده سنك جمیع مال ومنالنی الندن الوب خاتونی مکه یه سوردیلر اموالی
اون کره یوز بیك التون ونصف اردب اینجو وبر صنف اردب زمرد وسدس اردب یاقوت احمر ایدی
والحاصل مهتدینك دخی اتراك اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایتمشلردر یرینه احمد المعتمد
علی الله اولدی لهو ولذاته اشتغال وانهماك ایلمکله قرنداشی طلحه یی ولی عهد ایلدی
الموفق بالله دیو لقب ویردی وحجاز ویمن وفارس وطبرستان وسند ولایتلرینه والی
قیلدی وکندونك جعفر ادلو ولد صغیری وار ایدی آکا المفوض الی الله دیو لقب ویروب
جزیره وشام ودیار مغرب اوزره والی قیلدی برینه اق سنجاق برینه سیاه سنجاق ویردی
وبویله شرط ایتدیکه اکرکندونك وفاتی اوغلو صغیر ایکن واقع اولورسه خلافت
موفقك

موفقك اوله وبوشرط اوزره عهدنامه یازیلوب مکه یه کوندردیلر وبیت شریفك ایچنده
حفظ ایتدیلر آخرکار مقتضای اراده نه ایسه ظهوره کلوب لایغنی حذر من قدر موجبنجه
مقتدر زماننده زنکیلر خروج ایدوب اهل اسلامه چوق ضرر ایرشدردیلر رئیسلری
اولان بهبولی رسالت دعواسنی ایدوب علم غیب ادعا ایلرایدی برفتنه یه واردیکه اهل
اسلامدن یوزبیك ادم دن زیاده قتل اولندی آخرالامر موفق بالله دخی توفیق
الهی برله اوزرلرینه عظیم عسکر ارسال ایدوب جنك اولدقدنصکره نسیم نصرت هبوب
ایدوب برمرتبه زنکیلری قیردیلرکه حسابه کلمز بوفتح ظهوره کلدکدن صکره الناصرلدین
الله لقبی ایله ملقب اولدی و دخی فوت اولدقده یرینه برادرزاده سی احمد المعتضد
جلوس ایلدی بوخلیفه اهل عقل وشجیع کیمسه ایدی یالکز ارسلانه قارشو واردی ایام
دولتنده رعیتدن ظلمی دفع ایتدی ومکروهاتی اسقاط ایتمشیدی بنی عباسه تمام
ضعف کلدکدن صکره اساس خلافت تکرار قوت بولدی اول جهتدن معتضده سفاح
ثانی دیرلر وکندودن اول خلفا زماننده توریث ذوی الارحام منع اولمشیدی حق ذوی الارحامی
خزینه یه ضبط ایدرلردی وشرع مطهره یه غایت انقیادی وار ایدی سنه ایکیوز
سکسن طقوزده وفات ایدوب یرینه اوغلی المکتفی بالله جلوس ایلدی حسن صورت
وجمال سیرت اولوب اهل علمه اکرامی وار ایدی بونك زماننده قرامطه ظهور ایلدی
بوطائفه محرماتی مباح اعتقاد ایتمشلر ایدی ودماء مسلمینی حلال بلورلر ایدی ودعوالری
بوایدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دن صکره امام حق محمد بن الحنفیه
اوله اول خروج ایدن یحیی بن مهرویه درهجر ناحیه سندن قوپمشدر المکتفی فوت
اولدقده برادری جعفر المقتدر بالله جلوس ایلدی فسق وفجور وشرابه منهمك ایدی
ایکی کره خلع اوچنجیده اصلاح نفس ایدوب یهود ونصاری طائفه لرینه بالکلیه دیوان
امورینه قارشدرمقدن منع ایتمشیدی وعرفه کونی کلدکچه بعض دواب وصغردن
قیری اللی بیك قربان اولشدررردی ودارالشفایه هرسنه یدی بیك دینار خرج
اولنوردی برکره مقتدر دوکون ایدوب بش اوغلنی سنت ایلدی التی کره یوزبیك
فلوری صرف ایدوب عالمی اغنیا ایلدی وبردفعه قیصردن ایلچی کلدکده یوز التمش
بیك مسلح عسکر قیام ایلدی دارالخلافه قپوسنه وارنجه ایکی جانبده طوردیلر انلردن
ایچرویدی بیك خادم ایکی جانبه طوردیلر ویدی یوزنفر حاجبلر طوردیلر ودارالسعاده نك
دیوارنه اوتوزسکز بیك پاره قماش آصدیلر وفرش سرایه یکرمی ایکی بیك پاره قماش
دوشدیلر وجمله اسباب زینتدن ماعدا برشجره احداث ایتدیلرکه ریح طوقندقجه
یداقلری حرکت ایدردی اول شجره اوزرینه التوندن وکومشدن مرغان قوندیروب
ریح طوقندقجه صدا ویررلردی دولت عباسی ضعف بولدوغی زماننده بویله قوندیکن
قرامطه جنکنده شهید اولدی یرینه قرنداشی ابومنصور القاهر بالله سنه اوچیوز یکرمی

بر ده جلوس ایلدی وخلقه اذیت ایتمکله اوزرینه هجوم ایدوب کوزلرینه میل چکدیلر
یرینه محمد الراضی وانک یرینه ابراهیم المتقی بالله جلوس ایدوب بونک کوننده توران بغداده مستولی
اولوب کوزلرینه میل چکدی ویرینه ابن عمی اولان عبد الله المستکفی جلوس ایلدی بعده
ابو القاسم فضل الله سنه اوچیوز اوتوزدورتده جلوس ایلدی اول عصرده آل بویه بغداده
استیلا ایتمشلردرکه تصرف انلرک النده قالمش ایدی بعده اوغلو عبد الکریم الطایع بالله بونک
عصرنده حرمیندن آل عباس خطبه سی کسلدی بعده احمد القادر بو خلیفه نک عادتی زهد
وصلاح ومعرفت ایله موصوف خلق قرآنه قائل اولان طائفه نک ردنده برکتاب تصنیف
ایتمشدر خلافتی قرق بر سنه در وسنه دورتیوز یکرمی ایکی تاریخنده فوت اولوب یرینه
اوغلو عبد الله القائم بامر الله جلوس ایتدی بغایت اهل خیر کمسه ایدی قرق دورت سنه
خلافت ایدوب دورتیوز التمش یدی تاریخنده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المقتدی
بالله جلوس ایلدی اولدخی خیردین وخلفاء عباسیه نک صالحلرندن برکمسه ایدی برکات
صلاحنک جمله سندن بری بودرکه آل سبکتکیندن سلطان ملکشاه خلیفه مذکوره
حیف ایتمکلک مراد ایلدی بغداد شهرنده طورمسون چقسون شمدن صکره بزوارمق
استرزدیو خبر کوندردی مقتدی دخی رسول کوندروب بو بابده برمقدار تلطف ایلدی
ملکشاه دخی بتر اولوب البته چقسون دیدکده کرم ایلسون مهلت ویرسون دیو نیاز
کوستردی ملکشاه دخی برساعت مهل ویرمم دیدی آخر ملکشاه وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهل رجا اتدیتدکده اون کونه مهل ویردیلر اندن خلیفه کوندز صائم
وکیجه قائم اولوب درکاه عزته نیاز وتضرعه بشلدی اون کون تمام اولمدین تیر دعاسی
هدف اجابته اصابت ایلیوب شرندن خلاص بولدیلر سنه دورتیوز سکسن بیده
فوت اولدی یرینه اوغلی المستظهر بالله اولدی بو خلیفه حسن خط یازاردی بونک
زماننده آل سلجوق تغلب ایتدیلر سنه بشیوز اون ایکیده بودخی فوت اولوب اوغلو
مسترشد بالله مسعود بن محمد سلجوقی ایله قتاله چقوب لشکری موافقت ایتمیجک
یالکز کندی معرکه ده قالوب شهید اولدی یرینه الراشد بالله منصور اولدی بو خلیفه
مخرجسز طوغمشدر صکره حکیملر اکا مخرج ایتمشلردر وعمری طقوز سنه سنده ایکن
احتلام اولدی مسعود سلجوقی قتل ایتمشدر یرینه عمی اولان محمد مقتفی بالله فاضل
وکریم الاخلاق قدر خلیفه اولدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی یوسف المستنجد
بالله جلوس ایدوب منقولدرکه خلیفه اولمزدن اول بر واقعه کورمشدرکه انک
آوجینک ایچنه اوچ حرف خا یازلمش کورر صباح بعض معبرلره تقریر اتدکده انلردخی
سنه خمس وخمسین وخمسمائه تاریخنده خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایتدیلر فی الواقع
اویله اولدی بعده اوغلو حسن المستضی یرینه خلیفه اولوب غایت کریم النفس وحسن
تدبیر صاحبی ایدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد الناصرلدین الله خلیفه

اولوب

اولوب رسوم خلافتی احیا ایلدی خطبه وسکه ده ایراد اسم شریفنه فرمان ایتمشدی
نیچه مدت منابر اسلامیه اوازهٔ دعاء مستضی دن صکره اول مذکور اولوردی کرامات
ظاهره سی وارایدی جمله دن سلطان خوارزمشـــاه مراد ایدندیکه مذکور خلیفه
یدندن ملك عراقی استخلاص ایده بوعزیمتله همداندن برو چکدکده بر صحراده نیچه مدت
لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب یول ویرمکله بالکلیه عسکر فنا بوله یزدی واکثری هلاك اولمغله
خوارزمشاه بالضروره عودت ایتدی بری دخی مقدما یأجوج ومأجوج مثلی اولان کفار
تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه تعرض ایتدکلری زماننده حق جل وعلا میامن
بخت ناصری برله بغدادی انلردن حفظ ایتدی وکعبهٔ معظمه نك اورتوسنی بیاض دیبادن
ایتدی صکره ناصر الدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن ایتدیلر کعبة اللهه سیاه اورتمك
اندن قالدی خلافتی قرق یدی ییل استقلال تام اوزره باقی قالدی بغداد بهشت
آبادده مدرسهٔ نظامیه یی بنا ایتدی ایچنه اون بیك جلد کتاب وضع ایتدی سنه التیوز
یکرمی ایکیده وفات ایلدی اوغلو الظاهر بامر الله بعده اوغلو المستنصر بالله منصور
جلوس ایلدی علماء عصری انواع اجلال واکرام ایدوب مدارس ومساجد وحدایق
بنالرینه مشغول اولدی شهر بغدادده مدرسهٔ مستنصریه انك بناسیدر دورت مدرس
تعیین ومذاهب اربعه اوزره درس قرائت اولنوردی ابو الفتح ساجوقی نظام الملك وزیری
اولیجق تشیید مبانی ارکان دولت وتأسیس قواعد بنیان سلطنت احسن وجوه اوزره
قیام کوستروب موالات اولیاء دین ودولت استمالات اعدای تخت وسلطنت جانبلرنده دقیقه
فوت واهمال ایتمدی علما وصلحایه اقبال تام وحرمین شریفینه برمرتبه احسانکه کندو
خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن هرسنه التیوز بیکدن زیاده التون وجوه خیره
صرف ایدوب والحاصل بعض حسود وعدوی سلطنت خلیفه حقنده که اخراجــات
زائده ایله بیت المالی خراب ایتدی بونك اتلاف اتدیکی مبلغ سلاح عسکره ویرلسه قلاع
اعدایه فتح رایات دکمك اولوردی دیو خلیفه یه وزیری غمز ایتدیلر خلیفه دخی برایکی مرتبه
اغماض ایتدکدن صکره دشمن بی انصاف طورمیوب کراتله بومقوله کلماتی سمع همایونه
ایصال ایدیجك ضروری متأثر اولدی برکون قرشوسنه کلدکده خزینهٔ بیت المالدن
هرسنه بوقدر مالی بی نفع یرلره خرج ایدرسن دیو خطاب ایتدی نظام الملك دیدیکه ای
اوغول بن برعجم پیرناتوانم که بازارده چقرسه لر بکا کمسه برفلوری یه مشتری اولمازوسن برترکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لرهله سنی اوتوز التونه الورلر اوله بوحالله حق سبحانه وتعالی بزی
اختیار ایدوب بوامانتی بزم کف کفایتمزه مسلم قلدی احوال امور بلاد ومصالح عباد بزه
مفوض قلندی وبن تصرف وتدبیره مشغول اولدم سن لهو ولذات دنیایه متوغل
اولدك ایکیمزنده حاصل اعماللری بزده درگاه رب عزته صعود ایلیه جك کاریمزك اکثری ذنوب
ومعصیتدر شکر وطاعت دکلدر وسنك اول دفع شر اعدا ایچون احضار ایتدیکك عسکرك

اللرنده ایکیشر ذراع طول بر قلجلری وار واتدقلری اوق بر جزئی مسافه کتمز ینه بو حالله
انواع فجور ومعاصی یه منهمکلر در فسادلرینه نظر اولنسه نزول فتح ونصرته مستحق اولمق
دکل اوزرلرینه سنك بلا وقهر یاغمغه لایقلر در بن سنك ایچون بر عسکر فراوان وجند
بی پایان حاضر لدم که آکا جیش لیل وعسکر سحر دیرلر اوزون کیجه لرده سن ولشکرك
غافل یاتوب اویودوغکز زمانده آنلر طوروب صفلر بغلرلر وکوزلری یاشین ارسال
ایدوب دللرنده دعاوثنا اطلاق ایدرلر اللرین درگاه قاضی الحاجاته اوزاتدقلری زمانده
دشمنلرك اوزرلرینه قلج صالرلر که صویی ولایت چین وماچینه یتشور پس سن وسنك
عسکرك انلرك یوزی صویینه معیشت ایدوب انلرك دعاسی برکاتیله فتح ونصرت بولورسز
خلیفه آفرین بابا آفرین خوب ایتمش سن مدد بولشکری دخی زیاده ایله بزه کرك
لشکر بودر دیدی والحاصل خلیفه قبول ایلدی وحسادك یوزلری قراسی کندولره
قالدی بونك زمانده تاتار بر قاچ کره عراق جانبنه قصد ایلدی لطف حق ایله هر
کلدکلرنده منهزم اولورلر سنه التیوز قرقده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبدالله المستعصم
بالله بغداد شهرنده آخر خلفاء بنی عباسدر لعب ولهوه مشغول اولدی وقوللرینی
سلطان لقبی ایله ملقب ایدوب جمیع امورده ممالکی انلره تفویض ایدردی آخر انلر تغلب
ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی ورشوت قپولرین آچدیلر هرنا مستحق بر قاچ
التون ایله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب نااهله سوق اولنور اولدی مؤید الدین
علقمی وزیری اولدی مذکور بر رافضی وسباب ایدی مستعصمه واهل سنته عدو
ایدی امامدارا ایدردی منافقانه معامله قلور ردی برکون بغداد شهرنده طوائف اهل
سنته روافضه غالب اولوب وافر اهانت ایتدیلر وابن علقمی مذکور رافضی ایکن
بونك دخی اقرباسنك اولرین یغمه یلر بونلره ظاهرده انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال
دولت اهل سنته سعی ایتمکه بشلدی وسرا هلاکوخان ایله معامله ومراسله یه مباشرت
ایتدی مقصدی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع ایتمك ایدی
وبو جانبده مستعصم یانده اولان کزیده عسکرلری ادنا بهانه ایله اطرافه پراکنده قیلدی ودائما
مستعصمه بو قدر عسکر زائد در کیدن کتسون کرك اولان خزینه در خزینه اولد قد عسکره
هر قچن لازم اولسه عسکر بولنور دیر ایدی مستعصمده اول قدر قوت ادراك یوق ایدی که مرادینی
فهم ایده حتی بر کره یکرمی بیك عسکره همان سزه دستور رقنده استرسکز کیدیکز دیدی
ومستعصمه وافر مال کوستروب بلمزدیکه مرادی نه در اولدخی ماله محبت وکمال مرتبه مساعده
کوستردی بلمز ایدی که جمع ایتدیکی مالی عدو ایچون ادخار ایدردی والحاصل مغول
وجغتای سلطانی اولان هلاکوخان عسکر بی پایان ایله بلاد اسلام اوزره هجوم ایتدیلر
واکثر ممالك اسلامده قتل عام ایدوب بلا برمرتبه ده قرار بولدی که مستعصم خلیفه
خواب غرور وغفلت ایله سریر عیش وراحت اوزره تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه

طرق

طرق اخبار وقلع مسامع خليفه ده سد ايدوب تا اول زمانه دك كه مغول سواد عراقه دخول
ايدوب اكثر قتل اسلامه مباشرت ايتديلر آخر هلاكو شهر بغداد اوزرينه عزيمت
ايدوب خليفه يه آدم كوندردى وآستانه سنه دعوت ايلدى خليفه غفلتندن بساط
انتباهه حيث لاينفع يه قدم بصوب دست تحيرايله كوزلرينى اوماغه بشلدى وزيرى اولان
ابن علقمى رافضى كند واتباعيله قرشو چقوب واروب هلاكو ايله جمع اولوب اندن بينه بغداده
كلوب خليفه يه دخى مصلحت بودركه سندخى چقوب تعظيم ايدهسن اميد دركه محصول
ممالك عراق مناصفه اوزره صلح ميسر اوله ايدى مستعصم دخى ابن علقمى سوزيله اعيان
دولت واركان خلافتدن يديوز نفر كمسه ايله بغداددن چقدى هلاكو اوتاغنه
قريب اولدقده خليفه يى اون يدى نفر كمسه ايله هلاكو مجلسنه ايلتديلر سائرين
كيرو ده اليقوديلر والحاصل خليفه يى وجمله عسكرى قتل ايتديلر و بغداده قرق كون
قدر قلچ بذل ايتديلر بومرتبه كه يكرمى كره يوز بيك آدم قتل اولنمشدر ديرلر وانلركه
خوفلرندن كاريزلره وزير زمينلره قاچوب لشكر تاتاركيدوب چقدقلرندن برهيئت ايله
چقديلركه اتااوغلنى وقرنداش قرنداشنى بلمديلر والحاصل سيف هلاكودن نجات
بولان آل عباسك برى ابوالعباس احمد بن طاهر قاچوب سلطان مصر اولان ملك طاهر
سيف الدين بيبرس يانته كتدى سلطان مزبور غايت اكرام ايدوب وافر عسكر ايله
ممالك عراقه كوندردى سنه التيوزاللى طقوزده فراته قريب اولدقده نائب هلاكو اولان
قره بوغه بغداددن ايريشوب اوراده احمد بن طاهرى وعسكرى قاچدن كچوردى ازكمسه
خلاص بولديلر اندن صكره نسل عباسدن برى دخى اسمى احمد ايدى اولدخى ديار مصره
ايرشدى واكا الحاكم بامرالله ديو لقب وضع ايتديلر ونسبنى اثبات ايتدكده خليفه نصب
ايدوب مبايعه قيلندى ونفس مصرده نفقه وسكنا تعيين ايتدى اما حظوظ خلافتدن
بهره سى مجرد اسم خلافت ايدى سلاطين مصردن هركم سرير سلطنته جلوس ايلسه
تيمناوتبركا كتوررلردى سلطانه ولك السلطنته ديرايدى وسلطانه مبايعه ايلردى
واك آخرلرى بونك نسلندن يعقوب المستمسك بالله عمر طويل سوروب آخر اعمى اولمش
ايدى تا اول زمانكه مرحوم سلطان سليم خان ملك مصرى چراكسه يدندن استخلاص
ايتدى والحاصل عراقدن دولت عباسيه منقطع اولدقده مغول استيلا ايلديلر تا سنه
يديوزاللى دورت تاريخنه دك بعده دولت جلائريه يعنى ايلخانيه ظهور ايدوب بغداده
مستولى اولديلر ابتدالرى شيخ حسن كبير ايدى دولتلرى چاق سكز يوز يكرمى
ايكى يه دك ممتد اولدى بعده قره قيونليدن محمد شاه بن قره يوسف تا سنه طقوز يوز
تيمش اوچه دك ممتد اولدى بعده دولت آق قيونلى حسن طويل اولادندن منصور بغداده
حاكم اولدى چاق طقوز يوز اون دورت سنه سنه دك بعده قزلباشدن شاه اسمعيل استيلا
ايلدى بعده سنه طقوز يوز قرق برده آل عثماندن غازى سلطان سليمان خان فتح ايتمشلردر

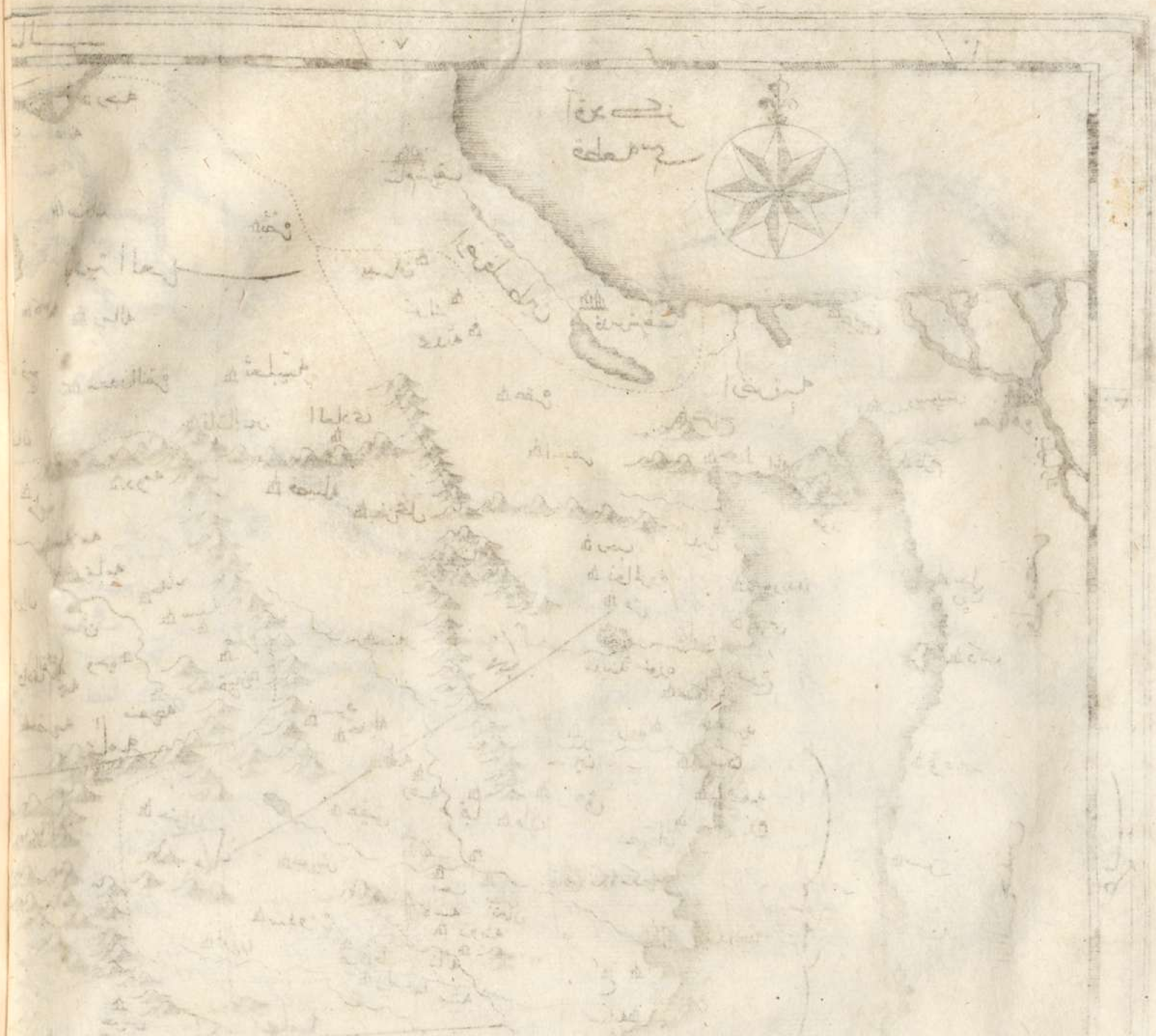
وبلاد عراقه مستولی اولمشلر فصل ٤٤ در بیان جزیرة العرب قرق دوردنجی فصل
جزیرة العرب بیاننده در طوایف وقبائل عرب مسکنی اولوب اطراف وجوانبی نهر فرات
واوج دریا احاطه ایدوب انجق ایکی محلنده قربه اتصال جزویسی اولمغله تقریبا
جزیره دینلمشدر متصل اولدوغی محللردن بریسی سویس ایله عریش اراسی بریسی دخی
حلب قربنده نهر فرات ایله بحر شام اراسی در بو ایکی بوغازدن غیری بر اتصال یوقدر سبب
تقدیم بو جزیره سائر اقالیمك افضل واشرفی اولمغله تقدیم اولندی زیرا بو اقلیمده بیت الله الحرام
وانده دین اسلام منتشر اولدی وبونده خلفاء راشدین وانصار ومهاجرین اولوردی وبونده
اهل اسلامك رایاتی عقد اولندی وبوندن جمیع ارضه ممتد اولدی ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلام خلقی بو سمته دعوت اتدی ومع ذالك حدود جلیله ونواحیٔ کثیره واعمال نفیسه یی
مشتملدر زیرا جمله حجاز ویمن وبلد سینا واحقاف ویمامه وشحر وهجر وعمان وطایف ونجران
وحجر صالح ودیار عاد وثمود وبئر معطله وقصر مشید وحبس شداد وقبر هود دیارکنده
وجبل طی وبیوت فارهین ووادیٔ ایله وجبل سینا ومداین شعیب وعیون موسی وتیه
بنی اسرائیل جمله بو مذکورات بو اقلیمده در وبو اقلیمك دوری التی بوچوق آی قدر مسافه
واردرکه بو تفصیل اوزره مثلا ایله که بحر سویس کنارنده طور یقین یرده حالا قلعه سی مصره
تابعدر سرحد اولور واندن مدین نام موضعکه حالا مغایر شعیب دیرلر ایکی منزل
اندن ازلم قلعه سنه اوج منزل وینبعه یدی منزل وجار نام اسکله یه طقوز منزل وحلی
نام قصبه یه دورت منزل وجازانه طقوز منزل وصلیغه طقوز منزل وزبید اسکله سی
بقعه نام اسکله یه اوج منزل ومخایه اوج منزل ومند به ایکی منزل ولحمه دورت منزل
وعدنه بر منزل وبروم نام موضعکه شحر ولایتنك سرحدیدر طقوز منزل شحره ایکی
منزل ومهره ولایتنك اول معمورنده بلاد حیری نام یرلری اوج منزل وظفاره اون منزل
وحصلبان حاصل اولان یرلرده حاسك نام موضعه اوچ منزل وغبهٔ حشیش نام اسکله که
شحر حاکمنك سرحدیدر بش منزل ومقر نام ولایتك موضعی اولان حمرا انفوره ایکی منزل
وقلهات شهرینه اوج منزل ومسکت شهرینه ایکی منزل وعمان ولایتنك قصبه سی اولان
صحارکه حالا اکا صیر نعمان دیرلر بش منزل وبواطن نام ولایتك اسکله سنه اوج منزل بو محل
بحر فارسی بوغازینك غربی جانبیدر وبواطنده بحر فارس ساحل اوزره قطیفه بحرین اوتوز
منزل وقطیفدن بصره یه التی منزل وبصره دن کنار فرات ایله علیان اوغلو ولایتنه چوب
حله یه اوچ منزل واندن هیته ایکی منزل وعانه یه اوچ منزل ورحبه یه دخی اوچ منزل
ودیره بر منزل وبالسه بش منزل وسرحد یله بریه کنارنده سلمیه مقابلنه التی منزل وتدمره
اوچ منزل وازرق نام موضعه بش منزل وبلقایه ایکی منزل وجبل شراحه اوچ منزل
وایله یه اوج منزل جمله طقسان یدی منزلدر وبو محدود اولان اقلیمده کمی کوتورر کول ویا
بیوك اقار صو یوقدر ونجد ولایتنده برقاج کولجکزکه واردر یغمور صویندن جمع اولور
تقسیم

شکل اقلیم جزیرة العرب
من اقالیم العرفیة
محل الشکل فی صحیفه
٥٤٣
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
مملکت فارس
بصره کورفزی
هرموز بوغازی
مملکت عمان
مملکت مسکت
الاحقاف
مملکت شحر
بحر محیط عرب
بحر محیط هند
بغداد
واسط
مداین
زکیه
قورنه
کوفه
ابله
بصره
عبادان
بندر ریك
جنابه
نجیرم
سیراف
عماره
بندر عباس
جیرفت
یسکه
جزیرهٔ هرموز
مسندم
حسا
عفیف
صاره
بحرین
جزیرهٔ بحرین
قطیف
جورك
خط
بیشه
طومیسه
مسکله
فید
سحاله
صحار
کانتی
مسقط
مسفه
کاروت
قلهات
اقوله
دفینه
صور
دیار
طیب
جزیرهٔ مصیره
موریا
قوریات
جبل امان
ششك
غبت فاس
مارب
کویت
فرتك
دوالفار
خاسك
٨٠
٩٠
٣٠

شمال
آقدكز قطعه سى
شام شريف
ارض فلسطين
قدس شريف
بادية العرب
سكانه
رجبه
عانه
ارض تيه
مصر قاهره
بندر سويس
اقليم مصر
ايالت حبش
اقليم افريقا قطعه سى
حجاز
مدينهٔ منوره
مكهٔ مكرمه
بندر جده
مملكت تهامه
حضرموت
باب مندب
عمل احمد القريمي
جنوب
٦٠
٧٠
٣٠
٨٠

اسلاميه دن صكره ابو الفتح سلطان محمد خان ثانى فتح ايلدى وحاكمى قزل احمد بك قاچوب
اوزون حسن يانته واردى رتنه بيل الطابع چون بو كتاب نادر العصرك فرق برنجى فصلى اقاليم
عرفيه دن ارمينيه اقليمنى بيانه شروع برله وان ايالتى تحريرنده ختامه رسيده اولدى وصاحب
تأليفك تعهد نيه موافق بقيهٔ اقليمك بيانينى حاوى اوراقه ظفر ميسر اولمدى فصل مزبورده
مبحوث عنه اولان ارمينيه اقليمنى شرح وبيانده روايات ودرايات جملهٔ فضلايه مطابقت
واتباعده نوعا خواطر اصحاب عرفانه رعايت بولنور مأمول وملاحظه سله على الاطلاق
ارمينيه دن معدود ايالت ارض روم بلادى فصل مرقومده ايراد وايالت وان بلادى
عقيبنده ثبت سلك سطور قلندى وايالت طرابزون دخى اراضىٔ ارزن الروم ايله بعض
جهتدن اتصال اوزره اولدوغندن غيرى ذكر سبقت ايدن ممالك كرجستانه دخى
مناسبتى اولوب بعض محللرى اندن مفرز و منفصل كورنمكله ارباب فنه كورنه بو جمله يى
برشكلده رسم تصوير وبر مجلسده ايراد وارائت سهل الحصول اولمق ايچون ايالت مرقومه
دخى ارزن الروم عقيبنده تحرير اولندى وايكيسنك احوالنى بيانده بكر بن بهرام الدمشقينك
عبارتى بعينه نقل بالمسطر قلندى بعد ذلك كتاب جهان نما فصولى ترتيبنه رعايت اولنوب
قرق ايكنجى فصل اولمق اوزره اقاليم عرفيه دن لسان يونان ولاتنده مزوپوتاميا دينمكله
معروف اقليم جزيره بيانه شروع اولندى فصل ٤٢ در بيان اقليم الجزيرة
بين الفرات والدجله بو اقليمى نهر فرات ونهر دجله لماطه ايدوب محل غير محاط ازمسافه قالمغله
جزيره تسميه ايتمشلر وحالا بو جزيره ده اوچ ايالت واقعدر برى رقه برى موصل برى دياربكر
دخى غيرى ايالتلردن بعض يرلر انلره تابعدر بو جزيره نك حضرت نوح عليه السلامدن صكره
باش تختى نينوى شهريدركه حالا اكا موصل ديرلر الحدود بلاد رومدن كه شمال وغرب وجنوبه
محيطدر واول سمتلرده فرات اوزره ملاطيه وشميساط وقلعة الروم وغرب سهل جنوب بيره
وجنوب باليس ورقه ورحبه وهيت وانباره ممتد اولور وانبارده فرات تحديد جزيره دن
قالور صكره حد جزيره انباردن تكريته منعطف اولوب جزيرهٔ ابن عمر وآمدى
حد ايدر بو تقدير اوزره بعضى ارمينيه و بعض روم جزيره نك غربيسى اولور وبعضى شام
وبعض باديه جزيره نك جنوبيسى وعراق عرب جزيره نك شرقيسى ودخى بعض ارمينيه
جزيره نك شماليسى اولور وبو جزيره ديار ربيعه يه وديار مضره وبعضى دياربكره
مشتملدر دياربكر نسب ابى بكر بن وايل وديار ربيعه باباسنه منسوبدر عثمانلو سنجاقلريدر
وماعداسى عربه مخصوصدر كه بنى نزار بن معد بن عدنان وديار مضر نسبى مضر بن
نزار بن معد بن عدنان كه ايكسى ربيعه نك قرنداشلريدر ومضرك لقبى مضر الحمرا
وقرنداشنه ربيعة الفرس ديرلر سبب لقب بونلره ميراث قسمت اولدقده مضره النون
ويرمشلردر ربيعه يه قصراقلر ويرمشلر و بو جمله جزيره يى حضرت عمر رضى الله عنه
زماننده عياض بن غنم فتح ايتمشدر وبو جزيره نك نيجه سى امراء اكراد واعراب مختلفه يه

مخصوصدر وماعداسى شمانلو سنجاقلريدر ايالت موصل الحدود شرقى
كردستاندن شهرزور جنوب سواد عراق شمالى دياربكر غربى ايالت رقه التقسيم
الى سنجاقدر موصل پاشا سنجاغى اسكى موصل باجوانلو تكريت هرويانه قره داسنى
بوداسنى يزيديدر اوصاف موصل بوشهر جزيره نك قاعده سيدر ودورباروسى بيك آديم
دجله اوزرينه دردجله نك جانب غربيسنده دروجانب شرقيده موصلك مقابلى
مدينهٔ نينوى دركه ملوك اثوردن نينوى بن بالوس سنه بيك تمش اوچ طوفاندن
صكره بنا ايتدرمشدر دورى التمش ميلدر وحالا موصل خندقى عميق وحواليسى
بساتين وفصل ربيعده هواسى خوبدر ايام صيفده حرى شديد دروابنيه سى حجرهٔ جصيه در
فصل الخريف كثير الحما در وشتاسى شديد وابنيه سى حسنه وقصورى طرف
دجله ده دروجرجيس النبى عليه السلام مشهدى نفس مدينهٔ موصلده درجرجيس
پيغمبر حضرتلرى رمله شهرنده مقيم ايدى موصل شهرينك پادشاهى بركافر جبار افلون
آدلو برصنمه طاپوب خلقى اكا عبادت ايچون دعوت ايدردى مخالفت ايدنلرى قتل ايتدردى
اول اثناده جرجيس اكا ارسال اولنوب واكا چوق معجزه لر كوستروب ودائما حضرت
جرجيسه سياستلر وعذاب ايرشدرردى ديرلركه يدى سنه متصل انواع محنته مبتلا
اولديكه تمش كره قتل اولنمشدر وهربرنده فى الحال حيات بولمشدر صكره غضب الهى
ايله برسحابى مشتمل عذاب كلوب كفره يى قتل وهلاك ايلدى وحالا مزارى رمله
قربنده در وبوشهره دجله دن كاريزلر ايله صولر اجرا ايدرلر وآب دجله اوزرينه نواعير نصب
ايدرلر ووسط دجله ده سفينه لر اوزره طواحين نصب ايدرلركه دجله بوطواحينى
ادار ايدر وموصلك جنوبنده مدينهٔ اثور قربنده نهر زاب اصغر دجله يه منصب
اولور حالا خرابدر توراتده مذكوردر قدس شريفى خراب ايدن ملوك اثوردر وموصلك
ايكى سورى واردر بعضى خرابدر وبرقلعه سى واردر مدينه نينوى اول بلده دركه آنده
يونس عليه السلام سنه يوز قرق طقوزده حضرت سليمان وفاتندن صكره
حضرت الله سبحانه وتعالى نينوى بلده سنه يونسى ارسال ايتدى پادشاهى وشهرك
خلقنى طريق خدايه دعوت ايتدكده اول قوم ضلالت مصر اولدقده حضرت
يونس عليه السلام اوچ كونه دك ايمانه كلمز سكز سزه عذاب حق كلمك محققدر
ديو اخبار ايدوب وبى اذن شهردن دوندى جدا اولدى والحاصل حق طرفندن
قره بلوتلر چقوب شهرى قپلايوب اول حال حيرت مآلده خلق حضرت يونسى ارايوب
بولمغين بربريله حلاللشوب وجان ودلدن توبه وايمان ايله جناب حقه تضرع ودعا
وتوبه ايدوب اول علامت دفع ورفع اولوب ونجات كونى كه يوم عاشوره ماه محرمدن
جمعه كوننده ايدى وقچن يونس عليه السلام شهردن جدا اولوب غضبله كيدوب
بحر روم كنارنده بر يوكلو كمى يه سوار اولدقده چالقنوب يورمدوكندن كميجيلر ايچمزده

قاچقون

قاچقون واردر بو قرعه آتدقلرنده اوچ دفعه ده دخی قرعه یونس علیه السلام اوزرینه
دوشمکله یونس علیه السلام حضرتنی دریایه آتدیلر امر حق ایله بر بیوك بالق یودوب
و بالق سفینه یانجه بله کیدوب سفینه خلقی دریادن قره یه چقدقلرنده بالق دخی
یونس علیه السلامی قرنندن چقاردی وشدت حرارت بطن حوتده طفل مولود کبی
بدنی مهرا اولدی وحرکتی ضعیف اولمغین اوستنه سکك اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه
قباق چقوب وجبرائیل علیه السلام کلوب بدننی صغادقده کشف بصر ونبات لحیه وغیری
اولوب بعده یونس علیه السلام قدسه کلوب بعده جلجولیه نام قریه ده حضرت موسی
علیه السلامك وفاتندن نصکره سکزیوز اون بشده وفات ایتدیلر والحاصل موصل خلقی اصحاب
خیر ومعاشرت وارباب ظرافتدرلر ونینوی قربنده بر قریه که انده واقع تربه حضرت یونس
علیه السلامك مزاریدر دیو اول سمتك خلقی زعم ایدرلر وموصلك اعلا بوغاصیسی اولور
صلقده باقراوانیسنی ایو ایدرلردی وموصلك فرشوسنده شط کنارنده نقط چشمه سی
واردر خارج بلده دن بغداد سمتنده قتی قریب بر محلده قیر قینار بر میدان مقداری محلدر
زفت یالوب طورر بو زفتی کمیلره وحماملره استعمال ایدرلر وموصلك سیاه بزی غایت
لطیفدر وبو شهرده بر جامع واردر که محرابی غایت مصنع وسنك تراشیده بر واجب السیردر
وموصل خلقنك اکثری دورت لسان بلورلر بری عربی وفارسی وترکی وکردی وموصلدن
بر مرحله جنوبه دجله کنارنده قریب بیابانده بر کرمابه واردر که اوزرنده کارکیر قبه سی واردر انجق
بر حوضدر نردبان ایله نزول اولنور وانده لونی قیرکون بر نوع ساقز چقار طعمی ورایحه سی خوبدر و
موصل شرقیسنده بر عین واردر که اکا رأس الناعوره دیرلر بو عین ایچنده وافر نیل
حاصل اولور قرغه چامی بر منزلکه امام علی حمامی طبراق قلعه ماییننده واقعدر تل النوبه
موصلك شرقنده اول تلدر که قوم یونس علیه السلام عذابی عیانا کوردکلرنده بو تل اوزرینه
چقوب مجتمع اولوب دعا وتوبه ایتدیلر الله تعالی عذابی دفع ایتدی بو تلده بر مشهد واردر
ناس هر لیله جمعه ده بو مشهدی زیارت ایدوب وندر ایدرلر عقر الحمیدیه اعمال
موصلدندر وحمدیه اکراددن بر طائفه در که بو محلده اولورلر شوش اعمال موصلدن در
شرقی دجله ده جبالده قلعه مشهوره در که حب رمان شوشی بوکا منسوبدر حکار اعمال
موصلدندر فوق موصلده جبل یانده بر ناحیه وبلده در حدیثه موصل ده دجله کنارنده
بر بلده در که دجله نك جانب شرقیسنده نهر زاب اعلی قربنده در موصلدن اون
دورت فرسخدر لواء تکریت مدن جزیره نك آخریدر غربی دجله اوزرنده در موصلدن
التی مرحله در ونهر اسحاقی جنوبی وشرقی تکریتده در بو نهری عهد متوکل خلیفه ده
صاحب شرطه سی اسحاق بن ابراهیم حفر ایتدی بو مشهر سواء عراقك اول حدیدر وشق
نهر وجبل تکریت قربنده در که سواد سامرایی بغداده وارنجه سقی ایدر وقلعه تکریتی
شابور بن اردشیر بابك بنا ایتدی حالا خرابدر و بونك یرنده نقط منبعی واردر نهر اسحاقده

اغاچلق اندن اپتدا ایدر حالا خرابدر سن اعلای تکریتده دجله کنارنده عامره در ونهرزاب اصغر مدینه سن یاننده دجله یه قاریشور حدیثه دن اون فرسخدر بلد دیار ربیعه دندر غربی دجله اوزره در وبلددن موصله التی فرسخدر وبو کنار باط وبلد الخطیب دخی دیرلر یونس بن متی علیه السلام بونده اولوردی برقعید سوری واسواقی واردر موصلدن اون یدی فرسخدر حضر اول بریه ده تکریت مقابله سنده در خرابدر تل اعفر اشجار کثیره سی واردر سنجار ایله موصل ماییننده بلددن التی فرسخدر کفرتوثا دیار ربیعه دندر اشجار وانهار وزمینی هموار برقصبه در دارادن اون بش فرسخدر قزلجه خان موصل سمتنده کنار دجله ده موصل ایله بونك ارasında طبراق قلعه سی واردر خرابدر بوازیج تکریت واربیل بیننده برمدینه مشهوره در قلعه عجور شطك کنارغر بیسیله بردپه جك اوزره خرابدر مقابلنده آب خابور شطه قاریشور لواء باجوانلو کرکوك قربنده خلقنه باجلان عشیرتی دیرلر کوچر اولو کرداولوسیدر بعض مزارعی اکوب بچرلر خرمن وقتنده محصوللرینی قالدروب قیولره وضع ایدرلر لازم اولدقچه الوب اوبالرینه کتوررلر بونلرك یورتلری بین الزابین مزرعلری قره جه طاغ دامنلرنده اولور بانه موصل خلافنده بعض عشایر اکراد بوادر هرور موصل شمالنده برحصن منیعدر موصلدن اوتوز فرسخ وعمادیه دن اوچ فرسخ هکاری بلادندن برلوادر مسالك ومنازل موصلدن تازه خرمایه وارنجه خرقل ایکی ساعت کربیل اوچ ساعت ماءزاب در جانب بغداد دورت ساعت بند شمامك اوچ ساعت برداوه ایکی ساعت اینجه صو دورت ساعت جسر التون صویی ایکی ساعت بویولده ایکی صو دخی کچلور کوك دپه ایکی ساعت خاصه صویی باشی ایکی ساعت وخاصه صویی غایت کوزلدر قلعه کرکوك ایکی ساعت یوللرنده خیلی خرقلر وبطاقلر وطاشلق واردر منزل داقوق اوچ ساعت توزخرما اوچ ساعتدر موصلدن شهرزوره جلادخانی اوچ ساعت قریه قوش دورت ساعت حارز صویی اوچ ساعت نهرزاب ایکی ساعت شمامك اوچ ساعت برداود ایکی ساعت چقوربستان صویی تابع اولکه خان زاده خاتون بش ساعت چای شلفه دره سی بش ساعت کومسی دورت ساعت قریه مره بك دورت ساعت سپر باریك اوچ ساعت التون صویی بش ساعت بوغاز بر ساعت قریه اغاچلر نام دیکر القاص تابع کرکوك اوچ ساعت قینارجه درقرب دربند پاشا نام دیکر قریه بازیان وعلی شاه بطا قلقدر دورت ساعت طاسان اده سی نام دیکر خان دپه سی بش ساعت سرچنار برکوزل یردر اوچ ساعت راضیان ایکی ساعت هبان نام دیکر بنجین دورت ساعت چاغان کوبرهبان دخی دیرلر اوچ ساعت سید صادق التی ساعت چاغان صویی دورت ساعت شهرزور احوال ملوك وحکام جزیره ابتدا ظهورایدن دولت طوفاندن صکره سنه طقوزیوز سکسن بشده ملوك اثور ظهور ایلدی وابتدا ملك بالوس اتمش ایکی سنه پادشاه ایلدی بعده اوغلی نینوی اللی ایکی سنه پادشاه اولدی ونینوی شهرینی بنا ایلدی بعده عورتی

سامرا

تقسيم بوجزيرهٔ عرب اون ايكی قسمه تقسيم اولنمشدر برى تهامه برى يمن برى نجد برى عروض برى احقاف برى شحر برى عمان برى هجر برى حجاز برى نجد حجاز برى تهامهٔ حجاز برى يمامه وباديه در

اوصاف يمن بوملكت مشهور وواسع اقاليم دروسبب تسميه يقطن بن عامر بن صالح بن ارفخشد بن سام بن نوح بوموضعه كلوب نازل اولمشلردر عرب تيمن بنو يقطن ديمكله اول اسمله مسمى اولدی الحدود بو اقليمك حدودی شرقنده بلاد عمان جنوبنده بحر عرب غربنده بعض بحر سويس شمالنده حدود حجاز وبلاد هجر بو اقليم دورت قسمه تقسيم اولنمشدر برى تهامه برى نفس يمن برى نجد برى احقافدر بو زمان ايله اكثرى داخل حوزهٔ ممالك عثمانيه اولمغله ايكی ايالته تقسيم اولنمشدر برى زبيد كه تهامه تختيدر برى صنعا كه يمن تختيدر وهر بريسنده برقاچ الويه وقضالر اعتبار اولنمشدر كه بونلر صنعا تعز حيس زبيد عدن كوكبان صبيا لحيا شهارادر لكن بز بو اقليمی تقسيم اتدوكمز اوزره ذكر ايدرز وابتدا تهامه مملكتی وصف ايدرز ايمدی معلوم اولسون كه بحر طرفنده اولان غوردر وآكا تهامه ديرلر وتهامه يه ناظر اولان اماكنه سرواة ديرلر وحدودی غربنده بعض بحر سويس وجنوبنده بحر عربدر وشرقنده نفس يمندر وشمالنده ارض حجازدر وباش شهری زبيددر كه ولايتك تختيدر وبو سمت اشاعره ولايتيدر وبو شهر ارض مستويه ده براير مق قربنده واقعدر واسكله سی بقعه درمابينلرنده برمنزلدر وبو ايرمق حب سمتندن كلور وشماليسندن بحره بعده دريايه كيدر وبو شهرك آبادی ونخيلی وانواع اثماری چوقدر خصوصا عنباديكاری ميوه كه شفتالويه بكزر بو ميوه نك غايت كوزل رايحه سی اولور حتی ديرلر كه بردانه سی براوده ايچنده اولسه رايحه سندن اول اوطه معطر اولور وبو ميوه خام ايكن صلوطه سنی يرلر وتمام اولدقده غايتله يمشاق اولور صوينی مص ايدرلر وچكردكنی اتارلر غايتله لذيذ اولور وبو شهر برسور ايله محصوردر كه سكز قپوسی واردر زياديه دن عبدالملك وزيری اولان حسن بن سلامه بنا ايتمشدر وبو شهرده ايوبيه دن ايوب بن تفتكين ايكی مدرسه بنا اتديكه برى شافعيه ايچون كه عاصميه ديرلر برى حنفيه ايچون ودخی بنی رسولدن عمر بن منصور ايكی مدرسه بنا اتدی برى حنفيه وبرى شافعيه ايچون وبو شهر صنعا شهرندن غرب جنوب واقعدر مابينلرنده صرب طاغلر واردر اتلو چكمز اما ياياش كوننده كلور وجنوبنده حيس قصبه سی اولور زبيده برمنزل وكرا بچه ايله حيس اراسی معمور اقر صولری چوقدر واول سمتده اولان وادی غايت مسيره اولدوغندن وادی الحسنا ديرلر معمور كوبلری واردر وزبيد ساحلنده غلافقه قصبه سی اولور بر كوزل قصبه در مخا بحر سويس كنارنده باب المندبه قريبدر زبيده ايكی مرحله در بونك اسكله سی عظيم بندردر كه جميع آفاقدن بازركانلر بو اسكله يه كلورلر وبو مخا شهری غايتله مكلف وزينتلو بنالری واردر وباغچه لرنده انواع اثمار واشجاری واردر وحسنا عورتلری مشهوردر مقدما بو شهرك حصاری يوق ايدی صكره آيدنلی محمد پاشا آل عثمان طرفندن برحصار

بنا اتمشدر ومقدما بوشهرك صويي طوزلوايدی صكره شيخ شاذلی حضرتلری برقيو
حفر ايدوب بر فاخر طتلو صويي چقمشدر حالا شيخ شاذلی قيوسی ديرلر وحضرت
شيخ شاذلی انده مدفوندر بر مكلف استانه سی واردر حبش بر سنجاقدر آل عثمان
النده ايكن بوندن محفل شريف چقاردی زبيددن جنوب طرفنه بر منزلدر بوشهر غايتله
معموردر صبر طاغی اوكندن تعزدن ايكی منزلدر ارادة كرانجه واقعدر وبونك اطرافنده
اولان يرلر غايتله معموردر اقر صولری چوقدر اكين وباغ يريدر وطاغلری حبس اوكنده
جنوبه كلمشدر وتعزك جنوبنده دونوب شرقنده اولان جنت اووه سنی دولاشوب عماقيه يه
كلور باب المندب طاغك اسميدر شرقدن غربه اون ايكی ميل قدر ممتد اولور وغربی
قرشوسنده حبش يقه سنده بيلوله طاغلری كورينور ياليدن باليه آدم كورينور وحالا
بحر سويس بوغازينه باب المندب ديرلر موزع عدن يولی اوزرنده در مخادن جنوبه ايكی
منزلدر واندن دملوه بش منزل بوطاغ غايتله صربدر مقدما يمن حاكمنك خزينه سی
بونده اولوردی وبوقلعه دن لحج بر منزل واندن عدنه واريلور رقع بربلده صغيره در زبيد
شمالنده در بيت الفقيه الكبير انك قصبه سنه زبديه ديرلر حجاج زبيدك يولی اوزره
شريف مطهر ولايتی در صنعادن بش منزل لحيه راعی قصبه سنه دخی لحيه ديرلر دريا كنارنده
واقعدر بونك قربنده مغاص لؤلؤ واردر بوسمتده قهوه بتر بوقهوه اغاجی كراس اغاجنه
بكزر ويمشی كذلك بيت فقيه صغير دريادن بر منزل بونده دخی قهوه بتر صلبه دخی
عصاب ديرلر ديرلركه ابتدا قهوه بواوچ قصبه دن غيری يرده بتمزدی كرچه بعض يرلرده بتر
اماشی ٔ دكلدر ابو عريش بر معمور قصبه در قلعه سی واردر واسكله سنه جازان ديرلر
بونده تورنج وليمون واوزوم وغيری اولور سلامه صبيه نام ناحيه ده دورت پاره قريه سی
واردر خلقی اشرافدر اسكله سی جازاندر بونده طوز چقار عينی ايله اولاه طوزنه بكزر
وبوسمتك صولری بيكاردندر اطرافنده چوق معموركويلر واردر تورنج ليمون عناب عنبا
اغاجلری چوقدر وبوصبيا قومی غايت شجيع قوملردر اصلا كمسه يه مطيع اولمزلر
دورت بيك جبه وجوشنلی اتلوسی چقار بونده كوزل زرهلر اشلنور كه سائرا فاقده
مشهوردر يمش برقصبه در يمنك اكثر شهرلری بناسی سازدندر بحاز يولی اوزره در
عدن بوناحيه نك باشقه حاكمی واردر شمالنده عيدروس ناحيه سی اولور بوشهر غايت
قديمدر يمن ولايتنك نهايت جنوب طرفنده دكز ياليسنده طاغلر احاطه اتمشدر
اقر صويی يوق خارجدن كتوررلر قلعه سی متين اوچ جانبندن طاغلر قلعه كبی اولمش
ايكی قپوسی واردر بری جانب بحرده بری شمالده كه اسمنه باب الشامين ديرلر ومضاف
اولدوغی آبين عدنك شرقنده حاليا حونام موضعده بونك شهری ايمش يمن ده اخرعدن
اولمغين بوكا عدن ابين ديمشلر وحاصل بونك اسكله سنه زنج كميلری وسند وهند ومليبار
وسرنديب وجاوك مجمعيدر وبوشهر عدن بن سنان حضرت ابراهيمك اولادندندر بونك
اسميله

Bab el-Mandeb

عدن

اسمیله مسمی اولدی بونك قربنده مغاص انجو واردر وساحلنده عنبر خام چقر بونحره عدن
قربنده برقلعهٔ حصینه وبرجبلك قله سنده واقعدر که استخلاصی ایچون افکار طریق
مجـــال یوقدر زیرا بونك راه مرور ووصولی بردر اولدخی نهایت صعوبتده در وبو قلعه ده
رأس جبل اوزره برعین عظیم واردر برنیچه قرایی سقی ایدر اکثر مزارعنده ورس بتر بوقلعه‌یی
زیادیه‌دن محمد بن عبد الله بنا اتمشدر وایچنده بنی رسولدن عمر بن منصور بر مدرسه
بنا اتمشدر رباط مینا سلیمان عدندن شحره کیدن یول اوزره ایکی منزلدر بلاد حور
برمعمور ناحیه‌در شرقنده حورانام منزل واقعدر وشمالنده ابومعبده اولور ریمه برناحیه در
نجد قراسی واردر ونفس ریمه برعدنده غرب وجنوب مابینلرنده اون سکز میلدر حاکمی
کندولرندن عبد الله عال نام کمسنه شریف مطهر عدوسیدر ایکنجی قسم نفس
یمن بوقسم ایکی قسم اعتبار اولنمشکه بری نفس یمن که سروات طاغی ایچنده واقعدر بری
حضر موت که شرقنده واقعدر اوصاف نفس یمن بومملکت واسعدر اما طاغلودر
وافر ناحیه‌لری وشهرلری وقصبه‌لری واردر الك باش شهری صنعادر بوشهر تخت ولایت
یمندر صنعا بن زال بن عامر بنا اتمشدر مدن یمنك اعظمیدر برکوچك ایرمق کنارنده
شمالندن کلور بعده ذماره چر اندن دربایه کیدر وبوشهرك طولی یتمش التی درجه عرضی
اون بش درجه در وبوشهر کثرت میاه واشجارده دمشقه شبیه در اما هواسی خوب
وغایتله صاغدر وماٸی عذبدر وترابی طیبدر وامراض و افات وعلل قلیلدر حتی زباب
وهوام وحشراتی کالعدیم در وبلاد اخراده علیل اولان انسان صنعایه کلسه شفا بولور
ودوه‌لر معتل اولسه چراکاه صنعاده رعی اتسه زائل اولور لحم اسبوع کامل حالی اوزره
قالور فاسد اولمز وقچن شمس حمله نزول اتسه صنعاده حر مفرط اولور زیرا بویمنده حمل ثور
جوازا صیف اولور سرطـــان اسد سنبله خریف اولور میزان عقرب قوس شتا
جدی دلو حوت ربیع اولور وبوشهرك یغموری اولدوغی وقتده زوالدن صکره نازل
اولور ویغموری حزیران تموز وآب وبعضی ایلولده اولور حتی اول ایاملرده خلق که زوالدن
اول الشی وریش ایدرکن بربرلرینه دیرلر که مصلحتی تیز ایله یغمور کلمزدن اول حال بوکه
سما اچقدر علامت باران یوق فی الواقع زوال اولدقده یغمور یغمغه بشلار وبوشهرك
هواسی برمرتبه معتدلدر که انسان انده رحلهٔ شتا وصیفه محتاج اولمز والحاصل بوشهرك
اثماری کثیردر واول مشهور عنبا چوقدر دیرلر بویمش باهه مقویدر وبوشهرده مصنع ردالر
وصارقلر وثیاب سحولیه وسختیان طایفی که غیری یرده بولنمز وبرکوزل الاجه صغرلری
اولور صاری وبیاض ایله نقش اولنمشدر وبوشهرك جامعلری چوقدر وجاهلیه‌دن دیکیلن
قصر غمدان صنعا یاننده بردپه نك اوزرنده ایمش حالا جامع صنعا سقایه سیدر بوقصر
حمیردن یحصب بنا اتمشدر غمدانی دورت وجه اوزره اتخاذ اتمشدر بروجهی احمر وبر
وجهی ابیض وبروجهی اصفر وبروجهی اخضردر وداخلنده یدی سقف اوزره یعنی یدی

یدی طبقه برقصر بنا اتدی غایت یوکسکدر شمس طلوع اتدکچه اوچ میل یرده
کوریثوردی وبو قصرك اعلا سنده رخام ملون ایله برمجلس بنا اتمشدر سقفی یکپاره
رخامدن یاپلمشدر وارکاننده هر برکننده براسد تمثالی وضع اتمشدر ریاح هبوب اتدکچه
اول تمثاللردن زبراسد استعمال اولنور نقل اولنورکه حضرت عثمان بن عفان رضی الله
عنه بو غمدانی هدمه امر اتدکده آکا دیدیلرکه بر یرنده یازلمشکه سنی هدم ایدن مقتولدر
حضرت عثمان اصغا اتمدی وهدم اتدی دخی نقل ایدرلرکه امیر یمن حبشه غازم اولدقده
ابرهه بن صباح صنعاده برکنیسه بنا اتدی که مثلی کورلمش دکل ایدی واسمنه قلیس
تسمیه ایلدی وذهب وفضه وجواهر ایله انی تزیین اتدی ونجاشی یه مکتوب ارسـال
اتدیکه بن سنك ایچون برکنیسه بنا اتدم ملوکدن برکمسه نك بویله کنیسه سی یوقدر
مرادم بودرکه حج عربی بوکنیسه یه دوندرەسك اول اثناده بنی کنانه دن برکمسه بونی اشیدوب
صنعایه کلدی واول کنیسه یه تغوط وتبول اتدی ابرهه بوفعله مطلع اولدقده سؤال
اتدیکه بوفعلی کیم اتمشدر دیدیلرکه انی ایدن اول حج اتدکلری بیتك اهالیسندن برعرب
اتمشدر ابرهه غضب ایدوب ونیت اتدیکه واروب کعبه یی هدم ایده اول ساعت عظیم
عسکر ایله وبر بیاض فیل محمودی ایله کعبه یه توجه اتدی مکه یه اوچ فرسخ قله رق نزول
اتدی ویغمایه امر ایتدی عبد المطلب که حضرت سلطان انبیا صلی الله علیه وسلمك
دەده سیدر ایکیوز دوه سنی غـــارت اتدیلر عبد المطلب ابرهه یه واروب دوه لرینی
استرداد ایچون رجا اتدکده ابرهه جواب اتدیکه نه عجب کندو دوه لریکی رجا ایدرسین
وکعبه که سنك دینك رکن اعظمیدر ترك ایدرسین دیدکده عبد المطلب ابرهه یه دیدیکه بن
دوه لرك صاحبی یم اما کعبه ربی سی واردر انی حفظ ایدر دیدکده عبد المطلبه دوه لرینی
ویردی وارته سی صباح اولدقده مراد ایلدیکه کعبهٔ خراب ایده جناب حقدن
قوللرینه مددو عنایت اریشوب وارسل علیهم طیرا ابابیل آیت کریمه سنك
فحواسی اوزره قهر الهی ظاهر اولدی تعز بو شهری ایوبیه دن تفتکین بنــا اتمشدر
هواسی معتدل اقرصولری واردر طاغده واقعدر وتهامه یه ناظردر وقرینده صهله نام موضع
عالی بنالر باغلو باغچه لو سیرانکاهلری واردر صـاحب یمن بومسیره یه صواجرا اتمشدر بو
شهر زبیدك جنوبنده وقریب وعروسی نام قلعه دن شمــال غربه واقعدر وشرقنده جنت
اوه سی واقعدر زبیده اوچ منزل یولی غایت معموردر اولکی منزل کرابجه نام موضع بحر اوغلو
بلادندندر وبوکا قریب جبل صبر وبو طاغ غایت معمور ومبارك طاغدر وبو کرابجه
جمیع اطرافی معموردر ومبارك طاغدر اقرصولو وباغ وباغچه لو یرلر اکثی چوقدر وبوکا
قریب وادی الجنا معموروادیدر اقرصولری چوقدر وتعزده بنی رسولدن عمر بن منصور ایکی
مدرسه بنا اتمشدر ودخی ملك منصور مجاهدیه اسمیله مسمی برمدرسه بنا اتمشدر ودخی
ملك افضل برجامع وافضلیه اسمیله مسمی مدرسهٔ بنا اتمشدر عماقی برطاغده واقعدر جاری

صولری

صولری وار درو قراسی چوقدر بونده کلوب کیدن قافله دن باج النور تعزدن شرق
طرفنه در اذن یولی اوزرنده بر قلعه در بونده دخی باج النور دورنام دیکردوران جبال
صنعاده بر حصن منیع و جای رفیعدر عبد الله بن حمزه بو حصنده مستولیدر وصنعاقربنده
ایکی ناحیه واردر بری شهارا بری رودر بو ایکی ناحیه زیدیه لرك مقریدر طاغلر ایچنده
واقعدرلر شهارا قلعه سی غایت متیندر آلتمه سی محالدر بر یوکسك دپه ده در انجق
بر یولی واردر که بیلك التیوز بصمق ایله چیقیلور بونك طاغی صنعا قربنده شمال طرفنده
اولور جبله صنعا ایله عدن ماییننده در طاغده ایکی نهر اوزره واقعدر بو شهر صلیحیون
یمن اوزره استیلا اتدکلری ایامده بنا ایتدیلر تعزدن بر مترلدر جند تعزدن شماله واقعدر
صولی وخیمدر بو شهرده معاذ بن جبل بر جامع بنا اتمشدر بوکا قریب وادی سمول غایت
معمور وادیدر وکویلری چوقدر دمار بو شهرده اهلی روایتدن بر قوم بوکا منسوبلردر
شمال یاننده طاغده حضرت معاذ بن جبلك مسجدی وار اوزرنده چوق علما حاصل
اولمش یردر صنعادن ایکی منزلدر بر محکم سوری واردر قصور و بساتین ومزارع وقراسی
چوقدر وغایت اوجوزلق شهردر میاه کثیره سی واردر بوکا قریب بر مرحله قدر بر عمارت
قدیمه آثاری واردر رخامدن التی ستونی واردر و بو التی ستوندن دوردینك فوقنده
دورت ستون دخی واردر والتنده میاه کثیره جریان ایدر خلقنك اتفاقلری که بو عمده
عرش بلقیس اوله مجبا یعنی باج الاحق محلدر طاغ اتکنده بونده دخی باج النور صنعا قربنده در
صعده سروات طاغلرینك شرقنده یمنك اول شهری صنعادن شماله قرق دورت فرسخ
وکعبه دن یکرمی منزلدر بو شهرده ادیم وجلود بقر دباغه اولنور که آخر دیاره بوندن نقل
ایدرلر و بو شهر غایت خصبه در خیوان میاه ومزارع وقرایه مشتملدر بونده اصناف
قبائل اولور و بونده تبابعه دن آل یغفردن اولان بنی الضحاك منازللری واردر صنعادن
شمال یکرمی اوچ فرسخدر صولری یغمور دندر ثله بو شهر طاغ باشنده بر محکم قلعه سی
واردر اکثریا شریف مطهرك قرارگاهیدر کوکبان صنعادن یکرمی منزل متین قلعه سی
واردر اکا قریب طویله نام شهرك شرقنده التی میل بعید بو شهرك مکلف بازاری اولور جراف
بنیان صنعادن نصف مرحله باغلو و باغچه لو اقر صولری واردر صنعانك سیرانگاهیدر صنعا
حجاجنك اول منزللریدر مفحق صنعانك غربنده بر بوچق منزل بلاد ثلاثه دندر بلاد ثلاثه
بر قاچ قلعه شریف مطهر قلعه لریدر شبام عامره جنوبنده اولور حالیا محمد الداعی
قام کسنه نك ضبطنده در مفحقدن طویله دخی بر بوچق منزل وشبام عامره دن مسار
العماردن نصف منزل و بو شبام بلاد ثلثه دندر مسار بر طاغده قلعه سی متین در محمد الداعی
تحتیدر شریف مطهرك عدوسیدر مسوار بر متین قلعه در ثله دن صر پدر طاغ باشنده
واقعدر اقر صولری واکینلری چوقدر بر یولدن غیری چقمغه درمان یوقدر وخواص
عجیبه سندن که حنطه وشعیر وداری مدت مدیده قالسه متغیر اولمازحتی مذکوردر که

بوارضده حنطه ٔ ادخار ایدرلر واوتوز ییلدن صکره اچوب بقارلر بردانه سی متغیر اولمامش
ظفیر بجه شریف اجدادی کورخانه سی اولور خزاین واموالی بوشهرده اولور قلعه سی
متیندر محویت ومسمات شریفك قلاعندندر عامی قراسی وارد رخلقنه بنی الخیاط
دیرلر قطاع طریقدر دورت بیك قدر قواس وزراق وتفنك اندازی وصاپانجی واردر
وبوکا قریب بنی الاهیل بونلر دخی قطاع طریق عاصیدر برع وادی ٔ لعسانندن بر وادی
وبرقاج قریه در وبوشهرك حاکمی کندولردن وشریف مطهرك عدو سیدر ریمه برقاچ قریه در
صنعاقربنده اولور ثقیل ثماره یولی اوزرنده بوصرب قیالو یردر آل عثمان طرفندن بوسمته
مرور ایدن پاشالر دوزاتمشلر اطرافنده اقرصولری واردر بلاد سرچین اورتاسنده در
وزیاب طاغلری شرقنده اولاشقدر بوناحیه ایکی قسمدر بری بلاد عبـــاس طاغده
اولور بری بلاد محمد سرجی طاغ اتکنده اولور وبنی الحارث بلدی طاغده ثقیل سمــان
جنوبنده ارادن اون ایکی میل واردر وسمان ده رسول اکرم ظهوریته قریب اول ایکی مشهور
کاهنلر اولوردی برینك ادی ربیعه بن حمدان بن مازن بن غسان لقبی سطیح ایدی
بوصطیحی حق تعالی عجیب صورتده خلق اتدی ایکی الی وایکی ایاغی یوغیدی انجق باشی
وارایدی بدننده سیکر وکموك یوغیدی یالکز باشی وارایدی مکرکه باشنده ودلنده
سکر اولیدی غیری بری حرکت اتمزدی کوزی کورروقولاغی اشیدردی ودیلی
سویلردی وطعام یردی خرما اغاجندن وبیراغندن آکا بر تخت اتمشلردی انك وجودینی
ایاغندن بوغازنه وارنجه صارمشلر ایدی واول تختك اوزرینه قومشلردی وهر یره کیتمك
استنسه اول تختی الوب ایلدرلردی وانی برکون مکه یه ایلتدیلر آکابر قریشدن دورت کشی
انی کورمکه کلدیلر ونسبلرینی اختفا ایتدیلر وکندولرین غیری قبیله یه نسبت اتدیلر
صطیح ایتدی سز اول دیدوککز قبیله دن دکلسز بلکه قریش قبیله سندن سز والحاصل
چوق سؤال وجواب اولدی آخرنده رسول اکرمك کلمه سنه ونبوتنه واحوالندن خبر
دیردی وبری شق کاهن حق تعالی انی دخی عجیب خلق ایدوب یارم آدم ایدی یاروسی
یوغیدی مثلا باشنك یاروسی وبرکوز وبورنونك بردلوکی اغزینك یاروسی وبوینوك
کذلك وبرقولی وکوکسونك وارقه سنك یاروسی وایاغنك بریسی بویله ایدی
محصل نصفی یوغیدی والحاصل بوایکی کاهن خلایقك کوکلو ایچنده ضمیرلرین خبر
ویردی حب برمتین قلعه در بوقلعه یی تفتکین بنا اتمشدر وآل عثمان یمن ولایتنی سنه
طقوز یوز قرقده فتح اتدکاری وقت بوقلعه فتح اولنمادی سنه طقوز یوز یتمش ایکی ده
یمن بکلر بکیسی محمد پاشا بر طریقیله فتح اتمشدر وافر تحف واموال بولمشدر یرلری مسیره در
زبیده کیدن صونك باشی بونده در شلا له آل عمار طائفه سنك شهریدر طاغ اتکنده در
آب طاغ اوزرنده برمتین قلعه در سحولك جنوبنده یول اوزرنده حاد ردن تعزه کیدن
بونده قونار بعدان وبلاد الشوافی بعدان جبدن شرق سمتنه واقعدر یدی میل بعیددر

وشرقنده

وشرقنده طاغ اتكنده بلاد الشوافی در شیم بو قصبه محمد مكرد طاغنك اتكنده در طاغ
غربیسنده مزبور محمد مكردك جبال ارمی واردر اوچ بیلك مزراقلوسی اولور الحجدن بو
منزلدر سروات یمن ایچنده چاق حجازه وارنجه چكلن طاغلره سروات طاغلری دیرلر وصعده
وصنعا غربنده ساحل دریایه چاق عدنه واندن چاق شحره تهامه دیرلر ولایت صنعا وعدن اكثر
بو طاغلرده در وهوالری خوبدر اقر صولری چوق وطاغلری شرق طرفنده اولان بلاددن
مغرب طرفنه اولان بلاده قوافل صنعا یه چكمك قادر دكلدر صنعادن زبیده خود محال پیاده
یولی واردر بش كونده صنعادن زبیده كلنور وصنعادن بیت الفقیه نام قصبه كه تهامه نك
مركزیدر انجق اتلو یحه بیلور بیت الفقیه دن بنی الاهیل بلادنه بر كونلك یول امادرن بحر
بولدر بنی الاهیل كوپلری قولای یردر بوندن بنی الخیاط بلادنه دخی قولای بو یول ایله بر كونده
اندن مطهرك بلادنده طویل نام شهره بر كونده بو قوشلو طاغلردن كیدیلور بو قوشی
صرپدر اما یولی واسعدر وطویله دن جبابه نام قصبه یه كیدیلر وكوكبان صاغده قالور
وجبابه دن منقب نام یردن طیبه اوزره صنعایه بر كونده كیدر بو یول ایله بیت الفقیه دن صنعایه
عساكر كیتمك قابلدر یول اوزره اولان عصیانی اولمزسه قوافل دخی بحر وجازاندن صعده یه
آت وقاتر یحر یول واردر جازاندن نویدیه واندن تریمه قلعه سنه واندن فلكی نام قلعه یه
واندن خطم نام موضعه واندن صعده یه ای یولدر تهامه دن نجده بو ایكی یولدن غیری
یردن یچلمز فاما صنعادن زبیده یحر لكن قوافل تعز اوزره كیدرلر دولاشورلر اون
دورت قوناقدر صنعادن طاغلر اتكی ایله ثقیله ذمار سحار آبه وعكفره جنوب غربه
كیدیلور اندن عماقی یه تعزدن غربه كیدیلور وتعزدن زبیده دونوب شماله غربه واریلور
اوچ كونده وصنعادن عدنه طاغلر اتكی ایله جنوبه كیدیلور وصعده یه شمالا واریلور صنعا
حجاجی صعده اوزره طایفه مكه یه كیدیلور وعدن حجاجی صنعایه یاخود زبیده یاخود
كمی ایله جده یه كیدیلور وزبید حجاجی تهامه دن یالی ایله بیت الفقیه جازان یلملم اوزره مكه یه
كیدرلر وصعده صنعانك شرقنده اولان یرلره نجد الیمن دیرلر باقی اوصاف نفس
یمن بو یمنده غلس نابت اولور كه حنطه دن بر نوعدر وبونك ایكی حبه سی كلده اولور وبو نوع
یمندن غیری بولنمز اهل صنعانك طعامیدر دخی ورس نابت اولور بو نبات سمسم كبی
خریطه سی واردر بر سنه ذرع اولوب یكرمی سنه یه دك باقی اولور دخی موز اولور ودخی
بر نوع امرود اولور وهر كیم اول امرودن برینی اكل اتسه اون كره اسهال ایدر وبو امرودن
عسل اتخاذ اولنور صاحب قولنج انی لعوق ایدوب فی الحال زائل ایدر ویمنك قرودی
اخبث قرودر وقبول تعلمده اسرعدر وارض یمنده عدار اولور كه شیطانلرك بر نوعیدر
اكناف یمنده بولنور وانسانه لاحق اولسه اوزرینه دوشر وجماع ایدر قچن انسان دوشی
اولسه اول سمتك خلقی دیرلر كه اكر بوحیوانك منكوحیدر دیرلرسه اندن مأیوس اولور
كیدر وامام شافعیدن منقولدر كه یمندن بر بلده یه داخل اولدم واندە بر انسان كوردم

وسطندن اسلفنه وار نیجه عورت کبی بدنی وار ایدی و وسطندن فوقنه دك ایکی
متفرق بدنلر یکه دورت اللری وایکی باشلری وهر باشك باشقه یوزی وار ایدی ونصف
اعلا اولان متفرق بدنلر کاه طوقشورلر وکاه بر یرده طوروب طوقشمازلردی وایکی سی
دخی اکل وشرب ایدرلردی صکره نیچه ییل اول بلده دن غائب اولوب کنه کیرو کلدم اهل
بلده یه سؤال اتدم دیدیلر که احد جسدنك فوت اولدی واسفلندن ایپ ایله مرده یی
فنده یه بغلدیلر صکره قوقدقده قطع اتدیلر واول بر جسد اسواقده کزردیدیلر اوصاف
حضرموت بوناحیه نك معتبر شهرلری شبام وبریم ایکیسی بلدهٔ قدیمه در وقصر مشید
بوحضرموتده در کلام مجیدده مذکور اولان بودر و بئر معطله که قوم صالح وفاتندن صکره
متفرق اولدیلر برفرقه عدنه لاحق اولدیلر بوفرقه باران نازل اولمه دقچه عطشان اولوب
مسافهٔ بعیده دن نقل ما ایدرلردی حق سبحانه و تعالی بوفرقه یه بر بئر احسان ایلدی
و بونلر بونی استعجاب ایدوب بو بئر او زره عدد قبائل مقدار نیجه ارکان بنا ایدوب هر قبیله
ایچون بردلو وضع اتدیلر و بونلرك برعادل ملکی وار ایدی بوآبده بونلری تسویه ایدردی
بوملك فوت اولدقده بوطائفه شیطان اغواسیله عبادت اصنامه مائل اولدیلر بو یله اتمکله
الله تعالی بونلره حنظله بن صفوانی کوندردی انی تکذیب اتدیلر نبی انلره دیدیکه اکر
عبادت اصنامی ترك اتمز سکز ماء بئر غائب اولور بو یله دیمکله نبی یی قتل ایتدیلر صکره
صباح قالقوب اول بئرده قطرهٔ آب بولمدیلر صنمه واردیلر شیطان انلره تکلم اتدی
ملائکهٔ عذاب بر صیحه ایله کلوب انلری هلاك ایتدی وقصر مشید بوقصری صد بن عاد
نام کمسنه غایت قوتلو ایدی بنا ایتدی بر الیله بر درختی یاپشوب عروقی ایله ارضدن قطع
ایلردی یکرمی نفر کمسنه نك طعامی قدر یر ایدی و مجامعت نسوانه اولقدر حریص
ایدیکه یدی ییوزدن زیاده عذرا تزوج ایدوب هر برندن بارکك و بر دیشی اولادی اولمغله
اولادی چوغالدقده طغیان و بغیان ایتدی و نزول ریح عقیم ایله قوم عادك هلاکنی
کوردکده بوقصر مشیدی بنا ایتدیکه غـــایت اتقان او زره تسلط ریحك تأثیری
اولمیه واهلی ایله بوقصره انتقـــال ایدوب واول قصردن کائنا من کان هر کیم مرور اتسه
قتل ایدردی الله تعالی سمادن بر صیحه ایله کندو یی وقومنی هلاك ایتدی وقصر
خراب قالدی حالا بوقصر آثاری باقیدر و بوناحیه ده حضرت هود علیه السلام قبری
واردر والحاصل سبام وبریم حضرموتك قصبه لری ایدی صرب طـــاغده اولهء زلر
عقیق معدنی وجزع بو طاغده اولور و بوطاغده اقرصو لر وقرا ومزارع وار درونفس حضرموت
بركویك اسمیدر شحردن دورت منزلدر حالا بنی الثمر نام عرب بلوك مسكنلریدر مقدمـــا
حضرموتك اسكله لری شحر وشیرمه ایدی واولوقتکه حضرموت مورى متلاشی اولدقده
سنه ٦١٠ هجرتنده سلطان احمد ظفارك خلیجنی یاپوب وظفار شهرنی تخت اتمشدر بعده
سنه ٦٧٠ ده سلطان مظفر شحرده برقلعه بنا ایدوب تخت اتمشدر و یم بر معظم شهردر ذماردن

اون

اون بشى ميلدر حالا معموردر وحضرموت قربنده بئر برهوت ديرلر بر بئر معظم
واديده واقعدر حضرت عليدن مرويدر ديوورلركه الله تعالى قتنده ابغض بقاع بئر برهوتدركه
انده برچاه واردر آبى سياهدر شبام برحصن متين طاغده واقعدر مارب بوناحيه ازد
قبيله سنك يريدر سبا اولادندندر بوناحيه ده مياه جاريه زروعى سقى ايدرديورلركه هرسنه ده
اوچ كره زرع ايدرلر باش شهرى سبادر سبا ابن يشجب بن يعرب بنا ايلدى چوق خلقى سبى
ايتمكله بو اسمله مسمى اولدى بوشهر حضرت بلقيس شهريدر وحالا بوشهرده اهل عماره دن
طوايف واردر ونقل ايدرلركه سلفده بوسبا ولايتى غايت معمور ايدى يكه ابتدا سندن انتهاسنه
وارنجه انواع اغاچلر دكلش دربرمرتبه كه انسان برقصبه دن برقصبه يه اغاچلرك كولكه
سندن كيدردى واصلا كونش طوقنمزدى ونقل ايدرلركه مقدما بوناحيه ده عظيم سيل
اولوردى وانده كى ايكى طاغك مابينلرنده مشى وجريان ايدوب صحرالرده ضايع اولوردى وبوايكى
طاغك اراسى ايكى فرسخ قدردر بعده ملوك حميردن بوملك سيل كلدوكى يرده صخر
وقير ايله برسد ياپوب ماء عظيمى خارجه سد قودى وبوسده اعلى واسفل اوچ مشعب وضع
ايتديكه خلق اكا محتاج اولدقده انلردن اخذ ايدوب وغرس و زرع ايله عمارت ايدوب احسن
بلاد الله اولدى بعده بشلدبلر كونشه عبادت ايتمكه بونلره الله تعالى اوچ نبى بعث ايتدى
وبونلر مجموعنى تكذيب ايتمكله الله تعالى بونلره قهر ايدوب بوسده اوزره جرادى تسليط ايتديكه
انيابى ايله حفر ايدوب مسدود اولان موضعى فتح ايتديلر انده اولان ماء جريان ايدوب
بلادى غرق ايتديكه جمله حدايق وبساتين ودور وقصور غرق اولدى آيت كريمه وارسلنا
عليهم سيل العرم مصداقى واقع اولمشدر واولوقتده اهل سبانى حميروبنى كهلاندر والحاصل
سبا صنعادن اوچ منزلدر كثيرة الاهل وطيبة الهوا كثيرة الاشجار ولذيذة الثمار وعذبة الماء
وانواع حيواناتى واردر هوامدن ذباب وبعوض وحيه وعقرب وبونلر امثالى حشرات موذيه
يوقدر والله تعالى كلام مجيدنده ذكر ايتمشدر لقدكان لسباء الايه نقل ايدرلركه اون ايكى
طيبه ايله مخصوصدر برى عقرب حيه نمله بعوض اولمز ايكنجى مسافر اسبابنده بيره وياخود
بت اولسه بوشهره داخل اولدقده اول ساعت زائل اولور اوچنجى اصلا بركسه خسته اولمز
دوردنجى اكر خارجده بركسه خسته ومريض اولوب بوشهره كلسه مرضى زائل اولوب
صحت بولور بشنجى بوشهرده نه اعمى ونه مجنون ونه كوتروم اولمازالتنجى اكركه خارجدن
برمجنون كلسه وصويندن اغتسال ايلسه جنونى زائل اولور يدنجى اوراق تمام
اولدقده برروزكار بامر الله اسر صامانى چوپندن ايريلور سكزنجى شتاده وصيفده بر اسباب
كيرلر طقوزنجى هواسى معتدللر اونجى قچن برآدم برقيزه تزوج ايلسه هر جماع ايتدكده
باكره بولنور اون برنجى عورتلر وضع حمل ايتدكلرنده اصلا الم كورمزلر اون ايكنجى اسباب
اسقمز وبوسباده ملح معدنى واردركه حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ابن جمال
لمازنى يه كوستردى وانى بياض قلدى وفقرايه اولشدردى وبوشهرده عرش بلقيس

درکلر اوزرینه مبنی درکه اسطوانلك ارتفاعی یکرمی سکز ذراع وبو شهرده بر مکلف بازار ومسجد
وارد راونجی قسم اوصاف مملکت نجد الیمن وبلاد جوف وغیری ورقیم بو نجد الیمن صنعا
وصعده طاغلری شرقندن ممتد اولور حجاز شرقندن کچوب نجد العارضه وارنجه بوآرالقده
کویلر ومنازل ونواحی مختلفه چوقدر وبلاد جوف بر نیجه پاره کویی ومنازل عرب مختلفه سی
واردر وبو جوفك جنوبنده بلاد نهم وبلاد حولان وبلاد دردع وبلاد رقیم وبو بلاد دوزیرده واقعدر
بوقاچ بیك اتلوسی چیقاردرده بو قصبه ذمارك قربنده ال رقیم نام عربك قصبه سیدر
ایکی بیك اتلو چیقر شریف مطهرك عدولیدر وبلاد حولان صنعانك شرقنده ایکی منزلدر
طاغلری واردر کویلری چوقدر ایکی بیك تفنك انداز چیقر شریف مطهرك عدولیدر
بلاد نهم جراف بنیان شرقنده بر منزل بعید بو بلاد طاغ دپه سی اوزره نیجه پاره قریه لردر بش
بیك قواس اولور شریف مطهرك عدولیدر نجران صعده نك شرقنده حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایچون خبر ویرن نجران نام راهبك بر یدر کویلری چوقدر حالا
صاکنلری آل محمد نام عربلردر اعلا ایوا واوزومی اولور قوروسی یمنه وحجازه کیدر و
خرماسی چوقدر بونده دریلر کوزل دباغت اولنور طاغلری اغاچلودر چیلاق دکلدر بو شهری
همدان نام ناحیه دن عد ایدرلر صولو یردر میوه سی چوقدر صنعادن اون مرحله بعیددر
ومکه دن یکرمی مرحله قرآن عظیم الشانده قتل اصحاب الاخدود بو ناحیه ده واقع اولمشدر
اخدودده بر موضع ایچنده آتش یناردو نواس ایجاد ایلدیکه نصاری یهود دیننه دونمیه اول
آتشه آتاردی نقل ایدرلرکه زمان فترتده بعثتدن اول بوسمته بر جبار پادشاه یهودی وارایدی
لقبی ذونواس واسمی یوسف ایدی وانك بر وزیری وارایدی اسمی بلنیاس که سحر وکهانته
فرید ایدی پادشاهه ایتدی بنم پادشاهم بنم زمان ارتحالم قریب اولمشدر بکا بر عاقل وزکی
غلام شاکرد لکه ویرکه علم کهانتی اکا تعلیم ایدهیم پادشاه بر غلام تعیین ایلدی که هر صباح
وزیرك خدمتنه واروب علم اوکرنوردی بر مدت تدنصکره بر کیجه اوغلان قلغوب سرای
پادشاهه کیدرکن زیر زمیندن بر آواز حزین وناله اشتدی بو سوزا وغلانه تأثیر ایدوب اول
کیجه زیر زمینك قپوسنی بولوب ایچرو کیردی بر راهب کوردی راهب ایتدی بن بونده خلقدن
قاچوب وکاوب قناعت ایله کچنورم تاکه نفس وشیطان مکرندن امین اولم والحاصل دین
اسلامه تمام رغبت ایتدی وایمان تلقین ایلدی راهب یمین ویروب پیوند وعهد ایتدیکه بو
سری کمسه یه سویلمیه زمان قلیلده اول پسر خدمت پیر ایله مشرف اولدی ومستجاب
الدعوه اولدی اتفاق حاجبلردن برینك کوزی اعمی اولدی پسر اکا دیدیکه اکر ایمانده
بکا متابعت قیلور سلك سکا دعا ایدهیم اولدخی راضی اولدقده دعا ایدوب بفضل الله تعالی
کوزلری اچلدی بر کون پادشاه اول حاجبی کوروب کوزلرك نه ایله اچلدی دیدکده والحاح
ایتدکده حاجب جان خوفندن بالضروری تفصیل مألی ذکر ایلدی ذونواس
پسری احضار ایدوب سؤال ایتدکده بنم دعام برکاتنده اچلدی دیدی

والحاصل بسره عظيم حقارت ايدوب راهبك خبر بني الديار پس راهب وبسر وحاجب
جمله سی حضور پادشاهه احضار اولندقده پادشاه راهبه دیدیکه ایماندن رجعت
ایدرسك عفو ایده یم دیدی راهب قبول ایتمدوکندن بر عظیم آتش یاقدیلر وایمان اوزره
اولنلری اول اتشه القا ایتدیلر حتی بر عورتی معصوملریله کتوردیلر عورت
خوفندن مراد ایلدیکه رجوع ایلیه معصوم بامر الله نطق ایلدیکه اللهك اتشی بوندن اشددر
کفره رضا ویرمدی بی توقف بسر و مادر حسن اختیارلریله کندولرین آتشه آتدیلر
حق تعالی اول غلامی اناسیله اول آتشدن حفظ وسالم اول بر طرفه چقوب کتدیلر صکره
بقدرت الله اول آتش یایلدی جمیعا انده اولان کفاری یاقدی وادی الدواسیر صنعانك
شرقنده بیابانده بر وادیدر اقر صولو وخرمالو یردر سنه ده بر کره یمن ونجد وعمان خلقی
جمعیت ایدرلر وعظیم بازاری طورر چاق هند ویمن وحجازدن خلق کلوب متاع وجواهر صاتاورر
اوصاف احقاف احقاف قوملو اووه لو دپه لردر شحر ولایتنك شرقنده واقعدر
سیال قوملردر او چیوزاللی فرسخدر تکسر ایله مساحه سی و اردر روزکار متصل
برپردن بریره نقل ایدر قران کریمده وذکر اخاعاد آیت کریمه سی بوندن عبارتدر سلفده
بو ولایت غایت معمور ایدی اشجار واثمار ومیاه جاریه جنت مثالدر عاد اولی
دیاری ایدیکه حضرت هود علیه السلام اونلره ارسال اولنمشیدی حضرت هود
علیه السلامی تکذیب اتدکلرنده ریح صرصر ایله غضب اولدقدنصکره بیابان کبی
خالی قالدی وحضرت هود عادك قبیله سندندر بو عاد بن عوص بن ارم بن سام بوندر
هر بدر احقافده ذات الاعمد چادرلرله ساکنلردر و بو عاد اولی اون اوچ قبیله در حضرت
نوحدنصکره ملك وسلطنت بو قومده ایدی قرآن کریمده واذکروا اذ جعلکم من بعد نوح
بونلر حقنده در ودخی وزادهم الله بسطة یعنی طولا فی الاجسام مکه هر بریسی
خرما درختاری کبی اوزون بویولو ایدی وقوت وقدرت صاحبلری اولوب طویل العمر
وکثیر الاولاددر حالا شحرده آثارلری واردر وبو عادك اوغلو شداد ارم ذات العمادی بنا
ایلمشدر وعاد ثانی بودر دیمشلر وقرآنده الم تر کیف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد عاد ثانی
حقندهدر والحاصل بلاد عاد شحر وحضرموت واحقافدر اخصب بلاد ایدی مظهر
غضب الهی اولدقدنصکره بیابان کبی خالی قالدی اوصاف شحر بو شحر ساحل
یمندر وارض شحر ارض حضرموته پیوسته در وقبایل مهره مساکنی در وعاد اولی
دیاری ایدی وحالا شحر بر مدینهٔ کبیره درکه انده ضرع وزرع اولماز لکن عنبر بونده بولنور
وشجر کندرکه جمله انقه بوندن کیدر وحصلبان اغاجی وهندستان قوزی ولاکی بونده
فراواندر وبغایت نجیب وسرعتله سکردر ابل اولور وبونده اولان ابلك قبول تعلیم
وتأدیبده سرعت فهم ودرکی اعزب غرایبدندر وهر برینه اسم قورلر اسمی ایله دعوت
اولندقده فی الحال کلور وبو شهرك باشقه حاکمی واردر ناسی کوزلدر وعلما وصلحاسی

چوقدر عدن دن یدی مرحله در وصنعادن سکز مرحله در بروم عدندن شحره کلور
کمینك برمنزلیدر وبو بروم شحر ولایتنك غرب طرفنده سرحدیدر اوصاف مهره بو ناحیه
حیره دن جاذب نام موضعه وارنجه بومسافه جمله سی شحر ولایتنه داخلدر بو مهره
قومنك لسانلری فهم اولنمز حمیر لسـانی اوزره تکلم ایدرلر وبو دیارخلقنك دوه لری
بسیار در واکثر کسبلری ابل ومعز و سمكدر بو بالق بحر شحرده واقع اولور صید ایدرلر
وبرجنس بالق دخی صید ایدوب کونشده قورودوب دوابه علف ایدرلر طعاملری
سمك وشرابلری لبندر حتی بعض اهل مهره اکل خبز وحبوب ایله زحمت چکوب خسته
اولور ولاك اشجاری توت کبیدر عینیله لکن توت اغاجنك یپراغی اولور بونك ایسه
یپراغی اولمز اغصانی اوزره بتن یمشنه کندر دیرلر دخی حصلبان اغاجی وهندستان قوزی
اولور ولایت حیری مهره ولایتنك اولیدر بحر کنارنده قش صحونه مشرق شمال سمتنه
ایکی یلکن در ظفار برقصبه در شحر ولایتنه تابع قدیمده تخت ایدی بحر اخضرده شمال سمتنه
کیرمش دیلك باشنده دربریه یولیله صنعایه اون بش قوناقدر وبودلده سفن ومراکب
ظفاردن ریح برایله چقار وهنده واصل اولور وظفارك اراضی سنده نارجیل وسنبل امثالی
نبات هند بولنور ظفار ملوك حمیر مسکنی ایدی که بونده ملوك حمیردن اوتوزیدی ملك ساکن
اولدی مدتلری اوچ بیك یوز طقسان سنه واك اخرلری معدی کربدر ظفارده لبان حاصل
اولور که دنیاده بولنمز الاظفار جبالنده بولنور وبو شجر نابت اولدوغی بر ظفاردن اوچ مرحله در
اهل ظفار سکین ایله اول شجرلری چیزرلر ایچندن لبانی چقر مرباط ظفار کورفزینك ساحلی
اوزره در بونده دخی شجر لبان نابت اولور اوصاف ولایت عمان حضرت پیغمبر صلی الله علیه
وسلم زمـان شریفلرنده فتوحات اسلامیه یه داخل اولمشدر عمان بن نقشان بن ابراهیم
علیه السلام اسمیله مسمی اولدی بو ولایت ارض مهره یه متصلدر مهره بونك جنوبی سمتنه
دوشر وجهت غرب وشمال یمامه ارضنه متصلدر بو ولایت غایت معموردر وکثیرة النخل
والفواکه موز ورمان وتین وعنب وغیری واردر برروایتکه الله تعالی نك یأتین من کل فج
عمیق قولنده مراد عماندر ونبی دن علیه السلام مرویدر قال علیه السلام من تعذر
علیه الرزق فعلیه بعمان اما کن هواسی ایله مثل ضرب اولنلردندر سنه اربع وسبعین
وستمایه تاریخنده خوارج اباضیه مذهبی عمانده ظاهر اولمشدر که خوارجدن عبد الله
بن اباضنك اتباعیدر که بو عبد الله اخر بنی امیه اولان مروان بن محمدك ایامنده ظهور
اتدی وقتل اولنوب شری مندفع اولدی وابن اثیر تاریخنده حکایت ایدر که سنه
خمس وسبعین وثلثمائه ده عمانده فیلدن اکبر برطایر بحردن چقوب اول مقامده برتل
وزره دوردی وصوت صریح ولسان فصیح ایله قد قرب قد قرب دیو صیحه ایدوب صکره
بحره طالدی اوچ کون بواسلوبی اجرا ایدوب بعده غائب اولدی وبو سمتده برجنس یلان
اولور دائما سرخوش شکلیدر بو یلان انجق نفخ ایدر غیری ضرری یوقدر روایت اولنور که
برزمان

برزماندن بو ییلانك برنسنی برطرف ایچنه قیوب ولایت عماندن اخراج ایتمشلردر خارج
حدود ولایتده تفقد اولندقده اول ظرف محفوظ ایچنده نابود اولمش کوردیلر و بو ولایت
جبالنده فراوان میمونلر اولور وکمال کثرتنده ضرر کثیر اولور رکاهی اهل ولایت ضررلرین دفع
ایچون اعمال سلاح سمعیته محتاج اولورلر و بو ولایت بحر طرفلری سهل در ورمالدر
وبحردن بعید اولان سمتلری جبال وتلالدر ونفس عمان ساحل بحرده بربلده حصینه درکه
اکا قریب برجبل واردر اندن نیچه میاه نبع ایدر و عمانك صویی اول جبلدن کلور وبو شهرك
نخلستانی وبساتینی فراواندر انواع فواکهی رایکاندر واکثر ذخیره لری حنطه وشعیر
وآرز وجاورس در و بو شهرك صوینی ابو الفرج نام بر متمول مجوسی کتورمشدر و عمانده تجار
ایچون عظیم خانلر بنا ایتمشدر و نقل ایدرلر که عمانك مقاطعه سی هر سنه سکسان بیك
التون اولور و بو عمان اسکله سنه چوق کمیلر کلور چین وهند وزنج وغیری وعمانك اهالیلری
زنکیندر و بونده اولان مغاص لؤلؤ مشهوردر که غایت بیوك اولور صحار حالا اسمی صحو
عماندر سابقا عمانك تختی ایدی صاغ جانبنده هند وچین وزنج بندرلریدر علما وصاحبی
چوقدر و عمان ناحیه سنه ازدیاری دیرلر مسکت دریا کنارنده برمتین قلعه در بندردر
وچیندر خرماسی وهندستان قوزی چوقدر دخی فلفل اغاجی وتمر هندی اولور مقدما
پورتقال بر طریقله مستولی اولمش ایدی صکره سنه بیك تمشه قریب اهل اسلامدن
برفقیه توابعیله غالب اولوب پورتقالدن المشدر و جمله کفره یی اسیر ایتمشدر و اندهکی کمیلری
ضبط ایتمشدر و حالا فقیه کمیلری مشهور اولمشدر که پورتقاله راست کلدکده المانجه بهالی
وبرمز قریات کمیلرك قوناغیدر قلهاته برکونده وارر قلهات برکوچك قصبه در مسکت
شهرندن غرب جنوبنده واقعدر بوکا قریب رأس الحد ورأس الجمجمه دیرلر اوصاف هجر نام
دیکر بلاد بحرین وجه تسمیه بودر که بوناحیه نك احسا قربنده اولان بحیره ایله بحر فارس
متصل اولمغله بحرین دینلمشدر الحدود شرقده بحر فارس وشمالده ایالت بصره وغربنده
نجد عارض وجنوبده عمان بو ولایت بحر فارس کنارنده واقعدر حالا برلوادر آل عثمان
ضبطنده در اهالیسی عبد قیس در و بونك بلادی الاحسا وقطیف وخط که رماح خطیه بوکا
نسبت اولنور و بونده انهار وعیون چوقدر واکثر مواضعده برایکی آدم بوینی قازلسه صو
چیقار وقطن وحنا وانهاری کنارنده سوسن کبی زین اولنمشدر و خرما وپرنج دخی اکرلر
وفواکهك نیچه سی دخی بولنور و برنوع میوه اولور که نبیذندن شرب ایدن کمسه نك اسوابنی
صاب صاری ایدر و بو بلادك باغچه لری بر میل قدر شهرینك اطرافنه دوشمشدر اهالیسی
کمال حرارتده اولدوغی وقتده انجق صباحلرده واخشاملرده واررلر و بحرین ناحیه سنده
رمال سیاله واردر که برزمان قومسالدن طاغ پیدا اولور و برزمانده کوررسك اول طاغ
محو اولور و بعضی معور یرلری باصدر و سابقا بحرینندن عمانه وارنجه شاهراه یول وار ایدی
حالا قوم بصمغله ممکن السلوك دکلدر و شمدیلرده بحرینندن عمانه کمیله کیدیلور و بحرینده

طریق بصره اوزره ایکی اوچ منزل برلرده جزایر واردرکه انلرده بعض ابنیه وآثار واردر
وبو جزیره ده صید وشکار واردر وجزیره خارکده برنوع هاوج اولورکه بالنه ایله کسرلر
وبو ولایتک سکانی طحال مرضنه مبتلادر وبونده مغاص لؤلؤ واردرکه انواعنک احسنیدر
زیرا بونک انجوسی کامل ومستوی اولور نقل ایدرلرکه ساحل بحرینده تخمینا سکز قولاج
دخی زیاده انده کی بحرپلر اللرنده بر رطوالوم ایله دریایه طالوب دبندن طتلوصو چیقاررلر وبو
لطیف وصوق اولمین اول دیارحاکملری اندن ایچرلر وبو ولایته قرامطه دن ابوسعید وابوطاهر
منسوبلردرکه ملت اسلامه مخالفت ایدوب حجاجی قتل ایتدیلر وجامهٔ کعبه‌یی نهب ایتدیلر
وبونلرک خروجی ٢٧٥ تاریخنده معتمد بن متوکل زماننده ایدی وحجراسودی قلع ایدوب
اخذ ایتدیلر وبو خلیفه بونلر اوزرینه عسکر ایله عباس بن عمرو الغنوی‌یی ارسال ایتدی
وبو عسکری عموما قتل ایدوب عباسی اسیر ایتدیلر صکره عباسی تنها اطلاق ایتدیلرکه
ماجرایی خلقه اخبار ایده وحجراسود نیجه زمان بونلرک یاننده صکره مطیع بالله خلیفه یکرمی
دورت بیک التونه بونلردن اشترا ایدوب کیرو مکاننه وضع ایتدیلر بو قرامطه ملاحده دن
برفرقه در دیرلرکه جنابتدن غسل لازم دکل وشراب حلالدر وسنه ده انجق ایکی کون
صوم کفایت ایدر بری نوروز کونی وبری مهرجان کونیدر وحضرت پیغمبردن صکره امام
حق محمد بن الحنفیه وحج وقبله بیت المقدسدر وبو طائفه دن ابتدا ظهور ایدن سواد کوفه ده
حمدان القرمطی وبحرینده ابوسعید الجنانی در بو آدم بصره ده برکیال آدم ایدی وغایت
فقیر ایدی زنج طائفه سندن برآدمه ضم اولوب واول اطرافده چوق فساد ایتمشلر در احسا
الاحسا تخت ولایت هجردر قدیمده قرامطه نک تختی ایدی قطیفدن جنوبه قلیل میله
قرب سمتنده ایکی منزلدر چوق خرماسی واردر شام غوطه سنه بکزر اقر صولری واردر
اما زیاده حاردر پرنج اکرلر والحسانک اسکله سی عقیر نامیدر برکونلک درحالا بکار یکینک
تختیدر قطیف بحر فارس کنارنده در الحسادن ایکی مرحله بر خرما لو شهردر سور وخندقی
واردر ودورت قپوسی واردر اول ناحیه نک اسکله سیدر وقطیفده انجو مغاصی واردر وبندن
بصره یه التی منزلدر دریا مدی چاق سورنه واصل اولور وجزر اولدقده بعض یری منکشف
اولور وبحردن قطیفه واصل بر دیل واردرکه مراکب کبار حال مد بحرده بو دیله داخل
اولور وبرین شوریده اولور ایکی طرفنده ایکی بیکار واردرکه هر بر یسمنک ماییننده پارم قوناق
واردر خرما اغجلری چوقدر صحراسی یبوکدر هواسی بد درجتی مشهوردرکه برین تمرنی یبوب
وصویندن ایچوب کولکه سنه یاته البته ستمه‌انی طوتر دیرلر اما تمری لطیفدر
مدینهٔ شریفه نک خرماسنه بکزر برین الحسادن اوچ مرحله در کاظمه بصره
ایله قطیفک مابیننده بحر فارس کنارنده برلیماندر عرب طائفه سنک منزلیدر
چایرلو وصولو یردر اما اکثر صولری قیولرده در وکاظمه ده قره دن بربورون
دکزه داخل اولمشدر خارجدن ایچروسنه کیرمکه بریول واردر ایچروسی چایرلودر

مرن

عرب ایچنه کیرولر برقپوسی وار درکیرلك یری بکلند کد نصکره امین یاتورلر نفس
بحرین بحر فارسده قطیف قرشوسنده شرق طرفنده براطه دراورته سنده شهری واردر
وایچنده طاغلر واردر عرضی طولندن سهلاز در وضلع شوقیسی وسطنده برکوجك
مدور جزیره ده قلعه سی واردروباغ باغچه لری واردر وبر قاج کویی واردر جزیرهٔ قیس
ساحلدن دورت فرسخ بعید در مغاص لؤلؤسی واردر فصل در بیان مملکت حجاز
بوقسم جزیرة العربدن برقسم دروبوقسم نجد ایله تهامه بیننده حاجز اولدوغیچون حجاز
تسمیه اتمشلر وحدودی شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن یمن وشمالدن ارض
شام وبلاد مکه مدینه دن حجر طایف عرج بطن مرفرع خیبر علا تبوك وغیری اوصاف
بلاد ابتدا ومکهٔ معظمه نك موقعی واحوالنی بیان ایده لم وبومکه مربع اولدوغیچون کعبه
تسمیه اتمشلر وبونك شهری بروادیده طولانی واقع اولمشدر میدانی معلاة دیمکله معروف
مقابر شریفه در ومنتهاسی جده جانبنده شبیکه دیدکلری موضع ویمن جانبنده حضرت
حمزه نك مولد شریفی اولان مکانه قریبدر وعرضی جبل جزلی نام دیکر قیقعان دیدکلری
طاغك یوزنده جبل ابی قبیسك نصفندن زیاده چقمجه واقع اولمشدروبوجبله اخشبان
دینلور وموضع نفس کعبهٔ معظمه وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر وبیت حرام ایله
موصوف اولدوغی الله تعظیم واحترام اتدوکیچوندر وبومسجد حرام ایکی جبلك ماییننده
مکه شهرینك وسطنده واقعدر وبوبیت الحرام مربع الشکل در ارضدن قامت انسان
مقداری مرتفع اولدقده باب کعبه درکه مصرعلری التون ایله یالدزلو کومش
صفایح قپلودر وبابك طولی التی ذراع واون برمق در عرضی اوچ ذراع واون سکز برمقدر
وکعبه نك طولی یکرمی دورتذراعدر وعرضی یکرمی اوچ وبرشبردر وکعبه نك ارتفاع
جداری یکرمی یدی ذراع وحجرك دوری اون بش ذراعدر وحجر شام جهتنده واقعدرکه
میزابدن اقان صو اکا دوکیلور وحجر مرمردن فرشی ودیوار ارتفاعی مقدارنجه سرابا
ازار بوشیده در وحجر اسود باب کعبه قتنده رکن شرقیده اولان زاویه ده درورأس
انسان مقداریدر وارضدن ارتفاعی اوچ ذراعه قریبدر وحجر الاسود ایله باب کعبه نك
مابینی ملتزمدرو ملتزم تسمیه اولدوغی انك ایچوندرکه عرب زمان جاهلیتده اول موضعده
تحالف ایدرلردی کیمکه اول موضعده برظالمك بلیه سی ایچون دعا اتسه ویاخود کذبا یمین
اتسه فی الحال عقوبته مبتلا اولوردی وبیت حرامك حایط غربیسی جانبنده داخل
بیتك ساحه سنده التنجی ذراعده برجزعه واردرکه سواد وبیاض ایله مخطط در طولی وعرضی
اون ایکی ذراعدر وکردنده اوچ برمق عرضی قدر النون برطوق واردر ذکر اولنورکه رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم مبارك صاغ قاشنه انی سورمشدر ومیزاب جدار کعبه نك
وسطنده درکه دورت ذراع مقداری جدار کعبه دن طشره بارزدر ومیزابك وسعتی
دیوارلرینك ارتفاعی هربری سکز برمقدر ومیزابك ایچی التون ایله قپلودر

وبيت الحرامك ظاهری وباطنی ديباج ايله خصوصا فی زماننا زردوخته دبا ايله پوشيده در كه
موسم حجده هر سنه تجديد اولنوب كسوهٔ حرمی بنی شيبه اخذ ايدرلر والحاصل
شهر مكه اقليم ثانيده طولی يتمش درجه وعرضی يكرمی بر درجه قرق دقيقه در وبو شهرك
بناء بيوتی بحارهٔ سود وبحارهٔ بيض دخی وار در وطبقات مبيضه ونظيفه در واهل مكه نك
اوايلده شربی ماء امطار در صكره زبيده خاتون كه بنی العباسدن هارون الرشيدك
منكوحه سی در مسلش ديمكله معروف مكاندن اولان اوادهابار دن صولری جمع ايدوب
مكهٔ مكرمه يه بر بحيره يه اجرا ايلدی صكره مقتدر خليفه عهدنده خراب اولدی ومقتدر
بحيره يی تعمير وآبنی اجرا ايتدی صكره كير وخراب اولوب ناصر خليفه تجديد ايتدی
تكرار بالكليه خراب اولوب امير چوبان تعمير ايتدی والحاصل سلاطين عثمانيه دن
مرحوم ومغفور له غازی سلطان سليمان خان حضرتلرينك حرم محترم وزوجهٔ مكرمه لری
اولان مرحومه خاصكی سلطان مسافهٔ بعيده دن قطع احجار وصخور عظيمه ايله بو بلدهٔ
امينه يه بر آب كثير ايصال واجرا اتدكه بلده دن غيری هر سنه حجه واران مصر وشام
وبغداد وبصره ولحسا ونجد ويمن يولی قافله لرينه مستوفی كفايت ايدر وبو آبدن انتفاع
اتدكلرنجه صاحب خيرك روحنه دعا ايدرلر نقل ايدرلر كه مقدما بو مكهٔ مكرمه نك
خلقی قليل ايديكه كاهی حرم شريف شويله تنها اولوردیكه جبل ابی قبيسدن
آهولر صفا اوزرينه اينرلردی وصفا قپوسندن مسجد حرامه كيروب كزرلردی اول زمانده
شويله اولورمش كه سوق سعی وقت ضحی ده تمام خالی اولوب بيع وشرا اتمكه كمسه
بولنمزدی كاهی بجيله جانبندن قافله كلوب شهره زخيره كتورور الوركمسه بولنمدوغندن
كتوردكلری تركهٔ وعده ايله واوجوز بها ايله بيع ايدرلردی اما شمدی الحمد لله
ظلال سلطنت سنيهٔ عثمانيه ده هم خلق بی نهايه وهم نعمت بی حد وغايه وبو مكهٔ مكرمه نك
اطرافنی بعض جبال احاطه ايلمشدر كه انجق بيان كمسه لر يوريمك ممكندر اوزرنده آت
ودوه يوريمكه قابل دكلدر اما آت ودوه ايله وسائر يوكلو طوارله چيقمك لازم
كلسه اوچ موضعدن غيری سلوكه قابل بر موضع يوقدر ومواضع مزبوره نك بری
معلا جانبی در وبری شبيكه طرفيدر وبری مسفله در وقديم الزمانده شهر مكه نك
اطرافنده سور عظيم چكلمش ايدی جعلان جانبنده جبل عبد الله بن عمردن جبل
مقابلنه وارنجه ديوار وار ايدی دمور قپو اتمشلر ايدی جابجا سيل چيقه چك منفذلر
قومشلر ايدی حالا ييقيلوب كتمشدر واثری قالمامشدر ولكن مكه دن
بقيه ديواری بعض مواضعده مشاهده قلنمش كمسه الآن موجوددر حنيندن اخراج
اولنان جدول اقدوغی موضعه قريب يرده كه مرحوم ومغفور له غازی سلطان
سليمان عليه الرحمة والغفران جانبندن بنا اولنان سبيل وار در سبيلك اوستی عالی منظره ده
جهات اربعه سنه شبيكه لر اتمشدر اول ديار خلقنك تفرج كاهيدر مزبور سبيل

قربنده

قربنده بر دیوار یقینی زماننده طوررایدی وشبیکه جانبنده دخی ایکی طاغ اراسنده عظیم
دیوار یاپلمش ایدی ایکی یرده قپوسی وارایدی اولدخی منهدم اولوب ومسفله جانبندن
دخی یمنی یولنده سور وارایدی حالا یقلمشدر ودخی نقل اولنورکه مذکور سوردن
اشاغی بر سوردخی وارایدی مسجد رایت دیمکله معروف مسجده قریب ایدی لعلع
دیدکلری طاغ مقابلنده طاغ بیننه چکلمش ایدی حالا اول طاغلرده بعض آثاری واردر
ومکه نك جانب اعلاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آثارندن بیر
جبیر قربنده بر مسجد شریف واردر زیارتگاه ناسدر مقدما ذکر اولنان بیر جبیردن اوته
مساکن وبیوت ناس یوغیدی حالا معلا جانبنه چوق تجاوز اتمشدر اول سمتلر هپ
عمارت اولمشدر ومذکور مسجد رایه درکه فخر کائنات علیه افضل الصلواة مکهٔ مکرمه یی
فتح اتدکده اول محلده رایت شریفلری وضع اتمشلر درونقل ایدرلرکه مکهٔ معظمه نك
طولی باب معلادن باب ماجنه وارنجه دورت بیك ایکیوز یتمش ذراع یردر وینه باب
معلادن باب شبیکه یه وارنجه طریق مدعایه دن سویقه یه وسویقه دن شبیکه یه دك
دورت بیك ایکیوز یتمش ایکی ذراع یردر وکعبه دن یوکسك بنا یوقدر حتی نقل
ایدرلرکه شیبه بن عثمان بر یوکسك یره چقوب شهره نظر ایدردی کعبة الله دن
یوکسك بر بنا کورسه اول ساعت امر ایدوب یقدررردی ومکه ده اولان اولرك بیعی
جائزدر اما اجارهلری امام اعظم قتنده اهل موسمه اجارهسی مکروهدر اما مقیم اولانه
مکروه دکلدر ومکه نك دخی بر قاچ اسمی واردر بکه البلد الامین وام القری وعروض انلردن اوتوری
خلیل بن احمد مکهٔ مشرفه ده اختراع ایلدوکی علمه علم عروض تسمیه اتمشلر ودخی غیر
اسمالری واردر ومعلوم اولسونکه مکهٔ مکرمه امام اعظم وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
مدینه دن افضلدر وامام مالك قتنده مدینه مکه دن افضلدر اما مکهٔ مکرمه نك افضل
اولماسنك سببی انواع فضائل برله اکرام اولنمشدر بری بودرکه کندو بیت شریفنی انده
قلمشدر عباد الله انده حج اتسه لر کناهلری محو اولور ودرجه لری رفع اولنور وجمیع اهل
اسلامه احیا وامواته قبله قلنمشدر وقادر اولنلره عمرنده بر کره حجی فرض اولمشدر ویرلری
وکوکلری خلق اتدوکی کون انی حرام اتمشدر حرمتی واجبدر واحرامسزدخول جائزدکلدر
وابراهیم واسمعیل علیهما السلام مقاملریدر وفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مسقط رأسیدر وقبل النبوه محل اقامتلری ایدی بعد النبوه دخی اون اوچ ییل اقامت
ایتمشلر در واکثر قرآن عظیم انده نازل اولمشدر ایمان واسلام اندن ظهور اتمشدر حجر الاسود
و زمزم انده در وابن عباسدن مرویدرکه بلم بر مدینه که بر حسنه یوز اوله مکه دن غیری
وبر رکعت نماز قلسه یوز رکعت اوله مکه دن غیری وبنا سنك بعضی سنه نظر ایدن
دهرك عبادتی کبی اوله مکه دن غیری وبر درهم تصدق ایده نه بیك درهم اوله مکه دن غیری
ومکهٔ مشرفه ده مجاور اولمق حکمی نیجه در امام اعظم وبعض اصحابی مکروه دیمشلر زیرا

خوف اولنورکه انده چوق طورمغله انس حاصل اوله سائر اماکنه قیاس اوزره نظر نده بیت شریفڭ حرمتی ساقط اوله تدریجیله قلبنده حرمت هیبتدن نسنه قالمیه انوکیچون حضرت عمر رضی الله عنه حجاج حاجلرین تمام اتدکده درسن الینه الوب اورلرده یا اهل الیمن یمنکم یا اهل الشام شامکم یا اهل العراق عراقکم فانه ابقی لحرمت بیت ربکم فی قلوبکم دیوکزردی اما امام یوسف ومحمد وشافعی وحنبلی مجاورت مکه مستحب اولمغه زاهب اولدیلر ومعلوم اوله که حرم مکه دن مراد بودیار مسجدلر ینڭ حرمی کبی اولان دکلدر بلکه مدینهٔ منوره یولنه اوچ کونلك یر ویمن وعراق طرفلری یدی میل وجده جانبنه اون میل یره وارنجه حرمدر حدود مذکوره مابیننده واقع اولان طاغ وطاش وصحرا هب حرمدندر سبب بناء البیت تقی الدین فارسی رحمه الله ایدر بیت شریفی اول بنا ایدن حضرت خلیلدر علیه السلام کتاب سنتله ثابتدر قبل الخلیل یاپلمش اولدوغی ثابت دکلدر وبیدوغی وقت یوکسکلوکنی طقوز ذراع ایلدی واوزونلوغی حجر الاسوددن رکن شامه وارنجه اوتوز ایکی ذراع ورکن شامیدن رکن عراقه وارنجه یکرمی ایکی ذراع ایلدی ومیزاب طرفنده بیت شریفڭ ظهری جانبنه رکن عراقیدن رکن یمانی یه وارنجه اوتوز بر ذراع ایلدی ورکن یمانیدن حجر الاسوده وارنجه یکرمی دورت ذراع ایلدی وباب کعبه یی یره متصل ایلدی یوکسك اتمدی وقپو چورمدی شویله طوردی صکره تبع حمیری کلوب قپو طاقدی وکلیدلیه جك نسنه وضع ایتدی حضرت خلیل علیه السلام بیت شریفڭ ایچنه داخل اولان کمسنه نڭ صاغ جانبنده برچقور ایتدی بیت شریفه کلن مالی انده قومق ایچون خزینه ایلدی وحضرت ابراهیم بنا ایدرکن حضرت اسمعیل علیهما السلام اوموزیله طاش کتورردی وابراهیم یپاردی حضرت ابراهیمڭ ایاغی التنده اولان طاش که اکا مقام ابراهیم دیرلر انڭ اوزرینه طوروب یپاردی حجر الاسود قوناجق یره کلدکده اسمعیل طاش ارامغه کتدوکی زمان جبرائیل علیه السلام کلدی حجر الاسودی ابراهیم علیه السلامه کتوردی که اول طاش جبل ابی قبیسده الله انی ودیعه قومشدر جبرائیل کتوروب یرینه وضع ایتدیکه خلق طوافی ابتدا بورادن اتمکه نشان اولسون سبب مجیٔ حضرت ابراهیم علیه السلام کتب معتبره دن منقولدرکه نمروددن خلاص اولوب کندویه اقتدا ایدنلر ایمان کتوردیلر وعموسی قزی ساره خاتونی تزوج ایدوب مصر طرفنه توجه ایلدی اول زمانده فراعنهٔ اولیدن انده برفرعون وار ایدی مصرده پادشاه ایدی اکا خبر ویردیلرکه شهره برکمسه کلدی یاننده برکوزل خاتون واردرکه هیچ کورلمش دکل اول ظالم دخی آدم کوندروب خاتونی طلب ایلدی حضرت ابراهیم ساره یه بوقصه دن خبر ویروب ساره اول ظالمه واردقده ال اوزاتدوغی برله الی قورودی وکوکسی اوستنه دوشدی جبار بوحاله اوغرادقده ساره نڭ شان شریفنی بلدی واندن سؤال ایلدیکه الومی ینه بکا احسان ایله سنی الله حقیچون آزاد ایدهیم دیجك ساره

دعا ایلدیکه اکر قولنده کرچك ایسه ایلنی احسان ایله ودعاسی مستجاب اولدی
اندنصکره ساره یه بر جمیله جاریهٔ قبطیه هبه ایلدیکه اول هاجر در بعده ابراهیمه کلدی
واحوالی حکایه ایلدی ودیدیکه بولایکه بوجاریه دن حق تعالی سکا بر ولد احسان ایلیه
حضرت ابراهیم علیه السلام هاجر ایله جمع اولوب اندن حضرت اسمعیل دنیایه کلمشدر
وابراهیم فلسطین دیارنده رمله ایله ایله اراسنده اقامت ایلدی کلوب کیدن طائفه یه
ضیافت ایدردی حق تعالی کندویه مال ونعمت احسان ایلدی بعده حق تعالی اسحق
علیه السلامی بشارت ایلدی واسحاقله حامله اولدی واسحاقی طوغوردی اوغلانجقلر
بیودیلر بوکون ابراهیم اسمعیلی قوجاغنه الوب دیزنده اوتورتدی اسحاقی ایسه یاننه
اوتورتدی ساره بونی کوریجك انجندی جاریه اوغلونی دیزیکه الوب بنم اولادمی یاننده
اوتورتدك دیو الحاصل یمین ایتدیکه البته هاجرك اتندن بر پاره کسرمکه انك شکلنی
تغییر ایدرم صکره غضبی ساکن اولدقده یمیننه متحیر اولدی آخر ابراهیم ایتدی یاساره
احفظیها واثقبی اذنیها اویله ایلدی اولوقتدن بر وسنت اولمشدر قزلره خفاظه یعنی
سنت ننکه اوغلانجقلره سنته ختان دیرلر بر زماندن صکره اسمعیل واسحق بربریله
چکشوب ساره بحضور اولمغله یمین ایتدیکه هاجر ایله بر مملکتده طورمیه اویله اولمغله
حضرت ابراهیم بونلری مکه یه ایلتدی اول وقت بیت شریف بر قزل دپه ایدی هاجر ایله
اسمعیلی حجره ایلتدی واو راده ایندردی وامر ایتدیکه هاجر بر کولکه لك ایده اندن
ابراهیم علیه السلام بر جانبه توجه ایدوب کتدی هاجرك یاننده بر قربه صو وار ایدی صو
دخی دوکندی پس هاجر واسمعیل صوصادیلر هاجر طاغ جانبنه نظر ایدوب بنی آدمدن
کمسه کورمدی اندن صفانك اوستنه چقدی ینه کمسه کورمدی اندن اسمعیله نظر
ایدرك صفادن اشاغی ایندی وادیه ایندوکی زمان اسمعیلی کورمز اولدی اندن بر جانبدن
دخی یوکسکه چقدی اسمعیلی کوردی اندن طورمیوب مروه نك اوزرینه چقدی والحاصل
بواسلوب اوزره بر طاغدن بر طاغه اینوب چقدی آخر اسمعیلك یاننه کلدی شول
حالده که حضرت جبرائیل علیه السلام کلوب زمزم یرینه قنادیله اوروب یردن صو
قینامغه بشلدی هاجر بو حالی کوریجك صو یابانه اقوب کتمسون دیو اطرافنی طوتوب
بر حوض ایلدی حضرت اسمعیل وهاجر زمزم یاننده توکل اوزره اوتورركن اهل یمندن
جرهم قبیله سندن بر جماعت شامه کیدرلردی یوللری اول سمته اوغرادی جبل
قبیس اوزنده بر قوش پرواز ایتمکله استدلال ایتدیلر که اول سمتده البته صو واردر
والحاصل کلوب بولدیلر وقصه دن خبردار اولدیلر وهاجردن اذن الدیلر که انده کلوب
قونمغه مکهٔ مشرفه ده اول ساکن اولان طائفهٔ عرب جرهم طائفه سیدر صکره هاجر وفات
ایلدی اسمعیل انلرك اراسنده قالوب بکت اولدی وانلرك لسانی اوکرندی وانلردن
قز الدی حضرت اسمعیلدن اولان اولاده عرب متعربه دیرلر حضرت ابراهیم علیه السلامك

لسانی عبرانی ایدی اسمعیلك واولادلرینك لسانی عربی اولدی صکره برکون ابراهیم
علیه السلام ساره‌دن اذن الوب مکه‌یه کلدی وخبر الدیکه هاجر وفات اتمشدر اسمعیلك
اوینه واردی واسمعیلی سؤال اتدی اسمعیل ایسه شکاره کتمکله ابراهیمه ضیافت اولنمدی
حضرت ابراهیم دیدیکه زوجك کلدوکی زمان بندن سلام ایله او ینك اشیکنی دکشدرسن
دیو اصمارلادی ودونوب کتدی اندن اسمعیل اوه کلدی وخاتون ابراهیمك کلامنی
یتشدردی اول ساعت اسمعیل باباسنك مرادینی فهم ایدوب واول خاتونی تطلیق ایدوب
وبرغیریسنی تزوج ایلدی ابراهیم علیه السلام برمدتدن صکره تکرار مکه‌یه کلدی
ینه اسمعیلی بولمدی خاتونه سؤال اتدی شکاره کتدی دیدی وابراهیم علیه السلامه
توقیر واکرام ایدوب واوکنه سوت وات کتوردی ابراهیم یدی وایچدی اندن خاتون
ایتدی یولدن کلمش سن باشکی یویایم وصاچکی طرایایم دیدی اندن طاش کتوروب
اوزرینه اوتوردی صکره ابراهیم اوزرینه چقوب کعبه‌یی یاپدوغی طاش اولسه کرکدر
بعده ابراهیم کلدوکی جانبه توجه اتدی بعده اسمعیل کلدکده ماجرایی خبر ویردی
وطاشده ابراهیمك قدمی تأثیر اتدوکی طاشی اوپدی وتبرك ایچون حفظ اتدیکه حالا
اول طاش مقام ابراهیم دیو اکیلور صکره حق تعالی ابراهیمه امر ایلدیکه کعبه‌یی بنا ایله پس
ابراهیم علیه السلام حق تعالی نك فرمایله بیت شریفی بنا ایدوب تمام اولدقده
حق تعالی امر ایلدیکه بیت اللهی حج اتمك ایچون خلقی دعوت ایله ابراهیم دیدیکه یاربی
قنم صوتمی جمله ناسه کیم یتشدرر الله بیور دیکه منك الاذان وعلی البلاغ حضرت ابراهیم
ثبیر دیدکلری طاغه یاخود جبل ابی قبیس دیدکلری طاغه چقوب خلقه ندا ایلدیکه
یا ایها الناس اجیبوا ربکم لبیك اللهم لبیك بعده حضرت ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا
دیو دعاسی ایله تکریم ایندی ومنشأ رسول الله علیه السلام کلام واجب لااکرام
معانیسنه مصدر اولدی بعده جبرائیل وابراهیم اسمعیله کلدی وطوافی کوستردی
بعده انلر ایله منه‌یه کتدی ودیدیکه نماز قیلك وانلر ایله ایکی کون اقامت اتدی بعده
عرفاته کوتوردی وحالا حجاج نزول اتدکلری یرده نزول ایتدرمشدر ومناسکی
انلره تعلیم ایلمشدر فقال ابراهیم عرفت عرفت اندن اوتوری عرفات تسمیه‌سی ایله
مسمی قالدی وقتا کیم ابراهیم رؤیاسنده اوغلنی ذبح ایتمکه کوسترلدی
اول ساعت اوغلونه ایتدی یابنی الوکه برپاره ایپ آل و بچاق آل سنکله شول طاغ
یولنه کیده‌لم اولدخی النه ایپ و بچاق الوب باباسنك اردنه دوشوب کتدی شیطان
ایتدی یا اسمعیل باباك ایله نره‌یه کیدرسن باباڭ مرادی سنی بوغازلمق دردیدی
اولدخی بنی نیچون بوغازلر دیدکده الله امر ایتدی دیو شیطان جواب ویردی اسمعیل دخی سمعا
وطاعة الله امری ایسه همان ایلسون دیدی بعده شیطان ابراهیمه ایندی بو جانبه نیچون
کیدرسین اولدخی برایشم واردر دیدکده شیطان ایندی قورقرم شیطان سنك دوشوکه

کیروب سنی الدادی انك سوزینه اویوب اوغلنی بوغازلمغه کید رسین دیدکده ابراهیم بونك
شیطان ایدوکنی بیلوب بندن ایراغ اول یا ملعون دیدی والحاصل ابراهیم اول مراد ایندوکی
موضعه کلوب کم اول موضعه ثبیر طاغی دیرلر ماجرایی اوغلونه بلدردی اسمعیل دخی
اول نسنه که الله امر ایتمشدر انشاء الله بنی صابرلردن بولورسین دیدی والحاصل اسمعیلی
محکم بغلادیکم بوغازلیه اول ساعت جبرائیل جنتدن برقوچ املح اقرن کتوروب
اسمعیلك یرینه فدا ایتدی ومعلوم اولسونکه اسمعیلك جرهم قبیله سندن مغاص
بن عمرك قزندن اون ایکی اولادی اولدی وحضرت اسمعیل یوز اوتوزییل عمر سوردی
حق تعالی عرب طائفه سین ثابت ایله قیدار نسلندن چوغالتمشدر صکره ثابت وفات
ایتدی جدی اولان مغاص بن عمرو بیت شریفه والی اولدی وثابتك اوغلکی یاننه الدی
جرهم طائفه سنه ملك اولدی مکهٔ مشرفه نك اوستی یاننده قیقعان دیدکلری موضعه
نزول ایتدیلر عمالقه دخی کلوب مکه نك التی یاننده قونمشلر ایدی انلر دخی سمیدع آدلو
برکسه یی اختیار ایدوب ملك ایندیلر امیر مغاص وسمیدع ماینلرنده جنك واقع اولوب
ملك مکه بلا منازع مغاصه قالدی وعمالقه یی اول دیاردن سوروب چیقردیلر بو عمالقه
طائفه سنك دولتلرینك دونمه سنه سبب بو اولدی بعده جرهم طائفه سی بیت شریفه
اولمازشیلر ایدوب قباحتلر وبدعتلر احداث ایتمکه بشلدیلر مغاص بونلره نصیحت اتدی
اما متنصح اولمدیلر مغاص کوردیکه قابل اصلاح دکل بیت اللهك ایچنده ایکی التون
غزاله وار ایدی دخی کعبه یه اهدا اولنان اموالدن نه وار ایسه الوب چقاردی وکیجه
ایله زمزم قیوسنه دوکدی زمزمك صویی چکلوب قالمش ایدی برمقدار دخی قازوب بومالی
ایچنه قویوب اوزرینی اورتدی اندن اولان اولاد اسمعیلی دخی الوب جرهمدن مفارقت اتدی
بونلر بر جانبه متوجه اولوب چیقوب کیتدی بعده خزاعه قبیله سی کلوب غالب اولدیلر
وجرهم طائفه سنی سوروب چیقردیلر کندولر والیٔ مکه اولدیلر بعده اولاد اسمعیل کلدیلر
وبونلرك ارالرنده ساکن اولدیلر بو حال اوزینه چاق قصی بن کلاب بن مره مفتاح کعبه یی
النجیه دك زیرا مقدما کعبه نك مفتاحی خزاعه قومندن ابو غبشان دیرلر برکسنه
شرابی غایت سوردی برکون ایچه جك شرابی قالمدی محتاج اولدی کوتوردی مفتاح
کعبه یی برطولوم شرابه صاتدی قصی بن کلاب شرابی ویروب مفتاحی الدی اندن
بروعرب ایچنده مثل قالدی برکسه برزیانلو معامله ایلسه اخسر صفقه من ابی غبشان دیرلر
بعده دولتی وشوکتی غالب اولدی همان برکون تصرف امور مکه قصی بن کلاب قبضنه
داخل اولدی طائفهٔ قریشك احوالن اول جمع ایتد وکیچون اکا مجمع تسمیه ایتدیلر قریش
قومنه قریش دیدکلری انك ایچون درکه قصی اوزرینه جمع اولمشلردر و نقل ایدرلرکه ابتدا
قصی بن کلاب کعبه اطرافنه اولر یاپمغه اذن ویردی وابتدا دار الندوه یاپلدی لغتده ندوه
اجتماع دیمکدر برمهم مصلحت اولسه اورایه جمع ایدوب مشورت ایدرلردی والحاصل

قریشك دیوانخانه‌لری ایدی ونقل ایدرلرکه اولزمان قرق یاشنه بالغ اولمیسان کمسه‌یی
دارالندوه‌یه قومزلردی اما قصی اولادی قاج یاشنده اولورسه اولسون انلره مانع اولمزلردی
وبو دارالندوه برقاج بنادن عبارتدر صکره آل عثماندن سلطان مراد بن سلیم خان علیه الرحمة والرضوان
سیاه درکلر وبیاض مرمر درکلر وسقف عالی اوزره بنا اولنمش بلند قبه‌لر اولدی ومسجد
شریف مسمی اولدی صکره قصی اطراف کعبه‌ده اولر بنا ایدوب همان طواف ایده‌جك
قدر یر ایقودیلر واولرینك قپولرین کعبه جانبنه اچدیلر وهر ایکی اوك اراسنه یول ایتدیلرکه
خلق اول یوللردن مطافه کلوب کیدرلردی صکره حضرت عمر رضی الله عنه اول اولری
الوب ویقوب مسجد حرامه قاتمشدر صکره‌دن حضرت عثمان وغیری دخی توسیع
ایتدیلر ونقل ایدرلرکم مکه‌ده قصی بن کلابده مجتمع اولان مناصب کمسه‌ده مجتمع اولمدی دیرلر
حجابت وسقایت ورفاده وندوه ولوا وقیـــاده جمله‌سی بونك النده ایدی حجابت بیت
شریفك خادملغیدرکه مفتاح کعبة الله النده‌در وسقایه اولدرکه جمیع حجاجه طتلو صو
ایچورن اول زمانده بغایت طتلو صو عزیز ایدی رفاده اولدرکه حج زماننده مناده جمیع حجاجه
صماطلر ایله طعاملر چکیلوردی ولوا سنجاقدرکه قریش جمع اولوب بر یره محاربه‌یه کتسه‌لر
انك سنجاغی التنه جمع اولورلردی قیاده دیدوکی بکلکدرکه نه جـانبه دیلرسه عسکر یاننه
دوشوب کیدرلردی والحاصل برقاج طائفه‌دن صکره عبد المطلب ابن هاشمه سقـایه
ورفاده رجوع ایتدی ونقل ایدرلرکه عبد المطلبك براوغلو وار ایدی اکا حارث دیرلر ایدی
بوکون عبد المطلبه عمی زاده‌سی اولان عدی بن نوفل ایتدی شویله‌می اومارسنکه بزم
اوزریمزه اوزون اوزاق دولت سوره‌سین یالکز براوغلك وار دربزم یوقدر اولادیمز واردر دیو طعن
اتدی عبد المطلب ایتدی بنی قلت اولاد ایله‌می طعن ایدرسین الله تعالی بکا اون نفر اولاد
ویرسون بریسنی کعبة الله یاننده قربان ایده‌یم دیدی حق تعـــالی دعاسنی قبول ایدوب
اکا اون اولاد ویردی بعده جمله اولادینی دعوت ایدوب ایلدوکی نذری بونلره خبر
ویردی بونلر دخی نذریکی یرینه کتور دیو بابالرینه اطـــاعت کوستردیلر اولدخی
بونلره امر ایتدیکه هر بری النه برقدح اله قدح اول اغاج پاره سنه دیرلرکه انکله قرعه
وقمـــار اوینارلر حاصلی بیوردوغی اوزره هر بریسنك اسمنی کندو قدحنك اوزرینه یازدی
اندن بونلری یاننه الدی کعبه‌نك ایچنده طوران هبل دیدکلری صنمك یاننه واردیلر
کندو قاعده‌لری اوزره قرعه اتدیلر قرعه کوچك اوغلو عبد اللهه دوشدی چونکه
تقدیر بویله ایمش ایلیه‌لم دیوالنه یاپشوب چکدی وبچـــاق کتوروب اساف
دیدکلری صنم که صفا اوزرنده طورر ایدی انك یاننه الوب بوغـــازلمغه کیتدی
یاتوروب بچاق چلاچق زمانده طائفه قریش اپاغ اوزره قالقدیلر بزبو وضعه قائل دکل ایز
همان بریسی بویله اتدوکی کبی عادت قالوربویله اولمسون نذر اولورسه باری مالندن
فدا ایلسون دیدیلر اول وقتده حجازده برکاهن وار ایدی انك یاننه واردیلر عبد المطلب اتدوکی

نمز خصوصنی کاهنه تقریرایلدی اول دخی ایتدی سزک یانکزده برآدمك دیتی نقدردر
اون دوه دردیدیلر وارك ایمدی اون دوه کتورك واوغلانی دخی کتوروب بنه قرعه ایلك
بنه اوغلانه دوشرسه اون دوه دخی زیاده قیلك چاق قرعه دوه لره دوشنجه تکرار ایلك
او لزمانکه قرعه دوه لره دوشه انلری قربان ایدك ربکز راضی اولور والحاصل بو اسلوب
اوزره قرعه اتدیلر چاق یوزدوه تمـــام اولدوغی کبی دوه لره دوشدی بو منوال اوزره
اون کره قرعه اتدیلر دوه لره دوشدی بعده دوه لری بوغازلدیلر اول زماندن برو نفس
آدمینك دیتی یوزدوه قالدی ودخی حضرت ابراهیم علیه السلامدن صکره کعبهٔ معظمه
قریش بنا اتمشدر بر کون برخاتون مجمر ایله کعبهٔ شریفه نك ایچنه کیروب بخور ویرر کن
بخوردان ایچندن برشرار چقوب بیت شریفك سقفنی طوتدی اورادن اغاجلری یانوب
دیوارلر ضعیف قالدقدنصکره برعظیم سیل کلوب کعبه نك ایچنه کیردی دخی ضعف
بولمش دیوارلری یارلدی پس قریش قومی عزیمت اتدیلرکه استحکام اوزره بنا ایدوب
قپوسنی یردن یوکسلك ایدهلر و استمدکلری کمسه یی کعبه نك ایچنه قومیالر تاریخ مزکورده
اشتدیلرکه برسفینه یه قیصر روم جانبندن مرمر ودمور واغاج تحمیل اولنوب حبش ولایتنده
برکلیسا بناسنه ارسال اولنمشدر اول دیارده قدیمدن برکلیسا وارایدی اول کمی قرایه دوشوب
پاره لنمش ولید بن مغیره برمقدار کمسه ایله جده یه کلدیلر نفس الامر کوردیلرکه بر قوی
روزکار کمی یی قرایه اتوب هلاك ایلمش ایچنده نه وارایسه اذا اراد الله شیا هیأ اسبابه
حکمنجه عمـــارت کعبه ایچون جده ساحلنده مهیا قیلدی وسفینه ده برقبطی وارایدی
وبرکمسه دخی که انك اسمنه یاقوم دیرلردی استاد نجارلر ایدی والحاصل کعبه ده اولان طوایف
برقاج فرقه اولدیلر هرفرقه بیت شریفك برجانبنی یاپمغه عزیمت ومباشرت اتدیلر بابه
کعبه جانبی زهره ایله بنی عبد منافه دوشدی وکن حجر اسود ایله رکن یمانی مابینی بنی
مخدوم ایله قریشدن برمقدار کمسه یه دوشدی وحجر طرفی بنی عبد الواد وبنی اسد وبنی
عدنه بن کعب جماعتلرینه دوشدی طاش جمع اتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری ارالرنده بیله چالشوب والحاصل حجر الاسود محلنه کلدکده قبائل اراسنده نزاع
واقع اولدیکه هرطـــائفه مراد ایدندیکه حجر مکرمی یرینه کندولر قویه نزاع شول
مرتبه یه واردیکه حرب وقتال واقع اوله اول اثناده ابو امیه بن مغیره شریف ومطاع ایدی
اول ایتدی کلوك صفا قپوسنه نظر ایدك ایچرو اول کیرن کمسه یی حاکم نصب ایدك اول هرنه
امر ایدرسه راضی اولك دیدی خوش دیدیلر اندن نظر اتدیلر همان قپودن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخول اتدی اول زمانده دخی نبوت کلمه مش ایدی ارالرنده محمد
امین دیرلردی اشته محمد امین کلور اول نه دیرسه راضی اولورز دیدیلر فخر کائنات صلی الله
علیه وسلم کلیجك خبر ویردیلر برقفتان کتورك دیو بیوردی کتوردیلر اندن حجر اسودی
الوب اول قفتانك اورتاسنه قودی اندن هرقبیله نك اشرافندن بر کمسنه کلوب قفتانك

بوركوشه سنه يا پشوب جمله سى كوتروب حجر مباركى يرينه ايلتسونلر ديدى رأى شريفيله عمل ايدوب حجرى محلنه ايلتديلر اردن كندو مبارك اليله يرينه ياقشدردى جمله سنك خاطرى خوش اولدى وقتاكيم قريش كعبهٔ معظمهٔ بنا اتديلر طشره سندن ارتفاع بنــــا اون سكز ذراع اولدى حضرت خليل صلوات الله على نبينا وعليه بنا سندن طقوز ذراع يوكسك اولدى اما حجر طرفنده عرضدن برقاج ذراع اكسك اتديلر زيرا مال حلال كه خرج كعبه ايچون جمع اتمشلر ايدى انجق اول مرتبه كفايت اتدى واستدكلرين ادخال واستمدكلرين منع اتمك ايچون بيت شريفك قپوسنى يوكسك اتديلر بر آدم بويى قدر يردن مرتفعدر ايكى قنادى واردر مشرق طرفنده واقعدر ايچروسنه التى ديرك دكديلر هر جانبده اوچر ديرك چاتق حجردن ركن يمانى يه وارنجه وضع اتديلر وايچروده ركن شامى طرفنده سطح كعبه يه چقاچق نردبان اتديلر بو سقف شريفى اول ايكى نجار مصنع ياپمشلر ونقل ايدرلركه رسول اكرم صلى الله عليه و سلم حضرتلرينك سن شريفلرى اوتوز بش ايدى حطيم شام طرفنده كدانده ميزاب صب ايدر ديوارينه دخى حطيم ديرلر مرمر طاشدن ياپمدر مشدر وحطيم بيت شريف ايله ماببنى التى ذراعدر طواف بونك اردنده در بو حطيمك دورى يكرمى بش ذراعدر وجمله طواف يرى يوزيدى ذراعدر وقريش بيت شريفى ياپدقلرى زمان حضرت خليل بنا سندن اكسك ياپديلر اول موضع طشره قالمش ايدى عبد الله بن الزبير حضرتى بناء قريشى بوزوب اول موضعى ايچرو الدى وبيت شريفه ايكى قپو اتدى زيرا بر حديث شريف اشتمش ايديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت عايشه رضى الله عنهايه بيورمشلركه ياعايشه اكر سنك قومك يعنى قريش قريب العهد اولميه لردى كعبهٔ بوزوب يره برابر اتدررم وايكى قپولو بنا ايدردم برقپوسنى شرقه برقپوسنى غربه اچردم و حجردن التى ذراع بيت شريفه قاتوب توسيع ايدردم زيرا قريش بنا اتدكلرى زماندهماللرى يتشميوب اولمقدار يرى طشره قومشلردر اكر بعد نصكره سنك قومك ياپمق ملاحظه سن ايدرلر سه كل سكا كوستريم نه مقدار ير طشره قومشلردر ديدى وعايشه حضرتلرينى الوب كتدى واول يرى كوستردى بعده حجاج بن يوسف ديدكلرى ظالم عبد الملك بن مروانه مكتوب يازوب عبد الله بن زبير بيت اولمين يرى بيت شريفه قاتوب و برقپو دخى احداث اتدى ديو بلدردى عبد الملك جواب يازوب عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم ده نيجه ايسه اول اسلوب اوزره ايله ديدى اندن ظالم مذكور شام جانبندن بيت شريفك بر ديوارين التى ذراع بر قريش مقدارى يرى طشره چقاروب اساس قريش اوزره ديوار بنا اتديكه اشته حجر ديدكلرى ير اول طشره چقاريلن يردر صكره تكرار عبد الله بن زبير بنا اتمشدر بعده حجاج بن يوسف التون اولوق جانبنده اولان ديواردر بيت شريفك ايچنى طولدروب يوكسك اتمشدر وكعبة اللهك باب اعاليسنك اوصافى دولت اسلاميه ده ابتدا تذهيب وتحليه

وتحليه قيلان ابن الزبيردركه كعبه نك اوزرينه وديوارلرين التون ايله قپلادى بعده وليد
بن عبد الملك مكهٔ مشرفه يه كندو جانبندن والى اولان خالد بن عبد اللهه اوتوز التى
بيك دينار كوندرديكه كعبه نك قپولرينه واڭروده اولان ديوارلرينه وميزابه التون صفحه لر
قپليه وخلفاء عباسيه دولتلرنده متوكل خليفه بيت شريفك داخلنده ايكى زاويه سنه
التون وايكى زاويه سنه كومش قپلامشدر تكرار متوكل دخى التون ارسال وجمله زواياى
بيتى التون اتدرديلر واڭرودن معلق پرده يه بركومشدن قوشاق ايلدى عرضى اوچ
ذراع ايدى وبر التون طوق ايله اول قوشاغه متصل وضع ايلدى وكعبه نك اسطوانى
يكرمى اوچ ساج اغاجندن ايدى طول زمانيله تبديله محتاج اولمشدى انى دخى تجديد
ايدوب كومش قپلادى مقتدر بالله والده سى لؤلؤ آدلو برقولنه بيوروب كعبة اللهك نقدر
اسطوانه سى وار ايسه هب التون قپلامشدر بوخصوص هجرتك اوچيوز اوننده واقعدر
وينه ٥٤٩ تاريخنده مصر حاكمنك وزيرى اولان جمال الدين بيت شريفك داخلنده
اركان كعبه يه التون قپلامشدر والحاصل سنه ٧٧٠ تاريخنده ملك ناصر اوغلونك
اوغلو اشرف باب شريفى زينت اتمشدر وباب شريف كومش قپلانمش ايدى بعده
يشلادى بعض اشقيا فرصت بولدقده كومشى قوپارمغه آخر الامر خصوص مزبور
مرحوم ومغفور پادشاه فردوس مكان سلطان سليمان خان دركاهنه عرض اولندى
امر شريف وارد اولديكه باب شريفه كومش قپلايه لر وبوندن اقدم ٩٥٨ تاريخنده
بيت شريفك سطحنده برقاج اغاج اسكيوب وياغمور يغدقچه بيت شريف ايچنه صو
اقمغه بشلامشيدى مرحوم ومغفور له كعبه قاضى سى خواجه قاينى محمد چلبى واقع حالى
استانهٔ سعادته عرض اتدكده مرحوم سلطان سليمان حضرتلرى شيخ السلام مولانا
ابو السعود خواجه چلبى افنديه ارسال ايدوب بيت شريفك عمارت وتعرضنه جواز
وارمى ديو استفسار اتديلر فاضل مذكور دخى ضرورت اقتضا ايدجك جائزدر ديو
فتوا ويرديلر فتواى شريف وموجبجه امر شريف مكه ارسال اولندى معقول بودركه
علماء مكه ايله مشورت اولنه سنه ٩٥٩ ربيع الاولينك اون دوردنجى كونى صلوة الجمعه دن
صكره قاضى حرم شريفده جلوس ايدوب اعيان علماء حنفيه وشافعيه يى احضار ايتديلر
مشاوره اولنوب معمار استنطاق اولندقده معمار ايتدى سقف شريفك ايكى اغاجى
صينوب ساير اغاجلر برابرندن اون ايكى قيراط اشاغى اينمشدر وانلرك يانندە قپوجانبنده
براغاج دخى طقوز قيراط اشاغى اينمشدر والحاصل اويله شهادت ايلدى كه اكر تداركى
كورلمزسه احتمالدركه سطح شريف بالكليه اشاغى يخوب حاصلى چوق قيل وقال اولوب
اخر بونك اوزرينه قرار اولديكه سنهٔ مذكوره ربيع الاولى نصفنده سبت كوننده مباشرت
اولنوب سقف شريفى غايت احكام واتقان اوزره اصلاح اتديلر وقتا كه سطح شريف
عملندن فراغ ميسر اولديسه مطاف شريفك فرشنى روشمكه مباشرت اتديلر زيرا كه اولكى

فرشلرك طاشلری بری برندن ایریلوب صکره فرش مسجد حرامی دخی حصا ایله
دوشیوب وباب کعبهٔ شریفی کومش میخلرله قپلادیلر ودورت کومش حلقه وضع
اتدیلر ومیزاب شریفی دخی اصلاح ایدوب التون یالدز تکرار کومش صفحه لرقپلادیلر
صکره استانهٔ سعادتدن صافی التون قپلو میزاب تدارك ایدوب کعبهٔ مکرمه یه
کوندردیلر واروب واصل اولدقده کومش قپلو میزابی قوپاروب التون میزابی یرینه
وضع اتدیلر صکره سلاطین عثمانیاندن سلطان احمد خان صافی التوندن اول میزابی
یرینه قومشدر وکومشدن یالدزلو قوشاق کوندرمشدرکه کعبة الله ایچون دخی
کومشدن التون یالدزلو پنجره لروحجرهٔ پیغمبر ایچون برالماس طاشی مخنلر تخمینی
سکسان بیك التون قیمتلو حضرت پیغمبرك روضهٔ مطهره سنه کوندرمشدر وسنه
١٠٣٩ ده کعبه یه عظیم سیل کلوب بعض یرلری زده لنوب بویله اولمغله غازی سلطان
مراد خان رابع زماننده تجدید کعبهٔ شریفه فرمان ایلدی وسویسدن ایکی کمی
مرمر طاشلر وجمله مهماتنی کوروب ارسال ایلدکده کمیلر کیدرکن تقدیر الهی ایله غرق
اولوب کعبهٔ شریفه بوخبر واردقده اندهاولان شرفا ومدینه قاضیسی مرحوم قوجه
نقیب مشاوره ایتدیلرکه تکرار غرق احوالنی استانه یه عرض ایدوب خبر کلنجه زمان مرور
ایدراولی اولان بودرکه سابقا سلطان احمد خان کوندردوکی کومش قوشاغی بوزوب
سکه لو غروش کسه لم زیرا کعبه یاپلدقده ارتوق اول قوشاغه احتیاج یوق فی الواقع بویله
اولمغله مرسوم قوشاق اوتوز التی بیك سویلیه غروشه بالغ اولوب اول اقچه ایله کعبهٔ
شریفه مجددا بنا اولندی وحین بناده اوچیوز مقداری طاش کسر ادم اولمغله جبل
عمردن قطع وبنایه الحاق اولندی ودخی کعبه سقفنك اوچ درکی زده لنوب یرینه غیری
لازم اولمغله تقدیر الهی ایله یکرمی سنه مقدم جده ده برقطعه هند کمیسی پاره لنوب
ابانوسدن اوچ دانه دیرك جده ده قوم ایچنده قالوب کمسه رغبت اتمه مکله اول اثناده
برکمسه نك فکرینه دوش اولوب خبر ویرمکله واروب اول دیرکلری قوم ایچندن اخراج
وکعبهٔ شریفه یه نقل اتدکلرنده تمام مناسب اولمغله وضع اولنوب زده لنان دیرکلری که
یرینه حنان برینه منان وبرینه دیان تسمیه اولنوردی پاره لیوب تسبیح چویروب کلن
حجاجه فروخت اتمکه بشلدیلر الی یومنا هذا دخی اشلنان تسبیحلر اول اسم ایله مسمی
اغاجلرك تسبیحی دیو السنه ده مذکوردر انجق سلطان مراد رابعك روضهٔ مطهره یه
یوزبی قیمت الماس طاشی وضع اولنمشدر کعبهٔ معظمه نك معالیق وکسوسی که
قدیم الایامدن ملوك عجم کعبهٔ معظمه یه اموال وجواهر ارسال ایدرلردی ساسان
بن بابك التون مرصع غزاله وبرقاج اعلا قلج و وافر التون ارسال اتمشدر وعمر بن الخطاب
رضی الله عنه مداین کسرایی فتح اتدوکی زماننده ایکی هلال کوندروب کعبهٔ معظمه یه
اصلمشدر رومأمون خلیفه براعلا یاقوت کوندرمشدر حج زمانلرنده التون زنجیر ایله کعبه نك

اوكنه اصارلردى ومتوكل خليفه ياقوت ايله وانجو ايله وزبرجد ايله مرصع بر شمسه
كوندروب انى دخى حج زماننده التون زنجير ايله وجه كعبهٔ مكرمه يه اصارلردى ومعتصم
خليفه بيك مثقال التوندن بركليد دوزدروب كوندردكده كعبه حاجبلرى امر خليفه يه
عمل اتمديلر واقع حال خليفه يه عرض اولندى خليفه اول قفل قديمى ينه ابقا ايدوب
كوندردوكى التون قفلى حاجبلره باغشلدى الحاصل خليفه لر و پادشاهلر ذى قيمت شيلر
چوق ارسال ايلديلر حتى ٩٨٤ ده سلاطين عثمانيه دن سلطان مراد خان حضرتلرى دخى
اوچ مرصع التون قنديل ايكى سى كعبهٔ مكرمه يه وبرى روضهٔ منورهٔ حضرت رسول
اكرمه اصلمق ايچون ارسال اتمشلردر كعبهٔ معظمه نك كسوه سى زمان جاهليتده
يمن پادشاهلرندن اسعد نام بر پادشاه بركيجه واقعه سنده كورر كه كعبهٔ معظمه يه كسوه
كيدورر اندن قالقار بيت شريفك جميع جوانبنى انطاع ايله اورتر بركيجه ينه كورر كه كعبه يه
كسوه كيدرر قالقار انطاعى رفع ايدوب يمن پرده لرين اورتر اولزماندن برو بشلادى كان
پادشاهلر وملوك وامرا كعبه يى اورتمكه صكره كيدرك ييلده ايكى كره كسوه كيدرمكه
بشلديلر اولا ترويه كوننده كه عرفه دن اول كلن كوندر و يوم عاشوراده صكره مأمون
خليفه زمانى كلنجه ييلده اوچ كسوه كيدورملك بيوردى ترويه كوننده قرمزى ديبا
كيدوررلردى ماه رجب اولنده قباطى جنسندن بر كسوه كيدررلردى رمضان بيرامنده
آق ديبا كيدررلردى نيچه زمان بونك اوزرينه صكره خلفاى عباسيه نك احوالنه اختلال
كلوب دولتلرى ضعف بولنجق كسوهٔ كعبه يى كاه سلاطين مصر جانبندن وكاه ملوك
يمن طرفندن كوندررلردى صكره سلاطين مصردن ملك بن ملك ناصر قلاون ارض
مصردن ايكى قريه اشترا ايدوب كسوهٔ كعبه يه وقف ايلدى بوندن صكره سلاطين
مصر هر ييل كسوهٔ كعبه كوندررلردى وقتاكه آل عثماندن سلطان سليم خان حضرتلرى
ملك مصرى چراكسه دن استخلاص ايدوب كسوهٔ كعبه ومدينهٔ منوره يى الوان و
اشكالده منوال سابق اوزره ارسال ايلدى صكره سلطان سليمان خان حضرتلرينك امرى
ينه كسوهٔ شريفه ده بويله جارى اولدى بعده اول ايكى قريه حرابه يوزطوتوب خرج كسوه يه
وفا اتمز اولنجق مرحوم سلطان سليمان خان غازى ذكر اولنان قريه لره كسوهٔ شريفه ايچون
نيچه معمور كويلر دخى وقف والحاق ايلدى حالا الحمد لله تعالى وفا ايدر اولدى بيت
شريفك كسوهٔ كهنه سنى چقاروب بين الناس تقسيم اتمك جوازى نيچه درروايت
اولنور كه امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضى الله عنه هر سنه كسوهٔ كعبه يى اخراج وحجاج
بيننده جمله قسمت ايدرلر ايمش لاحقه احوال سيل معلوم اولسون كه بيت شريفه يه كاه
عظيم سيل كلوب حرم شريفه كيروب حتى حضرت عمر رضى الله عنه زماننده بر عظيم
سيل كلدى عرب ايچنده سيل نهشل ديكله معروفدر مكهٔ شريفه نك اوزرندن
كلوب مسجد حرامه كيروب مقام ابراهيمى يرندن قوپاروب اشاغى وادى يه الوب كتدى

اورادن کتوردیلر وام نهشل نام برخاتون وارایدی اول خاتونی سیل کوتوروب هلاك ایتدی
صکره حضرت عمر رضی الله عنه مکه نك یوقارو یانده برسد واردر عربلر اکا روم بنی جمع
دیرلر اول زمانده بوزلمش ایدی انی محکم بنا ایتدی شمدی حالا اکا مدعی دیرلر اول محلدن
کعبة الله کورینوردی حج شریفه کلنلر اوراده طوروب کوردکلری کبی دعا ایدرلردی زیرا
رؤیت بیت محلنده دعا مستجابدر اما شمدی بنالر حائل اولمغله اورادن کورنمز ودخی
برسیل کلور اکا سیل جیاد دیرلر ودخی برسیل مکه شهرنده وادی ابراهیم دیرلر جنوب مکه ده
اولان جبالدن محلهٔ جیاده اوغرار اندن یکی رکن یمانی یه طوقنور اورادن دونوب اسفل
شهره اقوب کیدر بوسیل تقریبا اون ییلده برکره واقع اولور تنبیه سنه ١٠٩٣
ذی الحجه نك یکرمی ایکنجی کونی وقت ظهرده مکهٔ مکرمه یه برعظیم سیل کلوب سدلری
هدم ایدوب حرم شریفه حتی منبر شریفك چاق خطیب طوروب خطبه قراءت ایتدوکی
محله دك چقدی وحرم شریفده نیجه آدملر غرق وهلاك ودواب وابل قسمندن دخی چوق
حیوان تلف اولوب بو احوال دردولت علیه یه منعکس اولمغله پادشاه عالمپناه
غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك امر شریفلریله بیوك میراخور
شهریاری اولان سلیمان اغا مأمور وتعیین وارسال اولنملریله واروب بوزیلن سدلری متانت
واستحکام اوزره سنهٔ مزبوره ده تعمیر وبنا وجانب عرفاتدن کلن صویوللرینی تطهیر
واحیا وآب مزبوری اجرا ایتمکله برعظیم اثر اولمشدر مآثر مکهٔ مکرمه ده مسجد حرام
تربیع دنصکره ایکی دفعه دخی زیاده اولنمشدر اولکی زیاده مهدی خلیفه نك زیاده سیدرکه
مسجد حرامك جانب اعلا سنده قلمشدر کذلك جانب اسفلنده دخی باب عمره یه
وباب ابراهیمه وارنجه زیاده قلمشدر وجانب شامیه ده دخی شمدیکی منتهاسنه وارنجه زیاده
قلمشدر وجانب یمانیه ده دخی قبه العباسه وحاصل الزیت موضعه وارنجه زیاده لری واردر
کعبهٔ معظمه دیواری ایله مسجد شریفك دیوارینك ماببنی قرق طقوزبچق ذراع اولور انك
ماوراسی میل وادی اولمشدر بوجملهٔ مذکورات مهدینك زیادهٔ اولی سیدر ایکنجی زیاده
مقتدر باللهك زیادهٔ ثانیه سیدرکه جانب غربیده واقع اولمشدر زیادهٔ باب ابراهیم دیمکله
معروفدر ابراهیمدن مراد برخیاط کمسنه درکه باب مذکور قربنده دکانی وارایدی چوق
زمان عمر سورمشدر انده قرار ایتدوکی ایچون اول قپویه باب ابراهیم دینلدی مستنصر بالله
قوللرندن امیر شرف الدین مکهٔ مشرفه ده برمدرسه بنا ایتمشدر باب السلامدن مسجد
حرامه دخول ایده جك محلده صاغ جانبنه کلور وکتب نفیسه وقف اتمشدر ٦٤١ تاریخنده
جمله مدرسه ده اولان کتب تلف اولمش حالا مدرسهٔ مزبوره رباط اولمشدر ودخی
ناصر فرج زمانده ٨٠٢ شوالینك اواخرنده سبت کیجه سی مسجد حرامه آتش
دوشدی سببی بو اولدیکه ابواب مسجددن باب غرونده یه وارنجه اولاشق بررباط واردرکه
داهشت دیرلر اول شب انده ساکن اولان درویش چراغین یاقوب حجره ده خالی قورکندو
طشره

طشره چقار همان بحكمة الله برفار كلوب چراغك فتيله سنى چكوب حجره ایچنه براغوب
اوراده نه وار ایسه یانوب سقف حجره طوتشوب اندن حرم شريفه اولاشور والحاصل
اصحاب فطنت اتفاق اتديلر كه بو احراقك وقوعى خلق ارا سنده بر حادثهٔ عظيمه حدوثنه
اشارت اوله باذن الله او يله واقع اولوب اول اثناده تيمورلنك شامه وروميه كلوب انواع
فساد ايلدى واول سنه احراقدن مقدم بر عظيم سيل واقع اولمشيدى و مسجد حرامه شويله
دخول اتمشيدى كه قناديله چقنجه مسجد طولدى وشق بابدن بيت الله ایچنه صو كيردى
دخى منازل كثيره يى خراب ايلدى وجماعت كثيرهٔ مسلمين سيله غرق اولدى صكره امير
بيبق طاهرى يدنده عمارتى مقدر اولدى بنايه بشلادى سكز يوز اوچده وسكز يوز دورتده
شعبانك اواخرنده بنا تمام اولدى واول تاريخده شريف مكه حسن بك عجلان حريق
مذكورده فقرا ايچون تكرار رباط بنا ايتدروب كما كان عمارت ايلديلر كندو مالى ايله
اول محكم وعالى بنا اتدروب فقرايه مسكن قلدى الان اول رباطه رباط ناظر الخاص ديرلر
سبب تسميه مصردن بر كمسه استجار ايدوب بعض تاريخده عمارت ومرمات اتمش ايدى
انك اسميله مذكور اولمغه باشلدى ٨٠٧ تاريخنده امير بيبق بناء سقفه شروع ايلدى زيرا مقدم
سقف بنا اولنمامش ايدى زيرا خشب وسائر مهمات ديار رومدن كلمكه محتاج اولمغله توقف
اولنمش ايدى سقف تمام بنا اولندقدن صكره صحن مسجد شريفده مذاهب اربعه اصحابى
ايچون معين اولان مواضعى دخى تعمير وبنا ايلدى وسكز يوز اونده هندستاندن بنكاله
پادشاهى اولان سلطان غياث الدين معظم شاه حرمين شريفينه ياقوت نام بر خادم ايله
مال فراوان ارسال ايتدى تا كم بر مقدارى فقرايه تصدق اولنه وسائريله مكه ده مدرسه
ورباط بنا اولنوب بو وجه اوزره ياقوت كلوب مكتوبى شريف مكه اولان حسن بن عجلانه
ايصال ايدوب ارسال اولنان هدايايى تسليم ايدجك قبول ايدوب مال صدقه نك
ثلثى عمارت وخيرات بنا سيچون اخذ ايدوب باقى سنى فقراء حرمينه توزيع اتدى
اندن صكره ياقوت عمارت ومدرسه ورباط ياپوب ومذاهب اربعه اصحابندن دورت
مدرس والتمش نفر طلبهٔ علم تعيين ايتدى واوقافنى تدارك ايلدى وشريف حسن دخى
ذكر اولنان بنالر ايچون ياقوتدن اون ايكى بيك مثقال التون الدى ويالكز عين عرفات
عمارتنه تعيين ايتديكى مالدن اوتوز بيك مثقال التون الدى اما شريف كندو آدملرندن
شهاب نام كمسنه يى تعيين ايليوب بازانك احوالنى تفقد ايتدردى ومعلاده اولان ايكى خرابه
بركه يى مرمات وعمارت ايتدروب عين بازانك يوللرين اصلاح ايتدكدن صكره اول بركه لرى
اقتدى وسنه سكز يوز اون بش تاريخنده بر عظيم غلا مكه ده حادث اولوب حتى بر غراره
بغداى كه بر معتدل دوه يوكندن عبارتدر يكرمى فلوريه وبر قرنه زبر فلوريه صاتلمشدر
صكره مندفع اولدى ورخايه مبدل اولدى وبر غريب قصه واقع اولديكه بر دوه جيكه
اسمنه فازونى ديرلردى منزبورك بر دوه سى وار ايدى دائما طاقتندن زياده اغر يوكلر

تحميل ايدردی سنهٔ مزبورن جماذی الاخره سننده برکون دوه بوشانوب قاچوب مسجد
حرامه کیردی و بیت شریفی طوافه باشلدی اخذی ایچون یانه هر کیم کلدیسه اوزرینه
هجوم ایدوب قطعا طوتلمدی آخر کندو حالنه قودیلر اوچ کره طواف ایدوب صکره
حجر اسوده کلوب تقبیل ایدوب بعده مقام حنفیه یه کلوب التون اولوق مقابلنده
چوکوب اغلمغه بشلدی واو زانوب یاتدی و اوراده فوت اولدی بعده کوتروب صفا ایله
مروه بیننده دفن اتدیلر و برسبا پادشاه اماکن متعدده ده عمارت ایلمشدر و بیت الله ایچنده
اولان مرمر دوشمه لری و دیوار کعبه نك ایچ یوزنده اولان صفحه لری جمیعا قلع و تبدیل
ایلدی و مسجد حرام قپولرندن باب الجنایزی عمارت ایلدی ذکر اولنان باب حضرت
عباس اولرینه قریب اولمغله باب العباس دیو تسمیه اولنمشدر و طریق کعبة الله ده عظیم
خیراتلر ایلمشدر جمله دن بری فقراء حجاج ایچون مکه یوللرینه سایبانلر کتوررر
دوه لره یوکلدوب الوزلر کیدرلردی وقوناقلورده فقرا کولکلنمك ایچون قورارلردی ودخی
صواتمك و پکسمات تعیین اتمش ایدیکه منازل و مراحلده پشوروب فقرا یه اولشدررلردی
و چاق مصردن حجاج چیقوب ینه مصره کلنجه یوللرده اغنام ذبح اولنوب فقرایه
اولشدررلردی ودخی عبد الباسط ناظر الجیش عمره یولنده برقیو حفر اتدردی عمره یه
کیدن کمسه نك صول جانبنده کلور حالا موجوددر و ملك چقمق انك دخی چوق خیراتی
واردر جمله دن بری سنه سکز یوز التی ده معلاده بر سبیل و حوض بنا اتمشدر صکره خراب
اولوب مرحومه خانم سلطان بنت سلطان سلیمان خان احیا ایدوب سکز یوز اللی اوچ ده
ناظر الحرام بیرام خواجه عرفاتده برقاچ برکه لر بنا ایلدی قیتبای پادشاه جلیل القدرك
دخی خیراتی چوقدر و مکه ده و مدینهٔ منوره و بیت المقدسده و شام و غزه و مصرده
جوامع شریفه و مساجد عظیمه حتی آثار جمیله سی حالا باقیدر و دیار مکه ده فخر عالم
صلی الله علیه وسلم نماز قلدقلری مساجد و مجاریی احسن وضع اوزره بنا اتدرمشدر و سکز
یوز سکسن ایکی تاریخنده مکه ده مدارس بنا ایتدیلر مذاهب اربعه اهلی ایچون دورت
مدرسه و برر باطدر و بونك زماننده مسجد نبوی احراق اولمشدر سکز یوز سکسن التی
رمضانینك اون ایکنجی کیجه سی که ثلث آخر لیلده موذنلر تمجید اوقورکن رعد و برق
پیدا اولوب صاعقه نزول ایتدی منارهنك هلالینی چالوب شق ایتدی اندن مناره
طوتشوب مسجد شریفه سرایت ایتدی جمیع اسباب مسجد و مصاحف هر نه وار
ایسه یاندی انجق حجرهٔ نبویه صلی الله علیه وسلم قالدی و مسجد شریف اطرافنده اولان
بیوت خلاص اولدی حاصلی سلطان قیتبای درکاهنه عرض ایتدیلر اوردن معتمد آدملر
تعیین و مهمات وکراسته تدارك ایدوب یانان یرلری کمایینبغی عمارت اولدقدنصکره
مسجد شریف اطرافنده عالی مدرسه و رباط بنا ایتدیلر و ملك غوری حج شریف
یوللرنده عقبهٔ ایلیاده و نفس مکه ده بحری ترخیم اتمشدر و جده نك حصارینی دخی اول
یاپمشدر

یاپمشدر لکن آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه ظلم
وعلمایه اهانت اتمکه بشلدیلر حکایت ایدرلرکه اولیاء اللدن برعزیز مستجاب الدعوه
برکون کوردیکه بازار مصرده سلطان غوری قوللرندن بر چرکس بردلالدن
متاع الوب تمام قیمتی ادا ایتمدوکندن دلال اردنه دوشوب حقنی طلب وشرع الله
دیو چرکسی قاضیه دعوت اتمکله چرکس دخی سنمسن بکا امر شرعك دین دیوب
بوزدغانی چقاروب فقیر دلالك باشنه اویله اورکه بلا توقف دلال دوشوب همان
هلاك اولور وبو وقعه یه ناظر اولان مسلمانلردن بری دییه مزکه نیچون بویله اتدك زیرا
ظلم برمرتبه یه وارمش ایدیکه سویلیه نی بیله اول بلایه کرفتار ایدرلر دی عزیزدن
منقولدرکه اوراده بددعا ایدوب یارب العزت بوظالملری مسلمانلراوزرندن سن کوتور
نه پادشاهلری ونه لشکری بودیارده اولماسون دیدکده ساعتنده مصادف اولوب وسهام
دعوت هدف اجابته اصابت ایدوب قیلدوغم دعا مستجاب اولمش اول کیجه یاتدم رؤیاده
کوکدن ملکلر نزول اتمشلر وهر بر ینك النده برسوپرکه طورمایوب ارض مصردن چرکسلری
سوپروب نیل صوینه دوکرلر اویقودن بیدار اولدوغمده برآواز قولاغمه ایرشدی نه اوله
دیو استماع اتدم مکر برکسنه قرآن عظیمدن فانتقمنا آیتنی قرائت ایدردی ودخی ایام سعادت
وزمان سلطنت عثمانیانده بریسی اول مشید ارکان سلطنت جهان سلطان سلیمخان
اهل حرمینه سلطان بایزیدخان هرسنه اون دورت بیك التون ارسال ایدر ایکن مرحوم
سلطان سلیم بایزیدخان تعیین اتدکلری صدقه ضعفن ارسال ایدراولمشیدی سنه
طقوز یوز یکرمی اوچ تاریخنده که صدقات رومیه حرم شریفه وصول بولدی دفتر
صدقاتك اولنده مولانا شریف ابونمی حضرتلرینك نام شریفنه بشیوز دینار مسطور
بولندی الی الآن اول منوال اوزره قبض اولنور بعده فقرا وصلحا اربابنه تفریق اولندی
وجانب مصردن ملوك چراکسه تعیین اتدکلری صدقاتی دخی سلطان سلیم مقرر
قیلدی توزیع صدقاتدن صکره علما واعیان مکه حطیم کریمه کلوب تلاوت قرآن عظیمه
بشلدیلر ختم قرائت اتدکلرنده دعالر اولنوب اجر وحسنات صحایف سلطان سلیم خانه
اهدا قلنور وتوزیع صدقاته موکل امیر مصلح الدین جانب سلطنتدن فرمان عالی
حسبنجه هرکون تلاوت ختم شریف ایچون اوتوزنفر کسنه تعیین ایلدیکه ختم شریف
ایدوب ثوابنی سلطان سلیم خانه اهدا ایدهلر ومهمات اجزادن فارغ اولیجق فقرادن بعض
کسنه جمع ایدوب اللرینه اوچر التون ویردی واسملرینی دفتره قید ایلدی اندن مکه
معظمه ده اولان بیوت فقهایی یازوب اوچر التون تعیین ایدوب اهل بیوت دیو تسمیه
قلدی وبو عنوان ایله صدقات رومیه دفترینه الحاق ایلدی الی الآن اول مرسومات
ویرلمك اوزره در بونده فقراء مکه بی حد وبی حساب اولوب امیر مصلح الدینك باشنه
اوشدیلر آخر بونلری دخی برموضع واسعه جمع ایدوب اللرینه بر ردانه التون ویروب

بونلر عامه دیونشمیه قیلوب وعنوان مذکور ایله دفتر صدقاته کتابت ایلدی حالا
اجرا اولنور بعده سفاین مصر ایله بندر جده یه حبوبات کلوب حکم همایون وارد اولدقده امیر
مصلح الدین ذخایر مذکوره یی حرمین شریفین اهلنه توزیع ایلیه تاریخ مرقومده شریف
برکات رأییله توزیع ایلدیلر مجموع حبوبات یدی بیك اردب ایدی ایکی بیك اردبی مدینهٔ
منوره یه و بش بیك اردبی مکهٔ مشرفه یه تعیین اولنمشیدی پس نفس مکه ده نقدر
بیوت و بیوت مسکونه ده نه قدر نفوس وار ایسه یازدیلر رجال ونسا واطفال جمله
اون ایکی بیك نفر موجود بولندی بعده هر شخصه حقنی تسلیم ایدوب یانجه بر فلوری
دخی احسان اتدیلر انلردن قضات اربعه نك هر برینه اوچ اردب بغدای ویردیلر بعده امیر
مصلح الدین مقام حنفیه ده که سکز یوز تاریخنده بنا اولمش ایدی دورت دیرك اوزره
اورتاسنده محراب اوستی سقف ایدی اول بنایی تبدیل ایدوب بر عالی مقام واوزرینه
مجردن بر عالی قبه وضع ایلدی صکره امیر جده اولان خوش کلدی نام بك اول موضعی
تغییر ایدوب قبه سنی نقدی وشکل تربیع اوزره ایکی طبقه بر مقام بنا ایدوب طبقهٔ
علیاسینی مؤذنلره تعیین اتدی تتمه در زمان والیٔ مصر وزیر ابراهیم پاشا سنه بیك
سکسان ایکیده بر موجب دفتر مصردن حرمین شریفینه کیدن صره وحبوبات ۳۷ کیسه
۲۴۹۲۲ پاره یه بالغ اولور بو منوال اوزره تعیینات اشراف مکه عن جانب میری وعن زیادهٔ اوقاف
حرمین ۳۸ کیسه و ۵۳۰۰ پاره در شریف مکه ۳۰۰۰ التون شریف حموده ۱۰۰
التون سید احمده ۱۰۰ التون سید بن سلیمانه ۱۰۰ التون حبوبات شریف مکه یه
بیك اردب حنطه وبشیوز اردب آرزودخی حبوب اردب بشیوز مذکور اولن شرفانك
هر برینه اوچ بیك اردب حنطه و یوز اردب آرزو ایکیوز اردب حبوب وقاضیٔ مکه یه جرایه
۱۱۸۸ پاره وقاضیٔ مدینه یه جرایه ۱۱۶۰۰ پاره وحرمین شریفینه طرف مصردن صکره
یوز طقسان کیسه واون طقوز بیك اوچیوز اون سکز پاره درودخی سلطان اعظم دولتنده
عمارت ارتوب بر مرتبه که اولکی مقادیر اوزره تضاعف بولدی وتدریجله اول مرتبه یه
واردیکه هر سنه اهل مکه یه اوچ بیك اردب واهل مدینه یه ایکی بیك اردب مقرر قلندی
وعین عرفاتی زبیده خاتون مال فراوان خرج ایدوب اجرا اتمشیدی ولکن مرور ایام
ایله منقطع اولوب حتی سنه طقوز یوز اوتوز طقوز ده عرفاته بر مرتبه قلت ماء اولدیکه
بوقربه صوبر التونه النوردی که حجاج تلف مرتبه سنه وارنجه عرفاتده طوردقلری
یرده حق سبحانه وتعالی بر یغمور احسان اتدی که ایاقلری التندن اقان صودن ایچوب
وقربالرین طولدردیلر وعین عرفات بو مرتبه یه واریجق سلطان سلیمان خان عین بدر حنین
وعین عرفاتك اصلاحلرینه فرمان عالی بیوردی اورادن ناظر وکاتب ومعمار تعیین
ایتدیلر وفرمان موجبنجه تعمیر اتدیلر واول صواوزرنده بر قبه بنا اولنوب ومرمردن
براولوق که قرق بش لوله سی وار در صو کلدکده اول اولوغه اوغرار واول قرق بش لوله دن

آقار اکر برلوله اکسك اولسه معلوم اولورکه صو اکسکدر صکره عین عرفاتی
صاحبة الخیرات مهرماه سلطان بنت سلطان سلیمان خان علیهما الرحمه والغفران مال
فراوان صرف ایدوب مکهٔ مشرفه یه کتوردی بیت شریف قربنده آب حیات کبی اجرا ایلدی
دخی سلطان سلیمان حضرتلرینك نفس مکه ده مدارس اربعه سی واردرکه اصحاب مذاهب
اربعه ایچون بنا اتمشلر درو هر برسنده اون بش طلبهٔ علم و برمعید تعیین ایلمشلردر
مدرسه لره اللیشر و معیدلره دوردر و دانشمندلره ایکیشر عثمانی تعیین اتمشلردر و وزراء
عظامدن حضرت محمد پاشانك اکثر بلاد اسلامیه ده مآثر جمیله لری چوقدر خصوصا
حرمین شریفین اهلنه اولان احسانی که جمله دن بری مدینهٔ منوره ده عین زرقا دیدکلری
ایرماغی اجرا اتمشلردر عین مزبوره تمام ضعف کلدکدنصکره برقاچ مشهور قیولرك صوین الوب
آکا قاتدیلر دخی قوت بولوب تمام وسعتله جریان ایدر اولدی مزبور قیولرك جمله دن
بری بیرأدریس درکه قبا ناحیه سنده غایت طتلو قیودر و رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك اغزی یاریله برکات بولمشدر و حضرت عثمان رضی الله عنه مزبور قیونك
ایچنه برماغندن فخر عالم صلی الله علیه وسلمك مبارك خاتمی دوشوردمشدر اندنصکره
حضرت عثمان ازورینه فتن ظهور ایلدی بری دخی بیرذی الحلیفه که آکا شمدی علی
قیوسی دیرلر اهل مدینه و اهل شام او وادی یه کلنجه احرام بغلانورلر انی محکم قازدروب
و توسیع ایدوب صوینك یوزینی عشرانی عشر ایلدیلر و بر جانبنه نردبان یاپدیلر چاق
صویه اینجه نردبان ایله اینلور بری دخی بودرکه مکهٔ مشرفه ده مسجد حرام قربنده
برموضع بنا اتدرمشدرکه یتاجق و طوراجق یری اولمیان فقرا و غربا انده ساکن
اولورلر اکر اول اولمسه ایدی مسجد حرامك ایچنه دوکیلورلردی و موضع مزکورده
خسته لر ایچون دار الشفا و مکان مزبورك اطرافنده خانه لر و دکانلر بنا ایدوب موضع
مزبوره وقف اتمشلردر محصولی انك مصالحنه صرف اولنور دخی وسط شهر مبارکده
بر عالی حمام بنا اتمشلردر بونلردن غیری رباط و بقاع خیراتندن نیچه آثاری واردر
سلطان سلیم خان دولتنده مرسوم اولان غله دن یدی بیك اردب زیاده ایدوب ارسال
اتمشلردر مسجد شریفك رواق شرقیسی کعبة الله جانبنه شویله میل اتمش ایدیکه
بعض ستونك رؤس اخشابی برندن مفارقت اتمش ایدی ٩٧٩ تاریخنده اعلام اولندقده
فرمان وارد اولدیکه علی وجه الاستحکام بنا اولنوب جمله سی مرمر دیرکلر اوزره النوب
التون عملر ایله عالی قبه لره تبدیل اولنه مصر بکلر بکیسی سنان پاشایه فرمان وصول
بولیجق بلا دنا خیر مهم اولان اسباب ولوازمنی تدارك ایدوب امراء مصردن احمد بك
نام امیری تعیین ایدوب و مکه یه توجه ایدوب وصول بولدقده بنایه مباشرت ایدوب
و حجر شمس دیدکلری صاری مرمر طاشدن اوچ مرمر دیرك اشوری بر باب
بنا ایدوب باشدن باشه حرم شریفك اطرافنی بویله دیرکلر و پایه لر ایدوب قبه لری

بونلرك اوزرینه تحمیل ایلدیلر اما مسجد حرامدن ایکی جانب که برجانبی شرقی وبر جانبی
شمالیدر ذکر اولنان منوال اوزره کماله ایروب ومهم عمارت باب عمره نهایت بولیجق عمرلری
دخی نهایته ایروب مرحوم جوار رحمته انتقال اتدکلری خبری کلدی بعده سلطان مراد
خان یرینه جلوس اتدکده فرمان عالیلری صادر اولدیکه سابق الذکر احمد بك اتمام بناء
مسجده سعی واقدام ایده طقوز یوز سکسان دورت سنه سنك اواخرنده اتمامی میسر
اولدی بعده حرم شریفك جانب جنوبی سنده خارجن حفر اتمشلردر تاکه میل سیله
واسع اوله زیرا مرور اعوام ایله سیل ایله ممتلی اولوب جانب مزکورده اولان ابوابدن مسجده
اوچ پایه ایله دخول اولنورکن بو مرتبه یه وارمش ایدی وقدیم الایامده معتاد بو ایدیکه
اون ییلده برکره میله حفر ایدوب ترابنی اسافل مکه یه نقل ایدرلردی بودفعه اوتوز
ییل مرورندنصکره حفر اولندی وقبل الحفر طقوز یوز سکسان اوچ جماذی الاولی بك
اونبجی کیجه سی لیلة الاربعه ده ناکاه برسیل عظیم کلدکده مسجد حرامك ابوابندن ایچرو
قیولدی ومطاف شریف طولوب صو اطراف کعبه یه ایردی دخی یوکسلك اولوب
حجر الاسود کورنمز اولدی اندن یکوب عتبهٔ علیه یه چقدی اندن باب شریفك قفلنه
قریب اولدیکه حرم شریفده صو برکون وبر کیجه طوروب بر وقت نماز قلمغه قابلیت اولمدی
بویله اولمغله قانون قدیم اوزره فرمان وضع اولنوب ایکی ییلده برکره حفر وتوسیع مقرر قلنه
ودخی صاحبة الخیرات خاصکی سلطان حضرتلری دخی سنه ١٠٩٤ ده کعبهٔ مکرمه ده
بر عمارات عامره وبر دار الشفا بنا وخیرات حسنه اتمشلردر که حضرت سلطان انبیانك
توکوردکلری بیرٔ مبارك ایچنده در وبیت حرامك بعد التجدید وضع اولنان اسطوانات
رخام مرمردیرکلر اوچیوز اون برعدد در التمش ایکی جانب شرقیده وسکسان برعددی جهت
شامیه ده در والتمش دورت عددی جانب غربیده درکه بو دیرکلرك التی عددی حجر صواندر
ماعداسی مرمردندر وجهت جنوبنده رکن یمانیه قارشو اوتوز اوچ اسطوانه واردر
اون بری حجر صواندر باب ابراهیمده التی دار الندوه ده اون بش اسطوانه بری حجری صواندر
اما شمسی دیدکلری صاری طاشدن جمله ایکیوز قرق دورتدر بونلر پاره پاره یونمه
طاشلردن کیمی مسدس وکیمی مثمندر بو طرز اوزره بنا اولنمش دیرکلردر واشاغیدن ثلثی
مقداری یونمه صوان طاشدندر یوقارودیرك بیونجه یونمه صاری طاشدندرکه اکا حجر
شمسی دیرلر پس بو اسلوب اوزره یونمه طاش دیرکلردن مسجد حرامك شرقیسنده اوتوز
عدد اسطوانه واردر وجانب غربیسنده اوتوز عدد اسطوانه واردر وجانب شامیده قرق
دورت اسطوانه واردر وجانب جنوبیسنده یتمش التی اسطوانه وارکان مسجد شریفده
دورت اسطوانه زیادهٔ دار الندوه نك اسطوانه لری اوتوز التی عدددر وزیادهٔ باب ابراهیمك
اون سکزدر اما مسجد حرام قبه لرینك عددی جانب شرقنده یکرمی دورت قبه وجانب
جنوبنده اوتوز التی قبه برقبه دخی منارهٔ حزوره جانبنده رکن مسجد حرامده واردر اون

التی

التی قبه دخی زیادهٔ دار الندوه ده اون بش دخی زیادهٔ باب ابراهیمده وایکی یوز سکسان
ایکی طاجن یعنی توادیکدر ومصلیات اللری التی اوجی مسجد حرامك شرقیسنده در
وجهت شامیه‌ده یکرمی ایکیدر وطرف غربیه‌ده اون التی وسمت جنوبنده اون بش وشرفات
مسجدکه جمله سی بیك یوز اللی یدیدر ابواب مسجد حرام اون طقوز بابدر جانب شرقیده
دورت قپو اولمشدر اولکی باب السلام وباب بنی شیبه دیرلر بونك طاقی واردر ایکنجی
قپو باب النبی وباب جنایز دیرلر ایکی طاقی واردر اوچنجی قپو باب العباس اول بابك اوچ
طاقی واردر دخی باب الجنایز دیرلر دوردنجی قپو باب علی وباب بنی هاشم دخی دیرلر ایکی
طاقی واردر جانب جنوبنده یدی قپو واردر اولکی باب بازان ایکی طاقی واردر ایکنجی قپو
باب بغله اوچنجی باب صفا دخی باب بنی مخزوم دیرلر بش طاقی واردر دوردنجی قپو باب
جیاد ایکی طاقی واردر بشنجی قپو باب المجاهدیه دخی باب الرحمه دیرلر ایکی طاقی واردر
التنجی قپو باب مدرسه دخی باب شریف عجلان دیرلر یدنجی قپو باب ام هانی ایکی
طاقی واردر جانب غربیده اوچ قپو واردر اولکی باب حزوره نام دیگر باب الوداع ایکی
طاقی واردر ایکنجی باب ابراهیم دیرلر اوچنجی قپو باب عمره دیرلر تنعیمدن عمره قلان کمسه‌لر
اندن کیدوب کلورلر اول بابه بنی سهم دیرلر ایمش بر طاقی واردر شمالنده بش قپو اولکی
قپو باب سده مقدما باب عمر بن العاص دیرلردی بر طاقی واردر ایکنجی قپو باب الباسطیه
اوچنجی قپو باب زیادهٔ دار الندوه اوچ طاقی واردر دوردنجی قپو زیادهٔ مزکورنك شمالیسنده
باب الزربیه اوچ طاقی واردر سنه بیك طقسان ایکیده طرف دولت علیه‌دن بالاده
مزکور اولان میراخور اول سلیمان اغا مرسوم قپولری حرم شریفه سیل واقع اولدقده
دخول اتمه‌مك مصلحتی ایچون بعضیسنی ایکیشر قدمه وبعضنی اوچر دوردر قدمه مرتفع
ایدروب تعمیر اتمشلردر ودخی طواف مقابلنده بیر زمزم واقعدر ایکیوز یکرمی
دورت تاریخنده بیرٔ زمزمك مائی قلیل اولدی خلفای عباسیه‌نك ثانی سی اولان
منصور عصرنده محمد بن آل ضحاك طقوز زراع دخی حفر اتدی آبی زیاده ترقی بولدی
ومقدما بیرٔ زمزم قربنده بر حوض اندی شکر شربتی بحاجه سقی ایدرلردی حتی اکا
قبة الشراب دیرلر ومسجد حرامك التی منارلری واردر اولکی مناره باب عمره ده خلفای
بنی عباسیه دن ایکنجی خلیفه ابو جعفر منصور دوانقی بنا ایدوب مقدما رأس المؤذنین
بو مناره ده اذانه بشلیوب سائر منارلرده اولان مؤذنلر اکا اتباع ایدرلردی اما حالا اذان محمدی
قبهٔ زمزمدن بشلنوب سائر مؤذنلر اکا اتباع ایدرلر لکن رمضان کیجه‌لرنده تمجید اوقندقده
ابتدا باب السلامدن بشلنور منارهٔ مزبوری سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشلردر
زیرا مرور زمان ایله کهنه لیوب خرابه یوز طوتمشیدی ایکنجی منارهٔ باب السلام در بنی
عباسدن مهدی بنا اتمشدر خرابه مشرف اولیجاق صکره دن دولت چراکسه‌دن
ناصر فرج برقوق تجدید اتمشدر اوچنجی مناره منارهٔ علی در بونی دخی عباسیه‌دن مهدی

مزکور بنا اتمشدر ضعف بولدقده سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشدر دوردنجی مناره منار حزوره درمقدم مهدیء عباسیه بنا ایدوب صکره موصل حاکمی اشرف بن شعبان تعمیر بنا اتمشدر ٧٧١ تاریخنده یقیلوب تکرار یاپلمشدر بشنجی مناره منارهء باب زیاده معتضد خلیفه بنا اتمشیدی صکره تکرار ملك اشرف برسبای بنا اتمشدر التنجی مناره منارهء مدرسهء قیتبادر ایکی شرفه سی واردر یدنجی مناره منارهء سلطان سلیماندر که غایت علو وارتفاع اوزره بحر شمسه دن ایکی شرفه ایله بنا اولنمشدر ومکهء مشرفه نك یوقارو جانبنده مسجد رایه که رسول الله صلی الله علیه وسلم فتح مکه کوننده اول مسجده رایتن دکمشدر انده دخی برمنارهء قدیمه واردر رمضان کیجه لرنده قندیل یقارلر واخشام اذانی اوقورلر ودخی جبل حرا جبل النور جبل ثور جبل ثبیر جبل حفدمه جبل ابی قبیس مکهء مکرمه ده واقع اولان جبال متبرکه دندر وبطن نخل برمبارك یردر بطن مره قریبدر مکه دن برمرحله در طایف که وادی العباس دخی دیرلر مکه دن ایکی مرحله جبل غزوانك ظهرنده در وحجازده بو جبلدن ابرد برمکان یوقدر ذروهء جبلده احیانا ما منجمد اولور وطایفك هواسی غایت کوزلدر کثیر الاثمار والفواکه در لیمون وتورنجی خصوصا زبیبی غایت چوق اولور بلیدة العباس لقیم رهط تباله عیلان طایفك قرالریدر وبنی صقر وبنی اسعد وقبایل هذیله بونده ساکن اولورر وادیء نعمان الاراك طایف ایله مکه ما بیننده در بیرء معونه مکه وعسفان اراسنده هذیله منازلیدر وبوکا قریب برنام دیکر رجیع العرج طایفدن بر ناحیه در بطن مر بربقعه وار ضدر که نیجه قری ومیاه جاریه وبساتین وثمار وتورنج ولیمون ونخیل وموزی اولور بو وادی تا وادیء نخله متصلدر مکه دن التی میل بعیددر حجاج مصر وشام طریقیدر جده برمشهور بندر غربیء مکه دن ایکی منزلدر مکلف اسواقی واردر بونده تجاردن عشر الورلر بونك بندرینه هنددن وحبشدن وعدندن ویمندن وزیلع دن وغیری دن بیوك کمیلر کلور وبوجده یه هنددن هرسنه سکز کمی کلور التی سی بازرکان کمیلریدر اما ایکی سی هند پادشاهنکدر ومزکور ایکی کمینك بونده هند پادشاهنك طرفندن بر قپو دانی اوتورر اول کمیلره حکومت ایدر ومصردن اوتوز سکز قلیون کلور بعضیسی ینبوعه چقر وبعضیسی جده یه چقر بونده تجاردن عشر النور بونك میناسنی حضرت عثمان تعیین اتمشدر مقدما سوری یوق ایدی عامیء عرب غارت اتمکله چراکسه دن اشرف غوری بو کاسور بنا اتمشدر بونده برکه لر واردر اما صولری وفا اتمز غایتله صویه مضایقه اولوردی صکره ١٠٩٤ تاریخنده غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك وزیراعظمی اولان قره مصطفی پاشا حضرتلری بعید یرلردن طاغلر کسدروب حالا جده یه وافر صولر کتورمشدر حقا که عظیم خیراتدر وبوندن ماعدا جده ده برمکلف خان وبرفاخر حمام وبرجامع شریف بنا اتدرمشدر ونقل ایدرلر که حضرت حوا جده یه هبوط ایدوب وحضرت آدمله عرفاتده بولشدیلر وحالا بو جده ده ایکی حاکم اوتورر بری طرف سلطنت عثمانیه دن

عثمانیه‌دن بربك اوتوز ووبری دخی شریف مكه جانبندن بر امین اوتوز وكمرکندن
حاصل اولاننك نصفنی بك الور ونصفنی شریف مكه ایچون امین الور وادئ فاطمه مكه‌دن
برمنزل حجاج كلدكده محفل شریف انده نزول ایدر اما حجاج ایلر وكعبه یه كیدرلر مسكن
طوتمق ایچون وبو وادیده صو چوقدر وبر قاج قریه سی ومسیره بستانلری واردر بونده كادی
بتر كه اول سمته مخصوصدر حده جده ومكه ماییننده واقعدر بر معمور قصبه در اقار صوبی
واردر وكوزل باغچه‌لری واردر قرن طایف اردنده صنعا یولی اوزره واقعدر ذات قرن
بصره حجاجنك یولنده در بونده احرام ایدرلر اوطاس بونده پیغمبر غازیلری اولوردی
بو اوطاس بر وادیدر خنین وطایف ماییننده درو ماییلرندن بر نهر صغیر اقار شمالدن كلور
وجنوبه كیدر ذات عرق بر قریه ده بر قاج قیولر واردر صولری قریبدر شعرادن دورت
منزل ومكه‌دن ایكی منزل یولری قوم مسالدر سهل حفر اولنسه صو چقار تباله ربطدن
غرب وجنوب ایكی مرحله بعیددر اقر صوبی واردر شمالدن كلور جنوبه كیدر كامد تباله‌دن
غرب جنوبه اوچ مرحله بعیددر بو ناحیه‌نك بر قاج قریه سی واردر بو ناحیه‌نك یری
طاغلودر وصوبی چوقدر شمالدن كلوب جنوبه كیدر حدیبیه مكه‌دن برمرحله بونده بر اغاچ
اكلمش كه انده بیعة الرضوان واقع اولدی اول اغاچ اننك اسمیله مسمی اولدی زهران كامدن
غرب جنوب بر طاغده اولور صوبی چوقدر قبا بر قریه در مدینه‌دن ایكی میلدر طتلو
صوبی واردر بونده تقوی مسجدی حقنده لمسجد اسس علی التقوی آیت كریمه نازل اولمشدر
دخی مسجد ضرار بونده در الفرع بر نیجه قریه در مدینه‌دن جنوب طرفنه دورت منزلدر بونده
قطاع الطریق واردر وفرع ومدینه بیننده وادی العقیق اولور قبور شهدا صوبی یغموردن
بر كولدر ایكی طاغك اراسنده واقعدر ابار علی حضرت علی یه منسوب قیولردر اوچ قولاج
عمیق واردر مدینه‌دن التی مرحله در حجاج شام بونده احرام ایدر جدیده بر كویدر اقار صولو
باغلو وباغچه‌لو خرماسی چوقدر قرپوزی اولور وبستانلری واردر ایكی طاغك اراسنده
بر دپه چك اوزره در جبل احد مدینه قربنده بر فرسخ بعید بونده اسلام وقعه سی اولدی
وبونده لیس لك من الامر شیء آیتی نازل اولدی دخی سائر آیات كریمه نازل اولمشدر حمر الاسد
بر موضعدر مدینه‌دن سكز میلدر بطن عرنه مدینه قربنده ری الفضه اسم موضعدر مدینه‌دن
یكرمی دورت میلدر الطرف بر صویك اسمیدر مدینه‌دن اوتوز التی میلدر مدینة الرسول
صل الله علیه وسلم دخی یثرب دیرلر ودمشق سیره سنده طقسان بش اسم مدینه یه
ذكر ایتمشدر و دخی حصایصنه متعلق یوزدن زیاده خاصه ذكر ایلدی ولسان اسپانیاده
مدینه السماد یرلر بو مدینه ایكنجی حرمدر اشرف بقاع ارضدر بر مكان مستویده در جبل
احد شمالیسنده ایكی فرسخ یرده در وجبل ثبیر جنوبیسنده وطرف شرقیشی بر بچق فرسخ
یرده بر عقیقدر كه راه مكه اول جانبدن كلور اكثر زمینی شوره در دورت وادیسی واردر بری
وادئ قناه وبری وادئ بطحان وبری وادئ عقیق اكبر وبری وادئ عتیق اصغر وسیول

امطار وقتنده بو وادیلرك میاهی حرهٔ بنی سلیمدن کلور صکره وادی الغابه یه کیدر بعده وادیٔ اضمه کلوب بونده متفرق اولور وایکی بیره داخل اولور که برینه بیرٔ رومه و برینه بیرٔ عروه دیرلر وحزب الاحزاب وقعه سنده سلمان فارسی تدبیر ایله رسول اکرم مدینه یه حفر خندق بیوردیلر و خندق حفر اولنمشیدی و بونك سببی اول مشهور غزوه درکه کفار قریش اون ایکی بیك آدم مکه دن چیقوب مدینه طرفنه توجه ایتدیلر رسول علیه السلام اولوقت بو خندقك حفرینه امر ایلدی و عضد الدوله فنا خسرو دیلمی مدینه یه بر سور بنا ایتدی بو مدینه شهری نصف مکه قدر کلور هواسی صاغدر و آب روان و زروع و نخیلی واردر و اول مشهور خرماسی که تمر بردی و تمر صیحانی که غیری بلاد ده اولمز دخی سلطانی بر نوع تمر مدینه یه مخصوصدر و دخی حب البان اولور که سائر بلاده نقل ایدرلر ابیار حمزه مدینه ایله وادی القری اراسنده بر منزلدر قیولری واردر حضرت حمزه نك بر مسجدی واردر مدینه دن ایکی میل بعیددر وادی القری دخی ناحیهٔ قرح دیرلر بونك بر حصن متینی و بر خندقی و اوچ قپوسی و جامعلری واردر و محراب جامعنده اولان عظم لاتأکلنی فانی مسموم دیو حضرت رسالته تکلم ایدن عظمدر و حمامی خارج بلده ده واقعدر و قربنده بر قلعه اطرافی معمور کویلردر بو وادی مکه یولی اوزره صولی و خرمالی و باغچه لی یرلردر و بونده حمی اسمی مساء ذات القری اردنده در حجر نام دیکر قرای صالح دیرلر و طاغلرینه اثالب دیرلر الحق طاغلردر ارضی قومسال و یابسدر رسول اکرم غزوهٔ تبوکه کیدرکن بو محله اوغرایوب قیولرندن صو المغی نهی بیوردیلر و سرعتله مرور و عبور ایتمکه امر ایلدیلر و بو حجر دیار ثموددر اول مذکور طاغلرده طاشدن یونلمش یکبان اولردر مسجد صالح حضرتلری بر مرتفع یرده صفه کبی طاشدن قازلمشدر و اول اطرافده غرایب و عجایب قوم ثموددن قالمشدر علادن نصف مرحله درونفس حجرك طاغنده جبل اثان دیرلر نقل ایدرلرکه حضرت صالح بن عبید بن اسف بن ماشیح بن عبید بن ثمود و ثمود بن عابر بن ارم بن سامك اوغلودر و ثمودك عم زاده لری جدیس و عاددر و قبیله لری بن ثموده نسبت ایدرلر و بونلر عربدر و حجرده ساکن اولوب اصنامه عبادت ایتمکله حق تعالی حضرت صالح علیه السلامی بونلره کوندردی و بونلری توحیده دعوت ایتدی حضرت صالحدن بونلر صخره دن بر ناقه طلب ایلدیلر و طلبلری اوزره صخره دن چیقوب بر یاوری طوغوردی اول قومدن بعضیلری ایمانه کلوب و بعضیلری کفر اوزره قالمشلردر و اول ناقه یه قیولرندن بر کون تعیین ایتدیلرکه اول قیونك صوینی اول کون ایچردی صکره اول کفره نك رئیسلری قدار نام کمسنه ناقهٔ عقر ایلدکده یاوروسی صخره یه کیردی اویله اولدقده حضرت صالح قومنه دیدیکه حق تعالی سزه اوچ کوندن صکره طاشلر کوندرر و عذاب نازل ایدر و هلاك اولورسکز بویله واقع اولدقده کندویه اهل اسلامدن تابع اولنلرله حضرت صالح چیقوب فلسطین قصبه سنه که رمله دیرلر اورایه کلمشلردر و حضرت صالح انده وفات ایلدی مغارش الزیر نام دیکر اقرع دیرلر یارم منزل قدر قبله

جانبیه

جانبنه متوجه اولورلركه حضرت صالح ناقه سی قتل اولدوغی یردركه جبل الطاق دیرلر
موضعك آدی مزحم دراوغرایوب شرق جانبنه دونوب حجره قونارلر بوقوناقده عظیم سرعتله
وهای وهوی ایله چكرلركه صخره ایچنده كی ناقه نك صداسی اشدلمیه زیراكه دوه لر صداسنی
اشده جك اولورلرسه اول ساعت چوكوب من بعد قالقمزلر علا دیار ثموددن جنوب طرفنه
نصف منزلدر مدینه دن الثی مرحله در بین الجبال واقع برقصبه در مدینه یه تابعدر اقرصولری
وباغچه لری وقلعه سی واردر غایت اوجوزلق یردر سلطان سلیمان حضرتلری قلعه سنی
تجدید ایلدی مقدما عربان برطائفه غارت ایتمكله شام بكلربكیسی عیسی پاشایه
شكوا ایلدیلر انده برحصار بنا ایتدروب نوبتچی قودی وقصبه محصولندن هرخرما
اغاجنه بر درهم غله النوب عسكره صرف اولنوردی كیتدكجه ارتوب قرق درهمه چقدی
شكوا ایتدیلر مقید اولمادی حالا اول ظلم باقیدر خیبر غایت معموریردر غایتله خرماسی
چوقدر بوننده بلد بنی عنزه اولور یهود لساننده خیبر قلعه دیمكدر شرق شمال مدینه ده
واقعدر دواندن الثی مرحله بعید در بوناحیه برقاچ حصنه مشتملدر انك مشهورلری یدی
حصندركه بونلردر كتیب ناعم شق قموص نطاه سطح سلالم
حضرت صلی الله علیه وسلم هجرتك یدنجی سنه سنده بوقلاعی فتح اتمشلردر وعظیم
غنایم المشلردر الله تعالی نك عنایتی ایله صدر اسلامده بنی قریطه ونضیر ساكنلری دربو
ایكی طائفه یهود خیبردن حضرت رسول اكرم صلی الله علیه وسلم ایله معاهده ایلدیلركه
مقاتله اتمیه لر بعده نقض عهد اتملریله حضرت بونلره تكرار غزا ایلدی واموال‌لرین ونسالرنی
نهب اتدروب رجال‌لرینی قتل ایتدردی وثمود بن عادیا وادی نطات ووادی الشقده اولوردی
وانلره قریب برموضع اسمی ارض سنجه دیرلر ووادی شقده برعین حضرت رسول
اكرم اكا عین الحمه تسمیه بیوردیلر حضرت عثمان بونی معمور ایدوب تحصین
وتجدید ایلدی واول عینه رسول اكرم قسمت الملائكه تسمیه بیورمشلردر بوآبك ایكی
ثلثی برقاچه كیدوب وبرثلثی كندو یولنه كیدر حتی اول فلج برشیء ایله سد اولنسه
اول صوطشار واخر یره كیدر واول مجرایه اصلا برقطره كتمز ووادی نطاةده بر بیوك عین
واردر اسمنه لحیجه دیرلر هجرتدن یدنجی وسنه ١٩ ده بوارض ده براتش ظهور ایلدی
وبرقاج مسافه یورودی حضرت عمر رضی الله عنه خلقه امر ایلدی كه تصدق ایلیه لر
بویله اتملریله بامر الله اتش سوندی وخیبرك شدید حماسی اولور مسافرلره
اولاشور ساریدر اهل خیبرك زعملری بودركه خیبره واران آدم اللرینی یره طیایوب چارپا كبی
طوروب نهق حمار كبی صوت انكر ایله صدا ایلسه حماء خیبر اكا ضرر ویرمیه مجربدر وبو
وضعه بعشیره تسمیه ایدرلر معناسی حمی ناسه حریصدر وبنی حمار دیمكدر اخیضر
سلطان سلیمانك ابتدا جلوسنده قلعه بنا اتمشدر صوبی قلعه ایچنده در خلقی چكرلر
بوركه لره دوكرلر تاطولنجه بواخیضر شامدن مكه یه نصف طریقدر ملاقات اكثر

بونده اولور طاغلر اراسنده بر واسع منزلدر عسکر شامدن یکرمی نفر حفظ ایدر و قپودن
اوچ برکه طولدورورلر قلعه یه ملاصق بو قلعه یی طقوز یوز اوتوز سکز ده عربان حارثه
بکی طربان بن فراجا شام والیسی مصطفی پاشا امریله بنا ایلدی زیرا بنی لام و بنی عقبه
عصیان اتدکده قپویی دفن ایدوب برکه لری بوشالدرلر واخیضره قریب ثغب اخیضر
دیرلر برکدك واردر عربان بنی لام انی کاهی طاشلر ایله سد ایدرلر برکة المعظم بریه ده بر برکه در
طاشلر ایله یاپلمشدر امطاردن سیل ایله طولار کاه یغمور یغمایوب صوبولنمز بنی ایوب
پادشاهلرندن ملك المعظم عیسی بنا سیدر تبوك شام حجاجنك منزلیدر خورماسی چوقدر
رسول اکرم علیه السلام بنفسه غزا نیتیله تبوکه کلوب یاننده که نهرده صو از اولمغله مبارك
الیله صوبندن الوب اوزرینه صاچوب برچاغلر اقر صو قینایوب یورومشدر سلطان
سلیمان تبوك قلعه سنی بنا اتدکده تبوك ویرانه سنك طاشلرندن بنا اتمشدر بر عظیم
برکه سی واردر اصحاب الایکه که میشه دیمکدر حضرت شعیب مدینه دن بونلره دعوت
ایچون کلوردی ایکه طائفه سی که بر قوم کفاردر یوللری کسرلردی و مکیلی بخس
ایدرلردی حضرت شعیب بونلری حق یولنه دعوت ایلدی بعضیسی ایمانه کلدی
و بعضیسی کفره مصر اولدیلر حق تعالی بونلره رجفه و صیحه و ظلمه کوندردی هلاك
اولدیلر بو ایکه مدینه قربنده واقعدر فصل در بیان تهامه حجاز حدودی جنوبده یمندن
بیشون چاق ایله یه وارنجه شرقده حجاز عرب بحر سویس شمال بادیه شام او صاف مواضع
و بلادی نماوه زبید حجاجنك منزلیدر بیشدن بر مرحله در عتود بحر سویس ساحلنده
عربانك مجمع یریدر بونده بر عظیم بازار طورر دهبان بر وادینك اسمیدر بونده مقل اغاجلری
واردر ساحلدن اوچ ساعت بعیددر حلی بر شهردر حلی ابن یعقوب دیمکله معروفدر
ساحلدن ایکی منزلدر حالا حلی شریف مکه یه مضافدر مکه دن سکز منزلدر وحله نك
اسکله سی قنفده بر معمور جزیره در دریا کنارینه قریب اولمغله انك اسکله سنه قنفده دیرلر
مرسی ابراهیم بر اسکله در جده و قنفده مابینلرنده واقعدر سرین حله دن شمال اون
طقوز فرسخدر یلملم مکه دن ایکی مرحله طاغلر اراسنده واقعدر اهل یمنك میقاتیدر
صویی ابارلدن و عیونندندر اکا قریب سعدیه در دخی میقاتدر ایدام سعدیه یه قریبدر
اول دخی میقاتدر مسجد و جامعی و سوق و حماماتی واردر سوقی بحرده وقعدر اکثر ابنیه سی
خشب و حماماتی دخی خشبدن مبنیدر بونلرده آتش ایله تسخینه مجال اولمیوب طشره دن
صو کتوروب استعمال ایدرلر و بونلرك صولری ماء مطردندر مواشیلری و اکینلری واردر
وافر عسل اولور و باب بلد اوزره واقع بر مصنع جامعی واردر جحفه رابغ قربنده مصر حجاجنك
میقاتیدر دریادن التی میل رابغ ایله خلیص مابیننده در بنی عامرانده اولور جده دن
بش منزلدر اخوة عاددن بنو عبید ساکن اولوردی عمالقه بونلری یثربدن اخراج اتدکده
بو محلده ساکن اولدیلر سیل کلوب بونلری جحاف احتجاف اتدی میل طریق یسارینه دوشر

اماغد برحم

اماغدیرخم تسمیه ایدرلر اول غدیرخم تسمیه اولنسان اورمانك ایچنده در اول غدیر برعینه
منصوب اولور ترکیب اولنوب غدیرخم دینلدی و دیرلرکه بونده تولد ایدن مولود چاق بلوغه دك
بونده آرام میسر اولمیوب لابد تنقل و تحول ایدر وغدیر ایله عین اراسنده مسجد نبی
علیه السلام واردر الابوا جحفه نك شمالنده اولوب سکز فرسخ بعدی واردر امینه والدهٔ رسول
اکرم بونده مدفوندر سفوان بوناحیه بدره تابعدر بدر برقریه در حدایق و نخیلی مشتمل
بریردر اوکنده چشمه واردر خرابه اکا حنین دیرلر طایف قربنده غزوه واقع اولان حنین
بودکلدر بونده برعین قینار و بونده برموضع که اکا غلیب دیرلر انده اسلام وقعه سی اولدی
حالا اول موضع خرما القدر وشهدا مزارلری اردنده اولور و بوبدرده ایکی کول اقارکارلر بده
موز وعنب ونخل دیزلمشدر و بدرده غایت بیاض قومدن برطــاغ واردر بوموضع
رابغدن دورت مرحله بعیددر اماشام حجاجی ایکی منزل ایله قطع ایدرلر مدینه دن دورت
مرحله بعیددر و بدرده زبید قبیله سندن برطائفه ساکن اولورانلره مزداردیرلر بونلرك
حق حراستی واردر قافله دن الورلر بدردن مستوریه وارنجه منازلده اختلاف مواضع واردر
بری شجرات الامیر و حاصر البثنه وحدروعیتاکه بریه درانده دکزکور بنوزصاغ طرفنده
جبال صبح واردرانلر عامی عربلردر و مستوره بری دخی بیضا و بریمه و بثنه قطب مکیدر
بدرده ایکی کثیبهٔ عالی واردرکه بعض اوقاتده انده صوت طبل مسموع اولور اول صوته طبل
نصرة حضرت سید الکونین دیرلر و بوصوت تك مسموع اولمه سی امر مشهور ومتواتردر
و بنی النخیل مسجد الغمام دیرلر بر مسجد واردرکه منبری اولوب انده صلوة الجمعه ادا اولنوردی
حضرت رسالت علیه السلام غمام ایله بو محلده کولکه لنوردی کتب سیرده مسجد عرش دیرلر
و بومسجد قربنده مسجد اقصی نامنه بر مسجد دخی واردرکه خرابدر حضرت محمد علیه السلام
کفاربدره انتصاری وقتنده بونده طورمشدر و محطه ده بر برکهٔ عظیمه واردرکه نوردبانله ایشلورسنه
طقوز یوز اون طقوزده سلطان غوری بنا اتدرمشدر وانده برقبهٔ بیضا واردر و ینه محطه ده
بر مسجد واردرکه شریف ابونمی بنا اتدرمشدر و نخیل ناحیه سنده اهل بدرك بیوتی واردر
وحصاردر وقبال بدرده عین خیبردیرلر بر ضعیف عین واردرکه برجبلك صفحندن جریان
ایدوب اوزرنده بعض مزارع و نخیل واردر وانده ساکن برطائفه واردر وماء حنین ماء بدردن
لذیذدر و شعب حنین ده بعض مواضع واردرکه انده ماء مطردن مجتمع اولمش اول شعبه
شعب منادی دیرلر واشرافدن اهل بدرده دورت طائفه بونلردر محاسنه قرابده شکره عتق
مستوره نصف طریقدر قیولری واردر آچیلو رویولك صولنده برمرحله حربیه دیرلر قیولری
ومزارعی واردر وعربدن برطائفه ساکن اولورانلر روی محمد و زوی عمرودر بینك حربه قدر
اولورلر مستوره قیولرینك قربنده صولده تطلوقیولر واردرانلره مستورة العلیا دیرلر و بهارده
یغمورصویی بولنور قوناقدن برمیل بعیددر جار مدینهٔ شریفه نك اسکله سیدر مدینه دن
جنوب غرب اوچ منزلدر حصــاری واسواقی واردر بدردن یکرمی میل بعیددر ینبع

برقلعه درکه نخیل ومیاه وزروعی واردر یوز یتمش قدر بیکاری واردر مستقل حاکمی
شریف طرفندن ضبط ایدر منازل بنی الحسین رضی الله عنهم بونده در حضرت علی بن ابی
طـــالب حضرتلرینك ینبعده وقفلوی واردر اولادی اوزرینه دروجبل رضوی ینبعه
قریبدر جانب شرقیسنده اوزرینه مشرفدر وجبل رضوادن حجر مسن سائر اقطاره نقل
اولنور وطـــاغ چوق دره لو وشعبه لودر چپلاق دکلدر یشلدر چوق اقرصولری واردر
کیسانیه طائفه سی اعتقاد ایدرلرکه حضرت محمد بن حنفیه حالا حیاتده در مزبور طاغده
مقیم منتظردر بوعصرده مدینه اسکله سید رباط بوناحیه رضوی یه تابعدر واکا قریب
العتره بطن ینبعده برموضعدر العدیبه برقریه درانده اول دهنا نام بلد یکیلور سیدی احمد
البدوی بلدیدر عرب هردو ز بیابان اولان یرلره دهنا دیرلر جبل الزبنه ینبعه قریبدر ینبع
حاکمی اورایه معتاد اوزره چیقوب مکلف آلای ایله امیر حجاج ایله ملاقات ایدر محمل وعسکر
طونادرلر ومحفل شریفی طوردیررلر دوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر ینبع حاکمی ایکی
رکعت نماز قیلار بعده محمل دوه سی کلوب اوزرینه برمندیل آتار وباشنی اکر شکلنده اولور
رسم قدیمدر واسط برمنزلدر بونده قندیللر یانوب طوپلر آتیلور وهرکس موم یقار
معتاددر وزعم ایدرلرکه موم یقمیان کمسه نك دوه سی یشـــامز وپیغمبر علیه السلام
حضرتلرینك بوراده نصرتی ایچون بشارت شعاری بیلورلر نتکه طبل نصرت اشیدیلور
ازلد برمنزلدر اوتسز چوراق بردر صولری دخی طوزلی بونده کی طاغلرك اراسنده
برچول صحرادر بونده سنامکی بولنور بر خرابه خانی واردر ملك ناصر محمد بن قلاون بنا
اتمشیدی سنه طقوز یوز اون التیده غوری ییقوب قلعه یاپدی انده نوبتجی عسکر اولور
مخزنلو واردر مدین سویس کنارنده برمدینهٔ خرابه در بئرو که محاذیدر که بینهما التی مرحله در
موسی علیه السلام بنات شعیبه ایچون استسقا اتدوکی بئرٔ مدینده در ومدین
برقبیله نك اسمیدر که شعیب علیه السلام اول قبیله دن ایدی صکره بوقبیله اسمیله تسمیه
اولندی ونظم کریمده والی مدین آیت کریمه سیله مذکوردر بومدینه یی مدین بن
ابراهیم الخلیل علیه السلام بنا اتدی زیرا حضرت ابراهیم اسمعیل واسحاقدن صکره ایکی
اوغلو اولدی بری مدین بری مداین وبئرك قربنده برصخره وار ایدیکه موسی علیه السلام
انی قلع اتمشدر وبوموضعه مغایر شعیب دیرلر چقورلرنده تطلو صو وخرما واثل
اغاجی ومقل اغاجی چوقدر وبونده یازلمش الواح واردر که انده اسامی ملوك نقش اولنمش
وحالا سوراثری باقیدر حسنا طوردن بریلکن قدر برعربده حسنا نام موضعده قونا قدر
تازان رأس ابومحمد قرشوسنده دکزده برقیادر کیملو ایکی سنك اراسندن بحر خیلی مضایقه
چکر لر رأس ابومحمد برعربدن دکزه کیرمش بورندر وقرشوسنده دکزده تازاندر جنوبنده
وشمالنده یردر ایله بحر سویس کنارنده برقدیم شهر دربریهٔ شام وحجاز ومصر حدیدر حجازك
ابتداسی حجاج مصرك طریقی اوستنه اوغرار واسئل القریه آیتندن مراد ایله دربوایله ده

بروج

بربرج واردر والی مصر طرفندن بر حاکم اوتورر فرعون غرق اولدوغی یر بوکا قریبدر
ومصر وغزه وخلیل الرحمن دن کلان حجاج بونده مجتمع اولور حضرت داود علیه السلام
زماننده مدینهٔ جلیله ایدی قدسدن التی منزل درشامدن اون ایکی منزل وسویسدن
بش منزل بعض اکین یرلری واردر ودخی ایله الله تعالی کلام مجیدنده حاضرة البحر دیو
ذکر اتدوکیدر ایله نك اهلی یهود ایدی والله تعالی بونلره یوم سبتده صید سمکی نهی
وتحریم ایتدی ویوم سبتده اول قدر سمك کثرت اوزره کلور دیکه آب سمکدن کم ونایاب
اولوردی بعده شیطان بونلره وسوسه ایله اضلال ایدوب سزلر یوم سبتده نهی صید
اولدیکز اما اطراف بحرده حیاض پید ایدوب یوم سبتده بحره کلن حیاضه سوق والقا
ایلك حیاضده محصور قالوب یوم احدده صید ایلك بو حیله ایله سمکی اولقدر صید اتدیلرکه
ماکوللرندن غیری طوزلیوب صاتدیلر بو ایله نك اهلی حسبله کامز یهود ایدی وبونلر اوچ
فرقه اولدیلر ثلثی نهی الهی ایله منهی اولوب وثلثی لم تعظون دیدیلر وثلثی خطیه یه
مباشر اولوب امر شیطانی طوتدیلر ثلث اولین که منهیلر وناهیلردر خطیه یه مباشر اولنلره
دیدیلر که بزلر سزکله بریرده ساکن اولمزز صکره بو مدینهٔ ایله یی ایکی باب اوزرینه قسمت
ایدوب بر باب منهیلر وناهیلرك اولدی بر صباح فرقتین منعی وناهی قالقوب بو خطیه یی
مرتکب اولنلردن کمسه کورمدیلر وشاید بونلره کیفیت خمر غلبه ایدوب نائم قالمشلردر
دیو خانه لرینك دیوارلرینه چقوب نظر اتدیلر کوردیلر هپ قرده اولوب بعده اوچ
کوندن صکره موت طاری اولوب جمله سی هلاك اولدی طورکه حضرت موسی رب العزت
ایله تکلم اتمشدر بو ایله یه برکیجه لك یولدر غزوهٔ تبوکده بو ایله نك صاحبی کلوب حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم ایله صلح ایدوب جزیه قبول ایلدی وبر بغلهٔ بیضا اهدا
ایلدی حتی قدیم الزمانده بونده ساکن اولان طائفهٔ یهود بزده حضرت رسولك رداسی
واردر امان ایچون ارسال ایتمشلر ایدی دیو بر بوغچه ایچنده صاریلو بر شبر قدر بوغچه دن
طشره قویوب خلقه کوستروب زیارت اتدررلردی ایله قربنده اولان عقبه صعب المسلك که
سوار صعودنده عسرت چکوب اطول نهارده برکونده انجق صعود اولنور بعده بیه مشهور
واریلور طریقنی حمارویه بن احمد بن طولون قوللرندن فایق نام بر کمسنه اصلاح اتمشیدی
بعده دخی ملوك چراکسه دن قانصوه الغوری آخر عمرنده اصلاح وتعمیر اتمشدر بعده سنه طقوز
یوز قرق بش ده آل عثمان طرفندن مصر پاشاسی داود پاشا توسیع واصلاح ایتمکه
بشلدیلر یدی ساعت ایچنده اول عقبهٔ قطع اتمکه وعقبه التنده نزول ایدرلر وقدس وخلیل
وکرك قوافلی ایله جمع اولورلر و بونلر ایله انواع فواکه ومأکولات واغنام کتورر لر بو ناحیه نك
سکانی حویطات عربیدر وعقبه دن نزوله بشلیوب اینش یوقش کیدرلر اثناء جبلده
بر موضعه وارررلر که ترابی احمر ادر اکا دار حمرا دیرلر اندن بر طاشلو یوقوشه مسافهٔ بعیده
چقر لر وایبرلر کیرو بر مضیقه اوغرایوب حلزون تسمیه اولنور و یقوشه دخی چقلوردخی

طويل المسافه چاق قزل طاشلق يره دك بعده خلق انده برمقدار مستريح اولورلر بعده كبير و
عقبه وبيوك واديلر وانيشلر چيقيلوركه اندن بحر كورينور بعده برقره طاغه چيقيلر به
فضايه اينيلوركه كنار بحردر بو عقبه نك آخر طار مسالكي واردر عربان انلره سلوك ايدر
بعده قافله دريايي صاغده الوب كيدرلر تا قلعه دبنده نازل اولنجه وانده اوچ كون استراحت
ايدرلر فصل در بيان نجد حجاز بو اقليم بلاد حجاز شرقيسنده واقعدر وبو ولايت برقاچ
ناحيه دركه بونلردر جنابنج خنوقه شعرا ضريه ثربا قلبان جبله رس رسيس
وضاح نفي حمران رشاوادي السر شفار خنوقه دخي بلد ابليس ديرلر وبو معني حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم شيخ نجدي تسميه اتمشلر در نقل ايدرلركه كيجه لرده
موحش صد الروابيلر بربريه چالق برخرابه يردر شعرا مكه دن بش منزل عيوني ومزارعي
چوقدر عرب بني لام حكمنده در حصن ضريه شعرا شمالنده بر بيوك غديري ينبع ايدر وهيلك
جنوب شرق شعرادن سكز منزلدر اطرافنده چوق قريه لر واردر وغرب شمال يمامه
واقعدر ايكي منزل نخيل وزروعي چوقدر رس برقيودر حصن ضريه دن بر مرحله در
بونك خلقنك مواشي واغنامي چوقدر اصنامه عبادت اتمليله حق تعالى بونلره شعيب
پيغمبري كوندردي نصيحت اتدي قبول اتمديلر اندن اوتوري حق تعالى انده كفاري
دياري وقراسيله خسف اتدي نيرابن مرند مكه شرق شمالنده كرموسه اقرصويي وار
غربدن كلوب شرقه كيدر نجد عارضدن حوطه دن جنوب سمتنده در تمن بر كويدر
كرموسه دن جنوب خرماسي چوقدر بشهر بر كويدر اقرصويي وار شمالدن كلوب
جنوبه كيدر ربطه بشهرك جنوب غربنده وتباله نك شمال شرقنده قديم قلعه سي واردر
فصل در بيان نجد عارض واسع يرلردر بونده برطاغ چكر اكا جبل العارض ديرلر حالا اعماريه
طاغي ديرلر انجق ايكي مدخلي واردر بري عينيه ده بري درعيه ده ديرلركه بونده اوچ بيك
قريه در قومي شريفه اطاعت اتمزلر وبو طاغ ابتداسي حجازدن اوچ مرحله دن بري ممتد
اولور شمال سمتنه نجد العارضه كلوب چخيه دك وبو طاغك غربي يوزي آق طاشدن
ديوار كبي طوردر وشرقي يوزي قوم طپراغيدر ويمامه وبحر شرقي يوزنده اورتالوغنده
اولور يمامه دن طاشلو يوزنه ايكي مسافه در سرين دخي عارض اورتاسنده در وبو طاغده
بر وادي واردر اكا وادي بني حنيفه ديرلر وبو واديده مياه واشجار ونخيل غايتله كوزل
مسيره در واطرافنده كويلري ديزلمشدر اعلاسنده درعيه قصبه سي واسفلنده ضبيع
واقعدر وقومنه بني تميم ديرلر وشيخلرينه آل مريد تسميه ايدرلر درعيه لحسا حاجلك يولي
اوزره در وبونك واديسي غايتله دولاشقدر وعارض بلادي بونك اوزرنده واقعدر واكا
قريب جبل ابوعرف عينيه بر كوزل قصبه در غرب شمال درعيه ده واقعدر فاخر اوزوم
شفتالو وخرما وبونك شفتالوسي كند وكندونه بتر ملهم لحسادن الني مرحله بو قصبه
غايت مسيره در شكر قمشي وخرما اوزوم وشفتالو اولور مقرن بو قصبه نك ترابدن يدي

عند دستوری وار در درعیه قربنده درضبیع بوقصبه یمامه نك جنوبنده زرعی ونخیلی
وضرعی چوقدر حوضیه درعیه ومقرن مابیننده درنخیلی وزرعی واردر جزعه عارضك
اسفلنده واقعدر بلاد الوشم بوناحیه وشم وادیسنده طاغك اسمیله مسمی در بوطاغ اوقدر
یوکسکدکلدر اشجاردن خالیدر مراه درعیه دن ایکی مرحله صویی ونخیلی واردر وقف
مراتك شمال غربنه التی میل اندن بعید در نبع صولر وار در درعیه دن ایکی مرحله در
عرمه بر ذیل جبل او زرنده واقعدر درعیه بلادندن ایکی مرحله بعید در شقرا فیددن
بش مرحله در باشقه وادیسی واردر واکا قریب وشقیر بیان اثمـاری واردر الریاض
بوناحیه لحسـا سمتنه قریبدر قصباة وقرایه مشتملدر اول قصبه لردن منفوحه
لحسادن التی مرحله در قصر درعیه قربنده معکال درعیه شرقنده یمـامه یه
برمنزلدر بلاد النخلیین وادی اسمیله مسمی در اعلاسنه جلاجل واسفلنه نخیل وطاغنه
سد یردیرلر دخی اکا طویق دیرلر نخلیین دخی عوده٭ سد یر دیرلر بوناحیه مستقله در
قصبه سنه عوده سدیر دیرلر نخلی وضرعی وزروعی واردر قارتان نخلیندن نصف
مرحله بروادیده اولور نخلی وزرعی واردر وانده برقلعه اسمی روضه در نخلی وزرعی وضرعی
واردر تویم وادیدن خارجدر قلعه سی واردر دخی نخلی وزرعی وضرعی واردر جلاجل وادینك
اعلاسنده اولور بلاد القصیم بوبلاد نجد شمـالنده وادی السر اسفلنده قومدن بر صحرا
واقعدر اصلا اشجاری یوقدر اما خرماسی چوقدر عنیزه بصره حجاجنك طریقی اوزره
واقعدر درعیه دن بش مرحله در ایکی قلعه سی واردر کوزل غله سی اولورمذنب وشیقر
وعنزه بیننده واقعدر وانده بلاد الحمدیه اولور عیون وقلعه سی واردر ونخیلی چوقدر وثال
عیون قربنده انده برموضع ضـارج دیرلر عنیزه دن برمرحله بونده اقرصو واردر کوزل زرعی
اولور طپراقدن قلعه سی واردر حمدیه بیوك مملحه سی واردر اما معطله در تنومه عنیزه
شمالنده طپراقدن قلعه سی واردر ناحیهٔ مزج بوناحیه یمامه نك بلادنه مشتملدر اون بش
مرحله قدر مسافه سی واردر ارضی سهیلدر وکوزلدر طپراغی قومسال رنکدر واکینلری
دولابلرله سقی ایدرلر یمامه قدیمده اسمی جودر بروادیسی واردر نامی خرج وبووادیده چوق
قصبه لر وقریه لر حنطه وشعیری مشهور در حتی دیرلر لیس اطیب طعامامن حنطة الیمامه
ولا اشد حلاوة من تمرها ضرب مثل ایدرلر وبو یمامه ده انواع خرما اولور انك مشهوری بردی ورقاء
خرماسی وبو یمامه نك صویی غایتله لطیفدر حتی شعرده ارق من ماء الیمامه دیرلر وبو یمامه
وادیسنده عیون کثیره مشهور عین خضرا عین هیت عین رام ودخی اوچ ایرمق اقر بریسنه
جوده٭ هجر وبریسنه نهر شیخ الغر وبریسنه نهر شیخ النعام دیرلر وبو ایرمقلر جبل رامدن نبع
ایدرلر وبو یمامه بلاد عوالیدن بادیه ده برمدینه در برعورتك اسمیله مسمی اولدی وبلاد عوالی
دبلا بنی حنیفه در ومسیلمه کذاب بونده تنبی ایتمشدر ویمامه ده بروادی واردر خرج تسمیه
اولنور مقدما طسم وجدیسك منازلی ایدی بونلر لاوذ بن سام اوغللریدر یمامه ده اقامت

وتوطن ايدوب كيتديكجه چوغالديلر طسمدن عمليق بن حاشه ديرلردي بر رجل بونلره حاكم
اولدي وجبار وظالم ايدي كندو رأيي ايله حكومت ايدردي حكايت اولنور كه بر رجلك
عورتيله ولدي ايچون نزاوعي اقع اولوب عمليقه رفع خصومت ايتديلر زوجنك اسمنه قابس
ديرلر ايدي ديديكه يا ملك بو زوجه مك كامل مهرني اعطا ايتدم وبو ولد حاملدن غيري اندن
برطايله نائل اولدم نيجه حكم ايدرسين وزوجه سنك اسمنه هزيله ديرلردي اولدخي ديديكه
يا ملك بن بو ولدي طقوز آي حامل اولدم وبرانده وضع ايتدم وشفع ايله ارضا اتدم واندن
برنفع كورمدم قچن فصال تمام اولدي وصالي دخي مشتد اولدقده زوجم اني كرها اخذ
ايدوب بني حيرتده ترك ايدر والحاصل عمليق متحير اولدي وبو ولدي كندي غلماني ارا سنده
اليقومغه امر ايتدي هزيله بويله اولمغله بر مغضب سوز عمليق حقنده سويلدي عمليق
بو سوزي استماع ايتدكده غضبي جوش ايدوب امر ايتديكه جديس طائفه سنك بكر
قزلري قچنكه تزوج مراد اولندقده عمليقه كلوب بكرني ازاله ايدوب بعده قوجاسنه كيده
بويله اولمغله جديس قزلرينه ذل وانكسار عارض اولدي آخر كار جديس اولان اسود بن عفارك
بر بكر قز قرنداشي كه اسمي عفره ايدي بركمسه يه تزوج ايتدي وليلهٔ زفاف اولدقده عفره يي
عمليقه ايلتديلر وكرها بكارتني ازاله ايلدي عفره طشره چيقوب قرنداشي اسود جمع كثير
ايچنده ايكن جواب ايلدي كه حيف جديسك قزلرينه كه بو عروسه يه بويله فعل شنيع اوله
قبايل بوني استماع ايتدكده غيرته كلوب عمليقه هجوم واول ساعت قتل ايتديلر وقبيلهٔ
جديسك هر بري اشراف قبيلهٔ طسمدن بر شريفي قتل ايدوب بعده بقاي قبيله
طسمك قتللرينه شروع ايتديلر اول اثناده قبيلهٔ طسمدن رباح بن مره نام بر شخص قچوب
حسان بن تبع الحميري يه لاحق اولدي وحسانه ديديكه بز سنك عبيد ورعيتكز ايز قبيلهٔ
جديس بزه دشمن اولوب واول ماجرايي نقل ايتدي حسان بو سوزي اشتدكده عظيم
جيوش وجنودي ايله قبيلهٔ جديسك اوزرلرينه استيلا اتدي وسيد جديس اسود
مذكور بر قاچ نفر ايله كريزان اولوب بر جانبده پنهان اولدي وحسان بقيه ئي قتل وسبي
ايتدي واولزمانده يمامه يه منسوب بر عورت بر كونلك يولده آدمي كوروب تشخيص ايدردي
ودشمان كلدكده خبر ويردي اسمنه زرقاد يرلردي حسان جديس جانبنه عازم اولدقده رباح
بن مره ديديكه يا ملك بر قز قرنداشم وار در قبيلهٔ جديسدن بركمسنه نك زوجه سيد راسمي
زرقا در بر كونلك يولدن عسكري تشخيص ايدر قورقارم كه بزي كوروب قبيلهٔ جديسي
اخبار ايده رأي بودر كه عسكره امر ايله اللرينه اغاچلرك داللريني الوب اوكلرنده طوتسونلر
زرقا كوردكده اكا اشتباه حاصل اولور في الواقع بويله ايتديلر يمامه يه قريب اولدقده
زرقا نظر ايدوب يا آل جديس شجر سره عزم ايتدي وخيل حميرك اوايلي كلدي آل جديس
زرقايي تكذيب ايتديلر وديديلر كه هيچ شجر يوريرمي والحاصل دشمن كلديلر وجديسي يغما
وغارت ايتديلر وزرقايي طوتوب كوزلريني همان چيقاروب بعده صلب ايتديلر وبو شهرده

رسول

رسول اكرم عصرنده مسيلمۀ كذاب ظهور ايدوب نقل ايدرلركه قومى اندن معجزه
طلب ايتديلر اناره بر قاروره ايچنه بر يومرطه ادخال ايلدى بنو حنيفه قليل العقل اولمغله
مسيلمه يه مطيع اولديلر و بو بنو حنيفه قبل الاسلام زمان جاهليتده عسل وسمندن بر صنم
اتخاذ ايتديلر صكره انلردن بعضيسنه جوع غلبه ايتمكله اول صنمى اكل ايتديلر وخلق
بونلرك عقلنى استهزا ايدوب كولرلردى و بو بابده بر شعر سويلنمشدركه اكلت
حنيفة ربها من التقم والمجاعة لقد يحذروا من ربهم سوى العواقب واتباعه وقاروره
ايچنده بر يومرطه يى ادخال ايدوب و بيضه بو نجه زمان خل ايچنده ياتسه ملايم اولور
بعده قاروره يه ادخال اولنور و صكره اوزرينه آب دوكلسه اولكى حالنه عودت ايدر
مسيلمۀ كذابى زمان ابوبكر صديق رضى الله عنه ده خالد بن وليد قتل ايتدى
و بو شهر لحسادن التى مرحله دروبيريندن اوچ مرحله در يمامه ده بر قصر واردركه
اسمنه ذات النوع ديرلر بو مشهور قصر در و بر حصن دخى واردركه اسمنه بو مكيه ديرلر
حضرمه يمامه شرق شمالنده بوننده بر نباتك نهش حيه و عقربه فائده سى واردر بيرين لحسادن
غرب جنوب ارضى سنجه در ايكى كويى واردر غايتله هواسى و خيمدر اما تمرى غايت
كوزلدركه مدينه نك بردى حرماسنه بكزر بوننده استمه اكسك اولمز ضبيعه يمامه قربنده در
وحوطه يمامه جنوبنده نخيلى و ضرعى چوقدر سلمى دن اوچ مرحله دربونده مياه واشجار
وفواكه چوقدر حجر يمامه دن بر مرحله در و يمامه و حجر بنى حنيفه نك و بعض مضرك
منازليدر ابو بكر الصديق رضى الله عنه ايام خلافتنده مسيلمۀ كذاب حربنده اولان
مشهدلك قبورلرى حجرده در و ارجبال بيوين ايله يمن بينه نده بر ارضدر قوم عادك منازلريدر
الله تعالى عادى هلاك ايتدكده اجنه يه ايراث اتدى و ناسدن بر كمسنه بو ارضه قريب
اولمز حالا بو ارضده نسناس حيوانى اولور مقدما غايت معمور ايدى مياه و اشجارى
چوقدر بلاد شمر بو ناحيه يمامه دن غرب شمالدر قصبات و قراسى چوقدر و بو سمتده
اجا و سلمى ايكى طاغ كه طى قومنده مشهوردر بو ايكى طاغ فيد و حائل بينلرنده اولور و دخى
بر جبل آخر اسم عوجان ديرلر والحاصل اجا بر كمسنه نك اسميدر سلمى نام بر عورته
عاشق ايدى و ايكى سنك واسطه لرى عوجا نام بر عورت ايدى بونلرك قوجالرى خبر الدقده
اردلرينه دوشوب اوچنى دخى قتل اتمشلردر و هر بريسنى بر طاغده صلب اتمشلردر بعده
اول طاغلرى انلرك اسميله مسمى ايتديلر اوصاف بلاد الجوف بو ناحيه شام و حجاز و عراق
و نجد ما بينلرنده اولور و ناحيۀ شمرك شمالنده در ما بينلرنده رمل ضاح ديدكلرى جبالدر
بو طاغلر قومدر و سلوكلرى صعبدر قلعه سى بياض طاشدن در و قومى قرواله طائفه
سندندر اول سمته قولاغوزلر ايله كيديلور سبكه بر يرامز صو او زره منزل ضاحى
دبنده دومادن غربه جنوبه دردخى بونده بر حصن كه اسمنه دومة الجندل ديرلر بو حصن ده
دومان بن اسمعيل عليه السلام نازل اولمغله بو اسم ايله تسميه اولدى و جندل اصحاب

كرامدن بركسنه نك اسميد ربابا سندن فرار ايدوب حضرت رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم خدمتنه كلوب مسلمان اولدى وبونده برعين كه اسمنه عين التمرد يرلر ودخى براخر
عين مردن برمربع طاشدن چقراوزرنده برقبه كه ذو القرنين حميرى بنا سيد رسنه ٩١ ودە
بوناحيه ده عربلر بردفينه بولديلر صافيجه كومش قطرەلرى درقراقر برمنهل ماءدر
دوماو تيماينندەودخى عمرى ازرق شرقنده برمنهل مادرشفار مياهى چوقدر قرا قرغرينده
وادى السر اوليدر قاره دومه شرقنده طپراقدن برقلعه برتل اوزرنده اولور سكاله
قارەدن برمرحله قلعه سى طپراقدندر شقيقه رمل ضاح قربنده درجبه بلاد شمر
ابتدا سندن برمرحله درشام دن نجده كيدن يول اوزرنده مياهى چوقدر قلته تيمادن اوچ
منزل مايلرنده وادى الصوان واقعدر صولرى چوقدرام برقع صويى امطاردن جمع اولور ازرق
شمالنده لجانواحى سندندر رويشدات مفرق مقابلنده يغمور دن مجتمع صولرى واردر
صربات قريتين قربنده بطم اغاجلرى چوقدر ويرلرى طاشلقدر عذيب كوفه بحاجنك
يولى اوزرنده برصو يك اسميدر بانات صويى واردر قطنه دن برمرحله درسبع
وخريق بو ايكى صواجيد رحايلدن برمرحله درقين صولو منزلدر قراقردن يكرمى درت
ميلدر دخى نبك صولو منزلدر يكرمى ايكى ميلدر نجده كيتمك استين بوكا اوغرار قنا موقفدن
برمرحله دربونك واديسنده سمر واديسى اولور اكينى دولابلرله سقى ايدرلر حائل موفق
شمالنده بغداد حجاجنك يولنده واقعدر موفق علادن بش مرحله درتيما تبوكدن
معمور دربو حصنك خرماسى چوق بونده طى قبيله سى اولوردى وبوقلعه طى دن
سموأل بن عاديانكدر بوكا حصن ابلق تسميه اولنمشدر زيرا بناسى بياض وقرموزى طاشدندر
وضرب امثالنده اوفى من السموأل سببى بودركه امرؤ القيس بن حجر الكندى نك باباسنى رومده
قتل اتدكلرى ايامده امرؤ القيس باباسنك قاتلنى تجسس اتمكه قيصر رومه كيدركن
بوقلعه يه اوغرار كندو ايله اولان زرهلرى سموأل يانننه امانت وضع ايدوب كتدكدنصكره
حرث بن ظالم الغسانى بوزرهلرى خبر الوب وحصن ابلق اوزرينه كلوب سموألدن زرهلرى
استدى اولدخى ويرمكدن امتناع اتمكله بركون سموألك اوغلو خارج حصنده شكاره
كيدركن حرث بن ظالم انى اخذ ايدوب وحصنك مقابلنه كلوب سموأله يازرهلرى وير
وبرياخود اوغلوكى قتل ايدرم ديدى سموأل جواب ويردكه بن نقض عهد اتمم نيچه
ديلرسك ايله ديدكده اول ظالم اوغلنى قرشوسنده ذبح ايدوب كيرودوندى اندن
اوتورى وفاء وعده ضرب مثل اولدى ناحيۀ ساعده اك مشهور قصبەلرى فيد ثليث در
وبوفيد كوفه دن مكه يه كيدن حجاج عراقك نصف طريقيدر بونده طى قبيله سنك
سلمى طاغى اولور بونده حجاج بعض امتعەلرى امانت قورلر بوقصبه نك صويى وخرماسى
چوقدر بوفيد ده ابتدا ساكن اولان فيد بن حام اسميله مسمى دركوفه دن اون ايكى مرحله در
ثعلبيه بوقصبه صولرى چوق وسورى واردر حجاج عراقك ثلث طريقلرنده واقعدر

غمرمرزوق قيددن ايكى مرحله بوصوبنى اسددندر اوصاف جزاير بوجزايركه جزيرهٔ
عرب اطرافنده واقعلردر انلردن كه بحر سويسده واقع در جزيرهٔ نعمان ازلم قلعه سنك
ساحلنه قريبدر جزيرهٔ شيخ مزيق حورامنزلنك ساحلنه قريبدر جزيرهٔ قويعه
جار ورابغ ساحللرينك ماييننده در جزيرهٔ قنفده حلى اسكله سنه قريبدر بر معمور
جزيره در جزيرهٔ شرجه لحيه شمالنده ساحلنه قريبدر جزيرهٔ حرده شرجه نك جنوبنده
قيمانى كوزلدر كميلر انده راحت بولور انجو مغاصى وار در جزيرهٔ محامله بيت الفقيه الصغير
مقابليدر جزيرهٔ فرسان لحيه غربنده درلؤلؤ مغاصى واردر جزيره حديده رفع ساحلى
غربنده جزيرهٔ صلغه حديده جنوبنده جزيرهٔ كمران مخاساحلنه قريبدر بر مشهور
ومعمور جزيره در جزيرهٔ خرتان وجزيرهٔ مرتان بو ايكى جزيره جون حشيش مقابلنده
شحر ساحلنه قريبدر برجنس عربلر حالا انده ساكنلردر عاد قومى لساننى تكلم ايدرلر بوسمتده
چوق عنبر جيد دريا ايله كلور بحر فارس جزايرى انلردن جزيره مسندم فارس دكزينك
بوغازى ايچنده اولور عدندن هرمزه كلن كميلر بو اطيه اوغرار بو جزيره يه بواطن ناحيه سندن
بركونده كلورلر وبوندن هرمزه بركونده كيدرلر جزيرهٔ بحرين قطيف قرشوسنده شرق
طرفنده مراطه در اورتاسنده شهرى واردر ايچنده بعضى جبال وعرضى طولندن قليلدر
وضلع شرقيسى وسطنده بر كوچك مد ورجزيره جك واردر وانده قلعه سى واردر جزيرهٔ اوال
قطيف قربنده ساحلده بوجزيره دن بر يلكنلكدر ساحل سر قيسنده بونده كوزل قلعه واردر
مغاص لؤلؤ اولور وبوجزيره قطرى ايكى مرحله قدر بونده اوچيوز قريه واردر باغلرى
وخرماسى وتورنجى اولور وبر صحراسى واردر زرعى ومرعاسى غنيمتلودر وبوجزيره ده
هيون ومياه چوقدر جزيرهٔ خارك عبادان قربنده بر شهرى واردر بونده مغاص لؤلؤ واردر
وشرقنده جزيرهٔ كيش قيس دخى ديرلر بوجزيرهٔ كيشده مغاص لؤلؤ اولور
وبونده نخيل وطاغ واشجارى چوقدر خلق ابار دن سقى ايدرلر اوصاف جزيرة العرب
اجمال طريقيله بو اقليم شديد الحردر لكن سروات هواسى معتدلدر حتى بركمسه صنعاده
بر مقدار لحم طبخ ايدوب اكل نصيب اولمادين بحه كيدر دونوب كلدكده لحمى غير متغير
بولور بوسرواتده انواع ثمار اولور خصوصا عنبايمشى كه رايحه سى مسك كبيدر بر ايكى دانه سى
بر يرده اولسه اول مكانى معطل ايدر وغلافقه دن غيرى سواحلى يابسدر وبو اقليم اهلنك
صيف وشتاده لباسلرى بردر ومكهٔ مكرمه ده هنكام صيفده كيجه لرده هواسى طيبدر
وتهامه ده كرب وثقيل اولور وعمانده كيجه لرده بكمزكبى برشئ نازل اولور وحرمين اراسنده
باد سموم اسر ورحلة الصيف والشتا تفسيرنده قريش مكه ده قشلايوب طايفده يازلرلردى
وبو اقليمك اكثر خلقى لاغردر پنبه دن سياب كيرلر مذاهب مكه ومدينه وتهامه وصنعا
وفرج اهل سنتدر وصنعا سوادى وعمان وبعض سروات وسواحل حرمين معتزله در
واكثر صنعا وحضرموت حنفيه در دخى بعض يرلرده شافعيه واردر ومعاقرده مذهبنى

منزرشايعدر ونجدويمن نواحيسنده مذهب سفيان مشهوردر ودخى حنبلى مذهبى واردر
وهجرده مذهب قرامطه شايعدر وعمانده داوديه مذهبى آشكاره در ويمن حاكمى زيديه
مذهبى توتروكندويه امام ديرلر بوطائفه كندولرزيدبن على حضرتلرينه منتسبلردر
حاشا زيد بوطائفه دن بريدر ومنقولدركه بوجزيرة العرب قومى اسلامدن اول شريعة
محمديه ايله بعض احكامده اتفاقلرى واردر نكاح امهات وبنات وجمع اختين حرامدر ومنكوحۀ
آبالرى تزوج ايلمك عيبدر وبيت شريفى اهل اسلام حج اتدكلرى كبى حج ايدرلردى
وجنابتدن غسل ودخى مضمضه واستنشاق واستنجا ومسواك وقلم اظفار وختان وعلق
عمامه ونتف ابطه وسارق صاغ الني كسمك وحساب سنين وايام وضبط اوقات ايدرلردى
ودخى هراوچ سالده برشهرى كبيسه اعتبار ايدرلردى وبوطائفه ده سبب عبادت اصنام
قچن حضرت اسمعيل اولادى چوغالديكه مكۀ مكرمه عرصنه ضغمادى انلردن بعض
جماعت برغيرى وطنه توطن اتمكه ديارعربك اطرافنه طاغيلوب حرمدن چقديلر هر
طائفه برطاش كوتوردیلر وتوطن اتدكلرى محلده اول طاشى برپاك يره قويوب بيت شريفى
زيارت اتدكلرى كبى اول طاشى زيارت ايدرلردى برمدت بحدكده صحف ابراهيمى ترك
ايدوب شيطان اغواسيله اول طاشلره طاپوب عبادت اتمك وابتدا تاپمغا فرمان ايدن
عمروبن لحى خزاعى دروبو عمرو بلقادن بحركن كوردى انده اولان عماليقه قومى اصنامه عبادت
ايدرلردى وبونلردن غيرى اصنامك ظهورى حضرت نوح عصرنده ظهور ايلدى
تنكه قرآن عظيمده واردر وبوضلالته مستمر اولديلر چاق حضرت ابراهيمه بعده حضرت
اسمعيلك اولادنه ذكراولنان كيفيت واصل اولدى وبونلردن هبل صنمى الوب كعبه
ايچنه وضع ايلمشلردر اولزمانده بوقوم اصنامه عبادته بشلديلر وبوطائفه ده برقاچ صنم
شهرت بولمشدركه هر بريسى برادنامناسبت ايله براسمله مسمى اولمشدر برى اصاف صفا
طاغنك باشنده اولوردى برى نائله كه مروه طاغنك باشنده اولوردى برى ودكه دومة الجندلده
اولوردى بوصنم بنى كليب صنمى برى سواع بنى هذيل صنمى برى يغوث بنى مدلجك صنمى
برى نسر بنى ذى الكلاع صنمى برى يعوق همدانيلرك صنمى برى لات بنى ثقيف صنمى
برى غيرى بنى كنانه صنمى برى هبل اوس وخزرج صنمى دخى امت عربده برنيچه فرقه نك
غيرى دورلو عبادتلرى واردر بعضى صابئى كه اجرام نيره يه عبادت ايدرلر وبرفرقه ملائكه يه
عبادت ايدرلر لغات بواقليم خلقنك لغاتلرى عربيدر وعدن وجده وصحار فارسى وهندى
دخى بيلورلر وطرف وشحر ومهره لسانلرى حميريدر كلاملرى فهم اولنمز واهل عدن جيمى
كاف تلفظ ايدرلر مثلا رجب ركب ورجل ركل ديرلرحتى حضرت فخر عالمدن روايت اولنوركه
عند الاستجمار برپاره روثه كتوردكلرنده القا ايدوب هى ركس ديمش يعنى رجس ديمكدر
واحقاف لسانى وحشيدر وهذيل كوزلدركه حالا انجد لسانيدر ومكه ده انواع السنه واردر
احوال سكه بواقليمده يمن وكوكبان ده دار الضرب واردر دخى اقچه لرى مصر پاره سى قدردر
اما

اما كومشی الحقدر دخی باقر كسرلرو بو معامله يمنده وشحرده ونجدده بحر وعمان معامله لری
باشقه در وسائر التون وسيو بليه هر يرده بحر وآل عثمان سكه لری بحازده ولحساده بحر
تجارات بو مملكتك دورت اسكله سی واردر بری مسكت بری عدن بری مخا بری جده وقره ده
اك معظم بازارلری مناده دركه سائر نياده اولقدر بازار اولمز جميع دنيانك متاعی بورايه
كلوب صاتلور وبواقليمده اولان تجارت غايتله فائده ايدر وحبشدن وغيريدن چوق
دقيق كلور رواك مقبوالی حبشدن كلندر دخی انواع عطر وبهار كلور خصوصا عماندن
دخی مسك وزعفران وبقم وساج وساسن وعاج ولؤلؤ وديباج وجزع وياقوت وآبنوس
ونارنجيل وقند وسندروس وصبر وحديد ورصاص وخيزران وغضار وصندال وبلور
وفلفل ودارچين وقرنفل ونيل وعود وانواع اقمشه وتفاريق وبونك امثالی وعدندن
عنبر وشروب وجلو دونغور بو عنبر مخايه عدندن كلنجه اولان سواحله دوشوب وكذلك
زيلع ساحلنده لكن بو عنبر پارچه لرينی بولان كمسنه حاكمنه كتوروب برالتون وبرشقه
كندويه وير يلورو بو عنبرك دوشورمسی ريح جنوب هبوب اتدوكی اثناده اولور وحبش
دقيقی وخادملری چقر وجده دن قهوه عقيع جزع كلور بو جزع برقاچ نوعدر معدن عقيقدن
چقر اك مقبولی بقران جزعی دخی عروان وفارسی وحبشی ومعسل ومعرق واردر دخی
ورس انجلر اوزرينه ابنز عينيله ترنجيل كبی دخی كندرشب حصايص يمن قهوه سی
بو قهوه اوصافی هزارفن حسين افندی نقل ايلدوكی وجه اوزره بو قهوه ايكی ناحيه ده
اولور بری زبيد اوزرنده اولان طاغلر بيت الفقيه مقابله سنه كلنجه كه اكا اوصاب
ناحيه سی ديرلر وبری نهاری ناحيه سنده جزان بندرينه قريب اولان ناحيه لردر وبوذكر اتدوكمز
يرلر انكيه يماجه شكل واقعدر قهوه اغاچلری اول موضعلرده صف صف غرس اولنمشدر
وبو قهوه اغاجی كراس اغاجنه مشابه در لكن قويو يشلی وكراس يپراغندن يپراغی
قالنجه در وانجلرك قدی سكزارشون قدر اولور بكرمی اوتوز يللق اغاجلر واردر چيچكی
بياض اولور وصاپلری ايكيسی اوچی بريرده اوزونجه كراس صاپلری كبی اولور ويمشی
عينيله كراس كبی در يشل ايكن ككومسيدر بعده قرمزی اولور وازاجق جموضتی اولور
بعده كمالنی بولدقده قويو قرمزی وشنه رنكی كبی ايری وتطلو اولور اكرصاپلريله جمع
ايدوب حصار كراسنك اراسنه قونلسه من بعد فرق اولنمز ايدی مكر حين تناولده
رايحه سنده وچكردكی چفت اولدوغندن بيله لر يالكه كراسدن لذيذدر خام ايكن جمع ايدرلر
واولرينك اوستی خراسان ايله صيوالودر ودوزدر جمع ايلدكلری قهوه يی اول طاملرك
اوزرينه سررلر نارسيده اولمغله تيز قوروب سياه اولور اول قهوه يه قوروق وخام
قهوه ديرلر بعده دكرمنه قورلر قشری قيريلوب چكردكی قالور اندن صكره صاوروب قشری
ايريلوب صاف قلب قالور بو قهوه كه روم ديارنه وغيری يرلره كتوروب صاتدقلريدر اما
رسيده اولان دكرمنه كرمزل ايله چكردكين چقاررلر وتشربی باغر ياصدی اوزومی كبی

قوریدوب اهل یمن یازکونلرنده ترتیب وتبرید وجود ایچون بوقشری قینادوب ایچرلر
غایت لذیذ اولورکه ایچنلر شکر شربتی ظن ایدرلر اول قشر روم دیارنه کلمز زیرا یمنده
قلب قهوه دن زیاده ثمن ایله صاتلور وقهوه نك اعلاسی بیوك ویشل رك اوله وبوقهوه نك
قشری طبیعتی درجهٔ اولده حار رطب یازکونلرنده ایچلسه طبیعتی تیز ایدر وقلبه فرح ویرر
وصبحدن واقع وحاصل اولان کسلی زائل ایدر وقلب قهوه نك هند باکبی طبیعتی اول
درجه ده رطبدر بونك دخی فرح ونشاطی واردر ویورغونلغه غایت موافقدر وقهوه نك
زیاده قاورولمه سی فنادر خاصیتی کیدر وقهوه طعامدن صکره برساعت مرور
اتدکده اشراب اولنسه فائده سی واردر معده ده اولان رطوباتی وفضلاتی کیدررو صداعه
وزکامه دخی فائده سی واردر ودخی اویخو زمانلرنده شویله اوتورمق استینلره موافقدر
و بوقهوه دن هر سنه سکسان بیك فرده چقر قرق بیك فرده سی جده یه کلور ماعداسی
بصره یه وسائر یرلره توزیع اولنور وهر فرده اوچ قنطاردرکه دورت قنطار اون بطمان
بر قنطار شامی قنطاری کلور و بوقهوه نك ابتدا ظهوری سنه طقوز یوز التمش ایکی ده
ولایت رومده واستانبولده قهوه خانه لر پیدا اولدی تحت القلعه قربنده شامدن
برشامی کلوب برقهوه خانه اچوب اکثر دانشمندان وقضاة واهل کیف اولان ظرفا و بعض
مدرسین واهل دل درویشان جمعیت ایدوب واول زمان خلقك کوکلو کوزی غنی اولمغله
قالقوب کتدکلری وقت کیف ما اتفق هرکس قدرتی یتدوکی قدر اقچه و یروب کیدرلر
وکیده رك منتشر اولدی و بو مرتبه اولدیکه اهل طبع اولان ظرفا مجمعنه مکتب عرفان دیو
آدقودیلر واول مرتبه یه واردیکه اشراف دیار وذوالمناصب واکابر عالی مراتب بوقهوه خانه یه
تشریف ایدر اولدیلر و بوقهوه نك سبب ظهوری مغربدن شیخ ابوالحسن شاذلی
حضرتلری التیوز اللی التیده سواکن سمتنه بحه کیدرکن زمرد طاغندن اوته التی قوناق
جبل ابرك واندن اوته دخی التی قوناق جبل عجین بوایکی طاغك اراسنده مریدی اولان شیخ
عمره دیدیکه بن بونده وفات ایدرم ایمدی سکا وصیتم بودرکه اول اثناده بریوزی اورتولی
برکسنه کلور هرنه ایدرسه وهرنه سویلرسه انکله عمل ایله دیدی والحاصل شیخ شاذلی
وفات اتدکده او یوزی اورتولی شخص ظاهر اولدی واول موضعده سهلجه یری حفر اتدی
بامر الله صو ظاهر اولدی اول صو ایله شیخ شاذلی حضرتلرینی غسل اتدی ودفن ایلدی
واول شخص چکیلوب کتمك مراد اتدکده شیخ عمر دامنندن طوتوب سز کمسکز البته بکا
خبر و یرکز دیو ابرام اتدکده اول شخص یوزندن برقعی رفع اتدکده کوردیکه کندو شیخی
اولان حضرت شیخ شاذلی کندوسیدر بعده شیخ شاذلی حضرتلری شیخ عمره اغاچدن
برطوب و یروب تنبیه ایلدی که بوطوب هرقنده طوررسه سن انده ساکن اول
بعده شیخ عمر سواکنه کتدی وانده نزول اتدکده طوب حرکت اتمکله انده طورمایوب کمی
ایله مخایه واردقده طوب انده حرکت اتمیوب قرار داده اولمغله همان اول اراده سازدن
برقولیبه

برقولیبه چاتوب ساکن اولدی وانده برقیو حفر اتمکله برلطیف طاتلو صو چقدی مقدما
مخانك صویی اولمایوب بعید یردن کتوررلردی بعده اهل مخایه برخسته لق مستولی
اولوب خلق شیخ عمره خسته لرین کتوروب اولدخی دعا ایدوب بامر الله شفا بولورلردی
اول اثناده اول یرك پادشاهنك قزی که غایت حسنالردن ایدی اولدخی خسته لغه
مبتلا اولمغله مزبور شیخ عمره کتوردیلر وبرقاچ کون شیخ عمرك یاننده قالوب
آکادخی اوقیوب دعا ایتمکله اولدخی افات بولوب صحت بولدی بویله اولیجاق خلق مزبورك
حقنده ناسزا کلماته بشلایوب پادشاهك بویله محبوبه ومرغوبه کریمه سی بونك یاننده
بو قدر کون مقیمه اولوب نه آنکه اطالهٔ دست ایتمیه وتعرض اولنمیه دیو کفت وکو پادشاهك
سمعنه واصل اولدقده پادشاهه عار لاحق اولوب شیخ عمری اوصاب طاغنه نفی فرمان
ایتمکله برقاچ مریدی ایله کوه مزبوره نفی اتدیلر شیخ مریدلریله اول محله واصل اولدقلرنده
انده قهوه دن غیری برشیٔ بولمدیلرکه تناول ایلیه لر آخرکار قهوه یی برچولمکه قیوب
قینادوب صوینی ایچرلردی اول اثناده مخایه کیجیك علتی مستولی اولوب مخاده
شیخك محبلرندن برقاچ کمسنه لر شیخك زیارتیچون اوصاب طاغنه کلدیلر واول قهوه نك
صویندن ایچدکلری کبی کیجیك مرضندن تخلیص اولدیلر بعده مخایه کلدکلرنده اهل
مخا بونلره سوأل اتدیلرکه نیجه خلاص بولدیکز انلر دخی شیخه واردق وانده برصو ایچدك
مرضمز زائل اولدی دیدکلرنده بوخبر میان خلقده شیوع بولوب پادشاهه منعکس
اولدقده تکرار پادشاه شیخ عمری مخایه دعوت وعظیم رعایت ایدوب شیخ ایچون
عظیم آستانه بنا ایلدی وحالا اول استانه واول طوب انده باقیدر بعده شیخ تأهل
ایدوب براولادی دنیایه کلدیکه اسمنه ابو الفتوح دیرلر تمام بیویوب یکت اولدقده آکا
تنبیه ایلدیکه سواکنه وار واول یرکه شیخ عمر انده برقاچ کون ارام اتمش ایدی اول
محلده مکث ایله حالا برعظیم آستانه در والی الان شیخلری بونسلدندر خصایص ادیم
زبید ونیلی یعنی چویدکه لاژورد کبی ومشد هجر وبرود سحول وجریب وصعده نك نطوعی
وقریه لری ویمنك ادیمی وبی نظیر سختیانی اولور وصنعانك عقیقی وحلینك اقداحی
وینبعك حناسی ومروه نك کوزطاشی ومهره نك کندری وناقه لری وعدنك ورسی
وسقطره نك صبوری وعمانك مقسی وجزیرهٔ خارك انجوسی بوجزیره اطرافنده اجرتله
غواصلر صدف چقاروب ایچندن صغیر وکبیر انجو چقر بو سمتك انجوسی مشهوردر
کاهیجه دریتیم چقر لکن بو اطرافده برجنس بالق غواصلره هجوم ایدوب کوزلرینه
قصد ایدر وغایت اندن احتراز ایدرلر وعقیق معدنی صنعاده در هرکیم مراد ایدرسه صنعاده
برارض اشتر ایدوب حفر ایدر ونصیبی اولانی بولور کاهی صخره کبی عقیق پارچه لری
چقوب کاهی برنسنه چقماز ودیرلرکه ینبعده ومروه اوه سنده معادن ذهب وار دروددخی
دیرلرکه کعبهٔ شریفده اصلا بیره اولمز مواسم عرب جاهلیتده مواضع مخصوصه ده

معظم بازارلری اولوردی جمله‌دن بریسی دومة الجندل بازاری که ربیع الاول ابتداسندن
طورر چاق نصفنه دك وبونلرك الیش ویشلری بکند کلری اثوابه برا وفق طاش
اول متاع اوزرینه القا وبویله ایتمکله بیع واجب اولور بری دخی مشقر بازاری بو بازار
جمادی الاخرك اولنده طورر وبو بازارده اول متاعی مس ایلمکدر یمین وکذب
اولماسون ایچون بویله ایدرلر دخی صحارده رجبك اونجی کونی طورر وبو بازارده بیعلر
مسامته ایلمکدر بری شحر بازاری بو بازار ماه شعبانك نصفنده طورر وبونده دخی طاش
القا اتمکله در بری علان بازاری بو بازار رمضانك ابتداسندن چاق اونه ارنجه وبری صنعا
بازاری بو بازار دخی رمضانك نصفنده طورر بری دخی رابیه بازاری و بو رابیه حضرموتك دروری
عکاظده طورر بو عکاظ عرفات قربنده نجد طرفنده اولور وبو ایکی بازارلر ذی القعده‌نك
نصفنده یوم واحدده طوررلر اما جمله‌دن عظیم عکاظ بازاریدر چاق آیك آخرینه دك
طورر بری نطاط بحیره وحجر بازارلریکه یمامه‌ده اولور وبو بازار محرمك اولندن چاق اونه دك
طورر عادات یمنده وعدن وحجازده رمضانده ختمیله نماز قیلارلر وقندیللری دهن
ستمکله یقارلر بویاغ مهره‌دن کلور ورمضانك یکرمی برنده کعبه‌ده امام حنبلی قرانی
تراویح ایله ختم ایدر وشافعی یکرمی بشنده وحنفی یکرمی یدیسنده ومالکی یکرمی طقوزنده
وهر ختمده عظیم چراغان وجمعیت اولور ورمضانك عشر اخرینه قریب العهد وفات
اتمش شرفانك هر بریسنه باشقه کیجه‌ده جمعیت وعظیم چراغان وحلوالر ایدرلر
ودخی کعبه‌ده وفات ایدن مشهور مشایخك هر بریسیچون هر سنه وفات اتدوکی
کوننده دخی عظیم جمعیت اولور وسجاده نشین اولان شیخ طعاملر ایدرلر وحرم کعبه‌ده
وعدنده رمضاندن ایکی کون مقدم سطوحلری تزیین ایدرلر لکن کعبه‌نك مقابلی اولان
طاغلری خلق تزیین وچرغان ایدرلر وعظیم شنلك وساز وسوز ورمضان اولدقده
باشلرلر فوج فوج جمع اولوب چاق سحوره دك کزرلر وقصیده‌لر اوقورلر ودخی کعبه‌ده
رجب اینده چاق محرمه کانجه بوالتی آیده قندیللر یقارلر وخلق قهوه‌لرده وصحبتلرده چاق
صباحه دك خصوصا افطار کیجه سنده صفا ومره مابیننده اولان بازاری تزیین ایدوب
عظیم شنلکلر ومهترخانه‌لر چالدیررلر ورجبك اولندن چاق محرمه کانجه عمره یولی اشلمکه
یشلر کعبه خلقی وغیری عمره کتورلر وبو عمره مسافه‌سی کعبه‌دن ایکی ساعتدر
ودخی رجب آینده کعبه خلقی وغیری مدینه‌یه کیدرلرکه اول قافله‌یه رجبیین قافله‌سی
دیرلر وکعبه‌ده برغریب عادت واردر خطباسی که یکرمی دورت خطیبدر وانلرك ممتازلری
سکز خطیبدر دوردی حنفی ودوردی شافعیلودر بو سکز خطیبدن هر سکز سنه‌ده
بریسنه نوبت دوشرکه عید الفطر خطبه‌سنی اوقیه محصل نوبتی کلن خطیب عید الفطر
قریب اولدقده تدارك کورمکه بشلار شکر ایشندن بادام ولبلبی وفندق وسائر شیلو
شکرله یاپدررو طبقلره وضع ایدر عید فطر کیجه‌سی کلدکده مکه‌نك شرفاسی وعلماسی
واکابر

واكابر واعيانى فوج فوج اول خطيبك اوينه واردقلرنده خطيب بونلرك اوكنه طبقلرله
شكرلمه انواعندن احضار ايدرحتى عنبردن اوفق حبه لراوزرلرينه شكرلمه ايدوب اوكلرينه
قور هركلن يدكلرندن ماعدا هركس بر طبق مقرمه لرينه بوشالدوب الوب كوتوررلر رسم
قديمدر دخى انلرله معا كلنلر بيله مقرمه لرينه طولدروب كيدر بعده صباح نمـــازى ادا
اولدقدنصكره اول كلن كمسنه لر خطيبك اوينه كلوب اوكنه دوشرلر ايكيشر ايكيشر آلاى
ايله ايكى علم ايله كوتوررلر زيرا مكه خطباسى منبره ايكى علمله كيدر بعده عيد خطبه سنى
اوقودقدنصكره تكرار ايكيشر ايكيشر اوكنه دوشوب اوينه كتوررلر خطيب انلره عظيم
ضيافت ايدر بعد الطعام هركس طاغلور بعده خطيب مزبور قالقـــار بير اماشمق ايچون
شريفه وارر شريف دخى قرق اللى التون دخى زياده عطيه لر ويررانددن كعبة قاضيسنه وسردار
واشراف وعلمايه واكابره وارر هركـس حالنه ومقدارنه كورن عطيه ويررلر المياه بو اقليمك
مياهى مختلفدر ماء عدن وقناء مكه وماء زبيد ويثرب خفيفدر خصوصا عين زرقا جمله دن
اخفدر وغلافقه نك مائى قاتلدر وماء فرح وينبع رديدر الحيوانات بو اقليمده انواع حيوانات اولور
واكثرى ميمون قسمى يمنده در وارض وبارده نسناس اولور وبو جزيرة العرب عشريه در سلفده
يمنده اوچ حاكم اولوردى بر جند ومخالفنده برى صنعا ومخالفنده برى حضرموت ومخالفنده كه
هر برسنده بر والى اوتوررردى محصول سلفده حرمينه يوز بيك التون يمندن التى كره
يوز بيك التون يمامه دن وبحريندن بشيوز بيك التون وعماندن اوچ يوز بيك التون اولوردى
منازل ومسالك جزيرة العرب بو جزيره اورتاسنده بيت الله واقعدر وجميع انسان اكا وارمغه
مأموردركه آيت كريمه والله على الناس حج البيت وارد اولمشدر وهر طرفده اماكن ومنازلده
انبيا وصلحا اولور بر طرفى ارض مقدسه كه شامدر واول مواضعده رسل وانبياء عظـــام
منشأ ومواطنلريدر وبر طرفى بصره وبغداد كه برج اوليا محطيدر وبر طرفى يمنكه حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم دن انك حقنده برقاچ حديث وارد اولمشدر ايمدى بو جزيرنك
اطرافندن چاق مكهٔ مكرمه يه وارنجه منازلى ذكر ايدهلم وحجاج شام شام شريفدن توجه
اتمكله اندن بداء ايندك بو حجاج شام شريفده جمع اولدقده امير حاج ماه شوالك اون بشنده
عظيم آلاى ايله قبة الحاجه كيدر واندن كسوه يه كيدر بعده حجاج عقبندن فوج فوج كيدرلر
ومزيريده جمع اولورلر والحاصل كسوه دن خان ذوالنونه بونده حجاجه ترخانه طنج اولنوب
توزيع ايدرلر ابن الحصنى نك وقفيدر وبونده حجاج مسلميندن باج الورلر بعده صنمينه كيدرلر
وكيدركن خان الزينبه صمتاشورلر بعده صنمينه كه تركماندن قواس اوغلونك كوييدر صولى
يردر بونده طيورك انواعى بولنور بونك ســـازندن سلوك ديدكلرى جانورى دوشيروب
جمع ايدرلر وشامه كتوررلر مشهوردر بعده تل فرعون بعده غباغب انده سلطان سليم بر برج
بنا اتمشدركه بونده قواس اوغلو نسلندن حجاجى بكلرلر بونلرك دركلرى ذوالنوندن چاق
صنمينه يه وارنجه بعده حجاج صنميندن قالقارلر مزيريه كيدرلر وكيدركن ديله صو بنه اوغرارلر

بر نبع صو در که انده امیر حاج حجاجی بکلدیرلر مزیریب حوران ولایتنده بر بیکاردر وانده سلطان
سلیم بر قلعه یاپمشدر حجاج کیتدکده بازاری طورر بش اون کون دخی زیاده اوتوراق
ایدرلر و بونک غرب جنوب سمتنده کتیبه نام موضعده بکارلری و صولری چوقدر اما مخالف
سمتدراندن ازرعات حوران طرفنده برکوید ریارم منزل صویی قیولردندر اندن مفرق
بر صوسز دوز یردر صاغندک غرب جنوبنده درکاه سیل خوفندن قونمزلر ازرعاته قونارلر
اندن زرقا آقار صولو یردر و ازرق نام خرابه قلعه خرمالو و صولو یردر شرق شمالنده برکونلک در
و عمری نام صولو یردر که دوما یولی اوزرنده شرق سمتنده ایکی دکرمن یوریدر صویی وار
عماندن کلور غور سمتنه کیدر اندن بلقا نام دیکر مشتادخی بلاط دیرلر صوسز یردر بیدی
عقبه بچرلر اندن قطرانی که سلطان سلیمان بر قلعه یاپوب طپراق ایله طولمش اولان
برکه سنی ایرتلمق ایچون اون بش بیک فلوری ویروب غربنده لجون نام کوپری واردر کاهی
حجاج انده صولانورلر اندن حساصولو منزلدر شوبکدن شمال شرقه کرک شوبکدن حجاجه
ذخیره کلور بو شوبکک آقار صویی واردر چایرلو یردر طاغلر اراسنده غربنده طاغی اوزرنده
خانی واردر و پیکاری واردر و قربنده قنطره سی واردر ظهر عنیزه یولی اکری بوکریدر
عنیزه دن شوبک قلعه سی باغلری کورینور اندن معان قلعه سی مقدما بنی امیه ساکنلرایدی
شراه ناحیه سندن صایلور سلطان سلیمان بر قلعه یاپمشدر صوینی چیقاردوب آقتمشدر
اما صویی ایو کلدر اندن ظهر العقبه نام دیکر عبادان صوسز یردر اندن طبیلیات خرماسی
واردر لیس وراء عبادان قریة مثلی بوندن اولمق کرکدر ذات حج نام دیکر حجر سلطان سلیمان
قلعه یاپمشدر یابانی خرماسی چوقدر صویی اشمه لردر حالا صویی اقیدوب آقار صودن
طولار و قلعه خلقی صو اوزرینه بستان ایدرلر اندن قاع البسیط نام دیکر عراید قومسال یردر
اورتاسنده یوکسک تپه سی واردر عرب آکا شرور ادیرلر اندن بتوک بونک اوصافی یوقاروده
مرور ایلدی اندن مغایر القلندریه دپه جکدر صوسز یردر اندن اخیضر دخی اوصافی
کچمشدر اندن برکهٔ معظمه بونک دخی اوصافی کچمش اندن مغارش الزیر نام دیکر اقرح یارم منزل
جبل الطاف نام موضعکه حضرت صالح دوه سی قتل اولدوغی یردر و بو موضعک نامی زحمدر
اوغرایوب شرق جانبنه دونوب مبرک الناقهٔ کچرلر بعده حجرده قونارلر اندن قری صالح
طاغنده بیوت منحوته قوم عقبه لری کچیلوب واریلور قیولری چوقدر اما صولری ایچلمکدن
منهیدر و حجردن علایه یارم منزل طاغنه انان دیرلر اندن علا اوصافی کچمشدر اندن
قطران یاخود طوامیر صربدر صویی یوقدر قره طاشلر ایچنده واقعدر اندن
شعب النعام یغمور دن صولری اولور و قربنده یولک ایکی طرفنده
صولر واردر و اروب کتورلر اندن هدیه صولری اشمه لردر اسهال ایدر
شول سببدنکه یرلرنده سناءمکی بتر اندن نخلتین ایکی دپه جکلردر صوسز یردر
و قربنده یوکسک طاغ واردر وقف حصار واردر اندن وادی القرا آقر صویی یوقدر اما یرنده
بتمش

بتمش اغاجلو چوقدر اندن ابیار خمره حضرتك انده بر مسجدی واردر اندن مدینهٔ منوره یه
واریلور ایکی کون اوتوراق بعده ابیار علی یه چقیلور بونلر حضرت علی یه منسوب قیولردر
اوچ قولاج درینلوکی واردر حجاج احرام ایدرلر اندن قبور الشهد اصویی یغمور دن بوکولك کاهی
صو بولنمز ایکی طاغ اراسنده بر یردر اندن جدیده بر کویدر اقر صولو باغلو و باغچلو خرماسی چوقدر
قرپوزی وبستانی واردر ایکی طاغ اراسنده بر دپه جك او زره در اندن بدر اقر صولو باغلو
و باغچه لو جدیده دن بدره کلنجه وادئ حفر دیرلر معمور بر قاچ کوپلری واردر اندن قاع البزوه
قوملواوه در صویی یوقدر اندن رابغ دکز قربنده قیولری واردر قوملواوه در صویی قوم التنده
بر زراع قازلسه صو بولنور خرماسی وبستانلری واردر بونده سمك علف غنم بولنور و بونده
ایکی طائفه واردر انلره موالی روی وروممه واولکسنه روی روایادیرلر قافله دن بونلره و یركو
وارد راول بر طـــائفه یه روی جماع دیرلر طارف صول طرفنده بلاد الطارف جبل وقرا
ومزارع معموردر بادم اغاجلری واردر خلقی حجاجه یاغ ویغوردو حبوبات کتوررلر اندن
خلیص یولی عقبة السویق نام صرب یره وارنجه دوزدر وعقبة السویقده صرب یردر
بستانلری وار صویی اقر برکولدر بونده عربان زبید اولورکه ابجر عرباندر وبونلر امیر حاجدن
صره لری که ید بیوز التون هر سنه الورلر بونده تاتلو قیوسی واردر اندن عسفان بر قیوسی
واردرکه انده نقل ایلدی بونده آثار کثیره واردر حالا مدرج عثمان دیرلر بطن مر شرقیسنده
اولور اندن ابو عروه برکویدر اقر صولو باغ وباغچه لو طاغ اتکنده یوللك غربنده اندن
مکهٔ مکرمه یه واریلور یاخود عسفاندن طرف البر قاندن مر الظهران نام دیگر وادی المر
اندن کعبهٔ مکرمه مقدماشامدن چاق علایه وارنجه بر اخر یول واردرکه حالا اولان طریقك
مشرقنده در شامدن ارییاتی بصره یه واریلور لندن ارییاتی ازرق نام قلعه یه واریلور صولو
یرلردر اندن قراقر نام صولو یرلر اوچ منزلدر خرماسی واردر اندن قلته ایکی منزلدر
اندن صبیحه نام صویه ایکی منزلدر اندن تیمایه اوچ منزلدر بوندن وادی الصوانه چیلور اندن
علایه دورت مرحله در بو یول طوغری دراما صویی ازدر اون التی قونا قدر وهر قوناق
یکرمی یدی میلدر دخی مکه دن مدینه یه وارنجه بر آخر طریق واردرکه اهل مدینه
اول یوله کیدرلر ابار علی دن سمحان ایکی طاغ اورتاسنده بر موضعدر مفرح بر کوجك
طاغدر دوه جیلرك عادتلری واردر اورایه کلدککده عادت اوزره الورلر اندن قریش بوندن
کچیجك قبور شهدایه واریلور اندن روحا بر عمیق قیوسی واردر اندن شعب ایکی طاغ اورتاسنده
طاغ طرفنده صویی وار اندن نازیه مدینه دن نازیه وارنجه یدی للر قور قولودر اندن خنیف
بنی عمرو ایکی طاغ اورتاسنده بر اوزون دره نك ایچنده قریه لر وبیوت وخر مـــالقدر
اقر صولری وقیولری واردر بونده بنی عمرو بنی سالم سـاکن اولور اصل خنیف بنی
عمرودر بیك قدر کمسه دراوق اتارلر عربان اراسنده غنا ایله مشهورلردر اندن وادی الصغر
طاغ اتکنده خرمالو اقر صویی وقیولری واردر وبونك صویی عین خنیف ویدردن لذیذدر

وبونده اشراف زیدیه دن بر طائفه ساکن اولور قافله بکلرلو وعادتلری واردر الورلر ایکنجی
طریق مصردن کعبهٔ مکرمه یه محفل شریف امیرحاج ایله عظیم الآی ایله مصردن
برکة الحاجه چیقار اندن هدفت البویب ایکی طاغ اورته سنده طار یردر بو شرفه سی
وصاغ جانبنده اوزون تپه سی واردر اندن حمرا بونده مصانع واردر وحجاج ایچون برفسقیه
بنا اولنمشدر اندن نخیل غانم اندن عجرود برکه سی بوند نصکره اول منهلدر تطلو صویی واردر
کاه وادیه اقار قانصو غوری نك انده برخانی واردر واوچ فسقیه سی واردر بندر سویس
بوکا مقابل دوشر واول سمته عیون موسی اولور اندن منصرف بر قوناقدر چوقورلر واردر
بعض ملوك بحر سویس ایله بحر رومی وصل ایچون بو محللری حفر اتدرمشلردی انلرك
آثاریدر دیرلر القبیبات بونده قبه لرکبی قوم تپه لری واردر اندن اول التیه بو تیه بنی اسرائیل
جبل طور یمیننده وعریش یسارنده بر فضاء واسعدر قرق فرسخ طول وعرضده اکا
سلوك صعبدر رشتاده یردن وصیفده شدت حردن صویی یوقدر بونده بنی اسرائیل ایکی
مرحله قدر یرده متحیر اولوب قرق سنه قالدیلر اندن وسط التیه روض الجمل دخی دیرلر
اندن بطن نخل وادئ نجر دخی دیرلر بر بیکاری واردر و بونده اشرف قانصو بر حصار بنا
اتمشدر و بر فسقیه واردر که قیودن دولابلر حصارك نوبتجیلری صویی عربلردن حفظ
ایدرلر مصر بکلربکیسی علی پاشا ایکی سنی توسیع ایلدی اندن وادی الغیما اندن وادی القریض
اندن ابیار العلا یا برانیشدن انیلوب واریلور بر واسع فضادر انده ایکی بیرٔ واردر بری
میره نك بری علائی نك وانده بر حوض میاه مطردن دولابلر اندن ملاحه عراقیب بغله
دیدکلری موضع بونك قربنده در اندن رأس الرکب جفارات نام موضعه قریبدر اندن
سطح العقبه یعنی عقبهٔ ایله سلفده بر بلدهٔ عظیمه حالا خرابه در اکا قریب بر میل یرده بر کارکیر
قیو واردر صویی تطلو خرماسی واردر اهل حویطات عربلردن بر طائفه بونده اولورلر اندن
منزل بونده طریقك ربع اولیدر بور بعك صولری تطلودر وچوقدر جمله ودریا کناریله کیدیلور
صول جانبنده ایسه طور طاغی بر قاچ میل مسافه طویل ومستمردر آخرنده ایکی انیش وطار
بوغاز وتطلو قیولی چقورلر واردر اندن ظهر حمار صعود اولنور طاشلو بوقوشدر اندن
جرفین اندن شرفهٔ بنی عطیه اودونی چوقدر اندن مطلات ایکی طاغ اراسنده در
بونده بنی لام محارسی واردر اندن مغارهٔ شعیب چقورلرنده تطلو صولری وخرمالق
اثل اغاجی ومقل اغاجی چوقدر نیل صویی قربنده اولان برایا کبی بونده یازلمش الواح
واردر که انده اسامئ ملوك نقش اولنمشدر اندن قبر الطواشی اندن عیون قصب
صولو وسازلو یردر بو شدید الحرواددیدر ایام صیفده انده چوق کمسه فجأةً هلاك اولور
بونده ابراهیم ابناسندن قبری بحره قریب زیارتدر اندن شرم دریا قربنده یسارنده بر طاغ
اکا اشاره دیرلر اندن مویلحه بحر کنارنده صویی وار اجتراقدر اندن دارقیتبای حج اتدکده
اول محله نازل اولدی وغیحون دارقایتبای دیرلر بوندن اول بطن کبریته قونارلردی بو قوناق
طاشلودر

طاشلو در وطا ردراندن قبر شیخ الکفافی مزروق اندن مدفون اولوب زیارت ایدرلراندن
ازلم ربع ثانی اوتسز چوراق یردر صولری دخی طوزلو در و بوطاغلر ارسنده برچول
صحرادر بونده سنامکی بولنور اندن سماق رخا نین دخی دیرلر دیکنی چوق بر وادیدر انی یکدکده
عنتر اخوری دیرلر طاغلر ارسنده برفضا واردر انده اراك بولنور اطرافی تطلو صولر در
اندن شرنبه بر طاغ بورنی اندن وجه بر وادیدر تطلو قیولری واردر ابراهیم پاشا سنه طقوز
یوز اوتوز برده تجدید ایلدی صولری امطار و سیوللدر اندن بیرٔ القروی اندن حوریه
اندن حوراصویی واردر اما اجیدر اندن عقیق اندن صحن بیاض قومسال وبیاض
اغاعیسی چوقدر بردکرمی یردر اندن نبعافقاع بجار دخی دیرلر تطلو صویی وار دراندن
طراطیر راعی اندن وادی النار طاغلر ارسنده طاشلو قومسال وادیدر بو مرحله یدی
وعر دیمکله معروفدر زیرا انده یدی بیوك طاشلو کچیلور اندن حصیرا ینبع اعمالنده
بر قریه در اندن جبل احمر اندن وادی تما اندن جبل الزینه ینبعه مشرف موضعدر
ینبع حاکمی اورایه کلور و محفل شریفی دورغودرلر ودوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر
ینبع حاکمی ایکی رکعت نماز قیلار اندن ینبع برقاج بیکارلری واردر او صافی یوقاروده مرور
ایلمشدر واندن عدیبیه برقریه در اندن اول دهنا نام بلده کچیلور اندن واسط بو منزلده
قندیللر یانوب طوپلر آتیلور اندن بدر او صافی کچمشدر اندن خبب البزه بر واسع صحرادر
اندن غیقه ساحل بحردن بر موضع اندن عقبهٔ ودان اندن رابغ موضع احرام در
جحفه نام محل بونك قربنده در مهیعه دخی دیرلر اوچنجی طریق عدندن چاق مکهٔ مکرمیه
عدندن لحج اندن بکرد لندن تعز اندن کرابجه اندن وادی الحسنا اندن حیس
مقدما بونده آل عثمان ضبطنده ایکن محفل شریف چقاردی اندن زبید غرب جنوبنده
مخاو اقعدر ما بینلری ایکی منزلدر بری موشخ واندن زبید بعده زبیددن رفع ابتدا
زبید حجاجنك منزلیدر اندن بیت الفقیه الصغیر اندن قطیع اندن منصوریه اندن
قلعهٔ مراوعه اندن غانمیه اندن بیت فقیه کبیر بونده کامجه صنعا حجاجی کاوربش
منزلدر ابتدا صنعادن حبابه اندن طویله اندن بلاد بنی الخیاط اندن بلاد بنی الاهیل
اندن بیت الفقیه بعده اندن مور اندن معولیه اندن دومه لندن حیران اندن عالیه اندن
ابو عریش اندن سلامه اندن بیش اندن نماوه اندن عتود اندن شقیق اندن ابیار اندن
دهبان بو وادیده مقل اغاجی بتر اندن برك بنی رسولدن عمر بن منصور رنا تمشدر
اندن شفقه اندن قنونا دخی وادیین دیرلر صولو منزلدر اندن لیث اندن هصم صولو
یردر اندن سعدیه صولو یردر میقات اهل تهامهٔ یمن بونك قربنده یلملم میقاتدن اون سکز
میلدر اندن ایدام بیضادن بر منزل میقاتدن ایچروده در صولو منزلدر اندن بیضا اندن ام
قرین صولو منزلدر اندن کعبهٔ مکرمه دخی برآخر یول عدن و صنعا حجاجنك نجد الیمن
اوزره کیدیلور عدندن صنعایه طاغلر انکی ایله شماله کیدیلور بعده صنعا حجاجی ایله صنعده

اوزره طایفه ومکه یه کیدرلر عدن بلادمکردن اندن قعطبه اندن حقب اندن دمت
اندن شلاله واندن یریمه اندن زمار اندن زراجه اندن خزفه اندن سیان اندن
صنعا وبو صنعادن قره دن کلن شحر حاجی حضرموت اوزره کلور شحردن حضرموته
بش منزل واندن صنعایه دورت منزلدر دخی قره دن کلن ظفار حاجی صنعایه
اون بش مرحله در اول اطراف حاجی صنعاده جمع اولدقده بعده صنعادن زیده اندن
ایافث اندن خیوان اندن اعمشیه اندن صعده اندن عرفه اندن هجره اندن سرواج
اندن نجه اندن کثبه اندن ابیات اندن جرم اندن حسنه اندن نیشه اندن نیاله
اندن وبیه اندن کدمی اندن صغر اندن بویه اندن عتق اندن جدر اندن عمر اندن
کعبهٔ مکرمه دوردنجی طریق عماندن کعبه یه وارنجه حصاردن نزویه اندن عجله
اندن عضوه اندن بیر السلاح وبوندن چاق کعبه یه وارنجه یکرمی بر مرحله بونلردن انجق
صو دورت مرحله بولنور وسکز مرحله صافی قوم مسالدر اندن اوتوری عمان حاجی دریادن
کلورلر بشنجی طریق لحسادن مکه یه لحسادن جوده اندن ضان اندن دهنا اندن دحلمی اندن
جبل ابو عرنه اندن ملهم اندن جغر اندن ربض اندن درعیه اندن حیسیه اندن
مراه اندن شعرا اندن جناج اندن مرقب اندن منحنا اندن عبله اندن زکیه اندن ذات عرق
اندن کعبهٔ مکرمه التنجی طریق بصره دن کعبهٔ مکرمه یه بصره دن درهمیه اکابصرهٔ
قدیمه دیرلر اندن صغوان اندن جهره ایکی منزل بر صونك ساحل قرینده اندن اصافا
یاخود حفر قیولری اوتوز قولاجدن دخی زیاده بو سمتده حصن بنی موسی اندن ماویه
صولری واردر اندن عالج صغیر بونده طریق ایکیدر بری یازیولی بری قیش یولی یازیولی
عالج صغیردن دجانی ایکی منزل صویی قریبدر اندن صد بر صویی واردر اندن وشم اندن سر
اندن جسانیه اوچ منزل صویی واردر اندن مران دورت منزلدر قیش یولی عالج صغیردن
عالج کبیر اندن تنومه اندن قصیم نمیری ایکی منزل صویی واردر اندن رس صویی
واردر اندن ضریه صویی واردر اندن قبا دورت منزل اندن مران صویی واردر اندن
وجره اندن ذات عرق که نجد حاجی میقاتیدر اندن بستان بنی عامر اندن مکهٔ مکرمه
یدنجی طریق بغداددن کعبه یه وارنجه مقدما بغدادك امیر حاجی ایله محفل شریف
چقاردی بغداددن دیهٔ صرصر اندن دیهٔ فراشر اندن شط فرات اندن کوفه اندن
مشهد علی که سد بیابان نجفده در اندن معتبه وادی السباعده در بونده مصانع واردر
اندن قرعه قیولری واردر اندن مسجد سعد فزاری عوام سعد وقاص دیرلر اندن
واقصه قیولری واردر ملکشاه قازدر مشدر اون بش زراع قطری ودورتیوز عمق
کسمه طاشدر اندن عقبهٔ شیطان قیولری واردر اندن قاع رماله قیولری
واردر اندن بیوق برکه سی واردر اندن بارطان که قبة العباد یدربرکه لری واردر اندن ثعلبه
وبونده حجاج واسط ایله جمع اولور بو واسط حاجی واسطدن شعشعه اندن عیص
اندن

اندن ذات معين اندن شاهيه اندن احاديه اندن عوجه اندن سويه اندن لد اندن
ثعلبيه بعده ثعلبيه‌دن خزيمه بركه لرى واردراندن حقوقيه فيد بونده اقار صووواردر
اندن شور بركه لرى واردر اندن شمير قيولرى وبركه لرى واردر مدينه يولى بوندن ايريلور اندن
معدن بنى سليم بركه لرى وقيولرواردراندن سلسله اندن عمس بركه لر وقيولر واردر اندن
قعبه بركه وقيولر واردر اندن مسلح بركه وچاه واردر بعضيلر ميقاتى مسلحدن طوتارلر
اندن بستان بن عامر بونده صوچوقدر اندن مكهٔ مكرمه بو مراحلده عباسيه خاتون
زبيده وسلطان ملك شاه سلچوقينك نيچه آثار وابنيه لرى واردر احوال ملوك جزيرة العرب
اسلامدن اول كچن ملوك وحكاملك احوالى اجمال اوزره ابتدا اسندن بو آنه كلنجيه دك
روايت اولنور كه طوفاندن صكره حضرت نوحك اوچ اولادندن برى سام غايتله عاقل
وصاحب فراست وكياست سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغين حضرت نوح انى ولى عهد
ايد نمشيدى كندونك يرينه سامى خلافته تعيين ايدوب اسرار نبوتى ودقايق حكمتى تفويض
ايلدى وحق تعالى حضرتندن دعا ايلدى تا كه اكثر انبيا ومرسلين واوليا وصديقين
وحكما وسلاطين وامرا وصلحا سام نسلندن متولد اوله لر سامك طقوز اولادى
اولدى انلردن برى ارفخشد ايدى اكثر انبيا انك نسلندن كلدى برى كيومرث
ايدى پادشاهلر انك ذريتندن متولد اولدى برى ارم كه اندن عاد متولد اولدى برى
لاوز كه عمليق متولد اولديكه بونك قوميله صنعاده اولورلردى بعده حرم اطرافنه نزول
ايلدويلر بعده فلسطين وشام اطرافنه نزول ايلديلر ومذكور اولان عاد قوميله حضرموت
واحقافده ساكن اولديلر بو عاد قمره عبادت ايدردى بيك عورته تزوج ايلدى وصلبندن
دورت بيك ولد كلدى بونك قومنه عاد اول ديرلر وقتا كه طغيان وتجبر اتمشلر هود
عليه السلام انى ايمانه دعوت ايلدى عاد قومى تكذيب ايلديلر طرف حقدن طوفان
ريحيله احقافده هلاك اولديلر اول وقت حضرت آدمدن عليه السلام اوچ بيك قرق
دورت سنه كچمش ايدى بو عاد اول هلاك اولدقده ارفخشد بن سام اوغللريله هند مملكتنده
اولورلردى قچنكه عاد اول هلاك اولدقلرينى استماع ايلدى كندو اوغللريله يمنه
كلديلر ويمنى ضبط اتديلر قحطانك اك مشهور اولادى برى يعرب برى جرهم يعرب يمنه
ملك اولدى وجرهم مكهٔ مكرمه يه واردیلر وبونلره عرب عاربه ديربعده اسمعيل انلردن
تزوج ايلدى اولاد يله بين العربان عربهٔ متعربه دينلدى زيرا كه بونلر لسان عربى انلردن
اوكرنديلر وحضرت اسمعيل لسانى لسان عبرانيدر بعده جرهم عماليقه ايله عظيم جنك ايدوب
جرهم انلره غالب اولوب وافتضاح اتمكله اول موضعه فاضح تسميه اولنمشدر صكره
جرهم عظيم طغيان ايدوب انلره سيل كلمشدر وانلرى غرق اتمشدر وعرب عاربه‌دن
قحطان وعدنان قوملرندن باقى قلان قالمشدر وبو عرب طائفه سى فصاحت وبلاغت
ايله مشهورلردى وبرقاچ علملر واردر كه انلره مخصوصدر وسائر امه كورە انلرك فضيلتلرى

واردر بری علم انسابدر دخی علم انواع کواکب دخی علم تواریخ دخی علم تعبیر منامات در خصوصا
حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه ذکر اولنان علمده فایقدر دخی علم قیافه در که بعض
آثار ومشابهتله اوغولدن وباباد ن ولده انتقال ایدر وبو علمده قبیلهٔ مدلجك مهارتلری
زیاده در دخی علم اثر که برشیٔ قنده کتمشدر ادراك قیلورلر والحاصل علم انسابده کلی دقت ایدرلر
وانسابده طبقات ستّه اعتبار ایدرلر اولکیسنه شعب دیرلر نسب ابعد مراد ایدینوب
فخر عالم صلی الله علیه وسلم نسبنی که عدنانه قیاس ایدرلر ایکنجی یه قبیله دیرلر شعب بوندن
منقسم اولور دیو ربیعه ومضره تشبیه قیلورلر اوچنجی یه عماره دیرلر انساب بوندن قسمت
اولنور قریش وکنانه یه قیاس قیلنور دیو تحقیق ایدرلر دوردنجی یه بطن تعبیرین ایدرلر
انساب عماره بوندن منقسم اولوب عبد مناف وبنی مخزوم قیاس ایدرلر بشنجی یه فخذ اطلاق
ایدرلر انساب بطن فخذدن قسمت اولنوب بنی هاشم وبنی امیه اعتبار اولنور دیرلر التنجی یه
صاد مهمله ایله فصیله دیرلر یعنی که فخذ فصیله دن بولنور بنی عباس بنی عبد المطلب کبی عد
اولنور دخی ایکی قسم اعتبار اولنمش بری عشیره وعشیرة الرجل رهطه الاقربون بری دخی
حی اعتبار اولنمش که حی من العرب دیرلر دخی بنی فلان دیرلر ولسان عربی اول تکلم ایلین
یعرب بن قحطاندر بو یعرب حضرموتده ایکی سنه ملك اولدی اوغلی یشجب بعده اوغلی
عبد شمس وابتدا بو ملك سبی ایتمکله اسمی سبا ویرمشلر ارض ماربده عظیم سد بنا ایتمشدر
ومدینهٔ مارب سبا نامیله معروف قالمشدر نقل ایدرلر که اکثر اصناف عربك جدی سبا
نام شخصك اولادندندر ابتدا اسبی ایدن کشی اولدر وعبد شمس تسمیه سی غایتله پاکیزه
صورت اولمغین اکا عبد شمس دیدیلر یمنده پادشاه اولدی بنی قحطانی جمع ایلدی بنی
هود علیه السلام انلری غزایه ترغیب ایلدی انلر ایله معا کلوب بابلی فتح وساکنلرینی قتل
ایلدی بو اولدکده برقاچ ولد الی قودی بریسی حمیر وبریسی عمرو وبریسی کهلادر حمیر دائما
قرمزی اسباب کیمکله بو اسمله تسمیه اولدی بو ملك ثمود قبیله سنی یمندن چیقارمشدر
وبحرده اسکان ایتدرمشدر بعده کهلان ملك اولدی بعده اوغلی وایله بعده اوغلی ساسکه
بعده اوغلو یعفر بعده زورباش بعده نعمان بعده اسمح بعده سبا اولادندن شداد بن عاد ثانی
بو شداد چوق اقالیمده جنك ایتمشدر حتی مغرب اقصی یه وارمشدر تجبر وتعند ایتدکده
ایمانه دعوت اولندی شداد ایتدی اکر ایمان کتورر سم الله تعالی بکا نه ویرر دیلر جنت
اعلاده قصور وغلمان وحوری شداد ایتدی اشبو وصف ایلدیککزدن زیاده اسلدربن کندم
ایچون برجنت بنا ایدرم والحاصل انواع ناسدن محبوب غلاملر وقزلر کتوردی والتون
وانواع جواهر ومسك وعنبر وعود ولؤلؤ ومرجان جمع ایدوب وصف ایتدکلری اوزره بر
جنت بنا ایلدی تمام اولدقده مسرور اولوب بعده کندو جماعتیله جنت تماشاسنه عزیمت
ایدوب برفرسخ قریب قالدقده برصیحه کلوب شدادی قومیله هلاك ایتدی واطرافنده
بعض بقیه باقی قالدی که بونلره عاد ثانیه دیرلر وبونلر شحر ومهره سمتنده ساکن اولدیلر حتی
انلردن

انلردن بعض بقایا باقیدر شداد هلاك اولدقده اوغلو مرثد ملك اولمشدر بو مرثد مقدما
حضرت هوده ایمان کتورمشدر بعده اوغلو عمرو دخی مؤمندر بعده باباسنك عموجه سی
ملك اولدی که اسمنه لقمان دیرلردی بو ملك عاد ثانی دیو شهرت بولمشدر بعده قرنداشی
دوشدی بعده اوغلو حرث دخی حارس رایس دیرلر وبوکا تبع اکبر دیرلر وبو تبابعه اوچدر
بریسی بودر بعده اوغلو ذوالقرنین که سد یأجوج ومأجوج بنا ایتمشدر بعده اوغلو ذوالمنار
ابرهه مفازاته منارهلر بنا ایتدرمشدر که یوللری رجوع ایتدکده بولمق ایچون بعده اوغلو
افریقیش بو ملك بربر قومنه غزا ایلدی چاق طنجه یه وارمشدر وبربر قومنی فلسطیندن
ومصردن نقل ومغربده اسکان ایتدردی وشهر افریقیه یی بنا ایتمشدر که اول عصرده
حضرت داود اوایلی ایدی بعده قرنداشی ذوالازهار نسناس ولایتنه غزا ایتدی وانلرده بر
قومی سبی ایتدی یوزلری صدرلرنده ایدی بعده شرحبیل بعده اوغلی هرهاد بلقیسك باباسیدر
بعده بلقیس وبونك قومی مجوسدر کونشه عبادت ایدرلر بعده بلقیسك عموجه سی
ناشر النعم ملك اولدی بعده شمر یرعش بن افریقش ملك اولدی چینه کیدرکن سمرقندی
هدم ایتمشدر بعده اوغلو ابو مالك بن عمران نسل کهلاندر بعده قرنداشی عمرو بو ملك
هرکون کیدوکی ثوبی تمزیق ایدردی که کمسه کیمسون بعده قرنداشی اقرن بعده
اوغلو ذوجسان بو ملك طسم وجدیس ماینلرنده قتال ایقاع ایلدی بعده تبع بن اقرن بعده
کلی کرب بعده اوغلی ابوکرب بو تبع اوسط درکه قرآنده مذکوردر ابتدا بیت اللهه لباس
بوکیدرمشدردخی برقچ اختراع ایتدرمشدر وبو ملك یهود دینیله متدیندر وبو ملك اوس
وخزرج ایله جنك ایتمشدر بعده اوغلی حسان بعده قرنداشی عمر بو ملك بیوك باباسنده
افریقش کابنده حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بعثتنی بولمشدر بعده اوغلو
عبد کلال بعده تبع بن حسان بن ملك یکرب وبوکا تبع بن اصغر دیرلر بعده قرنداشی اوغلو حارث
بعده مؤثر بن کلال بوندن صکره ملوك حمیر متفرق اولدیلر بعده اوغلو ربیعه بعده ابرهه بن
صباح بعده ابن دقیقان بونك یاننده سیف عمرو بن معدی که صمصام ایله معروفدر بعده
لختیعه ذوالشناتر بو ملك ابناء ملوکه لواطه ایدردی ابناء ملوکدن یوسف ذونواسی طلب
ایلدی کلدکده کیزلو بر بچاق المشیدی تنها اولدقده اوروب قتل ایتمشدر
والحاصل حکایه سی مشهوردر بعده ذونواسی ملك ایتمشلردر وبو کمسنه یهودیدر
وجباردر اخدود صاحبی درکه یوقاروده ذکری کچمشدر بعده حبشدن ارباط بن
اضحم مستولی اولمشدر سبب استیلا بودر ذونواس نصاری قومنی اتشله احراق
ایدردی کچنکه نجاشی بونی استماع ایتدیسه عظیم عسکر ایله نجاشی
ریاط نام کمسنه یی کوندروب ذونواس دریادن فرار ایدرکن دریایه غرق اولمشدر
بعده ابرهه اشرم فیل صاحبی بعده اوغلی یکسوم بعده قرنداشی مسروق بویله اولدقده
یمن اوزره حبش طائفه سی بلالری مشتد اولمشدر اول وقت سیف ذی یزن که کنیه سی

ابی مره قیصره کتمشدرکه اندن امداد استمشدر اما امداد ویرمدی بونی کوردکده کسری
نوشیروانه واروب اکا دوشمشدر اکا امداد وعد ایلدی حبشده اولان مجرملردن سکز
یوز مجرمی بیله کوندردی سکز کیله عدنه کیدوب عدن ساحلنه واصل اولدقده کیلردن
برقاج کمی بی احراق بالنار ایلدی والحاصل حبشیله جنك اتدکده غالب اولدی یمنی ضبط
ایدنی مسروق قتل اتمشدر تکرار یمن حمیر قومنه دونوب بعده زسیف ذی یزن حمیری
ایله کسری طرفندن کلن هرز حضرت سلیمان بناسندن برمصنع قصرده شراب ایچرکن
سیف ذی یزن مقربلرندن حبش طائفه سندن قتل اتمشلر بویله اولدقده اولاد
سبادن ملك یمن منقطع اولدی ویرینه هرز نوشروان طرفندن حاکم اولدی بعده مرزبان
بعده سبحان بعده اوغلو جرجیس بعده بازان بن ساسان چاق حضرت رسول اکرم بعث اولنجه
حاکم ایدی صکره توابعیله اسلامه کلمشلر سببی بودرکه قچن رسول اکرم ملك کسری یه
مکتوب کوندردکده مکتوبی تمزیق ایلمش وبازانه امر اتمش که واروب حضرتك
باشنی کتوره بازان کندو طرفندن برآدم مدینه یه ارسال اتدکده تجسس اتمکه رسول
اکرمه کلن قاصد اضمار ایلدیکی حق طرفندن دخی نازل اولوب خبر ویرمشدرکه کسری
فلان کونده فلان ساعتده قتل اولنمش دریوبوسوز شایع اولدقده قاصد بو کلامی
اشیدوب خائب اولمشدر وبازانه بو قصه یی خبر ویردکده فی الواقع بویله اولمغله اسلامه
کلمشدر وهجرتك سنه عاشرنده وفات اتدکده حضرت فخر کائنات بابا سنك یرینی
بازان اوغلونه توجیه بیورمشلردر وابتداء اسلامده یمنده امیر بوایمشدر والحاصل قبل
اصحاب وتابعین دن یمنه والیلر کلمکه بشلدی صکره سنه ایکیوز ایکی ده مأمون
خلیفه یه یمندن مکتوب کلوب اشاعره طائفه سی خروج اتمشلر اول ساعت مأمون
خلیفه خدمتنده اولان محمد بن عبدالله بن زیادی یمنه امیر نصب ایدوب وسپارش
ایتدیکه اشاعره ولایتنه واردقده وادی زبیده برقلعه بنا ایده یمنه واردقده تهامه یی فتح
اتمشدر وزبید شهرنی بنا اتمشدرکه اول وقت هجرتك ایکیوز دورت تاریخی ایدی وکیده رك
قوتی ارتوب حتی صنعا وصعده ونجران شهرلرنده کندو اسمنه خطبه اوقونمشدر وبونلرك
دولتلری هجرتك چاق دورتیوز یدی تاریخنه دك ممتد اولمشدر آخرلری عبدالله وزیری
حسین ابن سلامه وادی صهامه ده مدینة الکدری بنا اتمشدر دخی وادی دوال ده
مدینة المعقری بنا اتمشدر حضرموتدن چاق مکه یه وارنجه امیال وفراسخ وبرید یوللرنده
تعیین اتمشدر صکره دولت نجاحیه ظهور ایلدی وبونجاح عبد حبشیدر ابراهیم زیادی
خدمتنده ایدی قچن یعیش ابراهیمی قتل اتدکده نجاح عظیم الم چکمشدر وعظیم عسکر جمع
ایدوب اول وقت یعیس زبیدده اولوردی اوزرینه نجاح واردقده زبیدی فتح ویعیشی قتل
اتدی وزبیدده اوتوردی واسمنه اقچه کسدردی واول وقت رأس جبل سمارده برمدینه که
اسمی حرازده برفقیه مذهب امامیه دوتاردی اسمی علی بن محمد بن علی صبحی دیرلردی
بوآدم

بو آدم کیده رك قوت بولدی نجاحه برجاریه اهدا ایلدی وانك الیله زهر ویروب قتل اتمشدر
وکیده رك حصنلر فتح ایتمشدر و بشلادی صبیح آل نجاح ایله جنك اتمکه والحاصل دولت
ضبیح سنه ٤٨٤ ده منقرض اولدی ودولت نجـــاح کرچه انلردن مقدمدرلکن
انلردن زیاده ممتد اولمشدر سنه ٥٥٣ ده منقرض اولمشدر صکره دولت مهدیه ظهور
ایلدی ابتدالری علی بن مهدی بو علی اوایلی صالحدر صکره بشلادی طاغلره کیدوب
وقوافلی ویوللری قطع ایلمکه وفاتك بن محمد که بنی نجاح آخریدر قتل ایتمشدر وزبیده مالك
اولمشدر بو اولدکده اوغلو مهدی اولمشدر بعده اوغلو عبد النبی صکره ایوبیه دن مصردن
تورانشاه یمنه وارمشدر و عبد النبی یی اسیر اتمشدر و زبیدی الوب ایوبیه طرفندن ضبط
اولمغه بشلادی بعده دولت بنی رسول غسا ظهور ایلدی وسبب تسمیه بنی رسول بغدادده
بعض خلفای عباسیه خدمتلرنده اولوردی واطراف واقطـــاره کوندرردی اندن اوتوری
محمد رسول تسمیه اولنمشدر صکره مصره واردقده تورانشاه خدمتنده اولمشدر صکره
یمنه ملك مسعود اقسیس کوندرمشدر مریض اولدقده اوغلو یرینه استخلاف اتمشدر
مسعود اولدکده کندو یه ایوبیه طرفندن مقرر اولمشدر او دولتلری اولاد اولاده
سور مشدر چاق اخرلری مسعود صلاح الدین صکره طاهریه دولتی ظهور ایلدی بو طاهر
بن معوض بن تاج الدین القریشی الاموی العمری در اولوقتکه مسعود تعزده اولوردی
بنی طاهر اوزرینه قالقمشلر و تعزدن چقمشلر مغلوب اولدقده کندو ارادتیله معزول اولمشدر
و بنو طاهر تعزده دولتلری یورودی چاق عامر بن عبد الوهاب لقبی صلاح الدین الملك
ظافر زبیدده بر بورکه بنـــا ایدوب وشکر شربتیله مملو ایدوب ومسك وکل صویی ایله جمله
خلقی سقی اتمشدر وزبید فقراسنه التی بیك التون تصدق اتمشدر و یمنده چوق یرلر المشدر
سنه ٩١٨ ده وادئ زبیده برخرق بنا اتمشدر طولی التمش التی ذراع وارتفاعی اللی ذراعدر
وعرضی اون بش ذراع بر سد عظیم اتمشدر بعده سنه ٩٢٢ ده عداوه واقع اولوب ظافرله
مصر امراسندن حسین کردی وامیر سلیمان ایله ماپینلرنده عظیم جنك واقع اولدی مصریین
غالب اولدی وزبید شهرینه مستولی اولدیلر بونك سببی اول کاتده سفر هندده ذکر اولنمشدر
بعده دولت امامیه وزیدیه ظهور ایلمشدر اولوقت طقوز یوز اللی اوچده ابتدالری الامام شریف
احمد بن یحیی چاق ابن الحسن السبط الکبیره نسبی متصلدر بعده اوغلو شرف الدین یحیی
بونك بر کتابی واردر مذهب زیدیه ده تصنیف اتمشدر اسمی البحر الزخاردخی اصول زیدیه ده
کتاب الاحکام واجتهادی دعوا ایلدی بونك عصرنده آل عثماندن اویس پاشا سنه طقوز
یوز اللی اوچده یمنه تعیین اولمشدر وزبید وذمار وتعز وکیده رك چوق قلاعلر فتح اتمشدر
سببی بودرکه سلطان سلیم مصری الدقده شریف مکه سید برکات اوغلی شریف یمن
سلطان سلیم خان حضرتلرینه تبریك اتمك ایچون کوندرمشدر اولوقت سنی یعنی عمری
اون اوچ سنه در سلطان سلیم عظیم اکرام ایلمشدر بعده مراد اوزره امرلر یازمشدر رودخی

جدده اولان امیرحسین کردی قتلنه برامرویرمشدر انك دخی سببی بودرکه مقدما سید شریف برکاته چوق ازیت ایدوب غایت ظالم اولمغله احوالی سلطان سلیمه عرض اولندقده حقنده امرویرمشدر والحاصل شریف مکهٔ مکرمه یه واردقده مکهٔ مکرمه یی تزیین ایدیلر وشریف برکات سلطان سلیمدن کلن خلعتی کیوب انکله بیت شریفی طواف ایدوب اهل مکه تهنیه ایتمشلر بعده مقام حنفیده جلوس ایلدی وحسین کردی طلب ایلدی که پادشاه طرفندن کلن امری استماع ایلسون والحاصل شریف مکه اوزرینه عبید تعیین ایلدی وجده ده برکمیله کاوب بین العمین برمحله واردقده انده غرق ایندیلر وچراکسه بقیه لری زبید سمتنه امیر برسبای یاننه کتمشلردر وآخر کار برسبای قتل اولندقده بعده امیر سکندر زبیده حاکم قالمشدر وعثمانلی زیی ایله متزیی اولمشدر بویله اولدقده سلطان سلیم طرفندن حکم وارد اولمشدر که یمن ولایتنه والی اولسون ومصر طرفندن برنائب کوندرلمشدر وخطبه سلطان سلیم نامنه اوقونمغه بشلاندی بومنوال اوزره اوچ سنه مستمر اولدی چاق عثمانلی امیرحسین ثانی جده نائبی اولنجه بو امیرحسین برفاضل آدم ایدی مصر پاشاسی امیر خیره بك مقبولی ایمش جده سنجاغنی اکا ویرمشدر قچنکه جده یه واصل اولدقده انده برقاچ کمی آلات جنك ایله سلطان غوری حسین کوردایله ارسال ایلمش ایدی ویمن خالی اولدوغی مسموعی اولمغله امیرخیره بك استیذان ایدوب اولدخی اذن ویرمکله جانب یمنه عزیمت ایدوب وصولنده هجرتك طقوز یوزیکرمی التنجی سنه سی ایدی وسلطان سلیمك خبر وفاتنی ویرینه سلطان سلیمان جلوس ایندوکنی خبر الوب بویله اولدقده جده یه دعوت ایتمشدر بعده والیلر مابیننده عظیم جنك وجدللر واقع اولوب وپورتقال کفره سی هند ساحلنه مستولی اولدقلرین سلطان سلیمان خان استماع ایدوب وهندك مقاومته عجزنی معلوم دولت ایتمکله غیرت اسلامیه یه بناء سلیمان پاشایه مصر ایالتی توجیه ویمنه عزیمتی فرمان بیوردقده اولدخی جانب یمنه توجه وهنده کیدرکن عدنی عذر ایله الدوغنك تفصیلی بالاده مرور ایلمشدر اولوقت هجرتك طقوز یوز قرق بش سنه سی ایدی بعده سنه ۹۷۷ ده اوزدمیر پاشایه یمن ایالتی توجیه اولنوب بو اوزدمیر اویس پاشا طرفندن مملکت یمنده بربك ایدی قچنکه اویس پاشا فوت بولدقده برتوغ دخی پیدا ایدوب وعسکر بیننده دلاللرندا ایندروب بووجهله عسکر کندویه مطیع ومنقاد اولدیلر بعده پهلوان حسنی قتل ایدوب وصنعایی ضبط ایدوب اوزدمیر یمنه اجلاس ایتدوکنی استانبوله دردولته ماجرایی عرض ومصردن امداد طلب ایتمکله سلطان سلیمان درعقب داود پاشا ایله مصردن اوچ بیك تفنك اندازویبك دانه جرداتلو تعیین وفرمان بیوروب داود پاشامذکور عسکر ایله یمنه واروب اوزدمیر پاشا مصطفی پاشا ایله ملاقی اولدقده قلاقلعه سنده نزول ایندکده مابینلرنده بعض منافسه واقع اولمغله مطهر فرصت بولوب ومصطفی پاشادن امان طلب ایدوب مصلحه

مصالحه اتمكله بعده اول پاشالر مصره رجوع ايلديلر واوزدمير پاشا يمنده قرار داده
اولمشدر وكيدركن كهلان وحبش وسواقي وعتره ومخلاق وخنفر نام قلعه لری تسخير
وفتح ايدوب يدی سنه مقداری يمنده والی اولمشدر بعده معزول اولوب استانه سعادته
كلدكده سلطان سليمان مزبوری احوال يمنه وقوف تامه تحصيل بيورمغله تكرار
سرعسكر ايدوب مصردن اوچ بيك آدم دخی تعيين وارسال ايدوب اولدخی مصره
واصل اولدقده سعيددن سواكن طرفنه عزيمت ايدوب اول سمتده برقاچ قلعه بناسنه
مباشرت ايلمشدر مقدما سواكنده مصر جانبنده برامين اوتوردی صكره بكلر بكلك
اولمشدر بعده اوزدمير حبشده برقاچ ولايت الوب سنه طقوز يوز التمش يديده دواروه
شهرنده وفات اتمكله مصوعه ده دفن اولنوب واوغلو عثمان پاشا قبرنك اوزرينه برعالی
قبه بنا ايلمشدر فچنكه اوزدمير اوغلو يمنده معزول اولوب يرينه مصطفی پاشا والی اولدقده
چاق اولنجه ضبط اتمشدر ابتدا محمل شريف وامير حاج تعيين اتمه سی مرحوم مصطفی
پاشادندر مقدما قافله شكلنده كيدرلردی واوزرلرينه باش وبوغ برشيخ بنی مرزوق
اولادندن كيدردی بومصطفی پاشا فوت اولدقده كتخداسی يوسف پاشا اولدی
بوندنصكره كلن واليلر ظلم ايدوب عسكره علوفه ويرمكله وايكی بكلربكيلك اتدكلرندن
نزاع وفتنه دن خالی اولميوب محصل يمن احوالی متلاشی اولدوغی دولت عليه
پادشاه اسلام خبردار اولمغله سنان پاشايی تعيين وارسال بيوروب اولدخی مصردن
توجه وجازانه كلدكده كوردیكه جازان خاليدر وخبر الديكه زيديه جبل اغبرده تحصن
اتمشلر بعده تعزه واردقده عثمان پاشايی جبل اغبره تعيين ايدوب اولدخی واروب
جبل اغبری فتح ايدوب وزيديه لی فرار اتملريله قلعهٔ قاهرهٔ بلا محاربه تسليم ايلديلر
والحاصل سنان پاشا فتح وتسخير اتدوكی قلاع وبلاد بونلردر قلعهٔ حصن تعكر جبله
خيران قلعهٔ حد دجبل حبيش قلعهٔ اب جبل بعدان حصن حب هران قندا ومدررا
زمان وادی سهيل زبل ثفيله سمار وادی يرم قلعهٔ دوران صنعا حصن دولان
حصن ثلا حصن دمرمر وادیٔ السر بلاد مطهره ده قلعهٔ سام قلعه المقنب مزكور
سام غايتله متين در اوچ جانبندن اوچ طاغ احاطه اتمشدر ومتين ديوار ايله تحصن
اولنمشدر حديددن بيك لنبله منسيكدر طولی بش بيك زراع عرضی اون بش قاريش
ايكی طرفنده ايكی قلعه وار دربرينه قصر العرصه برينه للباحه دخی كوكبان غايت
يوكسكدر وادیٔ بون كهول قلاع اعرج كه زيديه حاكملری ايدی اوچ قلعه عروس
حب العروس حصن الظفر دخی قلعهٔ بين العزوادی خيان انده قلعهٔ روام قريهٔ اللولو
بلاد داعيده قصبة الحضوب ناحيهٔ خيمه انده چوق قلعه واردر قلعه نسياع الك مشهوری در
همدان الحراز جبل اسن وسكنز قبيله كه زيديه يه تابعدر ببوالارزق بنو الشديد بنو امجد
بنو اوالید بنو العدار الدهارجه دخی جعافره ومجاديل وبرحصن متين كه اكا قراب المسجد

دیرلر جبل التیس عربانی وادی الحیمه انده دورت قلعه که لهنعه ظفار سوداء شر دخی
بلاد سهل باقیر بونده چوق قبایل واردر انلردن اطاعت ایدن اوچ حصنمندر حصن خالد البکر
خالد الصغیر حصن الکاهل قلعهٔ هبتی وادی صنعان جبل سنان قلعهٔ حجر الرکاحیز
حصن شمساط قلعهٔ براس سنام الیعافر بلاد حران انده قلعهٔ بهار حصن دعله
قلعهٔ بنی العمران حصن بعدعه قلعة العقبه دخی اوی قلعه حصن ننبیه حصن
طغران حصن قبصمان حصن ریحان حصن قبله حصن القفل حصن شحب حصن
قرانه دیت حصن سافه حصن راجه حصن جعر مدمها جبل اللوز بلاد سمات طویله
ثقیل احمره والحاصل سنان پاشا یمنی فتح اتدکده بهرام پاشایه تسلیم ایدوب کندوسی
استانبوله توجه اتمشدر بعده یمن والیلری برقاچ مدت نصکره ظلم وتعدی اتمکله احوال
یمن مختل ومشوش اولوب سنه ۱۰۳۸ ده قانصو بی یمنه تعیین اتدیلر وآخر کار یمنه زیدیه
مستولی اولوب حالا زیدیه لرك اللرنده قالمشدر خلفای حجاز اصحاب کرینه نصکره
حضرت ابن زبیر بعده عباسیه دن عبد الله سفاح طرفندن عموجه سی داود که
مکه ومدینه ویمامه یه والی اولدی بعده دولت بنی اخیضر ظهور ایلدی وبونلر خلفاء
حجاز شرفاسی دورت طبقه اوزره لردر جمله سی حسنی در اول بنو اخیضر ایکنجی اولاد
موسی اوچنجی بنی هاشم درکه انجق بونلر حسینی یه منتهی دیرلر دوردنجی بنو قتاده
ایمدی بنو اخیضری ذکر ایده لم بونلر بنو یوسف بن ابراهیم بن موسی عبد الله المحصر بن
محسن مثنی بن حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه بونلره حسنیه دیرلر و بونلر ظهورلری
سنه ۲۵۱ ده وبونلره مستمره اولدی چاق قرامطه غلبه ایدنجه دك سنه ۳۱۷ ده اخیضر
اخرلری صالح بن اسمعیل دربونلرك حالا دولتلری بلاد سودانده غانه شهرنده دربعده
بنو هاشم غلبه اتمشلردر بعده صالحدن نصکره اولادی موسی بنو سلیمان بن حسن المثنی
مکه یه مستقل اولمشدر زمان مزبورده ظهور ایدن ملعون ابو طاهر سلیمان بن عبد الله
ابی سعید الحسینی دیرلردی بونك شرندن نیچه زمان کمسه حجه وارمغه قادر اولمیوب
یوللری قطع ایلدی وبونك قومی زیاده اولدقده حجاجك افنا سنه قصد ایدوب اوچیوز
اون سنه سی اواخرنده جمله حاجیلر حرم شریفده ایکن ترویه کوننده وافر عسکر ایله
کعبة اللهی باصوب کعبه ده واطراف مکه ده اوتوز بیك نفر حجاجی قتل ایدوب سنه
۳۱۹ ده نقل ایرلرکه ابو طاهر بر موجر فاجر غلام رمضان اولنده ظهور ایلدی والوهیت دعواسنی
ایدوب چوق کمسنه کندویه تابع اولدی وبو غلام انلره فرمان ایلدیکه موتالرك قرینلرینی
شق ایدوب بعده غسل ایدوب وخمر ایله طولدورلرو هرکم اغزیله ناری سوندوررسه
لسانی کسیله واوغلنلره لواطه ایلیه لر وافراط ایله ایلاج اتمه ملك اما افراط ایله ایلاج
اتسه یوزی اوستنه قرق زراع قدر چکمکه وهر اوغلانکه لواطه دن امتناع ایلرسه قصاب
یانده اتمکدر واتشلره تعظیم امر ایلدی والحاصل بوبنو ابو طاهر منقرض اولدی وذکر
اولنان

اولنان هاشمیه مدینه ده ظهور ایدوب بونلر اولاد مهنا ابن الحسن بن مهنا بن داود بن قاسم
چاق حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه ابتدا الری ابو فلیة الشریف قاسم اخرلری
سلیماندر بعده بنو قتاده بن ادریس دخی بن الحسن بن علی بن ابی طالبه منتهی در بو قتاده
ینبع قلعه سنده اولورلردی قچنکه بنو هاشم ضعیف اولدیلر بو قتاده انلره غالب
اولوب اللرندن مکه یی المشلردر ومکه ده مستقل اولمشلردر و بونک سلسله سی حالا
اولان شرفاء مکه ده سنه بیک طقسان دورنده ابو البرکات اوغلو شریف سعید در والحاصل
بو جزیرة العربده حکومات امرا و شرفا و مشایخ متعدد ده در یمنده بعض تهامه و بعض
جبال یمنه زیدیه حکم ایدر و حاکملرینه امام و ما عداسنه متعدد حکومات که هر بریسنک
حاکمی کندولرندن مستقل حکومتدر وکذلک شحر ولایتنک حاکمی کندولرندن مستقل در
دخی عمان کذلک اما لحسا اگرچه حاکملری کندولرندندر اما آل عثمان طرفندن ضبط ایدر
ومکه ومدینه ده شرفا حکم ایدر و آل عثمانه تابعلردر والحاصل بو جزیره احوالی وملوکنک
تفصیلی جولان الافکار نام کتابمزده مسطوردر فصل ۵م در بیان اقلیم شام قرق بشنجی
فصل اقالیم عرفیه دن شام اقلیمی بیاننده درکه ارض مقدسه تسمیه ایدرلر دخی ارض کنعان
ولسان یونانیده سریا دیرلر وقتا که اقلیم جزیرهٔ عرب تمام اولدقده اقلیم شام اوصافنه
شروع ایدلم بو اقلیم جلیل الشان در دیار النبیین ومرکز الصالحین ومعدن البدلاء قبلهٔ اول
بونده در دخی حشر ونشر یری در و بونده ارض مقدسه و رباطات فاضله وثغور جلیله وجبال
شریفه ومهاجر ابراهیم وقبری در و دیار ایوب و بیری در ومحراب داود و بابی در و عجایب
سلیمان وشهرلری در وتربهٔ اسحق وانا سیدر ومولد مسیح ومهدیدر وقریهٔ طالوت
ونهری در ومقتل جالوت وحصنی در وجب ارمیا وحبسی در وصخرهٔ موسی ومحراب ذکریا
ومعرکهٔ یحیی ومشاهد انبیا وقریٔ موسی ومدینهٔ عسقلان وعین سلوان ومواضع لقمان
ووادی نعمان ومداین لوط وموضع جنان ووقف عثمان ومجلس که انده ایکی خصم حاضر
اولمشلر وقبر مریم وراحیل والحاصل ارض شام ارض مقدسه درکه الله تعالی بو ارضی
مهبط وحی ومنزل انبیا ومقام اولیا قلدی آبی شیرین وهواسی خوب وخلقنک خلقی
ورأیی مرغوبدر وخواص شامدندر که اولیا ابدالدن خالی اولمز که بو اولیالرک دعالریله الله تعالی
عباده رحمت ایدوب عفو ذنوب ایدر و بو اولیا ابدال یتمش نفردن زاید وناقص اولمز وهر بارکه
بو یتمشک بری وفات ایده ناسدن بری آکا بدل که قائم مقام اولور و بو اولیا ابدال جبل لکامدن
غیری مقامده ساکن اولمزلر ودخی عبد الله عمرو بن العاصدن منقولدر که خیراون قسم
اوزره قسمت اولندی طقوز قسمی ارض شامده و بر قسمی سائر ارضده در و شامک طعامی
مشهوردر که اجناد وعساکر شام شجعان قوی الاهتمام وخلقنک سلطاننه اطاعتی ضروب
امثالدندر والحاصل بو اقلیمک خلقی قوت ضرب وحسن تدبیر اصحابیدر وذو فنوندر
خصوصا حکما وعلماسی قیاسه کلمز حتی مشهور اولان حکماء یونانک اکثری صور

شهرندن وغیریدن ظهور اتمشلردر و بو ارض شامك سبب تسمیه سی بنی کنعاندن
برقوم بو جانبه تشامو یعنی ارض کعبه دن تیاسر ایتدکلرندن بو اسمله مسمی اولدی و بعضیلر
دیرلر که بو ارض سام بن نوح علیه السلام اسمیله تسمیه اولندی که انك اسمی لغت سریانیده
شین معجمه ایله شام در الحدود غربدن بلاد ارمنده اولان طرسوسدن بحر رومدر که مصر
وشام بیننده اول جغارده اولان رفحده منتهی اولور وجنوبدن رفحدن ممتد اولوب
بریه تیه بنی اسرائیل حدودنه وشوبك وایله ماییننه واروب بلقاده منتهی اولور وشرقده
بلقادن ممتد اولوب مشاریق صرخده وارر که اطراف غوطه شامی طوتوب مشاریق سلمیه
ومشاریق حلبه واروب بالسده منتهی اولور وشمالده بالسدن فرات ایله ممتد اولوب قلعه
نجمه و بیره یه وشمیساط وحصن منصوره و بهسنایه ومرعشه وبلاد سیسه وطرسوسه
واروب بحر رومده منتهی اولور التقسیم مقدما بو شامی بش جنده تقسیم اتمشلر هر جندی
بر مملکته اضافه اتمشلردر اولکی جند فلسطین ثانی سی جند اردندر ثالثی جند دمشق
رابعی جند حمص در خامسی جند قنسرین در و هر جند بر کوره در که مدن وقصبات
وقرایه مشتمل در اولکی فلسطین در باش شهری قدس شریف ومدینه لری رمله و بیت
حبرون وغزه و یافا وعسقلان وارسوف وقیساریه وار بحادر ایکنجی اردندر باش شهری
طبریه در اما حالا نابلس در ومدینه لری قدس صور عکا جنینین لجون کابل بیسان
صفد صلت عجلون اوچنجی که دمشق باش شهری دخی دمشقدر ومدینه لری بانیاس
صیدا بیروت طرابلس شقیف ارنون دوردنجی که حمص باش شهری اوله مسمی در ومدینه لری
سلمیه تدمر حیاصر کفرطاب لادقیه جبله انطرطوس حصن الخوانی بشنجی که قنسریندر
باش شهری حلب در مدینه لری انطاکیه سویدیه شمیساط منبج بیاس قنسرین مرعش
اسکندرون حماه شیزر معرة النعمان معرة المصرین معرة قنسرین صهیون در بساك
حصن برزه شغر فامیه راوندان باب ونزاعاعین تاب قلعة الروم بیره بالس رصافه
حصن منصور ودمشق اطرافنه دورت صقعه اعتبار اتمشلر غرب شرق قبله شمال
وهر بیسنك عمللری وار در اولکی صقعه که غربیدر ایکی قسمدر بری ساحلی بری جبلی
ساحلی سی بحر روم ساحلیدر عمللری غزه رمله لد قاقون جبلیسی عمللری قدس شریف
بلد خلیل نابلس ایکنجی صقعکه اکا قبلیه دیرلر عمللری بلاد حوران وغور و بانیاس وازرعات
وعجلون و بلقا وصرخد و بصری و زرع اوچنجی صقعه که شمالیه در دخی ساحلیسی
وجبلیسی وار در ساحلیسی عمل صیدا بیروت جبلیسی عمل بعلبك نام دیگر قاع البزوه دخی
بقاع عزیزی دیرلر عزیز بن سلطان صلاح الدین یوسفه منسوبدر دوردنجی صقعکه
شرقیه در عمللری عمل حمص مصیات قاره تدمر رحبه سلمیه وسابقا بو شامك خلفا
زماننده خلقی وعسکری دورت صنفدر اول ارباب سیوفدن اهل وظایفدر بونلرك اعیانی
عسکردر نائب شام امیر کبیر حاجب الحجاب نائب القلعه استادار سلطان که مقدم القدر حاجب

دوادار که

دوادارکه سلطان طرفندن نائب شام خدمتنده اولور بونلر امرادر صنف ثانی ارباب شریعه
قاضی کبی بونلر بر قاچ صنفدر صنف ثالث ارباب وظایف دیوانیه بونلرك اعیانی اوچدر
کاتم السر ناظر الجیش وزیرکه صمکره وزات لقبی کیدوب ناظر نظام قونمشدر دخی دورت
صنف واردر بری نوابدر بونلر یدی نائبدر نائب قدس نائب حمص نائب بعلبك نائب
رحبه نائب عجلون نائب صرخد نائب مصیات نائب قلعهٔ صبیبه دخی بری کشافدر
کاشف قبیله کاشف رمله کاشف نابلس بری ولاتدر والئ صیدا والئ بیروت والئ تدمر
دوردنجی صنف عربان بلاد شامیه بونلر طقوز قبیله در بونلرك اعظمی طی در بونلرك
بکلکلری اوچ بطنده در بری آل فضل که بنو ربیعه بونلردندر جمله نك باشیدر دیارلری
حمصدن چاق جعبر قلعه سنه واندن رحبه یه وارنجه که فرات کنارنده در اطراف عراقه
اینر بصره یه وارنجه بونلرك وافر صولری واردر وسائر بکلرك اعظمیدر و بکلر ینه امیر الملا
دیرلر اما حالا بنی طرپوش دخی بنی ریشه اول سمتده اولان بکلردر وعربنه عرب الموالی دیرلر
ایکنجی بطن آل مرادر انلر بنو مری ابن ربیعه بن فضلدر منزللری حوران و بریه در
بونلرده نیجه صنادید کلمشدر حالا مشهور اولان عرب که حجاجی قالدران مغالجه عربی که
اول سمتده مشهوردر بطن ثالث آل علیدر بنی علی بن حدیث بن عینیه بن فضل بونلر دخی
عظیم الشاندر دیارلری مرج دمشق وغوطه در آل فضل ایله آل امرا ارasنده دوشر
ایکنجی قبیله بنو مهدی بونلر قحطانیه دندر منزللری بلقاده در حالا جسان وصلت سمتنه
ممتد اولدیلر حالا بونلره عرب طربیه دیرلر و بوطرابی اوغلو حکم اتدوکی جنین واکا تابع
ولایتکه اکا ولایت بنی حارث دیرلر صکره بکلك اتمشلردر اول اوجاقلقدر اوچنجی قبیله
جرم قبیله سی طی دن بنو جرم بن ثعلبه در منزللری غزه وداروم در و حالا اول سمتده معروف
اولان عرب سوالم وعرب عابد و بونلردن عرب آل محمد دخی خلیل الرحمن ده عقبة الحج که
انده حجاج مصری ملاقی اولورلر انده عرب الحویطات وشرقه دن عرب بنی عطیه ومغایر
شعیبده بنی لام طائفه سی اولور حالا غزه سمتنده مشهور اولان اعراب عرب الوحیدادر
و بونلرك طوایفی چوقدر دوردنجی قبیله ثعلبه قبیله سیدر بونلر طی دن بنو خالد بن
سلامه اندر بو ثعلبه ایکی بطندر دردرمـــا ورزیق اولاد عوف بن ثعلبه در حمدانیدر و بونلره
ثعلبة الشام دیرلر و بونلر شامدن عمانه وارنجه بونلرك بکلری یوقدر بشنجی زبید قبیله سی
صعد العشیره دن بنی مزحج اولان کهلاندندر و بونلر بر بر قاده اولورلر و اولدوغی سمته نسبت
اولورلر مثلا مرج زبیدی وحوران زبیدی زبید اخلاف بونلردندر و بونلر رحبه یه
قریب آل فضل جوارنده در بو طائفه قطاع طریقدر التنجی قبیله بنو خالد قبیله سی عرب
حمصدر خالد بن ولید نسبندن اولمق دعوا ایدرلر حال بوکه بونك عقبی بالاتفاق منقرضدر
بکلری یوقدر یدنجی قبیله حارثه سکزنجی قبیله بنو عقبه کرك وشوبکده اولورلر بکلری
واردر طقوزنجی غزیه حمدانی ایدر بونلر بطون وافخاذدر اوصاف غابات و بحیرات وانهار

وجبال بو اقلیم شامك غاباتی یعنی اورمانلری چوقدر اك مشهوری غاب عسقلان
بر بیوك اورماندر چاق رمله یه ممتددر دخی غاب ارسوف نهر عوجا قربنده چاق عكایه ممتددر
حالا غاب فلنسوه دیرلر بو اورمان قاقوندن چاق عیون التجاره ممتددر بو اورمانك ایچنده
عیون اساور اولور دخی غاب قنیطره دخی طرابلوس وحلب اطرافی برقاج یرده اورمان
واردر خصوصا بوك غابی كه آكا روزد یرلر واكثر اغاجی توتدر بحیرات اك مشهوری بحیرهٔ زغر
دخی بحیرهٔ منتنه دیرلر وحالا بحیرهٔ لوط دیرلر بو بحیره اعمال طبریه دن خسیسه وبثسان
بیننده در طولی اون میلدر عرضی التی میلدر دوری ایكی كونلك وسطنده بر صخره ومنقوره
واردر بو بحیره یه نهراردن كه نهر شریعه دخی دیرلر منصب اولور بو بحیره ده طیور وسماك
اصلا اولمز انجق بعض سنه ده هیجان وخروش ایدوب ایچنده برشیٔ چقار آكا حمیر دیرلر باله
بكزر راصمه چبوغنه سوررلر كه بر جنس بوجك ضرر اتمسون دخی غیری شیٔ ایچون استعمال
ایدرلر وبوندن وافر مال تحصیل ایدرلر وبو بحیره نك اطرافی ایكی حكومتدر بو حمیر بحیره
اورتاسنده بركله نور بعده رو زكار بر طرفه آتار اول طرف كیمك حكومتنده ایسه اول حمیر انكدر
مقدما بو بحیره نك یرنده بش مدینه وار ایدی اك بیوكی سدوم ایكنجی صبغه اوچنجی عمره
دوردنجی رومادر بشنجی صعده وبونلر قوم لوط مدینه لری ایدی وحضرت لوط حضرت
ابراهیمی غایت سوردی حضرت لوط حضرت ابراهیم ایله هجرت ایدوب معا كلمشلردر
وسدوم شهرنه نازل اولمشدر خلقی فاحشه یه ابتداع اتدكده نهی ایلدی سوزنی اصغا
ایلمدیلر الله تعالی اول مدینه لری باش اشاغی ایلدی اندن اوتوری اول مدینه لره
مؤتفكات یعنی منقلبات دیرلر صكره حضرت لوط كفر طاب قصبه سنده وفات
اتدی بو قصبه خلیل الرحمن دن بر فرسخدر بحیرهٔ طبریه دخی بحیرة المنیه دیرلر بو بحیره
غورك اولنده دركه بحیرهٔ بانیاسدن بحیرهٔ طبریه یه منصب اولان نهر شریعه اول غوره
داخل اولور وغور بحیرهٔ طبریه نك كناریدر وبو بحیره دن شكل بطیخه بر حجر چقار
حجر یهود دیرلر اطبا بو حجری حصاة مثانه ایچون استعمال ایدرلر بحیرهٔ بانیاس نواحیٔ
دمشقده بانیاس قربنده در واول موضعده اولان جبل ثلجدن بنع ایدن عیوندن
جمع اولور واننده منصب اولور ونهر شریعه بونلردن چقوب بحیرهٔ طبریه یه منصب اولور
بو بحیره ده غاب قصب واردر بو بحیره اطرافی اصلا قیش اولمز بحیرهٔ بقاع بونك صویی اوندن
بوندن ایركلمش صودر بعلبك غربنده بر كونلك یولده در وبو بحیره یه بر قاچ ایرمق كیرر
بری نهر غور بیل بری نهر الجلزون بونك صویی جمله دن اعلادر بو ایرمقلرك باشلری بقاع
اوه سندن چقار والحاصل جمله بو صولر بانیاس صوینه قاریشور بحیرهٔ دمشق بو بحیره شماله
شرق ایله غوطهٔ دمشقده اولور وبو بحیره یه نهر برداوغیرك فضله سی منصب اولور
بونده غاب قصب اولور وبونده چوق بالق چقر باشقه امینی واردر وانواع طیور جمع اولور
بحیرهٔ قدس بو بحیره حمص بحیره سیدر شمالدن جنوبه طولی اوچ منزل وبو بحیره نهر

ارقط

ارنط اوزره مصنوعه در و بو بحیره نك طرف شمالیسنده بحر ایله بر سد سدید مبنی در که عادت
قدیمه در اسکندره نسبت اولنور و سد مذکور وسطی اوزره بحر اسود ایله ایکی برج مبنی در
و سدك جهت شرقندن جهت غربه طولی بیك ایکیوز سکسن یدی ذراعدر و عرضی اون
سکز بچق ذراعدر و بو سد بر ماء عظیمی بو حیثیتله حبس و ضبط اتمشدر که اکر سد
منهدم اولسه اب سیلان ایدوب و بو بحیره منعدم اولوب نهر اولور بو بحیره غربی جمصدن
بو منزلدر و بونده سماك غربیه صید ایدرلر بحیرهٔ افامیه بو بحیره بر نیجه بطایحدر غاب قصب
ارasında دره و بونلرك اعظمی ایکی بحیره در بری جنوبیه بری شمالیه در و ایکیسنك دخی ابی
نهر ارنطدندر جهت جنوبدن بحیره بر بطایحه منصب اولور صکره بو بطایحك نهایت
شمالیسنده نهر عاصی بو بطایحدن چیقر و بو ایکی بحیره دن بحیرهٔ جنوبیه بحیره افامیه در
و اتساعی تقریبا نصف فرسخدر و قعری قریبدر انجق قامت انسانه وارر و ارضی وحلدر
و بحیرهٔ جنوبیه بی قصب صفصافه هر جانبدن احاطه اتمشدر و یرد یه ده بیشه زارلری
واردر و بو بطایح مذکوره ده اوردك و قاز و بونلرك امثالی طیور بیحددر و ایام ربیعده بو بحیره
افامیه نیلوفر ارasında قالور و بحیرهٔ ثانیه ده شمالیه ایله بحیره افامیه بیننده غاب قصب
واردر ایچنده بر معبر واردر که مراکب و زوارق بحیره جنوبیه افامیه دن بحیرهٔ شمالیه یه چیقر
و بو بحیرهٔ شمالیه حصن برزیه ناحیه سندندر و بحیرهٔ نصاری دیمکله معروفدر زیرا بو بحیرهٔ
شمالیه ده سمك صیادلری نصارادر بحیره شمالنده بیوتلری واردر و بو بحیرهٔ شمالیه هر سنه
دورت کره بحیرهٔ افامیهٔ جنوبیه مقدارنده اولور و وسطی منکشوفدر و طرف جنوبده
و شمالیسنده نیلوفر بتر و انواع طیور کثیره سی واردر انکلیس ایله معروف بر سمك
دخی صید اولنور بو سمك ییلان بالغی دیدکلریدر بحیرهٔ انطاکیه بقراس و حارم بیننده
ارض مستویه ده در که اکا ارض عمق دیرلر حلب ناحیه سندندر حلبه بعدی ایکی مرحله در
و بو بحیره یه اوچ نهر منصب اولور که شمالدن کلور و بو اوچ نهرك شرقیسی اولانه نهر عفرین
دیرلر و غربیسی اولانه که دربساك التندن جاریدر نهر اسود دیرلر و بریسی دخی بو ایکی
نهرك ارasından جاریدرکه اکا نهر یغرا دیرلر که یغرا بونك اوزرنده بر قریه نك اسمیدر
حلقی نصارادر و بو اوچ نهر مجتمع اولوب نهر واحد اولدقدنصکره بو بحیره نك
طرف شمالیسندن ایچنه داخل اولوب طرف جنوبندن چیقر و نهر واحد اولور جسر
حدید التندن بحر و بر میله قریب انطاکیه اوستنده نهر عاصیه متصل اولور و بو بحیره نك
دوری بر کونلکدر انهار نهر عزجه بو نهر رمله نك اون ایکی میل شمالیسنده در و بو نهرك
منبعی مجدالیا دیدکلری قلعهٔ خراب قربنده سنده جبل التنده در بعده شرقدن
غربه جاری اولوب غابهٔ ارسوف جنوبیسنده بحر رومه منصب اولور دیرلر بو نهرك اوزرنده
ایکی عسکر التقا و قتال اتسه لر عسکر غربی عسکر شرقیه غالب اولوب البته شرقی منهزم
اولور نهر اردن که بونا غور دیرلر دخی یوردان دیرلر و حالا نهر شریعه دیرلر بو نهر جبل ثلجدن

بحیرهٔ بانیاسه منصب اولور بعده اندن چقر وبحیرهٔ طبریه یه منصب اولوب دخی اندن چقر
وبحیرهٔ لوطکه آکا بحیرهٔ منتنه دیرلر آکا منصب اولور نهر الیرموك بو نهر قصرین دن کلور
وبحیرهٔ طبریه قربنده نهر شریعه یه منصب اولوب نهر نعمان جبال صفددن چقر وعکه یه
بحر بعده بحره قاریشور نهر لیطانی منبعی کرك نوح ارضندن بعلبك طاغندن چیقر
بو نهره بعض عیون وانهار منصب اولور جبل لبناندن بقاعه ممتد اولور دخی مرج
عیون وشقیفه اوغرار دخی اقلیم التفاح بعده صیدا وصور بیننده بحره قاریشور نهر
بیروت جبال شوفدن چیقر وآکا قریب دخی بر نهر کلوب چقر ونهر ابراهیم بونلر جبال لبنان
وکروان طاغلرندن نبع ایدرلر وبحره قاریشورلر نهر غضبان صامسیه دن چیقر وطرابلسه
بحر وبحره قاریشور ونهر البارد آکا قریب نبع ایدر نهر الاعوج جبل شیخدن نبع ایدر بعده
وادی الجن اندن سعسعه مرور ایدر بعده کسوه یه بحر واندن خور جولیه وعادلیه دن بحر بعده
قرلانیه یه وارر واندن بحیره یه کیدر نهر بردا بر قاج عیندن جمع اولور انلردن عیون
توتدن نبع ایدر بنلر اوج عیندر زبدانیه نکیه سی اوستی یاننده نبع ایدرلرکه بونلره مأ برادة
دیرلر عین فیجیه ایله جمع اولور بو فیجه صویی بر ارشون قدر یوقاری آتیلور بعده هامه دیرلر
بر قریه یه منحدر اولور وبورادن نهر یزید منفصل اولوب قاسیونه ممتد اولور وقابون وحرسته
چاق دومایه منتهی اولور وزمان قدیمده ماطرونه وزنبنه ممتد اولوردی وحالا دومه
وعذرا منتهی در وبو یزیدده ومیه منسوبدر ودخی یزید بن معاویه بو نهری توسیع
وتعمیق ایتمکله آکا منسوب اولدی ونهر ثورا دمر قربندن بورا اوستندن طوتوب چاق
قیصره دك ممتد اولور ودخی اشرافیه قربنده نهر مزه واندن نهر دارانی دخی آیریلور
دخی نهر بورادن نهر قنواه بعده نهر بانیاس بو نهر بانیاس زبواده ایریلور وکوك
میدانی غربیسنده ذیل جبل غربندن بحر بعده مولوی خانه یه واندن قلعه ایچنه بحر بعده
جامع اموی یه واول اطرافه متفرق اولور ودخی قنواه انك بری طرفندن بحوب شامك
اولرینه متفرق اولور ونهر عقربا بحصه قربنده بردادن آیریلور بونلر ذیل جبل غربیدن
بحر وبومذکورلر ایرمقلر ایلدقدن صکره نهر بردا کوك میداننده بحر بعده بحصه
قربنده که اول سمتده قهوة القصف دیرلر نهر عقربا ایریلور بعده برداو عقربا شام
اورتاسندن ایکیسی بحرلر وشیخ رسلان قربندن بحر دخی نهر بردا اوادیه قربنده ایکی فرقه
اولور برینك اسمی داعلی ایرماغی برینك اسمی جرمانی ایرماغی ایدی نهر داعلی برقه
داعه وکفر بطنه ووثقمه یه بحر واول بر فرقه ایله جمع اولور اسمی نهر جرمانی اولور بو فرقه
دخی جرمانه بیننه سواد معظمه یه بحر وبونلر جمع اولدقلری یرده غیضه کوپروسی قربنده
بعده تکرار اسمنه بردا دیرلر وغیضه قربنده منیحه قریه سی واقعدر بعده بو ایرمق حدیثه
حرزمیه وبیته نایم ومحمدیه یه بحر واندن بحیره یه منصب اولور نهر عاصی بوکا دخی نهر ارنط ونهر
مقلوب تسمیه ایدرلر بو نهردن آب نواعیر ایله النور وبو نهرك اولی بعلبك قربنده رأس

کویلك

کوك قربنده نبع ایدر بعلبکدن بر مرحله قدر بعیددر بعده جوسیه ایله رستن
بیننده قاسم الهرمل دیدکلری مکانه واصل اولور واول مقامده بر وادی یه اوغرار وبو نهرك
اکثر منبعی بو وادیده مغارة الذهب دیدکلری موضعدندر وجوسیه یی کچنجه شماله
جاری اولور وصکره غربی جهتنده بحیرهٔ قدسه منصب اولور بعده اندن چقار وحمصی
کچوب رستنه بعده حمایه کلوب اندن افامیه یه منصب اولور بعده اندن چقار درکوشه دن صکره
جسر حدیده اوغرار ونور ایله کلنجه جبل لکام شرقیسنده در بعده جسر حدیده وصولندن
صکره جبل لکام منقطع اولوب نهر مزبور دونر جنوب غربه کیدر وسور انطاکیه یه
اوغرار بعده سویدیه یاننده بحر رومه منصب اولور وبو نهره بر قاچ انهار قاریشور بریسی
نهر کبیر شمال افامیه دن کلور وافامیه بحیره سنه قاریشور بری نهر اسوددر شماله جاری
اولوب دربساك التنه اوغرار بری نهر یغرادر یغرا قربنده نبع ایدر ونهر اسوده قاریشور
بعده بحیرهٔ انطاکیه یه قاریشور بری نهر عفرین بلاد رومدن کلوب راونداندن اوزرندن
جومه یه اوغرار وبو جومه یی کچوب عمقه اوغرار بعده نهر اسود ایله جمع اولور نهر قویق
مخرجی سیناب نام بر قریه ده حلبدن یدی میل بعیددر نهر مرعشله وغیریله جمع اولور
بعده حلب وقنسریندن کچر مرج احمره منتهی اولور نهر جیحان عامه بو نهره جهان صوبی
دیرلر بونك مخرجی البستان قربنده بلاد سیسه ومصیصه بعده نهر سیحان ایله جمع اولور
نهر سیحان قیصریه قربنده جبل قورمزدن نبع ایدر بعده بلاد سیسه اوغرار وشرقیٔ
سور اذنه اوزن اوغرار واذنه قلعه سی دبنده عظیم کوپری التندن مرور ایدر بعده چاقد
صوبی تسمیه اولنور بر مقدار کچر مصیصه قربنده که انده ایاس مع برندی نهر جیحان
ایله قاریشور بعده ایاس ایله طرسوس بیننده بحر رومه قاریشور نهر سمساط شهر
سمساط قربنده اقوب حصن زیاده وارر یعنی خرت پرت قصبه سنه اوغرار بعده ملاطیه
اوزرنده نهر فراته قاریشور ۱۷ الجبال جبل طور سینا بو جبل شام ایله مدین بیننده در
طور لغت عبرانیه ده هر جبلك اسمیدر صکره بر نیچه جبالك علمی اولدی بری طور
هارون بو جبل بیت المقدسه مشرفدر حضرت هارون قبری انده در دیرلر که حضرت
موسی هارونله مناجاته کیدرکن هارون کوردی که بر قازلمش قبر واکا قریب بر کوزل
سریر وار اوزرنده یطایم دیوب یاطورکن موت اخذ ایلدی والحاصل حضرت هارون
اول قبره دفن اولندی حتی حضرت موسی یه بویله اولماغی تهمت اتمشلر جبل کلبودی
نابلس غربنده نهر شریعه قربنده ممتددر بونده طالوت جالوت ایله عظیم جنك ایدوب
طالوت غالب اولمشدر جبل عوف غور اوزرینه مشرفدر انده شهر عجلون اولور بونده انواع
اثمار واشجار وانهار واردر شرقنده جبل الصلت کرکدن ایکی مرحله در جبل الشراه بلقانك
جنوبنده حالا فلاحلر ساکنلردر وبری طور زیتا قدسده بر جبلدر اثرده واردر طور زیتاده
یتمش بیك نبی جوعدن هلاك اولمشلردر وبری جبل طوردر که طبریه اوزرن مطلدر

وبری طور سینا بو جبل قربنده موسی علیه السلام الله تعالی ایله مکالمه اتدوکی جبل در
فچن موسی علیه السلام بو جبله کلسه اوزرینه غمام نازل اولوب موسی بو جبلده غمامه
داخل اولوردی وجناب تعالی انکله مکالمه ایدردیکه عند التجلی بو جبل پاره پاره اولوردی
آیت کریمه ده اولدوغی اوزره وبو جبلك حجاره سی فچن کسر اولنسه وسطنده شجره عوسج
صورتی چقار یهود شجره عوسجی تعظیم اتدکلری بو معنی ایچوندر جبل عیسی صفد
قربنده اوچ میل بعدی واردر بو طاغده اکثر یا حضرت عیسی عبادت ایدردی بو طاغده
حواریون نماز قلمغه تعلیم اتمشدر وبو طاغده حضرت عیسی بر قاچ معجزه لرین
کوسترمشدر جبل تابور طبریه قربنده بر یوکسك طاغدر یوقاروسنده بر فرسخ قدر
بر میدان واردر هواسی غایت کوزلدر باغلری وزیتونی چوقدر انواع چچکلری واردر
خصوصا قیش ویاز فصلرنده وبو سمتده انواع قوشلر کلور حضرت ابراهیم بو طاغده چوق
زمان اکلنمشدر جبل صدیقا صور وقدس وبانیاس وصیدا اینلرنده واقعدر جبل
عامله ساحلك سمت جنوبنه ممتد صورن واردر بو طاغده شقیف قلعه سی غربنده اولور
واول سمتده جبل الشوف وجبل کسروان وجبل النصریه وجبل الکلبیین واردر ودخی جبل
قاسیون دمشق اوزره مشرفدر بونده انبیانك علیهم السلام آثارلری واردر وبو جبل جبال
ایچنده معظم در وبو جبلده مغارات وکهوف واردر ومعابد صالحین واردر وبونده مغاره دم
قربنده بر مغاره واردر دیرلرکه هابیل بو مغاره ده قتل اولندی وبر مغاره واردر مغاره جوع
دیرلر بو مغاره ده جوعدن قرق نبی هلاك اولدیلر جبل الثلج دمشق غربنده ارض بانیاسده در
جبل شامخدر اوچ کونلك یولدن کوریشور دائما ثلج زائل اولمز اوایلده مسکون ایدیکه
اوزرنده آثار عمارت واردر وحالا ذیلنه قریب بر معمور قریه واردر ادینه عرنه دیرلر بو قریه
قیش فصلنده قاردن قپانور وخلق انده کی مغاره لرده کندولری ومواشیلری انده اولان
مغاره لره کیررلر ودورت بش آی چاق قیش کیدنجه اوتوررلر بعده چقوب اکین اکرلر
جبل الربوه دمشق دن بر فرسخ یرده در وبو جبل عالی در قلبه سی اوزره بر مسجد رعنا واردرکه
اطرافی ریاض وبساتین واشجار وریاحین ایله مزیندر ونهر ثورانك اجراسی مراد اولندقده
بو جبل مجری وطریقنده معترض اولمغله تحت جبلی نقب ایدوب نهر ثورانی اجرا اتمشلر
ونهر یزید بو جبلك اعلاسنده درکه اسفلنه نازل اولمشدر وبو جبلده بر کهف صغیر واردر
دیرلرکه حضرت عیسی علیه السلام انده اولمشدر جبل الجولان دمشق مقابلنده اولور
جبل لبنان ارض شامده اعظم جبالدر واصلی حجازدندرکه جبل عرجدن کلور وطور وایله
اوزره اولان جباله متصلدر ودخی جبال بیت المقدسه متصل اولور صکره بقاع وحمص
وحلب وثغور اوزره اوغرار بلاد روم وجبل لکامه ممتد اولور بو جبل لبنان عیون میاه بارده
واشجار مثمره وتریاقه داخل اولور حشایش نافعه سی بی نهایه در دیرلرکه بو جبلده حشیشه
کیمیا واردر وبو جبلده صلحا وابدال واردر انده عبادت ایدرلر چالیدن اولری واردر وانده کی اثماردن

يرلر غيرى شى بيتمزلر وبو جبلك اوزرنده دير تسميه اولنور بر جبل كه ساحل بيروت اوزره
مطلدر وديرلركه بو جبل دير اول جبلدركه كنعان بن نوح ساوى الى جبل يعصمنى من الماء
ديدوكى بو جبلدر وبو جبل ذيلنده كرك تسميه اولنور بر قريه واردركه انده بر قبر واردر ديرلركه
حضرت نوح عليه السلامك قبريدر وشيبان راعى نك قبرى دخى انده در جبل عكار
طرابلوس شرقندن كلور عكار نام حصن بو طاغده اولمغله اسميله مسمى اولمشدر بعده شماله
تجاوز ايدر چاق حصن الاكراد وحمص غربنده مسامت اولور بعده ممتد اولور حماروشيزردن
چاق افاميه يه كيدر وجبل لكامه متصل اولور وانده بر طاغ اسمى شحشبوانك قريه
اسميله مسمى در بو جبل جنوبدن شماله ممتد اولور معره وسرمين وحلب غربلرندن چكر
بعده جبال رومه متصل اولور جبل اللكام بو جبل جبل لبنانه متصلدر مرعشه وارنجه
شام ايله ملاطيه اراسنى فصل ايدر بو جبل مرعش وعين زربه وهارونيه يه اوغرار
ولاذقيه يه كلنجه جبل لكام تسميه اولنور ولاذقيه دن حمصه وارنجه جبل النهر تسميه
اولنور ولبنانه متصل اولور بو جبل غايتله معمور واثمارى چوقدر وبو جبل بين الشغرين
يعنى شام ايله جزيره يى فاصلدر جبل خوشن حلبك جانب غربيسنده در حسين بن على
رضى الله عنهما زوجه سى حامل ايدى اول مقامده سقط واقع اولدى طرح حمل ايتدى
وانده دفن اولنوب مشهد مبارك مشهد الطرح ديو معروفدر جبل سماق اعمال حلبدندر
بو جبلده مدن كثيره وقلاع وحصون عسيره يى مشتملدر وبو جبلده چوق سماق نبت
اتمكله انك ايله مسمى اولدى جبل البستان بونك ميانده بر شكاف واردر يول اكا اوغرر
كچنلر يبرا اتمك ممنجه عفونتندن مريض اولورلر اول ولايتده مشهوردر توصيف مدح اقليم
شام هواسى خوب اولمغله اكثر خلقى زنده وتندرست اولور وبو اقليم كثرت عمارت واب
وهواسنده اعتدال ومحصولنده وفرت ومأكولنده لذت ومسكنلرنده زينت وخلقنده
حسن وصنعت باخصوص برامكه بنالرى حالا اثارلرى باقيدر ومساجد وجوامع ومرابط
وخيرات چوقدر ومدارسك حسابى يوقدر باخصوص جامع بنى اميه كه افاقده مشهوردر
وبو اقليم قديمده بر مرتبه معمور ايدى كه اوتوز ايكى سلطنته تقسيم اولنمش وهر بريسنك
بر مستقل صاحبى وار ايمش بنى اسرائيل زماننده وبو اقليمك طپراغى غايت منبتدر
ومحصول داردر خصوصا حوران ناحيه سندن بعض يرلرى بر بيته يوز ويرمز عالرى واسع
واعشاب وعقاقير انواعى وافر باخصوص انواع ازهار سنبل وزرين لاله وغيرى كه
صحرالرده وطاغلرده كندو كندويه بتر وبو اقليمده انواع اثمار وفواكه اولور رقيسى والما
وامرود واريك وكراس ووشنه وفستق وصنوبر وفندق وموز وشكر قميشى وانجير وجميز
وايوا وشفتالو وانار ومرسين وزعبوب ونبق وجوز وبادام وعقابيه وبوطم وحب العريز
وزيتون وتوت وغيرى ميوه لركه حسابه كلمز وانواع اشجار اولور حتى بلسان وزقوم
اغاجلرى اولور وانواع سبزوات وكوكلر وقلقاس دخى قنبيط وغيرى ويازوقيش فاكهه سى

منقطع اولمزودخی قدرت حلواسی یغاروبواقلیمده اولان انواع حمص غیری یرده اولمز توریج وورکنا
وکباد نفاش اغاج قاونی فرسکین ولیمون ونارنج وغیری بواقلیمده انواع حیوانات اولور
خصوصا غنم بنی اسرائیل که بواقلیمده غایت چوقدر دخی قپلان وآیو وسرتلان ویابان
اشکی وپارس وخنزیر وتلکی وقورد وچقال وانواع کیکلر وطوشانلر وبونده اولان
حیوانات غیری یرده اولمز خصوصا جیران صیدی وکذلك انواع طیور اولور وبواقلیمده
اولان حریر وپنبوق وسوسام وزیتون وزیتون یاغی وقلیه وطوز وغیری غایت چوقدرکه
تالکثر طرابلوسدن مقطوع سنوی طقوز یوز کیسه در حالا التیوز در وحلبده سکز یوز
کیسه در وصفت وصیدادن التیوز کیسه در حالا بشیوزدر وبنی اسرائیلدن منقولدرکه
حضرت موسی علیه السلام عصرنده عنقا دلوار قاسی ملون ومنقوش بر طائر خلق
اولنمشدرکه دورت طرفندن برر قنادی اولوب یوزی انسان صورتنه بکزیوب اعضاسنده
هر خوب نسنه دن حصه ونمونه اولوب واکابکزر برقوش ارض قدسك اطرافنده اولوردی
صکره حجاز ونجد سمتنه کیدوب انده حیوانات ومواشی قپماغه معتاد اولوب خالد بن
سنان العبسی بر صالح کمسنه ایدی بعضلر دیمش که پیغمبر در خلق اکا شکایت اتملریله
اکابد دعا ایلدی نسلی منقطع اولدی اللغات بوشام اقلیمنده انواع السنه موجوددر
عربی ترکی کوردی فارسی هندی افغانی وساپمانی دمشقده وار در حتی بو هندیلرك مخصوص
تکیه لری وار در دخی مغربی سریانی عبرانی وسکندرونده وطرابلوسده ودخی صیده ده قدسده
یونان ولاتین وطالیانی وفرسنه واسپانیا وانکلیس ونمچه وله ومسقو وروس وقبط
وحبش وارمن که انواع طوایف نصارا موجود در ادیان بواقلیمك خلقی اهل اسلامدر
وانلردن غیری یهود ونصارا وغیری وار در اما یهود نصارادن چوقدر وفرق ضاله دن
برقاچ فرقه وار در دروس تیمانی بونلر شوف طاغلرنده اولورلر دخی نصیری بونلر طرابلوس
سمتنده در کلبیه واسمعیلیه حما سمتنده در وحلب ناحیه سنده جبل سمعانده دردخی
شیعیه وار در هر شهرده بونلردن بولنور دخی یزیدیلر بونلر حلب اطرافنده وحما اطرافنده
برقاچ یرده در کورد جنسدندر احوال قبله حضرت موسی کلدکده بنی اسرائیل بر طرفه
مخصوص توجه اتمکه امر اولندی وبویله قالمشلر در چاق حضرت داود کلدکده انلره امر
ایلدی بیت المقدسه توجه اتمکه ونصارا قبیله سی مشرق الاعتدال طرفنه توجه
ایلمکه مأمور اولدیلر جنت طرفی طلوع شمس ایله استدلال اتمشلر وسامره قبیله سی
جبل البریك ومجوس قبله سی شمسدر وشمسه نماز قیلورلر طلوعنده وغروبنده
ونصف النهارده دخی ثانیه وثالثه نماز قیلورلر دی وحرنانیه یعنی اهل حران قطب جنوبه
توجه ایدرلر وصابیه قطب شمالیه یه توجه ایدرلر فصل دربیان اقسام شام خفی اولمیه که
ارض شام اجمال طریقیله بیان اولندقده اقسامنی ذکر ایدلم مقدما شام ممالکری
تقسیمی وحکومتلرینه کوره ذکر ایده لم بوشام اقلیمی برقاچ ایالته تقسیم اتمشلر بری شامکه

دمشقدن

دمشقدن عبارتدر بری قدس بری طرابلوس بری صیدا بری حلبدر وابتدا تقسیم
اتدکلری وقت شام اون سنجاغه تقسیم اولنمشدر که بومنوال اوزره در دمشق پاشا
سنجاغیدر قدس شریف غزه نابلس عجلون لجون صفد صیدا وبیروت کرک
وشوبکدر لکن قدس شریف غزه نابلوس عجلون صفد ایالتشدر ایمدی شامک
اشرف اقسامی اولان فلسطیندر اندن بدأ ایده لم زیرا قدس شریف ناحیه سنه متصلدر
اوصاف فلسطین بوفلسطین ایکی سنجاغه مشتملدر بری غزه بری قدس وانلرک
حدودلری غرب جنوب بحر روم وعریشدن چاق یته بنی اسرائیله وارنجه دخی جنوب
شرقی بحیرهٔ لوط ونهر شریعه که اکا یوردان دیرلر وشمال نهر شریعه دن اردن حدودنه
چاق قیصریه یه وارنجه مقدما بوقسمده اسباط بنی اسرائیلدن درت سبط اولوردی سبط
شمعون بیت جبرونده سبط دان عسقلان ولد مابیننده سبط یهودا قدس شریف
اطرافنده سبط بنیامین اریحاده که اول سمتده حضرت موسی مزاری اولور البلاد غزه ساحل
بحرده بر بلدهٔ متوسطه در مقدما اوچ قلق طریقیله بر پاشا سی واردر اما حالا اوچاقلقدن
چقوب قدسه الحاق اتمشلردر بوشهرده بساتین وکروم ونخل وزیتون وتورنج ولیمون وموز
وغیری واردر وبر مقبول قیسی سی واردر اکا مشمش اعلی تعبیر ایدرلر غایت لذیذدر وجوز
اغاجلری واردر بونک یمشی انجیره بکزر اما چکردکی یوقدر وبادمی مقبولدر زیرا طعمی
لذیذ وقشری غایتله یوفقه در ودریا کنارنده بر کوزل مسیره باغچه سی واردر ایچنده
انواع اثمار اولور وغزه وبحر مابیننده اکوام رمل واردر انده کی میوه اغاجلری قامت انسان
قدر قومدن مرتفعدر وغزه قاضی سی قدس ملاسی طرفندن ضبط ایدرلر وبر قاچ
ناحیه سی واردر مجدل رمله لد در وبو غزه ده قبر هاشم بن عبد مناف وزمان جاهلیتده
بونده حضرت عمر اسیر اولدی وحضرت عمر زماننده معاویه بن ابی سفیان فتح اتدی
وبونده سنه یوز اللیده حضرت امام شافعی طوغدی ویدی سالنده قرآنی حفظ اتدی
واون سالنده موطای حفظ ایلدی وبو غزه ده مولد شریف کلدکده اماکن متبرکه ده
هر جمعه کوننده مولد شریف اوقورلر علما جمعیت اولور انرده بر مشهور موسمدر
وبو غزه ده بر عادت جمعه ایرته سی دریا ساحلنه تنزه اتمکه واول کونه سبتیه تعبیر اولنور
عسقلان بر بلدهٔ قدیمه ساحل بحرده بر یوکسک یرده واقعدر غزه دن اوچ فرسخ در
ورمله دن دورت بچوق فرسخدر اهلنک شربی ابار حلودندر دخی معاویه بن ابی سفیان
فتح اتمشدر نقل ایدرلر که سنه ۸۶ ده فرنک عسقلان سوری مقدارنده مراکبهٔ عالیه نک
ایچلرنده رجال واسلحه ایله مشحون ایدوب بو مراکب عسقلانه ملاحق اولنجه اجرا ایتدیلر
وسفندن عسقلان اوزرینه اتیلوب عسقلانه قهرا مالک اولدیلر واوتوز بش سنه
فرنک النده قالدی بعده صلاح الدین یوسف بن ایوب فرنکدن استخلاص ایتدی قچن
فرنک عکه یی الدقده مراد ایلدیلر که عسقلانی اله صلاح الدین اشتدکده عسقلانی

خراب ایلدی بونده امام حسین مشهد رأسی در اعلا رخام ایله مبنی مشهد عظیمدر
اطرافدن نزول کثیره کلور حالیا بو عسقلانك غریب اثارلری باقیدر ورمله دن غزه
یولنه کیدرکن حضرت اباهریره مزاری وار در خان سدود رمله ماییننده واقعدر
رمله بر مشهور شهردر قدسدن اون سکز میلدر سلیمان بن عبد الملك اختطاط اتدی
برقاج سنه فرنك استیلا ایدوب صکره ملك ناصر صلاح الدین رمله یی استخلاص
ایتدی وبو عبد الملك برادری بو شهرده برقنا اجرا ایتدی حالا شربی ابار عذبه ومیاه
امطاردن جمع اولان صهاریجدندر وبربیوك برکه سی واردر اندن دواب ومواشی سقی
ایدرلر وبونده شام بازرکانلری قدسدن رجوع اتدکده بونده برقاج کون بازار طورر
واطرافدن چوق ادم کلور الش وریش ایدرلر وبو رمله نك هر هفته ده بربازاری طورر
خصوصا قزل یورطه کونی عظیم بازار اولور وبو شهرك قیسی وقارپوزی مشهوردر
واکثر محصولی پنبه در کوزل باغلری واردر وزیتونی چوقدر ووافر صابون کرخانه لری
واردر وقربنده برقدیم معبد واردر اکا جامع الابیض دیرلر ایچنده چوق پیغمبرلر مدفوندر
لد بو شهری سلیمان بن عبد الملك تخریب ایدوب ورمله یی بنا ایلدی بونك قربنده
برموضع واردر بیر زیبق دیرلر منقولدرکه انده حضرت عیسی دجالی اولدرسه کرکدر
بو شهر رمله دن برساعت بعیددر هر هفته بربازاری طورر بونده برمشهور کلیسا واردر وبونده
حاصکیه متولیسی اوتورر یافا برمدینهٔ صغیره در کثیرة الرخادر مدن ساحلیه دن فرضهٔ
مشهوره در قدیمده حصن کبیر ایدی بونده اسواق عامره ووکلای تجار وار ایدی کلن مراکبك
لیمانی واردر رمله دن التی میل بعددر ورمله نك اسکله سیدر ارسوف قلعه یه مشتمل
بلده در ساحل بحرده واقعدر حالا خرابدر اسواق وسورینك بعض اثارلری کورینور
رمله دن اون ایکی میلدر وبو سمتده ساحل دریایه قریب حضرت علی بن علیم زیارتکاهدر
قیساریه ساحل بحرده برمدینهٔ مشهوره در قیصر روم بنا ایتدی رمله دن اون سکز
میل بعیددر بو شهرك هواسی غایت کوزلدر وخیراتی چوقدر وفواکهی لذیذدر
فرنك استیلا اتمکله خراب اتمشلر واویله قالمشدر بیت جبریل بو مدینه سهلیه
جبلیه در انك رستاقنده داروم دیرلر اندن مقاطع رخامدر وبرقلعه سی واردر بیت حبرون
حضرت خلیل الرحمن شهریدر بونده قبر ابراهیم الخلیل واسحق ویعقوب وساره وآدم
وحوا وسلیمان وذکریا وعیسی صلوات الله علیهم اجمعین دخی مقام ابراهیم ادهم
وعبد الله بن صامت اولور وبو مدینه جبال کثیفة الاشجار بیننده برمکان مطمئنده در
وبو سمتك جبالك وسهلك اشجاری زیتون وتین وخرنوب وسایر فواکه اولور خصوصا
باغلریکه حدی حسابی یوقدر وانده صرچه معدنلری واردر اشلنور وسائر اطرافه
کوتوروب صتارلر حتی سودان وحبش ولایتلرینه بله زنبکلر بوندن کیدر ونبر ایله تبدیل
ایدرلر وبو شهرك بکمزی وقوری اوزومی مشهوردر وبو شهرك حصارنده مستحفظلر

اولور

اولور و برحصن منیعی واردر كه خلق زعم ایدرلر كه اجنه بنا ایتمشدر زیرا احجاری غایت
بیوكدر و هر بری مربع طولی التی یدی ارشوندر عرضی دورت بش ارشون كلور بر كوزل
چشمه سی واردر و بو مدینه نك هر طرفنده نصف مرحله قدر باغلر و باغچه لردر و اثمار والماسی
واوزومی وایواسی مشهوردر و بو مدینه ده حالا حضرت ابراهیم ضیافتی چقار طباخلری
واتمكجیلری وخداملری واردر زیت یاغیله مرجمك پشورلر حاضر اولان اغنیا و فقرا اندن
یرلر و بو طعامك بر غریب خاصه سی واردر انسان بو طعامی كوردكده غیری طعامه
ترجیح ایدر و غیریدن لذیذدر و بو مرجمك هر سنه مصردن كلورانده وقفی واردر
وسنه ده بر عظیم موسملری واردر خصوصا شام زواری ایله بازركانلر كلور عظیم
بازاری اولور و بو شهرك خلقی ایكی فرقه در بر برینه عداوت اوزره در بری آقلو یعنی یمنی
دیدكلری قومدر بر برینه قزللو دیرلر كه بونلر قیسیدر و جنك محلنده قزللو یالهو بر
چاغررلر واقلو كه بونلر یمنیدر جنك محلنده یا المعروف چاغررلر بو شنلر ایام جاهلیتدن قالمشدر
انجق بر حمیه جاهلیه مابینلرنده در و بو شهرده بر بركه واردر سیل كلدكده اكا اقار و شهره
قریب بر كوچك طاغ بحیره لوطه مشرفدر اكا صغر دیرلر انده بر مسجد واردر ابو بكر صباحی
بنا اتمشدر و دخی انده قرقلرك بر مبارك مكانی واردر زیارت ایدرلر بو خلیل الرحمن شهری
قدس شریفه تابعدر و قومی غایتله شدید قومدر قدسدن بعدی التی فرسخدر
بو مسافه ده عظیم اورمان واردر اریحا غورك غربنده نهر اردن قربنده در بو اریحا
قریه الجبارین در قدسدن بر كونلك در بونده نخل موز و شكر حاصل اولور و بونك قربنده
مقالع كبریت واردر دخی وسمه زرع اولنور كه اندن نیل اولور كوزل بویه سی اولور زروجی
انده كی عیوندن سقی ایدرلر بیت مقدس دخی ایلیاد یرلر بو شهرده حالا آل عثمان طرفندن
بر پاشا اوتورر شام حاجیلرنی كتورور كوتورر دخی مقدما امیر حاجی نابلس پاشاسی كوتورردی عسكره
قدس پاشاسنی تعیین اتدیلر و نابلس كه غزه یی اكا الحاق اتمشلردر طولی التمش سكز درجه
واون بر دقیقه عرضی اوتوز ایكی درجه در و اصل بیت مقدسی حضرت داود امر حقیله صخره
اوزرنده بنا ایدوب اوغلی حضرت سلیمان تكمیل اتمشدر بعده بخت النصر تخریب ایتدكده ینه
بعض ملوك فرس بنا ایتدی بعده قسطنطین و مادری هیلانا تعمیر ایتدكده صخره ده اولان
بنایی تخریب ایتدی و قمامه یی تعمیر ایتدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه فتح ایتدكده موضع
صخره یی زبلدن تنظیف ایدوب صخره اوزره مسجد بنا ایتدی بعده ولید بن عبد الملك سنه
احدی وعشرین وسبعمائه ده صخره اوزره بر قبه بنا ایتدی والحاصل بو بیت مقدس
جبال اوزره مرتفعدر هر مكاندن اكا صعود اولنور و بو قدس شهری سهل مستطیلدر
شرقدن غربه ممتددر و بر حصنله محاطدر بعضیسی جبله واقع بعضیسی خندق بقیه سنه
عسكر قپوسی واردر باب صهیون صهیون كلیسه سی كنیسه صهیونه راست كلنور بونده حضرت
داود مدفوندر بونده حضرت عیسی تلامیذیله یمك یدی واندن وادی جهنمه كیدیلور

انده یهود ونصارا مقبره سیدر واکا قریب عین سلوان باب بیته باب بلاط باب جب
ارمیاه باب اریحا باب العمود باب محراب داود واوچ برکه سی واردر بری برکهٔ
بنی اسرائیل بری برکهٔ سلیمان بری برکهٔ عیاض ومسجده بکری جب وهر محله ده
برجبی وار در وهر اوده بر صهریج واردر وشهره قریب بر وادیده ایکی بیوک برکه بنا اتمشلردر
آنلره سیل کلور وانلردن حرم اقصی یه کلور اقار وصخره بر حجر مرتفع در اوزرنده بر قبهٔ عالیه
واردر وصخره نك ارضدن ارتفاعی قامت انسانه قریبدر وتحت صخره ایله بر بیته نزول
اولنور طول بیت صخره مثالنده بسیطدر وبیت مقدسده بر قاج عیون واردر ماء
جاری یوقدر مع هذا خصب در وداود علیه السلام محرابی انده در فچن ولید بن عبد الملك
صخره اوزرینه قبه بنا اتدکده اول مقامده بر نیچه قباب دخی بنا ایدوب هر برینی
بر اسم ایله تسمیه اتدی اول قبابدن بری قبة المعراجدر بری قبة المیزاندر بری قبة السلسله در
بری قبة المحشردر ومسجد اقصی کلام قدیمده مسطوردر وبو مسجد بیت مقدسك
طرف شرقیسنده در واساسی داود علیه السلام عملیدر وهر حجرینك طولی اون
ذراعدر وبو مسجدك صحنی طویل وعریضدر وبو مسجد غایت حسن واحکام اوزره در
واعمده رخام ملونه اوزره مبنی در واورتلن مسجدك بکرمی التی قپوسی واردر بر قپو محراب
مقابلنده در اکا باب النحاس دیرلر یمیننده یدی بیوك قپو ووسطلرنده بر قپو نحاس التون
یالدز ایله مصفحدر ویساره ده انلر کبی وشرق طرفنده اون بر باب واون بش قبه اوزره
بر رواق مرمر دیرکلر اوزره وصحن مسجده طاشله مبلطدر واورتاسنده بر مصطبهٔ
کبیره واردر ارتفاعی بش ذراعدر دورت طرفنده درج ایله بو مصطبه یه صعود اولنور
ووسطنده اعمدهٔ رخام اوزره بر قبهٔ عظیمه بر بیت مثمن اوزره رصاص ایله مسقفه در
دورت قپوسی واردر هر باب بر قناة مقابلنده واقعدر بری باب قبلی باب اسرا فیل
باب الصور باب التسابیح دخی صفه لر اوزره قپولر واردر وبیتك داخلنده اوچ رواق دیرکلر
اوزره محاطدر واول رواقات رواق آخره داخلدر واول صخره اوزرینه دیرکلر اوزرینه قنا طرمدور
ایله مستدیردر واوزرلرنده بر منطقه هواده متعالیدر وانده بیوك طیقات ومنطقه فوقنده
بر بیوك قبه قاعده دن ارتفاعی یوز ذراع وخارج وداخلنده فسیفسا ایله منقشه
ورخام ایله مطبقه در وزیارت اولنان صخره بو قبه نك وسطنده در واثر قدم رسول
علیه السلام کذلك اعمده مصفحه اوزره در که اعلاء قبه رصاص ایله در ومسجده اون
اوچ قپودن دخول اولنور که بونلردر باب النبی علیه السلام باب محراب مریم باب الرحمه
باب برکه بنی اسرائیل باب الاسباط فچن بو بابدن سهل کیدلسه بر کنیسه یه راست کلنور که
اسمی کلیسهٔ مریم در واول مکانك اسمی موضع الجسمانیه در وحضرت مریم قبری انده در
واول موضع جبل الزیتونه متصلدر وطاغه صعود ایدرکن بر کنیسه انده رجال ونسا راهبلردر
وجبلدن سهل شرقده قبرا هاذر که حضرت عیسی انی احیا ایلدی اریحایه کیدن یولده

حضرت

حضرت موسی نك کثیب احمر قربنده مزار شریفی اولو راوزرنده برقبه ملك ظاهر بیبرس
بنا اتمشدر هر سنه ده برموسمی وار درکلورلر زیارت ایدرلر واول سمته قریب مدینهٔ اریحا
اولور باب الهاشمی باب الولید باب ابراهیم باب ام خالد باب داود که حضرت داود
قبر شریفی انده در اول سمته باشقه استانه درو بو مسجد اقصی نك طولی یدی یوز
سکسان دورت ذراعدر وعرضی دورتیوز اللی بش ذراعدر وبونده اولان عمد التیوز
سکسان دورتدر وداخل صخره ده اولان اوتوز عمود دروقبهٔ صخره صفایح رصاص
ایله قپلودر وصفایح رصاصك فوقنده ذهب ایله مطلی صفایح نحاس واردرو مسجد
اقصی نك سقفنده دورت بیك خشبه وحجر صخره اوتوز اوچ ذراع ایله یکرمی یدی بیننده در
وتحت صخره ده اولان مغاره یه التمش انسان صغر ومسجد اقصی ده بیك بشیوز قندیل
وصخره ده دورتیوز التمش دورت قندیل ایقاد اولنوردی وهر شهر ده بو قنادیلك
ایقادی ایچون یوز قسط زیت معین ایدی ومسجد اقصی ایچون هر سنه ده یوز بیك ذراع
حصیر مصردن معین ایدی ومقدما خدمت مسجد اقصی یه ایکیوز خدام مملوك معین
ایدیکه بونلری عبد الملك بن مروان خمس اسرادن تعیین اتدی وبوندن اوتوری بو خدام
خماسی تسمیه اولندی ورزقلری بیت المالدن ایدی وحالا مسجد اقصی ده شعبانك نصف
کیجه سنده برقاچ بیك قندیل یقارلر اول کیجه مشهوردر جمیع اطرافدن آدملر کلور
وحرم اورتاسنده چوق زیتون اغاجلری واردر وهر طرفده صفه لر واردر قدسده اولان
علما ومشایخ وصلحا انده اوتورلر وبو حرمده دورت مذهبدن نماز قلنور وهر برینك
باشقه اماملری واردر وابتدا امام مالکی نماز قیلار سببی قدسك صون فتحی وقتنده ایلك
یورویش ایدن مغاربه طائفه سیدر انك مقابلنه ایلك نمازی قلمغی رجا اتمشلر یعنی اماملری
جمله دن اول قلمغه وحالا اویله در وبیت المقدسده قمامه واردر وقمامه نصارانك بر کنیسهٔ
عظیمه سیدر که وسط بلده ده اولور وصنعت عمارت وحسن نمایشی اولان کثرت اموالك حدی
وحسابی یوقدر غرب طرفنده برقپودن ایچرو سنه کیر دکده برقبه داخلنه واریلور که اول قبه
جمله کنیسه یه مشتملدر وکنیسه اول بابك اسفلنده در برطرفدن کنیسه یه اینمك
ممکن دکل اما جهت شمال طرفندن بر بابدن اوتوز درجله کنیسه یه اینلور وبو بابك اسمی
باب سنت مریه در اشاغه واردقده مقبر مقدس کورینور وجنوب طرفنده بابه بابه
صلوبیه دیرلر ومقابلنده شرقی طرفنده بر بیوك کنیسه واردر فرنك طائفه سی انده تقدیس
ایدرلر وانك شرقنده جنوب سهل منحرف سید مسیح حبس اولدوغی یردر دخی صلب
مکانیدر واول بیوك قبه که یوقاروسی آچقدر انده پیغمبرلر وحضرت عیسی ومریم ویوحنا
مصورلردر ومقبره مقدسه ده التوندن اوچ قندیل اصلمشدر بر کنیسه بیوك کنیسه دن
چقسه وشرق طرفنه کنسه بیت مقدسه واربو کنیسه نك بر موضعنده بر قندیل
واردر زعم ایدرلرکه یوم معلوم معینده یعنی بیرام لری اولدوغی وقتده سمادن نور نازل اولوب

بوقندیلی اشعال ایدر نصارا اقتنده بو برامر مشهوردر روم وارمنی بویله اعتقاد ایدرلر اما فرنك
اعتقاد اتمزلر نصارادن قدسه کیردکده ایکی التون الورلر وکلیسایه کیردکده طقوز التون
الورلر دخی لوط کولنه نصارایی قدس پاشاسی کوتورکه شریعه صوینده غسل ایدرلر
وانلردن عوایدی واردر الور وتمامه‌دن جمع اولان مال قدسده اولان علما ومشایخ وائمه
ارالرنده تقسیم اولنور آکا مال ربعه دیرلر هرکس حصه سنه کورن الور وبوقدسك خطیبلری
دکنك ایله کزرلر وهر سنه مصردن صره کلورکه برکیسه واون بربیك اوچیوز یکرمی پاره در
وبوقدسده متعدد مدرسه‌لر واردرحتی قدس منلاسی برمدرسه ده اولور وپاشانك
برمخصوص سرایی واردر انده اولور وبیت مقدسده عین سلوان دیرلر برعین واردر ناس انکله
تبرك ایدرلر وبوعیندن جنان کثیره سقی اولنور واول سمتده اولان محله‌یی عثمان بن عفان
رضی الله عنه ضعفاء بیت المقدسه وقف اتدی وآکا قریب وادئ جهنم اولور بیت لحم
قدسدن التی میلدر برقریه درمولد عیسی علیه السلام بوقریه ده در نصارا کنیسهٔ بیت
لحمی تعظیم ایدرلر قدسدن بیت لحمك ما بیننده قبر راحیل واردر که حضرت یوسف وبنیامین
انالریدر بوقبر اوزرنده اون ایکی حجره واوزرنده برقبه در وبیت لحمك شرقنده کنیسة الملکیه
بونده محراب عمر وقبر سلیمان ونخلة مریم ومهد عیسی دخی رعاتی که حضرت عیسی مولودنه
تبشیر اتمشلر دخی بیت لحمده در والحاصل بومدینه قدس خیراتی کثیره درو تورنج بادام رطب
جوز انجیر موز وانواع فواکه اطرافندن کلور وسنه ده ایکی موسملری اولور جبل زیتا شرق طرفنه
مسجد شریفه ناظردر وانده کی وادی باشنده حضرت عمر مسجدی واردر فجین قدسی فتح
اتدکده انده نزول ایلدی وانده برکنیسه که حضرت عیسی صعود ایلدی وبرموضع که اسمنه
ساهره دیرلر که آکا ارض القیامه دیرلر وبوقدسده صابون کارخانه‌لری واردر صابون طبخ
ایدرلر بونده طبخ اولان غایت مقبول ومشهوردر ودخی کوزل مسکی صابون یپارلر غایت
مقبولدر غیری یرده اویله صابون اولمز دخی کول صولری مشهوردر رایحه‌سی مسافهٔ
بعیده‌یه کیدر وبوقدسده انواع ازهار اولور خصوصا کول قوقسی غایت کسکیندر
احوال موسم شامدن هر سنه بهار فصلنده نوروزدنصکره دمشق شام مشایخلرندن
اصحاب طریقدن بریسی قدس زوارنی شامدن کتورر بوشیخ اوچ آی مقدم صوفیلرندن
بریسی اوموزنده برعلم ایله اولو جامعده جمعه نمازندنصکره وهم بازارلرنده کزدر
وندا ایدرکه قدس شریف زیارتنی استین حاضر اولسونکه فلان وقتده کیدیلور وترغیب
ایچون مزاراتی عد ایدر بعده اول وقت کلدکده برهفته مقدم شام اطرافنه شیخ
کندو فقراسیله قدوم ودفلر وعلملر ایله توحید ایدرك طولاشور بعده اول هفته کچدکده
داریا نام قریه‌یه چقوب قونر بعده ایرته‌سی کون جمیع زوار قالقوب سعسعه نام محله قونارلر
وجمله زوار وبازرکانلر انده جمع اولور بوقوناق برمسیره یردر انده نهر الاعوج کچلور کنارنده برمکلف
خان واردرکه سنان پاشا بنا ایتمشدر انده نزول ایدرلر اهالی قری کلوب فوج فوج یولده
دیزلمشدر

دیرلمشلر که قدس زوارنی تماشا ایدرلر وهر برینك اللرنده بر زنبیل یاخود سبت ایله زنده
یاخود پشمش اعلا سموز طاوقلر وبوغاچه لر وبیاض ویومشاق اکمکلر وسوزلمش یوغورد
وتره یاغی وکومج بالی وروغن ساده وپمرطه وانواع پینر وقیماق وغیری شیء صتارلر
اوجوز دخی ویررلر بوقوناق سهل طاشلقدر بعده جسر یعقوبه واریلور که انده شریعه
صویی کچیلور نصارا بوصویه یوردان صویی دیرلر بوصویك اطرافنده بر مرتبه چکالکدر که
انسانك ایریله جاغی کلمز بعده مینه کولنه که اکا بحیرهٔ طبریه دیرلر کیدیلور ویولده کیدرکن
جب حضرت یوسف کچیلور بعده عیون التجار واریلور بونده دخی بر مکلف خان سنان پاشا
بنا اتمشدر بونده یول ایکی چتال اولور بری لجونه ورمله یه کیدر وبری قدسه کیدر
قدسه کیدن عیون التجاردن قلقوب جیننه کیدیلور وبرکون اوتوراق اولور بو جیننك
لجونه تابعدر بوقوناقده انواع نعم جمع اولور حتی خرما وپرنج وحنا وشکر قمشی وغیری بر مرتبه
اوجوزلقدر که اتوز قرق یمورطه بر پاره یه وبر کیله ارپه بر پاره یه وپشمش طاوق بر پاره یه در
بعده نابلوسه واریلور بر کوزل شهردر ایکی طاغ ماییننده واقعدر میاه وعیون جاریه سی
چوقدر وجمله اورمانی زیتوندر بونده اوچ کون اقامت اولنور بعده بیره یه کیدیلور واندن قدس
شریفه کیدرلر که جمله اون قوناقدر اما قوناقلری قریبدر وامن وامانده رکه اصلا بر شیء
ضایع اولمز زیرا یولده غفر جیلر واردر بازرکانلردن وذمیلردن باج الورلر حتی کاهی یولده
بعض یوك قالور عربدن غفرجیلر یوکاری منزله کتورررلر وزوارلر قدسه کیردکده
پاشالر زیارت اتمکه وبازرکانلر الش ویرش اتمکه بازرکانلر اوتوز کوندن زیاده اوتوررلر
اما شیخ وزوار ایکی هفته اوتوروب بعده خلیل الرحمنه کیدرلر وانده اوچ کون
اوتوررلر واندن ینه قدسه دونرلر وحضرت موسایه کیدرلر وبرکون اوتوراق
ایدرلر حضرت موسی مزاری غایت مکلفدر واطرافنده اصلا اغاج یوقدر
اما اودون یرینه انده کی طاشلری یقارلر که اودوندن زیاده ینار بعده ینه قدسه
کیدرلر بعده شیخ وزوار شامه دونرلر فصل در بیان مملکت اردن که شامك ایکنجی قسمی که
بونك حدی غربده بعض فلسطین وبحر شام چاق صورواریجه جنوب دخی فلسطین وبریهٔ
تیه شرق بلقا ناحیه سی شمال دمشق حدودیدر مقدما باش شهری طبریه در حالا نابلسدر
ومقدما اسباط بنی اسرائیلدن نابلس سمتی سبط اساخار وجنین سمتی سبط ماناسا وصفد
سمتی سبط زابلون ونهر شریعه نك بعض نهر یوردان غور طرفنه صلط سمتنه سبط روبین
وعجلون سمتنه دخی سبط غاد ونهر یرموك دخی سبط ماناسانك بر فرقه سی
اولوردی اوصاف نابلس بونابلس بر لوادر مقدما امیحاج ضبط ایدردی حالیا قدسه ملحق
اولدی وقاضیسی قدس منلاسی طرفندن ضبط ایدرو بر ناحیه سی واردر جبل شام
دیرلر نابلس نائبی طرفندن ضبط اولنور و بونابلس بر کوزل شهردر ایکی طاغك
اراسنده واقعدر غایتله زیتونی چوقدر اوز ون چارشوسی واردر اورتاسنده بر مشهور جامعی

واردر و نبع صولری چوقدر و بر نهر جاری ایچنه اقار اوصاف جینین بو جینین مقدما تورانی
اوغلنه اوجاقلق شکلیدر اما شمدی اوجاقلقدن چقارمشلردر بو شهر بنی اسرائیلده یهودا
شهریدر بو مدینه افرایم طاغنك ذیلنده واقعدر مقدما معمور شهردر بونك ناحیه سی
غایت مرخیه در واکا قریب بیسان قصبه سی بو قصبه نك سوری یوقدر انهار و عیون
و بساتینی مشتملدر کثیر الخضبدر و بر نهر صغیری واردر بر عیندن نبع ایدر و مدینه یی
شق ایدر لجوندن نصف مرحله بعیددر بو شهرك خرما و برنج قلقاس شکر قامشی
چوقدر طبریه دن جنوب طرفنده واقعدر اوصاف سنجاق لجون وسطنده بر صخره
مدوره واردر صخره اوزره بر قبه التنده مزار واردر خلق انکله تبرك ایدرلر نقل ایدرلرکه
ابراهیم علیه السلام لجونه داخل اولوب خلقی قلت مادن ابراهیمه شکایت ایدرلر خلیل
علیه السلام عصاسی ایله بو صخره یه ضرب ایدوب آب کثیر نبع اتدی حتی مدینه‌ٔ لجونه
کفایت اتدکدن صکره قری و رساتیق بوابدن سقی اولنور و حالا انك صویی اقار
و بو لجونه قریب قاقون واکا قریب جلجولیه و بو سمتك الداروسی رمله طرفنده واقعدر
اوصاف سنجاق صفد حالا صیدایه تابعدر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر طبریه عکه
صور جیره عیون التجار بشاره شقیف مرج عیون شعیب البنی کفرکنا صفد باش شهری
تخت ولایت قلعه سی متیندر بحیره‌ٔ طبریه اوزرینه مشرفدر بو قلعه نك شرب ایچون
قناتی واردر که باب قلعه یه متصلدر و صفدك بساتینی بحیره‌ٔ طبریه جانبنه وادی
اسفلنده در و ربض صفد عمارتی اوچ جبل اوزره منتشردر ملك طاهر فرنکدن استخلاص
اتدکدن صکره صفد مرکز جیش بلاد ساحلیه‌ٔ حفظ اتمکیچون تعیین اتمشدر و بو شهرده
یهود طائفه سندن بر طائفه ساکنلردر فاخر کیچه لر اشلرلر که بونلرك کیچه لری سائر آفاقده
مشهوردر واکا قریب حضرت یوسف قیوسی قربنده بر برکه و برخان قدس یولنده واقعدر
شقیف تیروت بر متین قلعه در دریا ساحلنه قریبدر صفددن بر مرحله دره و بلاد شقیف
قربنده بلاد بشاره اولور عکه ساحل بحرده بر مدینه در داخل عکاده بر عین واردر بقره
دیمکله معروفدر و عکاده بر مسجد واردر صالح علیه السلامه منسوبدر طبریه دن یکرمی
دورت میل وصوردن اون ایکی میلدر و بر صوا قار وادی النعمان دیرلر و بر کوزل لیمانی
واردر واکا قریب نواقر بونلر اوچ یوکسك طاغدر دریا اوزرینه ناظرلردر بونلرك دیبلرنده
مغاره لر واردر دریا هیجان اتدکده اول مغاره لر عظیم صدا ویررکه مسافه‌ٔ بعیده دن صدالری
ایشدیلور و عکه یه قریب حیفا و صغوریه و ناصره واقعدر و عکه جنوبنده شرقنده الصرفن
اولور صور ساحل بحرده غایت متیندر عمر بن الخطاب ایامنده فتح اولندی بو مدینه غایت
قدیمه در اکثر حکمای یونان صوردندر بر حصن عظیم خندقی واردر بحر صویله ادانه
اتمشدر عکه دن اون ایکی میلدر و بو صورك ابنیه سی استدارهٔ عجیبه ایله مستدیردر
و صورده عجایب دنیادن بر قنطره واردر بر طرفندن طرف آخره وارنجه قوس واحدیعنی

برکوز

برکوزکردر وجمیع بلادده بوندن اعظم قنطره یوقدر و بونك مثلی اندلسده قنطرهٔ طلیطله در
وقنطرهٔ صوردن اعظم قنطره فتوحات حادثه دن ارض بوسنه ده بلد موستارده نهر نرتره
اوزرنده وسعتی یوز اللی ذراع نجاریدر که موقعنده ذکری سبق ایتمشدر مقدما بو صورك لیماننده
بر قنطره التندن دخول اولنوردی بو زمانده اوستنده بر سلسلهٔ ممدوده ومشدوده واردر که
مراکبك دخولنه مانع اوله اوصاف سنجاق عجلون بو ولایت آل عثمان طرفندن بر پاشا
ضبط ایدر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر غور بنی علوان عراج و بو عجلون بر حصندر
جبل غور اوزرنده بیسان مقابلنده واقعدر شریعه ایرماغی شرقنده در که اشجار ومیاه جاریه سی
واردر و بو حصن محدثدر سلطان صلاح الدین اکابر امراسندن اولان عز الدین بنا
ایتمشدر و بو قلعه نك ربضی باعونه دیرلر غور طاغنده واقعدر بو ناحیه نك کوزل باغچه لری
واردر صلت غور طاغنك شرقنده بر قلعه سی واردر عجلونك جنوبنده بر مرحله قدر بعیددر
اریحا مقابلنده وقلعهٔ صلت التنده بر عین کبیر چقار وابی بلده داخل اولور وصلتك بساتین
کثیره سی واردر وصلتده اولان حب رمان غایت مشهوردر و بو سنجاغه تابع بلقا ناحیه سی
واردر عمان بر مدینهٔ قدیمه وقلعهٔ ممتدهدر و بر قاچ قصبه سی واردر حجاج شام
واهی اوزره اولان نهر زرقا عمانك التنده اوغرار که عمان نهر زرقانك غربیسنده و برکهٔ زیزانك
شمالیسنده در و برکهٔ زیزا ایله عمان بیننی بر مرحله در عین النزر قاقر بنده کی طاغده شیب قصری
اولورها لا باقیدر و عمانده آثار عظیمه واردر وحوالیٔ عمان مزارع وارضی زکیه وطیبه در
لوط النبی علیه السلام عمارت عمانده تولی ایتدی یعنی مباشر اولدی بو شهرك اکثر اشجاری
بوطم در وغایت چوقدر و بونده قصر جالوت بر طاغه ناظردر دخی قبر اوریا وملعب سلیمان
علیهما السلام و بو سمته عرب السردیین اولور و بونلر بلقادن چاق علایه وارنجه غارت ایدرلر
حسبان بلقانك بر مشهور مدینه سیدر بو شهر اودیه وارحیه واشجار و بساتینی واردر
اریحادن بر مرحله بعیددر سنجاغ کرك وشوبك کرك بر حصن عالی مکانی واردر و تحت
کرك بر وادیدر که بونده حمام وبساتین کثیره واردر و بو وادی حجاز جهتنده در و کرکده مشمش
وکمثری ورمان و بونلرك غیری فواکه مفصله واردر مقدما کرك عرب طرفندن ضبط
اولنوردی صکره شام پاشاسی عثمان پاشا سنه بیك طقسانده بر طریقله اللرندن
آلوب وشام قولندن مخصوص مستحفظلر قومشدر کرك شوبکدن اوچ مرحله بعیددر
موته کرکدن بر مرحله جعفر طیار دخی الحارث بن هشام بر موکه وقعه سنده شهید اولدیلر
دخی بعضی صحابه نك قبرلری بونده در مآب مدینهٔ قدیمه حالا قریه اولدی اسمنه ربه تسمیه
اولنمشدر کرکدن نصف مرحله در واکا قریب رابیه بوندن عمانه طریق موجب اوزره
کیدیلور ناحیهٔ شراه دخی عجلونه تابعدر بحیرهٔ طبریه و بحیرهٔ لوط و بلقا مابینلرنده
واقعدر شوبك ناحیه نك باشیدر قلعه سی واردر شرقی غور در بر تل مرتفع ابیض اوستنده در
وقلعه نك ذیلنده ایکی عین نبع ایدر بریسی یمین قلعه ده بریسی یسارنه در و بو ایکی عین

شوبکی سقی ایدوب روان اولور جمله بستانلری بونلردن سقی ایدرلر وجبل شراة باقانك
جانب جنوبیسیدرکه ربه شراتك اردنده در شوبك شرقنده یولی غایت دولاشقدر
بو قصبه ده باغلر باغچه لر چوقدر وارض بحر صواندندر شوبك و بلقا ماببنلرندن وادی
موسی واقعدر بونده بنی اسرائیله اول مشهور طاشدن اون ایکی عین نبع اتمشدر و حمیمه
جبل شراه جهتنده درکه بونده بنی العباس خلافتنده حمیمه دن خروج اتدیلر و بو حمیمه ده
برماه عطارکبریتی واردرداٸما غلیان ایدر جربه و بعض معتل آدملره نافعدر الرقیم برکوچك قصبه
بلقا قربنده جمله اولری اندکی صخره دن منحوتدر نقل ایدرلرکه بو رقیم اصحابی اوچ نفر
کمسنه لر یغمور دن برمغاره ایچنه کیردیلر بعده بربیوك طاش مغاره قپوسنه دوشوب
قپویی سد اتمشدر اول آدملر مأیوس اولدقلرنده ماببنلرنده بونی مشاوره ایدرلرکه
هرکس ایلدوکی خیری اکسون ودعا اتسون فی الواقع اویله اتمشلر اول طاش مغاره
قپوسندن امر حق ایله دوریلوب بونلردخی چقمشلر معان برکوچك مدینه در سکانی
بنی امیه و موالی بنی امیه ایدی حجاج شام یولی اوزرینه سلطان سلیمان بونده برقلعه بنا
اتمشدر و برصو کتورمشدر شوبکدن برمرحله بعیددر فصل در بیان دمشق شام
دمشق پای تحت ولایت و بشیوزاقچه مولویت جنتك برینه تشبیه اولنمش جنت کبی
برشهر بهجت افزادر و عموم بلاد شامدن اولمغله اسمنه شام اطلاق ایدرلر پس معلوم اولاکه
شامك بلکه بو شهرك حقنده فضائل و محاسننده نیچه کتب تألیف اولمشدر نفس الامرده
بو اقلیم شریفك نیچه مواضع و بقاعی قرآن عظیم الشاننده مذکوردر و نیچه احادیث شریفه
ایله شرف و فضیلتی اثبات اولنمشدر و شهر دمشقك حوالیسنده و سفح قاسیونده
بو قدر انبیاء عظام مراقد شریفه سی اولوب همان ارزه ایله برزه اراسنده یتمش بیك نبی قبور
شریفه لری اولمق روایتی و کذلك جامع امویه نك محرابی دیوارنده بوقدر اصحاب کزین
و سلف صالحین مزاراتی و آل بیت رسول اکرم صلی علیه وسلم دن نیچه مشاهد و مراقدی
واردر و اعظم جوامع که جامع شریف بنی امیه در نیچه فضائل جامع جای شریف و مبارکدر و هلا
بو دمشق دار امارة و کرسی مملکتدر آل عثمان طرفندن بروزیر اوتورر طولی التمش درجه و عرضی
اوتوز اوچ بوچق درجه در ایدی ناحیه سی واردر مرج جوت عال زندانی بقاع العزیز قنیطره
وادی العجم حوران وطه وزصو باشلقدرکه بونلر درقره لر بعلبك بقاع وادی التیم قنیطره بنی
کنعان حورانه صالحیه شهر صو باشلغی و بو دمشقك سبب تسمیه سنده اختلاف اتمشلر
اصحی که اولاد سامدن دمشاق نام کمسنه بو مدینه سورنی بنا اتمشدر ویدی قپوسور
اطرافنه ایچمشدر و هر قپو اوزرنده کواکب سبعه دن برصورتی تصویر اتمشدر اولکی باب
شرقی که انده منارة البیضا شمس صورتی تصویر اتمشدر ایکنجی که باب توما در زهره صورتی
تصویر اتمشدر اوچنجی باب جنبیق قمر صورتی تصویر اتمشدر برقپویی سد اتمشلر
و باب سلامه ایچلمشدر دوردنجی باب فرادیس عطارد صورتی تصویر اولنمشدر بشنجی
باب

باب جابيه مشترى صورتى تصوير اولنمشدر التنجى باب صيغر مريخ صورتى تصوير
اتمشلر يدنجى باب كيسان زحل صورتى تصوير اولنمشدر حتى حالا باقيدر صكره
نور الدين الشهيد باب سلامه وباب فرجى اچمشدر ودخى برقپو واردر اكا باب النصر ديرلر
وداخل سورده قلعه سى واردر بو قلعه يى اقسر بن اوق بنا اتمشدر ودير لركه سنه التي وتسعين وخمسمائه
ماه شواللك ابتداسنده ملك اشرف خليل فرمانيله بناسنه شروع ايلديلر وقلعه داخلنده
حمام وبردكرمن قلعه ايچندن چكر نهر بانياس وبر ضربخانه وحضرت ابو الدرداقبرى انده در
وقلعه اطرافنده برعميق خندقى واردر يوز ذراعدن زياده صواندن بوندن ايركيلور ودخى
خندق ايچنده قواق اغاچلرى وميوه اغاچلرى وكستانه وموشموله بيله واردر وقلعه دن
طشره يه چيقاركن اغاچدن بركوپرو ايله چكيلور وقلعه ده محفل شريف وسنجاق
شريفى كعبه دن كلدكده انده قورلر ورجب وشعبان ورمضان آيلرنده هر هفته جمعه كونى
سنجاق شريفى چيقاررلر واولو جامعه كتورورلر ومقصورەنك قارشوسنده بيوك پنجرەنك
بريسنده نمازدن اول انده قورلر نماز قلندقدنصكره موذنلر توحيد ايدرك باب البريد قپوسنه
كوتورلر اندن قلعه يه كوتررلر اندن محفل شريف يانه كوتررلر وبونجه چاق شواله كلنجه بعده
شواللك اولكى هفته سنده سنجاق شريف ومحفل شريفى چيقاررلر وپاشاسراينه كوتوررلر
وعظيم آلاى ايله وميرحاج ايله وشام عسكرى ايله شهرى طولاشدررلر بعده آيك ايكنجى
هفته سى پاشاسراينه دخى عظيم الاى ايله قبة الحاج ديدكلرى يره كتوررلر وانده شام
پاشاسى محفل شريفى وسنجاق شريفى ميرحاجه تسليم ايدر وشام منلاسى برحجت يازار
بعده ميرحاج سهل كيد روانده قونولدن دخى قالقوب كسوه يه بعده صنمينه بعده مزيربه
ومزيربه ده اوتوراق ايدرلر چاق جمله حجاج جمع اولنجه صكره ذى القعده اولنده كعبه
طرفنه توجه اولنور وذكر اولنان قبة الحاجى كوچك احمد پاشا شام واليسى ايكن بنا اتمشلردر
وبعض خيرات تعيين اتمشدر بغدادده قزلباش ايله جنك ايتدكده شهيد اولوب باشنى
بغداددن كتوروب وانده دفن اتمشلردر وسور خارجنده قلعه قربنده باب السوق اروام
قارشوسنده دار السعاده ديدكلرى سراى شام واليلرى انده ساكن اولورلر بو سرايى نور الدين
شهيد بنا اتمشدر واسمنه دار العدل تسميه ايلدى وحالا دار السعاده ديرلر وسورك اورتاسنده
اولان جامع بوندن احسن ومصارف ووظايف جهتندن اكثر سائر بلاد اسلامده برجامع
يوقدر وجامع قبه سى محرابك اوستنده بناصا يينكدر وانده چوق زمان عبادت اتمشلر چاق
يونانيين كلنجه معبد اولدى بعده عبدهٔ اوثانه معبد اولدى بعده يهود معبدى اولدى واول
زمانده كه يحيى بن زكريا عليهما السلام رواصى نصب اولندى جيرونه ديدكلرى قپوسنه
صكره نصارى تغلب ايدوب بو جامعى معبد اتخاذ ايدوب تعظيم ايتديلر بعده دين كزين
محمدى ظهور ايدوب اسلام شيوع بولدقدنصكره مسجد مسلمين اولدى ونقل اولنوركه
قچن شامى اهل اسلام فتح اتمشلر جامعك نصفى نصارى النده قالمشدر سببى بودركه حضرت

صدیق خلافتنده ابو عبیده حضرتلرینی شام فتحنه کوندردکلرنده ابو عبیده عسکر اسلام
ایله شامه وارد قلدقده باب الجابیه طرفنی محاصره ایتدی واندن یوریش ایدوب و خالد بن ولید
باب شرقی طرفنی محاصره واندن یوریش ایدوب ونصفنی سیفله الوب عنوة فتح ایلدی
اما ابو عبیده حضرتلری اول اثناده کندو طرفنده اولان نصفنی صلح ایله فتح اتدی بو یله اولمغله
جامعك نصفنی جماعت مسلمین مسجد اتخاذ ایدوب نصف آخری نصاری النده قالمش
ایدی وبو منوال اوزره یتمش ییل یکدکده اولوقت تاریخ هجرتك سکسن التی سنه سیدر ولید بن
عبد الملك خلیفه اولدقده مسلمانلر کلوب شکایت ایدوب اهل اسلام ایله عبده اصنام بر یرده
اولمق مناسب دکلدر قوم نصاری یه لطفله انهاء ایتدکده اصلا مقید اولمیوب بو قصه نك
قصه سی ولیدك جاننه کار ایلیوب وحلنه برچاره آرامغه بشلادی وخارج باب توماده شهر
کارنده کنیسه توما یی عهدنامه دن خارج بولدیلر بو یله اولدقده حضرت ولید اول قومه
وعیدلر ایلدی که اول کلیسا یی خراب ایده زیرا بو کنیسه انلرده غایت معتبر در اویله دیمکله
انلرده باقی قلان نصف جامعی بدل ایندیلر واول بر نصفه ضم ایتمشدر وجمله سنی بر مسجد
اتمشدر وتعمیرینه شروع ایلدی بو طرز که سقفنی محدب وایچروسی مسطح ذهبله مقرنص
قلدی وارضنی رخام مفروش دورت دیوارینی رخام مجزع قیلدی واساطینی رخام موشی
ومعاقد وس اساطینی ذهبله مطلی قلدی وجامعك ایچروسنده جانب شرقیسندن جانب
غربیسنه وارنجه بر عمودی سبز وبر عمودی سرخ ایکی صف اعمده کبار حجریه وضع اولنوب
وبو اعمده کبار اوزره اولان خرده کمرلرك فوقنده اخشاب طوال وغلاظ وضع اولنوب سقف
جامع بو اخشاب اوزره مبنی اول سقف ایکی صف ستون اوزره دیکنه چاتمش طولانی طامدر وبر
ایکی صف قرق عدد ستون بزرکدر وبو ایکی صف ستونك اونر ستون ارا سنده ظاهرلری کمر
وینه وارنجه الواح رخام ایله مبنی چار کوشه ضخیم وعظیم پایه دیوارلر اوستنده جامعك وسطنده
کار کبیر ایله بر قبه علیا مبنیدر اکا قبة النسر دیرلر وقبه نك ظاهری نصفنه قریب وارنجه کاشی
قبلودر وسقف جامعی سراپا الواح رصاص ایله پوشیده در وبونك اورتاسنده اولان اعمده
رخام ایکی صفه درکه صفه وتحتانیه سی اعمده کبار در وصفه فوقانیه اعمده صغار در
وخلال اعمده فسفسا ذهب ایله طلا والوان ایله حورمدن وقراواندن کی اولان عجایب
وغرایب وانواع ازهار واشجار واغصان ایله مزیندر که امصار اثمار ایله اجتنا اولنوب
هر لحظه وهر بار تلذذ ندن کوزلر طویدقدن صکره اوراق اثمارندن برینه
نقص طاری اولمیوب وحجراتك فوقنده کعبه نك وضعی و صفاتنی نقش ایلدی
وقبة النسر التنده کی ایکی عمودی خالد بن یزید دن بیك بشیوز التونه صاتون
المشدر وایکی لوح فستقی مرمردن اسکندریه دن یوز التون ایله المشدر وحقار
محلنده که حضرت یحیی رأس شریفی انده وضع اولنمشدر وباب جامع اوزره اولان ایکی
عمود حجری عجایب دنیادندر که طولی وعرضی افراط اوزره در بونلر باب البرید خارجنده در

وبونلره مشابه قسطنطنيه ده مرحوم سلطان سليمان خان جامع شريفى ايچنده
اولان عنابى رنك درت عمود طويل وضخيم مرمرستونلردر وجامعك جانب غربيسنده
طبقهٔ علياده اعمدهٔ صغاردن ايكى عمود واردر ديرلركه حجر دهنجدندر وجامعك صحن
قبليه سى جدارنده مانند سپر بر حجر مدور واردركه سرخ وسفيد ايله منقطدر رود يرلركه
فرنك بو حجره اموال كثيره ارسال ايتدى واهل اسلام رد ايتدى وقبهٔ نسر التنده وسائر
مواضع معلومه يه سيم وزر قنديللر آصوب باشقه التيوز زنجيرلو قنديل حالا انلرك اثرى
قالدى يرلرينه صرچه قنديللر قومشلر وقنديللر زنجيرلرى نحاسدن ذهبله طلا اولنمشدر
حالا باقى دروصحننده ايكى بخوردان عامودلر اوزره ايلدى وجامعك غربى وقبلى وشرقى
ديوارلرنده فرشدن ايكى ذراع نجاريده منتهى اولدوغى يرده الواح اوزره خط ثلث محقق
ايله مرقوم سورهٔ فرقان جامعك مقصوره سنك غربيسنده منتهى در ومقصوره نك
جهت شرقيه سى منتهى اولنجه ديوارك ايكى طرفنده سوره تمام وبو كتابت مانند طومار
مكتوبدركه زمانى ورق قلمى زردايله وزمينى لاجورد ايله ملوندر ومذكور اولان مقصوره
حايط قبلى وسطنده اخشابدن مشبكه الواح ايله برمقصوره بنا اولنوب محفل مؤذنين
مقصوره اورته سنده دركه بو مقصوره جوانب ثلاثه دن اوچ باب ايله محفوظدر ومحراب
حنفيه ومنبر بو مقصوره ايچنده در ودخى كلام عزتلر محرابك كنارلرنده ديزلمشدر
ايكى طولابده حضرت عثمان وحضرت على يازدقلرى مصحفلريدر انلرده محفوظدر
وخلق انلرى زيارت ايدرلر ومقصوره يه ملاصق غرب طرفنده قبلى ديوارنده داخلده
بيت خطاب ديرلر خطيب جمعه نمازندن اول انده اكلنور بواوه نهر بانياس اوغرار
وجيرونه كيدر ومحراب حنفيه دن غيرى دخى اوچ محراب واردر مقصوره غربنده قبليده
ايكى محراب برى كه مقصوره طرفنه قريب شافعى محرابى برى كه برى طرفنده باب
عنبرانيه قريب حنبلى محرابى ومقصورهٔ شرق طرفنه حايط قبلى ده برمحراب اكا مالكى
محرابى ديرلر دخى صحابه محرابى ديرلر وبو جامعك دورت قپوسى واردر برى قبله طرفنه
باب عنبرانيه ديرلر وبريسى شمالى باب الشميساطى ديرلر دخى باب السلسله ديرلر مدرسهٔ
شميساطيه يه مفتوحدر وبريسى غربى باب البريد ديرلر اول سمته سوق مراد پاشا باشنده
بش التى قدمه طاش نردبان ايله چقيلور وبريسى شرقى باب جيرون ديرلر واوچ قپو
دخى محدثدر برى باب كلاسه كه مدرسهٔ كلاسه يه مفتوحدر واكا قريب برباب صغير
وبرى باب صغر شميساطى بابى قربنده كه مدرسه كامليه يه مفتوحدر ومشهور اولان
رأس يحيى بن ذكريا عليهما السلام مقصورهٔ مذكوره جامع ايله حايط شرقى جامع بيننده
مقصوره يه قريب صفين اعمده صف اولده ايكى سبز رنك ستون كبير بيننده الواح
اخشاب ايله مبنى برمقصورهٔ صغيره زيارت وروح پرفتوحنه دعا اولنور باشقه مخصوص
برحاجبى واردر مفتاحى انده در واكا قريب شمال شرق بربيرٔ ماء واردر صوبى غايت لذيذدر

وبيوك چاهده يكپاره بياض رخامدن منحوت بر دهان وضع اولنوب وبرچرخ نصب اولنمشدركه ايام صيفده صلواة مغرب وعشاحرم جامعده ادا ايدن جماعت مسلمين بونك صويندن سقي اولنور ومقصوره حذاسنده اون برنجي بابك داخلنده بر منحوت طاشدن مبني برقبهٔ صغيره التنده برمجمع ماء جاري واردركه بومجموع مائك ديوارلري ظاهرنده دورت عددلولهدن آب لطيف على الدوام جاريدر وجامعك ديوار شرقيسي وديوار غربيسي خلفنده ديوار آخر وسقف آخر ايله محاط ومسقف مشهد نام ايكي مقام لطيف واردر وبوايكي مقامده ايكي حوض آبلري لاينقطع وبوجامع كبيرهنك ساحهٔ حرمي دخي شرق شمال غرب اطرافي جهت ثلاثهسي نصف ذراع ارتفاعده مرتفع فرش اولنمش طولاني صفهلردر وشمالده اولان صفهلرده هنودوسنود طائفهسي انده مدام قرآن تلاوت وتعليم ايدرلردي لكن انلري حالا اورادن قالدرمشلر در وصفهٔ شرقيده وصف غربيهده دخي ايكي مشهدوار در وبوايكي مشهدده ايكي حوض آبلري لاينقطع وحرمك جانب شرقيسنده كبار صفهسي اوزره منصوب اولان اعمده كبار رخاميه دندردوردي دخي سيـــاه وعنابي لون ايله منقطدر وبوصفهنك جانب قبليده اولان نهايتي ايله ديوار شمالي جامع بيننده باب جيرون جهت داخليهسنده دورت اعمدهٔ كبار رخاميه ايكيسي سياه وسرخ منقطدر وايكيسي سبز سياه منقطدر وبو اعمدهٔ كبار فوقنده اولان اعمده صغار طقوز عدد در ايكيسي نفطي وبياض منقطدر وبشي ايري سفيد رنك وبري سرخ وبياض منقطدر وبومجموعك وسطنده اولان ستون خرده شكررنك وبورماليدر وبونده كي اوچ قپو ايكي طرفلرنده بر حجره واردر وبو باب جيرون خارجنده سهل كيديلور برنردبانه اينلور ريكرمي يدي عدد قدمه طاش وبر غريب حوض كه بر مزراق قدر برقالن صو يوقارو يه آتيلور وباب جيرونك خارجنده طاشدن بر مصنع كوشك ديرلركه جيرونك كوشكيدر وحرمك جانب غربيسنده كبار صفهسي اوزره منصوب اولان اعمده كبار رخاميه دورتدركه دوردي دخي سياه وعنابي لون ايله منقطدر وبوصفهنك جانب قبليده اولان نهايتي ايله ديوار شمالي جامع بيننده ايكي مرمر عمود كبير دخي واردركه سرخ سياه منقطدر وبو دورت عدد اعمده كبار حجريهنك سلكنده منقطدر وبو سرخ وسياه منقط ايكي مرمر عمود ايله باب البريد بيننده جهت داخليه باب البريد دورت عدد اعمده كبار واردر سبز وسياه منقطدر وبوصفهٔ غربيهنك اعمدهٔ كباري فوقنده اولان اعمدهٔ صغار طقوز عدددر ايكيسي نفطي وبيـــاض منقطدر وبومجموعك وسطنده اولان ستون خرده شكررنك وبورماليدر وحرم جامعك صفهٔ شرقيهسي قربنده سكز عدد ستون رخامي اوزره برقبه واردركه اوستي رصاصله پوشيدهدر وبوستونك دوردي الاجه سماقي مرمر ودوردي نفطي مرمر حالا بوكا قبهٔ باعونيه ديرلر زيرا مقدما براهل علم خاتون بونده درس ويردي وبوقبهنك مقابله سنده صفهٔ غربيه

قربنده کبیر وسکز عدد ستون حجری اوزره برفوقانی حجره مبنیدر اوستی کارکیر قبه درکه
رصاصله پوشیده در و بو حجره نك قپوسی مقفلدر ایچنده جامع شریفك اوقافنه متعلق
دفترلر واردر وحرم جامعك وسطنده وسط حرمده ایری بیاض رخامدن قد انسان طویل
طولنده چارستون اوزره مرمردن برقبهٔ صغیره مبنیدرکه بوقبه اون برخانه اوزره طرح
اولنمشدر و بوقبهٔ صغیره نك التنده ایری و بیاض رنك یکپاره مرمردن بر بیوك قورنه
مقداری برشادروان صغیر واردرکه التنده آب روان کاوب علی الدوام جریان ایدر
و بوشادروانك طرفینده اون ذراع نجاری مقداری مفارق ایکی ستون حجری نصب
اولنمشدر اوزرلرنده حدیدن مدورشبکه لروضع اولنوب شبکه لر اوستنده میانه تبسی
مقداری مجمرلر واردر خلفاء بنی امیه ایامنده و بعض سلاطین اسلام عهدنده هر جمعه کونی
بو مجمرلرده بر نیچه رطل عود یاقوب اوزرنده برسراپرده اورتلوردی بعد صلوة الجمعه سراپرده یی
مجمر اوستندن رفع ایدوب نسیم رایحهٔ طیبهٔ عودی انتهاء مدینهٔ دمشقه ایلدوب
رایحهٔ عودی شم ایدرلردی و جامعك قربنده شمال غرب کوشه سنده تخته دن یاپلمش برحجره
اند ه یمانیه طائفه سی اولورو شیخلری واردر و بو جامعك اوچ عدد مناره سی واردر بری
جامعه متصل مشهد شرقی اوکنده مبنیدر حدیث نبویده مذکوردرکه حضرت عیسی
علیه السلام منارهٔ بیضاء شرقیٔ دمشقه نزول ایدر بو مناره چارکوشه در وطولی وعرضی
غلظتده برابردر وهر بری دورت ذراع نجاری که ایکیسی سکز ذراع واردر وطولی فرق علمه
وارنجه یوز ذراع نجاری یه قریبدر و دخی سلمی ایکیوز پایه عدددر حالا بو کا منارهٔ
عیسی دیرلر و برمناره سی دخی جامعك دیوار غربیسنه متصل ایکی شرفه سی واردر حالا
اکا منارهٔ غربیه دیرلر و برمناره دخی حرم جامعك دیوار شمالیسنده باب السلسلیه
متصلدر بو دخی چارکوشه در و بو منارهٔ بیضاء شرقیه دن دوندر بو کا مادنة العروس
دیرلر بو مناره یی دخی ولید بن عبد الله بنا اتمشدر و یتمش بش مؤذن تعیین اتمشدرکه
هر نوبت یکرمی بش مؤذن اذان ویره و بو مؤذینلر عشاء نمازندن صکره مقصوره دن
توحید ایله والهی اوقومغله اینزلر و یحیی ضریحی مقابلنه طورر لر ودعا ایدرلر و رمضان
آینده تمجید اذانی ویردکدن صکره غربیه مناره سنك قپوسندن مؤذنلر جمع اولوریا امه
خیر الانام دیو حضرته متعلق خوب آواز ایله مؤذنلردن بریسی اوقور بعده جمله مؤذنلر
التهلیله وغیری مدحلر له کلوب قبه التنده اوتورر لر و جمله انبیاء عظامی مدح ایله ذکر ایدرلر
بعده چقارلر بتون رمضان شریف بو منوال اوزره ایدرلر واون التی امامی واردر هر دورت
امام مذاهب اربعه نك برینه معیندر یعنی دورت امام حنفیه ایچون و دورت امام شافعیه
و دورت امام دخی مالکیه و دورت امام حنبلیه ایچون وایکی خطیبی واردر حالا بو منوال اوزره در
و بو جامع شریفده قبه لر و مهر سلیمانلر وانواع قندیللر دیزلمشدرکه رمضان کیجه لرنده
اون ایکی بیك قندیل یقارلر و بو جامعده جمعه نمازندن صکره صاحب طریقت شیخلر

كلو واردر هر كس طريقنه كوره توحيد ايدرلر چاق اكندى وقتنه دك كه انك مشهورلرى بونلردر
رفاعى شيخى عاروركى شيخى قطنانى شيخى براق شيخى صمادى شيخى حدادى شيخى سينانى
شيخى قادرى شيخى ودخى نقشبندى وجلوتى وخلوتى شيخلرى كه هر بر شيخك باشقه
مكان معينه لرى واردر وبو جامعده درس عام بقعه لرى واردر حنفى وشافعى وحنبلى ومالكى
بر قاچ يرده دروقرا شيخلرى كه سبعه وعشره قرائتلرى حضرت يحيى مقابلنده قرائت اولنور
وختم شريف اولدوغى وقتده شافعى محرابنده ختم ايتدورولر ورجب وشعبان ورمضان آيلرنده
قبه التنده محدثيندن بر شيخ اكنديدن چاق غروبه دك حديث بخارى نقل ايدر مقدما مسلم
وشفا حديثلرى شيخلرى وارايدى شفا حديثلرى صباحدن اويلەيه دك ومسلم حديثلرى
اويلەدن اكندييه دك نقل اولنوردى حالا اول قاعده قالقمشدر وبو جامعك طولى
شرقدن غربه بشيوز قرق سكز اياقدر وعرضى بوز اللى بر اياقدر ونقل ايدرلركه بو جامع
شريفه بش بيك كره بيك التون والتمش بيك التون صرف اولنمشدر وبو جامعك اوقاف
كثيره سى واردر يوميه مصرفى اوچيوز التوندر باقيسى خزانه يه نقل اولنوردى وبو بيوك
جامعدن غيرى داخل سورده جمعه نمازى ادا اولنور بر جامعكه اكا جامع القطانين ديرلر
انلردن غيرى سور ايچنده مساجد چوقدر انلرده جمعه نمازى قلنماز وسورك خارجنده
بيوك وكوچك جامعلر چوقدر يوز اللى عدده قريبدر وبو جوامعدن دولت عثمانيه ده بنا
اولنان برقاچ جامعدر بونلرك بنالرى ديار رومك جوامعى طرزنده در شرفين اعلى وادنى ايله
ما بيننده اولان كوك ميدانى ديدكلرى عرصهٔ واسعه نك نهايت شرقيه سنده مبنى مرحوم
سلطان سليمان خان طاب ثراه جامعى دركه ديوار شرقيسى وديوار غربيسنه متصل ايكى
منار بيننده رصاص ايله پوشيده كاركير قبهٔ صغيرهٔ واحده ايله بر جامع فرح افزادر وبو جامعك
بابى محرابى مقابله سنده وباب جامعك طرفينى قباب صغيره التنده ايكى صفه در وبو صفه لرك
اوكى بر حرم كه فرشى رخامه مثابه سنده سياه وسفيد طاشدندر وحرمك جانب شرقى
وغربيسى سبزه زار لطيفدر وماورالرى ضيافتخانهٔ مسافرين دركه حجرات متعدده
وبو حجرات رصاص ايله قپلو قباب التنده در وبربرينه متصل وجانب قبله دن جانب شماله
ممتددر وطرفينده اولان ضيافتخانه حجراتى اون حجره در وحرم جامعه ناظر اون ايكى
ستون رخام اوزره اون ايكى قبهٔ صغيره دركه طرفينده اولان قباب صغيره يكرمى دورتدر
وحرمك وسطنده بر حوض مربع عشر فى عشر ووسطنده يكپاره مرمردن بر شادروان
وضع اولنمشدر آبى لاينقطع رواندر وحوضك اطرافنده پرنجدن دورت لوله واردركه
آبى لاينقطعدر وبو حوضك فرشى منتعى اولدوغى شماليه سى طرابوزان وبونك مقابله سنده
بر آخر طرابزان كه بو ايكى طرابزان اراسى شارح آبدر وبو ايكى طرابوزان ماوراسى بر جنينه
واردر وبو جنينه ماوراسى بر عمارت عامره دركه كيلار ومطبخ وفرون وساير توابع
ولواحقى مشتملدر وضيافتخانهٔ مسافرين خلفنده قورشون اورتولى كاركير قبه لر ايله

اون

اون سكز حجراتى مشتمل بر مدرسهٔ عاليه مبنى در مدرسنك دمشقده فتواى حنفيه سى ايله
يومى التمش اقچه وطلبهٔ علومه يوميه ايكيوز اقچه ومطبخ عمارتدن هركون ايكى وقت
طعاميه واردر وحرم جامعده اولان ضيافت خانه يه نزول ايدن مسافرين ايچون دخى
عمارتده معين مائده طعام واردر وجوامعك ايكنجيسى دولت عثمانيه ده سابقا مير ميران
ولايت شام اولان درويش پاشا جامعى دركه دار السعاده يه قريبدر روم طرزنده بر جامع
زيبادر وحرمنك وسطنده بر مصنع حوض وشادروان واردر اوچنجى جامع سنان پاشا
جامعيدركه باب الجابيه خارجنده در بر قبه ايله كمرلرينك اوستى رصاص ايله پوشيده در
وبو كمرلرك التى فرش جامعدن مرمر ستونلر له رفع اولمش فوقانيه لردر وبو فوقانيه لرك
نردبانلرى جامعك ايچنده كاركير طاش نردبان ايله در قپولرى جامعك ديوار شماليسى
وسطنده وباب جامعك طرفيننده اولان صفه لرك نهايتلرينه قريب ساحهٔ حرمده
وسطنده بر حوض الوان رخامدن منقط ومنقش شادروان واردر وبو حرمك ايكى قپوسى
واردر وبو جامعك مناره سى حرمك باب ديوار غربيسنه متصلدر منارهنك ظاهرى يشل
كاشى ايله مبنى در دوردنجى جامع كه سابقا مير ميران ولايت شام اولان قره مراد پاشا
جامعيدركه خارج سورده حجاج يولى اوستنده در باب المصلى سمتنده در وبو جامعك دخى
قبه سى وبناسى ديار روم طرزى اوزره در ودمشقده اولان مدارس وزاويه لر وحمامات
لطيفه نك مشهورى بيوك جامع قربنده حمام درويش پاشا وسراج خانه ايچنده
حمام مصطفى پاشا اورته سنده بر بيوك حوض دورى يكرمى ذراعدر مستدير عمقى قامت
انسان قدر وباب حمام مقابله سنده بر حوض اوستنده رخامدن منحوت ارسلان اغزى
ديدكلرى چشمه دن بر حوضه جارى آبى لاينقطع روانيه‌ٔ خيرات وخانات چوقدر دخى
اسواق عامره سى كذلك سوردن طشره دخى وافر بيوت ومحلات واردر ونور الدين
شهيد بو شهرده بر بيمارستان اتمشدركه اعظم خيراتندندر اوقاف كثيره سى واردر لكن
عشر عاشرى قالميوب مع ذلك الحاله منتفع به اثردر مخصوص رئيس الاطبا وكحالين
واردر وصالحيه ده اولان بيمارستانه نسبت بو معموردر وبو شهر جبل قاسيوندن ايكى
ساعتلك شمالنده بر هموار صحرايه دوشمش كه قبله سى بى پايان صحرادر شهر اول صحرايه
دوشوب باغچه لرينك براوجى تا ذيل قاسيونه پيوسته وصالحيه ايله بلدهٔ واحدة حكمنده
اولمشدر ذروهٔ قاسيونده قبة النصردن دمشق وصحراسنه نظر اولنسه شهرك بيوت
وابنيه سى باغچه لق ارasنده كيجه شكلنده كورينور والحاصل بو مدينهٔ دمشق نهايت
عمارت اوزره واسواق وبضايع وارباب تعامل ايله كمال زينت اوزره خصوصا جامع اموى
ايوانندن باب البريد محاذيسنده اولان سوق جديد مراد پاشا وبر بينه مقابل بيت القهوه
وبزستان بى همتا اسواق دمشقه بر نمايش وزينت ويرمشدر وقلعهٔ دمشق خندقى
اوزره شمسى احمد پاشا احداث اتدوكى سوق سپاهى وجامع امويه نك ديوار قبليسنده

اولان سوق الذراع طولانی دمشقده نسج اولنان اقمشه وحریرك معدن کانیدروبونلردن غیری سوق بزوریه وسوق چقمق وسائر دکاکین واسواقی حیز احصادن دوردر دخی قبیباب محله سی که شهرك برجانبنده بریا بس محله دوشمش محدث بر محلهٔ عظیمه اولری اوبه لر طرزنده شکل مخروطی کبی قباب التنده بیوت سکانی ترکماندر طولانی واقع اولور وغربیٔ شهرده زمرد کبی کوك میدانی دوشمش جمله جوانبی الوان ازهار وانواع اثماری مشتملدر وحدایق نزهت افزادر خصوصا تحت القلعه دیدکلری موضع مجمع تنزهه کیدن صالحیه یه وکوك میدانه ونیربه وغیری وانده کی اولان آشجیلرك پاکلوغی وانواع نفایس پشوردکلری برایکی ساعت ایچنده برعالی ومکلف ضیافت حاضر ایدرلر واصمارلدقلری یره کتوردرلر ونهر برداسبیکهٔ سیم کبی کوك میدان ساحه سی وسطندن جریان ایدر وبوکوك میدان اطرافی عالی قصر لرکه آفاقده مشهوردر انلری وصف اتمکه کما هو حقه ایفا اولنمز باخصوص برامکه ابنیه لری وآثاری که حالا باقیدر وبونده برمشهور مسیره واردر اکا جبهه دیرلر بوموضع مربعدر ایکی دونم یردر ایچنده سوکوت جوزقواق وغیری واطرافلری دورت جهتی ماءك جداولی احاطه ایلمشدر وبرکه لر وحوضلر وبو مسیره نهر برداکنارنده واقعدر وانك یوقاروسنده نهر قنوات مقصفه ونهر بانیاس مولوی خانه یه چکر برکوزل آستانه در وایکی مصنع دولاب دونروانلردن دینکز جامعنه چکر بو جامع شرف اده نام موضعده واقعدر یکرمی بیوك پنجره لری واردر اول سمته اقان ایرمقلره ناظرلردر واکا قریب یلبغا جامعی حرمنده دورت کوچه لی بربرکه در او رته سنده برفسقیه مستدیره در ایچنده صو برقامت انسان قدر آتیلور وبوجامعك پنجره لری اوچ جهته ناظردر برجهت که شرق طرفی تحت القلعه یه ناظردر بوموضع غریب ایچون منهلدر وقریب ایچون مرتعدر اطرافی بیوت وقصور محاطدر ایکنجی جهت غرب طرفی نهر بینه ناظردر اوچنجی جهت قبله طرفی نهر بردایه ناظردرکه بوسمتده اشجار وازهار وبین النهرین دیدکلری موضعده برکوپرو واردر اندن برلطیف جزیره یه کیدیلور واندن نهر بردا ایکی بلوك اولور برینه نهر شیخ ارسلان حضرتلری واول بلوکی اولکی اسمنه قالور وبوجزیره دیدکلری مقصف بطالین اولان کمسه لر یریدر دخی اول سمتده برمسیره واردر بهنسیه دیرلر بوموضعده اشجار واثمار وازهار وعیون ماء مجتمعدر واوسنی یاننده ارض نیربین دیدکلری یردرکه ثماری کوزلدر وازهاری کثیره در واندن ارض ربوه یه دخول اولنورکه انده جبل شرقی سفحهٔ مهد عیسی ولك قپوسنده برعین ماء اکا ماتم دیرلرکه اول سمته ایرمقلر بردا ایرماغندن قسمت اولنور واول سمت سفح قاسیونده اول مشهوردر واکیر یعنی جنینیه لردر وانده جبل قاسیوندر وجبل ربوه در مابیننده دمر قریه سی فاصله در ومقابلنده قبهٔ سیار واقعدر وشهرك قبله وجنوبیه سنده اولان صحرای بی پایانده یریر قرای معظمه سوادلر ومزارع ومراتع کوزایرمی قدر متصل واحد عمران محتبکدر وابادان کبی نمایاندر وبوشهرك اکثر بیوت وابنیه سی ظاشدندر سبله

ریاض

و بياض وسرخ طاشلردن عالى كمرلر درخت بيوت وستونلرى ايله اوستنى اورترلر وطاملرى
جمله طپراقدر بوكا ايوان ديرلر اوكنده بحيره يعنى حوض عظيم وايكى طرفى باغجه وايوانك
مقابله سنده دورت طرفى ديوار وبر حجره ايله غايت عالى واسع ومكلف قاعه لر ديمكله
معروف بيوك اوطه لر طرح ايدوب حوض ايله قاعه اراسنده تحت السمابر صفه وايوان وقاعه
يانلرنده طول وعرضى بش التى ذراع ارتفاعى اون ايكى ذراع قدر مربع دركلرى بيوت
صغيره طرح ايدوب وايوانلرى شماله مكشوف صيف وحر ملاحظه سيله بنــا وطرح
اولنمشدر آغربنالر دروشمدى بعضيلر بشلاديلر روم طرزى اوجاقلو اوطه لر بنا ايتمكه وفوقانى
خانه لردخى طرح ايتمكه وبوشهرك برمنزل ومسكنى يوقدر كه ايچندن صوچقميه وبوشهرك
بغايت پاك ومكلف چارشولرى اكثر مثمن سقوف ايله مسقفدر وعظيم كاركاهلر واردر
انواع اقمشه اشلنور شامك انواع ازهار واثمار وغيرى ازهارك اك مقبولى كه شمال طرفنده
واقعدر اول معيرازهاردن كل در وبو كل التى نوعدر اك مقبول واعلاسى وردجورى ديدكلرى
كل دروكلدن غيرى نسرين دخى رزين بونك انواعى چوقدر قرنفل كذلك برقاچ نوع وياسمن
وشبوى وسوسن كذلك وزنبق وبهار چچكى واردر واقحوانه برقاچ نوعدر بواقحوانه شمس
ايله دونر وكيچه ده چچكى قپانور دخى مرسين وفسلكن انواعى چوقدر ولاله وشقايق نعمان
وشب كلاه برقاچ نوع وتمرحناوبان وسذاب ونمام وقسط وزعتر ومردكوش وريحــان
انواعى چوقدر ومخالف وادويه وپيغمبر دوكمه سى وحزام ودخى نيلوفر برقاچ نوعدر اك
مقبولى مائيسى وخيلان سجر صفصافه مشابه در اول ربيعده جمله اغصانى قرمزى رنكله
صبغ اولنور واثمارك اك كوزل يرى ارض مزه وللواندر بونلر قبله طرفنده واقعدر فاكهه لردن
قايسى يكرمى برنوعدر اك مقبولى حموى واك مقبول قوروسى بلدى ديدكلرى قايسيدر
دخى كراس ووشنه يدى نوعدر اما تربيه سزدر استانبول كبى دكلدر اما حالا تربيه ايدمكله
كوزل اولمشدر دخى امرودك انواعى چوقدر الما كذلك اك مقبولى مسكى سكرى ماوردى
ديدكلرى المالردر دخى شفتالو واريك انواعدر اك مقبولى ماورديسى دخى انار اصنافدر
اك مقبولى ماورديسى وقبله دن شرقه كه اول سمتده قريهٔ يلداچاق قريه عربيله وارنجه اوزوم
مقبولدر نقل ايدرلركه قرق طقوز نوع عنب اولور اك مقبولى زينى اوزومى وقوروسنك اك
مقبولى دوربولى اوزومى در دخى ايوا انواعدر وانجير وبادام دخى عناب وفستق وفندق
وصنوبر وبرعرور اك مقبولى تمر يسدر وخرنوب وجوز برقاچ نوعدر دخى امبر بارس وحمضك
انواعى چوقدر ترنج كباد نفــاش اغاج قاونى ليمون التى نوعدر نارنج ايكى نوع وزيتون
انواعدر ربياس وموز وسكر قمشى برقاچ نوعدر ودخى ملح يعنى خرما تازه سى وسبزه قسمى
چوقدر هليون طرخون قنبيط كرنب اوچ نوع الحنه بادنجان برقاچ نوع كراث برايكى نوعدر
وتوت دخى برقاچ نوع وهاوج وتورپ وتره وسموزاوت واسفناخ وكرفيس وپازى وهنديا
ايكى نوع وثوم وكزبره وكراويا وكمنون وقباق انواعدر وكماة وشلغم وبوكروجه وبقله وپرنج

ومرجمك وطاری انواعدر وقرطم وسوسم وبزرقطونا ونخود وحلبه ومارول انواعدر وسماق
وقلقاس وملوخیه وبامیه وخیار ایکی نوعدر صیفی وخریفی وقاون وقارپوز برقاج نوعدر
دخی پنبوق وحریر چوق اولور اك مقبولی حریر بلدی تعبیر ایدرلركه سائردن معتبر وثمنی
بهالیدر دخی طوز وقلیه حاصل اولور وقثا غایت چوقدر دخی قریهٔ عربیلده براوت بتر ریحانه
بكزر اول قریه نك خلقی بواوتی اكرلر اسمنه قرنفل دیرلر نفس الامرده رایحه سی قرنفله
بكزر وچچكی ریحان چچكنه بكزر بو چچكك صوینی چیقارلر بونك صویی چوق امراضه
نافعدر خصوصا ضیق نفسه وبلغمه غایت نافعدر انجق بوكویه مخصوصدر غیری یرده اولمز
دمشق اطرافی صالحیهٔ دمشق شامدن برساعتلك شمالنده جبل قاسیون سفحنده براز
مرتفعجه واقع اولمش اتكلرنده عمران وكوشكلر وباغچه لری دمشق باغچه لرینه پیوسته
اولمش دمشقدن برمحله مثابه سنده قدیم وحادث جوامع ومدارس وحماماتی مشتمل
دمشقه نسبت آب وهواسی لطیف وخوب قصبه در سابقده دمشق ماندی برشهر
اولدوغنه حالا جابجا جوامع ومدارس قدیمه ومعطله سی آثاری وبربرمزین ومكلف وملون
احجار ایله اولمش عالی دیوارلری شهادت ایدر نقل ایدرلركه انده برموضع بنی المدارس دیرلر
مقدما انده چوق مدارس واردر ومدارس شام ایچون مخصوص بركتاب مؤلفدر اسمی
الدارس فی المدارس وسلطان سلیم خان شیخ اكبر حضرتلری مزار شریفلری اوزن بنا
ایتدردكلری تربه قربنده عربستان طرزنده جامع شریف وخلفنده شارع عایده كیلار
وفرون ومطبخ وسائر لواحقی مشتمل برعمارت علیه بنا ایتدیكه فقراء محلهٔ صالحیه
بو احسانك پرورده سی واندن غیری دخی جوامع كه حالا باقی اون ایكی جامعدر اشهرلری
حنبلیه جامعیدر وسلطان صلاح الدین خیراتی بربیمارستان واردر وحالا اسواق معموره سی
واردر وبو صالحیه ده ایكی نهر جریر نهر یزید وری نهر توران نهر یزید جبل قاسیون طرفندن
توران اندن اشاغیجه دوزه قریب جر ودمشق طرفنه توجه ایدر وبو صالحیه ده مكلف
باغچه لر واردر وشهرك صحراسنه مشرف عالی ومفرح قصرلر واول نهر اوزره خوش آینده
صفه لر وچمنلری واردر انصاف بودركه صالحیه برجای نورانی ومزیل غم وصفای قلب ویرر
برمقام روحانی در بونده ولاة شام طرفندن مخصوص صوباشی وشام افندیلرینك
مستقل نائبی واردر وبو صالحیه ده توت وحمص اغاچلری ومرسین وشفتالو
چوقدر وجبل قاسیونده برنوع اوت خزام دیرلر رایحه سی كوزلدر وبرجنس اوت
شیح دیرلر انده بتر دخی سماق دخی زعرور ابیض واحمر دخی خرنوب وصالحیه یه متصل بر
موضع اكا سهلم دیرلر حالا سهم دینورا كثر اغاچلری توت اندن چوق حریر یپارلر وبو صالحیه ده
بردقلر اشلنور شهره كتوروب صتارلر واكا قریب برموضع اسمی بیت لهیا والعنایه
وحضرت آدم بیت ابیاته اولوردی دیرلركه حوا حضرتلری بونده چوق اولدی بونده
عناب اغاچلری چوقدر واكا قریب ارض سطرا ومقری ودیرلركه بوسطراده هابیل اولوردی
وقینیه ده

وقينيه ده قابيل اولوردى مابينلرنده برمسيره آكابابللى ديرلر بوسمتده برغريب چچك بتر
رنكى بياض قرمزى يه مائل يره دوشه لى بتراسمنه قرنفله ديرلر بونك برغريب حالتى واردر
قوقوسى اكنديدن چاق صباحه دك چقر وكوندز چقماز ودخى بوسمتده ايوا انجارى
چوقدر چچك ويردوكى وقت طرفاى شام انده جمع اولورلر واشجار التنده صولر آقيدرلر
وآيك قراكولق اولدوغى وقتنده يورطه قبوقلرينه زيت ياغى قويوب يقارلر وروى آبه
صالى ويررلر واغاجلرده تورنج قابوقلرين اصارلر وبويله جه يقارلر بوموضع بهنسيه
قريبدر وبهنسيه قريب ارض مزه ولوان بونك انجيرى وقيسى سى وكراسى ووشنه سى
مشهوردر وجبل قاسيون خلفنده قريهٔ مينين برمشهوركويدر بونده ايكى جليل وليلر
واردر برى شيخ جندل برى شيخ ابوالرجال ودبرلركه شيخ جندل حضرتلرى يانده تماغه
كمسه يى قبول اتمز بوقريه نك جوزى مشهوردر زيراقشرى غايت رقيق وبيا ضدر
وبوسمتده قار اكسك اولمز ايچنده ريباس وامبربارس بتروشامك قربنده تل حورنه
دخى عقبهٔ قابون الرمان سمتنده وشامك غرب شمال طرفنده ناحيهٔ جبه عسال شام
منلاسى طرفندن نائبى واردر شمالنده قريهٔ صيدنايه وقريهٔ تلفيتا وقريهٔ عمره
ومشهورلرى قطيفه رحبه جرود معظميه عسال زبدانى دخى باشقه نيابتدر شام
منلاسى طرفندن برمفرح ومسيره يرده وادى برداساحلنده اولوربعده حاميه واندن
ربوه يه كيدر بوناحيه نك باغچه سى چوقدر واثمارى مشهوردر خصوصا الماسى كه
غيرى يرده اويله الما اولمز وچولمكلرى مشهوردر بونك باغچه لرى چاق دمشقه متصلدر
بوناحيه نك شامدن بعدى اون سكز ميلدر وبو زبدانى نك سلفده سورى واردر بونك
يولنده نورالدين شهيد برخان بنا اتمشدر واول خانه باشقه بروقف اتمشدر صكره اول
اوقافه كيدرك استيلا اتمكله اول خان خراب اولدى وزبدانى نك مشهوركويلرى دمرهامه
صبوراكفر قوق الفستق ريماس وادىٔ برده بونده خان ميسه لون دخى حسينيه بونده
خان العراز بوقين بونده جامع الدلا بو جامعده هركيم باطل ايدرسه چتلار مجربدر وعيون النوت
سمتنده برعميق قيو واردر اسمى هاويه در اصلادبى معلوم دكلدر حتى كاهيجه اول
سمتده اولان آدملر محضاسير اتمك ايچون اودونده وچاليدن بيوك دمتلر بغلايوب
آتشله طوتشدوررلر واول قيويه اتوب نظر ايدرلر كوررلركه اينرايكن آتش كتدكجه كوچيلور
چاق يلدز بوجه كى كبى اولور بعده كورنمكدن قالور وحال بوكه آتش غايت بعيد يرده
كورينمز ونتكم علم مناظره ده ثابتدر وبو زبدانى جنوبنده بقاع ناحيه سى بونده بوصو باشى
وشام افنديسى طرفندن برنائب اوتورر بوناحيه واسعدر يكرمى بش معمورقريه سى
واردر محصولى غايت چوقدر وچايرى مشهوردر واووه سى بيوكدر ايچندن نهر ليطانى
بكر بعلبك طرفندن كلور وبوبدن يكوب مرج عيون وشقيفه واقليم تفاحه كه صيدا
اعمالندن بعده صيدا قربنده شامه اقار بوكا تابع ريشيه وحاصبيه وقلعه قبرالياس

وشوف البياض وقرعون ومجدل بلهيص بونلر بنی حیمو رطائفه سی ودخی طائفه بنی
نومیرو عنبه دخی عیتا وعباس وحلوا ووادی قرنا تاکه قربنده ایشیو پاشا بوزلدی
وادی التمیم وبو سمتده شقیف ارنون برحصن متیندر بو وادی التمیم ده شام طرفندن برصو
باشی حکومت ایدر شهاب اوغللری بونده اولو رغایت شدید قومدر بونده تیمانی ودرزی
اولور وبونلر ایکی فرقه در اقلی وقزللی اقلی دیدکلری امیر علم الدین قبیله سی قزللی
معن اوغلو قبیله سی در وبو معن اوغلنه سلطـــان سلیم شامه کلدکده طبل وعلم
ویرمشدر وشرف بکنه مقرر اتمشدر وبو درزی قومی حاکم بامر اللهه استنا د ایدرلر بر ظالم
وباطل حلولی طائفه در نقل ایدرلرکه برکمسنه حاکم بامر الله ایچون برکتاب تألیف ایلدی
واول کتابده ذکر ایلدیکه روح آدم حضرت علی یه حلول ایلدی واندن انتقال ایلدی
وحاکم بامر اللهه حلول ایلدی دیو بوکتابی جامع ازهرده قچنکه اظهار ایلدی مراد ایلدیلرکه
انی قتل ایده لر مصردن فرار ایدوب وادی التیمده کلوب قرار وانده اولان درزی قومی
استماله ایلدی ومحرماتی انلره اباحه ایلدی وحالا اولقوم شوف طاغلرنده در ومابینلرنده
التیوز حکمت حاکم بامر اللهه نسبت ایدرلر حتی یمین اتدکده التیوز حکمت حق ایچون
یمین ایدرلر وبو طائفه ولایتلرنده واردقده کوندز دعو رتلری غیری کمسه یه کورنمز چاق
اخشام یقین اولدقده چقارلر واولوقت یانلرنده صباحدر حتی اول وقتده امیرلری دیوانه
چقرلر وتوابعی کلورلر وامیرلرینه دست بوس ایدرلر وصباح اخیرد برلر حتی اول سمتده
بر مسافر بولنسه بویله دیمکه محتاجدر وجبل معن طاغنده برمتین قلعه که اسمنه دیر القمر
دیرلر اکثریا معن اوغللری انده اولورلر بو طاغدن نهر الاوله کلور وصیدا قربنده بحره اقار
دخی نهر الناعمه جبل ابن معندن کلور ونهر الاوله قربنده بحره قاریشور معن اوغلو ضبط
اتدکلری قلعه لر بونلردر بلاد کفرکنه بلاد عکه والساحل وسفد بلاد بشاره بلاد الشقیف
جلال جبره بلاد صفد بلاد بیروت وصیدا بلاد جبل کروان بلاد جبة المنیطره
وجبیل وانطلیاس والبترون والجرد والغرب والمتن والشوف والمقیطع والشحار
والبقاع وبعلبك وبلاد صور والمعشوقه قنیطره شامدن صو باشی ونائب اولور شامدن
ایکی منزلدر بو سمتده سلفده ملك بازان اولور دی برقاج ناحیه سی واردر باش
ناحیه سی حوله در بو قنیطره نك برکوچك قلعه سی واردر وبرخان وبرکوزل حمامی
واردر اما هواسی غایتله بارددر ومشهور کوپلری که خزیبی بوندن شامه کومور کلور
دخی جبادخی خیام عبس واك معتبر حوله ناحیه سی دخی قبلیاس دیرلر باش قصبه سنه
بانیاس بویر غایتله حاردر بونده پنبه چوق اولور وازهاری وحمضی چوقدر وقلعه سنه
صبیدا دیرلر قلعه سی متیندر جبل ثلج ذیلنده در حالا بو ناحیه باشقه مقاطعه اولدی
اون یدی کیسه یه میریدن الورلر وبو ناحیه نك صو صغری مشهوردر جثه سی سایر جاموسدن
بیوك اولور بونده نهر شریعه نبع ایدر وشـــام خلقی ابتدا آنلرینی بونده چایره بغلارلر
زیرا

زیرا بونك چایری جمله‌دن اولا پرشور و قیش فصلنده ترکمان و عرب و غیری قشلارلر و بو ناحیه
بنی اسرائیل زماننده غایتله معمورایدی و اسباطك سبط نفتالم و سبط ایسار اولوردی اما
سبط ایسار صور سمتنده اولوردی و بو سمته قریب ناحیهٔ بنی کنعان بر بیوك ناحیه در موقعی جسر
یعقوب صولنه منیه اکسه سنده اولور بونده شریعه و منظور و بنی کانه و ناحیهٔ بنی اربد و ناحیهٔ
جولان سلفده بو ناحیه ده حامیم بن عمليق اولوردی وادی العجم بر معمور ناحیه شامدن جنوب
شرقه ممتد دربا شقه نائی واردر مشهور کویلری کسوه سعسع براق کا کر بونده رسول اکرم
صلی الله علیه وسلمك نعلبندی اولان برقاله مدفوندر نقل ایدرلر که بر آتك صراجه سی اولسه
برقاله جصرنلرینك مزارینی طولا شدرسه‌لر امر حق ایله اول مرض زائل اولور مجربدر دخی بیت
صابر دوربلی اوزومی مشهور در کفر جور انده قبر نمرود بیت یماد دخی دربلی اوزومی مشهوردر و بونده
بر غریب شی اصلا چه نازل اولمز حال بو که اکا قریب بر ثل اسمی ثل ابو الند اچه اندن اکسك اولمز
قطنه بونده شیخ حسن راعی بر قیوسی واردر ایچنده مجنون اولان کمسه یی اوچ کون الیقور لر
امر حق‌ایله جنونی زائل اولور مزه مشهور قریه اناری و انجیری مشهور در حوران بو ناحیه
غایتله مشهوردر و نواحی سی چوقدر شامدن صو باشی و نائب مخصوص حکومت ایدر
سلفده قصبات و قراسی چوقدر و بونده اولان محصول غیری یرده اولمز که بعض یرلری
واردر بر کیله سی یوز کیله ویرر و بو حورانك نسالری غایتله حسنالردن اولور که ضرب
مثل ایدرلر و خلقی غایت اوزون اولور لر مقدما بو سمت حضرت ایوب ولایتیدر و اول وقت
بونده بر بیوك شهر اسمنه اوشیس دیرلردی بو شهردن یتمش او قومش آدم ظهور ایدوب
توراتی و انجیلی یزمشلردی و منقولدر که حضرت ایوب عیص اولادندندر یعقوبك قزی
اولان ربیا تزوج ایلدی و حوران سمتنه بلاد نوی و جیدور ده توطن ایلدی حضرت
ایوب وفات اتدکده یرینه حومل اولدی بعده اوغلو بشر اولدی که اکا ذوالکفل دیرلر
قومنك امورلرینه و ما بینلرینه عدل ایله تکفل قلدوغیچون ذوالکفل تسمیه اولنمشدر
و حوران شهرلرندن بصری بومدینه حورانك قاعده سی بو شهر غایت قدیمدر سیاه
طاشله بر قلعه سی واردر و بر جامع و سوقی واردر مقدما بنی فزاره و بنی مره عرب طائفه لرندن
بونده اولورلردی کوزل باغچه لری واردر اما حالا مفا لجه عربی اولوردخی ترکمان الخرقیه اولور
بوشهر فخر صحابه شامك فتحنه توجه اتدکلرنده ابتدا بو شهری فتح اتمشلر و شرق
طرفنده صرخد شهری اولور بو شهر بر کوچك قصبه در قلعه سی و باغ و باغچه لری واردر
صویی امطاردن جمع اولور مقدما بویك طاغنده بنی هلال ساکنلردی بوندن بغداده
طریقدر صیف کونلرنده اوبخی کونده واریلوردخی حوران ناحیه سندن ناحیهٔ جیدور
باش شهری نوی حضرت ایوب شهریدر صنیمدن اون سکز میلدر نوی حضرت نواوی
شهریدر حبوباتك معدنیدر ازرعات باش شهری بثینه حالا بر معمور کویدر صویی
قیولردن درمزیریب بر بکارلو وادیدر سلطان سلیمان خان اوزرینه بر قلعه بنا اتمشلردر

ومزيريب قربنده شيخ سعد الاسمر نكروري مزاري واردر مخصوص واقفی واردر كثيبه
مزيريبدن شرق شماله واقعدر بكارلري چوقدر دخی مشهوردر كويلري صنمين ونجلی
بوندن دكرمن طاشی چقار نامر بغدايی مشهوردر ديرلركه حضرت آدم عليه السلام
ابتدا اكدوكی بغدای بونده در دخی ذرع وحوران شمال شرق ارض لجا و قنوات بويرلر
طاشلقدر قديمدن معموردر حالا اولری طاشدن طورر صولری وميوه لری وچيچكلری
حالا واردر اما سكانی يوقدر انجق اطرافنده لجا عربلريكه بونلره عرب الجبل ديرلر بونده
ساكنلردر بر عاصی قطاع طريق يرامز طائفه درلر شام اطرافنه مسلطدر حتى كويلردن
هر بر كوی غفرجی نامنه بر مقطوعی واردر زور ايله الورلر اكر ويرمزلرسه غافلا اول كويی
باصوب غارت ايدر ولجادن شرق صفا ناحيه سی بر طاشلق يردر دخی سماوه قراقر
ناحيه سی شام ايله كوفه دن بو ايكيسی بيننده در بو قريه ده بر غريب مدور طاشلر كره كبی
مدور طاشلری قيوده قده بر جنس تراب چقار رنكی رمادی اما قرمزی يه مائلدر اول
تراب نه مصلحت ايچون در كمسه بلمز و بويله مدور طاشلری كيميا پشدر و بو حورانده
مرج الاصغر بوكا مرج شقحت ديرلر دمشقدن اون بش ميل بونده خالد بن صعيد
بن العاص شهيد اولدی ناحيهٔ مرج بو مرج ايكی ناحيه يه مشتملدر برينه مرج راهط كه
حالا مرج ديرلر برينه مرج غوطه ديرلر و حالا غوطه ديرلر و بو مرج مستقل نائبی واردر
وابتداسی وادئ تحتانی انتهاسندندر وآخری بحيره يه منتهی در و بو مرج راهطده
هجرتك التمش دوردنده اول مشهور وقعه كه يمانيه وقيسيه مابينلرنده واقع اولمشدر سببی
بودركه مروان بن حكم شامه كلدكده حكمت خدا انك معاويه بن يزيده امارتن استيفا
ايدوب عبد الله بن زبيردن بيعت اتمك صددنده ايكن وفات ايلدی اورتلق خالی قالوب
اهالئ شام بالاتفاق ضحاك مروان بن قيسدن بيعت شكلن ايدوب فلا جرم مروان بن حكم
بو فرصتده كندو طرفنه بر قاچ كمسنه ساداتدن كتورمشدر والحاصل اهل شام مابينلرنده
قيل قال اولدی عسكره عبيد بن زياد تحريكی ايله ضحاك مرج راهطه چقدی كندويه
بيعت ايدنلری يانه جمع ايلدی و مروانه متابعت ايدن اون اوچ بيك عسكرله آتلانوب ضحاك
اوزرينه واروب يكرمی كون قتالدن صكره ضحاك بن قيسی اولدردیلر وامارت مروانده قرار
ايتدی بو ناحيه نك حبوباتی وغيری چوقدر مرج قبليده مشهور كويلری واردر غزلانيه
هجانه بجدليا حوران العواميد قاسميه ومرج شمالده معيصره عباده قصير ضميركه بطيخ
بوكا نسبت اولنور بر زه قابون هواسی وصويی كوزلدر بو قابون ايكيدر قابون اعلا و قابون
اسفلدر عدرا ديرانی عصرون ومرج راهط قربنده قضم دخی ماء غسان اولور ناحيهٔ غوطه
طولی اوتوز ميلدر عرضی اون بش ميلدر قراسی اشجار ايله مشتبكه در بر مرتبه كه كونش
ضياسی يره دوقنماز و بو غوطه نك انواع اشجاری واردركه كوررسين بعض اغاجلرك اوچ
دورت يمشی واردر قيسی الما اريك وامرود حتی نقل ايدرلركه بو غوطهٔ دمشقده يوز اوتوز

بیلك قدر بستان واردر وثنیة العقاب عقبه سی غوطه یه مشرفدر اك مشهور كویلری
مزه حرستـه كوكبان كفرسوسیه زیتی مشهوردر داریه بوایكی كوی وادی العجم
وغوطه حدنده در بوداریه بركوزل قریه در قدس ومصر یولنده واقعدر دمشقدن
ایكی ساعتدر برغنیمتلو كویدر نورالدین شهید فقرایه وقف ایلدی وحالا اویله در
عقد اربعدای جمع اولنورسه فقرا وطول عورتلره شام منلاسی معرفتیله محرم آینده تقسیم
اولنور اما اكثری اكل وبلع اولنوب عشر عاشرینی فقرایه ویرمزلر بوكوی محصولدار
اولمغله ضرب مثل ایدرلر پنبوق واوزوم وزیتون وسائر حبوبات وفواكه وغیری چوقدر
میاه كثیره سی واردر انده ابوسلیمان الدارانی وابومسلم خولانی بنی خرقیل وبونده كوزل
قربوز اولور وعقربا جنوبنده حضرت ستی زینب مزار شریف حضرت علی كریمه سیدر
دمشقدن ایكی ساعت واكا قریب سیدی مدرك حضرتلری قبر شریفی وعقربا شمـال
شرق منیحا قریه سی بونده سعد بن عباده حضرتلری بوقریه قربنده برمسیره اورمانی
واردر كه اكا غیضة السلطان دیرلر بونده منتها اغاچلر واردر اجازتسز كسه كسمكه قادر دكلدر
جامعلره ومهم شیئلره كسیلور طرف میریدن باشقه قوروجیسی واردر اورتاسندن نهر
بردا الجر بونده انواع حیوانلر اولور خصوصا خنزیری چوقدر وبوكا قریب برمسیره اسمنه
ست الشام دیرلر بونده بر فاخر عین نبع ایدر واكا قریب برمفرح وادی انواع اشجار ایله مشتملدر
نهر بردا انده جریعده غیضه مرور ایدر بعده بحیره كیدر بووادیده ایو اغاچلری چوق وبو بحیره ده
انواع طیور وسماك یازوقیش صید اولنور وبووادی شمالنده عین الاولیا شیخ ارسلان بن
یعقوب قدس سره كه مرقد شریفی ابواب سور دمشقدن باب توما خارجنده رمیه سهم
مقداری بعیددر وبو شیخ ارسلان اولیاء اللهدن اباعامره مقارن اولدی بوابا عامر طریقی
چاق سری السقطیه منتهیدر وشامك مشهور عیونی عین الورا قاباب السلام قربنده دخی
عین علی وعین السخنه وعین الذهب وعین لولو وعین الجالود واك معتبری عین الزبیبه
ودیرلر كه جبل صالحیه ده دمر سمتنده اوچیوز التمش عین نبع ایدر عذرا برمشهور كویدر
ضمیر ورحبه قربنده وشمـالنده قطیفه وجرود اولور وبوعذراده حجر بن عدی مزاریدر
بوغدرا سلفده برمشهور ناحیه در قلعه سی واردر وبونده وضمیرده قلیه اوتی بتریقارلر اول
معهود قلیه حاصل اولور بونده وافر مال حاصل اولور باشقه مقاطعه در وجرودن دخی بر
قلعه واردر وبونده كل چیقار شامده بوندن غیریده چقمز وبوقطیفه شامدن برمرحله در
بونده فاتح یمن سنان پاشا برمكلف خان وجامع وحمام بنـا اتمشدر وخانده نزول ایدن
مسافرلره ضیافت ایدرلر حتی موملرینی بیله تعیین اتمشدر بوقدر مكلف خان غیری یرده
یوقدر وبرمشهور قریه اكا حلبون اجرو ناحیه سنده وقطیفه شمالنده نبك دیدكلری منزلدر
وبنك شمالنده قارا اولور وانك شمالنده حسیه اولور نام دیكر ایكی قبولو دیرلر ناحیه حسیه
برخان وبرقلعه سی واردر مستحفظلری واردر كلن یولجیلری چاق قره لره ایلتیرلر قارا الرحسیه دن

ومنزلدر وشامك برناحیه صیدر شام پاشاسی طرفندن بر صوباشی واردر ناحیه بعلبك
اعمال شامدن بربلده قدیمه در مستقل قاضیلقدر حالا اربه لقدر شام پاشاسی طرفندن بر
صوباشی ضبط ایدرمقدما حرموش اوغلو ضبطنده ایدی مشهور قلعه سی واردر غایت
متین درو بناسی عظیم وغریبدر قلعه نك هر دیواری بر طاشدن مبنی درختی دیرلركه دیوارك
بناسیدر بوشهر اشجار وانهاری وعیونی مشتمل وكثیر المنافع بر بلده در بونده بر مذهب
واردر طائفهٔ صابیه بیوتندن بربیتدر وصابیه قتنده غایت معتبردر وانده حضرت شیث
مزاری اولور عین الجر بعلبكدن جهت جنوبیه ده دركه بینهما مرحلهٔ قویه در وبونده
اولان قریه مجدل دیمكله معروفدر وبعلبكدن وادی التیم اوزره كیدن یول اوزرنده در
وعین الجردن نهر كبیر منفجر اولوب بقاعه جاری اولور وبو بعلبكده حضرت ابراهیمك مقامی
واردر وابنیه وآثار عجیبه واردر واساطین رخام اوزره قصور واردركه نظیری یوقدر والیاس النبی
علیه السلامك بعلبكده دیری واردر مقدما بعلبكه بك تسمیه اولنوردی بنی اسرائیل بونده بر
صنمه عبادت ایدیلركه اول صنمك اسمی بعل ایدی وصنمك اسمنی اول موضعك اسمنه
اضافت ایدوب بعلبك اسم اولدی واهلی بوصنمه عبادت ایتدكلری ایامده الله تعالی انلره
الیاس النبی علیه السلامی بعث ایتدی بونلر الیاسی تكذیب ایتدیلر واوچ سنه بعلبكده
مطر منقطع اولدی لواء صید امقدما بر سنجاقدر حالا التزام ایله بر پاشا ضبط ایدر وبوكا
صفه وعكا وغیری الحاق اتمشلردر بوصیدانك برقاج ناحیه سی واردر بیروت كسروان
شوف سولا قلعه سی بر مكلف اسكله سی واردر ودخی اقلیم تفاح وشومار وخروب بونك
قلعه سی ساحل بحر شامده واقعدر شامدن ایكی منزلدر بونده فرنك طائفه لرندن
برقاچ قونسول واردر ابرشم وقلیه وغیری الشوریش اتمك ایچون اوتورورلر جبال شوف
معن اوغلی طاغلری اكسه سنده واقعلردر بوشوفك اعمالنده بلاد بشان وقلعهٔ نیحه
وقلعه ریشه وغیریدر وبوصیدا قربنده ساحل كنارنده زیادهٔ ابوالروح اولور وبوطاغلرك
جمله اغاچلری توتدر انده حریر محصولی اولور باشقه مقاطعه دركه سنه ده التیوز كیسه دن
زیاده اولور ودخی بوسمتده كسروان طاغلری اولور بوطاغلر بیروت اكسه سنده
واقعلردر بونلردن نهر انطلیاس ونهر الكلب ونهر ابراهیم بو نهر جبل قربنده دریایه قاریشور
ودخی بونده عین دار انبع ایدر وبوطاغلرك بالی وقریشه سی وبكمزی غایتله مشهور
وانواع محصولی اولور حریر قطن زیتون اوزوم بال قریشه صوصام شكر قامشی انواع حمص
قلقاس موز حب العزیز وغیریدر وبوسمتده برناحیهٔ مشغرانك برمفرح وادیسی واردر
انهار اشجار ایله مشتبكدر باش شهرینه دخی مشغراد یرلر واكا قریب كامد شهری التی میل
قدر بعیددر واندن عین الجرد دیمكله معروف عینك محلی اون سكز میلدر وبوصیداده ایام
ربیعده بر جنس سمكی برمق اوزونلغی قدر چیقر بونلرك ذكور واناثنك علامتلری واردر
تخم بوبالق چفتلشمكه كلدكلرنده اول وقت صید ایدرلر وقورودوب بعده سحق ایدرلر حاجت
وقتنده

وقتنده صفوف كبى استعمال ايدرلر ديرلركه غايت قوامى وارد روشهوتى افزون ايدر
وصيدادن جه يه سكز ميلدر وبو سمتده حصن ابو قلمون دريا كنارنده طرابلوس عتيق قربنده
بونك دخى قربنده برج البحصاص بونده بركوزل عين نبع ايدر بو سمتك چاق بيروته وارنجه
قلمون قربنده انفى غابى واردر وبو سمتده ساحل بحرده بر كنيسا رهباندن اعمى اولان
بونده ساكن اولور واكا قريب وجه الحجر واندن برج الهوا واندن بئر العبد واندن
جسد المدفونكه بترون قربنده واندن جبيل قلعه سى وبو سمتلرده عمل جبة الكورا وعمل
المنيطر بيروت بركوزل اسكله سى واردر بساتين وجنيناته مشتمل بربلده دركه انواع اثمار
واشجار خصوصا عنب وحب العزيز وغيرى بساتين جانبنده بر نهر صغيرى واردر وايكى يرده
اقامت جمعه اولنور اسواق وحماماتى واردر ولب دريا ده ايكى برجى واردر فقيه اوزاعى قبرى
بيروته قريب ايكى ميل يرده بعيد در عقبهٔ مغيشه اوزرنده اولان مدينهٔ بعلبك ايله بيروتك بينى
اوتوز التى ميلدر ومغيشه ومدينهٔ عرجموش بيروت ايله بعلبك بيننده دركه مدينهٔ بيروتدن
يكرمى دورت ميلدر وبيروتك حصن المراديسه التى ميل واندن نهر الكلبه التى ميل واندن
جونيه يه دورت ميلدر واندن عطفه يه سلام واندن ماحورجبيل برحصن متين در اندن
موقع نهر ابراهيم اوچ ميلدر واندن مدينهٔ جبيل بش ميل واندن حصن بترونه اون
ميل بر متين حصار در واندن انف الحجره دريا كنارنده بش ميلدر واندن طرابلوسه سكز
ميلدر جند حمص وقنسرين شامك دوردنجى وبشنجى جنديدر وبو ايكى جنده كتب
قديمه ده مملكت سورباديرلر ودمشقدن چاق غزه يه وارنجه ارض مقدسه ديرلركه اعمالندن
كنعانيون قومى اولوردى صكره متأخرين ارض شامه بو ايكى جندى الحاق اتمشلردر
تتكم حمص اقليمى طرابلوسه الحاق اتمشلر ومخصوص بر پاشاسى التزام طريقيله ضبط
ايدر اوصاف طرابلوس مقدما يكرمى بر عمله مشتملدركه بونلردر حصن الاكراد عكار
بلاطنس صهيون لاذقيه كهف منيفه عليقه انطرطوس مرقب رصافه خوابى
قدموس جبة المنيطر شربه نام جبلده بر ناحيه در بيرون صافيتا عرفا سفح نام ديكر
بشر بن جبله انفى دخى كورا جبيل عابانى بنى كلاب صكره آل عثمان مالك اولدقده
بو ولايتى بش سنجاغه مشتمل بر ايالت اتمشلركه بونلردر طرابلوس شام حمص حما سلميه
جبله وبو ولايتده اولان مقاطعه لر بونلردر جبله لاذقيه مرقب صافيتا حصن الاكراد
عكار ووطينيا زاويا الكوار جبه بشرى جبل طرطوس منادخى جبله بترون كه شيخ سرحان
تحكمنده در خلقى قزلباشدر بر عاصى قومدر حربه اوجيله مقطوعلرين ويرلر مقطوعلرى
سنه ده قرق بيك غروش ويركيلرى واردر البلاد طرابلوس كنار بحرده مدينهٔ روميه در
معاويه عصرنده سفين بن نجيب فتح اتمشدر وايچنده يهود طائفه سى اسكان اتمشدر
بعده فرنك مستولى اولديلر بعده سنه ثمان وثمانين وتسعمائه ده ملك قلاون فتح ايدوب
بعده تخريب ايتديلر وطرابلو سده بو شهر حالا پاى تحت ولايتدر وبشيوز اقچه مولويتدر

وپاشاسی التزام طریقیله ضبط ایدر برقاج ناحیه سی واردر صافیتا عکار بثرون عرفه
عریض وبو شهرك بساتین واشجار کثیره سی واردرحتی شکر قامشی وحب العزیز وموز
وقلقاس ونهر غضبان جبال مسقیه دن چیقر واکا نهر الزاویه دیرلر بعده نهر ابو علی که
شیخ سرخان طاغندن کلور وبونکله جمع اولورلر اولوقت غضبان دیرلر بعده طرابلوس
اورتاسندن کچروبحره لاحق اولور وبو سمتده وادی رشفین بر مشهور وادیدر توت وزیتون
ورمان وغیری بونده چوق محصول اولور وبو شهرك صابونی آناقده مشهوردر حریردن
حاصل اولان مال سنه ده یدی یوز یکرمی کیسه دردخی بالی وبکمزی وقریشه سی مشهوردر
وبو شهرك قلعه سی وسوری واردرکه قپولری بونلردر باب بیروت باب الاحمر مولوی خانه
قربنده درباب الحمراوی باب النصر باب الاساکفه شیخ عمر زیارتنه قریب دردخی اکا
قریب برکه البداوی باب التبانه باب المسلخ جسر الجدید قربنده باب الدباغه باب حان الماه
بوکا قریب جامع التفاحی وشیخ مسعود دخی باب الزبیریه باب الحجارین باب القل باب الرمل
وبو شهرك اك مشهور جامعی جامع الطیلان وبرقاج حماملری واردر بو شهر شامدن دورت
مرحله دروبو شهرك قربنده عرفه قلعه سی واردر وبساتینی واردر طرابلوسدن اون ایکی
میلدر وبحردن برفرسخدر وبر کوچك نهری واردر اسمنه نهر البارد دیرلر جبال
عکاردن کلورکه اول سمتده جبل تربل اولور واندە عین الغزال واکا قریب
بلاد الطینه که جبل لبنانه متصلدر واکا قریب حبه شریه قرب جبال المسقیه
وجبل تربل قربنده قریه المینه مصریون وقفیدر ونهر البارد قربنده نهر عرفه جبل
عکاردن کلور شهید البحر قربنده بحره کیدر وبلاد عکار قربنده اخزبیه
وبونده برایرمق نبع ایدر ونهر عکار قربنده دریایه کیدر دخی جبل عکاردن نهر القنیطره
کلور بوندن نهر الکبیر ایریلور واکا قریب بحره کیدر وجبل عکار قربنده برغاب واردر
اسمنه شعرا دیرلر واندە زیارت شیخ عیاش وبو عرفه قربنده برجون واردر اکا جون
طرابلوس دیرلر دخی جن اووه سی دیرلر ایچنده اوچ حصار واردر برینه قریعات
برینه حصن الحمام برینه بانیه دیرلر طرطوس دریا کنارنده اهل اسلام فتح ایتدکده
حصارنی خراب اتمشلر جنوبنده حصن الخوانی برطاغ باشنده طرطوسدن سکز
میل بو سمتك قومی نصیریدر واول قلعه اسمنه حیمور دخی قلعه حیصه واندن حصن
المرتب سکز میل وبو مرتبه قلعه نك اسمیدر وبلیناس شهرك اسمیدر بو قلعه بحر
اوزره واقعدر غایت متیندر ما بینلرنده بر فرسخدر بو شهرده اشجار وفواکه وحمض انواعی
وبونده قصب شکر اولور وبونده اعین کثیره واردر بو حصنی اهل اسلام سنه دورتیوز
اللی دورنده احداث ایلدیلر بوندن جن اووه سنه چوق صولر اقارحتی دیرلرکه بو سمتده یوز
بیکدن زیاده صو صغری بسلنور واندن جبله اون میل وطرطوسدن دریا مقابلنده
کنار بحره قریب برجزیره واردر اکا عورت جزیره سی دیرلر مقدما حالیدر ایچنده

بر کوزل صویی وار در فرنك کمیلری صویی آلورلردی صکره کوپرولی وزیر اعظم
محمد پاشا بو جزیره ده بر قلعه و مستحفظلر وضع اتمشدر که من بعد فرنك اول سمتدن
صو المغه قادر اولهماز ودخی طرطوس قربنده ماء النمقا بحره اقار واکا قریب براورمان
دخی واردر اکا هیشة الابرش دیرلر بو اورمانده عرب و توکمان جمع اولور و بونده نهر الابرش
اقار بو ایرماق جبل فیتادن کلور ونهر الاکبر قربنده بحره اقار و طرطوس شمالنده نهر الحصین
اقار بو ایرمق مرقب طاغندن کلور دخی اکا قریب نهر مرقب واکا قریب بانیاس ایرماغی
دخی مرقب طاغندن کلور و بو مرقبده سیفیه اوغلو ظهور ایلدی و طرابلوسی اوجاقلق
طریقیله ضبط ایلدی دخی نهر بانیاس قربنده نهر الملك دریایه اقار و بو سمتده قدموس
قلعه سی و کاف قلعه سی اولور اوصاف لواء جبله بو شهر کوچکدر بونده قبر ابراهیم ادهم
حضرتلری بر عظیم استانه در اعمال واسعه سی چوقدر لادقیه دن اون ایکی میلدر
قدموس دخی اندن و صهیون و لادقیه و بلاطنس بوکا تابعدر و قدموس قربنده الهاولیه
بونده شغر یولی دخی وادی القریشیه یه کیدیلور و جبله قربنده بر مخوف اورمان واردر اکثر
اغاجلری صنوبردر و جبل قربنده بر نهر اقار و شمالنده لادقیه قربنده بر بیوك نهر اقار و جبله
ساحلنده بر کوچك طاغ بونده زرین بتر و بونده بر جنس طاشلر اولور قیودقده ایچندن
صورت فرجی کبی بر طاش چقر لادقیه بر کوزل لیمانی واردر سایر لیمانلردن مرجحدر بونده
بر دیر واردر اسمنه فاروس بناسه دیرلر غایت کوزلدر و مسکوندر و لادقیه دن حصن هر باده
اون سکز میلدر و اکا قریب جبل الاقرع اولور و بو سمتده وادی القندیل اولور بونده بر نهر
اقار و بو سمتك طاغلرنده کلبیه و بصریه قومی و قصید سمتنه بر نهر کلور ضیعة الشیخ شمالنه
بکرو نهر العاصی قربنده بحره اقار صهیون قلعه سی بر صخره اوزره بر قلعه متینه در میاه
کثیره سی واردر و قربنده اودیه بونلرده اولان حمص غیری یرده اولمز لادقیه دن بر مرحله در
بونك قومی اسمعیل مذهبنه سالکلردر بو باطل مذهبدر تنبیه بو قلعه ده باش
داکم اول مشهور خلق اراسنده فداویه دیدکلری طائفه ملك طاهر بیبرس عصرنده
شهرت بولمشلر بونلر غایتله شجیع طائفه در و هر بریسنك بر قلعه سی واردر و بو قلعه لر
طرابلوس و صیدادن چاق حلبه وارنجه ساحل سمتنده اولورلر دخی حوران سمتنه کلمش
قلعه در واك باش قلعه لری صهیون قلعه سی کدر بو قلعه ده جمله باشلری اولان معروف
بن حمزه اولوردی و بو طائفه ارالرنده حیله بازلغله مشهور اولن شیخه در و بونلرك حیله بازلکله که
قصه خوانلری یزدفلری مثاللرك اصلی یوقدر انجق شجیع قوم اولمغله امرتك طائفه سیله
چوق غزا اتمشلرکه بویله حکایه لری و کذبلری حمزه نامه کبی پیدا اتمشلر اوصاف حمص
بو ولایت قواعد شامدن بر معتبر ولایتدر سلفده غایت معمور ایدی و شهرتی حمانقه دن
حمص بن مهر بنا اتمشدر حالا حاکملرك ظلم اتمه سندن و عرب استیلاسندن اکثری
خرابدر بر قاج ناحیه سی واردر الك معتبری حصن الاکراد دخی حسیه و بو حمص قلعه سی

ایچنده مصحف عثمان که خالد بن الولید اسمیله مشهوردر انده موضوعدر بو مصحفی
قلعه‌دن چقار مزلر وچقاردقلری وقتده عظیم طوفان ویغمور اولور مجربدر وبو شهرك
باغلری باغچه‌لری چوقدر زیتوننك حسابی یوقدر وشربلری عاصی صوییندن وبو شهرك
موقعی مکان مستویده طپراغی غایت منبتدر عقارب وحیاتی یوقدر عقرب ایچون
رصد واردر بو رصد جنب بیعه‌ده مسجدك بابی اوزره اولان صورت نصف اعلاسی صورت
انساندر ونصف اسفلی صورت عقربدر واهل حمص جمال مفرط وبلاهت ایله
موصوفلردر مقدما مقطوعی اوچیوز بیك التون بر مشهور بحیره سی واردر واکا قریب
جبل حرمله‌در حصن الاکراد برقلعه حصینه طرابلوس فتح اولنمزدن اول حصن الاکراد
مقر سلطنت ایدی نقل ایدرلرکه بو سمته وادی رابلده برجنس قرنجه سرچه مقداری
اولور اول سمتده اولان ترکمان قومی بو قرنجه‌نك باشی نظر وحوا له ایچون اوشقلرك
باشلرنده اصارلر وبو وادیدن برایرمق چکر اوزرینه اغاجلر محاطدر واول اغاجلرده
بلبل پواسی دیزلمشدر بو سمتك بلبللری مشهوردر حتی شامه بونلردن کوتوررلر وبوکا
قریب طرابلوس طرفنده برقریه اسمنه دیر حمیرا مقابلی برمغاره واردر داخلنده برصفه
ایچنده بر پنجره هر اربعه کیجه سنده برصو چقاروکیده‌رك ارترو غروب شمسدن چاق ضحوه‌
کبرایه‌دك ایرمق مثال اقر بعده اکسلمکه بشلر چاق شمسك غروبنه‌دك وبویله قالور چاق
کلیجك اربعه‌نك کیجه سنه لواء تدمر مقدما اعمال حمصدندر حالا باشقه والیسی واردر
غالب ارضی سبخه ردنجبل وزیتونی واردر بوندہ صخور واعمده‌دن اثار عظیمهٔ قدیمه
واردر قلعه سی وسوری واردر وانده کی اولان قصور دیرلرکه حضرت سلیمان بناسیدر
بو ناحیه‌ده طوز چقر باشقه برمقاطعه‌در لواء سلمیه حالا عرب امراسنه طرف آل
عثماندن ویریلور میاهی قناتدندر بساتینی واردر بو مدینه‌یی عبد الله بن صالح بن علی بن عبد الله
بن عباس بنا ایلدی وولدینی بونده اسکان ایلدی وبو شهرك غالب سکانی بنی هاشمدر
بو شهر غایت مرخیه‌در عاصی صوینك شرقنده حمادن برمرحله‌در وحالا بو سنجاق
موالینك امیرلری ضبط ایدربونلرك امیرلری عرب ال حبار طائفه سنده‌در وبونلر ایکی
قبیله‌دن اولور بری ال حمد بری آل محمد وبونلر چاق حلبه ورقه‌یه حکومت ایدرلر ومنقولدرکه
محمد ابو نعیر مصر پادشاهلرینه برعظیم هنر بر غزاسنده اتمکله باشنه برتل صوقمعله ابو ریشه
مسمی اولدی واکا برقاج بیك التون ویرمشدرکه کندویه مخصوص کوله‌لر المغله که قومنه
غالب اولمق ایچون بیك عبد اول التون ایله صاتون الدی وحالا اول عبیدك انسابنه موالی
دیرلر بونلردن امیر اولمز لواء حما مستقل حکومت حالیا طرابلوسه ملحقدر
قاضیسی باشقه‌در اوچ عملی واردر بری عمل طاهری بری بارین بری معره مقدما
بو حماه توابعی چوقدر حالا آز قالدی قدموس کهف شیزر کلیسئی بوزی خان شیخون
مصیاف مرقب حصن الخوابی علات ترکمان سللور کفر تاب رحبه وغیری وبوکا
قریب

365

قريب استف كوپروسی مشهوردر حماه مدينهٔ قديمه در كتب اسرائيلده مذكوردر برمسيره ولايتدر شهرك اغلبی نهرعاصی كنارنده در وقلعه نك بناسی كوزلدر برمرتفع يرده در و بو شهرده ماءوزن ارحا واردر وحماده نهرعاصی اوزرنده دوران ايدن نواعيرك الك مشهوری محمديه ناعوره سيدر غايت بيوكدر اكثر بساتينی سقی ايدر مدیق بو شهر حرمين شريفين وقفی اولمغله دارالسعاده اغاسی طرفندن ضبط ايدرلر شيزر قلعه سی متيندر نهرعاصی شمالندن كچر بونده اشجار و بساتين وفواكه چوقدر اكثر فواكهی رماندر حمادن طقوز ميل طپراقدن برسوری واردر واوچ قپوسی اچلمشدر بو قلعه يی ابتداالان بنی منقذدن ابوالحسن علی بن مقله سديد الملك مسمی كمسنه رومدن المشدر تامیه عمل شيزردن برمشهور بحيره سی واردر نهرعاصی انی شق ايدر بونده برجنس سياه بالق كه صمك سلوری ديرلر چوق چقر كفرطاب بوقصبه نك خلقی يمندن كلمشلردر آبی قليلدر قدور وخزف اشلنور وغيری مواضعه نقل ايدرلر كه معره وشيزر بيننده واقعدر قيولری غايت درينكدر كه بعضی اوچيوز ذراع دربكدر اكثر مياهی امطاردن جمع اولور بارين قلعه سی خرابدر اعين و بستانی واردر حمادن برمرحله در جنوب غرب اولور بو شهرك آثار عمارت قديمه سی واردر بو قلعه‌ٔ فرنك ميلادك بيك دوزتيوزسنه سنده احداث اتمكله اهل اسلام بو قلعه يی تخريب اتمشلر مصيات بر بلدهٔ جليله در بارينك شمالنده برفرسخ بعيددر بونده اعين دن انهار صغار واردر بساتينی چوقدر دعوت اسماعيله نك مركزيدر جبل لكام شرق ذيلنده در وحالا بو اسماعيليه عكارده وحصن الاكراده وصافيتا ومصياته والعليقه وحصن القرنين وغيری يرده دخی بولنور ونقل اولنور كه بو صاحب دعوة اسماعيله اسمی راشد الدين سنان اصلی بصره دن بشيوز سكسان سكزده وفات ايلدی وطرف شامدن ضبط اتدوكی قلاعه الاكوب ديرلر لواء معرة النعمان حالا مستقل برسنجاقدر مشهور اباعلا معری شهريدر بونده چوق اهل فضل ظهور ايلدی هواسی وصوبی غايت كوزلدر كه ضرب مثل ايدرلر متقدما معمور ومشهوردر حالا اكثری خرابدر معره دن سراقبه التی ساعت واندن خان تومانه دورت ساعت بو خان حلبه قريبدر فصل دربيان جند قنسرين ديرلر كه اسلام بو سمته كلدكده ابتدا قنسرينه نزول ايدردی صكره حلب معمور اولمغله قنسرين ضعيف اولوب برقريه قدر اولدی نهر قويق التنده غربنه منصب اولور حلبدن برمرحله ده بو يرديار بنی ربيعه دندر مقدما چوق اعمالی واردر كه بونلردر ضواح بهسنی عينتاب مرعش الراوندان قلعهٔ كنحنا قلعهٔ كركر قلعهٔ الرر بساك قلعهٔ بغراس قلعهٔ ابو قيس قلعهٔ حارم كفرطاب فاميه سرمين جبول جبل سمعان عزاز قلعهٔ تل باشر منبج تزين عمل الباب و بزاغادركوش انطاكيه شيزر شغرا اياس طرسوس ادنه سرفندكار سيس مصيصه ملاطيه دارنده دوريكی تل حمدون هارونيه نجمه لؤلؤ بيره جعبر رها حرت برت كومی قصر شغر و بكاس بارين حموض وغيری واولوقت عومی بونلردر انطاكيه

كونۀ قورس الجوم كونۀ منبج كونۀ تيزين كونۀ بوقار كونۀ بالس كونۀ رصافه واولوقت تركان حلب
سكز طائفه در ذلقادريه البستانده اولورلردى او زريه داودبن اوزر جماعتندن مصيصه ده
ذكريه سالم ذكرى جماعتى چاقته ده در رمضان اوغلو ادنه ده اوشريه بلاد جعبرده و رسق
طرسوسده بياضيه وكبكيه ظاهر حلبده اولورلردى اماحالا اول اسامى متبدل اولدى كه
بونلردر طائفۀ پهلوان اوغلو طائفۀ بيات طائفۀ قجر طائفۀ اوشار بونلر رجب اوغللريدر
طائفۀ اى مير طائفۀ كوچكلو طائفۀ جريد سيل سوبر طائفۀ عبالو طائفۀ اوردكلو
طائفۀ قره قيونلو طائفۀ آق قيونلو اكراد حلب ايكى فرقه در برى سنى برى يزيدى
دخى اكراد جدم قصير اكرادى بيره جيك اكرادى بيزك برازى دناى برازى باكك
عربان حلب ايكى قبيله در بنوكلاب بكلربنه مطيع دكللر عاصى قومدر عمق قربنده اولورلر
ايكنجى قبيله آل يسار بونلرك ديارى زورده و كهلا حصنى قربنده در بونلر بكلربنه كاه اطاعت
وكاه عصيان اوزره لردر اوصاف حلب آل عثمان فتح اتدكده بر ايالت اتمشلر ويدى سنجاق
الحاق اتمشلركه بونلردر ادنه باليس بيره جك حلب عزيز كليس معره صكره اول
سنجاقلرك بعضيسى ايالت اولمش ادنه كبى كه باشقه پاشاسى واردر وبعضىسى سنجاق اولمش
معره و بيره جك كبى و بعضيسى خاص اولمش عزيز كليس كبى والحاصل حالا حلب پاى
تخت ولايتدر بشيوزاقچه مولويت برشهر قديمه قلعه سى مرتفعه ومتيندر بركوچك
طاغ اوزره واقعدر بوقلعه بناسى التيوز طقسانده تمام اولدى حلبك بساتينى آزدر ونهر
قويق حلبه اوغرار و بوشهرك او لرى كوزلدر وسورى حجردندر وخندقى بيوكدر ووسطنده
مصانع ماء يتمش دورت محله سى واردر واون دورت بيك او تحرير اتمشلردر جوامع و حماماتى
چوقدر وبر ميدان ايچنده برقباق نصب اولنمش بوموضع ملعب الخيل در و خليلك صلواة الله
عليه حلبده ايكى مقامى واردر برى قلعه ده برى قلعه خارجنده زيارت اولنور وبرمغاره حضرت
ابراهيم غنمى انده جمع اولوردى نقل ايدرلركه حضرت ابراهيم غنمندن صاغى صاغوب ثلثنى
هر جمعه ده فقرايه تصدق ايدردى بوسببدن حلب تسميه اولندى بوسوز غايت بعيددر زيرا
حلب حضرت ابراهيمدن صكره بنا اولنمشدر وهم لسانى عبرانيدر وحضرت حضرك
ايكى مقامى واردر برى قلعه ده برى باب النصرده در و بوحلبده ذرع وغرس اولنور وماء
مطرايله سغى اولنور وقطن سوسم قرپوز خياردار وكرم فستق قيسى الما انجير اولور وحلبده
مدارس ومشاهد و بيع كثيردركه كوچك هند تعبير ايدرلر و بيع وشرا ايچون افرنكدن
قونسلوسلر واردر اسكندرون اسكله سنده مراكبلرى انده طورر وظاهر باب الفرج
نام ديكر باب اليهوددن يولر طريق اوزره بر حجر واردر بوحجر ايچون نذر ايدرلر مسلمين و يهود
ونصارا بوحجره اعتبار ايدرلر و ديرلركه انبيادن برينك قبريدر ومدرسۀ حلاويده كار بركه
اوزره ماننده سرير برحجر واردر وميانى برمقدار منقوردر فرنك بوحجره عظيم معتقددر
حتى اهل اسلامدن اشترا اتمكه چالشديلر اما اهل اسلام ويرمديلر وحلبده سوق الزجاج
خارج

جارج باب الحديه باب قوسارن بوسوقه اوغرايان ظرايف عجيبه كثرتندن عجمه قاور
وبو حلبك اوزنكى وقلقانلرى مشهور در فوعه وسرمين ومعره مصرين بقعه‌ء واحده
حلبك جنوبنده واقعلردر حلبدن برمرحله در واول بقعه نك زيتون وتين وغيريدن
اشجار كثيره سى واردر وحصن تل باشوك مياه وبساتينى واردر وخناصره جنوبى
حياض شرقى طرفنه بربريه ده در حلبدن برمرحله در خلفاء بنى اميه دن عمر بن عبد العزيز
بونده ساكن اولمشدر كونه حيار نام ديكر حياض بريه ده اولورمقدما معموردركه اكا كون
حيار وحيار بنى القعقاع ديمكله معروفدر واهل عبس وفزاره وغيريدر حالا عربنه وآل
فضل وايل مرى وعرب جبار ديرلر باب وبزاعه باب اسواق وحمام ومسجد وجامعى
مشتمل بلده‌ء صغيره در بساتينى كثير در وبزاغا اعمال بابدن برضويعه در وظاهر بزاغانه
بر مشهور مشهد واردر عقيل بن ابى طالبك قبريدر حلبك شمال شرقه برمرحله در رصافه
هشام بن عبد الملك بن مروان احداث ايلدى شامده طاعون واقع اولدقده بونده
اكلنوردى بحر منحوتدن سورى واردر صويى يوقدر بيوك عميقه دركه يوزيكرمى ذراع
قدر اول دخى شوردر وشرب اهلى داخل مدينه ده صهاريجدندر واهلنك صنعتى عمل
اكسيه وجوالق ومخالى دراوبدان برجبل مرتفع ابيض اوزره مرتفع ومتين قلعه سى
واردر اعين وبساتين وفواكهى واردر وبرخوب واديسى واردر ونهر عفرين قلعه النندن
مرور ايدر بوكا قريب نهر الذهب دخى وادى بطنان ديرلر بو وادى حلب ومنبج مابيننده در
وفضله سى ملاحيه كلور طوز اولور جبول بزاغا شرقنده وجبريل بابكه غربنده حلبه
ملاصقدر واتارب غرب حلب بعدى اوچ ساعتدر اوزومى مشهوردر حلبك شمال غربه
ايكى مرحله وحارمك ونهر عفرين شمالدن جنوبه جبال بيننده واقعدر بو واديدر متعدد
عمق جاريه جارى اولور وبو واديده زيتون چوقدر وبونده برناحيه بوكا جومه تسميه اولنور
مر مين اشجار زيتون چوقدر اما آبى يوقدر صهاريجدندر بونك ناحيه لرى بيوكدر
اسواق ومسجد وجامع واردر حلبدن جنوبه برمرحله در دربساك قلعه‌ء مرتفعه سى واعين
وبساتينى واردر وخضبه در مسجد وجامع ومنبرى واردر بر چمنزار واسع ولطيف
وچايرى چوقدر نهر اسود بوندن بحر يغرادن اون ميل وبغرادر بساكده برقريه در اهلى
نصارادر سمك صيد ايدرلر حصن برزيه قلعه سى صغره مستطيله در وشرقنده خيط
ديمكله معروفدر جبلك زيلنده بونك قلعه سى بحيره افاميه يه متصلدر ومياه وبحيرات
حصن برزيه تحتنه متصلدر وفاميه وحصن برزيه بيننده بحيرات كبير وكچن كبى
برمرحله يه قريبدر شغر وبكاس حالا بوكا شغور ديرلر بونده وزير اعظم كوپرولى محمد پاشا
برمكلف خان وجامع وحمام وضيافتخانه تعيين ايدوب مسافرلردن كلن وكيدنه ويررلر وبو
شغر وبكاس ايكى قلعه‌ء حصينه در بينهما رميه‌ء سهم در وبرجبل مستطيله اوزره ديراكه
ايكى سنك تحتندن برنهر جريان ايدر وبونلرك بساتين وفواكه كثيره وكرومى واردر

ومسجد و جامع ومنبر ورستاتی واردر و بو ایکی قلعه انطاکیه وفامیه بیننده نصف طریقه
قریبدر وجسر کسفهان بونلرك جانب شرقیسنده درکه بونلر تحتندن جریان ایدن نهر
اوزنده بر جسردر وجسرك سوق اسبوعیسی وار در هر هفته خلق مجتمع اولوب تعامل
ایدرلر وشغر وبکاس صهیونك جهت شمالیه وشرقیسنده در غربیه سنه سکز یوز
التیده شغر وبکاس وغیری بر عظیم زلزله اولدی جمله سی خراب اولدی واول ایکی قلعه
اهلی ایله خسف اولدی انجق اللی آدم قورتلدی و بر بریه دورت فرسخ قدر بلد قصره
وچاق شلفو همه یه منشق اولدی و بوشلفو همه قصبه سی رأس جبلده اولوردی اول
قصبه خلقی ایله واغاجلر ایله ومواشیسیله ایرلدی وکمسه بلمدی چاق اول موضعه
واردقده اصلا کمسه یه ضرر اولمدی انطاکیه نقل اولنورکه اسکندر یونانی اولدکده ممالك
اتباعنه قالوب انلردن ملك انطقیوس نام دیکر اوزغامس سریا مملکتنی المش یعنی شام
ولایتنی دخی جزیره یی المشدر و بو شهرلری بنا اتمشدر سور انطاکیه و قلعهٔ حلب ولادقیه و
سلفکه ومصیصه واورفا وحما بونلرك بنالری سلفقوس سرعسکر بطلـــاله مباشرتیله در
واول وقت اسکندر تاریخنده یکرمی برسنه کچمشدر وشهر انطاکیه یی تخت اتمشدر و بو شهر
بنـــا اولنمزدن اول اول ملك حکماسنی ومنهدسینی جمع اتمشدر وانلره دیمشدر که بنم ایچون
بر مخصوص شهر استرم که هواسی وصویی کوزل اوله و یازلی وقیشلی اوله ودخی دریایه قریب
اوله والحاصل اول اطرافی کزدیلر ومرج الدیباج دیدکلری یرده ذکر اولان اوصافی
موجود بولوب بر بقعهٔ لطیفه ومتنزهه وجبلیه وسهلیه درو ئطلو میاهی چوقدر
وبر طرفنده نهر عاصی اقار و دریاسی قریبدر وشتوی وصیفی در اول ساعت اول سورك
بناسنه شروع اتمشدر و بر سور بنا اتمشلر که دوری اون ایکی میلدر نصفی سهلی ونصفی
جبلی در وقطب دایرهٔ سهلی وجبلی بیننده فاصله وقلعه سی یوکسك بنا اولنمشدر مسافه
بعیده دن کورینور و بو شهرك اطرافی یوکسك اولمغله شمس نفس مدینه اوزره ساعت
ثانیه ده طلوع ایدر و بو شهرده اوچیوز التمش برج بنا اولنمشدر وزحل ایچون بر هیکل
بنا اولنمشدر قنطرة السمك شرقنده واقعدر وسنه ده انك ایچون اوچ کون بیرام
تعیین اتمشدر واکا قریب بر حمام عید مهرجان ایامنده خلق اجرتسز کیرسونلر و بو مدینه
خلقی اول هیکله حج ایدردی و بو شهره یدی قپو اچمشدر بشی بیوك ایکیسی کوچکدر نهر
عاصی اوچ قپودن بحر شرق شمال غربه اقار و شهرك اورتاسنده هیکل مریخ حالا اکا کنیسة
السیده دیرلر و کنیسا قربنده بر ماعار واردر واول کلیسانك قرق قپوسی نحاس اصغر مصفحدر
و دیوارلری التون ایله کومش نقش اولنمشدر وارضی انواع رخام ایله دوشنمشدر
وایچنده التوندن وکومشدن یوز صنم یاپلمشدر وبشیوز دلبر خدمت ایچون
تعیین اولنمشدر و بشیوز کشیش و خارجده بر قبهٔ عـــالیه او زره التوندن مریخ
صورتی وایاغی التنده بر یلان و بر عقرب نحاسدن مصوردر و بر قناة اقتمشلردر که اول

وحماملر ایچون حالا اول قناتك اسمنه قناة بولص دیرلر وقناة باشنده ایکی صورت یاپلمشدر
بری ملك صورتی بری دخی ملکك عورتی صورتی ونهر عاصی اوزرینه اون عدد دکرمن
وهر دکرمنده یدی طاش دوترو بر قلیچ کوپری بیاض طاشدن نهر عاصی اوزرینه وانطاکیه دن
نهره چاق جسر الحدیده وارنجه بر قالدرم یاپدردی وسویدیه اسکله سنه بر کوزل لیمان
یاپدرمشکه کمیلر امنله انده اولمق ایچوندر وانطاکیه ایچنده یدی سوق یاپدرمشدر اوچ
سوق طوانیله اوزتولی ودورت سوق آچقدر طوانی یوقدر وشهرك اورتاسنده بر موضع
آکابلاط الملك دیرلر واول موضعده انواع رخام دوشنمشدر وبیوك مخزنلر بنا ایتدرمشدر
حبوبات ایچون خزن ایتدرمکه وبوشهرده یدی عین نبع ایدرلر هر برینك بر خاصه سی
واردر اولکیسی که باب بولص قربنده هرکم نیسانك سکز نجی کوننده مریخ ساعتنده کون
طوغمزدن اول غسل ایلسه قولنج مرضندن بری اولور واول عین که باب الجنانی قربنده در
حکه وجربه نافعدر هرکم سبت کونی زحل ساعتنده انده غسل ایلسه دفع اولور واول
عین کم باب الدباغه قربنده در بواصیر وخلط صفراوی اولنلره نافعدر کانونك سکز نجی کونی
عطارد ساعتنده غسل ایلسه شفا بولور واول عین که کنیسهٔ قیسان که حالا جامع کبیردیرلر
بونك صویی هرکم که جوفنده وجع اولسه شمس ساعتنده ایچسه اول علت زائل اولور واول
عین که غسالات قربنده عین الحیات دیرلر دخی کبریت عینی نافعدر دیرلر بل اغریسنه وطمرلره
شهر نیسانك دورد نجی کونی مشتری ساعتنده بو عینك ایچنه کیرسه شفا بولور واول عین که
طاغك کنارنده اسمنه جربه دخی مرتیشا دیرلر تموزك اون سکز نجی کوننده زهره ساعتنده طلوع
شمسدن اول انك صویندن ایچسه مرض امعانك وجوفك اوجاعندن بری اولور واول
عین که نقل ایدرلر قبله طرفنده باب الجبل قربنده هرکم تموزك اون دورد نجی کونی انده یاتسه
کندویه اولاجق شیلر خیر اولسون شر اولسون کشف اولنوب کوربنور واول ذکر اتدکمز
کنیسهٔ قیسان اول ملك که رأس الحواریین انك ولدنی احیا ایلدی واول کلیسانك بابی
اوزره ساعت لیل ونهار ایچون ایکی منبه وضع اولنمش ایدی هر بری اون ایکی ساعت
اعلام ایدردی والحاصل انطاکیه خراب اولدقدنصکره حالیا بو طرز اوزره درکه میاه
انطاکیه خلقنك دورنده واسواقلرنده ومسجد وجامعلرنده جریان ایدر وانطاکیه بش
طبقه در حمامات وبساتین ومناظر حسنه سی طبقهٔ خامسه ده در وبونك سببی بودرکه
انطاکیه نك ابی انطاکیه اوزرینه مشرف جبلدن نازل اولور وحمامات وبساتینی ممرات
اوزره القا اتمشلردر وانطاکیه ده فص مذهب وزجاج ملون وبلاط مجزع ایله مصنوع ومبنی
کنایس لا یعد ولا یحصی ایدی حالا بعضیسنك آثاری واردر انطاکیه نك حماماتی اطیب
حماماتدر زیرا آبی جاری وعذبدر وکلخانلك وقودی شجر آسدر وانطاکیه ضیاع وقری
واوار اضیسی غایت حصبه درناحیه لری بونلردر سویدیه التون اووه سی قصره قصهٔ
حبیب النجار بونده واقع اولمشدر وحالا مزاری انده در وانطاکیه قربنده مصیصه طرفنه

مرج القبایل دیرلر وبحیرهٔ انطاکیه اوسنده برکولدر نهر بغرا بر قریه اسمیله انده کچمکله
مسمی اولدی بوکوله اقار بغراس قلعهٔ مرتفعه سی واعین وواديسی وبساتینی واردر بغراسده
زبیده نک دار ضیافتی واردر انطاکیه دن اون ایکی میلدر وکذلك اسکندرونه وبغراس عمق حارم
اوزره مشرف بر جبلده و حارم بغراسك جهت شرقیه سنده در اندن ایکی مرحله بعیددر
وبغراس دربساکدن جهت جنوبیه ده در اندن بر مرحله دن ناقصدر وبغراس جبل موسی
الهینی ده بر قلعه در انطاکیه وبحیرهٔ عفرین شماللرنده در انطاکیه وعمق وجوم اوزرلرینه
مشرفدر وطریق عام شرقیسنده طاغ ایچنده بر مکاندر که آکا بغراص بیلی دیرلر غایت
کیچی یری ایدی سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوزده انده برکوی قوندروب
وبرجامع وبرخان بنا اتدرمشدر وخلقنی تکالیف عرفیه دن معاف ایدوب برقصبهٔ عظیمه
اولمشدر واندە ابناء سبیل ایچون عمارت بنا اتمشدر طعام وعلیفی اول دار ضیافتدن
ویریلور واقر صولری و بستانلری واردر وسفلان ودربساك وقلاع عواصم بقراصك
جبل ایچنده وشرقیسنده در انطاکیه یه کیدرکن مایلری بر مرحله در یولدن کچیلورکن
کوریتور ر یرده درصاغ طرفده طاغلر ایچنده در بر مفرح یرده خان وجامعی وحمامی برقصبادر
سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوز اللی طقوزده بنا اتمشدر ونوسمتده مشهور
سنبل اولورکه بقراص سنبلی دیرلر واول سمتده صاری سنبل بولنور دیو نقل ایدرلر
قصره ناحیه سی انطاکیه دن شامه کیدرکن جسر الحدیدك صول طرفنده درکوش
صاغ طرفنه قصر ناحیه سی اولور بوناحیه چاق شیخ کوینه ممتدر یعنی شیخ احمد خلوتی
حالا انده مزاری اولور قندیل درسنده بر طرفده واقعدر که اندن اوته اوردی کوبی
طرابلوسه تابعدر بوقندیل درسی صافیجه اورماندر وبوقندیل درسی شغور
اکسه سنده اولور حارم بر بلدهٔ صغیره در قلعه سی واردر واشجار وعیون و بر نهر صغیری
واردر کوزل رمانی واردر که بی عجام وآبدار در حلبدن ایکی مرحله وانطاکیه دن
بر مرحله در وحارم قربنده حلقه ودرکوش و زاویهٔ درکوش رمانی مشهوردر سلقین
حارمه تابع بر مفرح ومعمور قصبه در حالا حارم قاضیسی انده اوتورر شقیفه دخی اشجار
وعیون واثماری چوقدر کفربین انطاکیه قربنده حلبده بر مشهور حصندر
باب اسکندرونه ساحل بحر روم اوزره انطاکیه قربنده بر مدینه در بونی خلافت
واثق ایامنده ابن ابی داود الایاری بنا اتدی حالا حلبك اسکله سیدر فرنك
بازرکانلرینك کمیلری دائما اکسك اولمز اریحا ناحیهٔ روج نام دیکر روجین بونك قریوزی
غایت مشهوردر که بر یرده بویله قرپوز اولمز ادلب صغری ناحیه سی ادلب کبری تیزین
تامع ناحیهٔ جبل باریشه جبل الاعلی درکوش زاویهٔ شغور شیخ الحدید مع عمق نالیس
م دیکر بلیس دیرلر غایتله بر معمور سنجاقدر بر کوچك قصبه فراتك ساحل غربنده اولور
بوسمتده عرب بنی سملك اولورکه بش التی بیك تفنك چقار عرب الموالی یه تابعدرلوا بیره

دخی یوه جك دیرلر مقدما حلبه تابعدر حالا مستقل باشقه حاکمی واردر بوشهر چاق
فراتده برشرقی شمالیده یوکسك متین قلعه سی واردر و برواديسی واردر وادی الزيتون
دیکله معروفدر بو وادیده اشجار اعین واردر بر بندر قصبه در قلعة الرومدن بينهما بر مرحله در
وقلعهٔ نجمك وقلعة الكواكب غربنده وسروجك جنوبی وغربیسنده در بوسروج غایت
معموردر روم قلعه اکا قلعة الروم دیرلر بونك بساتين وفواكهی چوقدر ومرزبان دیکله
معروف نهری واردر ناحیهٔ جیلدن کلوب قلعة التنده فراته وارر بوقلعه فراتك التنده
سلطان ملك اشرف قلاون بوقلعه یی ارمنی الندن استخلاص اتدی بیره دن غرب طرفنده
بو مرحله در و برناحیه سی واردر اسمنه مرزبان دیرلر لواء کلیس وعزاز و منبج ایمدی
کلیس وعزاز غرب شمالده واقعدر بر حصنی واردر ارضی طیبه وخصبه در عقرب وهوامدن
امیندر که بوناحیه ده بولنمز منبج شام او زرینه غلبه ایدن اکاسره نك بریسی بنا اتدی ومنبه
اسمیله مسمی اتدی وتعریب اولنوب منبج اولدی وبونده بیت نار بنا ایدوب اردشیر بن
بابك ولدندن این دینار برکمسنهٔ بو آتشه موکل قودی بو منبجك غالب اشجاری توتدر که
ابریشم ایچون حفظ ایدرلر واراضی خصبه در حالا بو ایکی سنجاق نواحیسیله والده سلطان
دامت عصمتهانك خاصیدر کندو طرف شریفه لرندن و یوده سی واردر لواء عزیر ونام دیکر
مطخ غربی وقبلهٔ حلب بر مرحله در بر مستقل سنجاقدر حلبه تابعدر جمله سی قراء
معموره در و صو یی واردر والحاصل جومه وجبل سمعان وجبل سماق قومی اسمعیلیه در
وجبل الاعلی وغنجره وجبل باریشه و روج داخل و روج خارج وساجور جمله سی
اطرف حلبده واقعلر در نتکه صورنده مسطوردر ایالت مرعش وادنه ایکی ایالتدر که
بعضیسی ولایت ارمنیهٔ صغرا و بعضیسی اقالیم شامدن معدوددر و بو ایکی ولایت ثغور
شامدن اولمغله شامه الحاق اتدك و بو ولایت مرعشده ذوالقدریه قومی اولوردی
وادنه ولایتنده آل رمضان طائفه سی ضبط ایدردی صکره آل عثمان فتح اتدکدن صکره
ایکی ایالت اتمشلردر الحدود شمال طرفنده فرمان ولایتی شرق ولایتنده نهر فرات و ولایت
اورفا جنوب حلب ولایتی غرب ادنه وجهان صویی تحت ایدر سنجاقلری بونلردر مرعش
پاشا سنجاغیدر قارص ذوالقدریه ملاطیه عین تاب سمیساط لواء مرعش پای تخت
ایالت وبش یوز اقچه مولویت برشهر عظیمدر که نیچه مساجد وجوامع وخانقاه ومدارس
وحمامات واسواق عامره وبیوت فاخره سی وقلعه سی بر مرتفع پشته او زره اشاغیه دره
یرده واقع اولمشدر اسکی جامع نام کبیریه قریب محکمه و پاشالره مخصوص سرایی
واردر بوشهر میاه وزروع واشجار کثیره واردر بونك ایله نهر جهان او زره مخاصة العلوی
یینی اون ایکی میلدر بر قاپچ نواحیسی واردر که بونلردر البستان بهسنی بازارجق هارونیه برکان
قره حسن لی اندرون ظماتی کوکرجنلك جاموستلی پشلی یکیجه قلو کمر قرتا
اسلامیکلو هارونیه استانبولدن مرعشه کیدلسه اول ناحیه دن کچیلوب واریلور

بعض قرا ومضارع وكوچر اولورعايايو رطلريدر هارون رشيدك بنا سيدر وكاوّر طاغينك
طرفنده بركوچك شهرايدى كنيسه دن اون ايكى ميلدر پازارجق مرعش قربنده اقرصولرى
ومسيره لرى فراواندر وانده بركول واردر ايچنده صو اوزنده كزيلور برقريه واردر ساز وقمش
كوكلرى بربرينه يا پشوب مرور ايام ايله كرد وغبار كلوب هموار برسال كبى بوجزيره اولمشدر
بعض جولاه ارمنيلر اول سازدن وصامانندن بيتلر يا پديلر وانده توطن ايتديلر بعده كيده رك
چوغالوب برقريه اولمشدر اهاليسى جمله جولاهدر وارمنى كفره سيدر اول قريه روزكار ايله
اوطرفه وكاه بوطرفه كزوب يورومكده در اهاليسى خرده صيريقلر ايله طشره اولدقچه ايچرو
تردد ايدرلر البستان مرعشدن قيصريه يولى اوزره برقصبهٔ معموره در كه نيچه قرا ومضارع
برمستقل قضادر صحراسى غايت واسعدر نواحى سى صاردس صدرنا آحسندر اورته
نيابت زبطر نام ديگر زمانى مرعشدن طقوز فرسخ ثغور ارمنيه دن برمدينه ذات
سوردر وسورى حجاردن مبنيدر ابوعبيده حضرتلرى منبجدن حضرت خالدى كوندروب
فتح ايتدكده خراب ايتمشدر صكره حضرت معاويه بنا ايتدى ودخى عباس ابن الزبيد ترميم
ايدوب انده برمسجد وجامع بنا ايتمشيدى ودخى روم تخريب ايتدى صالح بن خلافت
منصور ده ينه بنا ايتدى بهسنى مرعش نواحى سندن برقضادر وقصبه سى مرعشدن قيصريه
يولى اوزره در نهر صغيره وبساتين واسواقى ومسجد وجامع خيرات كثيره سى واردر عينتابدن
جانب شمال غرب ايكى مرحله بعيددر ناحيه لرى دوباز كوزه باشى صومال قضاسى ضماتنى
نواحيسى چورسك بيكار باشى لواء قارص ذوالقدريه برقصبه وقضادر مصيص انك
شرقيسنده دورت ساعت بعدى واردر بركوچك قلعه در قيش ايامنده بعض كوچر اولو
تركان اول طرفلرده قشلامغله انده ايام شتاده اول سمتلر شنلك اولور صيفده ييلاقلره
كيدوب انده كمسه قلمز قورد قولاغى قرشوسنده جادهٔ راهدن صاپه ه دوشر اكا تابع شون
واندرون قضالرى ناحيه لرى قانى سكودلو سپناس منان لى مغاره كوكسون دوشك كوك
طاشلى لواء عينتاب بونك شهرى كوزلدر صخره ده نقب اولنمش قلعه سى واردر ميـاه
وبستانلرى فراواندر وناحيه سنك قاعده سى در اسواق جليله سى واردر حلبك شمالندن
اوچ مرحله بعيددر وقربنده دلوك قلعه سى خرابدر مشهور بياض بكمزى كه بچاق ايله
كسيلور يابى واكرى ودخى قلتاغى مشهوردر ودخى قيسى والماسى كه دانه سى بروقيه
كلور وعينتاب وبهسنا انك شرقى وجنوبى اوچ مرحله در ناحيه لرى تل يشار عربان
برجسر وج لواء سميساط فرات كنارنده زروحى سنق ايله غيوى اولور قلعة الرومك
غربيه سنده اولور وحصن منصورك جهت شماليه سنده در ماينلرى مسـافهٔ قريبه در
وقلعة النجم واقع اولدوغى محلده فرات ايله جسر منبج يكرمى بشر ميلدر مقدما قلعة النجم
حصن منبج دينلوردى صكره قلعه ديمكله معروف اولدى سلطان محمود بن زنكينك بنالرندن
بوجسر اوزرندن حرانه كيديلور بوجسرك فوقنده بر مرحله حصن هدايادر كه بونك

اوزرنده

اوزرنده سروجه کیدیلور ناحیه‌لری قورس وشوان لواء ملاطیه نهر فرات غربیسنده
بر واسع صحراده بلدهٔ قدیمه در سوق وحمام وخاناتی وجوامع وقبله جانبی سمتنده طاغلر
اتکنده بی پایان باغچه‌لری وافرصولری واردر ایام صیفده خلق عموما اول باغچه‌لر یایلاقنه
کوچرلر و برخرابه مشرف سوری واردر وغازی سلطان مراد رابع سلحداری مصطفی
پاشا انده برخان بنا ایلدی استانبولدن شرقه کزرکاهلك بری اولمغله عظیم ممردر بوندن نصف
فرسخ شرقه یول ایله نهر فراته واریلور وکمیلری حاضر وجسرلر و بوشهر اوه سنی طاغلر احاطه
ایدرانلرده جوز وسایر فواکه حدانی چوقدر وملاطیه بوطاغلرك شمالنه دوشر اردی
سیس ولایتی در برنهر صغیر بونلری سقی ایدر وسونره اوغرار بستانلری بونهر اوزرنده در
وملاطیه نك بردی شدید اولور بوندن سیواس اوچ مرحله در غرب وشمالده ومرعش
وحلبه عسکر منزلیله سکز کونده واریلور ملاطیه نك دیر مسیح اسمیله مسمی برنهری واردر
منبعی اولان جبلدن شهره کلنجه کاری حدایق و باغستان اوزرنده اون بش قریه واردر
اوچ دورت آی میوه زمانی انده کوچرلر وکوندز عصره دك شهرده طوروب وقت غروبده
کیدرلر شهری کیجه بش اون پاسبان بکلر بونهرك کنارنده اسبوزی قصبه کبی درو بو
نهردن غیری بکارباشی دیرلر ملاطیه نك برنهری دخی واردر ملاطیه ایچنده دیر مسیح
ایله اجتماع ایدر وملاطیه اسفلنده بش میل مسافه ده نهر فراته دوکلور بونهرك مصبی
ونهر فرات ملاطیه نك باغلری اوزرنده نمایاندر وبرنهری دخی واردر تخمه دیرلر شهره
کیدن اولو یولك اوزرنده ملاطیه یه قریب موضعده بونهر اوزره قرق کوزدیرلر برقنطرهٔ
عظیمه واردر بوشهرده بطال غازینك مسقط رأسی دیردیرلر بریر واردر اولزمانندن
برو باقی زیارتکاه ایدی یبك اللی التی تاریخنده ملك احمد پاشا اول مقامده برکار کبیر بنا ایله
قبهٔ لطیفه ایلدی ملاطیه نواحیسی حصن منصوره دیورکی شورن مغ بوجاق طاش
آباد طیق ایلی کاخته کرکر جویاش وملاطیه نك لطیف طع یازیلو المالری اولور طریقی
بوکونه درکه برکاغده حروف والفاظ ایدوب الما تمام رسیده اولدقده کونشدن جانبنه
یاپشدررلر برقاچ کوندن صکره تمام رنك الوب اول حروف یری آل سرخ وکاغد
التنده اولان یری زرد قالور کویا که برصاری ورق اوزرینه آل مداد ایله کتابت اولنمشدر
اکثر مناسب ابیات واشعار لەرسم ایدرلر حسن بطریق ملاطیه شمالنده و برابرنده وحاکم
خانی ایله ملاطیه اراسنده فراتدن بر مرحله غربی برکوه عظیم ذیلنده برقصبهٔ معموره در
خان راهی اوزره دوشر وشارمعبرندن کچیلوب مرادایدن حسن بطریقه ومرادایدن
حاکم خانه کیدر بوجبل شرقدن غربه ممتد درکه ملاطیه غربیسنده حسن بطریق
حمتلوینه دك ممتد اولور آب قرق کوز بوجبلدن نشأت ایدوب برطاش کوپروالتندن کچوب
وشار معبرندن یوقاروجادهٔ فراته دوکیلور جریانی ملاطیه ایله حسن بطریق وسطنده در
کاخته برجبل کوشه سنده کنارفراتده واقع ملاطیه دن شرق جنوب ایکی مرحله در برکوچك

ایرماغی واردر باغلری و باغچه لری واردر کرک دخی بو جبل کوشه سنده برقلعه در کاخته
برمرحله جنوب غربیدر حصن منصور نهر فرات غربنده سمیساط قربنده در منصور
بن جعونه بن الحارث العامریه منسوبدر ایام مروان بن محمد الجعدیده منصور بو حصنك
عمارتنه مباشرت ایتدی ونهر ازرقك شمالیسیدر وحصن منصور ایله ملاطیه بیننده غربی حصن
منصورده جبل واقع اولمشدر که ملاطیه یه کیدن طریقده دربند واردر ارقلو دیا ملاطیه
قربنده برحصن حصیندر اکراد مرعش رشوان رشی بونلر یزیدیدر اوفاجقلی بقراصلی
بهسنی ملاطیه اکثری اکراددر و بونلرده برطائفه غایت یرامز وعاصیدر وقطاع
طریقدرلر ایالت ادنه بر کوچك ایالتدر برایکی سنجاغی واردر سیس وطرسوس قبرسه
ملحقدر وسیس خرابدر قضالری بونلردر ایاس مع بندی زیا قرصاری چام سیس عزیمع
قنق قره عیسالو قره قشلا یوره کیر ناحیه لردر ندارلی جانب شهرجیور افلواسن بویس قودد
قولاغی براقلو قرقشلو حاجیلر الحدود جنوبی بحر روم غرب سلفکی ولایتی شمالی
قرمان شرق مرعش ولایتی حدایدر ادنه پای تخت ایالتدر و بر قاضیلقدر بوشهری
امیر المؤمنین رشید بنا ایدوب محمد بن رشید اتمام ایتدی بوشهر نهر سیحان اوزرنده در
طرسوسدن اون ایکی میلدر وادنه غربه قریب اولدوغی یردن اخرمدن الزابدر واعمال
بنی الاغلبك آخریدر ونهر سیحان غربنده بونهر نهر جیحاندن اصغردر ونهر سیحان
اوزرنده حجاردن مبنی قنطرهٔ عجیبة البنا واردر ودخی نقل ایدرلر که ادنه چاقد صویی اوزرنده برجامع
و برمدرسه سی واردر آل رمضاندن پری پاشا بنا اتمشدر و بوشهرك هواسی ثقیل اولمغله
خلقی التی آی قدر یلاقه چقوب شهرده انجق ابنای سبیل ایچون بعض دکاکین مفتوحه
ومحله بکجیلری قالور یلاقلری ایکی منزل خلفنده جبل ایچنده در رمضان اوغلو یلاقی جاده
راه اوزره اصل یلاقلری ذکر یلاقی درکه انده دخی ادنه خلقنك برقاعده اولری واردر یاز
موسمنده برقصبهٔ معموره کبی اولور کوللك بلی بونده اولان خان وزیر اعظم پیری پاشانکدر
اصلنده محمد پاشا ابن الجمالی وزیر اعظم لاله عثمانی سنه طقوز یوز یکرمی سکزده یاپلمشلردر
وانك قربنده اوچ خان و برجامع بنا ایلمشدر رمضان اوغلو یلاقی اشیلوب و اریلور
کوللك قلعه بونك قربنده طاغ اوزره درصعب المسالك قرمان نهایت شرقیسنده برایکی قوناق
قدر طاغلر وچاملو بللر وسنکستانکه یولی وسطنده ایکی طرفی کسمه قیه ایکی طاغ اوه سنه
جاده راه اوغرایوب صاغ طرفنده تازروهٔ جبلده کوللك قلعه سی دیرلر بو قلعه واردر غایت صربدر
رمضان اوغلو یلاقی اشوب اوته طرفنه کیدیاورکه کوللك قلعه سی صاغ طرفنده قالور اولو
قشلادن برمنزلده چفته خانه کلنور وخان قربنده برعظیم انیشدر خانلرك اوزرینه انیلور
وچفته خان قربنده برلطیف ایچمه وپر ایلیجه جادهٔ راهدن منحرفدر وچفته خان قربنده برنهر
جاریدر که اول کوهستاندن درلرنده جمع اولور اکا قرق یکد دیرلر بریچه دفعه اول نهره
اوغرایوب یکیلور وبو چفته خان تا چاقدك کارنده خانه وارنجه کوه برکوه میشه زار واورمانلردر

وچفته خاندن نصف منزلده بوقرق گچید صوینی چوغالوب آق کوپری نام کوپری
التندن گچر وهمان کوپری قربنده قره صو نام نهر طاغلر دبندن چقوب قرق گچید قاریشور
وانده جسر واردر وطاغ دبندن ششکربکاری دیرلر برچشمهٔ عظیمه نبع ایدوب برطاش
آتمی قدر مسافه ده جادهٔ راهی قطع واول نهره دوکیلور وبوجسر عبور ندنصکره رمضان
اوغلو یلاقی طاغلرینه صعود اولنور بنه نزول اولنوب چاقد خانه واریلور وانده کی مشرف جبالده
نیجه مغارلر واثار والتون وکومش ونحاس معدنی واردر انده حالا آثارلری واردر وبوجسردن
گچن صواودیهٔ جبالدن گچوب ورای جبالده چاقد جانبنه یوقارو ده چاقده دوکیلور
وچفته خاندن چاقددن بیرام پاشا خانینه وارنجه ایام شتاده اوچ دورت کونده کلنور
ارالق یرده نیجه خانلر بنا اولنمشدر لواء سیس مقدما معمور ومشهور ایدی حالا خرابدر
بوسیس برجبل مستطیل اوزره برقلعه سی واوچ سوری واردر وبساتین ونهر صغیری
واردر سنه یدییوز یکرمی برده سیس ملك ارمنك بلده سی ودار الملکی ایدی سابقا
ملك ارمن اولان لاوی احداث ایدوب وبوسیس ثغور اسلامیه دن بریسیدر هر موضع که
عدویه قریبدر اکا ثغر دیرلر وبوسیس ایله عین زربه یکرمی دورت میلدر وکذلك
مصیصه وحالا معروف اولان سیس رشیدك بعضی خدامی سنه یدییوز یکرمی برده
احداث ایدوب نواحی سی قاورقالی در مصیصه مرج الدیباجدن اون ایکی میلدر
مرج الدیباج تسمیه سنه حسن نضارتی جهتندندر ومصیصه ایکی مدینه در برینه
مصیصه وبرینه کفربنا دیرلر که نهر جیحانك ایکی جانبلری اوزره در وایکی سی بیننده
حجاره دن مبنی قنطره واردر ومصیصه غایت خصبه در بر مسجد وبرجامعی واردر بحر
رومه ناظردر ادنه دن نصف مرحله وبرکوپروسی واردر باشنده انجق برخانی واردر
بوخانی سنه طقوز یوز قرق طقوزده بعض تجار بنا ایلدی بوکوپرو اوزرنده باج النور
ومصیصه قربنده جبل النور دیدکلری طاغك کوزل سنبللری وانواع عقاقیر اولور حتی
یبروح الصنم دخی واردر بوطاغ مصیصه دن چاق دریایه قریب ممتددر ییلان قلعه سی
دخی شاه ماران قلعه سی دیرلر برجبل اوزرنده برخالی حصاردر مصیصه دن گچیلوب
قوردقولاغنه کیدرکن اوه یه چقلدقده صول طرفده ایراقدن کورینور دیرلر که شاه
ماران انده در عین زربه یاخود عین ناوزر برجبلده بربلده در وبرقلعه سی واردر ونهری
واردر سیس ایله تل حمدون بیننده در وعین زربه سیسدن غربه میال جانب جنوبده درکه
بینهما برمرحله در تل حمدون قلعه وسوری واردر برتل اوزره درور بض وبساتینی
واردر وبوقلعه یه جاری نهری وار درغایت خصبه در نهر جیحان قربنده بینهما برمرحله در
ونهر جیحانك جهت جنوبیه سنده در وتل حمدون سیس ایله بینهما ایکی مرحله
وحصن حموص تل حمدونك شرقیسنده در وتل حمدونه قریبدر که اندن حصن حموص
کورینور برس برت برجبل عالی اوزره حصن در بلاد ارمنك اعظم مغاقلیدر سیسك

جانب شمالنده که بلاد سیسه مشرفدر برمرحله قدر بعیدر اياس ساحل بحر رومك
کارنده بغراسدن ایکی مرحله در وتل حمدوندن بر مرحله بحیره ایچنده بو برج محدثدر
محافظلری واردر میناسی مشهور ومجمع تجار در سنه یدی یوز یکرمی ایکیده اهل اسلام فتح
ایدوب نهب وغارت اتدکدنصکره خراب اتدیلر طوزله سی واردر حالیا سوالحنه کیدن
طوزاندندر سلطان سلیمان برقلعه وبرخان بنا اتمشدر واياس دن قبرس اطه سی جنوب
سمتنده واقعدر بایاس برمنزلدر عمارهٔ عظیمه وخانات وسوق وحمام و جامع وقلعهٔ متینه در
وبونده اولان اثار وخیرات محمد پاشای عتیق که غــازی سلطان سلیمان وزیریدر بدهواسی
واردر لکن بندر شهردر فراوان لیمون تورنج اولور وبرلطیف طاغ اکا متصلدر که نصف منزل
جادهٔ راه کناریله ممتد اولوب ویول اول طاغه اوغرایوب اول مرتبه ده مرکز قلعه سی
اوکندن بحر وبو جبال پیوسته ایله بغراس بیلنه کیدر اول جبالده پایاسك بی نظیر
ییلاقلری واردر پایاسدن بقراص برقرناقدر کلنه وکیده نه عمارتندن اطعام ایدرلر عظیم
اثردر مرکز پایاس واسکندرونه مشرف زروهٔ جبالده برمخصوص ومحدث قلعه در
مخصوص مستحفظلری واردر شــاهراه اوکندن بحر سرفندکار بروادیده برصخره اوزره
قلعه در جنوبندن نهر جیحان اکا قریب بحر وسرفندکار عین زربه نك شرق وجنوبنه
بینهما برمرحله دربند ممری سرفندکار جانب شرقیسنده درکه بینهما برمرحله شجر صنوبر
بیترکه بیوکلکده عدیلی یو قدر اوصـــاف لواء طرسوس بو لواء قبرس ایالتنه
ملحقدر برقاج قاضیلقدر که بونلر در الوانلو اولاش قصون کوچه لو قوشتمور باش
طرسوس ساحل بحر شام اوزره بلاددرومدندر صکره ارمنی المغله بلاد ارمنون عد اتمشلر
احجاردن مبنی ایکی سوری واردر وطرسوس بیننده جبال واردر رشید خلیفه طرسوسه
واصل اولدقده عمارتنی تجدید ونهرنی شق اتدی طرسوسك صلحاسی وزهادی
چوقدر چاق ملك الروم قیصر که سنه خمسین وثلثمائه ده سیف الدوله قبلندن حاکمی اولان
کمسنه نك صلحا اخذ اتدوکی وقتنه دکین طرسوس ثغور مسلمین دن درکه اول زماندن
بر واهل اسلام النده ایدی وطرسوسده برموضع مشهور زعم ایدلرکه جن حمایتنده اولان
امیر المؤمنین مأمون خلیفه غزا اتدکده بوموضعه نزول ایدوب واول مقامده نحایتده
صفه اوزره برآب واردر مأمون بو آبك کنارنده اوتوروب آبده مقدار ذراع برماهی کوردی
امر ایتدی واول سمکی آبدن اخراج ایتدیلر مانند سیم غایتده خوب صیچرایوب کیرو آب
ایچنه دوشدی ورشاشات ما قالقوب مأمونك ثیابنه طوقندی مأمون غضب ایدوب
تکرار سمکی مادن اخراجه امر اتدی چقار دیلر مأمون نظر ایدوب سنی شمدی کباب
ایدهیم دیوب طباخه ویردی ومأمون لرزه ایله مکاننه کلدی وطباخ سمکدیی کباب ایدوب
کتوردی مأمون برلقمه تناوله قادر اولمدی وضعف ولرزه سی مشتد اولوب فوت
بولدی واصحاب کهف قصه سی بو طرسوسده واقع اولمش دیرلر منازل ومسافات شام
دمشقدن

دمشقدن مصره داریه ایکی ساعت سعسع یدی ساعت قنیطره یدی ساعت جسر یعقوب یدی ساعت مینه بش ساعت عیون التجار التی ساعت بونده یول ایکی چتالدر بری مصره بری قدسه قدسه کیدن جنین التی ساعت نابلس سکز ساعت بیره سکز ساعت قدس شریف بش ساعت بونده دخی یول ایکی در بری غزه یه بری رمله یه کیدر خلیل الرحمانه کیدن یولکه خلیل الرحمانه قدسدن سکز ساعتدر واندن بیت جبریل سکز ساعتدر واندن دخی غزه ورمله یه کیدن یول اون ساعت وعیون التجاردن ایکنجی یول لجون اندن قاقون اندن جلجولیه اندن رمله اندن خان سدود اندن غزه اندن خان یونس اندن زعقه اندن عریش اندن ام الحسن اندن بیر العبد اندن قطیه اندن بیر الدویدار اندن صالحیه اندن بولبیس اندن خانقاه اندن مصر شامدن قونیه یه قطیفه طقوز ساعت نبکه سکز ساعت ایکی قپولو اون ایکی ساعت حمص اون ساعت حما اون ساعت مدیق اون ایکی ساعت شغور کوپروسی اون ایکی ساعت زنباقیه یدی ساعت انطاکیه اون ساعت بیلان اون ساعت قورد قولاغی اون ساعت مسیس التی ساعت ادنه التی ساعت چفته خان یدی ساعت اولوقشلا التی ساعت ارکلی طقوز ساعت قره بکار اون ایکی ساعت اسمیل طقوز ساعت قونیه اون بر ساعت یاخود حمادن خان شیخون اندن معره اندن خان تومان اندن حلب حلبدن انطاکیه خان تومان حارم جسر حدید انطاکیه یاخود حلبدن کوك میدانی اندن غنجره نام دیگر غنجان اندن افرون اندن جسر مراد پاشا انطاکیه احوال ملوك وحکام اقالیم شام بو مملکتده حضرتدن اول گلن ملوك وحکام اجمال اوزره چاق بو عصره کلنجه یه دك روایت اولنورکه طوفاندن صکره ولایت شامی ابتدا معمور ایلین کنعان اوغللریدر تبدل السنه دن صکره شام ولایتنده ساکن اولدیلر دخی عمالیقه دن بر جماعت جرهم قومیله کعبه ده جنك ایدوب جرهم غالب اولمغله شامه کلدیلر واطرافنه نازل اولدیلر وبو ایکی قومدن صکره اقلیم شام بنی اسرائیل اللرنده قالدی وانلردن چوق انبیا وملوك وحکام ظهور اتدی واقلیم شام انلره مخصوص اولمشدر وبو بنی اسرائیل حضرت ابراهیم نسلندندر وحضرت ابراهیم ولادتی نمرود بن کنعان عصرنده بابلده طوفاندن بیك اون سکز سنه کچدکده واقع اولمشدر لکن بو جمله یی تعداد تطویله بادی اولمغله ظهور اسلامدن برو واقع حکامی ایراد ایله اکتفا اولنور والحاصل حضرت عیسی علیه السلامدن چاق حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمه کلنجه التیوز سنه درکه اول مدتده مدت فترة دیرلر وبو مدتده قدس وشام قیاصرهٔ روم طرفندن ضبط اولنوردی چاق اسلام ظهور بولنجه بعده اهل اسلام مالك اولدیلر لکن حضرت عیسی علیه السلام رفعندن ایکیوزییلدن صکره شامك اکثر مواضعنی عرب قبائلندن بنی غسان طائفه سی ضبط اتمشلردر بو طائفه سبا اولادندن بنی الازد قبیله سندندر سیل العرم کلمکله یمن ولایتندن

ایرلمشدر شامده غسان نهر مرج قربنده نازل اولمغله بو قبیله یرلرینه غسان دیرلر مقدما اول
سمتده عرب قجاعمه اولورلردی انلری چقردوب ملکلرینی قتل ایتمشلردر وبو طائفه نك
ابتدا پادشاهلری جفنه بن عمرو لقبنه مزیقیا دیرلر هر کون کیدیکی اثوابی تمزیق ایتمکله
اندن غیری کمسه کیمسون اول اسم ایله مسمی اولدی بعده اوغلی عمرو بعده اوغلی ثعلبه که
حوراده صرح الغدیر بنا ایتمشدر بعده اوغلی الحارث بعده اوغلی جبله بعده قرنداشی نعمان
بعده قرنداشی عمرو بعده جفنه الاصغر بعده قرنداشی نعمان الاصغر بعده النعمان بن عمرو
قصر سوید ابنا ایلدی بعده اوغلی جبله بو پادشاه منذر بن ماء السما ایله جنك ایلدی بعده نعمان
بن ایهم بعده قرنداشی حارث بعده اوغلی النعمان بعده اوغلی المنذر بعده عمرو بعده حجر بعده
الحارث بعده جبله بعده اوغلی الحارث که کنیه سی ابو کرب ولقبی قطامدر بعده ایهم بن جبله که
تدمر صاحبیدر وصحراده بر عظیم بنا ایتمشدر بعده قرنداشی المنذر بعده شراحیل بعده عمرو بعده
جبله بعده جبله بن ایهم بو پادشاه بنی غسانك اخر ملوکیدر که اولوقت حضرت عمر رضی الله
عنه خلیفه ایدی بو جبله تنصر ایلدی صکره نادم اولدی اولوقتده حضرت عمر رضی الله
عنه دمشقی فتح ایتمشدر اوصاف دول الاسلام که اقلیم شامه مالك اولمشلردر حضرت ابو بکر
رضی الله عنه خلیفه ایکن اقلیم شام فتحنه عسکر اسلام ایله برقاچ امیر ارسال بیورمشلردر
یزید بلقا سمتنه کتمشدر وشرجیل اردنه کتمشدر وابو عبیده دمشقه کتمشدر واولوقت
خالد عراق سمتنه تعیین اولنمشدر صکره ابو عبیده حضرت ابا بکر رضی الله عنه دن امداد
طلب ایتمکله خالد بن الولیدی عراقدن رفع ایدوب ابو عبیده امداده تعیین ایتمشلردر
اهل اسلام شامی محاصره ایدرکن حضرت ابو بکر رضی الله عنهك وفاتنك خبری
کلدی که اول وقت هجرتدن اون اوچ سنه کچمش ایدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه
یرینه خلیفه اولدی واول ساعت ابو عبیده یه شامده اولان جیشلك سردارلغنی تعیین ایلدی
فکر ارشامی محاصره ایلدی کندی باب الجابیه طرفنه وخالد باب توما سمتنه یتمش کون
محاصره ایتمشلردر بعده خالد بن ولید سیف ایله باب تومادن کیرمشدر واو بله اولدقده
بری طرف ابو عبیده ایله صلح ایتمشلردر اندن صلح ایله کیرمشلردر ایکی عسکر شهرك
اورتاسنده ملاقی اولدیلر واول وقت هجرتك اون دوردنجی سنه سی ماه رجبده ایدی
بعده حضرت ابو عبیده فتح شامدن صکره حمصه واروب صلح ایله فتح ایتمشدر بعده حمایه
واروب انی دخی فتح ایتمشلردر بعده شیزره واروب انی دخی صلح ایله فتح ایتمشلردر
وکذلك معره یی صلح ایله فتح ایتمشلردر بعده لادقیه یی قلج ایله فتح ایتمشلردر
دخی جبله وانطرسوس وقنسرین که اولوقت تخت ولایتدر بونده عظیم جنك اولمشدر
وقلعه سنی خراب ایتمشلردر دخی انطاکیه ومنبج وسرمین واول سمتده اولان ولایتلرك
جمله سنه استیلا اولنمشدر دخی مرعشه واروب فتح ایتمشلر وقلعه سنی خراب ایتمشدر
دخی حصن حدث وقیساریه یی فتح ایتمشدر بویله اولمغله قیصر شامدن مأیوس
اولمشدر

اولمشدر بعده قدس طرفنه واردیلر ومحاصره ایدوب محاصره چوق زمان ممتد
اولمغله صلح طلب ایتدیلر لكن شرط حضرت عمر رضی الله عنه كندولری كلمكه حواله اولنوب
حضرت عمره رضی الله عنه اعلام اولندقده اول ساعت كلوب عقد صلح ایتمشلردر بعده
ظهور دولة الامویه ابتدا معاویه ابن ابی سفیان مقدما حضرت عمر رضی الله عنه شامك
امارتنی ویرمشدر اول ماجرا دنصكره تغلبا انده خلیفه اولمشدر هجرتك التمش سنه
سنده وفات اتمشدر باب الصغیر ایله باب الجابیه بیننده دفن اولندی بعده اوغلی یزید ذات الجنب
مرضنده حورانده دفن اولندی بعده اوغلی معاویه بو كا معاویهٔ اصغر دیرلر باب الجابیه خارجنده
مدفوندر بعده مروان بن عبد الحكم بونك عصرنده شام خلقی ایكی فرقه اولمشلردر برفرقه
یمانیه مروان طرفنده و برفرقه قیسیه ضحاك طرفنده مرج راهطده مابینلرنده عظیم جنك
واقع اولمش در آخر كار ضحاك مقتول اولمشدر و مروان مستقل اولدقده بركون
عورتنه شتم اتمكله كیجه یاتوركن یوزینه بر یصدق قویوب كند وجاریه لریله او زرینه
چقمشلر تا اولنجیه دك بو یاجه هلاك اتدیلر بعده اوغلی عبد الملك اوائل حالنده برعابد
متقی ایدی صكره خلیفه اولدقده تغییر اخلاق ایتدی چوق آدمی ناحق یره قتل ایلمشدر
ابتدا خلفا مجلسنده كلام تكلم ایلمكی منع اتمشدر باب الصغیرده مدفوندر بعده اوغلو
الولید بو ولید غایت اهل خیر ایدی صاحبایه دائما تصدق ایدردی و اهل جذامه صدقه تعیین
ایلمشدر و سؤال اتمكدن منع اتمشدر و مقعدلر و اعمالر ایچون خادملر تعیین اتمشدر و ابتدا
دار السلامده بیمارستان و دار الضیافه بنا اتمشدر و حملهٔ قرآنه اكرام و احسان ایدردی
و مدیونلرك دیننی قضا ایدردی افاقده مشهور درونظیری یوقدر و جامع اموی معهود
كلیسا یی یوحنا هدم اتمشدر یرینه جامعی بنا ایتدردی دیرلر دورت یوز صندوق كه
هر صندوقده یكرمی بیك التون و التیوز زنجیرلر التوندن قندیل ایچون چاق عمر بن
عبد العزیزه كلنجه طور ردی صكره عمر ابن عبد العزیز قالد رمشدر و بیت الماله وضع اتمشدر
دخی صخره قبه سنی بنا ایلدی دخی مسجد النبوی یی توسیع و بنا ایلدی و عصرنده اندلس
اقلیمی فتح اولندی دخی بلاد ترك و بلاد هندك اكثری فتح اولندی سنه طقسان التیده
وفات اتدی و باب الصغیرده مدفوندر مدت سلطنتی طقوز ییل سكز آیدر بعده سلیمان
بن عبد الملك كوزل شاب برغازی كمسنه در اما غایت اكول ایدی نقل ایدرلر كه جه
وارد قده طایفده نزول ایدوب یتمش اناریدی و برقوزی و التی طاوق بعده قوری اوزم كتوردیلر
اندن دخی وافر یدی بونك ایچون كافه یی كه حالا اكا قطایف دیرلر ایجاد اتمشلر شامده
اوی سقایهٔ جیرونده اولوردی و قرنداشی مسلمه یی روم غزاسنه استانبوله كوندردی
غلطه یه نزول ایدوب انده برجامع بنا ایلدیكه حالا عرب جامعی دیرلر سلیمان وفات ایتدكده
عمر ابن عبد العزیز خلیفه اولدی اول ساعت خطبه ده حضرت علی یه سب اتمكدن
یساق ایلدی و یرینه ان الله یأمر آیتنی اوقومغه تعیین ایلدی و جامع امویه شمالنده كه

خانقاه شمساطیه دیرلر صالحا مسکنلریدر ویساق ایلدی که کنند وخصملرینه بیت المالدن
منصرف اولمیه حتی نقل ایدرلر که برکون مریض اولدقده امرا وامیان زیارتنه کیدردیلر
کوردیلر که اوزرنده برکیرلی کوملك دورت درهم دکرخاتونه دیدیلر که نیچون
کوملکی دکشدیروب غسل اتمزسن اولدخی یمین ایلدی که بوندن غیری یوقدر اعمال
حمصدن دیرسمعانده مدفوندر بعده یزید بن عبد الملك لذاته منهمك اولمش چاق اولنجه
اردن سمتنده اولدی بعده هشام بن عبد الملك غایت عادل ایدی عدلی سببی ایله چوق مال
جمع ایلمشدر قنسرین ده اولان رصافه یی بنا اتمشدر وانده دفن اولنمشدر بعده الولید بن
یزید غایت فاسق وفاجردر که حتی قزینی تصرف ایدوب جنابت نماز قیلدی آخر کار قتل
اولنوب باب الفرادیس خارجنده مدفوندر بعده یزید بن الولید ابتدا بیرام نمازینه سلاح ایله
چقماغی بو ایجاد ایلدی بعده ابراهیم بن الولید بعده مروان الحمار شجیع اولدوغندن بو لقب
وضع اولنمشدر ضرب مثلدر که اصبر من حمار فی الحرب دیرلر بونك عصرنده ابو مسلم
خراسانده ظهور ایلدی وکوفه دن سفاح ظهور ایلدی مروان سفاح اوزرینه واردقده
سفاح عموجه سی عبد اللهی عظیم عسکر ایله قرشوسنه کوندروب موصل قربنده ملاقی
اولمشلردر مروان مغلوب اولدقده فرار ایلمشدر عبد الله اردینه دوشوب چاق مصرده
یتشمشدر انده کی بوصیر کنیسه سنده قتل اتمشدر وبونده دولت امویه شامدن منقطع
اولمشدر مدت خلافتلری طقسان ایکی سنه که بیك آیدر اول وقت سنه هجرت یوز اوتوز
ایکیده ایدی دولت عباسیه عراقده ظهور ایلدی وطرفلرندن شامی ضبط اتمشلر
مرواندن صکره عبد الله سفاح طرفندن عموجه سی عبد اللهه شامی ویرمشدر وبونك
عصرنده سنه ایکیوز اون بش ده ابن الشاطر دمشقده کواکبی رصد اتمشدر وابتدا اسلامده
کواکبی رصد ایدن بودر بعده شامده بناتی رصد اتمشدر سنه ایکیوز اللی دورنده بنی طولون
مصرده ظهور ایلدیلر وکند وطرفلرندن شامی ضبط ایتدیلر مدتلری اوتوز سکز سنه در
ونکرار آل عباس طرفندن شامی ضبط اتمشلر در وسنه ایکیوز طقسانده قرامطه شامی
نهب وغارت اتدیلر وسنه ایکیوز طقسان ایکیده هارون بن خمارویه قتل اولمغله
دولتلری منقطع اولدی ظهور دولت اخشیدیه اخشیدك معناسی ملك الملوك دیمکدر
چونکه عباسیوندن راضی بالله خلیفه اولدقده اخشید نام کمسه یی مصر وشامه
راضی طرفندن والی اتمشدر واول وقت هجرتك اوچیوز یکرمی اوچ سنه سی ایدی بعده
آل عباسده امر خلافت ضعیف اولمغله مصر وشام اللرنده قالمشدر بعده سنه اوچیوز
اوتوزده دولت فاطمیون طرفندن مملکت شام ضبط اولمشدر وسنه دورتیوز اون
دورتده مرداسیه دولتی ظهور ایلدی وحلب شهرینی ضبط ایتدیلر بعده سنه دورتیوز
التمش یدیده سلجوقیه دن ملکشاه حلبی ضبط اتمشدر وشمس حمل برجنه نزول
ایتدکده نوروز اولماسنی تعیین اتمشدر کواکب رصد ایتدرمشدر سنه دورتیوز

التمش

التمشبرده حریق عظیم ظهوریله دمشق شامده زوال محاسن جامع بنی امیه واقع اولمشدر
وسنه دورتیوز التمش سکزده قرنفد اشی تنشه شام ولایتنی کندو طرفندن ویرمشدر
بعده سنه دورتیوز طقسان طقوزده طغتکین ظهور ایلدی وشام ولایتنی الدی بعده
سنه بشیوز اون برده سلجوقیه فروعندن دولت ارتقیه دن ایلغازی حلب شهرینی ضبط
اتمشدر بعده سنه بشیوز یکرمی اوچده دخی فروع سلجوقیه دن اق سنقر اوغلی عماد الدین
زنکی حلبی المشدر وسنه بشیوز قرق طقوزده اوغلی نور الدین محمود شهید مملکت شامه
مالك اولدی نور الدینك چوق غزالری واردرکه فرنك الندن اللی حصار المشدر وشامده
بر دار الشفا بنا اتمشدر وحمامهٔ هوادی دیدکلرینی اتخاذ اتمشدرکه سرعتله خبر کتورمك
وکتورمك بوندن چاق همدانه وار نجه وموصلده بر جامعی واردرکه اکا جامع نوری دیرلر
وحماده بر جامع نهر عاصی کنارنده دخی رهاده ومنبجده وشامده دار الحدیث بنا اتمشدر وکعبه
بولنده عربانه مقطوع مال اتمشدرکه حجاجه تعرض اتممك ایچون واول غریب واقعه یی که
حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم رؤیاسنده اوچ دفعه خطاب بیوردی که بو ایکی اشقردن
بنی قورتارد یواول ساعت مدینه یه واروب اول ایکی شخصی بولمشدر بونلر کفره طرفندن
کلمشلرکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمی قبر شریفندن اوغورلمق ایچون
مدینه یه واردقده روضهٔ شریفه یه قریب براوده اولدیلر واندن چاق روضهٔ شریفه یه
لغم اتمشلر حتی ازقالدیکه ضریح شریفه واصل اولمغه والحاصل قزدقلری سرد ابی واول روضهٔ
شریفه اطرافنی قورشون اقتمشدر وسنه بشیوز التمش طقوزده وفات ایلدی وسنه بشیوز
یتمش ده اکراد ایوبیه دن صلاح الدین یوسف ممالك شامه استیلا ایلدی بو صلاح الدینك
غزالری مشهوردر فرنکدن چوق قلعه لر المشدر حتی سو داندن نوبا مملکتلرینی فتح اتمشدر
ونقل ایدرلرکه قچن که قدسی فتح ایلدی التمش بیك اسیر الدقدن صکره صلح اتمشدرکه
ارککدن اون التون وعورتدن بش التون ویرمك مراد ایلدی که قمامهٔ دخی هدم اتمکه صلح
اتمشلر استانبولده غلطه ده عرب جامعنی تجدید اتدیروب ومصردن بر منبر اورایه کتورتمشدر
سنه بشیوز سکسن طقوزده وفات ایلدی دمشقده کاملیه ده که کندو مدرسه سیدر انده
دفن اولندی وقلیجی ایله بله دفن اولندی روز قیامتده انك اوزرینه اتکا اتمك ایچون اویله
وصیت اتمشدر بعده اوغلی الافضل علی دمشقی ضبط ایلدی بعده دخی ایوبیه دن مصر
طرفندن ضبط اولندی بعده سنه التیوز قرق سکزده ترکیه دولتی ظهور ایلدی وابتدالری
الملك المعز ایبك اما سنه التیوز قرق اوچده خوارزمیان طرفندن شامی بش آی قدر
محاصره اتمشلر دروالتیوز اللی سکزده هلاکو حماوحمصی وحلبی غارت ایلدی بعده مصر
پادشاهلرندن ملك مظفر ایله غورده دیرجالوت قربنده عظیم جنك واقع اولدی وسرعسکر
هلاکو مغلوب اولدقده فرار ایلدی بعده دولت ایوبیه اول ممالکده منشعب اولدی
زیرا بو دولت ایوبیه برقاچ شعبه در برشعبه مصرده وبرشعبه شام وحمصده وبرشعبه

حماده و برشعبه حلبده و برشعبه یمنده و برشعبه جزیره ده در بعده دولت ترکیه ظهور ایلدی
سنه التیوز اللی یدیده ملك مظفر هلا کوبی جنکده بوزدقدن صکره ممالك شامی ضبط
اتمشدر حلب نیابتنی سنجره ویروب وشامی ملك سعیده و یرمشدر وید ییوز قرقده برآتش
سمادن سواحل شامه نازل اولوب چوق اماکنی احراق ایلدی وسنه یدییوز سکسن ده
مرعشده والبستانده ذوالقدریه دولتی ظهور ایلدی بوطائفه ترکماندن قرجا ابن ذوالقدر
اولادندندر ابتدا ظهور ایدن قرجادر واول عصرده دخی اضنه ده دولت رمضانیه ظهور ایلدی
بونلر دخی ترکماندن بلاد روم اوزرینه کلوب ضبط اتمشلر در بعده سنه یدییوز سکسن
دورتده دولت چراکسه ظهور ایلدی ومصر وشامی ضبط اتمشلردر ابتدا الری طاهر برقوق
ضبط اتمشدر نقل ایدرلر که بونلرك اصلی فچن اسباطدن یدی سبط که ایریلوب بش
سبطی حز نسمتنه کتمشلر در وایکی سبطی چرکس ولایتنده توطن اتمشلر در حتی حالا
چرکسده بعض یهود عادتلری وعبادتلرینی اجرا ایدرلر اما کندولرنی بنی اسرائیلدن
ایز دیمزلر والحاصل بوطائفه صاحب عقل وحسن وشجاعت اولمغله مصرك خلقنك
بو زمره یه رغبتلری زیاده در غلمان وجواریلری اکثریا بونلردندر کیده رك چوغالوب
بربرلرینه کمال اتفاق ایله مصر سلطنتنه مالك اولمشلر در بونلر سلاح و رکوب وآت
سکردرکن اوستنده قیام اتمك وسرعتله سکردرکن اوزرندن اکرینی المق وتکرار اکرلمك
وسکردرکن آتك قرنی التندن چکمك بونلره قالمشدر وبو چراکسه نك اك آخرلری ابو النصر
قانصوه غوری ابتداسی عدل وتدبیر وحزم رأی عاقل کمسه ایدی لکن اواخرده طمعی
غالب اولمغله ظلم وتعدی یه بشلدی و بنالر یاپمغه مائل اولدی دیار مصرده بین القصرین
دینلن موضعده جامع وتربه بنا ایلدی نیتی بوایدیکه انده مدفون اوله اما تدبیری تقدیره
موافق اولمیوب آخر عمرنده کندویه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه
ظلم ایتدیکی جهتدن بد دعایه مظهر اولدی نقل ایدرلر که اول اثناده برکون غوری ادنا بهانه ایله
برشخص مظلومی قتل اتمك مراد ایندی مفتی زمان استماع ایدوب اول خصوصده قتل لازم کلمز
فراغت ایتسون دیو خبر کوندردی غوری ایشیدیجك غضبه کلوب امر ایتدی شخص مزبوری
مفتی نك قپوسنه صلب ایتدیلر برآی چمدین سلطان سلیم خان هجومی خبری مصره یتشوب
غوری یه اضطراب دوشدی واول ساعت حلب طرفنه توجه ایلدی حلبه وارد قده سلطان
سلیم غوری یه برنامه کوندردیکه فلان یره نزول ایلدك مقصودیمز قزلباش قتال ایدرز وسنکله
صلح اولمقدر غوری کلن آدمك صقالنی تراش ایتدردی ودیدی که وار افندیکه سویله
قزلباش دین خارجیدر وسزلر دخی انلر کبی سز وقتکزه حاضر اولك سزلر ایله مرج دابقده
کوریشورز دیو بیچه ترهات سویلدکدنصکره حلبدن اوتوز بیك آدم ایله چقوب مرج دابقده
قوندی واوچ کون انده مقیم اولدقدن صکره عسکر عثمانی اویله وقتنده واصل
اولوب آلای طوپلری اتلمغله اتلری فزع ایتمکین غوری آتندن دوشدی قالدردیلر
باش

باش اچق اتنه بندردیلر تکرار آتی دوشدی سلطان سلیم عسکری هجوم ایتمکله
تخت سنلیك خیل ظفر کندوسی و اکثر جنودی نابودونابید اولدیلر بقیة السیف اولان
چراکسه مصره توجه ایدوب کلدیلر دوادار اولان طومانبای نام چرکسی پادشاه
نصب ایتدیلر سلطان سلیم خان دخی مزبورلرك عقبنجه طی مسالك وضبط ممالك ایدرك
خارج مصرده ریدانیه دینلن موضعه یتشدی ولشکر مصر ایله طومانبای دخی چقدیکه
سلطان سلیم ایله جنك ایلیه اما برساعت مقداری مقاومته مجالی اولمیوب چراکس
ناکس منصرف اولوب صعید سمتنه فرار ایتدیلر امیر صعید شیخ العرب مزبوری امساك
ایدوب آستانهٔ دولت پناه سلطان سلیمه کتوردی طقوز یوز یکرمی اوچ ربیع الاولنك
اون یدنجی کوننده طومانبای صلبنه فرمان بیو ریلوب برموجب امر همایون باب زویله ده
صلب ایتدیلر فقطع دابر القوم ایت کریمه نك مفهومی ظاهر اولدی اولزماندن ممالك
عرب وعجم ومسالك بطحا وحرم داخل حوزهٔ حمایت آل عثمان اولدی عساکر شام قولی
ایکی بیك نفر مستحفظان حصار وجبه جیان دورتیوز نفر در وانلردن غیری طقوز یوز طقسان
قاجدر یوز یکرمی سکزی زعامت وسکز یوز التمش سکزی تذکره لی وتذکره سز
تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله ایکی بیك التیوز عسکر اولوردخی ایالت طرابلس شام
التیوز اون دورت قلجدر التمش اوجی زعامت بشیوز یتمش بری تذکره لو وتذکره سز
تیماردر ودخی جبه لولر ایله بیك دوتیوز عسکر اولور ایالت حلب طقوز یوز اوچ قلجدر یوز
دوردی زعامت یدیوز طقسان طقوزی تیماردر وقانون اوزره جبه لولر ایله ایکی بیك
یشیوز عسکر اولور ایالت مرعش ایکی بیك یوز التمش طقوز قلجدر طقسان سکزی
زعامت ماعداسی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله جمله بش بیك
بشیوز عسکر اولور والحاصل شام وطرابلس وحلب ومرعش قانون اوزره جمله عسکری
اون ایکی بیك آدم اولور اما حالا عشر عاشری قالمدی باب دربیان ایچ ایل الحدود غربا
انطالیه شمالا قرمان وادنه ولایتی شرقا حلب ایالتندن عینتاب ولایتی حدایدر جنوبا
اق دکز بو ولایت قبریس قرشوسنه دوشمکله قبریسه الحاق ایتمشلر در وسکز سنجاغه
تقسیم ایتمشلر در لفقوشه پاشا سنجاغیدر کرینه باف ماغوسه وقرشوسنده بیوك
قیمدده ایچ ایل علائیه طرسوس سیس والحاصل بو ایالت قپودان قلمنه در خزینه
دفترداری وتیمار دفترداری ودفتر کتخداسی وار در وبو سنجاقلرك دوردی که قره یه اشر خاصلر در
دریا سنجاقلری که لفقوشه وباف وکرینه سالیانه ایله در بورکی ایله چقارلر پاشانك
بو کیسی ویریدیکی اولور تکه ومنتشه بکلری کبی کاه قره یه وکاه برایکی کمی ایله دریایه
اشرلر دکرمنلك وسلانیك واسکندریهٔ مصر ودمیاط بکلری بورکمی ایله سفر ایدرلر
مجموعی یکرمی قدر کمی اولور زیاده ونقصان قبول ایدر ذکر اولنان سنجاقلرده یازیلن یوز
اوتوز سکز زعامت وبیك دورتیوز اتوز دورت تیماردر ایکیسی بیك بشیوز یتمش ایکی

قلج اولور والحاصل قانون اوزره جبه لولرایله عسکرك مجموعی دورت بیك بشیوز نفر اولور
بیك سکز یوز طقسان اوچ نفر عزبستان ایله التی بیك اوچیوز نفر عسکر اولور نهایت اکثر
زعامت و تیمار اربابی بدل ویررلر فصل دربیان نفس ایچ ایل سلفهء بلاد لشکری دیرلر
الحدود شرقا طرسوس شمالا قرمان غربا علائیه جنوبا اق دکزدر بو امارت خدای صورکبی
واقع اولمشدر بغایت صعب وسنکستان وبلند طاغلر ایچنده واقع اولمشدرکه انجق
قپو کبی بر تنك بوغازدن دخولی میسردر انده دخی بعض قلعه لر ومستحفظلرله تحصین
اولنمشدر اون بر قلعه سی واردر که بونلردر سلفکه معموریه ارمناك مود بادنه مان
اوغادی ایکی دام ماهیان تمره کولك دخی قصبه لری واردر انامور بوزطغان زینه
صاری قواق سلندی سنانلو قره طاش مع ارغادی کلنار کل یوزی کون یوزی نواحی
ارمناك انامور معموریه شهری درحالا خرابدر انجق بر ناحیه در کلنار بر ناحیه و بر قضادر
سلفکه وانامور اور تاسنه دوشر بر جانبی یالیدر ارمناك لارنده جنوبنده اراسی ایکی
منزل بر قصبه و قضادر باغ و باغچه سی اقر صویی وافر یردر بر یوکسك یرده بر مغاره دن
چقار اول مغاره نك ایچی واسع فضا و اور تاسی برکه مادر اول محله مشعللر ایله اینرلر ایاغی
طشره اطرافه تقسیم اولنمشدر بر بولکی شهره وار روارمنا کك بر یوکسك فیا اور تاسنده
این کبی بر قلعه سی واردر دزدار و حصارلری ساکن اولورلر سلنتی علائیه ایله انامور اور تاسنده
بر جانبی یالی یه بر ناحیه در سنانلو مود وارمناك اور ته سنده بر ناحیه در مود سلفکه قربنده
بر قصبه در قلعه سی واردر سلفکه ایله سنانلو اراسنه دوشر صاری قواق مود
شرقیسنده لارنده سمتنه دوشر بر ناحیه در سلفکه پاشا سنجاغیدر یالی یه قریب بر معمور
قصبه در ایچ ایل بکی انده اوتورر وآرسق طاغی سلفکه نك شمالنده و غربنده در فصل
دربیان لواء علائیه الحدود غربا انطالیه جنوبا اق دکز شرقا لواء ایچ ایل شمالا حمید
قپوسی ملحقاتندندر قرمانه متصل بر امارتدر خلقی منا ودر واتراکدر کمال غلظت
وخشونت ایله موصوفلردر قضالری علائیه ونواحیء علائیه منا وغات ابرادی سکر
مع دوشنبه اوصاف بلاد علائیه بو شهری ملوك سلجوقیه دن علاء الدین کیقباد
بنا ایتدی دریا کنارنده بر بایرك اوزرنده بغدادقدر قلعه سی واردر وغایت متین اوچ قاتدر
قپولری دکزه آچلور جانب غربی ساحلنه عظیم طاغدر قلعه اول طاغك ذیل شرقیسنده
واقع اولمشدر ایچنده صهریجی واردر اقر صویی یوقدر طشره قلعه سی اوکنده طاشدن
بر صو چقار ایاغی دکزه اقر جمله بیوت ومحلاتی قلعه ایچنده اولوب طشره ده بنا وقدر
اورته قلعه نك بر ازیری سنکستان و خالی و میشه زاردر انطالیه بوندن غربه ایکی منزل
بونك طشره ده بر مقدار باغ و باغچه سی واردر شمالیسنده طاغدر انده قلج ارسلان
باغچه سی وسرایی بناسنك اثرلری باقیدر علائیه اطرافی اکثر طاغلر وسنکستان
اولمغله محصولی نادر در اکثر محصولی پنبه وایپك وصوصامدر بو شهرك بر قاج ناحیه سی
واردر

واردر انلردن بری اوا بازاری علائیه دن اون میل قدر بعیددر بکی دخی انده اوتورر
جامعی دخی اوچ حمامی واردر حالا خرابدر علائیه دن سیدی شهری اوچ منزل
شماله وسلفکه یه بش منزل شرقه و انطالیه اوچ منزل غربه قلعه نك هر برقاتنده
بر جامع واردر وطشره قلعه ده قپو اوکنده بر حمام اورخان بناسیدر بردانیه
سیدی شهرندن علائیه یه کیدن کوللك غربیسندن چوب بردانیه نام قصبه یه واریلور
بازاری طورر علائیه دن بر مرحله شماله دوشر لا انهار نهر قرغی علائیه ایله دوشنبه اراسندن
بحر درپایه دوکیلور اق طاغدن کلور نهر منوغات دوشنبه ومنوغات اراسندن بحر درپایه
قاریشور نهر کوپری منوغات ایله قره حصار تکه اراسندن چوب درپایه قاریشور نهر آلارا
بر نهر کبیردر علائیه قربنده درپایه قاریشور هر زمان کچیلمز سلطان علاء الدین
بونك اوزرنده برکوپرو بنا اتمشدر سیدی شهرندن علائیه یه کیدن بو صویی بحر الجبال
صوصام بیلی بر عظیم طاغدر قیردر عظیم صوغوق اولور قیشده شدت شتادن کچیلمز زیرا
بو طاغده عظیم روزکار اولورکه طاشلری بر میل مسافه قدر اتار فصل در بیان جزیره قبریس
یهود لسانده چتم یاخود کتم وروم لسانده چیرس ویاخود کپرو بو جزیره اق دکزده ایاس بوغازنده
واقعدر ایچ ایل ساحلندن بش میل بعیددر طرابلوس ساحلندن یوز میلدر واسکندریه دن
بشیوز اللی میلدر وکریداطه سندن دورتیوز میلدر اطول نهاری اون دورت ساعتدر
دوری یدییوز میلدر وطولی ایکیوز یکرمی واعرضی یری التمش میلدر الحدود شرقا پایاس
واسکندرونه مقابل اولان برونکه شمالا طرسوس مقابلی دوشر اول برونه ممتد اولور
چاق سلنتی مقابلی اولان کوشه سنه وارنجه ممتددر بونك ضلع شمالیسی ضلع جنوبیسندن
اطولدر ضلع جنوبی مصر انکینی جانبنه واقعدر بو جزیره اون بر قسمدرکه بونلردر باف اودینو
لیموسه ماسوتو ملاحه اولیموس بونلر جنوبده ساحل کنارنده درقلانی طاغلر ایچنده شمالنده
وشمال ساحل کنارنده خرسوی بند الیا کرنیه قرپاسو ویچه قو میتا بونده طوزبهار قبرس
قضالری بونلردر خرسوی باف پوسقپو کلان اورم لیموس لافقره لافقوشه ماغوسه مساریه
قارپاس کرنیه اومورفه پندابه لفکه و بو جزیره نك باش شهری لفقوشه در مقدما
غایت معمور ایدی که قرق بیك اوی مشتمل ایدی بو شهر لوسی ینانلرك تختیدر اون برتیه سی
واردر وحالا فتحدن برو میرمیران ووالی اولنلرك دخی مقریدر وبشیوز اقچه مولویتدر
ماغوسه غایت متین قلعه سی واردر ولیمانی غایت کوزلدر ایکی قپوسی واردر بری دریا
طرفنه وبری قره طرفنه اچیلور ودریا طرفنده کی قپوسی داخلنده دوه قدر بر ارسلان
صورتی چوکمشدر لکن بر بودی غیری طاشدن یاپمشلر واول ارسلان اردنده بر آخر کوچك
ارسلان اول بر قپوده مصوردر اکا نظر ایدرو بو بیله یاپمه نك حکمتی ندر بلنمدی وبو ماغوسه ده
بر کلیسا ایا صوفیه قدر مصنعدر چتریا معناسی زهره شهریدر یونانیلردیرلرکه مقدما
زهره بونده اولوردی و بو شهر ساحلده واقعدر وحالا برکویدر قون دلیا دیرلر بافدن سهل

بعید درچیوا بو شهر بازرکانلرك شهریدر بونده چوق آلش ویرش اولور کربنه مستقل ناحیه در
بو ناحیه طاغلر ایله محاطدر کیتی بو شهرك قربنده برکول واردر اوج میل قدر بیوکدر
صویی طوزلیدر یازفصلنده قورر واول صو طوز اولوردخی اولیموس بونده حضرت میکائیل
کلیساسی واردر وانده کی طاغ اول اسمله مسمی در ملحه بر مشهور یردر قربنده بر کوچك صو
آقار و صویك اول بر طرفنده ایکی برکه بری برینه قریبدر مابینلری کوپرو کبی چکیلو روبر مکلف
تکیه زیارت واردر انده صحابیه دن برخاتون اولور بو تکیه نك بر شیخی واردر آینده و رونده مسافرینه
انواع نعمت ایله ضیافت ایدرمساریه ناحیه سنه بر موسمده بیحساب سلوی قوش کلور
اهالیسی آولرلر و دوزیلره اوکسه لر چبو قلر دوکرلر وانلردن صید ایدرلر بر کوچك صاریجه
قوشدر غایت سمزدر جو فی خود اقل قلیل جوزبوا قدر الات جوفیه سی واردر شکمنی
شق ایدوب انی چیقاررلر و کندوسنی ترشی ایدوب ذخیره ایدرلر باف سمتنده احتمانام
قریهٔ کبیره اوزرنده برشوره زمینی کوه واردر که قربی انك دامننه دوشمشدر اول جبلده کان
سیلان سرخ وقبریس الماسی دیدکلری طاش واردر الاوصاف بوجزیره نك سهلی ارض
مصره شبیهدر و جبالی جبال شامه شبیهدر و بو جزیره ده بر طاغ واردر انده بر دیر عظیم
منحوتدر و بو دیرده خشبدن بر صلیب واردر صلبوت تسمیه ایدرلر حجر مقناطیس قطعه لری
اراسنده هواده معلق طورر اطرافی ذهب ایله مطلی حدید ایله قپلودر وهرجانبندن
حدیدی مقناطیس جذب ایدوب یره دوشمز حمقا جنسلری مفتون اولمق ایچون احداث
ایتمشلر و بو جزیره ده بر حجر واردر بو حجری دق ایدرلر واندن جسم قطنه شبیه غزل ونسجه
صالح بر جسم اولور و منسوجی آتشه قوسه لر چرکی زائل اولوب پاك اولور و محقق اولمز بو جزیره
هواسی یازده ایسجاقدر وقیشده وکوزده اکثر یغمور یغار شمال روزکاری خلقنه حیات ویرر
و بو جزیره ده زلزله چوق اولور اما طپراغی منبتدر نیسان آینده بغدایی پشور میوه سی غایت ایله
چوقدر حمض انواعی خصوصا لیمون واغاج قاونی والما واریك وقایسی وزیتون وشکر وخرما
وبال وطوز عملی ومعدنی وقبار چوق اولور دخی پنبه وایپك وزعفران وزمرد وبللور روشب
ایله مشهوردخی زاج وقلیه ونحاس وکبریت التون وکمش والماسه بکزر بر طاش وراوند دخی
اولور و طاغلرده انواع عقاقیر بتر وخلقی جنکجی طائفه در حیوانات بو جزیره ده بر جنس
حیوان اولور که حمار ایله صغرما بیننده تولد ایتدیررلر بو حیوانك قطعه سی کوچك اما غایت
قویدرکه دوه یوکی قدر یوك کتوررلر و چکیلری کند وکند و نه کزرلر و بو جزیره ده صو صغری
اصلا یشامز حتی برقاج کره کتورمشلر اما یشامدی الانهار اولنبو طاغنده ایکی معتبر ایرمق
چقار برینه لیکوس خور تینابرینه لا به توس دیرلر لیکوس جنوب طرفنه ولا به توس شمال
طرفنه دوکیلور انلردن غیری ایرمقلر سیل کبی یازکونده قور بیوب قالملر الجبال بواطه نك
جبالی وافردر جمله سنك مرتفعی اولیمپونام جبلدر انواع اشجار ایله مزین طاغك چوره سی
قرق دورت میلدر احوال ملوك سلفده جزیرهٔ قبریس وایچ ایل یونانیلر ضبطلرنده ایدی

صکره

صکره رومیلر غالب اولدقلرنده ضبط ایتمشلر بعده استانبول قرالی اسبانیادن بر بکزاده ایله حقوق سابقه سی اولمغین بوجزیره یی اکا هبه ایلدی واول اثناده وندیکلر بکزاده یه ددیلرکه بوجزیره یی ضبط ایتمك غایت کوچدر کل بزه صات دیدیلر اول دخی چوق مالیله انلره صاتمشدر بعد زمان دولت اسلام ظهور ایلدکده اقالیم شامی وکوچك ارمنیه دن بعض بلادی فتح ایتدکدن صکره معاویه هجرتك سنه یکرمی التیسنده بوجزیره یی فتح اتمشدر صکره اهل اسلامك فتراتنده وندیکلر فرصت بولوب تکرار استیلا اتمشلردر بعده سنه طقوز یوز تمش سکزده آل عثماندن سلطان سلیم خان ثانی فتح اتمشدر سابقا مذکور اولان ایچ ایل که اهل اسلام که غارت وکاه بعض یرلری الوب چاق ال سلجوقیه دن بوقنلمش روم ولایتنی استیلا ایتدکده قونیه یی تخت ایتمشلردر انلردن علاء الدین کیقباد عصرنده وصوفی اسمی نوره صاحب سلوك اولمغله سلطان علاء الدین اکا اعتقـــاد اتمشدر نقل ایدرلرکه اتراکدن بر طائفه مغولدن قچوب ارمناك جوارنده متمکن اولوب اکوب بچوب عشرنی کفره یه ویررلر ایدی وبونلرك رئیسلرینه نوره صوفی دیرلر ایدی وبونورەنك اولادی چوق اولوب بیوك اوغلنه قرمان دیرلر ایدی برکون کفره نك پناهی اولوب سلفکه قلعه سنك خلقی اول بنایره چقدیلر اول اثناده قرمانیلر مجتمع اولوب مشاوره ایتدیلرکه نیجه یه دك بوکافرلره اطاعت ایدوب خراج ویره لم بوکون فرصتدر کافرلری قیروب دخی لباسلرین کیوب قلعه قرینه کلوب اتفاقی یغمورلیجه کون اولمغله اورتنوب بورنمشلر ایدی قلعه ده اولنلر بونلری بلمیوب قلعه یه قویاوب فتح ایتدیلر بعده سلطان علاء الدینه اعلام ایلدی ورجا ایلدی که کندی اوغلنه اول قلعه نك بکلکنی ویره که اول سمتده اولان کفار ایله غزا ایلیه سلطان علاء الدینه بوخبر کلدکده غایت مسرور اولوب واول سمتك بکلکنی ویرمشدر قرمان سلفکه یه واردقده اول سمتده غزا ایتمکه بشلدی وبعض یرلری فتح ایتدی سلطان علاء الدین بونی کوردکده غایت قرمانه محبت ایلدی واکالارنده یی الحاق ایلدی وامیر الامرا پایه سنی ویردی واول عصرده ال عثمان ظهور ایلدی صکره سلجوقیه دولتلری منقطع اولدقده آل قرمان اول سمتلری ضبط اتمشلردر چاق فاتح سلطان محمد خانه کلنجه یه دك اك آخرلری پیر احمد بعض امورده سلطان محمده اکا مغبر اولمشدر واول مملکتلری انلردن نزع اتمشدرکه اولوقت سنه سکز یوز تمش برده ایدی المسافات سلفکه دن طرسوس بر منزلدر ارمناك ایکی منزلدر وسلفکه دن لارنده دورت منزلدر اندن قونیه بر منزلدر سلفکه دن ارکلی یه اوچ منزلدر وسلفکه دن انامور اوچ منزلدر اندن علائیه یه ایکی منزلدر واندن انطالیه یه ایکی منزلدر وعلائیه دن سیدی شهرینه ایکی منزلدر وعلائیه دن ارمناکه اوچ منزلدر ودخی سلفکه ساحلندن قبرس جزیره سنه التمش میلدر باب در بیان ایالت قرمان عثمانیاندن مقدم بودیاره ال قرمان استیلا ایتمکله بودیاره قرمان تسمیه اولنمشدر مقدما بو مملکت چاق دریایه منتهیدر صکره ال عثمان مالك اولدقده ایکی قسم اتمشلر سواحل سمتنه ایچ ایل تعبیر

ایتدکلری بر قسمدر و خارج اعتبار ایتدکلری بر قسمدر بو خارج اولان قسمی اول بر قسمدن
اعظم و معتبردر که پای تخت مملکت قونیه پاشا سنجاغیدر و بو قسمی یدی سنجاق اعتبار
ایتمشلر اقسرای اق شهر بك شهری قونیه قیر شهری قیصریه نیکده خزینه دفترداری
و دفتر کتخداسی و تیمار دفترداری واردر خاص میرلوای اقصرای اوچیوز بش بیك اقشهر
یوز طقسان بیك بشیوز بکشهری ایکیوز طقسان بیك قیر شهری ایکیوز التمش یدی
بیك بشیوز قرق قیصریه ایکیوز اللی بیك نیکده اوچیوز اللی بیك اقچه در و بو ایالت التیوز یکرمی
قلجدر یوز اون التی زعامت ماعداسی تذکره لو و تذکره سز تیماردر امرا و زعما و ارباب تیماری
قانون اوزره جبه لولر ایله دورت بیك التیوز مقداری عسکر اولور القلاع قلعهٔ نفس
قونیه لارنده هندوس قلعهٔ نفس نیکده حصار دده لو قلعهٔ لوله قلعهٔ نفس قیصریه
نفس قیرشهر یکه جمعا سکز قلعه در الحدود شرقده ادنه و مرعش شمال سیواس
و بعض اناطولی غربده دخی اناطولی جنوب ایچ ایل فصل در بیان قونیه بو شهر پای
تخت مملکت و بشیوز اقچه مولویتدر قضالری بونلردر ارکلی اسکی ایل مع اقچه شهر
الاطاغ اینسیو بای برد بوکری برلوغند بیل ویران خاتون سرای طورغود غفرباد
قریش مع برندی لارنده محمودلر لاذقیه قرمان اوصاف قونیه بو شهرك انتهاء غربیسنده
ایکی چتال طاغلرك ذیل شرقیسنه قریب دوزیره اقرصولو باغلو و باغچه لو سور معموری
واردر جانب جنوبنده اول طاغلر اتکنده مرام نام باغچه لری و مسیره سی اولوب طاغدن
شهره و مرامه نهرلری جاری اولور مزارع و بساتین شهری سقی ایتدکدن صکره شهرك صحرا
جانبنه بو صولرك اياغی اینوب بر کول اولور و اول کول طاغلری احاطه ایدر بونك قلعه سنی
سلطان قلج ارسلان سلجوقی طاشدن یاپدی دار ملکی و تختی ایدی کندو سراینده
بر ایوان عظیم بنا ایتدی بعده سوری خرابه مشرف اولدقده سلطان علاء الدین کیقباد
سلجوقی و امراسی تجدید ایدوب طاش ایله قعر خندکدن یاپدیلر خندقی یکرمی
ذراع ارتفاعی دیواری اتوز ذراعدر و بو سورك اون ایکی قپوسی اولوب هر برینك بر بیوك
قصر شکلنده قله لری واردر بونده عمارت عالیه بنا ایتدیلر صوینی طاغدن کلورانك
ایچون باب سورده بر قبهٔ عظیمه واردر خارجده اوچیوز قدر لوله آب جاری اولور شهره منقسمدر
ترابنك محصولی پنبه و سائر حبوبات و فواکه کثیره واردر و قمر الدین دیمکله معروف
بو شهرده بر قیسی اولور غایت لطیفدر هواسی معتدلدر اکثر باغستان جانب جبلده در
بونده بر نوع اسمانی شکوفه اولور که اهلی آکا دباغ چچکی دیرلر تخمنی هر سنه سائر مزروعات
کبی اکوب بچرلر و بونکله دباغلر اسمانکونی ادیم و سختیان ضبغ ایدرلر بلاد رومه
و فرنکه کیدر زیارتکاه قونیه ده مرقد مولانا جلال الدین محمد بن سلطان العلما فوتی التیوز
یتمش ایکیده عمری التمش سکز سنه در و سلطان ولد و بهاء الدین سلطان العلما و شیخ
کریم الدین و چلبی حسام و شمس تبریزی و شیخ صدر الدین و قاضی سراج الدین و سید

برهان

برهان الدین محقق ترمذی ومرقد علاء الدین وافلاطون الهی قونیه نك قلعه سنده در
لارنده قونیه نك شرق جنوبنده اراسی بر منزل دوز یرده قصبه وقلعه در اقار صوبی وباغ
وباغچه لری وجامعی وحمامی واردر لاذقیهٔ قرمان یورکان لادیق دیرلر شاهراه اوزره بر کوچك
قصبه وقضادر که جامع وحمام ومتعدد خانلری واردر قونیه جانبه غربه بر مرحله در وایکیسی
اراسنده زنکی چای نام قصبه وقضادر اسمیل قونیه دن جهت شرق اون ایکی ساعتلك
قصبه کبی شهراه اوزره دربعض خانلری واردر قونیه دن ارکلی حدودینه وارنجه صحرادر
اسمیل اول صحراده واقع اولمشدر وجنوب طرفی کشاده صحرالری صونك طغیانی زماننده
صوباصوب اول فضا دریا کبی اولور واسمیلك شمالیسی اولان فضانك نهایتی شرقدن غربه
ممتد عظیم جبالدر اسمیل قارشوسنده اولان طاغلره قودل بابا طاغلری دیرلر ایمش اهالی
اسمیل انلره کوسفندوسی صید ایتمك اولمز قودل باباسوریسی دیرلر وانلك حمایه سنده در
دیرلر دستوریله قربان طلب ایدوب ایکی اوج کوسفند صیدینه جرأت ایدوب اوچدن
زیاده سن صیدنه جرأت ایتمزلر وانلرده مشهوردر اکر زیاده اولورسه البته اول آدمه
عقوبتلر وسیاستلر کلور حتی بعضیسی هلاك اولمشدر حتی برعصرده قونیه پاشاسی اول
قیونلره تعرض ایتمشدر وعظیم عقوبتلره اوغرادی وبوقیونلرك سوریسی ایکی بیك قدردخی
زیاده در وحالا بوکا اول طاغده نه اغاج ونه صو واردر انجق بر کوچك حوض واردر صوبی نه ارتر
ونه اکسیلور اول سمتده اولان حیوانات بو صودن ایچرلر وقونیه بحیره سی طاشوب تا اسمیل
قرینه کلمکله اول فضا هموار دریا کبی اولمغین اهالیٔ ولایت قونیه صحراسی برزمانده دریا ایمش
افلاطون تدبیر ایدوب بر طریق ایله محو ایلمش دیرلر آلاطاغ قونیه دن غرب جنوبه دوشر
الاطاغ ایچنده بر ناحیه وقضادر غایت لطیف انکوری اولور قزل طپراقلی دره وده په باغلری
جوق قدر قره بیکار بوقصبه مختصردر جامع وحمام وسوق مختصری ومکلف خانلری وار وجامعی
سلطان سلیمان بناسیدر قورشون اورتیلو وقره بیکار شاهراه اوزره اسمیلدن بر مرحله
جهت شمال شرقنده وارکلیدن جانب شمال غربه دوشمشدر لارنده بیك برابرنده جنوبنده واقعدر
ارکلی اسم قدیمی هرقلهٔ قرمان بر قصبهٔ عظیمه درکه یکرمی ایکی محله سی واردر وهر برنده
مخصوص مساجد ودورت جامعی واردر که بریسی قرمان اوغلو ابراهیم بك بناسیدر وبریسی
شهاب الدین مقتوله منسوبدر وانده تربه سی واردر وایکی حمامی واردر قدیمدن شهری
المسون دیوار اطرافنه طپراق دوکوب کو یا بر دیوار ایچنده اولمشدر شمدی آکا دوکه یارو
تعبیر ایدرلر شهرانك ایچنده درمزبور یارو جبل بلند و عریضدر فرضا قصبه بعض تلال ایله
محاط اولمش کبیدر صکره دن محدث سوری واردر که بر طرفی بارونك وسطنده چکلمشدر
بوقصبه نك چایری وصولری بر هموار صحراده واقع اولوب اردوست نام کوه دامننده واقع
اولمشدر وقدیم الایامده عشر محصولی حرمین شریفین فقراسنه وقفدر وبوقصبه دن
اوج ساعت بعد جبل اردوسنده بر صخره دن منفجر اولدوغندن قطع نظر منبعنده ابی

قنی ازایکن قصبه قرینه کلنجه کچید وبونهر مزبور جوانبلرنده اوچیوز التمش نفر قلر کسوب
مزارع وباغلرینی سقی ایدرلر واوزرنده نیچه آسیابلر احداث ایتمشلردر ونهر مزبور منبعنده
بو صخرهٔ عظیمه ده برآدم صورتی نقش اولمشدرکه حالا اول منبعده واقع آبریز نام قریه نك امیری
وکبیوی ابرینوس نام برکافر بکینك شکلی اولمق اوزره اول هیکل براللده بردسته سنبله
وبراللده ایکی خوشه انکور صورتی نقش وتصویر اولنمش معناسی باغ واکنه تقید ایتسونلر
ونهر مزبور اول صحرالرده چوق کتمیوب اوه یه ایتر وسازلقلره منتشر اولوب بعده فایضی
قصبهٔ مزبوره غربیسنده قره بیکار نام قصبه محاذاتندن بوز اوغلان وبلغار طاغلری
دامننده دوینه نام برسنك سوراخنه قویلوب نابود اولوردیرلرکه بوصو معجزات محمدیه ایله
چقدی اول اجلدن بتون قصبه حالا وقفیدر وبو قصبه ده قلج ارسلان برجامع عتیق
ورستم پاشانك برخانی واردر واتمکچی اوغلو احمد پاشادخی برخان جدیده شروع ایدوب
ناتمام قالمشدربیك قرق یدیده بیرام پاشا سردار اولوب کیتدکده تکمیل ایلدی وبوارکلی
اطرافنده اقان ایرمق صویی متحجر اولور حتی اندکی خان اول صودن متحجر طاشدن
مبنیدر وبوارکلینك حبوباتی چوقدر انواع اثماری اولور حتی دیرلرکه یالکز امرودن
طقسان درلو امرود اولور دیل ویران قونیه ایله الاطاغ اراسنده دوشر برقضادر برلوغندآ
سلفکه ایله الاطاغ اراسنده برقاج پاره قریه وقضادر طاقستان ومیوه دار یرلردر الماسی
مشهوردر فصل دربیان لواء نیکده بو سنجاغك قضالری بونلردر اندوغی اورکوب بورچام
اردی دده لو شجاع الدین قای قره حصار دوه لو منند اوصاف نیکده بوشهرده اوچ قات
حصار واردر وجمله شهری احاطه ایدر سوری متین طاش دیواردر وشهرك برطبقه سنده
سلطان علاء الدینك وسنقور بکك مکلف جامعلری قلعه ایچنده اولوب علاء الدینك
پیضانامنده بحراتی فوقانی وتحتانی ایکی قات بربینظیر مدرسهٔ عالیه سی واردر وحسن
چلبی جامعی نازك بنادر ودخی نیچه جامعلر ومدرسه لر واردرکه قلعه وحصارده اون برجامع
واردر ومکلف حماملری واردر اوچ مناره سی واردر اسکی سرای قدر برکافری قلعه
یرلو قیبا اوزره وضع اولنوب شهر طرفندن نیچه مناره قدر مرتفع کورینور
وشهردن غربه چیقر یوللر یاپلمشدر وقلعه دیواری اوزره مشرف بیوت عالیه واردر
وبو قلعه وسطنده اوچ خرمن جرمنده برقلعه دخی واردرکه دزداری دخی
مستحفظلری وانلرك بیوتی ومسجدی واردر ایکنجی قلعه دن مرتفعدر وبوشهردن منفصلجه
صکره دن حادث اولمش برمحلهٔ عظیمه واردر وبونیکده باغلو وباغچلو وصولری فراوان
وشهرك اوکنده برواسع فضاسی واردرکه یرپرا قرصولری وچنار سایه لری واردر خلقی
محبت ایدرلر وکوزل اکینی اولور وانواع میوه سی فراواندر وبوشهر قونیه دن شرق وشماله دورت
منزل وارکلی دن ایکی منزل شماله دوشمشدر اقسرای بونکله قونیه اراسنده در واولوقشلا
منزلی اوچ ساعت قدر شماله واقع اولمشدر بور نیکده دن قونیه یولی اوزره دورت ساعت

بودن ایچنده طپراقدن سور مختصری وار بر قصبه در زمینی یابس وشورن یرلردر انده
میری باروت اشلنور عظیم باروتخانه سی واردر که یوز عدد دبکی واردر اقر صویی ینه نیکده
اوکندن یکن صو دربار و ت ایچون کهرچله یی کلیسا حصار نام کافری کهنه قلعه‌ٔ
منهدمه دن باران اولدقجه جمع ایدرلر بو کلیسا حصار بور یاننده بر خرابه قلعه درکه انده مرمر
ستونلر وعظیم احجاردن بنا اولنمش کمرلر سلطان علاء الدین قونیه قلعه سنی بنا ایلدکلرنده
احجاری بوندن الوب نقل ایلمشلر حالا ینه بر قریه‌ٔ معموره در وکومری باغ چبوغندندر
نیکده دن طاغلر کبی باغ چبوقلری کتوررلر اوچ قپولو نیکده دن اوچ ساعت چفته خانك
یسارنده اولان جبال وراسنده بر مرتفع سنبل ولاله وشکوفه لو ییلاقدر اکثر ترکان
کلوب انده ییلارلر وانده بر نوع طولم پینری یاپوب طولوملر له ییلاق مزبوره ده بعض
مغاره لرده حفظ ایدرلر غایت اعلا پینر درو ییلاق مزبور اوچ طاغك نهایت بولدوغی
کوشه لرینك اراسنه دوشمش بر صحرادر اول اجلدن اوچ قپولو دیرلر قضاء شجاع الدین
بر قاج پاره قریه دن عبارت اسمی اولو قشلادر شاهراه قونیه وشام اوزره اولو قشلا
دیدکلری محلده اوکوز محمد پاشا بر دور صحرایه مشرف بر دپه یماجنده بر مکلف خان وجامع
وسوق بنا ایتدیروب قره بکار ایله چفته خان اراسنده منزل دلواء بکشهری بو سنجاغك قضالری
بونلردر بوزقیری سیدی شهری قره ایل کوجی کبیر کوجی صغیر قشا قلی اوصاف
بکشهری بر کولك شرقیسنده بر قضا وقصبه در دوز یرده بر طاش قلعه سی واردر
ایکی جانبنه قپوسی آچلور سلطان علاء الدین بناسیدر ایکی جامعی وحمامی واردر حمامك
بری قلعه ده در قصبه چارشوسی وبازاری طشرده منفصل یرده الارغه ده در بر طرفنده
باغ وباغچه سی واردر صحرا جانبی اوتلاقدر یاغان دیرلر بو قضانك بر ناحیه سی واردر
قبله جانبنده بر قاج پاره قریه در قشا قلی بکشهری شمالنه غربیسنده مابینی بر مرحله در
کول کنارنه متصل بش اون پاره قریه وقضادر هفته بازاری طورریدی سکز پاره قریه سنه
یکی شهردیرلر کول کنارنده اولوب اناماس طاغی بونکله اکر اراسنه دوشرو بو یکی شهرده
علاء الدین اثرلری وار شهرکولی تعبیر ایدرلر اوچ کوبدر وبونده عظیم چام کراسته لری
کسیلور اناماس طاغندن بر عظیم صو اینوب کوله دوکیلور قیر الی کولك طرف شمالنده
بر قضادر برامکوی نام بر کوچك قصبه ده اوتوررلر بر قهوه سی وحمامی وجامعی واردر
هفته بازاری طورر اطرافی باغ وباغچه لر صویی قویلردندر وبو قضا بر مرحله دوز صحراده یکرمی
قریه در شرقیسی قونیه طاغلری وطغان حصاری قضاسیدر شمال اقشهر طاغلری
غربیسی قره اغج طاغلری مابینی رمضان بلی دیرلر اسسز یرلردر بو قضا جمله اقرصولو میوه سی
واکینی ایو اولور کولدن بالق دخی صید ایدرلر وبونده اوچ ایاجه واردر ایکسی چاوش
قریه سنده دربری دخی کوشك نام قریه قربنده در سیدی شهری جنوبنده بوز قیر اراسنده
قصبه وقضادر بر صحراده واقع طرف جنوبنده قصبه دن بش میل بعید بکشهری کولنك بر

کوچك کولی واردر ایو بالغی چقار بو زقردن ارایا تیدر قونیه یه بر بوچق منزلدر و بو قصبه نك
آردی میشه زار طاغدر بکشهری کولنك ایاغی سیدی شهری التندن چقوب کوله اقار
طاغدن بر صو اینر قصبه خلقی انی استعمال ایدرلر باغ و باغچه سی طاغ جانبنه دوشر
و بکشهری باغچه لرندن بونك باغچه لری چوقدر بو کولك ایاغی سغله یه واروب مزارعی سقی ایدر و
قونیه اراسنده غائب اولور بوزقیر الاطاغ و علائیه و سلفکه و بولاوغاند اراسنده اوتوز ایکی
قریه بر قضادر بوندن قونیه بر بوچق منزل و سیدی شهری غرب شماله ارایا تیدر اووه
و طاغدر نهر عیغره دیرلر صورقون ییلاقندن چقار سوغله یه اقار مور وسون نام
قریه ده وفارت و سرستان نام قریه لرده بر قاچ کوپروسی واردر بو قضا سیدی شهری
ناحیه سی ایدی بازاری انده طورر سابقا هفته بازاری طورردی حالا کین یریدر میوه دن
امرودی واریکی چوقدر باغلری یوقدر البحیرات بحیرهٔ بکشهری بکشهری غربیسنده
بر لذیذ غدیردر و سیدی شهرینه اوغرایوب غدیر ثانی یه دوکیلور ایاغی قصبه یه
اوغرایوب شهرك کون طوغیسی طرفندن چقروجنوبه کیدر شهر خلقی اندن ایچرلر
سیدی شهری کولی قصبه نك جنوبنده بر منزل بعید اولوب ایاغی شرقه کیدر صغله
مزارعنی سقی ایدر قونیه صحراسنده غائب اولور بحیرهٔ قرایلی بك شهری کولنك شمالنده اول قدر
بر غدیردر بر طرفی قره اغچ قرینه واصل اولور و بونك کنارنده ابنیهٔ قدیمه دن بر بنا واردر که
بر عظیم صوبك خروجنی منع ایدر و بناسی حکمایه اسناد اولنور لواء اق شهر بو سنجاغك
قضالری بونلردر اسحاقلو ایلغون طغان حصار اوصاف اقشهر بر بو اسم صحرانك انتهاء
جنوبیسنده شرقدن غربه ممتد طاغلرك اتکنه قریب اقر صولو و باغچه لو بر قصبه در
قونیه یولی اوزره مابینی اوچ منزل اقشهرك باش تکیه سی بر لطیف مسیره دریول اوزره
بر قاچ زیارتگاه واردر اولا بخاری دده مرقدی و نعمة الله ولی مرقدی واخی اورن وکرد امیر
و باش تکیه نام محله واریدی بی نظیر مسیره بر نیچه سد لر اوستی چمن و هر سدك کنارنه
بر نیچه میزاب وضع اولنوب هر بریندن قول کبی آب جاری و مرقد خواجه نصر الدین
مشهور زیارتگاهدر ایلغون اقشهردن ایکی منزل شرقه بر قصبه در بر لطیف جامعی و رستم
پاشا خانی و چفته حمامی سلطان غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان بنا ایتمشدر سنه التیوز
التمشده و بر اسکی حمامی دخی واردر قصبه غربیسنده اراسی بر میل قدر یرده در بر کرمابه حمامی
واردر علاء الدین سلجوقی بونك اوزرینه کارکیر قبه ایله بر بیت الغسل بنا ایتمشدر ایچنده
بر حوض واردر ایکی موضعده ارسلان اغزی لوله لردن صو اقر و بونده اغتسال فلج و برصه نافعدر
و بو قصبه نك شرقیسنده فناء شهره قریب بر بحیره واردر دوری سکز میل صویی لذیذ
انواع بالغی چقار قونیه یولی بونك کنارندن چقوب اسحاقلی اقشهردن بر مرحله جهت شرقده
شاهراه اوزره بر قصبه در یول اوزرنده بر مرحله غربه دوشمشدر یولجی ایچون خان
واردر بر قضادر بحیرهٔ اقشهر یلغونه بر منزل قصبه کنارنده بر بحیره در بو بحیره کاهی قوریوب

ویونده

وبونده دخی سمك صيد اولنوب صوچوق اولدقده اياغی يول وادی بحيره سنه اقر اولدخی
بوكا قريب طرف غربيسنده بر بحيرهٔ صغيره در انك صويی وافردر لواء اقسرای بوسنجاق
قضالری بونلردر ايوب ايلی قوچحصار اوصاف اقسرای حسن طاغی دبنده اقرصولو
وباغچه لو برقصبه در وسطنده برنهر كبير قصبه نك اورتاسندن كچر قلعه سی واردر
بوندن قونيه اوچ منزل غربه دوشر جنوبه ميلله قيصريه دخی شرقه اولمقدادر بونك
قلعه سنی بشيوز طقسان طقوز تاريخنده عزالدين قلج ارسلان بن مسعود سلجوقی
بنا ايلدی ميوه سی وغله سی وافردر لواء قيصريه بوسنجاغك قضالری بونلردر دوه لی
قره حصار دوه لی يحيالی سليمانلی كبير اوه ناحيه كوستره اصلاملی اوصاف قيصريه سابقا
قيصر رومك تختيدر ارجيش طاغنك ذيل شماليسنده برشهر وقلعه در اقرصولری
وباغچه لری وباغلری وجامع وحمامی واسواقی واردر بونك اشهر متاعی ليمونی رنك
سختيانيدر غايت لطيف اولور وبونك سوادی خارج سورده اولوب قلعه بر جانبنده سياه
سنكدن بنا اولنمشدر برقلعهٔ صغيره آب وهواسی لطيف اكثر قريه لری اول طاغك
اتكنده واقع اولمشدر بوطاغده دائما قار اكسك اولمز نصفنه قريب بياض كلاه كبی بر قاچ
مرحله دن كورينور بوندن دوه لی قره حصار بر مرحله غربه وحاجی بكتاش ايكی منزل
شمالده دخی سيواس شرقه دورت منزل دوه لی جنوبده دخی يحيالی دوه ليدن جنوب
شرقه مائل وكوستره يحياليدن شمال شرقه وكوستره دن اصلاملی شرقه وقيصريه دن
شرق وجنوبه اووه ناحيه بونده آثار قديمه دن زيارتكاهلر واردر ابو محمد بطالة منسوب
برجامع وبليناس حكيم قيصريه يی بنا ايتدكده حمام كه جزوی اودن ايله قيزار وبونك
طاغنده حيات چوقدر لكن طلسم اولمغله جبلدن چقمزلر وبونك سورينی علاء الدين
كيقباد تجديد ايتدی وقيصريه ده محمد بن الحنفيه يه منسوب برمقام واردر وبونك
سورقديمی آثاری قالمشدر قصبه برميل بعيددر انهارينك اك مشهوری ايرمغی نهر قورماز
جبل قورمازدن نبع ايدر قيصريه يه كلور جبل ارجيش بوكا جبل ارجاسب ديرلر قيصريه ده
دوه لو بوجبلك اتكنده در لكن دوه لو سهل بعيددر بوطاغده قورت وآيی ووحشی اولور
بوناحيه ده انواع اثمار اولور وبوناحيه ده ارمنی طائفه سی چوقدر لواء قيرشهری بوسنجاغك
قضالری بونلردر ديكلك كسكنی سليمانلو كبير حاجی بكتاش مع نورده قونور نوز وجيان
اوصاف قيرشهری هواسی خوب صحراده برقصبه در اوزنده برقلعه سی واسواقی وخانلری
واردر مملحه آقسرای وقوچحصار بيننده وهايمان وقره بيكار درهسنه دوشر دوری اوچ
دورت منزل برمملحهٔ عظيمه در كه هايمانه يولی اول مملحه نك كنارندن كچر وبرايكی ساعتلك
يول اول مملحه ايچندن كچر نشانلر اتمشلردر وبو مملحه نك بر جانبندن بركوچك نهر بوكا
منصب اولور وبوكوللك زمينی صافی ماحدر مقاطعه در ملوك وحكام قرمان
ابتدا دولت اسلاميه دن قرمانده ظهور ايلين سلاجقه شعبه لرندن قتلمش اولاديدر

وبونلرك سبب ظهورلری بطال غازیدن صکره دیار روم فاتحی دانشمند نکسار فتحنده شهید
اولدقده اوغلی محمد غازی باباسی یرینه پادشاه اولدی بویله اولمغله تکرار کفار استیلا اتمکله
محمد غازی عباسیه خلفاسندن مقتدیدن امداد طلب ایلدکده خلیفه دخی سلجوقیه دن
ملکشاهدن امداد کوندرمکه طلب ایلدی اولدخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی
بر قاچ بیك عسکر ایله کوندروب بغداده واردقده خلیفه انلره نصرت ایله تبشیر ایدوب
سلیمان شاهك قز قرنداشنی محمد غازی یه نکاح ایتدیرکه مابینلرینی بو وجله الشدیروب
ربط اتدکدن صکره کفار سمتنه توجه ایتدی محمد غازی باباسی فتح ایتدیکی بلادی
تکرار فتح اتدی بعده قیساریه یی فتح ایتدیلر وسلیمان شاه قیساریه ده قرار اتدی وملك
محمد غازی سرعسکر اولوب حسن مدارا ایله چکمك اوزره سپارش ایلدی ونیجه یللر محبت
اوزره اولدیلر بعده سلیمان شاه قونیه یی فتح ایتدی وانی پای تخت اتمشدرکه اول وقت
تاریخ دورتیوز یتمش یدی سنه سنده ایدی اندن صکره سلیمان شاه انطاکیه یی نصاری
الندن فتح ایتدی بعده صاحب حلب مسلم بن قوش ایله جنك ایدوب سلیمان مظفر
اولوب مسلم اول معرکه ده مقتول اولوب سلیمان واروب حلبه مالك اولدی اندن
صاحب دمشق عیسی اوغلی تتش که ملك شاهك قرنداشیدر کلوب حلب قربنده جنك
ایدوب دورتیوز یتمش طقوزده سلیمان معرکه ده مقتول اولمغله اوغلی قلج ارسلان بن
سلیمان یرینه چکوب وطقوز سنه پادشاه اولوب متوفی اولدقده یرینه اوغلی مسعود
بوملك شجاع وکثیر الجهاد ایدی اللی بر سنه دن صکره وفات ایدوب ویرینه اوغلی قلج
ارسلان اولدی سنه بشیوز سکسن سکزده بونك عصرنده چوق فتوحات اولدی اون بر
اولادی قالدی هر بری بر مملکته مالك ایدی غیاث الدین کیخسرو باباسی عز الدین انی
ولی عهد ایتدی بعده قرنداشی سلیمان شاه بعده اوغلی قلج ارسلان ثالث بعده کیکاوس
بن کیخسرو بعده علاء الدین کیقباد بن کیخسرو بو ملك شجاع وکریم ایدی بلاد
ارمنیه وعلائیه یه وغیری یه چاق اسکندر ونه وارنجه مستولی اولدی بونك عصرنده
مسلمانلر سینوبدن قبچاق طرفنه چکوب مدینهٔ سغرانی فتح ایدوب نواحی سنه
مالك اولدیلر وهجرتك التیوز اوتوز سکزنده علاء الدین سور قونیه وسیواسی یاپوب
سنه اربع وثلاثین وستمائه ده فوت اولدی بونك عصرنده جد آل عثمان ارطغرل رومه
داخل اولدقده اولادندن بریسی که اسمی صاری بالی ایدی سلطان علاء الدینه ارسال
ایلدیکه ولایتنه داخل اولمغه استیذان اتمك ایچون وبریر تعیین اتمك ایچون استدی
وانلره طوما نیچدن تا ارمناکه وارنجه تعیین ایلدی واردیلر اول سمتلرده قره جه طاغده
دورتیوز کوچر او ایله انده توطن ایتدیلر تته کم احواللری اناطولیده کلسه کرکدر بونك
اثار وخیراتی چوقدر اون طقوز شهر بنا ایتدی ونیجه جامعلر ومدرسه لر وخانقاهلر
وکاربان سرایلر بنا ایتمشدر بونك ایام دولتنده علما وصلحا رومده چوغالدی حتی مولانا

جلال الدين رومى قدس سره بونك زماننده ايدى بعده اوغلى غياث الدين بونك ايامنده
تاتار رومى غارت وتخريب ايتديلر هجرتك التيوز قرق درودنده فوت اولدى دولت
سلجوقيه بونده منقطع اولدى لكن ايكى اوغلى قالدى برى ركن الدين قلج ارسلان وبرى
عز الدين كيكاوس بونلر نزاع ايتديلر ركن الدين غالب اولمغله عز الدين كيكاوس قاچوب
قسطنطينه واروب ياننده طوردى بعده طرف تاتاردن معين الدين ركن الدينى
اولدوروب تختنه اوغلو غياث الدين كچدى بونى دخى ارغون تاتار كمى قتل ايتمشدر
وغياث الدين بن كيكاوسى نصب ايتمشدر بونك ايامنده بالكليه اختلال واقع اولمشدر
وغايت فقير اولمغله كندوينى زهرلمشدر بعده تاتار معرفتى ايله ايكنجى عز الدين كيقباد بن
فرامرز بن كيكاوس قازان خان طرفندن نصب اولندى واولوقت ارطغرل غايت پير
اولمشيدى وارطغرللك بو سلطان علاء الدين كيقباد ايله دخى مناسبت تامه سى اولمغله
احيانا اولادندن بو علاء الدينه واروب پيشكش ايله بوليشورلردى ارطغرل پيرفانى اولوب
اوغلو عثمان غازى نامدار وبهادرلغى افاقه منتشر اولمغله سلطان علاء الدينه بو خبر
كلدكده طبل وعلم وقلج وآت ويروب وخلعت فاخره كوندوروب وباباسى يرينه كچمشدر
بعده علاء الدين وفات ايتدكده ال قرمان مستولى اولدى بعده دولت آل عثمان مستولى
اولديلر هجرتك يدييوز تاريخنده ايالت سيواس دخى ايالت رومه ديرلر الحدود شرقده
بعض ارض روم وديار بكر جنوب بعض مرعش وقرمان غرب قرمان واناطولى شمال قره
دكز بو ايالت يدى سنجاقدر سيواس پاشا سنجاغيدر اماسيه بوزاوق جانيك چورم
ديوريكى عربكير بو ايالتده اون يدى قلعه واردر كه بعضيسى خراب وبعضيسى معموردر
وبو ايالت اوچ بيك يوز اوتوز قلجدر يوز طقوزى زعامت ماعدسى تذكره لو تذكره سز
تيماردر قانون اوزره جبه لولر ايله طقوز بيك مقدارى عسكر اولور فصل در بيان سيواس
قضالرى بونلردر ارتق اباد ايراق ايلبكلى ايناللى بهرامشاه باللو تورحال توقات چبنى
مع چونغار حسين اباد خان جديد دربكوش اباددونكسه زيله صو نسا سيواس ايلى شرق
اباد طاش اباد قازاباد قره حصار قره قوس قره يقا مجد اوزى نيكسار بكى ايل شرق پاره
حاجى مراد قلعه سى طبراق قلعه دقان اباد توزانلوا وصاف سيواس قلعهٔ صغيره سى وار
اشجارى قليلدر بردى شديددر علاء الدين كيقباد سلجوقى بونك سورينى طاشدن
بنا ايلدى تيمور خراب ايتمكله لفظ خراب تاريخ واقع اولمشدر بر دپه اوزرنده در قزل ايرمق
نام نهر بونك اوكنده واديده اقرابى شور در اندن ايچلمز وبو شهرك جامعلرى و حماملرى
واسواقى واردر محصولى حبوباتى پنبه در ميوه سى ازاولور توقات اريا تى شماله دوشر
ارتق اباد سيواس ايله توقات ارasında بر صحراده واقعدر ارتق بكك تخت حكومتنده اولمغله
بو اسم ايله مسمى اولمشدر وصحراسنده پاولوس نام قريهٔ كبيره اهاليسى مسلم ونصارا دربول
اوزرينه بعضى يولجيلر شتاده اكا نزل ايدرلر بو صحرانك سيواسدن كلن يول اوزرنده عظيم

پل واردر توقات قلعه‌اطرافنده بیوت ومحلاتی صیقدر تراب احمردن برجبلك سثکافنده
دن ایچنده واقع اولمشدر طاغ اوجنده یوکسك قیاا وزرنده برقلعه سی واردر بساتین واشجار
وفواکهی وافردر هواسی معتدل اصل قصبه دره‌ره وطاغ ارالری چقور یرلره دوشمشدر
بینظیر جوامع وحمـــاملری وخانلری ومدارسی وارشهرك ایکی جانبی بربرینه اولاشمش
وشهر توقات بازرکان یتاغی برشد رشهردر واوکی برلطیف صحرادر ترطال نام دیکر کشان
قلعه سی توقاتدن غربه بش ساعتلك وزیله دن شماله اوچ ساعتلك شاهراه اوزره
توقاتدن یوقاکانجه هموار صحرالردر وصحرانك وسطنده قوچحصار نهری جریان ایدر زیله
توقاتدن غرب جنوبه دوشر قصبه سی غایت کوزلدر قبله جانبی کشاده صحرادر
نیکسار قلعه سی طاغلر انکنده اوقع اولوب دوزیرده برازباغچه دخی قرشوسی بایر
بولوکی باغچه اکا یوقاری باغچه واشاغه غربیسی نیکسار اوه سیدر شرقیسی بعض
طاغلردر توقاتدن برمنزل غربه دوشر میوه سی وافر ونیکسار ارض روم طریقی اوزره
واقعدر صونیسا نیکساردن برمرحله غربی دوشر طریق عام اوزره نیکسار طاغلری
ذیلنه دوشمشدر نیکسار جبالی وراسی جانیك ولایتیدر مجیداباد نام دیکر مجید اوزی
چورومك قربنده وغربیسنده درباغلو وباغچه‌لو برلطیف قصبه وقضــا درایکی
کوه اراسنده بردره ده واقع اولمشدر حسین اباد چوروم سمتلرنده وجنوب شرقنده برمرحله
انده‌دلی ایرماق نام برنهر برحوض خدایی ایچنه قوییلوب کیدر فصل دربیان لواء جانیك
الحدود شرق طرابزون غرب قسطمونی شمال قره دکز جنوب سیواس و قضالری بونلردر
اریم افراز اق چای الاچام اونیه اوکسه ایه‌جك بافراترمه جورکی جوزده سی حصارجق
سرکزصانلمش صامصون فنارس قواق کش دره سی میدان وونه فاتسه الاوصاف
معلوم اولسونکه بوسمتلر ده بعض قرالر برنیچه محله‌یی مشتملدرکه اول محله لرك هر بریسی
اوچ دورت خانه‌لردر بلوك بلوك بوبرندن خیلی بعیددر بویله دوشمش محلات تعبیر اولنور
جانیك قومی بغایت مذموم وشرت ایله معروف اتراکبی ادراك اشخاصدر مع ذلك جانیك
ولایتی برخوب ولطیف یردر بی نظیر افرصولری و چایرو چاملو طاغلری وکو هستان
ایچنده صعب السلوك اورمانلری واردر خلقی وحشی وعاصیدر ونفس جانیك جبال عظیمه
ایچنده برقاج پاره قریه یی مشتمل برقضادرکه هر قریه سی نیچه محلات یردن عبارتدر
وبو محلاتك دخی مخصوص اسملری واردر لکن جمله سنه جانیك دیرلر وبوقضاده ساحل بحر
اسود برمحله یه قریبدر شرق وشمــــالیسی صامصوندر وقره یلاقی غربنده‌در وابدال
قریه سی شرقنده واقع اولمشدر بافراقره دکز کارنده‌در دخی صامصوندن برمنزل شرقه
دوشر وعثمانجقدن نوی آباددن کلن قزل ایرماق بافرادن بر فرسنح قدر غربندن یحوب
یته بافراقربنده جانب غربنده بحره دوکیلور بونهر اوزره اخشابدن برکوپری واردر بافرانك
ایکی جامعی وایکی مختصر حمامی واردر وبوجانیکك اکثر بنالری اخشابدندر صامصون

قره

قره دکز کنارنده کفه قارشوسی مشهور قصبه در اماسیه صویی بونك جانب شرقیسنده بحره
دوکیلور واکا چهارشنبه صویی دیرلر صامصون برالحق یرده اولوب جنوبنده اولان طاغ غرب
وشرق طرفندن بحره واصل اولمشدر وصامصون اورتاده قالمشدر انك برخرابه قلعه سی
واردر ابنیهٔ قدیمه دندر وبونك جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر وهواسی بددر وبونده
کمی یناجق لیمان واردر ودخی بو قصبه نك شرقیسی سینوب وغربی طرابزوندر قسطمونی
شاهراهی اوزره دروبر جانبنده بربحیره سی واردرکه شهرك بعض یولی اول بحیره اوستنه
دوشمشدر وبو کول ایاغی بحیره یه دوکیلور آلاجام یافرادن جانب شرقده وقربنده ساحل
بحر اسود اوزره برقضادرکه اکثر کمی درکلری انك کوهستاندن قطع اولنور وعظیم صاللر
بغلنوب قره دکزدن بلکن ایله استانبوله کلور   فصل در بیان لواء عربکیر قضالری بونلردر
اکین مع شادی اوصاف عربکیر نهایات شرقیهٔ شمالیهٔ ایالت سیواسدن دیاربکر ایالتی
سنجاقلرینه پیوسته سنجاقدرکه فراتدن برایکی اوچ میل غربیسنده دخی دیوركینك برایکی
مرحله شرقیسنده واکیندن برمرحله جنوبنده نفس عربکیرك قلعه وقصبه سی واقع
اولمشدر قصبهٔ معموره در واکین بونك ملحقاتندندر وزیله نام قریهٔ کبیره که فراتك کنار
شرقیسنده عربکیر قریه لرندندر معبردر برتاپچ کمیسی واردر بوندن عبور اولنوب اوچ
ساعتلك مسافه کیدلسه مراد کنارنده برقریه در انده دخی کمیلر واردر امارت طبراغی جانب
غربنده مچلك طاغی جانب شرقیسیدر اکین عربکیرك شمالنده برمرحله سیواسدن شرقله
اوچ مرحله فراتك کنار غربیسنده برطاشدن طاغ دیبنده برقصبه آبی شوردرکه اول
طاغلك دیبندن فرات کنارینه دك باغلری وباغچه لری واردر فراوان میوه سی اولور واکین
طاغلر اراسنده در وبو اکین ذیلنده واقع اولدوغی طاغدن قصبه ایچنده برطاش النده
برآبی بغایت لطیف بربیکار چیقار ایاغی فراته دوکیلور وبو اکین قصبه سی اول صویك ایکی
جانبنه دوشمش طاغ یماجنده بری برنی اوستنده بیوت ومحلاتدر وجوامع وحماملری واردر
وبو قصبه نك قرشوسنده فراتك اوته جانبندن دخی سنکستان طاغلر ایله غربنده
بغایت یوکسك قیالر ایله مسوردر فراتك اوته یقاسی چمشکزك سمتلریدر فصل در لواء
دیوریکی قضالری بونلر در درنده   اوصاف دیوریکی سیواسدن ایکی
مرحله شرقنده برمعتبر قضا وحکومتدر حد شرقیسی چچك طاغنه منتهی اولوب جنوبسی
حسن طاغنه وملاطیه طپراغنه پیوسته در شرقدن غربه ممتد ایکی سنك کوه بلند
بی شجر درهسنك نهایتنده وجبل غربیسنك برکوشه سنده واقع برعظیم قصبه درکه
قلعه سی کمرکوهده بربلند یره دوشوب بیوت وچارشولری اکثر دوزه دوشمشدر وبووادی
ایکی ساعتلك مسافه درکه جمله سی باغچه لردر انواع میوه لری اولور وبو وادینك
برجانبندن برنهر اقوب قبله سنه طوغرو اول باغچه لر اراسندن چوب وادیدن چقار
وجزوی مسافه ده حسن طاغی سمتندن چوب اول وادی منتهی اولدوغی صحرایه واندن

اکین شمالنده وقربنده فراته منصب اولان نهره قاریشور بو ایکی صو بر یره کلوب وقارشد قلری یردن برجزئی مسافه ده قنطره التندن یکوب فراته وارر لر بو حسن طاغندن کلن نهره بندلو ایدوب باغچه لرینه صویی اندن کتورمشلر دروشهره اوغراین نهر که سیواس طپراغندن کلور الجاقدر باغچه لره فائده اولمز و بونهر طرفنده اولان طاغ مقابلنده اولان طاغ کمرنده براسکی خراب قلعه واردرکه شهر قلعه سی حذاسنده یقیندر واول طاغك اردنده جانب شرقیسنده کسمه نام برکافر قریه سی واردر وطاغك اول جانبی صافی دمور جوهریدر یریر حفر ایدوب فراوان تیمور حاصل اولور دکلر محصولید روانده غرب وشمالنده ینه اکا مقابل وقریب برجبلده مقناطیس حجری معدنی واردر اعلا مقناطیسی اولور دخی دیوریکده احمد پاشا جامعی که بروسه نك اولو جامعی طرزنده دردنده برقصبه معروفه درکه دیوریکی جنوبنده ایکی مرحله درملاطیه طپراغنده حد ایدر مخصوص قاضیسی ودیوریکی یکی طرفندن صو پاشیسی واردر وبو درنده شهرینه مشرف ایکی شق اولمش بربلند کسمه قیا واردرکه کویا اول شق عملیدر اول ایکی سر بلند قیالرك اراسندن اق صو نام برنهر یکوب ودرنده شهری وسطندن کذار ایدر واول طاشلرك باشنده برقلعهٔ حصینه واردر فصل درلواء چوروم زیله دن اوچ مرحله غرب وجنوبنده کانغری سنجاغندن قلعه جك شرقیسنده وشمالیسنده برلوادرکه جنوبیسی بوز اوق سنجاغی در وقضالری بونلردر اسکلیب تحت الطریق حاجی حمزه سازسا قز عثمانجق قره حصار تیمورلی فوق الطریق قطارسرای قنار مهما وسلام اوصاف چوروم قصبه سی برمعمور شهردرکه هر هفته ده بازاری طورر مکلف خانلری واردر مساجد وجوامع واسواق عامره سی ومخصوص پاشا سرایی واردر ایکی جبل اراسنده بروا سع صحراده واقعدر شاهراه اوزره دکلدر وچورومدن برمرحله شرقنده شیخ علوان تکیه سی واردر عظیم ضیافتخانه در مسافره رعایت ایدر لر اسکلیب چورومك غربیسنده برمنزلدر برقلعه وبرقصبه درکه مفتی ابو السعود بو قصبه دن نشأت ایتمشدر انده برجامع ومعلم خانه احداث ایتدی قزل ایرمق بونکله چوروم اراسندن یکر عثمانجق اماسیه دن ایکی مرحله غربیه قزل ایرمق بونك قربندن یکر شاهراه اوزره برقلعه وقصبه ونهر برساعت قدر قیون بابا دیرلر برعزیز مدفوندرکه اوزرینه قرشون اورتیلو قبه لو تربه وتکیه ایچنده اشقلوسا کن اولور وبیرام کتخدا انده برجامع بنا ایتدرمشدرکه قزل ایرمق قربندن یکر حاجی حمزه جامع وحمام وخان ودکاکینی مشتمل برقریه در فصل در بیان لواء اماسیه قضالری بونلردر بعض کلد کلان حفصه نام دیکر حوصه ذو النون اباد زیتون کله غره کلکراس کمش لادیك مرزیفون اباد مرزیفون اوصاف اماسیه توقات صویی اوزره بر دره ده نیچه محلات واسواق وحمامات وجوامع ومدارس وخانات محلهٔ مرتفعه ده برسوری واردر علاء الدین کیقباد سلچوقی بونك قلعه سنی تجدید ایلدی سلفده بونده معدن

قضمه وار ایدی وبوشهر ایکی طاغك اراسنده اولوب فرهادشیرین ایچون کسدیکی صویوللری
بو اماسیه ده اولمق اوزره درنفس الامرده یرلو قیالری نحت ایدوب عظیم صو یوللری
کسدرمشدر سلطان بایزیدك ایکی مناره لو برعظیم جامعی واردر وآنده اسفندیارك سرایی
واردر وبوشهره بغداد الروم دیرلر برزمان دار الملك ایدی مرزیفون اماسیه دن شماله بر
مرحله طاشان طاغنك غربیسنده عتیق جامعی وبرعتیق کافری حمامی واردر
وکورشجی سلطان محمد انده جامع ومدرسه بنا ایتدرمشدر کومش عثمانجقدن شرق
وجنوب اوچ مرحله حاجی کوینك راست جنوبنه دوشر قربنده حمام اوزی وحماملو دیرلر
برقریهٔ کبیره وناحیه واردرکه قبه التنده برلطیف ایلیجه در بولاق کومش قربنده
برقضادرکه قره نام دیگر کوپرو مزبور طاغك یعنی طاشان طاغنك شرقیسی برواسع
صحراده طاشان اوغلو نام برنامدار بونك قلعه سنی سنه سکز یوزوان ایکیده فتح ایلدی
بو طریق ایله که قلعه بکی صیده چقمشیدی باصوب قتل اتدکدن صکره جمله اتباعنی انلرك
زینه قویوب اخشامدن صکره حصاره کیروب المشدر برصعب حصاردر سابقا انك
دیبنده ایندکدن صکره اووه یه کوچمشدر اووه ده حاجی یوسف نام برمالدار یکچری که
صکره زعیم اولمشدر انده برقلعه وبرحمام بنا ایدوب کوپرولی محمد پاشا وابازه حسن
اغانك سرایلری وار در باغلو وباغچه لو یرلردر انده سلطان مصطفی سرایی دیرلر برمقام
واردر بونکله اماسیه اراسنده برایلیجه واردر یمرطه پیشوررشادی بك اوزرینه قبه بنا
ایلمشدر عورتلرك برحوض وارلرك ایکی حوضی واردر بعض امراضه علاجدر تکیه لر نام
دیگر اقیه لر اسکی وینه مقابله سنده یولدن صپا طاغك اوته یوزنده معمورجه برقصبه در
انده برعزیزك تکیه سی واردر که حاجی بابا تکیه سی دیرلر انده مدفوندر که اکا نیچه کرامات
اثبات ایدرلر حتی بردیوار اوزرینه بنوب یورتدی دیرلر تورحالدن بوکالتی ساعتدر دربندنام
محل یچیلور کلکراس اماسیه دن بش ساعت مرزیفون مقابله سنده مساجد وجوامع
وحمام واهالیسی صلحا وقف حرمین شریفیندر حاجی کویی کومش قصبه سی قبله سنه
دوشر برجامع وایکی خانی واردر فصل درلواء بوزاوق چورومك شرقی جنوبیسنده
واقعدر وقضالری بونلردر اقطاع املاك بوداق اوزی بوغازلیان سلیمانلو صغیر صورقون
کوك چبق قزل قوجه لر حسین اوه خان جدید اوصاف بوناحیه قراء کثیره یی مشتمل در
قاعده سی قیرشهر در واهالیسنه رفضه تهمت اولنور مسافره غایت ایله رعایت ایدرلر
ابناء سبیل بوزاوق طریقنده ماکول ومشروبه زحمت چکمزلر هرقریه سی برضیافتخانه در
الانهار نهر سرخ قزل ایرمقدرکه چبوق اووه سی وقوچحصار اطرافندن چقوب شرقدن
قربه چقار افرسیواسه اوغرار قیرشهر جنوبندن یحوب چاشنکیر کوپروسندن
عثمانجغه وارر حاجی حمزه قضاسنه وقرغی قصبه سی قربنه وزیتون قضاسنه اوغرار
بوایکی قضامابیننده واقع حای محلی نام قریه قربنده اخشابدن کوپری التندن بحر بعده

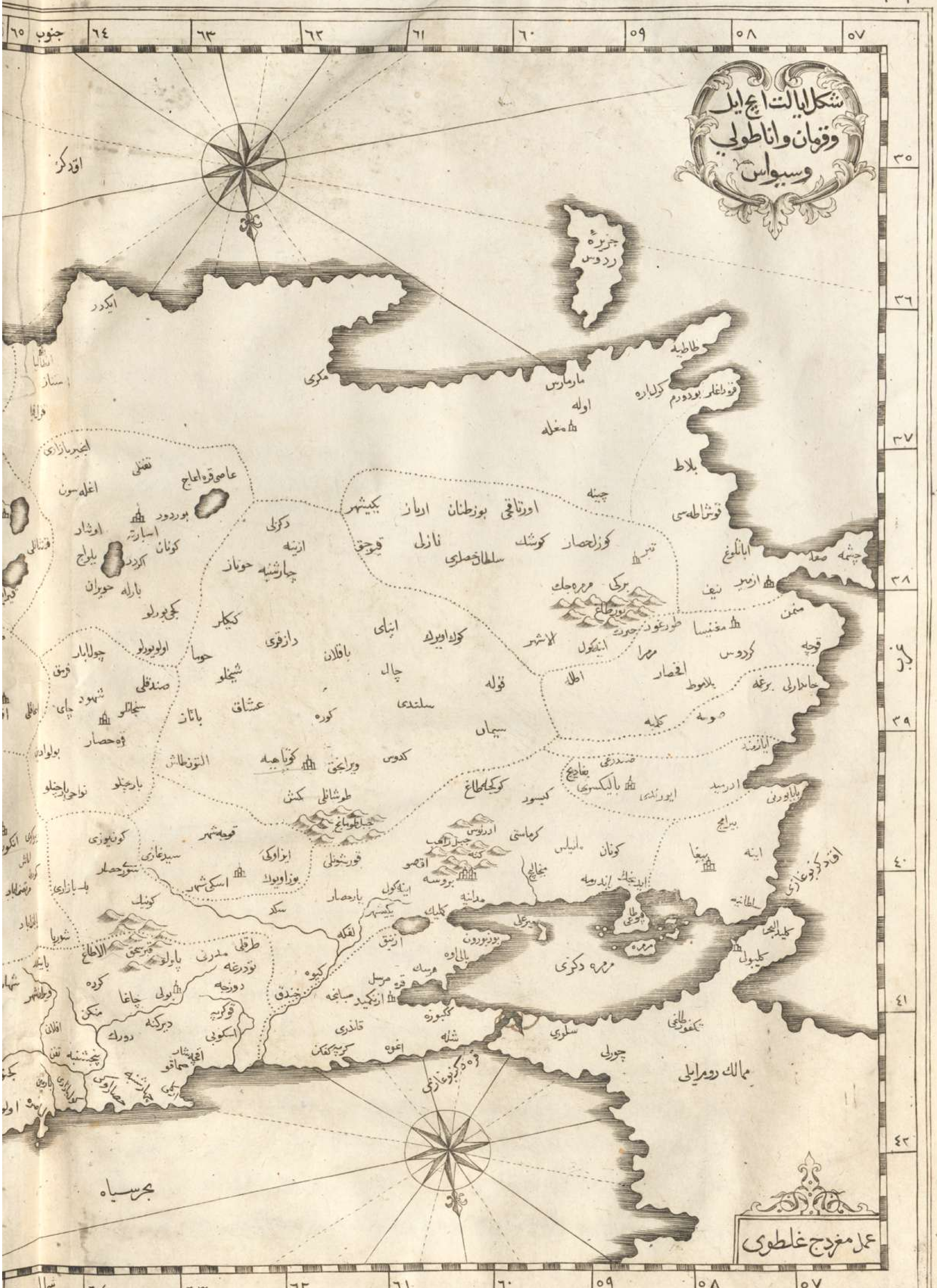
طورغان قضاسندن کلن قره نام وکورتنه نام قریه لرینك اراسنده ایکی قیا بوغازندن کچوب بافرا قربنده قره دکزه قاریشور واول بوغازشرقنده برقیا اوزرنده برقلعه جك واردر بوغاز قلعه دیرلر نهر اماسیه قره حصار شرقی اطرافندن مجتمع اولوب قویلو حصار ونیکسار دره سندن کچر توقات شمالندن کوپروسی التندن کچر اماسیه یه وارر شهر ایچندن مرور ایدوب جانیکه وارر اریم ناحیه سنده چهار شنبه بازارینه اوغرار ودکزه دوکیلور جانیکده اکا چهار شنبه صویی دیرلر نهر چوکرك اماسیه یاننده قره حصار شرقی سمتندن کلن نهره قاریشور یشل نهر یوزده پاره قضاسی قراسی اراسندن کلوب اماسیه صویی ایله جمع اولور اجبال یلدز طاغی بوطاغ سیواس ایالتی حدودندن قیصریه یه اولشور بغایت بلند وطبقه طبقه شکلنده مشرف جبال عظیمه در بی نظیر وبی مانند یيلاقلری مشتمل در یلدز صویی بوطاغلرده مجتمع اولان نهردر سیواس ایالتنك شرقی جنوبیسی دیوربکی سمتلری عظیم طاشلقدر وفراج یيلاقلر اولوب اما شرق شمالیسی مفرح یيلاقلری وچاملو بللری مشتمل در طرف شمالیسی خود اکثر جبال مسلسلدر وبلند بر ودر همتا کوهلردر که سواحل بحر سیاه سمتلریدر جنوبیسی اکثر صحرالر در بعضی جبال واردر جبل جانیك جبال طرابزونه متصل واماسیه ارضنه ممتد در جبل شاهق وصعب المسالك بوطاغلرده زردواد یدکلری حیوان وافر اولور خلقی اکثران صید ایدرلر وپوستی ایله تجارات ایدرلر بوطاغك قله سنده برایکی یرده صخرۀ عظیمه دلنوب بیوك دمور خلقه کچمشدر وبرنیجه یرنده قامت انسان قدر صخره لر یونلوب عمود قلنمشدر نه مصلحت ایچون اولدوغی معلوم دکلدر خلقنك زعمی بودرکه اسکندر قره دکز بوغازینی کسمزدن اول بو تلرکار بحر ده اولوب کمی بغلنه وبو جبال اکر جانیك یرنده واکر اماسیه ونیکسار طرفلرنده هرکوشه دبنظیر وبنام خوش آب وهوا جمله دن چمن یيلاسی بو جبال متشعبه لرندن برسنده دریازلرده ترکمان کلوب هرکوشه سی کویا برشهر اولوب عظیم شنلك اولور بو ایالت اهل اسلامدن اکثر ترکمان وترك وروملدر ومذهبلری حنفی در وبعض یرلرنده کزلو رافضی طائفه سی واردر کفره دخی واردر اما اکثری ارمنیلردر مسالك ومنازل ایالت سیواس سیواسدن ارض رومه عسکر قوناغی اجی صوباشی بش ساعت قوچ حصار بش ساعت التی قریه دورت ساعت ارغنوت اوزی یدی بوچق ساعت برعظیم بل کچیلور اباشر یيلاسی التی ساعت یولو چاملو طاغلردر شحنه چمن دورت ساعت اقشار دورت بوچق ساعت باروری قا یدی بوچق ساعت یارغازی بیکاری یدی بوچق ساعت چمن یيلاسی دورت ساعت بویيلا قده قاریچنده سیاه لاله لر بولنور یاسی چمن دورت بوچق ساعت قره بولور بش ساعت سکر صحراسی اوچ ساعت جانیك بش ساعت تولوسلر بش بوچق ساعت اق دکرمن دورت بوچق ساعت بو منزلده نهر فرات کچیلور ماما خاتون بش بوچق ساعت پنك دورت بوچق ساعت خنس بش ساعت ایلجه دورت ساعت ارض روم دورت ساعت

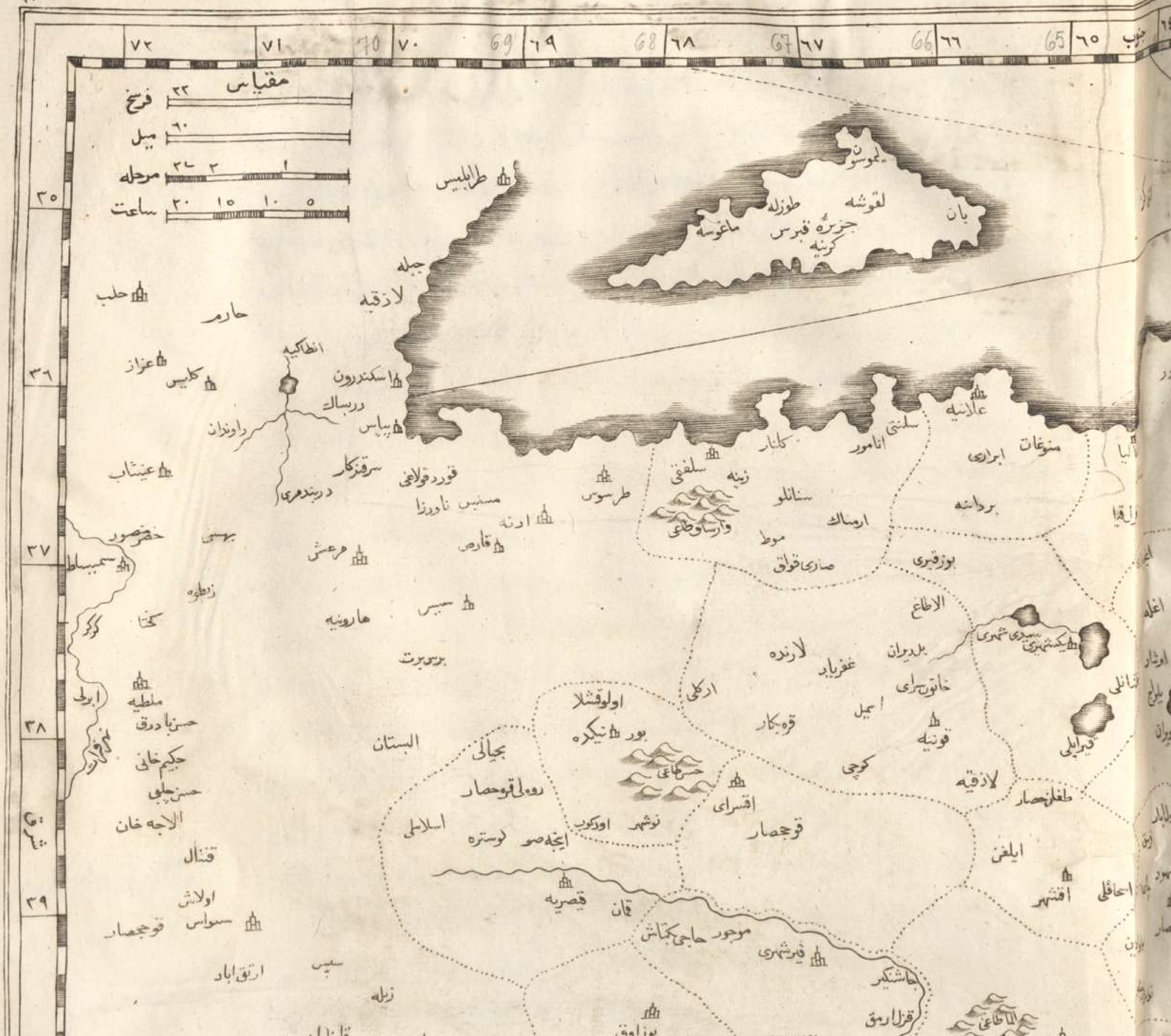
سیواسدن

سیواسدن طوسیه یه یلدز صویی دورت ساعت محمد پاشا خانی دورت ساعت تخت
آبادیدی ساعت یاخود بولس که ارتق آباد صحراسنده بر عظیم قریه در بر بل گچیلور بعده
توقات یدی ساعت اینه بازاری التی ساعت تورحال دورت اسکی ایکنه یدی ساعت
یاخود داقیه لر نام دیکر تکیه لر بعده اماسیه یدی ساعت کلکراس بش ساعت
مرزیفون قربنده بولاق یدی ساعت بعده مرزیفون صحراسی نهایتی کوسه شعبان
دورت بوچق ساعت عثمانجق سکز ساعت یاخود حاجی کویی کومش قصبه سی قبله
جانبی ایکی خان وجامع واردر عثمانجق سکز ساعت حاجی حمزه التی ساعت طوسیه یدی ساعت
کیوبلی دیرلر بونده بر بل واردر عظیم صعب یر در سیواسدن قونیه یه اسکه لبج سکز
ساعت اباردی نام دیکر شارقشلا نام دیکر کدك چایرا التی ساعت چبوق چایری التی ساعت
صاری اوغلان بش ساعت بارسین التی ساعت قیصریه التی ساعت اینجه صو بش ساعت
دوه لو قره حصار دورت بوچق ساعت کول باشی دورت ساعت نیکده دورت ساعت
تقارزن دورت ساعت بو یولده عظیم بطاقلر واردر ارکلی دورت ساعت کول باشی یدی
بوچق ساعت اقچه شار یدی بوچق ساعت بیکار باشی التی ساعت بکار اوغلو التی ساعت
قونیه التی ساعت سیواسدن ملاطیه یه اولاش کویی دلاکتك بلی اشیلو رقنغال
طقوز ساعت یاخود سیواسدن سلجوق خان التی ساعت دکرمن کویی دورت بوچق
ساعت نام دیکر محر بورنی قنغال دورت ساعت یاخود الاجه خان اندن حسن چلبی کویی
اندن کسیك کوپری اندن حسن بطریق یاخود دقوح حصاردن قازلو کول اندن کول
باشی اندن کوزل حصار اندن اویوك اندن تخته لو اندن طپراق قلعه اقشار اندن قره
یعقوب اربه دخی دیرلر اندن چاتی اندن چامورلو اندن ترجان اندن ماما خاتون اندن
ارمودلو اندن الاجه خان یاخود خاتون چایری بش ساعت قریه مزبوره اهالیسی
ترکان اولوب والده سلطان اوقافی رعایاسندن اقچه قلعه بش ساعت حسن چلبی کویی
طریق بومنزل اورته سنده جمع اولور کتخدا کویی قره طاغ اراسنده بر کوچك قریه در
یولی دوزدر بر نهر واردر قرق چکید دیرلر بش ساعت اهالیسی ترکان اولوب ایام بهارده
ییلاقه واررلر بش ساعت حکیم خانی سلطان علاء الدین بناسی درصکره دن حکیم نامنده
بر کمسه ترمیم اتمکله حکیم نامی ایله شهرت بولوب حسن بطریق بر اعلا جامعی وخانی واردر
ملاطیه بش ساعت سیواسدن انکوری یه اپلجه خان محمد پاشا طولوس نام قریه خضرلق نام
صحرادر یاخود ارتق آباد سیس زیله اوج طاش قزان قیا سنجار بوداق اوزی ایلبکلی دلیجه
ایرماق کسکین قزل ایرماق الماطاغی انکوری توقاتدن انکوری یه اینه بازاری شیخ نصرت
زیله قربنده در مشهد آباد آق ادز قزان قبا حسین آباد اقچه قیونلو نازنده قره قوغه
چاشنکیر کوپروسی قزل ایرمق اوزرنده در چقورجق لالا چایری انکوری عثمانجقدن
ارض رومه درکلی دربند مرزیفون لادیك سپتلو بلی صونسه نیکسار تلمسه حاجی مراد

استقراوه سی کرجامس کاخ ارض روم احوال ملوك وحکام فرس ویونان و رومدن صکره
اهل اسلام ظهورندن صکره بو ممتلری خلفاء عباسیه کاه استیلا وکاه غارت ایدوب
واول عصرده جعفر بطال غازی سیواسی کافرالندن الدی ودارالاسلام ایلدی مرحوم
اولدقده توقات تکوری بر بازرکان قافله سی پیدا ایدوب سیواسه کوندردی وصندوقلر
ایچنه جنکجی آدملر قویوب شهره کیردکلرنده اللرینه قلجلر الوب اهل اسلامی قتل
ایتدیلر واول شهری خراب ایتدیلر بعده ملك دانشمند دولتی ظهور ایلدی وبونلرك سبب
ظهوری بطال غازی قرقرنداشنك قزینك قزی خوارزم ترکمان اعیانندن علی بن مضراب
تزوج ایتدی واندن براوغلی حاصل اولدی احمد اسمیله مسمی اولدی بو احمد بیوك اولدقده
علم تحصیل اتمکله دانشمند لقبیله ملقب اولدی یعنی صاحب علم دیمکدر بعده فارسلك
احوالنی دخی تعلم ایتدکده سید بطال اوغلنك اوغلی طورسان ایله براولدیلر وکفار ایله
جهاد اتمکه خلفای عباسیه دن اذن الدیلر خلیفه انلره اذن ویرمشدر وهربریسنه علم
ومنشور ویرمشدرکه فتح ایتدکاری یرلر کندولرك اولسون واول وقت هجرتك اوچیوز
التمش سنه سی ایدی طورسان قسطنطنیه طرفنه نصف عسکر ایله کتمشدر کیدرکن
یولده چوق فتوحات اتمشدر واسکدار قریب اولدقده علم طاغنده برقلعه بنا اتمشدر واندن
ساکن اولمشدر ودانشمند سیواس طرفنه کتمشدر وسیواسی تعمیر ایلیوب تخت اتمشدر
بعده سیسه شهری یعنی قومناته توجه ایلدی قومنات اسکی شهر ایدی انی ایرج بن فریدون
بنا ایلدی واندن اوچیوز التمش کنیسه وار ایدی انی فتح ایدوب بعده کشانی یعنی تورحالی
الدی وخراب ایتدی بعده قازکولی قربنده قزقریه نام شهری فتح ایتدی وخراب ایتدی بعده
کانغری واماسیه وچوروم بعده آدملرندن عثمان نام کمسنه یی بش بیك آدم ایله قسطمونی یه
کوندردی فتحه کیدرکن افلنوسی فتح اتمشدرکه حالا فاتح اسمیله عثمانجق مسمی در واول
ممتده کومشی معدننه استیلا اولنمشدر بعده قسطمونی حصاری واول ممتده اولان قلاعی
فتح اتمشدر بعده نیکساری فتح اتمشدر دیرلرکه مقدما بو شهر غایت بیوك شهردرکه استانبول
قدر وار ایدی بعده جانیکی فتح اتمشدر بعده هلکنه قلعه سنی محاصره ایدرکن کوکسنه براوق
دوقنوب شهید اولدی اوغلی محمد الغازی یرینه کجدی وباباسنی نیکسارده دفن اتمشدر
واو زرینه برعالی قبه بنا اتمشدر حالا بو مشهد زیارتکاهدر دیرلرکه بطال غازیدن صکره دیار
رومك فاتحی اولدر بعده دانشمندلو دولتی ضعیف اولوب تکرار کفار استیلا اتمشلردر
بعده خلیفه مقتدی دن امداد طلب ایلدی اول دخی سلجوقیه دن ملك شاهه
خبر کوندروب ملك شاه دخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی برقج بیك آدم
ایله امداده کوندردکده جمله عسکر اسلام بریره کلدکده جمله الدقلری ولایتلری تکرار
فتح اتمشلردر بعده خلیفه دخی سلیمان شاهك قزقرنداشنی ملك محمد غازی یه نکاح
ایتدی ما بینلرینی بو وجهله ربط ایدوب سلیمان شاه روم ولایتنده قیصریه ده قرار ایلدی

ونیجه

شكل ايالت ايچ ايل وقرمان واناطولى وسيواس
عمل مغردج غلطوى
جزيرهٔ ردوس
بحر سياه
ممالك روم ايلى

مقياس
فرسخ
ميل
مرحله
ساعت
جزيرۀ قبرس
طرابلس
حلب
لاذقيه
انطاكيه
اسكندرون
ادنه
طرسوس
مرعش
ملطيه
البستان
قونيه
اقسرای
قيصريه
سيواس
توقات
اماسيه
انكوری
قسطمونی
سينوب
قره دكز

ونیجه یللر محبت اوزره اولدیلر و کیده رك سلجوقیلر دولتی ازدیاد بولوب قونیه یی تخت اتمشلردر
والحاصل محمد غازیدن صکره اوغلی باغی بصــــان بعده قرنداشی اوغلو ابراهیم بعده
اوغلو اسمعیل بعده ذوالنون بونك زماننده دولتلری ضعیف اولمغله سلجوقیه‌دن سنه
یشیوز التمش سکزده قلج ارسلان استیلا اتمشدر و بونده دانشمندلو دولتلری منقطع
اولدی دخی سلجوقیلرك دولتلری منقطع اولدقده جنکیزیه شعبه‌لرندن تولی خان اولادندن
اولان ارغون اولادندن الجاتیوخان بعض روم ولایتلرینی استیلا ایلدی بعده ابوسعید یرینه
جلوس ایلدی لکن ابوسعید کوچك اولمغله امرادن امیر چوبان آکا اتابك اولمشدر چاق
ابوسعید قوت بولنجه‌یه دك ابوسعید چوباندن وهم اتمکله قتل اتمشدر واول وقتده امیر
چوبان اوغلو تیمورطاش ابوسعید طرفندن سیواس وارض رومی ضبط اتمشدر قچن
باباسنك قتل اولنمه‌سنی خبرالدقده مصره فرار اتمشدر دخی مصرده ملك ناصر ایله مابین
اولمغله قتل ایتمشلردر بعده سنه یدییوز اوتوزسکزده ابوسعید وفات ایتمکله تیمورطاش
هوتنك قرنداشی ارتناسیواسده حاکم اولدی بعده اوغلو محمد بعده اوغلو لکن صغیر اولمغله مدة
سیواس قاضیسی عبدالله تعیین اولندی بعده قاضی عبداللهك اوغلو برهان الدین احمد
اهل علم وصاحب تدبیر اولمغین اول یرلره حکم ایدوب سیواسی دارالملك ایدندی وذوالقدریه
اوغلو ایله قرابت کسب ایدوب اوغلونه قزینی ویردی وکندوسی اولدکده کوچك اوغلو
قالمغین اهل ولایت حسن تدبیر ایدوب ولایتی آل عثماندن یلدرم بایزید خانه ویردیلر
تذییل الطابع فصل ٤٦ دربیان اناطولی قرق التجی فصل اناطولی مملکتلری بیاننده‌در
خفی اولمیه فن جغرافیا اربابی کوچك آسیا تعبیر ایلدکلری اقلیم عرفینك حد شمــــالیسی
اسکداردن ابتدا ایله قره دکز سواحلیله شرقه طوغری طرابزونه وارنجه قره دکزدر حد
غربیسی اسکداردن ابتدا ایدوب اق دکز سواحلیله بوغاز حصارلردن وازمیراوکندن مرور
اولنوب استانکوی جزیره‌سی قارشوسنده اولان نکر بورننه وارنجه آق دکزدر حد جنوبیسی
نکربورنندن شرقه انحرافیله مارمارس مکره فنکه انطالیه علائیه سلفکه سواحلیله پایاس
و اسکندرونه وارنجه‌یه آق دکزدر واسکندروندن نهر فرات اوزره اولان بیره‌یه وارنجه
قره‌دن مفروض برخط درحد شرقیسی بیره‌دن ارزنجانه وارنجه نهر فراتدر واندن قره
دکزه طربزونه وارنجه فرض اولنان خطدر پس حدود مرقومه داخلنده واقع ممالکه کوچك
آسیاد یرلر وبونلرك بعضیلری سنین سالفه‌ده شام حاکملرینك تصرفلرینه داخل اولمغله
اقلیم شام فصلنده تحریر اولندی وبعضیلری آخر مناسبتله انلرك عقیبنده ایراد اولندی
الحالة هذه قاعدهٔ دولت علیهٔ عثمانیه اوزره فتح وتسخیری مقدر اولان ممالك فسیحة المسالك
ایالتلره تقسیم اولندوغنه کوره ایالت اناطولی اشبو فصلده ذکر وبیان اولنوب
بومحلده دخی ابوبکر بن بهرام الدمشقینك عبــارتی بعینها نقل وتحریر اولنور
باب دربیان مملکت اناطولی آسیانهایت غربیه سنده براقلیم معتبردر باخصوص آل عثمان

Incipit Anatolia

بو اقليمده ظهور ايلدى واسم اناطولى لسان يونانيده كنش طوغدوغى سمته ديرلر الحدود
شرقده قرمان وسيواس جنوبده آق دكز غربده خليج قسطنطنيه وبعض آق دكز شمال قره
دكز دار الملكى كوتاهيه شهريدر و بو ايالت اون دورت سنجاقدر كه بونلردر انقره آيدين بولى
تكه حميد خداوندكار سلطان اوكى صاروخان قسطمونى قره حصار صاحب قره سى
كانقرى كوتاهيه منتشا بو ايالتك دفتر كتخداسى و تيمار دفترداری واردر و زعامت ايله
دورت مسلم بكى واون بر ياياباكى واردر خاصلرى بومنوال اوزره در صاروخان قرق بيك ايدين
التموز اون اوچ بيك دور تيوز التمش بش قره حصار صاحب ايكيوز قرق بيك ايكيوز طقسان
طقوز انقره ايكيوز التمش دورت بيك اوچيوز سكسن خداوندكار التيوز اون سكز بيك
تمش طقوز بولى اوچيوز بيك يوز يكرمى ايكى قسطمونى بشيوز بيك منتشا دورتيوز
بيك سكز يوز تكه اوچيوز يكرمى سكز بيك حميد ايكيوز دورت بيك كانقرى ايكيوز اللى
سكز بيك سكسن بر قره سى اوچيوز بيك سلطان اوكى ايكيوز اللى بيك زعامت كتخداى
اناطولى يوز بيك طقوز يوز اون ايكى زعامت دفتردار اناطولى طقسان بيك بشيوز
طقسان التى زعامت مسلمان آيدين وصاروخان ومنتشه وقره سى وبروسه وبيغا وقوجه ايلى
وسلطان اوكى اللى بيك ايكيوز زعامت والحاصل بو ايالت يدى بيك اوچيوز اون بر قلجدر يوز
طقسان بش زعامت ماعداسى تذكره لى تذكره سز تيماردر طقوز بيك يدى يوز نفر جبه لوارى
اولور امرا و زعما وارباب تيمار قانون اوزره جبه لولرى اون يدى بيك مقدارى عسكر اولور
ودخى اناطوليده پياده ومسلم طائفه سى وار ايديكه جمله سفر اشرذكر اولنان پياده ومسلم
طائفه سنك بكلرى نوبتلوسين سفره اخراج ايدوب طوب چكمك ويول ايرتلق ذخيره
كتورمكده خدمت ايدرلردى دخى مسلم اوجاغنك چفتلكى اولوب چفتلكارنده حاصل
اولان تركه نك عشر ورسمن اول اوجاغه نوبتلو اولان يايا ومسلم سفر خدمتن ادا ايدرلردى
شمديكى حالده يايا ومسلم طائفه سى رفع اولنوب جمله سى رعايا قيد اولنمشدر وچفتلكارى
زعامت وتيمار بغلنوب حالا زعما وارباب تيماره قپودان پاشـــا ايله دريا سفرينه مأموردرلر
وبونلردن ماعدا اجانبازان وغريبان طائفه دخى واردر سفر اشرلردى حالا انلر دخى منسوخ
اولوب چفتلكارى تيمار ويرلمشدر قلاع اناطولى لواء كوتاهيه قلعهٔ كوتاهيه قلعهٔ اكرى كوز
لواء منتشا قلعهٔ بچنه قلعهٔ بودرم لواء صاروخان قلعهٔ مغنيسا قلعهٔ قره قوجه لواء حميد
قلعه اكردر لواء قره حصار صاحب قلعهٔ قره حصار صاحب لواء سلطان اوكى قلعهٔ اين
اوكى لواء قره سى قلعهٔ يكيجه حصار لواء خداوندكار قلعهٔ سورى حصار قلعهٔ برغمه لواء
بولى قلعهٔ اماصره لواء قسطمونى قلعهٔ قسطمونى قلعه مانه قلعهٔ سينوب لواء انقره قلعهٔ
انقره واء كانقرى قلعهٔ كانقرى قلعهٔ قلجق لواء تكه قلعهٔ انطاليه كه جمعا يكرمى قلعه در

فصل در بيان لواء كرميان سنه يديو زسكسن اوچ حدودنده سلطان كرميان اوغلى غازى
خداوندكار ايله عقد مصاهره ايلدكده قلعهٔ كوتاهيه يى نيجه ملحقاتى ايله خداوندكاره
ويرمش

ویرمش ایدی بوجهتدن کوتاهیه سنجاغی صاحب قدیمی نامی ایله مشهور اولمشدر بو سنجاغک
قضالری بونلردر آذینه اشمه اکری کوز انای بقلامی نیاز بوزغوس مع غلجان چاقرجه
چال چهارشنبه حوما حوتاز سرکه سلندی سیماو شیخلو نام دیکر اشقلی طاز قری طاغ
اردی طوشانلو طویله مع عثمان ایلی عشاق قازقلی قوله کدوس کوتاهیه صحانلو سلنتی
کون کوک اویوک کیکلر لاذقیه دکزلی الحدود غربده خداوندکار جنوبده آیدین وصاروخان
شرقده حمید و بعض قرەمان شمالده ینه خداوندکار اوصاف کوتاهیه پای تخت
ویشیو زانچه مولیتدر شهری بر طاغ دیبنده واقع اولوب بر مرتفع قیا اوزره قلعه‌سی
واردر بو شهرک وحصارک بناسی سلطان کرمیانک اولمق روایت اولنور بونده یدی
مدرسه وسلطان کرمیانک اولو جامع دیمکله معروف بر جامع شریفی وآنده جامع امین زاده
وجامع یورغانجی زاده وجامع منلا واجد وجامع قاضیعسکر خلیل چلبی وجامع قرجه پاشا
وقاضی عسکر حمامی وبالقلی حمام که بونک ایچنده آب سردایله مملو بر حوض واردر
وبونلردن غیری التی یدی حمام وبزستان واسواق عامره وخانلری ومساجد وباغ وبستان
وآب روانلری فراوان ومسیره‌لری رایکان بر بلدهٔ عظیمه درکه شرق وشماله سبز وخرم
هموار صحرادر وسطندن پورسق نهری کچر واسکی شهر قربنده نهر سقاریه‌یه قاریشور
وخلفی بر خیلی بلندجه کوهدرکه اوزرنده بر بندن مرتفع ایکی قات قلعه ومتوسط ایچ
قلعه‌سی دوشمشدر اسمی کوهر نکین قلعه درونده ماء جاری واردر ودخی عثمانیلردن
جامعی واردر واصل شهر اول کوه دبنه دوشوب بعض محلاتی بر جانبنده اول قلعه‌لره
پیوسته اولمشدر اون بش محله در ومحکمه‌سی شهرده و پاشاسرایی بر طرفنده واقع
اولمشدر واولرینک سطوحی طپراقدر وخضرلق دیرلر قلعه قربنده بر مسیره در وبنه جبل
طرفلرنده اق صونامنه بر مسیره‌سی واردر غایت صوغق صودر وبر مصنوع تحت صر نهرده
بر حوضه دوکیلور بونده بر صو واردر وکوتاهیه‌ده سلطان باغی دیمکله معروف بر مسیره در
حدایق وباغستان واردر وکبکبیدیرلر دخی بر تفرجکاهی که شهرک جنوب غربیسنه
دوشمشدر بونده بر عین جاری واردر وسلطان بایزید باغچه‌سی دیرلر بر مسیره دخی واردر
کوتاهیه‌ده الما وامرود وسائر میوه قسمی چوقدر انکوری چندان اعتنایه صالح دکلدر
بر کرمابهٔ خدائی‌سی واردر که آبی معتدل السخونت شهرک غربیسنه دوشر کرمابه شهردن
اوچ ساعت یرده یونجه‌لی دیمکله معروف بر دوز صحراده واقع اولمشدر چفته حمامدر ویاننده
جامعی واردر و بو صحراده کرم سرد مخلوط وغیر مخلوط جداول وانهار وجمله‌دن بریسنده بر موم
صفرسی قدر یردن دائما بیک کرم جوش وفوران ایتمه‌درکه ظاهر ایدن موضع مذکور عیاندر
واقوب کیدن نهردن که ایلیجهٔ کرمابه کبی نمایندر محل مزبوره اوجاع مفاصل مرضنه مبتلا اولنلر
ایچنه کیرولر نفعنی مشاهده ایدرلر اول یرک عمقی قتی چوقدر وحوض کرمابه یاننده بر مغاره کبی بر
چامورلو سوراخ واردر خسته‌لر اکا کیرلر وبونده اختری جامعی وشیخ کرمیانی وفراقی کوتاهیه‌وی

قبووری واردر ودخی بر کرمابه واردر بودخی جفته دریاننده بر مسجد کوتاهیه دن دخی
بعید در نواحیسنه دوشرو بوشهر بروسه یکی شهری شرقی جنوبیسنده اوچ مرحله
بروسه دن کوتاهیه یه سغراید نلو طومانج طاغی چوب کوتاهیه یه واردر لر وعشاق
برمرحله شرقنده وقره حصار صاحب ایکی مرحله دخی شرقنده واسکی شهر شماله ایکی
مرحله ونفس کوتاهیه یه تابع نواحی بونلردر طوشانلو کومش التون طاش کره کی
اورنجك نواحی شهر امرود ایلی بونده ایکی ایلجه لر واردر قزل ایلجه دیمکله معروف خاصیتلری
مشهوردر ناحیهٔ طوشانلو کوتاهیه دن شمال غربه سکز ساعتدر جامع وسوقی
واردر برقصبه در هفته ده برکون عظیم بازاری طورر وبونك غایت اعلا اغداسی اولور
طوشانلو اغداسی خیلی مرغوبدر وبوناحیه مدانیه دن ایکی منزل وشاهراه اوزن
عمردر کلیبولی وبوغازه کاوب کیدنلر اکثر بوناحیه یه اوغرار التون طاش کوتاهیه دن
شمال شرقه برناحیه در کومش کوتاهیه قربنده طریق اوزن برنجه یان قریه برناحیه در
عشاق کوتاهیه دن شرقه برمرحله مرادطاغی قربنده بردن ایچنده قلعه لو برقصبه
بوزاللی یان قریه لو معمور برقضادر قصبه سی واسع بر صحرانك شرقیسنده دوشوب
قراسی اول صحرایه دوشمشدر متاعی سجاده وقالیچه مشهوردر سلندی قوله شرقیسنده
کون غربیسنده ماببنی اویله للك یول برقصبه در کون ایله بونك اراسنده سر که نام
وطاغ ایچنده برقضا خراب اولدی وقصبهٔ سلندی بردن یماجنده واقع اولمشدر اننده
برقریهٔ کبیره دخی واردر قره سلندی تسمیه اولنور کلیم وسجاده ایشلنور کدوس
کوتاهیه دن غربه برمنزل جوانب اربعه سی جبال بردن ایچنده بر قصبه وقضادر نهر
کدوس بونك قبله جانبنده مراد طاغندن اینوب صحراسندن چکر قوله برقره طاشلق
ایچنده برقصبه در برخرابه قلعه سی واردر جانب غربیسی برمقدار آچق صحرادر بینلیو
باغ باغچه لری اولوب اول طاغلق اراسنده باغلرنده بکلرجه اوزومی وامرودی وسائر
میوه سی اولور اما امرودی وانکوری فروان اولور بوقصبه غربنده نهایت اووه سی صاروخان
حدی وقبله جانبی انارقضاسی اکثر صویی قیولردن ایچرلر کون سلندی شرقیسنده
دره ایچنده برقصبه در باناز بونکله کوتاهیه اراسنه دوشر متاعی قالیچه در عشاق
وکون بومتاع ایله مشهورلردر باناز مرادطاغی غربیسنده بردره ایچنده برقصبه در قبله
جانبی صچانلو قضاسی باناز وصچانلو مابینلرنده برطاغ واردر اسمی اخر طاغ بر عظیم
ییلاقدر یورك وترکمان انده جمع اولورلر هواسی کوزلدر وشرقیسی التون اووه سی دراشقلو
نام دیکر شیخلو قره حصاردن ایکی مرحله غربه بر کونلك بر صحرای وسیعة الارجانك
شرقیسنده اق طاغ اتکنده برقصبه در سکسن دورت یان قریه یی مشتمل برقضا درباغ
وباغچه سی آز ولکن اکین بیدر بافلاك دکزلی شرقیسنده شیخلویه متصل اون قدر قرایی
مشتمل برقضادر چال عشاق وبافلاك وایناز قضالری وسطنده اوتوز قدر قرایه مشتمل
برقضادر

برقضادر مندرز صوینک ایچندن کچر وصو اوزرنده بردن ایچنده هفته بازاری طورر آکا
خالی بازاری دیرلر وحوما اشقلو اووه سنده اق طاغ اتکنده اشقلودن قبله جانبنده اووه سنك
نصفی مزارع ونصفی سازلقدر تازی قری بافلاکدن قبله طرفنده برقضادر ایکیسنك
مابینی برطاغ فصل ایدر بونك برجانبی کیکلر وبرجانبی سکوت طاغیدر دوزاووه وقیر یرلردر
بش اون پاره قریه سنده باغ وباغچه اولور صویی قیولردن ایچرلر کیکلر تازقیری شرقیسنده
برقریهٔ کبیره وقضادر هفته بازاری طورر وبرنهر صغیری واردر کوك اویوك آیدینه متصل
برقاج پاره قریه برقضادر اهالیسی بوزیوقش لفظندن النورلر دکزلو نام دیکرلاذقیه
کثیرة الانهار اولمغله دکزلو دیرلر جوانب اربعه سی جبال صحرانك برجانبنده آب روانلری وافر
باغلو وباغچلو برقصبهٔ معموردر یکرمی دورت محله یدی جامع وبش حمام ومتعدد خانلری
وبرکافری قلعهٔ صغیره سی واردر حورصولو زنام برحوضدن چقان آب روان کلوب قصبه
اطرافنه یایلوربونر اولوب برکوزل مسیره در بوقصبه نك غربیسی کوچك بابانام برطاغدر
صحراسنك شرقیسی چوکلز طاغیدر وچوکاز نام برکسنه نك مزاری انده زیارتکاهدر وقبله
جانبی قازقلو بلی طاغلریدر حمیده عامی قره اغاجه اشیلور ادینه دکزلو اووه سنده واندن
غرب جانبنده برقاج پاره قریه یی مشتمل برقضادر هر هفته بازاری طورر دکزلودن اوچ ساعتدر
جهارشنبه ینه دکزلو صحراسنده آدینه دن غرب وشمال طرفنه ایکی ساعتلك بولادان
نام قریه ده هفته بازاری طورر حونازد کزلو اووه سنده برعظیم قارلی طاغك ذیل شمالیسنده
برقصبه در صعب قیادن برقلعه سی وباغ وباغچه سی واقر صولری واردر اکثر خلقی روم
ذمیلری اولوب سلطان سلیمان وقفیدر اینای مع اشمه کوك اویوك شرقیسنده برقضادر
هفته بازاری طورر الانهار نهر کدوس قصبهٔ کدوس قبله سنده مراد طاغندن چقوب
کدوس صحراسندن کچوب قصبه یه اوغرامز کوره قربنده سلندی التندن الطاله دن مغنیسا
قربندن کچوب ازمیرده سنجاق بورنی نام محلك مقابلنده بحره قاریشور الطه نك
اوسط یاننده بوغازده برعظیم طاش کوپروسی وارایدی خراب اولمغله اول دیار اعیانندن
شیخ نورالله افندی کوره قربنده برطاش کوپری بنا ایلدی نهر مندرز حوما قصبه سنده
برمنزل بیکارباشی دیمکله معروف برمنبعدن نبع ایدوب حومایه کلور واشقلو صحراسنده
بافلاك وچال قضالری وسطندن جهارشنبه قضاسنه وارر باناز دن کان مراد طاغی صویی که
اشقلو اراسندن کچر ونهر کبیر اولور چهارشنبه قضاسنده بونهر ایله جمع اولور وجمله سی
آیدیندن بلاط قضاسنده بحره دوکیلور ایدین ایله کرمیان ولایتلرینك سنوری اولان
دمرطاش کوپروسی بوصو اوزرنده ایدی اساسنده رایلجه ظهور ایدوب تدریج ایله
وهن ویره رك خراب ایلدی حالا ویراندر فصل در بیان لواء صار وخان حدودی
شرقا کوتاهیه شمالا دخی خداوند کار غربا صغله جنوبا آیدین قضالری بونلر دراطه
الحصار ایلجه پراکنده پراکندهٔ سالها بورلو یکی ترحانیات طور غودلو قوجه لر قیاجق

كوردك كوردوس كوزلحصار منمن مرمرجك نام ديكر دمورجى ديكر مقاطعه سى
مغنيسامنو خوريه اوصاف مغنيساديارصاروخانك قاعده سى اولمغله شهزاده كان آل
عثمانه دار الامان اولمشدر بر واسع اووه نهايتنده بر طاغك ديبنده برشهر معظمدر و جبل مزبور
بالك قياشهر اوزرينه حواله قارلى طاغدر بر كافرى قلعه سى واردر كه كدوس صويى اوكنده
ايكى ساعتلك يرده اووه ده آقار اوزرنده اغاج كوپروسى واردر بوشهرك بازستانى واوندن
زياده حمامى وبش مكلف جامعى واردر مراديه جامعى وخاتونيه وسلطان جامعى وچاشنكير
جامعى واندن شهزاده سرايى وقصر سلطانى اولو جامعى صاروخان اوغلى اسحق چلبى
بنا ايدوب مولويخانه بنا ايتمشدر سلطان مراد جامعى ايكى مناره ومدرسه وعمارت
ودار الضيافه بيك حدودنده تمام اولدى و بوندن غيرى ايكى منارهلو بر جامع خاصكى سلطان
جامعى غربى طرفنده مدرسه سى وشمالنده عمارتى وحمامى واردر سلطان جامعى ديمكله
معروفدر و برى دخى چارشو حمامى واون قدر مسجد وقورشونلو تلواسكى خان ودخى بچه
خانلرى واردر شهرك قبله جانبنده بر تل اوزره بر قلعه سى واردر حصارلرى حفظ ايدر و جانب
غرب وجنوبنده سوسن درازديرلر بر يوكسك دپه اوزرنده قديمه آثارى مشاهده اولنور
سلطان محمد خان سنه طقوز يوز طقسان دورتده بوز طاغ ييلاقنه چقميوب اول طاغده
مقام ايلدى آبى فراوان وهواسى لطيف وساحه سى چمنزاردر ومغنيسا بساتينى وباغلرى
متكاثر اكثر باغچه لرى جانب شماليسنده در صحرالرنده لاله بر قابچ رنكله حسن و يرمشدر
غايت معتبردر بعض طالبلرى واردر كه دانه سنه وافراقچه ويروب اشترا ايدرلر ايام بهارده
اللرنده بر كوچك قازمه ايله كزوب پسند ايتدكلرين چيقاررلر و باغچه لرده تربيه ايدرلر ولكن
صحراده اولدوغى اشكاله والوانه چوغى تخلف ايدر كفه لاله سى قطعه سنده حجمى طولانى
دكلدر بلكه ورد احمر كبى يكنابرك رنكين ايله مدور الشكل بر شكوفه دردرونده قطيفه مثال
نافه سى واردر وسراى شهزاده كان شرق وشمال جانبنده حائط شمال سراى كه قپولرى
اوجانبه دراوكى واسع بر ميداندر لكن بوشهرك صيفده هواسى بد اولمغله خلقى ييلاقه چقرلر
مغنيسادن ازميرالتى ساعتلك مسافه ده جنوبيسنده واقع صابونجى بلى آشيلوب واريلور
منمنده خود قريبدر دورت ساعتده واريلور غرب وجنوب ارا سنده دوشرونيف غرب طرفى
دورت ساعت قدردر طورغود مغنيسانك باش ناحيه سيدر مغنيسادن جهت شرقده
طاغ دبنده واقع بلاموط واقحصار بونك شمالنده در اقحصار مغنيسانك شرق وشمالنده
اراسى ايكى مرحله بر مدينهٔ صغيره در بر ايكى جامع ومسجد وايكى حمام وبر خراب حصنى
واردر باغستانى فراواندر ايام صيفده هواسى وخيمدر كردوسدن شرقه دوشر جزئى شماله
ميل ايله وكردوس واقحصار وبلاموط مثلث واقع اولمشلردر بلاموطدن مغنيسا يولى
كردوس ايله اقحصار ارا سندن بحر بلاموط باش كلمته دن جنوب غربده بر قابچ پارہ قريه
مشتمل بر قضادر ومغنيسا ناحيه سيدر اقحصار بونك شرقنده در كردوس جنوب غربنده در
وبلاموطدن

وبلا موطدن مغنیسایه کیدیلورکن اقحصار صول طرفنده کورینور صندرغیه ملا صقدر
مرمرا بوزطاغ یولی اوزنده قرنده برقصبه جامعی واردر واقحصار ایله بوزطاغ اراسنه دوشر
اقحصارک جنوبیسی وبوزطاغک شمالیسی ومغنیسانک شرقیسی دراطاله شرقده سیماو
وتیمورجی قبله ده اینه کوزوآیدین غربا کردوس وشمالا وغربا اقحصار قضالری اراسنده
برقضادر فوجه کاربجرده برقلعه وقصبه در باغ باغچه سی فراوان جامع وحمام وسوق
وسکانی اکثر نصارای رومدر اوزومنی خمر ایدرلر الرنده قره جه فوجه شرابی مشهوردر کرملیه
صارت مغنیسا ایله بوزطاغ اراسنده یول اوزرنده صارت قصبه دن برمنزل شرق وجنوبه
دوشر تیمورجی نام دیکر دمرجی دخی مرمرجک دیرلر صندرغی قرنده برقضادر بو قضانک قره
طاش دیرلر بر ناحیه سی وار شرقیسنده سیماو وشمالیسنده مندحور یا واقعدر فصل دربیان
لواء آیدین الحدود شمالا مغنیسا غرب صغله جنوب منتشا شرقا کوتاهیه قضالری بونلردر
اوباز الاشهر اماصه اور تاقجی ایاثلوغ تابع صغله اینه کول آیدین بالیابنولی اینه
بایندر برکی بوزطغان نیره صرت سلطان حصاری قره جه قیونلی نام دیکر نیره پولمه سی
کستل نام دیکر نازلی کاس کوزلحصار کوشلک وقف یکی شهر کوینک کلر کستره بیراملو مع
قره قیونلو اوصاف تیره آیدینک پای تختیدر بونکله مغنیسا اراسنده قزلجه موسی
طاغی دیرلر برجبل واردر بو جبلک محاذیسنده برجبل آخر دخی واردر نیره انک ذیلنه دوشر
قورشون اورتیلو جامعی واسواق وحماملری وار دربند ر شهر در خلقی متمول وتجار در
برمصلاسی وار طولی وعرضی ایکیوز خطوه مربع الشکل بوساحه کارکیر دیوار ایله محصود
دورت قپوقونمشدر هرقپودن اون پایه نردبان ایله صعود اولنور وبوساحه نک وسطنده
آب روانی دائم برشادروان واردر زمینی ترفیل نام سبز ایله مزیندر وبعضی اشجاری واردر
ودیوار قبلیسی داخلنده حائط شرقیدن حائط غربیه وار بچه بیزدانه درخت سرو وخلقنک
تشخیص خواطر وقتنده مجمعیدر بایندر تیره نک جانب شمالنده اسواق وحمامات وجامعی
واردر بلدهٔ عامره در پنبه سی چوقدر وبایندر قزل موسی طاغنک ذیل جنوبیسنده در
وتیره بونک قبله سنه دوشوب برکی شرقنه دوشمشدر غربنده ایاثلوغ ونیف مغنیسادن
قبله طرفنده در قزل موسی باندن آشیلوب واریلور نازلی برمعمور ومیوه دار قصبه در
هفته بازاری طورر بوندن دکزلو برمنزل شرقه وسلطان حصاری غربه دوشر ونازلی
بربلدهٔ لطیفه در انجیری مشهور در باغچه اطرافنده برفرسخ ممتددر بونک قصبه سنه کستل
دیرلر جبل تیره قبلیسنده واقع جبل ایله جبل تیره وسطنده دوزیرده در یکیشهر بونک
قبله سنده در سلطان حصارینک کستل قبله سنه دوشمشدر سلطان حصاری اسکی
خرابه قلعه وقضادر کوشک بونک غربیسنه دوشر جبل کستانه وراسنده ذیل
جنوبیسنده در کستل بونک قبله سنده ویکیشهر ایله بونک اراسنده در بالیابنولی برابرنده در
جبله آشلسه کوزلحصاره ایلو ر کوشک برقصبه در هفته بازاری طورر اندن کوزلحصار

دروت ساعتدر بستانلری وافر وانجیری کوزلدر کوزلحصار بر شهر معموری احاطه ایتمش قلعه در ایکی محله سی طشره واقع اولوب برجبل عظیمك شرقیسنه دوشمشدر او واسی قومسال اولمغله غله دار دکلدر لکن انجیری وافردر بوندن اذینه دورت ساعت سکز جامعی واسواقی وحماملری واردر کوزل حصار وادیٔ جبل تیره ده کوهك ذیل جنوبیسنده در کوشك بونك شرقیسنده در واورتاقچی بو جبل مقابلنده واقع اولان جبل ذیلنده بونك قبله سنده در کوه اوزره بر مشرف یرده آیدز دیرلر بر مسیره سی واردر تیره طاغی آشیلوب وارلسه جزئی غرچه در بوزطغان اورتاقچی شرقنده ارباز غربنده یکشهر دربندی جبل ذیل شمالیسنده بر قصبه در کوشك قبله سنده دورت ساعت اطرافی چمنزار کثیرة الانهاردر ارباز یکیشهر ایله بوزطغان اراسنده برقاج پاره قرایه مشتمل بر قضادر طاغدن جزوی الارغجه در اورتاقچی بوزطغان غربنده برقاچ پاره قرایه مشتمل قضادرکه ذیل جبله دوشمشدر یکیشهر ایدین جامعی وحمامی وسوقی واردر بوندن نیجه قوابل ظهور ایلدی جبل تیره مقابلنده در وقبلیسنده شرقدن غربه ممتد برجبل واردر و یکیشهر اول جبلك ذیل شمالیسنده واقع بر شهردر قربنده یکیشهر بوغازی دیرلر بوغازدن اول جبل وراسنده حمیده وار یاور عظیم مخالف دربند در وعوام ناس دربند جالندری بودر دیرلر و بعض قدیم بنالر واردر برکی تیره نك شرق شمالنده کوهه ارقه ویرمشدر اوکی وقبله سی اچقدر و بو برکی طاغنك قارشوسنده وقبله سنده برجبل دخی واردر تیره اکا ارقه ویرمشدر و تیره برکیدن غرب جنوبه قالوب بالیانبولی آیدین و برکی قبلیسنده و مقابلنده اولان جبلك دامننه دوشمشدر و مرمره جك برکی نك شرقیسنده برکی کبی جبله ارقه ویرمشدر بغایت قریبدر و برکی نك جامع وحمام وسوقی واردر اثمارندن اناری غایت وفرت اوزره در الطرافه کیدر بو شهرده نیجه فضلا ظهور ایلمشدر خواجه عطایی افندی و برکلی محمد افندی و خواجه زاده و بو بلده ده ذکر من دونه در واقر صولری وافر در آب وهواسی خوب بونك طاغی که بوزطاغدر مغنیسا و تیره و اقحصار و مرمره خلقی نك ییلاقیدر مرمره جك جبل برکی یه ارقه ویرمشدر برکی قربنده و شرقنده بر قضادر بالیانبولی آیدین مرمره جك قبلیسنده و مقابلنده اولان طاغه ارقه ویرمش برقاج پاره قریه در آلاشهر آیدین بر عظیم شهر وقلعه در بیوتی جمله سور ایله محاطدر اینه کول ایدین بوننده غربنده قوله شرقنده تیمورجی شمالنده کوه آلا طاغ بوننده جنوب وقبله ده قالور بعیدد کلدر اینه کول آیدین صرت بونك قبله سنه دوشر قریبدر غربنده مرمره جك شرقنده آلاشهر در شمالنده اطاله دوشمشدر بر معمور قصبه در دوزیرده واقع اولوب طرف شمالنده بر مختصر کولی واردر کلس قصبه در باغچه لرینك اکثر اشجاری انار و سیب و موزون سرو و قواقلری واردر و اکثر یرنده بر نیجه بتر چمنزاردر بالیانبولدن شرقه دوشر طاغه ارقه ویرمشدر شمالی کشاده در و مرمره جکدن قبله سمتنه در ایاثلوغ که قدیم آثار عالی بنالر ایله مالامال بر معظم شهردر که حالا خرابدر و بو شهره بر محلده صو ایچندن کچیلوب نها یتنده قپوکبی بر محلدن دخول اولنور چارشو و دکاکینی طاشدن یاپلمش بعض

کمسه لر

كمسنه‌لر سیرینه واررلرایمش صورت بوزطاغ یيلاقنه کیدن یول اوزره مغنیسادن شرق
جنوبه دوشر بوزطاغك غرب وشمالیدر مغنیسادن بعدی برمرحله‌در بندن بوزطاغ یيلاقی
بریجق مرحله‌در اواثلنده برعظیم شهردر حالا آثار سوری باقیدر واقار صویی وار بوزطاغ یيلاقنه
متصل اولان بعض جبالك ذیلنده‌در بوزطاغ آیدین بلندن آشیلوب برکی اوزرینه اینلور
اینه‌کول بوندن شمال غربه آلاشهر شماله دوشر جبل برکی مغنیسا ایله تیره اراسنه دوشر
برکی طاغی ذیل غربیسنده عظیم طاغدر بوکا بوزطاغ دیرلر شهزاده‌کان آل عثمان ایکی اوج
آی قدر سنه‌ده بو یيلاقه واررلر ایدی و برجبلك طرف شرقیسنده بو ایکی مواضعده مزارع
واردر خاودارلق دیمكله مشهوردر و بحیره‌سنده قایقله اکابرلر کاهی تفرج ایدرلر جانب شماله
منتهی اولان حدودنده برعظیم بستان واردر آب بحیره اول بستاندن اقار بو بحیره‌نك دوری اون
میلدر اول دیار خلقی اکا کلجك دیرلر بونده بعض سمك واردر لکن صید اتمزلر بحیرهٔ جبل برکی
بو بحیره جبل برکی‌نك ذیلنده اون میلدن زیاده‌در و جبل مزبور بوزطاغ یيلاقی دیرلر بوزطاغ
اطرافنده اولان خلق بوکا چقمغله برایکی موضعده جمعه نمازی قلنور و اسواق و بش حمام
بنا و صلوة عید ایچون برمصلی یاپمشلر بو یيلاقك شرق وجنوبنده برجبل واقع اولمشدر اکا
مقام اربعین دیرلر فوق الجبل مقام منیعدر و راسنه صعود صعبناکدر و جبل برکی‌نك
قله‌سندن بو قله‌نك یيلاقه مشرف جانبنده برصخرهٔ عظیمه واردر نصف نهارده شدت حری
منعکس اولوب یيلاق خلقنه کدر ویررو بونك دپه‌سنده محاذی بر دپه دخی واردر ایکیسی
اراسنده سادات اعجامدن بابا رشید نام برکمسنه تکه بنا ایدوب درویشلری یيلاق ایامنده
تفرجه چیقان درویشانه طعام چکرلر بر لطیف صویی اقار جبل کستانه تیره‌نك قبله
جانبنده برطاغ و یيلاقدر مساجد و جوامع و حماماتی واردر تیره خلقی اکثر فصل صیفده
بوکا چقرلر و بونده اسواق واردر خلق محتاج اولدوغی شیلر جمله انده کاورلر صباح
نمازینی ادا ایتدکدنصکره شهره کیدن طلوع شمس ایله اول محله داخل اولور فصل
در بیان لواء منتشا الحدود شمال تیره غرب و جنوب اق دکز شرق انطالیه و بعض کوتاهیه
حد ایدر قضالری بونلردر اوز ملواسکی حصار اشن اذرطوس اوله براکمده منتشابر تازبوز
ایوك بجین چنه دوکرسار اولوس صو بیجه طاطیه طراحیه فسلکان کرمه قره اوه میبودرم
کرانش کوك آباد نام دیکر کوکا و طواس کو بجنر مازون کوك اویك مسول مکری
مندالیات مغله یه کسکی اوصاف مغله منتشانك پای تختی برمشهور شهردر قوش اطه
سندن دورت مرحله جنوبه دوشر منتشا بوندن دکز لو شرقه ایکی مرحله‌در کدلك ولندن
آشیاو و طاواس منتشادن برمرحله یرده برقلعه و قضادر هفته بازاری طورر
فصل در بیان لواء تکه الحدود شمال حمید غرب منتشا جنوب اق دکز شرق علائیه
قضالری بونلردر المالی انطالیه ایکدر فنکه قاش قلقانلو قره حصار تکه قره قیاکرمکی
اوصاف انطالیه تکه‌نك پای تختیدر بونك قلعه‌سی ضحاك ماری بناسیدر اوج قات‌در

وهر برقاننده براوغلنی اسكان ايلدی وحالا بو قلعه ده طرف سلطنتدن دور تيوزقلعه قوللی واردر بو شهر دريا كنارنده برمحل مرتفعده متين حصار طولانی دريا طرفی سد شكلنده يوكسكدر اسكله وشهر دراطرافی دوز صحرا كبی چاليلقدر شمال طرفنده برنهر اقوب شهره واردر كمی يه للر اتمشلردر سوقی خارج قلعه ده شمال طرفنده در اسكله قربنده قلعه نك دريايه ايكی قپوسی آچلور برقپوسی قره يه آچلور جامعلری حماملری متعدد باغچه لری وافر ليمون وترنج دخی انواع فواكه اولور خرما دخی وفرت اوزره وقلعه شهرك اوزرينه حواله در وقلعه ده ايكی جامع وايكی حمام وبرحمام دخی شهرك طشره سنده واردر شهرك باغ وباغچه سی شرقنه دوشر شمالنده برطاغ واردر اول طاغ دبينده دودن ديرلر بر نهر كه اكردر كولنك اياغيدر چقوب كيروبا تار تحت الارضه كيدوب انطاليه باغچه لری قربنده چقار جمله سنی سقی ايدر وشهره اوغرايوب دكزه دوكيلور بوصو بر نهر عظيمدر كوپری بازارنده دريايه دوكيلور دكمی ايله چخلور كوپری بازار انطاليه شرقيسنده مناوغات قضاسنك ناحيه سيدر وبو انطاليه نك دوه لری چوقدر پونار چاليسنده اوتلارلر بو ناحيه ده سوسام وچيلك چوق اولور بروسه دن اون برقوناقدر بو شهرك غربنده شردن بورنی نام بر دپل دريا ايچينه ايكی قوناق كيرمشدر بو شردن بورننده عمارتدن خالی مواضع چوقدر حربی كفره نك قورسانی سفينه لرندن خالی دكلدر اول سمتده برقلعه لازمدر اول سمتك ليمون ربی مشهوردر استنار انطاليه نك ناحيه سيدر دخی شمالنده برمرحله در انطاليه نك ييلاقيدر حميدك تفنی قضاسی بونك برمرحله شمالنه دوشر قصبه شكلدر انطاليه خلقنك اولری ودكاكينی واردر ايام صيفده بونده كوچرلر انجق دزدارو بعض كفار قالور برمرتفع صحراده واقع اولور اكثر اشجاری فندقدر جامعلری وحماملری واردر نكه بكينك صوباشيلغيدر بونك برنهر كبيری واردر قزل قيا انطاليه ايله اغلاسن اراسنده برصحراده اون قدر قريه لو برقضادر بر دوزيرده بازاری طورور بر چارداق اتيشلر قاضی انك الننده اوتورر ايكدر انطاليه غربيسنده برمرحله بش اون قريه لو برقضادر عظيم طاغلر صعب دخی سنكستاندر دريايه قريبدر ييلاقلری وقشلالری واردر ايام صيفده كفار قورقوسندن طاغلرده اولان قريه لره كوچرلر بونك طاغلرنده كچی بوينوزی چوق اولور دخی لطيف اوزومی وانجيری اولور اكثرلری نادر ومتاعلری كراسته در اكثر خلقی جولهادر فنكه حميد حدنده برقلعه در انهار اق صو انطاليه وقره حصار تكه اراسندن آقر دريايه قاريشور وبرشعبه سی قره حصار كرميكی اراسندن اقار دخی دريايه انده دوكيلور لجبال جبل تحت علی ايكدر متصلدر برعظيم طاغدر

فصل در بيان لواء حميد آل سلجوق عصرنده واليسی اولان حميدبك اسميله تسميه اولنمشدر الحدود شرقنده بكشهری شمالنده اقشهر غربنده كرميان جنوبنده انطاليه در قضالری اسپارته اغلاسون نام ديكر عامی قره اغاج اغراش اوشار اولوبرلو اكردر ايرله انجير بازاری بارله باولی بوردر تفنی كولی حويران سروزكجی بورلو حميد كمر اولحصار قره اغاج كونان حميد يلواج يلواج قره اغاج ياويجه. اوصاف اسپارته حميد سنجاغنك تختی قلعه سز ميوه دار

چوق شهر وبازار در هواسی خوب شتاسی شدید میاه جاریه سی واسواق وحماماتی وجوامعی
وارد ربونده خواجه منصور عطار ظهور ایلدی بوشهره بر صو مسافه بعیده دن کتورمشدر
طرف جنوبیسی اغلاسن سمتی بر عظیم طاغدر بر نهر آقوب اسپارته باغلرینی وباغچه لرینی
سقی ایدر بعده شهره کلور اوزومی وفندقی چوق اولور بوغاصینک اعلاسی بونده اشلنور
عظیم بویاخانه لر واردر اطول ایامی اون دورت بچق ساعتدر یلواج اکردر کولنک شرقنده
بو قصبه نک آب وهواسی خوبدر میوه سی وفرت اوزره در مشهور میوه سی امرود والماو کراسدر
اقر صویی چوقدر باولوا کردر قربنده عظیم طاغدر اوزومی وآق توتی چوقدر اق توتدن بکمز
ایدرلر لطیف اولور اغروس نام دیکر اغراش بر اووه ده واقعدر اهالیسی اهل صنعت وبازرکاندر
بارله ایکی طاغك اراسنده واقعدر اکردر کولنک کنار شرقیسنه قریبدر لطیف باغلری واردر
کوزل اوزومی اولور عاصی قره اغاج اسپارته غربیسنده بر مرحله قدر قیریده بر قضا
وقصبه در خلقی تمرد ترکلر وعصیانه منسوبلردر بوندن شماله دکزلو بر مرحله در قازق باندن
آشیلورو جنوبه تغنی بر مرحله در تغنی حمید ایله انطالیه اراسنده سنور بر قضادر عاصی قره
اغج جنوبه دوشر مابینی بر مرحله در اوشار نام دیکر افشار اسپارته دن بر مرحله شماله دوشر
اکردر کولنه بر بوچق ساعت یولده بر دوز یرده باغلو باغچه لو قصبه وقضادر اقر صویی
واردر جامع وحمامی واسواقی واردر هفته بازاری طوررار اون اوچ پاره قریه در قصبه ده کبی
کویلری واردر ایکی مکلف قریه بری کلندوس کویی خاتی جولهادر بوغاصی طقورلر بویه
خانه لری واردر هواسی ثقیلدر اکردر کولك کنار غربیسنده وکولك ایچنه کیرمش بر کوچك
حصن وسور متین طنلو صوایله محاطدر اسواق عامره جوامع وحمامات متعدده سی واردر
وبونده کبار اولیاء نقش بندیه وبعض مشایخك مزار مبارکلری اولوب اوزرلرنده جامع
شریف وعمارت بنا اولنمشدر وبو شهرده مدرسه واردر کوتاهیه دن اوچ مرحله در
وبو قصبه نک وار وشی واردر ایکی طرفنده قپوسی وقرشوسنده بر صغیر اطه واردر باغ
وباغچه در آدم ساکن اولمز والك شمالنده بر بیوك اطه واردر ایکیوز قدر او وار در نصفی مسلم
ونصفی کفره در ایچنده اولیای عظامدن شیخ مصلح الدین افندی واشبو اطه اهالیسی کیجیدر
ونسوانی بز ایشلرلر وذکر اولنان واروش اوزرینه سوری نازنام بر طاغ اوزرینه بر متین
قلعه کلیسنامنه بر کافر بنا اتمشدر بو قلعه یی سیدی بطال غازی فتح اتمشدر طاغك یوکسکلکی
التی ساعتدر وخارج قصبه ده نازله نامنده بر قریه واردر سنه التیوز ده بردع ولایتنده
شیخ الاسلام نامنده ساداتدن بر ولی طرف حقدن تعیین اولنوب اول نازله قریه سنده
بر جامع وتکیه بنا ایدوب انده ساکن اولوب اولاسدن نیجه ولی ظهور اتمشدر طرف سلطنتدن
تمشش عدد جزیه تعیین اولنوب بیك تمشش تاریخنه کلنجه آینده وروندده فقراسنه اطعام
اولنوردی بیك تمشش تاریخنده قطع اولنمشدر وبو اکردر قصبه سنك مزارعی یوقدر
اکابناء طوایف ملوك عصرنده هر محله بر تکیه بنا ایدوب فقراسی اول تکیه دن اطعام اولنمشدر

واول تكيه يه كوبلر وقف اولنمشدر شمدى كمى قطع وكمى خراب اولمشدر والحاصل بو اكردر
قضاسى طاغستاندر عظيم طاغلر واولوا اغجلر ولطيف بيكارلرى واردر وابسافروس نامنده
بر يوكسك طاغى واردر بكرمى دورت ساعت يوكسكدر اوزرنده شدت حارده اون واون
بش ارشون عميق قار بولنور حتى آب زلال بولنور ديرلر وياز فصلنده غريب شكوفه
بولنور وطاغك وسطنده بر دوز يرده بر طتلى كولى واردر طولى اون ميل عرضى بش ميل دريازك
اطرافى چمنزاردر لطيف هواسى واراماندن يوقاروده قاردن غيرى بوشى يوقدر واكردردن
التى ساعت قدر يرده بر طتلو كول واردر بالغنه طتلو بالق تعبير ايدرلر اون اون بش وقيه
قدر اولورلر بعينه صيد اولنور وكوللك طولى التمش وعرضى قرق ميلدر نقل ايدرلركه
بو اكردرك اوتوزالتى نوع اوزومى اولور اغلاسن اسپارته جنوبنده بر قصبه وقضادر
طاغ اتكنده بر دپه نك اوزرنده واقعدر غربى طرفى باغ وباغچه در قرى حصار
كبى اولمغله بر قپودن ايشلر غربه اچيلور يولى يوقشدر باغلرى ايچنده اقر صولرى
واردر شهرك دخى چشمه لرى واردر جامع وحمام وسوق وبويه خانه سى واردر
يكى بورلو اولو بورلو جنوبنده ماينى نصف مرحله دوز يرده بر قصبهٔ صغيره وقضادر
وباغ وباغچه لرى واردر خلقى بوغا صيجيدر سكوت طاغى بوكا قرشو دوشر اسپارته دن
شماله درحوبران اكردر كولنك شمالنده اوتوزالتى پاره قريه بر حصار در شرقى يلاواج
شماليسى كوتاهيه جنوبيسى اوشار ونازله در وحوبرانك هواسى ثقيلدر بونك خلقى
سابقا قونر كوچر اولو يورك طائفه سى ايدى صكره قريه لرده متمكن اولديلر برازى قره
اغج يلواج اوشارده اوتوزخانه سى پراكنده در بحيرهٔ اكردر حميد ايلى اورتاسنده
بر عذب غدير در دورت بوچق فرسخ جنوبدن شماله طولى اوچ فرسخ عرضى وعمقى اون
قولاج اولوب غربيسى كول ايچنده كناره متصل اكردر نام حصن واورتاسنده ايكى جزيره
واردر صغيرينه جان اطه سى ديرلر وكبيرينه نيس اطه سى ديرلر بش نوع بالغى اولوراول
بهارده كراس موسمنه وارنجه صيد ايدرلر بر غريب كولدر كنارنده بياض چاقيل اولورارا سنده
قدرتدن اسم الله تحرير اولنمش چاقيل بولنور وبو كوللك اياغى واردر ايكى قوناق جريان
ايدر نيچه يرده يرالتنه كيدر نهايتى انطاليه شهرينه بر قوناق قريب دودن نام محلده كرداب
مثال اولوب يرالتنه كيدر بعده انطاليه كمرك قپوسنده چقار بحيرهٔ بوردور بودخى
حميد واكردر كولى كبى بر غدير دركه عاصى قره اغج وكولحصار بونك كنارلريدر سابقا كولحصار
بعض اشقيايه مأوى اولمغله يقلمش ايدى فصل در بيان لواء قره حصار صاحب الحدود شرق
وشمالى اقشهر وغرب كوتاهيه جنوب حميد قضالرى بونلردر بارچنلو بولاوادين چاى چول آباد
صنجانلو شهود صندوقلى قره مق نواحىٔ بارچنلو او بناش اوصاف قره حصار صاحب
دار الملك امارتدركه كدك احمد پاشانك بر حمامى وتكيه سى واردر و برقاچ مدرسه بنا اولنمشدر
بوندن كوتاهيه ايكى مرحله غربه دوشر فصل در بيان لواء سلطان اوكى حدودى شرق وجنوب

قره حصار صاحب غرب وشمال خداوندكار قضالری بونلردر اسكی شهر
اين اوكی نام دیكربو زاویك بيلجك سيدی غازی قره جه شهر قلعه جك سلطان اوكی آق
بيق اوصاف سلطان اوكی باش تختی اسكی شهر بر واسع صحراده بر قصبه وقضادر ایكی يرده
جمعه قلنور سوق مختصر وخانلر وايلجه لر وباغ وباغچه لر واردر سوق وخانلری اشاغی دوزده ايلجه
قربنده واقع اولوب بيوت قبله طرفنه بر از منفصلدر بونده زيارتگاه مرقد شيخ اده بالی وشهاب
سهروردی در بو قصبه دن شرق سيدی غازی شمال كوينك غرب سكود دخی غرب وجنوب
اين اوكی سيدی غازی شاهراه اوزره اسكی شهر ايله بار داقلو وبكی خان اراسنده بر قصبهٔ
معموره در اشاغی دوزده قصبه ایچنده لطيف وجديد بر معظم خانی واردر وشهره مشرف
بر تل عالی اوزرینه سيدی بطال غــــازی مزاری واردر بر عظيم تكيه در كه جامع وحجرات
ومدرسه سی واطعام مسافرينه دار الضيافه سی قورشون اورتيلو كاركير عالی بنالردر
وحمام وجامع سلطان سليمان آثارندندر و بو تكيه ده ايد الان بكتاشيه ساكن اولورلر
مبحال اوغوللرندن بعض امرا بنــــا سيدر وتربهٔ علاء الدين سلجوقی والده سی
خاتونك آثارندندر نقل ايدرلر كه مسلمه بن عبد الملك استانبولی محاصره ايلدكده بطال غازی
عسكرده بيله ايدی مسلمه فتح ايده ميوب دونر اولدقده استانبولی تفرج اتمدكجه كتمم ديو يمين
اتمش ايدی شهرك بر قپوسنی اچوب انجق مسلمه يی شهره الدبلر وچاق اياصوفيه يه دك
كلوب آت ايله ايچنه كيروب بعده قالقوب شامه كتدی اول اثناده قپوده بطال غــــازی
مزراغنه طيانوب آت اوزرنده طوردی كه مسلمه يی يالكز اوليوب كفار بر ضرر ايرشدرميه لر
كرمابه قصبه ايچنده دوز يرده عيون حارهٔ متعدده در واوزرنده قبه وجامكانلر رجال
ونسوانه مخصوص ايكی حمام قيلنمشدر واسكی شهرك باغستانی نهايتنده سواد قصبه دن ايكی
ميل بعيد يرده بر كرمابه دخی واردر واوزرنده اجزاء دهنيه مجتمع اولور جمع ايدرلر كاهی بر ايكی
طاس طولوسی اجزاء حار ايله قيناتمتی زيت ياغنه بكزردهنی جمع اولنور سكود شاهراه
اوزره بر قصبه در كه لفكه دن بر مرحله جانب شرقه واسكی شهردن بر مرحله غربه دوشمشدر
بو شاهراه شمالنده واقع طريق آخردن طرقلی برابرینه دوشوب آق بيق بونك قربنده
جنوبده واقع اولمشدر قصبه سندن خارج ايكی ميل يرده جادهٔ راه كاری قربنده جد آل
عثمان ارطغرل بك مزاری واردر كه اوزرینه بر مختصر قبه بنا اولنمشدر لفكه يه واركن
يولك صول جانبنده در و بو قصبه ده متعدد خانلر و جامع وحمام ولطيف اوزم ترشوسی
واردر سنه بيك يتمشده وزير اعظم كوپرولی محمد پاشا لفكه ايله سكود اراسنده طاغلر ايچنده
چلتكلك اولان واديلره قريب كه برامانسز واسسز يرايدی بر مكلف خان وجامع وحمام
واسواق بنا ايتدرمشلر در لفكه سكوددن بر مرحله جانب غربده واز نيقدن بر مرحله
مشرقده يولجی ايچون خان وجامعی واردر جامعی اسكندر پاشانكدر واين اوكی بر صحرايه
مشرف بر كوه بلند كمرنده نيچه مغاره لر واردر وخارجنده بر قله سی واردر قلعه سی مقامنده دو

طقوز اون نفر قدر مخصوص مستحفظلری وار در و اول مغانلرك بریسی مسکوندر ایچنده
بعض رعایا مسکنلری وار در و مخالف یوللری وار در که پیاده هزار زحمت ایله چقار و بر مغاره
آق بیق باباشر قیسنده و اسکی شهر جنوب غربیسنده یوزاویوك بونك قربنده و غربنده
بر قضادر اکا کوچك یوره دخی دیرلر و قضاء این اوکی و قضاء بوزاویك ایکیسیده بو قضا
توابعندندر بیلجك بروسه یکی شهری ولفکه و ایزنیق و یلاق آباد و کملیك قضالری
وسطنده بر قصبهٔ معموره و قضادر ایزنیق شمالنده و کملیك جنوبنده بعض کارکاهلر وار در که
انده بروسه یصدوغی ودوشك وعبایی وقطیفه ماندی اشیا ایشلنور لکن بروسه دن
الحقدر قره جه شهر بر قدیم قلعه سی وار در ابتداء عثمانیاندن سلطان علاء الدین فرمانیله
عثمان خان غازی فتح اتمشدر پورسوق نهری اوکندن آقر اوکی براوه ده در هواسی
خوب بر کوزل قصبه در کوتاهیه نك شمالیسیدر این اوکی قربنده اندن بعدی دورت ساعتدر

فصل در بیان لواء انقره دخی عموریا دیرلر و اصل عموریا اناموره دیدکلری شهر در که ایچ ایل
لواسنده اولور و حالا بو انقره یه انکوری دیرلر و تواریخده یازدقلری وجه اوزره عموریا
انکورینك غیریدر که اول شهر قونیه شمالنده و انکوریه قربنده در هارون فتح ایتدکده خراب
ایلدی و حالا اول شهرك آثاری قالمدی جنوبنده قسرای شرق قیرشهر شمال چورم وطوسیه
غرب اسکی شهر مع خداوندکار و قضالری بونلردر انقره یورکان ایاش باجی چبقبوق آباد
چقورجق شوریا مرتضی آباد بیان آباد هایمانه برکوی کودل اوصاف انکوری
تخت ولایت بشیوز اقچه مولویتدر و کامی ادپلق نامی ایله قاضیعسکر معزوللرینك
وی سنه ویردلر بو شهر خارج وداخل قلعه سی بزستانی و اسواقی و جوامع و حماملری و نیچه
محلاتی اولوب خارجنده برازبوستان و باغ و باغچه و نهر صغیری وار در اکثر سکانی ترکاندر
الی مشهور ستاجی تفتیك وصوفدر که غیری یرده بو مرتبه اولمز ایچ حصاری متیندر
طشره سی کبی دکلدر ایچ قلعه محل مرتفعده طشره سی دوزده جمیع بیوت داخل سورده
هارون الرشید و مأمون و غیری بوکا نیجه غزا ایتدیلر و بونی قونستانس قیصر بنا ایتدی بوندن
قسطنطونی بش مرحله در بونك قپوسندن ایکی مصراعی بغداده نقل ایدوب هارون بوکا
کلدکده قپوسی اوزره یونانی یازی یازلمش که بسم الله الرحمن الرحیم یا ابن آدم فرصت امکانی
وقتنده غنیمت طوت فوت ایتمه و اموری اهلنه اسماره ایله و افراط ایله سرورسنی مسانعه
بو افسون و تفسك اوزره کلجك کونك غمنی تحمیل ایتمه و جمع مالده مغرور اوله مقتدی
اوله بو شهری سنه یدیوز التمش ایکیده سلطان مرادغازی ابن اورخان اشیلر
دیمکله معروف متغلبه الندن الدی و انکورینك قربنده قیاش باغچه لری دیرلر
لطیف باغچه لر در اقرصولر سبز خرم یرلردر انکوری اوزره مشرف بریرده حسین غازی
تکیه سی وار در ابدالان ساکن اولورلر اقرصوبی وار در اسمنه قیاش صوبی دیرلر و طریقه
بیرامیه نك پیری که اسمی حاجی بیرامدر بو شهرده مدفوندر و بو انکوری سمتنده بر غریب شیء
نقل

نقل ایدرلر که انکورینك شرقنده قزل ایرماقك بری طرفنده قریب خراب برکلیسا واردر
آنده برقیو واردر صویی یوقدر اسمنه دلیلر قیوسی دیرلر دلی اولان کیمسه یی اول قیویه
کفنی ایله کتوررلر اورایه واردقده اول قیویه باقدیررلر اول دلی اول قیویه بقرکن یا اولور
یاخود اول مرضدن قورتیلور انکوری خلقنده مشهوردر حتی اول قیو اطرافنده برعظیم
مزارستان واردر دلیلر مزاری دیرلر صاغ کیمسه بقسه اصلا برشی کورمز واصلا ضرر اولمز
انجق کبریت قوقوسنه بکزر رایحه شم ایدر مرتضی آباد انکورینك قصبه ناحیه سی نام ناحیه
قریه لرینه متصل طرف غربده قصبه سی برنیچه قرایه مشتمل برقضادر اووه یه دوشمشدر اهلی
تفنكك ایلکی اشلرلر ایاش انکوریدن غربده شاهراه اوزره برمعمور قصبه در بکبازاری
بوندن غربه دوشر برکویی جنوبه وکودل شمالنه دوشر وایاش ویرکوی وکودل بربرلرینه
قریبدر وایاش قضاسنه تابعدر وایاشدن بکبازاری طرفنده برایلیجه وایچمه واردر صویی
بغایت خسته لره نافعدر یرکوی ایاشه قریب صاغ طرفنه دوشمش برقصبه در کودل
ایاشك طرف جنوبنده برقصبه در آنده کرمی نام دیکر کرمیر دیرلر برنهر واردر پرنیچ حاصل
اولور ونهرك ایاغی بکبازارینه قریب کلور وجنوب سمتنده چوب کیوه اوستنده نهرسقاریه یه
منصب اولور یابان آباد ایاشدن جنوبده شوربانك شمالنده برقصبه وقضادر طاغلر
ایچنه دوشمشدر باجی ایاش طبراغیله سنور داش برقاج قریه برقضادر شوربا کرده
سمتلرینه قریب ایاشك شمالنده چاملو طاغلر وخوش آب وهوا ییلاقلر ایچنده دوشمش
قصبه سز برقضادر نیچه یرده ایلیجه لری وار در چبوق آباد انکوریدن شرقی وشمالی
برقصبه وقضادر غربنده چقورچق واقعدر چقورچق انکوریدن برمرحله شرقده
قصبه سز برقضادر الماطاغی بونك ییلاقیدر برکوه بلند وخوش آب ییلاقلری وچام
واردج وسائر اصناف اشجاره مشتمل برمشهور طاغدر یورکان انقره لواء انقره ده
ساکن یورکانه متعلق برقضادر قاضیلری شهردن شهره کزوب مصلحتلرین کورر مخصوص
یری یوقدر هایمانه الماطاغی ذیلنده چقورچق بونك شمالنده انکورینك ناحیه سی وخواص
همایوندندر قراسی معمور وخلقی مضیاف ومسافر دوستلردر براوجی تا طورغود ایلنه
اولاشور وبو ناحیه ده برکرمابهٔ خدایی واردرکه یاغلقنه مرضلو کیروب شفا بولور بو ناحیه
خلقی اکثر اتلرودوه لر بسلرلرکه اعلاسی بونده اولور طورغود ایلی دخی هایمانه کبی خلقی
مضیاف مسافرپندر اول سمتلره کیدن آدمدن خرج استمك اولمز مسافره بارخانه سن
اچدرمق ایچلرنده عیبدر دخی طورغوتده بی نظیر اتلر ودوه لر ایرپشور انکدخی اهالیسی
آت ودوه ایله مقیدلردر وترکمانله مختلطلردر والحاصل بو انکوری ناحیه سنده انواع
میوه لر اولورکه یالکز امرودن اوتوز التی نوع اولور دخی ایکی نوع امرودی اولورکه برینه
هیاسی وبرینه بك امرودی دیرلرکه مدوردر بونلر قیشده یتیشور وکونا کون الماسی اولور وانواع
اوزومی اولور وبرکونه اریکی واردرکه روز قاسمده اغاجندن دوشررلر اربعین وخمسین داخل

اولدقده قزرمغه بشلرلر بعض تمام اولدقده كالنى بولورشويله كه ابدار ولطيف صويى ايله
پالوده طبخ اولنسه تحملى واردر دخى چوق اوزوم ميوه سى اولورلر الانهار چبوق آباد صويى
انكورينك جانب غربيسندن كلور واكينى سقى ايدر ايجه صويى يعقوب نام ابدال تكيه سى
قربنده الما طاغندن نبع ايدر فصل درلواء كانقرى بولواكوس طاغى ايكى بولوب نصف
اعظمى قصبه باتى كوس طاغنك شمالنه دوشوب جبل مزبور ايله جبل القاس وجبل
بوده نارك اراسنه دوشر تحديد شرق چورم سنجاغى جنوب انكورى غرب بولى شمال
قسطمونى قضالرى بونلردر اوكز بوجور وا بوغاز نام ديكر چركش كونبتى توخت چركش
شعبان اوزى طوسيه قارغى قارى بازارى قره جه ويران قلعه جك قلعه جك كسكين
كسكين قوچ حصار قورشونلو قورى بازارى ميلان يكيجه كوى اوصاف كانقرى ناحيه نك
باشيدر كوس طاغنك طرف جنوبيسنده وبر كوشه سى ذيلنده قبله طرفى كشاده
صحرا بر دوز يرده برقلعه وقصبه معموره در ايكى حمام وايكى جامعى واردر بربسنه سلطان
سليمان جامعى ديرلر بريسنه بك جامعى ديرلر واسواق عامره وخانلرى واردر وقصبه نك
صحرا طرفنده قلعه سى مقابلنده برپشته جك اوزرنده قصبه دن منفصلجه سراى
سلطانى واردر امراسنك مقريدر اطرافى تخته دن حجرات وبيوتدر امرا توابعى مسكنلريدر
وبو قصبه نك اكثر بيوت ابنيه سى چام واردج اغاجلرندندر وطاملرى كرميد ايله
پوشيده در قلعه سى قصبه دن كوه طرفنده تمام قصبه يه مشرف برمتين كافرى قلعه در
نيجه منار قدرى يوقارو قيا اوزرنده واقع اولمشدر وقصبه دن قلعه يه يوكلو حيوان هزار تعب
ايله صعود ايدر وقلعه ده نيچه بيوت ومحلات وجامع واردر ودزدار ومستحفظلرى واردر
واهل قلعه آبى قصبه دن الوب وايچنده برده مورقپولو بيوك كبير صهريجى واردر محاصره اولنسه
صويه مضايقه چكلمز وصهريج مزبورك زمينى اولان محل يكپاره صخره در ايكى ميل قدر
تا قصبه زمينى برابرينه كلنجه نقب اولنوب منار نردبانى كبى طاشدن نردبان ايتمشلردركه
وسطنده ينه طاشدن اويلمش برحوض وصهريجنك برطرفندن برطرفنه طولانى
مجرا پيدا ايتمشلردركه برقاچ آدم كوده سى قدر بر نهر اولور طاشدن اولان مذكور يولدن
اوغريوب چكر اهل قصبه ديرلركه اول نهر قصبه التندن كچن نهردن برشعبه اولمق اوزره در
ايام حارده بعض اهالى واعيان اول قعر بيره مشعل ايله نزول ايدر طعام وكباب طبخ
ايدرلر وقصبه مزبوره مجاوركنده اولان صحرانك برطرفنده قره صو نام آب شيرين برنهر اقوب
وبرطرفندن آجى صو نام نهر كلوب قصبه دن برايكى ميل اشاغيده جمع اولدقدن صكره
برقچ ساعت مسافه ده قزل ايرمق نام نهر كبيره دوكيلورلر قصبه بو ايكى نهرك اورتاسنده
قالور وآجى صو قصبه دن اوچ ساعت شرقده مملحه يه اوغرامغله آبى تلخ اولور بونده ن انكورى
جنوبيه اوچ مرحله چركش غربيه ايكى مرحله اسكله سى سينوب التى مرحله در طوسيه
كوس طاغى شمالنده ايكسى اراسى برمقدار مسافه كانقرى يدن برمنزل شماله برواسودن
ايچنده

ایچنده بر قصبهٔ عظیمه در اکثر بیوت و محلاتی ایکی طرفه یماجه دوشوب چارشو و خانات و بعض
حماماتی اول درهٔ ایچنده دوز یرده واقع اولمشدر طقوز حمامی و بش التی خانی و متعدد مساجد
و جوامعی واردر مشهورلری اسکی جامع عبد الرحمن پاشا جامعی بیکارباشی جامعی الاجه مسجد
جامعی و تکیه جامعیدر و بیك یتمش سنه سنده رئیس الکتاب شامی زاده محمد افندی قصبه
نهایتلرنده اشاغی بیکار نام معین قربنده بر مکلف خان بنا ایتدرمشدر حماملو و جامعلو کویا که
بر قلعه در و قصبه نك بر یوکسك محلنده طاغ سمتنده طپرافدن بر قلعهٔ ضعیفه سی واردر که
جلالی زمانلرنده بعض اهالی بنا ایتدرمشلر حالا خرابدر بو قصبه نك قبله جانبی مکشوف
صحرادر که قربنده دورك نهرینه و و راسنده کوس طاغی اتکلرینه منتهی اولور باغلو و باغچه لو
میوه کاندر و بو طوسیه قصبه سی وسطنده طاس بیکاری دیرلر بر معین و آبی لطیف
بیکاری واردر که خیلی کوزل صویی اولوب ایاغی دباغ خانه لره اقار صو اوزرنده بر قبه بنا
اولنوب زنجیرلرله ایکی اوچ طاس تعلیق اولنوب طاسلر تا صو اوزرینه اینمشدر
و قبه ایچنده مرمر منحوت بنا اولنمشدر و مجرا ایچون بر طرفی ترك اولنوب اوچ طرفی
طولنمش آدم قدی قدر بر مربع حوض اول منبع اوزرینه طرح اولنمشدر بوندن اشاغی
بیکاردن غیری دخی بو قصبه نك لطیف و خفیف صولری واردر که وراسنده اولان
کوه القاس شعبه لرندن کتوریلوب چشمه لره اقمشدر قوچ حصار کره ده طوسیه دن
دورت ساعت غربه لندن جاده راه اوزره کانغریدن التی ساعت شمال و غرب بر دوز یرده
بر قصبه که اسواق و حمامات و مساجد و جوامع و خانات و قصبه دن منفصل بر هموار
صحراده تخته دن بر جامع و قربنده بر محکمه یوم جمعه ده بو محلده عظیم بازاری طورر قاضیسی
دخی محل مزبورده واردر و قصبه دن منفصل طپراقدن بر قلعه واردر و قصبه ایله قلعه مابیننه
باغچه لر دوشمشدر میوه سی فراوان نهر دورك قصبه قربندن کذار ایدر و طوسیه یولی
شاهراه کاریله کوك طاغی اتکلرندن کچرمردر قلعه جك کوك طاغی جنوبیسنده
آکا مقابل بر کوهك صحرایه منتهی اولان بر کوشه سنده او کوشه دن منصلجه بر یوکسك
یولی قیانك دبنه دوشوب سواد قصبه اول قیا یی ایکی طرفدن کوشهٔ کوهه
وارنجه قوشاتمشدر و سواد مزبور شکل نعل دوشمشدر قلعه سی اول سنك اوزره
محکم قلعه در طاغ طرفندن بر قپوسی اولوب صحرا جانبی قصبه یه مشرف ایچنده جامعی
و دزداری و حصارارلری واردر و قصبه نك ایکی حمامی و اوچ جامعی بر ینه اسکی جامع و بر ینه قره
باش خواجه جامعی و بر ینه دباغ خانه جامعی دیرلر واسع باغچه لری و خلفنده اولان کوهدن
کلور لطیف آب روانلری وار معمور قصبه در ابنیه سی اکثر اردج اغاجندن اولوب سوقی
طپراق ایله اورتلودر میوه سی فراوان خصوصا قایسی سی بیحساب و باغلری کانغرینك
مشرقدن جنوبه جزوی انحراف ایله واقع اولور مابینلرینه ترمه صحراسی دوشمشدر بو کوناك
و قصبهٔ مزبوره غربیسی علفزار که آکا مشرف شهسوار پاشا سرایی واردر مکلف سرایدر

چرکش بر واسع صحراده واقع بر قصبه در سلطان مراد خان رابع انده بر جامع و خان و حمام بنا
ایتدرمشدر بر مختصر طاشدن الحق قلعه سی واردر و ایچنده محلاتی و متعدد چشمه لری
واوکندن کذر و غربیسنه کیدر بر نهر صغیری واردر و چرکش صحراسی وسطنده بر پست
پشته اولوب اوزرنده بی نظیر چام واردر اغاجلری نابت دردامننده بوزاوغلی دیرلر بر قریهٔ
کبیره وار چرکشدن بعدی ایکی میل قدردر بوغاز بوکا چرکش کنبتی دیرلر بر پست پایه
قضاو بولی ایله چرکش اراسنده اون یدی پاره قرادر درهوده یه یرلر درو بونده شاهراه بوتنك
بوغازدن اوغرا یوب کچرممردر قورشونلو او توزبش پاره قریه در نهر دورس وسطندن
مرور ایدر بر قضادر قاضیلر کوپرلو نام قریهٔ کبیره سنده آرام ایدرلر قضاء میلان بونك برابرنده
شمالنه دوشر بونده مزلواء دیرلر اورمانی بسیار و فراوان ییلاقی که اکثر نهر دورس
جنوبنه دوشر توخت کانقریدن شرقه میاله جنوبی طوسیه وقوچحصار وسطی محاذاتنده
کوه کوس ایچنده اوکی دوزو اطرافی کوهستان بر یوکسك محلده جوانبی باغ و باغچه اسلامیه
طیراقدن بر مختصر قلعه سی و جامعی واردر و قضاء قصبه اوزرنده بر مرتفع جه ییلاقده
بیراقلو بازاری نام محلده ییل بازاری طورر محل مزبورده بی نظیر صولر و اکثر یا استاد
النوب صاتیلور میلان بر طاشلق دره ایچنده باغ و باغچه و الماسی بی حساب قورشونلو
شمالنده بر قاپچ قریه یه مشتمل بر قضادر محکمه سی طولاب نام قریه سنده در میلان صویی
دیدکلری نهر بونك اوکندن کچوب شرق طرفنه کیدر بوجور واقوچ حصار وقره جه
ویران وسطنده بر قاپچ قریه یه مشتمل بر قضادر بعض قریه لری القاس طاغی اتکلرینه
دوشر و نهر دورس بونی دخی ایکی بولوب پست پایه منصبدر قارغو اطرافی سنکستان جبال
اراسنده بر دوزیرده واقع جمله جوانبی باغ بر قصبه جامع و حمام ایو ابواسی و فراوان انکوری
اولور نهر دورس بونك قبله جانبنده حاجی حمزه نام قریه قربنده و ایکیسی اراسنده عثمانجقدن
بر وکلن قزل ایرمق نام نهر کبیره منصب اولور اوکز نهر دورسك ایکی طرفنه دوشمش
بر قچ قریه بر قضادر طوسیه شرقیسنده و قارغو غربیسنده قارغویه قریب بر ناحیه در
قاری بازاری کوس طاغی نهایات غربیه سنده بوغاز قبله سنده بر دوزیرده واقع جمعه کونی
بازاری طورر بر قاپچ قریه بر قضادر بونك وسطنده جامع واردر نهر دورس منبعی بو قضاده در
شعبان اوزی شرقدن جنوبه انحراف ایله و قوری بازاری شرقندن شمـــاله انحرافله بونك
شرقیسنه دوشمشلردر شعبان اوزی قلعه جك قربنده بر قضادر که قوری بازاری جنوبنه
دوشمشدر قوری بازاری بر قاپچ پاره قریه بر قضادر قاری بازاری اوکنده بواوچ پاره قضـــا
ارالری قلعه جکه وار نجه بایر ودپه یرلردر قلعه جك قربنده در قره جه ویران قضاء بوجوروا
غربنده شاهراه اوزره بر قییر یرده واقع جامع و حمام و خانلری واردر اطرافی مزارع و اکین یرلردر
قلعه جك کسکین قلعه جك جنوبنده دره ودپه لو یرلردر واوتوز قریه لو بر قضادر اکثری
ترکماندر قزل ایرمق بونکله قلعه جك اراسندن کچر اعلا قارپوزی وقاونی اولور لکن

كوهستان اولمغله قاوى قورتدن خلاص اولمق مشكلدر وبونك قراسندن برينه كه قلرقى
ديرلر انكوريدن كلوب شرقه كيدن يوجيلركاهى انده قونرلر بوطاغ اوزره خرابه قلعه سى
واردر عاصيد ذكر بعض اشيا بولواده كانقرى قصبه سندن دورت ساعتلك جانب
شرقيسنده طوزلو نام قريه قربنده بر پست پشته كه اصلا اوزرنده نباتدن اثر يوقدر شورة
زميندر كه جمله نمك زاددر هرنه طرفندن حفر اولنسه ملح معدنى چقار بينظير مماحه در
وبولوا خلقى اكثرى اهل اسلام واتراكدندر وكسبلرى باغ ايله چخنورلر وتفتيك چجسى ايله
تقيدلرى واردر لواء مزبورك اعلا سختياني اولور وبعض قصباتنده دباغ خانه لرى اولوب
سرخ سختيانلرى بولنور فاخر اتلر بسليوب بيع وشرا ايله تجارت ايدرلر جبال كوس
طاغى بوسنجاغى ايكى بولوب شرقدن غربه ممتددر چام واردر وبسيار اقر صولرى واردر
القاس طاغى بوكوه لواء مزبور منهايات شماليه سنده كوس طاغى ماننده طاغلردر انهار
نهر دورس قارى بازارى قربنده كوس طاغى نهايتلرنده پيدا اولوب اكثر غربدن شرقه جريان
ايله چركش دوزلرى وقورشونلو وقوچحصار وطوسيه قربندن كذر وقارغى قربنده حاجى حمزه
نام خرابه قصبه يه قريب يرده وايكيسى اراسنده عثمانجق سمتلرنده شرق طرفندن كلن
قزل ايرماغه دوكيلور فصل در بيان لواء قسطموني الحدود شرقده جانيك شمالده قره دكز
سواحلى غربده بولى جنوبده كانقرى وقضالرى بونلردر اراج ازطواى استفان افلانى
داداى اق قيا اق يورك ايندون بويالى بوى آباد برمامع بوتان چكلق نام ديكر چاكلو
حده چكلنه خوش آلاى دوركانى زارى زرده واى ساحل سينوب شربان صراى صرت
صورقون طاش كوپرى نام ديكر اق يورك يورك طورغان قزل اغاج كرزه قسطمونى
كون حديد كون نحاس كين اول كوچه اغاج كول كونى مركوزه يورتان يوركان
اراج اوصاف قسطمونى كرسئ ولايتدر اسواق وجوامع ومحلات وخاناتى واردر كره
نحاس بونك ناحيه سى اولمغله اكثر اوانى بوشهرده ايشلنور اطرافه كيدر سينوب شمالده
دورت مرحله وانكورى غرب وجنوبده بش مرحله وقسطمونى جانب غربيسنده حصار
اردى نام محله سى كنارنده دوشوب سيد سنى افندى مسجدى حالا شعبان افندى جامعى
ديمكله معروفدر عزيز مزبور تربه سى انده زيارتكاهدر ودخى محلهء مزبوره قربنده جمال اغا
مسجدى واردر وبرى غازى اتابك جامعيدر ومدرسه سى دخى واردر وكوك درن محله سنده
خوان سالار جامعى واردر وبوشهر تركمانك قاعده سيدر نقل ايدرلر كه قسطنطنيه كفار النده ايكن
تركمان قسطنطنيه يه غزا ايدردى وبوشهرك بر طرفنده غايت مرتفع بر قيا اوزره بر كوچك
قلعه سى واردر يولى صعبدر طاش كوپرى سورسز بر قصبهء صغيره وقضادر اندن بوى آباد
شرق وشماله قسطمونيدن بر مرحله جوامع واسواقى واردر غرب وشمال طرفندن بر نهر
صغير آقار اوزرنده بر كار كير كوپروسى ابنيهء قديمه دن اولمغله انك اسمى ايله تسميه اولندى
بوى آباد بو قصبه ناحيه ايمى سينوب يولى اوزره در جامع وسوق

وهفته بازاری طورر وبوی آباد ناحیه سی سراپا چلتکزاردر پونچ اولور بوندن طاش کوپری
غرب وجنوبه برمرحله در سینوب قره دکز سواحلنده بر کوچك مربع الشکل کوچك
اطه نك که برابنجه قومسال یول ایله بیوك قره یه پیوسته در اول یول اوزره بر قلعه و بر شهردر که
طشره دن کلنسه سینوبك قره قپوسندن کیروب سینوب ایچندن چیقوب واطه جانبنده
اولان قپوسندن اول اطه یه دخول اولنور بو شهرك اطرافی قومسالدر شهر کویا قوم ایچنده
قالمشدر واول اطه یی بر طاغ احاطه ایتمشدر اکا بوزدپه دیرلر عظیم مسیره وآقار صولری واردر
وتازه وه منده بر حواله سز محلنده بر لطیف پیکار قیناپوب چقار غرا ایدندر وبو طاغده بر کول
دخی واردر قره دکزك سینوب طرفلری اکثر طاشدن کسمه یارلردر وسینوب صامصونك
جانب غربیسنده مابینلری دورت مرحله در وبو شهر بشیوز اقچه مولویتدر بساتین
ومیوه سی چوقدر بر جامع عتیق واردر منبرینك فرشی وسقفی قدمه لری وایکی جانب
قورقولقلری وقپوسی ایله جمیعا یکپاره بیاض مرمردر احادیث ایله زمین وزمان منقوشدر
بر غریب ومصنع منبردر که فرشنك بر جانبنده بر ذراعدن زیاده شق اولنمش سببی بودر که
مرحوم سلطان سلیمان خان بو منبری قسطنطنیه ده بنا ایتدوکی جامعنه نقل ایتمك مراد
ایدوب مکانندن قلعنه شروع اولندقده وهلهٔ اولاده شق اولنمغین ترك اولنمسی اولی
کورلدی وسینوب قره دکزه کیرمش دوز یردن اوز رنده واقع مربعه قریب اون ایکی محله سی
والتی حمامی واسواقی ودورت قپوسی واردر بری قره جانبنه اچیلوب عرضی بر میلدن ایکی
طرفی دریا قومسال یولدن واریلور وباب شرقیسی لیمانه آچیلوب اسکله دراول لیمانده بیك
قدرکمی لنکر انداز اولور وباب شمالیسی قلعه ایله دریا بیننده واقع اوه یه آچیلور مزبور اطه
قلعه یه متصلدر وقلعه نك بر طرفندن بر طرفنه اول جزیره نك دوری طقوز میلدر اوزری
دوز بر اولمغله باغ وباغچه اولمشدر شهرك صولری دخی اول طرفدن کلور واسع میداندر وباب
غربیسی که دریایه کشاد اولور لکن اول طرف لیمان دکلدر وایچ قلعه سی عظیم صعب ومرتفعدر
اصمه کوپر وایله چیلور وقره طرفنه دوشربلدهٔ مزبوره ده علاء الدین جامعی مفرح جامعدر
کورهٔ قسطمونیدن بر کونلك مسافه غربه کورهٔ نحاس اولان جبلك دامننده درلو ودپه لو
بر بوکسك یرده واقعدر دورت جامعی ومتعدد حماملری واردر اسکلهٔ اینه بولی قصبه سنه دورت
ساعتلك شرقه در اینه بولی سینوبدن یوز میل غربه بر قصبه در وکوره قضاسنه تابعدر بو
اسکله در ایکی جبل آراسنه بر دره یه دوشوب یاندن بر نهر اقر سابقا جبلك بریسی ور اسنده
کافری قلعه سی خراب اولمشدر بیك یکرمی حدودنده نصکره امراء عثمانیه دن بریسی قزاق
خوفندن قصبه ده بر قلعه وحصار بنا ایدوب یانندن نهر کذرا تمکله دیوارینی یقوب آنی خراب
ایتمشدر اراج قسطمونی غربنده ما بینی بر مرحله در طاغلقدر هفته بازاری طورر بر جامعی
وخانی واردر یاننده بر بیوك صو اقار اراج چایی دیرلر بو صو بحره منصب اولور بو صونك کنارنده
بر طوزلی صو چیقار غاینله حاردر بو یالو اراج صاغنده ومتصلدر هفته بازاری طورر بر

جامع

جامع واردر و بر قاج كویدن عبارتدر بونك یانندن بر بیوك صو اقر میلان صویی دیرلر و بونده
مندك صویی بو صو ایله قاریشور بو مندك صویی كولبی طاغندن چقرودخی بو طاغده
بری یوزنده برصو چقار اسمنه دونرك دیرلر بودخی میلان صوینه قاریشور بازار اولدوغی
یرده در طورغان بوی اباد ناحیه سنده بر قصبه در بو قصبه بوی اباد غربیسنده وایما حصاری
شمالنده در حصار ایما طورغان شمالنده بر قصبه در سرای سینوبدن قره طرفنده
طاغلر ایچنده بر قصبادر بی نظیر بیلا قلری واقر صولری واردر الما وطاغ یمشلری اولور
وچاملو طاغلری واردر اكثر میری زفت بو قصبادن كلور چاكلو سرای وراسنده كوهستان
ایچنده بر قصبادر چاملو طاغلری واقر صولو یردر ایاندون سینوبدن غرب طرفنده
دریا كنارنده بر قریهٔ كبیره در اكثر اهالیسی كفره در جبل معدن نحاس اوتوز میل مسافه
اطرافی نیجه مناره قدر ارتفاعی قزل طپراقلو زمینی سوزناك ومحترق شكل بعض مواضعنده
نبات اولوب حفر ایدوب جوهر اخراج ایدرلر وهر كس توده توده جمع ایدوب اكا دیرك دیرلر
واول توده لره آتش ویروب كندی كندینه یكرمی كون یانمقدن صكره اندن كبریت مذاب
اولوب اقر اولدخی باشقه محصول مقاطعهٔ میریدر مخصوص امینی واردر اما جوهر كلجه
اولوب محلنده قالور مغشوشی نحاسدر اكا قره باقر دیرلر انلری دخی الوب زنبرك دیدكلری
كانونلرده یكرمی دورت ساعت منافخ عظیمه ایله ذوب وقال ایدرلر وهر زنبركده جوهرك
غایت اعلاسی اولمق شرطیله اون بطمان نحاس بعد ذلك اوچر بیك بطمان اوچر بیك بطمان
بر مخصوص فرن كبیر امیری واردر اكا دخی نقل ایدوب انده ذوب وقالدن صكره كه انی
یاش بید كوندرلریله قاریشدیرارق فرون مزبورده اول دریای نحاس یناررق تمام صاف
اولور و بیك بطمانی حق ناره حساب اولنور بیكی دخی میری ایچون بیكی باقی شركانكدر
وسنه ده بو معدن اون بیك بطمان نحاسه مقطوعدر كه هر بطمان طقوز وقیه در اوچ
بیك بطمانی خرج ومصرف و باقیسی خزینه یه تسلیم اولنور حالا میریسی دورت بیك
بطمانه تنزیل اولنوب وجبل مزبورك بر محلندن تدریج ایله قعر زمینه كیده رك حفر اولنوب
پایه پایه زیر زمینه كیدرلر وجوهرك اعلاسی قعرنده در دیرلر وحفر اولندقجه مخصوص
نجارلری واردر یقلمسون دیو ستون وتخته لر ایله بنا ایده رك زیر زمینه كیدرلر دورت یوز قولاج
قدر زیر زمینه واسع یول ایدوب بو منوال اوزره جوهر اخراج ایدرلر وجوهر بو جبلده طمر طمر
اولمغله كاه او طرفده جوهر قالمیوب بر یرنده دخی جدید حفره محتاج اولور وبو زیر زمینلرده
صو چقسه انی تا كانلك طشره سنه چقرمق ایچون موظف عمله واردر هر قولاج یرده
ایكیشر آدم عظیم كفچه لرله صویی الوب بر قولاج بالایه بر حوضه دوكرلر اندن دخی بو اسلوب
اوزره بالایه دوكرلر بر عظیم عملدر محمد پاشا نام بر كیمسنه بو محلده بو معدنده امین اولوب
جبل مزبورك تا التندن حفر ایتدیروب معملك تا دبنه دك حفر ونقب ایتدرمكله اول
آب كشلك زحمتندن خلاص اولندی ومعملك آبی اول سوراخدن اقوب كتدی لكن

ییلك یتمش حدودنده برزلزله دن بالكلیه اول معمل چوكوب غیری یردن نقب وحفره
شروع اولندی ومعلوم اولا كه بو رایحهٔ مفنئ وجود انسانه ضرر وكارده اولنلر اكثر عبیددركه
صاحبلری كوچكدن الوب انده قومشلردر مع ذلك ینه میت شكلنه كیرمشلردر جمله دن
عرق جبینی مسح ایچون اللرنده آهن پاره لری واردر اكر بر عضو واصبع ایله مسح جبین
ایتسه لردریلری قوپوب پاره پاره اولور وهركون قصبه اوجنده انلره مخصوص برحمام واردر كلوب
انده غسل ایدرلر رایحهٔ كریهه یی ازاله ایدر وكاه معدنده بخار حادث اولوب
دعا ایلسه لر دفع اولور ودموردن هر برینك قندیللری واردر یاغ یاقوب انك ضیاسیله
كیروب چقارلر وبو معدنده وافر كوكرد حاصل اولور جبل سینوب بحر اسود ساحلنده
واقع مدینهٔ سینوب قربنده جانب غربیسنده در اول دیار خلقنك افواهنده بوزدپه نامی
ایله مذكور وایكی قله لو نباتاتدن عاری بر جبلدر وقسطنطنیه جانبندن دریا ایله
سینوبه كلوب لیمانه كرمك استین بو جبل دامننده اولان لیمانه وارمیوب الارغه دن
بحر فصل درلواء بولی اناطولی ایالتنده میانه پایه در اهالیسی اتراكك اشبهی وانسانیته
اقربیدر حدودی شرق قسطمونی شمالا بحر سیاه غرب قوجه ایلی جنوب خداوندكار
وقضالری بونلردر اسكوبی افتنی افلانی بولی اقلغان اقچه شهر اق طاش اما صری
اولاق دره سی اون ایكی دیوان اولوس اوه یوزی باولی بندركلی بور در پنجشنبه نام دیكر
زرزنه بارتان نام دیكر اون ایكی دیوان نغن تودورغه چغا چهارشنبه حصار اوكی دورت
دیوان دركنه دورك زرزنه زعفران بورلی سرای شهاب الدین صما قوطرقلی بورلی
طرقلی یكیجه قبر مجك قزبیل قوكر بابخنوس كره ده كوبجه صونا كابازاری
مودرنی منكن ویرانشهر یدی دیوان یلانلوجه یكنجه بولی یوركان بولی یوركان طراقلی
اوصاف بولی قاعدهٔ ولایت سورسزدركه اسواق عامره سی ومتعدد جوامع وحمامات مدارس
وخاناتی واردر استانبولدن التی مرحله در اوتوز ایكی پاره قریه سی واردر بونلرده برجنس
فندق اولور اكا فستق فندق دیرلر اغاجی كستانه اغاجی كبی بغایت لطیف طعمدركه
بادام طعمنه مشابهدر دانه سی فندق كبیدر بو شهر بر دوز صحراده واقعدر اطرافی
كوهستاندر و مسدوددر انجق شرق وغربی اچقدر اوچ حمام ودورت جامع كه بری شمسی
پاشا جامعی وقره چایر محله سی جامعیدر دباغلر جامعی وكولبوری محله سی جامعیدر
وقبله طرفنده چفته كرمابهٔ خدایسی واردر ورجاله مخصوص اولان كرمابه نك حوضی ایكیدر
نسوان كرمابه سنك حوضی بردر ومودرنی ییلاقلرندن كلور برنهر صغیری واردر كه كولبازاری
ایله حصار اوكی قضالری اراسندن دریایه قاریشور وكولبوری محله سی ورا سنده بر كوچك
كولجكزی واردر كه انده اكر حاصل اولور قامش كبی براوت كوكیدر وبولی قربنده ایكی
چشمه واردر بریسی نك صویی منجمد اولوب طاش اولور وبریسنك صویی
طاشی اریدر محوایدر ولهذا اول چشمه یه اغاجدن تكنه لر قومشلردر بولیده انكور اولمز

كره ده بولیدن ایکی مرحله شرقه ویران شهر ایله بولی اراسنده ارق طاغی ذیل جنوبیسنده
اشجار ونباتدن خالی یابس برهموار صحراده واقع دورت محله وایکی جامع وبر حمام وسوق
ومتعدد دخانلری ویتمش سکز قریه سی واردر الاطاغدن کلن نهر کره ده اوزرینه دوشمشدر
غربیسنده قره کول دخی شرقیسنده توزلی کول دیرلر ایکی کوچك کولی واردر ایو
کوسله سی اولور دخی استانبولده اولان طراقچیلر اکثر کره ده اهالیسندندر لی ویران شهر
بولی ناحیه سنده کوکچه صو وسازاق شرقیسندن بر صحراده هفته بازاری طورر ارق
طاغی نامنه بر یلاقی واندن کلور بر نهری واردر محصولی زعفران وبی نظیر عسلی اولور
مودرنی نیچه دفعه مولویت اعتبار اولنمش بر قضادر اون بر محله وایکی حمام واوچ جامعی واردر
استانبولدن بش مرحله وبولیدن بر منزل جنوبه جزوی انحراف ایله غربی چبلاق ایکی
یوجه طاغ درہ سنه دوشمش عرضا اول درہ یی احاطه ایدوب بر مقدار اول طاغلر
انکلرسنه یاپشمش طولا بر میل قدر اوزانوب وسطندن بر نهر کچوب ایاغی صپانجه
قربنده نهر سقاریه یه قاریشور وقصبه ایچنده کوپروسی واردر بیوتی اخشابدن سقفلری
تخته لر ایله اورتلمشدر حماملرینك بریسی چفته اولوب وبری یکتادر وجامعنك بریسی اصیل بك
بناسی وبریسی یلدرم خان بایزید بناسیدر که وسط قصبه ده یلدرم خانك بر مدرسه سی
دخی واردر وبریسی سلطان سلیمان بناسیدر که اکا ایکی جامع دیرلر واستانبول یولی اوزره
قصبه دن ایکی میل دیبلك خانی دیرلر رستم پاشانك بر خانی اولوب داخل قصبه ده ایکی
خان ومزارع ومراعیلری استانبول جانبنده صحرایه دوشوب باغ وباغچه لری شرق جانبنده
قصبه نك وراسنده وادیلره دوشمشدر بو قصبه نك متعدد چشمه لری واردر که انلردن
ایچرلر نهری ملوث اولمغله وقصبه ونواحی اشجار کوهستان ایچنه دوشوب اهالیسی
اکثری شربت اوزره در واکثر اهلینك صنایعی سوزنکرلك ایدوب انکله کچنورلر استانبولده
اولان سوزنجیلر اکثر انلردر وبو قصبه یه مشرف ایکی جبلك بریسنه که شهردن شرق
شماله دوشمشدر اوزرنده شهره مشرف بر قلعه سی واردر که اوچ طرفی سور وبر طرفی
یوکسك یار اولمغله عدم احتیاجه بناء بلا سوردر واچنده بیوت وجامع واردر وقصبه دن
قلعه یه دخی صعب المرور یول واردر وبو قضانك دوقرچین وقوزیقاسی نامنه ایکی ناحیه سی
واردر اماصره قره دکز ساحلنده بر تل عالی اوزرنده بر قلعهٔ متینه در جامع ودزداری واردر
وقلعه نك جانب شرق وغربنده محفوظ لیمانی واردر دخی شرقی اولان لیمانی محاذیسنده
لب دریاده قصبه نك بوزخانه دیرلر بر مختصر وملوث حمامی واردر واون بش قریه سی واردر
سینوب شرقه قره دن بش مرحله ودریادن یوز میل قدر وارکلیدن دخی قره دن دورت
مرحله ودریادن اللی میلدن زیاده واقعدر قبر سنجق الاطاغ اوزرنده یکرمی دورت پاره قریه در
شمالنده سلطان اوغلو یلاقی وبولی یلاقلری واقعدر مودرنیدن بر منزل شرقه باولو
قضاسی کچیلوب واریلور بو قضایه تابع چلتك درہ سی واردر پرنجی اولور پاولو الاطاغ

انکنده غرب جنوبنده واقع اون پاره قریه لو بست پایه برقصبه در یوزی سنکستان اولمغله
مزارعی ازدر انجق فاخر عسلی اولور بونده برایلیجه واردر کاشی توحید صاحبی داود قرامانی
قربنده مدفوندر بر زیارتکاهدر دورت دیوان کره ده غربیسنده دورت ساعتلك واندن مفرز
الاطاغ دبنده اون پاره قریه برقصبه در ایچاپری اولور سلطان سلیمان خان بعض اسفارنده بوندن
کچرکن نقریسی حرکت ایدوب دورت کون بونده دیوان اتمکله بو اسم ایله مسمی اولدی چاغا الاطاغ
شمالنده بردر بونك ایچنده جامع و بر حمامی وار کوچك قصبه در الاطاغ انکیله بونك اراسنده بر کول و
چایر واردر کولی صبانجه کولندن کوچکدر وافر بالغی چقار خلقی بای ایشلرلر روم دیارنده چاغا پایی
مشهوردر بولیدن صول طرفه کوچه طاغ اوزرینه چاغا توابعندن منکن بازاریدر بوندن ندوجه
ییلاقی اشیلوب کوللرینه واریلور منکن چاغا شمالنده برقاچ قریه وقصبه در بر صونك کنارنده بش
اون اولی برقریه سنده بازاری طوررواول صوارق طاغندن اینر فاخر الابالغی چقار بو قصبه ده
مردمه دیرلر بر نوع اریك اولور که چکردکی کوچك غایت لذیذدر تودرغه طراقلی یه متصل
و بولی غربیسنده بکرمی قریه لو برقصبه در بوتکله بولی اراسنده مودرنی واقعدر شمالیسی
جبال جنوبیسی صحرادر ونالاتارلاسی دیرلر بر مشهور اووه سی واردر متاع مشهوری
قاشق وطراقدر افنالو کول کنارنده ایکی قریه سی وار برقصبه در نهر میلان بو کوله منصب
اولور وینه بر طرفنده ایاغندن چقوب دریایه قاریشور زعفران بورلو اون ایکی محله سی
دورت جامعی وایکی حمامی واردر بو قصبه نك اللی پاره قریه سی واردر خنجر خواجه بر مکلف
خان یاپمشدر قزل بلی تابع بولی اون ایکی قریه لو برقصبه در ایوباغلری واردر بر طرفی
فلیاس صویی اوزرنده دردن ماهیاسی دیرلر بر ییلاقی واردر قوکربه اسکوبی جنوبنده
بولیدن بر منزل غربه بکرمی قریه لو برقصبه در نیچه خانلری واردر هفته بازاری طورر
محصولی پرنج و فاخر قیماغی اولور جنوب طرفنده اوغری صویی دیرلر بر نهر اقوب افنالو
کولنه منصب اولور دوزجه بازاری دیدکلری بونك شاهراه اوزره اولان خانلری وانك
اطرافنده طاغلر ایچنده برقاچ قریه سندن عبارتدر که بازاری اول خانلر یاننده طورر
وچلتنکلری انهاری میلاندن کلن صودن سقی اولنور اهالیسی جاموس بسلرلر پرنجی
سرخ واحقدر و بولی طرفنه ومودرنی جانبنه دوشن جبالنده وشق وزرده بولنور وطاغلرنده
ماکیان بیابانی بولنور شکلده براماجثه ده کبیردر بندرکلی قره دکز ساحلنده بولی شمالنده
برقلعه در بکرمی قریه سی واردر قلعه سنك اوکنده لیمانی واردر اکثر اطرافی کوهستان
و صحرالری ازدر صویی چله طاغندن کلور بر نهردر که زورق ایله عبور اولنور جانب شمالنده
حاجی بابا مرقدی زیارتکاهدر متاعی ایوبزلردر محصولی کراسته ومیوه در صماقو بندرکلی یه
تابع بکرمی قریه لو برقصبه در غربنده واقعدر دورکلارکلی شرقیسنده دریادن الارغه برقصبه در
چله طاغنك شمالنه دوشر بولی بونك جنوبنده در هفته بازاری طورر خانلری ودکانلری
واربر نیچه قریه در بولی صویی ایله نهر منکن بونك قربندن اقر واراج صوینه وویران

شهر صویه بو قضاده قاریشوب حصار اوکنده قره دکزه دوکیلور و ییل بازاری که
هر سنه ده برکره طوروب اون بش کون قدر ممتادی اولور ویدی دیوان بو قضاده در درکنه
دورک جنوبنده سکز قریه لو بر قضادر یابس طاغستان یرلردر سکز دیوان دیدکاریدر یبیلا ناحیه
دورکك شمالنده طقوز قریه لو بر قضادر قره دکزه قریب طاغستان ایچنده دوشمشدر
اعلا میوه سی اولور و بو قضانك التی یاننده فلباس نهری چوب دکزه کیدر و بونده ابدال پاشا نام
بر زیارتکاه واردر پنجشنبه یکرمی قریه لو بر قضادر چهارشنبه قضاسی ایله بونك ماییننی فلباس
صویی فصل ایدر کولبازاری پنجشنبه دن شماله قره دکز کنارنده یکرمی سکز قریه لو بر قضادر
خلقی میری طاوقچیلردر حصار اوکی کول بازاری مشرقنده دورت پاره قریه بر قضادر نهر فلباس
ایکسینك اراسن فصل ایدوب دریایه قاریشور یکیجه بولی مشرقنده ماینی ایکی مرحله اون ایکی
قریه بر قضادر کوهستان و یابس یردر منکن بولی ایله بونك اراسنه دوشر و فلباس نهری بونك
وسطندن چکر بارتان بولیدن اوچ مرحله شماله قره دکزه قریب یکرمی دورت قریه لو بر قضادر
هفته بازاری طوررد ربند صویی واوه صویی و اولوس صویی بر نهر اولوب بو قضادن چوب
دکزه قاریشور نهر مزبور غایت عمیق اولمغله بوغازندن ایکی میل قدر ایچرو کمیلر کیروب
کراسته یوکلنورلر قلیونلر اکثر بونده بنا اولنور و اون ایکی دیوان بودر اسکوبی بولیدن شماله
انحرافیله غربه اون ساعتلکدر و اقچه شاردن جنوبه در بر جامع و بر حمامی و اون پاره قریه سی
واردر بونك شمالندن چله طاغندن دباغلر صویی کلوب بوکا اوغرار و جانب غربیسی طاغلو دخی
اورمانلو صحرالردر و مزارع و چلتکلری میلان صویندن سقی اولنور و الحق پرنجی و اعلا بزی اولور
چله نام قریه ده شمسی افندی مدفون اولوب زیارتکاهدر اقچه شار بولی و اسکوبی شمالنده
اسکوبیدن التی ساعتلك یکرمی قریه لو بر قضادر چله طاغی بولی ایله بونك اراسنه دوشمشدر
بو قضا کوهستان ایچنده دوشوب اول جبالده بلوط و کستانه و الما اغاچلری واردر شمالیسی
دریادر اسکله سی کرام الدین نام قریه در جمعه بازاری واردر میلان اغزی اسکله در جنوب
طرفی اسکوبی و دوزجه قضالریدر لطیف کراسی اولور و محصولی کراسته در کوبجه صو بولی
مشرقیسنده کوه و صحراده یکرمی قریه در و چله ییلاقی بر فاخر ییلاقدر بولی صویی بو ناحیه دن
چکر سراق بولی شرقیسنده کوبجه صویه متصل بر ناحیه در نهر مزبور اراسنی فصل ایدر
بر کوه و صحرادر الاطاغ ییلاقی یکرمی قریه بر ناحیه در تکیه نام قریه سنده امیر سنان نام
بر عزیزك مرقدی زیارتکاهدر اق طاش ویرانشهر شرقیسنده التی پاره قریه بر قضادر قراج
یرلر کوه و صحرادر ویرانشهرك صویی بوکا اوغرار اولاق اق طاش شرقیسنده اون قریه در
الاطاغدن انین صو بونی سقی ایدر زرزنه بارتان جنوبنده اکا تابع یدی پاره قریه بر قضادر
هفته بازاری طورر محصولی کراسته و میوه در یدی دیوان دیدکاریدر اولوس اماصره
جنوبنده اون بش پاره قریه بر قضادر جمعه بازاری طورر شرقیسی قسطمونی سنجاغی صعب
صکستان یرلردر اووا یوردی ایچنده اون قریه لو بر قضادر شرقیسی حدود قسطمونیدر

اولوسدن جنوبه بو يابس صو سز سنكستان يردر خلقى اكثر ال دكرمانى استعمال
ايدرلر افلانى برقاج پاره قريه در قسطمونى حدودنده انك غربنده واقعدر افلانى ايكيدر
بونك متاعى اكيندر هفته بازارى طورر خانلرى واردر تغن ويران شهره قريب اوچ پاره
قريه لو برقضادر كوجه نس زر زنه يه متصل وجنوبنده يدى پاره قريه بر قضادر
محصولى كراسته وميوه واكيندر قربنده قرق طاغى ديرلر برجبل واردركه اندة برمغارة
عظيمه واردر اول مغاره يه كون كورمزلر غارى ديرلر وعوام الناس قتنده انده برقوم ساكندركه
كنش كورسه لر اولورلر كيجه لرده چقوب بعض ذخاير ولوازم الورلر بوغارك داخلى برزمان
مسكون ايدى واثارى واردر مثلا بيوت واقرصو چشمه لر وانواع اهل صنايع دكانلرى كه
حالا طورر ودخى دكاكينده بولنان ارباب صنايع الات ولوازمندن كه نه مقوله صنعت
وحرفته مخصوص ايدوكنه استدلال اولينور وجمله بيوت ودكاكين طاشدن يونلمشدر
وطاشدن تابوتلر ايچنده اموات واردركه نردبانلر ايله صعود اولنور وبوغار ايچنده برمقدار
كيدلسه برنيچه يوللر يمين ويساره چيلوب كيدر نيچه دفعه بيل مومليرى ايله برقاچمه
كديلوب ايكى كون وكيجه دن صكره طشره چقمشلر نهايت بولمامشلر وبوغار نهايتلرى
كورن نحاس قسطمونى طاغنه اولاشور تخمين اولنور ذكر بعض اشجار وانهار وجبال بو
ولايت چام واردج وبللوط وچنار وكوركن ايله مالامال پست وبلند نيچه كوهستان وبر بر عظيم
اورمانلرى واردر بعض كوهستانلرنده ميوه وفواكه اولور خصوصا فندق وكستانه چوقدر
انا طوليده بولى طاغلرى علو ايله ضرب مثل جمله دن الاطاغ مشهور طاغدر الانهار نهرميلان
هر مرور وچله طاغلرندن اينوب كانغرى سنجاغنده ميلان اولدوغى برطاشلق درن ايچندن
مشرقه جريان ايله چقوب بعده دوزجه قضاسيله اسكوبى فصل ايدر وبحيرهء افنانى يه منصب
اولوروبنه كوللك اياغندن چقوب بروسه واز نكميد سنجاقلرين فصل ايدركولدن صكره
غربيسى بروسه سنجاغنه اندن اقچه شار واروب ودخى برنيچه اغزدن قره دكزه قاريشور
وبعض اغزلرندن برايكى ميل ايچرو كميلر كيروب كراسته يوكلنور نهر ويرانشهر ارن طاغندن
اينوب غربه جريان ايله اق طاش ويرانشهرى چكربورلى التندن قره بوك تكه سى
اوكنده قسطمونيدن كلن اراج صوينه قاريشور ايكسى عظيم نهر اولور وبرايكى منزل
اشاغى تغن قضاسنده بولى صويى دخى قاريشور بجوجى قره دكزه منصب اولورنهر كره ده
الاطاغدن اينوب شهاب الدين واولاق قضاسندن چقوب انكورى وكانغرى وقسطمونى
سنجاقلرينى فصل ايدر اراجه قاريشوب برى جانب بولى سنجاغى اول برطرفى ذكر اولنان
سنجاقلردر نهر فلياس قزل بل يكنجه وپنجشنبه قضاسنى توسط دخى كولبازار وحصار
اوكنى دخى فصل ايدوب قره دكزه قاريشور نهر دربند اووه صويى واولوس صويى دخى
ديرلر بارتان قضاسندن چقوب قره دكزه قاريشور بوغازى حيلى عميقدر اوچ ميل
ايچرو سنه كميلر كيروب كراسته وسائر متاعلر يوكلرلر نهر مودرنى صبانجه نك

اطه نام

اطه نام ناحیه سنه قریب سقاریه نهری اوزره اولان تخته کوپریدن اشاغیجه نهر سقاریه یه
دوکیلور بولیه کیدن ناحیهٔ مزبوره یه ومودرنی یه اوغرایوب اندن یوقاروده اغاج کوپریلردن
بحر بحیرهٔ چغاصبانجه کولی ماندی برکولدر وافر بالغی چقار بحیرهٔ افنایلو اسکوبی ایله
قوکربه اراسنده برکولدر نهر میلا ن و اوغری صولری بوکا قاریشور ایکسی بر اوغردن چقوب
قره دکزه منصب اولورلر بو صولر اوزرنده کوپریلر واردر جبال الاطاغ بر جبل عظیمدر
اوزرنده دائما قار اکسک دکلدر وقله لرو مرتفع یرلرندن کشش طاغی کورینور سا ئر
عقاقیردن غیری چوب چینی دخی بولنور وجبل مزبورده بی نظیرا قار صولر واردر یکبازاری
بونک جنوبنه وبولی شمالنه دوشمشدر فصل درلواء خداوندکار وجه تسمیه بودرکه
اوائل حالده سلطان اورخان ازنیقی فتح ایدوب دار السلطنه ایلدیلر وفرزند ارجمندلری
سلطان مرادکه غازی خداوندکار لقبی ایله شهرت شعاردرانلره بروسه سنجاغنی ویردیلر
لکن صکره اورخان غازی بروسه یه نقل ایدوب دارالسلطنه بروسه اولدی امـا
اولا خداوندکار سنجاغی اولمغله من بعد لواء خداوندکار دیمکله مشهور اولمشدر الحدود
شرقده کوتاهیه جنوب مغنیسا غربده قره سی ومدانیه کورفزی وقوجه ایلی شمالده
بولی وقوجه ایلی وقضالری بونلردر اینکی ارمنی اطره نوس اقیازی اقیازی یورک اولوباد اید نجک
ایلیجه اینه کول باقر برغمه بروسه یکبازاری یوپالو بیرامچ ترحاله نام دیکر صوما اخر منجک سوری
حصار سکوت سنجان صاری چایر طاغ اردی طراقلی یکیجه سی طومانج قاری بازاری
قوری بازاری قره حصار نعللو قزلجه طوزله کبود کته کرماستی کومش آباد کملیک کوکجه طاغ
کون بازاری کوینک کون یوزی لفکه ماناس مرمره مع ستانی مدانیه میحالج میحالجق نواحی
برغمه یار حصار یکیشهر کولبازاری که قرب لفکه در اوصاف بروسه یشیوز اقچه بر مولویتدر اوائل
فتوحات عثمانیه ده پای تخت سلاطین سالفه ایدی بر تل عالی اوزره بر حصاری واردر
اغلب سوادی خارج سورنده در کشش طاغی ذیل شمالیسنه طولانی بر فرسخ سوادی واردر
وعرضی نصف فرسخه قریبدرکه امیر سلطان محله سی دینلور مرادخان جامعی سمتلرندن
غربه طوغری مرادیه ویکی قپلوجه حدودینه دک متصل واحد عمراندر وبوندن صکره غازی
خداوندکار وایکی قپلوجه سمتلری ایکی اوچ میل قدر منفصلجه پست محلده واقع اولمشدر
وشهر بروسه دامن کوهدن اخذ ایدوب کوه طرفنه طبقه طبقه مرتفع اولارق
تا قلعه سی اولان محل مرتفعه دک وبعض جانب شرقیسی و جانب شمالیسی قضای
واسع متسع درکه خلف سورنده بکارباشی دیمکله معروف تفرجکاهدرکه قلعه اردنده دامن
کوهده برقیا التندن چقوب قلعه یه کلنجه بر ایکی میدان چمنزار وهموار بر صحرادن چوب قلعه یه
اوغرار وقلعه دن اشاغی بعض بیوت ومحلاته یایلوربریسی دخی کوکدره صویدر جبلدن
نازل اولور بر نهردر قلعه نک شرقیسنده واقع اولان محلات بو صودن ایچرلر بونک دخی
شهر ایچنده برمقسمی واردر برجای مفرحدربری دخی اق چغلان صویدرکه شهرک

امیر سلطان جانبلری صو یبدر اهل ولایت بو صولرك لطافت وخفت وثقلتلرینی بو وجله
تعبیر ایدرلر که بیکار باشی صوینی ایچن کمسنه نك ایاغنی کلب طلا مز وکوکدرن صوینه
معتاد اولنلرك خانه سنه اوغری کیرمز وعلیشیر صوین ایچنلر مقردن خلاص اولمزیعنی
خسته اولوب النده عصاسی اولور وکثرت بلغمدن سعاله مبتلا اولور واکول اولور
وبو صولر بروسه نك اشاغیسنده واقع باغچه لرینه یایلوب کثرت میاه زماننده نیلوفر
نهرینه قاریشور والحاصل بروسه شهرینه داخل اولان میاه توزیع وتقسیم اولنوب
دمشق شام کبی اکثر بیوت واسواقده آب جریان ایدر وبو شهرك اشجاری واثماری چوقدر
خصوصا درخت ارغوانی فراواندر وعبد المؤمن نام کمسنه نك کوشکی بر تفرجکاهدر همان
شهرك اوجنده درکوك دره اندن کلور برابکی دکرمن یوریدر مفرح نشیمنلری وار درچامایجه
وقستقلو کوهلری ایچلرنده اشجار صنوبر اولور وبروسه ده دود القز تربیه ایدوب وافر حریر
پیدا ایدرلر حریری بغایت ایو اولور وبرسه ده بر نوع یصدق ودوشك وعبایی کار کاهلری
واردر وقطیفه وکمخا کبی قماشلر دخی اشلنور وبروسه کستانه سی مشهوردر جبل راهب
دامنلرنده درو دخی بر مسیره سی واردر که ابدال مراد دیرلر قلعه دن یوقارو کمر کوهده بر خدایی سد
وصفه کبی واسع میدانده قلعه وشهر اووه سنه مشرف بر کوشك درختستان سایه لری
واقر صوبی وابدال مراد مزاری وتکیه سی بر لطیف مسیره در ودخی قرنفلی شهره مشرف
کمر کوهده بر مسیره در علیشیر صوبی اندن کلر وجهت بروسه شهری بو محلدن نمایان
اولور دیرلر وبو شهرك خط مستقیم ایله قسطنطنیه ایله مابینی التمش بر بوچق میل
اولوب اما دریادن اسکله مدانیه سکسن میل قدر اولور ومدانیه دن بروسه
دورت ساعت قدردر سنه یدیبوز یکرمی التیده سلطان اورخان بن عثمان خان محاصره
ایدوب صلح ایله المشدر وحصارمز بورك سکان ومستحفظانی واردر وبو شهرده فاتح اورخان
غازی وسط شهرده جامع عتیق وعمارت ونصارادن مناستری مدرسه ایلدیلر وکیکلو
بابا مشهدی اوزرنده اولان زاویه وجوامع جمله غازی خداوندکار عنوانیله اشتهار بولمشدر
وسلطان مراد ثانینك داخل سورده سرای قپوسی قربنده جامعی واسکی قپلوجه
قربنده بر جامع ومدرسه عالیه وعمارتی وار در یلدرم بایزیدك بر جامعی ومدرسه سی
وعمارتی ودار الشفاسی وزاویه سی واردر چلبی سلطان محمدك جامع وسقفی کاشی ایله تربه لری
اولوب یشل عمارت نام مطبخ ومدرسه سلطانیه انکدر وسلطان مراد ثانینك بر مدرسه
وعمارتی وشیخ شمس الدین سید محمد بخاری که امیر سلطان دیمکله مشهوردر انلرك مشهدی
قربنده بر جامع وعمارت دخی واردر کرمابه یعنی قپلوجه بری غازی خداوندکار جامعی
محله سنده بروسه نك غربنده بر کارده اولوب سلطان مومی الیه اوزرینه کاکیر قبه وحیاض
مغسللر بنا ایلمشلردر بوکا اسکی قپلوجه دیرلر آبی غایت سخونت اوزره در منبعنده بیضه
وضع اولنسه طبخ ایدر انسانه نافع جرب وحکه امثالی مرضی دفع ایدر بر دخی اسکی
قپلوجه

قپلوجه ایله بروسه اراسنده یکی قپلوجه که رستم پاشا بونك اوزرینه مکلف حمام طرزنده
بنالر ایدوب قورشون اورتمشدر ایکی قبه وشادروانی مشتمل جامکان وصوغقلقده آب
سرد آقار برشادروان دخی واردر ایچروده تحت القبه اوتوز ذراع قدر برحوض واسع که دوری
اوتوز ذراع وعمقی قامت انساندن متجاوز اولوب ارسلان اغزی رخامدن ماء حار جریان
ایدر بیندن حوضك اطرافنده جابجا صفه لرده قونارلرکه لاینقطع ماء حار جریان ایدر
قپوسنك ایکی طرفنده برحجره وحجره لر ماییننده دخی برحوض صغیر ومتعدد کنفلر واردر
بو ترتیب اوزره بربناء دلکشا اولدوغیچون مسافه بعیده دن بونك تماشاسنه خلق کلوب
بونك آبی شدت سخونتده دروبروسه مولویتنك ایکی ناحیه سی واردر بریسنه اق صو
ناحیه سی دیرلر جبل سمتلرینه دوشمش مفرح قصبات کبی قراسی واردر وبروسه دن
کوتاهیه طریقی اوزره برمرحله برقصبه سی واردرکندی دوزده برکوزل قصبه در اق صونام
آبی لذیذ برنهری واردروبریسنه دخی اوه ناحیه سی دیرلر کذلك برقاج قریه سی واردر
نیلوفر صویی بوقریه لر وسطندن چکر بروسه اوکنده صحراسنه دوشمشدر کته بروسه دن
بش ساعت جنوبده واقعدر برقاج قراسی واردر مداینه برابرنده اولوب ایکسی اراسنده بعض
جبال واردروقاضیلرینك برمخصوص قصبه سی اولمدوغندن بروسه ده اوتورر مداینه دن
بروسه یه کیدن شاهراه طریق سهل صباچه در ادرنوس بروسه نك غرب جنوبنده
کشش طاغی ایچنده برقاج قریه سی واردر بروسه دن برمرحله در کوچکه طاغ اورتاسنده
جانب غربده وقربنده برقصادر خر منجك ادرنوس سمتنده برقصبه در سابقا خرمن قیادیبه کلدی
میحال بك ولایتیدر سنجان ادرنوس غربیسنده ایکیسی اراسنده برقضادر مدانیه
استانبولدن یوزمیل قدر شرقی وجنوبی کملیك کورفزی کنار جنوبیسنده برقصبه در
وبروسه نك اسکله سیدر انده برقاج جامع وحمام وبونده مخصوص مکاریلر واردر یولجی نقدر
مراد ایتسه بارکیر بولوب بروسه یه یوللرلر بروسه ده شهربکلری واردر بارکیرلری الوب اندن
مدانیه طرفنه کیدن یولجیلره ویررلر بومدانیه بروسه دن التی ساعت یولده نیلوفر صویی
کوپروسی نصف طریقده واقعدر بوقصبه نك یکرمی دورت قریه سی واردر وبرمعتبر
ناحیه سی اسمنه ترلیا دیرلر اکثر محصولی زیتوندر دخی مدانیه نك چوق باغلری واردر
جابجا زیتونی واردرو دخی بعض یرلرنده کوزل نار اولورطپراغی غایت کوزلدر حتی بعض یرلرنده
لیمون اغاجلری واردر اما خلقی فنادر بری برینه دوشمشدر بوقصبه نك نصفی اهل اسلام
ونصفی نصارادر کملیك کندونه منسوب اولان کورفزك نهایتنده برقصبه درکه لطیف اناری
اولور وکملیك کورفزی حدودی بووجهله درکه بوزبوروندن که انده برخان وبرمسجد واردر
مخصوص روزکار ایله کلنوز بوخلیج شرقه طوغری کیرمشدر سواحلی امرودلی وفستقلی
وقومله یه که مدانیه مقابلیدر اوغرایوب کملیکده نهایت بولور اندن ینه شرقه منعطف
اولوب قورشونلو والتون طاش ومدانیه وترلیا که بوزبورون مقابلنده منتهی اولورکه جنوب

سواحل غربیدن جنوبه میل ایله ممتد اولمغله خلیج اغزی قنی واسعدر بازارکویی صمانلودن
برمرحله در صمانلو طاغلری آشیلوب واریلور کملیك وانکوربجك طرف شرقنده ویکی
شهردن طرف شمالنده براقارصولری فراوان مسیره لری چوق قصبه درکه جامعلری وحمامی
وبوجلی ایچون منزللری واردرو هفته بازاری طوردر بروسه ایله بازارکویی وسطنده قاطرلو نام
قصبه جامعی وخانی واردر انکوربجك خلیج کملیك کارینه قریبدر کنجه لو قریه سیله کملیك
اراسنده درو لطیف انکوری اولور وکذلك کنجه لو قریه سی مدانیه یه قریبدر بابانجق کتنه
غربیسنده در نیلوفر صویی اوزرنده در یارحصار بروسه یکیشهری ایله اینه کول اراسنده جامع
وحمامی واردر برقصبه در یکیشهردن یارحصار کوتاهیه یولی اوزره برمرحله در یکیشهر بروسه
بروسه دن شماله میل ایله شرقنده ازنیکدن جنوبه میل ایله شرقنده لفکه جنسوینده در آق بیق
غربیسنده بیلجك اوکنده برقصبه در بروسه دن ایکی مرحله ویکیشهر اوه سی دخی دیرلر اوائل
ظهور دولت عثمانیه ده عثمان غازی ابن ارطغرل بوشهرده سرای وعسکر ایچون بیوت وجامع
وحمام احداث ایدوب پای تخت اتخاذ اتمشلر اندن اوتری بو اسم ایله مسمی اولمشدر اق یازی
ازنکمید وصبانجه دن بولی یولی اوزره برمنزلدر خندق بوقضانك قصبه سیدر جامع وخانلری
وهفته بازاری طورر میخالج دکزه اقار بربیوك نهر کنارنده در اولوباد کولی اباغیدر میخالج دریایه
دکلدوکی یردن که اول محله میخالج بوغازی دیرلر قرق میل قدر ایچروده در وبریان یوکسك یرده
اسکله سندن برمیل قدر بعید محلده برشهر معموردر اولوباد قصبه سندن ایکی ساعت
شماله وغربیه در بومیخالج بوغازندن سفاین وزورقلر داخل اولوب قرق میل قدر
طتلو صو اوزره میخالج اسکله سی اولدوغی محله واریلور اطرافی درخت بید وغیری ایله
مزیندر اولوباد دخی ایاندون کولی دیرلر بروسه دن برمرحله جنوبه برقصبه وقضادر نهر
اولوباد بوندن اقوب کوله دوکیلور وقصبه کول کنارنده واقع اولوب متعدد خانلری واردر
ومیخالیجدن ایکی ساعتلك ومیخالیجدن یوقاروبعض خرده زورقلر ایشلر وکرماستیدن
کلن نهر اولوباد نهرینه میخالج واولوباد اراسنده قاریشور وبوقصبه نك کافری
برقلعه سی واردر حالا خرابدر تارحاله بالی کسریدن ایکی مرحله جنوبه در صالی کونی
بازاری طورر باقرناحیه سی بونك جنوبنه دوشر صومه تارحاله قربنده ایکی جامع وحمام
واسواق عامره سی واردر تارحاله قاضیسی بونده اوتورمکلمشلردر باقرتوحاله دن
جنوبه در بوندن برغمه ایکی مرحله جنوبه دوشر قاونی غایت کوزل اولور برغمه بوقصبه
ایازمند شمالنه برمرحله در برغمه ساحلندن بش ساعت بعید طاغ ذیلنده بربلند وصعب
السلوك پشته اوزره برمتین قلعه در اصل شهر قلعه سی التنده غربه در یایه طرغری
یمین ویسار کشاده برصحرای واسعك نهایتنده واقع متعدد جوامع وحماملری واسواقی
واردر بونك برمحله سی واردر اسمنه نه بیرده ونه کوکده محله سی دیرلر قدیمی عظیم کارکیر
صویوللری اوزره دوشوب التی بوش اولمغله بو اسم ایله مسمی اولدی اسکله سی چاندرلودر

وایازمندر

وایازمند دراما چاندرلی یه قریبدر کرماستی صندرغی قضاسی قربنده ذرکبسودو بیلا نجق
طاغی آشیلوب واریلور بحیرهٔ اولوباد بروسه ایله میخالج ما بیننده جانب قبلیسی بر جبل
صعب وطرف شمالده ایاغی بحر مرمره یه متصل جذرومد یومیسی اولور بو نهر طلوع
افتابدن وقت ظهره دك اعلاسنه رجوع و بعده ینه بحره طوغرو جریانه بشلر کول جانبنه
اقمز انجق یوزنده اولان امواج اول طرفه حرکت ایدر سببی بودرکه دریایه ده آقندی اولوب
نهرك جریاننی سد ایدر خصوصا قارشو روزکارلر جانب غربده اولوباد قلعه سنه پیوسته
مشرقده کشش طاغی اتکنه اولاشمش بر واسع کولدر ایچنده حصیر سازی اولور وفراوان
بالغی چقر وبو کولك اطرافی صندرغی وکرماستی واطه کوبی بونك شمال طرفلرینه دوشمشدر
الجبال جبل یوند طاغی برغمه شهرینه مشرف که انده نیجه اثار قدیمه واردر جمله دن
بو طاغده بعض غارلرده بر ذراع قدر مربع قطع اولنمش ووسطلری تمغالنمش کیرپیج کبی
اشیا واردرکه غارك بر جانبنه یغلمش شویله طورر ارباب طمعدن کیمیایه هوس ایدنلر
بونی اکسیردن برنوعدر ظن ایدرلر و باقره طرح اولنوب بعینه کمش کبی ایدرلر لکن میناکبی
کورك اولور چکوچه طیانمز قرطاغی بودخی برغمه سمتلرنده بر مشهور جبلدر جبل راهب
کشش طاغی دیمکله مشهوردر بروسه بو جبلك ذیلنده در قله سنده غدیرلر واردرکه فصل
شتاده منجمد اولور و بروسه یه بوزاندن کاور واستانبوله کتورر لر و بو جبل قله سنده بر
نهر جاریدر ایچنده الابالغی چقر بو بالق اکثر یاصوق صولرده بیلاقلرده اولان نهرلرده
بولنور همان صید اولندوغی کبی نمك کرکدر یوخسه فی الحال بیات اولور و بو جبل غربه
مشرقه اوچ مرحله قدر ممتددر که بونده انواع عقاقیر بولنور وهر کوشه سی اقرصولری
وآب وهواسی خوش ولطیف واشجار وجا بجا چمنزارلری واردر و بونده عجایب وبعض اهل
غرایم بونده دفینه لر واردر دیو سوراخ سوراخ ایتمشلردر و جملهٔ عجایبندن بو طاغك
یوقاریلرنده بر حوض دائره سی قدر بر صحرای عظیمه واردر اکا ارقاندی قیادیرلر بر کوشه سنده
جزئیجه باصلسه حرکت ایدوب اول بر جانبی قالقارینه بوش قونلسه اسکی حالنه وارر
و بو جبلك قله سی غایت یوکسك دامنی ساحل دریاده اولمق اوزره خیال اولنوب وهمیشه
بونك قله سندن قارا کسك دکلدر و بعض اسکیدن یاتمش قار ایچنده زلال دیدکلری
قورت چغزلر بولنورمش که باشنی قوپاروب درونی بر یودم لطیف بارد صو اولمغله ایچرلر
ایمش واستانبولك موضع عالیه سندن بو جبلك ذروه سنده اولان قله ده افق کنارنده
بیاض بلوت کبی عیانا کورینو روحین طلوع شمسده استعجاب اولنا جق حالت مشاهده
اولنور و بر جبل جبل راهب مقابلنده ایکی ذیلندن بونك دامننه وارنجه دورت ساعتلك
ایکی سنك اراسی بروسه وکته اراسیدر برا چقراق جبلدر لکن اهالی قتنده بو جبل
مسلسل ومتصلدر تاقرمان جبالنه وادنه وطرسوس وکلبین جبالنه اولاشور دیرلر
اسکی قپلوجه قارشو سنده اشکل نام قریه بو جبل اوزره بر مرتفع موضعده در وقف درذمی

قریه سید دبروسه قرشولرنده برجبلده درسابقابونده قلعه وار ایمش بروسه فتحندن نیجه
زمان صکره فتح اولنمش جبل طومانج کوتاهیه وخداوندکار اراسنده برجبل عظیمدر
اوائل حالده عثمان غازی بن ارطغرل اولوسی ایله اول ییلاقلرده ییلاقه چقوب یار
حصار ایله بیلجك اراسنده قشلرلر ایمش نهر نیلوفر بونهر ادرنوس قضاسی ناحیه سنده
اولان یکی طاغ دیدکاری ناحیه وجبلده که بنه کشش طاغی شعبه لرنده حاصل اولوب
اکثر مواضعنده یکدوبر مزبروسه صحراسی وسطندن وشهرك ایکی میل قدر شمالیسندن
یکوب کنه صحراسنه اوغرادبعده بلابانجق قرندن یکوب منجالیجدن اشاغیده اولوباد
کولی ایاغنه منصب اولور جریانی شرقدن غربه دوشمشدر سلطان اورخان خاتونی
نیلوفر خاتون اوزرنده برطاش کوپری یاپوب نهر جسر اسمیله مسمی اولمشدر و بونهر
یوقروسنده الا بالق بولنور وبروسه نك اکثریا اودونلری جبل جبدیددن که اطرنوس
ناحیه سندن کسرلر وبونهره براغورلراسکی قیلوجه قربنده نشانلری ایله اودونلری هرکسك
شریکی الوب شهره کتورر فصل در لواء قره سی الحدود جنوب مغنیسا غرب آق
دکز وبیغا سنجاغی شمال وشرق خداوندکار وقضالری بونلردر ادرمید ایازمند ایوریدی
بالیکسری باش کلمبه بالیه بیغادیج صندرغی فرطمع شاملی فسلکان مع قوزاق
قرجه لرکمر ادرمید اوصاف بالیکسری بوشهر تخت ولایتدر بروسه دن دورت مرحله
جنوبه واقعدر صالی کون بازاری طورر یاقرناحیه سی بونك جنوبنه دوشر برقعه
قربنده در سلطان اورخان سنه یدیوز اوتوز یدیده بنی عجلاندن صلح ایله المشدر میخالیجدن
ایکی مرحله برکوه ذیلنه دوشمشدر زغنوس پاشا اول کوهدن بوشهره برلطیف صو
کتورمشدر اول صویك باشی بوشهرك مسیره سیدر وشیخ لطف الله بیرامینك بوشهرده
زاویه و جامع وبعض خیراتی واردر وکندو بونده مدفوندر ایازمند ساحل بحرده برقصبه در
ادرمید ایازمنددن شماله برمرحله برکورفزنهایتنده در کمرادرمید ادرمیددن برمرحله شماله
برقصبه در مندهوریا دوزیرده بربیوك قریه در ایکی خانی وبربیوك نهری واردر اوزرنده
طاش کوپری میخالیجدن اوچ مرحله در بغادیج برقصبه در خلقی اکابراکثری الیاس پاشا
اتباعیدر کوردوس دمرجی قضالری جوانبی دوشر صندرغی بیغادیجدن مفرز برقضادر
اللی التمش پاره قریه سی واردر بوسنجاغك صوباشیسی قاضی بازاری کوینده اوتورر
بیغادیجدن شرقه دوشر مابینی اوچ ساعتدر ایوریدی بالیسکری غربنده
برقصبه در کمر بونك جنوبنه دوشر باش کلمبه درده یرده واقع بربیوك قریه در میخالیجدن
بش مرحله در اطرافی یکرمی پاره قرادر ایکی خان وسوق مختصری و ایکی جامع
واوکنده اقر برنهر صغیری واردر اول درنك اوته سنی صاروخان یریسنی قره سی حدایدر
فصل در بیان لواء قوجه ایلی امراء عثمان غازیدن اقچه قوجه نام غازی فتح اتمشدر انلك
ایچون قوجه ایلی تسمیه اولندی بولواو بیغاو صغله لوالری قپودان پاشا یالتمنه تابعدر لکن
بوانا طولی

بوآناطولی ایالتنه ملاصق اولمغله بو بابده ذکر ایتدك مقدما بولوانك بکی برکمی ایله
سفر ایدردی صکره ترسانهٔ عامره یه سنه ده بیك ورده نارده کسلدی یعنی ایری دیرکلره
حدود قوجه ایلی شرقده بولی شمالنده قره دکز غربنده خلیج قسطنطنیه جنوبنده خلیج
ازنکمید وخداوندکار سنجاغیدر وقضالری بونلردر اب صافی ازنکمید ازنیق اسکدار
اق یازی اقحصار بازارکویی صاری چایر صبانجه کیوه یلاق آباد کورله یوروس
قره مرسل صمانلو قره صو قاندری شیله بازارصویی اوصاف ازنکمید بحر
قسطنطنیه نك یوز میل شرقه ممتد اولان کورفزی نهایتنده بربلدهٔ عامره بلا سوردر اسکله سی
مشهوردر جامعلری وخانلری و برحدیقه وقصر سلطانی واطرافنده باغچه لری واردر قوجه
ایلی سنجاغنك پای تختی اولمغله بکی بونده اوتورر وازنکمید کورفزی فنار باغچه سنه
قریبدر راست شرقه چکیلوب بو ترتیب ایله کیدر پندیك وقرتال بر قریه در کنار خلیجه
دوشر لرطوزله بوطوزله مقوس برعظیم وواسع سواحله وار نجه دکز کارنده بر بیاجه یاپشمش
برعظیم کافر قریه سیدر زیتون بورنی ککبوزه التنه دوشر دیل بو محلده خلیج قارشودن
برقومسال دوزیردن خیلی کیروب کتمکله ما بین ساحلین ازقالمشدر ازنکمید نهایت خلیجدر
وخلیج انده برمقدار قوسی انعطافدن صکره غربه طوغریلوب سواحلی بو ترتیب اوزره درطرلو
نام کافر قریه سی که بوز بورن نام برونك کوشه سنده واقع قریه در وفنار باغچه سی مقابلیدرکه
ما بینلری قرق میل چکلمشدر سواحل غربه دوندکده قره مرسل دیل اسکله دن برایکی میل
جانب برده هرسك زاده احمد پاشانك خانی وجامعی وحمامی ونیجه خانلر واردر نامنه هرسك دیرلر
دیلدن چکیلوب بو قصبه ده نزول اولنور مذکور احمد پاشا قوندرمه سیدر دیلده
مخصوص زورقلر واردر ابناء سبیلی چوررلر و بونده اکثریا فورتنه اولور وقرشو کلورقرشو یه
بش میل قدر یردر اندن یلاق آباد وکورله قضالری اندن صمانلو اندن قاطرلو دوشمشدر
برفرسخ قدردر اکثری طاغدر استانبوله بعض حماجیلر بو سواحلدن حمام اودونی کسدیررلر
بوطاغلره قاطرلو وصمانلو طاغلری دیرلر خیلی عظیم طاغدر وصمانلودن بازارکوینه کیدن
یول بو طاغلره اوغرار کورله بازارکویی قربنده اندن اوچ ساعتلك کملیك قربنده برقصبه
وقضادر ککبوزه ازنکمید ایله قسطنطنیه اراسنده برقصبه در ازنکمید کورفزینه مشرف
محل مرتفعده دوزصرتده واقع اولمشدر کنار بحره ایکی فرسخ قدر بعیددر وزراء سلطان
سلیمان خاندن مصطفی پاشا انده برعظیم جامع ومدرسه ومتعدد خانلر و برحمام و برعمارت
اتمشلردر ازنیق قیصرلر دولتنده برسور مشهور وشهر معمور ایدی حالا سوری خرابه
مشرفدر قیصر زماننده بو شهرده اوچیوز اون سکز راهب جمع اولوب معتقدات نصارایی
تدوین ایتدیلر بوندن غیری نیجه جمعیتلری دخی اولدی حالا سوقی وحمامی وجامعی
ومدارسی وعمارتلری واردر رومده استعمال اولنان کاشی اوانیلری بونده برقاج کارخانه ده
ایشلنور واورخان غازی ازنیقده برکنیسه یی جامع قیلوب عمارت بنا ایتدی واشرف زاده

جامعی وتکیه ومرقدی واردر مشهور زیارتکاهدر صبانجه بر بحیره نك کنارغربیسنده دوز یرده سورسز برقصبه وقضادر ازنکمید بوندن برمرحله غربه دوشر وکذرکاهده منزل مشهوردر جامع وحمامی وسوقی واردر رستم پاشا انده برخان وعمارت بنا اتمشدر نزول ایدن مسافر بنه هر اوجاغه برسفره طعام وموم ویررلر وانده برجامع دخی رستم پاشانکدر بوقصبه اطرافی اکینلکدر لکن اغاج دکزی دیمکله مشهوراورمانلق کنارلری بوکا قریب کلمشدر قره مرسل نواحی اسکداردن برقصبهٔ معموره درکه ازنکمید قربنده وکورفزی کنارنده برقصبه دربی نظیرناری اولوروازنکمید کورفزینك برکوشه سی بونده نهایت بولور ازنکمیددن طرف جنوبه دوشر یلاق آباد وسط سواحل جنوبده حاجی ارنکمیدده برقضادر انده برایچمه واردرکه مسهلدر اندن ایچرلر اغستوسده موسمی اولوب اطرافدن بعض اهل مرض وارر لر نیچه کمسه لر شفا بولمشلردر اول ایچمه اولان محله یالی اوه دخی دیرلر صمانلو یالی اوه غربنده ینه ازنکمید کورفزی ساحلنده برقصبه درمکلف خانی وجامعی وحمامی واردر کورفز اغزینه قریب محله دوشمشدر وبوصمانلو سمتلرندن استانبوله حمام اودونی کتوررلر شیله فناردن اوتوزمیل ساحل بحر اسودده برقصبه در اندن استانبوله اودون کلور کرپه قره دکزکنارنده بوغازدن یوزمیل یرده برکوچك لیمانك خارجی ناحیه دربولیمانك قربنده کفکه نام برکوچك لیمانی دخی واردر ناحیهٔ قاندری اسکدار ناحیه سیدرکه اق باباو یورس قضاسی شرقیسنده واقع اولمشدر اسکداردن ایکی مرحله در ازنکمید برابرنده وشمالنده قره دکز سواحلی قربنه دوشر بونکله ازنکمید اراسنده و برابرنده در ازنکمید بونك جنوبنه وقاندری شمالنه دوشر کیغ ایلی بودخی اسکدار ناحیه سیدر قاندری وشیله اراارینه دوشر سمتدن اسکداردن اوچ ساعتلك شرقیسنده وایدوس جبلنده برساعتلك غربده دخی اسکدار نواحیسندن سابقا برقلعه سی وار ایدی اوائل دولت عثمانیه ده فتح اولنوب یکلنور ایدی شمدیلرده بکلنمکه حاجت یوقدر آیدوس طاغی اسکداردن دورت ساعت قدر شرقیسنده برجبل مرتفعدر انده تا ذروه سنده مغاره دن برلطیف صو چقرکه اکرچه ظاهرده ازدر اما الازم کلسه برقریه خلقنك جمله مواشیلرینه وفا ایدر کافر زماننده بوجبل اوزره قلعهٔ عاصیه وار ایدی قاضی کویی مقدما اسمی قالچادونیادر دورت بیك سکز یوز التمش برسنه سنده بنا اولنمشدر اسکدار خواص همایوندر قوجه ایلی عمارتنه داخل دکلدر خلیج قسطنطنیه نك معبرو ممری استانبول شرقیسنده برشهردر مرحوم غازی سلطان سلیمان خانك دختری مهرماه سلطان ساحل بحرده برقبه ایکی منارلو برجامع وبرمدرسه ومطبخ ودار الضیافه واسکله نك ایکی جانبنده ابنـــاء سبیل ایچون ایکی رباط وکیرو ساحل بحردن اکا قریب روم محمد پاشانك دخی برجامع وبرمدرسه وبرمطبخ واسکدارك نهایت جنوبیسنده برجای مرتفع اوزره والدهٔ سلطـــان مراد خان ثالث سنه طقوز یوز سکسن بش ده ایکی مناره وبرقبه ایله برجامع بنا ایدوب شرقیسنده

حجراتی مشتمل بر صومعهٔ زیباو شمالیسنده بر مدرسهٔ علیاوغربیسنده بر مطبخ ودار الضیافه
وایکی رباط اکا ضمیمه قلمشدر و سلطان ابراهیم والده لری بیك اللی اوج حدودنده بر جامع
وبر حمام ودار التعلیم ودخی بونلردن غیری مساجد وجوامع علی الخصوص محمود افندی
خانقاهی زیارتکاه اولوب واسکدارده شیوزاقچه مولویت واسکدارك نهایتی طغانجیلر میدانی که
اناطولی طرفنه سفر لازم کلدکده اول میدانه قونیلور و محلهٔ مساکین اسکدار مقابرندن
اوته طغانجیلر میدانینه قریب بر محله درباشقه مسجدی وحمامی واردر امراض مزمنه
اصحابی انده اولورلر قپوسی اوکنده چراق طورزندر و بر لر واسکدارك ساحل شرقیسنده
اولان مواضعك بری قاضی کویی فنار باغچه سی ازنکمید کورفزی اولنده واسکدار جنوبیسنده
بر معبری سرای و باغچه در اوکنده دکز ایچنده بر قله بنا اولنمشدر انده کیجه لرده فنار یقارلر کذرکاه
سفن اولوب خارج ازنکمیدایچندن کیدیلور ممر اولمغله ودوکندی یرلر خطا اولنمسون ایچون
اول قله ده فنار یقارلر اسکدار باغچه سی سرای عالیشان سلطانی یه معادل ومماثل سرای
جدید مقابلنده بر سرای وباغچهٔ عظیمه در اسکدار باغچه سندن اسکدار اسکله سنه کلنجه
مکلف سلطان باغچه لری وسرایلری واردر قوزغونجق اسکدارك شمالندن ساحل بحرده
نیجه عالی سرایلر و مکلف خانه لو بر قصبه در بعض محلاتنده یهودیلر ساکن اولورلر استاوروز
بودخی بر قصبه در نیجه مکلف سرایلر وکبار خانه لری واردر قوزغونجق شمالیسنده لب
دریاده واقعدر بر مکلف خنکار سرایی وباغچه سی واردر شمالیسنده نارلی باغچه وقله
باغچه سی واردر چاق یوقاروسنده قله ایچنده صو آقار قندیللو باغچه اناطولی حصاری قربنده
بر مکلف سرای سلطانیه بونك اراسنده کوك صو اقار و بر میل مسافه قدر بر دکرمن ودکرمندن
یوقاروقی جزئی صو درطاغلردن وبایرلردن حاصل اولور و بو صو کنارنه کلنجه دوز میدان و
سروستاندرکه بر ایکی میل دور واردر واکا قریب اناطولی حصاری که کوزل حصار دخی دیرلر
کوك صو خارج قسطنطنیه یه دوکلدیکی محلده دوز یرده واقع اولوب ابو الفتح غازی محمد خان
فتح قسطنطنیه یی مراد ایتدکلرنده بنا اتمشلر بو حصار خارجنده دریا کنارنده وکوك صو
کنارنده عظیم اولر وکبار سرایلری تاقنلیجه نام قصبه یه اولاشمشدر قنلیجه بر بیوك قصبه در
اسکندر پاشا بر جامع ومدرسه وحمام ومکتب وسوق مختصری ونیجه محلات وکنار بحرده
کبار اولری و قنلیجه دن یوقرو چبوقلی باغچه و سلطانیه نام خنکار باغچه لری واردر سلطانیه
دریادن بر عظیم حوض وليمان کبی برکه نك وسطنده بر قصردرکه پنجره ودولاب قنادلری
وطوانی روغنی اوزره مجالس مختلفه ایله مصور و منقشدر بوندن صکره انجیرلو نام قریه که
انده دخی بنام خانه لر واردر بك قوز قربنه دوشمشدر بورس بونك قاضیسی بك قوز نام
قصبه ده او تورر بو قصبه ده ساحل بحرده واقع اولمش محلات کثیره وجامع وحمام وسوق
وبونده نیجه کبار باغچه لری واعیان خانه لری واردر دخی چارشوسی باشنده یالی واسکله سنه
قریب محلده بر بینظیر صویی واردر چشمه دن چاغلیوب اقار جامع دخی انك قربنده در وبونك

ویك قوزده بینظیر طولوم بیتری اولور قواق بو قصبه خلیج قسطنطنیه نك نهایت
شمالیسنده واقع اولمشدر بوروس قضاسنه تابعدر و بونك نهایتنده اناطولی بوغاز حصاری
واردر که سنه بیك اوتوز اوچده قزاق یکی کویی بصمغله بو محلده دخی قرشو قرشو ایکی قلعه جکلر
بنا اولنوب مستحفظین وطوپلر قونمشدر و بو بوغازکه روم ایلی حصارینه قریبدر وسطنده
بر عظیم دوکندی اولوب بر آدم قدی قدر طاش سطح دریادن طشره چقمشدر فنار یقارلر
ومن بعد قره دکزه انکیندر اناطولی جانبی و بو بوغازلرده کافر زماننده قارشو قارشو ایکی
حصار وار ایمش که هر بریسی بر طاغی چویروب دریا کنارینه دك اولاشور ایمش حالا آثار
دیوارلری باقیدر و بك قوزیله قصبهٔ قواق اراسنده سر و بورنی دیرلر بر محلده خنکار باغچه سی
واردر انك اوزرینه مشرف بلند صیق اورمانلق واردر که تا دروسنده مقام حضرت یوشع نبی
علیه السلام معتقد عوام الناس بر مقامدر انده بغایت لطیف صو واردر محل مزبورده خلیج
قسطنطنیه نك مارکبی پیچاپیچ بر عجب تماشاسی واردر آق بابا بك قوزدن ایکی ساعتلك بر لطیف
کوهستان ایچنده جامع وحمامی واق بابا نام عزیزك مزار وتکیه سی وبینظیر میاه ومحلاتی
بر قصبه و تفرجکاهدر که سنه ده ایکی موسم ظرفای استانبول واروب بر موسمی کراس
زمانیدر که کراس اواخرنده اق بابانك سیاه وبیاض بر نوع کراسی ایریشور وبر دخی کستانه
موسمی زیرا اق بابانك طاغلرنده خدایی کستانه سی واردر اروه قره دکز بوغازندن طشره
اناطولی یرنده اروه نام نهر که علم طاغی اوجلرنده پیدا اولوب شماله جریانله بحر اسوده
قاریشور اول نهرك نهایتنده بر قریهٔ کبیره واردر که ناحیهٔ اروه نك قصبه سی کبیدر
اسکداردن دورت ساعتلك در و بو نهر اروه نك مخصوص قایقلری واردر استانبوله اودون
کتورورلر الجبال معلوم اولاکه سواحل شرقیه خلیج استانبول غربیه سی تلال وجبال واودیه
واردر جمله سی معموردر طاغلری اوستی باغ وسواحل وادیلری باغچه لر وقصور عالیه ومکلف
خانه لر و بوغاز سمتنده جبال عالیه و بوغاز حصارك خلفی اق بابا سمتلری عظیم جبال واورمانلر
اکثری کستانه در اسکدار شرقیسنده ایکی ساعت مقداری چاملوجه دیرلر بر ینه قریب
ایکی مدور شکلنده تل عظیم اوزرلرینه دوشمش ایکی مسیره در که بریسنه اسکی چاملوجه
وبریسنه یکی چاملوجه دیرلر بونده سعادتلو پادشاهمز سلطان محمدخان رابع خلد الله خلافته
حضرتلری وافر ابنیه احداث بیوردیلر سابقا تکیه کبی ایدی شمدی مکلف سرایدر بولغورلو
قریه سی بولك ذیلنده اسکداری شیخ محمود افندی وقفیدر جبل مال دپه اسکداردن بر
عسکر منزلی شرقی که تل عنوانیله مشهور اولمشدر خلیج ازنکمید سواحل شمالیه سنده
طوزله نام محله دك ممتد اولوب بر جانبی ذیل ساحل خلیج ازنکمیده ایتر بعض ارباب غرایم
اسمندن استدلاله طمعه دوشوب دفینه بولمق سوداسیله بعض یرلرین حفر ایتمشلردر
علم طاغی بر جبلدر ینه راست استانبول شرقیسنه دوشرکه مال دپه نك شمالیسنده
بر ایکی ساعتلك اسکدارك اکثر اودونی عربه لر ایله اندن کلور و بعض کراسنه

قطع

قطع اولنور اغاج دکزی قوجه ایلی نهایت مشرقیه سنده صبانجه کولی اطرافنده جبال
عظیمه وفراوان اورمانلر درعیوقه پیوسته اولمش چام ومیشه وکورکن وبلوط استانبولدن
مشرقه کیدن شاهراه بوجبالك ایچندن بحر برایکی قوناق سورر درختستاندر البحیرات
بحیره ازنیق دوری ایکی میله قریب درصویی لذیذ انواع بالغی چقار خصوصا لینه دیرلر
وجنس بالق صید ایدرلر نصف شبر مقدار ایدرقوریدوب بروسه واستانبوله کتورررلر
بوکول اطرافنده نیچه صولر اقوب اپاغی کملیك سمتنده دریایه قاریشور نهر قرق پچید
اناطولیده بعض طاغلردن مجتمع اولوب شرقی ازنیقه برکونلك یول مسافه ده قرق پچیده
اوغرایوب هرسکه قریب یرلرده بحر رومه منصب اولور بحیره صبانجه دوری اون بش
میل طولانیدر اطرافی اغج دکزی دیدکلری یدر بولی یولی نصف میل قدر صو ایچنده
کاه اوزنکی یه چقر کارندن بحر بوکول ایله ازنکمید دریاسی ماینی نصف مرحله در شرقنده
نهر سقاریه دخی اوچ مرحله یه قریب اولور سابقا بو اوچ صویی حفر ایله بری برینه وصل
قصد اولنوب سنه طقوز یوز طقوز زده سنان پاشا عرض ایلدی که نهر سقاریه صبانجه
کولنه وصبانجه کولی ازنکمید دریاسنه اقتدرلمسی مراد همایون اولنوب قوجه ایلی
سنجاغی بکنه ولواء مزبور قاضیلرینه خطابا امر شریف وارداولوب سر معماران خاصه
ومنجم وراصد منلا فتوح ومعمار چاوش ومعمار سلیمان وصو یولجیلردن یوسف وعلی
وصو ناظری وغیریلر تعیین وارسال اولنوب ایصالی ممکنمیدر کوریلوب کنهی معلوم
اولدقدن صکره وقوعی اوزره عرض اولندیکه معمار ومنهدس واهل وقوف که نهر سقاریه
صویی یریوزینه چقنجه اون یدی بوچق ذراع اولوب ذکر اولنان محلك فوقنده دخی محل
پروارمیدر دیو تفحص اولندقده برمیل مقداری فوقنده بیوك قوم اغزی دیدکلری معروف
محلده سد اولنمق اولی واخری ایدیکی اصح اولمغله تراز واورلدقده صودن یریوزینه چقنجه
اون یدی ذراع اولوب قوجه معمار تصمیم ایلدیکی محلدن بش بوچق ذراع ارتفاعی اولوب
وسقاریه صویی کوله وارنجه طولی طقوز بیك التیوز ذراع اولوب بیك یوز ذراع اولدوغی
یرده صاری درن نام نهره متصل اولوب نهر سقاریه نك صویی یریوزینه چقنجه اولان اون ایکی
ذراع صاری درن اولدوغی محلده اون التی ذراع دخی کیدوب سد اولناچق محلی کوله
متصل اولناجق محلده برابر دوشوب وصاری درن کوله جاری حاضر بر نهر اولوب برمقدار
وسعت ایریلوب برقاج ذراع اشاغه قازلمغه قوجه معمار تصمیم ایلدیکی محلدن بو محلك
حفری نصف مقداره تفاوت ایدوب وبالجمله نهر سقاریه نك کوله جریانی تحقیق
ایتدکلرنده صبانجه کولنك ازنکمید دریاسی جانبنه وارایوب اکا دخی تمام دقت اوزره ایکی یردن
تراز واولدقده کولك ازنکمید دریاسنه وارنجه یکرمی ایکی بیك ذراع یر اولوب یولنده طاغ
طاشدن بر نسنه اولمیوب ونصف مقدارنده اورماندر وذکر اولنان مسافه نك کولدن ابتدا
اولدوغی محلدن بیك ذراع یره کلنجه عمقی یدی ذراع اندن بیك ذراع دخی طقوز بوچق

ذراع اندن بيك دخى اونراندن بيك دخى التيشر اندن بيك دخى اون اوچر اندن بيك دخى
اون يدى اندن بيك دخى اون سكز بوچق اندن بيك دخى يكرمى التى ذراع اندن بيك دخى
اوتوز اندن بيك دخى يكرمى بش اندن بيك دخى يكرمى التى اندن بيك دخى اون يدى
اندن بيك دخى يكرمى اندن بيك دخى طقوز وباقى سكز بيك ذراع دريايه وارنجه التيشر
ذراع قازلمق استروكذلك ايند اسندن برمقدار بوقارو قالقوب بعده ينه ترقى ايدرك
اون دورت ذراع نهايت بولدوغى محلده كوللك ابتداسى ايله برابر يوزى ينه برابر اولوب
بعده بومنوال اوزره ازنكميد درياسنه وارنجه كول اوتوز ذراع حواله واقع اولوب
حواله سى بو تفصيل اوزره در اون دورت بيك ذراعدن صكره بيك ذراع يرده كولى
دريايه سكز ذراع حواله بعده بيكده دخى اونر بوچق بيكدن دخى اون بربوچق بيكدن
دخى اون يدى بيكدن دخى يكرمى بيكده دخى يكرمى سكز بيكدن اوتوز ذراع حواله
اولمشدر كذلك ازنكميد درياسنه اوتوز ذراع حواله سى اولمغله حفر اولندقده كوله اون
ذراع اشاغه اينر اول تقديرجه نهر سقاريه دخى كوله اون ذراعدن متجاوز حواله اولور
بناء على هذا سقاريه دخى دكرمن خرقنه صو جريان ايلديكى كبى تمام جريان اوزره كلور زيرا
سقاريه ايله كوللك مابينى مجرد ميل مقدار ايدر سقاريه نك كوله وكوللك دريايه اتصالى
ممكن وقابل اولدوغنه وكمسه نك چفتلك وسائر املاكنه اوغره ميوب كتورمكه بالاتفاق
تحقيقلرى اوزره در سعادته مختوم وممضى محضرلر ويرمشلر در همان سعادتلو پادشاهك
همت ومباشرت اولنمعه امر شريفلرينه مفوضدر وبونك مراد اولنان ميشه زار طاغ
استر انجه كه يوز بيك بيله دق اودونى وعموما كمى كراسته لرى دوكنه جك معدن اولميوب بنا
اوله جق قدرغه لر صبا انجه كولنده ترسانه كميلرى معدن ايچندن بنا اولنمغين ترسانهٔ عامره يه
اللى يوك اقچه زياده سعى اولمق مقرر در و زواد وذخيره لرى كلك وصاللر ايله كوله وكولدن
استانبوله كلمك كلى انتفاع ايدوب قصد اولنمشيدى لكن رشوت سببى ايله اتمام ميسر
اولمدى فصل در بيان لواء بيغا بو ايكنجى لواء كه قپودان پاشا ايالتنه تابعدر حالا پاشا
سنجاغى ديرلر حدودى غرب وجنوب بحر مرمره شمال وشرق قره سى وقضالرى
بونلردر انيه بازارى نام ديكر آذينه باليه بيغا چاك قاز طاغى قلعهٔ سلطانيه كوكر جنلك
لاپسكى قپو طاغى مرمره الاوصاف مقدما بو سمتك تختى تروبا نام ديكر تروا ديرلر
برشهر دروبوشهر استانبولدن بيوكدر بوشهر قره ده بوزجه اطه مقابله سنده واقعدر سنه
دورت يوز طقسان ايكى ده حضرت موسى وفاتندن صكره بنا اولنمشدر وايلاث قراللرى
داردانوس در وبونلرك دولتلرى ايكيوز طقسان يدى سنه ممتد اولمشدر صكره بوشهرك قرالى
الكسندربن برماموتك اوغلو الكسندر موره ده منستره شهرينك قرالى مينلاى يه مسافر
اولوب وبو مينلا يينك برحسنا عورتى كه اسمنه هلينا ديرلر غايت كوزل اولمغله بو الكسندر
اوغلو بوعورته عاشق اولمغين بوعورتك سببى ايله بوشهر خراب اولمشدر نقل ايدرلركه تروبا قرالى
الكسلندر

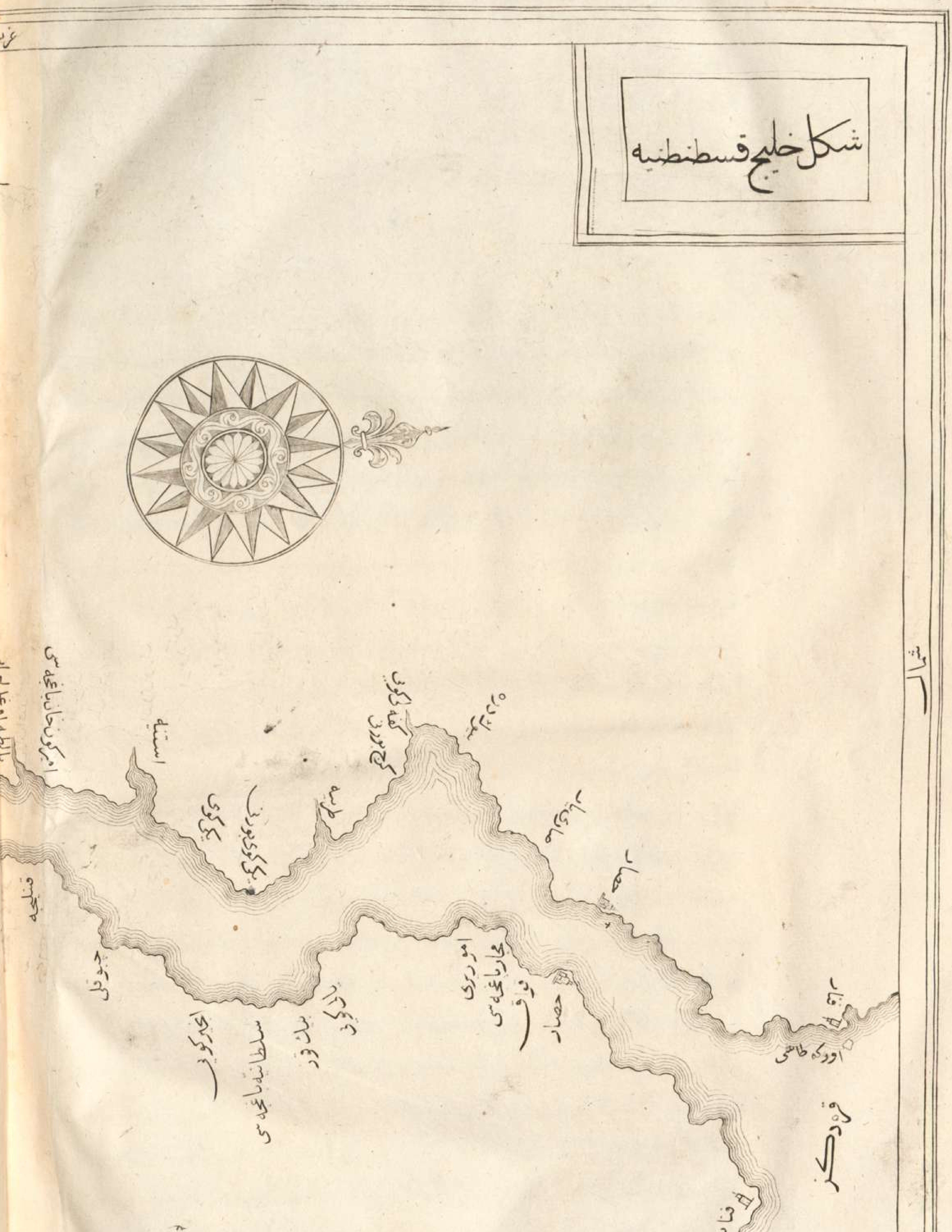
الکسندرك عورتی کونلرده برکون حامله ایکن دوش کوردکه فرجندن بر آتش چقوب بوشهری
یاقدی بو واقعه‌یی عورت قراله سویلدکده قرال دیدیکه سنك حملك اولان ولددن بو شهره و بو
دولته ضرر اصابت ایدر دیدی فی الواقع اول عورت بر ولد طوغردی قرال دخی مراد ایلدی که
اول ولدی قتل ایلیه اما عورتی رضا ویرمیوب بر بزایله صاردی اول سمتده بر اورمان ایچنه
آتدی اول اطرافده بر چوبان کزر ایکن بو کاراست کلوب والوب عورتنه کتوردی اولادی
اولمامغله اولادیرینه بسلدی بو اوغلان بیوك اولدقده اول سمتك اوشقلرینی انجتمکه بشلدی
خلق اندن قراله شکایت ایلدیلر قرال اوغلانی وچوبانی احضار ایدوب نیچون اوغلکی
ضبط اتیمزسن دیو عتاب ایتدکده چوبان دخی بو نم اولادم دکلدر فلان یرده بر بزایله
صاریلو بولوب بو قدر زماندر بسلدم بلمدم بویله یرامز اولاجغنی دیدکده قرال بلدی که
کندی اولادیدر چوباندن الوب سراینه قودی برکون قرال بر یره آوه کیدوب بو اوغلانی
سراینده الیقودی وقراللك بر اوغلی دخی که بونك قرنداشیدر قراللك سراینده بو ایکی قرنداشلر
چکیشوب و بو ولد قرنداشنی اوروب قتل ایدوب وخوفندن بر کوچك قایغه سوار اولوب اوردن
فرار ایدوب مورہ سمتنه کذار ومسستره قرالنه مسافر اولور ومسستره قرالنك بر حسنا
عورتی وار ایدی که نظیری یوقدر اکا عاشق اولور قرال مسفو رایسه کریداطه سنه کتمسی
اقتضا ایلدی زیرا کریداطه‌سی انك حکمنده ایدی ومسافرینی خانه سنده الیقویوب
کندیسی بر قایچ چکدری ایله کریداطه سنه روانه اولدی ولیماندہ بر چکدیری الیقودی که
بلکه برشیئ اقتضا ایدرسه کرو یه خبر کتوره بعده اول بك اول عورت ایله اتفاق ایدوب تروپا
شهرینه باباسی جانبنه کتمکه عورتك کوکلنی ایدوب اول عورت دخی جمله جواهرلرین وواقر
آلتون الوب ولیمانده اولان قدرغه‌یه بنوب ترویه‌یه روانه اولدیلر وصولنده آناسی
وباباسی مسرور اولدیلر زیرا قرنداشنی اولدوروب فرار ایده‌لی چوق زمان کچوب
اونودلمش ایدی واولاد دخی قلمایوب بوکا منحصرلر ایدی اول جهتدن مسرور اولدیلر واما
اول طرفده مسستره قرالی کلدکده کوردیکه اول بك عورتنی الوب تروپا شهرینه کتمشلر
همان یوله دوشوب تروپایه کلدی زیرا بو قرال تروپا قرالنه تابع ایدی رجا ایلدی که عورتنی
اوغلندن الیویره قرال رجاسنی قبول ایتمدی وقصد ایلدی که مسستره قرالنی قتل ایده
بو احوالی تروپاده اولان سردار مسستره قرالنه خبر ویردی که نه طورورسن قرال سنی قتل
اتمك مراد ایدر همان طورمه مورہ طرفنه چکل کیت سکا برکمی ویره‌یم دیدکده اول دخی
بیم سره دوشوب مسستره‌یه کیتدی مکاننه واردقده اطرافده اولان قراللره خبر ویردی
وانلره دوشندی والحاصل عظیم عسکر ایله قره‌دن ودریادن کلدیلر وتروپا شهرینی محاصره
ایتدیلر لکن قلعه‌سی متین اولوب خلقی چوق اولمغله فتحی ممکن اولمیوب اونیجی سنه‌ده
بر حکیم تدبیری ایله بر غریب مصنع بیوك آت تصویر ایدوب وایچنه بر قاچ شجیع آدملر
قویوب حصار قوینه براقدیلر زیرا بو یله مصنع صورتی بوزمزلر و قلعه نك ایچروسنه

الورار في الواقع بويله اولدى آت صورتنى ياپوب ايچنه بر قاچ بهادر آدملر قوديلر واول صورتى
بر قاچ تكرلك اوزرينه بند ايدوب اوردو يرينه براقديلر وكندولرى كيجه ايچنده قاچمق صورتنى
كوستر ديلر ويوسيه آدم قوديلر كه اگر بو هيكلى قلعه ايچنه الورلرسه بزه خبر كتور
قلعه خلقى كورديلر كه دشمن فرار ايدوب وبو صورتى كوتوره مدكلرندن براقمشلردر
بعضيلر ديديلر كه دكزه بونى پاره ليه لم اما اكثرى جواب ويرديلر كه حيف دكلميدر
بو مصنع شيئ دكر كوتوره مشلر بونى ايچرو الهلم وقلعه قپوسى ايچرو سنه وضع ايدهلم ديديلر
لكن قلعه قپوسندن صغمز لازم كلديكه قلعه قپوسنى هدم وبو صورتى ايچرو الدقلرندنصكره
ينه قلعه قپوسنى كما كان ياپارلر والحاصل اول پوسوده اولان جاسوس احوالى واروب انلره
خبر ويردكده دشمن اول ساعت عودت ايدوب قلعه نك اطرافنى محاصره ايتدكده وقپويه
هجوم ايتدكلرنده آت صورتى ايچنده اولنلر دخى چقوب قپو اوكنه طوروب بو طريق
ايله ظفر بولوب ايچرو دخول ايدوب سكاننى قتل عام وقلعه يى خراب ايدوب وحالا اول
شهر عظيم آثارلرى باقيدر مصنع ستونلر وفاخر مرمرلر واردر استانبولده اولان ديركلر ورخاملر
اكثر بو شهردن كتورلمشدر قپوطاغى جزيره سى اوجنده ايدنجق قرشوسنده در محل مزبوردن
روم ايلى سواحلى وكليبولى سواحل شماليه سى نمايان اولور حتى سليمان پاشا اورخان غازى يه محل
مزبوردن روم ايلى جانبلرينى تماشا ايتديروب اول ممالكه چوب فتح ايتمكه رغبت ايلدى ولهذا
بوكا تماشالق ديرو بلقيس سرايى ناميله دخى مشهور اولمشدر فصل در بيان لواء صغله بو سنجاق
دخى قپودان پاشا ايالتنه تابعدركه حالا ترسانهٔ عامره كتخداسنه خاص اولديغى بونك قضالرى
بر قاچ سنجاقدن متفرقدر واك باش تختى ازمير شهريدركه قضالرى بونلردر آذينه اياثلوغ ازمير
انچه شهر ايدين تام ديكر سوكه اينه نام ديكرمت باف بلاط بيراملو چشمه اورله
چنيه سفر بحصار شاهمه صاور صوبجه طمه قارپوزلو قرهجه قيونلو قره برون
قزلحصار قوش اطه سى منده جه نيف منمن اوصاف ازمير باش تختى ولايت آيدين
وصاروخاندر اسكله سى اق دكز كنارنده بر بندر عظيمدر شهر وقلعه در ايكى حصنى واردر
يرى جنوب طرفنده بر يوكسك دپه اوزرنده قلعه در برى غرب وشمال طرفنده لب دريا ده
ايكيسى دخى محفوظدر بلدهٔ قديمه در اسكى سورى آثارى واسكى حصارى اماكن كثيرهٔ احاطه
ايدركه اوچ جامعى وحماملرى واسواقى وبساتينى وليمونى وانجيرى واوزم قوروسنى اطرافه كتوررلر
وزيتونى چوقدر بو شهرى سنه سكز يوز بشده تيمورتيره ده قشلادوغى اثناسنده فتح
ايتمشدر اول وقت فرنك النده ايدى بعده سنه سكز يوز يكرمى طقوزده سلطان
مراد ثانى حفيدبك الندن المشدر وقصبهٔ مزبوره بر الحق طاغك ذيل شماليسنده
دريا كنارنده واقع اولمشدر غربى وشمالى دريا شرقى صحرا ودن ودپه باغلردر جمله محلاتى
يكرمى قدر اون جامع طقوز حمامى اكثر سوقى دريا طرفنه دوشوب نصف محله قدر
دكاكين واسواق واردر وبونك صويى چشمه لر وقيولردندر بر نهر صغير دخى ضايع اتكندن

شهرك طرف شرقيسنی دوراید وب دریایه قریب اولدقده شهر ایچنه اوغرار بحر دوکیلور
بناسی اخشابدن کرمت اورتیلو جمله بیوتی غرب وشماله توجه ایدوب طاغه ارقه
ویرمشدر اولو جامعی نیفلی زاده جامعیدر دریا طرفنده لیمانه قریب فوقانی کارکیر
قورشون اورتیلو قبه بر منارهلودر بری دخی یعقوب بك جامعیدر دریا کنارنه دوشر قورشون
اورتیلو قبه در بری دخی حاجی حسین جامعی کذلك یالی کنارنده دخی سائر شهرده
خرده جامعلر واردر التمش قدر خانی واردر بری اشاغی لیمان اغزنده مثلث الشکل فاتح سلطان
محمد خان بنـــا ایتمشدر بر بیوك وبر کوچك قپوسی واردر بر طرفی اولردر غرب وشمال
طرفی دریا وقبله طرفی میداندر بر قلعه سی دخی مزبور طاغك تپه سنده کوچك بر قلعه در
شکل مستطیل کافری بنادر ربعی معمور و بر جامعی واردر واشاغی قلعه ده بر مسجد واردر
بو قلعه لرك صورلری طشره دندر وبر خرابه قلعه ایچنده اثار قدیمه ده قرق دیرك وبر عظیم
صهریج واردر بر التنده اوسئی دوزمیداندر خلقی جمله ملل وادیان مخلوطدر مسلمان غالبدر
دورت بالیوزا وتورر وعلماسی چوقدر و بو قارو قلعه نك قپوسی اوکنده تماشالق دیرلر
بر بنا روم واردر که طاغ یماجنه طوغروقدمه لر در بستانلرك ایچنده مغاره وبنا اثرلری واردر
بونك ناحیه لری بری برون اباد که قرشوسنده شرق وشمال اراسنده ودریا کنارنده بر کوچك
قصبه در بش التی جامعی ایکی اوچ حمامی واردر بری دخی زرپانده دیرلر شرق وجنوبنده
بر قاج پاره قریه در وبری دخی جنوبنده محکمه قریه لری دیرلر یکرمی دورت قریه در وازمیرك
بکار باشی دیرلر بر لطیف مسیره سی واردر بر قبه ایچندن بر وافر صو چقوب نصف خرمن
مقداری بر کول اولور وایاغی اقوب دکزه دوکیلور ایاغنده آسیابلر واردر وبو صو نبع
ایتدیکی مغاره نك ایچنه کرملك امکانی واردر ونهایتنده قپو کبی بر محل واردر بسته در
داخلنده مال ودفینه اولمق مشهوردر اهالیء ولایت بیننده معروفدر لکن مطلسمدر دیرلر
وبعض قصد ایدنلر اول قپویه واردقده قپودن باد سموم اسوب هلاك اولمق روایتنی ایدرلر
اورله ازمیرده غرب وجنوب بحردن اون ایکی میل وقره دن نصف مرحله بر بلده در برایکی
جامعی وحمام واسواقی واردر اشجـــار زیتونی فراوان اولمغله صابون کاینده بونده صابون
اشلنور بونك اسکله ولیمانی اوچ میل مسافه ایرودر قصبه لب دریاده دکلدر اسکله دن چقان
احمال مسافرینی نقل ایچون مکاریلر حاضردر لیمــــانده قدیمدن منزل مسافر بنا اولنوب
بعده طقوز یوز طقسان دورت حدودنده بر مختصر رباط ومسجد بنا ایتدیلر عاشق ایدر
بو مکاریلر النده بر دیشی قاتر کوردم اردنجه بر قاتر یاوروسی وار ایدی صـــاحبنه سؤال
اولندقده بو دیشی قاتر ارکك حمار ایله قاریلوب طوغوردی عادته مخالف کوردیکمز یوق ایدی
دیدی منمن بحره قریب غرب وجنوب ازمیر شمالی کلمبه وطورغودلو قضالری جوانبی
دوشر ازمیردن نیفه کیدلسه اراقده بر طاغ آشیلوب کذلك شمال سمتلرنده مغنیسا
وطورغودلو طاغ اشمغه موقوفدر ودخی نیفك قرشنده وجانب غربنده قزل حصار وقبله سنده

ایاثلوغ اولور نیف مغنیسا قربنده غرب وجنوبه واقعدر فصل در بیان مسالك ومنازل
ومسافات اناطولی وقرمان اسکداردن پندیك بش ساعت محل تنکدر کاه مال دپه یه
قوبرلرانذن ککبوزه بش ساعت مائی قلیلدر کاه سلطان چایرینه قونارلر ککبوزه دن ایکی
یول ایریلور بری ازنکمیده کیدر بری دیلدن بحرو هرسکه قونار مسافه سی ثلث ساعت اندن
دربنده التی ساعت اندن ازنیق التی ساعت اندن لفکه اون ایکی ساعتدر اندن سکود اون
برساعتدر سنه بیك تیمشده وزیراعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکوت ارا سنده
طاغلر ایچنده چلته کلك نام وادیلر قربنده براما نسز واسسز یرده بر مکلف خان وبر جامع
شریف وحمام بنا وخیرات ایتمشلردر اندن اسکی شهر اون ساعتدر ایکنجی یول که ازنکمیده
کیدر ککبوزه دن هرکه دورت بوچق ساعتدر نزولی یوقدر دکرمنلری طوزله قربنده
ویرانه در اندن ازنکمید بش ساعت ایکسنلك مابیننده چنار چایری بونده دخی یول ایریلور
بری صول قوله بری اورته قوله که اسکی شهره کیدر واسکی شهره کیدن یول ازنکمیددن
قازقلو بلی دورت بوچق ساعت اندن دیکلو طاش اون ساعت که قرب ازنیقدر یاخود
قازقلو بلندن قوشجیلر بومنزله کلنجه صعب وسنکستان ودولاماج محل اولوب یدی ساعت
اندن ازنیق اندن پنبه جك تابع ازنیق اندن یکیشهر اوچ ساعت یاخود دیکلو طاشدن
کول باشی ایکی بوچق ساعت اندن یکیشهر اوچ ساعت اندن اق بیق بابا سکوت
قربنده دورت ساعت اندن بازارجق بش ساعت اندن بوزاویوك دورت ساعت طاغ ایچنده
مغاره لر اولوب همان برقله سی واردر قلعه سنی اولراتمشلر طقوز مستحفظی وارایمش اندن
اسکی شهر التی ساعت اق ویران اوچ ساعت سیدی غازی اوچ ساعت برطاقلو اوچ
ساعت خان خسرو پاشا بش ساعت بیات بش ساعت بولاوادین سکز ساعت
اسحاقلی بش ساعت اق شهر اوچ ساعت ارقدخانی ویرانه در دورت ساعت ایلغین
ایکی بوچق ساعت جسر عتیق نام دیکر بالقام صویی ایکی بچق ساعت بالس کوپروسی
دیرلر اندن زنکی صویی اندن قونیه یاخود ایلغندن لادیك اون ساعت اندن قونیه طقوز
ساعت قونیه دن اسمیل اون برساعتدر قره بکار طقوز ساعت ارکلی اون ایکی
ساعت اولو قشلا طقوز ساعت چفته خان التی ساعت بوچفته خان یولی صعب
وسنکستان برچای صویی واردر وبوچفته خان قربنده برلطیف ایچمه وبر ایلیجه وقربنده
برنهر جاریدر اکا قرق کچید دیرلر برنیجه دفعه اول نهره اوغرایوب کچرو بوچفته خان تاچاقیده
وارنجه کوه بر کوه میشه زار اورمانلردر چفته خاندن نصف منزلده بوقرق کچید
صویی چوغالوب اق کوپری نام طاش کوپری التندن کچر وقربنده قره صو نام نهره قارپشور
وطاغ دیبنده شکر بیکاری دیرلر برچشمه عظیمه دن نبع ایدوب اول نهره دوکیلور وبوجسری
عبوردن صکره رمضان اوغلو نام یایلا طاغلرینه صعود اولنور بنه نزول اولنوب چفته
خاندن یایلاقه یدی ساعت واندن چاقده اون برساعت وچاقده کارنده بیرام پاشا یاپدردوغی

خانك

شکل خلیج قسطنطنیه

خانه كه ايام شتاده اوچ دوت كونده كلنور ار القده نيجه خانلر بنا اولنمشدر و چفته خاندن چاق
چاقده كلنجه دخى يولده سلطان خانى ديرلر بو خانى حاجى سلطان مرحوم بنا اتمشلردر اندن
صارى اشق اندن چاقده كلنور و چاقدن ادنه طقوز ساعتدر لكن چاقدن ادنه يه
كلنجه ايكى يول واردر بر يسنه قرغه سكمز ديرلر بو طپراقدن بوكسك طاغ اشلوب ادنه صحراسنه
واريلور بو يولده چاقد نهرينى عبوره احتياج قلمز ايكنجى طريق چاقد كارنده اولان خان
قربنده چاقد اياقدن كچيلور بو طريقده چاقدن ايكى كره كچيلوب ادنه يه واريلور دخى بر يول
زنكى صويندن ادنه يه واريلور زنكى صويى التى ساعت اندن دبكه خان دورت ساعت
نام ديكر كلميچ بيكارى ديرلر صحرالردر كاريز باشى نام ديكر حوض اوچ ساعت اندن قونيه دورت
اندن بيكار اوغلو قريه سى التى ساعتدر خرابدر بيكار باشى كه قرب لارنده در التى ساعت
معدن شارى قربنده بوكا افلاطون صويى ديرلر فيروز اندن اقچه شار سكز ساعت اقر
صويى واردر بو طرفى قلعه در مراد پاشا بنا سيدر اندن كول باشى يدى بوچق ساعت
عظيم صويى و كوپروسى واردر ياخود قورد بيكارى اندن اركلى دورت ساعتدر چاوش
كوپروسى اقر صويى واردر اولو قشلا اندن چفته خان اندن تكربلى و رمضان اوغلو
يايلاسى اندن صارى اشق نهر چاقد خان بيرام پاشا اندن ادنه و صاغ قولده دخى ايكى
يوردن يول ايريلور برى ديلدن برى ازنكميددن كه بروسه يه و اندن كوتاهيه يه كيديلور
ازنكميددن يكى شهر آيدين اندن بروسه يه و بروسه دن كوتاهيه برى بروسه دن
كوتاهيه برى بروسه دن آق صو لطيف ماء جاريسى واردر اندن اينه كول بر صحراى واسع
بر كول قربنده در ياخود قورشونلو خانه قونرلر اندن كش بو منزلده طومانج طاغلرى
آشيلور اندن كوتاهيه دخى بر يول ازنيقدن كوتاهيه يه ازنيقدن يكى شهر آيدين اندن
آق بيق اندن آخرجك اندن بوزاويوك اندن صولى كوى اندن كنجه لو بونده ايلجه واردر
اندن كوتاهيه و اول يول كه ديلدن كيديلور ايكى يولدر برى صاغ قولدر و برى كه بروسه يه
و مغنيسايه كيديلور ديلدن صمانلو غربا بر منزل و اندن بروسه يه ياخود صمانلودن بازارجق
نام محله كيدركن صمانلو قاطرلى طاغلرى آشيلور عظيم طاغلردر و صعب يوللردر
بليانجغه واريلور اندن اولوباد بروسه دن بوغاز حصاره عسكر منازلى بكلك پايراوچ ساعتدر
كول باشيدر قربى قره اغج باغلرى التى ساعت اندن اولوباد كوپروسى ايكى بوچق ساعت كه
ميحالج قربنده در اندن صارى بك تابع كرماستى دورت ساعت اندن صالدز در قرب
باجك اغاج تابع مانياس دورت بوچق ساعت اندن كوريه اغاج كوپروسى واردر قرب
وديان تابع كونان دورت بوچق ساعت اندن جسر كوكرجنلك التى بوچق ساعت اندن
قريهٔ ديمتوقه دريادن اوچ ساعت بو منزل التى بوچق ساعتدر اندن قورى دره دورت
بوچق ساعت اندن كونجى در قرب دريا التى ساعت اندن چار طاق مقابل كليبولى
دورت ساعت اندن برغوس دورت ساعت اندن قلعهٔ سلطانيه بش ساعت

میخالیجدن مغنیسایه ایلی بات اندن صوصغرلغی بونلا بر نهر بحر در شد مند هوریا اندن
قوری کوجلك اندن باش کلمبه اندن بلاموط ایکی خانی واردر اندن مغنیسا اندن ازمیر بروسه دن
برغمه یه بروسه دن قره اغاج اولوباد کولی چلتکلی قریه در عمر نام قریه بالیکسری برداقجی
قریه در تارحاله جاودیر بر قریه در باوجلك نام قریه برغمه ایازمند اندن ادرمید اندن اورندی
اندن بالیکسری کوتاهیه دن حمید دکزلی اندن زازقری اندن پچی بوراو اندن اسپارته
دخی دکزلودن انطالیه جنوبه عاصی قره اغاج اراده قازق بلی اشیلور تفنی یه واریلور
اندن استنارا اندن انطالیه دخی دکزلودن قوش اطه سنه غربه نازلی اندن سلطان حصاری
پچیلور کوشکه کیدیلور اندن کوزل حصار اندن اذینه دورت ساعت اندن بلاط اندن قوش
اطه سی ازنکمیددن صول قوله بر قاچ یولی واردر ازنکمیددن صبانجه طقوز بوچق یاخود
اطه ناحیه سی نهر سقاریه ومودرنی صولری پچیلور اندن خندق اندن دوزجه بازاری
یولله کوکرپه دربندی وطاغلری اشیلور بولی یه واریلور یاخود صبانجه قربنده سقاریه
صویی پچیلور سکز ساعت اندن کیوه طقوز بوچق ساعت اندن طراقلو طقوز ساعت
اندن کونیك بش بوچق ساعت اندن مدرنی طقوز بوچق ساعت اندن بولی اون بش ساعت
اندن چغاسکز ساعت اندن کره ده بش بوچق ساعت اندن کول باشی دورت ساعت اندن
بایندر بش ساعت وشرقه کیدن مقابل حماملویه قونار اندن چرکش سکز ساعت یولی
تنکدر اندن قره جه ویران سکز ساعت خلقی آت جانبازیدر یاخود قورشونلو اندن
قوچحصار اون ساعت اندن طوسیه دخی اون ساعتدر دخی کول باشندن قسطمونیه
ایکی یول وار کول باشندن ویران شهر اندن بورلی اندن افلانی اندن ماچیل لنا اندن
سورقون اندن قسطمونی یاخود کول باشندن بایندر اندن اق طاش اندن صرت
اندن یورك اندن اراج اندن مرکوزه اندن قسطمونی طوسیه دن چانغری بر منزل
وطوسیه دن سیواس حاجی حمزه سکز ساعت بونلا کیبو بلی دیرلر یولده بر بل واردر مرور
اولنجه زحمت چکیلور دورت خانی واردر عثمانجق التی ساعت اندن مرزیفون صحراسی
نهایتنده کوسه شعبان سکز ساعت یاخود حاجی کوبی اندن مرزیفون قربندن پچیلوب
واریلور بولاق دورت بوچق ساعت اندن کالکرازیدی ساعت اندن اماسیه اندن اسکی
ایکنه نام دیکر اقیه لر سکز ساعت اندن تورحال یدی ساعت اندن اینه بازاری دورت ساعت
اندن توقات التی ساعت اندن تخت آباد یدی ساعت یاخود بولس ار توق آباد صحراسنده
بر بیوك قریه در اهلی مسلم وکافردر بر عظیم بل پچیلور اندن محمد پاشا خانی حالا ایکی شهردیرلر
یدی ساعت اندن یلدز صویی دورت ساعت کوپریدن پچیلور اندن سیواس دورت
ساعت وانکوریدن توقات لالاچایری چقورجق چاشنکیر کوپروسی قره قوغه نارنده قاضیلقدر
اقچه قیونلی توقات اسکی شهردن توقاته قاش اندن اق کوپری اندن دخی اوغلاقجی
سوری حصار برابرنده برکویدر اندن مهان سقاریه صویی پچیلوب قونیلور اندن یوکلو
لندن

اندن ییلا نجی اندن الاجه اطه اندن انکوری اندن لالاچایری اندن حصارلق اندن
قزل ایرمق کوپوسی چکیلور اندن بارانی ییلاقی اوکی اندن صوفیلر اندن سیغه اندن کورز اندن
قانق اندن چاوغار اندن یالکزطام اندن طـــاری بوغازی اندن قزل تربه اندن مشهد اباد
اندن قازاباد اندن توقات انکوریدن سیواسه الماطاغی اندن قزل ایرمق اندن کسکین
اندن دلیجه ایرمق اندن ال بکلی اندن بوداق اوزی اندن سنجار اندن قزان قیا اندن اوج
طاس اندن زیله اندن سیس اندن ارتق اباد اندن محمد پاشاخانی اندن ایلیجه اندن سیواس
انکوریدن قیصریه یه الاطاغی اندن چقورجق اندن چاشنکیر اندن ذکرمنلی نام دیکر بولد قلی
اندن صوفیلر اندن قزلق بلقانی اندن قبادوراق اندن کوریکی اندن دموجیلر اندن انبار اندن
قیصریه ازنکمید دن انکوری صبانجه اندن کوپری قرب کیوه اندن طراقلی اندن طوربالی
کوینك اندن نصوح پاشلطانی اندن دیکر نصوح پاشاطانی اندن صاریلر اندن بکبازاری اندن
ایاش اندن استونوس اندن انکوری لغات اناطولی خلقنك لسانلری ترکیدر وجابجا بعض
رعایاسی نصاری وروم لسانی وبعض ارمنی لسانی تکلم ایدرلر اما غایت ازدر دخی یهودی واردر
اما اسپانیول لسانی ایله تکلم ایدرلر دخی فرنك لسانلرینك ازمیرده انواعی موجوددر الادیان
بو اناطولی خلقی جمله سی اهل اسلام ومذهبلری حنفیدر انجق بعض کویلرده نصاری
وروم وارمنی ویهود طائفه سی هر یرده بولنور اما غایت ازدر اوصاف خلق کرچه خلقی ترك
وترکماندر وروم در اما ارمنی ویهودی ازدر وفرنك دخی واردر ازمیرده اولورلر احوال ملوك
وحکام که اناطولی ولایتنی ضبط ایتمشلردر بودیار طوفاندن بشیوز تمشد نصکره مسك بن
یافث اول طاغدن چاق اسکدار ضبط واول یرلری معمور ایدن بودر بعده لهراسب بعده دارا
بعده اسکندر یونانی بعده بطـــالسه وبودولتده انطاکیه بنا اولندی بعده قیـــاصرهٔ روم
یونك عصرنده وفات افلاطون الهیدر قونیه ده تکرار فرسدن نوشروان بعده قیاصرهٔ
روم چاق دولت اسلامیه ظهور ایدنجه اهل اسلام خلفاسی طرفندن بعضی یرلری ضبط
وبعض یرلری غارت ایتمکه وابتدا اناطولیده دولت اسلامیه دن ظهور وقرار ایدن ال عثمان
دولتلریدر سبب ظهورنشویله نقل ایدرلرکه جنکیزخان خروج ایدوب بلخه کلوب وایرانه
تسلط ایدوب واول وقت سلیمان شاه بلخ قربنده ماهان شهرنده حاکم ایدی واولوقتکه
سنه التیوز یکرمی برده سلیمان شاه اول سمتی ترك ایدوب دیار حلبه قصد ایدوب واروب
جعبر قلعه سی قربنه کلدکده فرات ایرمغی یوللرینه کلوب کچمك استدیلر سلیمان شاه
یکید طلب ایدوب آتی صویه دپدی اجلی انده مقرر ایمش جعبر قلعه سنك التنده دفن
ایتدیلر بعده اوچ اولادی قالدی بری سنقورتکین بری کون طوغدی بری ارطغرل بویله
اولدقده پاسین اووه سنه دوندیلر ارطغرل انده دورتیوز مقداری کوچر او ایله قالوب
اول برقرنداشلری ینه وطن اصلیه لرینه رجوع ایتدیلر ارطغرل برنیجه ایام انده طوردی
محل مزبوردن ینه رومه عزیمت ایتدیلر رومه داخل اولدقده اولادلرینك بریسنك ادی

صاری بالی ایدی سلطان علاءالدین ولایتنه داخل اولمغه استیذان اتمك ایچون
علاءالدینه ارسال ایدوب واردقده اذن ویروب وطومانیچدن چاق ارمناکه وارنجه تعیین
مکان ایلدی ارطغرل اول سمته توجه ایتدکده قره جه طاغده توطن اتمشلردر بعده سلطان
علاءالدین بعض اعداسیله محـــاربه صددنده ایکن ارطغرل یاننده اولان یولداشلریله
ایریشورکه تاتار سلطان علاءالدینی بوزمغه آزقالمشیدی اول ساعت ارطغرل اتبـاعیله
تاتاره هجوم ایدوب تاتار منهزم اولدیلر سلطان علاءالدین انی کوروب ارطغرله
استقبال کوستردی ارطغرل دخی سلطان علاءالدینك الن اوپوب سلطان علاءالدین
دخی ارطغرله خلعت کیدروب توابعنه اعطا واحســانلر ایلدی اندن سکوت نام محلده
قشلایوب واول سمتده اولان قره جه حصارو بلجك سلطان علاءالدینه اطاعت ایدرلردی
بعد زمان قره جه حصارك کفاری ارطغرله حضور ویرمز اولوب عداوتی اظهاره باشلدیلر
ارطغرل دخی علاءالدینه اعلام ایدوب علاءالدین دخی اوزرلرینه وارمغه اذن ویردکده
محاصره ایدوب فتح ایلدی بعده سنه التیوز سکسن بشده سلطان علاءالدین کوتاهیه یی
محاصره ایدرکن خبر کلدی که تاتار نقض عهد ایدوب کلوب ارکلی یی غارت ایتدیلر
سلطـــان علاءالدین اول ساعت ارطغرله قلعه محاصره سنی تفویض وکندی دونوب
تاتار اوزرینه کیدوب تاتار عسکرین بوزوب چوق تاتار قیردی بو مرتبه که سلطان
علاءالدین امر ایلدی تاتارلرك حیالری دریلرینی بو بینه دیکوب بوسایبـــان یاپدردیلر
شمدیکی حالده اول صحرایه طشــــاق یازوسی دیرلرو بو طرفده ارطغرل اقدام بلیغ ایدوب
قلعه یی فتح ایتدی وتکفوری طوتوب قلعه یی یغما ایدوب خمس مالنی اخراج وباقی مال
غنایمی غزاته تقسیم ایدوب اندن خمس مالی بشارت خبریله سلطان علاءالدینه کوندردی
بعده اندن ارطغرل ایکی سنه اوج ای دورت کون غزاده اولوب اندن سلطان علاءالدین
متوفی اولدی بعده اوغلو غیاث الدین قونیه تختنه جلوس ایتدی والحاصل ارطغرل
سکوتده سکون ایدوب کفاره مدارا ایدوب تا سلطان علاالدین ثانی کیقباد بن فرامرزه
کلنجیه دك واولوقتده ارطغرلك اوج اولادی اولوب بری عثمان بری کوندز بری صاری بالی
لکن جمله دن بهادر و شجیع عثمان ایدی اول سببدن عثمانه خلق عزت واکرام واولوقت
پادشاه اعظم قزان خان بن ارغون رومه مستولی اولوب واولوقت ارطغرل غایت پیر اولمش
ایدی اما سلطان علاءالدین ایله مناسبت تامه سی وار ایدی احیانا عثمان غــازی
علاءالدینه پشکش ایله واروب بولشوردی ودخی اولوقتده علاءالدین ثانینك اسکی شهر
واین اوکنده نائبلری وار ایدی عثمان غازی بونلره واروب کلوب دوستلق ایدردی بو عثمان
غازی غایت مسلمان ودیندار کشی ایدی وعادتی اوج کونده بر طعام بشوروب فقرا وصلحایی
جمع ایدوب اطعام ایدردی و بر مرتبه معتقد ایدیکه بر کیجه بر کویك امامنك خانه سنده
مسافر اولدی مکر پنجره ده بر مصحف شریف وار ایمش صاحب خانه عثمـــان غازی یه

وعثمان غازی بونلردن صکره بروسه‌یی محاصره ایتدیلر محاصره متمادی اولمغله ایکی حواله بنا ایلدیلر
عثمان غازینك تقریبی مرضی حرکت اتمکله اوغلی اورخانه قلعه‌نك احوالنی تفویض ایدوب
یکیشهره عودت وهجرتك یدی‌یوز یکرمی التیسنده بروسه فتح اولندی اول اثناده عثمان
غازی سکوتده وفات ایلدی اورخان غازی ایشیدوب کلوب عثمان غازی‌یی وصیتی اوزره بروسه‌ده
مناستر ده قبه‌نك التنه دفن ایتدیلر عمری التمش طقوز ومدت سلطنتی اون التی سنه‌در
متروکاتی بر یکیجه صریق تکلتی وبر یانجوغی وبر طوزلوغی وبر قاشقلغی وبر صوقمان اودکی
قالدی وصریق تکلتی دخی دکزلی بزدن ایدی وبر قاچ طویله اتلری وبر قاچ سوری قیونلری
وار ایدی شمدی بروسه نواحیسنده یورین بکلك قیونلرك طموزلغی اول قیونلردر بعده
اورخان غازی پادشاه اولدی وبروسه‌یی تخت ایلدی وقرنداشی علاء الدین کندو اختیاریله
بر قوطن دیرلر بر کوی وار درانی استدی واول بکا یتر دیدی وکوکورتلو نام محلده بر تکیه بنا
ایتدی وقپلوجه قپوسنه کرلدیکی محلده قلعه ایچنده بر مسجد وانده ساکن اولدی ودائما
اورخان غازی انکله مشاوره ایدردی بعده اورخان ازنکمیدی محاصره ایلدی وآیدوس
فتحنه عبد الرحمانی تعیین اتمشدر اتفاق اول قلعه تکفورینك محبوبهٔ زمان بر دختری
وار ایدی بر کیجه دوشنده کوردی که بر چقوره دوشوب چقامز قرشو سندن بر خوب
صورتلو یکت کلوب اول چقوردن بونی چقاررو اولکی لباسنی صویوب وبدنی یویوب
حریر لباسلر کیدیرر قز همان اویانوب عجبه کلدی بو احوالی فکر ایدرکن خبر کلدی که تورك کلوب
قلعه‌یی محاصره ایتدیلر قز دخی برج کنارینه کلوب بقرکه تورکلر نیجه جنك ایدرلر اتفاق
اشاغی نظر ایدوب نظری عبد الرحمن غازی‌یه دوش اولدقده کوردیکه رؤیاده کوردیکی
بودر اول ساعت بر مکتوب یازوب بر طاشه بغلیوب اشاغی‌یه براقدی عبد الرحمن النه
الوب رومیجه بلور بر کمسه‌یه قرائت ایتدردیلر یازلمش که فلان کیجه فلان یرده اعتماد
ایتدیککز آدملردن کوندرون سزکه قلعه‌یی سزه الیویره‌یم دیمش والحاصل عبد الرحمن
غازی ایندی بن باشمی بو یولده قومشمدر دیوب بر قاچ یار غازیلر ایله نصف اللیلده اول
قزك وعد ایتدیکی موضعه واردیلر قز بونلری کوزدردی عبد الرحمن علی الفور بدنه
کمند بر کیدوب حصاره چقوب قزه بولشوب حصارك قپوسنه کلوب فی الحال قپوجی‌یی
اولدیروب وقلعه‌نك قپوسنی اچوب غزات ایچرویه کیروب تکفوری بغلدیلر چونکه
حصار آیدوس فتح اولدی تکفوری واول قزی جمله مالی ایله عبد الرحمن اورخان غازی‌یه
کتوردی اولدخی قزی وغنیمتدن وافر عطیه دخی عبد الرحمانه ویردی حالا انك نسلندن
وارد رقره رحمان دیرلر بعده سلطان اورخان قیون حصاری وازنکمید وازنیق نام شهرلری
هجرتك یدی‌یوز اوتوز برنده فتح ایدوب علاء الدین پاشا تعلیمی ایله قوانینه متعلق شیلو
سکه کبی ولباس جند ووظایف ومرتبه‌لری ترتیب ایلدی مقدما اولان سلجوقیه سکه‌لرینی
تبدیل ایلدی وکندو اسمیله ضرب ایلدی وهم دخی جندی رعایادن تمییز ایتدیرلمك امر ایلدی که

قرمزی صاری وسیاه بورکلر کیمکه بعده سپاهی بیاضه تبدیل و بویله قالدی چاق یلدرم
بایزید خان کلنجیه دك والحاصل بیاض بورکلری خاص قوللرینه تعیین ایلدی واعیان
وانبیا علرینه قرمزی بورك تعیین ایلدی بودخی چاق ابو الفتح زماننه کلنجه باقی قالدی
ابو الفتح سلطان محمد لشکره بیاض صارق کیمکه ویایایه بیاض بورك کیمکه امرایتدی وانی التون
ایله تزیین ایدوب حالا اکا اسکوف دیرلر وقرمزی بورك توابعه مخصوص قالدی احداث
یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی شو یله روایت اولنور که برکون قرنداشی
علاء الدین پاشایه سلطان اورخان دانشدیکه مرادم عسکری زیاده اتمکدر وشوکت وشانی
ارتورمقدر دیدی علاء الدین دخی انی قاضی یه دانشمق کرکدر دیدی اول زمان خیر الدین پاشا
بیلجك قاضیسی ایدی قاضیلغی عثمان غازی ویرمشیدی اما اورخان غازی انی بروسه ده قاضی
ایلدی غازی اورخاندن نصکره غازی مرادانی قاضیعسکر ایلدی اندن وزیر اولدی والحاصل اکا
دانشدیلر مزبور رایندی سلطانم ایلدن یایا یازوب چقان وزدیمکله رعایا بو خبری ایشیدوب
پادشاه خدمتنده اولالم دیو رغبت کوستردیلر چوق آدم یازلدی واق بورك کیوب یوررلردی
یایا تمام اولدقدن نصکره کلنلردخی باری بزی یماق یازك سفره بیله واروب خدمت ایده لم دیدیلر
قره خلیل وعلاء الدین وخیر الدین تدبیریله کمی عجمی وکمی باغچه لره تعیین اولنوب تحریر
اولندیلر واول یازیلنلرك هر بر یسنه براقچه که ربع درهم کلور سفر واقع اولدقده الله لر سفردن
رجوع ایتدکلری زمان ینه زراعته مشغول اوله لر وانلردن اصلا رسوم دیوانی النمیه وهر اون
آدمه برباش ویوزآدمه برباش وبیك آدمه برباش تعیین اولندی ونام لری پیاده نامیله مشهور
اولدی بعده بونلر سفرده وحضرده کیدرك فساد اتمکه بشلدیلر بعده پادشاه کفار
اولادینی دوشردوب کتورتمك اختیار ایلدی وعسکره منضم اولدیلر که شرف اسلامه نائل
اوله لر وهم اعداء دینه جهاد ایده لر وقتا که بیك اوغلان کتوردیلر هر بریسنه بردرهم زیاده ایدوب
هرکسك استعدادنه کوره اسملرینی یکیچری تسمیه ایلدیلر بعده پیاده یه مزرعه لر تعیین
وبونی وظیفه لری یرینه تعیین اتمشلردر اما سفرده اتلر ایله کلوب عسکر ایله معا
تفییه اولنوب بونلر مسلم اسمیله مسمی اولمشلردر دودخی نقل ایدرلر که اورخان غازی عصرنده
اینه کول یوره سنده کشش طاغی یاننده برنیچه درویشلر کلوب قرار طوتمشدر اما ایچلرنده
بر درویش وار ایدی که طاغلرده کیکلر ایله الفت طوتوب پس طورغود الب محبت اتمشیدی
بو درویش بابا الیاس مریدی وسید ابو الوان طریقنده ایدی اورخان غازی انی دعوت ایتدکده
کلمدی اورخان غازی خبر کوندردی که بز انشاء الله برکون آنده واررز والحاصل برکون اول
درویش برقواق اغاجنی اموزینه الوب بروسه حصارنده کی سرایك حولیسنك یانتده
دیکمشدر سلطان اورخانه خبر ویردیلر که درویش کلدی وانده کوردیلر لکن اغاجك
دیکمه سندن سؤال اتمیوب انجق درویش بو بزم تبرکمزطوردقچه طورد یدی ودعا ایدوب
چکیلوب کندی واول قواقك حالا آثاری باقیدر واول درویش اولدکده وصیتی اوزره
اورخان

اورخان غازی اوزرینه تربه یاپوب یاننده برتکیه وجامع بنا ایلدی کیکلو بابازاویه سی حالا
زیارتکاهدر بعده کوینك وطراقلو ومودرنی وکملیك وبالیکسری وقره سی وبرغمه وادرمید
وکرماستی واولوبادوایدنجق ومانیاس ومیخالج ویارحصاروایازمند وقزلجه وطوزله وآیدین
واناخور قلاعلرینی فتح ایتدکدن صکره سلطان اورخانك برکون خاطرینه خطور ایلدیکه اوته
یقایه کچه بوفکرده ایکن اتفاق بونك اوغلو سلیمان پاشا چقه کلدی بوفکری مشارالیهه تقریر
ایدوب سلیمان پاشا ایتدی اکر بن قولوکه بیوررسك کیچه یم دیدکده اذن ویردی مزبور
غزات اسلام ایله قره سی ولایتنه واردی برکون سیر ایدرکن ایدنجك تماشالغنه واروب
اجه بك وغازی فاضل سلیمانه ایتدیلر سلطانم برفکر ایکر وارکبی سلیمان پاشا دخی ایتدی
عجبا بودریایی کچمکه امکان وارمیدر دیدی اجه بك وغازی فاضل سوزه کلوب ایتدیلر اکر
بیوررسك بز ایکمز کچه لم سلیمان پاشا دخی نه دن کچرسکز دیدکده اك یقین یردن کوویران نجه
حصار دیرلر ایدی کوکرجنلکدن اشاغی چینی حصارینك کیجه ایله نواحیسنه چقدیلر
باغلرینك اراسنده برکافری الهکتوروب صاله قویوب ینه بوطرفه کچدیلر سلیمان پاشایه
کتوردیلر سلیمان پاشا کافری خلعتلیوب وچوق نسنه لر اعطا ایدوب وسؤال
ایتدیکه سزك حصاریکزه کیره جك یری وارمیدر تاکه کفار طویمدین دخول ایده وز
اولدخی خبر ویردی اول ساعت برقاج صاللر بغلیوب سلیمان پاشا سکسن نفر شجیع
آدم ایله صاللره بنوب اوته یقایه کچوب حصاره قویلدیلر وحصاری الدیلر وسنجاقلر
چوزوب طبل ونقاره چقردوب نوبت اوردیلر لکن حصارك کافرلرینی اصلا انجیتمیوب هر
برینه احسانلر ایدوب اول سمتدن برقاج کیلر الوب قرشوده اولان عسکره ایلتدیلر محصل
اول کون ایکیوزدن زیاده آدم کچوردیلر اجه بك حصارك اتلرینه بنوب بولایر یاننده اقچه
لیمانده اولان کیلری الوب انلر ایله طمرمیوب آدم کچوردیلر القصه ایکی بیکدن زیاده آدم
کچوردیلر وبرقاج حصار الدیلر بوفتوحات هجرتك یدییوز اللی سکزنده واقع اولمشدر
بعده سلیمان پاشا باباسی اورخان غازی یه خبر کوندردیکه سلطانم همتکله روم ایلی فتح
اولنمسنه سبب اولدیکز بوطرفده عون حق ایله فتح اولنان حصارلره حفظ ایچون
قوباجق آدم لازمدر بوطرفه آدم کوندرمکه تقید بیورسز دیمکله سلطان اورخان بوخبر
مسرتدن مسرور اولوب قره سی ولایتنده کوچر اولولر اولوردی انلری اورخان غازی
سوروب روم ایلنه کچوردی برزمان کلیبولی ناحیه سنده ساکن اولدیلر سنه یدییوز
طقوزده سلیمان پاشا هجوم ایلدی کلیبولی وفره جك وحیره بولی وویزه ونکفور طاغی
وسیدی قواغی وملغره وایپصاله وچورلو یی فتح ایتدی بعده برکون سلیمان پاشا صید
ایدرکن آتی یقلیوب قضا ایشوب فوت اولدی اثاری بروسه ده قلعه ایچنده قبلوجه
الطرفنده بر جامع وبولایرده برعمارتی واردر وازنکمیدده جامع ومدرسه سی واردر بعده ایکی
ایدن صکره سلطان اورخان غازی وفات ایتدی ومناستر مدرسه سنه دفن اولندی

آثاری بروسه ده بر عمارت ویری دخی ازنیقده وبروسه ده بر جامع وبر مدرسه وبر زاویه که اسمنه
کیکلو بابا زاویه سی دیرلر وبر جامع واهل علمه علوفه تعیین ایتدی دخی قضاته علوفه
تعیین ایتدی بعده اوغلو سلطان مراد غازی سنه یدی یوز التمش برده جلوس ایدوب
اول وقتده بروسه ده قاضی خیر الدین پاشایی قاضیعسکر ایتدی ابتدا اناطولیده اولان
مفسدلرك حقلرندن کلوب وانقره یی فتح ایدوب بعده روم ایلنه کچوب دخی اول سمتده
برقاج حصار فتح ایتدی بعده ادرنه یی سنه یدی یوز التمش ایکیده فتح ایدوب کچوب
ادرنه ده اوتوردی لالاسی شاهینی زغره وفلبه طرفنه کوندردی وانلری فتح ایتدی واول
اثناده قرمان ولایتنه بر دانشمند کلدی اسمنه قره رستم دیرلر ایدی بو رستم خیر الدین
پاشایه که اول وقت قاضیعسکر ایدی قره رستم ایتدی افندی بونجه سلطانلق
مالی ضایع ایدرسز اشبو غازیلر که غزالردن اسیر چقاردیلر نکری بیوروغیله بشده بری
پادشاهکدر دیدی قاضیعسکری بو احوالی سلطان مراده بلدیروب مراد خان ایتدی
اکر تکری بیوروغیسه شمد نکرو الك دیدی اندن صکره قره رستم کندوسی اوتوروب مرور
ایدن اسیردن یکرمی بش اقچه وبش اسیردن بر اسیر المغه مخصوص قاضیلر تعین ایدوب
اقنجی قاضیلری دیو نام قیوب بو طریق ایله خیلی اوغلانلر جمع ایدوب مراد خانه کتوردیلر
خیر الدین ایتدی بونلری تورکدویره لم هم مسلمان اولسونلر وهم تورکجه اوکرنسونلر
صکره کتوریلوب یکیچری اولسونلر دیدی پس یوما فیوما یکیچری زیاده اولدی بعده
سلطان مراد ادرنه دن بروسه یه توجه ایدرکن کلیبولی یه کلیجك خیر الدین
قاضیعسکرلکدن عزل اولوب وزیر اعظم اولدی ونقل ایدرلر که هجرتك یدی یوز یتمش
دوردنده لالاشاهین پاشا اینه جك وچتال بورغاز نام یرلری فتح ایتمشدر دخی نقل ایدرلر که
کرمیان اوغلو کوردیکه غایتده پیر اولدی اوغلو یعقوب بکه چاغروب دیدیکه بو ولایت
سنك الکده قاله مراد غازی اوغلو یلدریمه قزیمی ویره یم اول ساعت اسحق فقیهی ایلچیلکه
کوندردیلر وایلچیلر وپیشکشلر کتوردی والحاصل کلدکده عقد اولندی وجهازینه
بیله کوتاهیه وسیماو واکری کوز وطوشانلویی ویردی وعظیم دوکون اولدی جمیع اطرافك
بکلری حتی مصر سلطانی بیله دعوت اولندی ایلچیلر کلوب صاچولر وتحفه لر کلمکه
بشلدی مصر ایلچیسی جمله سنك اوزرینه تصدر ایتدردیلر اورنوس غازی پیشکش کتوردی
سائر اثوابدن غیری یوز محبوب اوغلان ویوز قز اوغلان جاریه جمله مرصعلر ایله اراسته
وهر اوغلانك النده التوندن کمشدن تبسیلر وتبسینك ایچنده کمشدن استوانه
اولنمش طولو وایچنده قزل فلوری طولو اطرافنده اولان بکلر متحیر قالدیلر اندن مراد
خان بونك کتوردیکنی اطرافده بکلره وایلچیلره اولشدردی غریبه سلطان مرادنیش
قصدن ایچنز یولنه کلورکن بر حصار وار ایدی اسمنه تکری یقدوغی دیرلردی مقدما اسمی
بولونیه ایدی سبب تسمیه سلطان مرادك اوزرینه واروب برنیچه کون محاصره ایدوب

يلدردكده كيجه اولوب ابدست الوب مصحف شريف جانبنه توجه ايدوب تا صباحه دك
ال قاوشوب طوردى تعظيما ونقل اولنوركه عثمان غازينك اسكى حصاربكى ايله برعورت ايچون
ماجراسى واقع اولدقده عثمان غازى ايله جنك ايدوب اسكى شهربكينك عسكرى منهزم
اولدى ويك ايله معا يار دمه كلن خرمن قيا كافرلرينك تكورى كوسه ميخال طوتلدى كوسه
ميخال بهادر اولمغله عثمان غازى كوسه يى اولدرمكه قيامىوب جرمنى عفو ايدوب ازاد ايلدى
كوسه ميخال دخى جان ودلدن مسلمان اولوب اتباعيله عثمان غازى يه تابع اولدى عثمان
غـــازينك واورخانك اولكه لرنده كافر طائفه سيله جنك ونيچه قلعه لر فتح ايتمشدر
حالا اولادى مالكانه لرينه متصرفلودر بعده ارطغرل هجرتك التيوز سكسن يدى سنه ده وفات
ايلدى وعمرلرى طقســـان اوچ سنه درسكوتده دفن ايتديلر علاء الدين ارطغرلك
وفاتنى اشتدكده عظيم تأسف ايدوب يرينه عثمان غازى يى تعيين ايلدى وطبل وعلم
وقلج وآت وخلعت فاخره كوندردى كنه الاخبار صـــاحبى اويله نقل ايلمشدر لكن
غيرى تواريخده ازنيق جنكنه ارسال اولنمشدر ننه كم كلسه كركدر ونقل ايدرلركه اينه كول
تكورى آدملرى عثـــمان غازينك ييلاقه كلوب كتدكده بعض شيلرينه تعرض ايدرلردى
بويله اولمغله عثمان غازى بيلجك تكورينه ديديكه بزم كوچمزى انجتمكه بشلديلر
يارى صلحمز بوزلمق ايچون ييلاقه كيدهجك اثوابمزى سزده امانت قويلم بيلجك تكورى
دخى قبول ايدوب اماشول شرطيله كه اثوابلرى خاتون كشيلر كتوروب قلعه يه قويالر
هركز اتراك وار ككدن كمسه كرمسون خاتونلر اثوابى بيلجك قلعه سنه كتورديلر
بويلجنه برقاج كره اولوردى عثمان غازى اينه كول تكورينك سمتنه يتمش كشيله ارمنا كدن
دونوب كچركن مكر اينه كول تكورى خبر الوب چوق كافر ايله يوسودن عثمان غازى يه
قيولديلر عثمان غازى اللهك عنايتى ايله غالب اولوب اكثر كافرلرى قير مشدر اما قرنداشى
صارى بالى اوغلو بالى خواجه شهيد اولوب ارمنى بلى دوكنديكى يرده حمزه بك كوينك
نواحيسنده دفن اولندى حالا مزارى يانده بركاربان سراى ويرانه سى واردر اندن عثمان
غازى ييلاقه كلوب چقدقدن صكره عثمانك خلقى اراسنده برعزيز شيخ وار ايدى آدينه اده
بالى ديرلردى دنياسى بينها يه ايدى امـــا درويش سيرتى طوتردى برزاويه ياپوب
آينده ورونده يه خدمت ايدردى كاهى عثمان غازى انك زاويه سنده مسافر اولوردى بر
كيجه رؤياسنده كوريكه بو شيخك قوينندن آى چقوب كلوب كندونك قوينه كيردى وهمان
كوبكندن دخى براغاج بتوب عالمى طوتوب وانك سايه سنده طاغلر واروطاغلرك ديبندن
ييكارلر چقوب روان اولوب اقر كمى باغى سقى ايدر كمى چشمه لر اقيدر ايرته سى عثمان
غازى بو رؤياسنى عزيزه نقل ايدوب شيخ دخى تعبيرنده ايتدى يا عثمان مژده اولسون
سكا وسنك اولادينكه حق تعالى سكا وانلره سلطنت ويردى ايمدى بنم برقزم وار ال ديدى
عثمان غازى شيخك قزينى نكاح ايدوب تزوج ايتدى چونكه اده بالى عثمانك دوشنى

تعبیر ایتدی همان عثمان غازی قلجنی بلنه بغلیوب برگیجه یارانلو یله سوروب اینه کوله
کلوب قربنه واقع توجه نام قلعه یی آتشه اوروب کافرلرینی قیردی صباح اولیجق اول سمتک
کافرلری جمع اولوب قره جه حصار تکفورینه آدم کوندوروب ایتدیلر توکار کلوب بونک
توطن ایدی لی اطرافه ال اوزتمغه بشلدیلر اکر مقید اولمزسکز بونک نه سنی ونه بزی
قورلرایدی بو اقلیمدن سوروب چقارالم پس قره جه حصارک تکفوری قرنداشنی
چوق عسکر له کوندروب اینه کوله امداد ایلدی عثمان غازی بو احوالک خبرینی الوب
عسکر جمع ایدوب طومانیچ بلنه کافر عسکرینه یولشوب عظیم جنک اولدقده عثمان
غازینک قرنداشی صاری یالی انده شهید اولوب اول یرده برچام اغجی واردرقندیللوچام
دیرلرزیرا کاهی انده قندیل کوریشور ونکفورک قرنداشی انده دوشوب عثمان غازی بیوردی
قارنني یاروب دخی ایت کبی یری اشوب کومدیلر اول سببدن اول یره ایت اشنی دیرلراندن
صاری یالی کوتردوب ارطغرل یانته دفن ایتدیلر چونکه علاء الدین ثانی صاری یالینک
شهید اولدیغنی بلوب ایتدیکه معلوم اولدیکه قره جه حصار تکفوری بزه باغی اولمش اسکی
شهری عثمان غازی یه ویردی ودستور ویردیکه قره جه حصاره واروب یغما ایلیه پس
عثمان غازی عسکر جمع ایدوب قره جه حصاری فتح ایدوب وتکفوری اسیر ایدوب مالنی
غازیلره قسمت وخمسنی اخراج ایدوب قرنداشی اوغلو اق تیموری علاء الدین ثانی یه
کوندردی بو فتح هجرتک التیموز سکسن یدی یسنده واقع اولدی ونقل ایدرلر کچن بو فتحلر
اولدقده اهل اسلام چوغالوب جمعه نمازی وبیرام نمازی قلنمغی طلب ایتدیلر وطورسون
فقیهه سویلدکده طورسون دیدیکه جمعه نمازی قیلمغه اذن پادشاه لازمدر عثمان
غازی بو سوزی ایشتدکده غضبه کلوب فقیه مزبوره دیدیکه بو ولایتلو نم قلجم ایله فتح اوله
نه اصل پادشاهک علاقه سی واردرکه اکا دانشمغه محتاج اوله وزدیب اویله اولدقده قره
حصارده طورسون فقیهی هم قاضی وهم خطیب ایتدیلر واول خطبه عثمان غازی بن
اطغرل نامنه اوقندی عثمان غازی اسکی شهری تخت ایتدکده بر عظیم بازاری طوردی
اطراف کافرلری هفته بازارینه کلوب الش وریش ایدرلردی اتفاق برکون بیلجکدن
بازان کافرلر کلوب بریوکله برداقلر کتوردمشلرایدی وهم کرمیانلونک بریسی بونلرک بربرداغنی
الوب حقنی ویرمیوب اول کافر دخی کلوب عثمان غازی یه شکایت ایتدکده اول ساعت
عثمان غازی اول کرمیانلودن حقنی الیوردی غایت ایله عدل کوستردی ودخی نقل ایدرلر
قوجه میحال قزینی قنوزی ایلنک بکنه ویردکده اطرافده اولان تکفورلری دوکونه اوقیوب
جمله تکفورلر دوکنه کلوب صاپچی کتوردیلر اما عثمان غازینک کتوردیکی جمله سنه
غالب ایدی کافرلر کوروب عجبه قالدیلر بربرلرینه ایتدیلرکه بو عثمانک رویشی بویله کوسترکه
اززمانده بونده بر بیزی قومیه ایمدی تدبیر بودرکه بونک تدارکنی همان کوره لر بو تدبیری بیلجک
تکفورینه تفویض ایلدیلر زیرا عثمان غازی بیلجک تکورینه صورت معامله انواع احترام
ایدردی

ایدردی بیلجك تكفوری ایتدی یقیننده بزدخی دوكون ایدرز عثمان غازی بی دخی تكفورلرله
دعوت ایدرز والحاصل بیلجك تكفوری دخی یارحصار تكفورینك قزینی الوب عثمان
غازی دخی سوری ایله قیونلر كوندروب ایتدی تكفوره دوستم بوقیونلری دوكونه وخدمتنه
كلنلره یدرسون بزدخی انشاءالله واررز كوسه میخال دخی مخفیجه كافرلرك اتفاقلرین
اعلام ایدوب بویله اولدقده میخال ایله خبركوندردی كه سلام ایدوب سویله هر ییل زحتمزی
چكه كلمشلردر كرمیان اوغلوایله عداوتمز خود معلومدر بو ییل دخی زحتمزی چكسونلر بزم
رختلریمزی ینه قلعه یه كوندررلر یقیننده ییلاقه كتملویز اثوابمزینه انلرك یاننده امانت اولسون
بوطرفدن امین اولوب دوكونه خدمت ایدرز كوسه میخال بوسوزلری تكفوره سویلیجك
غایت سوندی تورك جمیع عورت واوغلان ومال ورزقیله قبضمه كیررصاندی لحاصل دوكونی
چاقرسكاری دیولر بوبراننده ایتدیلر موعد وقتنده عثمان غازی دخی برنیجه اوكوزلره كیچه لرله
مهارلرایدوب واپجلرینه رخت دیوآدملر قویوب سوردیلر خاتونلر قلعه یه قورلردی ینه
اولمنوال اوزره بومهارلری اوكوزقطارلریله كیجه قراكولغنده حصاره كتوروب بریره
قودیلر چونكه بوحیله ایله قلعه یه كیردیلر فی الحال اول كیجه یوكلرندن یالن قلج جمله مسلح
یره دوكیلوب قپویه سكردیشوب قپوجیلری اولدروب حصاری فتح ایتدیلر بوطرفدن
عثمان غازی دخی برنیجه دلاورلری عورت قیافتنه قویوب تكفوره كوندروب ایتدی لطف
ایله بوخاتونلری برایوجه یره قوندرسنز اخشام وقتنده كلدی زیرا قلعه یه كیرنلرله شویله
قول اولنمشدركه انلر قلعه یه واردقد نصكره عثمان غازی بردخی تكفور ایله بولوشه خبر
اولدی كه عثمانك خاتونلری كلیورو اوده سنه وارمدین عثمان غازی آت ارقه سنه كلدی
قچركبی اولوب كتدی تكفوره خبرویردی كه عثمان غازی قچدی تكفوردخی اول ساعت
اردینه دوشوب بیلجك قربنده عثمان غازی به ایریشوب واول عورت اسلوبنه كرنلردخی
اردن كسدیلر عثمان غازی تكفورك باشنی كسوب واول كیجه یارحصاره اینوب علی الصباح
تكفورینی طوتوب وكلینی ودكونه كلنلری جمله اسیر ایدوب دخی اینه كوله كلوب فی الحال
یغما ایدوب تكفورینی قتل ایتدی بوفتوحات سنه التیوز طقسان طقوزده واقع اولدی
واول كلینك اسمنه نیلوفرد یرلردی عثمان غازی نیلوفری اوغلی اورخانه ویردی بوخاتونك
بروسه ده قپلوجه قپوسنه قریب حصار دیبنده برتكیه سی واردرونیلوفركوپروسنی دخی
اول بنا ایتدی و بونیلوفر سلطان مرادوسلیمان پاشانك والده لریدر چونكه عثمان غازی
بیلجكی ویارحصاری فتح ایتدی بعده ازنیق اوزرینه واروب اطرافنی غارت ایتدیروب
تكفوری استانبول قرالنه خبركوندردی واندن امداد طلب ایتدی بوخبری عثمان
غازی الوب سلطان علاءالدینه فتح اولان حصارلری یالدردی اولدخی عثمان غازی یه طبل
وعلم وقلج وآت وخلعت فاخره ویروب علاءالدینه كیدن آدم كلمدین استانبولدن كافرلشكری
كلوب دیلدن چكمكه بشلدیلر عثمان غازی ییلاق حصارندن دل الوب كافرك غفلتنی

بيلوب ديلدن كچدیلر اوزرلرينه شبخون ايدوب وبضوب بعضيسنى قتل وبعضيسنى اسير
ايدوب وبعضيسى استانبوله فرار اتمشلردر اول اثناده اكندى وقتنده سلطان علاء الدين
ثانيدن طبل وعلم وبرآت وقلج وخلعت يتشدى اندن ارباب ديوان وارکان واعيان
آراسته اولوب ديوان سلطان مرتب اولوب عثمان غازى عزت ايله اياغ اوزره طوروب
نوبت عثمانى اوروننجه اياغ اوزره طورردى بو قاعدهٔ شاهانه وقانون ميرانه نوبت عثمانى بونك
اوزرينه قورلدى اول زماندن تا سلطان محمد ابن سلطان مرادخان زماننه دكين رسم عثمانى
بونك اوزرينه ايدى هر باركه سفره خروج اتمكه نوبت اورىلورسه پادشاهلر اياغ اوزره
طوررلر دخى عيدلرده بو منوال اوزره ايدى مزبور سلطان محمد خاندن صكره اياغ اوزره
طورمق قطع اولندى بعده چوق كچمدى سلطان علاء الدين آخرته انتقال ايدوب اولادى
قلمدوغندن يرينه وزير صاحب تدبيرى كچدى وامراسى حكم ايتدكلرى ولايتلرده هر برى
مستقل اولدیلر قرامان ايدين وصاروخان وكرميان وحميد ايلى وتكه وقره سى وطورغود ومنتشا
بوذكر اولنان بكلرهر برى كندى ولايتنى قوريدوب استقلال اوزره حاكملر اولديلر بعده
بر بريتك اوزرلرينه كلوب اهل اسلامه قلج چكدكلرندن اوتورى علمافتوا ويروب واوزرلرينه
واريلوب مملكتلرى اللرندن النددى بعضيسى حسن اختياريله تسليم وحالنه مناسب
رعايت وبعضيسنى زور ايله المشلردر وحالا اول مملكتلر اول بكلرك نامى ايله درونقل اولنوركه
علاء الدين وفات ايتدكده قسطمونى وسينوبده قزل احمدلو نام طائفه علاء الدين
طرفلرندن حاكملر ايدى بعده كندیلر مستقل اولدیلر ابتدا انلردن حكم ايدن عادل بك
بعده بايزيد زمن بن على بن يعقوب بن شمس الدين بن نور الدين شهيد وبونلرك نسبتلرى
خالد بن الوليد حضرتلرينه چقار اما صحى بايزيد زمن سنه يديوز طقسان بشده وفات
ايلدى بعده اوغلو اسفنديار بعده اوغلو ابراهيم بك بعده ابو الفتح غازى سلطان محمد خان سكز
يوز التمش بشده قسطمونى وسينوب قلعه لرينى قزل احمدلودن سيف ايله ضبط اتمشدر
بو قزل احمد دخى بايزيد زمن اولادندن دردخى نقل ايدرلركه اول وقتلرده كرميان ولايتنده
بركشى عثمان غازى يه كلوب رجا ايلدى كه بو بازارك باجنى بكا صاتوك عثمان غازى ايتدى باج
ندر اول آدم ايتدى بازاره هركيم يوك كتورورسه اندن براقچه الايم عثمان غازى ايتدى بو بازاره
كلنلرده اوزه ما لكمى واردركه بونلردن الاسون ياخود تكرى تعالى بيوردىمى وپيغمبرك
قوليميدر ياخود هر اقليم پادشاهلرينك معتاد وقانونلريميدر اول آدم ايتدى پادشاهلرك
قانونلريدر عثمان غازى غضبه كلوب ديدى كه من بعد بونده طورمه يوخسه سكا ضررم
دوقنور اول اثناده عثمان غازينك مقربلرندن برقاچ كمسنه حاضر اولوب ايتدیلر اى خان
اقچه سزه كركمز ايسه بازارى بكلينلره عادت در نسنه جك ويررلر تا كه بونلرك دخى امكلرى
ضايع اولميه پس عثمان غازى ايتدى چونكه اويله در هر آدم كه بريوك شىٔ فروخت ايده براقچه
ويرسون اگر صاتمزسه هيچ برنسنه ويرمسون بيوردیلر صكره بكيچه واحصارلرى فتح

قرمزی قانلر سیل کبی اقوب النمیوب اخراوزرندن کوچوب ایتدی بو حصاری تکوری
یقاوقبا اغاج دیدکلری یره قوندیلر مراد خان اول قبا اغاجه ارقه سنی ویروب اوتوردی برلحظه دن
صکره آدم کلوب ایتدی حق تعالی نك قدرتیله اول حصار یقلدی دیدی مراد خان بونی
ایشیدیجك لالاسنی کوندردی واروب مبالغه مال کتوردی وقلعه ده اوزون قرمزی تاجلو
اوزرلنده برقاریشدن زیاده اشلنمش التون پادشاه انلری خاص قوللرینه کیدردی اولزماندن
بر وعادت قالمشدرکه خاص اوده لیلر کیرلروسپاهیلر اول قلعه ده التون طاسلر بولوب باشلرینه
کیدیلر اسکوف اول وقتدن بر وحادث اولدی حالا اول اغاج اثاری وار دردبنده برقیوسی
وار دردحالا اشمنه دولتلو اغاج دیرلر غزاء اکبر سلطان مراد فجن نیکبولی تکفوری علی پاشایه
مراجعت ایتمش ایدیکه پادشاهدن رجا ایلسکزکه بنم صوچمی عفو ایلسون وقلعه
سلستره یی اکا تسلیم ایدهیم بو عقد اوزرینه صلح ایتدکده تکرار کافر سوزندن رجوع ایتمکله
سلطان مراد فلبه یه توجه ایلدی وانده قشلادی بویله اولدقده کافرلر بربرلرینه خبر ویردیلر
واول اطرافده اولان کفره متفق اولمشلر که بونلر فرنك وانکروس یعنی مجار وافلاق وبغدان
وخروات وروس که ایکیوز بیك کفره دن زیاده قوس اوه صحراسنده جمع اولمشلر وبشیوز
اولو تکفوری وار ایدی محصل آتلو وپیاده دن بورسمه لشکر کورلمش دکلدر والحاصل حق
تعالی طرفندن اهل اسلامه نصرت اولدقده سلطان مراد خان غازی بو کافرلری سیر
ایدرکن برکافر قتال ارالرندن قالقوب پاشاده توجه ایلدی چاوشلر منع ایتمك
ایستدکده پادشاه ایچمك برمقصودی وار اوله قوك کلسون دیدی اول ملعون مکریکی نك
ایچنده برخنجر صقلمش ایدی کلوب پادشاهك رکابنی اوپمك قصدنده اولوب همان
خنکاره بو خنجر اوردی اذا جاء القضا عمی البصر شهید اولدقده اول کافری پاره پاره ایتدیلر
اول ساعت یلدرم بایزیدی تخته چقوردیلر بوماجراسنه یدی یوز طقسان ایکیده واقع
اولمشدر وپادشاه سلطان مرادی بروسه یه کتوروب قپلوجه قربنده دفن ایتدیلر اثاری
بروسه ده قپلوجه قربنده عمارت وجامع ومدرسه ودخی ادرنه ده برعمارت وجامع وبیلجکده
برجامع ویکیشهرده برجامع وکوك اوه ده برمسجد بروسه قربنده وادرنه ده دار السلطنته
بنا ایتمشدر وبرقاج مستحسن شیلر ایتمشدرکه اولا متوفی اولانك تیماری اولادلری
بیننده تقسیم اولنمق وباشقه برآخر عسکر لوازم سفر ایچون حفظ ایلمك واصطبل
عامره خدمتنه والحاصل ابتدا فتح ایتدیکی الاشهر زیرا کفار النده قالمش ایدی بعده
سیواسی قاضی برهان الدین الندن المشدر دخی توقات اماسیه وقسطمونی یی فتح ایتدی
وکوتوم بایزیدك اوغلو یعقوبه فرار ایتدی بعده سلطان بایزیده تضرع ایتمکله قسطمونی یی
اکا ابقا ایلدی اول اثناده منتشا اوغلو قاچوب تیموریانه کتدی وسنه یدی یوز طقسان
بشده استانبولی محاصره ایدرکن خبر کلدیکه یوز اوتوز بیك کافر طونه دن کچوب
نیکبولی یی محاصره ایتدی اول ساعت استانبول محاصره سنی براغوب واروب کافر

عسکرینی بوزدی اکثرینی اسیر ایتدی دوندکده خبر الدیکه بوغاز کسنک اوستنه کافر
بر حصار بنا ایتمشدر وبوکه کوزلجه حصار دیرلر اول ساعت استانبول تکورینه آدم کوندروب ایتدی
حصار بزه کرک اولدی البته بوشالدک یاخود وقتکزه حاضر اولک بو خبر وارد قده فی الحال
ایلچی کوندروب خراجه اطاعت ایدوب هر سنه یکرمی بیک التون نقد وسائر اشیا ارسالنی
تعهد ایتدی لکن پادشاه بو وجهله راضی اولدیکه استانبولده بر مسلمان محله سی وبر مسجد
اوله بر قاضی اوتوره بو منوال اوزره یکرمی بیک التون دخی سنه ده خراجنی ویره لر بعده خنکار
یوردی طراقلو یکیجه سنک کویلوسنی وحصارلوسنی سوروب قسطنطنیه یه کتوردیلر
مسلمان محله سی بنا اولنوب ومسجد یاپلوب وبر قاضی نصب اولندی صکره بایزید خان
تیمور وقعه سنه توجه ایدیجک تکفور اول محله یی بوزوب مسجدی یقدی ونقل ایدرلرکه
ادرنه ده عمارت بنا ایدرکن ولق اوغلو مبالغه ارمغانلو ایله ایلچی کوندروب واناسی
اغزندن برمکتوب که بر جمیله وحسنا ودر یکتا لازک کندو قزی ایدی سلطان بایزیده
ویرلمکه سلطان بایزید قبول ایدوب وقزی دخی کوندردیلر مقصودی نه ایسه حاصل اولدی
سلطان بایزید شراب ایچوب صحبت ایتمکی اول لازک قزندن اوکرندی یوخسه اول وقته
کلنجه نسل عثمانیان اویله شیلری مرتکب اولمشلر ایدی وبونک عصرنده قاضیلر رشوت
الورلردیو شکایت اولنمغله پادشاه غضبه کلوب قتل اتملرینی فرمان ایتدی صکره
وزیر اعظمی رجا ایتدکده رسم اقچه سی النمغه مساعده بیکده یکرمی اقچه ورسم حجت یکرمی بش
اقچه وسجل اجرتی یدی اقچه وعقد نکاح اون ایکی اقچه اولدی بعده سنه سکز یوزده مون
وترحاله واتنه ولاینلوی فتح اولدی بعده سنه سکز یوزدورتده تیمور وقعه سی ظهور ایدوب
سلطان یلدرم بایزید اخذ اولندی واق شهرده وفات ایتدی اندن بروسه یه نقل
اولنوب تربه سنده دفن اولندی واندن اوغلو موسی چلبی بعده اوغلو سلطان محمد
قرنداشاریله ماجرایی دفع ایتدکدن صکره مستقل پادشاه اولدی آثار سلطان یلدرم بایزید
بروسه ده بر جامع ومدرسه ایکی عدد دار الشفا وبر عمارت وابو اسحق ایچون خانه یاپدردی
وادرنه ده بر جامع وعمارت ومدرسه وبالیکسریده بر جامع وبر مدرسه دخی قره فریه ده
ودیمتوقه وکوتاهیه ده بنا معلری واردر واون اوچ غزاسی واردر ونقل ایدرلرکه تیمور
تچن که سلطان محمدک باباسی یرینه استیلاسنی خبر الدقده تیمور آکا ایلچی کوندریکه کلسون
وسنکا قزیمی نکاح ایده یم وتکرار سکا روم مملکتنی تفویض ایده یم سلطان محمد بر بهانه ایدوب
کتمدی وسنه سکز یوز اون طقوزده خبر کلدیکه افلاق کفره سی خراج ویرمکدن ابا ایتمشلردر
اول ساعت نهر طونه سمتنه توجه ایدوب قلعهٔ یرکوکی وقلعهٔ ایساقچی یی بنا ایتدرمشدر
بعده تکرار اطاعت ایتدیلر وسنه سکز یوز یکرمی اوچده بدر الدین بن قاضی سماویه روم ایلنده
ویورکلوجه آیدینده ظهور ایلدی والحاصل سلطان محمدک قرق ایکی وقعه سی واردر بعده سنه
سکز یوز یکرمی دورتده ادرنه ده وفات ایدوب یرینه بیوک اوغلو سلطان مراد ثانی جلوس
ایلدی

ایلدی آثارلری بروسه ده جامع ومدرسه وعمارت که اشمی یشل عمارت ومکتب وخان
ومرزیفونده ایکی جامعی واردروایکی حمام وفلبه ده برجامع وعمارت و ادرنه ده برجامع که
اسمنه اسکی جامع دیرلروادرنه ده دارالشفا انشا ایلدی واتبد احرمین شریفینه اوقافدن
صره تعیین اتمشدر سلطان مراد ثانی جلوس ایتدکده چوق فتنه لر ظهور اتمشدر وسنه
سکز یوز یکرمی سکزده اسفندیاردن قسطمونی یی المشدر وسنه سکز یوز اوتوزده الاجه
حصارکه لازک تخیتدر فتح ایلدی بعده سلانیکی فتح ایلدی بعده ارناودی بعده سمندره یی
فتح ایلدی وسنه سکز یوز قرق التیده یرینه اوغلو سلطان محمد خان اجلاس ایلدکده قرمان
اوغلی انکروس قرالنه ایلچی کوندروب ایتدی نه طوررسز فرصت سزک در نمدر القصه
یانقوقرالک اوکنه دوشوب یوردیلر وولق اوغلی که انکروس قرالیدر وانکروس وچه وله
والامان وسازدن وبوسنه دن وافلاق وبغداندن عظیم عسکر جمع ایدوب دخی دورتیوز طوب
عربه لری یانجه بله بلغراددن کچوب نیشه ونیکبولی وو ارنه یه طوغری یورودیلر بری طرفده
سلطان مراده مملکت خلقی غلوایدوب ایتدیلر کندی الکله مملکتی خرابه ویردک
نه طوررسن دیدکلرنده اول ساعت سلطان محمدی ادرنه ده الیقویوب کندوسی روم
ایلی یه کچدی وکفار اوزرینه هجوم ایدوب محصل وارنه طاغنده بولشوب عظیم جنک
ایتدکده عسکر اسلام طاغلدی همان خنکار قپوسی خلقیله یالکز قالیحق قصد اتدیکه
اولدخی فرار ایده طایی قره جه بک بوحالی کوردکده آتندن اینوب خنکاری انکندن محکم
طوتوب نیلرسن اکرسن کیده جک اولورسک کافر ادیمزدن ادرنه یه کلور دیوب پادشاه
اول ساعت بریوکسک یره چقوب قرار ایلیوب حقه تضرع ونیاز ایلدی وسنجاغی ینه برقرار
طوروب طبل خانه سی دوکیلور همان غازیلردن برقاچی هی غازیلر نره یه کیدرسز کافر
صندی دیونما ایتدیلر اول اثناده انکروس قرالی مغرور اولوب خنکار الاینه هجوم ایتدی
حق تعالینک عنایتیله اتی سکرلیوب یقدیلر قره خضر اینوب قرالک باشنی کسدی
وکوندره طاقدی براوغوردن تکبیر کتوردیلر غازیلر قرالک باشنی کوندرده کوردکلرنده
صوینوب دورت جانبدن کافرلری قیرمغه بشلدیلر بیحساب کافرلر قیرلدی بعده ادرنه یه
کلدیلر اندن صکره اطرافک بکلرینه ارمغانلر ایله اسیرلر کوندردیلر حتی مصر سلطاننه یکرمی
بش خیل وجبه لو کافر کوندروب بو فتح سنه سکز یوز قرق سکزده اولدی وسنه سکز یوز
قرق طقوزده یکیچری طائفه سی وزرانک اولرینی غارت اتمکله انلره هر کون یارمشر اقچه
ترقی ویرلدی بو یله اولمغله تکرار سلطان مرادی اجلاس ایلدیلر تکرار سنه سکز یوز اللی
ایکی ده یکی قرال انکرووس حرکت ایدوب واطرافده له وچه والامان ولاطین وسکولت
قرالی وللک قرالی جمله بو کفره بلغراددن کچدیلر وقوس اووه ده جمع اولدیلر سلطان مراد
خبرالدقده متوکلا علی الله اول طرفه توجه ایتدی کارقوس اوده یه کلوب اول کون جمعه
کونی ایدی کون طوغر ایکن کفاره بولشدی همان سلطان مراد درحال اتندن اینوب

ایکی رکعت حاجت نمازی قیلوب یوزینی طپراغه سوروب بعده اتنه بندی وکافرلره هجوم
ایلدی اخشام اولنجه جنك عظیم اولوب کفارك نیچه سنجاغنی الوب اول کیجه بربرندن
ایرلیوب جمعه ایرته سی ینه جنك اولندقده نیچه سی یان دوشدی وبعضیسی قاچدی ولاه
قرالی قتل اولنوب چه قرالی اسیر اولدی بعده سنه سکز یوز اللی بشده سلطان مراد ادرنه ده
واصل رحمت رحمان اولمغله بروسه ده دفن اولنمشدر اثارلری ادرنه ده برجامع که انکا اوچ
شرفه لی دیرلر وبریسنه دخی مرادیه دیرلر وبر جامع وعمارت وایکی مدرسه وبروسه ده
برعمارت وبرمدرسه بناء وکوپری ارکنه مقدما بونك یری اورمانلق وباتقلق وحرامیلرانده
اکسك دکلدی سلطان مراد اول اغاچلری قیردیروب پاك ایدوب یوز طقسان دورت
قنطره برکوپری یاپوب وکوپرینك برطرفنده ارکنه نام برقصبه بنا ایدوب وبرجامع وبرعمارت
وانکوری ناحیه سنده بالق حصارینی مکه فقراسنه وقف اتمشدر وهرسنه ساداته بیك
التون توزیع ایدردی وهرسنه مکه ومدینه وقدس وخلیل الرحمانه اوچ بیك بشیوز
التون کوندرردی وقرق برواقعه سی واردر بونك عصرنده مشایخ کرامدن حاجی بیرام ولی
وشیخ شمس الدین فناری وخضرپاشا واق شمس الدین وشیخ امیرسلطان بعده اوغلی
ابوالفتح غازی محمد خان مستقلا جلوس ایلدی بعده استانبولك اوستی یاننده اقچه حصارك
قرشوسنه برحصار یاپدروب وطوپلر قویدوروب هیچ بروجهله کمی یکچمکه مجال ویرمدیلر
بعده سنه سکز یوز اللی یدیده استانبولی محاصره ایدوب واللی یردن یوریش ایتدیلر
استانبولی قره دن اللی کون قوشادوب دوتیوز پاره کمی قلعه نك اوستی یانندن یاپدن اچوب
عربه لرایله کمیلری قره دن یوردتدیلر حصار دبنه دکین ایندردیلر ودکز اوزرینه کوپری دخی
یاپدیلر یوریشده غازیلر شهره کیروب ومعرکه ده تکفور مقتل اولنوب بعده سلطان محمد
استانبول عمارتنه مشغول اولدی واطرافدن ادملر کتوردوب اسکان ایلدی توطن اتدکده
مقاطعه ایتدیلر خلق نفرت اتمکله قوله شاهین دیرلر ایدی خنکارك آبا واجدادینه خدمت
ایدوب اتاسندن قالمش برکشی ایدی پادشاهه برکون ایتدی پادشاهم آبا واجدادك زمانلرنده
برنیچه مملکت فتح ایتدیلر اما هیچ مقاطعه وضع اتمدیلر بونسنه پادشاهمه لایق دکلدر دردی
پادشاهه سوزی تأثیر ایدوب مقاطعه یی رفع ایتدی بعده روم محمد پاشا وزیر اولوب اول
ینه پادشاهی اغوا ایله طمعه دوشوروب ینه مقاطعه وضع ایتدردی ونقل ایدرلرکه بلاد
انیروطاش اوزی ومملکت لاس وصرب وسمندره دن صکره سنه سکز یوز التمش ایکیده
مورہ سمتنه غزا ایلدی واول سفرده التمش قلعه فتح اتمشدر وسنه سکز یوز التمش
دورتده اناطولی سمتنده اماصره قلعه سنی کفاردن المشدر وسینوب وکره نحاس
وطرابزون وجزیرهٔ مدللو وبوزجه اطه وبوسنه اطرافنده لوفچه و یایچه وموره سمتنده
جزیرهٔ اغریبوز وقلیج ارسلاندن علائیه یی المشدر وقرمان اوغلندن لفکه یی المشدر
واقسرایدن چوق اولراستانبوله نقل ایتدرمشدر وحالا اول محله یه اقسرای دیرلر وقره

حصار

حصار شرقی یی وفرنکدن کفه یی ومنکوبی فتح اتمشدر دخی ازاق ودخی بغدانی فتح
اتمشدر واکثر بلادارناودی والحاصل بونك زماننده چوق فتوحات اولوب آثاری ابتدا اسکی
سرایی بنا اتمشلر در بعده برآخر یره میل ایلدیکه اسمی زیتونلق ایله مشهوردر انده برقلعه
دخی یاپدردی وحرم ایدوب ایچنده عالی سرایلر یاپوب انی تختکاه ایدندی ودخی استانبولده
برشریف یرنده سکز مدرسه واورتاسنده برجامع ومقابله سنده برعمارت وبرطرفنده بردار الشفا
ومدرسه لرك آردنده سوخته لر ایچون برتتمه اینه یروب وسوخته لرك آشی واتمکنی اول عمارتدن
تعیین بیوردی وشیخ وفازاده ایچون برجامع یاپدردی واق شمس الدینه حضرت ابی ایوب انصاری
قبرینی تعیین اتمکله برعمارت ومدرسه وجامع وحضرت ابی ایوب اوزرینه برتربه وایاصوفیه یی
جامع اینه رمشلردر واکا چوق اوقاف تعیین بیورمشلردر وبوپادشاهك تواریخه واحوال سالفه یه
میلی زیاده وارایدی حتی احوال ماضیه یی بلمك ایچون اهل رومدن وفرنکستان رهبانلرندن
تواریخ بلنلردن سؤال وترجمه ایتدرردی ابتدا مناصب علیه یی سلطان محمد تعیین بیوردیلرکه
طلبه دن چقان ابتدا ایکرمی اقچه وبوایکی مدرسه ده ریاضیات وعلم کلام تدریس ایده بعده اوتوز
اقچه ایله مفتاح ومعانی وصدر الشریعه تدریس ایلیه وقرق اقچه ایله شرح مواقف وشرح
مقاصد تدریس ایلیه واللی اقچه ایله وزرا بنا ایتدکلری مدرسه لرکه اکا خارج دیرلر انده هدایه
تدریس ایلیه وبرمدرسه که پادشاه انده بنا اتمشدر اکا داخل دیرلر بعده ثمانیه نك بریسنه
اندن قضایه چقه حرمینه وحلبه وشام ومصر وبغداد وبلاد ثلاثه کبی وعساکر اسلام چوق
فتوحات اتمکله رعایادن چفت اقچه سی یکرمی ایکی اقچه النوردی اول سفر بعید اولمغله پادشاه
سپاهی یه امر ایدوب اوتوز اقچه الله بیوردی شمدی اوتوز ایکیشر النور ودخی اندن برو
قالمشدر الخصال غایت محب علما واهل معرفت ایدی هرقنده براهل کمال اولسه انی کتوردوب
علوفه ایدرردی حتی سمرقنددن فخر العلما مولانا شیخ علی قوشجی یی جمیع تعلقاتی ایله کتوردوب
بیقیاس مال اعطا ایدوب وبرکشی برصنعتده ماهر اولسه البته انی کتوردوب علوفه
تعیین اتمینجه اولمزدی ادرنه ده انجق برقصر عالی بنا ایتدردی سنه سکز یوز سکسن التیده
وفات ایتدیلر بعده اوغلی سلطان بایزید خان جلوس ایلدی اماسیه دن کلدی اول وقت جم چلبی
بروسه ده اولمغله انی ضبط اتمکه سلطان بایزید اوزرینه کلمکله مصره فرار ایلدی واندن
تکرار رومه اندن فرنکستانه کتمشدر بونك عصرنده کلی واق کرمان وادنه وطرسوس
فتح اولندی ودخی اینه بختی ومتون وقرون واناوارین وبلاد ارناوددن برقاچ قلعه
فتح اولندی الاثار اماسیه ده برعمارت ومدرسه وعثمانجقده قزل ایرمق اوزرینه برکوپری و
دخی ادرنه ده برعمارت ومدرسه ودار الشفا وجامع وتونجه اوزرینه برکوپری ونهر سقاریه
اوزرینه برعظیم کوپری ودخی ادرنه ده حریق اولمغله اول مشهور چارسویی بنا ایتدرمشدر
واستانبولده برعمارت ومدرسه وجامع ومکتب ودخی نهر کدوس اوزرینه صاروخان
ولایتنده برکوپری بعده سنه سکز یوز اون طقوزده وفات ایتدیلر بعده

اوغلی سلطان سلیم خان طرابزوندن کلوب جلوس ایدوب بو پادشاهك دائما عادت
حسنه لری اکثر لیالیده مطالعهٔ کتب نفیسه وکاهی نظام عالمه متعلق کلام ایدوب حتی
بر کیجه ده کندولری وایکی کمسه دخی اول مشهور واقعه یی که کوروب بر وینه موافقدر قپو
اغاسی حسن اغا بر متهجد کمسه ایدی سلطان سلیم رؤیایی کندولر کوردکده واکاه اولدیکه
فلان کمسه دخی بو واقعه یی کورمشدر وقپواغاسنه بیوردیکه کوردیکك واقعه یی
سویله دیدی اولدخی تقریره آغاز ایدوب نقل ایلدیکه بو کیجه اوتوردو غمز قپویی شتاب
ایله دق ایلدیلر نه خبر وار دردیو واردم کوردم که قپو برجزئیجه اچلمش کوردم که طشره ده
برطیلسانلو عرب سیماسنده ونورانی برالای کمسنه اللرنده بر ریاض سنجاقلری وار بکا
دیدیلر که بز بونده نیه کلمشز دیدیلر بندخی بیورك دیدم جواب ایدوب دیدی که بوکوردیکك
اشخاص اصحاب رسول اللهدر بزی بونده حضرت رسول الله کوندردی سلطان سلیم خانه
سلام ایدوب بیوردیلر که عسکردریا خروش ایله قالقوب حرمین شریفین خدمتی اکا
سپارش بیوردیلر وارسلیم خانه سویله دیدی والحاصل بوواقعه سلطان سلیمك درونده
قالوب وقرنداشی سلطان احمدك حقندن کلدکدن صکره اصحاب ضلالت اوزرینه
توجه وسنه طقوز یوز یکرمیده سیدی غازی یه واصل اولدقده سپاه طائفه سنه
انعام اولندی ارباب تیمارك هربرینه هربیك اقچه ده اللی اقچه احسان ایلدی بعده
سیواسه واردقده یوقلمه ایدوب چوقلق جنکه یرامز کمسنه لر اوردوده ذخیره یه مضایقه
ویرمك ایچون سیواس ایله قیصریه بیننده طورمق ایچون بیوروب قرق بیك قدر کزیده
عسکر ایله کیدوب شاه دخی جنکه کلوب فرار اتمك مصلحتی ایچون کاه عصا ایله عبا
وکاه چنبر وترکب وعرقیهٔ نسا کوندروب شاه دخی سلطان سلیمه حقه ایله معجون
کوندروب بولده کیدرکن بعضی ارکان دولته نیچه دفعه یکیچریلر الای ایله طوروب کاه
لطف ایله وکاه عنف ایله سفردن فراغت رجا ایدوب حتی برکیجه پادشاهی قورقتمق ایچون
تفنکلر آتوب اوتاغك یوقروسنی چاکچادلدیلر بویله اولمغله سفردن عودت ایتدکده یکیچری
اغاسی احداث بیورمشلردر زیرا سابقا یکیچری طائفه سنك اغالری سکبان باشی ایدی
وقول کتخداسی زغرجی باشی ایدی استانبولده دورت کون عظیم دیوان اولوب وزیراعظم پیری
پاشا ساعی بالفساد اولمغله قتل اولندی سابقا پادشاهك سلحداری اولوب میرعلم
اولان یعقوب اغا یکیچری اوجاغنه اغا نصب اولنوب استخدام ایچون التمش بربلوك باشی
اوتوز رنفر یکیچری تجدید اولمشدر مقدما قول کتخداسی زغرجی باشی ایدی بعده اغا
بلوکنده برنجی بلوکباشی کتخدا تعیین اولنوب وقانون قدیم بوایدیکه یکیچری کتخدالری
هرکون اغاقپوسنه کلوب اوجاغه متعلق دعوایی اول کوروردی بعد زمان اعدای دین
اوزرینه سردارلر تعیین اولنوب اغا برینه کتخداسی کیدوب پادشاهلر سفره کتمدکجه
اغالری کتمزایدی کتخدا یری آستانه ده قائم مقامی قالوب آخر الامر کتخدا آستانه ده بله
اولسه

اولسه بنه کتخدا یری استخدام اولنوب کتخدا بك انجق امور معظمه یه قاریشور غیره تنزل ایلمز
اولدی و کتخدا یرینك یولی محضرلق و محضرلقدن عجمی بابا باشیسی بعده قپو بابا باشیسی اولوب
بعده دوه جی اندن خاصکی اندن صکره طورناجی اندن صکره صامصونجی اندن زغرجی باشی
بعده کتخدا بك اولورلردی و قانون قدیم دوه جی دورت و خاصکی اوچ ایدی کتخدا بکلرك یوللری
صنجاقدار استرلر ایسه سکبان باشی اولورلر سکبان باشیلرك یولی بابا بکلکیدر و سنجاقدر
و پادشاهلر سفر همایونه کیتدکده سکبان باشی اولنلر شهر استانبولده قالوب استانبولی
بکلمکه مأمورلردر و اوجاقده اون دورت بابا بکلکی واردر القصه سنه طقوز یوز یکرمیده
چالدرانده بریوکسك یره قونیلوب اول اثناده ضحی وقتی شمس منکسف اولمشدر پادشاه
دخی عسکر ایله کلوب بردوز یره قونوب ایرته سی اربعه کونی پادشاه آلایلرینی باغلیوب
صحرایه یوریوب جنك اولنوب طرف حقدن نصرت اولدقده شاه اسمعیل فرار ایتدی
و شاهك کوزل بر عورتی طوتلدی والحاصل بر مرتبه اموال غنایم الندی که حسابه کلمز
ایرته سی کون دیوان اولوب تهنیت نصرت ایچون ارکان دولت ال اوپوب بعده بهادرلغی
و یرارلغی ظهوره کلنلره رعایت و ترقی و بخششلر و یریلوب بعده تبریزه قریب نزول اولندی
اهل تبریزدن امان نامه ایله منلا ادریس تلبیس کلوب بعده اهل تبریز خنکاره قرشو کلوب
اتنك ایاغی التنه قوماشلر دوشه دیلر بعده روم دونوب اول ایامده امرا یلدی که بر ترسانه
کمیلر ایچون تعیین و بنا اولنمغه و کمیلری تجدید اتمکه بعده سلطان سلیم جمیعی ولایت
عجمی فتح اتمك نیتنه اوچ یللق سفر تدارکی تهیه ایله جمله عسکرین جمع ایدوب اول طرفه
توجه ایتدکده البستانه واروب ملاطیه معبرندن کچمك ایچون چراکسه بکلرندن
اجازت استمکه خبر کوندروب انلر دخی قزلباش تحریکیله پادشاهك صاحب ظهور
اولدوغندن قورقوب مصر سلطانی اولان قانصوه غوری اللی بیك جند ایله مصردن
حلبه کلوب سلطان سلیم بو احوالی ایشتدکده اولا غوری یه نامه و هدایا ایله ایلچی کوندروب
عدوی دین قزلباشدن انتقام المق ایچون حلب یولندن جنك اتمك ایچون کچمکه اجازت
استیوب ایلچی کوندردکدن صکره سلطان سلیم خان البستانه کلدی ایلچی سلطان مصر
غوری یه یتشدقده سلطان غوری ایلچی یه غضب ایدوب پادشاه دخی خبر الدقده
اول ساعت حلب طرفنه توجه ایدوب و مرج دابقده مصادف اولدقده بین السلاطین
محلنه دك جنك عظیم اولوب چراکسه بوزلدی و غوری نا بدید اولوب خیره بای بك جمله
توابع و لواحقی ایله کلوب رکاب همایونه یوزسوروب قول اولوب بعده سلطان سلیم حلبه
قریب کلدکده جمله حلب اهالیسی قرشو کلوب تابع اولدیلر و خزینه لرنده اولان اموال و جواهر
و تحفی تسلیم اتدیلر بعده سپاه طائفه سنه عموم اوزره بخششلر و یریلوب و اول سمتده اولان
قلاع و بلاد تسخیر و ضبط اولنوب و اکراد بکلرینه توزیع ایچون یکرمی بش یوك اقچه و بشیوز
خلعت و اون یدی سنجاق دخی کوندردی بعده سلطان سلیم دمشقه توجه ایدوب و دمشقه

قریب اولدقده اعیان شهر پادشاهی قرشولیوب اون ایکی کون اوتوراق و رمضانك
بشنجی کونی پادشاه عسکر ایله قشلامغه فرمان ایدوب سلطان سلیم شهرشامه کیروب
ساکن اولدی غوری‌نك هلاکی خبری مصره واردقده انك یرینه طومانبای پادشاه اولدی
سلطان سلیم مصره کتمکه قرار ویردکده وزراسی دیدیلرکه پادشاهم مصرك یولی اسسز
وصوسز مخالف یرلردر عساکر اسلام تحمل ایده مزلر حتی بوسببدن مصره تیمور وهلاکو
وجنکیزخان وارمیوب فارغ اولدیلر دیدکلرنده پادشاه دخی بن عبد عاصی هدایت
رب العالمین ومعجزات سرور امین وغیرت اسلام دین نیتنه کیدرم دیوسپاهیلره
ایکیوز یوك اقچه بخشیشلر وروم ایلی عسکرینه خزینه‌دن نیجه یوك اقچه لر قرض ویروب
وطومانبای طرفنه دخی ایلچی کوندروب اطاعت ایلیه یاخودوقتنه حاضر اوله دیوب
طومانبای دخی ایلچیلری قتل ایدوب وبش بیك عسکر ایله جان بردی غزالی‌یی شامه
کوندروب خان یونس دیمکله معروف محله مقدما ایلر وکیدن وزرا وسنان پاشا مقابل
اولوب اللهك عنایتی ایله مصر عسکرینی بوزدیلر بعده سلیم خان غزه‌یه واردقده اوتوراق اولوب
وکندی برقاج بیك آدم ایله قدس وخلیل الرحمان زیارتنه کلوب بعده غزه‌یه دونوب دخی
عسکره بخششلر ویروب مصره توجه ایلیوب مصره قریب اولدقده طومانبای اوتوزبیك
عسکر ایله مقابل اولوب لطف حق ایله بوزیلوب وصعید طرفنه فرار ایدوب آخرکار اخذ
اولنوب وکتوریلوب صلب اولندی بعده قدیمدن اباعن جد حرمین محترمین حاکمی اوغلی سید
برکات زاده ابونمی محمدی هدایا وتهنیت نامه ایله مصره کوندرمکین کلوب پادشاهدن ال
اوپوب کلی رعایتلر اولندی بعده پدرینه نقد وتحفه وبخششلر احسان ایدوب ومکه
ومدینه فقراسنه توزیع وتقسیم اولنمق ایچون ایکیوز بیك قدر فلوری وبحد بغدای
کوندروب تقسیم ایچون ایکی متدین قاضی کوندردی دخی عسکره بخششلر احسان ایلدی
سپاهیلره ایکیشر اقچه ویکیچریلره برر اقچه ترقی ویردیلر بعده دیار مصرده اولان شیخ عربلر
وافر هدایالر ایله کلوب رکاب همایونه یوزسوروب مزبور شیخلره وافر رعایتلر ایدوب خلعتلر
کیدیریلوب بعده مقیاس نیلده برقصر بنا ایدوب بعده محفل شریفی کعبه‌یه فرمان
ایلدی ومصرده دخی دورت قاضی نصب ایلدی بری حنفی بری شافعی بری مالکی بری
حنبلی ویونس پاشایی مصره والی وحاکم ایدوب اولدخی طمعه دوشوب پادشاه خبر
المغله عزل ایدوب یرینه خیربای که کندویه قدیمدن خلوص ایله بندهٔ صاف واحوال
عربستانه واقف اولمغله آنی مصره حاکم ایدوب بعده شام طرفنه رجوع ایلدی وشامده
شیخ اکبر محی الدین عربی مزار شریفنه تربه وبرجامع وبرعمارت ایلدی والحاصل استانبوله
کلدکده ردوس مهماتنك تدارکنه فرمان ایدوب کورلدکده پادشاه کوروب اوچ
دورت آیلق باروت ایله نیجه کیده‌لم دیدی سکنز آیده انجق فتح اولور بویله صعب یره بویله
صعیف تدبیر ایله سفرایتمم وبالجمله بزه سفر یوق مکر سفریمز آخرته اوله دیدی
فی الواقع

فی الواقع سنه طقوز یوز یکرمی التیده شیرنیجه چقروب مرحوم اولمشلردر فتوحاتلری
قلعهٔ بابیورد کیفی کماخ آمد ماردین رها موصل سنجار بیره جك انطاکیه وبهسنی
عینتاب درنده وبوریك شیراز حما حمص دمشق طرابلس بعلبك قدس رمله غزه
صیدا صفد قلعهٔ لجون قلعهٔ قاقون مصر اسکندریه دمیاط حرمین شریفین بعده اوغلی
سلطان سلیمان جلوس ایتدکده سفر بلغراد فرمان اولندی ویردونماق دکز
محافظه سنه فرمان اولندی دخی اللی زورق وبشیوزکمی نهر طونه ایله بلغراد سمتنه
کتمکه فرمان اولندی واردقده اطرافه آقنجی طائفه سنه اجازت ویروب عون حقیله سنه
طقوز یوز یکرمی یدیده بلغرادی فتح ایتدکده اطرافنده اولان قلاعك مفتاحلری کلدی
ایکنجی غزالری ردوس فتحیدر یدیوز پاره کمی ایله ایکنجی وزیرینی کوندروب وکندولری
قره‌دن آیدین طرفنه توجه ایلدی ومصر حاکمی خیره بك قرنداشیله یکرمی دورت
غراب کوندرمشدر اوتوزکون محاصره اولدقده عون حق ایله فتح اولدی بعده
استانکوی وبودرم ولندوس وسونباك مفتاحلری کلمشدر اول اثناده شاه اسمعیلدن
برایلچی ایله عظیم تحفلر کلمشدر وسنه طقوز یوز اوتوزایکیده سلیمان رئیس یکرمی پاره
قدرغه ایله مصردیارندن یمن ولایتنه کوندرلدی وسنهٔ مزبوره ذی القعده سنده
صحرای مهاجده یدی قرال ایله حسابه کلمز کفار عسکریله سلطان سلیمان مقابل اولوب
عظیم جنك ایلدکدنصکره لطف حق ایله کافرلر صنوب قراللری اولان لاوش فرار
ایدرکن آتندن دوشوب بربطاغه باتوب هلاك اولوب عسکر اسلامدن بری قرالك
باشن کسوب رکاب همایونه کتورمکله بیك التون احسان ومیرمیران قرامان اولمق فرمان
اولنوب بعده اعظم مداین انکروس اولان شهربدونی محاصره اولندقدن صکره
مفتاحلرینی قرالك عورتی کتوروب تسلیم ایدوب ونیجه ممالك دخی داخل قبضهٔ اسلام
اولدی تکرار نیجه چاساری قردنداندوش انتهاز فرصت ایدوب بدون قلعه سنی تخلیص ایلدکده
سنه طقوز یوز اوتوز اوچده رمضان شریفك ایتدا کونی سلطان سلیمان بدون سمتنه توجه
ایدوب مهاج اووه سنه واردقده ولایت اردل قرالی اولان یانوش کلوب رکاب همایونه
یوز سوروب فتح اولنان ولایت انکروس کافرلرینك مسلمانلر ایله عدم استینا سلری اولمغله
انکروس قرالی خراج ویرمك شرطیله مزبور یانوش قراله ویریلوب علم وتوغ وسنجاق
وطبل ونقاره وتکرار فتح بدون وقوماران ویانق وسنه طقوز یوز اوتوز یدیده شاه
عجمی تأدیب نیتنه اخلاط وعادلجواز وارجیش فتح وبغداد تسخیر اولندی والحاصل اون التی
غزالری وارد وار آخری فتح قلعهٔ سکتوار در سکتواری فتح ایتدکدن صکره مرض زحیره
مبتلا اولوب انده مرحوم اولدی سنه طقوز یوز یتمش دورتده فتوحاتی روان وان بغداد
شهربان تبریز نخجوان کنجه شروان واکثر بلاد کورجیدن تورتوم واقچه قلعه وغیری که
یکرمی قلعه‌دن زیاده درودخی اکراددن ظالم قلعه واطرافنده اولان قلاع وارمندن

اخلاط عادلجواز احمد ارجیش ودخی ولایت مشعشعه جزایر وبصره وواسط
وبروده بدون وبلغرادوا کری وبوسنه وخروات واوسك وصونبوروسكدین وراچه ومهاج
ومجاردن طمشواروا ستر غون ویانق وقوماران واستونی بلغرادوپچوی وسکتوار وشقلووش
وپور غه واسپانیادن قستلیه والاماندن وچه دن وونديكدن نیچه یرلرو تخت بغدان
سجاو ویاش وبچدن واوته دن وبردن چوق قلعه لر فتح اولندی ودخی جزایر طرابلس
غرب وردوس وساقز واستانکوی وبودرم وبوذكر ایتدیكمزك هر برینك بر قبح قلعه لری
واردر اثاری استانبولده دورت منارلو برجامع شریف که سنه طقوز یوز التمشده بنا واطرافنده
دورت مدرسه وعلم ایدان ایچون برمدسه ودار الحدیث وبرعمارت ودار الشفا وشهزاده
روحی ایچون برجامع ومدرسه وعمارت وتمات وشهزاده جهانكیر روحی ایچون استانبول
مقابلنده واقع برپشته اوزره مختصر برجامع ودخی سلطان محمد خانك والده سی
اولان خاصکی سلطان اسکدارده برجامع ومدرسه وعمارت وحمام وخاصکی ثانیلوی
اولان مرحومه سلطان برجامع وبرمدرسه وبرعمارت وبرمکتب ودختری مهر ماه سلطان
برجامع وبرمدرسه بنا وبر معظم خیراتی قرق چشمه کمرلری ودورتیوز چشمه دن زیاده وبیوك
چکمجه کوپروسی ومکه مکرمه ده دورت مدرسه وشامده برجامع ومدرسه ومسافرخانه
وبرعمارت وحرمینده تعیینات جلیله در سلطان سلیمان سکتوارده وفات ایتدکده اوغلی
سلطان سلیم ثانی دعوت اولندی عسکر اسلامه کلوب بلغرادده ملاقی اولدی بعده
استانبوله کلوب علماسنه ووزراسنه وعسکرینه احسانلر توزیع اولنشدر وسنه طقوزیوز
یتمش التیده کفه جانبنه دریادن خیلی عسکر کوندریلوب وامر اولندیکه اتل ایرماغی
ایله تن ایرماغی ایکیسینك ماببنی قریب اولمغله قازیلوب بر برینه اولشدریله تاکه
استانبولدن کمیلرله عسکر واروب قره دکزدن تن ایرماغنه کیروب اندن اتل ایرماغنه کیره
کیرواندن جرجان دریاسنه کیروب بووجهله دیار عجمدن شروان وکیلان وطبرستان
وخراسان وجرجان ولایتلری فتح اولنه بحکمت خدا کفه خانیله عسکر اسلام اجدرخان
قلعه سنه دکین واریلوب اول مأمور اولان یردن ثلث مقداری قازدیلر بعده شدت شتا
وقلت زاد سببی ایله اتمام اولنمدی وبوسنه ده یمن شریفی اولان ملك مطهر یمن بکلربکیسی
اولان مراد پاشایی قتل ایدوب ویمنی کند وضبط ایدوب مصر پاشاسی سنان پاشایه
امر اولندیکه قپو عسکریله واروب ودیاریمنی فتح ایلیه اولدخی واروب اوزدمور اوغلو ایله
مردانه حرکتلر ایدوب تکرار یمنی فتح ایلدی وسنه طقوزیوز یتمش سکزده قبرس فتح
اولندی وطقوزیوز یتمش طقوزده کفه تاتاریله دولت کرای خان عظیم عسکر ایله مسقو شهرینه
واروب یاقوب دخی اندن اوچ کونلك یول ایچرو کیروب وافر اسیر ایله دونوب کلدی
والحاصل سنه طقوزیوز سکسان ایکیده وفات ایلدی بعده اوغلو سلطان مراد ثالث جلوس
ایلدی وزیری مصطفی پاشایی سردار ایدوب عجمه کوندردی مرحوم سلطان سلیم ثانی
اثاری

آثاری سرای عامره ده بر مکلف حمام یاپوب بروسه قپلوجه سنه بکزر و تمام اولدقده
کیروب ایاغی سورچوب دوشدی وبریانی سیم سیاه اولدی اول عصرده حکیم باشی جاهل
اولمغله فصد ایتمکده خطا ایدوب اجل دخی ایرشمکله فوت اولدی مرحومك
آثار جلیله لریدر حرم شریف قبه لرینی بنا ایتمشدر وادرنه ده بر معظم جامع ومدرسه
ودار الحدیث ومکتب ودار الشفا وعمارت وقبرسده مساجد ومدارسی واردر القصه
مصطفی پاشا دیار عجمه واروب قارص قلعه سنی یاپوب ایچنه جبه خانه قویوب
عسکر وضع ایتدکدنصکره چالدرانه واروب قلعه سنی تسخیر ایتدی بعده تفلیس حاکمی
منوجهر نام اوغلنی مفاتیح قلاع ایله وزیره ارسال ایتدی مجلس شریفلریله انس ایتمکله
منوجهر ایمانه کلوب اخسقه بکلربکلکی احسان اولندی واوزدمور اوغلنی ارض روم
بکلربکیسی ایدوب سنجاق بکلریله شروان محافظه سنه قویوب وزیر مصطفی پاشا جانب
روانه روان اولدی وسنه طقوز یوز سکسن یدیده رصد تقی الدینه طوپخانه ده مباشرت
اولندی سکز یوز سکسن سکزده تغییر دستار نصاری ویهود واقع اولوب یهود دیلوه
صاری دستار وسیاه شبقه کیمه لری ونصاری یه چوقه دن مائی صاریق وچوقه
قلپاق کیمکه امر اولندی وسنه طقوز یوز طقسانده برای ختان شهزاده محمد خان آت
میداننده قرق دورت کون سور همایون مرتب اولدی ایتامدن وفقرادن یدی بیك
غلام سنت اولدی وسنه طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا قلعهٔ روانی تجدید
ایدوب وعثمان پاشا وزارت عظمی منصبی ایله عجمه سردار اولدی سنه طقوز یوز
طقسان اوچده تبریزه داخل اولدقده اول سمتده هشت بهشت قلعه سنی بنا
ایدوب سنه بیك برده قول طائفه سی دفترداری استمزد یوب باب همایونه جمع اولدی
بر ایکی مرتبه تنبیه اولنوب ممنوع اولمدیلر فرمان شهریاری بر له ایچ اوغلنلری وزلفلی
بالته جیلر مسلح اولوب قول طائفه سنه هجوم ایتدیلر یوز اون نفر آدم هلاك اولوب آخر کار
صاحب فساد اولنلر صلب اولندیلر سنه بیك اوچده سلطان مراد ثالث وفات ایدوب
یرینه اوغلو سلطان محمد جلوس ایلدی شیخ الاسلاملره مقدما متعین اولان وظیفه
التیوز اقچه اوزرینه یوز اقچه ترقی احسان اولندی سنه بیك دورتده سفر کفار انکروس
واقع اولدی اکری قلعه سنی فتح ایتدکدنصکره کفار انتقام قصدیله مقابله ایتدیلر حرب
عظیم واقع اولدی حتی اهل اسلام هزیمت وکفره اوتاغ همایون اوکنه کلمکه جرأت ایدوب
خزینه صاندوقلرینه علم نکبت علملرینی دکمشلر دریاس کلی حاصل ایکن نسیم نصرت هویدا
اولوب عسکر کفاره هزیمت واقع اولدی وبر مرتبه کفار قرلدیکه حالا کمکلری دپه دپه
باقیدر وسنه بیك طقوزده ابراهیم پاشا قنیژه یی فتح ایلدی وسنه بیك اون ایکیده ظهور
شرب دخان وفوت سلطان محمد ثالث واقع اولدی واوغلی سلطان احمد خان جلوس واستیلای
شاه عباس واقع اولدی واون بش یاشنده سنجاغه چقمدین پادشاه اولمق آل عثمانده

اولا یونلره میسر اولمشدر ومملکت عثمانی بعض اسباب فلکی ایله رخنه نما اولوب اشقیاده
حیلی اختلال اولدقده بیك اون التیده قوجه مراد پاشا یی وزیر اعظم ایدوب اول کروه
مکروه اشقیانك قلعنی فرمان بیورمغله جمله اشقیالرك حقلرندن کلمشدر وسنه بیك
یکرمی التیده وفات ایلدی آثاری سنه بیك اون سکزده وضع اساس جامع جدید
یدی سنه ایچنده تمام اولدی وبر مدرسه وعمارت ودار الشفا ومکتب واندن اول
تجدید مدینهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم ووجه کریم نبوی نشانه سی اولق اوزره
موضوع اولان کوکب دری نام الماس که بهاسنی سکسن بیك التون تخمین اتمشلردر
واندن ماعدا اطرافنی ایکیوز یکرمی یدی قطعه احجار ذی قیمت ایله تزیین ومکهٔ مکرمه یه
التوندن اولق کوندروب دخی کمشدن التون ایله مجلا کعبهٔ شریفه ایچون منطقه لر
ایندرمشلردر وحضرت سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلمه کمشدن التون ایله مجلا
قفس یاپدرمشلردر بعده قرنداشی سلطان مصطفی جلوس ایلدی مشربی عزلته مائل
اولمغله سلطنتی ترك ایلدی بعده سلطان عثمان جلوسی سنه بیك یکرمی یدیده واقع
اولوب وسنه بیك یکرمی طقوزده ربیع الاخرده برکیجه طلوع فجردنصکره سماده
بعینه قلج هیئت تخمینا بش رمح طولنده وایکی ذراع عرضنده نورانی بر علامت آسمانی
ظهور وبر آی کامل حیرت اوزره خلق عالم کویا که وقعهٔ عثمانیه درکار اولاجقدر دیرلردی واول
اثنالرده اسپانیاده قلعهٔ بافردونیه یی قپودان پاشا فتح اتمشدر بعده بیك اوتوزده
قدرت حق ایله آخر شتاده دریا یوزاولوب برقاچ کون علی حاله طوردی واول سنه نك
بهارنده له جانبنه سفر همایونلری وقوع بولدی حوتون قلعه سنی فتح وتاتار خانی مملکت
روس غارتنه تعیین بیوردیلر ویوزبیکدن زیاده اسیر چقاردیلر وتابورلری حصار ایتدیلر
لکن قدوم شتا یقین اولمغله صلح طلب ایتدکلرندن قبول بیوریلوب استانبوله
عودت اولندی سنه بیك اوتوز بر رجبنك سکزنجی کونی بعد العصر شربت شهادتی
نوش ایدوب بکرار جلوس سلطان مصطفی واقع اولدی بعده تکرار ینکیچری طائفه سی
عزلنی مراد ایتدیلر بعده سلطان احمد اوغلو سلطان مراد رابع سریر سلطنته چقوب سنه
بیك اوتوز اوچده اهالیٔ بغداد قلعهٔ بغدادی شاه عباسه ویردیلر وسنه بیك اوتوز اوچده
هجوم قزاق واقع اولوب خلیج استانبوله قریب ینکی کویی غارت ایتدیلر وسنه قرق اوچده شهر
صفرده جب علی قپوسی خارجنده آتش عظیم واقع اولوب حریق کبیر واقع اولمشدر اول
سببدن قهوه خانه لر هدم ومنع اولندی وسنه بیك قرق دورتده پادشاه کندولری بالذات
روان قلعه سی جانبنه روان اولوب عون حق ایله سکز کونده فتح اتمشلر بعده سنه بیك قرقی
سکزده دار السلام بغداد جانبنه عزیمت همایونلری اولوب اوتوز طقوز کونده فتحی
اتمشلر بعده تختکاه استانبوله توجه ودخول ایدوب بیك قرق طقوز شوالنك اون
التیسنده وفات ایتدیلر آثاری تجدید بناء کعبهٔ مکرمه بعده قرنداشی سلطان ابراهیم خان

جلوس

جلوس ایدوب سنه بیك اللی بشده سفر کرید وفتح قلعهٔ حانیه بعده فرزند ارجمندی
سلطان محمدخانه تسلیم سلطنت اولنوب کندینك روح پرفتوحلری شهید اعالم بالایه عروج
ایلدی بعده سلطان محمدخان رابع جلوس ایلدکده سنه بیك اللی سکزده وسنه بیك
التمش التیده کوپرولی محمد پاشا وزیراعظم اولوب سنه بیك التمش سکزده وزیراعظم کوپرولی
محمد پاشا یانوه قلعه سنی فتح ایلدی وسنه بیك یتمشده قپودان سردار علی پاشا وارات
قلعه سنی فتح اتمشلردر سنه بیك یتمش برده کسوف کلی واقع اولوب ماه رجب اخرنده
عظیم قراکولق اولمشدر حتی مومل یقمشلردر وسنه بیك یتمش ایکیده کوپرولی مرحوم
اولمغله اوغلی فاضل احمد پاشا وزیراعظم اولمشدر سنه بیك یتمش دورتده فاضل احمد پاشا
اویوار قلعه سنی فتح اتمشدر وحضرت پادشاه سنهٔ مزبورده ادرنه جانبنه واروب وزیر
اعظم فاضل احمد پاشایی کریده راهی ایدوب سنه بیك یتمش بدیده ترمش نام
اسکله ده دونمای همایون ایله جزیرهٔ مذکوره یه چوب لیمان قلعهٔ حانیه ده وضع لنکر
ایتدیلر اول قیش حانیه ده قشلایوب مهماتی تکرار کوردکدنصکره قندیه قلعه سنه
توجه ایلدیلر اورایه واردقده قلعه نك غربی طرفنده قزل تابیه سمتنه مترس یرلری تعیین
اولنوب وقلعهٔ قندیه یی دوکمکه مباشرت ایلدیلر یکرمی طقوز آی مقداری ایکی
طرفدن قیش ویاز لیل ونهار جنك وجدال مستمر اولوب حق تعالینك عنایتیله سنه
بیك سکسن ربیع الاخرینك اواخرنده قلعه یی تسلیم ایتدیلر واول اثنالرده سلطان محمد
خان غازی صید وشکار ایدرکن یکی شهر فنارده واروب صاری قامش قزاغی طائفه سی
کلوب سدهٔ سعادته التجا وعبودیتلرین عرض ایدوب قبول اولندقده طائفهٔ مزبورنك
حتمانی اولان دوروشانقو نام حتمانه توغ وعلم احسان اولنمغله تحت تصرفلرنده اولان ولایت
اوقراینا خطهٔ ممالك عثمانی ایله حدود وکندولرینه ومملکتلرینه ضرر اولمق شرطیله عهد
ایدوب بعده ولایتلرنده ایکن قدیمدن برو سلطنت باهرهٔ عثمانیه ایله عهد ومیثاق اوزره اولان
له طائفه سی مزبورلره ایصال مضرت وولایتلرینی غارت قصد اتمکله برایکی دفعه چاوشلر
ایله نامه لر کوندریلوب نصیحت آمیز خطابلر که بزه تابع اولان قزاقدن قصر ید ایده سز والا
اکر انلره ضرر قصد ایدرسز نقض عهد اتمش اولورسز والحاصل نقض عهد ثابت
اولدقده له کفره سی اوزرینه سفر فرمان بیورلدی ادرنه دن بیك سکسن اوج سنه سنده
غازی سلطان محمدخان دیارله طرفنه توجه ایدوب ایساقچی نام محله وصول وفرمان جهان
مطاع ایله نهر طونه اوزرینه بنا اولنان جسردن عبور اولندی بعده خوتون نام موضعه
واردقده نهر طورله نك اوته یقاسنده ایزوانچه نام قلعه ده اولان کفره ضبط وقلعهٔ مرقومه
قلاع اسلامیه یه الحاق ومنزل مزبورده قریم خانی اولان سلیم کرای خان کلوب بر مرصع
تیرکش وبر مرصع قلج وبر سمور کورك وقلبق وبر مرصع اکرلو مکمل آت احسان اولنوب بعده
نهر مزبور اوزرینه جسر وضع اولنوب پادشاه وعسکر اسلام عبور ایلدی وماه ربیع الاخرك

يكرمى اوچنجى چهارشنبه كونى قمانيچه نام قلعه سنه كثافت متيندر كسمه قيادر
وخندقلرينك عمقنه عقلا حيران اولوب ونهر بيقرار اطرافنى محاط رلدن غيرى ايچ حصارى
محكم وتابيه لرى دشوار الوصول قلعه نك مقابلنده مناسب اولان محللره ضرب خيام اولندى
اول ساعت هر طرفدن محاصره ومترسلر قوريلوب قلعهٔ مزبوره نك سكنى اولان كفاره
كمال دهشت مستولى اولوب بو اسلوب اوزره اون كون مقدارى جنك اولوب كفار ايچ
حصارينه فرار ايلمريله لطف حق ايله حصار مزبورك دخى بعض قله لرينى نقب ولغم ايله تهديم
بالاخره سردار كفار دخى قلعه نك مفتاحلرين تسليم ايدوب اطاعت وانقياد ايلديلر جمادى
الاولينك اونجى كونى توابع ولواحقيله ضبط اولندى كنايسلرى جوامع ومساجد قلنوب
ملحقات قلاع اسلاميه دن اولدى وقلعهٔ قمانيچه ايالت اولدى ووزير خليل پاشايه منصب
ويرلدى بعده قپلان پاشا تاتار خان ايله اليوشهرينه تعيين اولنوب محل مزبوره وارد قده
محاصره يه مباشرت وايچنده اولان نامدار كافرلردن تاتارخانه عذرنامه لرى كلوب نياز
ايلديلر كه سعادتلو پادشاهك كرملرندن جرملرى عفو اولنه قمانيچه قلعه سى وايالتى سكز پاره
پلنقه سيله وسنه ده يكرمى بيك التون ويرمكله وصارى قامش قزاقلرينك النده اولان
ولايتلرينه من بعد تعرض اولنمامق شرطيله صلحمزه واسطه اولك ديو رجا ايلمريله سليم
كراى خان دخى توسط ايدوب وصلح منعقد اولوب بعده پادشاه اسلام غازى سلطان محمد
خان محل مزبوردن ادرنه طرفنه توجه ايلدى وسنه بيك سكسن يدده شعبان آينده كوپرولى
زاده وزير اعظم فاضل احمد پاشا وفات ايدوب يرينه قره مصطفى پاشا وزير اعظم اولدى
بعده چهرين قلعه سنه مسقو كفره سى مستولى اولمغله مسقو اوزرينه سنه بيك
سكسن طقوزده سفر همايون فرمان اولندى اول تاريخده پادشاه روى زمين غازى سلطان
محمد خان ايساقچى يه واريلوب وزير اعظم قره مصطفى پاشايى مسقو طرفنه راهى ايتديلر
وزير اعظم چهرين قلعه سنه واردقلرنده اوتوز ايكى كون محاصره دنصكره سيف ايله فتح
ايتمشلردر بعده بيك طقسان اوچده نمچه قرالى كه بين الكفره چاسار تسميه اولان ملعونك
حدينى بلدرمك ايچون ادرنه دن غازى محمد خان سنه بيك طقسان دورتده بلغراده
واردقلرندنصكره وزير اعظمى مرقوم مصطفى پاشا حضرتلرينى عساكر بيشمار ايله نمچه
قرالنك تختى اولان بچ قلعه سنك فتحى ايچون ارسال ايتديلر ☼ تذييل الطابع حمدا ثم حمدا
لله العلى الاعلى كه انك عون وعنايتيله اشبو كتاب مستطاب اتمامه رسيده اولدى وفضل
وكرمنه توكل برله ديباجهٔ كتابده عاجزانه تصميم وتعهد اولندوغى اوزره توفيق بارى يارى
اولوب بو عالم واسع الارجادن آسيا قطعه سنك حاوى اولدوغى ممالك وملوك جهان
احوالى تحرير وتسطيره وتشكيل وتصويره شروع ونهايت عمارت شرقيه دن ابتدا
وغربه توجه برله محميهٔ استانبولك شرق وجنوب اسنده واقع اسكداره ويمين ويسارنده قره دكز
وآق دكزك سواحل شرقيه سنه كلنجه وقوف واطلاع ميسر وعلم وخبره ظفر ممكن
اولدوغى

اولدوغی مرتبه احوال ممالك وبلاد ثبت سلك سطور قلندی اكر همت علیهٔ
پادشاهانه وارادهٔ سنیهٔ خسروانه جلوه نما اولورسه بوكتاب مستطابه جلد ثانی
اولمق اوزره محمیهٔ استانبولدن شروع برله نهایات عمارات غربیه یه وارنجه باقی
اقسام ثلاثه نك یعنی آوروپا وآفریقا وآمریقا قطعه لرینك دخی حاوی اولدوغی ممالك
وملوك وملل احوالنی تحریر وبیانه وتفصیل وعیانه صرف همت ایله عموما احوال روی زمینی
مشاهده یه برمرآت عالم نما ابداع ومیان اسلامیانده عدیم السبق والمثل
خدمت مبروره ومآثر محموده ایداعیله یادكار قومغه بذل مكنت
اولنمق دركاه واهب الامالدن
مستدعادر

تم الكتاب بعون الملك الوهاب علی ید الضعیف المأذون بعمل الطبع بدار الطباعة العامرة
فی البلدة الطیبة قسطنطنیه دامت زین عمارتها علی ید صاحبها
بالابهة البهیة فی الیوم العاشر من شهر
محرم الحرام لسنه خمس واربعین
ومائه والف من هجرة النبویه
علیه اكمل الصلواة
والتحیه

